

2015

شویننامه – وهشانی 2

لیستی ئەو شار، شارۆچکە، شارەدێ و
گوندانەیه که مالبەری کوردیپدیا بە دەستی
هیناوه.

ئامادەکردنی: هاوری باخەوان، بە یارمەتی کوردیپدیا

له بڼو کړاو هکاني ريکخراوي کورديپتديا

روزي دهرچوون	ژماره تومار	ژماره لاپره - A4	ژماره وهشان	ناوي پرتووک
21-01-2015	536	353	2	پشمه رگه نامه - وهشاني 2هم
19-01-2015	113	75	2	وهرزشنامه - وهشاني 2هم
18-01-2015	287	140	2	جاشنامه - وهشاني 2هم
18-01-2015	41	30	2	ژنکوژنامه - وهشاني 2هم
16-01-2015	960	510	2	ريکخراونامه - وهشاني 2هم
15-01-2015	5035	1859	4	هاورننامه - وهشاني 4هم
11-01-2015	285	172	2	براکوژنامه - وهشاني 2هم
10-01-2015	359	165	2	نه نفالنامه - وهشاني 2هم
04-01-2015	7345	3935	2	شه هيدنامه - وهشاني 2هم
01-01-2015	344	166	1	2014 نامه - وهشاني 1
23-11-2014	428	236	1	گه پنامه - وهشاني 1هم
23-11-2014	130	118	1	کو بان نامه - وهشاني 1هم
16-11-2014	27	26	1	داعشننامه - وهشاني 1هم
10-06-2014	514	403	1	پشمه رگه نامه - وهشاني 1هم
03-06-2014	4811	1653	3	هاورننامه - وهشاني 3هم
03-06-2014	1419	722	1	وتنه نامه - وهشاني 1هم
02-06-2014	101	78	1	وهرزشنامه - وهشاني 1هم
02-06-2014	1778	1284	1	چالاکوان نامه - وهشاني 1هم
01-06-2014	3259	1238	1	ناونامه - وهشاني 1هم
01-06-2014	3172	1812	1	زيندان نامه - وهشاني 1هم
01-06-2014	1695	1204	1	هونه رنامه - وهشاني 1هم
01-06-2014	33	31	1	ژنکوژنامه - وهشاني 1هم
01-06-2014	282	219	1	براکوژنامه - وهشاني 1هم
31-05-2014	404	110	1	به ننامه - وهشاني 1هم
31-05-2014	937	546	1	ريکخراونامه - وهشاني 1هم
31-05-2014	756	435	1	بلاوکړاو ه نامه - وهشاني 1هم
31-05-2014	171	100	1	شوښه وار نامه - وهشاني 1هم
31-05-2014	2887	1396	1	شوښنامه - وهشاني 1هم
30-05-2014	285	163	1	جاشنامه - وهشاني 1هم

28-05-2014	3289	2291	1	نوسه نامه - وهشانی 1هم
28-05-2014	358	188	1	ئه زفالنامه - وهشانی 1هم
27-05-2014	6140	2753	1	شه هیدنامه - وهشانی 1هم
25-05-2014	12747	3562	1	بهرتووکنامه - وهشانی 1هم

دەربارەى كوردىپېدىيا

كوردىپېدىيا، پرۆژەيەكە بۇ كۆكردنەوھى ھەر زانىارىيەكى پەيوەست بە كوردستان و كورد و بەھىوايە لە پاشەرژۇدا بېتتە پىزانارىيەتىن سەرچاوەى كوردى و بەھۆيەوھ بەئاسانى بزانتىت: كى، كىيە؟! و كوى، كۆيە؟! و چى، چىيە؟!...

كوردىپېدىيا وشەبەكى لىكدراروھ و لە كوردى و پېدىيا پىكھاتووھ. وشەى پېدىيا، وشەى دووھمى وشەى لىكدراروھى گرىكىي ئەنسىكلۆپېدىيايە (encyclopedia) كە بەواتاى ناسىن يان زانىنى ياخود زانىارىي گىشتى دىت. وشەى كوردىپېدىياش لەوھوھ داناشراروھ و دەكرىت واتاى كوردناسى، كوردىناسى يان كوردزانىن ياخود زانىارىي كوردى بدات.

سەرچاوەكانى كوردىپېدىيا برىتتە لە:

ئەو تۆمارانەى كە ھاوكارانى كوردىپېدىيا لەزىو مالىپەرەكانى ئنتەرنىت دەيدۆزىتەوھ و لە پەكۆك لە پۆلەكانى كوردىپېدىيادا چروپىدەكاتەوھ و ھەندىكجارىش ھەولى گۆرىنى رىنووسە ھەلەكانى دەدرىت و بەشىوھەكى دروست تۆمارىدەكاتەوھ، بەبى ئەوھى دەستكارىي ناوهرۆكى بابەتەكان بكرىت. ھەر بابەتۆك لە ھەر مالىپەرەكەوھ وەرگىرىت، وەك ئەمانەتۆكى زانستى ناوى مالىپەرەكە لە لىستى سەرچاوەكەدا تۆماردەكرىت.

ئەو بابەتانەى كە ميانانى كوردىپېدىيا بۆماندەنن و لەرپى فۆرمى تۆماركردنى بابەتۆكەوھ ئامادەيدەكەن. ھەر بابەتۆك لەلایەن ھەر ميانۆكەوھ بەدەستمان بگات، ناوى ئەو ميانە دەپتە سەرچاوەى ئەو بابەتە. تىكايە ھەر كەسىك نايەوئ ناوى لە لىستى سەرچاوەكانى كوردىپېدىيادا بېتت با ئاگادارمانىكەتەوھ.

ئەو نامە تايەتتايەنى كە بەدەست كوردىپېدىيا دەگەن و پەيوەستن بە ژيان و كارنامەى ئەو كەسانەى كە دەخوازن وەك بابەتۆك بىنە زىو ئەم كوردىپېدىيايەوھ. ئەو بابەتانەى كە ھاوكارانى كوردىپېدىيا لە دوو توپى بلاوكراوھكاندا ئامادەيدەكات و چروپىدەكاتەوھ و پۆلىنى دەكات.

ئەو ديمانانەى كە ھاوكارانى كوردىپېدىيا لەگەل كەسانۆكدا ئەنجامى دەدات، بەمەبەستى نووسىنەوھى بىوگرافىي كەسىك، شوئىتۆك، رىكخراوۆك، بلاوكراوھەك يان ھەر شتۆكى ترى پەيوەست بە كوردستان و كورد.

تەواوى بابەتەكانى پۆلى رىكەوت و رووداو لە داتابەسى ھاورىنامەوھ وەرگىراوھ، يروانە: ھاورىنامە بۆ مۆزۆوى كوردستان و كورد - دانانى: ھاورى باخەوان - چاپى يەكەم - بىكەى چاپ و پەخشى سەردەم - زنجىرە (16) - چاپخانەى روون - سلىمانى - 1999 .

ھەر تۆمارۆك بېتتە زىو كوردىپېدىياوھ، بە شىوھەك لە شىوھەكان پەيوەندىي بە كوردستان و كوردستانىيانەوھ ھەيە، ھىچ بابەتۆك لە دەرەوھى ئەو تەوھرانە تۆمار ناكرىت. لەو تىروانىنەوھ ھەندىكجار ژيان و كارنامەى كەسىكى ناكورد دەبىنيت، ئەو كەسە يان كوردناسە و خاوەنى باسىكە لەسەر كورد يان كوردستانىيەكى ناكوردە، ياخود پەيوەندىي بەرووداوىكى كوردستانىيەوھ ھەيە.

كوردىپېدىيا، ھىچ پەيوەندىيەكى بە وىكىپېدىيا و ھەر رىكخراوۆكى ترەوھ نىيە، پرۆژەيەكى سەربەخۆبە و ئەركۆكى تايەتتايە رىكخراوى كوردىپېدىيايە.

تىكايە ئەگەر ھەر زانىارىيەك لەم داتابەيسەدا بۆ بەررىزان گونجاو نىيە و ناخوازن لىرەدا بېتت، ئەوا كوردىپېدىياى لى ئاگادارىكەنەوھ. كوردىپېدىيا ھەر زانىارى و وئەيەك لە ھەر سەرچاوەيەكەوھ وەرگىرىت، بۆ مەبەستۆكى بازىرگانى بەكارىناھىتت.

كوردىپېدىيا بەردەوامە لەسەر پاكۆكردنى بابەتەكان و وەرگىرانى سالى كۆچى و ھەتاوئىيەكان بۆ سالى

زاینی به شیوه‌یه‌کی دروست، تکایه له هه‌له و کهموکورتیه‌کانمان ببوورن.
هه‌ر زانیارییه‌ک له کوردیپیدیاوه وه‌ربگیڕیت، یتویسته ناوی سه‌رچاوه‌که‌یی و ناوی کوردیپیدیا له‌سه‌ر بنووسریت.

مالپه‌ر و داتا‌به‌یسی کوردیپیدیا به دۆت نیت #C - و SQL و له هه‌ندی‌ک لاپه‌ره‌شدا به گووگل API ئاماده‌کراوه که به‌شیک‌کی زۆر که‌می Adobe Flash Player به‌کار‌دینیت. رۆژانه له‌سه‌ر دوو سی‌رفه‌ری جوودا به‌کنه‌پی داتا و وینه‌کان ده‌کریت، تاوه‌کو پارێزراوین له‌هه‌ر هێرش‌یک‌کی ها‌که‌ره‌کان!
مالپه‌ری کوردیپیدیا له‌سه‌ر براوسه‌ره‌کانی ئنته‌رنیټ ئیکسپلۆره‌ر، فایه‌ر فۆکس، سه‌فاری، ئۆپه‌را و گووگل کرۆم به‌ته‌واوه‌تی یتست کراوه و به‌بی کیشه‌کارده‌کات، تکایه‌ ته‌گه‌ر هه‌ر کیشه‌یه‌کتان بوو ته‌وا ناگادارمان بکه‌نه‌وه.

به‌هۆی هه‌وله‌کانی هاوکارمان کاک (هه‌فال نه‌ژاد)هوه، کوردیپیدیا له رۆژی ۱۱-۱۱-۲۰۱۳ بووه ریکراویکی فه‌رمی و له هه‌ولێر له فه‌رمانگه‌ی ریکخراوه‌ نا‌حکومییه‌کان تۆمارکرا.
به‌هیوای نه‌وه‌ی کوردیپیدیا بکه‌ینه پزانیاریتین سه‌رچاوه‌ی کوردی و بانکی زانیاری نه‌ته‌وه‌یی کوردا له‌گه‌ل ریزی هاوکارانی کوردیپیدیا.

که‌ژال هه‌له‌دنی، مانو به‌رزنجی، رۆژهات سه‌عید، هه‌فال نه‌ژاد، هاویر قادر ره‌سول، به‌ختیار شه‌مه‌یی، دانا‌ز عه‌بدولپه‌رحمان بابان، دلێر ره‌فیع، ریناس نه‌ورۆزی، کاروان دوراندیش، نامانج حاجی نوری، شوان مامسال، شیلا، خالد بلباس، ره‌وه‌ز جه‌لال نه‌مین، داستان ئاسۆ، شاهۆ حوسینی، چالاک محمه‌د، ساموه‌یس، کامه‌ران ئیبراهیم، مه‌لیه‌ند غازی، په‌شیو، زانا سه‌رگه‌تی، رزگاری، دیلمان محمه‌د که‌ریم، ئوسامه‌ گو‌لپی، حکمه‌ت ره‌سول...

دامه‌زینه‌ری کوردیپیدیا: هاویر باخه‌وان

Tel.: +31 (6) 54710293

2008 - 2015

ژماره‌ی تۆماره‌كان: 2957
رۆژى ئاماده‌كردن: 2015/01/22 10:14:08

ناوهرۆک

1	چهند وتیهک
2	لهبلاو کراوه کانی ریکخراوی کوردیپیدا
4	دهرباره ی کوردیپیدا
6	ژماره ی تۆماره کان: 2957
6	روژی ناماده کردن: 10:14:08 2015/01/22
97	ئابهرزه
97	ئاتچه
97	ئاتشگا
98	ئاخته په
98	ئاخچه قهل
98	ئاخویران
99	ئاخوه لآخ (براهیموا)
99	ئاخوه لآخی براهیموا
99	ئاخوه لآخی کۆسه عه مبه ر
100	ئاخکهند
100	ئاديامان
101	ئاراس
101	ئارامگای دیاکو
101	ئاربه با
102	ئارمرده
102	ئاره بوغلوو
102	ئارهنان
103	ئازاد
103	ئازادی
103	ئاساسا
104	ئاساوله
104	ئاسناوا
104	ئاسناوئ
105	ئاسنگه ران
105	ئاسه ی
105	ئاسۆس
106	ئاشتی

106	ئاشەوا
107	ئاغجىوان
107	ئاغچەلەر
107	ئاغچەقەل
108	ئاغدەرە
108	ئاغجەرى
108	ئاغجەرى 2
109	ئاغەسور
109	ئاغەلان
109	ئاف تەحلى
110	ئاف خان
110	ئاف خانى
110	ئافان
111	ئاگچە
111	ئاگرى داغ
111	ئالانە
112	ئالچە
112	ئالپىرىك
112	ئالەولاغ
113	ئالەكىنا
113	ئامودا
113	ئامۆكان
115	ئانىتوس
115	ئاوبارىك
116	ئاوبارە
116	ئاودانان
117	ئاودىلان
117	ئاوك
117	ئاوكورتى
118	ئاوہژى
118	ئاوہسپى
118	ئاوہكەلە
119	ئارارات

119 ئارنى
119 ئاڭ تەھلى
120 ئاڭسار كى
120 ئاكرى
121 ئاكوڭەون
121 ئاكوپان
122 ئالبلاغ
122 ئالمان
122 ئالوھت
123 ئالوھتان
123 ئالكاوى
123 ئاليان
124 ئالياوا
124 ئالپاوى
124 ئاليجان
125 ئاليمەران
125 ئالپھەمەتان
125 ئالپكەند
126 ئايچى
126 ئاينان
126 ئە شكە وتى زىنگان، ئىلام
127 ئورمارى
127 ئورمانا
127 ئورمانى
128 ئورمەدادا
128 ئورە
128 ئورەمارى
129 ئورەى
129 ئوزمانا
129 ئولدەرا
130 ئولدەرى
130 ئومەرسىنا
130 ئوردوگاي زېوھ

131	ئۆمەر گومبەت
150	ئۆمەر بىل
151	ئۆينە چى
151	ئىبراھىم ئاباد
151	ئىبراھىم خەلىل
152	ئىتوت
152	ئىرانشا
153	ئىسلامئاباد
153	ئىسلاملوو
153	ئىسپاوا
154	ئىسپوھ
154	ئىسەولئى
154	ئىلنجاغى گچكە
155	ئىلنجاغى گەورە
155	ئىمام
156	ئىمامەباس
156	ئىمىنكى
156	ئىنجكە
157	ئىندرقاش
157	ئىكەمالى
157	ئىتوت
158	ئىتوتى
158	ئىتتىتى
158	ئىسفاكا
159	ئىمناوا
159	ئىمىنكى
159	ئىنە
160	ئىراق
160	ئىكەمالا بەرواريا
160	ئىكەمالا بەرواريا
161	ئىكەمالا خابىرى
161	ئىكەمالى
161	ئەبوغرىب

162	ئەتابلأغى
162	ئەحمەد پىرنە
163	ئەحمەدئاوا
163	ئەحمەداوا
163	ئەحمەدبىرىو
164	ئەحمەدەكەر
164	ئەحمەواوا
164	ئەخلات
165	ئەدنى
165	ئەردنا
166	ئەرزى
166	ئەرمشت
166	ئەرهنا
168	ئەزمەر
168	ئەسپوغة
168	ئەسپووك
169	ئەسحاب
169	ئەسحاو خوارۆ
169	ئەسحاو سەرۆ
170	ئەسراوا
170	ئەسكۆل
170	ئەسكەندەرئاوا
171	ئەشرەفییە
171	ئەشكى تاوہگوزى
171	ئەشكەوتى ئاوبارہ - كوولى ئاوبارہ
172	ئەشكەوتى خەفاش (شەمشەمە كوپرە)
172	ئەشكەوتى شانەدەر
173	ئەشكەوتى فەقرەقە
173	ئەشكەوتى قورى قەلا
174	ئەفراسياو
174	ئەفرین
175	ئەلبىران
175	ئەلندكى

176	ئەلھى
176	ئەلواج
176	ئەلك
177	ئەلكىشكى
177	ئەلىياسى
177	ئەلھى
178	ئەمنە سوورەكە
178	ئەمىرئاباد
178	ئەمىرئاوا
179	ئەمىنئاوا
179	ئەمىناوا
179	ئەنبى
180	ئەنجىنە
180	ئەندروك
180	ئەندىزى
181	ئەورسى
181	ئەويھەنگ
181	ئەويھەنگ
182	ئەفرىكى
182	ئەفىتال مۇشاف
182	ئەكباتان
183	ئەكبەرئاباد
183	ئەلادەرەى خوارۆ
183	ئەلادەرەى سەرۆ
184	ئەلۆھن
185	ئەيلوو
185	ئەيوان
186	اومرئاوا
186	باباگورگور
186	بابخالاوى
187	بابگوريا
187	بابوخكى
187	بابىرى

188	بابه
188	بابه كراوه
188	باپشتيان
190	باتمان
190	باتيفا بهرواريا
191	باتيفا سهيدا
191	باتيل
191	باجد ميرى
192	باجلور
192	باجلورى
192	باجو كه ندال
193	باجه رهند
193	باخ و پار كه كانى شارى سلېمانى
194	باخان
194	باخان 2
195	باخچه
195	باخچه 2
195	باخچه ميشه
196	باخچه له
196	باخى پوره بهگ
197	باخى شېخ له تيف
197	باخى فوره جى همه مراد
197	باخى گشتى
198	باخى مه جيد بهگ
198	باخه كوڼ
199	بادى
199	باديناوى
200	بادئ
200	باده لان
200	باراو
201	بارزان
201	باريكان
202	باريكاوى

202	باریکه
202	باره‌گای لقی 4 ی پارتی
203	بازارگه
203	بازار و قه‌سهریبه‌کانی شاری سلیمانی
205	بازرگه
205	بازگر
205	بازگرگوران
206	بازیان
206	بازی
206	بازی‌رکی
207	بازهرگه
207	بازی‌رگه
207	باسان
208	باساوی
208	باساک
208	باستانبه‌گ
209	باستکی
209	باسه‌وای
209	باشقشلاخ
210	باشماخ
210	باشماغ
210	باشکورد
211	باشیک
211	باشی
211	باصه‌وا
212	باغچه
212	باغلوچه
212	باقر ئاباد
213	باقرته
213	باقلوا
214	باقلوا 2
214	باگردان
214	باگیرا

215	بالقوس
215	بالوولان
215	بالک
216	باليسان
216	بالهته
216	بامرني
217	بامناوا
217	باموڪ
217	بامهرني
218	بان ميل
218	بانكا
219	باني بنوڪ
219	باني شار
221	بانينار
221	بانيي
222	بانه
222	بانه سارده
222	بانه سوارا
223	بانه سورا
223	بانه وري
223	بانه وره
225	باوا
225	باوا جي
226	باوان
226	باوه رار
226	باڦيا
227	باڪوزي
227	بالا گير
227	بالامبو
228	بالانيش
228	بالاو
228	باله خچي
229	بايزاوا

229	بایزاوا 2
229	بایزاواسونقور
230	بایزاوئ
230	باینچۆ
230	باینچو
231	بایندهرئ
231	باینگان
231	بایوه
232	بایۆوه
232	بایهوه
232	ببیرئ
233	برانا
233	براهیمای خوارۆ
233	براهیمای خورخوره
234	براهیمای سهرو
234	برایم خان
234	برایمئاوا
235	برایمه
235	بردسزی
235	برده رش تبریزخاتون
236	برکه
236	بریفکا
236	بریم زهلا
237	بریمپر
237	بزبان
238	بزبان 2
238	بزلانہ
238	بزوهش
239	بست
239	بلچه سوور
239	بلدیشا
240	بلوانئاوا
240	بلواناوا

240	بلوچہ
241	بلووز
241	بلہ بزان
241	بلہ سہن
242	بلہ غور
242	بلہ ہی
242	بلہ پی
243	بناوچان
243	بناوچلہ
243	بناویلہ
244	بناویلہ - شارباڑیر
244	بناویلہ ی کوردان
244	بناوئ
245	بناوہ چان
245	بناقی
245	بناقیئ
246	بندا
246	بندا یزان
246	بندرہ
247	بندریئ
247	بندریئ 2
247	بندہ رہ
248	بنمیرد
248	بنووخہ لہ ف
248	بنیانس
249	بنیہ ر
249	بنہ خوئ
249	بنہ ژاژ
250	بنہ کاوول
250	بہارستان
250	بھیک
251	بوتیا
251	بوخہ لوو

251	بورجىنى
252	بوردمە
252	بورھان
252	بول - بل
253	بوو
253	بۇلاناوا
254	بۇيكتان
254	بۇريەر
254	بۇسكىن
255	بۇسكىن
255	بۇگد
255	بۇريەر
256	بۇكان
256	بۇلوان
257	بۇيەر
257	بۇيەن
257	بيادرى
258	بياقى
258	بييكەند
258	بيترون
259	بيجار
259	بيجار 2
259	بيجنەوۋەند
260	بيچاخچى
260	بيدوھى
261	بيرا كەبرا
261	بيردۆك
261	بيروزانى
262	بيرومانا
262	بيرى
262	بيرەبات
263	بيزنور
263	بيشىنكى

263	بینوخله ف
264	بیوه نیژ
264	بیک داودا
264	بیکداودا
265	بیی
265	بیه ره شان
265	بی بادئ
266	بیبو
266	بیبوز بیی
266	بیتریان
267	بیئتوات
267	بیئتواته
267	بیئتوش
268	بیئتکار
268	بیئتکاری
268	بیئتکاری
269	بیجه
269	بیخال
270	بیخدیک
270	بیبدوهی
270	بیراسب
271	بیرمی دینداران
271	بیرومان
271	بیرومانا
272	بیړکوٹ
272	بیړنور
272	بیړنوری
273	بیړنوری
273	بیړه ی
273	بیړه لی
274	بیړه لی
274	بیړه هی
274	بیژاوی

275	بیڑوی
275	بیساران
275	بیستانسوور
276	بیسرئ
276	بیسفکی
276	بیسکی
277	بیسکی
277	بیسہلمین
277	بیثاسب
278	بیثشینکی
278	بیشووک_جندیان
279	بیثشینکی
279	بیقولکی
279	بیلومانا
280	بیلوو
280	بیمزورتی
280	بینوریان
281	بیوران
281	بیوری
281	بیکاری
282	بیکووس
282	بیکہژ
282	بیہرہ
283	بہحرکہ
283	بہدرہ
284	بہدلیس
284	بہرخانہقا
286	بہرٹاف
286	بہرانان
286	بہرچی
287	بہرخانہقا
287	بہردیران
287	بہردیسیپی

288	به‌رده سوور
288	به‌رده بوک
288	به‌رده سپی
289	به‌رده سپیان
289	به‌رده سوور
289	به‌رده شان
293	به‌رده قهل
293	به‌رده ږه‌ش
294	به‌رده ږه‌ش 2
294	به‌رده ږه‌شی قه‌لاړتخانه
294	به‌رده ږه‌شی هه‌وه‌توو
295	به‌رده ږه‌شی هه‌ینه‌تاوا
295	به‌رده ږه‌شه
295	به‌رده کورئ
296	به‌رزنجه - سروچک
296	به‌رزپوه
297	به‌رسول
297	به‌رسیرین
297	به‌رقوروو
298	به‌رقه‌لا
298	به‌رگرگه
298	به‌رلوت
299	به‌روشکا سه‌عدون
299	به‌روشکا سه‌عدونی
299	به‌روشکا کاتولا
300	به‌روشکا کاتونیا
300	به‌رکه‌مران
300	به‌رؤژی وه‌رتی
301	به‌رئ بهار
301	به‌رئ بهاری
301	به‌ره‌وه‌ر
302	به‌ستوون
302	به‌سری

303	به‌شارهت
303	به‌شیری
304	به‌غلوچه
304	به‌فریقه‌ندی
304	به‌فره‌وان
305	به‌لقزه‌ن
305	به‌لقه‌راویان
305	به‌لووجه
306	به‌لیتی
306	به‌له‌بزان
306	به‌له‌به‌ران
307	به‌له‌کچار
307	به‌مۆ
307	به‌ند
308	به‌ندا
308	به‌نداوی ئەلکومرو
308	به‌نداوی باوه‌شاسوار
309	به‌نداوی به‌خمه
309	به‌نداوی دووبز له‌قهزای دووبز له‌سه‌ر زیی بجوک
309	به‌نداوی قازیوا
310	به‌ندینخانه‌ی نوگره‌سه‌لمان
310	به‌نستان
311	به‌هارئاوا
311	به‌وجان
311	به‌روده‌ر
312	به‌روه‌ر
312	به‌روه‌ر 2
312	به‌کراوا
313	به‌که‌ره‌جو
313	به‌لاوره‌به‌ت
314	به‌لکه‌ر
314	به‌هارستان
314	به‌پانده‌ره

315	بهیتاس
315	بهیرهه
315	بهیله
316	پاپاله
316	پاراستان
316	پاريزگای کرماشان
320	پاسی
320	پاسی
320	پاشبلاغ
321	پاشبهرد
321	پالانی
321	پالانیقلخانی
322	پالگان
322	پالنگان
322	پانک
323	پاوان
323	پاوه
324	پارکی سامی عه بدولیره حمان
324	پالانی
325	پالنگان
325	پالئوگه ی نهوتی کویه
326	پایه گلان
326	پینک
326	پردانان
327	پرداوی
327	پردی ئالتوون کوپری
327	پردی تهق تهق
328	پردی
328	پرده که ی قلیاسان
329	پشاوه
329	پشت گری
330	پشتتاشان
330	پشتا گری

330	پشت‌تہ‌نگ
331	پشتگری
331	پشتہ
331	پشتہ‌پ
332	پشتہ‌نگ
332	پشتہ‌نگ‌قلخانی
332	پشدہر
335	پلورہ
335	پلیاندہر
336	پنجہ سفلی
336	پنجہ عہلیا
337	پوشاوی
337	پلنگان
337	پیچاچی
338	پیدہ
338	پیران
338	پیرانان
339	پیرانجوغ
339	پیرانجوق
339	پیرخہ‌یران
340	پیرداود سوان
340	پیرسوان
340	پیرسوانی نوئ
341	پیرسہ‌فا
341	پیرمام - سہ‌لاحہ‌دین
345	پیرمبسی
345	پیرومہ‌را
345	پیرہ‌فاتی
346	پیرہ‌مہ‌گرون
346	پیرہ‌مہ‌گروون
347	پیرہ‌ومہ‌ران
347	پیلک
347	پیٹاز

348	پېتقە
348	پېدە
348	پېرومان
349	پېشاپېرى
349	پېلە
349	پېنجوئىن
350	پېندرو
350	پېندروڭ
350	پەچەسور
351	پەروئىزخان
351	پەرەزۇن
352	پەسوئ
352	پەنيەران
352	پەيچوون
353	تابىن
353	تاتوان
353	تاجىناوئ
354	تاران
354	تاراوہ
354	تازاوا
355	تازاوا 2
355	تازاواى ئاسف
356	تازاواى ئىسيوا
356	تازاواى دۆلەرەش
356	تازاواى سۆفيلە
357	تازاواى سەردالان
357	تازاواى قازى
358	تازاواى قەلاجوخ
358	تازاواى گولانە
358	تازاواى مەجىدخان
359	تازاواى مەيران
359	تازاواى ھېجان
360	تازاواى ۋەزىر

360	تازاواى كه يخه سره و.....
360	تازه ئاباد امين
361	تازه ئاباد بزق قران
361	تازه دى.....
361	تازه قه لا.....
362	تازه كه ند.....
362	تازان
362	تازانده رى.....
363	تاژيكا
363	تاژه بان
363	تاشه كه وه
364	تانجه رو.....
364	تاهير بوغه
364	تاوه گوز.....
365	تاوه گوزى
365	تاوه گوژه
365	تاوگه ي گه چان
366	تالاو
366	تالاوى زمزم
367	تاله جار
367	تاله وه ران
367	ترانشى
368	تراونشى
368	تربه سپيى
368	تروانش
369	تروانشى
369	تركاشه
369	تركه ش
370	تسعين
370	تفتيله
371	تگر بارى
371	تل الريم
371	تل موسى

372	تلاكورى
372	تلخش
372	تلخشى
373	تلمۇس
373	تلكۆچەر
373	توارمەلا
374	توارە رووتە
374	توانى
375	توتتاغاج
375	توتم
375	تورجان
376	تورجان 2
376	توركمانكەندى
376	تورەق
377	توژەل
377	توژەلە
377	تولەكى
378	تونوولى
378	تووتووندىر
378	توونى بابا
381	تووى مەلىك
381	تووه سووران
381	توكن
382	تۆزاوى
382	تۆراختەپە
382	تۆمار
383	تۆكلان
383	تيانى
384	تېربار
384	تېلەكو
384	تين
385	تيكاب
385	تېز تېز

385	تەپى كەرەم
386	تەپە بۆرە
386	تەپەرەش
387	تەپە كۆرە
387	تەحلافا
387	تەختى
388	تەختى زەنگى
388	تەختى سايىمان
388	تەرزلو
389	تەرزىلو
389	تەرگاران
389	تەرمە كىچى
390	تەرۋالقروە
390	تەركىپوئران
390	تەرە تەوەن
391	تەشار
391	تەشكى تىلەكۆ
391	تەعلاقا
392	تەق تەق
394	تەقنەق
394	تەگەران
394	تەل ئەبو زاھەر
395	تەلوە
395	تەلوەى
395	تەمربەگ
396	تەموتە
396	تەمۇغە
396	تەندروك
397	تەنگىسەر
397	تەنگىسەر 2
397	تەنگە دولب
398	تەورىوەر
398	تەورىز خاتوون

398	تەورېز خاتوون
399	تەوېلە
399	تەوۋە كەل
400	تەوۋە كەلەن
400	تەكپە
400	تەبىئەت
401	تەبىئەتتە
401	تەبىئەت
401	تەبىئەت
402	تەبىئەت
402	تەبىئەت
402	تەبىئەت
403	تەبىئەت
403	تەبىئەت
403	تەبىئەت
404	تەبىئەت
404	تەبىئەت
404	تەبىئەت
405	تەبىئەت
405	تەبىئەت
405	تەبىئەت
406	تەبىئەت
406	تەبىئەت
406	تەبىئەت
407	تەبىئەت
407	تەبىئەت
408	تەبىئەت
408	تەبىئەت
408	تەبىئەت
409	تەبىئەت
409	تەبىئەت
409	تەبىئەت
410	تەبىئەت

410	جۇلاندی
410	جىخلۇك
411	جېرم
411	جېرمى
412	جەبارە
412	جەبەلكەندى
412	جەخەلۋو
413	جەژنياوا
413	جەلپلە
413	جەلەولا
414	جەنگەسەر
414	جەوراوا
415	جەوشەن
415	جەران
415	جەلدىان
416	جەيرانمىنە
416	چاپان
416	چاخلوو
417	چاولكان حاجى
417	چاولكان وەزىر
417	چاووگ
418	چاوک
418	چاقى لاند
418	چاللاوا
419	چاللاوہ
419	چالى سوور
420	چراخەوال
420	چرچەقلە
420	چروسايە
421	چرۇسانە
422	چرياوا
422	چشمەمنتش
423	چل ئاغا

423	چل چەمە
423	چم زراقى
424	چنارۆك
424	چنگيان
425	چنيران
425	چواريۆت
425	چواريۆتا
426	چواريۆوار
426	چواريۆورنە
426	چواريۆگا
427	چوين
427	چوۋەى سەروو
427	چۆپلى
428	چۆپلى
428	چۆم بەروو
428	چۆم ريخين
429	چۆم رەمان
429	چۆمان
430	چۆمى مەجيدخان
430	چۆمىمەجيدخان
430	چۆمەلان
431	چۆر
431	چۆلاخ
431	چۆلبلاخ
432	چيا سورخ
432	چيانە
433	چيچوران
433	چيلەك
433	چيلەى
434	چيوە
435	چيك
436	چيى
436	چيوەى خواروو

436	چڙوهى سهروو
437	چڙى
437	چه پدهره
437	چه په راوى
438	چه تان
438	چه رڼله
438	چه شميهر
439	چه شمه گول
439	چه قتكى
439	چه قه لمسته فا
440	چه لكا ئيسلام
440	چه م سيدا
440	چه مانكى
441	چه مانى
441	چه مپاراو
441	چه مچه مال
443	چه مى رهران
443	چه مياله
443	چه ميچاويان
444	چه مه پان
444	چه ناخچيان
445	چه نان
445	چه هريق
445	چه وتان
446	چه وته
446	چه فريكى
446	چه كو
447	حاجى نومه ران
447	حاجى نهول
447	حاجى بايز
448	حاجى تاوه
448	حاجى غه لده
449	حاجى ماميان

449	حاجی مووسی
449	حاجیئاوا
450	حاجیتان
450	حاجیخۆش
450	حاجیلهک
451	حاجیمامیان
451	حاجیمه مه دان
451	حاجیکه ند
452	حسه یین ئاوی مه ران
452	حشلی
452	حمک
453	حوجاڤا
453	حوسینئاوا
453	حوسینمامه
454	حوشکی
454	حه به ش
454	حه سار
455	حه سار 2
455	حه سار بلاغی
455	حه ساری سه کران
456	حه سوکه ندی
456	حه سیره
457	حه سه ن بلباس
457	حه سه ن به کر
457	حه سه ن کێف
458	حه سه نئاوا
458	حه سه نه چه پ
458	حه سه نه سالاران
459	حه سه نه قه ره
459	حه سه نه لۆلان
459	حه سه نه نوران
460	حه سه نه ی
460	حه مامله ر

460	حه ماميان
461	حه مرين
461	حه وتاش
461	حه وته وانه
462	حه لبي
462	حه له بجه
462	حه ډهه رډه بان
463	حه ډهه رئاوا
463	خاخار
463	خارخار
464	خازياقا
464	خالديه
464	خالند
465	خاله تا
465	خامسان
465	خانقين
466	خانله ر
466	خانمه شريخان
466	خانمه كوون
467	خانكا كه فن
467	خانكسوور
467	خانكي
468	خانكه ندي
468	خانپك
469	خانه با
469	خانه قا
469	خانه فاسور
470	خانه قاي جوو جوو
470	خانه قاي حه سه ن گاگير
470	خانه قين
472	خانه گا
473	خانه گي
473	خانه ميران

473	خاو
474	خاک روزی
474	خاکو خۆل
475	خاکیوهی
475	خاکیوهی - خاکیهیگ
475	خالتاوی
476	خالخالان
476	خالی سنوری کپلی
476	خاله وازه
477	خدران
477	خدرای
478	خدرجیجه
478	خراب کولک
478	خرایا
479	خرابه
479	خراپه
479	خرپی
480	خرده لووکی
480	خشخاشا
480	خندک
481	خنس
481	خواره میر
481	خور خوره
482	خورشت
482	خورماتوو
491	خورکی
492	خوریاوا
492	خورینج
492	خولپسان
493	خولپسان 2
493	خور خوره
493	خورنووک
494	خوره م ئاباد

494	خېرناغەلان
494	خېرچەۋەندەر
495	خېرەبەرداشان
495	خېرەجۆ
495	خېرەگۆش
496	خۇران
496	خۇرنەۋازان
496	خۇشاۋى
497	خۇشكان
497	خۇشەكو
498	خۇلېنە
498	خۇى
498	خېراۋا
499	خېۋەتە
499	خېلى ھەمە
499	خەتايى
500	خەزانى
500	خەزايى
500	خەزايى خواروو
501	خەزايى سەروو
501	خەلىفان
501	خەلىفە تەرخان
502	خەلەكان
502	خەندەك
502	خەنس
503	خەلىفان
503	خەلىفە
503	خەلىفەليان
504	خەيارە
504	خەياس ئاۋا
504	خەيراۋا
505	خەيوى سوور
505	خەيپەر

505	دابان
506	دادانه‌ی که مانگهر
506	دارتووی مه‌ولانا خالید
507	دارسه‌یرانی مه‌ریوان
507	دارمه‌کون
507	داری زابن
508	داریان
508	داریکه‌لی
509	داره‌توو
509	داره‌توو 2
510	داره‌خورما
510	داره‌ره‌ش
510	داره‌له‌ک
511	داشناغل
511	داشامه‌جید
511	داشبلاغ
512	داشبه‌رات
512	داشبه‌ند
512	داشته‌مر
513	داشخانه
513	داشدورگه
513	داشکستان
514	داقوق
514	داگولان
514	دالوو
515	دانیکه‌ش
515	داوداوی
516	داودییه
516	دالان
516	دالان 2
517	دایماو
517	دایه‌سلیمان
517	درازه‌بن

518	در بند
518	در بکه
518	درگاشیخان
519	در گئی
519	در یاز
519	در نله
520	درهویان
520	دزاوهر
520	دزگه
521	دزلی
521	دزی
521	دزه‌ی مهرگه‌وهر
522	دزه‌یسیاوش
522	دسکه‌ره
524	دشییش
525	دشه
525	دگاسیاو
525	دگاگا
526	دلو‌نآمده
526	دنخه
526	دهیکا رۆژه‌لانت
528	دهیمات
528	دوان
529	دوبز
529	دوتازا
530	دورئ
530	دوسته‌کا
530	دوشان
531	دوگردکان حاجی حسین
531	دوگردکان مسته‌فا
531	دولا
532	دولبی
532	دولکان

532	دووپلوورە
533	دووتازا
533	دووتازای
533	دووچۆمان
534	دوور
534	دووریسان
534	دووسەرە
535	دووگردکان
535	دووگۆمان
535	دووربە
536	دووکیچ
536	دووکەل
536	دورگە
537	دورگە سەرپرەد
537	دوکان
537	دوینسە
538	دروو
538	دۆزەخەرە
539	دۆزەغەرە
539	دۆلاو
539	دۆلپیشک
540	دۆلپیشکی شیخان
540	دۆلپەرزن
541	دۆلی شاورئ
541	دۆلەبی
541	دۆلەپيسان
542	دۆلەپيسان
542	دۆلەتوو
542	دۆلەسپیان
543	دۆلەسپیان 2
543	دۆلەگەرم
543	دۆلەمە
544	دیانا

544	دیبہ گہ
544	دیریشکی
545	دیرہ بونی
545	دیلانچہ رخ
545	دیلزہ
546	دیلیا
546	دیناران
546	دینار تہ
547	دیواندہرہ
547	دیوالان
547	دینہ
548	دیبونیاو
548	دیبوکر
549	دیرالوش
549	دیرالوشی
549	دیراکڑنیکی
550	دیرگنی
550	دیرک
550	دیرک 2
551	دیرکی
551	دیریشکی
551	دیری خوارو
552	دیرہ بون
552	دیرہ بونی
552	دیشہ مس
553	دیگورجی
553	دیگولان
553	دیلتڑہ
554	دیمہ سور
554	دیمہ کار
554	دیپھلوران
555	دیوہ زناو
555	دیلزی

555	دېيمه لا
556	ده رارخانه
556	ده ربه ند
556	ده ربه ند 2
557	ده ربه ند فقه ره
557	ده ربه نديخان
558	ده رزيان
558	ده رگه زين
558	ده رگه لا شوي كه يا
559	ده رگه لا شيكه يا
559	ده رگه لا شيخا
559	ده رگه هي خابور يئ سنوري
560	ده رگه له
560	ده رمان
561	ده رماناوي
561	ده روپشان
561	ده ري
562	ده رياچه ي خه ليلولپه حمان
562	ده ريا سوړ
563	ده ره به يان
563	ده ره په مه ئان
563	ده ره تغي
564	ده ره تغي
564	ده ره زياره ت
564	ده ره سپ
565	ده ره سپ 2
565	ده ره سفته
565	ده ره سمايل
566	ده ره شيش
566	ده ره قه لا
566	ده ره قه لا
567	ده ره گاوان
567	ده ره هه جيح

568	دەرەھەرد
568	دەرەویان فارس (کۆل)
568	دەرەویان مەرەپەر
569	دەرەوهران
569	دەرەپەزان
569	دەزگەر
570	دەزلی
570	دەژن
570	دەشتانی
571	دەشتیقوری
571	دەگا شیخان
571	دەگاسیاو
572	دەگاگا
572	دەلۆ
572	دەواخ
573	دەوان
573	دەودان
573	دەوژان
574	دەرەشۆر
574	دەکان
575	دەلوان
575	دەلمەر
575	دەلمەر 2
576	راژان
576	راس العین
577	راس العینی
577	رانیە
579	راویان
579	رافینا
579	رایات
580	ربیبە
580	ربیبە
580	ردینیا

581	رزگارى
581	رزگارى - تۆپزاوا
581	روار
582	روانسەر
582	روانگەي گەردوونىي كۆرەك
582	روست
583	روستىنكى
583	روها - روحا
583	رووبارى تەتەھوو
584	رووبارى شاخ
584	رووش
585	ركاوي
585	ركاڧا
585	رۆسەم بەگ
586	رياوكوۆ
586	ريخەلان
587	رېشىن
587	رېزانوك
587	رېوانى
588	رەببە
588	رەببە
588	رەبەت
589	رەھىم كوژياگ
589	رەھىمئاوا
589	رەھىمخان
590	رەزان
590	رەزاو
590	رەزگە
591	رەزىكى
591	رەژوكەريان
592	رەش ئاڧا
592	رەشەش
592	رەشىدئاوا

593	ره شه دی
593	ره شه می
593	ره شه هه رمیان
594	ره شه هه رمی
594	ره شه وری
594	ره ننگه ریژان
595	ره نو- چوار
595	ره واندرز - رواندرز - رواندوز
597	ره وانسه ر
597	زاخۆ
597	زاخه
598	زاخه ی خواروو
598	زاخه ی سه روو
598	زامنئاوا
599	زاواکیو
599	زاوینته
599	زمزیران
600	زمناکۆ
601	زمی
601	زنده شت
601	زوراقا
602	زومار
602	زونج
602	زووران
603	زویران
603	زقنکی
603	زکیوه
604	زۆنج
604	زیارهت
604	زیر
605	زینافا
605	زیندانی نامه د
605	زینیات

606	زىويو
606	زىويه
606	زىبارۆك
607	زىدان
607	زىراندۆل
607	زىرهوان
608	زىئا سەرى
608	زىئا شىقىق
608	زىئا شىكان
609	زىئا شىخ پىراموس
609	زىئاشكان
609	زىئاشكانى
610	زىوكا عەبوى
610	زىوكا كەندالا
610	زىوكە
611	زىويه
611	زىوه
611	زىوهچوك
612	زىوهشكان
612	زىوهى وەرتى
612	زىر
613	زىرىنجۆ
613	زەرايەن
614	زەردووىى
614	زەردووىى
614	زەردك
615	زەردە
615	زەردەكەمەر
615	زەرگەتەن
616	زەروا
616	زەروان
617	زەرواۋ
617	زەفەرئاۋا

629	سادق ئاباد
629	سارا
630	ساراودول
630	سارتكى
630	سارده كووسان
631	سارووجه
631	ساركى
631	سارىجخوى
632	سارىقورخان
632	سارهوان
632	سالوك
633	ساليان
633	سانجووت
633	ساوان
634	ساوجى
634	ساكا
634	ساكان
635	سالجىي
635	ساليان
636	ساله
636	سپياڧى
636	سپين
637	سپيندار
637	سپيندېره
637	سپيندار خلفو
638	سپيندار خهلفو
638	سپيندارا خهلفهوى
638	سپېر
639	سپېران
639	ستونېره ش
639	ستوكوركى
640	ستكوركى
640	ستكوركى

640	سرآب میرزا
641	سریشمه
641	سستهک
641	سفره ژیر
642	سگړی
642	سلواتاوا
642	سلوی
643	سلیوانا
643	سلیمانی
644	سماقلو
645	سماقولی
645	سمایلکهت
645	سمه نبان
646	سننه
646	سنجاو
646	سنجوت
647	سندوری
647	سنونی
647	سنه
648	سوریان
648	سورماناوا
648	سورموسی
649	سورن
649	سورهال
649	سورکا
650	سورکانی
650	سورکیو
650	سوریا
651	سوره بان
651	سوره توو
651	سوره وان
652	سولی وهرتی
652	سونج

652	سونجاخ
653	سووتوو
653	سوورھال
653	سووركەول
654	سوورەچۆمە
654	سووننەتە
654	سوئىدىي
655	سوئىروى
655	سوئىرە
655	سكرىنى
656	سكئىرئ
656	سلواتتاوا
656	سو
657	سوران
659	سورەبان
660	سوغانلوو
660	سوفى سمايل
661	سوفيان
661	سوفىيلە
661	سولاف
662	سۇيناس
662	سىادەر
662	سىارى
663	سىارئ
663	سىارە
663	سىاساران
664	سىاقول
664	سىاگزار
664	سىامپوھ
668	سىاناو
668	سىاوان
668	سىئىكى
669	سىتەك

669	سیدانی
669	سیداوه
670	سیدزاری
670	سیده کان
673	سیر خواروو
674	سیر سه روو
674	سیرمه
674	سیروان
675	سیری
675	سیساره
675	سیسیر
676	سیقیان
676	سیلوان
676	سینا
677	سیناوا
677	سینگان
677	سینیا
678	سیوچ
678	سیقه ریک
678	سی ئاشان
679	سی بیران
679	سی ته پان
680	سیواران
680	سیپه کان
680	سیتاقان
681	سیتهلان
681	سیرو
681	سیف خواروو
682	سیف سه روو
682	سیگردکان
682	سیگردکان
683	سیله که
683	سیمیل

683	سڀمڀلي
684	سڀناوه
684	سڀوسڀنان
684	سڀوني
685	سڀور
685	سڀوهدين
685	سڀوهڪ
686	سڀلوڻ
686	سه باتلو
687	سه دبار
687	سه ر گهلي
687	سه رٿا فڪي
688	سه رٿه شڪه وٿان
688	سه را
688	سه ران
689	سه راو
689	سه راو قه ره خان
689	سه رباخچه
690	سه ربه شاخ
690	سه رپڻل - سه رپڻل زه هاو
690	سه رته نگ
691	سه رته ننگي
691	سه رته کي به مو
691	سه رچاوه - باني ميرانی سه روو
694	سه رچشمه
694	سه رچنار
695	سه رچنار 2
696	سه رچيمه ن
696	سه ردوش
697	سه ردوش
697	سه ردول
697	سه رده رافي
698	سه رده ري

698	سەردهشت
699	سەرزێری
699	سەرزەل
699	سەرسیان
700	سەرسیر
700	سەرشو
700	سەرشور
701	سەرشیلانە
701	سەرشەقام
701	سەرقەلا
702	سەرقەلا 2
702	سەرگیز
703	سەرگەت
703	سەرگەران
703	سەرگەلی
704	سەرگەلی
704	سەرگەلو
704	سەرمۆخ
705	سەرنژمار
705	سەرنی
705	سەرنی
706	سەرنیل
706	سەرنەوس
707	سەرھووێه
707	سەرھۆیه
707	سەرو سبیی
708	سەرو سبیی
708	سەروماڵ
708	سەرکانی
709	سەرکانی 2
709	سەرکراپاو
709	سەرکێری
710	سەرکەپکان

710	سەرکەل
711	سەری رەش
711	سەرینچاوی
711	سەرەرۆ
712	سەرەواله
712	سەعاوا
712	سەعدوساڵمانه
713	سەعدییه
713	سەعدیه
713	سەفاخانە
714	سەفەرە ژێر
714	سەقز
716	سەلاس
716	سەلیمساغول
716	سەنگاو
717	سەنگەر
717	سەنگەسەر
721	سەهلج
721	سەهۆلان
721	سەولوا
722	سەکران
722	سەکری سەکران
723	سەلاحیه
723	سەلته کولتو
724	سەلهسی
724	سەلهسی خواروو
724	سەید سادق
725	سەیدان
725	سەیداوا
725	سەیداڤا
726	سەیدسارم
726	سەیرانبەند
727	سەیرانبەند 2

727	سەيفناوا
727	شاتمان
728	شاخكى
728	شاخۇلان
728	شاخى رووش
730	شاخە گەورە
730	شارانى
730	شارستين
731	شارۆچكەى چەمچەمال
732	شارى رۆشنىبرى
733	شاريا
733	شاريكەند
733	شارەبان
734	شارەزور
734	شارەوانىي سايىمانى
734	شاسوار
735	شاقەلا
735	شاليشەل
735	شامات
736	شامان
736	شانىشىن
736	شاھۇ
737	شاھىندىژ
737	شاھىنى
737	شاھىەر
738	شاوانى
738	شاورىكى
738	شاوھلى
739	شاوھلە
739	شاليشەل
740	شپيران
740	شت يونس
740	شليا

741	شمشیر
741	شندوخا
741	شنروئ
742	شنگار - شنگال - سنجار
742	شنگارئ
742	شنگالی
743	شنو
743	شوانکاره
743	شوشمئ
744	شوشمئ سهرو
744	شووشهوان
744	شوکی
748	شویشه
748	شوی
748	شوینه گهشتیاریهکانی پارزگای ههولیر
759	شقی
759	شکارته
760	شکهفتیان
760	شلماش
760	شووشمئ
761	شیان
761	شیپانهجو
761	شیخان
762	شیرکوژ
762	شیرین سوار
763	شیرههه
763	شیرهنی
763	شیلانئاوئ
764	شیلانی
764	شیناوئ
764	شینکایهتی
765	شیواشووک
765	شیوی قازی

765	شيوه برايم
766	شيوه برسي سه رشاخان
766	شيوه جو
766	شيوه سه ل
767	شيوه لوک
767	شيوه ره ش
768	شيفي
768	شيفي
768	شيخ بزني
769	شيخ ته ويل
769	شيخ چوپان
769	شيخ حه يدهر
770	شيخ عتار
770	شيخ له ننگه ري بچووک
770	شيخ له ننگه ري گه وره
771	شيخ مسنه فا
771	شيخ مه قسود
771	شيخ مه ما
772	شيخ هو مەر
773	شيخ هه سن
773	شيخ هه سني
773	شيخ وتمان
774	شيخ کايه
774	شيخان
774	شيخان 2
775	شيخ حه يدهر
775	شيخدرئ
775	شيخ شه ره تي
776	شيخ له ر
776	شيخ مه زار
776	شيخکا
777	شيخه سني
777	شيخه کوپره

777	شیرانه
778	شیرانه 2
778	شیرکاو
778	شیرکوژ
779	شیرهوان
779	شیلمان
779	شیلماجاران
780	شینان
780	شینئی
780	شیواوکان
781	شیوه سماک
781	شه تونسسی
781	شه ختان
782	شهروبنه
782	شهریف ئاباد
782	شهریف ئاواي چلچهمه
783	شهریف ئاواي گومه پي
783	شهریفئاوا
784	شهریفاوا
784	شهرهکان
784	شه شو
785	شه قامی مهوله وی - سلیمانی
785	شه قلاوا - شه قلاوه
786	شه قلاوه
786	شه مامک
787	شه ملکان
787	شه مؤله
787	شه میران
788	شه هیا
788	شه وگير
788	شهرکه
789	شه که ربلاخ
789	شه لماش

789	عادلجهواز
790	عازهبان
790	عالای
790	علمئاباد
791	علیاوه
791	عوربان
792	عومەر ئاغا
792	عوینات
792	عین ابو هدلان
793	عین مرمیه
793	عین موزان
793	عەبابەیلێ
794	عەباس ئاوا
794	عەجەبشیر
795	عەربان
795	عەربەت
795	عەربەنووس
796	عەزیز ئاباد
796	عەزیز قادر
796	عەزیزئاوا
797	عەزیزئاوای چلچەمە
797	عەزیزکەند
797	عەزە قونیان
798	عەسکەر
798	عەسکەرئاوا
798	عەسەنسالاران
799	عەلی ئاوا
799	عەلی ئاوای دۆلەپرەش
800	عەلی ئاوای مەران
800	عەلی ئاوای کەرەفتوو
800	عەلی سەرا
801	عەلیناوا
801	عەلیاوه

801	عەمبار
802	عەمەر خالید
802	عەنکاوه
802	عەنەب
803	عەولاناڤاد
803	عەولاته پەسی
803	عەولاته پەسی
804	عەولاکورده
804	عەینکاوه
805	غارکرفتو
805	غزالی
805	غلامناڤاد
806	غلبیشی
806	غلبیشی
806	غەیبیسور
807	فتره زهوی
807	فق حسین
807	فلکان
808	فیشخابور
808	فەتاح ناوا
808	فەتاحناوا
809	فەقیان
810	فەقێخدریان
810	فەقێسوله یمان
810	فەیدیئ
811	فەیروزیان
811	قاجر
811	قاجیان
812	قادر کەرەم
812	قادر اوا
812	قاراوا
813	قارقاراقا
813	قارقارەقا

813	قارنجه
814	قارنه
814	قازان
814	قازياوا
815	قازيجۆ
815	قاسملوو
815	قالووجه
816	قالوئ
816	قالوئى زهندان
816	قاميشلو
817	قاميشله
817	قاميشه
818	قاميشهله
818	قارنى
818	قايرهرد
819	قايتيه وهنى بچووك
819	قايتيه وهنى گهوره
819	قاير
820	قجر
820	قجيناوا
820	قرنسيه
821	قروچاوى
821	قروه
821	قرقاپان 2
822	قزگه
822	قرلجه
822	قرلقوئى
823	قرلقهبر
823	قرلكهند
823	قسر يزدين
824	قسرتى خواروو
824	قسرتى سهروو
824	قسقاپان

825	قشلاق چەرموو
825	قشلاق
825	قشلاق ئەمىن بەگ
826	قشلاق سرخە
826	قشلاخە رووتە
826	قشلاق
827	قشەفەر
827	قلاتە رشكە
827	قلخان چەك
828	قلخانى
828	قلعە جقە
828	قلعە جقە سفلى
829	قلعە كەنە
829	قمرىيى
829	قندۆل
830	قوبادبە گيان
830	قوببە
830	قوتور
831	قوتوھەند
831	قوتى
831	قوچاخ
832	قوچە بلباس
832	قورشىواشى
833	قوريقەلا
833	قوژتەپە
833	قوشتەپە
834	قوشچى
834	قولدەرە
834	قولەر
835	قولە سوپروى
835	قوماش
835	قومرىيى
836	قومقەلا

836	قووجاخ
836	قولئەستېر
837	قولتى
837	قولتەپە
837	قولدەرە
838	قولقولە
838	قولسەن
838	قروشاوتى
839	قوجغ
839	قوجە
839	قورغ
840	قوريقەلا
840	قوربەر
840	قوزلوو
841	قولخەتەپە
841	قويتەل
841	قىلەسون
842	قەباغلووجە
842	قەباكەندى
842	قەبەغلوو
843	قەپلانتوو
843	قەدش
845	قەدەفەر
845	قەرومەر
845	قەرەھەنجىر
846	قەرەئۆمەر
846	قەرەبلاغ
846	قەرەبلاغ 2
847	قەرەتەورە
847	قەرەچى قىران
848	قەرەچەتان
851	قەرەخايە
851	قەرەخدر

851	قەرەخەوى
852	قەرەداغ
852	قەرەقاج
852	قەرەقشلاق
853	قەرەقەساب
853	قەرەگۈل
853	قەرەگۈل 2
854	قەرەلى
854	قەرەول
855	قەرەومەر
855	قەرەومەر
855	قەرەول
856	قەرەكەند
856	قەرەبەرە
856	قەرازەكان
857	قەزەناوى
857	قەستەل جندۇ
857	قەسر يەزدىن
858	قەسران
858	قەسرى شىرىن
858	قەسرىشىرىن
859	قەسرىك
859	قەسرى
859	قەسلىچ
860	قەسەرىچى
860	قەشەفرى
860	قەلاتە بۆر
861	قەلالان
861	قەلان
862	قەلاكۆن
862	قەلەر
862	قەلەرەشە
863	قەمتەران

863	قەمتەرى
863	قەمچيان
864	قەمەشە
864	قەويلە
864	قەلا
865	قەلا رووتەلە
865	قەلا وليان
866	قەلا وليانە
866	قەلات
866	قەلاتاسيان
867	قەلاتان
867	قەلاتى
867	قەلاتيدورگە
868	قەلاتيموتاوى
868	قەلاتينەلېن
868	قەلاتە سوران
869	قەلاتەپرەش
869	قەلاجوانرۇ
869	قەلاجوغە
870	قەلاجى
870	قەلاجوالان
870	قەلاچەرمەلە
871	قەلادزى
876	قەلاريانە
876	قەلامكايلى خوارين
876	قەلامكايلى ژوورين
877	قەلاريانە
877	قەلاى جوانرۇ
877	قەلاى زېوى
879	قەلايگىرگە
880	قەلبەزە
880	قەيلەسوون
880	قەيوان

881	گابارا
881	گاپیلون
881	گاخوری
882	گادان
882	گادمه گتر
882	گارا
883	گارهی
883	گاگل
883	گاگهش
884	گاماسیاو
884	گامپش تهپه
885	گامپشان
885	گامپشگولی
885	گاومه تر
885	گاوهسن توو
886	گاوهشهله
886	گاوهکهچ
887	گارانی مهربوان دورپانی کوماسی و سه رشپو
887	گارانه
887	گبیه
888	گرباسک
888	گرتک
888	گرد کاور
889	گردناشهوان
889	گردشهپتان
889	گردمخانه
890	گردمیشک
890	گردنه لپن
890	گردوان
891	گردکسپیان
891	گردکشانه
891	گردی خدر
892	گردی سهفا

892	گردی سه یوان
893	گردی عه باس
893	گردی قازی
893	گردی قه بران
894	گردی گو
894	گردیاقوب
894	گردیگلان
895	گردیکاولان
895	گرده نازئ
895	گرده بن
896	گرده سپی
896	گرده سور
896	گرده سین
897	گرده شینان
897	گرده قیت
897	گرده گوزینه
898	گرده وان
898	گرده رهش
898	گرده ره شه
899	گرزآل
899	گرفیل
899	گرفیلی
900	گرگامیش
900	گرگس گه وره
900	گرگو
901	گرون
901	گرک
902	گرکا
902	گرکاشان
902	گرکئ له گئ
903	گرکه گور
903	گری
903	گری پانی

904	گرئ په حنى
904	گرئ گهورئ
904	گرئزيرؤ
905	گرئزه
905	گره جوؤ
905	گزه ردهره
906	گعتل
906	گل تپه سفلى
906	گل تپه عهليا
907	گل قباغ
907	گل قلعه
907	گلين
908	گله
908	گماره لنگ
908	گموؤ
909	گنبد کاووس
909	گواز
909	گوان
910	گوتبه
910	گوده ل
910	گورئوماک (نورشين)
911	گورجى
911	گورگان
912	گورگه دهر
912	گوزگيران
912	گوفكى
913	گوگجه
913	گولان
913	گولى
914	گولى
914	گوله كانى
914	گومه ته
915	گونبه د

915 گوند کوسه
915 گوندک نبی
916 گوندک نه بی
916 گوندکی
916 گوندی ئالانگوره ن (باسکیل)
917 گونده ژبر
917 گونده ژور
918 گونده ویله
918 گووریچه
918 گوکه گهنی
919 گولانه
919 گولپ
919 گولچیه ر
920 گولچه رموو
920 گولماوه ران
920 گوله خانه
921 گویکجه لی
921 گوینا غاج
921 گوینچکه ده ری
922 گوینزان
922 گوینزه بلاغ
922 گوینزه گه وره
923 گوینزه کویره
923 گوینکته په
923 گراو
929 گرگر
930 گرگر گه وره
930 گلانک
930 گلکهند
931 گلکهنگ
931 گلؤلان
931 گلپه
932 گلزه رده

932 گله سوور
932 گوپاله
933 گوپته په
933 گوپته په ی دیم
934 گوجار
934 گوجار
934 گوده ل
935 گوران
935 گورانئاوا
935 گورونی
936 گوزبلاغ
936 گوزه بلاغ
936 گوشخانی
937 گوگجه
937 گولیمه رزینگان
937 گولی
938 گومان
938 گوماو
938 گومه لار
939 گومه لیان
939 گومه یی
939 گور قه ره ج
940 گورباوه لی
940 گوکیچه
941 گولی
941 گویره
941 گوینگجه لی
942 گویل
942 گیادوروان
942 گیتکه
943 گیچه
943 گیزمل
943 گیزمل خوارو

944	گیزمل سہرؤ
944	گیزی
944	گیسلان
945	گیلکا
945	گچیقہ لاسی
945	گچینہ
946	گیچہ
946	گیسیان
946	گیلدہرہ
947	گیلیکہران
947	گہ پلہ سہن
947	گہ چینہ
948	گہ ربہ راسکی
948	گہ ربہ رساکی
948	گہ ردیگلان
949	گہ ردینہ
949	گہ رگول
949	گہ رماو
950	گہ رمافا
950	گہ رمک
951	گہ رقر
951	گہ رور
951	گہ ربہ شہ صابیر
952	گہ ربہ شہرہ حمان
952	گہ ربہ سور
952	گہ ربہ گو
953	گہ ربہ گوہ
953	گہ ربہ وان
955	گہ ربہ وانی خواروو
955	گہ ربہ وانی سہروو
956	گہ زانہ وشکہ
956	گہ زگہ زارہ
956	گہ زنہ

957	گهزنه 2
957	گهسگهسک
957	گهلناسکئ
958	گهلی ئهشکهفتئ
958	گهلی ئهشکهفتئ، دهقهري بارزان
959	گهلی عهلی بهگ
959	گهلی لؤلان له زنجيره چيای خواکورک
959	گهلی کورسی له شنگال
960	گهلين
960	گهليی رمانی
960	گهليی رومان
961	گهليی رومانی
961	گهليین
962	گهله ژير
962	گهنجئاوا
962	گهنگهچين
963	گهنمان
963	گهنهجار
963	گهنهدار
964	گهنهوه
964	گهوجاوا
964	گهولان
965	گهولههان
965	گهونتوو
965	گهولتوو
966	گهويئه
966	گهراوی خورمال
966	گههکی عههه به له کهرکوک
967	گهفلهسنئ
967	گهلاز
967	گهلاله
968	گهلاله 2
968	گهلاله 3

968	گەلوان
969	گەلوو
969	گەليخېر
969	لاچين
970	لالش
970	لاھيجان
970	لاويسان
971	لاوين
971	لگبن
971	لوماننا
972	لونيسادتلون
972	لوو
972	لورزنى
973	لوفەکانى كورتهك
973	لۆن سادات
973	لۇنى گەورە
974	لۇنەكانو
974	ليناڤا
974	ليو
975	لەج
975	لەشگرگە
975	لەنجاوا
976	لەنگەدى
976	لەنگەريز
976	لەپلان
977	لەپلانە
977	مائی
977	مائی
978	مارنج
978	مارونسى
978	مارونسى
979	مارەغان
979	مازوانبەن

979	مازبين
980	ماسته كان
980	ماسوئ
980	ماسيدهر
981	ماسيه ر
981	ماسيه رشيخ
982	ماشكان
982	مافهران
982	مامبرايم
983	مامهه ييه
983	مامؤله
983	ماميزدينى
984	مامه خه لان
984	مامه زينه
984	مانگيشك
985	مانگيشى
985	ماوانه
985	ماونان
986	ماويليان
986	ماوهت
987	ماكوان
987	ماكو
987	مالمال
988	مالى جه لال تاله بانى له سليمانى
988	مالى معمار باشى سنه
988	ماينبلاغ
989	مايندؤل
989	مايى
989	مباره كئاوا
990	مرزيوه
990	مزگه وتى حاجى حه سه نى لوكه
990	مزئ
991	مسكئنى

991	مسٽرٽرڪ
991	مشار
992	مشارا
992	ملهمبانئ
992	ملڪه رهش
993	مله سووره
993	مندازان
993	مهانه
994	موپره
994	موٽكى
995	مورادقولى
995	موسالان
995	موسل - ميسل - نهينهوا
996	موشيرئاوا
996	موعيناوا
997	مووان
997	مووسك
997	مووينه
998	موكرى قران
998	ميرانه
998	ميرگ
999	موشاف ميتاف
999	مؤكه به
999	مؤئينان
1000	مياندواو
1000	ميانه
1001	ميانه 2
1001	مياوه
1001	ميراباد
1002	ميراجيا
1002	ميراسب
1002	ميراوا
1003	ميراواى

1003	میراوی
1003	میرشیخ حیدر
1004	میرگہ سار
1004	میرملاس
1004	میرہ دی
1005	میرہ دی 2
1005	میرہ وسو
1006	میرہ کی
1006	میسوراو
1006	میشیاو
1007	میشہ دی
1007	میشہ رو
1007	میمہ
1008	میراو
1008	میرگاسی
1009	میرگی
1009	میرگہ
1009	میرگہ نہ خشینہ
1010	میرگہ پیتکی
1010	میرگہ دریٹ
1010	میرہ دی
1011	میسواری
1011	میسکی
1011	میشرو
1012	مہماندار
1012	میونہ
1012	مہ جل مہ ختی
1013	مہ جلمہ ختی
1013	مہ چلوبہ
1013	مہ حمود پہ ریزاد
1014	مہ حمودہ
1014	مہ حمہ شہ
1015	مہ حمہ وہ

1015	مه‌خموور
1015	مه‌ران
1016	مه‌رجائاوا
1016	مه‌رخوز
1016	مه‌رخووز
1017	مه‌رقه‌دی نه‌کاشه
1017	مه‌رقه‌دی وه‌یس القره‌نی له‌ ناوچه‌ی روانسه‌ر
1017	مه‌رگه‌وه‌ر
1018	مه‌رنه
1018	مه‌رونی
1018	مه‌رونی
1019	مه‌روئ
1019	مه‌رینا
1019	مه‌ریوان
1020	مه‌ره‌خیل
1020	مه‌ره‌یه‌ر
1021	مه‌زارگای عه‌لی س‌ال‌ح
1021	مه‌زرا
1021	مه‌زناوئ
1022	مه‌سعودئاوا
1022	مه‌سیح
1023	مه‌لا داود
1023	مه‌لا محه‌مه‌و
1023	مه‌لا وه‌یسه
1024	مه‌لاباسته‌ک
1024	مه‌لاشیخ
1024	مه‌لاعیسا
1025	مه‌لونه
1025	مه‌مانی
1025	مه‌مانئ
1026	مه‌مکان
1026	مه‌مکاوئ
1026	مه‌می خه‌لان

1027	مەمىند
1027	مەمەر
1027	مەمەليان
1028	مەمەليانى
1028	مەمەنداوا
1028	مەمەر
1029	مەنسورئاغا
1029	مەنسورئاوا
1029	مەنيجهلان
1030	مەنيچەر
1030	مەهاباد
1031	مەوى
1031	مەيران خوارۆ
1031	مەيران سەرۆ
1032	مەره خيىل
1032	مەره دەرە
1032	مەكلاوە
1033	مەللالەر
1033	مەيدان
1033	مەيدۆل
1034	نارست
1034	ناوبەرگە
1035	ناوپردان
1035	ناوزەنگ
1035	ناوەندە
1036	نارى
1036	ناف ئاشان
1036	ناقدارا
1037	نافشكى
1037	نافشكى
1037	نالپاريز
1038	نالەشكىنە
1038	نچار

1039	نجنى خوارو.....
1039	نجى.....
1039	نزار.....
1040	نزاركى.....
1040	نژمار.....
1040	نساره.....
1041	نسارهى خوارو.....
1041	نسارهى سەرۆ.....
1041	نستان.....
1042	نسرا.....
1042	نسل.....
1043	نسيين.....
1043	نشكاش.....
1043	نگل.....
1044	نمنجى.....
1044	نواوى.....
1045	نودشه.....
1045	نورياو.....
1045	نورياوا.....
1046	نورى.....
1046	نوسره تئاوا.....
1046	نوشمه.....
1047	نوبار.....
1047	نوتشه.....
1047	نودشه.....
1048	نۆدى.....
1048	نورياو.....
1049	نۆسمى.....
1049	نۆسمه.....
1049	نۆسمه 2.....
1050	نۆرك.....
1050	نيروان.....
1050	نيروه سىتو.....

1051	نيسانه
1051	نيسكاوئ
1051	نيسكه جوؤ
1052	نيشكوئلان
1052	نيوهله
1052	نيهر
1053	نئ
1053	نئچه لان
1053	نئچه لان
1054	نئرگ
1054	نئرگئ
1054	نئروا سيتوى
1055	نئروه
1055	نئزل
1055	نئزئ
1056	نئزه روؤ
1056	نئزاوى
1056	نئوچوان
1057	نئوه
1057	نه بيئاوا
1057	نه بيكه ند
1058	نه جه فئاوا
1058	نه چئ
1058	نه رزيوى
1059	نه رزه ميز
1059	نه رگسه له
1059	نه روئ
1060	نه روئن
1060	نه ره له
1060	نه ره رئاواد
1061	نه ستان
1061	نه سل
1061	نه غده

1062	نهفتخانہ
1062	نهفسان
1062	نہمہ شیر
1063	نہمہ ل
1063	نہناس
1063	نہنور
1064	نہنہ
1064	نہنہ لہ
1064	نہوہ ہار
1065	نہوتی
1065	نہوسود
1066	نہکہ روز
1066	نہلاس
1066	نہلوس
1067	نہلوسہ
1067	نہلیوان
1067	نہلین
1068	ہاجانی
1068	ہاجسنی
1068	ہارینا
1069	ہاشمئاوا
1069	ہالہ دہرہ
1069	ہانپس
1070	ہانہ شیخان
1070	ہانہ گلان
1070	ہانہ گہرمہ لہ
1071	ہاوار
1071	ہدینہی
1071	ہروری
1072	ہزیرکی
1072	ہسن بہ کری
1072	ہلورا
1073	ہوارغل

1073	هواله
1073	هوشیاری
1074	هوویه
1074	هوویه 2
1075	هویه
1075	هویه ی
1075	هۆدهر
1076	هۆدهره
1076	هۆلستانه
1076	هۆیه
1077	هیئت ئاباد
1077	هیزان
1077	هیزان 2
1078	هیتوت
1078	هیجان
1078	هیجانان
1079	هیروی
1079	هییه
1079	هه باسئاوا
1080	هه به کی
1080	هه جمنه
1081	هه جیح
1081	هه دینه ی
1081	هه دینه
1082	هه دینه ی
1082	هه رزنی
1082	هه رمیله هه رمیل
1083	هه رمیله
1083	هه ریر
1083	هه زارکانیان
1084	هه ساری
1084	هه سنه کرا
1084	هه سنه کا

1085	ههسه ناو له
1085	هه شتراک
1085	هه شتيان
1086	هه شه ميز
1086	هه شه ميز
1086	هه لوه
1087	هه لوه ئيسلام
1087	هه له قوش
1087	هه ماراو
1088	هه مران
1088	هه مزوا
1088	هه مزه قاسم
1089	هه ناره
1089	هه نجيران
1089	هه نجيف
1090	هه نداوئ
1090	هه نگزان
1090	هه نگوزان
1091	هه ننگه ژاله
1091	هه ننگه وئ
1091	هه نيولاخ
1092	هه نه ر
1092	هه وارخوئل
1092	هه واره كوئن
1093	هه ورازه
1093	هه ورامان
1094	هه وريسكى
1094	هه وشين
1094	هه ولبير
1098	هه ولبير - 1930 - 2
1098	هه وئ
1098	هه لتوشانى
1099	هه لشو

1099	هه‌لگورد
1099	هه‌لوی
1100	هه‌لزاوا
1100	هه‌له‌بچه
1102	وادی الغراب
1102	وارامچه
1102	وارماوه
1103	واوان
1103	ورمی
1104	وزمان
1104	وزمان خوارۆ
1104	وزمه‌له
1105	وزنتاش
1105	وزه‌مه‌ل
1105	وسوکه‌ند
1106	وسوه‌که‌ل
1106	وشرمل
1106	وشتیان
1107	وشته‌په
1107	وشکین
1107	وشکه‌لان
1108	ول
1108	ولیان
1109	وله‌ژیر
1109	وله‌ژیر
1109	ویزیه‌ر
1110	ویزه
1110	ویسه‌ر
1110	ویسه‌ر
1111	ویلکه‌که
1111	ویلّه
1111	ویلّه‌ده‌ر
1112	وه‌رامینتاران

1112	وهرتئ
1113	وهردي
1113	وهرده
1113	وهرگيل
1114	وهرمزيار
1114	وهرمئلي
1114	وهرمه زيار
1115	وهرمه ههنگ
1115	وهرؤ
1115	وهرئ
1116	وهره خهل
1116	وهراشكه ندى
1116	وهرزنئ
1117	وهرزئ
1117	وهرزير
1117	وهرزير 2
1118	وهرسنه
1118	وهرسى
1118	وهرله دييگ
1119	وهرله ژير
1119	وهرله ند
1119	وهرندرينه
1122	وهرنده رينه
1122	وهرئينهى خواروو
1122	وهرئينهى ژووروو
1123	وهرنه وشه
1123	وهرپراز
1123	وهرئيو
1124	وهرپسه
1124	كادر
1124	كاروك
1125	كارؤخ
1125	كاريتان

1126	کاریز
1126	کاریز
1126	کاریزگه وره
1127	کاریزه
1127	کاره
1127	کاره بی
1128	کاره ی
1128	کارزار
1128	کاژاو
1129	کاژئ
1129	کاسوره دی
1129	کاسه که ران
1130	کاشته ر
1130	کاشئ
1131	کافولی
1131	کاموس
1131	کامپاران
1132	کامه م
1132	کانی ئاسکان - کانئسکان
1133	کانی بارام
1133	کانی بوچکه له
1133	کانی بل
1134	کانی به ست
1134	کانی پانکه
1135	کانی په مو
1135	کانی چای
1135	کانی چه رموو
1136	کانی خان
1136	کانی رهش
1137	کانی سانانی
1137	کانی سپی
1137	کانی سپی ده شته یئل
1138	کانی سپیئ

1138	کافی سفید
1138	کافی شا
1139	کافی شوان
1139	کافی شهوه قهت
1139	کافی گوپز
1140	کافی ماران
1140	کافی مازئ
1141	کافی مانگا
1141	کافی مرواری
1141	کافی میران
1142	کافی میل
1142	کافی وه تمان
1145	کافی کورده
1145	کافی کپل
1146	کافی که وان
1146	کافی که وو (حاجی مووسی)
1147	کافی که وو (مهراڻ)
1147	کافی که وه
1147	کافی مرواری
1148	کانیا مه لا
1148	کانیاغ
1149	کانییداغ
1149	کانیبی
1149	کانیهرد
1150	کانپانکه
1150	کانیتومار
1150	کانیته مهراڻ
1151	کانیخواروو
1151	کانیډرپژ
1151	کانیډینار
1152	کانیده ستار
1152	کانیرهش
1152	کانیزهرد

1153	کانيسانان
1153	کانيسپى
1153	کانيسپيسه روو
1154	کانيسپيکه
1154	کانيسۆرک
1154	کانيسۆ
1155	کانيقه لا
1155	کانيگورگه
1155	کانيگۆژان
1156	کانيميران
1156	کانيمه لا
1156	کانيناو
1157	کانيره ش
1157	کانيكا
1157	کانيكلئ
1158	کانيکووزه له
1158	کانيکه وه
1158	کانيه شر
1159	كاوات
1159	كاوانه
1160	كاوله كوون
1160	كاولان
1160	كاكوزه كه ريا
1161	كال خواروو
1161	كال سه روو
1161	كبرتو
1162	كبروك
1162	كتنيسواران
1162	كرفتو
1163	كرماشان
1163	كرند غرب
1164	كروينى
1164	كركو

1164	کرؤژ
1165	کزو
1165	کفری
1165	کلهر ئاباد
1166	کواشی
1166	کواشی
1166	کوبانی
1168	کوتک
1169	کوتک 2
1169	کوتکه سه لاس
1169	کوديله
1170	کورا
1170	کوران
1170	کورتک
1171	کورتک هول
1171	کوردستان
1171	کورده میری نه حمه د
1172	کورکو
1172	کورکه نای
1173	کوریت گا فانا
1173	کوریت گا فانا
1173	کوریمی
1174	کوریمه ی
1174	کوره مارکی
1174	کوره مارکی
1175	کوره یخوارو
1175	کوره یسه روو
1175	کوره یسه لاس
1176	کوزو
1176	کوزه رهش
1176	کوزه گر
1177	کوزه رهش
1177	کوشافی عه ره بان

1177	كوشافى كوردان
1178	كولكەرەش
1178	كولىچە
1178	كولىچ
1179	كومبىلى
1179	كوندېرى
1179	كونور
1180	كونەماسى
1180	كونەمشكى
1180	كورانە
1181	كوركۈرە
1181	كوركۈرە 2
1181	كوڧلى
1182	كوڧلى
1182	كوكى
1182	كۆلەھەرد
1183	كويگجەلى
1183	كويك
1183	كېرىچنە
1184	كېرپە
1184	كلاشكەران
1184	كلاوھل
1185	كلاوھى دېوانە
1185	كۆتىك
1185	كۆپانكى
1186	كۆترانس
1186	كۆچكەتەمىش
1186	كۆچۈن
1187	كۆخان
1187	كۆدۆ
1187	كۆرناوسىردىشت
1188	كۆركۆرە
1188	كۆرە

1188	كۆرەئەرە
1189	كۆرەدەرە
1189	كۆرەدەورە
1189	كۆزەرەش
1190	كۆزەرەقە
1190	كۆزەكەرىز
1190	كۆس عەنبەر
1191	كۆسالان
1191	كۆستەى بان
1191	كۆستەى چەم
1192	كۆسەپپىرى
1192	كۆسەكەرىز
1192	كۆلىتان
1193	كۆلەسارە
1193	كۆلەھەرد
1193	كۆلەكان
1194	كۆمەدەرە
1194	كۆنە
1194	كۆنەخانان
1195	كۆنەخانئى
1195	كۆنەقەلا
1195	كۆنەلاجان
1196	كۆرى
1196	كۆكس
1196	كۆل (گوند)
1197	كۆلان
1197	كۆلىت
1198	كۆلەسە
1198	كۆلەھەرد
1198	كۆيك
1199	كۆيە
1199	كىسن
1200	كىسەلان

1200	كىلكا
1200	كىله سفيد
1201	كىله چه رمو
1201	كىله شين
1201	كىكن
1202	كىليگه ران
1202	كىچاوا
1202	كىسته
1203	كىلا سپى
1203	كىلك
1203	كىلكا
1204	كىلى
1204	كىله سپان
1204	كىله كه وو
1205	كىله سپان
1205	كىله شين
1205	كىوى نيمام
1206	كىوى جافل
1206	كىوه ره ش
1207	كىفلان
1207	كىلانه
1207	كه په ك
1208	كه په ك 2
1208	كه په كه ند
1208	كه توو
1209	كه چه لئاوا
1209	كه راوا
1209	كه رجو
1210	كه ردز
1210	كه رزه ر
1211	كه ركوك
1218	كه رووس
1218	كه ريه نه

1218	کہ ریزان
1219	کہ ریزہ
1219	کہ رہ چو
1219	کہ رہ چو
1220	کہ رہ فتوو
1220	کہ رہ وناقروہ
1220	کہ رہ ک
1221	کہ زان
1221	کہ زنہ زان
1221	کہ ژیکہ ران
1222	کہ سنہ زان
1222	کہ سنہ زان (گوند)
1223	کہ شان
1223	کہ شکاویژ
1224	کہ شکاویژ 2
1224	کہ شہن
1224	کہ لا شیخو
1225	کہ لار
1228	کہ لکان
1228	کہ لپتہ
1228	کہ لہ بہ درئ
1229	کہ مالانی خواروو
1229	کہ مالانی سہروو
1230	کہ مپی وہ لید
1230	کہ مپی گہ ویلان
1230	کہ مہ کا
1231	کہ مہ کئ
1231	کہ ندہ سور
1231	کہ ندہ قولان
1232	کہ ندہ ل
1232	کہ نگاوہر
1232	کہ نگاوہر - کہ نگہوہر
1233	کہ نیسی

1233	که هر يز
1233	که و بی
1234	که و بین
1234	که و پیچ
1234	که و پهر
1235	که و سان
1235	که و له
1235	که و هرت
1236	که و ناوا
1236	که و پوانتاران
1236	که و فنه مژی
1237	که و فهرکی
1237	که و که و سان
1237	که و لاتی
1238	که و لاتهرزان
1238	که و لاش
1239	که و لکانی
1239	که و لکه جان
1239	که و لکه سماق
1242	که و له وینجه
1243	که و له کناوی
1243	که و له کان
1244	که و له کچی
1244	که و له کوکه
1244	که و له کی کون
1245	که و له کین
1245	که و له کین 2
1245	که و له که جار
1246	یا په ل
1246	یا خیان
1247	یار مق
1247	یار یگای سلیمانی
1247	یار یمقه خوئی

1248	ياره بوغلوو
1248	يازيبلاغ
1248	ياقوبئاوا
1249	يالآوا
1249	يالآوه
1249	يالتهمر
1250	ينگى كند
1250	يونسليان
1250	يووز باشكه ندى
1251	يه خته خان
1251	يه ننگى يه رخ
1251	يه ننگىچى
1252	يه كشه وه
1252	ئالازغ - خارپووت
1252	ئامپىدى
1254	ئاوكى
1256	ئايات
1256	ئورفه
1257	ئومولپره بىعهين
1257	ئىنجكا سۆر - دېره بون
1258	ئەرتىس
1261	ئەسپىرى
1262	باتىفا - باتوفه
1263	باشقه لا
1263	بامەرنى
1263	بانسرا
1265	بىيافا
1265	بىدوهى
1267	بەرناشى
1269	بەرچى
1271	بەروشكا سەعدون
1271	بەروشكا كاتوليا
1271	تېلەرئى - تويلەر

1274	جزیرئ - جزیرہ
1275	چی
1275	چیایئ بشیسی
1277	چیایئ زاوا
1277	چیایئ لینکی
1280	چی
1283	چہم رہہ تکی
1284	چہمانکی
1284	خاستو ژووری
1285	داوودیئ
1286	دھوک
1289	دیڑہ لوک
1290	دہئی
1291	رہ شاقا
1292	زاویتہ
1293	سپیندارئ
1294	سیریئ
1295	سہرتہ نک
1295	سہرسہنگ - سہرسنگ
1296	شرتئ
1297	شکہفتئ
1298	شیخان
1299	شیلادزئ - شیلادزئ
1301	شیلازا
1302	شہرانشی
1303	قلابان
1303	گوہہرزئ
1305	گہرہ گوہئ
1306	گہفہرکی
1307	ملبرکی
1308	میروکی
1310	مہروانس
1311	ہریاش

1312	هلورا
1313	هؤليان
1314	هيل
1316	كاني مازئ
1317	كاني ماسئ
1318	Bajarê Kurdîstanê
1320	Dalamar
1320	Erbil
1321	اديامان
1321	الازيغ - خارپووت
1321	بهرتله - برطلة
1324	جزء من طريق سنجار الجبلي
1324	زرباطية
1325	عفرين
1327	قرة قوش
1328	گلي كرسي من سنجار
1328	نھاوند
1330	همدان
1331	كفرى
1341	پايگلان
1342	ژنين
1343	Mardin
1345	Diyarbakir
1346	Mahabad
1346	ايلر بيلر
1346	ديا باكلر

بابهتی ژماره: 1

ئابهرزه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120105>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوپن / شوپنهوار: گوند

ولات: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2

ئاتچه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120106>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوپن / شوپنهوار: گوند

ولات: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 3

ئاتشگا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012060413503065022>

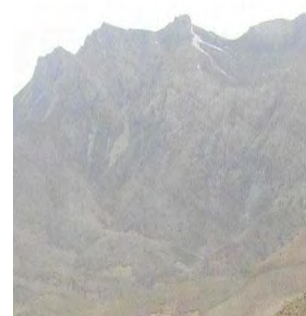
چیا

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوپن / شوپنهوار: چیا

ولات: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 4

ئاخته په

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120107>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

ولآت: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 5

ئاخچه قهه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120108>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

ولآت: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 6

ئاخویران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120109>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

ولآت: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 7

ئاخوه لاخ (براهيماوا)

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504757802>

گوند

تايپه تمه ندييه كانى بابته

جۆرى شوين / شوينه وار: گوند

شاره كان: ديوانده ره

ولات: رۆژه لاتى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابهتی ژماره: 8

ئاخوه لاخى براهيماوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=200902201026051337>

يه كۆك له ديكايه نى ده وروبه رى شارى ديوانده ره يه له رۆژه لاتى كوردستان. به پنى نامارى سه رزمپرى سالى 2006، ئەم ديه پي كهاتوه له 43 بنه ماله و ژماره كى دانىشتوانيشى 201 كه سه . سه رچاوه: ويكيپى ديا

تايپه تمه ندييه كانى بابته

جۆرى شوين / شوينه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابهتی ژماره: 9

ئاخوه لاخى كۆسه عه مبه ر

<http://www.kurdipedia.org/?q=200902201026431338>

يه كۆك له ديكانى ده وروبه رى شارى ديوانده ره يه له رۆژه لاتى كوردستان. به پنى نامارى سه رزمپرى سالى 2006، ئەم ديه پي كهاتوه له 12 بنه ماله و ژماره كى دانىشتوانى 64 كه سه . سه رچاوه: ويكيپى ديا

تايپه تمه ندييه كانى بابته

جۆرى شوين / شوينه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتى كوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 10

ئاخکەند

<http://www.kurdipedia.org/?q=200902201027141339>

یەكێك له دێیه‌كانی ده‌ورووبه‌ری شاری دیوانده‌ره‌یه له رۆژه‌لاتی کوردستان. به پێی ئاماری سه‌رژم‌پرسی سالی 2006، ئەم دێیه پێکھاتوو له 111 بنه‌ماله و ژماره‌ی دانیش‌توانیشی 622 که‌سه.

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوپن / شوپنه‌وار: گوند

وڵات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 11

ئاديامان

<http://www.kurdipedia.org/?q=200901191534281010>

شارێکی مێژوویی باکووری کوردستانه. مه‌لبه‌ندی پارێزگای ئاديامانه که رووبه‌ره‌که‌ی 7871 کم دووجایه. دانیش‌توانی ناوچه‌که به کشتوکال و ئاژه‌لداریه‌وه خه‌ریکن. ده‌قه‌ره‌که پێکھاتوو له 6 ناوچه و 241 گوند. سالی 1980 دانیش‌توانی ئەم پارێزگایه 55020 که‌س بووه. شاری ئاديامان له کۆندا ناوی (حه‌سه‌ن مه‌نسور) بووه. له سه‌رده‌می ئیسلامیه‌کاندا بنکه‌یه‌کی پته‌و بووه به‌رامبه‌ر به‌ ییزه‌نتیه‌کان. ئەم ده‌قه‌ره له مێژوودا له‌لایه‌ن ییزه‌نتیه‌کان و سه‌لجوقیه‌کان و مه‌مالیکه‌کانه‌وه داگیر کراوه. له سالی 1516 دا که‌وتۆته ده‌ست عوسمانیه‌کانه‌وه. ئەم پارێزگایه به‌گشتی گه‌لێک شوپنه‌واری مێژوویی تێدا ماوه.

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوپن / شوپنه‌وار: شارۆچکه

وڵات: باکووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 12

ئاراس

<http://www.kurdipedia.org/?q=201002251647153723>

رووباری ئاراس دەکەوتنە ناوچەى قەوقازەو بەدرێژای ولاتانی تورکیا، ئەرمینیا، ئێران و، نازەرباینجان تێدەپەرت. رووباری ئاراس درێژاییەکەى 1.072 کیلۆمەترە. بەنزیکەى 665 میله. رووباری ئاراس لای نەتەوہى کورد مانایەکی تایبەتى هەیه، چونکە مستەفا بارزانى و هاوڕێکانى پیایدا پەریونەتەوہ و چوون بەرەو رووسیا. سەرچاوه: ویکىپیدیا

تایبەتمەندییەکانى بابەت

جوۆرى شوین / شوینەوار: رووبار

ولات: روژھەلاتى کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

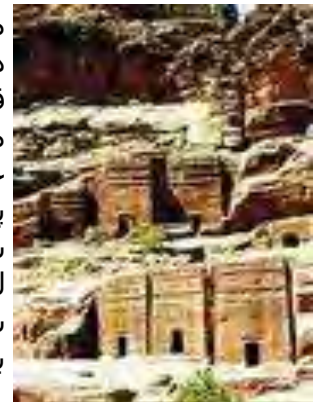

بابەتى ژماره: 13

ئارامگای دیاکو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011051916535758061>

مادەکان یەكەم دەسلالتداری كورد بوون كه له ئێران دا حكوومهتیان پێك هێناوه. پێتهختى مادەكان شارى ههگماتان یان ههমেدانى ئیمپرو بووه. قهومی ئاریایی به دوو دەستەى مەزن دابەشكران، مادەكان و پارسەكان. مادەكان كوردەكانن و پارسەكانیش فارسەكان. ئەم حكوومهتى مادە كه حكوومهتێكى رەسمى ئێران بووه نزیكەى 3000 سال پێش پێك هاتوو. بە پێى میژوو سالنامەى كوردى دامەزرانى حكوومهتى ماد دەگەرێتەوہ بو 2711 سال پێش كه یەكەم پاشای كورد واتە دیاكو ئەم حكوومهتەى دامەزراندووہ له شار ههমেدان. سەرچاوه: تۆمارێكى تایبەت بو كوردیپیدیا له لاپەن (حامید درودى) سەبارەت بە (ئارامگای دیاكو) له: 15:49:14 2011-5-19

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتى ژماره: 14

ئاربهبا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012012812025464079>

ئاربه با، يه كېكه له چيا سهركه شه كانى شارى بانه له رۆژه لاتى كوردستان.

تايپه تمه ندييه كانى بابەت
جۆرى شوپن / شوپنه وار: چيا
شاره كان: بانه
ولات: رۆژه لاتى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابه تى ژماره: 15

ئارمرده

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120110>

يهك له گونده كانى رۆژه لات

تايپه تمه ندييه كانى بابەت
جۆرى شوپن / شوپنه وار: گوند
ولات: رۆژه لاتى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابه تى ژماره: 16

ئاره بوغلوو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120111>

يهك له گونده كانى رۆژه لات

تايپه تمه ندييه كانى بابەت
جۆرى شوپن / شوپنه وار: گوند
ولات: رۆژه لاتى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابه تى ژماره: 17

ئارنن

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120112>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایهتیهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 18

ئازاد

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120113>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایهتیهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 19

ئازادی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012112812492674001>

...

تایهتیهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 20

ئاساسا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621371>

گوندیکه سەربە شارەدێی (ئەتروشی)

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 21

ئاساوه

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120114>

یەک لە گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: رۆژهەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 22

ئاسناوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465657608>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: مەریوان

ولات: رۆژهەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 23

ئاسناوی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120115>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 24

ئاسنگهران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120116>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 25

ئاسهئ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621372>

گوندیکه سه‌ربه‌شاره‌دیی (کانی ماسئ)

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 26

ئاسۆس

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011051015341957834>

چیا

تایپه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: چیا

سلێمانی

شاره کان:

باشووری کوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 27

ناشتی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011042808350957083>

...

تایپه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: شارهدی

کرمانجیی باشوور - سۆرانی

زمان - شیوه زار:

کۆیه

شاره کان:

باشووری کوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 28

ناشهوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621373>

گوندیکه سه ره شاره دپیی (سه رسنکی)

تایپه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 29

ئاغجوان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120117>

يەك لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 30

ئاغجەلەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011011200342622618>

شارەدییە، سەربە شارۆچکە ی چەمچەمالە لە باشوور.

تایبەتمەندییەکانی بابەت

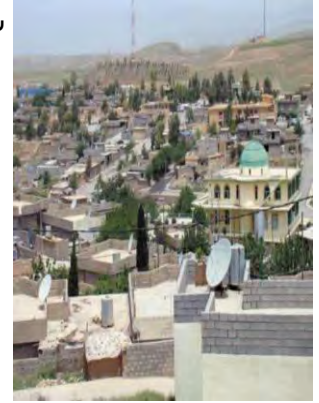
جۆری شوین / شوینەوار: شارەدی

زمان - شیوەزار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شارەکان: چەمچەمال

ولایت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 31

ئاغچەقل

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120118>

يەك لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 32

ئاغدهره

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120119>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایهتیهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 33

ئاغجهری

<http://www.kurdipedia.org/?q=200902201027571340>

یهکیک له دئییهکانی دهوروبهری شارێ دیواندهرهیه له رۆژهلاتی کوردستان. به پیتی ئاماری سهرزمیری سالی 2006، ئەم دئییه پیکهاتوو له 84 بنهماله و ژمارهکی دانیهشتوانی 438 کهسه.

تایهتیهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 34

ئاغجهری 2

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010114074021318>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایهتیهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 35

ئاغەسور

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120120>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

ولایت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 36

ئاغەلان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120121>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

ولایت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 37

ئاف تەحلی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621374>

گوندیکە سەر بە شارەدێی (باتیل)

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

ولایت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 38

ئاف خان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621375>

گوندیکه سەربە شارەدێی (باتیل)

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 39

ئاف خانئ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010120613090011298>

باتیل

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 40

ئافان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120122>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 41

ئاگجە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465657627>

گوند

تايپه تمه ندييه كانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنه وار: گوند

شاره كان: مهريوان

ولات: رۆژه لاتى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابه تى ژماره: 42

ئاگرى داغ

<http://www.kurdipedia.org/?q=200901200142181025>

چيايه كى گه وره و به رزه له باكوورى كوردستان. له وئشه وه درئزده پيته وه بۆ خۇره لاتى كوردستان. ئەم شاخه له دوو بهش پيکهاتوو (ئاگرى داغى گه وره و ئاگرى داغى بچووک). هۆزى جهلالى كورد له ناو ئەم چيايه دا ده ژين.

تايپه تمه ندييه كانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنه وار: چيا

ولات: باكوورى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابه تى ژماره: 43

ئالانه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012112812492674000>

تايپه تمه ندييه كانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنه وار: گوند

ولات: باشوورى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابهتی ژماره: 44

ئالجه

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120123>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

ولآت: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 45

ئالیپیرک

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120125>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

ولآت: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 46

ئالەولاغ

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120124>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

ولآت: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 47

ئالەکینا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621376>

گوندیکه سەربە شارەدێی (مانگێشکی)

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوپن / شوپنەوار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 48

ئامودا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201010091802549917>

شارۆچکە

سەرچاوەی وێنە: فەیسبووکی قەیس قەرەداخی

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوپن / شوپنەوار: شارۆچکە

زمان - شیۆهزار: کرمانجیی باکوور - بادینی

ولات: روژئاوای کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

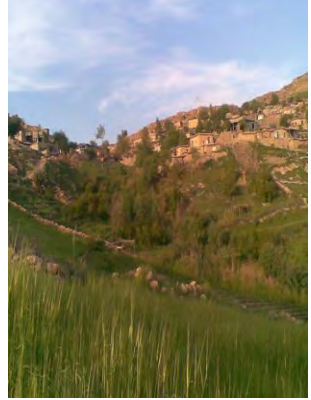

بابه تی ژماره: 49

ئامۆکان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011082809595960786>

گوندی نامۆكان ده كه وئته باكوري ناحيه ي ههرير نزيكه ي (10) كم دوره، (30) كم له شاروچكه ي شه قلاوه و (85) كم له شاري ههولير دوره. گوندی نامۆكان گوندیكى شاخاوييه كه وئوته نيوان دوو كپوي بهردين، له پشته وهی چيايه كی گهوره ههيه به ناوی (سهراوهرد).

ناوی نامۆكان له چيه وه هاتووه :
 (له سهرده می عوسمانيه كان مالپك له ئەم گونده ژباوه، كه پيك هاتبون له دايك و باوك و (7) برا و خوشكيك، له شهركي خوتناويدا له گهل عوسمانيه كان هه موو كوره كان و باوكه كه ده كوژرين و دايك و كچه كه ده مينه وه، كچه كه ش ناوی (نامينه) بووه. دايكه كه ش له بهر خوشه ويستی كچه كه ي به (نامو، نامي) بانگی كردووه، وه به هۆي بوونی كانيه كی ئاو له ناوه راستی گونده كه ههردوو ووشه كه لپك دراوون بووه به (نامۆكان). كه ههردوو ووشه كانيش بریتين له (نامو + كان) بووه به نامۆكان)
 شوینی جوگرافياي گوندی نامۆكان. نامۆكان له پرووی پرووبه ره وه گهوره ترين گوندی سنوری ناحيه ي ههريره كه پرووبه ره كه ی له هه موو گونده كانی تری ئەم سنوره گهوره تره. گوندیكى شاخاوييه چه ندين گوند هاوسنوریه تی وه كو له باكور هه ر یه كه له گونده كانی (ئه شكه وت و گۆره ز) له باشوور گوندی (فلون) و له رۆژه لات گونده كانی (سیناوه و به نۆكه)، له رۆژئاوا گونده كانی (کانی چرگان و ناوشیوانی سهروو و خواروو).
 سه باره ت به دروست بونی ئەم گونده :

(سه رچاوه ی دروست بوونی گوندی نامۆكان بو ئەوه ده گه رتته وه كاتی له سه ده كانی (14 15) كۆمه لپك مال له وولاتی ئبران پروویان له ئەم گونده كردوه و له وئ نيشته جيپوونه به هۆي بوونی له وه رگا و سه رچاوه كانی ئاو. ئەمه ش وا يكر دووه كه خانوو دروست بكهن و نيشته جي ببين.)
 باری ئابووری گوندی نامۆكان :

(گوندی نامۆكان گوندیكى كشتوكالی و ئاژه لداريه. ژماره به كی زۆری خه لك خه ريكی چاندنی گه نم و جو و نۆك و ته ماته و خه یارن. زیاتر بو مه به سستی خۆراکی خۆیان نه ك بو فرۆشتن. هه نديكى تريش خه ريكی ئاژه لدارين به هاوینان كوستان گه رمیان ده كه ن. وه هه روه هه نديكى تريش موچه خۆرن.)
 باری خوينه ده واری گوندی نامۆكان :

(گوندی نامۆكان له سالی 1961 قوتابخانه ی لپكراوه ته وه. به رنژه يه كی زۆر خوينه وارن، ته نیا به ته مه نه كان نه بیته، وه ژماره يه ك ئافره تیش نه خوينه وارن. خه لكه كه زۆر هه ز له خويند ده كات، تاكو ئیستا چه ندين كه س له ئەم گونده خويندیان ته واو كردوه و ئیستا له پله ی به رزی خويندن دان. وه هه روه له سالی 1999 بو یه كه م جار نه خۆشخانه له گوندی نامۆكان دروست كراوه.)
 كه ش و هه وا ی گوندی نامۆكان :

(گوندی نامۆكان له پرووی كه ش و هه واوه زۆر خوشه بارانپكی زۆری لی ده بارپت و زۆر جارپش به فری لپده بارپت. له وه رزی زستاندا زۆر سارده ئه وپش به هۆي بوونی ره شه بايه كی به هیز كه به رده وام هه لده كات. له وه رزی هاوین تا راده يه ك فینكه، به لام له وه رزی پایز و به هار زۆر خوشه.)

ژماره ی دانیشتوانی گوندی نامۆكان نزيكه ی (1800) كه س ده بیته و ژماره ی ماله كانیش نزيكه ی (300) مال ده بیته. به لام ژماره يه كی زۆری گوندی نامۆكان پروویان له شاره كانی (ههریر و سۆان و خه لیفان) كردوه.
 وه هه روه خه لكی گوندی نامۆكان له عه شیره تی سورچین له تیره ی وسوكاسكین.

نوسینی ته لعه ت كه ریم نامۆكه یی

سه رچاوه: تۆمارپكی تاپهت بو كوردیپنڊیا له لایهن (talhat amokaie)

سه‌بارەت بە (گوندی نامۆکان) لە: 2014-2-16 21:27:29

تایبەتمەندییەکانی بابەت
چۆری شوین / شوینەوار: گوند
زمان - شیوەزار: کرمانجی باشوور - سۆرانی
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 50

ئانیتوس

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621377>

گوندیکە سەر بە شارەدێی (جولەمێرگ)

تایبەتمەندییەکانی بابەت
چۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 51

ئاوباریک

<http://www.kurdipedia.org/?q=200902201028371341>

یەکیک لە دێیەکانی دەورووبەری شاری دیواندەرەیه لە رۆژھەلاتی کوردستان. بە پێی ئاماری
سەرژمێری سالی 2006، ئەم دێیە پێک هاتوووە لە 45 بنەمالە و ژمارەى دانیشتوانیشى 233 کەسە.
سەرچاوە: ویکیپیدیا

تایبەتمەندییەکانی بابەت
چۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولآت: رۆژھەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 52

ئاوباره

<http://www.kurdipedia.org/?q=200902201029541342>

په كۆچك له ديكاني به شى چلچهمه شارى ديواندهره په له رۆژهه لاتی كوردستان. به پنی ناماری سه رزمیری سالی 2006، ئەم دێیه پیک هاتوو له 44 بنه ماله و ژماره دانیشتوانی 244 كه سه. میژوی ئەم دێیه ده گهرینه وه بو نزیكه ی 500 سال له مه و پپیش. نادرشای ئە فشار له سه فه ره كه ی خوی دا بو دنی مه لانه وای ناوچه ی خورخوره بو زیاره ت كردنی قورئانی میژووپی شیخ حه سه نی مه ولاناوا له ئاوباره وه تپهر بوو.

ئەم دێیه له 45 کیلۆمه تری شاری دیواندهره هه لکه وتوو و نزیكه ی 10 کیلۆمه تر له کۆی چلچهمه دووره.

ئاوباره له پاکئۆنک دا هه لکه وتوو و چۆمیک له خواروی دیکه وه تپهر ده ییت. ئەمبه ر و ئەوبه ری به داری چنار و بی پۆشراوه و دیمه نیکى جوانی داوه به م دێیه. شیاوی وتنه ئەم دێیه له میژه وه چینگه ی پینگه یاندى هه ژماریکى زۆر له مامۆستایانی ئایینی ناوچه كه بووه كه هه ندیک له وان چینگه و پینگه یه کی به رزیان به ده ست هه بناوه.

تایبه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوپن / شوپنه وار: گوند

رۆژهه لاتی كوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

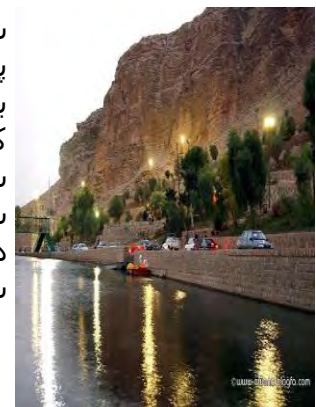
بابه تی ژماره: 53

ئاودانان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012010722164663700>

شاری ئاودانان یا (ئابدانان)، شاریکى رۆژهه لاتی كوردستانه، ده كه ویتته پارێزگای ئیلام. ژماره دانیشتوانی نزیكه ی 50 هه زار كه سه. باکووری شاره كه به رزیای و شاخ و دارستانی چره، باشووریشی ده شته و بو كشتوكال له بار و گونجاوه.

شاری ئاودانان چه ندین کۆنینه و شوپنه رای میژووپی لپیه، له وانه؛ قه لا و شاری جولیان، ته نگه ی ئاو برده، قه لای پشت قه لا، قه لای هه زار ده ر. هه روه ها چه ندین شوپنی گه شتیاری لپیه، له وانه؛ ده ریاچه ی دووقلو، سه یرانگای سه راوی ئاودانان.

تایبه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوپن / شوپنه وار: شار

زمان - شیوه زار: کرمانجی لوری

شاره کان: ئیلام

نه ته وه: کورد

ولآت: رۆژهه لاتی كوردستان

كۆيىك رېسپۆنسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 54

ئاودىلان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120126>

يەك لە گۆندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەندىيەكانى بابەت

جۆرى شوپىن / شوپنەوار: گۆند

رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپۆنسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 55

ئاوك

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120127>

يەك لە گۆندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەندىيەكانى بابەت

جۆرى شوپىن / شوپنەوار: گۆند

رۆژھەلاتى كوردستان

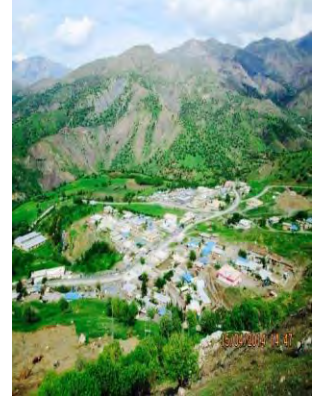

كۆيىك رېسپۆنسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 56

ئاوكورتى

<http://www.kurdipedia.org/?q=20140728145132115390>

...
تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند
زمان - شیوەزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی
شارەکان: سلێمانی
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 57

ئاوێژی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012122121242974415>

...
تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 58

ئاوێسپی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011093023555421176>

...
تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنەوار: رووبار

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 59

ئاوێکەلە

<http://www.kurdipedia.org/?q=200912022213232782>

یه کێکه له گوندهکانی ناوچهی شارهزور و سهربه شارهدی ئی عهربهتی شاری سلیمانیه.

تایه تمه ندیه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابتهتی ژماره: 60

ئاڤرات

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013121409481687258>

...

تایه تمه ندیه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: چیا

ولات: باکووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابتهتی ژماره: 61

ئاڤرنی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120128>

یهک له گوندهکانی رۆژه لات

تایه تمه ندیه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه لات کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابتهتی ژماره: 62

ئاڤ ته حلی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621378>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دی (سیمیئل)

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابه‌ت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 63

ئافسارکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621379>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دی (کانی ماسی)

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابه‌ت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

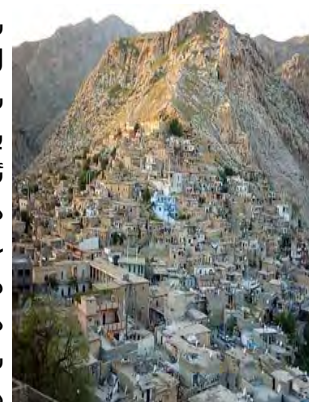

بابه‌تی ژماره: 64

ئاکری

<http://www.kurdipedia.org/?q=200901192053281023>

شاریکی باشووری کوردستانه. له‌نیوان سی چیا‌دایه، خانووه‌کانی له‌سه‌ریه‌ک به‌داوینی شاخه‌کاندا هه‌لچوون. ئەمه دیمه‌تیکی جوان و سه‌رنج‌راکیشی به‌شاره‌که به‌خشیوه. ناوی ئاکری له‌ئاگره‌وه هاتووه که له پێش زاییندا موغیکی زه‌رده‌شتی له‌وی جیگیر بووه و ئاگری تیدا کردۆته‌وه، ئیدی ناوی ئاگری - ئاکری به‌سه‌ردا پراوه. به‌عه‌ره‌بی کردوویانه به‌ (عقره). دانیش‌توانی ئیزیکه‌ی 10000 که‌س ده‌ییت. ئەم شاره‌ مه‌له‌ندی کورده‌حه‌میدییه‌کان بووه. ماوه‌به‌کیش له‌ژێر ده‌سه‌لاتی میرنشینی بادینان و پاشان میرنشینی سو‌راندای بووه. شاریکی کۆن و میژوویییه و دروستکردنی ده‌گه‌رته‌وه‌ بو‌ سه‌رده‌می ئیمپراتۆریتی ماده‌کان - میدیا. ئاکری به‌ناوبانگه‌ به‌سروش‌تی جوان و رازاوه و گه‌لی دره‌ختی میوه و باخ و باخاتی پیر به‌ره‌می هه‌یه. ئاکری سه‌ر به‌ پارێزگای موسله و 95 کم دووره‌ لیوه‌ی. ئەم ده‌قه‌ره‌ سی ناوچه‌ی هه‌یه که (سورچی، عه‌شاپه‌ری نه‌لسه‌بعه و بیره) ن. دانیش‌توانی هه‌موو ده‌قه‌ره‌که ئیزیکه‌ی 50000 هه‌زار که‌س ده‌ییت.

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوپنەوار: شارۆچکە
زمان - شیۆهزار: کرمانجیی باکوور - بادینی
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 65

ئاکۆکەون

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420332892452>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند
زمان - شیۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی
شارەکان: رواندز
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 66

ئاکۆیان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420332892454>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند
زمان - شیۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی
شارەکان: رواندز
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 67

ئالبلاغ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120129>

يەك لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 68

ئالمان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120131>

يەك لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 69

ئالووت

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120132>

يەك لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 70

ئالوھتان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120133>

يەك لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 71

ئالکاوی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120130>

يەك لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 72

ئالیان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120134>

يەك لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 73

ئالپاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009211501109581>

گوندیکی ناوچهی که لاتهرزان، سەر به شارستانی سنهیه. خه لکی ئالپاوا به شیوهزاری کوردیی ناوهندی قسه ده کهن. ژماره‌ی دانیشتوانی له ئاماره‌کانی سالی 2006 دا 697 کهس له 146 بنه‌ماله‌دا بووه.

سەرچاوه: ویکیپیدیا

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

وڵات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 74

ئالپاوی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120135>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

وڵات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 75

ئالپجان

<http://www.kurdipedia.org/?q=200902201030391343>

یه‌کێک له دێیه‌کانی به‌شی چلچمه‌ی شاری دیوانده‌ریه له رۆژه‌لاتی کوردستان. به پێی ئاماری سه‌رژمیری سالی 2006، ئەم دێیه پێک هاتوو له 33 بنه‌ماله و ژماره‌ی دانیشتوانیشی 218 کهسه. سەرچاوه: ویکیپیدیا

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

وڵات: رۆژه‌لاتی کوردستان

كۆيىك رېسپونس كۆد:

بابەتى ژمارە: 76

ئاليمەران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120137>

يەك لە گوندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەنديپەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپونس كۆد:

بابەتى ژمارە: 77

ئاليمەئان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757660>

گوند

تايپەتمەنديپەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

شارەكان: مەريوان

رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپونس كۆد:

بابەتى ژمارە: 78

ئالېكەند

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120136>

يەك لە گوندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەنديپەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 79

ئایچی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120138>

یهک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 80

ئاینان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120139>

یهک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولات:

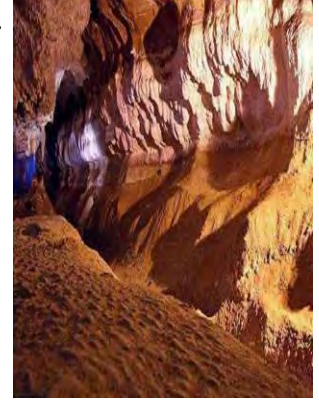
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 81

ئە شکه وتی زینگان، ئیلام

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014120521562978132>

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوینەوار: ئەشکەوت
شارەکان: ئیلام
ولات: رۆژھەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 82

ئورمانی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621388>

گوندیکە سەر بە شارەدێی (کانی ماسئ)

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوینەوار: گوند
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 83

ئورمانا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621389>

گوندیکە سەر بە شارەدێی (کانی ماسئ)

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوینەوار: گوند
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 84

ئورمانی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621390>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (کانی ماسئ)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 85

نورمه‌دادا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621391>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (کانی ماسئ)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 86

نوره

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621392>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (کانی ماسئ)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 87

نورهماری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621393>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (کانی ماسئ)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 88

ئورە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621394>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (کانی ماسئ)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 89

ئوزمانا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621395>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (مانگیشکئ)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 90

ئولده‌را

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621396>

باکوور

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 91

ئۆلدهری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621397>

باکوور

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 92

ئۆمه رسینا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621398>

گوندیکه سه ره به شاره دیپی (ناکرئ)

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 93

ئۆردوگای زیوه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120163>

یەك له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: رۆژھەلاتی کوردستان

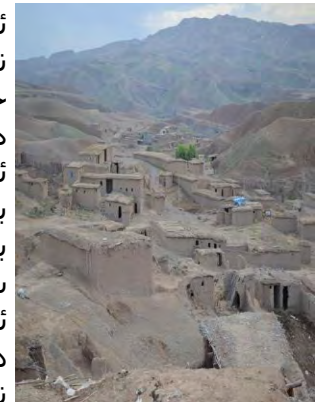
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 94

نۆمەر گومبەت

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013121821372587165>

ئاراس ئیلنجاغی
ناوی ئەم گوندە لە ناوی (چاکێک) هەو هاتوو، کە سعاتە ڕێپەک لەسەر ووی خۆرئاوای گوندی نۆمەرگومبەتەو دەوورە، ئەم چاکە پێی دەوتریت (نۆمەرگومبەت) تا ئەم دوایانە سەدەیی ڕابردوو خەلکی نۆمەرگومبەت مردووین لە گۆرستانەکە دەووربەری ئەم مەزارە ناشتوو، بەبێ جیاوازی و بیرواری جۆراوجۆر هەموو خەلکی نۆمەرگومبەت ئەم بیروبۆچونەیان لەسەر ناوی گوندەکەیان هەیه. (1)

سنوری گوندی نۆمەرگومبەت
ئەم گوندە بەدووری (6) کیلۆمەتر لە رۆژھەلاتی ناحیە سیگرددان هەلکەوتوو، گەرەترین ڕووبەری لە نۆو گوندەکانی ناحیەکەدا هەیه و نزیکە (50) کیلۆمەتری چوارگۆشەیه، کە دەکاتە (19987) نۆژدە هەزارو نۆسەدو هەشتاو حەوت دۆنمی کشتوکالی، (3588) دۆنمی شیاوی چاندن و (7181) دۆنمی پاپان و لەو ڕگاپە، وە (9000) دۆنمی بەراوە و (218) دۆنمی حەرەمی گوندە و (7) کانی و (2) کاربزی هەیه، زۆر بە زەوی مەزارەکانی خاوەندارێتیهکە بۆ میری دەگەرێتەو جگە لە (125) دۆنمی نەبیت تایبەتە و خاوەندارێتیهکە بۆ جوتیارەکانی دەگەرێتەو. (2)
لە هەلکەوتنە ئەسترو نۆمیدا کەوتۆتە نێوان هێلی پانی (35,95-35,55) پلە باکوری نیو هگۆی زەوی و نێوان هێلی دریزی (44,48-44,29) پلە رۆژھەلاتی نیو هگۆی زەوی، و لە بەرز (419) مەتر لە ئاستی رووی دەریاوەیه کە دەکاتە (1375) پێ. (3)

لە رۆژھەلاتدا هاوسنورە لە گەلا گوندەکانی (گەرمکی تەقتەق و تالەبانی گەرەو کانی لەلە)، لە خۆرئاویدا لە گەل گوندەکانی (میرکە و قەمبەر و نێرە گین و سیگرددان) ئاقاری دەگەرێتەو، وە گوندەکانی (ئیلنجاغی گەرەو و سماقە) سنوری سەر وویان دەوورەداو، لە باشوریدا ئاقاری گوندی (کانی لەلە) ناھێتێت هیچ پارچە زەوییهکی نۆمەرگومبەت بکاتە کەناری زێی بچووک.
لە سنوری ئەم گوندە چەندین خرابگە و شوینی شوینەواری تێدایە وەک (چاکێ نۆمەرگومبەت، کە لە کین، بالە، قەبرستان، ئەحمە کلاو، شێمە مەدی ئەحمە کلاو، کاولە هەواری گوندی گۆرقەرەجی زیدی حاجی قادری گەرەو شاعیری کورد) وە هەر وەها چەندین گۆرستان و گۆرچیکە کۆن و لە مێژینانە تێدایە وەک (گۆرستانی شێخ سمایل کە مردووی لێدە نێژن، لە گەل قەبرستانی مەلا ئەحمەدی گەرەو (شێخ مەلا ئەحمەدی کوێر

ئۆمەرگومبەتى) ئەۋېش ھەر ئەمىرۇ مردوۋى لېدەنېژن، گۇرستانى
عەبدولعەزىز، گۇرستانى سەيد ۋەسمان، گۇرستانى شېمچەمەد،
گۇرستانى كاۋلە گۇرقەرەجى زىدى حاجى، گۇرستانى بانەرەقە) جگە
لەگۇرستان چەند چاك وشەخسىك لە ئۆمەرگومبەتدا ھەيە كە تائىستاشى
لەگەلدا پىت ھەندىك لە خەلكى ھاناپان بۇ دەبەن تا لەلاى خودادا بىنە
شەفيعيان ۋەك(چاكى ئۆمەرگومبەت، چاكى سەيد ۋەسمان، ئەسحابەى
گۇرقەرەج).

چەند كارىزوكانپاۋەك لەسنورى ئۆمەرگومبەتدا ھەيە ۋەك(زەلېن، دارەبى،
باپىرە، جەژنى سوپىر، رى قىر خەزايى، دەرماناۋ) ۋە چەند گىردىك دەۋرى
ئاۋايىبەكەيان داۋە ۋەك(لەرۋژھەلات گىردى ئامىنەۋگىردى مېرخانە و لەرۋژئاۋا
گىردى بەردمىركى ولەباكورددا گىردى زالواۋ جگە لەمانە لە سنورى گۈندەكەدا
گىردى تىرىش ھەن و ھەرىبەكەۋ ناۋىكى ھەيە ۋەك گىردۈلكەكانى(گۇركەكە،
كەلى چاوشىن، گەروۋى زالواۋ، گەروۋى شىلانە، گىردەل، قەلاتەسۋور، گىردى
شەمشىرە، گەروۋى ئاۋازە) بەلام بەرزىترىن گىردى سنورەكەيان
گىردى(كۆرتەتە) بە كە سىگىردكانىبەكان ھەندىك سال بۇ كىشتىارى بەكارىان
ھېناۋە، چەندىن پارچە زەۋى پىشتاۋ لەسنورى ئەۋ گۈندە دا ھەيە ۋەك(بان
تالەبان، بان چاكى ئۆمەرگومبەت، سەرخوندىتى، بان قەپتاز، بان ئەحمەكلاۋ،
بانى ھەنارە) ھەرۋەھا چەند ئەشكەۋتۆكەپەكىش لەسنورەكەپاندا ھەيە ۋەك
(ئەشكەۋتى حمەسەمپىل، ئەشكەۋتى خىدرمىرەم. ئەشكەۋتى كەلەكىن،
ئەشكەۋتى باپىرە، ئەشكەۋتى قورمىنگەۋجۈپەكە) بەلام تىكرائى سنورى
ئۆمەرگومبەت لەزەۋى بەراۋ ھەژارە و تەنھا پارچەپەكى بچوۋك نەپىت لەخوار
شېروەزىن لەنزىكى ئاقارى گۈندى كانى لەلە.

پىكھاتەى دانىشتۋانى ئۆمەرگومبەت

دانىشتۋانى ئۆمەرگومبەت بىنەچەيان دەگەرئىتەۋە بۇ ناۋچەى دەربەندى
شاھۋى كوردستانى رۋژھەلات، باپىرەگەۋرەپان بەناۋى(جومعە) ھاۋتە
دەۋرۋبەرى سنورى ئەمىرۋى گۈندەكە سەرەتا لە(مەرزانى سەرى) لەزىۋان
ئاقارى گۈندى (ئىلنجاغى گەۋرەۋمەرزان) خۋى گرتۋتەۋە و ھەر لەۋشۋىتە لە
گۇرستانى(كانى قەبران) لەمەرزانى سەرى بەخاك سېپىرداۋە كە بە(جومعە
دەربەندى) ناسراۋبوۋە، ئەۋانەى ئەمىرۋى كەخۇپان بۇ ئەۋ زاتە دەگىرنەۋە بە(8-
9) پىشت دەژمىرن تا دەگەنەۋە جومعەدەربەندى.

تېرەكانى گۈندى ئۆمەرگومبەت بىرىتىن لە(دەربەندى، گەردى، مامرەشى
شۋان، بلباس، سىيان، زەنگەنەى گۇرقەرەجى) دەربەندى زۆرىنەى گۈندەكەپە
ۋ ئەۋانپىر لەئاۋپاندا تاۋانەتەۋە، جگە لەۋ تىرانە دابەش دەبن بۇ چەند بەرەباب
ۋىنەمالەپەك ۋەك(كاكى، كەرخۋى، خەلگۇچە، شەلەۋەندى، مامپىل،
گەردى، حمەى گولان(ھورى)، گۇرقەرەجى، سۇفى عەۋللا) كە

بەرەى(كاكى)پەكان لەروۋى ژمارەى خىزانەۋە زۆرىنەن و بەدۋاى ئەمانىشەۋە
بەرەى(كەرخۋىبەكان)دېن، (شەلەۋەندىبەكان)پىش لەروۋى خىزمەتكردىن ئاپىنى
پىرۋى ئىسلامەۋە زۆرتىن مەلايان لى ھەلكەۋتوۋەۋ مەلازادەبوۋن ۋەك(مەلا
ئەحمەدى رەشى شەلەۋەندى، مەلا عومەرى خانەقاي شەلەۋەندى، مەلا
سدىق شەلەۋەندى، مەلا عەبدوللاى شەلەۋەندى، مەلا حمەدەمىنى
شەلەۋەندى باۋكى مەلا عەبدوللا و مەلا نورى، مەلا حمەمدى
ئۆمەرگومبەتى) جگە لەمانە لەمىژۋى ئۆمەرگومبەت چەندىن زاناى ئاپىنى تر
ھەلكەۋتوۋن ۋەك: شىخ مەلا ئەحمەدى كۆپىر ئۆمەرگومبەتى و
نەۋەكانى(محەمدنور و نورمحەمد و خەلىفە عەبدوللا) و مەلا ئەحمەدى
گەۋرەۋ مەلا مەحمۇدى ئۆمەرگومبەتى كە لە مزگەۋتى(بابەكراغى
كۆپە)مزگەۋتى گەۋرەى ئەمىرۋى شارى كۆپە مەلاپەتى كىردوۋە.

ۋە ئەوانەى لەمىزۋوى گۈندى ئۆمەرگۈمبەت كارى كىخوایەتیان كىردوۋە ئەمانە بوون:

- 1- كىخوایەت مام دەرویش كورى مەحمود كورى قادر
 - 2- كىخوایەت حاجى ئۆمەرى كورى حاجى مەولودى كورى قادر
 - 3- كىخوایەت مەمەد كورى حاجى ئۆمەرى كورى حاجى مەولود ناسراو بە (حاجى سۆفى)
 - 4- كىخوایەت مەمەد كورى حاجى مەولودى گىچكە كورى مەمەدى كورى حاجى مەولودى گەورە
 - 5- كىخوایەت عەبدوللاى كورى حاجى سۆفى كورى حاجى ئۆمەرى كورى حاجى مەولودى كورى قادر
 - 6- كىخوایەت مەمە عەلى كورى مەمە عەلى كورى مەمە و كورى حاجى مەولودى گەورە
 - 7- كىخوایەت قادرى كورى مەمە سورى كورى خدر (خلەگۆجە)
 - 8- كىخوایەت مەمە كورى حاجى مەولودى گىچكەى كورى مەمەد
 - 9- كىخوایەت عەبدولرەحمانى كورى عەبدولعەزىزى كورى فەقى مەمەد لەناو كىخوایەت (حاجى سۆفى) ناودار بوۋە كەناۋى تەواۋى (مەمەد حاجى ئۆمەرى حاجى مەولودە)، ھەرۋەھا لەبەنەمالەكانى ئەم گۈندە چەند كەسايەتپەكى ديار ھەلكەوتوون ۋەك (حاجى ئۆمەرى حاجى مەولودى قادرى كاكى و حاجى كەچەل مەمەدى كەرخۆرى و مەمە سورى خدر (خلەگۆجە) و حاجى فەقى مەمەدى مەلا ئەمەدى پەشى شەلەۋەندى و مەمەى ئۆمەر گەردى و ئۆمەر حاجى مەولودى مامىل و مەمەدى حاجى عەبدوللاى حاجى سۆفى و مەمەى مېرەم حاجى سېسەى كەرخۆرى و حاجى مەمەدى ھەمەى كورى ئەمەدى گۆرقەرەجى و خالە ئەمەۋى كاكى و عەبدولقادرى حاجى مەمەدى ھورى و ئەمە شىخان و ياسىن پەسول.
- ھەندىك پەندوگۆتەۋبەسەرھاتى كوردەۋارى ئۆمەرگۈمبەت
- 1- ھەمىنە مەستان، بەدەست عەلى شەلەۋە بى دەگىرنەۋە لەناۋاى ئۆمەرگۈمبەت كىچىكى زۆر جوان دەپت بەناۋى (ھەمىن)، لە پەكىك لەناھەنگەكانى زىنپەن لەشايدا بەدەست پياۋىكەۋە دەپت كەناۋى (عەلى) بوۋە (شەل) پىش بوۋە، (ئەمەد شازە) ش شاپەرئىكى بەتوانا بوۋە كە دەبىنئت ھەمىن بەو شۆخ و شەنگىۋە ھەر لەدەستى عەلى شەلەۋە، تۆرە دەپت و شاپىكە بەجى دەھىلئت ورنى گۈندى ئىلنجاغى گەورە دەگىرت و لەبەرخۆپەۋە ھەر دەلئت (ھەمىنە مەستان بەدەست عەلى شەلەۋە پىت)، بەرۋىشتى ئەمە شازەش شاپەكە تىك دەچىت، بۇپە پەكىك لەبرادەرەكانى بەدۋاى دەچىت تاۋەكو بىگەرئىنئەۋە بۇ ئەۋەى شاپەكە ھەلسورئىت و بەردەۋام پىت، لەرئىگادا توشى دەپى و پىتى دەلئت: "لەمنت نەكەۋى تۆ شاپەرئىكى ئەۋەندە بەتواناى ناتۋانى ۋابكەى ھەمىنە مەستان بەبەندان لەدەستى عەلى شەل دەرىپىنى؟! ۋەرە بگەرئۆۋە بەس بەبەندان عەلى شەل شەرمەزارىكەۋەبەمەش ھەمىنە مەستان بەخۆى لەدەستى دىتە دەرەۋە" ئەمە شازەش ئەمەى دەچىتە عەقلەۋە ۋدەگەرئىتەۋە و شاپىكە گەرم دەكاتەۋە بەبەندان دەلئت: بەژن و بى مالم عەلى شەل پاي بى تۆپالم عەلى شەل ھەمىنە مەستانىش كە گۈبى لەم بەندە دەپت دەلئت "ئاي عەلى شەل شانم پىتەۋە دەرھات" بەم شىۋەپە لەدەستى دەرەچىت.
- 2- بوختان بەمان كەن

لەھەموو ئاواپپەکانی کوردستان نمونەى لەو شىۋەپە زۇرن بەلام بەھۆى خۇشى شىۋەزارەكەپان لەسنورى وورائى كۆپە ئەم كىناپە وئىدۆمە باوە لەسەر زاراندە دەوترىت، دەگىرنەو لە ئاواپپى ئۆمەرگومبەت(سۆفى ئۆمەر)و(سۆفى ئاجەر)حەزىيان لەپەكتىرى كىردوو وئەو حەز لەپەكتىركىردنەش ھەموو خەلكى ئاواپپى پى دەزانى و خەرىكە بكەونە بەرباس وخواسى خەلكى گوندەكە، بۆپە لەپەكتىك لەژوانەكانيان، كە سۆفى ئاجەر لەباوەشى سۆفى ئۆمەر دەپىت لەحەلتى ئامپز وئىك ئالاند، سۆفى ئاجەر بەسۆفى ئۆمەر دەپىت "سۆفى ئۆمەر خەلك ناومان ديارىك" سۆفى ئۆمەرىش لەسەرەخۆ دەپىت "بوختان بەمان كەن."

3- ماری بور بازى نەمرم، بەتەسىامەوہ دەگىرنەوہ پياونكى جوتپارى گوندى ئۆمەرگومبەت بەكاروبارى كشتبارىپەوہ زۆر ماندوو وھىلاك دەپىت، رۆژىك لەرۆژان لەناو گۆلەكانى شىناپىپەكەى ماریك پىۋەى دەدات، ئەویش دەپىت "ماری بور بازى نەمرم بەتەسىامەوہ" واتە ئەگەر بەھۆى ژەھرەكەپەوہ نەمرىت ئەوا بۆ چەند رۆژىك لەسەر جىگا دەكەوئىت وپال دەكەوئى وپوماوہپەك دەحەسىتەوہ.

4- ھىلكەوورون خۆر ئەوہندەشى؟ ئۆمەر ئەللاپى پياونكى پالەوانى گوندى ئۆمەرگومبەت بوو لەزەمانى حەماغاى گەورەى كۆپە، رۆژىكان پىگەى دەكەوئىتە شارى كۆپە بۆ فرۆشتنى گندۆرە، لەزىك (سى ئاقان) پالەوانىكى (حەماغا) پىشى لپدەگرى و تەشفەرەى پىدەكات و بارەگندۆرەكەى خراب دەكات و گىچەلى تەواوى پىدەكات، ئەویش ناپكاتە نامەردى بەپەك لپدان و ناوفاەگرتنى پالەوانەكەى حەماغا لەگەل زەوى تەخت دەكا، دواتر كەمالى حەماغا بەمە دەزان بەپالەوانەكەى خويان دەلپن "ھىلكەوورون خۆر، ئەوہندەشى؟"

5- ئەگەر زالم تەعداى لپكردى، تۆش لەخاكى قايم بكە لەكۆنەوہ زولمكردن ھەر ھەبووہ، ئەوانەى دەسەلاتداربوون زۆرجاران زولمیان لەبى دەسەلاتان كىردووہ، لەسەردەمى(حاجى ئۆمەرى حاجى مەولود)جەندرمەو زەفتىپەى عوسمانى ھاتوون بۆ گوندى ئۆمەرگومبەت و ھەندىك جار زولمى باشيانكردووہ، بەتالان وپرو وشتى تر، بۆپە حاجى ئۆمەر ووتوپەتى "ئەگەر زالم تەعداى لپكردى، ئەتۆش لەخاكى قايم بكە" واتە باشتر باپەخ بەزەوپیە كشتوكالىپەكانتان پدەن و ھەرخاكە دەتوانى بەرھەمى باش و جوان بدات بەرەنج وماندووون، زالمىش خودا حەقى لى وەردەگرپتەوہ.

6- ئامین ھەندىك خوی پىنە، ئاشەكە بى خوی پە! لالە براپمى كورى عەبدولرەحمانى كورى براپمى عەبدوللاى براپم بۆى گىرامەوہ و وتى "سالى 1970 تازە ژيانى ھاوسەرىم لەگەل(ئامین)ى خىزانم پىكەوہنابوو، لەپەكتىك لەرۆژەكانى ئەو سالى، دوو خۇشناوى غەرىپەى كاروانچى بۆ ئىوارە بوونە مپوانمان، ئامپنىش ئاشى شورباى نپسكى بە ئاوەتەماتەى لپنابوو، سفەرەوخوانى ئامادەكرد وئاشەكەى خستە سەر سفەرەكە، پىش مپوانەكان كەوچكىكم لەشىوہكە خوارد، ئەوہندە سورو پرخوئ بوو، كەبىنم مپوانەكانىش دەستيان بۆ كەوچك برد و سەپرى پەكتريان كرد، منىش بۆئەوہى كاپانىپەكەى ئامپنى خىزانم نەشكى ووتم "ئامین ھەندىك خوی پىنە، ئاشەكە بى خوی پە؟!" كە ئامین خویپەكەى ھىنا پەك كەوچكىترم خوی كرده قاپەكەى بەردەمى خۆمەوہ و شىوہكەم خوارد و ناوہناوہش بەمپوانەكانم دەووت "شەرمى مەكەن ئەگەر ئاشەكە بى خوی پە خوی تپىكەن!" ئەوانىش دەپان ووت "بەزىاد پىت عەپپى نپە؟!"

7- ھەموو وەرژىك دەبىنن بەلام بەمران ناگەن

زالم ھەموو وەرزىك دەبىنەت، بەلام بەمراز ناگات) گوندى ئۆمەرگومبەت ئاغا دى ئەبوو، بەلام لەسەردەمى ئاغاو دەرەبەگان، ناوہ ناوہ ئاگاگان چاويان پىرەتە گوندىكەو ھەوليانداوہ داگىرى بىكەن لەنبوہى يەكەمى سەدەى بىستەم(1900-1950) يەكەك لەئاگاگان كەسەك دەبىرەتە گوندىكەو بەحسابى ئەوہى كە نوپنەرى ئاگاگەيە، خەلكى ئۆمەرگومبەتپىش لەلايەن لالەو بەسالاجووہ كانيانەوہ تەگپىر دەكەن و بەخەلكى ئاوايى دەلەين "با ھەموو جەمىك(ژەمەخۇراک) بچىنە مالى ئاغاو لەبنى دەربىنەن " ئىتر خەلكى ئاوايى ئەو تەگپىرە جى بەجى دەكەن و كابرالى نوپنەرى ئاغا دەھىنە سەر (ساجى عەلى) و بەناچارى گوندىكەيان بۇ بەجىدەھىلەت، جارەكەت ئاگاگانى كۆپەوشىخ بىزىنى ھەولى خۇيان دەدەنەوہ بۇ دەست بەسەرگرتىنى گوندى ئۆمەرگومبەت، بەلام(حاجى سۇفى) بەيەكەك لە ئاگاگان دەلەت "ئاغا ھەموو وەرزىك دەبىنەن، بەلام بەمراز ناگەن" ئاگاش تىدەگات بىسوودە لەگەليان بۇيە وازيان لى دەھىنەت و گوندىكەيان بۇ بەجى دەھىلەت.

8-داستانى شىرەو بەگ

لە ئاقارى(ئەحمەكلاو)، ھاوينەوارى(قەيتاس) لەگوندى ئۆمەرگومبەت ھەبوو، لەو ھاوينە ھەوارە ژىكى زۇرجوان بەناوى(زەمانە) ھەبوو، ديارە لە وولانى ئېران پاشاكەى گەراوہ بۇ ئافرەتەكى جوان، لەرەگەى گەرىدەو جاسوسە كانىەوہ بە شوخ وشەنگى و جوانى ئەم ژنە دەزانەت، بۇيە لەشكر دەبىرە و داواى ئەم ژنە جوانە دەكات، خاوەنى ئەم ژنە ناوى(شىرەو) بووہ واتە(شىرەگ) پياوئىكى ئازاوپرەشىد بووہ تا شەھىد دەبەت لەگەليان دەجەنگى، ھەر بۇيە ئەمىرۇ بەو شوپنە دەوتىرت(گردى شىرەو).

9-زەفتىە كوشتن لەھەنارەى عەمدۆن

زەفتىەكانى عوسمانى زولمىان زۇر لەخەلك دەكرد، بۇيە جارەك لەجاران خىزمانى ئۆمەرگومبەت دەپانەوت سنورىك بۇ ئەو زولمكردنەپان دابىنەن، پلانەك دادەنەن و سنورى خۇيان بەجىدەھىلەن و دەچنە ئاقارى سەختى ھەنارەى گوندى عەمدۆن تاوہكو نەزانەت گەنجانى ئۆمەرگومبەت دەستيان لېوہشانوون، بۇسەبەك بۇ زەفتىەكانى عوسمانى دەنەنەوہ، زەفتىە چەتەكانى ئەو كاتە كەزولمىان دەكرد دەكەونە بۇسەكەوہ كەناويان(خەلەپىزە و عەرىف سەقا و مەنتىقەپرەش و حەمەدەمىن پرەواندزى) ھەموويان دەكوژرەن تەنھا يەكەكانى بەربىندارى پرزگارى دەبەت، بەھۆى گەرمەى ھەلمەت و تەقەكردنەوہ بەكەك لە جاحىلەكانى ئۆمەرگومبەت بەشېوہزارى خۇيان قسە دەكات بەمە ئاشكرا دەبەن كە كورانى ئۆمەرگومبەت و برازاكانى (حاجى ئۆمەرى حاجى مولود)ن، ھەر بۇيە زەفتىەكانى عوسمانى بۇ رۇژانى دواتر دېنە (شىرەزان) لەجوتيارەك دەدەن ئەوېش خۇى لەبەر ئازارەكە ناگرە و دەلەى"حاجى ئۆمەر لە ئېوہى داوہ ئەوہتە بۇ لەمن دەدەن" زەفتىەكانىش حاجى ئۆمەر دەستگىر دەكەن و دەپەنە كەركوك، حاجى ئۆمەرىش ھەر دەلەى"يا ئۆمەر گومبەت ھاوارە"

10-شوانەى شىركوژ(وامزانى پخەكەش پەلامارى شىرەكەيە)

دەگىرنەوہ لەپىشەلانى شىرەزەنى ئېوان گوندى(كانى لەلە و ئۆمەرگومبەت) شىرەكى غەزرى دەبەت، كەس ناوېرەت بەو شوپنە گوزەر بكات، رۇژەك لە رۇژان شووانەكى(مەتەك يان سورچى) رېنى دەكەوتتە ئەو ناوچەيە و شىرەكە پەلامارى دەدات، ئەوېش ھەر لەگەل دەنگى شىرەكە ووربا دەبەت و گوپالەكەى دەستى توند دەگرەت ولەتەپلى سەرى شىرەكەى دەدات و شىرەكە لەھۆش خۇى دەچەت و شىرەكە دەكوژەت، ئەم ھەوالە بلاودەبەتتەوہ و دەگاتە سەراى كۆپە، لەكۆپەش دەلەين ئەو كەسەى شىرەكەى كوشتوہ

خەلات دەكرىت، بۇ رۇژى خەلات وەرگرتن (10) كەس دەچنە سەراو ھەموويان دەستى خۇيان پىچاۋەتەو، بەلام ئەو كەسەي كە دەپەوئت خەلاتەكە بدات يەك يەك چاوپىكەوتتەيان لەگەل دەكات و پىرسىيارىان لىدەكات كە چۇن چۇنى شىرەكەيان كوشتوۋە؟ لەپىرىكىش پىخىك دەكات (9) كەسى يەكەمىيان لە (پىخەكە) دەترسن و ئاشكرا دەپىت كە ئەوانە شىرەكوژەكە نىن! كە نۇرەي شىوانە دىت بۇ چاوپىكەوتن ھەمان پىرسىيارى ئاراستە دەكرىت و لەكاتى وەلامدانەو ھەكەبىر سەراي كۆپە پىخەيەك دەكات و شىوانەكەش ھەتا خودا دەيگىرىت دەكىشىت بەدەم و فەپۇزى كەبرا، كەبرا سەراش دەلەيت "بەراستى تۇ شىرەكەت كوشتوۋە، بەلام بۇ وەھا تۇوند لەمنت دا" شىوانەش دەلەيت "من بەتەواوۋەتى لە ناو گىرانەوۋەكەدا بووم، وامزانى پىخەكەش پەلامارى شىرەكەيە؟!"

چاكى ئۆمەرگومبەت (شەخسى ئۆمەرگومبەت) ئەم چاكە لەسەرۋى خۇرئاۋاي گۇندى ئۆمەرگومبەت ھەلكەوتوۋە، بەدوورى يەك سەعاتە رى، دەكرىت پەكىك لەپىياچاكان بوو پىت وپلەي خىواناسى و لەخواتىرسانى بەرزبوۋە، بەلام بەداخەوۋە وەك ئەوۋەي ناۋى تەواو و بنەچەي ئەم زاتە ھەپىت نەمبىستوۋە و نەكەوتتە بەرچاۋىشم لەھىچ سەراۋەيەك و كىتپىك تەنھا لەناۋەكەي دەردەكەوئت ئەو چاكە (ئومەر) ناۋ بوۋە، خەلكى ئۆمەرگومبەت و نەوۋەكانى جومعە دەربەندىش دەرەنگ بەو چاكەيان زانىۋە، بەھۆي گاۋاپىكەوۋە كە گاپەكى لىدەكەوئتە چالى مەرقەدەكەوۋە، ئەم رووداۋە لەلاي خەلكى ئۆمەرگومبەت بوۋە بەسەربووردەو گىرانەوۋە، ھەر دۋاي ئەم رووداۋەش گۇندى ئۆمەرگومبەت ئەم ناۋەي بەسەردايراۋە بوۋە بەگۇندى (ئۆمەرگومبەت).

ناشزانرىت ئەم مەرقەدە دۋاي مردنى (ئومەر) خىواناس دروستكراۋە يان خۇي بۇخۇي دروستىكردوۋە؟! چۈنكە گىرانەوۋەكان لەھەندىك حالەتدا دەبنە پىچەوانەي بەكترى، گومبەتەكە شىۋەي بازىنەي بە وتىرەكەي (3) مەترەو بەرزىيەكەي (2) مەترە، لەنپو خەندەقى بازىنەي مەرقەدوگومبەتەكە بەلاي راستدا (2) تونىل بەدەيدەكرىت ناشزانرىت ئەم تونىلانە چەند دوورو درىژو قولن وپۇچ مەبەستىك لىدراون، ھەندىك دەلەين يەكىك لەتونىلەكان دەچىتە سەر كانىاۋىك لەدۆلەكەي تەنىشتى مەرقەدەكەوۋە، سەرى تونىلەكان لەناو گومبەتى مەرقەدەكەوۋە بەشىۋەي دەرگا دەردەكەون و نىۋە كەوانەيى (50) سانتىمەترىن.

كەرەسەكانى كە گومبەت و مەرقەدەكەي پى دروستكراۋە برىتىن لە بەرد و كەرپۇچ ولمى قورىنەي سەردەمانى زوو (4)، ئەوۋەي تىبىنى كراۋە ئەم مەزاروگومبەت و مەرقەدەي ئۆمەرگومبەت تا ئەمىرۇش بە مەزارگاپەكى ئاينى دادەنرىت و باۋەردارانى پىروپان بەپىياچاكى ئەو چاكە ھەيە، سالانە لەسنورى پارىزگاي ھەولپىروگۇندەكانى دەوروبەرى لىرەۋەلەوئ سەردانى دەكەن بۇمرازوھاناي بۇ دەبەن، ئەوۋەي لەزارى خەلكەوۋە لەسەر ئەو مەرقەدەوۋە بىستومە ھەندىكى دەخەمەروو:

عەبدولعەزىزى حاجى سۇفى حاجى ئۆمەر لەدايكبوى 1922 ي ئۆمەرگومبەت بۇي گىرامەوۋە و وتى: عەبدوللاي حاجى محەمدى ھەمەي گۇرقەرەجى لەكاتى پەلامارى ئەنغالى سالى 1988 رىژىمى بەعس بۇ سەر ئۆمەرگومبەت، خەونىكى بىنىبوو بۇي گىرامەوۋە وتى "لەخەوما سى كەس ھاتنە پىش جەپىش و جاش ئەوانىش (ئەحمەشەيخان و مەلا ئەحمەدى گەرەو چاكى ئۆمەرگومبەت)، ئۆمەرگومبەت لەجەپىش و جاشەكە ھاتە وەلام و وتى: لەرووبار بىپەرنەوۋە ھەردوۋ چاوتان دەردەكەم"، بەمەش بۇ بەيانى كە جەپىش و جاش ھاتن لەرووبار نەپەرنەوۋە و نەھاتنە ئاقارى گۇندى

ئۆمەرگومبەت، ھەر ئەمەش وایکرد ژن و منداڭ و فیرارېكى زۆرى گوندى
ئۆمەرگومبەت لە ئەنقال رزگاربان بوو.

ھەر وھە ووتى: دواى كوشتنى زەفتىھەكانى عوسمانى لەشكرى عوسمانى
دېنە شېروەزەن و حاجى ئۆمەرى باپېرەم دەگرن و دەبەنە كەركوك، حاجى
ئۆمەرىش دەلېت" يا ئۆمەرگومبەت ھاوارە"، ووتوبەتى: "لەكەركوك كاتېك
زەلامېكى سېى بەدەر كەوت و سېنگى نا بەمېزە كەى بەردەمى لېپرسراوى
زەفتىھەكان ووتى" وەللا ئەو پياوھ عاجزبەكەى ھەردوو چاوت دەردەكەم"
لېپرسراوى زەفتىھەكان كەوتە دوايى و ھەموو شوپنەكانى لەدواى كرد و لە
ھەرچى پرسیارى كرد دەیان ووت نەمانبېنووھ؟! رەنگى سېى دەبېت بە
نوسەرەكەى كە ئەوراقى دەنوسى دەلېت: بېكە بەخاترى خودا لېى گەرى
بايروات و بۆرۆژى دوايى حاجى ئۆمەر ئازاد دەكەن و دەگەرتنەوھ
ئۆمەرگومبەت.

لالە برايمى عەبدولرەحمانى برايمى عەبدوللا لەدايكبووى 1940ى
ئۆمەرگومبەت بۆى گېرامەوھە ووتى" مەرقەدى ئۆمەرگومبەت خەلك لەكۆنەوھ
بۆ چارەسەر كەردنى شېت و نەخۆش و مرازو چاكەكارى سەردانىان كەردوھە،
شوپنى خەلوھەتگرتن و عېبادەت بووھ، حەيوان بەمېگەلەوھە بۆلاى مەرقەدەكە
بەردراوھ پەكېك لە ئازەلەكان بەقارە قارەوھە دەچوھە لاى مەرقەدەكەو ئەم
حەيوانە دەكرابە قوربانى و خېر، ھەر وھە ووتى كابرابەك لەسېگەردكانەوھ
ھاتوھە بۆ سەر مەرقەدەكەو مېزى گېراوھ كە گەيشتۆتە سەر مەرقەدەكە
مېزەكەى كراوھتەوھ، وھ سەرگوزشتەپەكى كۆنى گېراپەوھ و ووتى: گاپەك
دەكەوتنە ناو مەرقەدەكەوھە كەخاوەنەكەى پېى دەزانېت دەلېى گاپەكە
مەولودى پېغەمبەر خېر بېت بەلام كەس ھېچى لى نەبەت، كە دەگاتە لاى
مەرقەدەكە گاپەكەى ساغ و سەلامەتە، بۆپە پەشيمان دەبېتەوھە و لەدلى
خۆپدا گاپە خېرەكە دەكاتە پزېك بۆ خېرەكەى، كە گاپەكە دەردېن دەست
دەكاتە لرخەلرخ بەھەزار حال چەقۆى پى رادەگات، ھەر لەكۆنەوھ خەلكى
ئاواپپەكانى مېركە و نېرەگېن و سماقەو قەمبەر و ئېلنجاغى گەورەو سېگەردكان
سەردانىان كەردوھە.

قادى حەمە مستەفاى ئەحمەد ناسراو بە قادى خەجى لەدايكبووى
1954ى ئۆمەرگومبەت سەبارەت بە مەرقەدەكە ووتى: شوپنەوارى
ئۆمەرگومبەت لەتابووك و خشتى سورەوھەكراو لەشېوھەپەكى گۆزەپى
دروستكراوھ و دوو دەرگاى ھەپە و جەنازەى ئۆمەرگومبەتى تېداپە، 4x3 مەترە
رووبەرى مەرقەدەكە و دەرگاى كېان دەچېتەوھە سەر شېوى (سەر قەل دووتوان)
ئاوى خوار دىنەوھى ھەپەو بۆ ژيان گۆزەران و دەستنوژنەلگرتن بەكارھېنراوھ،
بەلام دەرگاى دووھەمى روو لەقېلەپە شوپنى نوژ كەردنە و كۆتاپى دېت و
دەرگاى نېە، ووتېشى: لەدواى راپەرىن پارەيان لېدۆزبۆتەوھە و سەرى
مەرقەدەكەش لەسالى 1979 چېمەنتۆكراوھ لەلاپەن (حاجى شەمسەدېنى
ئەحمەدى رەحمەى تەفتەق)، سالانە عەبدوللاى مام قادى ئۆمەرگومبەت
سەرپەرشتى قوربانى سەر مەرقەدەكەى كەردوھە و تا ئەم دواپپانەش
خەلكى عەقېدەيان پېى ھەپە و لەكاتى نەخۆشى و تەنگانە ھانای بۆ دەبەن.

خانەقاى عومەرگومبەتى پان خانەقاى دەرەندىان
خانەقاى(ئۆمەرگومبەتبان) پان(دەرەندىان) لەگەرەكى زېوېەى ئېمام قاسم
پەكېكە لە مزگەوت و خانەقا و قوتابخانە كۆنەكانى شارى كەركوك، ئەم
شوپنە لەلاپەن بەرەبابى(شەلەوھەندى)ى دەرەندىپەكان كە ناسراون
بە(مەلازادەى دەرەندى) زياتر لەدوو سەدە لەمەو بەر بونباتنراوھ، واتە لە
كۆتاپپەكانى سەدەى ھەژدەپەم(1785-1799)، سەرەتا بەخشت وقور
دروستكراوھ تا سالى(1966)، ئەم خانەقاپە شوپنى خۆپندن و خۆپندنەوھ

بووه بۇ فەقىي و خوئندكارانى كورد بەگشتى و بۇ نەوہكانى تيرەى دەرہەندى بەتايپەتى.

ھەرۈھە شويئىك بووه بۇ پەخش و بلاوكردەنەوہى بيروباوہر وزانستى زمانەوانى و عەقلى و نەقلى، ئەم كانگا وچاوگە بەنرخە رۇزبەرۇز لەگەشەدا بووه، نەوہكانى(مەلا ھاشمى دەرہەندى) خاوەنى ئەم مەقامەن و دەلەين "باپيرە گەورەمان مەلا نورەدين دروستيكر دووه، خوئشى كارى مەلايەتى خانەقاكە بووه تا منالەكانى پيگەيشتوون، دواتر خوئى گەراوہتەوہ گوندى ئۆمەرگومبەت، بۇ سەرپەرشتى زەوى و زارەكانى و ئاشەكانى كە لەبەستى شەرغە ھەببووه، دواى خوئى كورەكەى(مەلا ئەبوہەكر) خانەقاكەى بەرئوہبردووه."

ئەم خانەوادەپە پشتاوپشت خانەقاكەيان بەرئوہبردووه دواى مەلا ئەبوہەكر، مەلا ئيبراھىمى كورى و دواتر مەلا عەبدوللاى كورى مەلا ئيبراھىم و مەلا عومەرى كورى مەلا عەبدوللاى كورى مەلا ئيبراھىم كە ئەمەيان بە(مەلا عومەرى گەورە) بەناوبانگە.

لەسەردەمى مەلا عومەرى گەورە، كە مودەريسى خانەقا بووه، خزمانى دەرہەندى ھاوكار دەين بۇ گواستەوہى شوئىنى خانەقاكە و خانەقا كۆنەكە دەكرتتە شوئىنى مال و منال و خانەقا تازەكە دەكرتتە بەرد وگەچ و 4 ھۆدوہ ھەبوونىكى بۇ دروستدەكەن، بەم ھاوكارىيەش لەمئوژووى خانەقاكە دەوترتت(زبارەى دەرہەنديان) كە 25 خيزان لەئۆمەرگومبەتەوہ بەژن و پياوہوہ دین و بەشدارى بونياتنانى دەكەن لەسالى(1273) كۆچيدا.

دواى مەلا عومەرى گەورە، مەلا عەبدولرەحمانى براى، ئينجا مەلا سديقى برايان، تاوہكو سەرپەرشتياري خانەقاكە كەوتۆتە دەست(مەلا عومەرى) برازايان كورى مەلا سالىحى مەلا عەبدوللاى مەلا ئيبراھىم كە بە(مەلا عومەرى دووہم) ناسراوہ، دواى ئەويش نەوہى مەلا عومەر بەتايپەتى(مەلا محەمەدسالىح كورى مەلا عومەرى كورى مەلا سالىح).

خانەقاي عومەرگومبەتى يان دەرہەندى-يان لەسەردەمى(مەلا سديقى كورى مەلا عەبدوللاى مەلا ئيبراھىمى مەلا ئەبوہەكرى مەلا نوردەينى شەلەوہندى دەرہەندى) كتيبخانەبەكى گەورە و بەنرخى ھەبووه، پيرووہ لەدەستنوسى مەلايەكانى دەرہەندى وەك:

1- ئەحمەد كورى ئيبراھىمى ئۆمەرگومبەتى كورى ئەبوہەكرى كورى نورەدين.

2- ئەحمەدى دووہمى ئۆمەرگومبەتى كورى محەمەد.

3- مەلا عومەر ئۆمەرگومبەتى كورى مەلا عەبدوللاى كورى مەلا

ئيبراھىم(مەلا عومەرى گەورە).

4- عەلى ئەعەرەجى كورى محەمەدى كورى ئيسماعىلى ئۆمەرگومبەتى.

5- مەلا دەرؤيش كورى مەلا ئيبراھىمى كورى فەقىي دەرؤيشى كورى حاجى

مەلا ئيبراھىمى ئۆمەرگومبەتى.

بەلام بەداخوہ لەكاتى جەنگى جيھانى بەكەمدا كە ناسراوہ بە(سفريلك)،

مەلا سديق ناچار دەيئت خانەقاكە كليل بدات وپچتەوہ ناو خزمەكانى بۇ

ئاواپى(ئۆمەرگومبەت)، ئينجا دزو جەردە كتيبەكان و(24) پارچە مافورى

خانەقاكە دەدزن وجەندرمەى عوسمانيش(دبەرەگ)ى ژوورە قورەكان

دەردەھينن بۇ خوگەرمكردەنەوہ دەيسوتينن .

رووخان وكاولكارىيەكانى گوندى ئۆمەرگومبەت لەشؤرشەكانى كورد

1- حكومەتى عىراق لەسەردەمى حەرەس قەومى(پاسەوانى نەتەوہيى يان

گاردى نەتەوہيى) لەسالى 1963 بەفرۆكە بۆردوومانى گوندى ئۆمەرگومبەتى

كردووه و لەنيوان گوندى(كانى لەلە و ئۆمەرگومبەت)ھاولانتيەكى گوندەكە

بەناوى(خدر وەسمان حەمە خيل)شەھيد دەكات، جگە لەسوتانى مالى

چەند ھاۋالاتىەكى ئۆمەرگۈمبەت و برىنداربوونى دوو ھاۋالاتى بەناۋەكانى(فاتمە خدر وەسمان و عەبدوللاى حەمەدەمىنى محەمەد) ھەر لەو بۆردوومانەدا.

2- ھەرۋەھا لەداستانى 14-8-1982ى نىۋان رىژىم و پىشەمەرگەكانى تىپى 86ى دەشتى ھەولپىرى پەكىتى نىشتمانى كوردستان، ھەرچەندە ھىزى پىشەمەرگە سەرکەوت بەلام ھەندىك خانووى ھاۋالاتيان زىانى بەرکەوت وروخان و سوتان و دوو كچى لالە (حەكىم عەبدولرەحمان شەلەۋەندى) پىش برىنداربوون بەناۋەكانى(فاتمە و حەلىمە).

3- جارىكىتر لەسالى 1986فرۆكە مەرگچىنەكانى رىژىم بۆردوومانى گۈندەكەيان كرددو ھاۋالاتى(كافىيە عەبدوللا حاجى حەمەدەمىن) برىنداربوو.

4- جارىكىتر ھەلىكۆپتەرە مەرگچىنەكانى رىژىم لە(26 / 8 / 1988) لەھەورازى جەمشىرى سنورى ئۆمەرگۈمبەت (3) ھاۋالاتيان بەناۋەكانى(مىرەمە عەبدولرەحمان عەبدولعەزىز فەقى محەمەد و ھەبىبەتى خوشكى و مەجىد حەمەدەمىن قادر حەمەسور) شەھىد كردد لەگەل زامداربوونى دوو كچىترى كىخوا عەبدولرەحمان بەناۋەكانى(ئامىنە و گولان) تا ئەمىرۆشى لەگەل داىت كەم ئەندامن.

5- دواچار لەپروئەسى ئەنفالى چواردا لە(3-8) ى ئاپارى 1988وھك تىكرى ئاۋايىيەكانى سنورەكە بەتەۋاۋى و ئرانكرا. داستانى ئۆمەرگۈمبەت،

پەكەم شەرى ناۋدى لە دەشتى ھەولپىر لەشۆرشى نويدا گۈندى ئۆمەرگۈمبەت لەدەشتى ھەولپىر ئەو شەرفەى پىراۋە كە پەكەم گۆرەپانى شەرى دەستەۋىيەخەى نىۋان (ھىزى پىشەمەرگەى كوردستان و رىژىمى بەعس) بوۋە، بەسەرکەوتنى ھىزى پىشەمەرگەش لەو داستانە ئەۋەندەى تر(داستانى ئۆمەرگۈمبەت) دەنگى داپەۋە.

لەھاۋىنى سالى 1982، كەرتى(2) ى تىپى 86ى دەشتى ھەولپىر بەسەرپەرشى فەرماندەى كەرت(شەھىد ئەحمەد قەمبەرى) وچەند پىشەمەرگەپەكى كەرتى(1) ى شەھىد ئاۋدپىر، كە تىكرا ژمارەيان(36) پىشەمەرگەبوۋە، ھەۋالايان پىنگەيشتوۋە كە حكومت لەشەۋى 13/14-8-1982 ھىرشىان دەكاتە سەر، ئەو پىشەمەرگانەش لەو شەۋەدا لەسعات(8) ى ئىۋارە تاۋەكو(3) ى بەيانى لە نىۋان گۈندى(كانى لەلە و ئۆمەرگۈمبەت) بۆسە بۆ رىژىم دەپنەۋە، بەلام رىژىم پەلامارەكەى ناھىيىت، بۇيە پىشەمەرگەكان بۆسەكە چۆل دەكەن و لەسەرلەبەيانى 14-8-1982 دەچنە ناۋ ئاۋايى ئۆمەرگۈمبەت، دواى(2) سعات لەچۆلكردنى بۆسەكەپان رىژىم سعات(5) ى بەيانى بەجەيش و جاشىكى زۆرەۋە پەلامارى گۈندى ئۆمەرگۈمبەت دەدات و ژمارەى جاش و سەرباز(3) ھەزارچەكدارو بەپالپىشتى (3) ئاقىلە و(7) ھەلىكۆپتەر، كە سەر بەفەيلەقى كەركوكى سوپاى عىراقى ئەۋكات بوون، پىشەمەرگەكانى تىپى 86ى دەشتى ھەولپىر لىيان دىنە دەست و لەماۋەى نىۋان سعات(5) ى بەيانى ھەۋە شەرى دەستپىدەكات تاۋەكو سعات(11.5) ى نىۋەرۆ، سەربازو جاشىكى زۆريان لىدەكوژى و رىژىم ناتوانىت بچىتە ناۋ گۈندەكەو بەناچارى دەكشپتەۋە، لەو داستانەدا ھىچ پىشەمەرگەپەك شەھىد ناىت تەنھا دوو مىندالى (لالە حەكىمى شەلەۋەندى) برىندار دەبن بەناۋەكانى(فاتمە و حەلىمە).

شەھىدانى گۈندى ئۆمەرگۈمبەت گۈندى ئۆمەرگۈمبەت وەك ھەموو گۈندەكانى ترى كوردستان لەشۆرشى ئەيلول و شۆرشى نوى و پراپەرىن چەندىن رۆلەى بوۋە بەقوربانى، كە

13 ھاۋلاتى جوتيارو ژن و منال 2 ۋە نىفالكراو و 4 پېشمەرگە شەھىدى داوھ
وھك لەخستەى خوارەوھ خراوھ تەروو:

ژ ناوى شەھىد پلە شوئىنى شەھىدبوون سالەكەى دوزمن ئورگان شوئرش
1- عەبدولرەحمان حەمەدەمىن حەمەى گەردى سەرباز بەغداد 1958

مەلىكى - عبدالكریم قاسم
2- خدر وەسمان حەمەخېل ھاۋلاتى كانى لەلە 1963 بەعس - ئەيلولى
مەزن

3- ديارى قادر عومەر سالىح منال سېگرددان 1974 بەعس - ئەيلولى مەزن

4- عومەر قادر عومەر سالىح منال سېگرددان 1974 بەعس - ئەيلولى مەزن

5- توانا قادر عومەر سالىح منال سېگرددان 1974 بەعس - ئەيلولى مەزن

6- محەمەد عەبدولعەزىز حاجى سوڧى ھاۋلاتى ئىلنجاعى شوان 1981

بەعس - شوئرشى نوئ

7- خەجىلە مستەفا ئەحمەد ئومەر ھاۋلاتى ئومەرگومبەت 1986 بەعس -

شوئرشى نوئ

8- مەلىحە عەلى حەمە ھاۋلاتى ئومەرگومبەت 1986 بەعس - شوئرشى

نوئ

9- عەبدوللا كېخوا ئەحمەوى حاجى مەولود ھاۋلاتى سېگرددان 1986

بەعس - شوئرشى نوئ

10- خدر حاجى قادر حاجى رەشىد ھاۋلاتى سارتك-ئاومال 1987 بەعس -

شوئرشى نوئ

11- مەلا قادرى مەلا عومەرى سالىح خانەقا سەركردە ئەبوغرىب 1987

بەعس ي.ن.ك شوئرشى نوئ

12- مەجىد حەمەدەمىن قادر حەمەسور ھاۋلاتى ئومەرگومبەت 1987 بەعس

- شوئرشى نوئ

13- مەرىمە عەبدولرەحمان عەبدولعەزىز ھاۋلاتى ئومەرگومبەت 1987 بەعس

- شوئرشى نوئ

14- ھەبىبەت عەبدولرەحمان عەبدولعەزىز ھاۋلاتى ئومەرگومبەت 1987

بەعس - شوئرشى نوئ

15- عەبدوللا خدر عەبدولرەحمان-ئەنفالكرائو ھاۋلاتى ئومەرگومبەت 1988

بەعس - شوئرشى نوئ

16- ئازاد عومەر قادرھورى-ئەنفالكرائو ھاۋلاتى ھەولېر 1988 بەعس -

شوئرشى نوئ

17- عەبدولرەزاق ئەحمەد ئومەر مامىل سەركردە كەركوك 1991 بەعس

ي.ن.ك پراپەرىنى 1991

18- رەمەزان عەلى حەمەدەمىن ھاۋلاتى كەركوك 1991 بەعس - پراپەرىنى

1991

19- محەمەد عومەر حەمە مستەفا كاكى پېشمەرگە بىنەباوى 1997 پراكوژى

ي.ن.ك شەرى ناوھخو

كەسايەتپەكانى مېژووى گوندى ئومەرگومبەت

1- شېخ مەلا ئەحمەدى كۆر ئومەرگومبەتى و نەوھكانى

شېخ مەلا ئەحمەدى كۆر ئومەرگومبەتى، شېخ و وھلى و پياچاك بوو،

لەسەردەمى خۇيدا لەسنورى (تەقتەق و كۆپەوبەستى شەرغە) زور

لەكەرامەتەكانى ئەگېرنەو، ئەم زاتە مەزنى ئومەرگومبەت لەسەر

دەستى (شېخ نورەدىنى بريفكانى) پېنگەبىشتوو، دواى ئەوھى تەرىقەتى

سۆڧى گەرى لەشېخ نۆرەدېنى بريفكانى وەرگرتووه، ئەوەندە خواناس بووه و فەنابووه، ئەگىرنەووه جارېكېيان لەناوشارى كۆپە سوارى قەمبېشېك بووه لەناو بازاردا پرايكردووه و ئەمەى ووتووه:

حەيران وەرە لەباينى

چاوهكى كۆرە، يەكى نادېنى

دەست لۆ ھەناران دەبا

ھەنجيران دەپېسېنى

لەدايكيوونى نەزانراوہ بەلام لەسالى(1331)كۆچى كۆچى دوايكردووه،

لەگۆرستانېك بېژراوہ كە دواتر گۆرستانەكە بەناوى ئەوہوہ ناوئراوہ

بەگۆرستانى(شېخ مەلا ئەحمەد)، لەدواى خۆى چوار كورى بەناوہكانى:

1-نور محەمەد، مەلا و كېخوای سېگردكان بووه، زۆر بلىمەت و ئازابووه.

2-موحەمەد نور، پېش نوپۆو مودەرىس و ووتارخوینى مزگەوتى ئۆمەرگومبەت

بووه.

3-خەلىفە عەبدوللا، لەگوندەكانى(تالەبانى گچكە و تەكەلتو و سماقەى شېخ

بېزنى) مەلايەتېكردووه.

4-موحەمەد غەرىب، بەرەبەنى زىاوہو لەبەغداد كۆچى دوايكردووه.

دايكي ھەرسى مەلاى ناودارى سنورى قەزای كۆپە(مەلا مەعسوم

ھەورامى و مەلا نورمحەمەدى ئۆمەرگومبەتى و مەلا سدىق سالىحى

گەرمىكى) خوشك بوون، وە ھەرىك لەمامۆستا(نورمحەمەد و موحەمەدنورى

شېخ مەلا ئەحمەدى كۆر ئۆمەرگومبەتى (لەسەر دەستى (مەلا ئەحمەدى

فەرقانى رۆژبەيانى) مۆلەتى مەلابەتيان پېدراوہ لەناحېەى(لەيلان)ى

كەركوك.

(موحەمەد نورئۆمەرگومبەتى): لەسالى(1350ى كۆچى) پياھەلدايتكى بۆ

پېشەكى تەفسىرى قورئانى پېرۆزى مامۆستای بەناوبانگى شارى

ھەولېر(حوسېنى شېخ سەعدى) نوسىووه، كە ئەوكات محەمەد نور پېش

نوپۆو ووتارخوینى مزگەوتى ئۆمەرگومبەت بووه، ئەمەش دەقى

پياھەلداكەيەتى كە بەشېعر نوسىوويەتى:

گەلى شوكرى خودا كەن، گەلى كوردان

كە بەختى بەد بەرىدان و لەخەو ھەلسان

حوسېنى شېخ سەعدى عالمى فازېل

بەيانى كرد بەكوردى، ئاپەتى قورئان

ژيانى دا بەئىنسان فكر تاسىسى

أساسى علمى دانا بۆ ھەموو كوردان

نېشانى سەعدە، سەعدى زادى پىر غېرەت

جەزای چاكە و كەرەم كەى خالقى مەننان

لەنورى گەر دەپرسى سالى تاريخى

بەتەفسىرى حوسېنى سەھل ئەبو قورئان

1350ك

ئىمام ومودەرىس ئۆمەرگومبەت

محەمەد نور

نور محەمەدى ئۆمەرگومبەتى: بەداخەوہ بۆمېژووى لەدايكيوون و مردنى ئەم

زاتە كە چى وا لەبەر دەست نەبوو، تا خزمانى ئۆمەرگومبەتېش شارەزايى

ئەو تۆيان لەسەر نەبوو، ئەگەر بابەتەكەى بەرېز(دكتور چەمال محەمەد

باجەلان) نەبوايە كە لەرۆژنامەى(تاك، ژمارە-18-ى سالى دووہم، حوزەيرانى

2006لە لاپەرە-6-)بەناونېشانى "نورمحەمەدى مەلا ئەحمەدى كۆر

ئۆمەرگومبەتى و چەند بلىمەتېك"بلاويكردۆتەوہ، وئراى ئەووپەرى رېزم بۆ دكتور

چەند دەۋىكى ئەو باپتەى بەنەمانەتەو لەسەر نورمەمەد لېرەدا بىلاو دەكەمەو:

ئەم پياو مەلايەتى لە (دەشتى دزەيى، ھەولېر، سېگىردكان) كىردوو،
لەسېگىردكان مەلاو كېخووش بوو، زۆر بەدەست و قامى خۆى ئازا بەجەرگ
بوو و زىرەكەكى زۆرى ھەبوو، ھەرچەندە خويندى مەلايەتى تەواو
نەكردوو، تا كتابى سېوگى (الھجە المرچيە) ى خويندوو بەرامبەر (پۆلى
پېنجەم يا شەشەمى) نامادەيى ئەمرو بوو، تاوەكو دەگېرنەو كە مەلا
مەمەدى گەرەى كۆپە پېى ووتوو "خوارەحمى پېمان كىر ھەر ئەوئەندەت
خويندوو ئەوئەندە بلىمەتى، ئەگەر خويندى مەلايەتت تەواو كىردبا چىمان بۇ
ئەماو؟!"

ئەم پياو نەك بەزمانى كوردى بەلكو بەزمانى عەرەبى و فارسى تواناى
شيعرنوسىنى ھەبوو، ھەربوئە (تخمىس) ئىكى شيعرى (حافىزى) فارسى
بەناوبانگى كىردوو بەزمانى عەرەبى ئەمەش دەقەكەيەتى:

فكل الخلق بعد النپر فى گى
ولم يبق سوى الباقي هو الحى
فقل المرء دع عنك الجهل والغبى
جيهان جام و فلهك ساقى ئەجەل مەى
خلائق باد منووشى ئەز مجلس وى
فسبحان الزى بالعبد اسرى
مميت الخلق والاكوان گرا
فبا من عاش هلافا ودھرا
خلاصى ينست هيچى كرا
ازاين جام وازانى ساقى وازاين مى

ئەمەش ئەگەر كەسېك تۆزىك شارەزاي عەرەبى بېت ئەو دەزانى ئەم
دېرشتەى چ توانايەكى تېدابوو، ھەرۋەھا يەكېك لە ئەدگارە جوانەكانى تىرى
(نورمەمەد) سەخاوتەى و دەست كراوئەيى بوو بۇ ميانان، تا دكتور جەمال
مەمەد باجەلان لە زارى دكتور فوناد مەعسوم ھەورامى-يەو بەسەر
ھاتېكى دەگېرئەو و دەلى "جاريك خۇشناوېك (5) دىنارى قەرز ئەپى لە لاي
نورمەمەد، ئەويش لەبەر خاترى ئەوئەى كە بەميوانى ھاتوو، ئەچى
دابەستەيەكى قەلەوى باشى بۇ ئەكېر، لەگەل برنج و پېداويستى
خزمەتكردى ميوان، پاش نان خواردن، كاپراى خۇشناو پېى ئەلى مەلا نور
بەخوارە ھەرقابىلى تۆپە، گەردەنت ئازا بېت، لەكاتېكدا مەلا نور ھەر
ئەوئەندەشى ھەبوو چىترنا؟!"

زانبارى نوئ سەبارەت بەمەلا ئەحمەدى كۆر
ھەرۋەھا چەند زانبارەكىترم لەسەر ئەو كەسايەتەي مېژوى گوندى
ئۆمەرگومبەت و دەدەست كەوت، مەلا ئەحمەدى كۆر كورى بابەرەسولى
كورى برايمە نەوئەى پىرخدرى شاھون، لەسالى (1825) لەگوندى
ئۆمەرگومبەت ھاتۆتە زيانەو، لەگەل سەيدەكانى (جلبەسەر) ى سېگىردكان
(گەرەدى و شېخ سمايلى ئاوەلانى) ئاغجەلەر دەبنەو يەك پىشت و يەك
دەگرنەو و خوارزاي شاعىرى گەرەى كورد (حاجى قادرى گۆرقەرەجى) بە،
دايكى ناوى (دەولەت خانم) بوو كچى مام ئەحمەدى مەلا سالى مەلا
ئەحمەدى گەرەى گۆرقەرەجى باوكى حاجى قادربوو، مەلا ئەحمەدى كۆر
دوو ژنى ھېناو، ژنى يەكەميان ناوى (خەديجەى كچى مەلا مەحمودى
بازرگان) بوو، خەلكى شارى كۆپە بوو و (5) منالى لېى ھەبوو (4) كور و (1)
كچ بەناوكانى (نور مەمەد لەدايكبووى 1880 و مەمەد نور لەدايكبووى
1883 و عەبدولرەحمان لەدايكبووى 1885 و عەبدوللا لەدايكبووى 1886 و

مريه مه)ه، له ژني دووهمي که ناوي(خه ديجه ي به کراغاي ئەميين ئاغاي
حه وئيزي)بووه که خزمي شيردل حه وئيزي به، به ک کوري لئي هه بووه
به ناوي(حه مه غريب له دايبکبوي 1910يه و له شاري که رکوک کؤچي دوايي
کردووه.)

له مه وه بۆمان ده رده که وئيت که شاعيري گه وره ي کورد(حاجي) خالي(شيخ
مه لا ئەحمه دي کوپر) بووه نه وه ک خوارزاي که تا ئيستا به هه له ئەوه
بلا وکراوه ته وه، ئەمه له لايه ک له لايه کيتره وه شيخ مه لا ئەحمه دي کوپر سه يده
و ده ربه ندي نيه و له نه وه ي پيرخدري شاهوويه و نابيناش نه بووه به لام
چاوه کاني قوول بوون بويه پئي ووتراوه(کوپر)، له ده ربه ندي شاهووه هاتونه ته
گوندي ئۆمه رگومبه ت دواي ده ربه ندييه کان و به کاري مه لايه تي له
ئۆمه رگومبه ت خه ريکبووه و ئەمرو نه وه کاني له و گونده نه ماون ته نها دوو
شوئيه وارييان ماوه(گوره کانيان و دارخورمايه کي ده ستچيني شيخ مه لا
ئەحمه دي کوپر که له شيروه زن چاندويه تي) و دوو براشي هه بووه مه لا
ئەحمه د به ناوه کاني(عه بدولره حمان و وه يسي) به لام به کيکيان به منالي و
ئەوتيريان به گه نجی کؤچي دوايان کردووه بويه وه چه يان لي نه که وئوته وه،
دواچار مه لا ئەحمه دي کوپر له سالي(1330) کؤچي کؤچي دواي کردووه که
به رامبه ر سالي (1912) ي زابنيه و له گورستان يک ئيزراوه که دواتر گورستانه که
به ناوي ئەوه وه ناويان ناوه گورستاني(مه لا ئەحمه دي کوپر يان شيخ مه لا
ئەحمه د) له گوندي ئۆمه رگومبه ت.

2-مه لا عومه ري مه لا سالحي خانه قا

ناوي ته وواوي(حاجي مه لا عومه ري کوري مه لا سالحي کوري مه لا
عه بدوللاي کوري حاجي مه لا ئيبراهيمي کوري مه لا ئەبو به کري کوري مه لا
نوره دين)ه، له تيره ي(ده ربه ندي) به ره بابي(شه له وه ندي) گوندي
ئۆمه رگومبه تي ناحيه ي سيگر دکانه، نازناوي(ئۆمه رگومبه تي) بووه،
له سالي(1882) ي زابيني له دواي مردني مامي(مه لا عومه ري مه لا
عه بدوللا) له شاري که رکوک هاتوته زيانه وه، به ناوي(مام) په وه ناوئراوه
به(عومه ر) وه ناو داريش کراوه به(عومه ري دووهم).

له مناليه وه له خانه قاي عومه رگومبه تي له خزمه ت باوکی ده چيته به ر خوئندن،
ئەو کاته مه لا سديقي مه لا سالحي کاکي ئيمامي خانه قاکه بووه، له گه ل
ئەوه شدا براگه وره ي بووه، دواي ئەمه ده ست ده کات به خوئندي سوخته يي
و فه وئيايه تي له(ئۆمه رگومبه ت و سيگر دکان و ئاومال وهه ولير و خوشناوه تي
و ده شتي دزه يي وپشده ر وسليمان ي و کويه وئالتون کوپري و قادر که ره م
وبياره و که لکه سماق)، له کاتيکدا له دني(که لکه سماق) خوئندويه تي، نامه ي
ناساغي(مه لا سديقي) کاکي پئده گات، زوو ده گه رتته وه که رکوک وپاش چه ند
رؤژيک کاکي مه لا سديق کؤچي دوايي ده کات، له و ساله ش له که رکوک
شه ري ئەرمه ن ودانيشتواني که رکوک پروويداوه سالي(1924) بويه به ناچاري
له سه ر خانه قاکه داده نيشيت، چونکه دواي کاکي که سي له و له پيشتر
نه بووه خانه قاکه به رتوه بيات، دواي وه رگرتني سه ربه رشتياري خانه قاکه
له لاي مامؤستا(عه لي حیکمه ته ئەفه ندي- سياه مه نسوري) ي مزگه وتي
حاجي ئەحمه دئاغا به يانيان خوئندويه تي و ئيوارانيش له خانه قاکه ي خو
وانه ي به فه وئیکاني خانه قاکه وئوته وه، دواي مردني(مه لا عه لي
حیکمه ته فه ندي) بۆماوه ي(2) مانگ له مزگه وتي(مه ولانا خاليد) ي شاري
سليمان ي بووه به خوئندکاري مامؤستا(شيخ عومه ري قه ره داغي)
وانه ي(تشریح الافلاک واسگرلاب) ي خوئندووه، و له وئيشه وه ماوه ي(1) مانگ
له شاره دئي(بياره) وانه ي وه رگرتووه و دواتر گه رتته وه شاري که رکوک.
له شاري که رکوک له خزمه تي(مه لا محمه دي ناسحي کوري مه لا محمه د

ئەفەندى ئەللامە) كە ناسراو بوو بە (مودەرىس زادەى عوسمانى)،
 خوتىدوبەتە، تا لەرژى (هەينى) بىكەوتە (22/ ژی الحجە/ 1348) ى كۆچى
 مۆلتە مەلایەتە پىداو.
 ھەرچەندە مەلا عومەرى دووھەم چەندىن مۆلتە مەلایەتە بەناو (بىرژى
 وپت و بەرەكەت) لەلایەن چەندىن مامۇستەى بەرژەو پىدراو وەك:
 1- شىخ عومەرى قەرەداغى لەسلىمانى.
 2- مەلارەزەى واعىز لەكەركوك.
 3- سەيد سالىح كورى ئەبو بەكرى (مەمەدشگا) لە مەككە.
 بەلام تەنھا نوسخەى مۆلتە نامەكەى مامۇستە (مەلامەمەد ناسح)
 لە بەردەستايە، جگە لەمانە مۆلتە (تەرىقەتەى قادرى) یشى پىدراو
 لەلایەن (شىخ عەبدولرەحمانى ئەتروشى) شىخى تەرىقەتەى قادرى
 لە ئەتروش و كوردوبەتە (خەلىفە) ى خۆى لەشارى كەركوك.
 دواى تەواو كوردنى خوتىدنى چەندىن وەزىفەى كوردووە لەوانە:
 1- لە (1) ى مايسى 1930 دامەزراو بە (مودەرىس) لە
 قوتابخانەى (مەحمودخال) لەشارى كەركوك بەشۆبەى (وەكىل) لەبرى (مەلا
 عەبدولرەحمانى كورى عەلى حىكمەتە فەندى) كە ئەو كات تەمەنى
 ياساى (مەلا عەبدولرەحمان) لە (18) سالى كەمتر بوو.
 2- لە 1934/6/21 بە مودەرىسى (اصالە) لەھەمان قوتابخانە دامەزراو كە
 شۆبەكەى لەسەر قەلاى كەركوك لەناو مەزگەوتەى (مەيدان) بوو، پاش چەند
 سالىك ھەردوو قوتابخانەى (مەحمودخال و شاھ غازى) لىكردان و بوو
 قوتابخانەى (المدرسة العلمية الدينية المنقمة بكر كوك) كە شاھ غازى
 لە مەزگەوتەى (اولو جامعە) دابوو، قوتابخانە نوێەكەش لەوى كرايو.
 3- دواى شۆرشى (14 ى تەمموزى 1958) ئەو قوتابخانەى بوو (المعهد
 الاسلامى فى كركوك) تا (3/3/1965) ھەر لەو پەيمانگايە مەلا عومەر وانەى
 و تۆتەو، شانەشانى ئەو پەيمانگايەش مودەرىس بوو لە
 قوتابخانەى (المدرسة الدينية الملحقه بالمعابد) لە مەزگەوتەى ئىمام قاسمى
 شارى كەركوك.
 ئەو ى جىگەى سەرسورمانە تواناى لەرادە بە دەرى ئەو مەلایە بەرزەبە كە
 لەپەك كاتدا توانبوو تە لە چەندىن جىگەدا لە ماو ى (24) كاتژمىردا وانە
 بلىتەو (لە پەيمانگاي ئىسلامى كەركوك و قوتابخانەى دىنى پاشكۆى
 پەرسنگاكان و خانەقاى عومەر گومبەتەى و فەقلىكانى (مەزگەوتەى دەللى باش
 كە لە كۆندا پى و و تراو مەزگەوتەى ئەمىنە گەردە و مەزگەوتەى مەلا ئەحمەدە
 كوردە لە زىو بە زور و بوون)، و فەقلىكانى مەزگەوتەى مەلا توفىق و فەقلىكانى
 خانەقاى شىخ خدر، وە بۆبەكە مەجارىش لەشارى كەركوك و وتارى رۆژى
 ھەينى بە زمانى شىرىنى كوردى لەلایەن ئەو ى پىشكەشكراو.
 4- لە (1947/10/29) بوو بە (پىش نوژ و و تارخوتى) مەزگەوتەى ئىمام قاسم
 دواتر بوو بە (واعىف) لە (جامع الناب) لە ناو بازارى (اخى حسىنى) ى، دواتر
 بە پىنى ياساى (قانون توحيد الجهات الرسمية) بە (امام و خگىب و مدرس و
 واعىف) تىكراى وەزىفە كانيو وە لە مەزگەوتەى ئىمام قاسم كۆكردۆتەو، لە گەل
 ئەمانەشدا (ئەندامى ئەنجومەنى زانستى ئاوقافى كەركوك) بوو، دواى
 ئەو ى دوو چارى نەخۆشى (شەلەل) دەپىت لە (3/3/1965) داواى خانەنشىنى
 كوردو، بەلام ئاوقافى كەركوك داواى لىكردوو تا ماو ى بەك وەزىفەكانى
 بمتنى و (وەكىل) دابىت، بەلام لەترسى حەرام بوونى مۆچەكەى
 رەزامەندنەبوو، ئەو پاى بەرزە لە (3/3/1965) تاو ى (10/6/1969) لە گەل ئەو
 نەخۆشىە جەنگاو و ئىنجا چوو بەر رەحمەتى خواو، لەرۆژى سىشەممە
 كاتژمىر (10) و 30 دەقىقەى پىش نيوەرۆ لە تەمەنى (87) سالىدا، رۆژى

وہ فاتہ کھی ماموستانا (حاجی مہلا ئەحمەدی حەمدی نەقشبەندی
بەحرکەیی) بە حیسابی ئەبجەدی فەرموپەتی:

یا عمر بمژھب الاعراب والاعاجم

فیک الاحد موت العالم موت العالم

110 43 446 172 446 172

1389 هجری یوم الہیلائے (25) ربیع الاول 1389 هجری

المصادف (1969/6/10) میلادی

المؤرخ: احمد حمدی النقبندی

3- حاجی سوئی

ناوی تەواوی (محەمەد ئۆمەر مەولود قادر خدر)ە، لە بەرەوی (کاکێ)یە،
پیاوێکی زێرەک و بەتوانا بوو بۆ چارەسەرکردنی گرفتەکان، تەگبیرورای بۆ
سولج و سولحکاری وەرگیراوە، سوئی شیخەکانی (شەدەلە) بوو، (شیخ
عەبدولکەریمی شەدەلە) نازناوی (حاجی سوئی) لێناوە، چونکە جاریکیان
شیخ عەبدولکەریمی شەدەلە پیتی ووتوووە "سوئی بۆ ئەمسالی حەج پارە
حەجی ئێمەش بەدە و بەیەکەووە باچینە حەج" دیارە سوئیش ئەووەندە پارە
نەبوو بۆ زیاتر لەکەسێک بۆیە ووتوپەتی "ئەو پیرە پارەیی هەمە بەگەردەن
نازایی دەیدەم" هەر لەبەر ئەوە (شیخ عەبدولکەریمی شەدەلە) پیتی دەلێت
مادام ئەوھا دەستکراوەی ئەوا من نازناوی (حاجی سوئی) یت پێ
دەبەخشم."

لە کۆری پیاوانی ئاینی زۆر دانیشتوو، سائیک لەسالان کە (مەلا سەعیدی
قەشقەیی) مەلای گوندی ئۆمەرگومبەت بوو، پلکزاپەکی کە (مەلا قادری
گۆپتەپە) بوو سەردانی کردوو و شەویش بەسالاجووانی ئۆمەرگومبەت
دەوریان داو و مەلا قادریش فەرمودەییەکی پێغەمبەر (د.خ) دەگێرتنەو، حاجی
سوئیش دەلی "ماموستانا ئەو بەحەدیس ناچیت چونکە کەخوئندتەو دەل
خورپەیی لێو نەهات؟! بەلام مەلا سەعید لەو بەجواب هاتنە حاجی
سوئی نیگەران دەیت چونکە مەلاقادر میوانیەتی هەمیش پورزایەکی
خۆشەویستیەتی، سال دەسوریتەو لەدوای وەفاتی (حاجی سوئی)،
مەلاقادر گۆپتەپەیی نامەپەک دەنوسی بۆ مەلا سەعیدی قەشقەیی و
لەنامەکەدا دەنوسیت "بارک الله حاجی سوئی راستت فەرموو ئەوێ من
خوئندمەو بەحەدیس نەبوو، بەلکو ریوایەتێک بوو."

حاجی سوئی نیشان شکێنکی سەردەمی خۆی بوو، جاریکیان لەسەرای
کۆپە کاپتێکی ئینگلیزی دوا نەمانی عوسمانیەکان هەموو نیشان
شکێنەکان کۆدەکانەو و نیشانەپەکیان بۆ دادەتیت، بەلام پەک مەرجی
دەیت دەلێت "هەمووتان دەیت بەچەکەکی من نیشانەکە بشکێن" هەموو
نیشان شکێنەکان نیشانی خۆیان دەگرن، هیچ کامێکیان نیشانەکە ناپێکن!
کەسەرە حاجی سوئی دیت ئەویش بەچەکەکی کاپتەکە لەنیشانەکە
نادات بەلام بەکاپتەکە دەلێت "پراووەستە با بەچەکەکی خۆش لەنیشانەکە
بگرم ئینجا هونەرەکەیت پێ دەلێم" کە بەچەکەکی خۆی بۆ نیشانەکە
دەهاوێت پەکسەر دەپێکێت، ئینجا بەکاپتەکە دەلێت "تۆ سێرەیی چەکەکەت
خوارکردوو هیچ لەنیشان شکێنەکان ئەووەیان نەزانی؟! پەکسەر
کاپتەکەش دەلێت "تۆ راستت ووت کەواتە بەتەنھا تۆ نیشان شکێنی."

4- حەمەیی گەردی

ناوی تەواوی (محەمەد عومەر مەحمود)ە، ناسراو بوو بە (حەمەیی گەردی)،
خۆی لە ئۆمەرگومبەت بوو، بڕایەکی بەناوی (ئەحمەد گەردی) لە شەوگێر
بوو واتە باپیرە گەورەیی شەهید ئاکۆسور، سالی لەدایکبوونی زانراو نیە،
بەلام کورە گەورەکەیی (حەمەدەمینی حەمەیی گەردی) لەسالی

1927 لە دایکبوووە لە گوندی ئۆمەرگومبەت، 4 مئالی ھەبوو بە ناوەکانی (ھەمەدەمین و عومەر و گولی و ئایشە)، لە ژانییدا زۆر شوین و ناوچە کوردستانی کردوووە وەک (گەردخەبەری ئاچەلەر و مامەو و لە غیری دوز) و زۆر دۆستی بێمالەکی سەید ئەحمەدی خانەقای شارێ کەرکوک بوو، ماوەی چەند ساڵێکیش لە گوندی شەوگێری شیخ بزینی خواروو ژباوە، ھەمە گەردی، سوارچاک و قسەزان و تەفەنگچەکی باش بوو، لە زۆر شەرو شۆرەکاندا بەشداری کردوووە وەک:

- شەری شوغیبی، لە خوارووی عێراق دژی ئینگلیزەکان.

- شەری ئیوان ھەمەو و ھەندوشوان، پشنگیری عەشیرەتی شوان بوو.

- شەری ئیوان حاجیاغای کۆچەری و عیدۆی یەزیدی، لەو شەردا رۆلی کاریگەری ھەبوو، بەلام دوو خزمی خۆی لە گەل دابوو بە ناوەکانی (حاجی مستەفا و قادری ئەحمە شەیت).

5- شەھید مەلا قادر ئۆمەرگومبەتی،
(نەینگری شۆرش و ئەبوغریب بەزین)
ناوی تەواوی (عەبدولقادر مەلا عومەر مەلا سەلح)ە، لە ساڵی 1939 لە گەرهکی ئیمام قاسمی شارێ کەرکوک لە بێمالەکی ئاینی و پاپە بەرزو نیشتمانپەرور ھاتۆتە ژبانەو و بەرەچەلەکی خەلکی گوندی ئۆمەرگومبەتەو لە بەرەکی مەلازادەکانی شەلەو و ھەندە، لە پال خۆپەندی ئاینی لە سەر دەستی مەلا عومەری خانەقای باوکی خۆپەندی سەرەتایی و ناوەندی تەواو کردوو، دواتر دەچیتە (خانە مامۆستایانی کەرکوک) و لە ساڵی (1959-1960)، پروانامە دەچوو ئەم خانەیی بە دەست دەھێنێت. بەھۆی ھەستی نیشتمانپەرورەییەو بە یۆرژیم نەبەشتوووە لە کەرکوک وەک مامۆستا دابمەزریت و لە شارۆچکە (ماوەت) دەکریتە مامۆستا لە ساڵی 1960، لە گەل شالووی ھەرەس قەوھمی ساڵی 1963 ی رۆژم بۆ سەر کوردستان لەو کاتە چەکی قەلەم جێ دەھێلێ و چەکی پێشمەرگایەتی لە شۆرشێ ئەیلوولی مەزن دەکاتە شان، سەرەتا لە شۆرشێ ئەیلوولی دەبیتە لێپرسراوی ناوچە پارتی دیموکراتی کوردستان لە قەلادزی، پاش ماوەیەک دەچیتە شارۆچکە (دوز) کە ئەو کاتە بە (مەلا بەکر) ناسراو بوو، رۆلی نیشتمانپەرورەیی بەرزێ پێشمەرگایەتی بینیوو، لە ئیوان سالانی (1964-1965) وێرێ ئەرکی مامۆستایەتی و کاری رێکخراوەیی وەک سەرنووسەری گۆفاری (پشکو) لقی کەرکوک (یەکتێ مامۆستایانی کوردستان) کاری راگەیانندی کردوو، دواتریش لە گۆفاری (گەزنگ و رابەر) وەک دەستە نووسەران و نووسەر لە بواری پەرور دەو کۆمەلایەتی بابەتی جۆراوجۆری نوسیوو، ساڵی 1967 لە قوتابخانە سەلاحەددینی گەرهکی شۆریجە کەرکوک دەبیتە مامۆستا.

لە ساڵی 1970 پەپوھندی بەرێکخستەکانی کۆمەلەیی رەنجەرانی کوردستانەو کردوو و خەباتی کوردایەتی و چینیەتی تێکەڵکردوو، دوا ئەوێ سەرکردایەتی کورد بۆ ماوەی (4) سال 1974-1970 لە گەتوگۆ بوو لە گەل رۆژیم، لە ساڵی 1974 چەکی پێشمەرگایەتی کردۆتەو و شان و لێپرسراوی لقی کەرکوک یەکتێ مامۆستایانی کوردستان بوو، ھەر لە ساڵی 1974 لە گوندی سیگردکان (3) جگەرگۆشەیی بەھۆی نەخۆشی و دوور لە بنکەیی تەندروستی دەبنە قوربانی بە ناوەکانی (دیاری و عومەر و توانا).

لە دوا نەسکۆی 1975 وەک سەرھەم مامۆستایان دەگەرتنەو شاری کەرکوک و دەست دەکاتەو بە کاری مامۆستایەتی، بەلام رۆژیم وەک سزایەکی سیاسی دووری دەخاتەو بۆ شاری (سەماوە) لە وێش دەست دەکاتەو بە کاری سیاسی و خەباتی نەیننی تا ساڵی 1981 دەگوازیارنەو

شارى ھەولېر، ھەرچەندە رېژىم نەپەيشتوۋە لەكەركوك يېت، بەلام ھەر لەشارى كەركوك بەردەوام سەرقالى كارى سياسى و چالاکىھەکانى رېكخستن بوۋە لەشانە سەرەتاييەکانى كۆمەلە لەسالى 1970 ھوۋە بەووردى كارىكردوۋە لەكەركوك تاۋەكو کردويەتى بە (رېكخراوى كەركوك) كە رېكخراو گەرەتيرين يەكەى ئۆرگانى رېكخستن بوۋە لەئاستى شارېك (كەركوك) دا. ئەندامى ھەرسى كۆنفراسى كۆمەلەى رەنجدەرانى كوردستان بوۋە، لېپرسراوى رېكخراوى دووى كەركوكى كۆمەلەى رەنجدەرانى كوردستان بوۋە، لەبوارى رېكخراۋە پيشەيپەکاندا دەستەى دامەزرېنەرى مەكتەبى سكرتارىيەتى يەكېتى مامۇستايانى كوردستان بوۋە، لەھەر سى كۆنفراسى يەكېتى مامۇستايانى كوردستان لەسالى 1977 لەھاوينە ھەوارى سەلاھەددىن و سالى 1982 و 1985 لە باليسان بەشدارىكردوۋە بە لېپرسراوى لقى كەركوك و ئەندامى سكرتارىيەت ھەلېژدراۋە. دوا پلەى لېپرسراوى (رېكخراوى دووى كەركوك) كۆمەلەى رەنجدەرانى كوردستان ولېپرسراوى (لېژنەى سەرکردايەتى شارەكان) و ئەندامى سەرکردايەتى (يەكېتى نېشتمانى كوردستانى پېنەخسراۋە. لەرۆژى 10-9-1986 لەگەل (دلېر) كورى لەمالى خۆى لەشارى كەركوك دەستگېردەكېن، خۆى و ھەردوو ھاوړې خەباتى مامۇستا (شېرزاد حوسېن محەمەد جەبارى و رەئوف عەبدولرەزاق سالىح ناسراو بە رەئوف يابە) كە ھەردوو كيان ئەندامى رېكخراوى دووى كەركوك بوون، لەزېنداندا بوۋە قارەمانتيرين ھېماى خۆراگرى و ھەموو زەبروزەنگى دوژمن لەماۋەى (4 مانگ و 5 رۆژ) دا نەيتوانى تەنھا يەك نەپىنى تەنھا يەك ووشەيان پېدركېنى، نەيتوانى چۆك بەو سى قارەمانە دايدەن وتەنھا ناوى يەك ئەندامى ئەو رېكخراۋە ئاشكرايەن، بۆپە شەھيد مەلا قادر لەزېندانەۋە بۆ دلنپايى نامەيەكى ئاراستەى سەرکردايەتى كۆمەلەى رەنجدەرانى كوردستان كردوۋە لەنامەكەدا دووپاتى كردۆتەۋە كە تەنھا بۆ مېژوو ئەم نامەيەى نوسيوۋە و دەلېت "دوژمن نەيتوانيوۋە تاكە ووشەيەكم پى بىدركېنى، شەرەفى نەپنپنەكانم پاراستوۋە"، بەداخەۋە لەبەرۋارى 15-1-1987 بەمەرسومېكى كۆمارى بە ئېمزاى خودى دىكتاتور (سەدام حوسېن) حوكمى لەسېدارەدانى زالمانى (دادگاي بەناو شۆرش) بەسەر مامۇستا عەبدولقادر و ھاوړىكانى سەپاند لە 17-6-1987 لە قەسابخانەى (ئەبوغرىب) بېريارەكە جى بەجېكرا و چونە كاروانى نەمرانەۋە و تەرمى پېرۆزبان لەتەمموزى ئەو سالەدا لەگۆرستانى (شىخ مەيدىن) كى شارى كەركوك بەخاك سېپېردراۋە. 6- شەھيد عەبدولرەزاق، ئەو سەرکردەيەى كەركوكى رزگارکرد ناوى تەواۋى (عەبدولرەزاق ئەحمەد عومەر مەولود) ە، سالى 1948 لەگوندى ئۆمەرگومبەت ھاتۆتە ژيانەۋە، لە تەمەنى (3) سالىدا باوكى (كاك ئەحمەد) بەھۆى (مارپنۆەدان) ھوۋە كۆچى دوپى دەكات، سالى 1951 مامېكى بەناۋى (محەمەد) كە بە (مەلا محەمەد) ناسراو بوۋە، (بەلگەى لەدايكبوون) كى بەناۋى خۆپەۋە بۆ دەردەكات بەناۋى (عەبدولرەزاق محەمەد عومەر مەولود)، مەلا محەمەدى مامى توانى رۆلى (كاك ئەحمەد) كى براى بېنېت و بېتتە باوكىكى راستەقىنە بۆ (عەبدولرەزاق) چونكە كەسايەتيەكى رۆشنىيرو كوردپەرۋەرەنى ھەبوۋە. لەبەر نەبوونى قوتابخانە لەگۆندەكانى (شىخ بېزنى و دەشتى كۆپە) بۆپە شەھيد لە تەمەنى (12) سالى دەچېتتە بەر خويندن لەشارى ھەولېر، لەزېوان سالىنى (1960-1966) قۇناغى سەرەتايى لەخويندنى پەرۋەردەى ئىسلامى تەواۋ دەكات، بۆ خويندنى ناۋەندى دەچېتتە شارى كەركوك و لەوى شان

بەشانی خویندنی ناوہندی بۆ بژۆی ژیان چایخانەپەکیش دادەنێت، نێتر لێرەو ئەشنای کۆمەڵێک ھاوڕێی نوێ دەبێت و بیری سیاسی و نیشتمانپەرۆری لەلای گەشە دەکات.

وێستگەکانی خەباتی شەھیدی سەرکردە عەبدولرەزاق -1 لە شۆرشێ ئەیلوولی مەزن (1966-1975)

لەسالی (1966) ھوہ لە رێکخراوی یەکتێتی قوتاییانی کوردستانەوہ دەست پێدەکات و دواتر بوو بە ئیدارە (ناوچە سەنگاو) و ئینجا دەگوازرێتەوہ بۆ ئیدارە (ناوچە بیارە) تا نسکۆی (1975) ی شۆرشێ ئەیلوولی مەزن بەردەوامی داوہ بەخەباتکردن.

2- لە رێکخستەکانی کۆمەڵە ڕەنجەرانی کوردستان (1971-1979)

لەسالی 1971 ھوہ دەستیکردووہ بە رێکخستنی ھێلی رێکخستەکانی (کۆمەڵە ڕەنجەرانی کوردستان) لە شارێ (کەرکوک و ھەولێر)، لەدوای ئاشکرا بوون و تەفروتونا بوونی بە شێکی زۆری رێکخستەکانی کۆمەڵە لەلایەن رژێمەوہ، شەھید لەبەر ئەوہی (3) ناوی ھەبوو لەسەرەتای ژانییدا باوکی ناوی نابوو (عەبدوللا) ئەم ناوہش (3) سالی تەمەنی خایاندوو دواتر دوای کۆچی (باوک) ی، مامی (مەلامحەمەد) ناوی نا (عەبدولرەزاق) و لە رێکخستەکانی کۆمەڵەش ناوی نھینی (فستق فرۆش) بوو ئەمەش وایکرد ئاشکرا نەبێت و بە نھینی مایەوہ لەگەڵ ھاوڕێکانی توانی رێکخستەکان دووبارە رێکبخاتەوہ لەسالی 1975، ئەوکاتە رێکخستەکانی (کۆمەڵە) ھەر پارێزگایەکی بە (ھەرێم) یک دانابوو، چوار ھەرێمی ھەبوو (ھەرێمی سلێمانی بەسەرپەرشتی سالار نەجمەدین عەزیز و ھەرێمی کەرکوک بەسەرپەرشتی شەھید ئازاد ھەورامی و ھەرێمی ھەولێر بەسەرپەرشتی شەھید عەبدولرەزاق محەمەد و ھەرێمی خانەقین بەسەرپەرشتی حکیمەت محەمەد کەریم-مەلابەختیار-) ئەم ھەرێمانە پێکەوہ کۆمیتەپەکی سەرکردایەتیان دروستکرد بە ناوی (کۆمیتەپەکی ھەرێمەکان).

شەھید عەبدولرەزاق، لەمانگی 11 ی 1975 لەبارودۆخێکی سەخت و دژواردا بەشاراوەیی و نھینی بوو خانەخوپی کۆبونەوہی کۆمیتەپەکی سەرکردایەتی ھەرێمەکانی کۆمەڵە لەشاری ھەولێر، کە تیایدا ھەولی دووبارە ژیانەوہ و رێکخستەوہی رێکخستەکان و سنوروشیوازی کارکردنی کۆمەڵە دیاریکرا. شەھید لەسالی 1978 کاتێک دەچێتە کارکردن لەشاری (مەخمور) لەلایەن رژێمەوہ دەستگیر دەکرێت و دەبرێتە (ھەینەپەکی خاسە کەرکوک) و دواتر حوکمی (10) سال زیندانی بەسەر دەسەپنرێت و لەزیندانی (ئەبوغریب) زیندانی دەکرێت، لە 16-7-1979 لەگەڵ ھاتنە سەر حوکمی (سەدام حوسێن) بەر لێبوردنی گشتی دەکەوێت و ئازاد دەکرێت.

3- لە شۆرشێ نوێی گەلەکەمان (1984-1990)

دوای ئازادبوونی لەزیندانی ئەبوغریب دەست دەکاتەوہ بەکاری نھینی و رێکخستن، دوای ئەوہی لەلایەن رژێمەوہ چاودێری توندی کارەکانی دەکرێت لەسەر داوای سەرکردایەتی کۆمەڵە ڕەنجەرانی کوردستانەوہ، خەباتی چوونە (شاخ) ی دەستپێدەکات و سالی 1984 دەکرێتە لێپرسراوی رێکخراوی (2) ی کۆمەڵە کە بارەگاکە لە دۆلی باليسان بوو، ئەوکات شەھید (حەسەن کوێستانی) لێپرسراوی مەلبەندی (3) بوو، جگە لەکاری رێکخستن بەشداری و سەرپەرشتی چەندین داستانی قارەمانیتتی و پێشمەرگایەتی کردووہ وەک (شەری مجاہیدینی خەلق لەدۆلی بالەبیان، داستانی رزگاری، جافایەتی، مەچلوبەکی شەمامک، کونە کۆترو چەندین نەبەردیتەر دژ بە رژێمی بەعس)، دواتر لە ئەنفال بەدناوہکان لەژیوان سالی

1988-1989 له گهله ھېزی پېشمه رگه ی کوردستان به ره و خاک ی کوردستانی
رؤژه لات (وولاتی ئیران) ده چیت و له گهله هاوسه ره که ی له شاری (مهاباد)
نیشته چی ده بن و به رده وام ده پیت له خبات تا له گهله گرتنی کویت
له لایه ن سوپای عیراقه وه له سالی 1990 ده کرتته نندامی فرمانده ی
گشتی ھېزی پېشمه رگه ی کوردستان له ریزه کانی به کیتی نیشتمانی
کوردستان.

4- له راپه رینی 1991 و سه رکرده ی سه ره رشتیاری نازادکردنی که رکوک
له و کاته ی که بووه به نندامی فرمانده ی گشتی ھېزی پېشمه رگه ی
کوردستان کراوه به سه ره رشتیاری سنورکی فراوان بو راپه رینی سالی
1991 هه ر له ره واندز و شه قلاوه و سه ری ره ش و هه ولیر تا نازادکردنی
که رکوک.

ھېزه کان بو نازادکردنی هه ولیر کران به دوو قۆله وه به که م: ھېزیک
به سه ره رشتی کو سرت ره سول عه لی بو سه ر باره گای سه ربارزی
فه یله قی (5) ی سوپای عیراقی و قۆلی دووه م: ھېزیک به سه ره رشتی
عه بدولره زاق محه مه د بو سه ر ده زگای نه نجومه نی یاسادانان و نه نجومه نی
چببه چیکردن و ریکخراوی هه والگری باکوری حزبی به عس، دوا ی نازادکردنی
شاره کانی سلیمانی و هه ولیرو دهوک چه ماوه ری راپه ریوو و ھېزی
پېشمه رگه به ره و شاری که رکوک له هه لمه ت دابوون، له شاروچکه ی
پردی (نه وشیروان مسته فا و کو سرت ره سول و عه بدولره زاق محه مه د و
حه سه ن کویتستانی) به نامه ی نازادکردنی شاری که رکوک-یان دانا
و (شه هید عه بدولره زاق) کرا به سه ره رشتیاری ھېزی پېشمه رگه بو
نازادکردنی که رکوک، له 19-3-1991 هه لمه تی ھېزی پېشمه رگه
ده ستیپیکردو له رۆزی 20-3-1991 ته ووا ی ناو شاری که رکوک له ده زگا کانی
رژیم پاککرانه وه، له کاتی پاککردنه وه ی که رکوک برایه کی به ناوی
مه حمود (خوله) شه هید ده بیت و باوکی (مه لا محه مه د) یش کوچی دواپی
ده کات به لام شه هید عه بدولره زاق سه نگر چۆل ناکات، هه ر له و داستانه
پرسه روه ری و مه زنه ی شاری که رکوک له سه نگره ی به ره رچدانه وه ی
په لاماری رژیمی به عس بو سه ر شاری که رکوک له 28-3-1991 له گوندی
(باجوان) شه هید ده کری و ده چیتته کاروانی نه مرانه وه، بو ماوه ی (40) رۆژ تهرمه
پیرۆزه که ی له لایه ن خاک ی که رکوکه وه له باوه ش ده گیریت که ناواتی
سه ره کی شه هید بوون بووه له شاری که رکوک و دواتر له گفتوگوی زیوان
رژیم و به ره ی کوردستانی به ره سمی تهرمی پیرۆزی ده هینریتته وه هه ولیرو
به خاک ده سپردریت، له دوا ی خوی چوار جگه گۆشه ی به ناوه کانی (هه لمه ت و
تارا و تۆله و تالان) به چیرپشتوو.

شه هید له ووتته ی هاوسه نگره رانی
- کو سرت ره سول عه لی که سالی 1975-1976 له سه رده ستی شه هید
عه بدولره زاق هاتوته ریزی ریکخسته کانی کو مه له ی ره نجه رانی
کوردستانه وه: شه هید ناوی که ووتوته ناو لاپه ره پیرشنگداره کانی میژوو
- مه لا به ختیار (حیکمه ت محه مه د که ریم): شه هید دوا ی تهرتونا بوونی
ریکخسته کانی کو مه له سالی 1975 رۆلیکی مهیدانی بینی له هه لسانه وه و
بوژانه وه ی کو مه له.

- مامؤستا به کر (به کر مسته فا سه عید): عه بدولره زاق هه میشه ده یگوت
حه یفه پیاو له م شه ره لابه لایانه شه هید بیت، به لکو شه هید نه وه یه له
که رکوک شه هید بیت.

نومه رگومبه ت له سالی 2013 دا

ژماره ی دانیشتوانه که ی (48) خیزان و (219) که سه، بنکه ی تهرنروستی و

قوتابخانه و مزگهوت و پرۆزهى ئاوى خواردنهوه و کارهباى نيشتمانى و رینگای
قیرتاوکراوى ههیه.

ئۆمه رگومبته كهى قوتابخانهى لیکراوه تهوه
له سالى خویندنى 1976-1977 قوتابخانهى لیکراوه تهوه و په کهم بهر ئۆه بهرى
ناوى (سه عدى محمه د خزر) بووه، به بنه چه خه لکى گوندى بانه مورد بووه،
ژمارهى قوتابيانى سالى په کهمى خویندن (54) قوتابى بووه، له سالى
دووه مى خویندن 1977-1978 ژمارهى مامۆستايانى زياديکردووه
له وانه (عه بدولقادر شهريف و ئەسههه محمهه د خزر و سوبحیه کۆبى و ژيان
کۆبى و نازه نين هه ولپى و شلېر به کر هه ولپى) هاتوونه قوتابخانه که و
وانه يان و تۆته وه، له سالى 1983-1984 له و 54 قوتابيه ته نها (9) قوتابيان
ماونه ته وه و درێژه يان به خویندن داوه له سېنگردکان و دواتر شارۆچکهى
ته قته ق، په کهم ده رچووى کۆلیژى ئە و گروپه (حه ميه عه بدولقادر
عه بدولره حمان) ه له سالى خویندنى 1992-1993، وه په کهم ده رچووى
په يمانگای ته کنیکى ئە و گروپه ش (ئه حمهه عه بدولره حمان حه مهه د و ئيدريس
عه بدولعه زيز حه مهه ده مين) بوون .
له سالى خویندنى (2012-2013) ژمارهى قوتابيانى قوتابخانهى ئۆمه ر
گومبته تى بنه رته تى تیکه لآو، 60 قوتابى بووه (28 کچ و 32 کور) و 7 مامۆستا و
3 کارگوزارى هه بووه و بهر ئۆه به رهى قوتابخانه که (رېياز سه لام به هرام
عه بدولره حمان) ه.
سه رچاوه: تۆمار تکی تاييه ت بۆ کوردیپېدیا له لایه ن (ئاراس ئیلنجاعی)
سه باره ت به (گوندى ئۆمه رگومبته تى ناحیهى سېنگردکان، مێژوو و شێوه زارو
جوگرافیا و که سایه تیه کانى) له: 22:02:55 2014-3-17

تاييه تمه ندييه کانى بابته

جۆرى شوین / شوینه وار: گوند

زمان - شێوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانى

شاره کان: کۆبه

ولآت: باشوورى کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته تى ژماره: 95

ئۆمه ربل

<http://www.kurdipedia.org/?q=20140411145903100393>

...

تاييه تمه ندييه کانى بابته

جۆرى شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: باشوورى کوردستان

كويك ريسپونس كود:

بابهتى ژماره: 96 :

ئۆينهچى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120164>

يهك له گوندهكانى رۆژهلات

تايپهتمهندييهكانى بابته

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند

رۆژهلاتى كوردستان

كويك ريسپونس كود:

بابهتى ژماره: 97 :

ئىبراهيم ئاباد

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504557763>

گوند

تايپهتمهندييهكانى بابته

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند

شارهكان: ديواندهره

رۆژهلاتى كوردستان

كويك ريسپونس كود:

بابهتى ژماره: 98 :

ئىبراهيم خهليل

<http://www.kurdipedia.org/?q=200912072124342907>

خالی سنووریی فەرمیی نێوان هەردوو باشوور و باکووری کوردستانە. دەکەوتتە سەر سنوری هەرمیی کوردستان - تورکیا، 12 کیلومەتر لە شاروچکە ی زاخۆ دوورە، خالێکی بازرگانی و سنوری یە. سەرچاوە: تۆماریکی تایبەت بۆ کوردییپدیا لەلایەن (روژھات) سەبارەت بە (ئێبراهیم خەلیل) لە: 3-8-2010 1:46:51

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: ناوچە
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 99

ئیتوت

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621399>

گوندیکە سەربە شارەدێی (زاوینە)

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 100

ئیرانشا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120165>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولآت: رۆژھەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 101

ئیسلامئاباد

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120166>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایهتیهندییهکانی بابته

جوړی شوین / شویننهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 102

ئیسلاملوو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120167>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایهتیهندییهکانی بابته

جوړی شوین / شویننهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 103

ئیسیاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008251345574909>

گوندیکی ناوچهی كه لاتهرزان، سه ر به شارستانی سنهیه. خه لکی ئیسیاوا به شیوهزاری کوردیی ناوهندی قسه دهکهن. ژمارهی دانیشتوانی له ئامارهکانی سالی 2006 دا 1,056 کهن له 273 بئه ماله دا بووه.

سه رچاوه: ویکیپیډیا

تایهتیهندییهکانی بابته

جوړی شوین / شویننهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

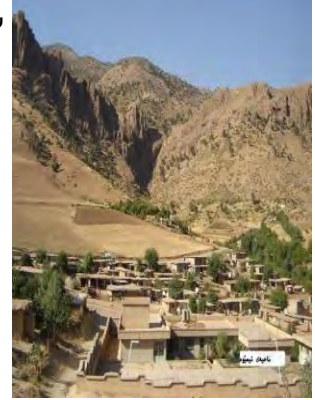
كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابهتی ژماره: 104

ئیسپۆه

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008231221564843>

شاره دئ - پشدهر

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوپن / شوپنه وار: شاره دئ

زمان - شیوه زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شاره کان: رانیه

ولآت: باشووری کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابهتی ژماره: 105

ئیسه ولی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465657617>

...

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوپن / شوپنه وار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شاره کان: مه ریوان

ولآت: رۆژه لاتئ کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابهتی ژماره: 106

ئیلنجاغی گچکه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013121820514992746>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند

زمان - شپۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 107

ئیلنجاغی گەورە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013121820514992745>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند

زمان - شپۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 108

ئیمام

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012020820051164204>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنەوار: چیا

شارەکان: سەقز

ولآت: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 109

ئىمامعەباس

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120168>

يەك لە گوندەکانى رۆژھەلات

تایپەتمەندییەکانى بابەت

جۆرى شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: رۆژھەلاتى كوردستان

كویك ریسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 110

ئىمینكى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621401>

گوندیکە سەر بە شارەدێی (زاوینە)

تایپەتمەندییەکانى بابەت

جۆرى شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: باشوورى كوردستان

كویك ریسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 111

ئىنجكە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120169>

يەك لە گوندەکانى رۆژھەلات

تایپەتمەندییەکانى بابەت

جۆرى شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: رۆژھەلاتى كوردستان

كویك ریسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 112

ئىندىر قاش

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120170>

يەك لە گوندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەندىيەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

رۆژھەلاتى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابەتى ژمارە: 113

ئىكەمالى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621400>

گوندىكە سەربە شارەدېنى (كانى ماسى)

تايپەتمەندىيەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

باشوورى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابەتى ژمارە: 114

زىتوت

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621402>

گوندىكە سەربە شارەدېنى (زاويتە)

تايپەتمەندىيەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

باشوورى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابەتى ژمارە: 115

ژینوتی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621403>

گوندیکه سه‌ربه شماره‌دیی (زاوینته)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شویننه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته‌تی ژماره: 116

ژینیتی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010120613113512416>

زاوینته

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شویننه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته‌تی ژماره: 117

ژیسفا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621404>

گوندیکه سه‌ربه شماره‌دیی (سه‌رسنکی)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شویننه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته‌تی ژماره: 118

ئېمناوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120171>

يەك لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 119

ئیمینکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621411>

گوندیکە سەربە شارەدێی (زاوینە)

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 120

ژینە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420243192444>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شێوہزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: چۆمان

ولایت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

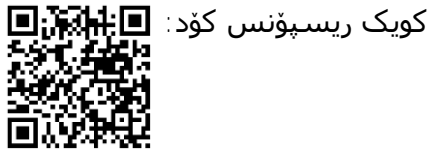

بابهتی ژماره: 121

ئیراق

<http://www.kurdipedia.org/?q=20081218163423849>

ئیراق له سالی 1921 دامه زراوه
له سه ره تاي دامه زراندى سستى حوكمرانى پاشايه تى بوو
له سالی 1958 به سه ركه وتنى شورشى 14ى ته موز سستى كومارى
به رقه رار بوو.
له سالی 1958 بو 1968 چه ندىن كوده تاي سه ربا زى به خويه وه بينيو وه دوا
كوده تاي به عسيه كان بوو له سالی 1968 بو 2003/4/9 حوكمى ئیراقيان كرد.
له 2003/4/9 به هاوكارى هیزى فره ره گه زه كان گهلانى ئیراق رزگاریان بوو
له و رژمه.

كويك ريسپونس كود:

بابهتی ژماره: 122

ئیکه مالا بهرواريا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621405>

گونديکه سه ره به شاره دپي (کانى ماسئ)

تايه تمه ندييه كانى بابته

جوري شوين / شوينه وار: گوند

ولات: باشوورى كوردستان

كويك ريسپونس كود:

بابهتی ژماره: 123

ئیکه مالا بهرواريا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621406>

گونديکه سه ره به شاره دپي (کانى ماسئ)

تايه تمه ندييه كانى بابته

جوري شوين / شوينه وار: گوند

ولات: باشوورى كوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 124

ژیکه مالا خابیری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621407>

گوندیکه سه ره به شاره دپیی (مانگیشکی)

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 125

ژیکه مالی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621408>

گوندیکه سه ره به شاره دپیی (زاوینه)

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 126

ئه بوغریب

<http://www.kurdipedia.org/?q=20140416135126100418>

زیندان

تایبەتمەندییەکانی بابەت

ولایت: ئێراق

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 127

ئەتایلاعی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120140>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 128

ئەحمەد پرنە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014010315050786877>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیوەزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: سلێمانی

ولایت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 129

ئه حمه دئاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120141>

يهك له گونده كانى رۆژه لات

تايپه تمه ندييه كانى بابته

جۆرى شوين / شوينه وار: گوند

رۆژه لاتى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابته تى ژماره: 130

ئه حمه داوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=200902201031481344>

يهك له ديه كانى ده روبره شارى ديوانده ريه له رۆژه لاتى كوردستان. به پتي نامارى سه رزميرى سالى 2006، ئه م ديه پك هاتوه له 78 بنه ماله و ژماره دانىشتوانيشى 494 كه سه سه رچاوه: ويكيپيديا

تايپه تمه ندييه كانى بابته

جۆرى شوين / شوينه وار: گوند

رۆژه لاتى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابته تى ژماره: 131

ئه حمه دبريو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120142>

يهك له گونده كانى رۆژه لات

تايپه تمه ندييه كانى بابته

جۆرى شوين / شوينه وار: گوند

رۆژه لاتى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابهتی ژماره: 132

ئه حمه ده گهر

<http://www.kurdipedia.org/?q=200902201032281345>

یه کۆیک له دێیه کانی ده وروبه ری شاری دیوانده ره یه له رۆژه لاتنی کوردستان. به پتی ئاماری سه رزم پیری سالی 2006، ئه م دێیه پیک هاتوو له 41 بنه ماله و ژماره ی دانیش توانیشی 288 که سه سه رچاوه: ویکیپیدیا

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شویننه وار: گوند

وڵات: رۆژه لاتنی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 133

ئه حمه واوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757662>

گوند

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شویننه وار: گوند

شاره کان: مه ریوان

وڵات: رۆژه لاتنی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 134

ئه خلات

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012060421594665039>

به دلیس

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شویننه وار: شاروچکه

زمان - شیوه زار: کرمانجی باکوور - بادینی

شاره کان: به دلیس

وڵات: باکووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 135

ئەدنی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008051330164678>

دکه فیهته ده قهرا بهرواری بالا ل روژهه لانا وی گوندی کانی سارکی یه ل روژنافا بشیشی و قمریی یه، ژووریا وی گوندی سه رهرو و دشیشی یه، ژیریا گوندی گوندی ده رگه لکا سهیدا یه. ل گوندی ئەدنی پتر ژ (40) کانیت نافی هه نه و پتر ژ (20) سیلاۆین زور بین جوان دیسا هه ر جوهره فقیه کی تو بخوازی دئ لگوندی ئەدنی بینی ب راستی ئەدن به هشتا خودی یه لسه ر عهردی!! جوانترین سیلاف لده قه رئ دئ ل گوندی ئەدنی بینی سیلافا کانی(نا) جهه کی گه شت و گوزاری یه هه ر سال بسه دان سهیرانی ل وه رزئ هافینی سه ره دانا وی جهی دکهن و نه گه ر پته پی هاتبا دان ژلایی جهین شوله ژئ قه دئ پته نمونه یا هافینگه هین کوردستانی. سه رچاوه: ئەحمه د ئەدنی - مالپه ری ئامیدی

تایبه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 136

ئەردنا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621380>

گوندیکه سه ره به شاره دیی (بامه رنی)

تایبه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 137

نەرزى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621381>

گوندیکە سەر بە شارەدێی (سەرسنک)

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 138

نەرمشت

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621382>

گوندیکە سەر بە شارەدێی (رزگاری)

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

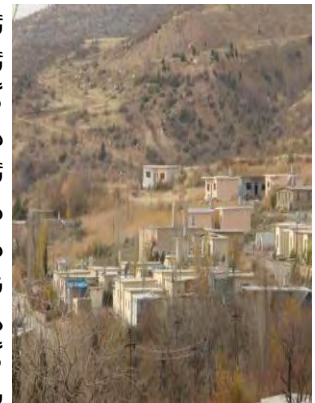

بابەتی ژمارە: 139

نەرەدنا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008051035544664>

ئیکە ژگوندیت دەقەرا ئامیدی دکهفینە ناف ریزا جیایی مەتینی ل روژ ئافایی ئامیدی. گوندەکی گوزاری یه و سروشتهکی ساخلم ههیه و گوندەکی گەلهکی کەفنه، ژ (9) بنه مالا پیک د هیت (4) چوار بنه مال ل ناف مزیریا هاتینه ولی ئاکنجی بووینه و (5) پینج بنه مال ل ناف بهرواریا هاتینه و لی ئاکنجی بووینه : (مالا سهینا - مالا هجی - مالا بارانی - مالا هسنی - مالا محمهد سالح) ی و بنیاتی قان هه پینج مالا بهرواری نه، (مالا مهلاکی - مالا رهحیمایی - مالا سلیمانی - مالا زالی) بنیاتی قان هه چوار مالا مزیری نه، سهرحه مئ سهروک خیزانیت گوندی پتره ژ (1000) هزار خیزانان، دهبارهی رهفتارا ناف خو ب ئیک ریزی ژیارا خو پیکفه بوراندیه. ژیارا خه لکی گوندی پتر ل سهه خودانکرنا پهرو مپشیت هنگفینی و چیکرنا رهزا بوویه کو بهر نیاسه ب چیکرنا رهزو و خودانکرنا پهزو ئاژهلی و جوتیاریی، ژ بهر تهنگیا جهی گوندی ژنه گهری ژوربوونا سهروک خیزانا، ل سالا (1940) ئ گوندەکی دی ب نافئ (کانی چنارکی) هاتیه ئافاکرن، ههروهسا ل سالا (1970) ئ

گونده کی دی هاتیه ئافاکرن ب نافی (کانیکا هاجهرئ) و ئاکنجیت فان هەر دوو گوندا ژ خه لکی گوندی ئهره دنا نه . گوندی ئهره دنا (8) ههشت کانیت ئافا سروشتی لی هه نه ژ بلی چهند کانیت بچویک بیت که سایه تی و نافی کانیا ئه فه نه (دوو کانیا ل ناویلا - کانیا نزاری - کانیا ته مبوخی - کانیا گه لیکئ - کانیکا مهندي - سه روکانی - کانیا بوتکی...). ههروهسا ژماره کا شکه فتیت سروشتی لی هه نه ل ده ور و بهریت گوندی، ب تنی شکه فته کی دهست کاری لی هاتیه کرن ب چیکرنا دیواره کی ب توخمی (کسلی) هاتیه نژین ژکه فن دا هاتیه بناف کرن ب شکه فنا (قه لایی) خه لکی گوندی مفايه کی زور ژ فان شکه فنا دیتیه چ ل ده می شوره شا یان ژه گهری کیم ئافاهیا ئازه لی خو دکره تیغه. ههروهسا ب درژاهیا هه می شوره شیت کوردی هیرشیت دوژمنا داو توپ بارانکرنا گوندی خه لکی گوندی گیانی خو تپدا د پاراست.

گوندی ئهره دنا چوار چه په ریت ب ناف و دهنگ یین لی هه یین ل ده می هیرشیت دوژمنی ل سه ر گوندی خه لکی گوندی دشیان ب هاریکاریا فان چه په را بهر هانیی ژ خو بکه ت نافی چه په را ئه فه نه : (چه په ری سیاروکا قه بلانی) - (چه په ری بلباس) - (چه په ری سیروکا حامدی) - (چه په ری دارا خدری)... ده می دوژمنی بهری خه لکی گوندی ئه ف چه په ره گرتیان خه لکی گوندی نه چار دبو خو ته سلیمی دوژمنی بکه ت ئه گهر خه لکی گوندی چه په ر گرتیا ل سه ر دوژمنی خو زال د بوون چهند دوژمن یی ب هیزبا... خه لکی گوندی شیان هه بوون دیواره پی شه سازی دا و کارو باریت خو نه انجام ددان چهند که سانیب نافدار هه بوون د کاری پی شه سازی رادبون ب چیکرنا دیوار و دارتاشیی و ئاسنگه ریئ. دیوار هونه ری دا چهند که سانه ک هه بوون شاره زا بوون دگوتنا سترانیب فلوکلوری و مللی دا مینا (میرزا په حیا - علی حسن - مه لاک عثمان - میکائیل قهار -). هتد.

جوگرافیا گوندی ئهره دنا : دگهل سنوریت فان گوندیت دیار کری، باکورئ روژ هه لاتی گوندی (شیلزا و ئینشکی) - باشورئ روژ هه لاتی (بیناتا) - باشور (کانی چنارکی و ئهره دنا فه لا) - روژ ئافا (بامه رنی) - باکور (گیلگا) په . گوندی ئهره دنا وه کی هه می گوندین دی یین کوردستانی پشکداری د شوره شین کوردی دا کرینه و قوربانی ب سه رو مالی خو دایه، د شوره شا نیلونی دا ل سالا (1963) ژ ئه گه را هیرشا درندانه یا رژیم به عس بوسه ر چپایی مه تینی وده فه را بهرواریا گوندی ئهره دنا هاته کافل کرن و چهن دین که سین نافدار و په دار دگهل هژماره کا زور ژ پی شمه رگا دناف ریزین شوره شی دا هه بوون، و د شوره شا گولانی دا : ل سالا (1977) هه تا سالا (1980) ئ هژماره کا خه لکی گوندی ژن ومیر هاتینه زبندان کرن ژ ئه گه را هه لبونا شوره شا گولانی، ل سالا (1987) ئ هیرشه کا ب هیز رژیم فاشی ئینا سه ر گوندی ئهره دنا د ئه گه ری دا چهن دین که س ژ خه لکی گوندی ژن ومیر و زاروک و پیر شه هید بوون... ل سالا (1988) ئ د هه وا ئه نفالین رهش دا گوندی ئهره دنا هاته کافل کرن وهژمارا شه هیدین هه ردوو شوره شا پتره ژ (70) هه فنی شه هیدان و پتر ژ (400) چوار سه د پی شمه رگا هه نه . مخابن هه تا نوکه ئه ف گونده مایه کافلگری و چ پینگاف نه هاتینه هاؤبتن بو ئافاکرنا وی هه ر چهن ده یی بیزیکه ژ جادی . سه رچاوه : موسا جه رگیس ئهره دنی - مالپه ری نامیدی

تابیه تمه ندیه کانیا بابته
جوړی شوین / شوینه وار : گوند

باشووری کوردستان

ولّات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 140

ئەزمەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011051015341957825>

چیا

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: چیا

شارەکان: سلیمانی

ولّات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 141

ئەسپوگە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120143>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولّات: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 142

ئەسپووک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120144>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
رۆژهلاتى كوردستان
ولات:
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 143

ئەسحاب

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120145>

يەك لە گوندەكانى رۆژهلات

تايپه تمه ندييه كانى بابەت
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
رۆژهلاتى كوردستان
ولات:
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 144

ئەسحاو خوارۆ

<http://www.kurdipedia.org/?q=200902201033241346>

يەكېك لە دېكانى دەوروپهري شارى ديواندەرەيه لە رۆژهلاتى كوردستان. بە پېى ئامارى سەرژمېرى
سالى 2006، ئەم دېيه پېك هاتووە لە 10 بنەمالە و ژمارەى دانىشتوانى 63 كەسە.

تايپه تمه ندييه كانى بابەت
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
رۆژهلاتى كوردستان
ولات:
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 145

ئەسحاو سەرۆ

<http://www.kurdipedia.org/?q=200902201033521347>

يەكېك لە دېيه كانى دەوروپهري شارى ديواندەرەيه لە رۆژهلاتى كوردستان. بە پېى ئامارى
سەرژمېرى سالى 2006، ئەم دېيه پېك هاتووە لە 25 بنەمالە و ژمارەى دانىشتوانىشى 154 كەسە.

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 146

ئەسراوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757676>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
شارەکان: مەریوان
وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 147

ئەسکۆل

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757661>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
شارەکان: مەریوان
وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 148

ئەسکەندەرنائوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120146>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 149

ئەشرەفییە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012090709055972945>

گەرەکیکی کوردنشینى شارى حەلەبە.

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گەرەک

رۆژئاوای کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 150

ئەشکی تاوگۆزی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120147>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 151

ئەشکەوتی ئاوبارە - کوولی ئاوبارە

<http://www.kurdipedia.org/?q=200902201035231348>

یهکیک له ئەشکەوتە قوولەکانی کوردستانە که له تەنگی کانگای دێی ئاوبارە له بەشی چلچەمەمی

شاری دیواندەرە لە رۆژھەلاتی کوردستان ھەلکەوتووہ. ھیشتا ھیچ لیکۆلینەوہیەکی زانستی ئەوتۆ لە سەر چۆنیەتی دروستبوون و مەودای ئەم ئەشکەوتە ئەنجام نەدراوہ. بەلام دانیشتوانی ناوچەکە مەودای ئەم کوولە بە 3.5 تا 4 کیلۆمتر مەزەندە دەکەن.

تایبەتمەندیەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: ئەشکەوت

شارەکان: دیواندەرە

ولایت: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 152

ئەشکەوتی خەفاش (شەمشەمە کوپرە)

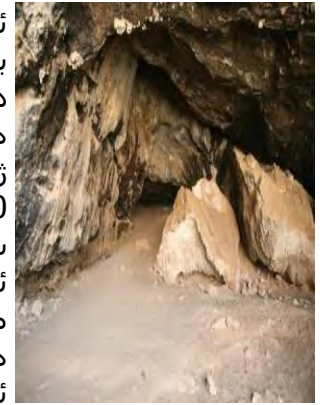
<http://www.kurdipedia.org/?q=2012011219311563803>

ئەم ئەشکەوتە دەکەوتتە شاخی مەشرەف بە دەرە، لە سێ کیلۆمەتری باکووری شاری دێھلورانێ پارێزگای ئیلامی رۆژھەلاتی کوردستان ھەلکەوتووہ.

درێژایی ئەم ئەشکەوتە 155 مەترە، زەویبەکە 30 مەترە و بەرزییەکە لە ژێرەوہ بۆ سەقف 50 مەتر دەیت. بەھۆی ئەوہی لەناو ئەشکەوتەدا زیاتر لە 20 ھەزار شەمشەمە کوپرە تێدایە، ناوێرەوہ خەفاش (بە کوردی دەیتتە شەمشەمە کوپرە).

ئەم ئەشکەوتە یەکیکە لە ئەشکەوتە میژوووییەکانی ئەو ناوچەییە و پێشتر مروۆفی تێدا ژیاوہ، لە لایەن شوینەوارناسانەوہ چەندین کۆننەمی میژووویی تێدا دۆزراوہتەوہ.

ئەشکەوتی خەفاش لە لایەن فەرمانگەیی ئاساری میلی ولایتی داگیرکەری ئێرانەوہ تۆمارکراوہ و دەپارێزێت.

تایبەتمەندیەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: ئەشکەوت

شارەکان: ئیلام

ولایت: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

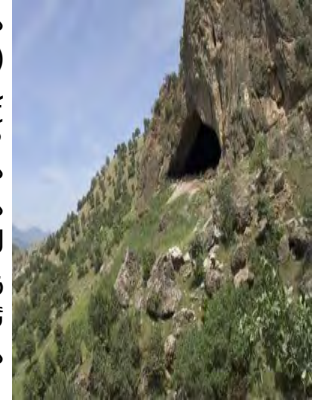
بابەتی ژمارە: 153

ئەشکەوتی شانەدەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=20081216223603795>

دهكهوئته قهزای مێرگهسوور و سه‌ر به‌ناحیهی بارزان، له‌شاری هه‌ولێر و (2200) پێ به‌رزه له‌ئاستی رووی ده‌ریاوه، ده‌كهوئته سه‌ر به‌رزایی لوتكه چپای برادۆست و مێژووی ئەم ئەشكه‌وته ده‌گه‌رێته‌وه بۆ چاخی به‌ردینی كۆن بۆ (7000) سال پێش زایینی و به‌كۆنترین و گه‌وره‌ترین ئەشكه‌وت داده‌نرێت له‌ عێراقدا له‌به‌رزى (18م) و درێژى (40م) و پانى (27م) كه‌ فراوان ده‌ییت بۆ ناوه‌وه تا ده‌گاته (60م) به‌نزیكه‌یى.

له‌سالى (1951 تا 1961) هه‌لكۆلینی سه‌ره‌تایی تێدا ئەنجام دراوه له‌لایه‌ن زانا (رالف سولیکى) به‌پالپشتی به‌رێوه‌به‌رایه‌تى گشتی شوپنه‌وار له‌وكاته‌دا، ئەم هه‌لكۆلینه‌ش ته‌واو نه‌كراوه و له‌ئهنجامی ئەم هه‌لكۆلینه‌ش چوار چین دۆزراوه‌ته‌وه.

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوپن / شوپنه‌وار: ئەشكه‌وت

ولآت: باشووری كوردستان

كویك ریسپۆنس كۆد:

بابته‌ی ژماره: 154

ئەشكه‌وتی فه‌قره‌قه

<http://www.kurdipedia.org/?q=201002262323253746>

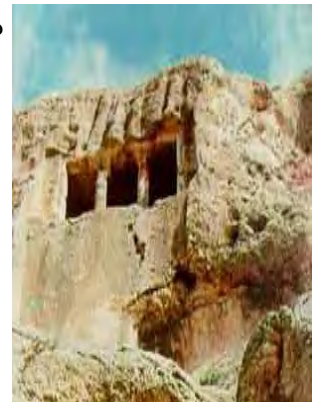
مه‌هاباد

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوپن / شوپنه‌وار: ئەشكه‌وت

ولآت: رۆژه‌لاتی كوردستان

كویك ریسپۆنس كۆد:

بابته‌ی ژماره: 155

ئەشكه‌وتی قوری قه‌لا

<http://www.kurdipedia.org/?q=20081209104939586>

گه‌وره‌ترین ئەشكه‌وتی ئاوی ئاسیایه، كه‌وتوووه 87 كم.ی باكووری رۆژئاوای كرماشان (له سه‌ر رێ كرماشان-پاوه) و 25 كم.ی شارى پاوه، له نزیك گۆندی قوری قه‌لا، و به‌شێكه له قه‌زای روانسه‌ر، ئەم ئەشكه‌وته له ده‌ره‌ی مه‌ران واته ده‌ره‌ی ئەشكه‌وتانه جێیه‌كى زۆر رازاوه‌و پیر له دار و دره‌خت. به‌كێكه له نایابترین ئەشكه‌وتانی كسل (ئاهه‌ك)ی.

هه‌تا ئیستا نزیكه‌ی 13 ك.م ئەم ئەشكه‌وته له لایه‌ن ئەشكه‌وتوانانه‌وه ده‌ر كه‌وتوووه و هێشتا نه‌گه‌یشتوووه كۆتایی ئەشكه‌وته‌كه. ئەم ئەشكه‌وته خاوه‌نی چه‌ندین ته‌لاره له‌وانه: ته‌لاری

بووک(عرووس)، تهلاری زینهخ(بهززهخ)، که له تهلاری بووک نزیکه ی 25 دانه له ئستالاکمیت و ئستالاکتیهکان به شیوهی سهیوانی بهرهوخوار دهبینریت که شیوازیکی جوان دهنهخشیت. ههروها ئستالاکمیت و ئستالاکتیهکان به شیوازیکی بابانوئیل، ئەمیر کهبیر، ماکیتی شاری پاوه، ماسی، بۆرچی پیزا، دل، کارگ، سهری شیر، فیل، ناف، کیسهل، ملی قاز، چهزتهی مریه م و..... دهرهاتوون. تهلاری بووک له 1500 متری دهروازهی ئەشکهوتهکهیه. له تهلاری بلوور به بۆنه ی لیدانی ئاو و ئستالاکمیتیهکان دهنگی سازیک وهک چهنگ و کهمانچه ده بیسریت. ههندیکی پتیان وایه که درێزه ی ئەم ئەشکهوته ههتا خاکی عیراق کیشراوه. ههروها ئەم ئەشکهوته پیشینه ییکی میژوی زۆری ههیه، ههندیکی شتی میژوی له ئەشکهوته دۆزراونهتهوه، لهوانه: کاسه ی سهری ئینسان، سکه، ههندی شتی سوآلهتی که به وینه ی راوی پهلهوه رازراوه. تهنا گیاندریک که له ئەشکهوته دهژیت جوړیکی شهمشه مه کوپره یه له دهسته شهمشه مه کوپره ی گوچکه مشکی.

تایبهتمهندییهکانی بابته

جوړی شوین / شوینهوار: ئەشکهوت

وآلات: رۆژهآلاتی کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابتهی ژماره: 156

ئهفراسیاو

<http://www.kurdipedia.org/?q=200902201037061349>

یهکیک له دیکانی دهوروبهاری شاری دیواندهرهیه له رۆژهآلاتی کوردستان. به پنی ئاماری سهرژمیری سالی 2006، ئەم دییه پیک هاتوو له 51 بنه مآله و ژماره ی دانیشتوانی 333 کهسه.

تایبهتمهندییهکانی بابته

جوړی شوین / شوینهوار: گوند

وآلات: رۆژهآلاتی کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

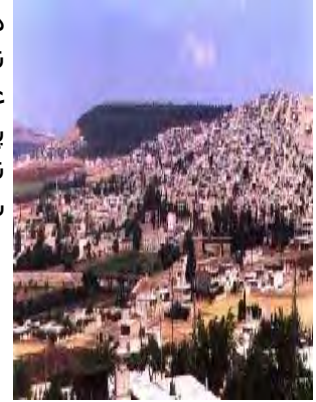

بابتهی ژماره: 157

ئهفرین

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011121413490463295>

هەرێمی عەفرین کە یەکیکە لە سێ کانتۆنەکانی رۆژئاوای کوردستان و ناوچەیەکە شایێکی بەرز، بە کشتوکال بەرھەمھێنانی زەیتون بەناوبانگە. عەفرین ھاوسنورە لەگەڵ کوردستانی باکوور و لە ڕووی ئیدارییەوە سەر بە پارێزگای حەلەبە، ڕووبەری ئەم ھەرێمە 3850 کیلۆمەتر دووجایە و لە حەوت ناحیە و 366 گوند پێکھاتووە، ژمارە ی دانیشتوانی 525000 کەسە. سەرچاوە: مانیەری خەندان

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوێن / شوێنەوار: شارۆچکە
زمان - شیوەزار: کرمانجی باکوور - بادینی
ولایت: رۆژئاوای کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 158

ئەلبیران

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120148>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوێن / شوێنەوار: گوند
ولایت: رۆژھەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 159

ئەلندکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621384>

گوندیکە سەر بە شارەدێی (مانگێشکی)

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوێن / شوێنەوار: گوند
ولایت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 160

ئهلهی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621386>

گوندیکه سه‌ریه شاره‌دپی (بیبو)

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 161

ئه‌لواج

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120150>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 162

ئه‌لک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120149>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 163

ئەلکیشکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621383>

گوندیکە سەربە شارەدێی (کانی ماسی)

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 164

ئەلیاسی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120151>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 165

ئەلەھی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621385>

گوندیکە سەربە شارەدێی (بیبو)

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 166

نەمەنە سوورەكە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010112919253711094>

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: شوین
شارەکان: سلیمانی
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 167

نەمیرئاباد

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120152>

یەك له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولآت: رۆژھەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 168

نەمیرئاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120153>

یەك له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولآت: رۆژھەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 169

ئەمىناوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120154>

يەك لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 170

ئەمىناوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=200902201037411350>

يەكێك لە دیکانی دەورووبەری شارى دیواندەرەیه لە رۆژھەلاتی کوردستان. بە پێی ئاماری سەرژمێری سالی 2006، ئەم دێیە پێک هاتوووە لە 29 بنەمالە و ژمارەى دانیشتوانى 196 کەسە.

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: دیواندەرە

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 171

ئەنبی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120155>

يەك لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 172

ئەنجینە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120156>

یەك لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

ولایت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 173

ئەندروک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120157>

یەك لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

ولایت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 174

ئەندیزی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120158>

یەك لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

ولایت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 175

نەورسی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120159>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 176

نەویھەنگ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120160>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

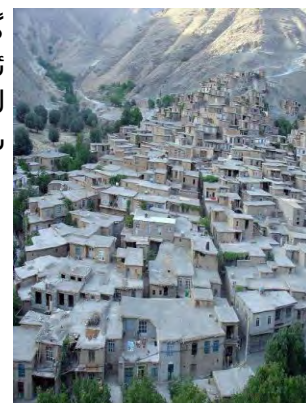
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 177

نەویھەنگ

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009171455369528>

گوندیکی ناوچەکی کەلاتەرزانی، سەر بە شارستانی سنەیه. خەلکی ئەویھەنگ بە شیوەزاری کوردیی ناوەندی قسە دەکەن. ژمارەکی دانیشتوانی لە ئامارەکانی سالی 2006دا 1,886 کەس لە 497 بنەمالەدا بوو. سەرچاوە: ویکیپیدیا

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 178

ئه فریکه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621387>

گوندیکه سه ره به شاره دپه (زاوینه)

تایبه تمه ندیه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 179

ئه فیتال موشاف

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013032509400582614>

گوندیکه کوردنشین له باکووری ئیسرائیل

تایبه تمه ندیه کانی بابته

ولآت: ئیسرائیل

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 180

ئه کباتان

<http://www.kurdipedia.org/?q=200905141525431753>

هه گمه تانه که له یونانیدا به ئه کباتان (Ecbatana) ناوی لێ بردراوه. هه گمه تانه به مه عنای "له ده ور یهک کۆبووه کان" و پایه ته ختی ماده کان و دواتر هاوینه هه واری هه خامه نشیه کان بووه. هێرودوت باسی ئه و شاره ده کات و ده لی دیاکو ئه و شاره ی دروست کردووه، شاره که خاوه نی حه وت دیوار بووه و هه ر کام له رهنگی دانه یهک له هه ساره کان بووه. سه رچاوه: ویکیپیدیا

کویک ریسپونس کۆد:

بابەتی ژمارە: 181

ئەكبەرناباد

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504657776>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: دیواندەرە

وڵات: رۆژھەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 182

ئەلادەرە خوارۆ

<http://www.kurdipedia.org/?q=200902201038151351>

یەكێك لە دێكانی دەورووبەری شارێ دیواندەرەییە لە رۆژھەڵاتی کوردستان. بە پێی ئاماری سەرژمێری ساڵی 2006، ئەم دێیە پێک هاتوووە لە 84 بنەمالە و ژمارەى دانیشتوانى 465 کەسە.

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: دیواندەرە

وڵات: رۆژھەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 183

ئەلادەرە سەرۆ

<http://www.kurdipedia.org/?q=200902201038421352>

یەكێك لە دێیەکانی دەورووبەری شارێ دیواندەرەییە لە رۆژھەڵاتی کوردستان. بە پێی ئاماری سەرژمێری ساڵی 2006، ئەم دێیە پێک هاتوووە لە 62 بنەمالە و ژمارەى دانیشتوانیشى 372 کەسە.

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژھەڵاتی کوردستان

<http://www.kurdipedia.org/?q=200907231558211866>

رووباری ئەلوهن یەکێکە لە رووباره کوردستانییهکان هەر لە هەلقوولاندییەوه هەتا کۆتایی که دەژێتە رووباری سێروانەوه. نزیکەی 160 کم درێژە، 120 کم لە ناو سنووری ئێران و بەشەکی دیکەی لە عێراق. ئاوی ئەلوهن، لە دووسەرچاوهی (سیاوانه و سەراب ئەسکەندەر) لە شاخی دالاهو و قەلاچەتاو پێکدێت، سەرچاوه سەرەکییەکی لە سەراب ئەسکەندەر که نزیکەی 1500م لە رووی دەریاوه بەرزە، لە رۆژئاوای زاگرووس که دەگاتە رۆژھەلاتی شاری زەھاو بە 32 کم هەڵدەقوولێت. پاش سێ کیلۆمەتر لەگەڵ ئاوهکی شاری رێژاودا که لە کێوی قەلاچە هەڵدەقوولێت یەکدەگرێت وەک رووباری کفرآور نزیکەی 12 کم بەرەو باکووری رۆژئاوا بەردەوام دەبێت هەتا دەگاتە دەشتی زەھاو و پاشان بەرەو قەسری شیرین دەروات. لەنزیک شاری سەرپێل زەھاو ناوی رووباره که دەبێتە رووباری حەلوان هەتا دەگاتە دێی جگەرلو سەر بە شاری قەسری شیرین ناوی رووباره که دەگۆردرێت بە رووباری ئەلوهن. پاشان لەگەڵ ئاوی چەمی ئیمام حەسەن و رووباری تەنگاو تێگەڵ دەبێت. پاش تێپەربوونی بە دێی قەرە سەدەفدا دەگاتە سنوور و نزیکەی 5،5 کم سنووری عێراق و ئێران پیک دەهێنێت. پاشان بەرەو خانەقین دێت و شارەکه دەگاتە دوو بەشەوه ئەنجا بەرەو تۆلەفرۆش، پاشان دەبێتە دوو بەشەوه، بەشی پەل قەلە و بەشەکی دیکە بەهەمان ناوی ئەلوهنەوه دەمێنێتەوه، ئەنجا رووهو دێی یوسف بەگ، پاشان جارێکی دیکە دەبێتە دوو بەشەوه، بەشیکی بەرەو ئیمام عەباس و بەشیکی بەرەو ئاوی مەردان. ئەو ناوچانەی که ئەوی ئەلوهنی پێدا دەروات هەموو پرە لە باخ و باخات و ناوچەپەکی کشتوکالی بەپیت بەرھەم دێنێت. درێژایی ئاوی وەلوهن لە ناو سنووری عێراق نزیکەی 40 کم دەبێت تا دەگاتە نزیک دێی دەکه و دەژێتە رووباری سێروانەوه. شایانی باسە رووباریکی دیکە هەپە بەهەمان ناوهوه که لە شاخی ئەلوهن، نزیک شاری هەمەدان هەڵدەقوولێت. بەلام ئەمەیان رووباریکی گەورەترە که لە دە سەرچاوهوه ئاوی وەرەگرێت و بەرەو خوار دەروات تا دەگاتە (شط العرب).

ئەلوهن واژەپەکی زمانی ئاریایی، بەمانای (لەو بەرزپیه یان لەو گەورەپه) دێت. بەهەمان ماناوه ناوی شاخی ئەلوهن که دەکهوێتە نزیک شاری هەمەدان (ئەکباتان)نەوه، یەکیە لە شوێنەواره دیارەکانی جوگرافیای ئارییهکان. وشەي ئەلوهن لە (هەرا یا هەلە) بەمانای بلند و بەرز وه (وہنتا یا وەند) بەمانای لەوێو دەرکەوتووہ. رووباریک که لە بەرزاییهکانی شاخەوه هەڵدەقوولێت و بەتوند دێتە خوارەوه، بەزمانی ئاریاییهکان بەناوی (هەراوہند یان هەلەوہند) ناوی هاتووہ. ناوی ئێستای ئەلوهند، هەر لەناو کۆنەپەوه وەرگیراوه و نەختێک گۆرانی بەسەردا هاتووہ. لە مێژووی عەرەبدا و بەزمانی عەرەبی بە (حەلوان) ناوی هاتووہ و خەلکی ناوچەکەش بە زمانی کوردی بەناوی (ئەلوهن) ناوی دینن. لە راستیدا لە ئەدەبیاتی عەرەبیدا، حەلوان ناوی

شاربکی کۆنه، کهوتۆته دامپنی شاخی زاگروسهوه که ئیستا شوینی شاری
سهریول زههاوه. هه مان شار له ئەدهبیاتی پههلهوی بهناوی (کاله) ناوی
هاتوو و لای ئاشوریهکان ناوی (کالمانوو یا کالخ) بووه.
سهرچاوه: محهمهه جهاهه - مالپههری خانهقین

تایهه تمهه ندیهه کانی بابهه

جۆری شوین / شوینههوار: رووبار

شارههکان: خانهقین

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهه تی ژماره: 185

ئهیلوو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120162>

یهک له گوندههکانی رۆژههلات

تایهه تمهه ندیهه کانی بابهه

جۆری شوین / شوینههوار: گوند

ولآت: رۆژههلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهه تی ژماره: 186

ئهیوان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010102423300010225>

شاروچکهیهکه کهوتۆته رۆژئاواي پارێزگای ئیلام

تایهه تمهه ندیهه کانی بابهه

جۆری شوین / شوینههوار: شاروچکه

ولآت: رۆژههلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 187

اومرئاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420400492505>

...

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شاره کان: مه خموور

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 188

باباگورگور

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012052211244864823>

به ناوبانگترین و کۆنترین چاله نهوتی کهرکوک.

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: ناوچه

شاره کان: کهرکوک

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 189

بابخالای

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120172>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: رۆژه لات کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 190

باگوریا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621416>

گوندیکه سه ره به شاره دێی (بامه رنێ)

تایه ته ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 191

باوخکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621418>

گوندیکه سه ره به شاره دێی (مانگیشکی)

تایه ته ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 192

بایری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621420>

گوندیکه سه ره به شاره دێی (کانی ماسی)

تایه ته ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

كۆيىك رېسپۆنسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 193

بابە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120173>

يەك لە گۆندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەنديپهكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپۆنسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 194

بابەكراوه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012112812492674002>

تايپەتمەنديپهكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

باشوورى كوردستان

كۆيىك رېسپۆنسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 195

باپشتيان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010110217374110550>

گوندی باپشتیان ده که ویتنه کوردستانی باشوو و ده قهری رواندز و سۆران و له سه رینگای نۆوان هاوینه هه واری گه لی عه لی به گ و قه زای سۆرانه، ئەم گونده خاوه ن خاکێکی به پیت و به ره که ته و کانیاوی زۆری لێیه و (کوره فه قی و کانی ئەستێران) دوو له کانیاوانه ن که خه لکی ئەم گونده جارن پشتیان پێ به ستوو، مه زارگای شیخ حه سه نی به سری له گۆرستانه که په تی. هه رچه نده تاکو ئیستا میژوووی دروست بوونی ئەم گونده په کلایی نه بۆته وه به لام ده گیرنه وه ده لێن به گزاده کانی میرانی سۆران هه ره که له ناوچه په ک ژیاون و له ژیر فه رمانی میری گه وره یان حوکمیان گیراوه، دابه ش بوون به سه ر ناوچه کانی کوردستانی ژیر ده سه لاتی میرنشینی سۆران، ئەم گونده ش به م شیوه په به گزاده کانی تیدا ژیاون که ئەویش (بایزه گی کوری ئۆغه زبه گ) بوو، بایز به گ ده بیته مامی میر محمه د (پاشای گه وره) بۆ په ش ناوئراوه باپشتیان چونکه:-

وو شه ی باپشتیان گه ر شی کردنه وه په کی بۆ بکه ین بریتیه له پێشگر و ناوه ند و پاشگر (با + پشت + یان = باپشتیان)، (با) له وشه دا به کار دیت به نمونه باین با بروا با ئەم شته واییت... هتد، پشت له زمانی کوردی نه وه ی براو مام و نامۆزا بووا په ده یانگۆت ئەمه خزمی پشته، پاشگری (یان) له وشه دا به کار دیت وه ک که سیان، خزمیان... هتد. واتا ده بیته دامه زراندنی ئەم گونده به کاریکی گرنگ وه سف کراییت که له لایان ده سه لاتی میر به پشت و په نا و به رگری له حوکمی میرنشینه که له دژی دوژمنانی ناوئراییت (باپشتیان). خه لکی ئەم گونده به گشتی موسلمانن و جارن دوومالی جوله که ی تیدا بووه به ناوی (موسا و شلیمۆن) که چینگای ریزی خه لکی گوند بوون له دووا ی شه ری جیهانی دووه م به ره و ولاتی ئیسراییل کوچیان کرد، هه رچه نده له لایان ره شید به گ و سالج به گ داوا یان لئ کرا که نه رۆن به لام ئەوان هه رسور بوون له سه ر پیراره که یان باپشتیا یان به جئ ه پشیت. هه ندیک له که سایه تیه کانی ئەم گونده:-

1- نه زه ته تی شاعیری فه رامۆشکراوی شاری رواندزی پایته خت که ناوی ته واوی حاجی سلیمان به گی کوری مه جید به گی کوری ره سول پاشایه (ره سول پاشا برای پاشای گه وره په) که ئەم شاعیره خه لکی ئەم گونده په. 2- عه ولا پاشا په کیک بوو له شۆرشگیره کان و له دژی عوسمانیه داگیر که ره کان به نیازی نازادی دهستی له گه ل ئینگلیز تیکه ل کرد، بۆ په فرۆکه ی ئینگلیز له سالی 1918 له کاتی شه ر ئەم گونده ی پاراست بوو له بۆردومان کردن. 3- ئیسما عیل به گی کوری سه عید به گی کوری عه ولا پاشا مۆمپیکی داگیر ساوی بنه ماله ی میرانی سۆران و حا کمی سیاسی به ریتانی بوو، ئینگلیزه کان په ره یان پێ ده دا چینگای ئومپدیک بوو بۆ سه ره خوپی کوردستان په کیک بوو له و که سایه تیه نه ی که به ئاشکرا له په ره مانی به غدا داوا ی سه ره خوپی و جیا بوونه وه ی ده کرد به لام به فیتنه ی مه لیککی عیراق و به دهستی ناو خوپی شه هید کرا.

4- فاسم به گی کوری خورشید به گ (1920-1975) ئەفسه ری ریفی به ریتانی بوو وه ئەندامی حزبی هیوا ی عیراقی بوو، له زۆر شوینی جیا جیا فه رمانبه ر و به رتوبه به ر بووه، تاکو دووا ساتی ژبانی له خزمه تکردنی خه باتی نه ته وه پی کۆلی نه داوه.

5- جه لال به گی کوری مسته فا به گ په کیک بوو له کادیره هه ره به توانا کانی سه رده می خۆی و یارمه تی ده رتکی گه وره ی هیزی پێشمه رگه ی کوردستان بوو، له گه ل خه لکی گوند که بریتی بوون (حاجی ره زا به گ و سیرا جه دین مام دینۆ) و مه حمود فه تاح مه حمودو.. هتد) خه باتیان ده کرد.

6- حاجی ره زا به گی کوری که ریم به گ په کیک بوو له و که سایه تیه نه ی که هه ر

له دایک بوونیهوه کۆلینه داوه له خهباتی رهوای گهلهکهی و ههر له سالی 1944وه به شداری له هه موو شۆرشه یهک له دووای یهکهکانی کردوووه و چه ندين جاریش ئاواره ی دهره وه ی ولات بووه و سه رکر دایه تی راپه رینی سالانی 1985 ی کردوو له دژی جاشه کانی ناوچه که و ده سه لاتی حکومه تی به عس .
سه رچاوه: چالاک میرانی - ماله پیری زاری کرمانجی

تایبه تمه ندییه کانی بابته
جۆری شوین / شوینه وار: گوند
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

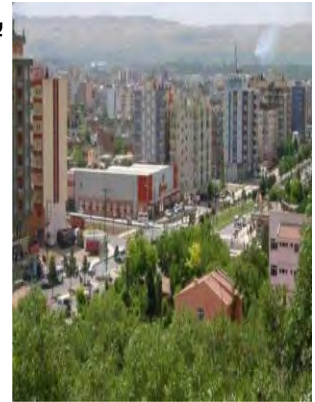
بابه تی ژماره: 196

باتمان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010101615585710116>

پاریزگا

تایبه تمه ندییه کانی بابته
جۆری شوین / شوینه وار: شار
ولات: باکووری کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 197

باتیفا بهرواریا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621422>

گوندیکه سه ره به شاره دپی (کانی ماسی)

تایبه تمه ندییه کانی بابته
جۆری شوین / شوینه وار: گوند
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 198

باتیفا سهیدا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621423>

گوندیکه سه‌ریه شاره‌دیی (کانی ماسی)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 199

باتیل

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010120613094810989>

شاره‌دی - دهۆک

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: شاره‌دی

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 200

باجد میری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621424>

گوندیکه سه‌ریه شاره‌دیی (باتیل)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 201

باجلور

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621425>

گوندیکه سه ره به شماره دپی (زاوینه)

تایه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 202

باجلوری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621426>

گوندیکه سه ره به شماره دپی (زاوینه)

تایه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 203

باجو که ندال

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621427>

گوندیکه سه ره به شماره دپی (سیمیلی)

تایه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 204

باخی گهوره و بۆگه نه: ئەمیش هەر مولکی (عەزمی بەگی بابان) بوو له خوار شاری سلێمانیەوه. باخچە ی گشتی: له راستیدا هەر ئەم شوینە بوو که بە تەواوی پێی بوتری (باخچە). ئەکەوینتە روژ ئاواي سلێمانی نزیك (سەنتەری پارێزگای سلێمانی). یەکەم باخچە ی میریبه و کاتیك که مهجید یه عقوبی له ساله کانی (1937-1939) مۆتەسەریفی سلێمانی بوو دروستی کرد که ئەوسا ئەوپەری شار بوو، واتا هیچ خانوو بینا له و لایه وه نه بوو ییگومان ئەم باخچە یه بۆ رازاندنه وه ی شارەکه و گەشت و جوانی سەردانی ژن و پیاو روژانی (چوارشەممە تایبەت بوو بۆ ژنان) به عەبا و پەچەوه ئەهاتن بەداخه وه بهۆی ناله باری ئاسایشه وه زۆر دەستکاری کراو زۆری لێ که مکرایه وه و داره کانی ئەپیران، بەلام ئیستا گەشاوه تەوه.

شاره وانی سلێمانی له م سالانه ی دوایه دا فرمانگه ی باخچە کانی به تایبەت پێک هینا بۆ دروستکردنی باخچە له ناوشارا. ئەو فرمانگه یه ش ژماره یه کی زۆری باخچە ی دروست کردوه سەرپەرشتیان ئەکات له ژوو هه موویانه وه پارکی ئازادی که له وه و پێش له شکرگای حوکمەت بوو (حامیه) بوو. ئەکەوینتە به شی ژوو رووی شار. ژماره یه کی زۆری تر باخچە ی بچوو ک هەن له ناو شاره که که هه موو رازاوه و جوان و رێک و پێکن هه ندیکیان به ناوی ئەو که سانه ی بیانی و خۆبیه وه ناوێرانی که خزمەتیان پێشکەش کردوه. وه ک (باخچە ی ئولف پالما) سەرەک وه زیرانی سوید که به دهستی ناحەز شه هید کرا و باخچە ی جه واهری که به ناوی شاعیری گه وره ی عه رهب محەمه د مه هدی ئەلجه واهیری دۆستی دێرینی کورد و باخچە ی فەره یدون علی ئەمین و گەلێکی تر. سەرچاوه: تۆماریکی تایبەت بۆ کوردیییدیا له لایه ن (دانا ز عەبدولپه رحمان) سەبارەت به (باخ و پارکە کانی شاری سلێمانی) له: 11-8-2012 13:31:48

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 206

باخان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465657613>

گوند

تایبەتمەندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شاره کان: مه ريوان

ولات: روژه لاتى كوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

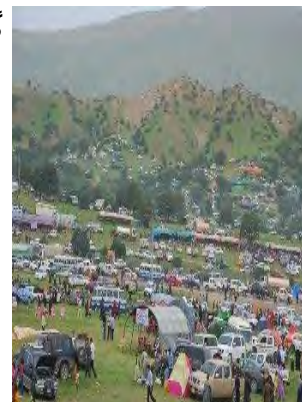

بابەتی ژماره: 207

باخان 2

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011081708564960693>

گوند

تایپه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنه وار: گوند

شاره کان: سلیمان

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 208

باخچه

<http://www.kurdipedia.org/?q=200912022212452779>

یه کیکه له گونده کانی ناوچهی شاره زوور و سه ربه شاره دێی عه ربه تی شاری سلیمانیه.

تایپه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 209

باخچه 2

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010114074021320>

یه ک له گونده کانی رۆژه لات

تایپه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنه وار: گوند

ولات: رۆژه لات کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 210

باخچه میشه

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120175>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 211

باخچەلە

<http://www.kurdipedia.org/?q=200902251218281403>

یەکیک لە دێیەکانی دەرووبەری شارێ دیواندەرەییە لە رۆژھەلاتی کوردستان. بە پیتی ئاماری سەرژمێری ساڵی 2006، ئەم دێیە پێک هاتوووە لە 104 بنەمالە و ژمارەى دانیشتوانیشی 540 کەسە.

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 212

باخی پورە بەگ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010112621275210902>

لەگەرەکی گۆڤرە نزیك سابونکەرەن و ژوور مزگەوتی هەمزاغا، مالى شاعیری گەرە ی کورد پیرەمێرد لەوێدا بوو.

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: شوین

باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 213

باخی شیخ له تیف

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010112621143210901>

باخیکى هه ره ناسراوى شارى سلیمانى بوو كه سه ره تاي سالانى 1930 سه دهى رابردوو، واته پيش باخی گشتى دروستكراوه. ناوى ئەم باخه ئەهلییه له ناوى خاوه نه كه په وه (شیخ له تیفى دانساز) هوه هاتوو كه كه ساپه تیبه كى به هه ره مند و ده ستره نگینى شارى سلیمانى بوو له بواره كانى دانسازى و چه خماخسازى و په یكه رتاشى و سكه لیدان و خوشنووسى و سه عاتچیتى و وینه گرتن و.. ناد. باخی شیخ له تیف كه سالى 1979 به بیانوى پرۆزهى فراوانكردنى پرۆزهى فراوانكردنى شارى سلیمانیه وه ویران كراوه، رووبه ره كه ی نزیكه ی شهش دۆنم زهوى بوو. ده كه وته زیوان گه ره كه كانى ده رگه زین و هۆمه رمه ندانه وه. كارێزه به ناوبانگه كه ی ناو ئەم باخه به كارێزی سه سن به غایى ناسرابوو. باخه كه جگه له وهى سه رچاوه ی دا بینكردنى سه وزه و میوه جاتى به شیخ له دانیشتوانى شار بوو، دیمه زیکى دلگیریشى به ناوچه كه به خشیوو. جگه له وهش كه شوینی كۆر و كۆبوونه وهى كه ساپه تیبه سیاسى و كۆمه لایه تى و نایینه كانى ناوچه كه بوو. له وانه شیخ عه لادینى بیاره، شیخ مه حمودى حه فید، برایم ئاغاى خوبيله، حاجى مه لا محیدین، حه مه ی ئه و ره حمان ئاغا، خواجا ئه فه ندی و شیخ له تیفى حه فید و ده یانى تر. سه رچاوه: مالپه رى سلیمانى

تایبه تمه ندیه كانى بابته

جوړى شوین / شوینه وار: شوین

باشوورى كوردستان

ولات:

كویك ریسپونس كۆد:

بابته ی ژماره: 214

باخی فه ره جى حه مه مراد

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010112809592510914>

له سلیمانى له گه ره كى ده رگه زین نزیك به كارێزی داى كى پاشا ده دۆنم زهوى بوو. به مولك هى (عه زمى به گى بابان) بوو، له هاوینا ته نیا نه و باخه هه بوو كه به ته نیشته مالى عه زمى به گ خۆیه وه بوو، خه لكى شار پۆل پۆل بۆی نه هاتن. ئیستا شوینه كه ی قوتابخانه و خانوو ه. سه رچاوه: مالپه رى سلیمانى

تایبه تمه ندیه كانى بابته

جوړى شوین / شوینه وار: شوین

باشوورى كوردستان

ولات:

كویك ریسپونس كۆد:

بابته ی ژماره: 215

باخی گشتى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012081114094572106>

باخچه‌ی گشتی له کۆندا نه‌بووه. تا سه‌رده‌می ئەحمەد پاشای بابان که حاکی سلیمانی بووه چوار باخی دروستکرد، ئیستا ئەو چوارباخه بوون به گه‌ره‌کێک له گه‌ره‌که‌کانی سلیمانی. جا له‌به‌ر ئەوه‌ی ئاوی سلیمانی زۆر بووه و پیر بووه له‌کانی و کارێز جگه له ئاوی شیوه‌کان و زی‌ابه‌کان که به‌ره‌و خوار بوونه‌ته‌وه، ئەمانه هه‌موو سوودیان لی وه‌رگیراوه بۆ باخ دروستکردن.

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوۆری شوین / شوینه‌وار: شوین

شاره‌کان: سلیمانی

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته‌ی ژماره: 216

باخی مه‌جید به‌گ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010112810001710915>

له‌باکووری شاری سلیمانی. شوینی بینای زانکۆی سلیمانی و نه‌خۆشخانه‌کانی فریاکه‌وتن و گشتییه.

سه‌رچاوه: مالپه‌ری سلیمانی

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوۆری شوین / شوینه‌وار: شوین

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته‌ی ژماره: 217

باخه‌کۆن

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009262316499671>

گوند - سلیمانى
سەرچاوهى وێنه: فهیسیووکی قهیس قهرهداخى

تایپه تمه ندییه کانى بابته
جۆرى شوین / شوینه وار: گوند
زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانى
شاره کان: سلیمانى
ولآت: باشوورى کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تى ژماره: 218

بادى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621428>

گوندیکه سهر به شارهدیى (زاوینته)

تایپه تمه ندییه کانى بابته
جۆرى شوین / شوینه وار: گوند
ولآت: باشوورى کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تى ژماره: 219

بادیناوى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120176>

یهک له گونده کانى رۆژه لات

تایپه تمه ندییه کانى بابته
جۆرى شوین / شوینه وار: گوند
زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانى
شاره کان: پیرانشار
ولآت: رۆژه لاتى کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 220

بادی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621429>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دپی (زاوینه)

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 221

باده‌لان

<http://www.kurdipedia.org/?q=200901211607301055>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دپی گهرمکه و نزیکه‌ی 23 کیلۆمه‌تر له شارۆچکه‌ی پینجۆینه‌وه دوره و زیاتر له 40 مالی تپدایه. دانیشتوانی گونده‌کەش، به‌کاری ئاژه‌لداری و کاری قاچاخ‌چیتییه‌وه سه‌رقالن.

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 222

باراو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012122323293274446>

تایبەتمەندییەکانی بابەت
 جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند
 زمان - شیۆهزار: کرمانجی باشوور - سۆرانی
 شارەکان: سلێمانی
 ولات: باشووری کوردستان
 کویک ریسپۆنس کۆد:

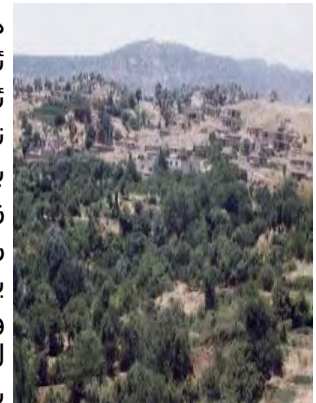
بابەتی ژمارە: 223

بارزان

<http://www.kurdipedia.org/?q=200910011119462063>

دەقەری بارزان ئەو ناوچە جوگرافیە بە کە دەکەوتتە سەر سیڭۆشە سەنوری ئیراق، ئێران، تورکیا کە بەشی سەرەکی لە ناو خاکی کوردستانی ئیراقە. ئەم دەقەرە زیاتر لە 1500 گوند لە خۆوە دەگرێ کە دابەشکراوە بە سەر 7 تیرە بارزاندا (شێروانی، بەرۆژی، دۆلەمەری، مزوری، نزاری، هەرکی بنەجی، گەردی). ئەم دەقەرە لە میژووی 200 سالی رابردووی دا هیچ کاتیگ زیاتر لە 10 سال ئاوەدانی بەخۆوە نەبینیوه، بە بەردەوامی تووشی کۆچ و رامالین و ئاورەبوون هاتوو بە هۆی هەلگیرسانی شۆرشە یەک لە دوا یەکەکانی کورد لەم ناوچەیدا وەک شۆرشێ شپخ عەبدولسەلامی یەکەم و شۆرشێ بارزانی یەکەم و دووهم و ئەیلول و گولان ئەوانی پێش ئەمانیش. لە رووی ئیدارییەوه یەک شارۆچکە (مێرگەسۆر) کە لە 4 شارەدێ پێکدێت. بژێوی دانیشتوانی ئەم ناوچەیه لەسەر ئازەلدارێ بە پلە یەک و کشتوکال بە پلە دوو دەگوزەرێت. لە بناری چیاکانی ئەم ناوچەیه چەندین شوپنی میژووی هەیه وەک ئەشکەوتی شانەدەر و گۆرەکانی زیمۆک و پایەکانی پردی پاشای گەورە و هتد.

تۆمارێکی تایبەت بۆ کوردیییدیا لەلایەن (ئالان) لە: 2009-10-1 10:55:09

تایبەتمەندییەکانی بابەت
 جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند
 ولات: باشووری کوردستان
 کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 224

باریکان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120177>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 225

باریکاوی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120178>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 226

باریکە

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009252244469635>

گوندیکە دەکەوتتە دەشتی شارەزورەو و سەربە شارۆچکەى عەربەتە. ئەم گوندە لە پاش رووخانی شۆرشى ئەیلوول کرایە ئۆردوگایەکی زۆرەملی.

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 227

بارەگای لقی 4 ى پارتى

<http://www.kurdipedia.org/?q=201006171452594442>

سلیمانی

تایبه تمه ندیه کانی بابەت
جۆری شوپن / شوپنه وار: شوپن
شاره کانی: سلیمانی
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 228

بازارگه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120179>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندیه کانی بابەت
جۆری شوپن / شوپنه وار: گوند
ولات: رۆژه لات کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 229

بازار و قهیسهریه کانی شار سلیمانی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012081023070372098>

بازار و قهیسهریه کانی شار سلیمانی

له دروستبوونی سلیمانییه وه بهردهرکی سهرا و دهووبههری ناوهندی شار سلیمانی بووه، بویه دوکان و بازار زیاتر نهو ناوهی گرتۆتهوه، میچه رسۆن له گهشته کهیدا بۆ ناوچهی سلیمانی له سالی 1908 باسی (خانی عهجهم) و (خانی غهفوورئاغا) و قهیسهری وهسمان پاشا و قهیسهری نهقیب ئەکات، واته له پیش هاتنی میچه رسۆنه وه ئەم خان و قهیسهرییه له سلیمانی ههبوون، ئیستا تهنیا قهیسهری نهقیب وهک خۆی ماوه بهلام خان و قهیسهریه کانی تر نهماون و شوپنه کانیان ئیستا دوکان و بازاره، له دواي ئەمانه وه که سلیمانی فراوان بووه و شهقامی تیا دروستکراوه له سهه شهقامه سههه کییه کان و سهنتههری شار و گههه کهکاندا به سههه ها دوکان و بازاری تیا دروستکراوه.

خان و قهیسهریه کانی سلیمانی له سههه تاي سههه دی رابردوودا ئەمانه بوون:

ناوی شوپن

زانپاری

قهیسه‌ری وه‌سمان پاشا

وه‌سمان پاشای کوری همه پاشای جاف دروستی کردووه و له سالی 1974 دا سووتاو و ئیستا جیگاکی بازاریکی گه‌وره‌ی لی دروستکراوه.

قهیسه‌ری نه‌قیب

شیخ مسته‌فای نه‌قیب کوره‌زای کاک نه‌حمه‌دی شیخ دروستی کردووه و تا ئیستاش ماوه.

قهیسه‌ری شیخ مه‌حمود

له سالی 19166 دروستکراوه له شوینی مه‌یدانی برنجه‌که به‌رامبه‌ر چه‌مامی سووره‌ت، ئیستا شوینه‌واری نه‌ماوه.

قهیسه‌ری غه‌فوور ئاغا

لای مه‌زادخانه‌که‌وه بووه، رووخواه و ئیستا شوینه‌که‌ی دوکان و بازاره.

خانی غه‌فوور ئاغا

شوینه‌که‌ی ئیستا کراوه‌ته بازاری مه‌حوی به‌رامبه‌ر خانه‌قای مه‌حوی.

خانی عه‌جه‌م

له نزیک مه‌زادخانه‌که‌وه بووه له ناوبازار و ئیستا شوینه‌که‌ی کراوه به دوکان و بازاره.

خانی عه‌بدوللا درێژ

عه‌بدوللا درێژ

خانی حاجی سه‌عید ئاغا

خۆی دروستی کردووه و مولکی خۆی و دوو برابه‌تی.

خانه سووتاو

قادی که‌ریم دایه‌ن دروستی کردووه و ئیستا بازاریکی گه‌وره‌ی له شویندا کراوه به ناوی بازاری خانه‌قا (بازاری جگه‌ره) وه.

خانی رسوومات

موئکی حه‌مه‌ئاغای برای حاجی سه‌عید ئاغا بووه.

بابه‌تی ژماره: 230

بازرگه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120180>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 231

بازگر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120181>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 232

بازگرگۆران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120182>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولات: رۆژه لاتى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 233

بازيان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201001131305123255>

تايپه تمه ندييه كانى بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: شارهدى
ولات: باشوورى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 234

بازى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621430>

گوندیکه سه ربه شارهدی (کانى ماسئ)

تايپه تمه ندييه كانى بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولات: باشوورى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 235

بازيركى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621431>

گوندیکه سه ربه شارهدی (ئه تروش)

تايپه تمه ندييه كانى بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند
ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 236

بازهرگه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120183>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 237

بازیرگه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120184>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 238

باسان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420243192445>

...

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
زمان - شپوهزار: کرمانجی باشوور - سۆرانی
شارهکان: چۆمان
ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 239

باساو

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120185>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولآت: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 240

باساک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013052222565478486>

تایبهتمهندییهکانی بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
زمان - شپوهزار: کرمانجی باشوور - سۆرانی
شارهکان: سلیمانی
ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 241

باستانهگ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120186>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 242

باستکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621432>

گوندیکە سەر بە شارەدێی (باتیل)

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 243

باسەوای

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621433>

گوندیکە سەر بە شارەدێی (ئەتروشی)

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 244

باشغشلاخ

<http://www.kurdipedia.org/?q=200902201024511336>

یه کۆک له دێیه کانی دهروبهری شاری دیوانده رهیه له رۆژه لاتی کوردستان. به پتی ناماری سه رزمیری سالی 2006، ئەم دێیه پیک هاتوو له 55 بنه ماله و ژماره ی دانیش توانیشی 336 که سه سه رچاوه: ویکپیډیا

تایه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

رۆژه لاتی کوردستان ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابته ی ژماره: 245

باشماخ

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120187>

یه ک له گونده کانی رۆژه لاتی

تایه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

رۆژه لاتی کوردستان ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابته ی ژماره: 246

باشماغ

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120188>

یه ک له گونده کانی رۆژه لاتی

تایه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

رۆژه لاتی کوردستان ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابته ی ژماره: 247

باشکورد

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012120212410174101>

...

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: ناوچه

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 248

باشیک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014082322131866752>

...

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: شارهدی

کرمانجی باکوور - بادینی

ولات: زمان - شیوه زار:

کویک ریسپۆنس کۆد: باشووری کوردستان

بابه تی ژماره: 249

باشی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621434>

گوندیکه سه ره شارهدی (بیبو)

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 250

باصهوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621435>

گوندیکه سەربە شارەدێی (نەتروش)

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆی شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 251

باغچه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120189>

یەك له گوندەکانی رۆژه‌لات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆی شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 252

باغلوچه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120190>

یەك له گوندەکانی رۆژه‌لات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆی شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 253

باقر ئاباد

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504657777>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

شاره کان: دیوانده ره

ولآت: رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته تی ژماره: 254

باقرته

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012042322100064609>

...

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: شارهدی

شاره کان: مه خموور

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته تی ژماره: 255

باقلاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009211529439582>

گوندیکی ناوچهی که لاتهرزان، سهر به شارستانی سنه به. خه لکی باقلاوا به شیوه زاری کوردیی ناوهندی قسه ده کهن. ژماره ی دانیشتوانی له ئاماره کانی سالی 2006 دا 205 کهس له 50 بنه ماله دا بووه.

سهرچاوه: ویکیپیدیا

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 256

باقلاوا 2

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010114074021321>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

وڵات: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 257

باگردان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120191>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

وڵات: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 258

باگیرا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621436>

گوندیکه سه‌ربه‌شاره‌دیی (زاوینه)

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

وڵات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 259

بالبوس

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621437>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (باتیل)

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 260

بالولان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120192>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 261

بالک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465857681>

گوند

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

شاره‌کان: مه‌ریوان

ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

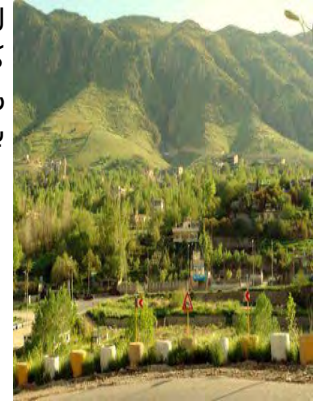

بابه تی ژماره: 262

بالیسان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011011600543532775>

له رووی ئیداریه وه سه ر به شاروچکه ی شه قلاوه یه وه له سالێ 1999 هوه کراوه ته شارهدێ و له ئیواره ی 16 ی نیسانی 1987 له لایه ن فرۆکه کانی رژیمی به عسه وه کیمیابارانکرا که زیاتر له (200) هاوڵاتی شه هید و به ده یان برینداری لیکه وته وه.

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: شارهدێ

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 263

بالبته

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621438>

گوندیکه سه ربه شارهدی (ئه تروش)

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 264

بامرنی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621440>

گوندیکه سه ربه شارهدی (بامه رنی)

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 265

بامناوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120193>

يهك له گوندهكانى رۆژهلات

تايپه تمه ندييه كانى بابته

جۆرى شوپن / شوپنه وار: گوند

رۆژهلاتى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 266

باموك

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013010612114074718>

...

تايپه تمه ندييه كانى بابته

جۆرى شوپن / شوپنه وار: گوند

شاره كان: سلپمانى

ولات: باشوورى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 267

بامهرنى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621441>

گوندېكه سه ره به شاره دېي (بامهرنى)

تايپه تمه ندييه كانى بابته

جۆرى شوپن / شوپنه وار: گوند

بابهتی ژماره: 268

بان میل

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013031212223982549>

...

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

شاره کان: خانه قین

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

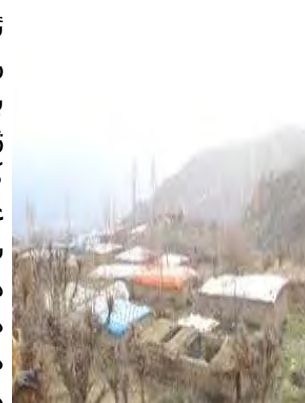

بابهتی ژماره: 269

بانکا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008031636164641>

ئێکه ژگوندین سهرب ناحیا بامهرنی ل قهزا ئامپیدی قه. بانکا دکه فیهته روزههلاتی گوندی وهرمیلی و روزنایایی گوندی ئهرزی و باشوری وی گوندی بابکوریایه. ل سالا 1960 گوندی ئاقهدان بوو ژ (100) خانیا وپتر لی هه بوون ژ (7) بنه مالا پیک دهات و پتر ژ (500) که سا لی دژیان. وهکی هه می گوندین کوردستانی ئەف گونده ژ هاته وپران وتالان کرن ژ لایئ رژما به عسا عیراقی قه. پاشان ل سالا 1974 جارهک دی خه لک قه گه ریانه گوندی. ل سالا 1975 ریکه فتناما جه زائیری (76) زاروک ژ 1 سالی تا 15 سالی ژگوندی هه نی هاتنه شه هید کرن. جارهک دن ل سالا 1988 خه لکی گوندی دهر به دهر بونه قه، هه ژی ئامازی یه کو ئەف گونده بو سی به ش به شهک دهر به دهری تورکیا و به شهک دهر به دهری ئیران بوون و به شی دن ژ هاتنه دهسته سه رکرن ل به حرکی. هه ر دقئ سالییدا (11) شه هیدین دن ژی دان ل گوندی بانکا ئیک مزگه فت هه یه، ل سالا 1975 قوتانخانه لی هاتیه قه کرن کو (5) ماموستا و (60) قوتابی بون. لی نها (10) قوتابی و (6) ماموستانه. نها ل گوندی (7) بنه مالن و (15) خانیا و (60) که س لی دژین. ژبانا گوندیا ل سه ر رهزایه و خودان کرنا ته رش و که والی یه. به هرا پتر ره زیت بانکیا تری و باهیف و هر میک و سیف و حلیکن، هر میکیت بانکیا ب ناف و دهنگن کو بانکی دپژنی هر می چه لی. ژنده ری ئاقی کانیا ئاقاری به به لی ژ بهر هه شکه سالیی یا کیمه و نوکه بیرهک یا بو هاتیه کولان بو ئاقا قه خارنی سه رچاوه: کاوار نه نوهر - ماله پری ئامپیدی

سه‌چاوه: تۆمارئىكى تايپهت بۆ كوردىپىدىيا له‌لاپهن (نیهاد طاهر أحمد)
سه‌بارهت به (بانكا) له: 1-6-2012 20:37:57

تايپه‌تمه‌ندىيه‌كانى بابەت
جوړى شوین / شوین‌ه‌وار: گوند
شاره‌كان: دهوك
ولات: باشوورى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابه‌تى ژماره: 270

بانى بنوك

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013022318002482358>

بنارى سورين

تايپه‌تمه‌ندىيه‌كانى بابەت
جوړى شوین / شوین‌ه‌وار: گوند
زمان - شيوه‌زار: كرمانجى باشوور - سوړانى
ولات: باشوورى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابه‌تى ژماره: 271

بانى شار

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013052222585978485>

ده‌كه‌ويته به‌شى باكوړى خوړتاوا ناحيه‌ى خورمال له دامينى زنجيره چياى سورين _ هه‌ورامان له رووى ئيداريه‌وه سه‌ر به‌ناحيه‌ى خورمال / هه‌له‌بجه‌ى شه‌هيد / پاريزگاي سلېمانيه له كوردستانى باشوور دانيشتوانى ئەم گونده به كشتوكالى دانه‌ويته و نازه‌لداريه‌وه سه‌رقالن ئەم گونده ميژوويه‌كى زور كوڻى هه‌يه كه به‌داخه‌وه تا ئيستته ميژووه‌كه‌ى به به‌روار و روون نيه به‌لام ئەوه‌ى روونه بوونى گورستانى كوڻه كه وهك باسيان كردووه بۆم زياتر له 500 سال پيش ئيستته ئەگه‌رينه وه وه شوينئىكى لپيه له‌پشتى گونده‌كه له بن چيا پنى ئەلپن (عاره‌بانه‌كه‌ى ئەسكه‌نده‌ر) كه گوايه كاتى خوڤى ئەسكه‌نده‌رى مه‌قدوڻى هپرشى هپناوه بۆ ناوچه‌كه تا ئەو شوينه عاره‌بانه‌(گاليسكه) هپناويانه به‌لام به‌هۆى سه‌ختى ناوچه‌كه و ناره‌حه‌تبه‌رگريه‌وه نه‌يتوانى زياتر هپرش بكات و پروات بۆيه ناچار له‌وى دابه‌زيوه‌وه گه‌راوه‌ته‌وه ئەمه له كتيبي روژمپري پيشمه‌رگه‌يه‌ك به‌رگى به‌ك

ناماژەى پىداراوه لەنوسىنى محەمەدى حاجى مەحمود، گوند بانى شار لە
 پىشدا لە بنارى سورىن و لەزىو دوو بەرزاي بووه و كه گوندىكى ئاوهدان و
 گەوره بووه و چەندان شوپى گرنكى مېژووى هەيه كه تائىستە لاي
 شارەزايان و پسپورانى مېژوو ئاشنا نيه وه چەندان ئەشكەوتى لايه كه
 لەسەردەمى ژيانى سەرەتايى مرووف ژياوه تپيدا و لەم سالانەى كوتاي
 نەوهدەكان ئاسەوارى كوون و گران بەهايان تپدا دۆزىنەوه و ئېسك و پروسكى
 مروفيان تپدا دۆزىنەوه، گوندى بانى شار لەگەل جولانەوهى رزگارى خوزاي
 گەلى كورد بەدرېژراى مېژوو لانكەى شورگيران و پەناگەى شورش بووه هەر
 بۆيه وتراوه "قولتە وبانى شار فركەو بانى شار) واتە بە شىوہى قولتە كه
 چۆلەكەيهكى بچوكە لەو شاخانە هەلدەقونىت لەم بەر بۆ ئەوبەر و زۆر وريايە
 واتە بەو شىوہەخۆت گەيهنە بانى شار راکە بانى شار پارېزراويت لە چەند
 كتېپىك ناماژەى پىكراوه ئەوہش ئەگەرئەتەوه بۆ هەلوپىستى مەردايەتى
 خەلكەكەى و ميوان دۆستى و هاوكارى كردنې خەلكانى لايقەوماو لە
 ديارترين نمونە دەسەلاتى حكوميرانى (نەسروللاالله بەگى بانى شارە) كه
 لەكووتاي سەدەى نۆزدە هاتۆتە بانى شار و پاش چۆل بوونى بانى شار كه
 نزىكەى 10 مالى تپدا بووه سەرلەنوئى ئاوهدانى تپكەوتۆتەوه لەزېر حكوميرانى
 نەصلا بەگ، نەصلا بەگ پياوئىكى كەلەگەتى ئازا و مەرد بووه بە جورىك
 باسى پياوہتى و ناوبانگى زۆر روشتووہ تا ئەو رادەى هاوكارى شىخ
 مەحمودى نەمرى كردووہ لە شورشەكەى هەرچەند لەكاتى شور لەسەر
 جىگە بووه و نەخۆش بووه بەلام بەپىرى شىخەوه روشتووہ بۆ گوندەكانى
 دەورووبەر نەصرولا بەگ مزگەوتى بانى شار بنىاد دەنننەوه دووبارە بە جورىك
 كه دارى چىاي پشتى بانى شار(سورىن) كۆدەكاتەوه و لە شارەزورەوه دار
 پەموو پرژە بە پياوہكانى كۆدەكاتەوه و دىننننەوه بانى شار لە لاي كانىكە بانى
 شار كانىكى پەردىن دروست ئەكات و بەرد دەسووتننننن بۆئەوهى بىتتە گەچ
 پاشان بە قصل و گەچ مزگەوتى بانى شار دروست دەكاتەوه گوندى بانى
 شار لە روانگەى دىنەوه پابەند بوونىكى زۆريان بۆ ئىسلام هەبووه بەجورىك
 كه هەرگىز ئەو گوندە مەلای لى نەپراوه يەكېك لە مەلاكانى ماموستا (ملا
 حسنى دزلى) يە كه ماوہبەك لە بانى شار مەلا بووه و پيشنوئىزى و
 مەلايەتى كردووہ لە بانى شار پاشان بەهۆى كيشەى تەلاقى
 دەستەلاندارى ئەو كاتى خورمال كه ملاكان ئەلېن كەوتووہ ئەويش رېى
 ئەكەوتتە خورمال و سەرلە ملاكانى هاورىي ئەدا ئەبىننننن جەمن دواى
 دانىشتن و بىتسنى كيشەى تەلاقەكە ئەو ئەلې نەكەوتووہ ملاكان ئەلېن
 كەوتووہ ئەمە ئەبىننننن كيشەو بەرە قەزا و پارىزگا ئەروات تا ئەگاتە لاي والى
 بەغداد و لىزنى فەتوا لە هەموويدا مەلا حسن ئەيان بەزىننننن و ئەلېت
 تەلاقەكە نەكەوتووہ تا والى بەغداد لە پاداشتى زىرەكى ئەلېت ئەتەكەمە
 فتوادەر و قازى بەغداد ئەلې نامەوى دواتر والى ئەلېچ چى ئەلېت بۆتەكەم
 ملا حسن ئەلېت مادام وايە تەنھا بىنبرە بۆ ئەزھەر بۆ خوئندن ئەويش
 لەسەر ئەركى دەولەت ئەبىنننن بۆ ميسر و زانكۆى ئەزھەر پاش تەواو كردنى
 خوئندن بەهۆى زانابىوہ ئەبىنننن ماموستاى ئەزھەر و لەبانى شار ئەبىرېت
 دواى چەند سالىك ئەگەرئەتەوه بۆ هانەى قوول و مەلای درېژە پىدەدات وە
 بانى شار لە سەدەى بىستەمدا خوئندەوارى تپدا بووه نمونەش (مىرزا
 عەبدوللا كورى خەليفە حمە رەزا) كه لە گوندەكانى دەورووبەرەوه كاغەزيان
 هېناوہ بۆ ئەو بىخوئىننننننەوه چونكە لە دەورووبەرەدا خوئندەوار نەبووه لە بانى
 شار فەئ هەبووه وە مەلبەندى دەرويش و موردانى تەرىقەتى قادرى و
 نەقشبەندى بووه، لە شورشى ئەيلوول مەلبەند و لانكەى پيشمەرگە بووه
 سەرەراى ئەوہ كه دەيان پيشمەرگەى هەبووه لەخەلكى گوند وە دواتر

یه که مەفرەزە ی سەرەتای شۆرشێ نوێ له بانێ شار پەنا دران و لانکه و باره گایان له چیاکانی پشتی بانێ شار و سنوری بانێ شار بوو ئەمە له کتێبی رۆژمێری پێشمەرگه پهک له نوسینی محهمەدی حاجی مهحمود باسکراوه پاش چەند سالێک له خزمەتی شۆرش له سالێ 1978 رژیمی به عیس به سیاسیه تی خۆی وێرانی کرد و خه لکه که شی راگواست بۆ کۆمه لگای زۆره ملی له شارەکان وه چەندین شه هیدی هه یه له پیناو رزگاری خاکی کوردستان و قوربانی دان به دهستی رژیمی به عیس پاش راپه رین له سالێ 1993 جارێکی تر بانێ شار ئاوه دان کرایه وه و خه لکه که ی روویان له زیدی خویان کرد به لام له گونده کۆنه که ی نه به لکو چەند کیلو مه تر هاتنه خوار و ئیسته نزیکه ی 150 مال له و گوندی بانێ شار ژیان به سه ر ده بن و خزمه تگوزاری قوتابخانه و ریگا و بنکه ی ته ندروستی و مزگه وتی لێیه .
ئا: شه فیق بانێ شاری 2013-5-15

تایبه تمه ندییه کانی بابەت
جوۆری شوپین / شوپینه وار: گوند
هه له بجه :
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 272

بانینار

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120194>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندییه کانی بابەت
جوۆری شوپین / شوپینه وار: گوند
ولات: رۆژه لاتێ کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 273

بانپێ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621444>

گوندیکه سه ره بانێ (ئه تروش)

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جۆرى شوين / شوينهوار: گوند
ولات:
باشوورى كوردستان
كويك ريسپونس كود:

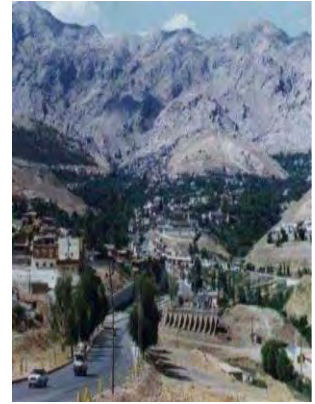

بابهتى ژماره: 274

بانه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010101616025610118>

تايپه تمه ندييه كانى بابته
جۆرى شوين / شوينهوار: شاروچكه
ولات:
رۆژه لاتى كوردستان
كويك ريسپونس كود:

بابهتى ژماره: 275

بانه سارده

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420333092472>

تايپه تمه ندييه كانى بابته
جۆرى شوين / شوينهوار: گوند
زمان - شيوه زار:
كرمانجى باشوور - سورانى
شاره كان:
ولات:
باشوورى كوردستان
كويك ريسپونس كود:

بابهتى ژماره: 276

بانه سوارا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621442>

گوندیکه سه‌ربه شماره‌دیی (مانگیشکی)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 277

بانەسورا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621443>

گوندیکه سه‌ربه شماره‌دیی (مانگیشکی)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 278

بانەوری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012060413570265025>

...

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: شماره‌دی

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

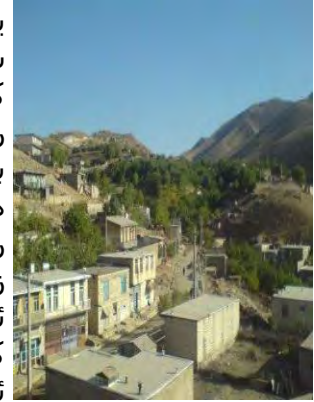
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 279

بانەوره

<http://www.kurdipedia.org/?q=201002052341273401>

یەكێكە لە گوندە گەورەكانی پارێزگای کرماشان، ئەم گوندە 125 کیلۆمتر لە شاری کرماشانەوە دورە سەر بە شارستانی (ناوچە) پاوهیە، بانەورە کەوتووەتە نێوان دوو شاخی ئاتشگاہ "باکور" و ریاوکۆ "باشور" لە لای باکوری رۆژھەلات دراوسێتی گوندی مەزیری و لە لایەن رۆژئاواوە دراوسێتی گوندی بلەیی یە، ئەم گوندە پێکھاتووە لە 1000 مال و زیاتر لە 4000 دانیشتوی ھەبە. دانیشتوانی ئەم گوندە پێشتر لە ناوچە سنوریە دەستکردەکانی نێوان رۆژھەلات و باشوری کوردوستان لە گوندەکانی سەر روبرواری سیروان، زمکان و لێلە نزیک شاری ھەلیجەیی شەھید دەژیان.

ئەو گوندانە بریتین لە درۆلە، کانی سالار، کولە، لاوران، کەوتە، قنسەخت، کۆلسە، دەریاو و چەندین گوندی بچوکی تر. دوای شەری نێوان ئێران و عێراق ئەو گوندانە بە زۆر چۆل کران دانیشتوانی ئاوارەیی شارەکانی پاوه و جوانرۆ و روانسەر کران. سی سال لە مەو پێش پیاویک بە ناوی حاجی عەلی محەمەد لە تاپفەیی فەقی محەمەد یەكەم خانوی بنیات نا، ھیدی ھیدی ھەمو ئەو خەلکانە گەرانەووە و بانەورە یان درۆستکرد. دانیشتوانی بانەورە ناسراون بە تاپفەیی ئیمامی و یەكێکن لە تاپفە بەناو بانگەکانی عەشیرەتی جافی جوانرۆ، ئیمامیەکان بۆ خۆیان پێکھاتون لە ھەوت خێل وەك فەقی محەمەدی، خوامرۆھتی، ناغەیی، یۆسویی و ھتد.

پاوه بەناوبانگەکانی ئیمامی:

خەلیفە کەبەسەرە- شاعیری سەردەمی مەولەوی تاوگۆزی و پیاویکی نائینی- لە گەل مەولەوی موشاعیرەیان کردوو، بە داخووە کاتی خۆی بە ھۆی شەری تاپفەگەری کتێبخانە کە سوتاو، ئیستا ھیچ ئاسارەئێکی نەماوە پێجگام ئەم پارچە شیعەرە نەبێت کە کاتی خۆی لە گەل مەولەوی پێشبینی مەرگی خۆیان کردوو:

لێلە وە ھەر حال سیروان نادا پەیی
ئەیی وەیی وە مالم وەیی وە یانم وەیی
من لە گێژەلول گێژی ولوھردا

وہ دو دەس ھەسرەت ئەدەم وە سەر دا
دەلێن کاتێک لە سیروان دەخنکێت، مەلەوانەکان لە گێژی ولوھر دەیدۆزنووە کاتێک ھەردو دەستی لە سەر سەری بوو.

مەلا عەبدولقادر تەوحیدی- سیاسەت وان و پیاوی نائینی دامەزرێنەری بزوتنەوہی ئیسلامی کوردوستانی رۆژھەلات دوای کاک ئەحمەدی موفتیزادە، بەرھەلستکاری کۆماری ئیسلامی ئێران بو، دوای چەندین چالاکیی لە شەریکی قورس لە بانەورە، دەیان شەھیدیان دا و زۆربەیی ئەوانیتر دەستگیر کران و دواتر لە لایەن رژیمی ئێران وە ئیعدام کران، لەو شەری چەندەھا ئەفسەری پایەبەرزێ رژیم کوژران. ئستاش لە کوردوستانی باشور دەژیت.

حسین ئیمامی- فەرھادی دوھەم
لە ھاوینەھەواری مەگۆرئ لە نێو دلئی شاخێکدا بە تەنھا یەك لاقووە چەندین زوری ھەلکەندوو، ئیستا بوو تە یەكێک لە گەورەترین سەیرانگاکانی ئێران بە تاپفەت کوردوستان، ھەروەھا ئاسارێکی بە نرخە بۆ کوردوستان.

حاجی عەلی محەمەدی کەریمی- دامەزرێنەری بانەورە
مەلا ھەمەرەشید
مەلا غەفار
مەلا محەمودی کەریمی
مەلا ھەمەئەمین و ھتد
سەرچاوه: تۆمارێکی تاپفەت بۆ کوردپێندیا دەربارەیی گوندی بانەورە لەلایەن

(فاروق) له: 5-2-2010 22:11:40

تایبه تمه ندییه کانی بابته
جۆری شوین / شوینه وار: گوند
کرماشان : شماره کان
رۆژه لاتى کوردستان : ولات
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 280

باوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757639>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابته
جۆری شوین / شوینه وار: گوند
مه ریوان : شماره کان
رۆژه لاتى کوردستان : ولات
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 281

باواجی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012081811540672240>

...

تایبه تمه ندییه کانی بابته
جۆری شوین / شوینه وار: چیا
کۆیه : شماره کان
باشووری کوردستان : ولات
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 282

باوان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120195>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 283

باوهراڤ

<http://www.kurdipedia.org/?q=200902201445331354>

یهکێک له دیکانی دەورووبەری شارێ دیواندەرەیه له رۆژهلاتی کوردستان. به پێی ئاماری سەرژمێری ساڵی 2006، ئەم دێیه پێک هاتوووه له 111 بنه‌ماله و ژماره‌ی دانیش‌توانی 650 که‌سه.

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

شاره‌کان: دیواندەرە

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 284

باشیا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621446>

گوندیکه سه‌ربه‌شاره‌دێی (باتیل)

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 285

باکوزی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010120501585012347>

زاویته

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

باشووری کوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 286

بالاگیر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120196>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

رۆژه لاتێ کوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 287

بالامبو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013081420414089160>

...

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: چیا

هه له بجه

شاره کان:

باشووری کوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 288

بالانیش

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120197>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایهتیهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 289

بالاو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120198>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایهتیهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 290

بالهخچی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120199>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایهتیهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 291

بایزاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=200902201446251355>

یه کۆپک له دیکانی دهووبه‌ری شاری دیوانده‌ره‌یه له رۆژه‌لاتی کوردستان. به پێی ناماری سه‌رژمبیری سالی 2006، ئەم دێیه پێک هاتوو له 47 بنه‌ماله و ژماره‌ی دانیشتوانی 256 کهسه.

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

شاره‌کان: دیوانده‌ره

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته‌ی ژماره: 292

بایزاوا 2

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010114074021322>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته‌ی ژماره: 293

بایزاواسونقور

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120200>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 294

بایزای

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120201>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایهتیهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 295

باینجۆ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120202>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایهتیهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 296

باینجۆ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120203>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایهتیهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 297

بايندەرى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120204>

يەك لە گوندەکانى رۆژھەلات

تايپەتمەنديپه كانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

رۆژھەلاتى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابەتى ژمارە: 298

باينگان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120205>

يەك لە گوندەکانى رۆژھەلات

تايپەتمەنديپه كانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

رۆژھەلاتى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابەتى ژمارە: 299

بايوه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120207>

يەك لە گوندەکانى رۆژھەلات

تايپەتمەنديپه كانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

رۆژھەلاتى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابەتى ژمارە: 300

بارپوه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465657609>

گوند

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

شاره کان: مه ریوان

ولآت: رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 301

باپه وه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120206>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 302

ببیری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621447>

گوندیکه سه ره شاره دپی (بیبو)

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 303

برانا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621448>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (شنگاری)

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 304

براهیم‌اوی خوارۆ

<http://www.kurdipedia.org/?q=200902201446581356>

یه‌کێک له دێیه‌کانی ده‌وروپه‌ری شاری دیوانده‌ره‌یه له رۆژه‌لاتی کوردستان. به پێی ئاماری سه‌رژمێری سالی 2006، ئەم دێیه پێک هاتوو له 22 بنه‌ماله و ژماره‌ی دانیش‌توانیشی 122 که‌سه. سه‌رچاوه: ویکیپیدیا

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 305

براهیم‌اوی خورخوره

<http://www.kurdipedia.org/?q=200902201447501357>

یه‌کێک له دێکانی ده‌وروپه‌ری شاری دیوانده‌ره‌یه له رۆژه‌لاتی کوردستان. به پێی ئاماری سه‌رژمێری سالی 2006، ئەم دێیه پێک هاتوو له 203 بنه‌ماله و ژماره‌ی دانیش‌توانی 1212 که‌سه.

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

شاره‌کان: دیوانده‌ره

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 306

براهیمای سەرۆ

<http://www.kurdipedia.org/?q=200902201449061358>

یه کۆیک له دێیهکانی دهووبهري شاری دیواندهرهیه له رۆژهلاتی کوردستان. به پێی ئاماری سه رژمیری سالی 2006، ئەم دێیه پێک هاتوو له 13 بنه ماله و ژماره ی دانیشتانیشی 84 كه سه سه رچاوه: ویکپیڈیا

تایه تمه ندييه كانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 307

برایم خان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050408463557261>

گوندی ئیبراهیم خانی ده لۆ

تایه تمه ندييه كانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 308

برایمئاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120208>

یه ک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه تمه ندييه كانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند
ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 309

برایمه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120209>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند
ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 310

بردسی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120210>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند
ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 311

برده رش تبریزخاتون

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504557757>

گوند

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ديواندهره
رۆژهلاتى كوردستان
شارهكان:
ولات:
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 312

بركه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504557769>

گوند

تايپه تمه ندييه كانى بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ديواندهره
رۆژهلاتى كوردستان
شارهكان:
ولات:
كويك ريسپونس كۆد:

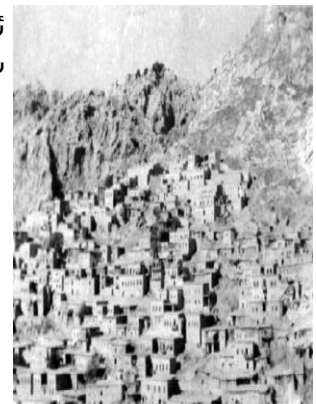
بابهتى ژماره: 313

بريفكا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010102516135510239>

ئهم وپنهيه سالى 1962 گيراوه.
سه رچاوهى وپنه: فهيسبووكى قهيس قه ره داخى

تايپه تمه ندييه كانى بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
باشوورى كوردستان
ولات:
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 314

بريم زهلا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621449>

گوندیکه سه‌ربه شماره‌دیی (نامیدی)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 315

بریمیر

<http://www.kurdipedia.org/?q=20140923144412116378>

...

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

زمان - شیوه‌زار: کرمانجیی باکوور - بادینی

شاره‌کان: کۆبانی

ولات: روژئاوای کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 316

بزان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009171456349529>

گوندیکی ناوچه‌ی که‌لاته‌رزان، سه‌ر به شارستانی سنه‌یه. خه‌لکی بزان به شیوه‌زاری کوردیی ناوه‌ندی قسه‌ده‌که‌ن. ژماره‌ی دانیشتوانی له ئاماره‌کانی سالی 2006دا 162 که‌س له 39 بنه‌ماله‌دا بووه.

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: روژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 317

بزبان 2

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010114074021323>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایهتیهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 318

بزبان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120211>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایهتیهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 319

بزوهش

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120212>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایهتیهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 320

بست

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504557758>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

شاره کان: دیواندهره

ولآت: رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 321

بلچه سوور

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465957700>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

شاره کان: مەریوان

ولآت: رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 322

بلدیشا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621450>

گوندیکه سه ره شاره دپى (باتیفا)

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 323

بلواناوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120218>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایهتیهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 324

بلواناوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120219>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایهتیهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 325

بلوچه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120220>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایهتیهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 326

بلوز

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120221>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 327

بلەبران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120213>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 328

بلەسەن

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120214>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 329

بله غور

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120215>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژه لاتى كوردستان

كویك ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژماره: 330

بله هی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120216>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژه لاتى كوردستان

كویك ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژماره: 331

بله یی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120217>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژه لاتى كوردستان

كویك ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژماره: 332

بناوچان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120222>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 333

بناوچله

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465557592>

گوند

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: مەریوان

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 334

بناویله

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120223>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

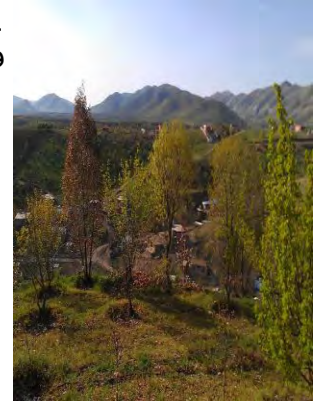

بابەتی ژمارە: 335

بناویله - شارباژیر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014032910274266772>

فۆتۆ: هاوری باخهوان

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

کرمانجیی باشوور - سۆرانی

زمان - شیوه زار:

سلیمانی

شاره کان:

باشووری کوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته تی ژماره: 336

بناویله ی کوردان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120224>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

رۆژه لات ی کوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته تی ژماره: 337

بناوی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120225>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

رۆژه لات ی کوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 338

بناوه چان

<http://www.kurdipedia.org/?q=200902201450531359>

یه کێک له دێیه کانی دهووبه ری شاری دیوانده ره به له رۆژه لاتی کوردستان. به پێی ئاماری سه رژمیری سالی 2006، ئه م دێیه پێک هاتوو له 36 بنه ماله و ژماره ی دانیشته وانیشی 206 که سه . سه رچاوه: ویکپیډیا

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتی کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 339

بناقی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621451>

گوندیکه سه ره به شاره دیی (کانی ماسئ)

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 340

بناقی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621454>

گوندیکه سه ره به شاره دیی (کانی ماسئ)

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 341

بندا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621455>

گوندیکه سه‌ربه‌شاره‌دیی (مانگیشکی)

تایه‌تمه‌ندیه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 342

بندايزان

<http://www.kurdipedia.org/?q=20140610000901100668>

...

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 343

بندره

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120226>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایه‌تمه‌ندیه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 344

بندری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010122912250518763>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: رۆژه لاتى كوردستان

كویك ریسپۆنس كۆد:

بابهتی ژماره: 345

بندری 2

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010114074021324>

یهك له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: رۆژه لاتى كوردستان

كویك ریسپۆنس كۆد:

بابهتی ژماره: 346

بندره

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120227>

یهك له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: رۆژه لاتى كوردستان

كویك ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 347

بنمێرد

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420332892455>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شپۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: رواندز

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 348

بنووخەلف

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120230>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان: ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 349

بنیانس

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621456>

باکوور

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 350

بنیەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009211020049567>

گوندیکی ناوچەى كەلاتەرزەن، سەر بە شارستانی سنەیه. خەلكى بنیەر بە شیۆه‌زاری كوردیى ناوه‌ندی قسه ده‌كهن. ژماره‌ی دانیش‌توانی له ئاماره‌كانی سالی 2006دا 175 كەس له 40 بنه‌ماله‌دا بووه.

سەرچاوه: ویکیپیدیا

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 351

بنه‌خوێ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120228>

یه‌ك له گونده‌كانی رۆژه‌لات

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 352

بنه‌ژاژ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120229>

یه‌ك له گونده‌كانی رۆژه‌لات

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولات: رۆژهلاتى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 353

بنهكاول

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420332892453>

...

تايپه تمه ندييه كانى بابته

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند

زمان - شپوهزار: كرمانجى باشوور - سۆرانى

شاره كان: رواندر

ولات: باشوورى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 354

بهارستان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504657783>

گوند

تايپه تمه ندييه كانى بابته

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند

شاره كان: ديواندهره

ولات: رۆژهلاتى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 355

بهيك

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120253>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 356

بوتیا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010120515571212370>

زاویته

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 357

بوخه‌لوو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120254>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 358

بورجینی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621470>

گوندیکه سەربە شارەدێی (زاوینە)

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 359

بۆردمە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120255>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 360

بۆرھان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120256>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 361

بول - بل

<http://www.kurdipedia.org/?q=200909031230521972>

یەکیەکە لە گوندەکانی ھەورامانی رۆژھەلاتی کوردستان و سەربە پارێزگەی کرماشان، گوندیکی

دلفرینهو له کهناری ئەم گوندە لەسەر رینگای کۆسەى هەجیج، تافگەپەکی ئاوی گەورەى لى یەهەر بە هەمان ناو (بل) دەناسرئ، که بە ئاوێکی زۆر و فشارێکی زۆر دیتە خوار و دیمەزێکی جوان و دلفرینی بەو ناوچەپە بەخشیوەو بۆتە جیگایەکی گەشتیاری. هەرۆهەها ئاوی ئەم تافگەپە دەچیتەوه سەر ئاوی رووباری سیروان.
سەرچاوه: نامەپەکی کاک هەقال نەژاد سەبارەت بە هەندیک شوینی رۆژھەلاتی کوردستان له 02-2009-09

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: کرماشان

ولآت: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 362

بوو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120257>

پەک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 363

بلواناوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120258>

پەک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 364

بۆبکتان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120259>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

وڵات: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 365

بۆریه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120260>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

وڵات: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 366

بۆسکین

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011011923002932853>

گوند

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

وڵات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 367

بۆسکین

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009170903119527>

گوندیکی گهورهیه و سهربه شارۆچکهی رانیهیه.

تایه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 368

بۆگد

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012122322434674441>

تایه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 369

بۆریه ر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120261>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه لات کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بازێری بۆکان لە 13 دەقیقە و 46 دەرەجەى درېژایى رۆژھەلاتى و 32 دەقیقە و 36 دەرەجەى پانایى باکوریه. بەپێى دوايىن دابەشکردنەکانى ئێران بەرینایى بۆکان 2541.306 کیلومەترى چوارگۆشەیه و لەباشورى رۆژھەلاتى پارێزگای نازەربایجانى رۆژناوا ئێران هەلکەوتوو. 1340 مەتر لەئاستى دەریا بەرزە. شارى بۆکان لەباکورهەلەگەل میانداو، لەرۆژھەلاتەوہەلەگەل سايین قەلا، لەباشورەوہەلەگەل سەفز و لەرۆژناواوہەلەگەل مەھاباد ھاوسنوورە. یەكەم سەرژمێرى كە لەسالى 1269 ى كۆچى مانگى ئەنجام دراوہ رېژەى دانىشتوانى شارى بۆکان 100 كەس بووہو لەسەردەماى ناسرەدین شای قاجار و كاتى سەردار عەزیز خانى موكرى خاوەنى بۆکان بوو 100 بنەمالەبۆكان نىشتەجى بوون. دوايىن سەرژمێرىش كەسالى 2006 لەلایەن دايرەى ئامارى زېرانەوہەللاو بۆتەوہرېژەى دانىشتوانى بۆکان گەيشتۆتە 230000 كەس و لەئێو شارەكوردییهكانى ئێراندا دواى كرمانشان و ورمى و سنەگەورەترىن شارى رۆژھەلاتى كوردستانە، ئەمەش بەھۆى هەلکەوتنى بۆکان لەسەر شارپێى سەرەكى باکور و باشورى رۆژناواى ئێران گرینگىيەكى ئەوتۆى بەم شارەبەخشیوہو بۆتەھۆى كۆچى زۆر لەگوندەكان و شارەكانى دەورووبەرەوہەبۆ ئەم شارە.

ئەم شارەبەپێى دوايىن ئامارى ئىدارى و سياسى كۆمارى ئىسلامى ئێران كەسالى 2005 بلاو بۆتەوہەلەدوو قەزا پێكھاتووہەكەبريتىن لەقەزای سىمىنەكە 1093 كیلومەترى چوارگۆشەیه و لەسى ناخىەى ئاخرچى رۆژھەلاتى و ئاخرچى باکورى و پێھى دىيوكرى پێكھاتووہ. قەزای ناوہندیى بۆکان لەچوار ناخىیەپێكھاتووہو بریتىن لەئاخرچى و ئېلى تەيمور و گەورك و فەيزوولابەگى. خەلكى بۆکان بەزمانى كوردى و زاراوہى موكرى يان موكرىانى دەپەيغن. بەم زاراوہیەئەدەبىياتىكى فراوان نوسراوہ. دانىشتووانى بۆکان لەسەداسەد ھەموو كوردن و ئايىنى زۆرەيان ئىسلام و ئايىن زای سونەى شافعى يەكەلەباب و باپىرانىانەوہەك مىرات پىيان گەيشتووہ. شارى بۆکان ئىستا دواى شارى كرمانشاھ و سنەلەرۆژھەلاتى كوردستان سىھەم شارى گەورەو پر دانىشتووانى كوردنشىنەلەئێران.

تايپەتمەندییەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار : شارۆچكە

زمان - شپۆەزار : كرمانجى باشور - سۆرانى

ولات : رۆژھەلاتى كوردستان

كويك ريسپۆنس كۆد :

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند
زمان - شپۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی
شارەکان: سنه
ولات: رۆژهەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 372

بۆیەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120262>

یەک لە گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند
ولات: رۆژهەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 373

بۆیەن

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120263>

یەک لە گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند
ولات: رۆژهەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 374

بیادری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621471>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (چه‌لی)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 375

بیافی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010120502012512348>

سه‌رسنگ

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 376

بییکه‌ند

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120264>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 377

بیترۆن

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621473>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (چه‌لی)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 378

بیجار

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009251937239630>

...

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینه‌وار: شارۆچکه

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 379

بیجار 2

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010114074021327>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

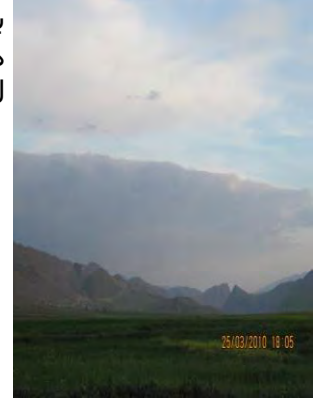

بابەتی ژماره: 380

بیجنه‌وه‌ند

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012011116555363784>

بیجنه وهند (بیجنوند) ده قه ریکی پارێزگای ئیلامی رۆژهه لاتی کوردستانه. ده که ویتته شاری شیروان چه رده والی باکووری رۆژهه لاتی ئیلام. له ژماره یهک گوند پێک دێت، خه لکه که ی به شیوه زاری له کی ده په یفن.

تایبه تمه ندییه کانی بابته
جۆری شوین / شوینه وار: ناوچه
زمان - شیوه زار: کرمانجی لوری
نه ته وه: کورد
ولآت: رۆژهه لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 381

بیچاخچی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120265>

یهک له گونده کانی رۆژهه لاتی

تایبه تمه ندییه کانی بابته
جۆری شوین / شوینه وار: گوند
ولآت: رۆژهه لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 382

بیدوهی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621474>

گوندیکه سه ره به شاره دێی (کانی ماسی)

تایبه تمه ندییه کانی بابته
جۆری شوین / شوینه وار: گوند
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 383

بیرا که برا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621475>

گوندیکه سه ره به شاره دپی (بجیل)

تایه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 384

بیردۆک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120266>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: رۆژه لات کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 385

بیروزانی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621476>

گوندیکه سه ره به شاره دپی (نامیدی)

تایه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 386

بیروماننا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621477>

گوندیکه سەربە شارەدێی (بێبو)

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 387

بیری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621478>

گوندیکه سەربە شارەدێی (بێبو)

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 388

بیرەبات

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012112916522574028>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شێوەزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: مەخمور

ولایت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 389

بیزنور

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621481>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (بیبو)

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 390

بیشینکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621482>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (مانگیشکی)

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 391

بینوخه‌له‌ف

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120267>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 392

بیوه‌نیژ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120268>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 393

بی‌ک داودا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621483>

گوندیکه سه‌ربه‌شاره‌دی‌یی (کانی ماسئ)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 394

بی‌ک داودا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621484>

گوندیکه سه‌ربه‌شاره‌دی‌یی (کانی ماسئ)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 395

بی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621485>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (نام‌یدی)

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 396

بیه‌ره‌شان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757637>

گوند

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

شاره‌کان: مه‌ریوان

ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 397

بی بادی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621487>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (سه‌رسنک)

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 398

بێبو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010120515433112364>

شاره‌دێ - دهۆك

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: شاره‌دێ

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 399

بێبوزیی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621488>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دێی (ئه‌تروش)

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 400

بێتریان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120269>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 401

بیتوات

<http://www.kurdipedia.org/?q=20140728015756115341>

...

تایبه تمه ندییه کانی بابەت
جوۆری شوپن / شوپنه وار: گوند
کرمانجی باشوور - سوۆرانی
باشووری کوردستان
وڵات:
کویک ریسپۆنس کۆد:

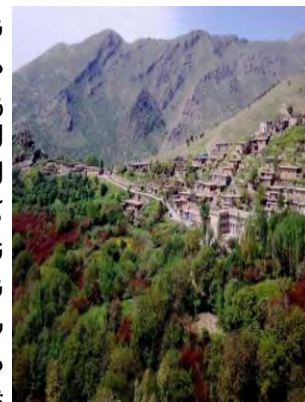

بابەتی ژماره: 402

بیتواته

<http://www.kurdipedia.org/?q=20081213181913642>

ناحیهی بیتواته سەر به قهزای رانییه په له سالی (1974) بووه ته ناحیه و به دووری نزیکه ی (20) کم له قهزای رانییه وه دوره، هه لکه وته ی شوپنه که ی زۆر گرنگ هه لکه وتوه، چونکه له لایه ک شوپنیکه گه شت و گوزاریه و له لایه کی تره وه که وتوته سەر ریگایه کی ستراتیجی نیوان سوۆران و بادینان و له هه مان کاتیشدا ریگایه کی ستراتیجی بازرگانی به ناو چه قی شارۆچکه که که (سه روچاوه) یه و مه لبه ندی ناحیه ی بیتواته یه رهت نه پیت و نه مه هینده ی تر، گرنگی به م شارۆچکه یه داوه .
ناحیه ی بیتواته له بنچینه دا (بیتواته) گونده و ناحیه که ش له شارۆچکه ی سه روچاوه یه به لام له بهر ناوه میژوویه که ی ناحیه به ناوی بیتواته یه، نه گه رنا مه لبه ندی ناحیه له ناو شارۆچکه ی سه روچاوه یه که نزیکه (3000) ماله و ژماره ی دانیشتوانی نه و ناحیه یه ش به گشتی (15000) و له شارۆچکه سه روچاوه و ئوردوگای شکارته و (33) گوند پیک دیت .

تایبه تمه ندییه کانی بابەت
جوۆری شوپن / شوپنه وار: شاره دی
باشووری کوردستان
وڵات:
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 403

بیتوش

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120270>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابەت
جۆری شوین / شوینهوار: گوند
رۆژهلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 404

بیتکار

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621489>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (کانی ماسئ)

تایبهتمهندییهکانی بابەت
جۆری شوین / شوینهوار: گوند
باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 405

بیتکاری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621490>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (کانی ماسئ)

تایبهتمهندییهکانی بابەت
جۆری شوین / شوینهوار: گوند
باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 406

بیتکاری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010120502100312349>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باکووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابەتی ژماره: 407

بێجە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120271>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه لات کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

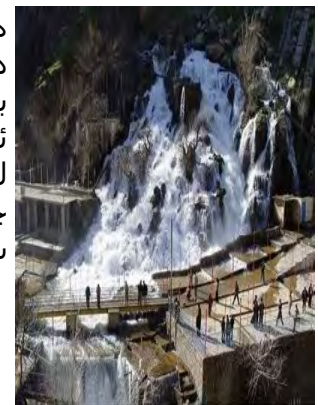

بابەتی ژماره: 408

بێخال

<http://www.kurdipedia.org/?q=20081217103703809>

دەکەوێتە بەری رۆژئاوای شاری رواندز بە دووری (10) کم و (140) کم له هەولێر دوو رینگای تایبەتی بۆدەچیت له رواندز و گەلی عەلی بەگەوه بە هاوینان پلە ی گەرمی دەگاتە (32) پلە ی سەدی. ئەو هاوینە هەوارە تاقگە یەکی بەرز و فراوانی هەیه و ئاوێکی زۆری هەیه، لێرەدا چەندان چیشخانە و چایخانە ی هاوینە ی میللی هەیه لەگەل چەندان چینگە ی خۆش رابواردن بۆ خێزانداران و گەشتە وەرەن له سەرەتای بەهارەوه سەردانی دەکەن تاکۆتای وەرزی پایز.

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه وار: سەیرانگا

شارەکان: رواندز

ولات: باشووری کوردستان

كۆيىك رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 409

بىخەدىك

<http://www.kurdipedia.org/?q=20140923144413116379>

...

تايپەتمەندىيەكانى بابەت

جۆرى شوپىن / شوپنەوار: گوند

زمان - شپۆهزار: كرمانجىيى باكوور - بادىنى

شارەكان: كۆبانى

ولات: رۆژئاواى كوردستان

كۆيىك رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 410

بىدوھى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621492>

گوندىكە سەرىبە شارەدېيى (كانى ماسئ)

تايپەتمەندىيەكانى بابەت

جۆرى شوپىن / شوپنەوار: گوند

ولات: باشوورى كوردستان

كۆيىك رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 411

بىراسب

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120272>

يەك لە گوندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەندىيەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
رۆژه لاتى كوردستان
ولات:
كويك ريسپونس كۆد:

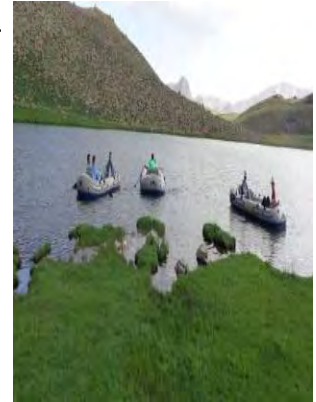

بابهتى ژماره: 412

بیرمی دینداران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012061713432067556>

تایبه تمه ندیه کانی بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: سهیرانگا
باشووری كوردستان
ولات:
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 413

بیرومان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621493>

گوندیکه سهربه شاره دپی (بیبو)

تایبه تمه ندیه کانی بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
باشووری كوردستان
ولات:

كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 414

بیرومانا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621494>

گوندیکه سهربه شاره دپی (بیبو)

تایبه تمه ندیه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند
ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 415

بیرکۆت

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011052412114958175>

گوند

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

زمان - شپوه‌زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شاره‌کان: هه‌ولێر

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 416

بیزنور

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621495>

گوندیکه سه‌ربه‌شاره‌دیی (بیبو)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 417

بیزنوری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621496>

گوندیکه سه‌ربه شماره‌دیی (بیبو)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 418

بیزنوری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621497>

گوندیکه سه‌ربه شماره‌دیی (بیبو)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 419

بیزهی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621501>

گوندیکه سه‌ربه شماره‌دیی (رزگاری)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 420

بیزه‌لی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621498>

گوندیکه سه‌ربه شماره‌دیی (بیبو)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 421

بیره‌لی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621499>

گوندیکه سه‌ربه شماره‌دیی (بیبو)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 422

بیره‌هی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621500>

گوندیکه سه‌ربه شماره‌دیی (رزگاری)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 423

بیره‌اوی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120273>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 424

بێژوی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120274>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 425

بێساران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120275>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 426

بێستانسوور

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009252249319638>

ناوچهی شاره زوور - سلیمانی

تایبه تمه ندییه کانی بابته
جوړی شوین / شوینه وار: گوند
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابتهی ژماره: 427

بیسری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621503>

گوندیکه سه ره شاره دپی (زاوینه)

تایبه تمه ندییه کانی بابته
جوړی شوین / شوینه وار: گوند
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابتهی ژماره: 428

بیسفکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010120501530912346>

مانگیشک

تایبه تمه ندییه کانی بابته
جوړی شوین / شوینه وار: گوند
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابتهی ژماره: 429

بیسکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621504>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (زاوینه)

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 430

بێسکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621505>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (باتیل)

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 431

بێسه‌لمین

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009252248129637>

ناوچه‌ی شاره‌زوور

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

زمان - شیوه‌زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شاره‌کان: سلیمان

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 432

بێشاسب

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120276>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 433

بیششینیکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621507>

گوندیکه سه‌ربه‌شاره‌دی (مانگیشکی)

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 434

بیشووکی_جندیان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420332992461>

...

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیوه‌زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شاره‌کان: رواندز

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 435

بیشینکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621508>

گوندیکه سهره به شارهدی (مانگیشکی)

تایه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 436

بیتولکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621509>

گوندیکه سهره به شارهدی (کانی ماسی)

تایه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 437

بیلومانا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621511>

گوندیکه سهره به شارهدی (دیره لوک)

تایه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 438

بیلوو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465657595>

گوند

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شاره کان: مه‌ریوان

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 439

بیمزورتی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120279>

یهک له گوندەکانی رۆژه‌لات

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 440

بینوریان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420332992465>

...

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شپۆه‌زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شاره کان: رواندر

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 441

بئوران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120280>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 442

بئوری

<http://www.kurdipedia.org/?q=20140728145530115391>

...

تایبهتمهندییهکانی بابته

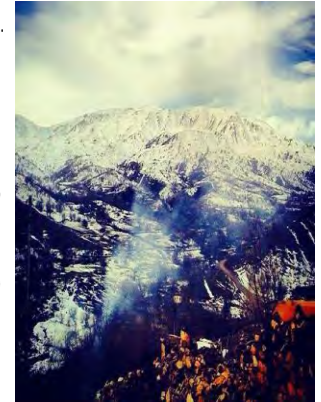
جۆری شوین / شوینهوار: گوند

زمان - شیوهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارهکان: سلیمانی

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 443

بئیکاری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621510>

گوندیکه سهربه شارهدیپی (کانی ماسی)

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

باشووری کوردستان

ولآت:

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 444

بیکۆس

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120278>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهەلاتی کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 445

بیکەژ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120277>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهەلاتی کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 446

بێەرە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465957706>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: مەریوان

بابەتی ژماره: 447

به‌حرکه

<http://www.kurdipedia.org/?q=20081216224602798>

شاره‌دیی به‌حرکه سه‌ربه پارێزگای هه‌ولێره و 35 گوند ده‌گرێته‌خۆ، ژماره‌ی دانیشتوانی 43.000 سه‌ره، ده‌که‌وێته ناوچه‌یه‌کی ده‌شتایی، لای باکوور هه‌ندیک گه‌رداویه، رێگای نێوان به‌حرکه و ناوه‌ندی هه‌ولێر قیرتاوه، به‌حرکه به 12 کلم و 10 خه‌له‌ک له هه‌ولێره‌وه دووره، له هاوین وشک و گه‌رمه، باراناوی و سارده له زستان، به‌لام له به‌هار پاییز خۆش و مامناوه‌ندیه، سامانی سروشتی سه‌ره‌کی زه‌ویه کشتوکالیه به‌په‌ته‌که‌به‌تی، باری ئابووری بش نییه، خه‌لکی کشتوکال و ئازهل به‌خپوکردنه‌وه، خه‌ریکن هه‌روه‌ها هه‌ندیکیشیان پێشمه‌رگه‌ن، رێژه‌ی بێکاری به‌رزه رێکخراوه ناحکوومیه‌کان چالاکیان نییه له ناوچه‌که، باری ئاسایش له ناحیه‌که باشه هه‌ج کێشه‌ی کۆمه‌لایه‌تی نییه.

تایه‌تمه‌ندیه‌کانی بابەت

جۆری شوێن / شوێنه‌وار: شارهدی

زمان - شیوه‌زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شاره‌کان: هه‌ولێر

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 448

به‌دره

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009252234139632>

شاره دپیه کی به عه ره بکراوی هه ره باشووره له باشووری کوردستان، له لایه نی کارگیرییه وه سه ره به شاری کوتی ئیراقیه.

تاییه تمه ندیه کانی بابته
چۆری شوین / شوینه وار: شارهدی
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 449

به دلیس

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010223135021369>

بازاریکی کورد نشینه له کوردستانی تورکیا، له چهرخی 17 ی زاینی هاتوو
دامه زانندن، حهوت قهزا به خوده گرت:

-عادلجهواز

-ئهخلات

-بدلیس

-گورئویماک (نورشین)

-هیزان

-موتکی

-تاتوان

سه رچاوه: تۆماریکی تاییهت بۆ کوردیپدیا له لایهن (روژها ت سه عید)
سه بارهت به (بدلیس) له: 2-1-2011 22:56:47

تاییه تمه ندیه کانی بابته
چۆری شوین / شوینه وار: شار
ولآت: باکووری کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 450

به ر خانقا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010112621015710894>

یەكێكە لە گەرەكە كۆنەكانی شارێ سلیمانی و ناوێكە لە خانەقای مەولانا خالیدی نەقشبەندی یەوێ هاتوێ كە سالی 1818 مەحمود پاشای بابان دروستی كردوێ، ئەم گەرەكە هاوسنورە لەگەڵ گەرەكەكانی چوارباخ و سەرشەقام و سەركارێزو ئەسحاپ ئەسپی. هەموو مەرجهكانی شارستانیەتی ئەو سەردەمەشی تیا بوێ، لە مزگەوت و دوكان و بازاڕ و خان و تاد...

پردی عەلافان كە ئیستا نەماوێ پرديکی بەناوبانگی سلیمانی بووێ لەو گەرەكەدا بووێ، لەم گەرەكەدا جگە لە خانەقای مەولانا خانەقاکانی حاجی مەلا عەلی و مەحوی و شیخ عەبدولرەحمانی قەرەداخی و مەلا عەزیزی تیا بووێ جگە لەمانەش تەکیە شیخ مارف و مزگەوتی شیخ عەبدولکەریم و مزگەوتی حاجی مەلا رەسولی دێلێزەیی و مزگەوتی دوو دەرگا و مزگەوتی شیخ وسوی تیا بووێ، حەمامە بەناوبانگەکانیش برتیبون لە حەمامی حاجی ئەولاد و حەمامی حاجی غەنی و حەمامی غەفور ئاغا (حەمامە بچکۆلە) و حەمامی تازە كە تەنیا ئەمەیی دوایان وەكو خۆی ماوێ. هەر لەم گەرەكەدا كۆمەلە خانێك هەبوون كە هەندێکیان وەكو دوكان بەكار ئەهێنران و هەندێکیان وەكو ئەنبار لەوانە خانە سوتاو. خانە فەتحوڵا و خانە غەفور ئاغا. ئەم گەرەكە جگە لەوێ كە كۆمەلە مەلایەکی بەناوبانگی تیا هەلکەوتوێ شوینی نیشته‌جێبونی هەندی شاعیرو ئەدیبی بەناوبانگیش بووێ، وەكو مەحوی و شیخ نوری شیخ سالح و ئەخۆل و کامەران موکری و مەدهۆش. هەر وەها لەم گەرەكەدا كۆمەلێ كەسایەتی خێرەومەند هەلکەوتون وەك حاجی ئەولاد شالی و عەلی كەمال بەگ و عەبدوللا لوتفی و حاجی ئەحمەد رەشید و حاجی حەسەنی لۆكەو ئەحمەدی حاجی فەرەجی حاجی حامید كە یەكەمین كیلگەیی لە بەكرەجۆ دروست كرد و باخی بەختیاربەشی بەناوی كورەكە یەوێ ناو نا.

خەلکی ئەم گەرەكە بەشیوێ یەكێ بەرچاو بەشداریان كردووێ لە چالاکیە سیاسییەكان دا و هەمیشە لە سەنگەری نیشتمانی پەرورەان دا بوون وە لەم پێناوێش دا لە قۆناغە جیا جیاكاندا بەردەوام شەهیدیان بەخشیوێ، لەوانە عەولە سیسی شەهیدی شەری بەردەرکی سەرا و بەکری خەیات و فەقی عەبدەلای مەلا بەختیار و كەمالی حەمەیی فەرەجە غەنی و نامیق ئاغای مستەفاغا و خالە شیهاب و حەمە عەلی بەر خانەقا و دەیان شەهیدی تر.

شوێنێکی بەناوبانگی گەرەكە بەر خانەقا كە دواتر بو بە گەراجی بەغدا گومرگە سوتاوێكە یەكە بێناھ گومرگی تیا بووێ لە سیهەكانی سەدەیی رابردووا سوتاوێ.

سەرچاوه: مالىپەرى سلیمانی

تایبەتمەندییەكانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گەرەك

شارەكان: سلیمانی

ولات: باشووری كوردستان

كویك ریسپۆنس كۆد:

بابهتی ژماره: 451

به رئاڤ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621457>

گوندیکه سه ره به شماره دیتی (باتیل)

تایه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 452

به رانان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011083115485860849>

...

تایه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: چیا

شاره کان: سلیمانی

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 453

به رچی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014050609243676085>

...

تایه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجی باکوور - بادینی

شاره کان: ئامیدی

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 454

بهرخانهقا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014032411595360082>

...

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گهرهک

شارهکان: سلیمانی

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 455

بهردپران

<http://www.kurdipedia.org/?q=200902201457231365>

یه کێک له گهره که کانی شاری سه قزه.

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گهرهک

ولآت: رۆژه لاتێ کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 456

بهردیسی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465957699>

گوند

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

شاره‌کان: مەریوان
ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 457

بەردە سوور

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012020820051164205>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: چیا
شاره‌کان: سەقز
ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 458

بەردە بوک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120231>

یەک لە گوندەکانی رۆژه‌لات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 459

بەردە سپی

<http://www.kurdipedia.org/?q=200902201451301360>

یەکیک لە دێیەکانی دەورووبەری شاری دیواندەرەیه له رۆژه‌لاتی کوردستان. بە پێی ئاماری سەرژمێریی سالی 2006، ئەم دێیە پێک هاتوو له 39 بنەماله و ژماره‌ی دانیشتوانیشی 262 کەسه.

سەرچاوه: ویکپیډیا

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 460

بهرده سپیان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120232>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 461

بهرده سور

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120233>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 462

بهرده شان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013012622034275345>

سەر بەناحیەى بنگردى قەزای دوکانە، دەکەوئتە ئیوان بەرزایبەکانى چىای کۆسرهت و چىای ئاسۆس و گرده باسک و باسكى بەردبەرداوى و گرده کەروئشک و گرده ژیلوانەو. هەروەها دەکەوئتە ئیوان گوندەکانى سیوکان و مەرگە و ناحیەى بنگردەو.

بەگوئرهى گەورهى گۆرستانەکەى بێت مېژووى دروستبوونى بەردەشان زۆر کۆنە چونکە خاوەنى گۆرستانێکى زۆر گەورهى کە ئەمەش شایهتى دیرینى گوندەکەى. لەسنوورى ئەم گوندەدا جوړە بەردێک هەپە کەهاوشیوهى شانەى هەنگە، هەر بۆیهش پێدەچێت ناوى بەردەشان لەووه سەرچاوهى گرتییت، دەلێن سەرەتا وتراوه شانە بەرد یان بەردەشانە و پاشان دەماودەم بۆتە بەردەشان.

دووبەردەشان

ئەم گوندە پێشتر بناغەى دروستبوونى لەسەر ووى شوئینى ئېستایهوه بووه، پاشان وێردەوردە بەره و خوارەو هاتوون بەهۆى بوونى ناوى باشترو زهوى کشتوکالى لەبارتر. تا سالى 1994 پش یەک بەردەشان هەبووه، بەلام لەوسالەداو دواى کۆچى دواى سەرکردە رەسول مامەندو بەخاک سپاردنى لە زېدى باب و باپیرانى لەبەردەشان، کۆمەلێک خێزان لەدەورووبەرى مەزارەکەى خانووپان دروستکردو بەردەشانیان جێمێشت، بەمەش بەردەشان بوو بەدوو بەش ماله تازەکان ناونرا بەردەشانى خواروو کە ژمارەیان 25 خێزانە کە ئەم گوندە نوێیە نزیکی جادەپه و گوندە کۆنەکەش ناونرا بەردەشانى سەر وو کە ژمارەیان 40 خێزانە .

دانیشتووانى بەردەشان بەگشتى بەسەر وو خواروو شهوه سەر بەهۆزى شیلانەن و ژيانێکى ئاسووده پیکهوه دەگوزهرینن. بژئوى گوندەکە

بژئوى ژيانى ئەم گوندە پشتى بەستوو بەکشتوکال و ئازەلدارى و راوه ماسى، ئەوهى شایانى باسه بەردەشان خاوەنى رووبەریکى زهوى کشتوکالى بەرفراوانه کە سالانە دەکریت بە گەنم و جوو نوک و لەکوئیشدا تا پش راگواستن دەکرایه توتن و گەنم و جوو نيسک و نوک و گولەبەرۆزه و کالهک و شووتى. لەناو گوندیشدا هەندى پارچه زهوى بەراو هەپە کە پێی دەوترى دەرمال کە لەسالانى زوودا دەکران بە توتن و بامى و تەماتە، بەلام ئېستادا ئەم دەرمالانە بەشیکيان کراون بەباخچه لەلایەن خاوەنەکانیانەو، هاوکات چەندین باخى هەنارو هەنجيرو رەز، ئەمە جگەلە دارى سروشتى وهک دارهپەن و بەروو، لەکوئندا گرنگى زیاتر بەکشتوکال دەدرا، چونکە بەروبوومه کەیان پارەى دەکرد بژئوى ژيانى داين دەکرد، بەلام بە گوتهى خۆيان لەئېستادا حکومهت وهک پيوست هاوکارى جووتياران ناکات بەپيدانى تۆوى باش و پەينى کيميايى و کپينهوهى بەروبوومه کانیان هەر ئەو هۆکارەشه وایکردوو لەو ژماره زۆرهى دانیشتووانى بەردەشان کە زیاتر لەسەد مال بووه ئەو ژماره کەمە بگەرینهوه سەر زېدى خۆيان بە بەراورد بەزپاد بوونى ژمارهى دانیشتووانەکەى.

ئازەلدارى

سەبارەت بە ئازەلداريش لەکوئندا تا پش راگواستن ژمارهپهکى زۆر ئازەل لەم گوندەدا بەخپو دەکران لەبەر بوونى لەوهرگا و شوئینى پيوست لەناوچهکەدا کە ژمارهى ئازەلەکانیان دەگەيشته 2000 سەر مەپرو بز و زیاتر لە 90 سەر رەشه ولاخ، لەئېستاشدا ئەم ژمارهپه زیادى کردوو تیکرا لەهەردوو بەردەشانى سەر وو خوارو زیاتر لە 3200 سەر مەپرومالات و نزیکەى 200 سەرئیک رەشه ولاخ بەخپو دەکرین.

خێزانێکى زۆریش بژئوى ژيانى لەسەر راوه ماسى بووه، بەو پێهى نزیکە

لەدەریاچەى دوکانەووە لەئێستاشدا ژمارەیهکی زۆر لەو خێزانانە دەستبەردارى راوێ ماسى نەبوون، ماسى لە بازارەکاندا داواکاری لەسەرەو نرخیکی تاپیەتى خۆى ھەبە.

ئێستاش دوو کێلگە یۆ بەختوکردنى پەلەوەر لەسنوورى گوندى بەردەشاندا ھەبە ھەرچەندە مولکی خەلکی بەردەشان نییە بەلام لەبەرئەوێ لەخاکی بەردەشاندا بەرھەم دەھێنرێت ھەموو لایەک سوود لەبەرئەوێ ھەبە وەرەگرن.

سەرچاوەکانى ئاو

سەرچاوەکانى ئاوى ئەم گوندە پربتین لە: (کانى گۆمەشین) کە ئاویکی باشی ھەبە کە لەکۆندا کشتوکالیکی زۆرى لەبەردا کراو، لەسالى (1996) ھو لەلایەن رێکخراوى KLA ھو پڕۆژەى ئاوى لەسەردروستکراو ھو گوندى بەردەشانى سەروو، (کانیە سەرچاوە) کە ئەم کانیش سوودی لێوەرگیراوە ھو کشتوکال بەلام لەئێستادا لەلایەن بەرێو بەرایەتى ئاوى دەوروپەرھو سى کۆلى ھو ئاودانى ئازەل لەسەر دروستکراو ھەندى جاریش سەرچاوە کە ھو خواردنەو بەکار دەھێنرێت. کانى مزگەوت یاخود کانى ژنان بەشیکى ھو مزگەوت و بەشە کە تریش ھو پێداویستى رۆژانە سوودی لێوەر دەگیرا، ھەرھوھا (کانى بەران) ھىچ جۆرە کشتوکالیکی لەبەردا نەکراو گوندنشیان خۆیان دەلێن بەھاروھەکانى مام بايز کە مام بايز خۆى دۆزیو پەتەو ھو کشتوکال بەکار دەھێنرێت کە دەکەوتتە بەردەشانى خوارووەو. پینشتر توتن و تەماتەو بامى ئێستا کراو تە حەوزى ماسى، جگە لەوێش حکومەتى ھەرێم بیری ئیرتیوازی ھو لێداون و تۆرى ئاوى گونجاوى ھو دروستکردوون ئەمە جگە لەوێ زۆری مالهەکانى بەردەشانى سەروو و خوارووش بیری سورى-یان لێداو ھو خواردنەو بەکار دەھێنرێت و کەمبیکیش کشتوکالی لەبەردا دەکرت. سەرچاوەیەکی تری ئاو کە ھەک رووبارو جگە یەک وایە پێى دەلێن (خیری بەردەشان) کە بەردەشانى سەرووی کردووە بە دوو بەشەو بە ناو پراستى گوندا دیت و بەلای مزگەوتدا دەچیتە بەردەشانى خواروو دواچار تیکەل بەدەریاچەى دوکان دەبیت، ئەم ئاوە لە وەرزی باران باریندا زۆر زیاد دەکات کە خەلکە کە ناچار دەکات بە ئۆتۆمبیل پیاپیدا بپەرنەو کە ئەمە کاریکی زەحمەتە ھو خۆیندکاران، زۆریەى جاریش ئازەلداران ناچار دەبن بە ئۆتۆمبیل ئازەلەکانیان لەم بەر ھو ئەو بەر بپەرننەو. ئەوێ شایانى باسە ھەک خەلکە کە دەلێن ئەم کێشە یە بە دروستکردنى سى پردى بچووک لەسى شوپنى جیاوازدا چارەسەر دەبیت.

رۆلى لەشۆرشدا

ئەم گوندە تاکە گوندە کە بەو فراوانیەى لەبەرى مەرگە بەشداری بەرچاوو کاریگەریان ھەبووبى لەشۆرشى شىخ مەحمودى نەم دژ بە سوپای ئینگلیز، ھەرئەوێش بوو ھۆى ئەوێ کە ئینگلیز بە توندى بۆردومانى ئەم گوندە بکات بە ناپالم و بەجۆرە چەکیکی تر کە پێى دەوترا شەستیر کە خەلکە کەى زۆر زەرەرمەند بوون و خانوویەکی زۆر روخواو مەروما لاتیشى بەرکەوتوو. لەسەردەمى شۆرشى ئەیلولیشدا ئەم گوندە خزمەتیکى زۆرى کردووەو بارەگا ھەبوو لەمزگەوتە کەى بەردەشاندا، ھەرھوھا لە شۆرشى نویدا رۆلى بەرچاویان ھەبوو، لە سالى 1983دا لە شەرىک کە ھەر بەشەرى بەردەشان ناسراو سوپای رژیم و جاشەکانى لەگەل ھێزى پینشمەرگە رووبەرۆوى بەکدى بوونەتەو ھو شەرىکی گەرە لە نێوانیاندا رووبداو لە ئەنجامدا بەشیک لە مالهەکان لەو شەردا سووتاو ھو حکومەت داواى لەخەلکە کە کردووە گوندە کە چۆل بکەن خەلکە کەش بە ناچارى روویان

كردۆتە ناحیەى بنگردو چەند رۆژێك لەوئى ماونەتەو پاشان گەراونەتەو
 گوندەكەى خۆيان ماله كانيان دروست كردۆتەو.
 ئەم گوندە لەسالى 1988 لەلایەن رژیمی بەعسەو راگوپزراو بۆ ئوردوگای
 زۆرەملی حاجیاوا كە تانیستاش ژمارەیهكى زۆر لەحاجیاوا نیشتنەچین چونكە
 حكومت وەك پۆبست هاوکارییان ناكات بۆ گەرانەو خزمەتگوزاری پۆبست
 لەگوندەكەدا چیبەحی نەكراو تاوەكو پالنەر بیٹ بۆ خەلكەكەو بەتایبەتى
 گەنجانیس بگەرنەو بۆ ناوگوند.
 پاش راپەربین و ئاوەدانكردنەو كوردستان جارێكى تر لەلایەن
 گوندنشینانەو و لەسالى 1992 ئەم گوندە ئاوەدانكراو و ژمارەیهك خیزان
 گەرانەو گوندەكەیان ئاوەدانیان كردهو زەوى و باخ و باخاتەكانیان زیایەو.
 لەسالى 1964 یەكەم ئۆتۆمبیل كەدۆجێكى ئەمريكى بوو بۆ رژاندنى
 دەرمانى مەلاریا هاتۆتە ناوگوند، سالى 1970 چادەى گل بۆ گوند لێدراو كە
 بەداخەو تا ئیستاكەش قیرتاو نەكراو، لە سالى 1979 بۆ یەكەم جار كارەباى
 نیشتمانى گەیشتۆتە ئەم گوندەو پاشان لە سالى 2000 دا لەلایەن
 حكومتى هەریمی كوردستانەو كارەبايان پێگەیشتۆتەو، لەسالى 1980 دا
 بۆ یەكەم جار خۆبندنگای تیدا كراو تەو یەكەم مامۆستاش مامۆستا جەمال
 سەنگەسەرى بوو، لەسالى 1999 خۆبندنگایەكى شەش پۆلى تیدا
 كراو تەو كە تا پۆلى شەشى سەرەتایى تیدا خۆبندراو. سالى 1964 كوێخا
 برايم یەكەم رادیۆ و عەبدوللا ئالى عەبدوللا لەهەشتاكاندا یەكەم
 تەلەفزیۆنى بردۆتە ناوگوند.
 لەگەل دروستكردنى گوندەكەدا مزگەوت دروست كراو و مەلا حەمەد ئەمین
 بەردەشانى یەكەم مەلاى مزگەوت بوو، تا ئیستا بنكەى تەندروستى تیدا
 دروستنەكراو خەلكەكەى ناچارن رووبكەنە ناحیەى بنگرد بۆ چارەسەر.
 كەسە ديارەكانى گوند
 لە كەسە ديارو بەناوبانگەكانى گوند رەحمەتى كوێخا عەبدوللاى ئالى كە
 ناسراو بەئالای ئالى كەكوێخاى گوند بوو كەسێكى شۆرگێر بوو بەشداری
 بەرچاوى هەبوو لە شۆرشى شیخ مەحمود چەكى ماوزەرى لەلایەن
 شیخی نەمرەو پێشكەشكراو، لەبەرئەوێ لەشەرى تاین لەگەل ئینگلیز
 دەورێكى كاریگەرى هەبوو.
 رەحمەتى كوێخا مەمەندى ئاموزایشى كەكەسێكى دەست رویشتوو
 دەولەمەند و خانەدان و میوان دۆست بوو، ریش سپى گوند بوو زۆرێك لە
 كێشەكانى گوندی چارەسەرکردوو. عەلى بەردەشانى شاعیری میلیش
 لەم گوندە چاوى بەدوینیا هەلمێناو،
 خوالێخۆشبوو رەسول مامەند كە لەسەرەتای شەستەكانەو چۆتە ریزی
 شۆرش و خزمەتێكى زۆرى بە شۆرشى كورد كردوو بەفؤناغە سەختەكانى
 پێشمەرگایەتیدا تێپەریو و تا دواچار بۆتە كارگێرى مەكتەبى سیاسى یەكیتی
 نیشتمانى كوردستان.
 خوالێخۆشبووان كوێخا برايم و مەمەند ئالى عەبدوللاو كوێخا پیرۆت كە برا
 گەرەى شەهید رەسول مامەند بوو و دەستێكى بالایان هەبوو لە
 چارەسەرکردنى كێشە كۆمەلایەتیەكاندا.
 محەمەد حاجى قادر كەكەسێكى شۆرشگێرەو تەمەنێكى لەشۆرشى
 كوردستان بەسەربردوو ئیستاش بەردەوامە. مام كانبى كەجەراچێكى
 لێهاتوو بوو و چارەسەرى چەندین شكاو و لەجێچوونى كردوو و لە
 ئوردوگای حاجى ئاوا كۆچى دوايى كردوو. لە ژانیشدا پور بنەوش كە
 كەسێكى كارامەو دەست رەنگین و مامانى گوند بوو هاوكات حەكىمى
 منالان بوو و هاوکارو رێنیشاندەرى ژان بوو.

سەرچاوه: سۆزان كهریم - مالمپهری كوردستانی نوی

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنه وار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شاره کان: سلیمانی

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابەتی ژماره: 463

بەردە قەل

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120234>

یهک له گوندەکانی رۆژههلات

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنه وار: گوند

ولات: رۆژههلاتی کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابەتی ژماره: 464

بەردە رهش

<http://www.kurdipedia.org/?q=201002252221133729>

له ساڵی 1890 له سەردەمی عوسمانییه کان بوو ته ناحیه و به پێی بیراریکی حکوومهتی هەریمی کوردستان له 2006/10/12 بوو به قهزایهکی سەربهخۆ سەر به پارێزگای دهۆک، و له رۆژی 2007/4/8 رپورهسمی ده ست به کاربوونی قهزاکه به رپوه چوو و به ریز (مازن محهمه د سەعید) وهکو یه کهم قایمه قام ده ست به کاربوو.

ئهم ده فەرە رووبەرە که ی نزیکه (400.000) مه تر دووجایه و ژماره ی دانیشتوانیشی ده گاته (102) هه زار که س و سی ناحیه و 106 گوند له خوی ده گریت، شوپنکی ستراتیژی هه یه و ده که ویتنه نیوان هه ر سی پارێزگاکانی (دهۆک - هه ولێر - مووسل).

سەرچاوه: شقان گۆران - مالمپهری کوردستان تیغی

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنه وار: شارۆچکه

باشووری کوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 465

بهردهرهش 2

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010114074021325>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 466

بهردهرهشی قهلاړیحانه

<http://www.kurdipedia.org/?q=200902201452051361>

یهکێک له دێیهکانی دهوروبهری شاری دیواندهرهیه له رۆژهلاتی کوردستان. به پێی ئاماری سههرژمیری سالی 2006، ئەم دێیه پێک هاتوو له 23 بنهماله و ژمارهی دانیشتوانیشی 180 کەسه. سههرچاوه: ویکیپیدیا

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 467

بهردهرهشی ههوهتوو

<http://www.kurdipedia.org/?q=200902201452531362>

یهکێک له دێکانی دهوروبهری شاری دیواندهرهیه له رۆژهلاتی کوردستان. به پێی ئاماری سههرژمیری سالی 2006، ئەم دێیه پێک هاتوو له 35 بنهماله و ژمارهی دانیشتوانی 205 کەسه.

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوێن / شوێنەوار: گوند

شارەکان: دیواندەرە

وڵات: رۆژھەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 468

بەردەرەشی ھەینەتاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=200902201453191363>

یەكێك لە دێكانی دەوروبەری شارێ دیواندەرەییە لە رۆژھەڵاتی کوردستان. بە پێی ئاماری سەرژمێری ساڵی 2006، ئەم دێیە پێک هاتوووە لە 21 بنەمאלە و ژمارەى دانیشتونانى 122 كەسە.

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوێن / شوێنەوار: گوند

وڵات: رۆژھەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 469

بەردەرەشە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465657605>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوێن / شوێنەوار: گوند

شارەکان: مەریوان

وڵات: رۆژھەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 470

بەردەرەکورێ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120235>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 471

بەرزنجە - سروچک

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009252252339640>

سلیمانی

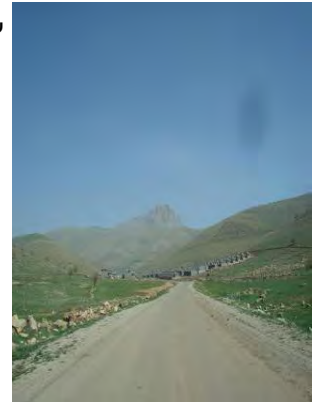
تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: شارەدی

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 472

بەرزیه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420332992463>

...

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیوه‌زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: رواندز

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 473

بەرسول

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420333192477>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: رواندز

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 474

بەرسیرین

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420333092470>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: رواندز

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 475

بەرقوروو

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009211020339568>

گوندیکی ناوچەى كەلاتەرزەن، سەر بە شارستانی سنەیه. خەلكى بەرقوروو بە شیۆهزاری کوردیى ناوەندی قسە دەکەن. ژمارەى دانیشتوانى لە ئامارەکانى سالى 2006دا 759 کەس لە 189 بنەمالەدا بووه.

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 476

به‌رقه‌لا

<http://www.kurdipedia.org/?q=200902201455121364>

یه‌کۆپک له دیکانی ده‌وروبه‌ری شاری دیوانده‌ره‌یه له رۆژهه‌لاتی کوردستان. به پیتی ئاماری سه‌رژمیری سالی 2006، ئەم دێیه پێک هاتوو له 18 بنه‌ماله و ژماره‌ی دانپشتوانی 92 که‌سه.

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

شاره‌کان: دیوانده‌ره

ولات: رۆژهه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 477

به‌رگرگه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420333292486>

...

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

زمان - شیوه‌زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شاره‌کان: رواندز

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 478

به‌رلوت

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011032515395219878>

گوند - كه‌لار

تايپه‌تمه‌ندييه‌كاني بابەت
جۆري شوپن / شوپنه‌وار: گوند
ولات: باشووري كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابه‌تي ژماره: 479

به‌روشكا سه‌عدون

<http://www.kurdipedia.org/?q=201012081547379841>

مانگيشك

تايپه‌تمه‌ندييه‌كاني بابەت
جۆري شوپن / شوپنه‌وار: گوند
ولات: باشووري كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابه‌تي ژماره: 480

به‌روشكا سه‌عدوني

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621459>

گونديكه سه‌ربه‌شاره‌ديي (مانگيشكي)

تايپه‌تمه‌ندييه‌كاني بابەت
جۆري شوپن / شوپنه‌وار: گوند
ولات: باشووري كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابه‌تي ژماره: 481

به‌روشكا كاتولا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621460>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (زاوینه)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 482

به‌روشکا کاتونیا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621462>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (زاوینه)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 483

به‌رکه‌مران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120236>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 484

به‌روژی وه‌رتی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420333192480>

...

تایپه تمه ندییه کانی بابته
جۆری شوین / شوینه وار: گوند
کرمانجیی باشوور - سۆرانی
شاره کان: روانز
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته تی ژماره: 485

به ری بهار

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621463>

گوندیکه سه ره شاره دپی (زاوینته)

تایپه تمه ندییه کانی بابته
جۆری شوین / شوینه وار: گوند
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته تی ژماره: 486

به ری بهاری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621464>

گوندیکه سه ره شاره دپی (زاوینته)

تایپه تمه ندییه کانی بابته
جۆری شوین / شوینه وار: گوند
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته تی ژماره: 487

به ره وه ر

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120237>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 488

بەستوون

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011031109205629282>

له سه چياي بردادۆست و باكۆري ههولێر به دووری (125 كم) ئه و ئه شكه و تهيه. به دورێگه ی قیرتاو کراو گه شتیار ده توائیت بگاته ئه م ئه شكه و ته، یه كێکیان له بهرزای چياي سپیلکه وه به ره و دۆلی خه لان و بنۆی. له وێشه وه به ره و بهرزایی چياي بردادۆست. دووه میشیان له کۆتای گه لی عه لی به گه وه به رێگایه کی که به ره و خۆر ئاواده پروات، له نێوان هاودیان هارداو وه رێگایه کی لاهه کی به ره و بهرزایی چياي بردادۆست سه رده که وێ ناده گاته ئه شكه و ته ی پێستوونه. ئه م ئه شكه و ته بو سه رده می چاخ ی به ردین ده گه رێته وه، واته سه رده می مروقی نیاندرتال. ده که وێته سه ر رێگاکه و ده رگاکه ی نزمه، له ژووره وه زۆر فراوانه و کۆتایه که ی دیارنیه . له سه ری ئه شكه و ته که شدا کونێک بو رووناکی و گۆرینی هه وای نێو ئه شكه و ته که کراوه. تاکوو نێستا پشکنینی بو نه کراوه.

سه رچاوه: نامه یه کی به ریز (توانا ته ها) سه باره ت به (ئه شكه و ته ی به ستوون) بو کوردی پێدیا له 10-03-2011

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینهوار: ئه شكه و ت

شاره کان:

ههولێر

باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 489

بەسری

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120238>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایپه تمه ندییه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
وڵات: رۆژهەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 490

بەشارەت

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009252251139639>

سلیمانی

تایپه تمه ندییه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
زمان - شیوه‌زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی
شاره‌کان: سلیمانی
وڵات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 491

بەشیری

<http://www.kurdipedia.org/?q=20141217154747118335>

...

تایپه تمه ندییه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
زمان - شیوه‌زار: کرمانجیی باکوور - بادینی
شاره‌کان: زوممار
وڵات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 492

به غلوجه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621465>

گوندیکه سه‌ربه شماره‌دیی (باتیل)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شویننه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 493

به فریقه‌ندی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201005200933094275>

یه‌کێکه له گه‌ره‌که کۆنه‌کانی کۆیه.

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شویننه‌وار: گه‌ره‌ک

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 494

به فره‌وان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120239>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شویننه‌وار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 495

بەلقزەن

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120240>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 496

بەلقەراویان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120241>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 497

بەلووچە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120244>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 498

بەلگە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621466>

گوندیکە سەر بە شارەدێی (سەرسنگی)

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 499

بەلەبزان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120242>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 500

بەلەبەران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120243>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 501

بەلەكچار

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011090510403660963>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: سلیمانی

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 502

بەمۆ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011051015341957826>

چیا

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: چیا

شارەکان: سلیمانی

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 503

بەند

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120245>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: رۆژهەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بایه تی ژماره: 504

بهندا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621467>

گوندیکه سه ربه شاره دپی (مانگیشکی)

تایه تمه ندیه کانی بایه ت

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بایه تی ژماره: 505

بهنداوی نه لکومرو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014082420324867311>

...

تایه تمه ندیه کانی بایه ت

ولآت: باکووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بایه تی ژماره: 506

بهنداوی باوه شاسوار

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050419532457287>

گەرمیان

تایبەتمەندییەکانی بابەت
وڵات: باشووری کوردستان
کۆیک ریسپۆنس کۆد:

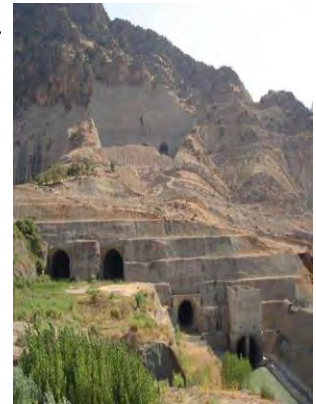
بابەتی ژمارە: 507

بەنداوی بەخمە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014021115195423916>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت
وڵات: باشووری کوردستان
کۆیک ریسپۆنس کۆد:

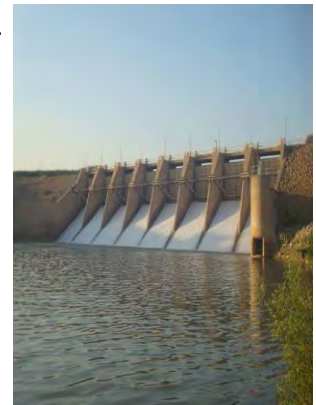
بابەتی ژمارە: 508

بەنداوی دووبز لە قەزای دووبز لە سەر زبی بچوک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013122008575987155>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت
شارەکان: کەرکوک
وڵات: باشووری کوردستان
کۆیک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 509

بەنداوی قازیاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014052609044676491>

تایبه تمه ندییه کانی بابەت
شاره کان : سلیمانی
ولآت : باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد :

بابهتی ژماره: 510

به ندینخانهی نوگره سه لمان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014020810410622226>

سه رچاوهی وینه کان: مألپه ری خه ندان

تایبه تمه ندییه کانی بابەت
ولآت : ئیراق

کویک ریسپۆنس کۆد :

بابهتی ژماره: 511

به نستان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013020613351875620>

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجیی باکوور - بادینی

شاره کان: دهۆک

کویک ریسپۆنس کۆد :

بابەتی ژمارە: 512

بەھارناوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120246>

یەك له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

ولایت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 513

بەوجان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120247>

یەك له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

ولایت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 514

بەرودەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120248>

یەك له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

ولایت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 515

بەرۆەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009211530189583>

گوندیکی ناوچهی که لاتهرزان، سەر به شارستانی سنهیه. خه لکی بهرۆهر به شیوه زاری کوردیی ناوهندی قسه ده کهن. ژمارهی دانشتوانی له ئاماره کانی سالی 2006 دا 216 کهس له 43 بنه ماله دا بووه.

سەرچاوه: ویکیپیدیا

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتی کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابتهی ژماره: 516

بەرۆەر 2

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010114074021326>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتی کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابتهی ژماره: 517

به کراوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2015011213095684591>

...
تایپه تمه ندییه کانی بابهت
جۆری شوین / شوینه وار: گوند
زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی
شاره کان: سلیمان
ولّات: باشووری کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 518

به کره جو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012031111395964387>

...
تایپه تمه ندییه کانی بابهت
جۆری شوین / شوینه وار: شارهدی
شاره کان: سلیمان
ولّات: باشووری کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 519

به لاوره بهت

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120249>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایپه تمه ندییه کانی بابهت
جۆری شوین / شوینه وار: گوند
ولّات: رۆژه لات کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 520

بەلگەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465657614>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: مەریوان

وڵات: رۆژھەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 521

بەھارستان

<http://www.kurdipedia.org/?q=200902201458091366>

یان ھەمالاوا گەرەکیکی مەزنی شاری سەقرە کە لە دوو بەشی سەرۆ و خوارۆ پیک ھاتووہ.

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گەرەک

شارەکان: سەقر

وڵات: رۆژھەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 522

بەیاندرە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120250>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەڵات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژھەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 523

بهیتاس

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120251>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 524

بهیرهه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120252>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 525

بهیرله

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465857679>

گوند

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

مهريوان

شارهکان:

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 526

پاپاله

<http://www.kurdipedia.org/?q=200905271342581780>

یه کۆیک له دێیه کانی دهووبه ری شاری دیوانده ره یه له رۆژه لاتی کوردستان. به پتی ناماری سه رژه مپری سالی 2006، ئه م دێیه پۆک هاتوو له 186 بنه ماله و ژماره ی دانیش توانیشی 1153 که سه .

سه رچاوه: ویکیپیدیا

تایه تمه ندیه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

رۆژه لاتی کوردستان ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 527

پاراستان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120281>

یه ک له گونده کانی رۆژه لاتی

تایه تمه ندیه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

رۆژه لاتی کوردستان ولات:

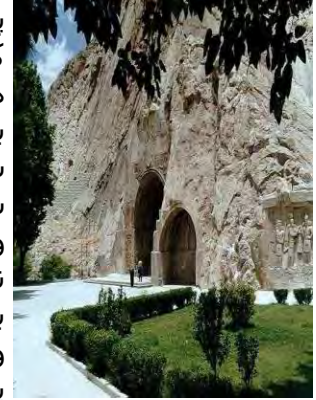
کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 528

پاریزگای کرماشان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012021621240064246>

پاریزگای کرماشان په کئی له پاریزگا گهوره وه کوردنشینه کانی روژهلالاتی کوردستانه که پانتاییه که ی 25 هزار کیلومتری چوارگوشه یه وه ژماره ی دانیشتونانی (سالی 1385 هه تاوی) 1879385 کهس، وه ده بی ئیسته نریک به دوو میلیون وه سیسه د هزار کهس بیت (زیاد بوونی ریژه که به پتی ستانداردی جیهانییه که 3%) . ئه مه له کاتی کدایه که ئه م پاریزگایه به هوی شه ری ئیران وه عیراقه وه خه ساره تیکی زوری بینیه، زور شار وه گوندی ویران کراوه وه دانیشتونانی زیاتر له 200 گوندی که به زوری خه لکی سنوری ناوچه کانی زه هاو، سه رقا، جهیران، قوبادی، قه سری شیرین، سه لاسی باوه جانی، قه لخانی و گوران، سه ر پیلی زه هاو، تاوگوزی، کلاشی، ئیباخی وه... هتد به ته واوی چول وه خه لکه که ی له دوو کاتی جیاوازا ناواری، له پیندا باشووری کوردستان وه دواتر رومادییه عیراق بوونه که هیشتا نیوه ی زیاتری ئه م خه لکه که به ده یان هه زار کهس مزه نده ده کربن یان له باشوورن یان له هه نده رانن. (ناواریه بوونی ئه م خه لکه که بهر دوو هوکار بووه، په که م هوکار فتوای جیهادی ئایه توالله خومه یینی له دژی گه لی مافخواری کورد وه دووه میشی شه ری هه شت ساله ی ئیران و عیراق بوو. بیجگه له ئه مانه ش چه ند هوکارگه لیکتر هه بووه که ده کریت له کاتی خویدا باسی لیه بکریت). جگه له ئه مانه به هوی نه بوونی ده ره تانی ئیش وه کار خه لکیکی زوری ئه م ناوچه یه بو شوینه کانتری ئیران کوچیان کردوه به ئه وه یوایه که کاریک وه ده ست به خه ن بو بژیوی ژبانیان. ئه لبه ته ئیسته به شیک له ئه و دیه اتانه که م تا زور ناوه دان بوونه ته وه وه زور گوندیش هه ن که هیشتا ناوه دان نه بووه ته وه .

له باری میژوو بییه وه، کرماشان میژوو بییه کی کونی چه ند هزار ساله ی هه یه. ئه م ناوچه یه پینش له ئیسلام پایته ختی دووه می ساسانیه کان بووه. چه نده ها ئاسه واری کونی ده ورانی لولوییه کان، گوئییه کان وه ساسانیه کان له ئه م ناوچه یه دا ماوه ته وه، وه ک په ره ستشگای ئانا هپتا له بیستون، ناقوه ستان لای شاری کرماشان، پاتاق له لای سه ری پیلی زه هاو وه... هتد. (له ئه م دوو جیگای دوا بییه دا چه نده ها وینه وه نیگار له سه رکپوه کان وه تاشه به رده کان کبشراوه که میژوه کان یان بو 4 تا 5 هزار سال پینش ده گه ریته وه .) کرماشان له میژوودا چه ند جار تووشی نیو گورین بووه، کارمیشین، کرمینشان، کرمانشان، کرماشان، کرمانشاه وه ئاخیرین جاریان 32 سال پینش ئیسته له لایه ن کوماری ئیسلامییه وه بوو، که ئه وه ل قاره مانشار وه دوا یی نیوی باخته رانیان لیتا، به لام ئه و نیوه قه د جی نه که وت وه کرماشان هه ر به کرماشان مایه وه تا رژیم ناچار بوو که جاریکتر به فه رمی نیوی کرماشان له جیگای باخته ران دانیتته وه. پاریزگای کرماشان جگه له ئه وه ی خاوه نی نه وت وه چه ند کارخانه وه کارگه یه کی گه وره و بچووکه، له روی ئاژه لاری وه کشتوو کالیشه وه زور دوله مه نده، به جوړیک ئه و به ره مه مانه که له ئه و ناوچه یه وه به ره م دین زور زیاتر له ئه وه یه که له ناوچه که دا مه سه رف ده کریت. روئی حه یوانی وه شیرینی کرماشان له ئیراندا زور به ناوبانگه وه کریاری په کجار زوره

پاریزگای کرماشان پیکه اتووه له 14 شارستان که گه وره ترینان شارستانی کرماشانه که پتر له یه ک میلیون دانیشتووی هه یه. زوریه ی هه ره زوری خه لکی شارستانی کرماشان تا راده ی 97% کوردن (ئه گه رچی به شیکیشی به فارسی قسه ده که ن)، که سه ر به ئابین وه مه زه ب، زاراوه وه هوز وه تایفه ی جیاوازن. زورینه ی خه لکی ئه م شارستانه به زاراوه ی کوردی کرماشانی واته که له ووری ده په یقن وه سه ر به مه زه بی شیعه وه ئابینی یارین. بیجگه له زاراوه ی که له ووری که زاراوه ی کوردانی که له ووره،

بەشپىكىتەرى خەلكى ئەم شارستانە لەك، جاف وە ھەورامىن. لەكەكان كە
 بىچگە لە كرماشان، لە شارستانەكانى ھەرسىن، كەنگاوەر وە سەحەنە وە
 لە پارىزگاكانى لورستان، ھەمەدان، قەزوین، خۇراسان وە چەند جىگايتىرى
 ئىراندا دەژىن سەر بە مەزھەبى شىعە وە ئايىنى يارىن. جافەكان كە سەر بە
 ھۆزى جافن وە ھەربۆيە پىيان دەلەين جاف، سۇرانى زمان وە سونى
 مەزھەبن. بىچگە لە جافەكان، كوردى سەر بە ھۆزى ئەردەلانیش لە
 كرماشان، رەوانسەر، كامياران وە سنە دەژىن كە بە سۇرانى دەپەيغن وە
 سونىمەزھەبن ھەروەھا ھەورامىەكانىش كە ھەم لە كرماشان وە ھەم لە
 ھەورامان، لە شارى پاوہ وە دەوروبەرى دەژىن سەر بە مەزھەبى سونىن وە
 بە زاراوہى ھەورامى دەپەيغن. زۇرتىن رىزەى دانىشتوانى شارستانى
 كرماشان لە ئەم ھۆزانە پىكدىن: كەلھوور وە زەنگنە كە شىعەن، سىنجاوى
 (بە زۇرى يارسانى وە باقى شىعە وە سونىن)، گۇران وە قەلخانى كە
 يارسانىن تا رادەپەكى بەرچا وە كرماشاندا ھەن، بەلام بە زۇرى لە
 ناوچەكانى كرىد، دالھو، سەرىپىل، گاوارە وە شاھ ئاباد دەژىن. ھەروەھا لە
 عەشرەتەكانى سەر بە ھۆزى جاف، ئەدەلان، وە تا رادەپەكىش ھەورامى لە
 شارى كرماشان دەژىن كە سونىنى مەزھەبن. لە گەل داواى لىبووردن لە
 خوتنەر، نەمتوانى سەرچاوە بىنمەوہ بو لەكەكانى ناوشارى كرماشان تا
 بزانىن سەر بە چىى ھۆز وە تايغەپەكن. بەلام لە بەر ئەوہى لەكەكان لە
 ئەساسدا سەر بە ھۆز وە تايغەكانى حەسەنوەن، كاكەوہن. قوليوہن،
 قەياسوہن، جەلالوہن، عۇسمانوہن وە يۇسفوہنن كە لە ھەرسىن، كەنگاوەر،
 سەحەنە، لورستان، ھەمەدان وە چەند شوئىنكىتەرى ئىران دەژىن، دەپىت
 لەكەكانى كرماشانىش ھەر سەر بە ئەم ھۆزانە بن. ھەر وەك پىشتەر ئامازەم
 پىكرد لەكەكان كە خۇيان بە بى ھىچ دوو دلىبەك بە كورد دەزانن، لە بارى
 ئايىنىوہ شىعە مەزھەب وە يارسانىن .

(كەرىم خانى زەند وە لوتفەلى خانى زەند كە لە سەدەى 18دا بو ماوہى
 46 سال حكومەتەيان بە سەر ئىراندا كرىد لە كوردانى لەك زمان بوون. كەرىم
 خان لە گوندىكى نىك شارى مەلاپەرلە داىك بووہ .)
 شارستانى كرماشان لە چەند بەشپىك (بخش) پىكھاتووہ كە برىتىن لە :1-
 بەشى مەركەزى كە برىتىيە لە شارى كرماشان وە دىھستانەكانى بان
 دەرۆن، پىشت دەرۆن، دورودفرامان، قەرەسوو، ناودەرۆن وە رازئاوہر. 2-
 بەشى فىرووزئاوا: دىھستانەكانى جەلالوہند، سەر فىرووزئاوا وە عۇسمانوہن.
 ناوہندى ئەم بەخشە شارەدپى ھەلشىيە. 3-بەخشى مايدەشت: پىكھاتوو
 لە دىھستانەكانى: چىا نەرگس (چقانرگس) وە مايدەشت. ناوہندى
 شارەدپى رەباتە. 4- بەخشى كۆزەران: سىنجاوى وە حەفت ئاشيان، ناوہندى
 ئەم بەشە شاروچكەى كۆزەرانە.

سەرەراى ئەوہى رىمە يەك لە داواى يەكەكانى دژ بە كورد ئاگر خۇشكەر
 بوون بو دووبەرەكىى لە ئىوان كوردانى كرماشان، بەلام بە خۇشپىيەوہ تاكوو
 ئىستە شتىكى ناخۇش لە نىوانيان رووى نەداوہ. زۇر ئاساى پىكەوہ دەژىن
 وە زۇر جارىش يار وە پاوہرى يەك بوون. ئەوہى ئىرادەى ئەو خەلكە بە سەر
 باقى كىشەكانىتردا زال دەكات مرۇقبوون، كوردبوون وە ھەر وە ھاو
 چارەنووس بوونپانە. خەلكى كرماشان خەلكىكى زەحمەتكىش وە زۇر بە
 غىرەتن. بە دەگمەن قسەى زۇر قەبوول دەكەن. لە دەرەوہى كوردستان،
 ئەگەر ھاتوو كەسپىك بىيەوى بى حورمەتى بە كوردىك بكات حازرن خۇ لە
 سەرى بە كوشت بدەن. بەلام سەرەراى ئەم وەسفە چاكانە كە باسىان لىوہ
 كرا، ھەن لە ئىرە وە ئەوئ خەلكانىكى ناخالى كە لە قسە وە قسەلوك
 ھەلواسىن، نووكتە درووستكردن وە تەنانت بىحوورمەتى كرىد بە ئايىن وە

مەزھەبى خەلکانىتر خۇ نابوئرن. لە شارى کرماشاندا خەلکى مەسېحى، جوو (جووله که) وه زەردەشتىش هەن که سەدان بنەمالە دەبن. لە شارى کرماشان چەندىن زانستگاہ وه زانکۆ هەيه که بریتىن لە زانستگای رازى، زانستگای نازاد ئىسلامى، زانستگای علومى پزىشکى، زانستگای پيشەسازى (صنعتى)، زانستگای پەيامى نوور وه چەندىن زانکۆى دیکەش. کرماشان لە بەراورد لە گەل پارىزگا کوردنشپنەکانىترى ئېران لە بارى پيشەسازىيه وه پيشکەوتوتوره. لە ئەم پارىزگایه دا نەوت بەرهەم دیت، چەند کارخانەى گەورهو بچووک لە گەل چەندھا کارگەى دیکە هەن که بژووى ژيانى کۆمەلکە کرکار دابىن دەکات. لە رووى فەرھەنگىيه وه زۆر کەسايەتى ناودار لە کرماشاندا هەلکەوتوون، وهک شامى کرماشانى (شاعىر)، ئەبوونەلقاسمى لاهووتى (شاعىر وه سياسەتوانى زەمانى مەشرووتە)، عەلى ئەشرەفى دەروپشيان (نووسەرى پيشکەوتنخواز) شارامى نازرى هونەر مەند. بيشک خەلکى ناودارى ترهەبوون که لە بوارە جياجيا کاند رۇليان گېراوه وه ئېستنەش رۇلدەگېرن ..

لە ئەم چەند سالەى دواييدا گەشەکردنیکى کەلتوورى وه هونەرى باش لە ئەم ناوچەيه دەستى پیکردووه. بە دەیان نووسەر. شانۆکار وه هونەر مەندىتر، لە بوارى ناواز وه گۆرانى، دەستیان داووتە گەشانە وهى بوارى خۇناساندنە وهى ئەم پیکهاتە کوردستانىيهى رۆژھەلاتى نېشتمان. دياره ئەمە زۆر جىگای خۆشحالیه که خەلکانیکى تیکۆشەر هەن که لە بەرانەر پیلانى لە ئیوپردنى زمان وه کەلتوورى ناوچەکەمان لە لایەن کەلتوور وه زمانى دەسلاتە وه، خۆبەخشانه هەول دەدەن زمان وه کەلتوورى خۇبان زیندوو راگرن وه تەنانەت گەشەشى پى بدەن. شتىکى دیکە که دەبى باسى لئوه بکرىت، تەئسىرى راگەياندە کوردیهکان وه تەکنولۇژياى پيشکەوتوى سەردەمە، وهک ساتەلايت، ئىنتەرنیت، فەيسبوک، يوتوب، مۇبايل، پالتالک وه زۆر شتىتر که کارىگەرى ئەرینى داناوه لە سەر هۆشيار کردنە وهى تاکى کورد، که ناوچەکەى ئیمەشى گرتووتە وه. دوايىن چالاکى بەرچاوى کەلتوورى زۆر دلخۆشکەر لە يەک دوو مانگ پيش ئېستە هەمايشىکى (فستيوالکى) گەورهى لەکەکان بوو لە کرماشان که بە بەشدارى سەدان هونەر مەند وه نووسەر وه خەلکى خاوەن هەست بەرئوه چوو. لە ئەو فستيوالە دا که لە سەر فەيسبوکيش دانرابوو، پىداگرى دەکرا لە سەر کورد بوونى لەکەکان، که لانى کەم يەک تا يەکوو نيو مليون کەس دەبن لە کرماشان، لورستان، هەمەدان وه تەنانەت لە شوپنەکانىترى وهک فەزوين وه خۇراسان دەژين. بۇ ئىسپاتى وتەکانم خوينەر رادەسپىرم لە رىگای يوتوب وه مالپەرەکانى سەر بە کرماشانە وه زانىارى پئويست بە دەست بېنن. دريژەى هەيه، چاوهروان بن. سوید 2012-1-31 زابىنى.

سەرچاوهکان: نەقشەى ئېران لە چاپدراوى 1385 هەتاوى، ویکى پندیا، يوتوب وه زانىارىه تايپه تيهکانى نووسەرە

.....
سەرچاوه: ناساندنى پارىزگای کرماشان (بەشى يەکەم)
عەلى قەنەرى

تايپه تەندىپهکانى بابەت
جۆرى شوپن / شوپنەوار: شار
زمان - شيوەزار: کرمانجى لورى

کرماشان
رۆژه لاتی کوردستان

شاره کان:
ولات:
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 529

پاسی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010120502345012354>

مانگیشک

تایه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات:
باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 530

پاسی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621512>

گوندیکه سه ره شاره دیی (بامه رنی)

تایه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات:
باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 531

پاشبلاغ

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120283>

یهک له گونده کانی رۆژه لاتی

تایه تمه ندیه کانی بابته

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
رۆژهلاتى كوردستان
ولات:
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 532

پاشبەرد

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120282>

يهك له گوندهكانى رۆژهلات

تايپه تمه ندييه كانى بابەت
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
رۆژهلاتى كوردستان
ولات:
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 533

پالانى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420400292488>

...

تايپه تمه ندييه كانى بابەت
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
كرمانجى باشوور - سۆرانى
مه خموور
باشوورى كوردستان
ولات:
شاره كان:
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 534

پالانىقلخانى

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120284>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 535

پالگان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120285>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

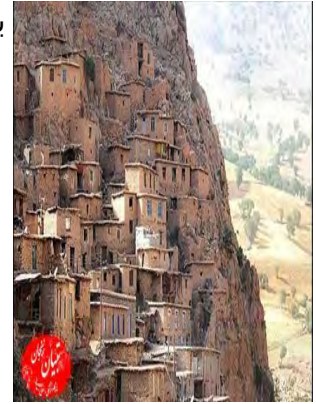
تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 536

پالنگان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120286>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 537

پانک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011031110173513175>

ئەم ھاوینە ھەوارە دەکەوتتە باکوری شاری ھەولێر بە دووری (107کم) و لەباکوری خۆرئاوای شارۆچکەى رواندز بەدووری (1کم) ھەلکەوتوو، بەرزترین پلەى گەرما لەھاوینى ئەم ھەوارگەپە دەگاتە (35) پلەى سەدى.

ھەرۆھە نزمترین پلەى گەرما لەوھەرزى زستاندا دەگاتە (5) پلەى ژێر سفرى سەدى. پانک لەسەر بەرزایەک بنیات نراوە، کە (1100م) لەسەر ئاستى رووی دەریاوە بەرزە، پیکھاتەى ئەم شوینە بریتین: لە ھۆلى کۆنفرانس و کۆبوونەوہ. پارکی وەستانى ئۆتۆمبیل رێستورانتيکی پلە نایاب. کافتريایەک، شارى یارى و مەلەوانگە.

ھەرۆھە (75) ڤیلا(موتیل) بە تەواوى پێداویستىھەکانیھە لەگەل (6) ڤیلاى سەرۆکاپەتى (vip) لەو قۆناغەدا دروستکراون.

سەرچاوە: نامەپەکی بەرێز (توانا تەھا) سەبارەت بە (ھاوینە ھەوارى گەشتیاری "پانک" لە رواندز) بۆ کوردیپیدیا لە 2011-03-10

تایبەتمەندییەکانى بابەت

جوړى شوین / شوینەوار: سەيرانگا

ولات: باشوورى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابەتى ژمارە: 538

پاوان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621514>

گوندیکە سەربە شارەدێی (دێرالوکی)

تایبەتمەندییەکانى بابەت

جوړى شوین / شوینەوار: گوند

ولات: باشوورى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابەتى ژمارە: 539

پاوه

<http://www.kurdipedia.org/?q=20081209105102587>

په کێکه له شارەکانی باکووری پارێزگای کرماشان، خەلکەکە بە زمانی کوردی، زاراوەی هەورامی دەئاخوینن. پاوه له ناوهراستی دوو کێوی سەر بەرزی شاهۆ و ئاتەشگادایه. به هۆی شیوی سازکردنی تاییهتی خانووکان ئەم شارە بە هەزار ماسووله ناو دەبەن. ئەم شارە ئاو و هەواپهکی خۆشی ههیه. هێندێ له مێژووناسهکان پێیان وابه که ناوی پاوه له ناوی سەردارێکی ساسانی (پاو) وەرگیراوه. خەلکی ئەم شارە بە دوو زاراوەی هەورامی، سۆرانی و جافی دەئاخوینن؛ که ئەوانی به زاراوهی جافی قسه دهکەن له گوندهکانی پاوه نیشتهجین.

سەرچاوه: ویکیپیدیا

تاییهتەندییهکانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنهوار: شارۆچکه

زمان - شیوهزار: کرمانجی هەورامی

وڵات: رۆژههلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 540

پارکی سامی عەبدولرەحمان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012102615542573530>

پارکیکه دهکهوتته شاری ههولێر و بهگهورهترین پارک له عێراق دادەنرێت لهرووی رووبهروه، پارکهکه چەندین خزمهتگوزاری ههپه لهوانه کافتريا و مارکیت و رێستورانت وه لهپارکهکه چەندین دیمهنی گول و گولزار و دهریاچه و سهوزایی دهبینریت و لهگهڵ بوونی تابلۆ یا مۆنۆمێنتی رهش که ناوی شههیدهکانی 1 شوباتی تیا نووسراوه.

تاییهتەندییهکانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنهوار: شوپن

شارهکان: ههولێر

وڵات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 541

پالانی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012080517434872063>

...
تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند
زمان - شیوەزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی
شارەکان: هەولێر
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 542

پالنگان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201208171352229799>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند
زمان - شیوەزار: کرمانجیی هەورامی
شارەکان: پاوه
ولآت: رۆژھەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 543

پالۆگە ی نەوتی کۆیە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013122008594087154>

...
تایبەتمەندییەکانی بابەت
شارەکان: کۆیە
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 544

پایه گلان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120287>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

ولآت: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 545

پینگ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120094>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

ولآت: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 546

پردانان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120288>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

ولآت: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 547

پر داوی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120289>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 548

پردی ئالتون کۆپری

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009272252369705>

ئهم پرده له شارهدی پردییه و به ناوی ئالتون خانی سهروکی وهناویهکان ناو نراوه.

سهراوهی وینه: فهیسبووکی قهیس قهرداخی

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: شوین

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 549

پردی تهق تهق

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013121609583987210>

سالانی 1954-1958 دروستکراوه. له‌لایه‌ن کۆمبانیایه‌کی ئەلمانی دروستکراوه گوژمه‌ی تیچوی پروژە‌که 900 هه‌زار دیناری سویسری بوو.

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت
جوۆری شوپن / شوپنه‌وار: شوپن
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 550

پردی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009272253539706>

شاره‌دی - که‌رکوک.

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت
جوۆری شوپن / شوپنه‌وار: شاره‌دی
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 551

پرده‌که‌ی قلیاسان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012090810503572950>

ئەم پرده له‌سالی 1920 له‌لایه‌ن که‌سیکی دلسۆزی یه‌کێک له‌بنه‌ماله‌ دێرینه‌کانی شاری سلێمانی به‌ناوی (حاجی مه‌لاعزیزی قه‌ره‌نی)، که‌که‌سیکی ساماندار بوو بنیات نرا له‌سه‌ر ئەو رووباره‌بچوکه‌ی که له‌ناوچه‌ی (دۆله‌رووت) ی باکووری سلێمانیه‌وه، به‌چه‌می قلیاساندا، تێپه‌رده‌بی و دوای برینی نزیکه‌ی (27 کم) ده‌رژینه‌ ئاوی تانجه‌رۆ که ئەم رووباره، به‌شیکێ زۆری رووباری تانجه‌رۆی پێکده‌هێنا، ناوبراو بۆ ئەنجامدانی کاره‌که‌ی له‌سه‌ربه‌ندی جه‌نگی یه‌که‌می جیهانی دا، که ئەوده‌م شاری سلێمانی وه‌ک شاره‌کانی تری عێراق، له‌ژێر ده‌سه‌لاتی ده‌وله‌تی عوسمانی دابوو، ئەوه‌بوو ده‌سه‌لاتدارانی عوسمانی ئەندازیاررێکیان له‌ ئەسته‌مبول (ئسته‌نبول) وه‌ بۆ ره‌وانه‌کرد، به‌لام به‌هۆی ئەوجه‌نگه‌وه‌ نه‌توانرا، کاره‌که‌نه‌جام بدریت و که‌وته‌ دوایی جه‌نگه‌که‌وه‌ ئەندازیاره‌که‌ شیوه‌ی دارشتنی پرده‌که‌ی راده‌ستی (حاجی عه‌زیز) کرد.

دوای ئەوه‌ی له‌سالی 1920 دا ده‌ستی کرد به‌دروستکردنی روژانه‌ خودی خۆی ده‌چوووه‌ سه‌رشوینی پروژه‌که‌ و سه‌رۆکاری کرێکاره‌کانی ده‌کرد، له‌ وه‌زی به‌هاری ئەوساله‌دا کاری تێدا کراو له‌دوای سالیکی ته‌واو بوو، پرده‌که‌ بریتی بوو له‌ هه‌شت گل، درێژیه‌که‌ی (100) مه‌تر و پانیه‌که‌شی (4) مه‌تر ده‌بوو، به‌رزیه‌که‌شی (12) مه‌تر بوو. بناغه‌که‌ی به‌به‌ردو قور و گل دارێژرابوو، له‌دوای بناغه‌که‌یه‌وه‌ به‌خشتی

سور و گل دروستکرا، خاوه نه که ی له گوندی قلیاسان، کوره خشتیکی دروستکرد بهوهی گلی ئەم گونده به که لکی خشت دروستکردن دهات، ئەم لاو ئەولایی پرده که ش (چه په ر) ی بو دروستکرد بوو .

ئەم پرده له ناوه راستی شهسته کاندای روخواو چەند شوینەواریکی ئەو مایه وه، بههوی ئەوهی سالانه بههوی باران و به فرو ئەو ئەرکه زۆرهی له رپی ئۆتۆمبیله وه که وتیوه سه ری هه ر جاره ی شوینیکی زیانی پی ده گه یشت، ئەو شوینەشی چاک نه ده کرایه وه یاخود به باشی چاکیان نه ده کردوه .

دانا ز عه بدولیره حمان
سه رچاوه: نوسینی عبدالخالد صابر

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

شاره کان: سلیمانی

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 552

پشاهوه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120290>

یه ک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجیی باشوور - سۆزانی

شاره کان: کامیاران

ولات: رۆژه لاتێ کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 553

پشت گری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621516>

گوندیکه سه ربه شاره دپی (زاوینته)

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 554

پشتاشان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201007291108274583>

بهناوبانگترین گوندهکانی قه‌ندیله، سالی 1982 شه‌ریکی قورسی براکوژیی
تیداکرا و بههۆیه‌وه پارتی، حشع، حسک و پاسۆک له‌لایه‌ن هه‌زه‌کانی
یه‌کیتییه‌وه ئابوی ئیران کران.

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

باشووری کوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 555

پشتاگری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621517>

گوندیکه سه‌ربه‌شاره‌دپی (زاوینه)

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

باشووری کوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 556

پشت‌ه‌نگ

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120291>

یه‌ک له‌گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆرى شوپن / شوپنه وار: گوند
ولات: رۆژه لاتى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابه تى ژماره: 557

پشتگری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621518>

گوندیکه سه ربه شاره دپی (زاویته)

تایه تمه ندیه کانی بابته
جۆرى شوپن / شوپنه وار: گوند
ولات: باشووری كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابه تى ژماره: 558

پشته

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120095>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایه تمه ندیه کانی بابته
جۆرى شوپن / شوپنه وار: گوند
ولات: رۆژه لاتى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابه تى ژماره: 559

پشته پ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120293>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 560

پشته‌نگ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120294>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 561

پشته‌نگ قلخانی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120295>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 562

پشده‌ر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010103119522910540>

ده‌بارە‌ی ناوی (پشده‌ر) و ره‌گ و ریشه‌که‌ی چه‌ندین بیرو رای جیاواز هه‌یه، له‌سه‌رده‌می کۆنه‌وه تا ئەم‌ڕۆ چه‌ند جارێ گۆرانکاری به‌سه‌ر ناوی پشده‌ر دا هاتوووه، به‌جۆری ژماره‌یه‌ک میژووونوس و گه‌ڕیده و رۆژه‌لاتناس و حاکی سیاسی و نووسه‌ر له‌کتیبه و یاداشته‌کانیاندا باسی ناوی پشده‌ریان کردوووه، هه‌ندی له‌وانه کوردن و هه‌ندیکی تریان بیانین، ده‌شی بوتریت دوا‌ی خسته‌رووی به‌شی له‌و

بیروا جیاوازانه که میژووی هه‌ریه‌که‌یان بۆ سەردەم و قۆناغ و سەدەپەک دەگەرێتەوه، بگەینە جوۆری له کۆک و تەبایی سەبارەت ناوی پشدر.

ناشکرایه ناوچهی پشدری ئیستا له‌کۆندا بووه‌ته‌میدانی مەملانی ی و داگیرکاری و کاولکردن، له‌کاتی ئەم جەنگ و داگیرکاریانەش دا ئاماژە بە‌ناوی ناوچه‌که‌ کراوه، که له‌زۆری سەرچاوه‌کاندا به‌شێوه‌پەک له‌شێوه‌کان ناوی پشدر بوونی هه‌یه، هه‌رله‌به‌رته‌وه بۆ زیاتر ده‌رخستن و ئاشنا‌بوون به‌میژووی ئەو گۆرانگاریانە به‌سەر ناوی پشدردا هاتوو، ئاماژە به‌و سەرچاوانەش ده‌که‌ین. چەند بیرو رایەک دە‌بارە‌ی ناوه‌کانی پشدر

یه‌که‌م:- (نامری) له‌کۆندا به‌ پشدر و تراوه نامری \ "پادشای ئاشوری شه‌لمانه‌صری سیپه‌م له‌سالی (834) پێش زاین، له‌ ناوچه‌ی نامری (Namri پشدر) ی ئیستاوه بۆ ناوچه‌ی (زه‌هاو و ده‌وربه‌ری رۆیشتوو) \ "1، رۆیشتنی ئاشوورییه‌کان بۆسەر دیوی کوردستانی ئێران له‌ده‌ریه‌ندی ره‌مکانه‌وه تێیان کردوو به‌ناوچه‌ی ئیستاکی پزده‌ردا تێپه‌ریوه، 2، کاتی ناوچه‌که‌ له‌ ژێر ده‌ستی لۆلویییه‌کاندا ده‌بیست، له‌لایه‌ن سوپای ئاشوورییه‌کان به‌سەرکردایه‌تی (سه‌لمانازاره) له‌سالی (844) پێش زاین دیسانه‌وه هێرشیان هێناوه‌ته‌وه سەر ویلایه‌تی (نامری) و اتا ناوچه‌ی پشدر و سەرده‌شت. فه‌رمانه‌روایی نامری که‌ ناوی (مردوخ مؤدامیخ) بووه رای کردۆته‌ شاخ و ناوچه‌که‌ی به‌جی هێشتوو 3 له‌چه‌رخێ ئاشووریدا شاری (زامبی) له‌هێرشێ هه‌شت سەرچۆندا ناوبراوه، له‌ته‌ک چیا ئه‌سمیرا (چیا قه‌ندیل) پشدر به‌ (نامری) Namri ناوبراوه 4 ئەمه‌ گوازرشته له‌وه‌ی له‌و سەرده‌مه‌دا به‌ پشدر و تراوه (نامری) Namri، ناوه‌پێنانی پشدر به‌ (نامری) له‌چەند سەرچاوه‌په‌کی جیا‌جیادا ئەوه‌ ده‌خاته‌ روو که له‌سه‌ده‌مانژیکی کۆندا ناوچه‌که‌ به‌و ناوه‌ ناسراوه.

دووه‌م:- ئەگەر ئاماژە به‌سەرده‌می تازه‌تر بکه‌ین بۆ ناوی پشدر رایه‌کی تر هه‌په‌به‌جوۆری \ "له‌کاتی فتوحاتی ئیسلامی ناوچه‌که‌ دوچاری جەنگ و کوشتن و وێرانکاری هاتوو، به‌لام به‌گوێه‌ی سەرچاوه‌کان له‌وکاته‌ دا به‌ پشدر و تراوه (شیدەر) (پشدر)، به‌لگه‌ش بۆ ئەوه‌ سەرله‌شکری ئیسلام خالید بانگی عومه‌ری کرد یروا بۆ سەر ریگای (شیدەر) 5 دیاره‌ ئەمه‌ له‌سالی 21 کۆچیدا ده‌بیست، دیاره‌ ئەوکاته‌ فه‌رمانروایی ناوچه‌که‌ (فرخ پاشا شیدر) ده‌بیست 6، پێویسته‌ بوترێ ناوی (شیدەر) له‌زمانی په‌هله‌ویدا به‌واتای نوورو رۆشنایی هاتوو، نوورو رۆشنایش له‌ ئایینی زه‌رده‌شتیدا جێگه‌په‌کی به‌رزێ هه‌یه‌ و زه‌رده‌شتیه‌کان کاتی پارانه‌وه له‌په‌روه‌ردگار روو ده‌که‌نه‌ نوورو له‌م رووه‌وه ده‌توانی په‌یوه‌ندی واتیای له‌گه‌ل وشه‌ی شیدەر دروست بکریست (مه‌به‌ست پشدره) 7، دیاره‌ له‌زمانی فارسیشدا لێکدانه‌وه‌ وشیکردنه‌وه‌ بۆ ناوی پشدر کراوه، له‌به‌رته‌وه‌ی له‌کۆندا به‌پێی سەرچاوه‌کان په‌یوه‌ندی‌یه‌کی پته‌و له‌ژیوان پشدر و سەرده‌شتدا هه‌بووه، وه‌کو یه‌ک رووبه‌ری جوگرافیا ئەژمارکراون، هه‌روه‌کو له‌پێشوو ئاماژە‌کان پێدا له‌ژێر ده‌سه‌لاتی یه‌ک فه‌رمانه‌روادا‌بوون.

سیپه‌م:- (له‌ (محجم البلدان) دا ناوی پشدر به‌ (بشتیر) هاتوو که گوندیکه‌ خاوه‌نه‌که‌ی شیخ عه‌بدولقادری گه‌یلانییه‌ وه‌ ناوی گونده‌که‌ش (پشت ده‌ریه‌نده) 8 چواره‌م:- دیاره‌ کاتی ناوچه‌که‌ له‌لایه‌ن سولتانه‌ عوسمانیه‌کانه‌وه داگیرکراوه ناوی پشدر جارێکی تر گۆرانی به‌سەر داهااتوو، ئەمه‌ش مه‌به‌ستی تاییه‌تی رامیاری له‌پشته‌وه‌ بووه‌ پویه‌ ده‌بینین \ " له‌سالی (1897) دا ئەم قه‌زایه‌ ناوناوه‌ (معموره‌ الحمید) 9 پشدر به‌ ناوی سولتان عبدالحمیده‌وه‌ ناوناوه‌ 10 ئەمه‌له‌سه‌رده‌می فه‌رمانه‌روایی عوسمانیه‌کان مه‌عمورییه‌ی حه‌میدی پی‌ گوتراوه‌ و مه‌رگه‌ سەرده‌می‌ک سه‌نته‌ری کارگیری بووه‌ 11 پێویسته‌ بگوتریت مه‌عموره‌ توله‌حه‌میدیه‌ قه‌زایه‌که‌ له‌سنجه‌قی سلیمانی سهر‌به‌ویلایه‌تی موسل، مه‌لیه‌نده‌که‌ی گوندی (مه‌رگه‌) یه‌ و پێشتریش هه‌ر به‌قه‌زای مه‌رگه‌ به‌ناوبانگ بوو 12، به‌لام له‌سه‌رده‌می حکومه‌تی نیشتمانی دا ئەو ناوه‌ نه‌ما 13، و اتا ناوه‌که‌ بۆته‌ پشدر.

ده‌بارە‌ی شیکردنه‌وه‌ی پێکهاته‌ی وشه‌ی پشدر و ناوه‌که‌ی

ئەو ده‌ریه‌نده‌ وه‌های کردوو به‌دیوی لای رۆژه‌لاتی بگوتریت: پشدر (پشت ده‌ر = پشدر = پزده‌ر) دیوی رانیه‌ش به‌رده‌ر. له‌کتیپی (صبح الاعشی) ی قه‌له‌قه‌ش‌ه‌ندی به‌ر له‌ (500) سالێک پێیگوتراوه‌ ده‌ریه‌ندی (قارایا) 14، به‌رله‌وه‌ی بیته‌ سنوری قه‌زای پشدر له‌ژیوان (رانیه‌-پشدر) ده‌ریه‌ندی‌ک به‌دیده‌ کریت، ئەگەر له‌ویوه‌ بنوازینه‌ ناوچه‌که‌ ده‌شی پی‌ ی بوتریت (پشدر) که‌ دوور نییه‌ له‌رووی دارشتنه‌وه‌ به‌م شیوه‌یه‌ بووت (پشت + ده‌رگا = پشت + ده‌ر = پشت ده‌ره) به‌لام به‌تێپه‌ربوونی کات

وشه که دوچاری داتاشین هاتییت، له دهه رنه نجام دا بووینته (پشده) چونکه نهوهی تیبینی ده کری ههرسی وشه کان له پرووی ماناوه له یه که وه نزیکن.

له چهنده سهرچاوه یه کی تر دا ئامازه به وه ده کریت، ناوی پشدهر بو سهرده مانیکی کون بگه رینه وه، که له بنه رته دا نهو ناوه وشه یه کی لیک دراوه (پشت ده ربه ند) یان (پشت ده ربه ن- به رته سک) مه به ست له وهش (ده ربه ن یان به رته نگی رانیه) یه 15، پشدهر واته (پشت ده رگا) واته پشتی ده ربه ندی ره مکان- دیاره بو که سیک که له رۆژئاوا دهروانته ناوچه که 16، له به رته وهی پشدهر له ده ربه ندی ره مکان دهروویه کی هه یه رووه و ناوچه ی بیتوین کراوه یه، بو یه پی ی گوتراوه (پشت ده ر) به دیوی رانیهش بلین به رده ر، دیاره بنه چه ی وشه که به مانای که لین یان روانگه دیت 17

یاخود ئامازه به وه ده کریت\ "پشدهر به واتای (ئه و دیوی تلیشی تاشه به رد) دیت\ " 18، ههروه ها وشه که له دوو یرگه پیکهاتوو 1- پشت، 2- ده ر (ده ربه ند) مه به ست نهو ناوچه یه که ده که وینه پشت ده ربه ندی ناوی رانیه 19، پشته ر: پزده ر، که له نه صل دا (پشت ده ر) 21ه، ههروه ها غالب تاله بان ی ده لیت\ " به دوو نازانری که ناوه که له بنه رته دا (پشت- ده ر) بووینت که واتای پشت سنووریش ده گه یه نیت 21 پشدهر به کوردی به مانای دواوهی ده رگا یان رویشتن یان ریگه دیت ئامازه یه بو چیای (جرد) له نیوان دولی پشدهر که ئیستا ون بووه (نه ماوه) به هوی ناوی ده ریاچه ی دوکانه وه 22.

چهنده ماوه و سهرده میکی میژوویمان بو سهره تاکانی وشه ی پشدهر خسته روو، ده رکه وت له سهرده می کوندا پشدهر ناوی تری هه بووه و چهنده جار گورانی به سهردا هاتوو، بو نمونه له سهرده میکی دا به (نامری) ناوئراوه، دوورنییه نه م ناوه له وه وه هاتییت خه لکی ناوچه که (زیندوو، نازاو له خۆبوره) بووین، له به رته وه ناویان ناییت (نامری)، یان گوراه بو (زامبی، شیده ر، بشتیر، مه عمورالجه مید...)، به لام نه وهی به دیده کری له زوریه ی سهرچاوه کاندایا تر ئامازه به ناوی (پشدهر) کراوه، نه گه ر له پرووی باه تی و راستیه وه پروانینه ناوه که ده توانین بلین ناوی (پشدهر) له هه موویان شیاوتره بو ناوچه که دابنن، ههروه کو له پشوو به پشت به ستن به چهنده سهرچاوه یه ک خرایه روو.

نهو سهرچاوه ی بو نه م باه ته سوودیان لی وه رگیراوه:

- 1- فازل قه رده اگی، میژوووی دیرینی کوردستان، کتبی سییه م، چاپی یه که م، 2007، ل 75-76.
- 2- مسعود محمه د، گوڤاری ره نگین، ژماره (55-56)، سالی (1993)، ل 43.
- 3- محمه د مه ردوخی کوردستانی، تاریخ کرد کردستان، جلد 1، چاپ دوم، (فارسی).
- 4- جوگرافیناس که ریم زهنده، جوگرافیای کوردستان، چاپی دووه م، 2005، ل 265.
- 5- مه لا رووف سلیم حویزی، کوردستان و تاییینی ئیسلام، چاپخانه ی جامع، 1970، ل 96.
- 6- حه سه ن مه حمود حمه که ریم، کوردستان له به رده م فتوحاتی ئیسلامی دا، چاپی چواره م، 2007، ل 226-408.
- 7- قه رده یووون حه کیم زاده، سهرده شت له ئاوتنه ی به لگه نامه میژووویه کاندایا، وه رگیرانی، حمه ره سول حه سه نیوو، چاپی یه که م، 2008، ل 21.
- 8- پامر عبدالحسین الحامری، موسوعه العشائر العراقیه، جلد (4-6) ص 147-148.
- 9- جمال بابان، سلیمانی شاره گه شاهه که م، به شی دووه م، 1998، ل 46.
- 10- سالنامه ی 1998 سلیمانی، ل 10.
- 11- دکتور عه بدوللا غفور، قه ره نگی جوگرافیای کوردستان، سلیمانی، 2002، ل 29.
- 12- کوردستان له چاپکراوه عوسمانلیه کاندایا، وه رگیرانی فه یسه ل ده باغ، چاپی یه که م، هه ولیر، ل 170.
- 13- نازاد عبدالواغید، گوڤاری روشنیری نوی، لیوا ی سلیمانی، ژماره 117، کانونی یه که می 1987، ل 68.
- 14- مسعود محمه د، گه شتی ژیانم، چاپی یه که م، ستوکوهولم، 1992، په راویزی ل 225.
- 15- نظره الی تاریخ عشرتی (پشدهر- المیرادلین) و باجه لان (باجلان)، جمال بابان، مجلة المجمع العلمی العراقی/ هیئه اللغه الكردیه، به عداد، 1002، ص 225.
- 16- سیسیل جون ئیدموندس، کورد تورک عه ربه، وه رگیرانی حامید گه وه هری، چاپی دووه م، هه ولیر، 2004، ل 267.
- 17- دارا خدر حه سه ن، قادر نه شه که نه یی، گوڤاری سه نته ری برایه تی، پشدهر له نیوان سالانی (1918-1938)، ژماره (26)، سالی 2002.

18- مارتین فان برۆنه نسن، ناغا وشێخ و دهولەت، لە ئەلمانیه و کوردۆ، بەرگی یەکم، چاپی چوارەم، سلێمانی، 2003، ل257.

19- د. عەبدوللا عەلیاوەیی، م. نازناز محەمەد قادر، زانکۆ، گۆفاریکی زانستی مرۆفایەتی زانکۆی سەلاحەددینە/هەولێر، ژمارە (17)، ئەیلولی 2002، ل7.

20- گۆفاری روڤنپیری نوێ، نازاد عبدالواعید، هەمان سەرچاوەی پیشوو، ل68.

21- ویلیام ایغلتن، القبائل الکوردیه، تالیف ترجمە، د. ئەحمەد مەحمود خلیل/الگبە الاولی، اربیل، 2006، ص100.

لەگەڵ ئەو سەرچاوانە ی کە ناویان هاتوو لە چەند سەرچاوە بەکی تریش دا ناوی پشدر هاتوو، شیکردنەوێشی بۆ کراوە ئەمانەش وەک (حەمید گەردی، د. فوئاد حمە خورشید، محەمەد فیدا، عەبدولکەریم محەمەد سەعید، چەندانی تر.....)

تی بی نی : ئەم بابەتە دوچار بلاووتەو، سەرەتا لە گۆفاری مێرگ ژمارە (43) سالی چوارەم، 2008، ل24-27، دواتر لە گۆفاری پشدر، ژمارە (7) زستانی (2009) سالی دووهم، ل11-12.

مۆفەق میراودەلی
mofaq_mirawdali@yahoo.co.uk

سەرچاوە: تۆماریکی تایبەت بۆ کوردیییدیا لەلایەن (pavel meresene) سەبارەت بە (پشدر) لە: 31-10-2010 17:24:37

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: ناوچە

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 563

پلۆرە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757649>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: مەریوان

ولات: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 564

پلیاندەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757640>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شاره کان: مه‌ریوان

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 565

پنجە سفلی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504657772>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شاره کان: دیواندەرە

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 566

پنجە عەلیا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504657773>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شاره کان: دیواندەرە

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 567

پوشاوی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120299>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه تمه ندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 568

پلنگان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012122323164974445>

...

تایه تمه ندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 569

پیخاچی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120300>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه تمه ندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 570

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 573

پیرانجوغ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120302>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژهەلاتی کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 574

پیرانجوق

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010123100553719379>

سەلماس

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژهەلاتی کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 575

پیرخەیران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465957709>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: مەریوان

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولّات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 576

پیرداود سوان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420400292495>

...

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

زمان - شیوه‌زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شاره‌کان: مه‌خموور

ولّات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 577

پیرسوان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420333092469>

...

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

زمان - شیوه‌زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شاره‌کان: رواندز

ولّات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 578

پیرسوانی نوێ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420333092468>

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شاره کان: رواندز

ولّات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته تی ژماره: 579

پیرسه فا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465657607>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

شاره کان: مەریوان

ولّات: رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

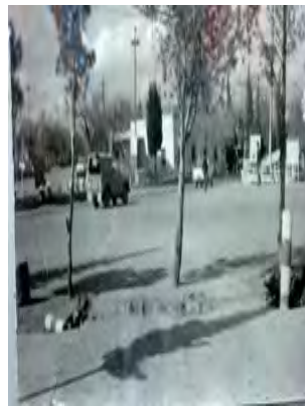

بابته تی ژماره: 580

پیرمام - سه لاهه دین

<http://www.kurdipedia.org/?q=201002080941273414>

مه سیف، یا هاوینه هه واری سه لاهه دین.. یا پیرمام یا سه ربه ن ئهم شارۆچکه به بهم هه مو ناوانه ناو ده بردریت، مه سیف له روی جوگرافیه وه ده که ویتته باکوری رۆژه لاتى هه ولیری پایته ختی هه ریمی کوردستان به دوری نزیکه ی 28 کم، که ده کاته خواروی ریزه چپای سه رکه شی سه فین له سه ر زنجیره چپایه ک له رۆژه لاته وه بۆ رۆژئاوا ئهم شارۆچکه به دروستکراوه، هه ر چهنده میژوی ئاوه دانکردنی ئهم شارۆچکه به بۆ ئه وه نده دور ناگه رینه وه به لام له ئاسه واره کانه وه ئه وه ده سه لمپنری که ئهم ناوچه به له دیزه مانه وه هه رده م له لایه ن ده سه لاتى زال له و ناوچه به بایه خی پیدراوه، بۆ نمونه وشه ی پیر له چهنده مزارگه به ک نراوه که ئهمه ش نیشانه ی ئه وه به ئهم ناوچه به له لایه ن ئیزدییه کانه وه رۆژانیک ناوچه به کی پر بایه خ بوه چونکه وشه ی پیر که نازناوی چینیکی ئاینی ئیزدییه کانه وه کو (چینی شیخ و پیر ومريد) که پیرمام به کیکانه و پیرمروان و پیر ئه بوبه کر یش نمونه ی ترن ئه مانه

هەمويان مەزارگەن لە مەسەف و دەورووبەری، دیارە دواتر کە دەسەلاتی ناوچەکە دەکەوتتە دەست ئاینخوازانی موسلمان ئەوەتا دەبینین چەندین مەزارگە ییاوچاکانی ئەوانی لێیە وەک شێرەسوار لە گوندی حوجران شێخ جافر لە زیارەت و سەیدی یێسەر لە قیرزەو خەلیل و جەلیل لە شیناوەو شێخ پیرمام لە مەسەف و پیرئەبۆبەکر لە شێخ مەمودیان شێخ مراد و مەلا وەسمان لە ئازگە و شێخ یونس و دادە رابعە لە گلیاوە و شێخ حسین و سید ئەحمەد لە سێوێکە و حسن مقسود لە زرگوز، هەرۆهە بۆ سەردەمی دواتر کاتێک نەتەوێخوێزەکان دەسەلاتی ناوچەکە دەگرنە دەست ئەوانیش لە گروپەکانی پێشویان کەمتر بایەخ بەم ناوچە بە نادەن ئەوەتا قەلای دێوین و قەلای دێری و قەلای بانەمان نیشانە ی ئەوەن کە پادشای کۆرە لەریگە ی ئەم قەلایانە و دەسەلات لەو ناوچە بە کۆنترۆل دەکا. بۆ سەردەمی دوا ی ئەوان بگەرێنەو دەبینین لە سالەکانی سێەکانی سەدە ی بیستەم کە بە مێژوی ناوە دانکردنەوێ مەسەف دادەنری کاتێک ریگای هاملتۆن دروست دەکری کە هەولێر بە خالی سنوری حاجی ئۆمەران دەبەستێتەو دیارە بەسەر ئەم چیا بە تێپەردەبی ئەوسا لە سەردانیکی پادشای ئەو سەردەمی عێراق کە پادشا فەیسەل دەبی ناوبرا و ئارەزوی گەشت و گوزار بوە کاتێک بەم شووینەدا رەت دەکا دەبینی ناو و هەوای ئەم چیا بە دەورووبەری چیا بە هاوینی فێنک و زستانی پر لە بەفرە ئەوێ ئەو کات لە مەسەف بونی هەبو تەنزا کۆپە بەک ئابو کە خێرە و مەندیک لە سەر قۆپی ئەو چیا بە ی بۆ خیری خۆی دانابو کە دەکاتە تەنیشت گۆرستانی شێخ پیرمام ی ئیستا دواتر خێوێ تکیان بۆ چەند پۆلیسیکی دارستان هەلدا تا پاسەوانی لەم ریگایە و دارستانە چرەکە ی بکەن، چونکە خەلکی کاروانچی کاتێک بۆ کاری کاروانی بەم شووینەدا تێپەریان دەکرد مەترسی ریگریان هەبو بە تاییەت ئەو کەسانە کە لە خۆشناوەتیەو تری و هەناریان بۆ ناوچە ی گەردیایەتی و دەشتی هەولێر دەبرد لەویش بە گەنم و جۆ ئالوگۆریان پی دەکردن ئەو خێوێ تەش لە شوین بنکە ی پۆلیسی ئیستا بو نزیک ترافیک لایتی ئیستا، دواتر بنکە ی پۆلیس بە فەرمی لە قەلای بانەمان دانرا، ئەو کاتە لۆفەکانی مەسەف ولوتکە کە ی وەک دارستانیکی چر و ابو بە دار بەرو داپۆشرا بو هەربۆبەش کاتێک خەلکی گوندەکان بە تاییەتیش خەلکی گەلیاوە دەچونە مەسەف کە ئەوکات بە سەر بەن دەناسرا دەیان وت دەچینە ناوداران ئەم ناوێ دواتر تا سەردەمانیکی نزیکیش لەلایەن خەلکی ناوچە کە هەر بەکار دەهێنرا، بۆ ئەوێ لەم بازەن بە دەرنەچم حەز دەکەم بنچینە ی ناوێ کانی تریستان بۆ شی بکە مەو:

سەر بەن کۆنترین ناوی مەسەفە لە بنەرەتدا بەمانای سەربانی دێت کە دەکاتە سەربانی چیا ی پیرمام یترزاراوە ی سەربانی قورسبۆ و گۆران لە بەکارهێنانی دا رویداوە تا بو بە سەر بەن، لەلایەن خەلکانی رەسەنی مەسەف ئەم ناوێ نام و چێژی تاییەتی خۆی هەپە.

پیرمام، ئەمەش دەگەرێتەو بۆ ناوی ئەو پیاو چاکە ی کە ژبانی لە دۆلێک لە دۆلەکانی دەورووبەری مەسەف بەسەر بردو کە ئیستا بە گەلی پیرمام دەناسری و دوا ی مردنیشی لە مەسەف دەنێزری و ئەم چیا بەش بە ناوی ئەو دەکری و دەناسری.

سەلاحەدین، ئەم ناوێ لە سەرەتاوە بە فەرمی بەسەریدا دەسە پێندراوە، دەکری بلیین پادشای عێراق خۆی ئەم ناوێ هەلبێزاردو هەندیک ئەوناو بۆ سەلاحەدینی ئەیبوی دەگەرێننەو بەلام من بەراستی نازام .

دیارە دەمێنێتەو بلیین مەسەف لە چیهو هاتو ؟ دوا ی ئەوێ سەر بەن بە فەرمی بە سەلاحەدین دەناسری و وەک شارێکی گەشت و گوزاری دێتە ناسین دەپێتە هاوینە هەواری سەلاحەدین بە عەرەببە کەش دەکاتە مصیف

صلاح الدین، به هۆی زال بونی دەسەلاتی عەرەبی دیارە وشەکی مەسیف کە کورت کراوەی مصیف صلاح الدینە دەپیتە پلەپەکی ناوەکانی .

بەهەر حال ئەو بو ئیتر پادشا بریار دەدا لەم شوینە کوۆشکیکی بو دروست بکەن کە تا دواى مردنیشی لە ناو خەلکی رەسەنی شارە کە هەر بە قەسری مەلیک دەناسرا دواتر بو بە ئوتیلی سەلاحەدین و ئیستاش کراوەتە بارەگای پارێکی کوردستانی، دواى ئەو هۆی کوۆشک بو پادشا دروست دەکەن بو تەها پادشا ش کە سەرۆکی وەزیران بو خانوێک لە سەروتر دروست دەکری کە لە سالانی شەستەکان ئاگایەکی ناوچە کە بەناوی کریم ئاغا دەستی بەسەردا گرت ئیستاش نەوەکانی تیا نیشته چین، بەلام ئاسەواری نەماوە، دوائەمە خانوێک بو عبدالاله یش دروست دەکەن کە (وصی) بو بە قەسری وەسی دەناسرا ئەمە ئیتر وای کرد بریاری ئەو بەدریت بکری نە ناوچەپەکی گەشت و گوزاری. دواتر چەند خانوێک بو کرێکارو فەرمانبەران دروست دەکری بەدواى ئەمە سینەمایەک و خانو بو گەشتوگوزارو ئوتیلیک بەناوی ئوتیل پیرمام و دوکانێک کە بەناوی دوکانی حاجی پیرە دەناسرا و مزگەوتێک لەلایەن خانەوادەى عەتار باشی لە 958 دروست دەکری و گازیڤۆپەک بە ناوی گازیڤۆ پیرمام و چیشتخانەپەک بەناوی چیشتخانەى شەعبی و چایەخانەپەکیش بە چایەخانەى عمر چایچی دەناسرا دواى ئەمە ئوتیلیک بەناوی ئوتیل پیرمام ئیتر هیدی هیدی دەزگاو رابواردگەى وەکو مەلەوانگە و مەیدانی تینس وشتی لەم بابەتە دروست کراو ئیتر دواى پەنجاکان خەلکی بو کاسی و کرێکاری بە لێشاو رویان تیکرد بەتایبەت خەلکانی گوندی گەلیاوە و کۆری و ئازگە و زرگوز و دەوروبەری هەرەها چەند خێزانیکی عەرەب لە رینگەى فەرمانگەى گەشتو گوزار وەکو فەرمانبەر کرێکار لەوئ نیشته جئ بون، چونکە ئەوکات گەشتو گوزار سەر بە دامەزراوی هێلی ئاسنین بو لە وەزارەتى هاتوچۆ .

زۆر بەی ئەو خەلکانەى نیشته چئى گوندەکان بون دواى تەواو بونی کارەکانیان هەر بە پیادەو کەروباربو ماله کانیان دەگەرانهو تەنھا هەندیک نەبن ئەوانەى کە لە دور هاتبون هاوینان کەپریان لە گەلای بەرو وگیا دروست دەکرد تیا دەمانەو و زستانانیش مەتەبەخى خانوکانی گەشتوگوزاریان پیدەدان هەم چاویکیان لە خانو کە دەبو هەم بوخۆشیان زستانان لەسەرماکە ستر دەبون، دواى نەمانی پادشاو دەسەلاتی کۆمارى رژێمەکانی یەک لە دواى یەک بوچەند مەرامێک ئەم ناوچەیان بەکار هێناوە و گرنگیان پیداو لەوانە لەروى ستراتیژی سەربازی کە لوتکەى سەرى رەش یان بو کۆنترۆل کردنى دەوروبەری بەکار دەهینا هەرەها بەهۆی جیاوازی کەش و هەوای وەکو ناوچەپەکی گەشت و گوزار خستە گەر کە چەندین پرۆژەى گوزاریان لئ بە ئەنجام گەیان لەوانە کردنەو هەى چەندین میوانخانەى گوزاری و خانووی گوزاری بو کری و مەلەوانگە و گازیڤۆ هەم لە مەسیف هەم لە سەرى رەش و براى کارە خزمەتگوزار بەکانیان هەولی زۆریاندا سیمای شارە کەمان بگۆرن لە رینگەى گۆرین و سەپاندنى ناوەکان لەوانە سەربەن یان لئ کردین بە صلاح الدین سەرى رەش یان لیکردیڤینە (القمة الجنوبیه) بەلام بەتەقەلای دلسۆزانى خەلکی ناوچە کە هەولەکانیان نەزۆک بون. ئیتر دواى راپەربوون ئەم شارە قارەمانە باوەشى بو خەلکانی ئاوارەى ئێران کردەو و بە سەدان خانەوادەى کوردی لێقەوماو رویان تیکرد و تیاى حەوانەو .

دەسەلاتی مەسیف بەر لە راپەربوون ئەم ناوچانەى دەگرتە خو لێ باکورەو لە بناری چپای سەفینەو لە گوندی خوړان بەرەو خواری بو گوندی قەلاسنج و حوجران و گەردەچال تا روژئاوا بو شیخ مەمودیان و وسومەلیان لە خواریوشیەو روبرارى بەستۆرە سنوریەتى تا دەگاتە روژھەلات کە دەر بەندی

گۆمەسپان وگراون، تا بەر لەراپەرىن كۆي گۆندەكانى سەربە مەسەف 76 گۆند بون كە بریتى بون لە

و گۆندانهى لە خوارەوه لە تەك نەخشەى سەربەن نوسراون :-

- 1- شەيخان 2- بەربيان 3- هەرشەم 4- دێرەسەروكانى 5- ئەلماوان 6- زرگوز
- 7- درەش 8- پەربيتان 9- كەپران 10- ميرانخور 11- نازگە 12- قەپەكيان 13-
- قەرەقاجين 14- زەرواوا 15- رەشوان نورو 16- گردى ماوان 17- مام خالان 18-
- رەشوان يوسف 19- خالوان 20- گەردمامك 21- كەورسۆر 22- گۆپال 23-
- وسومليان 24- گەرودەلالان 25- مەنداوه 26- چەمەبەگەز 27- چرە 28-
- سەرسول 29- هەبايان 30- كودەريان 31- جەرگەزەوى 32- شيوەپەلك 33-
- باوہخەلان 34- كاوانيان 35- تلبەزەرد 36- پانكان 37- ديويين 38- سولئ 39-
- شەيخ مەموديان 40- زەبارۆك 41- زيارەت كۆرئ 42- كۆرئ 43- گەردەچال 44-
- جوجران 45- تەوسكە 46- قەلاسنج سەرو 47- گۆرەشېر سەرو 48-
- سەنتەرى مەسەف 49- بېرئ 50- سېوہكە 51- دۆنگزاوہ 52- گراوى سەرو
- 53- گراوى رۆژئاوا 54- هەنارە 55- بناو 56- گۆمەسپان 57- دەرەبەند
- گۆمەسپان 58- سارتكە 59- قيرزەى رۆژھەلات 60- قيرزەى رۆژئاوا 61- گراو
- رۆژھەلات 62- قيرزەى خوارو 63- گۆرەشېرى خوارو 64- قەلاسنجى رۆژئاوا
- 65- قەلاسنجى رۆژھەلات 66- قەلاسنج خوارو ناوہراست 67- خۆران رۆژئاوا
- 68- خۆران رۆژھەلات 69- حاجى ئەحمەد 70- سۆرەبان 71- 72... گەرياوہ
- 73- حاجى ئۆمەر 74- 75... بانەمان 76- توه.

ئەوخانەوادەو كەسايەتپانەى وئراى خەلكى گۆندەكانى دەوروبەر بەشداريان لە ئاوەدانکردنەوہى سەربەن كردوہ جگە لە خەلكى گۆندەكان كە خێزانيان لەوى نيشتەجئ نەدەكرد چونكە رۆژانە يا وەرزانە هاتوچۆيان دەكرد بەتايبەتپيش خەلكانى گۆندى گەلياوہو ماوہلۇ كە زەويەكانى ئەو ناوچەيە (مەسەف) يا پاوان يا رەزى ئەوان بون بۆخزمەت كردنى رەزەكان ولەوہراندنى مەرو مالاتەكانيان هامشۆيان دەكرد وەكو نيشتەجئيون سەرەتا ئەم خێزانانە لەم شارە جئگير بون و بە پئى زنجيرەنديەكە كە لە خوارەوہ ئامازەمان پئيداوہ : بەكەم خێزان فەتاح مجيد حمدامين اغا دەبئ دوەميان : خدرحمد شەيخ وەسانى باوكى عەبدولخالق سئبەميان : مەحمود خۆرانى و چوارەميان : عمر ميكائيل عمر ناسراو بە عمئ هەركى و پئنجەميان : ملا عمر سەعيد و دواتر مستەفا قەساب و خليفە حمد و دواتر عوسمان وەستا حسن ناسراو بە عوسمان چاوشين ئيتەر لە دواى سالەكانى پەنجاوہ خەلك بە مەبەستى كاركردن بە لئشاو روى تئدەكەن ئەمە سەربارى ئەوہى خەلكانى گۆندەكانى دەوروبەر بەتايبەتپيش گەلياوہ هەروەكو پئشتر ئامازەمان پئداوہ بۇكاركردن و بەخئو كردنى مەرومالات و رەزو باخاتەكانيان هاتو چۆيان دەكرد كە تا ئەم دوايپەش ئاسەوارى رەزەكانيان مابو .

شياوى باسە بلئين يەكەم موختارى مەسەف (حسئن كريم سليم) دەبئ يەكەم فوئابخانەش لە سالى خويئندنى 1956-1957 دەبئ كە خويئندن لە خانوئكى گوزارى بەرئوہ دەبرئ كە پئى دەوترا خانوى ژمارە 4 دواتر ئەم خانوہ لە حەفتاكان كرايە بانكى رافدين ئەپارتمانى خويئندنگا بە فەرمى خويئندنگاى سەربەش بو دواتر خويئندنگاى سەلاحەدين ئەمان لە سالەكانى سەرەتاي شەستەكان دروست كران، يەكەم سالى خويئندنى ناوہندى سالى خويئندنى 1967-1968 بو يەكەم سالى خويئندنى دواناوەنديش سالى 1971-1972 بو .

وزەى كارەبا لە مەسەف لە شەستەكان بۇى هات پئشترپيش دوو مولدەى وەبەرھئنانى كارەبا هەبون كە لە پەنجاكانەوہ داندرابون . سەرچاوہ: نامەيەكى تايبەتپى كاك خاليد هەركى سەبارەت بە شارەدئى

پیرمام له 2010-02-06

تایبه تمه ندیه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: شارەدئ
زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی
شارەکان: ههولێر
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 581

پیرمیسى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621520>

گوندیکه سه ره به شاره دێی (ئه تروش)

تایبه تمه ندیه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 582

پیرومه را

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621522>

گوندیکه سه ره به شاره دێی (زاوینته)

تایبه تمه ندیه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 583

پیره فاتى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621521>

گوندیکه سەربە شارەدێی (زاوینە)

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 584

پیرەمەگرون

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011051015341957830>

چیا

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: چیا

شارەکان: سلێمانی

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 585

پیرەمەگروون

<http://www.kurdipedia.org/?q=201003012110173794>

ئۆردوگایەکی زۆرەملی بوو و ئیستا شارەدێیە و سەربە پارێزگای سلێمانییە.

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: شارەدێ

شارەکان: سلێمانی

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 586

پیره و مه ران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120303>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

رۆژه لاتى كوردستان

كویك ریسپۆنس كۆد:

بابه تی ژماره: 587

پیلک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120304>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

رۆژه لاتى كوردستان

كویك ریسپۆنس كۆد:

بابه تی ژماره: 588

پێباز

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010821091918758>

شاره دئ - گه رمیان

تاییه تمه ندییه کانی بابته

زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شاره کان: سلیمانى

رۆژه لاتى كوردستان

كویك ریسپۆنس كۆد:

بابه تی ژماره: 589

پینڤه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621523>

گوندیکه سه‌ربه شماره‌دیی (بیبو)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 590

پیده

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621524>

گوندیکه سه‌ربه شماره‌دیی (زاوینه)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 591

پێرومان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010120515430612363>

بیبو

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 592

پیشابیری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621525>

گوندیکه سەربە شارەدێی (رزگاری)

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: باشووری کوردستان

کوکیک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 593

پیلە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757672>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: مەریوان

ولایت: رۆژھەڵاتی کوردستان

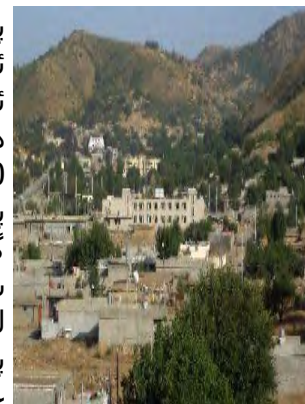
کوکیک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 594

پینجۆین

<http://www.kurdipedia.org/?q=20081219211906862>

پینجۆین دەکەوێتە 105 کم رۆژھەڵاتی سلێمانی و (15کم) لەسنوری ئێرانەو دوورە، ژمارە ی دانیشتوانەکە ی نزیکە ی 20 ھەزار کەسەو بەپیتی ئامارەکانی یەکیکی کەمئەندامانی کوردستان، لە شارەکەدا 475 کەمئەندام ھەبە. ھەرۆھە بەگوندەکانی چوار دەورییەو ژمارە ی دانیشتوانەکە ی دەگاتە 40 ھەزار کەسو ژمارە ی کەمئەندامەکانیشی لە ھەزار کەس زیاتر دەبێت. پینجۆین سالی 1950 کراو بە مەلەندی قەزاو ئیتەر لەرووی ئاوەدانییەو زیاتر گەشەیکردووە، ھەموو دامەزراوە خزمەتگوزارییەکانو پێداویستییەکانی ژپانی شارستانی تیدا بوو بۆ نموونە: فەرمانگە حکومییەکان، میوانخانە، گەرماو. لەئێستاشدا پینجۆین نەخۆشخانە یەکی گەرۆھو قوتابخانەو باخچە ی تێدایەو پێش ماوە بەکیش بانکیکی تیدا کرایەو. ھەرۆھە 24 کاتژمێر کارەبای حکومی ھەبە کە لە ئێرانەو راکیشراووە تۆری ئاوو ئاوەروشی تێدایە، زۆربە ی

شەقامەکانیشی قیرتاوکراون.

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوپنەوار: شارۆچکە
زمان - شیوەزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی
شارەکان: سلێمانی
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 595

پێندرو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621526>

گوندیکە سەر بە شارەدێی (مێرگەسور)

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 596

پێندرو

<http://www.kurdipedia.org/?q=201003041304283812>

گوندیکە دەکەوتتە باکوری پارێزگای هەولێر سەر بە شارۆچکەی مێرگەسۆر و شارەدێی شێروان مەزنە. ئەم گوندە یە کێکە گوندەکانی عەشیرەتی مزوری کە ئیستا بە هۆی شەری نێوان پەکەکە و تورکیا چۆل کراوە و ئاوەدان نییە. چەندین کانیای هەیە. سەرچاوە: ویکیپیدیا

بابەتی ژمارە: 597

پەچەسور

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120296>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایپه تمه ندییهکانی بابته

جوړی شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابته تی ژماره: 598

پهروپزخان

<http://www.kurdipedia.org/?q=200903051453571542>

دهروازهی سنوریی پهروپزخان که دهکەوتته باشوری رۆژهلاتی شاری سلیمانیه وه دهروازه پهکی بازرگانیی نیوان ههریمی کوردستان و ئیرانه که ههفتانه 2500 بۆ 3000 ئوتومیلی بارهه لگر هاتوچۆی پێدا دهکات، ئەو بارهه لگرانه شمه کو کهل و پهل، به تایپه تی خوراک، له نیوان ئیران و ههریمدا دهگوازه وه و هاوکات 1600 کرێکار له ههر دوو بهری ئەو مەرزەدا کار دهکەن. پهروپزخان (40کم) له باکووری رۆژهلاتی خانهقینه وه دووره.

تایپه تمه ندییهکانی بابته

جوړی شوین / شوینهوار: شوین

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابته تی ژماره: 599

په رهزۆن

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013032509400582613>

گوندیکی کوردنشین له باکووری ئیسرائیل

تایپه تمه ندییهکانی بابته

ئیسرائیل

ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 600

په سوی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120297>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 601

په نیه ران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120298>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 602

په یچوون

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009211021089569>

گوندیکی ناوچهی که لاتهرزان، سهر به شارستانی سنهیه. خه لکی په یچوون به شیوه زاری کوردپی ناوهندی قسه ده کهن. ژماره دانیشتوانی له ئاماره کانی سالی 2006 دا 232 کهس له 64 بنه ماله دا

بووه

سهرچاوه: ویکیپیڈیا

تایه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

كۆيك ريسپونس كۆد:

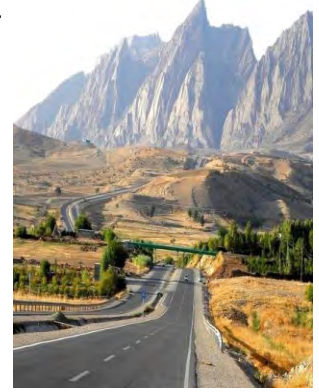
بابهتى ژماره: 603

تايين

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012120920433674274>

...

تاييه تمه ندييه كانى بابته
جۆرى شوين / شوينه وار: گوند
زمان - شيوه زار: كرمانجى باشور - سورانى
شاره كان: سليمانى
ولات: باشورى كوردستان
كۆيك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 604

تاتوان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012060421594665043>

به دليس

تاييه تمه ندييه كانى بابته
جۆرى شوين / شوينه وار: شاروچكه
زمان - شيوه زار: كرمانجى باكوور - باديني
شاره كان: به دليس
ولات: باكوورى كوردستان
كۆيك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 605

تاجيناوى

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120305>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 606

تاران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120306>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 607

تاراوه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120307>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 608

تازاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=200902201458561367>

گەرەکیکە لە تەنیشتی شاری سەفر. کۆی دانیشتوانی ئەم گەرەکە زیاتر لە 500 مأل دەبیّت و لە

پەرەسەندن دایە. ئەگەرچی ئەم گەرەکە بە تەواوی تێکەڵی شار بوو بەلام هێشتا بە فەرمی نکراو تە بەشیک لە شار و وەکوو گوندیک چاوی لی دەکریت. ئەمەیش بوو تە هۆکاری لاوازیوونی خزمەتەکان لەم گەرەکە. دانیشتوانی ئەم گەرەکە لە خزمەتەکانی ئاو، کارەبا، گاز، تەلەفۆن، ئەسفالت بی بەشن.
سەرچاوه: ویکیپیدیا

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گەرەک

شارەکان: سەقز

ولایت: رۆژهەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 609

تازاوا 2

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010114074021329>

یەک لە گوندەکانی رۆژهەڵات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: رۆژهەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 610

تازاوا ئاسف

<http://www.kurdipedia.org/?q=200905261627271772>

یەکیک لە دێیەکانی دەورووبەری شاری دیواندەرەییە لە رۆژهەڵاتی کوردستان. بە پێی ئاماری سەرژمێری سالی 2006، ئەم دێیە پێک هاتوووە لە 44 بنەمالە و ژمارەیی دانیشتوانیشی 291 کەسە. سەرچاوه: ویکیپیدیا

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: رۆژهەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 611

تازاواي ئيسياوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009230937339597>

گونديکي ناوچهی که لاتهرزان، سەر به شارستانی سنهیه. خه لکی تازاواي ئيسياوا به شیوه زاری کوردی ناوهندی قسه دهکهن. ژماره ی دانیشتوانی له ئاماره کانی سالی 2006 دا 334 کهس له 82 بنه ماله دا بووه. سەرچاوه: ویکیپیدیا

تایبه تمه ندیه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 612

تازاواي دۆله رهش

<http://www.kurdipedia.org/?q=200905261628121773>

یه کپک له دیکانی ده وروبهری شاری دیوانده رهیه له رۆژه لاتی کوردستان. به پپی ئاماری سەرژمیری سالی 2006، ئەم دپیه پیک هاتوو له 20 بنه ماله و ژماره ی دانیشتوانی 129 کهسه. سەرچاوه: ویکیپیدیا

تایبه تمه ندیه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 613

تازاواي سوڤيله

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757646>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

شاره کان: مه ریوان

ولات: روژه لاتی کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابته تی ژماره: 614

تازاواي سهردانان

<http://www.kurdipedia.org/?q=200905261629521774>

یه کێک له دێیه کانی دهووبه ری شاری دیوانده ره یه له روژه لاتی کوردستان. به پێی ئاماری سهرژمیری سالی 2006، ئەم دێیه پێک هاتوو له 27 بنه ماله و ژماره ی دانیشتهوانیشی 166 که سه سهرچاوه: ویکیپیدیا

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: روژه لاتی کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابته تی ژماره: 615

تازاواي قازی

<http://www.kurdipedia.org/?q=200905261630511775>

یه کێک له دێکانی دهووبه ری شاری دیوانده ره یه له روژه لاتی کوردستان. به پێی ئاماری سهرژمیری سالی 2006، ئەم دێیه پێک هاتوو له 16 بنه ماله و ژماره ی دانیشتهوانی 86 که سه سهرچاوه: ویکیپیدیا

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

شاره کان: دیوانده ره

ولات: روژه لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 616

تازاواي قهلاجوخ

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009230938179598>

گوندیکي ناوچهی که لاتهرزان، سەر به شارستانی سنهیه. خه لکی تازاواي قهلاجوخ به شیوهزاری کوردیی ناوهندی قسه دهکهن. ژمارهی دانیشتوانی له ئامارهکانی سالی 2006 دا 134 کهس له 27 بنه ماله دا بووه. سەرچاوه: ویکیپیدیا

تاییه تمه ندییهکانی بابته

جوړی شوین / شوینهوار: گوند

ولات: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 617

تازاواي گولانه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504757807>

گوند

تاییه تمه ندییهکانی بابته

جوړی شوین / شوینهوار: گوند

شارهکان: دیواندهره

ولات: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 618

تازاواي مهجیدخان

<http://www.kurdipedia.org/?q=200905261632191776>

یه کپک له دپکانی دهوروبهري شاری دیواندهرهیه له رۆژهلاتی کوردستان. به پپی ئاماری سه رژمیری سالی 2006، ئەم دپیه پپک هاتوو له 53 بنه ماله و ژمارهی دانیشتوانی 362 کهسه.

سەرچاوه: ویکپیډیا

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

دیوانده ره

رۆژه لاتى كوردستان

كویك ریسپونس كۆد:

بابه تی ژماره: 619

تازاواي مه ران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504457751>

گوند

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

دیوانده ره

رۆژه لاتى كوردستان

كویك ریسپونس كۆد:

بابه تی ژماره: 620

تازاواي هيجان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010101311022410056>

یه کۆک له دیکانی ده وروبهری شاری دیوانده ره یه له رۆژه لاتى كوردستان. به پینی ئاماری سه ره ژمیری سالی 2006، ئەم دێیه پیک هاتوو له 25 بنه ماله و ژماره ی دانیشتونانی 184 كه سه . سەرچاوه: ویکپیډیا

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

رۆژه لاتى كوردستان

كویك ریسپونس كۆد:

بابه تی ژماره: 621

تازاواي وهزير

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010101311022410045>

یه کۆپک له دیکانی دهووروبهاری شاری دیواندهرهیه له رۆژهلاتی کوردستان. به پیتی ئاماری سه رزمییری سالی 2006، ئەم دێیه پیک هاتوو له 43 بنه ماله و ژماره ی دانیشتوانی 274 که سه . سه رچاوه: ویکیپیدیا

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 622

تازاواي که یخه سه ره و

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009211230459571>

گوندیکی ناوچه ی که لاتهرزان، سه ر به شارستانی سنه یه. خه لکی تازاواي که یخه سه ره و به شیوه زاری کوردیی ناوه ندی قسه ده که ن. ژماره ی دانیشتوانی له ئاماره کانی سالی 2006 دا 56 که س له 11 بنه ماله دا بووه . سه رچاوه: ویکیپیدیا

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 623

تازه ئاباد امین

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504657790>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

شاره کان: دیوانده ره

ولات: رۆژهلاتی کوردستان

كۆيىك رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 624

تازە ئاباد بزن قران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504657782>

گوند

تايپەتمەندىيەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

شارەكان: ديواندەرە

ولآت: رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 625

تازەدى

<http://www.kurdipedia.org/?q=200902201500311368>

رژىمى ئىسلامى ناوى ناوہ "ئىسلاماوا" يەكچىك لە دىيەكانى دەوروبەرى شارى ديواندەرەيە لە رۆژھەلاتى كوردستان. بە پى ئامارى سەرزىمىرى سالى 2006، ئەم دىيە پىكھاتووہ لە 19 بنەمالە و ژمارەى دانىشتوانىشى 120 كەسە.

تايپەتمەندىيەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

ولآت: رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 626

تازەقەلا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120308>

يەك لە گوندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەندىيەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولات: رۆژهلاتى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 627

تازه كەند

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120309>

يهك له گوندهكانى رۆژهلات

تايپه تمه ندييه كانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولات: رۆژهلاتى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 628

تاژان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120310>

يهك له گوندهكانى رۆژهلات

تايپه تمه ندييه كانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولات: رۆژهلاتى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 629

تاژاندهرى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120311>

يهك له گوندهكانى رۆژهلات

تايپه تمه ندييه كانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولات: رۆژهلاتى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 630

تازيكا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621527>

گوندیکه سه ره به شاره دپي (سه رسنگي)

تايپه تمه ندييه كانى بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولات: باشوورى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 631

تازه بان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120312>

يهك له گونده كانى رۆژهلات

تايپه تمه ندييه كانى بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولات: رۆژهلاتى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 632

تاشه كه وه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120313>

يهك له گونده كانى رۆژهلات

تايپه تمه ندييه كانى بابته

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
رۆژهلاتى كوردستان
ولات:
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 633

تانجهرۆ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013021614244975801>

تايپه تمه ندييه كانى بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: رووبار
شاره كان:
ولات:
كويك ريسپونس كۆد:
سليمانى
باشوورى كوردستان

بابهتى ژماره: 634

تاهير بوغه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120314>

يهك له گونده كانى رۆژهلات

تايپه تمه ندييه كانى بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
رۆژهلاتى كوردستان
ولات:
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 635

تاوه گوز

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120315>

يهك له گونده كانى رۆژهلات

تایبه تمه ندیه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
رۆژه لاتى کوردستان
ولات:
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 636

تاوه گوزى

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120316>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندیه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
رۆژه لاتى کوردستان
ولات:
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 637

تاوه گوزه

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120317>

سه لاس
یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندیه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
رۆژه لاتى کوردستان
ولات:
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 638

تاڤگه ی گه چان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012011420412763831>

تاڤگه‌ی گه‌چان، ده‌که‌وێته 15 کیلۆمه‌تری باکووری شارێ ئیلام له رۆژه‌لاتی کوردستان. هه‌روه‌ها په‌کێکه له شوێنه گه‌شتوگوزارییه‌کانی شارێ ئیلام.

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جوړی شوین / شوینه‌وار: سه‌یرانگا
شاره‌کان: ئیلام
ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان
کوێک ریسپۆنس کوډ:

بابته‌ی ژماره: 639

تالاو

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120318>

یه‌ک له گۆنده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند
ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان
کوێک ریسپۆنس کوډ:

بابته‌ی ژماره: 640

تالای ززم

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012011420183363829>

تالای ززم ده‌که‌وێته 74 کیلۆمه‌تری رۆژه‌لاتی شارێ ئیلامی رۆژه‌لاتی کوردستان. رووبه‌ره‌که‌ی نزیکه‌ی یه‌ک هېکتار (10 هه‌زار مه‌تر) ده‌بێت، به‌رزی له ئاستی رووی ده‌ریاوه 675 مه‌تره. ئەم ئاوه به‌ شیوه‌ی کانێ هه‌لده‌قولی و به‌شیوه‌یه‌کی هه‌میشه‌یی هه‌یه. له چوارده‌وره‌که‌یدا پووش و په‌لاش و جوړه‌ها گیا رووون و له‌ناویاندا جوړه‌ها زینده‌وهر ده‌ژین.

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جوړی شوین / شوینه‌وار: رووبار
شاره‌کان: ئیلام
ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 641

تالەجار

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120319>

پەك له گوندهكانى رۆژهلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 642

تالەوهران

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009230938499599>

گوندیکی ناوچەى كەلاتەرزەن، سەر بە شارستانی سنەپە. خەلكى تالەوهران بە شپۆهەزارى كوردپى ناوهندى قسە دەكەن. ژمارەى دانىشتوانى لە ئامارەكانى سالى 2006دا 203 كەس لە 51 بنەمالەدا بوو.

سەرچاوه: ويكيپىديا

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 643

ترانشى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621528>

گوندیکە سەر بە شارەدێی (کانى ماسى)

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوړی شوین / شوینه وار: گوند
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 644

تراونشی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621529>

گونديکە سەربە شارەدێی (کانی ماسئ)

تایبه تمه ندييه کانی بابەت
جوړی شوین / شوینه وار: گوند
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 645

تره سپیی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621530>

گونديکە سەربە شارەدێی (باتیل)

تایبه تمه ندييه کانی بابەت
جوړی شوین / شوینه وار: گوند
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 646

تروانش

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621532>

گونديکە سەربە شارەدێی (کانی ماسئ)

تایبه تمه ندييه کانی بابەت

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولات: باشوورى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 647

تروانشى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621534>

گونديكە سەربە شارەدېي (كانى ماسئ)

تايپه تمه ندييه كانى بابەت
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولات: باشوورى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 648

تركاشه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011060410021060193>

سەربە شارى بۆكان

تايپه تمه ندييه كانى بابەت
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
زمان - شيوه زار: كرمانجى باشوور - سۆرانى
شاره كان: بۆكان
ولات: رۆژه لاتى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 649

تركەش

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120321>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 650

تسەین

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013050212290278706>

یهک له گەرەکه تورکومان-شیعهنشینهکانی شاری کەرکوک

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گەرەک

زمان - شپۆهزار: تورکومانی

شارەکان: کەرکوک

ولایت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 651

تفتیله

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504657778>

گوند

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: دیواندەرە

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 652

تگرباری

<http://www.kurdipedia.org/?q=200905261150381768>

یه کۆک له دێیه کانی ده‌وروبه‌ری شاری دیوانده‌ره‌یه له رۆژه‌لاتی کوردستان. به پێی ئاماری سه‌رژمه‌پرسی سالی 2006، ئەم دێیه پێک هاتوو له 61 بنه‌ماله و ژماره‌ی دانیش‌توانیشی 395 كه‌سه. سه‌رچاوه: ویکيپېدیا

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

وڵات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته‌ی ژماره: 653

تل الريم

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420400592517>

...

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

زمان - شپوه‌زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شاره‌کان: مه‌خموور

وڵات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته‌ی ژماره: 654

تل موسا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621537>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دێی (ژمار)

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

وڵات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 655

تلاکوری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010120502130812350>

مانگیشک

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 656

تلخش

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621538>

گوندیکه سه ره شاره دپی (سیمیله)

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 657

تلخشی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621540>

گوندیکه سه ره شاره دپی (نهلقوش)

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 658

تلمۆس

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014110416412677874>

...

تاییه تمه ندییه کانی بابهت

جۆری شوپن / شوپنه وار: گوند

کرمانجیی باکوور - بادینی

شاره کان: شنگال

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 659

تلکوچهر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102816181988138>

...

تاییه تمه ندییه کانی بابهت

جۆری شوپن / شوپنه وار: شارهدی

کرمانجیی باکوور - بادینی

ولآت: روژئاوای کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 660

توارمه لا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009241152589611>

گوندیکی ناوچهی که لاتهرزان، سهر به شارستانی سنه به. خه لکی توارمه لا به شیوه زاری کوردیی ناوهندی قسه ده کهن. ژمارهی دانیشتوانی له ئاماره کانی سالی 2006 دا 649 کهس له 135 بنه ماله دا بووه.

سەرچاوه: ويکيپېدیا

تایپه تمه نندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 661

تواره رووته

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009241541189612>

گوندیکی ناوچهی که لاتهرزان، سەر به شارستانی سنهیه. خه لکی تواره رووته به شیوه زاری کوردپی ناوهندی قسه ده کهن. ژماره ی دانیشتوانی له ئاماره کانی سالی 2006 دا 640 کهس له 154 بنه ماله دا بووه.

سەرچاوه: ويکيپېدیا

تایپه تمه نندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 662

توانی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120342>

یه ک له گونده کانی رۆژه لات

تایپه تمه نندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 663

توتئاغاج

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120343>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

رۆژه لاتى كوردستان

كویك ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژماره: 664

توتم

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621547>

گوندیکه سه ره شه ده تی (بیبو)

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

باشووری كوردستان

كویك ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژماره: 665

تورجان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010110713434210596>

گوندیکى ناوچه ی بۆکان

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

رۆژه لاتى كوردستان

كویك ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژماره: 666

تورجان 2

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010114074021330>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 667

تورکمانکەندی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120344>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 668

تورەق

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012021911414864254>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیبۆەزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: ھەولێر

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 669

تۆزهل

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120345>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایهتیهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 670

تۆزهل

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012112417101173859>

...

تایهتیهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 671

تولهکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120346>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایهتیهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 672

تونوولی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120347>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 673

تووتووندهر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465857685>

گوند

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینهوار: گوند

شارهکان: مه‌ریوان

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

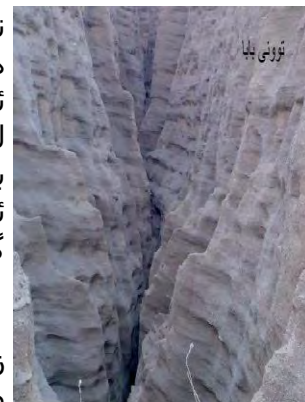

بابەتی ژماره: 674

توونی بابا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014062115023676788>

توونی بابە ناوه‌که‌ی به‌لای به‌شیک‌کی زۆر له‌دانیشتوانی سنوری دهره‌ندیخان و گه‌رمیانه‌وه‌ ناشنایه‌و به‌شیک‌کی زۆریشیان چیرۆکه‌که‌ی ده‌زانن، ئەمه‌ جگه‌ له‌وه‌ی له‌رووی جیۆلۆجییه‌وه‌ لێکدانه‌وه‌ی جیاوازی له‌سه‌ره‌، به‌پێی لێکدانه‌وه‌ زانستییه‌کان، ته‌مه‌نی ئەم توونه‌ نزیکه‌ی ملیۆنێک ساله‌و به‌هۆی کارلێکه‌ سروشتییه‌کانه‌وه‌ دروستبووه‌، ئەمه‌ جگه‌ له‌وه‌ی گێرانه‌وه‌ی ئەفسانه‌شی له‌سه‌ر هه‌یه‌و دانیشتوانی ناوچه‌که‌ چیرۆکه‌که‌یان ده‌ماوده‌م گێراوه‌ته‌وه‌.

زۆر ترسناکه

مام‌غالی‌عه‌لی‌رۆسته‌م‌پیاویکی‌به‌ته‌مه‌نی‌گوندی‌بزستا‌کانه‌که‌نزی‌کت‌رین‌گونده‌له‌تونه‌وه‌که‌وه‌،‌وتی:‌‌ده‌گێرنه‌وه‌‌ئەم‌توونه‌‌هه‌رکه‌س‌رۆیش‌تۆته‌‌ناوی

نه گه پراوه نه وه، نه مهش به هوئی نه و شیوه و پیکهاته سه رسوره پنه ره وه
که هه به تی، که تاراده په کی زور تر سناکه.

کورو باوکیک

ده شلیت: هه به پیی گپرا نه وه کان، دواچار پاشایه ک پریارده دات کچه که ی
خوی پیشکesh به و که سه بکات که ده رواته نیو توونه که و زانیاری له سه ری بو
دینیت، سه رنه نجام کوریک که زور عاشقی کچه که ی ده بیت، پریار ده دات
له گه ل باوکیدا پروات و پاش گه یشتنیان شه و یان به سه ردا دیت زور
تووشی ترسو و دله راوکی ده بن، بویه باوکی کوره که پریار ده دات به پیچه وانه ی
په کتره وه بخه ون، (واتا سه ری کور له خواره وه بیت و سه ری باوکه که
له سه ره وه بیت.)

مام عالی ناماژه ی به وه کرد: کاتیک نه و گیانداره ده رده که ویت و ده بینئ یه ک
مروفن و دوو سه ری ان هه به، ده لیت: (توونی باه عومره هه زارو نه وه دو نو ده ر
هیشتا نه مدیوه ناده می دوو سه ره)، نه و گیانداره به بیننی نه و دیمه نه
ده روات و پاشان کورو باوک به سه لامه تی ده گه رنه وه، بویه نیر نه و ناوه ی
پنوه ده نریت، که هه ندیک پپیانواپه ناوی باوکی کوره که باه عومره بووه،
هه ندیکی تر پپیانواپه زیاتر لیکدانه وه ی زمانه وانیه که په تی، واته ته مه نیک
ده ویت بو نه وه ی به و توونه دا پرویت.

هه مووی له چه و پیکدیت

سه رکه وت غازی دکتور له زانکوی گه رمیان که هاوکات پروانامه ی دکتورای
له سه ر نه و ناوچه په هه به به PUKmedia ی راگه یاند: توونی باه عومره
له رووی پیکهاته ی جیولوجیه وه، پیکدیت له پیکهاته جیولوجیه کانی به ختیاری،
یان ناویکی تری هه به له عیرا قدا مقدا دیه و بای حه سه ن، له وه به ختیاری و
نه په به ختیاری، که هه مووی له چه و پیکدیت، بوجی له و شوپنه رویداوه، یان
نه و پیکهاتانه هاتوونه ته ناراه، نه ویش ده گه رنه وه بو پیکهاته که ی و لاریبه که ی
له گه ل ریژه ی بارانباریندا.

به سی ئراسته دا ده روات

وتیشی: خو له شوینی تریشدا چه و هه به، به لام له به رنه وه ی له وی لاریبه که
واته چینه به رده کان لارن و تا به ره و سه ره وه پروین ریژه ی بارانبارین زیاد
ده کات و که ریژه ی بارانبارین زیادیکرد به نیوان چینه کاند ده روات، نیوان
چینه کانیش لاوازن و به مهش زوو تووشی داخوران ده بیت، بویه به م شیوه یه
به سی ئراسته دا ده روات، په که میان به ره و رووبه روو یان په لاته نیشته کاند یان
به قولایی، نه م جوړه یان زیاتر به قولایی و رووبه روودا زیاتر رووده دات، وتیشی:
پنستر نه م توونه وا قول نه بووه، هپواش هپواش به پیی تپه ربوونی کات،
باران بارین له و ناوچه په دا زور تر بووه و نیستا که متره یان له و شوپنه شیوازی
جیولوجی و جیومور فولوجی جیاوا زمان هه به و هیزی رامالین کاتی
خوی زور تر بووه، بویه نیستا وانیه و که متر رووده داته وه.

گه رانه وه ی تپدا نییه

بەپىرى لىكدا ئەۋە ئەفسانە يىپەكانو ئەۋ چىرۆكەى لەسەر توونى باپە عومرە ھەپە، گواپە ھەركەسىك پىيدا پىروات گەرانەۋەى نىپە، بەلام دكتور سەركەۋى غازى پىپواپە ئەۋە تەنھا ئەفسانە يىپەو لەم لايەنەشەۋە زياتر پەيوەندى بەشپوازە جىۋلۇجىيەكەپەۋە ھەپە، چونكە رووبەرى ئەم توونە زياتر لە نۆ كىلۇمەترەۋ لەۋ ناۋچەپەشدا نۆ توونى تر ھەپە، بەلام بچوۋكنو ئەۋەندەى ئەم نابن.

وتىشى: ترسناكىيەكەى لەۋەداپە كە لاتەنىشتەكانى زۆرەرزىنو مرۇف ناتوانىت پىيدا سەركەۋىت، چونكە رامالىنەكە بەرەۋ قولايى بوۋە، ئەمە جگە لەۋەى درىزىيەكەى زۆرەۋ خەلك ناتوانىت ھەموۋى بىرىت، ھەرۋەھا ئاۋى تىداپەۋ زەۋىيەكەى نەرمەۋ قاچى پىدا دەچىنە خوارەۋە، ئەمەش دەپىنە ھۆى ماندوۋبوۋنو ناتوانىت بگەپتە كۆتايىپەكەى.

لەپارەى تەمەنى ئەۋ رووداۋە سروسىتىيەۋ دروستبوۋنى توونى باپە عومرە، دەلىت: ئەۋەى كەدەبىنرىتو بەپىرى لىكدا ئەۋە جىۋلۇجىيەكان، توونەكە بۆ سەردەمى چوارى لەجىۋلۇجىدا دەگەرىتەۋە، واتە كەمتر لەملىۋىت كىك سال تەمەنى دەپىت.

بكرىت بەناۋچەپەكى گەشتىارى دانىشتوانى سنورى گەرمىيانو قەزاي دەربەندىخانو ناۋچەكە پىپانواپە كە توونەكە دەتوانىت بكرىت بەناۋچەپەكى گەشتىارى، بەلام بەتەۋاۋى پىشتگوپىخراۋەۋ ئەۋەش واىكردوۋە كەمترىن ھاۋولاتى سەردانى بكن.

ئارام رەھىم مامۇستا لەگوندى بزىستاكان بۆ PUKmedia وتى: بەھۆى نەبوۋنى رىگەۋ دوۋرى شوپنەكەۋ گىرنگى نەدان بە توونى باپە، كەس ھىندە سەردانى نەكردوۋە، وتىشى: دەتوانىت ئەم شوپنە بكرىتە ناۋچەپەكى گەشتىارىۋ حكومت پروژەى بۆ دابىن بكات، تا خەلك لەناۋچە جىاۋازەكانەۋە سەردانى بكن، چ لەروۋى ناسنامەى ناۋچەكەۋ چ لەروۋى ھاتنو زۆرۋوۋنى ژمارەى گەشتىارەۋە، كارىگەرى خۆى دەپىت بۆ كەرتى گەشتىارى.

لەبەرنامەداپە

ئەنۋەر ھەمە عەلى بەرپوۋەبەرى گەشتوگوزارى دەربەندىخان بە PUKmedia ى راگەپاند: شوپنە گەشتىارىيەكانى دەربەندىخان زۆرن، بۆپە بەپىرى قۇناغ كارىان لەسەر دەكەپنو بەرنامەمان ھەپە لەقۇناغەكانى داھاتوۋدا ئەۋ ناۋچەپە بكن بەناۋچەپەكى گەۋرەى گەشتىارىۋ لەماستەرىلانى شوپنە گەشتىارىيەكانى سنورى دەربەندىخاندا داخلكراۋەۋ گىرنگى تايپەتى پىدراۋە.

وتىشى: راستە رىگەكەى خۆلە، بەلام يەكىك لەچىژەكانى ئەۋ توونە ئەۋەپە كە بەپىرى پىيدا پىرۇپىتو بىپىنىت، ھەركات بودجەى بۆ تەرخانكراۋ خراپە بەرنامەۋە، ئەۋە وردەكارى تەۋاۋى لەۋ لايەنەۋە بۆ دەك. سەرچاۋە pukmedia :

تايپەتمەندىيەكانى بابەت
جۆرى شوپن / شوپنەۋار: ناۋچە

سلیمانی
باشووری کوردستان

شاره کان:
ولآت:
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 675

تووی مهلیک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010112621284110903>

له باکووری شارێ سلیمانی، له ساله کانی سی و چلی سهدهی رابردوو (حهوزیکێ گهوره) ی ههبوو له بههارا پر ئهبوو له ئاو، لهوهو پيش دارودرهختی له بهرابوو، خهلك له بههارا نهچوونه ئهوك بۆ سهيران. ئهم ناوچه په مولكی شیخان بوو. لهكاتێكدا دروستكرا كه شیخ مهحمود حوكمدار بوو، بۆیه ناوئا تووی مهلیک.

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گهههک

باشووری کوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 676

تووهسووران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757630>

گوند

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

مهريوان

شاره کان:

رۆژهه لاتی کوردستان

ولآت:

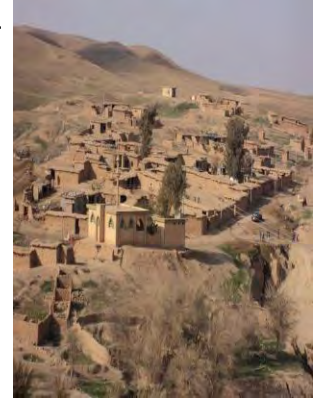
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 677

توکن

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013042320180178756>

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 678

تۆبزاوی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120348>

یەک لە گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولآت: رۆژهەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 679

تۆراختەپە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465657624>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
شارەکان: مەریوان
ولآت: رۆژهەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 680

تۆمار

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012121020530974286>

...

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شاره کان: کەرکوک

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 681

تۆکلان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120349>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژه لات کوردستان: ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 682

تیانی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621548>

گوندیکه سه ره شاره دپی (زاخو)

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 683

تیربار

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120350>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 684

تیلەکو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120352>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 685

تین

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120353>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 686

تیکاب

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120351>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 687

تێژتێژ

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009241543519614>

گوندیکی ناوچهی كه لاتهرزان، سه‌ر به شارستانی سنه‌یه. خه‌لكی تێژتێژ به شیوه‌زاری کوردیی ناوه‌ندی قسه ده‌که‌ن. ژماره‌ی دانیشتوانی له ئاماره‌کانی سالی 2006دا 282 کەس له 66 بنه‌ماله‌دا بووه.

سه‌رچاوه: ویکیپیدیا

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 688

ته‌پی که‌ره‌م

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014010215514186906>

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
زمان - شیۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی
شارەکان: سلێمانی
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 689

تەپە بۆرە

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009261531439651>

گوند - سلێمانی
سەرچاوەی وێنە: فەیسبۆوکی قەیس قەرەداخی

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
زمان - شیۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی
شارەکان: سلێمانی
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 690

تەپەرەش

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120322>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
رۆژھەلاتی کوردستان
ولآت: کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 691

ته په کوره

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014010315393992771>

تاییه تمه ندییه کانی بابته
جوړی شوین / شوینه وار: گوند
زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی
شاره کان: سلیمان
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 692

ته حلاقا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621543>

گوندیکه سه ره به شاره دیی (سه رسنکی)

تاییه تمه ندییه کانی بابته
جوړی شوین / شوینه وار: گوند
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 693

ته ختی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120324>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تاییه تمه ندییه کانی بابته
جوړی شوین / شوینه وار: گوند
ولات: رۆژه لات کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 694

تەختی زەنگی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011051821345758040>

گوند - کامیاران

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوپن / شوپنەوار: گوند

وڵات: رۆژھەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 695

تەختی سلیمان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008201248484806>

ناوچەى كۆنى (تەختى سلیمان) كه له (42) كیلۆمەترى باكوورى رۆژھەڵاتی شارى تىكاب لە پارێزگای نازەربایجانی رۆژئاوا، لەو ناوچە كۆنانەیه كه بە شیکه له کوردستان و سالانه ههزاران گهشتیاری ئێرانی و بیانی رووی تێدهکەن.

ئەم ناوچەیهو دەریاچەکهی که لەسەر ناوچەیهکی بەردینی سروشتی وهستاوه، ئەم بەشە بەردینه لهخودی خۆل و خاشاکی ئاوی دەریاچەکه بەدریژایی تەمەنی دروستبووهو کارناسان پێیانوايه که له(3) ههزار سال پێشترهوه مروف لهم ناوچه ژیاوهو پهکێک لهگرنگترین شوپنەواره میژووویهکانی ئێرانه، که وهکو چوارهمین شوپنەواری میژووپی ئێران لهریکخراوی چیهانی یونیسکویدا تۆمارکراوه. سهرحاوه: مالپهري کوردستانی نوێ

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 696

تەرزلو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120325>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 697

تەرزیلو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120326>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 698

تەرگاران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120328>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 699

تەرمەکچی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120329>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 700

تەرۆالقروه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120330>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 701

تەرکیوپیران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120327>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 702

تەرەتەوهن

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014010215595586904>

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند
زمان - شیوەزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی
شارەکان: سلێمانی
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 703

تەشار

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120331>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند
ولآت: رۆژھەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 704

تەشکی تیلەکو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120332>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند
ولآت: رۆژھەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 705

تەعلاقا

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

ولات:

کوێک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 706

تەق تەق

بەرئۆبەری ناحیە: کاکەخان نەسرەدین رووبەر: 474کم دووجا گوند: 26 باری رووی زەوی: دەشت: 35% گرد: 64,5 چیا: 0,5 ناحیە تەق تەق، یەکیکە لەشارۆچکە خۆشو دلگیرەکانی دەقەری باکووری خۆرەلاتی کەرکووک و سەر بە قەزای کۆیە، گەر گرنگی پیدری دەبێتە شوپێکی گەشتیاری بەتایبەتی کەناری زییەکە. کەوتوووەتە باکووری خۆرەلاتی شاری کەرکووک بەدووری 57 کم و سەر بەبازیری کۆییەو کەوتوووەتە باشوورییەو بەدووری 23 کم، و کەلەناری خۆرئاوای زیی بچووکە. بەهۆی گرنگی هەلکەوتەتی شوینەکە و پردهکە یەو بوووەتە رایەلە یە بەیەک گەیانندی ناوچەکانی کەرکووک و کۆیە و پشدر بیتوین و قەلادزی تا سەر سنوور گرنگیە تری ئەم شارۆچکە یە ئەو بە بوووەتە خالی یە کتر پرو تیکەل بوونی شیوہ ناخاوتنەکانی هەولیری و کەرکووکی و سلیمان و کۆیی و لورییەکانی خۆرئاوای تەق تەق شیوہ ناخاوتنێکی تایبەت بە دانیشتوانی تەق تەقیان، پیکویناوە، دەکری ناوی لیبیریت پەلکە زێرینە زمانی کوردی. لەبەر ئەوەی ئەم شارۆچکە یە پشتر لەزێر دەسەلاتی حکوومەتە یەک لە دوا یەکەکانی عێراق بوو، بەرپرسیانی یە کە کارگێرییەکانی عەرەب و سەر بەرژیمەکان بوون، هیچ گرنگیان پئی نەداوە، بەتایبەتی لە کاتی رژیمی بەعس، بیبەش بوو لە بچووکتین خزمەتگوزاری، لی لەسالی دووھەزارو قوئاغی 2005 بەتایبەتی لەھەموو بوارەکانی هەنگاوی باش نراوە بۆ پشکەوتن و گەشە کردنی. گەرەکەکانی تەق تەق: رزگاری، سەربەستی، رووناک، شەھیدان، گۆرقەرەج، بەختاری، ئاشتی، ژمارە دانیشتوانە کەیشی پتر لە 16000 کەسە، و 26 (مالپەری پارێزگای هەولیر) گوندی بەسەرەو یە، گرنگترین و گەرەترینیان هەردوو گوندی ئیلنجاغ و باغەجێرە. میژووی دامەزراندنی تەق تەق، وەکو گوند نەزانراوە، شیمانە دەکری وەکو زۆریە گوندەکانی تری کوردستان لە سەدەکانی پانزەو شانزەو بەتایبەتی لە کاتی حوکمرانی عوسمانییەکان لەژیانی کۆچەرییەو بووین بە گوندنشین و بەر لەسالی 1900 تەنھا فەرمانگە یەکی گومرکی باج کۆکردنەو یە لیبووە بۆگومرک کردنی بەروبوومی کشتوکالی وەک توتن و خەلووزو دانەوێلەو نازەلی زیندو. میژووی بەشارۆچکە بوونیشی دەگەریتەو بە سەرەتای سالانی سەدە بیستەم، بەریتانیەکان پش ئەو یە عێراق داگیرکەن لەریی سیخوڕەکانیاوە روویوێکی ناوچەکانی عێراق دەکەن، لەپاش لیکۆلینەو یە زۆر بۆیان دەرەدەکەوێت.

ئەو ھەببەلەپاش بەبازىرى كوردنى كۆپە، لەرىكەوتى 111919 دەكرى
 بەشارۆچكە و مەلا ھەوئىزاغاي غەفوورى كراوھ بەرئۆھبەرى ناحىە، سەرھەتا
 تەنھا بەرئۆھبەرايەتى ناحىە و بىنكەپەكى پۆلىسى لى دەبى دواتر يەكە
 كارگىرپىيەكانى تر دىنە دامەزراندن و لەپاش شۆرشى 14 كى تەموزى 1958
 سەرۆكايەتى شارەوانى لى دادەمەزرىنن. ناوى تەق تەق لەكاتى
 دروستبوونى گوندەكە چەندىن مالى لە چەندىن تىرەو ھۆزىكى جياوازەوھ
 ھاتوون و ھەركەيان دوور لەپەكتىر و ھەركەسى بۆ خۆى تاك تاك خانوو
 دروست دەكەن، پىيان گوتوون تاك تاك، لەپاش دامەزراندنى دەولەتى عىراق
 و لەپەكەم سەرژمىرى و ناوئوسىندا، لەبەر ئەوھى ناوئوس و سەرژمىرەكان
 ھەرب بونە لەجياتى ئەوھى بنووسن تاك تاك نووسىويانە(گ ق گاق) و
 لەزمانى كوردپىش وشەى(تاق) ھەپە. ئاراس عومەر فەتھوللا ناسراو بە
 ئاراس ئىلنجاغى نووسەرو راگەياندىكار و نووسەرى كىبى (تەق تەق پەلكە
 زىرىنەى كەنارى زىى بچووك) لەبارەى ناوى تەق تەق لەچىوھە ھاتووه و چ
 مانايەك دەبەخشى، ووتى: بىرو بۆ چوون و بالۆرەى جياواز ھەپە لە بارەى
 ناوھەكەوھە ديارترىيان چىرۆكىكى كۆنى ئەفسانە ئاسانە ھەپە باس لە
 لافاوىكى زىى بچووك دەكات چۆن گوندى كەلەكچى بردووه، و
 دانىشتوانەكەى ئاوارەى گوندەكان قەرەناو و جگىلەو كانى رەش و تەق تەقى
 ئىمىرۆ دەبن، ديارترىن كەسايەتى ناو چىرۆكەكە (نەنە ھەلومەپە) پىرەژىكى
 بەسالاجووى ئازابووه، لافاوهكە ھىناويەتى و لە كەندىرىك گىرساوتەوھە و پى
 دەلپن: كەندىرى نەنە ھەلومە، ئەو كەندىرە ئىستا لەزىوان ھەردوو بىناى لقى
 كشتوكالى و ئۆزىدى تەق تەقە، و تاكو ئەمىرۆش دەگىرئەوھە دەلپن: نەنە
 ھەلومە و تووبەتى: ئەوھە چى بوو تەقەتەقى بەرد كاسى كردىن، گواپە ناوى
 تەق تەق لەو قسەپەى نەنە ھەلومەوھە ھاتووه. لەبارەى مېژوووى دروست
 كوردنى پردەكەشەوھە وتى: لە سالى 1954 لەلاپەن كۆمپانىيەكى ھەرەپى و
 بەسەرپەرشتى وەزارەتى ئاوەدانكردنەوھى سەردەمى (مەلىك فەيسەل) كى
 بچووك رووئىوئىكى ناوچەى تەق تەق دەكەن و دواتر لەلاپەن كۆمپانىيەى (بىتۆن
 مونىر باو) كى ئەلمانى بە پىرى 750000 دىنار دروست كردنەكەى جىبەجى
 دەكات، پردەكە لە دوانزە دىنگە پىكھاتووه، و بەچوارە كەوانەى كەمەرەپىيەوھە
 بەپەكەوھە گىردراوھە. لە 111958 و بە ئامادەبوونى: د. فەخرى دەباغ مەحمود
 زىاد ئاغا، ھەلى مەولود (يارىدەرى بىنكەى پۆلىسى كۆپە، ھادى رەشىد
 چاوشلى قايمقامى كۆپە، شەفىق سابىر كاكە زىاد ئاغا، ھاكىم بايز ئاغا
 دزەپى، سوعدا تالەبانى (بەرئۆھبەرى ناحىەى تەق تەق)، ھەبەولمەجىد
 حاجى مەلا توفىق مستەفا بەگ، نوئىنەرى مونتەسەرىفى كەركووك، ئەندازيار
 مەجىد عومەر و لە ئاھەنگىدا پردى تەق تەق دەكرىتەوھە. بەزۆرى ھۆزەكانى
 شىخ بىزىنى و شوان و سالەپى لپرە نىشتەجىن و لە سالانى 1949-1952 دوو
 خىزانى جوولەكەى لى بوو،(ھەزەرە) قەراشى بەرئۆھبەرى ناحىە بووھ و
 (خواجە برايم) پىش بازركان و كوتال فرۆش بووھ، چەندىن خانەوادەى بەرەگەز
 ھەرەپى لپىيە وەك: كاكەرەش، حاجى تەللۆب، ھەبە جاسم، كە كارپان
 كەلەكەوانى بووھ، بەكەلەك و لەزىى بچووكەوھە بەروبوومى كشتوكالىان
 بردووه بۆ بەغدا.

سەرچاوه: تۆمارىكى تايبەت بۆ كوردپىدیا لەلاپەن (Shamal) سەبارەت بە
 (تەق تەق) لە: 2012-3-21 9:19:53

تايبەتمەندىيەكانى بابەت
 جۆرى شوئىن / شوئىنەوار: شارەدى

زمان - شیوه‌زار:
شاره‌کان:
ولآت:
کویک ریسپۆنس کۆد:

کرمانجیی باشوور - سۆرانى
که‌رکوک
باشووری کوردستان

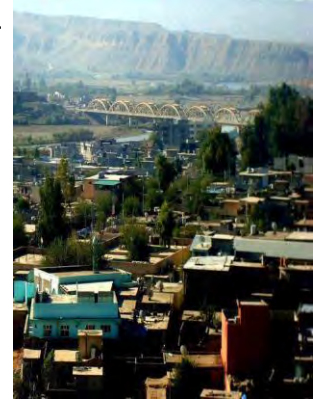
بابه‌تى ژماره: 707

ته‌فته‌ق

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012071300292969438>

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانى بابته
جۆرى شوپن / شوپنه‌وار: شاره‌دى
ولآت:
کویک ریسپۆنس کۆد:

باشووری کوردستان

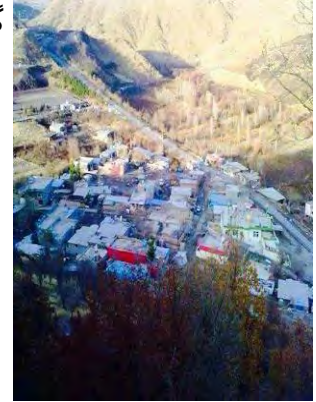
بابه‌تى ژماره: 708

ته‌گه‌ران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050410215357268>

گوند
تایبه‌تمه‌ندییه‌کانى بابته
جۆرى شوپن / شوپنه‌وار: گوند
زمان - شیوه‌زار:
شاره‌کان:
ولآت:
کویک ریسپۆنس کۆد:

کرمانجیی باشوور - سۆرانى
سلیمانى
باشووری کوردستان

بابه‌تى ژماره: 709

ته‌ل ئه‌بو زاهر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621536>

تل ابو زاهر
گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (زمار)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت
جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 710

ته‌لوه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010122716573419239>

زاویته

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت
جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 711

ته‌لوه‌ی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621545>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (ئه‌تروش)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت
جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 712

ته‌مره‌گ

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120333>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 713

تەمۆتە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120334>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 714

تەمۆغە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120335>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 715

تەندرۆک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120336>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 716

تەنگیسەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120338>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

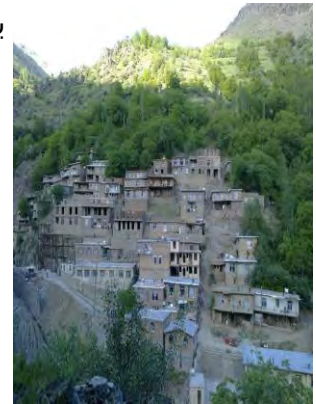
تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 717

تەنگیسەر 2

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120337>

گوندیکە له ناوچەی قەراخ - سلیمانی، شەهید ئارام لەوێ شەهیدکرا.

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 718

تەنگەدولب

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621546>

گوندیکه سهره به شاره دێی (سێمیل)

تایه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابتهی ژماره: 719

ته وریوه ر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120339>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه لات کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابتهی ژماره: 720

ته وریز خاتوون

<http://www.kurdipedia.org/?q=200907151203001824>

یه کێک له دێیه کانی ده وری به ری شاری دیوانده ره یه له رۆژه لات کوردستان. به پێی ئاماری سه رژمیری سالی 2006، ئەم دێیه پێک هاتوو له 58 بنه ماله و ژماره ی دانیشه توانیشه ی 320 که سه . سه رچاوه: ویکپی دیا

تایه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه لات کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابتهی ژماره: 721

ته وریز خاتوون

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009291054109727>

یه کۆپک له دیکانی ده‌وروبه‌ری شاری دیوانده‌ره‌یه له رۆژه‌لاتی کوردستان. به پیتی ئاماری سه‌رژمیری سالی 2006، ئەم دێیه پێک هاتوو له 58 بنه‌ماله و ژماره‌ی دانپشتوانی 320 کهسه. سه‌رچاوه: ویکیپیدیا

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته‌ی ژماره: 722

ته‌ویله

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013100700282288395>

...

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: شاره‌دی

زمان - شیوه‌زار: کرمانجیی هه‌ورامی

شاره‌کان: هه‌له‌بچه

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته‌ی ژماره: 723

ته‌وه‌که‌ل

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120340>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 724

تهوهكەلان

<http://www.kurdipedia.org/?q=200905261621041770>

یه‌کێک له دێیه‌کانی ده‌وروپه‌ری شاری دیوانده‌ره‌یه له رۆژه‌لاتی کوردستان. به پێی ئاماری سه‌رژم‌پرسی سالی 2006، ئەم دێیه پێک هاتوو له 56 بنه‌ماله و ژماره‌ی دانیش‌توانیشی 384 که‌سه. سه‌رچاوه: ویکیپیدیا

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 725

ته‌کیه

<http://www.kurdipedia.org/?q=200912261340443041>

ئەم شاره‌دێیه سه‌ر به شاروچکه‌ی چه‌مچه‌ماله و زیاتر له 15 هه‌زار خێزانی تیادا ده‌ژی.

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: شارهدی

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 726

ته‌یتاق

<http://www.kurdipedia.org/?q=200905261620051769>

یه‌کێک له دێیه‌کانی ده‌وروپه‌ری شاری دیوانده‌ره‌یه له رۆژه‌لاتی کوردستان. به پێی ئاماری سه‌رژم‌پرسی سالی 2006، ئەم دێیه پێک هاتوو له 34 بنه‌ماله و ژماره‌ی دانیش‌توانیشی 204 که‌سه. سه‌رچاوه: ویکیپیدیا

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

كويك ريسپونس كود:

بابهتی ژماره: 727

تەیمانقەلا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120341>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

كويك ريسپونس كود:

بابهتی ژماره: 728

تەینال

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757658>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: مەریوان

رۆژھەلاتی کوردستان

كويك ريسپونس كود:

بابهتی ژماره: 729

جارالله

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420400492507>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شپۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شاره‌کان:

مه‌خموور

ولّات:

باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 730

جاسوسان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011100512502319182>

چیا

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: چیا

ولّات:

باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 731

جاشیران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120354>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولّات:

رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 732

جافرئاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010101311022410043>

یان جعفرئاوا یه‌کێک له دیکانی ده‌وروبه‌ری شاری دیوانده‌ره‌یه له رۆژه‌لاتی کوردستان. به پیتی ئاماری سه‌رژمیری سالی 2006، ئەم دێیه پێک هاتوو له 75 بنه‌ماله و ژماره‌ی دانیشتوانی 438 کهسه.

سەرچاوه: ویکپیډیا

تایپه تمه نندیه کانی بابته

جۆری شوین / شویننه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 733

حاقل

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012020820051164206>

...

تایپه تمه نندیه کانی بابته

جۆری شوین / شویننه وار: چیا

شاره کان: سه قز

ولات: رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 734

جامه رد

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120355>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایپه تمه نندیه کانی بابته

جۆری شوین / شویننه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 735

جانبلاغ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120356>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 736

جانەوهران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120357>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 737

جانەوهره

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757655>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: مەریوان

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 738

جدیده

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420400392504>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
زمان - شیۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی
شارەکان: مەخمور
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 739

جلفەران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120358>

یەک لە گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولات: رۆژهەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 740

جمگە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120359>

یەک لە گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولات: رۆژهەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 741

جذیراوه

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009081132069429>

گوند

بابهتی ژماره: 742

جوانرۆ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010101616011710117>

شارۆچکەپهکی سه‌ربه پارێزگای کرماشانه

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جۆری شوپن / شوپنه‌وار: شارۆچکه
کرماشان : شماره‌کان
ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 743

جوجه‌هی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120366>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جۆری شوپن / شوپنه‌وار: گوند
ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 744

جوم جیهان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621552>

گوندیکه سه‌ربه شماره‌دیی (سیمیئل)

تایبه تمه ندیه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 745

جومجھان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621554>

گوندیکه سەربە شارەدێی (سێمیل)

تایبه تمه ندیه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

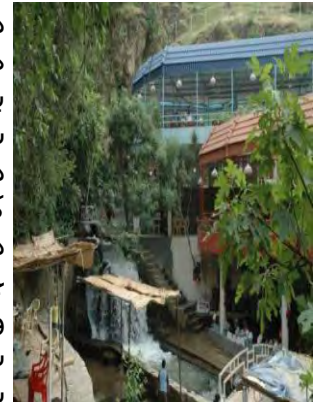
بابەتی ژماره: 746

جوندیان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011031110195318791>

هاوینە هەواری جوندیان، ئەمەش هاوینە هەوارێکی جوان و سەرسورھێنەرە، دەکەوتتە دامینی چیاى ھندریڤن لە رۆژھەلاتی قەزای رواندزی سەر بە پارێزگای هەولێر ئاوێکی سازگار لە قوڵایی 60 مەتر ھەلدەفولت سەرچاوە کەشی نادیارە لە وشکە سالیڤدا رەنگدانەوہی دەپیت لە سەر ئەم هاوینە هەوارە لە قوڵایە کە پانتاییە کە ئاو ھەبە وەک دەریایەک بە لام کەس نازانیت سەرچاوە کە لە کونییە؟ لە پێرێکدا ئاو کە دێتە دەروە ناوی هاوینە هەوارە کەش ھەر لە مەوہ سەرچاوەی گرتووە، بە لام تا ئیستا زانایانی جیۆلۆجی و ھایدرو لۆجی راستی ئەو دیاردە سەپرو سەمەرەیان نەدۆزی وەتەوہ، کە تا ئیستا لای خەلک شاراوہیە.

سروش و ھەلکەوتە ئەم هاوینە هەوارە لە گەل بینینی گەشتیاران سەرەنجیان رادە کێشیت شوینە کە داری گەورە تێدایە کە تەمەنی ھەندیکیان بۆ زیاتر لە 200 سال دەگەرێتەوہ، کە ئەمەش ئەوہ دوویات ئەکاتەوہ کە شوینە گەشتیارەکان شوینە واریشن، باکوری هاوینە هەواری جوندیان چیاى زۆر زک و چیاى ھەسەن بەگە، پلەى گەرمی لە ھاویندا 30 تا 35 دەپیت، کە ووتتە دەروازەى رینگە کە بۆ حاجی ئۆمەرەن دەچیت. سەرچاوە: نامەیکى بەرێز (توانا تەھا) سەبارەت بە (جوندیان) بۆ کوردیییدا لە 2011-03-10

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: سەیرانگا
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 747

جونیکورانە

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120367>

یەك له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولات: رۆژھەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 748

جوهەنی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120368>

یەك له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولات: رۆژھەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 749

جووجەسازی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008311136129279>

گوندیکی شارستانی مەریوانە. خەلکی جووجەسازی بە شیوەزاری سۆرانی قسە دەکەن. ژمارە
دانیشتوانی لە ئامارەکانی سالی 2006 دا 4,441 کەس لە 1,082 بنەمالەدا بوو.

قەلادزی

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوپنەوار: سەیرانگا
شارەکان: رانیە
وڵات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 753

جۆلەمێرگ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011012811533933067>

گوند - خەلیفان - سۆران - هەولێر

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند
شارەکان: هەولێر
وڵات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 754

جۆلاندی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120370>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند
وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 755

جیخلۆک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012112916522574032>

گوند

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شاره کان: مه خموور

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 756

جێرم

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120371>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: رۆژه لات کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 757

جێرمی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120372>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: رۆژه لات کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 758

جەبارە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011070100180158464>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: شارەدئ

شارەکان: کفری

ولآت: باشووری کوردستان

کوێک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 759

جەبەلکەندی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120360>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: رۆژھەلاتی کوردستان

کوێک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 760

جەخەلوو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010101311022410049>

یان جەقەلوو یەکیک لە دیکانی دەورووبەری شاری دیواندەرەپە لە رۆژھەلاتی کوردستان. بە پیتی ئاماری سەرژمێری سالی 2006، ئەم دێیە پێک هاتوووە لە 33 بنەمالە و ژمارەى دانیشتوانى 181 کەسە. سەرچاوە: ویکیپیدیا

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: رۆژھەلاتی کوردستان

کوێک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 761

جه‌نیاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465657603>

گوند

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

شاره‌کان: مه‌ریوان

ولّات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 762

جه‌لیله

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757638>

گوند

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

شاره‌کان: مه‌ریوان

ولّات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

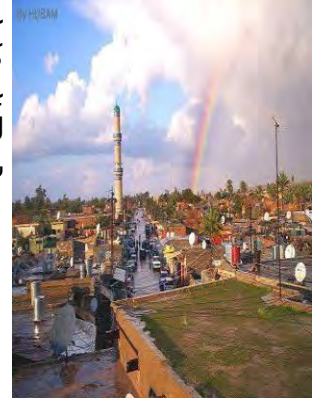

بابهتی ژماره: 763

جه‌له‌ولا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008231605414858>

جەلەولا دەکەوتتە 30 کیلۆمەتر باشووری رۆژئاواک باژیری خانەقین کە 177 کم باکوری رۆهەلاتی بەغداپە، رۆبەرەکە 17 هەزار و 500 کیلۆمەتری چوارگۆشەپە و ژمارە 80 هەزار کەس بوو، 36 گۆندی لەسەرە کە 27 گۆندیان عەرەبنشین و 9 گۆندیان کوردنشین. سەرچاوە: رۆژ نیوز

تایپەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: شارەدی
شارەکان: خانەقین
ولآت: باشووری کوردستان
کۆیک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 764

جەنگەسەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120361>

یەک لە گۆندەکانی رۆژەلات

تایپەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گۆند
ولآت: رۆژەلاتی کوردستان
کۆیک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 765

جەوراوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012112311172773833>

...

تایپەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گەرەک
کۆیک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 766

جهوشه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120362>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایهتیهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 767

جهپران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120363>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایهتیهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 768

جهلديان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120364>

یهک له شارهديیهکانی رۆژهلات

تایهتیهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: شارهدی

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 769

جەيرانمینه

<http://www.kurdipedia.org/?q=200908051519141920>

یەكێك له دێیهكانی دەورووبەری شارێ دیواندەرەیه له رۆژهلاتی كوردستان. به پێی ئاماری سه‌رژمێری ساڵی 2006، ئەم دێیه یێك هاتوو له 61 بنه‌ماله و ژماره‌ی دانیش‌توانیشی 385 كه‌سه سه‌رچاوه: ویکیپیدیا

تایبه‌تمه‌ندیه‌کانی بابەت

جۆری شوێن / شوێنه‌وار: گوند

وڵات: رۆژه‌لاتی كوردستان

كۆیك ریسپۆنس كۆد:

بابه‌تی ژماره: 770

چاپان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120373>

یه‌ك له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندیه‌کانی بابەت

جۆری شوێن / شوێنه‌وار: گوند

وڵات: رۆژه‌لاتی كوردستان

كۆیك ریسپۆنس كۆد:

بابه‌تی ژماره: 771

چاخلوو

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120374>

یه‌ك له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندیه‌کانی بابەت

جۆری شوێن / شوێنه‌وار: گوند

وڵات: رۆژه‌لاتی كوردستان

كۆیك ریسپۆنس كۆد:

بابهتی ژماره: 772

چاولکان حاجی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009152310209511>

گوندیکی ناوچهی که لاتهرزان، سهر به شارستانی سنهیه. خه لکی چاولکان حاجی به شیوهزاری کوردیی ناوهندی قسه دهکهن. ژمارهی دانیشتونانی له نامارهکانی سالی 2006 دا 373 کهس له 77 بنه ماله دا بووه. سهرچاوه: ویکیپیډیا

تاییه تمه ندییهکانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتی کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 773

چاولکان وهزیر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757650>

گوند

تاییه تمه ندییهکانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

شارهکان: مه ریوان

ولات: رۆژه لاتی کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 774

چاووگ

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009262318039672>

گوند - سلیمانی
سه‌رچاوه‌ی وینه: فه‌یسبووکی قه‌یس قه‌ره‌داخی

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت
جۆری شوپن / شوپنه‌وار: گوند
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 775

چاوک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120375>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت
جۆری شوپن / شوپنه‌وار: گوند
ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 776

چاقی لاند

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014031811285553583>

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت
جۆری شوپن / شوپنه‌وار: سه‌یرانگا
شاره‌کان: سلیمانی
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 777

چالوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050309251018540>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

سلیمانی

شاره کان:

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابته تی ژماره: 778

چالاه

<http://www.kurdipedia.org/?q=201002092227553438>

هاوینه هه واری دانیشتوانی خه لکی چرۆسانه به که له چیا به ناویانگی شاهۆ له رووکاری یله واری کامیراندا هه لکه وتوو. لهو چیا چر و سه خته دا شوینیکی ساراتین و دهشتیکی سه رسهوز هه لکه وتوو که له به هاراندا زیاتر له 100 ره شمالی لی هه لده درا و هه تاکوو پاییزانیکی درهنگ لهوئ ده مانه وه. نه و مالانه مه و مالاتی خویان ده برد و لهوئ خه ریکی مه رداری خویان ده بوون. دوایی هاتنه سه رکاری کۆماری ئیسلامی ئیران، قه ده غه یان لی کرا که بار بکه ن و هه ر بۆیه به ره به ره نه و بار کردنه که م بووه وه و له وانیه ئیستا ئیتر که س بار ناکا. له بهر نه وه ش ناوی چالاهیه که له ده شتدا نزیکه ی 10 چالایان بۆ ناوی مه و مالات و خواردنه وه ی خویان هه لکه ندوو و ئیستاش هه ر ماون.

تۆماریکی تایهت بۆ کوردییدیا سه بارهت به چالاه له لایه ن (حامید) له: 9-2-2010 21:09:08

کویک ریسپونس کۆد:

بابته تی ژماره: 779

چالی سوور

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465657618>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

مه ریوان

شاره کان:

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولّات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 780

چراخه‌وال

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120376>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینە‌وار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولّات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 781

چرچه‌قله

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014090111221377200>

...

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینە‌وار: گوند

کرمانجیی باشوور - سۆزانی

زمان - شپۆه‌زار:

دەربه‌ندیخان

شاره‌کان:

باشووری کوردستان

ولّات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 782

چروسایه

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120377>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

"لۆن"ه كه به لۆنى گهوره يان لۆنى سادات بهناوبانگه و په كۆك له گهوره ديكانى يئلهواره، لۆنى و چرۆسانه يى خزم و قهوم و قيله يه كترين. دېي خواره ي چرۆسانه ش "زيويه"يه كه ئەوانيش خزمایه تيان له گهه چرۆسانه يي ههيه.

له سه ره له دانی شۆرش گهلانى ئيراندا ينجگه له چرۆسانه و پالنگان نه يئ هه موو ديكانى يئله وار سه ره به شا بوون و ئەم دوو گونده لایه نگرين له شۆرش ده كرد، كه به داخه وه دواي شۆرش و هاتنه سه ره كاري كۆماری ئيسلامی ئيران، نه ك ئەم دوو گونده هيج قازنجيان نه كرد، به لكوو چه ندين شه هيدشيان لئ كه وته وه كه به كه م شه هيدى چرۆسانه "حاته م درودى" بوو كه ئەفسه ريكى تازه ينگه يشتوو بوو، ناوبراوه به تاوانى لایه نگرى له مه جاهيد خه لكى ئيرانه وه تيرباران كرا.

خه لكى چرۆسانه به گشتى شۆرش گير بوون و 1 پيشمه رگه ي كۆمه له و 6 لاويشيان پيشمه رگه ي حيزبى ديموكراتى كوردستانى ئيران بوون.

سه رچاوه: تۆماریكى تايپه ت بۆ كوردپېديا له لایه ن (حاميد درودى) سه باره ت به (چرۆسانه) له: 15-9-2010 16:05:29

تايپه تمه ندييه كانى بابه ت
جوړى شوين / شوينه وار: گوند
شاره كان: كامياران
ولات: رۆژه لاتی كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابه تى ژماره: 784

چرياوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120378>

يه ك له گونده كانى رۆژه لاتی

تايپه تمه ندييه كانى بابه ت
جوړى شوين / شوينه وار: گوند
ولات: رۆژه لاتی كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابه تى ژماره: 785

چشمه منتش

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120379>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 786

چل ئاغا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013022212425880631>

...

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: شارەدی

زمان - شیۆه‌زار: کرمانجیی باکوور - بادینی

رۆژئاوای کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 787

چل چه‌مه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012012122090463964>

چل چه‌مه، یه‌کێکه له چیاکانی رۆژهلاتی کوردستان، ده‌که‌وێته شاری سه‌قز.

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: چیا

شاره‌کان: سه‌قز

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 788

چم زراقی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621555>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (باتیل)

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 789

چنارۆک

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009272313139712>

کۆیه

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینه‌وار: سه‌یرانگا

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 790

چنگیان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011031012575323789>

گوندیکی سه‌ربه ناوچه‌ی شارباژێری پارێزگای سلێمانیه.

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

زمان - شیوه‌زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شاره‌کان: سلێمانی

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 791

چنیران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420333192483>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: رواندز

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 792

چواربۆت

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120394>

یەک لە گوندەکانی رۆژهلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 793

چوارتا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009262213379660>

شارۆچکە - سلیمانی
سەرچاوەی وینە: قەیس قەرەداخی

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: شارۆچکە

زمان - شیۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: سلیمانی

ولآت: باشووری کوردستان

كۆيىك رېسپونسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 794

چواردیوار

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120395>

یەك له گوندەكانى رۆژهەلات

تایبەتمەندییەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

رۆژهەلاتى كوردستان

ولات:

كۆيىك رېسپونسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 795

چوارقورنە

<http://www.kurdipedia.org/?q=201001111137363226>

شارەدییەكى سەربە شارۆچكەى رانییە.

تایبەتمەندییەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: شارەدئ

شارەكان:

ولات:

كۆيىك رېسپونسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 796

چوارگا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120397>

یەك له گوندەكانى رۆژهەلات

تایبەتمەندییەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 797

چوین

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465957710>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

مەریوان

شارەکان:

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 798

چوێ سەروو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012082517263171914>

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 799

چۆپلی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120398>

یەک لە گوندەکانی رۆژهلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
رۆژهلاتى كوردستان
ولات:
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 800

چۆپلى

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120399>

يهك له گوندهكانى رۆژهلات

تايپهتمهنديهكانى بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
رۆژهلاتى كوردستان
ولات:
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 801

چۆم بهروو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420333192484>

...

تايپهتمهنديهكانى بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
كرمانجى باشوور - سۆرانى
رماندر
شارهكان:
ولات:
باشوورى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 802

چۆم ريخين

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420333092474>

...

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

کرمانجیی باشوور - سۆرانی

رواندز

باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 803

چۆم ره مان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420333292485>

...

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

کرمانجیی باشوور - سۆرانی

رواندز

باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 804

چۆمان

<http://www.kurdipedia.org/?q=20081218160403845>

سالێ 1970 بۆته شارۆچکه و سالێ 1983 له بهر شهری ههشت ساله
عیراق-ئیران راگوێزراوه بۆ ئوردوگا زۆره ملیکان و سالێ 1991 دوا
راپه رینه که ی کوردستان، شارۆچکه که ئاوه دانکراوه ته وه.

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: شارۆچکه

باشووری کوردستان

ولآت:

كۆيىك رېسپۆئىس كۆد:

بابەتى ژمارە: 805

چۆمى مەجىد خان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012112509263473883>

...

تايپەتمەندىيەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: ناوچە

رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپۆئىس كۆد:

بابەتى ژمارە: 806

چۆمىمەجىد خان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120401>

يەك لە گوندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەندىيەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپۆئىس كۆد:

بابەتى ژمارە: 807

چۆمەلان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120400>

يەك لە گوندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەندىيەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 808

چۆر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465857695>

گوند

تایبەتمەندییەکانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

شارەكان: مەريوان

ولآت: رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 809

چۆلاخ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120402>

يەك لە گوندەكانى رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

ولآت: رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 810

چۆلبلاخ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504457743>

گوند

تایبەتمەندییەکانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

دیواندەرە
رۆژھەلاتی کوردستان

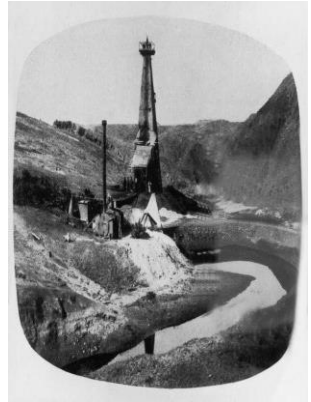
شارەکان:
ولات:
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 811

چیا سورخ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014031314395242033>

هەلکەندنی یەکیک لەبیرە نەوتە هەرە کۆنەکانی رۆژھەلاتی ناوەراست کە لەگوندی چیا سورخە لە گەرمیان و سالی 1901 وە کۆمپانیای-Anglo Iranian Oil Company دەستی داوێتی .. ئیستاش دواى زیاتر لە 110 سال، کارکردن لەم بیره نەوتە لەلایەن کۆمپانیای Genel Energy دەستی کردۆتەو و لەسەر سنوری 984 کیلۆمەتر چوارگۆشە کاری دۆزینەو و پەرەپێدانی نەوتیی تیا دەکێت .. بەپێی هەواڵێک کە لە 30 نیسانی 2013 بڵاوبۆتەو، ئەم بیره رۆژی نزیکی 13 هەزار بەرمیل نەوت دەردەکات ... سەرچاوە: مالمپەری خەندان

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: کەلار

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 812

چیانە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120403>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان: ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 813

چیچوران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120404>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆی شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژهەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 814

چیلەک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120406>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆی شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژهەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 815

چیلە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120407>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆی شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژهەلاتی کوردستان

چیه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011033120443732361>

گوندی چیه، ده‌که‌وێته خۆر ناوای پارێزگای سلێمانی- قهزای رانیه- ناحیهی بێتواته، به‌و پێیهی ئەم گونده‌که‌وتۆته ئێوان چوار زنجیره‌ چیا، به‌تایبه‌تی زنجیره‌ چیاى نووسه‌ک و چیاى هه‌ورئ، ئەم ناوه‌ی هه‌لگرتوو، چونکه‌ سروشت و هه‌لکه‌وته‌ی چیه، وا رێککه‌وتوو چوار ده‌وره‌ی زنجیره‌ چیاپیت و ئەم ناوه‌ش له‌وه‌وه‌ هاتوو که ده‌وروو به‌ری له‌چیاى به‌رزو چر و پر پێک هاتوو و هه‌ر له‌ کۆنه‌وه‌ پێی گوتراوه‌ چیه.

گوندی چیه، له‌ ئیستادا زیاتر 6000 هه‌زار خێزان پێک دیت و دانیشتوانه‌که‌ی به‌ هۆی باروو دۆخ و شه‌رو شه‌ره‌کانی سالانی رابردوو به‌ زۆریه‌ی شاره‌کانی کوردستان بلاو بوونه‌ته‌وه‌ و نزیکه‌ی 50 مال، ئیستا له‌ گونده‌که‌ن و باقی خه‌لکی دیکه‌ش له‌ شاره‌کانی دیکه‌ی کوردستان، که‌ زۆریه‌یان که‌وتووته‌ سنوری پارێزگای هه‌ولێرو ده‌وروبه‌ری .

مێژووی دروست بوونی گوندی چیه‌ی سه‌روو، زیاتر له‌ 400 ساله‌ و له‌ سه‌ره‌تای شه‌ره‌شەکان، ئەم گونده‌ بوته‌ شوینی مملانی، به‌تایبه‌تی له‌ شه‌ره‌شەکانی کورد، که‌ وه‌ک به‌ به‌لگه‌نامه‌ مێژوویه‌کیانیش به‌ لانکه‌ی شه‌ره‌ش، ناوزه‌ند کراوه‌ و خه‌لکه‌که‌ی که‌سانێ نه‌ به‌ردو ئازا بوونه‌ و هه‌رگیز به‌رامبه‌ر دووژمن چۆکیان دانه‌داوه‌ و بو‌ خزمه‌تکردنی کوردو پێشمه‌رگه‌ش هه‌مووکات له‌ ئاماده‌باشی دابوونه‌ و که‌م سه‌رکرده‌ی کورد هه‌یه‌ چ ئه‌وانه‌ی له‌ ژیان نه‌ماون چ ئه‌وانه‌ی له‌ ژیان ماون و ئیستا سه‌رکرده‌ن له‌م گونده‌ ده‌یان شه‌ و ماونه‌ته‌وه‌ و خه‌لکه‌که‌ میوانی کردوون، وه‌کو یه‌کێک له‌ سه‌رکرده‌ گه‌وره‌ کورده‌کان باسی لێوه‌ده‌کا له‌ زۆریه‌ی شه‌ره‌شەکاندا خه‌لکی گوندی چیه‌، پێشمه‌رگه‌یان نان ده‌داو جاری وه‌ها هه‌بووه‌ له‌ یه‌ک رۆژ زیاتر له‌ 2000 هه‌زار پێشمه‌رگه‌ و خه‌لکیان نان داوه‌، به‌ بێ ئه‌وه‌ی داواى پادشات و قه‌ره‌بوو کردنه‌وه‌ بکه‌ن، به‌لکه‌ ئه‌وه‌ی بیریان لێنه‌ده‌کرده‌وه‌ پاره‌ بووه‌ و خزمه‌تی کوردستانیان کردوو. له‌ شه‌ره‌شەکانی کوردیش نمونه‌ی ئازاپه‌تی و نه‌به‌ردی و خۆراگریان نواندوو، دووژمن نه‌ی توانیوه‌ به‌رامبه‌ریان بوه‌ستێته‌وه‌ به‌تایبه‌تی که‌ ده‌وروبه‌ری گونده‌که‌ دارستان و شاخی گه‌وره‌ی تێدایه‌ و خه‌لکه‌که‌ش شاره‌زای بوونه‌ و له‌وه‌ش به‌سه‌ر دووژمن سه‌رکه‌وتوو بوونه‌. گوندی چیه‌، به‌هه‌مان شیوه‌ی گونده‌کانی دیکه‌ی کوردستان، بێ به‌ش نه‌بووه‌ له‌ سوتان و کاولکاری داگیرکردن، دواى چه‌ندین جار سوتان و رووخاندنی گونده‌که‌ که‌چی خه‌لکه‌که‌ی هه‌رگیز چۆکیان دانه‌ناوه‌ و جێگه‌یان بو‌ دووژمن چۆل نه‌کردوو.

چیه، سنووریکی به‌رفراوان و ژینگه‌یه‌کی پاک و سروشتیکی سه‌ره‌نج راکێشی هه‌یه‌، هه‌رچوار وه‌رزه‌کانی سالیش به‌ خۆیه‌وه‌ ده‌بینیت و زستانی سارده‌ و به‌فراویه‌ هاوینی گه‌رم و به‌هار و پایزی، که‌ش و هه‌وایه‌کی فێنکی هه‌یه‌.

گونده‌ خنجیلانه‌که‌ی چیه‌، چه‌ند گوندیکی دراوسێی هه‌یه‌، ئه‌وانیش وه‌کو

گوندی چیهی خواروو- سوپری - خۆزان - وه ره - سهردۆر- سکتان -
کونهفلوسه- گرده شیر: گوندی چیه- لهرووی ئاوی خواردنهوهو ئاوی
کشتوکالیشهوه بیجگه له دابین کردنی ئاو بو خۆی بو چهند گوندیکی دیکهش
دابینی دهکا. چونکه سهرحاوه ئاوهکهی بریتیه له دوو رووبارو چهنین کانی و
جوگهلهی گهوره.

بههۆی دیمه نه سه رهنج راکیشهکان و ئاوی سازگارو دارو درهختی گوندهکه،
ئیستا گوندی چیه دیمه نیککی گهشتیاری وه رگرتوهو خه لکانیکی زۆر به
مه بهستی گهشت و گوزار سهردانى گونده که ده کهن و له نۆ باخچه کانی
ده مینه وه .

چیهی سه روو - چیهی خوراوو: ئەم دووگوندەن که خه لکه کهیان به رگه ی
گه وره ترین کاره ساتیان گرتوهو هه میشه پروایان به ئاشتی و ئازادی و
پاراستنی خاک و نه ته وه و مافی مرۆف. په کسانى، سه روه رى ياسا، هه بووه،
چهندان شاعیرو نووسه رو سه روک. باسى ئەم گونده یان کردوهو شیعیان
له سه ر گوتوهو له نۆوانیشیاندا بارزانى نه مرو هه زارى موکریانى باسى ئەم
گونده یان کردوه. ئەمه بیجگه له به شیکى هه ره زۆرى سه روک و سه ر
کرده کانی ئیستای حزبه سیاسیه کان. خه لکه که شه رى به عسیان کرد.
شۆره شیان زیندوو کرده وه، خزمه تى بئى وچانى خه لکیان کرد. چونکه هه ر له
کۆنه وه چهندان که سى شۆره شگێرو زاناو بازرگانى تېدا بووه.
له رووی خویندن و زانستیشه وه ده ورئیکى بالای هه بووه، خه لکیکی هۆشیارو
زانست په ره رو خوینده وراى هه بووه...

* به کورتى زانیاری ده رباره ی چیهی سه روو...

- ناو نیشانی چیه له فه یسه بووک Gundi Chiwa :

سه رحاوه: نامه یه کی به ریز (توانا ته ها) سه باره ت به (گوندی چیه) بو
کوردیپیدیا له 2012-09-06

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شاره کان: رانیه

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 817

چیک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120405>

یه ک له گونده کانی رۆژه لآت

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: رۆژه لآتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 818

چیی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621562>

گوندیکه سه‌ربه‌شاره‌دیی (بیبو)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 819

چپوهی خواروو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013011714185774865>

...

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 820

چپوهی سه‌روو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013011714185774864>

...

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

كۆيىك رېسپۆنسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 821

چىيى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621567>

گۆندىكە سەربە شارەدېيى (بېبو)

تايپەتمەندىيەكانى بابەت

جۆرى شوپىن / شوپنەوار: گۆند

ولآت: باشوورى كوردستان

كۆيىك رېسپۆنسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 822

چەپدەرە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120380>

يەك لە گۆندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەندىيەكانى بابەت

جۆرى شوپىن / شوپنەوار: گۆند

ولآت: رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپۆنسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 823

چەپەراوى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120381>

يەك لە گۆندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەندىيەكانى بابەت

جۆرى شوپىن / شوپنەوار: گۆند

ولآت: رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 824

چەتان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120382>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: رۆژهەلاتی کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 825

چەرۆیلە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120383>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: رۆژهەلاتی کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 826

چەشمیەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120385>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: رۆژهەلاتی کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 827

چەشمە گۆل

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120384>

یەك له گۆندەكانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەكانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: رۆژھەلاتی كوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 828

چەفتکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621556>

گۆندیكە سەر بە شارەدێی (ژمار)

تایبەتمەندییەكانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: باشووری كوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 829

چەقەلمستەفا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120386>

یەك له گۆندەكانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەكانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: رۆژھەلاتی كوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 830

چه لکا ئیسلام

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621557>

گوندیکه سه ره به شاره دێی (کانی ماسئ)

تایه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 831

چه سهدا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621558>

گوندیکه سه ره به شاره دێی (کانی ماسئ)

تایه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 832

چه مانکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621560>

گوندیکه سه ره به شاره دێی (چه مانکی)

تایه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 833

چه مانئ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621561>

گوندیکه سه ربه شارهدیی (نه تروش)

تایه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 834

چه مپاراو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120388>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: رۆژه لات کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 835

چه مچمال

<http://www.kurdipedia.org/?q=200903271010011683>

به يه کيک له شاروچکه دېرینه کانی کوردستان و عېراق ده ژمېردرېت و نزيکی 10 کم له گوندي (چهرموو) وه دووره که به يه که م مه لېه ند داده نرېت که مروّف کشتوکالی ټېدا کردووه، ئەمه ش به هيزترين به لگه يه بو دېرېنی ئەم شاروچکه يه که له و کاته وه مروّفی ټېدا نيشته جی بووه. ئەرگه چي له رووی مېژوو يه وه سه رچاوه ی ئەوتۆمان نيه له سه ر ئەم شاروچکه يه به لام بوونی قه لايه ک له ناوه راستی شاره که راستی و دروستی دېرېنی ئەم شاره ده سه لمېنی به تايه تی پاش دۆزېنه وه ی چه ند پارچه ناسه وارېک که مېژوکه ی ده گه رېته وه بو سه رده می ساسانيه کان قائمقاميه ت به يه کيک له کۆنترين ده زگا ميريه کان له سالې 1851 ئيمبراتوريه تی عوسمانی و ده سه لاتداران شاری چه مچه ماليان کردوه به قه زا پاشان گوئيک دراوه ته وه سه ر با ناحيه ی بازبان جارېکی ترو له سالې 1922 سه ر له نوئ کراوه ته وه به قه زا تا ئېستاش قه زايه . سه باره ت به ناوی شاره که چه نده ين بير و بوچوون، به لام زۆربه ی له خاڻيک يه کده گرنه وه ئەوه يش وه کو باس ده کريت که له کاتی خویدا ئەم ناوچه يه ره ز و باخېکی زۆری ټېدا بووه و هه ر مالېک له سه ر ره ز و باخی خو ی بووه پاشان به هۆی لافاوئکی گه وره وه که ئەم ناوچه يه ده گه رېته وه زۆربه ی ره ز و باخه کان لافاو رای ده مالی و خاپووری ده کات، به لام جارېکی تر و سه رله نوئ ئەم شاره دروست ده کريتته وه . له کاتی فه رمانه روه ايی باپانه کان به شيک بووه له خاکی سلېمانی و ئەوان هه ليان سوراندووه تا سالې 1851 که ده وله تی عوسمانی سلېمانی داگير ده کات له کاتی داگير کردنی عېراق له لايه ن به ريتانياوه ئەم شاروچکه يه خراوه ته سه ر پاريزگای که رکوک، له کۆتايی سالې 1975 دووباره ئەم شاروچکه يه خراوه ته وه سه ر پاريزگای سلېمانی و يه کيکی تر له بير و بوچوونه کان له سه ر شاروچکه ی چه مچه مال ئەوه که هۆزی هه مه وه ند له کاتی خویدا له شاری چه مچه مالی له ئيرانه وه هاتوون شاروچکه که يان ناوه دان کردۆته وه به و ناوه وه ناويان ناوه شاروچکه ی چه مچه مال له باکوره وه زنجيره چياي ده ربه ندي بازبان و له رۆژه لاتيه ش رووباری باسه ره و زئ خوارويش رۆژئاوای ئەم شاره يه گرده کانی بانی مه قان باشووری سنوری چوگرافياي چه مچه مال ديارى ده که ن. هۆزه سه ره که يه کانی چه مچه مال : جاف، هه مه وه ند، زه نگنه، شيخيزېنی، کاکه يی، شوان، شيخ سمايلى، شيخان، کافرۆشى، تاله بانى، ده لو، کيز، له ک و سارت. له رووی ئابووريه وه له مېژه وه خه لکی ئەم شاره خه رپکی کارى کشتوکالی بوونه وه بژئوی خو بان پى ټېدا کردووه به تايه ت دانه وئيله، وه کو گه نم و چۆ و نيسک و نوک، له گه ل ئەوه شدا ئازه لداريان کردوه و مه رو مالتيان په خيو کردووه. په يوه ندي و مامه له کردنی خه لکی ئەم شاروچکه يه له گه ل شاری که رکوک دا به هيز بووه بازرگانه کان و دانيشتووانی شاره که بو داينکردنی پېداويستی بژئوی رۆزانه بو شاری که رکوک چوون. چه مچه مال له کانزادا ده وله مه نده به تايه تی گازی سروشتي. سه رچاوه: ويکيپېديا

تايه ته منديه کانی بابه ت
جوړی شوين / شوينه وار: شاروچکه
ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 836

چەمی رەزان

<http://www.kurdipedia.org/?q=20150102111225118602>

چەمی رەزان بە دووری 57 کم دەکەوێتە بەشی رۆژئاوای شارێ سلیمانی، هەرۆهە بە دووری 30 کم دەکەوێتە بەشی باشوری رۆژھەلاتی ھاوینەھەواری دوکان، 17 کم لە رێگەی سەرەکی نێوان شارێ سلیمانی و ھاوینەھەواری دوکانەوێ دوورە. چەمی رەزان لەناو دۆلیکی کراوەو فراوان ھەلکەوتوووە. ناو دۆل و چەمەکە بە دار و درخت و رەزوباخ داپۆشراوە. لە بەشی رۆژھەلاتی چەمەکە تافگە ی بافل لە بەرزایەکی دێتە خوارەو، لە بەردەم تافگە ی بافل و دەرو بەریدا ھەوارگە یەکی لە شێوێ ھاوینەھەوار بە دیزاینیکی سەردەمیانە دروست کراوە.

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوپن / شوینەوار: سەیرانگا

شارەکان: سلیمانی

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 837

چەمیالە

<http://www.kurdipedia.org/?q=201005222148024301>

گوندیکی ناوچە ی شارباژێرە. سەر بە ناحیە ی زەلان، قەزای شارباژێرە لە پارێزگای سلیمانی.

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوپن / شوینەوار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 838

چەمیچاویان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120390>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 839

چەمەپان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120389>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 840

چەناخچیان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009262217059661>

گوند - سلیمانی

سەرچاوه‌ی وێنه: فه‌یسبووکی قه‌یس قه‌ره‌داخی

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

زمان - شیوه‌زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شاره‌کان: سلیمانی

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 841

چه نان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120391>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایهتیهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 842

چه هریق

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120392>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایهتیهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 843

چه وتان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201407291623219332>

...

تایهتیهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

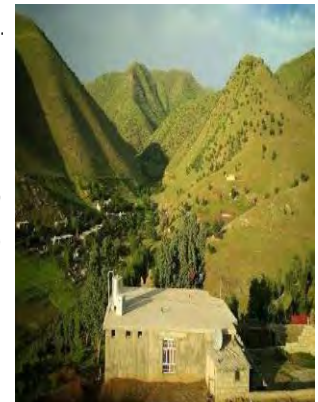
کرمانجیی باشوور - سۆرانی

زمان - شیوهزار:

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 844

چهوته

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120393>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایهتیهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 845

چه فریکى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010120515343012361>

زاویته

تایهتیهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 846

چه کۆ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120387>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایهتیهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 847

حاجی ئۆمه‌ران

<http://www.kurdipedia.org/?q=20081217103404808>

حاجی ئۆمه‌ران یه‌کێکه له هه‌وینه هه‌واره به‌ناو بانگه‌کانی کوردستان و به ئاوه سازگاره‌که‌ی زۆر به‌ناو بانگه تهنه‌ت گه‌شته‌وه‌ران به‌نیازی تهن‌دروستی سه‌ردانی ده‌که‌ن و ده‌یان‌ه‌وی سود له‌و ده‌رمانه سروشتیه وه‌ریگرن. نه‌وه سه‌ره‌رای جینگا و دیمه‌نی سروشته جوانه‌که‌ی و ساردی و فینکی ئاو و هه‌واکه‌ی هه‌وینه‌ی پله‌ی گه‌رمی له (30) پله‌ی سه‌دی تپه‌رناپیت. ئه‌و هه‌وینه هه‌واره له‌نزیکی سنوری کوردستانی عیراق و کۆماری ئیسلامی ئیرانه وه له هه‌موو عیراق خه‌لک زۆر سه‌ردنی ده‌که‌ن (180) کم له‌هه‌ولپه‌وه‌وه دووره و ناوچه‌یه‌کی سه‌وزای و دارستانی جوان و هه‌مه‌جۆرو چری هه‌یه له گه‌ل کانیوه‌کانی، شایانی باسه‌ مزاری شیخی باله‌کان له حاجی ئۆمه‌ران هه‌یه که ئه‌ویش جینگای سه‌ردان که‌رانه سه‌ره‌رای گه‌شت و گوزاران.

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوپن / شوپنه‌وار: شاره‌دی

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته‌ی ژماره: 848

حاجی نه‌ول

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120408>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوپن / شوپنه‌وار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته‌ی ژماره: 849

حاجی بايز

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013021821311780668>

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

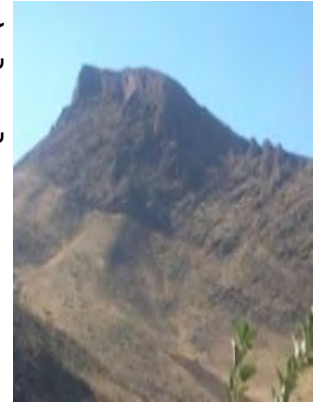
بابەتی ژمارە: 850

حاجی تاو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012012122190363967>

حاجی تاو، یەکیکە لە چیاکانی رۆژھەلاتی کوردستان، دەکەوتنە شارێ سەقز.

سەرچاوەی وینە: ناوەندی هەوائیبری سەقز

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوپنەوار: چیا
شارەکان: سەقز
ولآت: رۆژھەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 851

حاجی غەلدە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120411>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند
ولآت: رۆژھەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 852

حاجی مامیان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013050322304878684>

...

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

رۆژه لاتى كوردستان

ولات:

كویك ریسپونس كۆد:

بابهتی ژماره: 853

حاجی مووسی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504657791>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

دیوانده ره

شاره کان:

رۆژه لاتى كوردستان

ولات:

كویك ریسپونس كۆد:

بابهتی ژماره: 854

حاجیئاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120409>

یهك له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

رۆژه لاتى كوردستان

ولات:

كویك ریسپونس كۆد:

بابهتی ژماره: 855

حاجیتان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011051715270758028>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شاره کان: سلیمانی

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 856

حاجیخۆش

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120410>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه لات کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 857

حاجیلهک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120413>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه لات کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 858

حاجیمامیان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120414>

یەك له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: رۆژھەلاتی کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 859

حاجیمەدان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120415>

یەك له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: رۆژھەلاتی کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 860

حاجیکەند

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120412>

یەك له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 861

حسەین ئاواى مەران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504357723>

گوند

تایبەتمەندییەکانى بابەت

جوۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

شارەکان: دیواندەرە

ولآت: رۆژھەلاتى كوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 862

حشلى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120416>

یەك له گوندەکانى رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانى بابەت

جوۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

ولآت: رۆژھەلاتى كوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 863

حمک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013052221445078487>

...

تایبەتمەندییەکانى بابەت

جوۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

زمان - شپۆهزار: کرمانجی باشوور - سۆرانی
ولّات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 864

حوجاقا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621570>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (مانگیشکی)

تایه‌تمه‌ندیه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولّات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 865

حوسینئاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120432>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایه‌تمه‌ندیه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولّات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 866

حوسیننامه

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120433>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایه‌تمه‌ندیه‌کانی بابته

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولات: رۆژهلاتى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 867

حوشكى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621571>

گوندیکه سهربه شارهدی (فهیدی)

تایه تمه ندییه کانی بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولات: باشوورى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 868

حه بهش

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120417>

یهك له گونده کانی رۆژهلات

تایه تمه ندییه کانی بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولات: رۆژهلاتى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 869

حه سار

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009262210239659>

شاره‌دی - سلیمانی
سه‌رچاوه‌ی وینه: فه‌یسووک‌ی قه‌یس قه‌ره‌داخی

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت
چۆری شوین / شوینه‌وار: شاره‌دی
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 870

حه‌سار 2

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010114074021331>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت
چۆری شوین / شوینه‌وار: گوند
رۆژه‌لاتی کوردستان
ولات:
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 871

حه‌سار بلاغی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120418>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت
چۆری شوین / شوینه‌وار: گوند
رۆژه‌لاتی کوردستان
ولات:
کویک ریسپۆنس کۆد:

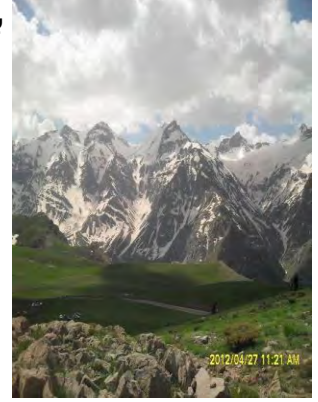

بابه‌تی ژماره: 872

حه‌ساری سه‌کران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012071322255172022>

باله کایه تی

تاییه تمه ندییه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: چیا
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 873

حه سوکەندی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120426>

یهک له گوندەکانی رۆژه لآت

تاییه تمه ندییه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولآت: رۆژه لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 874

حه سیره

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012031508064764408>

بیری نهوتی تپدایه

تاییه تمه ندییه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی
شاره کان: کفری
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 875

حەسەن بلباس

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012112916522574033>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند

زمان - شپۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: مەخمور

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 876

حەسەن بەکر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621569>

مێرگەرسوور

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 877

حەسەن کێف

<http://www.kurdipedia.org/?q=200911152230262594>

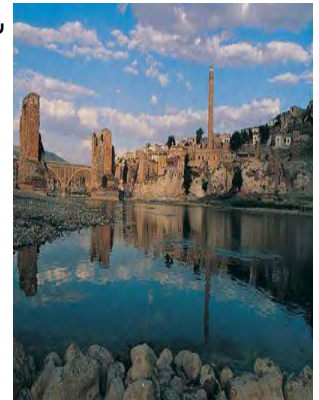
شارۆچکەپەکه له باکوور

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنەوار: شارۆچکە

ولات: باکووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 878

حهسه نئاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120419>

یهک له گوندهکانی رۆژههلات

تایبه تمه ندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

وڵات: رۆژههلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 879

حهسه نچهپ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120420>

یهک له گوندهکانی رۆژههلات

تایبه تمه ندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

وڵات: رۆژههلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 880

حهسه نسالاران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120421>

یهک له گوندهکانی رۆژههلات

تایبه تمه ندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

وڵات: رۆژههلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 881

حەسەنقەرە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757641>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: مەریوان

وڵات: رۆژھەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 882

حەسەنلۆلان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120422>

یەك له گوندەکانی رۆژھەڵات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژھەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 883

حەسەننوران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120423>

یەك له گوندەکانی رۆژھەڵات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژھەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 884

حهسهنی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120424>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایههتیهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 885

حهماملهر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120427>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایههتیهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 886

حهمامیان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120428>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایههتیهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 887

حه مرین

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014072919475977173>

تایبه تمه ندییه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: چیا
باشووری کوردستان
ولات:
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 888

حه وتاش

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013051418342778602>

تایبه تمه ندییه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
کرمانجیی باشوور - سۆرانی
شاره کان:
ولات:
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 889

حه وته وانه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120429>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندییه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
رۆژه لاتیی کوردستان
ولات:
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 890

حهلبی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120430>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایهتمةندیهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

ولآت: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 891

حهلهبجه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120431>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایهتمةندیهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

ولآت: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 892

حهیدەر دیدهبان

<http://www.kurdipedia.org/?q=200907151204101825>

یهکێک له دێیهکانی دهروبهری شاری دیواندهرهیه له رۆژهلاتی کوردستان. به پتی ئاماری سه رژمیری سالی 2006، ئەم دێیه پیک هاتوو له 32 بنه ماله و ژماره ی دانیشتهوانیشی 217 كه سه سه رچاوه: ویکپیډیا

تایهتمةندیهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

زمان - شیوهزار: فینلاندى

شارهكان: دیواندهره

ولآت: رۆژهلاتی کوردستان

كۆيىك رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 893

حەيدەرناوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504457752>

گوند

تايپەتمەندييەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

شارەكان: ديواندەرە

ولآت: رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 894

خاخار

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120434>

يەك لە گوندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەندييەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

ولآت: رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 895

خاخار

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120435>

يەك لە گوندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەندييەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

رۆژه لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 896

خازپاڤا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621572>

گوندیکه سه ره به شماره دیتی (زاوینه)

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 897

خالدیه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420400492511>

...

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

کرمانجیی باشوور - سۆرانی

زمان - شیوه زار:

مه خموور

شاره کان:

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 898

خالد

<http://www.kurdipedia.org/?q=20140922133525116320>

...

تایبه تمه ندییه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
زمان - شیوه زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی
شارەکان: هەولێر
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 899

خالەتا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621573>

گوندیکە سەربە شارەدێی (ئەتروش)

تایبه تمه ندییه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 900

خامسان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120437>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبه تمه ندییه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولآت: رۆژھەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 901

خانقین

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621574>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (خانقین)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 902

خانلەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120440>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 903

خانمه‌شێخان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465657604>

گوند

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شاره‌کان: مه‌ریوان

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 904

خانمه‌کۆن

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465657600>

گوند

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: مەریوان

وڵات: رۆژهەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 905

خانکا کەفن

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621575>

گوندیکە سەر بە شارەدێی (سیمیڵ)

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 906

خانکسوور

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120438>

یهک لە گوندەکانی رۆژهەڵات

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژهەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 907

خانکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010120516584812375>

کانی ماسی

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 908

خانکەندی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120439>

گوندی خانکەندی هەلکەوتوو لە ناوچەی چۆمی مەجیدخانی مەهابادە و نزیکەی 120 ماله و رێژەی دانیشتوانی بە 900 کەس مەزەندە دەکریت خاوەنی چەندین کەسایەتییه لەوانە کوێخا سمایلی خانکەندی کە لە گوندە کە و هەمیش لە ئاستی ناوچە کەدا خاوەنی پێگەیه کی کۆمه لایه تیه . سه رچاوه : تۆمارێکی تایبەت بۆ کوردیپێدیا لە لایەن (مەجید ئیوهر) سەبارەت بە (خانکەندی) لە: 20:34:12 2014-8-14

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنه وار: گوند

جۆری شوپن / شوپنه وار: مەهاباد

زمان - شیوه زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

ولات: رۆژه لاتێ کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 909

خانیک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120446>

یه ک لە گوندە کانی رۆژه لات

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتێ کوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابەتى ژمارە: 910

خانەبا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120441>

يەك لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابەتى ژمارە: 911

خانەقا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420333192478>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیبۆەزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: رواندز

وڵات: باشووری کوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابەتى ژمارە: 912

خانەقاسور

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120442>

يەك لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولات: رۆژهلاتى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 913

خانه قاي جوو جوو

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009211232309572>

گوندیكى ناوچهی كه لاتهرزان، سهر به شارستانی سنه په. خه لکی خانه قاي جوو جوو به شیوه زاری كوردی ناوهندی قسه ده كهن. ژماره ی دانیشتوانی له ئاماره كانی سالی 2006 دا 111 كهس له 23 بنه ماله دا بووه. سهرچاوه: ویکیپیدیا

تایبه تمه ندیه كانی بابته

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولات: رۆژهلاتى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 914

خانه قاي حه سه ن گاگیر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011063023280060400>

خانه قاي حه سه ن گاگیر گوندیكى ناوچهی كه لاتهرزان، سهر به شارى سنه په. ژماره ی دانیشتوانی له ئاماره كانی سالی 2006 دا 43 كهسه كه له 11 خیزاندا كۆبونه ته وه.

تایبه تمه ندیه كانی بابته

شاره كان: سنه
ولات: رۆژهلاتى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 915

خانه قين

<http://www.kurdipedia.org/?q=200907231557011865>

خانەقین شارێکی کوردستانییه کهوتۆته باشووری کوردستان، قەزایە و تائێستا سەر بە پارێزگای دیالەیه. سنووری ئیدارەیی خانەقین لە ټیوان هێلی پانیی (Latitude 343469 N) وە هێلی درێژی (Longitude 454006 E) رووبەری ئیداریی 3915 ک.م.2، و بەرزایی لە ئاستی دەریاوە 201 مەتر. قەزای خانەقین کهوتۆته ټیوان قەزای هەلەبجە لە باکوورەوه. قەزای مەنەلی و شاخی حەمرین سنووری لە باشووردا دیاری دەکات. رووباری سیروان لە رۆژئاوا و سنووری عێراق و ئێران لە رۆژھەلات. لە سالانی هەفتاکانی سەدەیی رابردوو، ژمارەیی دانیشتووانی بە 175000 کەس مەزەنە کراوە. بەلام راستی ژمارەیی دانیشتووانی نەزانراوە لە ئەنجامی تەقەلای حکومەتی عێراق بو گۆرینی دیمۆگرافیای شارەکه.

زۆری هەرە زۆری دانیشتووانی خانەقین کوردن و بە زاراوەی کەلھوری و گۆرانی زمانی کوردی قسەدەکەن که هەندێ جار، بە هەلە بە فەیلی ناویان دەبردێت. کوردی فەیلی زاراوەیەکی دیکەیی زمانی کوردیان هەیه، ئەویش زاراوەی (لوری و لەکی)یه. زۆریەیی دانیشتووانی باشووری خانەقین بەرەو شاری مەنەلی و بەدرەوجەسان لە بەشی ئێراق و ئیلام و کرمانشان لە بەشی ئێران، لورن یا لەکن و بەو زاراوەیە قسەدەکەن. لە رووی ئاینییەوه ئیسلامن و بەشێکی زۆری شیعه مەزھەبن بەشەکی دیکەش سوننه. بەشێکی کاکەیی و سنجاوی. بیجگە لە کورد، ژمارەییەکی تورکمان، عەرەب، جوولەکه و مەسیحی و سائیی و مەندایی لە خانەقین دژین. لەبەر هەمەڕەنگی ئاینی و مەزھەبی پێکھاتەیی دانیشتووانەکی، ژمارەییەکی زۆری حوسەینیەیی شیعه و مزگەوتی سوننهیی تێدایه. کلێسایەکی مەسیحی تێدایه. سیناگوگی جوولەکهکانیش تێدایوو، بەلام لە سالانی دوای دامەزراندنی ئیسرائیل و دەرکردنی جوولەکهکان لە خانەقین، رووخیتر لە سالانی حوکمی رژیمی بەعسدا، گۆرانکارییەکی زۆر بەسەر پێکھاتەیی دانیشتووانەکیدا هات که بە پرۆسەیی (تەعریب) ناسراوه. کوردی رەسەنی خەلکی شارەکه بەزۆر دەرکران و دوورخرانەوه بو باشووری عێراق، عەرەبی ئەوی لە شوێنەکانیان نیشتەجێ کران. دەستکرا بە رووچاندنی دیھاتەکان وەکوو بانمیل، مەلا عەزیز، قولە یەھودی و پێوکەونەیکەنە و چەندین دیھاتی دیکە. رووچاندنی پالاوگی نەوتی خانەقین که بەپالاوگی ئەلوهەند ناسرابوو. گواستەوهی کرێکارەکانی بو شارەکانی دیکەیی عێراق. درووستکردنی چەندین گەرەگ بو نیشتەجێکردنی عەرەبی تەعریب لە خانەقین، بو نمونە: گەرەکی (شعلە) لە ئەرکەوازی، (7 نیسان) لە کارز، (الاشتراکیة) لە مەلکشای، (أبو عبیدة ابن الجراح) لە عالیاوهی کوێخا زۆراب، (التأمیم) لە تۆلەفرۆش، (الشیبانی) لە یوسف بەگ که هەر گەرەکیکی لە (100-150) خانوو پێکھاتبوو.

شاری خانەقین زۆر دێرینه، بەدرێزایی میژوو شوپینی نیشتەجێی مرۆف بووه. هەبوونی رووباری ئەلوهن که بەم ناوچەیدا دەروات، رۆلێکی دیاری هەبووه لە ئاوهدانیبوونی و بەپیتکردنی خاکەکی. زەویوزاری دەرووبەری رووباری ئەلوهن بو کشتوکال و بەکارھێنراوه هەر بۆیە مرۆف لێی نیشتەجێ بووه و بۆتە خالێکی گرنگی رێگای هاتووچۆ لە ټیوان رۆژھەلات و رۆژئاوا که ئەوسا بە رێگای خراسان ناسراوه،

لە سەردەمی مەملەکەتی کۆتییەکان (8 سەدە پ. ز.)، ناوی خانەقین وەکوو (ئاوارتیوم) هاتوو. لە کاتی تێپەربوونی ئەسکەندی گەرەبەو ناوچەیدا (3 سەدە پ. ز.) ناوی وەکوو (ئارتیمیتا) لە میژووی یونانی کۆن هاتوو. ناوی مەرکەزی ویلاپەتی سابیئا لە نووسراوەکانی سەردەمی ئاشورییەکان بە (خودون) هاتوو که دەکاتە شوینی ئیستای خانەقین.

له كتابى (المسالک و الممالک، أبو القاسم عبد الله بن أحمد، بن خردادابه/ سالى 300 هجرى - 912ى ميلادى مردوه) لاپهري 3 و 7 ناوى خانەقین هاتوو وەک (طسوج-ناحیه) که حەوت فەرسەخ له جەلەولاو و شەش فەرسەخ له قەسرى شیسیرینەوه دووره.

له کتابى (معجم البلدان، ياقوت الحموى سالى 621ى هجرى 1227ى ميلادى، لاپهري 340 بەشى دووهم) ناوى خانەقین بەم شیويه هاتوو(خانقین: بلدة من نواحي السواد فى طريق همذان من بغداد، بينها وبين قصر شیرين ستة فراسخ لمن يريد الجبال، ومن قصر شیرين إلى حلوان ستة فراسخ؛ قال مسهر بن مهلهل: وبخانقین عين للنفط عظيمة كثيرة الدخل، وبها قنطرة عظيمة على واديهما تكون أربعة وعشرين طاقاً، كل طاق يكون عشرين ذراعاً)

له کتابى (صبح الاعشى، سالى 821ى هجرى نووسراوه له لایەن الشیخ ابى العباس احمد القلقشندى (756-827ى هجرى)، بەشى چوارەم لاپهري 403 ناوى خانەقین هاتوو بە هەمان شیوه که حەوت فەرسەخ له جەلەولاو و شەش له قەسرى شیرینەوه دووره.

ئاشکەرایه که هاتنى هیزی ئیسلام بو خانەقین پاش شەرى جەلەولا بووه له زیوان موسلمانان و ساسانییهکان له سالى (16 هجرى - 637 ميلادى)، شەره که 8 مانگی خایاند و موسلمانن سەرکەوتن و بەردەوام بوون له داگیرکردنى ناوچه که بەره و خانەقین و حلوان (سەرپیل زەهاو). که واتە هەر له و سەردەمەدا ناوى خانقین بووه بە هەمان شیوهی ئیستا. له کاتى هاتنى مەغول بو داگیرکردنى بەغدا له سالى (635 هجرى) خانەقین بەتەواهی رووخینراوه، له تۆلهی شکاندنى هیرشى پێشتریان له سالى (634 هجرى). خانەقین ناوى وەکوو (کاروانسەرا و حلوان)یش هاتوو، حلوان یان ئەلوان، ئەلوهن ناوى مەکهزى چەند شاریک بووه که دەکاته ئیستای سەرپیل زەهاو.

سەرچاوه: محەمەد جەهاد - مألپهري خانەقین

تایبەتمەندییهکانى بابەت

جۆرى شوئین / شوئنهوار: شارۆچکە

ولات: باشوورى کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتى ژماره: 916

خانەگا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120443>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 917

خانەگی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120444>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 918

خانەمیران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120445>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 919

خاو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465657601>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

شاره کان: مه ریوان

ولات: رۆژه لاتى كوردستان

كویك ریسپونس كۆد:

بابته تی ژماره: 920

خاک روزی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120436>

یهك له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتى كوردستان

كویك ریسپونس كۆد:

بابته تی ژماره: 921

خاکو خۆل

<http://www.kurdipedia.org/?q=200912022208182770>

یه کێکه له گونده کانی ناوچه ی شاره زوور و سه ربه شاره دێی عه ربه ته، نالی له م گونده دا له دایکبووه. دانیشتووانی ئەم گونده سه ربه خێلی مکایه لی جافن.

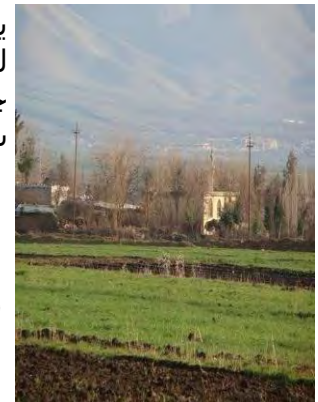
سه رچاوه ی وینه: فه یسبووکی قه یس قه ره داخی

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری كوردستان

كویك ریسپونس كۆد:

بابهتی ژماره: 922

خاکیوهی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504357717>

گوند

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

شاره کان: دیوانده ره

ولات: رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 923

خاکیوهی - خاکیبه یگ

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009221558109592>

یه کۆپک له دیکانی ده ورهبه ری شارى دیوانده ره یه له رۆژه لاتى کوردستان. به پپی ناماری سه رزمیری سالی 2006، ئەم دێیه پیک هاتوو له 79 بنه ماله و ژماره ی دانیشتوانی 508 که سه . سه رچاوه: ویکیپیدیا

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 924

خالتاوی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120447>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتى کوردستان

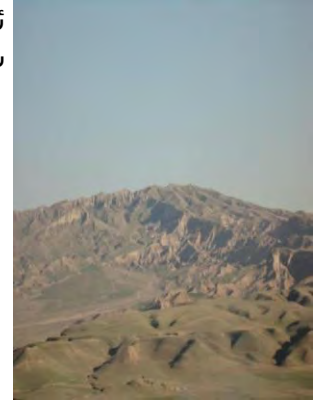
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 925

خالخالان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013121920503587161>

نەم چیاپە دەکەوتنە سنووری شارەدێی شوان.
سەرچاوەی وێنە: ئاراس ئیلنجاغی

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوپنەوار: چیا
شارەکان: کەرکوک
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 926

خالی سنوری کێلی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014090913193877351>

22 کیلۆمەتر لە قەلادزێی ناوەندی قەزای پشدرۆ، 180 کیلۆمەتر لە ناوەندی پارێزگای سلێمانییەو دوورە، ئاستی ئالوگۆری بازرگانی لەو سنوورەدا دەگاتە 200 هەزار دۆلار لەرۆژێکدا، هەردوو لایەنی ئێرانی و هەریم لەهەولدان بۆ ئەوەی ئەو ئاستە بەرزبکێتەو بۆ یەک ملیۆن دۆلار لە رۆژێکدا.
سەرچاوە: مالمپەری ئاوێنە - 2014-09-09

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوپنەوار: شوپن
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 927

خالەوازه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504557759>

گوند

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شویننه وار: گوند

شاره کان: دیوانده ره

ولات: رۆژه لاتى كوردستان

كویك ریسپونس كۆد:

بابه تی ژماره: 928

خدران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011021515412837366>

له پرووی ئیدارییه وه سه ره به قهزای دوکانه و سالی (2000) به فرمانی حکومه تی هه ریم کراوه ته ناحیه و (24) گوند له خو ده گرت.

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شویننه وار: شارهدی

زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شاره کان: سلیمانی

ولات: باشووری كوردستان

كویك ریسپونس كۆد:

بابه تی ژماره: 929

خدرای

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120448>

یه ک له گونده کانی رۆژه لات

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شویننه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتى كوردستان

كویك ریسپونس كۆد:

بابه تی ژماره: 930

خدرجیجە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012112916522574030>

گوند

تایپه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شاره کان: مه خموور

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 931

خراب کولک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621576>

گوندیکه سه ربه شاره دپی (سیمیئل)

تایپه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 932

خرابیا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621577>

گوندیکه سه ربه شاره دپی (چه مانکی)

تایپه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابهتی ژماره: 933

خرابه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120449>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایپه تمه ندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابهتی ژماره: 934

خرابه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120450>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایپه تمه ندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابهتی ژماره: 935

خرپێ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621579>

سهرب قهزا (ناكرئ)

تایپه تمه ندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 936

خرده‌لووکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120451>

یه‌ک له گۆنده‌کانی رۆژه‌لات

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینە‌وار: گۆند

رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 937

خشخاشا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621580>

گۆندیکه‌ سه‌ربه‌ شاره‌دێی (کانی ماسئ)

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینە‌وار: گۆند

باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 938

خندک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621581>

گۆندیکه‌ سه‌ربه‌ شاره‌دێی (سێمیل)

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینە‌وار: گۆند

باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 939

خنس

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621582>

گوندیکە سەربە شارەدێی (نەتروش)

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆی شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 940

خوارەمیر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120463>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆی شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 941

خورخورە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120464>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆی شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 942

خورشت

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120465>

یەك له گوندهكانی رۆژهلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوپن / شوپنەوار: گوند

وڵات: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 943

خورماتوو

<http://www.kurdipedia.org/?q=201003161538573966>

تاكو سالی (1946) ناحیەکی بچووک بووه وەسەر بە قەزای کفری بوه وه له سالی (1947) بەسراوه بە قەزای (دافوق – دقوفا و) وهكو ناحیەیه له ناحیەکانی تری ئەو قەزایە.

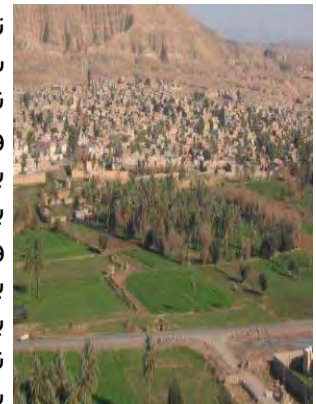
وه له دواي گەشە کردنی ئەم شارە هیواش هیواش وای کرد دووز خورماتوو بکریت بە قەزاو وه دافوق بکریت بە ناحیەیه که سەر بە قەزای دووز خورماتوو بیئت.

وه دواي ئەوه وای کرد دوز خورماتوو جیا بکریتەوه و له کاتی رژیمی بەعسدا بخریتە سەر پارێزگای (صلاح الدین) له سالی (1976) ئەمیش وهكو بەرنامەیهکی دارێژراو وه بۆ تەعریب کردنی ئەو قەزایە. وه دافوق ماوه وکو ناحیەیه سەر بە پارێزگای کەرکوک، وکەرکوکیش له چوار جێوی بەرنامەکانی بەعس که دەستی رهشی پێ گەیشیت و ناوی گۆری وکردی به (الترمیم) ئەمش وهكو بەرنامەیهکی دارێژاروو بۆ کەرکوک و دەورو بەری له پێشدا.

دووز خورماتوو پێنج ناحیە به خۆیهوه دەبەستیت:-
1- ناحیە میهلبەندی شار که دانیشتوانی له هۆز وعەشیرهتهکانی (داوده و زهنگنه و لهک و بهیات) پێکدیت.

2- ناحیە قادر که رهه که نزیکه ی (80) گوند له خۆی دهگریت که لهم عەشیره تانه پێکهاتوو (زهنگنه، تاله بانی، شیخان، جباری، شیخهکانی بهرزنجه) که هەر هه مووی کوردن و، ئەم ناحیەیه به خۆی هه موو دیهاتهکانی که له خۆی دهگریت روخیندراوه له کاتی پرۆسهی بهدناوی ئەنفالدا .

3- ناحیە نهوجول پێکهاتوو له (32) گوند هەر هه مووی له عەشیرهتی

داودەن ئەم ناحیە خۆی و گوندەکانی روخپندرا لە سالی (1988) لە پرۆسەى ئەنفالدا.

4- ناحیەى ئامرلى نزیك (31) گوند لە خۆى دەگریت، ھەر ھەمووی لە عەشیرەتى بەیات و ھەندى لە عەشیرەتى داودە.

5- ناحیەى سلیمان ییگ لە (11) گوند پیکھاتووہ ولە عەشیرەتى بەیاتی تورکمانن کە سەرۆکەکانى ئەم عەشیرەتە ئەیانوت ئیمە عەرەبین لە بەر بەرژەوہندی خۆیان.

سەر ژمیری دانیشتوانى شارى خورماتوو لە کاتى حوکمى عوسمانیەکاندا (1749) کەس بوو، وە (756) مالى تیدا بوو لەگەل (3) خان کە لە کاتى خۆیدا وەکو ئوتیل تەماشاه دەکرا بۆ شوینى حەوانەوہو نووستن (96) فرۆشگا و (3) چاپخانە و (35) باخچە ویەک خويندنگای سەرەتایى تیدا بوو. دووز خورماتوو بە (16) کات ژمیر بەپى دورە لە کەرکوکەوہ وەکو ھاتووہ لە جوگرافىای عوسمانیەکاندا لەو سەردەمە کە لە چاپ دراوہ لە ئەستەنبول لە سالی (1329) کۆچى.

بەلام خاوەنى کتیبى (دلیل الالویہ العراقیہ) لە سەر دووز خورماتوو نووسیویەتى مەلبەندی ئەم شارە دووزە کە دورە لە باشورى شارۆچکەى داقوقەوہ بە دورى (20) میل وە لە باشورى کەرکوکەوہ بە (80) میل وە ئەم شارە یەکیکە لە ھەرە شارە بەھیزە سروشتى لە نەوت، وە لە چوارچۆھى ئەو خاکەدایە کە جیگای تايبەت مەندی خۆى ھەبە لەلایەن (کۆمپانیای نەوتى عێراق) وە دوو ریگای سەرەکی دەبەستینە خۆیەوہ بەغداى پایتەخت بە کەرکوکەوہ. ئەمیش مەبەستى لە ریگای کەرکوک - بەغداد وھبلى ئاسنى بۆ ماوہبەک لە کارخرا پاشان ھەلگیرا و داوتر ئەم ھیلە بە بیرارىکی شوڤینانە لادرا. لە تەنیشتیەوہ ئاوى (ئاوہسپى) یە کە ئەویش دەروانیتە ناو روبەرى (العقیم) وە.

وہ دوو خويندنگای سەرەتایى تیدا یە وەبەرئۆہبەرى ئەو دوو قوتایخانە (بھجت فەتاح الوندای و خلیل یبرى برابھیم) کە ھەردوکیان خەلکى شارى کفرین. ریزەى دانیشتوانى (23) ھەزار کەسە وییک ھاتووہ لەم ھۆزو عەشیرەتانە وەکو (بەیات و داودە) وەھەندى لە عەشیرەتەکانى تری ئەو ناوچەى. لە خۆرھەلاتى ئەم شارەوہ زەنجیر چىای (ھەنجیرەبە) کە نزیکەى (300) مەتر لە دەریاوہ بە سەرەوہبە و تەپە گەورەکانى چىای ھەنجیرە مەزارى (موسى علی) و (کەلى ھەنجیر) ە و (دەربند سلیمان) و (خۆیکەبە) وە ئەم شارە لە باکوربەوہ داقوق ولە باشوربەوہ سلیمان ییگ و لە رۆژھەلاتەوہ شارى کفرى ولە خۆرئاوایەوہ دىبى (یەنگیجەبە) ولە رووى سروشتیەوہ ئەم شارە سووتەمەنى و خەلوز وشتى تری زۆر زۆرە... وە بە باشى ئەزانین کە باسى لەوہ بکەین کە لە دەیان شوین، کانى و بیری نەوتى تیدا یە وە لەو شوینانە (بنارى گل دىبى تازە شار و دێھانەکانى عەشیرەتى لەک) بە بى ئەوہى ترومپا و پالڤگەى نەوت دابنریت لەو سنوورەدا و ئەم ناوچەبە تا کاتى روخاندنى رژیمی بەعس بە ناوچەى قەدەغە کراو ناو دەبرا لە ئیوان سوپای عێراق و ھیزی پیتشمەرگەى کوردستان، وەخەلکى ئەو گوندانە سودیان لەو کانى نەوتانە وەرگرتوہ لە کاتى گەمارۆى ئابوورى لە سەر کوردستان لە دواى راپەرینە مەزنەکەى بەھارى سالی 1991 وە تا کاتى روخاندنى بەعس لە 2003.

لە سالی 1970 سەر ژمیری شارى دووز خورماتوو گەپشتۆتە (86742) لەوانە (25081) لە ناو شار و ناحیەکانى و دەوروبەرى و (61661) لە لادیبەکانى. دووز خورماتوو لە میژووى کۆندا...

لەم شارەدا پارچەبەکى کۆن دوزراوہتەوہ کە دەیسەلمیئیت شارەکە

ههوارگه په کی کۆنه و ده گهر پته وه بۆ سه ده کانی پيشوو تپیدا ئەلی ناوی ئەم
 شاره ناسراوه به (خرشیتو) یان (خرشیتوم) وشه په کی ئەکه دپه و هاتوو له
 په کێک له نووسراوه مسماریه کان (المدونات المسماریه) له کاتی
 ئەکه دپه کان و سه رجه له ی حوکمرانی (رور) ی سییه مدا باسی پاشاکه ی
 ده کات که ناوی (مارهونی) یه و ژباوه له سه رده می حوکمی پاشای
 سو مەری (یورسین) و پاشای (اردکینا) که ولاته که ی جیا بووه له ناوی
 (خارشای) یان (خروشیتوم) وه تا کاتی کوره که ی (ابتاویر) و پاشا (بازامو) که له
 سه رده می پاشای سو مەری (شولکی) دووهم پاشای گشتی سه رجه له ی
 حوکمرانی (رور) سییه مدا ژباوه که حوکمران بووه له نێوان سالانی (2049 -
 2041) پيش زاینی، وه له کاتی بابلیه کانداهستان به دروست کردنی
 قه لایه دالده ی بۆ میدیه کان به ناوی (دز خورشید - قلعه الشمس) به
 زمانی ئاری کۆن وله گهل پيشکه وتندا ناوه که گۆرا بۆ به (دز خورمات) و له
 راستیدا ئەم رایه زۆر نزیکه له باوه رپیکردنه وه له گشت ئەو رایه کانی تر له
 سه ر رجه له کی ناوی شاره که، وا باس ده کړت شار ی (کفری) دراوسی ی
 جیا بۆته وه وه کو ولات له کاتی حوکمی پاشا (شولکی) و ناوی کفری له نزیک
 (3000 سالی پيش زاینی) ناسرابوو به (کیرو کیماش).

شایه تی میژووناسه کان پئوپسته :-

(المنشی و الیه غدادی) له سه ر دوو زورماتوو ئەلی نێوان دوو زورماتوو و
 کفری (7) فراسخ (رحال) ئەلی له نێوانیاندا رووبه ری (قوری چای) هه په وله و
 شوپنه دا عه شیره تی به یات داده نیشیت وه به هه رسی زمان قسه ده که ن
 (کوردی، عه ره بی، تورکی). هه ندیکیان سوونه مه زه به ن وه ئەوانی تر شیعه
 مه زه به ن، له م شاره دا له رووی سروشتیه وه ئەلی زۆر ده وله مه ندن وه کو
 (گه ج، باروت، خه لوز) وه له سه ر شاخی ئەم شاره قه لایه ک دروست کراوه
 به گه چ و چوار ده رگای هه په. زۆریه دانیشتوانی ئەم شاره ئاره ق خۆرن وه
 ده نگیک ی خۆشیان به لاوه په وله بواری موزیک ژه نیندا له هه موو جوړی
 شاره زای باشیان هه په، به دوو زمان ئەدوین (کوردی، تورکمانی) وه زۆر ریز
 له میوان ده گرن، هه زار خانووی تپدایه و دائیره ی پۆستی به ریدیشی لێیه.

به لام (جیمس ریچ) ئەلی که کاتی ری که وتۆته ئەم شاره سالی (1820)
 زاینی ده رباره ی ئەم شاره ئەلی بیری نه وتی تپدایه به قولی (15) پاه له
 سه ر ئەو رێگایه که به ره و چیاکانی شاره که ده رۆیت، وه له نزیکی خۆبیشی
 تپدایه و بیریکی نه وتی تر هه په له باشوری شاره که دا، وه کو گشتی سودو
 قازانچی ئەو بیره سالانه ده گاته (20) هه زار قورش و دابه ش ده کړته سه ر
 بنه ماله ی (الدفتردار) باوکی "عمر به گ" که خاوه ن گه نجینه په وه درژیه ی پئ
 ده دات و ئەلی خه لکی ئەم شاره سالانه خۆشی وشادی ئەکه ن و قوربانی
 زۆر له مه ر و بز ن سه رده پرن که هه موو سالی ئەو بیرانه پاک بکه نه وه.
 و ئەپت بلین ئەم چاو له یه ک برینه ئەگه ر پته وه بۆ کۆن، وه ریان گرتوه له
 کۆنه وه تپگه یشتنی وایان هه په که ئەم بیره نه وتانه به ره مه می زۆر تر ده پت.
 دوو زورماتوو و ناماده بوونی فروانی له خه باتی نیشتمانی :-

هیچ کاتی شاری دوو زورماتوو ده ست به ردار نه بوه له خۆ ناماده کردن له
 شوړش و راپه رینه کانداه ناماده بوونی راستی خه لکی کوردستان به رامبه ر
 هه ر شتیک که زه ره ری گه یاندوه به گه لی کورد. ئەگه ر لاپه ره کانی میژوو
 هه لبه دینه وه له م شاره ئەبیین ناماده بوونی خه لک چۆن به رده وام بووه. له
 کاتی جه نگی جیهانی په که مدا له سالی (1914) زاینی "نامق ئاغای داوده"
 کۆمه لی خه لکی کۆکردۆته وه و به ره و شوعه ییه له به سه ره به ری که وتوه له و
 هیزانه بوونه که سه ر به (شیخ مه حمودی حه فید) بووه له و ی له گه ل هۆزو

عەشپەرەتەکانی فوراتی ناوەراست بەشداریان کردووە بەرامبەر ئینگلیز که هێزەکانیان لە شاری بەسرەهێ باشوری عێراق جێ نشین بوون و شایەتجالان باسی ئازای نامق ئاغا دەکەن لە کاتی شەرەکه‌دا چەند قارەمانانە شەری کردووە دژ بە هێزەکانی ئینگلیز بە خەنجەرە کوردییەکه‌ی تا وه‌کو شەهید بوە لە مه‌یدانی جه‌نگدا وه‌ له‌وی به‌ خاک سپێردرا وه‌ گۆره‌که‌ی تاكو ئیستا وه‌کو شتیکی پیروژ سەردانی ده‌کریت له‌لایه‌ن خه‌لکی ئه‌و ناوچه‌یه‌وه‌، وه‌ ئه‌گەر باسی "رفعت ئاغا داوده‌" بکه‌ین که‌ په‌کێکه‌ له‌ هه‌ره‌ سه‌رکرده‌ قاره‌مانه‌کانی عەشپەرەتی داوێیه‌ که‌ په‌کێکه‌ له‌ عەشپەرەته‌ گه‌وره‌کانی کورد له‌ ناوچه‌ی گه‌رمیان سه‌رکرده‌ی په‌کێک له‌ خه‌له‌کانی داوده‌ی کرد بۆ په‌یوه‌ندی کردن به‌ شوێرشێ ئیبراهیم خانی ده‌لووه‌ بۆ رزگار کردنی شاری دووز خورماتوو وه‌ توانی له‌ ماوه‌ی چەند رۆژیکدا شاره‌که‌ رزگار بکه‌ن. وه‌ له‌و شاره‌دا ئه‌نجومه‌نێکی حوکمرانی مه‌حله‌ی دامه‌زراند و هه‌لبه‌زاردنێکی ئه‌نجامدا بۆ ئه‌نجومه‌نی شاره‌وانی. وه‌ کاتی ئینگلیز هه‌ولێ دووباره‌ کۆنترۆل کردنی شاره‌که‌یدا به‌ هاریکاری پیاوانی خۆیان په‌کێک له‌وانه‌ (شیخ حه‌میدی تاله‌بانی) بوو، به‌لام جارێکی تر رفعت ئاغا داوده‌ هه‌ستا به‌ پاراستنی شاری خورماتوو له‌ دژی ئینگلیز وای کرد سوپای ئینگلیز تێک بشکی و رووبکه‌نه‌ دی (ئه‌لبه‌و سه‌باح) جارێکی تر سوپای ئینگلیز هه‌ولیاندا به‌ فرۆکه‌ی جه‌نگی مه‌له‌کی رفعت ئاغا دور بخه‌نه‌وه‌ وه‌ رزگاریان لێی ییت به‌لام ئه‌م جاره‌ش شکستیان هێنا.

له‌ راستیدا شیخ مه‌حمودی حه‌فید په‌یوه‌ندیه‌کی بته‌وه‌ی هه‌بووه‌ له‌گه‌ڵ سه‌رۆکه‌کانی عەشپەرەتی داوده‌ دا وه‌ جارێکیان شیخ مه‌حمود نوێنه‌رێکی خۆی ده‌زیرێ بۆ لای (حسن به‌گی داوی) له‌ گوندی (شاه‌سه‌یوان) نزیک خورماتوو بۆ خۆ ئاماده‌کردن بۆ شەری (ئاوباریک) وه‌ له‌ راستی دا روون وئاشکرایه‌ رۆلی هه‌وزه‌ و عەشپەرەته‌ کوردیه‌کانی ناوچه‌که‌ له‌و شەره‌دا به‌ ده‌یان شه‌هیدو قوربانیان به‌خشی له‌ پێناو رزگاری و سه‌رفرازی گه‌له‌که‌یاندا... وه‌ له‌ کاتی هه‌لگیرساندنی شوێرشێ ئه‌یلولی مه‌زندای له‌ سالی (1961) کۆمه‌لی له‌ لاوی ئه‌م شاره‌ په‌یوه‌ندیان کرد به‌ ریزه‌کانی شوێرشه‌وه‌ وه‌ دروستکردنی مه‌فره‌زیه‌کی تایبه‌ت و ریزه‌یان به‌ره‌و به‌رزبوونه‌وه‌ ده‌جو رۆژ له‌ دواي رۆژ وه‌ له‌ کاتی شه‌هید بوونی به‌شیک له‌ لاوی خویڤن گه‌رمی شاری خورماتوو کۆمه‌لیکی تریان په‌یوه‌ندیان ده‌کرده‌ ریزه‌کانی شوێرشه‌وه‌، هه‌تا وای لێ هات له‌ مه‌فره‌زوه‌ بون به‌ په‌ل و دواتر لق و دواتر بوه‌ (به‌تالۆن) وناوی نرا به‌تالۆنی دووزی په‌که‌م که‌ سه‌ر به‌ هێزی که‌رکوک بووه‌ وه‌ سنووری چالاکیان له‌ باشوری که‌رکوکوه‌ تا چیاکانی حه‌مرین بووه‌ وه‌ به‌ په‌که‌م به‌تالیون ناسراوه‌ که‌ جێگای ریز و ستایش بووه‌ له‌ لایه‌ن سه‌رۆکی شوێرش (مه‌لا مسته‌فای به‌رزانی) وه‌ له‌ رێگه‌ی ئیزگه‌ی گه‌لی کوردستانه‌وه‌ سوپاس نامه‌یان بۆ خۆپندرایه‌وه‌ پێش کاتیکی که‌م له‌ پیلانه‌ شومه‌که‌ی جه‌زائیر. وه‌ له‌ شوێرشێ ئه‌یلولدا له‌ شاری خورماتوو کۆمه‌لی کادر و پێشمه‌رگه‌ی ئازاو به‌ توانا په‌یدا بوون وه‌کو (حه‌مه‌ی لاله‌ عه‌زیز، عه‌لی حه‌به‌، عه‌باس خه‌یات، ئه‌حمه‌د فه‌تاح عه‌بدولپه‌رحمان ئاغا ناسراوه‌ به‌ (ئه‌حمه‌د خانم)، ئه‌حمه‌د قوشه‌لانی، خورشید تالام، محه‌مه‌د عه‌لی فارس، حاجی هیدایت عزیز نوحولی، حاجی که‌ریم ئه‌حمه‌د، "کادر" حسین ته‌یار، ده‌رویش نوری، محه‌مه‌د عه‌لی نه‌جم، مام خدر له‌ک، ره‌شید توتنچی، حاجی مه‌حمود توتنچی، وبراکه‌ی حاجی جومه‌ه توتنچی، مه‌لا ره‌زا ئه‌حمه‌د عه‌بدولپه‌رحمان، حه‌مه‌ ره‌حیم بارنه‌وه‌ری) وه‌ کۆمه‌لی خه‌لکی تێکۆشهری ئه‌م شاره‌ گیانی خۆیان کرده‌ قوربانی له‌و کاته‌دا له‌وانه‌ش (عیزه‌دین عه‌لی حوسین، نوری له‌کی، نه‌جمه‌دین عه‌لی، مام حسن چه‌ته‌، سلیمان ئیبراهیم قادر، عه‌زیز

عەلی حەبە، فایق جوامیر، مەلا حەیدەر (کە لە سێدارە درا لە لایەن رژیمی بەعسەووە کە سەرۆک مەسعود بەرزانی زۆربەیی لاپەرەکانی کۆتیبەکەیی دەربارەی شۆرشیی ئەیلول نووسیویەتی و تەرخانی کردووە بۆ باسپیی ئەم شەهیدە قارەمانە) ئەنور جەعفەر، وشەهید غریابو تۆرکمانە لە سالی (1976) لە سێدارە دراووە

و لە دواي شکست هێنان بە شۆرشیی ئەیلول و بەرپاوی شۆرشییکی تازە لە گۆرەپانی سیاسیی کورد دا بە ناوی (بەکیتی نیشتمانی کوردستان) وە کۆمەلای لاوی ئەم شارە هەستان پەییوەندیان کرد بە شۆرشەووە وە رۆلی بەرچاویان هەبوووە لە ریزەکانی شۆرشیی نویی گەلەکەمان و بە دەیان شەهیدو قوربانیان دا لە پێناو ئەم رێبازەدا ئەگەر باسی ئەو شەهیدە قارەمانانە بکەین وەکو (محەمەد زەنگنە، حسین محەمەد ئەحمەد، سید مالک سید محەمەد بابا ناسراو بە (سەرھەنگ)، غایب عەلی حەمید کە سەربەرشتیاری کەرتەکەیی دەکرد بە پلەیی ئەندام کەرت، نامق سدید سەعید، کادری سیاسیی مستەفا عەلی ئەمین، مەجید دووزی، بایز حەمید، ئەحمەد نسرالدین، ئازاد عەبدوللا بەرغەش، ئاسو کەرکوککی، جەلال جەبار، ئازاد رەشید، نادر مەجید جوامیر، عادل قادر، شوکر قەلایی، غایب رحمن، عەلی مەردان، سید ئیبراهیم ئەحمەد خەلیل، غالب ئەمین... وھتد) راپەڕینە مەزنەکەیی بەھاری سالی (1991) ی شاری خورماتوو و رۆلی بەرچاوی خەلکی شار

دیارە راپەڕینەکەیی ئازاری سالی 1991 بە یەکیک لە هەرە گەورە رووداوە گرنەگەکانی گۆرەپانی سیاسیی و میژووی دەناسریت، وە حوکومەتی هەریمی کوردستان بەرھەمی ئەو راپەڕینەیی، و بەشداری کردنی خەلکی شاری خورماتوو لەو راپەڕینەدا پێویست بەو دەکات زۆربەیی ئەو کەسانەیی ماونەتەووە لە ژياندان و شایەتخالی ئەو راستیەن بۆ باس کردن لە سەر ئەو رووداوە میژووییە، ئەو راپەڕینەیی کە بە یەک دەست لە رژیمی بەعسی دا ئەویش تێکەل بوونی پێشمەرگە وە شانە چەکدارەکانی (نەپینی) ناو شار کە سەر بە رێکخستەکانی ناو شار لەگەل جەماوەردا بۆ لیدانی دامودەزگاکانی بەعس لەو شارەدا، لە دواي رزگار کردنی شاری کفری لە بەرواری 1991/3/10 بە سەرپەرشتی شەھید (حەمەرەش) دواتر ئەو ھێزەیی کە شاری کفری رزگار کرد بەرھو شاری خورماتوو بە رێکەوتن و پەییوەندیان کرد بە مەفرەزەکەیی (کاک عوسمانی حاجی مەحمود) کە سەر پەرشتیاری قۆلی دووز خورماتووی دەکرد ولە کات ژمیر (3) عەسر لەو رۆژەدا چەکدارەکان و پێشمەرگە قارەمانەکانی شاخ لەگەل رێکخستە نەپینیەکانی ناو شاردا تێکەل بوون و لەگەل خەلکی چەوساوەیی شاری دووز خورماتوو بە دەستی بەعس و دار و دەستەکەیی ھەلسان بە لیدانی نیشانەکانی دامودەزگەکانی درندەیی بەعس ھەر لە (ئەمن و مقرر حزب و ئیستخبارات) نەیان توانی بەرگری لە خۆیان بکەن بۆیە کۆمەل کۆمەل خۆیان دەدا بە دەستەووە. وە ھیچ شتیکی تر نەما تەنھا چیاکانی حەمرین نەپیت کە سنووری سروشتی کوردە کە چەندین سالە خەبات لە پێناویا دەکات. بەلام لە بارودۆخیکی کتوپردا کە روویا بۆ دواخستنی ھێزەکان بەرھو چیاک حەمرین وە لەویشەووە بەرھو بەغداي پایتەخت. وە ئەو کۆسپەیی دروست بوو لە بەردەم ئەو ھێزەدا ھۆکاری ھێزە بە کرێ گێراوەکانی (مجاھدی خلق) ئیران بوو کە بارەگایەکیان لە نەوجول بوو لە باکووری رۆژئاوای شارەکەووە وە دواي رزگار کردنی شارەکە ئەو سەربازگەییە کە لیبی بوون بە جێیان ھێلاو بەرھو باشوری بەغداد بە رێکەوتن لە سەر شەقامی سەرەکی کە دەکەوێتە ناوەرستی شارەووە کە زانیان شار رزگار کراووە نوێنەرەکیان لە خۆیان نارد بۆ لای ھێزی پێشمەرگە

وتیان ئېمە ھېچ ھەقىمان نې بە سەر ئېۋە بەس ئەۋەنە داۋاكارىمان ھەيە رېگامان بۇ بىكەنەۋە بۇ ئەۋەى بىگەينە سەربازگەكەمان كە لە (عقىم) ە كە نىك شاروچكەى خالىپە ۋە دۋاى ئەۋەى كە ۋەلاميان ۋرگىرد بۇ ئەۋ مەبەستە رىگايان پى درا لە دووز دەرچون بى ئەۋەى ھېچ كەسىك دەستيان لى بوەشېئېت ۋە دۋاى پەرىنەۋەپان لە پردەكەى (ئاۋەسپى) ھەلسان بە تۆپ بارانى خەلكى شارەكە بە گولە ھاۋن بە ھەموو جۆرە چەكېك ۋە لە ناحىەى سلیمان بېگ نېشئەجئ بوون. دور لەۋەى كە مەبەستيان رۇبىشتن بى بۇ شوئىنى خۇيان لە عزىم. ۋاى كىرد رۇئىمى بەعس بتوانى سەر لەنۋى ھېزەكانى خۇى دووبارە كۆپكەتەۋە. لە بەر چەند ھۆپەكى ستراىجى ئەم شارە ۋ خۇبەستئەۋەى لەگەل چەند شەقامپكى سەرەكى كە دەبەستىت بە خۇبەۋە ۋەكو رىگاكى خوشكەر بەرەۋ تىكرىت ئەمە لە روۋانەگەپەكەۋە ۋە لە روۋىكى ترەۋە رىگاكى بەغداد ۋە رۇئىمى بەعس ھەستا بە پەلە ھېزىكى گەرە دروست بىكات ۋە ئەۋ ھېزە بدات بە دەستى گۆر بە گۆر (بارق حاجى حىنگە) كە رۇئىمى بەعس دەپان جار نېشانەى ئازاپەتى پى بەخشىۋە ۋە بۇ ئەۋ ھەموو كارە چالاکانە ئەنجامى داۋە بەلام دۋاى ئەۋەى حۋنئە ئەم شەرەى دۋاىپە لەگەل خەلكى شارى دووز خورماتوو كە تېپىدا دۇرا بە دەستى راستى خۇى ۋ ۋە بە دەمانچەكەى خۇى كە دەپان جار نېشانى ئازاپەتى كىرد بە بالاپدا لە كۇتايدا ھەر خۇى كوشتى دۋاى ئەۋە دىكتاتور كورى مامى خۇى (على حسن المجدىد) كە ناسراۋە بە "عەلى كىمىاۋى" بۇ خۇ ئامادە كىردن ۋناردنى بۇ سەرپەرشنى كىردنى ئەۋ شەرە لە سنوورى شارى كەركوكدا لە رىگاكى فرۆكەپەكى ھەلىكۆپتەرەۋە لە دۋاى ئەۋەى شارى كەركوك رىزگار كرا لە رۇزى نەۋرۋزدا لە بەروارى (1991/3/21)

لەم شەرەدا كە تېپىدا بەعس بە ھەموو قورساي خۇى بەشدار بوو ۋە لەگەل مۇجھىدى خلىق بەرامبەر ھېزى پىشمەرگە ۋ خەلكى بە شەرەف ۋ قارەمانى شارى كەركوك بۇ ماۋەى (9) رۇز شەر لە بىۋان خەلكى شار ۋ ھېزى بەعسدا بەردەۋام بوو، دەپان كەسى بىتاۋان بوون بە قوربانى ۋشەھىد بوون لە پىناۋ خاكى كوردستاندا. ۋە بەدەپان ئامپىرى جەنگيان سووتاند لەۋانە زىپۇش ۋ تانك ۋە لەم شەرەدا كە لە پىنچ قۇلەۋە دەستى پىكرد ۋەدەپان پىشمەرگەى شۇرش گىرو قارەمان بوون بە قوربانى لە سەروى ھەموۋىانەۋە (شەھىد حمە رەش "ئەندامى سەركرداپەتى ھېزى پىشمەرگەى كوردستان"، شەھىد سولتان ھەمىد، ئالىح مەھمەد حىسین (كاكە)، نادر مەجىد جوامىر، ئەھمەد زەرداۋى، شوكر قەلايى، ئازاد رەشىد، رمزى حىسین، كمال ساپىر قازى، كەرىم خلىل... ۋەتند)

ۋلەۋ شەرەدا نىكەى (390) كەسى بى تاۋان شەھىد بوون لە ناۋبانداندا مندال ۋ گەرە ۋبچووك بە ھۆى ئەۋ تۆپ بارانە كۆپرانە كە ئاراستەى ناۋ شاربان دەكرد لە فرۆكەخانەى "حلىۋە" كە نىكەى (15) كىلم لە خۇرئاۋاى شارەكەۋەپە.

ۋەھستان بە دابەش كىردنى شار بۇ پىنچ قۇل بۇ بەرگرى كىردن بەم شىۋەپە:-

- 1- عوسمان حاجى مەحمود كە بوۋبە لىپرسراۋى سەركردەى گىشتى ھېزەكە لە دۋاى شەھىد بوونى (شەھىد حمە رەش).
- 2- رىگاكى تىكرىت كە دەكەۋىتە خۇرئاۋاى شارەكەۋە بە سەر پەرشتى تەپبىرە (سوارە).
- 3- رىگاكى بەغداد لە باشورى شارەكەۋە بە سەر پەرشتى شەھىد مەجىد دووزى ۋجەبار مەلا عەلى.
- 4- قۇلى مەشروعەكە لە نىك ساپلۆكەۋە بە سەر پەرشتى (شەھىد حمە ئەخە).

5-رینگای کهرکوک که ده که وئته باکوری شاره که وه به سهر پهرشتی (مه لا سه عید نه حمهد محمه د) جیگری پئشووی پارزگاری کهرکوک بووه.
6-قۆلی چپای (ههنجیره) له رۆژئاواوه به سهر پهرشتی (ملازم عباس و شههید همه دووزی).

7-قۆلی خوئکه به سهر پهرشتی شههید (سولتان همهید).
ئهو هیزانهی حکومهت که دابهش کرابوون بۆ لئدانی شاره که له مه هیزانه پیک هاتبوون (لیواکانی 65، 68، 62 له هیزی تایهت، لیوای مغاویر دوو که سهر به فیهلی دووه، هیزی بارق، تهشکیلهی سیف القائد، یه کهی سهربازی سهرکردایهتی سی پاسهوانی سنوور، تهشکیلاتی جیش الشعبی و جاشه خوڤرۆشهکانی کورد) (بۆ زانیاری زیاتر له سهر راپهرینه کهی شاری خورماتوو ئه توانی سهردانی کتێبی (شعله الانتفاچه فی محرقه مدینه گوز - عیمان حاجی مه حمود) له بلاو کراوهی بهشی راگه یاندنی که سهر به مه لبهندی (3) ی په کتێبی نیشتمانی کوردستان).

سی گۆشه ی (ته عریب و ته بعیس و ته هجیر)
رژیمی به عس له دوای دهسهلات گرتنی به سهر عیراقددا ههولێ ههولێ جدی داوه بۆ گۆرینی راستی دیموگرافیای سنووری کورد که دهیهستی به پارچهی تری خویهوه ئه ویش عهره بستانه ههر بۆ ئهو مه بهستهش سیاسهتی به عهره ب کردنی خه لکی ئهو سنووره وه وه به عسی کردنیان به زۆر وه ده رکردنی کورد له خاکی خوێ ورهوانه کردنیان بۆ ههولێر و دهوک و سلێمانی له پیناوه ئهم سیاسهتهدا مه لاین دیناری به کار هینا بۆ ئهو بهرنامه شوڤینییهی که پاره کهشی له نهوتی خاکی کوردستان ده ری ئه هینا.
دیاره شاری دووز خورماتوو په کێکه له ههر شاره گرنهکانی بهرنامهی به عس بویه له پیناویا هه موو قورساییهکی خوێ به کار هیناوه که ههستا به دابرا نی دووز له کهرکوک وهستهنی به پارزگای (سه لاهه دین) هوه وه مه بهست له م پیراره درندانه ی به عس ئه وه بوو که م کردنه وه ی ریزه ی کورد له سنووری سروشتی خوێ که کهرکوک که م بکاته وه. ئه مه له روانگه په که وه وه له روانگه په کی تره وه کورد بییت به که مینه له پارزگای (سه لاهه دین).
وه دواتر ههستا به دروست کردنی ئۆردگای نیشته جی بوون بۆ ئهو عهره به هاوردانه ی که هینایانی به ناوی عهره بی شوڤینییه وه و ناویان لئ نرا وه کو (یافا) و (حیفا) ئه میش بۆ دروست کردنی سنووریککی جیا بونه وه له ئیوان گه لی کورد و گه لی فه له ستین که هه ردو لایان وه کو په ک هاوپه شی خه باتن له پیناوه رزگاری خا که که یاندا و ئهم جوړه سیاسه تانه له پهیره وی زایونیه وه وه ری گرتوه که رۆلێکی بهرچاویان هه بوه بۆ گه یاندنی به عس بۆ لوتکه ی دهسهلات له ئیراقددا.

وه له سهر زمان حالی (علی یالچ السعدی) په کێک له سهر کردهکانی رژیمی پئشووی به عسه له سالی (1963) ئه لئ (اتینا الی الحکم بفاگار امریکی) ئیمه به قه تاری ئه مریکی هاتین بۆ دهسهلات له ئیراقددا.
ئه گه ر ته ماشای ئهو شه رمه زاریه عهره بیه بکه ین که هۆکاری رژیمی به عس بوو له ئه نجامی ئهو هه موو شه رو پیکدانانه ی که چه ند هه ره مه کیانه مامه له ی کردوه ئهم حیزبه.

دواتر ههستا به ده رکردنی ماله کوردهکان و وه رهوانه کردنیان به ره و باشوری ئیراق یان بۆ (ناوچه ی به ناو ئوتونومی) که هه ولی ده دا له چوار چیه وه ی سی پارزگاکه دا بییت.

وههستان به دابهش کردنی هه زاران دۆنم زه وی کشتوکالی به سهر بنه ماله ی خو یان به تایه تی (به رزان تکریتی زر برای یدام) که گه وه ترین کیلگه ی مریشکی ئیدا دروست کردبوو پیجگه له مهش رژیم ههستا به

دروست کردنی (مەشروع یدام الاروائی) بۆ سەرنج راکێشانی عەشیرەتە
عەرەبەکان بۆ ناوچەکە و ئەم بەنداوه نزیكە یەك میلۆن و نیو دۆنم لە زەوی
دابەش ئەکات بە سەر ئەو مالا ئەدا سەرای ئەو زولمو زۆرەش هەستا بە
دروست کردنی فرۆکەخانە (حلیو) ی سەربازی بۆ لێدانی شوێرشێ کورد
و گوندەکانی دەورووبەری ئەو سنوورەو سوتما تکرندی ناوچەکە بە بیانووی
ئەوێ گوندە کورد نیشینەکان هاوکارو پشتیوانی هێزی پێشمەرگەن بەر لە
پروۆسە ی ئەنفال.

شاری دوز خورماتو و پروۆسە ی بەدناوی ئەنفال:-

هیچ شوێنێک لە کوردستاندا وەکو سنووری گەرمیان بە گشتی و سنووری
شاری دوز خورماتو بە تاییەتی زەرەرمەند نەبوو لە شالای رەشی ئەنفالدا
هەموو دێهاتەکانی روخاندو سووتاندی و بە تالانی برد هەر لە گوندەکانی
سەر بە عەشیرەتی (داوودە و زەنگنە و لەک و بناری گل) بە سەرباندا و
دەست گیرا بە سەر خەلکی ئەو ناوچانەدا لە دوا ی ئەوێ کە خۆیان دا بە
دەستەو بە رەزامەندی خۆیان وایان زانی کە حکومەتی بە عەس لە سەر
بەلینەکە ی خۆیەتی کە پێیانی دابوو ئەویش (لێ بوردنی گشتی) و ئەو
هەموو مندال و پەککەوتە و ژنە ی خستە ژێر سزاو بە ئەوێ هیچ
تاوانێکیان هەبێت، رژێم هەستا بە کوکردنەوێیان بە زیلی سەربازی بۆ
شوێنی نە ناسراو وە هەر بەشێک لەم خەلکانە بە شیوێ بەک زیندە بە چال
کران، هەندێکیان وەکو خەلات بەخشان بە ولاتانی دراوسی کە بە برا و
هاوری دەدرین لە قەلەم و هەندێکی تریان فرۆشان وەکو چۆن لە کاتی
جاییبێت دەفرۆشان لە بازاری رەشدا و هەنێکی تر لەوانە چەکی
قەدەغە کراویان پێ تاقیکراپەو بە زیندوویەتی و لەم بارە یەو دەیان بەلگەنامە
کەوتۆتە بەر دەستی هاوولاتیان و دامودەزگاکانی حکومی و حیزبی و
رێکخراوێ بۆ ئەم راستیانە، کۆمەلێکی زۆریان بە زیندوویەتی خراوە شێر
خاکەو لە گۆرە بە کۆمەلەکانی باشوری عێراقدا تەنھا هەندێکی رزگاری بوو
لەو کارەساتە وە لە نێوانیاندا مندالی بە ناوی تەیمورەو تەوانی خۆی رزگار
بکات و دەربچێت لەو گۆرە بە کۆمەلە کە بەشێکیان بە زیندوویەتی دەخرانە ئەو
گۆرە بە کۆمەلەنەو وایان زانی بوو هەر هەموویان مردون و کابرایەکی بەدەو
خەلکی سەماو ئەم مندالی بە خێو کرد و هەستا بە تیمارکردنی ئەو
برینانە ی کە هەیبوو کە لە ناو چالەکەدا تووشی بوو وە هەستا پاراستی لە
لای خۆی بۆ ماوێ یەکی زۆر تا تەوانی ئەم کابرا قارەمانە بچێتە کوردستان وە
خزمو کە سوکاری تەیمور بدۆزێتەو لە ناحیە ی رزگاری (سمود) وە کۆمەلە ی
رۆژنامە نووسی بیانی توانیان چاویان پێ بکەوێت وە چاوپێکەوتنی لەگەڵدا
ساز بکەن لە نێوانیاندا رۆژنامە نووسی ئەمەریکی (جوناپان راندل) وە
هەستی کرد کە مەترسی لە سەر ژبانی ئەم مندالی هەبێ کە دەژێت لە
شوێنێکدا نزیکە لە بارەگای سەربازی عێراقیەو و دامودەزگاکانی ئەمنی
و ئیستخباراتی رژێم بۆیە بە پەلە هەستا بە ئاگادار کردنەوێ هەقال "مام
جەلال" وە وتی مەترسی گەورە لە سەری هەبێ وای کرد هیرۆ خانی
خیزانی هەستا تەیمور بگرێت بە خۆیەو وەکو مندالی خۆی بپارێزێت کە
شاپەتجالی زیندووە لە سەر کارەساتی ئەنفال کە نزیکە ی (182) هەزار
خەلکی بێ تاوان بپیدا رۆی، وە لە دوا ی ئەوێش چەند کەسیکی تر گەرانەو
لەوانە، یەکیان خەلکی شارێ دووز خورماتوو کە رزگاری بوو لە مردن وە
لە لاپەن رۆژنامە نووسی کورد "عارف قوربانی" وە چاوپێکەوتنیکی دورو درێژی
لەگەڵیدا ساز کرد لە سەر ئەنفال کە دواتر هەستا بە چاپکردنی لە سەر
شیوێبی نامیلکە بلای کوردەو لە کوردستاندا. وە لە دوا ی رزگار کردنی
بەشێک لە کوردستان هیچ هەولێ نەدرا بۆ ئاوەدانکردنەوێ ناوچە ی داوودە

له دووز خورماتوو له بهر نهوهی له چوار چپوهی نهو ناوچهیه دایه که به ناوچهی قهدهغه کراو ناسراوه له نښوان هپزی پېشمه رگه و سوپای رژېمدا وه لهو دښهاتانهی که ئاوه دان کراونه تهوه تنهها ئه مانه په (وارانی سهر، وارانی خوارو، لهفتی ئاغا، چهوری، سالهیی، عه رهب ئاغا، گهرمک، زنانهی سهر، زنانهی خوارو، مه حمود بهگ، گوندی حه سهن، باشته په، عومه ر یوفی) وه به شپک له گوندنشینه کان ئیستا له کوملگاگاندا دژین که له یمود و بنی یلاوه و کهورکۆسک... وهنتد وهیچ له ریکخراوه کان دهستی یارمه تیان بو درېژ نه کردون.

رۆلی رووناکبیران و رۆشنبیرانی شاری دووز خورماتوو-:

سهره رای نهو هه موو کۆسپ و دۆزه خ وکاره ساته ی که به سهر نه م شارهدا هاتوو وه په پیره و کردنی سیاسه تی ته عریب کردن و به قهدهغه کردنی خه لکی نهو شاره له بچوک ترین مافی خۆی نهویش زمانی دایکه، به لام رۆشنبیران و رووناکبیرانی نه م شاره کۆلیان نه دا له ههر هه موو نهو دژایه تیه ی که له لایهن رژېمه وه ده رحه ق به کورد نه کرا وه ده یان شاعیر و نووسه ری تیدا هه لکه وت له وانه شاعیری کلاسیکی (محاکی) و (محهمه د خورشید ره شید ئاغا ی دوراجی) (دوراجی) گوندیکی سهر به ناوچه ی داوده یه و ده که وپته نښوان کفری و دووزه وه، وه (سه قمی) وه (حه مه که) وه (زه مان ئوغلو - شاعیر یکی تورکمانیه) وه نه گه ر باس بکه ین له وته بیژان شاعیر و گۆرانی بیژی تورکمانی به ناو بانگ نه کرم دوزلو و شاعیر ئیکرام عه لی نه مین و برایان عه بدوللا تایر به رزنجی و هاشم عه بدوللا به رزنجی و له بواری چیرۆکدا چیرۆکنووسی ناودار (زوهدی الداودی) خاوه نی رۆمانی (الزنا بق التی لا تموت) و ئیستا چه ند سالی که له ئه لمانیا ده ژیت و چیرۆکنووسی ناودار نه حمه د محهمه د ئیسماعیل خاوه نی چیرۆکی (داره که ی بهر مالمان - تلک الشجره النابته قباله منزلنا) و (ئه سپ - الفرس) و (له سیبه ری نه سپه شیدا - تحت مقله الفرس) و چیرۆکنووسی داهینه ر محهمه د نه مین محهمه د خاوه ن کتیبی (ئه بی و نابئ - یجوز ولا یجوز) وه (رایه کی زمانه وانی - وجهه نفر لغویه) وه چیرۆکنووس نجیب گهرمیانی خاوه نی باشترین کتیب ده رباره ی نه فال و خوالیخۆشبوو جمال سایی قازی و له رووی رۆشنبیری و کۆمه لایه تی و ناودارانی پیاو ماقولانی شاری خورماتوو له وانه عه بدولکه ریم مه حمود سه فهر ئاغا ی زهنگنه و غزانی ومام عه بدوللا نه مین نایف ناسراو به (عه بدوللا بچووک) ومام زیدان و حمه نه مین داودی که نامه گۆرینه وه یان ده کرد له گه ل وپزه ری گه وره ی کورد کپوی موکریانی و مه لا عارف و مامؤستا و دکتۆر غالیب داودی خاوه نی کتیبی (الداودیه فی ماچیها و حاچرها) وه له خۆشنووسان خۆشنوسی خوالیخۆشبوو یغوه ت مه حمود ندیم که په کپکه له خۆشکاره کانی دهستی خۆشنوسی گه وره ی عیراقی ناودار (هاشم الخگاگ) که بووه به په کپک له ههر خۆشنوسه کانی عیراق و کوردستان وه برا که ی نووسه ر و هونه رمه ندی شیوه کاری وه ره خنه گر عه بدولحه کیم مه حمود ندیم وه به پپووستی نه زانین باس له وانه بکه ین که به ریشه دوزین به لام رۆژگار دوریانی خستۆته وه له شاره که یان وه کو نووسه ری پایه دار عه ونی داودی و رۆژنامه نووس بیرقه دار سۆران داودی و داوا ی لیبوردن ده که م نه گه ر نه م توانیوه ناوی نه وانی تر بنووسم له بیرم چه وه له بهر زۆری، وه له بواری گۆرانی بیژیدا که گه شتیاری به ناو بانگ المنشئ البه غدادی نه لی له سهر نه م شاره نریک دوو سه ده ی پېش ئیستا خاوه نی ده نگیکی خۆشن، کۆمه لی گۆرانی بیژی ناوداریان تیدا هه لکه وتوه که زۆریان خزمه تیان به گۆرانی کوردی وتورکمانی ناوچه ی گهرمیان دووز خورماتوو به خشیوه. دووز خورماتوو به په کپک له نه رزیه

رەسەنەکان دەناسرێ لە بواری مەقاماتی رۆژھەلاتی کوردی رەسەن سەرچاوەی مەقامی (قەتار اللە وەپەسی) لەوی ھەلھاتو، وە لە مەقام بیژی گەرەبی عێراق یەكەم (مەحمەد قوبانجی) لە مەلا سەمایی کفریەو وەری گەردو و کردووەتی بە گۆرانی لە بەغداد بە ناوی مەقام (قەتار) و بە یەكێک لە مەقامە گەرنەکانی ئەمێ لە جیھانی مەقامی عێراقیدا (لە کاتی تردا ئەم بابەتە بە شێوەیەکی گشتی شێدەکەینەو)، لە گۆرانی بیژەکانی ئەم شارە مامۆستا حسین عەلی (گورجی) شارەزای باشی ھەپە لە مەقام لە ئیژگە کوردی و مامۆستا سەلاح داوودە و گۆرانی بیژان فایق داوودە وە نەوزاد داوودە و مام عەزیز و کورەکە ی ئەحمەد نانەوا وە ھەمە ی ھەسەن قەوان وە مستەفا نانەوا وە ئەحمەد فەرھ وە لە گۆرانی بیژانی تورکمان ئەکرەم دوزلو و ھەمید دوزلو و نازم عەبد و عەباس جەلال و ھەسەن دوزلو و ئەوانی تر... و لەم شارەدا چەند گروپیکی مۆزیکێ دروست کراوە وەکو گروپی کۆماری کە دروست کردنی لە لایەن شەھید مستەفا عەلی ئەمین وە لە ساڵی 1983 وە گروپی کاروان و گروپی تاپبەت بە تورکمان و چوار قۆلی قوریات (جۆریکە لە شیعری چوار قۆلی کە ھەر یەک لە لای خۆیەو بە جۆری ئەو مەقامانە ئەلیتەو)

ئەم وتارە شتێکی زۆر کەمە دەرحەق بە باس کردن لە سەر ئەم شارە کە زۆری دا بەلام ھێچێ بۆ پێشکەش نەکرا وە لە ئایندەدا گەرانەو بەکە تێمان دەبێت بۆ نووسین لە سەر ئەم شارە، وە داواکارین لە بەرپرسیاری عێراقی تازە ئاورێ لەم شارە بەدەنەو وە نوێنەو بەکەن لە دوا ی ئەو ھەموو مال وێرانی و روخاندنەدا کە بە سەریدا ھات لە کاتی رژیمی بەعسی پێشوو. ئەم بابەتە لە لایەن فریاد زەنگنەو وە رگێردراو.

سەرچاوە: قەیس قەرەداخی - مالبەری کوردستان نێت

تاپبەتەندییەکانی بابەت

جۆری شوێن / شوێنەوار: شارەدی

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 944

خورکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621585>

گوندیکە سەر بە شارەدی (ئەتروش)

تاپبەتەندییەکانی بابەت

جۆری شوێن / شوێنەوار: گوند

باشووری کوردستان

ولات:

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 945

خوریوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120466>

یەك له گۆندەكانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەكانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گۆند

رۆژھەلاتی كوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 946

خورینج

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120467>

یەك له گۆندەكانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەكانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گۆند

رۆژھەلاتی كوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 947

خوليسان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010122912283419470>

گۆند

تایبەتمەندییەكانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گۆند

رۆژھەلاتی كوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 948

خوليسان 2

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010114074021332>

یەك له گوندەكانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەكانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: رۆژهەلاتی كوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 949

خورخوره

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120468>

یەك له گوندەكانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەكانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: رۆژهەلاتی كوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 950

خورنووك

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013082712014592137>

سەر بە ناحیەى نالپارێزی قەزای یێنجوین.

تایبەتمەندییەكانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شێوہزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

پنجوین : شماره کان
باشووری کوردستان : ولات
کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 951

خوره م ئاباد

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010101310162410034>

لورستان

تایبه تمه ندیه کان ی بابته
جۆری شوین / شوینه وار: شارۆچکه
ولات: رۆژه لات ی کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 952

خریئاغلان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120472>

یهک له گونده کان ی رۆژه لات

تایبه تمه ندیه کان ی بابته
جۆری شوین / شوینه وار: گوند
ولات: رۆژه لات ی کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 953

خریچه وه ندهر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120473>

یهک له گونده کان ی رۆژه لات

تایبه تمه ندیه کان ی بابته

جۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 954

خره‌باشان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120469>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 955

خره‌جو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120470>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 956

خره‌گۆش

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120471>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینهوار: گوند
رۆژه لاتی کوردستان
ولات:
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 957

خۆران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014052814332976522>

...

تایه تمه ندییه کانی بابته
جۆری شوین / شوینهوار: گوند
کرمانجیی باشوور - سۆرانی
زمان - شپوهزار:
ههولیر
شارهکان:
ولات:
باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 958

خۆرنه وازان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050515173157308>

بایتهختی فهرمانیره وای زهنگنه بووه و شوینی میر نهحمه دی کوری میر
سماییلی زهنگنه بووه.

تایه تمه ندییه کانی بابته
جۆری شوین / شوینهوار: سهیرانگا
ولات:
باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 959

خۆشاوی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013010415442574696>

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوینەوار: گوند
شارەکان: هەولێر
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 960

خۆشکان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420243292451>

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوینەوار: گوند
زمان - شپۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی
شارەکان: چۆمان
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 961

خۆشەکو

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120474>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوینەوار: گوند
رۆژھەلاتی کوردستان
ولآت: رۆژھەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 962

خۆزینه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120475>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 963

خۆی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120476>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 964

خیراوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120477>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 965

خپوهنه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011100813263362250>

گوند

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شاره کان: سلیمانی

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 966

خپلی حه مه

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009262200269658>

گوند - بناری شاره زوور له سلیمانی
سه رچاوه ی وینه: فهیسیووکی قهیس قه ره داخی

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 967

خه تای

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120452>

یه ک له گونده کانی رۆژه لات

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: رۆژه لات کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 968

خهزانی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120453>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

ولآت: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 969

خهزایی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120455>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

ولآت: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 970

خهزایی خواروو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120454>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

ولآت: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 971

خهزایی سهروو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120456>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایهتیهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 972

خهلیفان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009222149579593>

شارهدییهکه سهربه شارۆچکهی سۆرانه.

تایهتیهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: شارهدی

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 973

خهلیفه تهرخان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120457>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایهتیهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 974

خه له كان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420332992462>

...

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شاره کان: رواندز

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 975

خه ندهک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621583>

گوندیکه سه ره شاره دپی (سیمیل)

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 976

خه نس

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621584>

گوندیکه سه ره شاره دپی (مریبا)

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

كۆيك رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 977

خەلیفان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120458>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: رۆژهەلاتی کوردستان

كۆيك رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 978

خەلیفە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120459>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: رۆژهەلاتی کوردستان

كۆيك رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 979

خەلیفەلیان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120460>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: رۆژهەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 980

خەیارە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120461>

یەك له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 981

خەياس ئاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201010071145059826>

خەياس ئاوا یان غەياس ئاوا یەكێك له دێكانی دەورووبەری شارێ دیواندەرەپە لە رۆژھەلاتی کوردستان. بە پێی ئاماری سەرژمێری ساڵی 2006، ئەم دێیە یێك هاتوووە لە 46 بنەمالە و ژمارەى دانیشتوانی 266 كەسە.

سەرچاوە: ویکیپیدیا

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 982

خەیراوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465857689>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
شارهكان: مهريوان
ولات: رۆژهلاتى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 983

خهيوى سوور

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504757806>

گوند

تايپهتمهندييهكانى بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ديواندهره
شارهكان: ديواندهره
ولات: رۆژهلاتى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 984

خهبيهر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120462>

يهك له گوندهكانى رۆژهلات

تايپهتمهندييهكانى بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولات: رۆژهلاتى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 985

داپان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011051015341957829>

چیا

تایپه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: چیا

شارەکان: سلێمانی

ولایت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 986

دادانە ی که مانگەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009211244139573>

گوندیکی ناوچهی که لاتهرزان، سەر به شارستانی سنهیه. خه لکی دادانە ی که مانگەر به شیوه زاری کوردیی ناوهندی قسه ده کهن. ژماره ی دانیشتوانی له ئاماره کانی سالی 2006 دا 341 کهس له 81 بنه ماله دا بووه.

سەرچاوه: ویکیپیدیا

تایپه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: رۆژه لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 987

دارتووی مه ولانا خالید

<http://www.kurdipedia.org/?q=201002220004413666>

ده که ویته روژئاوای شاری سلێمانیه وه له سەر ریگای سلێمانی دوکان وه ک هه موو گوندیکی تر بییه ش نه بووه له زولم و زوری رژیم به ته مهنی گونده که (3) جار لایه ن رژیمه وه سوتاوه دوو جار له گه ل داگرتنی گونده کاندای خه لکه که شای ده ر کراوه خوشبه ختانه دوا ی راپه رین گه راونه ته وه و ناوه دان کراوه ته وه ئیستاش ژیان له و گونده دا به رده وامه وه ک بییه ی گوندی به به خیو کردنی مه ر و مالات، کشتوکاله وه خه ریکن. ناوی گونده که ده گه ریته وه بو خوالیخوش بوو (مه ولانا خالیدی نه قشبه ندی). سەرچاوه: تۆماریکی تایبەت بۆ کوردیپیدیا له لایه ن (تارام) سه باره ت به (گوندی دارتووی مه ولانا خالید) له: 23:52:51 2010-2-21

تایپه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 988

دارسەیرانی مەریوان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201003071435283834>

کە خەڵکی داسەیرانی پێدەلێن پێشتر وەکوو گوندیکی جیا بوو لە پێی کێوی فەیلەقووسی مەریواندا. بە پەرەگرتنی ناوەندە شارییەکان لە ناوچەکەدا وردەوردە ژمارەى دانیشتوووان و ماله‌کانی زۆرتر بوو و ئیستا وەک گەرەکیکی شاری مەریوان دەناسرێت. سەرچاوه: ویکیپیدیا

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 989

دارمەکون

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120479>

یەک لە گوندەکانی رۆژه‌لات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولات:

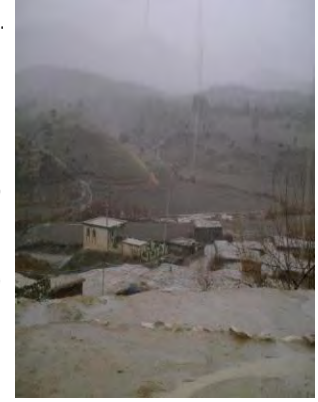
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 990

داری زاین

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014062111432976785>

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوینەوار: گوند
زمان - شیۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی
شارەکان: سلێمانی
وڵات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 991

داریان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120482>

یەک لە گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوینەوار: گوند
وڵات: رۆژهەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

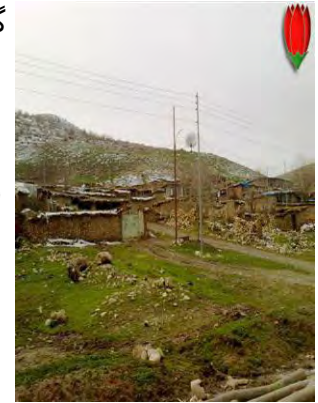
بابەتی ژمارە: 992

داریکەلی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201005201247484285>

گوندی شیخ مەحمودی حەفید لە ناوچەی بازیان

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوینەوار: گوند
وڵات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 993

دارهتوو

<http://www.kurdipedia.org/?q=20081216230317800>

شاره‌دیی دارهتوو سه‌ریه پارێزگای هه‌ولێره و ژماره‌ی دانیشتوانه‌که‌ی (35.037) سه‌ره. ئەم ناحیه‌یه ده‌که‌وێته باشووری رۆژه‌لاتی هه‌ولێر به دووری 5.2 کلم، 20 گوند له خۆ ده‌گرێت و سه‌ر به قه‌زای ده‌شتی هه‌ولێره، ناوی ناحیه‌ی دارهتوو وه‌رگیراوه له ناوی گوندی دارهتوو که ئەم گونده له بیریک و چهند دار توویه‌ک له ده‌وری پێک به‌لام رژیمی به‌عس له 1987/4/20 ئەم گونده‌ی وێران کردوو و له نزیکه‌ی کۆمه‌لگای دارهتوو دامه‌زراند که دانیشتوانه‌که‌ی زۆریه‌ی خه‌لکی که‌رکووک، له 2002/4/3 ئەم کۆمه‌لگایه‌ کره‌ به ناحیه له‌لایه‌ن حکومه‌تی هه‌رێم، خه‌لکه‌که‌ی خه‌ریکی جوتیاری و بازرگانین و باری ئابوریان باشه، سنووره‌کانی ناحیه‌ی دارهتوو له‌لای باکووری شاری هه‌ولێره له رۆژه‌لاتی قه‌زای ده‌شتی هه‌ولێر (بهنه‌سلاوه) و له‌لای باشووری ناحیه قوشته‌یه ئیستاش 30% ی خه‌لکی گونده‌کان گه‌راونه‌ته‌وه بو زیدی خۆیان و ئەم گوندانه‌ش تا ئیستا ئاوه‌دان نه‌کراونه‌ته‌وه، (بێستانه‌ی بچووک، دارهتوو پێشوو، کونه گورگ)، له‌م ناوچه‌یه چهند کارگه‌یه‌ک هه‌یه ده‌که‌وێته سنووری (کارگه‌ی غاز و کارگه‌ی به‌فر).

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوپن / شوپنه‌وار: شارهدی

زمان - شیوه‌زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شاره‌کان: هه‌ولێر

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته‌ی ژماره: 994

دارهتوو 2

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010114074021333>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوپن / شوپنه‌وار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته‌ی ژماره: 995

داره خورما

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012112916522574031>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شاره کان: مه خموور

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابته تی ژماره: 996

داره رهش

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120480>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

رۆژه لات تی کوردستان

ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابته تی ژماره: 997

داره لهک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120481>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

رۆژه لات تی کوردستان

ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 998

داشناغل

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120483>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایهتیهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 999

داشامهچید

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014070423322776891>

...

تایهتیهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: چیا

مههاباد

شارهکان:

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 1000

داشبلاغ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120486>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایهتیهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1001

داشبەرات

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120484>

یەك له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1002

داشبەند

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120485>

یەك له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1003

داشتهمر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120487>

یەك له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1004

داشخانه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120488>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1005

داشدورگه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120489>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1006

داشکستان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120490>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1007

دافوق

<http://www.kurdipedia.org/?q=201006171157534420>

به دووری 44 کم ده که ویتنه باشووری شاری که رکوکو دانیشتوانه که ی له پیکهاته ی کوردو عه ره بو تورکمان پیکهاتوون. یه کیکه له قه زاکانی پارێزگای که رکوک، له سالێ 1989 به پیرپاریکی ئه نجومه نی بالای شۆرشێ حزبی به عسی رووخوا له ناحیه وه کرا به به قهزا.

- قهزاکه جگه له ناحیه کانی له یلانو تازه ره شاد 100 گوندی به سه ره وه یه که 60 گوندیان عه ره بنشینو 39 گوندیان کوردو ته نیا یه ک گوندیششیان دانیشتوانه که ی تورکمانه.
- ژماره ی دانیشتوانی ناوهندی قهزاکه 60 هه زار که سه، که 27 هه زاری کوردو 20 هه زاری عه ره ب و 13 هه زاری تورکمان.
- هۆزه کوردیه کانی (داوده، تاله بانی، کاکه یی) و هۆزه عه ره بیه کانی وه ک (عه زی، عویندی) زۆرینه دانیشتوانه که ی پیکده هین.
- زۆرینه ی دانیشتوانه که ی به کشتوکالو ئاژه لداریه وه سه رقالن.

سه رچاوه: تۆماریکی تاییه ت بو کوردیپیدیا له لایهن (karwan osman) سه باره ت به (پرۆفایل: قهزای دافوق) له: 22:19:34 2012-6-3

تاییه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: شاره دی

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته ی ژماره: 1008

داگولان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120478>

یه ک له گونده کانی رۆژه لات

تاییه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: رۆژه لاتێ کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته ی ژماره: 1009

دالوو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120491>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1010

دانیكەش

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009211251219575>

گوندیکی ناوچهی كه‌لاته‌رزان، سه‌ر به شارستانی سنه‌یه. خه‌لكی دانیكەش به شیوه‌زاری کوردیی ناوه‌ندی قسه ده‌كهن. ژماره‌ی دانیشتوانی له ئاماره‌کانی سالی 2006 دا 557 كەس له 126 بنه‌ماله‌دا بووه.

سه‌رچاوه: ویکیبیڤدیا

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1011

داوداوی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120492>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1012

داودیه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012101415141924036>

...

تایبه تمه ندیه کانی بابەت

زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شاره کان: رانیه

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1013

دالان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201010071145469827>

یه کۆک له دیکانی دهووبهری شاری دیوانده ریه له رۆژه لاتى کوردستان. به پپی ناماری سه رزمیری سالی 2006، ئەم دیه پیک هاتوو له 81 بنه ماله و ژماره دانیشتوانی 433 که سه . سه رچاوه: ویکیپیدیا

تایبه تمه ندیه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1014

دالان 2

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010114074021334>

یه ک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندیه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1015

دايماو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120493>

يهک له گوندهکانی رۆژهلات

تايپه تمه ندييهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

وڵات: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1016

دایه سايمان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120494>

يهک له گوندهکانی رۆژهلات

تايپه تمه ندييهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

وڵات: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1017

درازهين

<http://www.kurdipedia.org/?q=200904271207511729>

گوندهکی گزندایي ناهچهيا ئامهدي پاسوورتي يه کو ژئا ليني دهولهتا ترک فه هاتيه فالاکرن.
سه رچاوه: ويکيپيديا

تايپه تمه ندييهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

شارهکان: دهۆک

وڵات: باشووری کوردستان

كۆيىك رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 1018

دربند

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504557768>

گوند

تايپه تمه ندييه كانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنه وار: گوند

شاره كان: ديوانده ره

ولات: رۆژه لاتى كوردستان

كۆيىك رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 1019

دربكه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120495>

يهك له گونده كانى رۆژه لات

تايپه تمه ندييه كانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتى كوردستان

كۆيىك رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 1020

درگاشيخان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465857686>

گوند

تايپه تمه ندييه كانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنه وار: گوند

شاره‌کان: مەریوان
ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1021

درگنی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621587>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (دیره‌لوکی)

تایه‌تمه‌ندیه‌کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1022

دریاز

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120496>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایه‌تمه‌ندیه‌کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1023

دریله

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009211252389576>

گوندیکی ناوچه‌ی که‌لاته‌رزان، سه‌ر به شارستانی سنه‌یه. خه‌لکی دریله به شیوه‌زاری کوردیی ناوه‌ندی قسه ده‌کهن. ژماره‌ی دانیشتوانی له ئاماره‌کانی سالی 2006 دا 151 کهس له 42 بنه‌ماله‌دا بووه.

سەرچاوه: ویکپیډیا

تایبه تمه نندیه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

رۆژه لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 1024

درهویان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011051821345758043>

گوند - کامیاران

تایبه تمه نندیه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

رۆژه لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 1025

دزاوهر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120497>

یهک له گونده کانی رۆژه لاتی

تایبه تمه نندیه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

رۆژه لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 1026

دزگه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621590>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (بیبو)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1027

دزی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120498>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1028

دزی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621593>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (ئه‌تروش)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1029

دزه‌ی مه‌رگه‌وهر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120500>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1030

دزەسیاوەش

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120499>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1031

دسکەرە

<http://www.kurdipedia.org/?q=200912022212582780>

گوندی دسکەرە، دەکەوتتە بناری شارەزوورو سەر بەناحیە ی وارماوای قەزای شارەزوورە لەنیوان گەردی گۆرە جولهکەو گەردی پالی کێلەکەو گەردی کونە گورگ. هاوکات دەکەوتتە نیوان گوندهکانی بالۆلو جۆلانەو نەمەلو زەراپەنو کانی میرو ئەحمەد ئاواو کانی هەمزەو خەرچان. ئەم گونده شوینیکی تەختەو دانیشتوووانەکە ی لەتیرە ی رۆغزایی ئیلی گەورە ی جافن. دسکەرەو بەعسییەکان

سەبارەت بەناوی ئەو گونده، وەک خەلکی گوند ئاماژەیان پیکرد دسکەرە بەشوینیک دەوتری کەقەلایەکی ئێدا بێتو بەردەمەکە ی تەختایی بێت. وەک دەلێن (شوینیک بێت بۆ حەوانەووەو گەشت). هاوکات بۆچوینیکی دیکە هەیه کەدەلی (گەردی دسکەرە دەستکرد بوو، بۆیه بەدەستکردە یاخود دامینی دەستکردەووە واتە گوندهکە کە لەدامینی ئەو گەردەدایە ئەو ناو هاتوووە پاشان بۆتە دسکەرە.)

دسکەرە لەپیش راگواستندا، گوندیکی گەورە بوووە ژمارە ی دانیشتوووانی دەگەیشتنە 85 مال، بەلام بەهۆی سیاسەتی رژێمە یەک لەدوا یەکەکانی عیراق وایکردوووە کەخەلکەکە ی ئەم گونده بەجێهێلن لەترسی زۆلمو زۆری ئەو رژێمانە. دسکەرە لەمێژووی خۆیدا سی جار رووخانو کاولکاری بەخۆیەووە

بينيووه كه ئهوانيش له زه مهنى شىخ مهحموودى گهوره كه رژىمى نهوكات به فىرۆكه بۆردومانى كردووه شوپنه كهى خاپوور كردووه سوتاندويه تى. نهوكات زۆربهى مالهكان كه پر بوون، بۆيه ئهم شوپنه به كه پره سووتاو تائه مېرۆش ناوده برىت. پاشان له سالى 1963 جارىكى ترو به بيانوى بوونى پيشمه رگه له م ناوچه په دا، گونده كه بۆردومان ده كرىتو زۆربهى مالهكان ده سووتىنرىت. خهلكه كه شى بۆ بنارى قه ره داغو چپاكان هه له هاتوونو پاش ماوه په ك ده گه رينه وه گونده كهى خويان. به لام جارىكى تر رژىم لى نه گه را خهلكه كهى به ئارامى له خاكى خويان ژيان بگوزهرىن، نه وه بوو له سالى 1986 و هك هه موو گونده كانى ترى كوردستان، بهر شالابوى راگواستن كه وتو خهلكه كهى برانه ئۆردوگا زۆره مليه كانى نه سرو بارىكه، تاسالى 2000 تائه و كاتهى كه (لاله سه رحه د) پى ريار ده دات جارىكى تر له گه ل كه سوكاره كهى گونده كهيان بۆ جارىكى دىكه ئاوه دان بكاته وه، له گه ل سوپاسى زۆريان بۆ حكومه تى هه رىمى كوردستان.

ناو و باخدارى

گوندى دسكه ره له لايه ن حكومه تى هه رىمى كوردستان وه، بىرى ئىرتىوازى بۆ لى دراوه و له سه ر ئهم بىره پىرۆزهى عه مبارى ئاوى بۆ دروستكراوه كه به مه ش كيشهى ئاوى گونده كهيان چاره سه ر كراوه. هاوكات له گه ل دا بىنكردى ئاوى پىويست بۆيان. هه رچه نده وهك ئاره زويه ك چه ن خىزانىك ئاوى كارىزو بىره كان به كار ده هىن به تايبه ت له مانگى پىرۆزى ره مه زاندا به ئاوى ئه و بىره نه يىت، رۆزوو ناشكىننو (چا) لى ناين.

له پيش راگواستندا، خهلكه كهى پشتيان ده به ست به كانىو كارىزه كان كه ئه وانيش كارىزى گرده ماران كه 15-20 مال سوودى لى وه رده گرنو كارىزى جۆلانه 6-7 مال سوودى لى وه رده گرنو كانى شىخ 10 مالو كارىزى دى بالو (باله جۆگه) 10 مال. له كوندا دانه وىله و مه رزه و توتو بامبو ته ماته و هه روه ها باخه هه نارو لاله و قه يسىو قۆخ كراوه، به لام ئىستا كشتوكالو باخدارى تاراده په ك كه مبوته وه، له بهر نه وهى تىچووى به ره مه كهى نىكه له پارهى فرۆشتنى. هه رچه نده ئىستاش باخدارى ده كرىت به تايبه تى باخه هه نارو قه يسىو قۆخو پرته قال، هه روه ها دانه وىله په كى زۆرى تىدا ده كرى به وىپيهى ده شته و خاكه كهى زۆر به پىته. ئه مه جگه له بوونى چه ندىن خانووى پلاستىكى بۆ به ره مه مېنانى خه يارو ته ماته و سه وزه وات. نه وهى جىگهى تىبىنيه رىژه په كى زۆر سه وزهى وهك سلق، تور، كه وه ر، كه ره وزو ته ره تىزه له م گونده دا ده كرى به ئاوى پاكر. نه وه شمان بىر نه چىت زۆر ترىن دانه وىله له دسكه ره دا ده كرى وهك گه نمو جۆ. هاوكات زه وىه كانى گوندى دسكه ره به 5000 دۆنم زه وى مه زه نده ده كرى. ناسراوه كانى گوند

له كه سو شوپنه به ناوبانگه كانى ئهم گونده، (لاله سه رحه د) و دىوه خانه كه په تى كه ئهم دىوه خانه له لايه ن كه ساپه تى ناسراو خه ليفه يونس به رىوه ده چوو، كه له كوندا ئهم دىوه خانه ده وارو كه پر بووه. خوالىخوشبوو (خه ليفه يونس) هه رده م هه ولى داوه كيشه عه شايه ريه كان له لاي خۆپه وه چاره سه ر بكاتو زۆرىشى چاره سه ر كردووه. پاش كۆچى دوايى خه ليفه يونس له سالى 1942 دا، (عه ده خانم) كه خىزانى بووه كاروبارى دىوه خانى گرتۆته ده ستو به رىوهى بردووه. خهلكى ناوچه كه ش زۆر رىزيان لىگرتووه و هه رگىز قسه كانيان ره تنه كردۆته وه. خوالىخوشبوو شىخ مهحموود له سه رده مى (عه ده خانم) دا سه ردانى دىوه خانى كردووه و زۆر رىزى له هه ولو ته قه لاکانى عه ده خانم گرتووه. پاشان (لاله سه رحه د) گه وره ده بى كه داىكى ده زانى ئه و ده توانى به ده م كيشه و گرفته كانى خهلكه وه بچىت، كاروبارى ناو دىوه خان

جی دیلێت بۆ ئەو. لەو رۆژەوێ (لالە سەرحدە) کۆلنەدەرانی هەوڵی داوێ
کێشەکانی ناوچەکە بە چارەسەر بگەیهێتو هەر وەها هەردوو براکەشی (لالە
ئەنوەر) و (لالە ئەکبەر) دیوێ خانێ تاپبەت بە خۆیان هەیه و ئەوانیش
کەمتەر خەمیان نەکردوو. ئەوێ جێگە ی باسکردنە، (خەلیفە یونس) یە کێک
بوو لە کەسە نزیکو بە شداربووانی شۆرشێ شێخ مەحموودی نەمرو سەر
لەشکری یەکی شۆرشێ شێخ مەحموود بوو لە سالانی سیبەکاندا.
هاوکات (لالە سەرحدە) ییش یە کێک بوو لە شۆرشگێرانی شۆرشێ ئەیلولو
شۆرشێ نوێی گەلە کەمانو سەرتیبی 39 خنجەرە ی فەرغ بوو .
بووکی ژێردەواری رەش

بۆ یە کەم جار لە سالێ 1947، ئۆتۆمبیل هاتۆتە ناو گوند کە ئەویش بۆ
سەردانی دیوێ خانو خوالێخۆشبوو خەلیفە یونس بوو. گوندی دسکەرە
لە سالانی 1975 - 1976 کارەبای نیشتمانی پێگەبێستوو و ئیستاش بۆ
جاریکی تر کارەباکیان بۆ چاککراوێتەو وێه وێک شارەکان کارەبای بەردەوامی
هەیه. بۆ یە کەم جاریش لە سەرەتای سالەکانی 1950 دا مزگەوت لەم
گوندەدا دروستکراو و یە کەم مەلای گوندیش (مەلا رەزا بوو) و دواتر (مەلا
نەجم) و پاشان (مەلا عوسمان) و ئیستاش (مەلا حەسەن)، مەلای مزگەوتە.
لە سالێ 1962 - 1963 کە گوند روخێنرا، مزگەوتە کەش خابوو کر، دواتر
لە لایەن حکومەتی هەرێمەوێ دروست کراوێتەو.
ئەم گوندە خاوەنی درامای (بووکی ژێردەواری رەش) کە لە سالێ 1984 دا
لە گوندی دسکەرە وێنەگیرا و لە سەر ئەرکی پەنەمالە ی (لالە سەرحدە)
بەرھەمھاتوو و ئەو سیناریۆیەش لە کۆتایی سالی شەستەکانو سەرەتای
حەفتاکاندا، وێک شانۆ لە سلێمانی نمایشکراو. گوندی دسکەرە و
دانیشتووێ کە ی رۆژێکی باشیان هەبوو لە بەدیپنانی ئازادی بۆ گەلی کورد،
وێک هەموو گوندەکانی تری کوردستان، بە لگەش بۆ ئەمە بوونی چەندین
شەھیدی سەربەرزی کە ئەوانیش شەھید (محەمەد دسکەرە پی، هەردوو
برای شەھید مەلا یاسینو مەلا ستارو شەھید سەرداری لالە سەرحدە و
شەھید سەلاح مەلا محەمەدو شەھید ئەمیر رەحیمو شەھید رەحیمو
شەھید عەتا دسکەرە پی) یە.
سەرچاوە: سۆزان کەریم - مألپەری کوردستانی نوێ

تاپبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوێن / شوێنەوار: گوند

زمان - شیۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: سلێمانی

ولآت: باشووری کوردستان

کوێک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1032

دشیش

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621594>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (کانی ماسی)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1033

دشه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120501>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1034

دگاسیاو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120502>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1035

دگاگا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120503>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1036

دلو نامدە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504657779>

گوند

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: دیواندەرە

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1037

دنخە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120504>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1038

دهیکا رۆژهلات

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008181431064743>

ئەف گۆندە (دھىكا رۆژھەلات) ئېك ژ گۆندىن دەفەرا ھۆزا (رېكان) ھ، ژ بەشى (دېمى)، و سەر ب قەزا دەفەرا (ئامېدى) فەيە، و سنوورى وى يى جوگرافى ژى ب فى رەنگى ل ژېرى يە:

-ژلايى ژوورى (باكوورى) فە: گۆندى (بەنستان) ھ

-ژلايى ژېرى (باشورى) فە: گۆندى (وەرەخەل) ھ

-ژلايى رۆژھەلاتى فە: گۆندى (رزى) يە

-ژلايى رۆژئافاي فە: گۆندى (شاپەكەما) يە.

ھەرۋەسا ژلايى رۆژھەلاتى فە شىفەك (نھال) ھك ھەيە كو گۆندى دكەتە دوو جوين (بەرۆژ و نزار).
سرۇشتى گۆندى:

ھەرۋەكى مە ل سلال دباركرى كو ژگۆندىن دەفەرا (رېكان) يىن (دېمى) يە، لەوما ژى دەرامەت و چاندن

و داروبارىن وى ژى بەھرا پتر ددېمىنە ھەك (سماق، كەزان، گۆيز...)، و دەرامەتېن دىتر ژى (رەزېن

دېمى) نە، لى دكەل فى چەندى ژى ئەف گۆندە ب مېرگا خۇ يا بنافى (مېرگا دھىك) يا نافدارە، كو يا

ھوين و فىنك و دلغەكەرە، كو بېوو مەلبەندەكى بېھنقەدانى بۇ خەلكى دەفەرى ژ رېقىنگ و

كاروانچىيان، نەخاسمە بۇ گۆندىن

رېكانيان ژ (مشارا دېم_ بەلىكا دېم.)

كانىن گۆندى:

-كانيا مزگەفتى

-كانيا گۆندى (كانيا مېرگى)

-كانيا بېشى: كو بەھراپتر ژ دەرامەتى ئافى ل بەر فى كانىي دەپتە كرن، كانىەكا خۇش و

ھوين (فىنك) وتەزى يە.

-كانيا گۆيزكا كەلى (قەلى): كو ھەسا دەپتە زانين كو بالندى (قەل) ب خارنا فى گۆيزى رادبىتن يا كو ل

ھندافى فى

كانىي، لەوما ژى بقى ئافى ھاتىە ئاقرن.

بەمالين گۆندى:

گۆندى (دھىكا رۆژھەلات) ژ (4) ئى بەمالان پېك دەپتن و ئەو ژى ئەفېن ل ژېرىنە:

-مالا تەتى (تەتەر) كو (مالا عومەر، و مالا خاجە) ى بخۇفەدگرىتن.

-مالا جوندوى.

-مالا بادى (كو ژ ئافى بەئەددىن يى ھاتىە ھەرگرتن.)

-مالا مەلكى.

موختارى يا گۆندى:

ھەر ژكەفندا موختارى يا گۆندى مالا (تەتەرى) كرى يە، و ژ وانا ژى (تەتەر، عومەر تەتەر، شىخوعومەر

تەتەر) ل ساللا 2006 ئى ل شىلادزى چوويە بەردلۇقانيا خودى مەزن، و كارى موختارىي نھو حەربى شىخو

عومەر) دكەتن.

مزگەفت و خواندنا گۆندى يان:

ھەرل سالين چلان دا مزگەفت ل گۆندى ھاتىە ئاقرن ھەندەك زانايين ئايىنى ژ گۆندى

(چىي_دوسكى ژوورى) ژى دەھاتنە وېرى (مەلاخالدى چىي) بۇ ماوى (سى) سالان مەلاتىنى يا لېكرى

(مەلا يوسف بەنستانى) ژى بۇ ماوى (دوو) سالان، ونۇكە شويىنەوارى مزگەفتى يى ماى، و بۇ

خواندنى ژى خەلكى گۆندى دچوونە گۆندى (رەزگە_رېكان.)

ژكەسايەتېن گۆندى:

دناق فى گۆندى دا دىباقين جودا جودا دا كەسايەتى پەيدا بوويە، ئەو ژى بقى تەرزى ل ژېرى:

-عومەرى دھىكى (روپە سېى و ناندەر)

-عوزەيرى دھىكى (روپە سېى و ناندەر)

-جوندويى دھىكى: ل ساللا (1961) ئى چوويە بەردلۇقانيا خودى مەزن.

-ئىبراھىم فەيزى عومەر (ئېكەم كەس بوو ئانكو يى پېشەنگ بوو يى كو باوھرناما ئامادەپى ھەرگرتى ل

ساللا 1967 ئى ل موبىسل، و فەرمانبەرى ل رېقەبەرى ياچاندنى ل دھوكى كرىبوو، ل ساللا (1995) ئى ل

شىلادزى چوويە بەردلۇقانيا خودى مەزن.

-چەتو سالخ خاجە: ل ساللا (1988) ئى ھاتىە ئەنقال كرن.

-مستەفا عەبدوللامستەفا(کەسایەتییەکی ئایینی)بوو.

-عەلی بەنەددین

-ئەحمەد بەنەددین

-گەنجۆ بەنەددین عوزەیردەهیکە: نوژدارەکی مللی یی شەهەرەزا و ناقدارە دچیکرنا ملحەما برینا

سووتنی دا، کو مشە کەسازین توشی سووتنی بووی مفا ژێ وەرگرتی یە، ژدایک بووی

سال(1953)ی یی یە، وئاکنجی یی باژیرکی(شیلادزی)یە.

-ئیدریس مستەفا عومەر: سەرپەرشتی پەرەردەیی یە ل کەرتی پەرەردا ئامیدی.

-رائید (کامیران ئیبراهیم فەیزی).

-زبەرەفان ئیبراهیم فەیزی: ماموستا

-خورشید سەعید خاجە: ماموستا

-موتەپەد ئەحمەد بەنەددین:

هیلاناگۆندی:

ئەف گۆندە ژێ ئیک ژوان گۆندین ریکانیان بوویە یین کو ل سال(1978)ی پشتی کو رژێما بەعسا

عیراقی یا روخیایی پرایا گۆندین دەفەرا(ریکان) سووتین وکافل و ویرانکیرین ژوانا ژێ(بەنستان، دیرکی،

دھیکا رۆژەلات، رزی، رەزگە، سنجی، شامکی، کوکەرێ، میرگافا، هورە...وخلکی قی گۆندی

هاتینە کومەلگەهین نوێ ئافاکری وەک(شیلادزی و سیریی) ولی ئاکنجی بووینە، وەهەژێ یە بیژین کو

(مالاتەتەری)هەرژ کەفندا چوو بوونە باژیری (دھوکی) ولی جھواربووینە وەک (مالا زەینەلی برایی

تەتەری).

سەرچاوە: هیرش کەمال ریکانی - مالمپەری ئامیدی

بابەتی ژمارە: 1039

دەیات

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011042815265957146>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جووری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیوەزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: هەولێر

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1040

دوان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120527>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان وڵات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1041

دوبز

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014060312431976582>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: شارۆچکە

زمان - شیۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: کەرکوک

وڵات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1042

دوتازا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621601>

گوندیکە سەر بە شارەدێی (بیبو)

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان وڵات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1043

دوری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621602>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (کانی ماسی)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1044

دوسته‌کا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621603>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (باتیل)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1045

دوشان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120528>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1046

دوگردگان حاجی حسین

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420400392501>

...

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شاره کان: مه خموور

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 1047

دوگرکان مستهفا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420400392500>

...

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شاره کان: مه خموور

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 1048

دولا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621604>

گوندیکه سه ره شاره دپی (رزگاری)

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1049

دولبی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621605>

گوندیکه سه‌ربه شماره‌دیی (سیمیئل)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شویننه‌وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1050

دولکان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120529>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شویننه‌وار: گوند

ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1051

دووپلوره

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757631>

گوند

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شویننه‌وار: گوند

شاره‌کان: مه‌ریوان

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولّات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1052

دووتازا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621606>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (بیبو)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

باشووری کوردستان

ولّات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1053

دووتازای

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621607>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (سه‌رسنکی)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

باشووری کوردستان

ولّات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1054

دووچۆمان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120530>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1055

دوور

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012010218350663646>

گوندیکه سه‌ربه چه‌مچه‌مال

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1056

دوورپسان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120531>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1057

دووسه‌ره

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013122115205487139>

...

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

کرمانجی باشوور - سۆرانی

ههولیر

باشووری کوردستان

زمان - شپۆهزار:

شارهکان:

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1058

دووگردکان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011051522103458004>

گوند

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوپن / شوپنهوار: گوند

ههولیر

باشووری کوردستان

شارهکان:

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1059

دووگۆمان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012061822054970159>

...

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوپن / شوپنهوار: گوند

باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1060

دووربه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120534>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1061

دووکچ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120532>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1062

دووکەل

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120533>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1063

دورگە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120535>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1064

دورگە سەرپرە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120536>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1065

دوکان

<http://www.kurdipedia.org/?q=200911291633092732>

شارۆچکە‌ی دوکان، باشووری کوردستان.

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: شارۆچکە

زمان - شیوەزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: سلێمانی

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1066

دوێسە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465657620>

گوند

تایبه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

شاره کان: مه ریوان

ولات: رۆژه لاتى كوردستان

كویك ریسپونس كۆد:

بابته تی ژماره: 1067

دروو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120537>

یهك له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتى كوردستان

كویك ریسپونس كۆد:

بابته تی ژماره: 1068

دۆزه خه ره

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008271606134946>

یان دۆزه غه ره به کۆک له دیکانی ده ور به ری شاری دیوانده ره به له رۆژه لاتى كوردستان. به پیتی
ئاماری سه ر ژمیری سالی 2006، ئەم دێیه پیک هاتوو له 49 بنه ماله و ژماره ی دانیش توانی 323
که سه .

سه رچاوه: ویکیپیدیا

تایبه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شاره کان: دیوانده ره

ولات: رۆژه لاتى كوردستان

كۆيىك رېسپونىس كۆد:

بابەتى ژمارە: 1069

دۆزەغەرە

<http://www.kurdipedia.org/?q=200902222319161382>

يەكپەك لە دېكانى رۆژھەلاتى كوردستانە كە لە تەنېشتى شارى سەقز ھەلكەوتووہ.

تايپەتمەندىيەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

شارەكان: سەقز

ولات: رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپونىس كۆد:

بابەتى ژمارە: 1070

دۆلاو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120538>

يەك لە گوندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەندىيەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

ولات: رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپونىس كۆد:

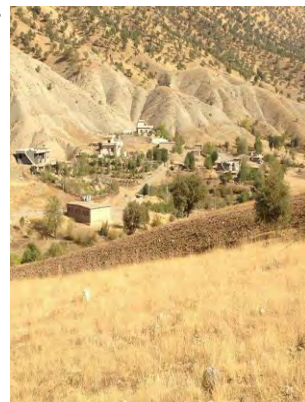

بابەتى ژمارە: 1071

دۆلبېشك

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011043020575719266>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوینەوار: گوند
زمان - شیۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی
شارەکان: سلیمانی
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1072

دۆلبێشکی شیخان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011062322313659052>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوینەوار: گوند
زمان - شیۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی
شارەکان: سلیمانی
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1073

دۆلهەرز

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120545>

یەک لە گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوینەوار: گوند
ولآت: رۆژهەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1074

دۆلی شاورى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014032412165360218>

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جۆری شوین / شوینه‌وار: سه‌یرانگا
شاره‌کان: رانیه
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1075

دۆله‌بی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120539>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند
ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1076

دۆله‌پيسان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120540>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند
ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1077

دۆله پيسان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120541>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 1078

دۆله توو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120542>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 1079

دۆله سپیان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010122912460519298>

سهلماس

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 1080

دۆلە سپیان 2

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010114074021336>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1081

دۆلە گەرم

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120543>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1082

دۆلە مە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120544>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1083

دیانا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008051231464674>

شاره‌دییه و سه‌ربه شاروچکه‌ی سۆرانه، زۆربه‌ی دانیشتوانی فه‌لەن.

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1084

دیبه‌گه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621608>

...

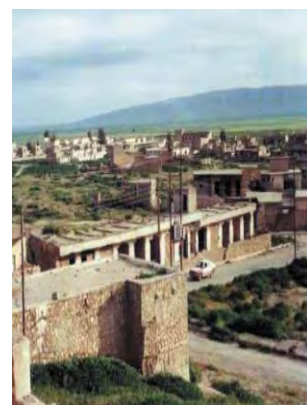
تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: شاره‌دی

شاره‌کان: مه‌خموور

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1085

دیریشکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621610>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دی (کانی ماسی)

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1086

دیره بونی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621609>

گوندیکه سهره به شاره دیتی (رزگاری)

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 1087

دیلانچرخ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120546>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: رۆژه لات کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 1088

دیله

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420243192441>

...

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆزانی

شاره کان: چۆمان

ولآت: باشووری کوردستان

كۆيىك رېسپونىس كۆد:

بابەتى ژمارە: 1089

دىليا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010120613201410946>

مانگېشك

تايپەتمەندىيەكانى بابەت

جۆرى شوپىن / شوپنەوار: گوند

ولآت: باشوورى كوردستان

كۆيىك رېسپونىس كۆد:

بابەتى ژمارە: 1090

دىناران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120547>

يەك لە گوندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەندىيەكانى بابەت

جۆرى شوپىن / شوپنەوار: گوند

ولآت: رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپونىس كۆد:

بابەتى ژمارە: 1091

دىنارتە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011060722184460232>

...

تايپەتمەندىيەكانى بابەت

جۆرى شوپىن / شوپنەوار: شارەدى

شارەكان: ئاكرى

باشووری کوردستان

ولّات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1092

دیواندەرە

<http://www.kurdipedia.org/?q=20090222321001383>

شارێکی رۆژهه‌لاتی کوردستانه که له نێوان دوو شارێ سەقز و سنه هه‌لکه‌وتوووه.
ناوی دیواندەرە له دوو وشه‌ی دیوان و دەرە یا دەرە پێکهاتوووه. دیوان واتای چێگه و پێگه‌ی یاسا و دادوهری. وشه‌ی دەرە واتا شیو یان دۆل ده‌گه‌یه‌زێت.

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: شارۆچکه

زمان - شیوه‌زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شاره‌کان: سنه

ولّات: رۆژهه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1093

دیوالان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120548>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژهه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولّات: رۆژهه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1094

دێینه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012062614331971575>

گوند

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شویننه وار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شاره کان: کهلار

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته تی ژماره: 1095

دیونیاو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757653>

گوند

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شویننه وار: گوند

شاره کان: مەریوان

ولآت: رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته تی ژماره: 1096

دیۆکر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120549>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شویننه وار: گوند

ولآت: رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته تی ژماره: 1097

دێرالوش

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621614>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (زاوینه)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1098

دێرالوشی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621615>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (زاوینه)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1099

دێراکژنیک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621611>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (مانگیشک)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1100

دێرگنی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621618>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (دێره‌لوک)

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1101

دێرک

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009252237259633>

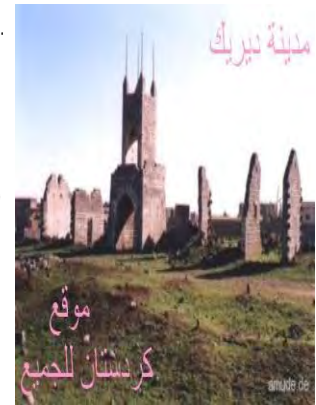
...

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: شارهدی

ولات: روژئاوای کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1102

دێرک 2

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010114074021337>

یه‌ک له گونده‌کانی روژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: روژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1103

دێرکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621616>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دێی (زاوینه)

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته‌ی ژماره: 1104

دێریشکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621622>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دێی (کانی ماسی)

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته‌ی ژماره: 1105

دێرپی خوارو

<http://www.kurdipedia.org/?q=20140728150552115392>

...

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

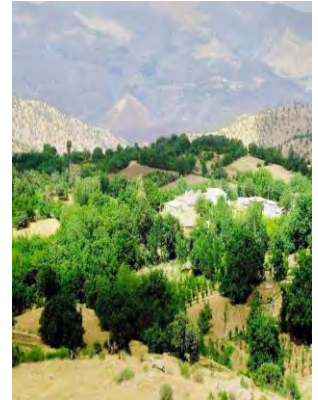
جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

زمان - شیوه‌زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شاره‌کان: سلیمانی

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 1106

دیره بون

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621619>

گوندیکه سه ره به شاره دپی (باتیل)

تایه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 1107

دیره بونی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621621>

گوندیکه سه ره به شاره دپی (رزگاری)

تایه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 1108

دیشه مس

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120550>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: رۆژه لات کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 1109

دینگورجی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120551>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1110

دینگولان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120552>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1111

دیلتزه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012063022052171611>

گوند

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

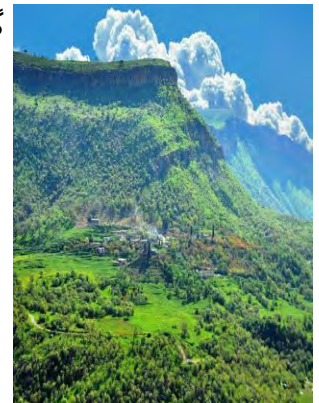
زمان - شیوهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: سلیمان

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1112

دیمه سور

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120553>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1113

دیمه کار

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012112916522574027>

گوند

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

کرمانجیی باشوور - سۆرانی

زمان - شیوهزار:

مهخموور

شارهکان:

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1114

دیهلوران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012112708043973970>

...

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: شارۆچکه

کرمانجیی لوری

زمان - شیوهزار:

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

كۆيىك رېسپونسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 1115

دېوھزناو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120554>

يەك لە گوندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەنديپھەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپونسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 1116

دېلزی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120555>

يەك لە گوندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەنديپھەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپونسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 1117

دېيمەلا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120556>

يەك لە گوندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەنديپھەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

رۆژھەلاتى كوردستان

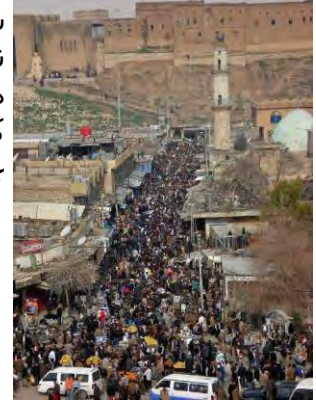
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1118

دهرارخانه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013122100445887146>

شوینیکی گرنگی ناو بازاری ههولێر که به بازاری دهرارخانه یان دهلالخانه ناسرابوو، که کهسانیکی زۆر بو بژنوی ژيانی خویان کارو کاسبیان لهم شوینیه دهکرد، وه پۆ ههزارانی ششوینیکی زۆر باش بوو له نرخى شتو مهک و کالاکان. بهلام دواى نهوهى پلانى يهکهمی ماستهر پلانهکهى ههولێر چیهجئ کرا ئهم بازرهش تیکدراو کرا به نافوورهى ناو شار.

تایپه تمه ندییهکانی بابته

شارهکان: ههولێر

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1119

دهربهند

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120505>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایپه تمه ندییهکانی بابته

جوړی شوین / شوینهوار: گوند

ولآت: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1120

دهربهند 2

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012071322493066921>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابەت
جۆری شوپن / شوپنه وار: گوند
زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی
شاره کان: چۆمان
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1121
دهربه ند فهقره

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014010311085386880>

...

تایبه تمه ندییه کانی بابەت
جۆری شوپن / شوپنه وار: گوند
زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی
شاره کان: سلیمانی
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1122
دهربه ندیخان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009262229309666>

شارۆچکه - سلیمانی

تایبه تمه ندییه کانی بابەت
جۆری شوپن / شوپنه وار: شارۆچکه
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1123

دهریان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465857683>

گوند

تایبه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

شاره کان: مەریوان

ولات: رۆژه لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1124

دهرگه زین

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010112621091610898>

دوو هه مین گهره کی کۆنیسلیمانیه هه ندیک سه رچاوه نه لیت دانیش توانی یه که می نه م گهره که له گهره کی (دهرگه زین) ی شار ی هه مه دانه هاتون. دوو گهره کی بچوکیش که برتین له گهره کی (سه رگۆل) و گهره کی (کاریزی دایکی پاشا) به ستراونه ته وه به گهره کی دهرگه زینه وه

تایبه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گهره ک

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1125

دهرگه لا شوی که یا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621595>

گوندیکه سه ربه شاره دپی (زاوینته)

تایبه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1126

دهرگه لا شیکه یا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621596>

گوندیکه سه‌ربه شماره‌دیی (زاوینه)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1127

دهرگه لا شریخا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010120613214110944>

مانگیشک

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1128

دهرگه‌هی خابوری سنوری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010123109044120092>

ل ساالا 1973 یئ وهکی رٲفه بهریا گومرکی هاته فه کرن، ل ساالا 1976 ئ
رٲفه بهریا گومرکی، ل 1981 ئ ده رگه هی سنوری خابور هاتیه پٲش
ٲٲخستن، ده رگه هی سنوری یئ ل سه ر 402،500 میترن دوو جای هاتیه
ئا فاکرن، ل ساالا 2006 ئ ب ته مامی هاته نویژه نکرن، 24 ژهیلٲن کونترولی
لئ هه نه و 24 ده مژمٲرا یئ کارابه.
سه رچاوه: تۆمارٲکی تایبه ت بۆ کوردیٲدیا له لاپه ن (روژهات سه عید)
سه بارهت به (ده رگه هی خابور یئ سنوری) له: 0:22:42 2010-12-31

تایبه تمه ندییه کانی بابته
جۆری شوٲن / شوٲنه وار: شوٲن
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته تی ژماره: 1129

ده رگه له

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420333092473>

...

تایبه تمه ندییه کانی بابته
جۆری شوٲن / شوٲنه وار: گوند
زمان - شیوه زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی
شاره کان: رواندر
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته تی ژماره: 1130

ده رمان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120506>

یه ک له گونده کانی روژه لات

تایبه تمه ندییه کانی بابته
جۆری شوٲن / شوٲنه وار: گوند
روژه لات: روژه لات کوردستان
ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1131

دەرمانناوی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120507>

یەک لە گۆندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گۆند

وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1132

دەرویشان

<http://www.kurdipedia.org/?q=200905261625311771>

یەكێك لە دیکانی دەوروبەری شاری دیواندەرە یە لە رۆژھەلاتی کوردستان. بە پێی ئاماری سەرژمێری سالی 2006، ئەم دێیە پێک هاتوووە لە 11 بنەمالە و ژمارەکی دانیشتوانی 73 کەسە. سەرچاوە: ویکیپیدیا

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گۆند

شارەکان: دیواندەرە

وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1133

دەری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465857696>

گۆند

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: مەریوان

وڵات: رۆژھەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1134

دەریاچەیی خەلیلولرەحمان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014122411275884418>

دەریاچەیی خەلیلولرەحمان لە ئورفا کە بە شوینێکی پیرۆز دەناسرێت، لە هەموو وەرزی کەدا پێشوازی لە گەشتیاران دەکات. دەریاچەیی خەلیلولرەحمان لە ئورفا کە دەگوترێت شوینێکی لە دایکبوونی حەزرەتی ئیبراهیم-ە، ھاوکات ئەو شوینەبە کە دەسەڵاتداری ئەو کاتە نەمرود ئیبراهیمی کردووەتە ناو ئاگرەو، یەکێکە لە ناوەندە سەرەکییەکانی گەشتوگوزاری ئەو شارەو هەموو وەرزیکی جیاوازی و تاییەتمەندییەکی خۆی هەبەو بەکۆک لەو شوینانەبە کە گەشتیاران کاتیکی زۆر خوشی تیا دا بەسەر دەبەن.

هەمیشە لە کۆتاییەکانی هەفتەدا ناوچە کە زۆر قەرەباڵغ دەبێت و گەشتیارەکان بە خواردندان بە ماسییەکان و وینەکێشان کاتیکی خوش بەسەر دەبەن و سەردانی ئەشکەوتی ئیبراهیم دەکەن و نزا دەکەن. سەرچاوە: مەلپەری کوردستانی نوێ - 2014-12-24

تاییەتمەندییەکانی بابەت

شارەکان: ئورفا

وڵات: باکووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1135

دەریاسۆر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014072514355277133>

تاییەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: باشووری کوردستان

وڵات: باکووری کوردستان

كۆيىك رېسپونىس كۆد:

بابەتى ژمارە: 1136

دەرەبەيان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120508>

يەك لە گوندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەنديپەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپونىس كۆد:

بابەتى ژمارە: 1137

دەرەپەمەئان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465657619>

گوند

تايپەتمەنديپەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

شارەكان: مەريوان

رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپونىس كۆد:

بابەتى ژمارە: 1138

دەرەتفى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120509>

يەك لە گوندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەنديپەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1139

دەرەتفی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757668>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: مەریوان

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1140

دەرەزیارەت

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120510>

یەک لە گوندەکانی رۆژه‌لات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1141

دەرەسپ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010101311022410046>

یەكێك لە دێکانی دەورووبەری شاری دیواندەرەپە لە رۆژه‌لاتی کوردستان. بە پێی ئاماری سەرژمێری ساڵی 2006، ئەم دێیە پێک هاتوووە لە 88 بنەمالە و ژمارەکی دانیشتوانی 584 کەسە. سەرچاوه: ویکیپیدیا

تاییه تمه ندیه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
وڵات: رۆژهەڵاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1142

دەرەسپ 2

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010114074021335>

یەک لە گوندەکانی رۆژهەڵات

تاییه تمه ندیه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
وڵات: رۆژهەڵاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1143

دەرەسفته

<http://www.kurdipedia.org/?q=200912182127363012>

یەكێك لە دێکانی دەورووبەری شاری دیواندەرەپە لە رۆژهەڵاتی کوردستان. بە پێی ئاماری سەرژمێری
سالی 2006، ئەم دێیە پێک هاتوووە لە 52 بنەمالە و ژمارەى دانیشتوانى 337 کەسە.
سەرچاوه: ویکیپیدیا

تاییه تمه ندیه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
وڵات: رۆژهەڵاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1144

دەرەسمایل

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120511>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1145

دەرەشیش

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014010315343486872>

...

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیوەزار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شارەکان: سلێمانی

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1146

دەرەقەلا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120512>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1147

دەرەقەلا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120513>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1148

دەرەگاوان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009291047139725>

یهکێک له دیکانی دەورووبەری شارێ دیواندەرەپە له رۆژهلاتی کوردستان. بە پێی ئاماری سەرژمێری سالی 2006، ئەم دێیه پێک هاتوووه له 26 بنەماله و ژماره‌ی دانیشتوانی 144 کەسه. سەرچاوه: ویکیپیدیا

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1149

دەرەهەجیج

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120514>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1150

دەرەهەرد

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757647>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: مەریوان

ولایت: رۆژھەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1151

دەرەویان فارس (کۆل)

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504657787>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: دیواندەرە

ولایت: رۆژھەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1152

دەرەویان مەرەیەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=201005181351544264>

یەكێك له دێكانی دەوروبەری شاری دیواندەرەیه له رۆژھەڵاتی کوردستان. بە پێی ئاماری سەرژمێری ساڵی 2006، ئەم دێیە پێک هاتوووە له 10 بنەمאלە و ژمارەکی دانیشتوانی 73 کەسە. سەرچاوە: ویکیپیدیا

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: دیواندەرە

ولایت: رۆژھەڵاتی کوردستان

كويك ريسپونس كود:

بابهتی ژماره: 1153

دەرەوهران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465657596>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: مەریوان

ولآت: رۆژھەلاتی کوردستان

كويك ريسپونس كود:

بابهتی ژماره: 1154

دەرەپەزان

<http://www.kurdipedia.org/?q=200908051633341930>

یەكێك لە دێیەکانی دەوروبەری شارێ دیواندەرەییە لە رۆژھەلاتی کوردستان. بە پێی ئاماری سەرژمێری سالی 2006، ئەم دێیە پێک هاتوووە لە 54 بنەمالە و ژمارەى دانیشتوانیشى 370 کەسە. سەرچاوه: ویکیپیدیا

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: رۆژھەلاتی کوردستان

كويك ريسپونس كود:

بابهتی ژماره: 1155

دەزگەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120517>

یەك لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1156

دهزلی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120518>

یهک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1157

دهژن

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120519>

یهک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1158

دهشتانی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621598>

باکوور

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولات: باشوورى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1159

دهشتيقورى

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120520>

يهك له گوندهكانى رۆژهلات

تايپهتمهنديهكانى بابته

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند

رۆژهلاتى كوردستان

ولات:

كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1160

دهگا شىخان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012121609205074357>

...

تايپهتمهنديهكانى بابته

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند

كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1161

دهگاسياو

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120521>

يهك له گوندهكانى رۆژهلات

تايپهتمهنديهكانى بابته

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
رۆژهلاتى كوردستان
ولات:
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1162

دهگاگا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120522>

يهك له گوندهكانى رۆژهلات

تايپهتمهنديهكانى بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
رۆژهلاتى كوردستان
ولات:
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1163

دهلو

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120523>

يهك له گوندهكانى رۆژهلات

تايپهتمهنديهكانى بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
رۆژهلاتى كوردستان
ولات:
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1164

دهواخ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010101311031910058>

يهكپك له دپكانى دهوروبهري شارى ديواندهرهيه له رۆژهلاتى كوردستان. به پپى نامارى سهرژمپرى
سالى 2006، ئەم دپيه پپك هاتوو له 36 بنهماله و ژمارهى دانىشتوانى 258 كهسه.
سهرچاوه: ويكپيڊيا

تایبه تمه ندیه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
رۆژه لاتى کوردستان
ولات:
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1165

دهوان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120524>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندیه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
رۆژه لاتى کوردستان
ولات:
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1166

دهودان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120525>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندیه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
رۆژه لاتى کوردستان
ولات:
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1167

دهوژان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013090623395188884>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند

زمان - شپۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: رانیە

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1168

دەرەشۆر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012011219154563802>

دەكەوتتە رۆژھەلاتی ناوچەى زەرىن ئاباد لە شارى دێهلورانى سەر بە پارێزگای ئیلامی رۆژھەلاتی کوردستان. لە تەنیشتییهوه قەلاى شاخ هەیه.

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنەوار: رووبار

شارەکان: ئیلام

ولآت: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1169

دەکان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011081911280719854>

ئەشکەوت

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنەوار: ئەشکەوت

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1170

دەلاوان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120526>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوپن / شوپنەوار: گوند

رۆژهەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1171

دەلمەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=20140907075657115645>

گوندی دەلمەر یەکیکە لە گوندە نزیکەکانی دەور و بەری پارێزگای
هەلەبجە شەهید کە دەکەوتتە باکوری-رۆژهەلاتی هەلەبجە شەهید.
کە نزیکی 5 کم دوورە لێیەوه.

سەرچاوه: تۆمارێکی تایبەت بۆ کوردییپدیا لەلایەن (Amanj H. Noori)
سەبارەت بە (دەلمەر) Dalamar له: 5-9-2014 16:52:46

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوپن / شوپنەوار: گوند

شارەکان: هەلەبجە

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1172

دەلمەر 2

<http://www.kurdipedia.org/?q=20140915211524115747>

گوندی ده‌لمەر په‌کێکه له گونده نزیکه‌کانی ده‌ور و به‌ری پارێزگای هه‌له‌بجە شەهید که ده‌که‌وێته باکوری-رۆژه‌لاتی هه‌له‌بجە شەهید. که نزیکه‌ی 5 کم دووره‌ لێیه‌وه. ده‌که‌وێته دامپنی چیا (شنروئ)یه‌وه. ئەم گونده گوندیکی خنجیلانە‌ی جوان بووه له‌کاتی خۆیدا وه‌ خه‌لکه‌که‌ی به‌ خۆکوردنی مه‌رومالات و نازه‌لدارییه‌وه له‌گه‌ل جوتیاریدا ژبانی خۆیان گوزه‌راندووه. به‌لام به‌داخه‌وه کاتی رژیمی به‌عس شارو دێهاته‌کانی کوردستانی راگوێزایه‌وه به‌همان شیوه‌ ئەو دێهتیش به‌ر ئەو شالاره‌ که‌وتوووه. ئەو بنه‌ماله‌ کۆنانه‌ی له‌م ناوچه‌یه‌ نیشته‌جی بوون:

- 1- بنه‌ماله‌ی ئەلیاسییه‌کان.
 - 2- بنه‌ماله‌ی وه‌یسییه‌کان وه‌ک: (محهمه‌دی وه‌یسی و محهمه‌د سه‌عید زه‌ردۆیی و قادر ی محهمه‌دی وه‌یسی).
 - 3- بنه‌ماله‌ی محهمه‌دی وه‌لی خان ناسراو به‌ بنه‌ماله‌ی مایجانیه‌کان.
 - 4- بنه‌ماله‌ی محهمه‌د وه‌یسییه‌کان.
 - 5- بنه‌ماله‌ی خوامرادییه‌کان.
 - 6- بنه‌ماله‌ی قادر ی ئەبو به‌کر.
 - 7- بنه‌ماله‌ی قادر ی خوامراد.
- سه‌رچاوه: که‌سیکی خه‌لکی ده‌لمه‌ر

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1173

رازان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121300>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
 جووری شوین / شوینه‌وار: گوند
 ولات:
 رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1174

راس العین

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621623>

گوندیکه سه‌ربه‌شاره‌دیی (مانگیشکی)

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجی باکوور - بادینی

دهۆک: شماره کان:

باشووری کوردستان: ولات:

کوئیک ریسپۆنس کۆد:

بابته تی ژماره: 1175

راس العینی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621624>

گوندیکه سه ره به شماره دپی (مانگیشکی)

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

باشووری کوردستان: ولات:

کوئیک ریسپۆنس کۆد:

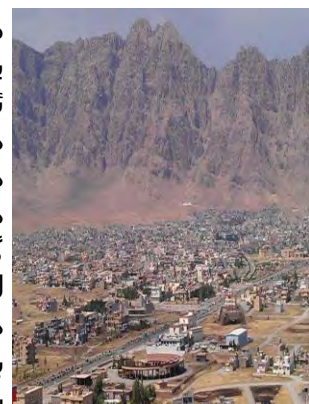

بابته تی ژماره: 1176

رانیه

<http://www.kurdipedia.org/?q=200909251226202043>

میژووی دروست بوونی ئەم شارۆچکە یە دەگەریتەووە بۆ نزیکە ی 2500 سال پینشەوہ. لە سه ره تا رانیه به شیوه ی گوندیکی بچوک له نزیک سه رچاوه ی ئاوی قوله دروست بوو. به هۆی گرینگی ناوچ بۆ کشتوکال گوندە که سال به دوا سال رووی له زیادکی کرد له رووی دانیشتوانه که یه وه. شاری رانیه له دوا سالانی 1980 به راده یه کی به رچاو زیادکی کرد. هۆکاری ئەمهش ده گهریتەووە بۆ ئەوه ی که خه لکی گوندە به زۆر ده رکاره کان نه گه رانه وه بۆ گوندە کانی خۆیان به لکوو هه ر له شاری رانیه نیشته جی بوون. له رۆژی 5 ی ئازار (مارچ) سال ی 1991 رانیه یه که مین شار بوو که راپه رینی دژی رژیمی عیراق ئەنجامدا. بنه ماکانی بوون به پارێزگا تیایدا به دی ده کریت به لام تا ئیستا نه کراوه.

شاری رانیه به هۆی به رپاکردنی راپه رینه میژوویه که ی 5 ی ئازار ی سال ی 1991 به ته واوی بوو به ده روازه یه کی خه بات، که خه لکی کورد ته مپۆ ته م شاره به ده روازه ی راپه رین ناوده به ن. ده روازه ی راپه رین نزیکه ی 2 کاتژمیر له شاری سلیمانیه وه دووره به سواری ئۆتوموبیل. ئە م شاره خۆشویسته ی کوردستان ده که وپته نزیکه ی 12 کیلۆمه تری رۆژه لات ی

شارى ھە ولېرە ۋە. ۋە تە نھا 65 كم له كوردستانى رۆژھە لاتە ۋە دورە دە رۈزە ي راپە رين بە چە ند چياپە كى سە ركه شى كوردستان دە ور درۋاۋە. بە شيوە يە ك كه له باكورى شارى رانيە بە چياپە كى گەورە دەوردراۋە كه بە چياى كېۋەرەش ناسراۋە. كېۋەرەش ديمەنكى جوانى ھەپە، ۋەك دايكىكى بەسۆز شارى رانيە گرتۆتە باۋەش

كېۋەرەش ديمەنى شارى رانيە، بى وېنە جوان دەكات. شاخى كېۋەرەش بە دار سنۆبەرەكانى دامېنى سالانە دەپتە مە نز لىكى خۆشى بۇ پشوووان و كات بەسەربردنى خەلكى ناۋچەكە. خەلكى دەبنە ميوانى چياى كېۋەرەش، بەتايىت بە ۋەرزى ھاوين و بە ھار روو له كېۋەرەش دەشتى رانيە دەكەن. بۆچى بە كېۋەرەش ناو دەبرى، پرسىارىكە كه لەلايەن زۆر بەى ئەو بەپىزانەى ھەلدەستن بۇ كۆكردنەۋەى زانيارى دەربارەى شارى رانيە دەكرى. زۆربەى خەلكى رانيە ئەۋە دەزانن كه كېۋەرەش چياپەكى بەرز و روتە زۆر بە كەمى گۆ و گياى لى شين دەبى. زياتر بەم ھۆپەشەۋە بە كېۋەرەش ناۋنراۋە ھە روە ھا لە باشورو رۆژئاۋا شارى رانيە بە چياكانى ماكۆك و حاجيلە و كلكە كورپن لە رۆژ ھە لاتى شارى رانيە. چۈار نا حيه ي سە رە كى سە ر بە شارى رانيە ن، كه ئە وانيش نا حيه كانى حاجياۋا چۈارقورنە و سە نگە سە رو سەركەپكانە. ئە م نا حيانە ھە ر يە كېكيان خاۋە نى چە ندين لاپە رە ي مېژوۋى پىر خە بات و توکۆشانن

دروست بونى شارى رانيە دە گە رپتە ۋە بۇ نزيكە ي 25 ھەزارسال لە مە ۋبە ر. دە گوتريت كه شارى رانيە زۆر كۆنە و لە دپر زە مانە ۋە خە لكى كورد بە ھۆك لە بارى ناۋچە كه بۇ كشتوكال لە شارى رانيە نيشتە جئ بوون. شارى رانيە لە چيگايە كى لە بارى كشتوكالى ھە لكە وتو، ھە رپۆيە ش باب و باپرانى ئيمە لە كوندا لە دە ورى سە رچاۋە ي ناۋى قولئ كۆبونە و ە و دە ستيان كرد بە كشتوكال كردن. نزيكى شارى رانيە لە ئېرانە ۋە بارىكى باشى بۇ خە لكى ناۋچە كه رە خساندوۋە بۇ بازگانى كردن لە سە ر دە مە كۆنە كاندا مروؤف لە چيگاي كشتوكالى و نزيك لە سە ر چاۋە ناۋيە كان نيشتە جئ ئە بوون. ئە مە ش بۇ زياتر سود ۋە گرتن لە بە ر ھە مە كانى كشتوكال. ھە رپۆيە ش خە لكى زۆر زوو ھاتنە ناۋچە كە.لاى ھە موومان ئاشكراپە كه ناۋچە ي بتوپن و پژدە ر ناۋچە يە كى گرنكى كشتوكاليە. دە شتى رانيە كه يە كپكە لە دە شتە بە ناو بانگە كانى كوردستان. بە پيتى ناۋچە كه ۋاى كردوۋە كه خە لكى كورد ھە ر لە كۆندا لە م ناۋچە بە پيتانە دا نيشتە جئ بن. گە لى كورد لە ھە موو سە ر دە مە كاندا شان بە شانى يە كترى بئ لە بە رچاۋ گرتنى تاپن و رە گە ز لە م ناۋ چە يە دا بە يە كه ۋە ژياون. موسولمانە كان لە گە ل جولە كه كورده كاندا پېش كۆچ كردنيان بۇ فە لە ستين پە يە كه ۋە لە شارى رانيە بە برايانە ژياون. ئە مە لە سالانى 18 بۇ سالە كانى 1948 چە ندين جولە كه لە ناۋچە كه دا ھە بوون.

ئيتىر بە م جۆرە شارى رانيە بە چە ند قۇناعى جيا جيا تپپە رپو، بۇ ئە ۋە ي لە دنيا ي پېشە كه وتن و خە بات يپپە ش نە يپت. خە لكى شارى رانيە ھە ميشە پشت و پە ناى ھېزە شۆرش گېرە كوردپە كان بوون . سە رچاۋە؛ ويكيپېديا

تايپەتمەنديپەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەۋار: شارۆچكە

زمان - شيوەزار: كرمانجى باشوور - سۆرانى

سلیمانی
باشووری کوردستان

شاره‌کان:
ولات:
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1177

راویان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120557>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند
رۆژه‌لاتی کوردستان
ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1178

راقینا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621625>

گوندیکه سه‌ریه شاره‌دی (کانی ماسئ)

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند
باشووری کوردستان
ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1179

رایات

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012112812492674003>

...

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1180

ربیه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621627>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (فه‌یدی)

تایه‌تمه‌ندیه‌کانی بابه‌ت
جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1181

ربیه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621628>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (باتیل)

تایه‌تمه‌ندیه‌کانی بابه‌ت
جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1182

ردینیا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621629>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (سه‌رسنکی)

تایه‌تمه‌ندیه‌کانی بابه‌ت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1183

رزگاری

<http://www.kurdipedia.org/?q=201004202050054172>

شارەدییە، نزیکەی سی کیلۆمەتر لەشاری هەولێرە دوورە و لە سێ
کۆمەلگە و پانزە گوند پێکدێت و دانیشتوانی ناو شارەدییەکەش نزیکەی 22
هەزار کەس دەبن.
سەرچاوە: نەوزاد چارلس - مالبەری ئاویە

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: شارەدی
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1184

رزگاری - تۆپزاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201003152052223941>

شارەدییەکە لەسەر رێگای هەولێر موسڵ و 20 کم لەشاری هەولێرەو دەوورە.

بابەتی ژمارە: 1185

روار

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011021621132034228>

گوندیکە لە هەورامانی تەخت

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند

کرمانجی هه‌ورامی
رۆژه‌لاتی کوردستان

زمان - شپۆه‌زار:
ولات:
کویک ریسپۆنس کۆد:

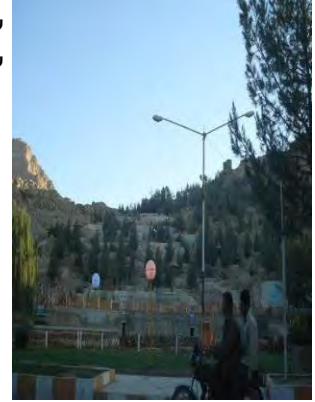
بابه‌تی ژماره: 1186

روانسه‌ر

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009261554429654>

شارۆچکه
سه‌رچاوه‌ی وێنه: فه‌یسووک‌ی قه‌یس قه‌ره‌داخی

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جۆری شوین / شوینه‌وار: شارۆچکه
ولات:
رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

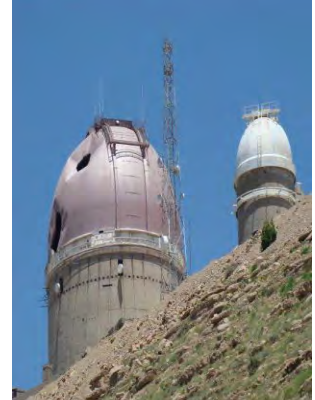

بابه‌تی ژماره: 1187

روانگه‌ی گه‌ردوونیی کۆره‌ک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012060722170465075>

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
ولات:
باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

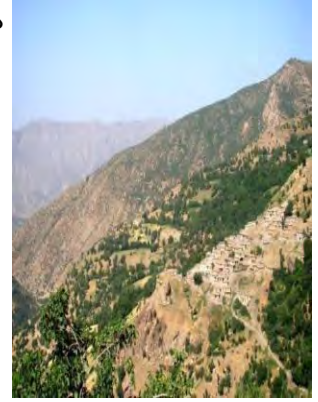

بابه‌تی ژماره: 1188

روست

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011092521494962097>

دەكەوتتە دامینی هەلگورد

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: چۆمان

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1189

روستینکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621636>

گوندیکە سەر بە شارەدێی (سەرسنکی)

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1190

روها - روها

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012090223050672883>

یەکیکە لە شارەکانی باکووری کوردستان.

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: شار

زمان - شیوەزار: کرمانجیی باکوور - بادینی

ولآت: باکووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1191

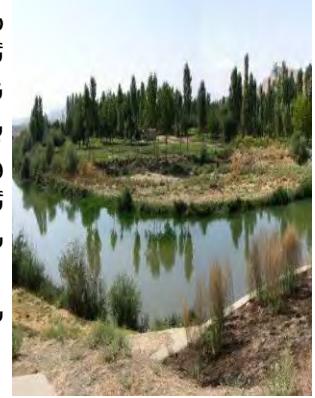
رووباری تەتەهوو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012011318403463809>

رووباری ته ته هوو، یه کێکه له رووباره کانی رۆژه لاتی کوردستان. ئەم رووباره له کێوه کانی سەر سنووری باشوور و رۆژه لاتی کوردستان، له نزیک شاری بانه و دواتر سه قز سه رچاوه ده گریت و دواي گه یشتن به شاری بۆکان و رهوان بوونی، به نێو شاری میانداو دا خۆی ده گه یینێته ده ریاچهی ورمی.

ئەم رووباره جوانیه کی بی وینە ی به شاری بۆکان و میانداو به خشیوه، سوودیکی زۆری بۆ جووتیارانی ناوچه که هه یه.

سه رچاوه: تۆری کۆمه لایه تی فه یسبووک

تایبه تمه ندیه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینە وار: رووبار

شاره کان: بانه

ولات: رۆژه لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 1192

رووباری شاخ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012011219071963801>

ده که وپته رۆژه لاتی ناوچه ی زه رین ئا باد له شاری دێهلوران ی سەر به پارێزگای نیلام ی رۆژه لاتی کوردستان. له ته نیشتییه وه قه لای شاخ هه یه.

تایبه تمه ندیه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینە وار: رووبار

شاره کان: نیلام

ولات: رۆژه لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 1193

رووش

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012020820051164203>

...

تایبه تمه ندیه کانی بابەت

جۆرى شوپن / شوپنهوار: چيا
ساره كان: سه قز
ولات: رۆژه لاتى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابه تى ژماره: 1194

ركاوى

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121301>

يهك له گونده كانى رۆژه لات

تايپه تمه ندييه كانى بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولات: رۆژه لاتى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابه تى ژماره: 1195

ركاڤا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621630>

گوند يكه سه ربه شاره دپى (سپمبل)

تايپه تمه ندييه كانى بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولات: باشوورى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابه تى ژماره: 1196

رۆسه م بهگ

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009262155519657>

گوند - سلیمانی
سه‌رچاوه‌ی وینه: فه‌یسبووکی قه‌یس قه‌ره‌داخی

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته‌ی ژماره: 1197

ریاوکو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012060413494265021>

چیا

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جۆری شوین / شوینه‌وار: چیا
ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته‌ی ژماره: 1198

ریخه‌لان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465857682>

گوند

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند
شاره‌کان: مه‌ریوان
ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

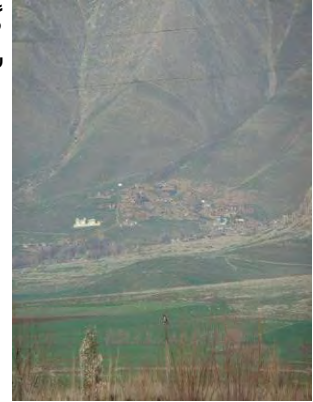

بابته‌ی ژماره: 1199

ریشین

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009261533069652>

گوندیکه له بناری شاره زوور - سلیمانی
سه رچاوهی وینه: فهیسووکى قهیس قه رهداخى

تایبه تمه ندییه کانى بابەت
جۆرى شوین / شوینەوار: گوند
زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانى
شاره کان: سلیمانى
ولآت: باشوورى كوردستان
كویك ریسپۆنس كۆد:

بابهتى ژماره: 1200

رێزانۆك

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420333092471>

...

تایبه تمه ندییه کانى بابەت
جۆرى شوین / شوینەوار: گوند
زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانى
شاره کان: رواندز
ولآت: باشوورى كوردستان
كویك ریسپۆنس كۆد:

بابهتى ژماره: 1201

رێوانى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621637>

گوندیکه سه ربه شاره دپى (خه بات)

تایبه تمه ندییه کانى بابەت
جۆرى شوین / شوینەوار: گوند
ولآت: باشوورى كوردستان

كۆيىك رېسپونسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 1202

رەببە

<http://www.kurdipedia.org/?q=201012081543459843>

فەيدىيى

تايپەتمەندىيەكانى بابەت

جۆرى شوپىن / شوپنەوار: گوند

ولآت: باشوورى كوردستان

كۆيىك رېسپونسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 1203

رەببە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621631>

گوندىكە سەربە شارەدېيى (سىمىل)

تايپەتمەندىيەكانى بابەت

جۆرى شوپىن / شوپنەوار: گوند

ولآت: باشوورى كوردستان

كۆيىك رېسپونسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 1204

رەبەت

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121302>

يەك لە گوندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەندىيەكانى بابەت

جۆرى شوپىن / شوپنەوار: گوند

ولآت: رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابهتی ژماره: 1205

ره حیم كوژیاگ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504357724>

گوند

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

شاره کان: دیوانده ره

ولآت: رۆژه لاتى كوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابهتی ژماره: 1206

ره حیمئاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120558>

یهك له گونده کانی رۆژه لات

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: رۆژه لاتى كوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابهتی ژماره: 1207

ره حیمخان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120559>

یهك له گونده کانی رۆژه لات

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

رۆژهه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1208

ره‌زان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011080823224660599>

گوند

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند
زمان - شیوه‌زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی
شاره‌کان: سۆران
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1209

ره‌زاو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011072203125660477>

گوندیکی گه‌وره‌ی شارستانی سه‌ولاوا و ناوچه‌ی چه‌می شامپانه. خه‌لکی ره‌زاو به شیوه‌زاری هه‌ورامی قسه ده‌کهن. له سه‌رژمیری سالی 2006 دا 755 کەس دانیشتووی هه‌بووه. ره‌زاو له رابردوودا وه‌ک ناوه‌ندی ده‌سه‌لاتی خان بووه و تفه‌نگچییه‌کانی زۆر به‌ناوبانگ بوون. سه‌رچاوه- ویکیپیدیا

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند
زمان - شیوه‌زار: کرمانجیی هه‌ورامی
ولات: رۆژهه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1210

ره‌زگه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121303>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1211

ره‌زیکئ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621632>

گوندیکه سه‌ربه‌شاره‌دیی (دیره‌لوکئ)

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1212

ره‌ژوکەریان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420333092475>

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیوه‌زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شاره‌کان: رواندز

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1213

رهش ئاڤا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621634>

گوندیکه سه‌ربه شماره‌دیی (سه‌رسنکی)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1214

ره‌شنه‌ش

<http://www.kurdipedia.org/?q=200909251229002045>

یه‌کێک له گونده‌کانی گوندستانی نگل، له ناوچه‌ی که‌لاته‌رزان، سه‌ر به شارستانی سنه‌یه. به پێی سه‌رژماریی جه‌ماوه‌ر و خانووی ئێران له‌ ساڵی 2006 ز (1385 هه‌تاوی)، ژماره‌ی دانیشتیوانی گوندی ره‌شنه‌ش 236 که‌سه (115 پیاو، 121 ژن) که له 60 خێزانی ئه‌و گونده‌ دا ده‌ژین. له 236 که‌س دانیشتیوانی ره‌شنه‌ش، 125 که‌سیان توانای خویندن و نووسینیان هه‌یه که ده‌یینه 53.0 له سه‌دی جه‌ماوه‌ری گونده‌که. له‌م 125 که‌سه، 65 پیاو و 60 ژن. سه‌رچاوه: ویکیپیدیا

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: روژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1215

ره‌شیدئاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010101310194810036>

یه‌کێک له دێکانی ده‌وروبه‌ری شاری دیوانده‌ره‌یه له روژه‌لاتی کوردستان. به پێی ئاماری سه‌رژمیری ساڵی 2006، ئه‌م دێیه پێک هاتوو له 185 بنه‌ماله و ژماره‌ی دانیشتیوانی 1054 که‌سه. سه‌رچاوه: ویکیپیدیا

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: روژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1216

رهشەدی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757675>

گوند

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

شاره کان: مه ریوان

ولات: رۆژه لاتى كوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1217

رهشەمی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012112812492674004>

...

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری كوردستان

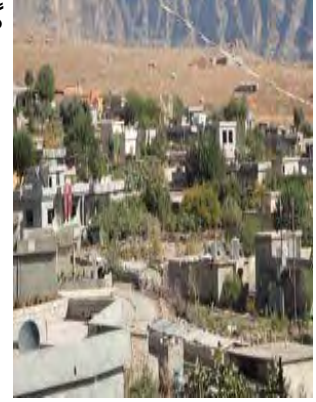
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1218

رهشەهەرمیان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010110921395710653>

گوندیکى سەربە شارۆچکەى چۆمانى پارێزگای هەولێرە.

تایبەتمەندییەکانى بابەت
جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند
ولات: باشوورى كوردستان
كویك ریسپۆنس كۆد:

بابەتى ژماره: 1219

رەشەهەرمى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120561>

یەك له گوندەکانى رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانى بابەت
جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند
ولات: رۆژهەلاتى كوردستان
كویك ریسپۆنس كۆد:

بابەتى ژماره: 1220

رەشەورى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621635>

گوندیکە سەربە شارەدێى (زاوینە)

تایبەتمەندییەکانى بابەت
جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند
ولات: باشوورى كوردستان
كویك ریسپۆنس كۆد:

بابەتى ژماره: 1221

رەنگەریزان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120562>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1222

ره‌نو- چوار

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012010717274463685>

ئیلام- رۆژهلاتی کوردستان

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: چیا

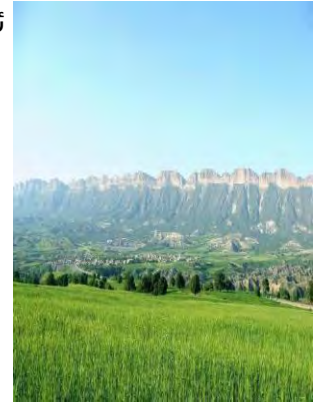
شاره‌کان:

ئیلام

ولات:

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

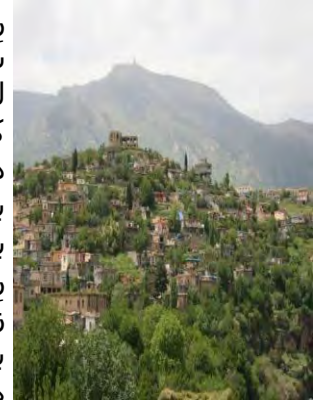
بابەتی ژماره: 1223

ره‌واندز - رواندز - رواندور

<http://www.kurdipedia.org/?q=200912071518562897>

رواندز یه‌کێکه له شاره‌کانی هه‌رێمی کوردستان-عێراق، له ناوچه‌یێکی شاخاوی هه‌لکه‌وتوووه، له‌به‌ری رۆژهلاتی به‌سه‌ر خه‌ره‌ند داده‌روانیته و له‌به‌ری رۆژئاواش خاره‌یه‌ش. به‌چیاکانی زۆزک و هه‌ندرین و ئارموشه و کۆره‌ک ده‌وره‌ دراوه، به‌ دووری (104) کم ده‌که‌وتته باکوری رۆژهلاتی شاری هه‌ولێر.

به‌پێی سه‌رچاوه‌ میژوویییه‌کان ئهم شاره له سه‌رده‌می (ئۆراتوو)یه‌کاندا بنیاتنراوه، له سه‌ده‌ی (8 پ.ز) پایته‌ختی ده‌وله‌تی (مه‌ساسیر) بووه. رۆژانی فه‌رمانه‌روایی میر محه‌مه‌د(پاشای گه‌وره) (1836-1813ز) به‌ ماوه‌ی زیڕینی ئهم شاره‌ داده‌نریت، که له‌م ماوه‌یه‌دا پایته‌ختی میرنشینی سۆران بووه و بووه به‌ ناوه‌ندیکی به‌هێزی بریاردان و بازرگانی و زانست و زانیاری. ده‌سه‌لاتی ئهم میرنشینه زۆر به‌هێز و فراوان بووه و تا زێی بادینان و ده‌شتی شاره‌زور و موسل و چه‌ند ناوچه‌یێکی دیکه‌ رویشتوووه. هه‌ر له‌ سه‌رده‌مه‌شدا کارگه‌یێکی چه‌ک و ته‌قه‌مه‌نی تێدا دامه‌زراوه و "وه‌ستا ره‌جه‌ب" سه‌ره‌رشتی ئهو کارگه‌یه‌ی کردوووه و توپی باشی دروستکردوووه و

تېستاش ناوبانگيان ههويه و ههنديكيان ماوون.
 دوای روخاندنی میرنشینی سوړان له لایه ن عوسمانییه کانه وه داگیرکراوه.
 سالی 1916 رووسه کان ئەم شارەیان داگیرکردوو و سوتاندوو یان، له سالی
 1918 ئینگلیزه کان هاتوونه ته رواندز، دواتریش دووباره تورکه کان له سەر داوی
 خەلکی رواندز هاتوونه ته وه ئەم شاره و ئینگلیزه کان یان دەرکردوو.
 له سالی 1923 له لایه ن حکومه تی عیراقوه کراوه به قهزا، (سهید ته های
 شه مزینی) بووه به قایمقام و له و ماوه یه دا رواندز پېشکەوتن و
 گه شه سه نديکي بهرچاو به خو به وه بينوه.

به لام دواتر له لایه ن رژیمی به عسه وه، به هۆی جموجۆل و چالاکی و
 زيادبوونی هیزی پېشمه رگه له ناوچه که دا و به مه بستنی په راوېزخستننی
 شاره که، له سالی (1981) له "قهزا" وه کراوه به "ناحیه"، له سالی (2009)
 له لایه ن حکومه تی هه رژیمی کوردستانه وه دووباره کراوه ته وه به قهزا.
 له سالی (1925) حوسپین حوزنی موکریانی، چاپخانه ی (زاری کرمانجی)
 هیناوه ته رواندز و سالی (1926) گوڤاری (زاری کرمانجی) دەرکردوو.
 له سالی (1926) به که مین قوتابخانه ی فه رمی له شاری رواندز کراوه ته وه.
 له سالی "1974" له لایه ن حکومه تی عیراقوه و پیران ده کریت و دووباره رواندز
 ناوه دان ده کرته وه، واته دووچار رواندز و پیران و کاول کراوه جاری یه که م
 له سه رده می رووسه کان (عروس)، جاری دووه م له لایه ن حکومه تی نه وسای
 عیراق.

له سالی (1977) کۆمه له ی هونه ر و وێژه ی کوردی تېدا دامه زراوه، خزمه تیکی
 بهرچاوی پېشکېش به هونه ری کوردی کردوو و دپارترینیان کار و
 چالاکیه کانی تیبی موسیقای "پاشای گه وره" یه، به سه ره رشتی
 مامۆستای گه وره "زرار محمه د مسته فا"
 ، که چه ندين هونه رمه ند و موسیکژه نی به توانای پېنگه یاندوو و نه مرؤ
 خزمه تی هونه ری کوردی ده که ن.

له شوړش و راپه رینه کانی باشوری کوردستاندا ده ور و به شداری هه بووه،
 له سالی "1983" و سالی "1987" دژی داموده زگایه کانی رژیمی به عس
 راپه ربون، له م ریه شدا چه ندين قوریانی و شه هیدی داوه و خاوه نی "13"
 نه نغاله.

ناوچه ییکی گه شتیاریه و چه ند هاوینه هه وار و سه پیرانگه و شوینه واریکي
 هه به، له وانه: (بیخال، چوندیان، گه لی ئاکویان، مه کی، بیرویان، ئیچ قه لا،
 قونگره ی شه مام، قه لاتی ئاکویان، توپی وه ستا ره جه ب، ...) .
 سه رچاوه: تو ماریکی تاییه ت بو کوردی پیدیا له لایه ن (دادیار) سه باره ت به
 (ره واندز - رواندز - رواندز) له: 12:38:38 2010-7-14

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه وار: شارۆچکه

زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سوړانی

شاره کان: هه ولیر

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 1224

رهوانسه

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120563>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1225

زاخۆ

<http://www.kurdipedia.org/?q=200912210806293018>

زاخۆ یهكێكه له شاروچكه گرنهكانی ههرێمکی کوردستان سهه به پارێزگای دهوک، شاروچکهی زاخۆ گرنه له بهر جیگای جوغرافی و ستراتیژی و بازرگانی، دهکهوێته سهه سنوری تورکیا-سوریا - ئیراق. ههروهها له روی ئابوریه باژێریکی بازرگانیه، خالی سنوری ئیبراهیم خهلیل 12 له ناو سنوری ئەم باژێره دایه. له روی هونهریه ناوهندیکی هونهریه له ناو زاخۆ دا چه ندىن هونهرمه ند و سترانیژ و هوزانفان له زاخۆدا ژیاون لهوانه ن (حهسه ن جزراوی، نهرده وان، نه یاز یوسف، دلوقان سه عید، سالح یوسفی) و نهوانی تر. سه رچاوه: تۆماریکی تایبه ت بۆ کوردیپیدیا له لایه ن (روژها ت) سه باره ت به (زاخۆ) له: 13:23:01 2010-8-3

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: شاروچکه

زمان - شیوهزار: کرمانجی باکوور - بادینی

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1226

زاخه

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120564>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبه تمه ندیه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
وڵات: رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1227

زاخەى خواروو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504757803>

گوند

تایبه تمه ندیه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
شاره‌کان: دیواندەرە
وڵات: رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1228

زاخەى سەروو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504757804>

گوند

تایبه تمه ندیه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
شاره‌کان: دیواندەرە
وڵات: رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1229

زامنئاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120565>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1230

زاواکیو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120566>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1231

زاوینە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621638>

گوندیکە سەر بە شارەدێی (زاوینە)

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1232

زەمێران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120568>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوێن / شوێنەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی زمارە: 1233

زمناکۆ

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009262227589664>

یەکیکە لەو شاخانەکان کە ناوچەکانی نیمچە شاخاویەکان جیا دەکاتەوە لە ناوچە شاخاویە بەرزەکان، وە درێژ بوونەوێهە کە بۆ شاخی سەگرمە ئاراستەکانی درێژ بوونەوێهە کە لە شارێ (دەریەندیخان) هەو بەرەو باشووری خۆرھەلاتی ناوچەکانی، وە درێژ دەبێتەوە بۆ کوردستانی ئێران و بەرزترین خالی ئەو شاخە (1573م) لە سەر و ئاستی دەریاوە، لێژی بەشی باشووری خۆرئاوای زۆرتەرە لە لێژی بەشی باکووری خۆرھەلاتی، ئاراستەکانی بەگشتی باکووری خۆرئاوای باشووری خۆرھەلاتی، کە یەکیکە لەو شاخانەکانی دروست بووە بەھۆی جموجولی (ئەلپی) کە زۆری نیشتوووەکانی دەریای (تیسش)ی کۆنی پێچاویێچ کردوووە بووە بەھۆی دروست بوونی ئەم زنجیرە شاخانەکانی کوردستان.

وە ناوی زمانکۆ مانای چیه؟

سێ بۆچوون هەیه دەربارەکانی ناوی زمانکۆ:

1) بۆچوونی مەلا عەبدول کەریمی مودەریس :- (زمانکۆ) بەمانای (زەمین ناو کۆ) دیت، واتە (زەوی ناو شاخ).

2) بۆچوونی مەلا سەعیدی زمانکۆی :- بەمانای (زەم کۆ) دیت، واتە

(شاخی سارد).

3) بۆچوونی سێھەم :- دەلێت بە مانای (زێ ناو کۆ) دیت، واتە (ناوی ناو شاخ).

بۆ زانیاری زیاتر سەردانی ئەم مالپەرە بکەن

<http://www.geocities.ws/zmnako79/>

سەرچاوە: تۆماریکی تایبەت بۆ کوردیییدیا لەلایەن (زمانکۆ ئەحمەد) سەبارەت بە (زمانکۆ) لە: 7:04:00 2011-11-7

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوێن / شوێنەوار: چیا

باشووری کوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1234

زمی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120569>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1235

زندهشت

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120570>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1236

زورافا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621640>

گوندیکه سه‌ربه‌شاره‌دیی (سنونئ)

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

باشووری کوردستان

ولآت:
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1237

زومار

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014083017244469735>

...

تایبهتمهندیهکانی بابته
زمان - شیوهزار: کرمانجی باکور - بادینی
شارهکان: شنگال
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1238

زونج

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120586>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندیهکانی بابته
جۆری شوین / شوینهوار: گوند
رۆژهلاتی کوردستان
ولآت:
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1239

زووران

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120587>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندیهکانی بابته

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
رۆژهلاتى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1240

زوپران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465657615>

گوند

تايپه تمه ندييه كانى بابته

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند

مهريوان

شاره كان:

رۆژهلاتى كوردستان

ولات:

كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1241

زفنگى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621641>

گوند يكه سه ربه شاره دپى (مانگيشكى)

تايپه تمه ندييه كانى بابته

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند

باشوورى كوردستان

ولات:

كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1242

زكيوه

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120567>

يهك له گونده كانى رۆژهلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
وڵات: رۆژھەڵاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1243

زۆنچ

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009211433229577>

گوندێکی ناوچەیی کەلاتەرزانی، سەر بە شارستانی سنەپە. خەڵکی زۆنچ بە شیوەزاری کوردیی ناوەندی قسە دەکەن. ژمارەیی دانیشتوانی لە ئامارەکانی سالی 2006دا 741 کەس لە 179 بنەمالەدا بوو. سەرچاوە: ویکیپیدیا

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
وڵات: رۆژھەڵاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1244

زیارەت

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011052413441558178>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
شارەکان: ھەولێر
وڵات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1245

زیر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621642>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دی (بیبو)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1246

زیناڤا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621643>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دی (مانگیشکی)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1247

زیندانی ئامەد

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014022115215026991>

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

ولات: باکووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1248

زینیات

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621644>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دی (سیمیئل)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شویننه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1249

زیویو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120589>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شویننه‌وار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1250

زیویه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120588>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شویننه‌وار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1251

زیبارۆک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011052221575420862>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1252

زێدان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120590>

یهک له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: رۆژهەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1253

زێراندۆل

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120591>

یهک له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: رۆژهەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1254

زێرهوان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621645>

گوندیکه سهره به شاره دپى (سنونى)

تایه تمه ندیه کانی بابه ت

جوړى شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 1255

زیوا سهری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621646>

گوندیکه سهره به شاره دپى (بیبو)

تایه تمه ندیه کانی بابه ت

جوړى شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 1256

زیوا شفیق

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621647>

گوندیکه سهره به شاره دپى (زاوینه)

تایه تمه ندیه کانی بابه ت

جوړى شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 1257

زیوا شکان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621649>

گوندیکه سه‌ربه شماره‌دیی (بیبو)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1258

زیوا شایخ پیراموس

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621652>

گوندیکه سه‌ربه شماره‌دیی (بامه‌رنی)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1259

زیواشکان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621653>

گوندیکه سه‌ربه شماره‌دیی (بیبو)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1260

زیواشکانی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621654>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (نېروه و ریکان)

تایه‌تمه‌ندیه‌کانی بابه‌ت

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

زمان - شیوه‌زار: کرمانجی باکوور - بادینی

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1261

زیوکه‌بوی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621655>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (مانگیشک)

تایه‌تمه‌ندیه‌کانی بابه‌ت

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1262

زیوکه‌ندالا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621656>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (مانگیشکی)

تایه‌تمه‌ندیه‌کانی بابه‌ت

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1263

زیوکه

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120592>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1264

زێویە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120595>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1265

زێوہ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120593>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1266

زێوہچوک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120594>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1267

زێوەشکان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621657>

گوندیکە سەر بە شارەدێی (بێبو)

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1268

زێوەی وەرتی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420333192479>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شێوەزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: رواندز

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1269

زێد

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014072802094177151>

...

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

کرمانجیی باکوور - بادینی

دهۆک

باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته تی ژماره: 1270

زیرینجۆ

<http://www.kurdipedia.org/?q=200912022208552771>

یه کێکه له گونده کانی ناوچهی شاره زوور و سه ربه شاره دێی عه ربه ته. دانیشه توانی ئەم گونده سه ربه خێلی مکایه لی جافن.

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

سلیمانی

باشووری کوردستان

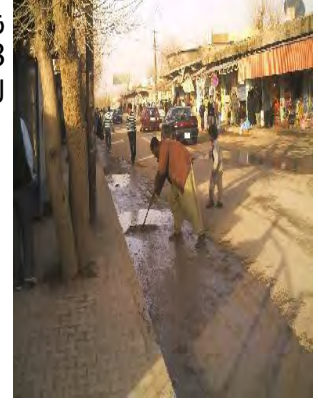
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته تی ژماره: 1271

زه رایهن

<http://www.kurdipedia.org/?q=20081108115059116>

زەرایەن گوندیکی دەشتی شارەزوورە و کۆمەلگایەکی زورەملیە و لە ساڵی 1978 رژیمی سەدام دروستیکرد بۆ ئەو گوندانەی ئەوبەری ئاوی سیروان لەنزیك شارى سلیمانی.

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1272

زەردووی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120573>

یەك لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولات: رۆژھەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1273

زەردووی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120575>

یەك لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولات: رۆژھەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1274

زەردک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504657792>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شویننه وار: گوند

دیوانده ره : شماره کان

رۆژه لاتى كوردستان : ولات

كویك ریسپونس كۆد:

بابته تی ژماره: 1275

زهرده

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120571>

یهك له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شویننه وار: گوند

رۆژه لاتى كوردستان : ولات

كویك ریسپونس كۆد:

بابته تی ژماره: 1276

زهرده كه مهر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120572>

یهك له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شویننه وار: گوند

رۆژه لاتى كوردستان : ولات

كویك ریسپونس كۆد:

بابته تی ژماره: 1277

زهرگه تهن

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120576>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1278

زەرەوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420332992467>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شپۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: رواندز

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1279

زەرەوان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201010102117439928>

گوندیکە سەرەبە شارۆچکە ی ره‌واندز

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1280

زەروا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120577>

پەك لە گوندەكانى رۆژھەلات

تایبەتمەندییەكانى بابەت

جۆرى شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتى كوردستان

كویك ریسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 1281

زەفەرناوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504457744>

گوند

تایبەتمەندییەكانى بابەت

جۆرى شوین / شوینەوار: گوند

شارەكان: دیواندەرە

رۆژھەلاتى كوردستان

كویك ریسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 1282

زەلان

<http://www.kurdipedia.org/?q=20140526091152100595>

...

تایبەتمەندییەكانى بابەت

جۆرى شوین / شوینەوار: شارەدى

زمان - شپۆهزار: كرمانجی باشوور - سۆرانى

شارەكان: سلیمانى

رۆژھەلاتى كوردستان

كویك ریسپۆنس كۆد:

بابهتی ژماره: 1283

زه لکه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504657797>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

دیوانده ره : شماره کان

رۆژه لاتى كوردستان : ولات

كویك ریسپۆنس كۆد:

بابهتی ژماره: 1284

زهمه قی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014010315221286874>

...

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

کرمانجی باشوور - سۆرانی : زمان - شیوه زار

سلیمانى : شماره کان

باشووری كوردستان : ولات

كویك ریسپۆنس كۆد:

بابهتی ژماره: 1285

زهندئاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120580>

یهك له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

رۆژه لاتى كوردستان : ولات

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 1286

زەندەشت

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120581>

یەك لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 1287

زەنگ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120582>

یەك لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 1288

زەنگئاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120583>

یەك لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان

كۆيک رېسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 1289

زەنگیاوی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120584>

یەك له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان

كۆيک رېسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 1290

زەنیات

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621639>

گوندیکە سەر بە شارەدێی (سێمێلی)

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: باشووری کوردستان

كۆيک رېسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 1291

زەوالان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120585>

یەك له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1292

زەرایەن

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009262320019673>

شارەدێ - عەرەت - سلێمانی
سەرچاوەی وێنە: فەیسبۆکی قەیس قەرەداخی

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوێن / شوێنەوار: شارەدێ
وڵات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1293

زەرنە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011051821195758039>

زەرنە یان کێوی زەرنە یەکیک لە شاخە بەرزەکانی ناوچەی پێلەواری کامیارانە. لە نێوان کامیاران و مەریوان لە 20 کیلۆمەتری شارێ کامیاران هەلکەوتوو. ئاواپیەکانی بناری ئەم کێو، تەختی زەنگی، کەلاتی، لۆنەکانۆ و لۆنی گەورەن. لە رووکاری پشتیشەو ئاواپیەکانی پشتە، درەویان و سەرشیلانە هەلکەوتوون. ئەک کێو هەتا بوو شوێنی کۆچ و کۆچبەری ئەو خێل و عەشیرەتانە ناوچە بوو، بەهار و هاوینان هاوینەهەواری زۆری لێ ئاوەدان دەکرتەو و باخ و باخاتی زۆری لە بناردایە. کانی و ئاوی زۆر خوشی لێیە. بە رووکاری ئاواپی لۆنی گەورەدا سەیرانگای ئاوەدانی "رەيسان"ی لێیە کە بەردار میوهی جۆراوچۆر خەملیوه. سەرچاوه: تۆمارێکی تایبەت بۆ کوردیپێدیا لەلایەن (حامید درودی) سەبارەت بە (زەرنە) لە: 20:09:16 2011-5-18

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوێن / شوێنەوار: چیا
وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1294

زەڕینە

<http://www.kurdipedia.org/?q=20090222323451385>

یەكێك لە شاروچكەكانی رۆژھەڵاتی كوردستانە لە تەنیشتی شاری دیواندەرە ھەلكەوتوو. زەڕینە یەكێك لە بەرزترین شوپنەكانی كوردستانە و زستانێکی زۆر سارد و سەختی ھەیە. ھەندێك سەرچاوە پێیان وایە كە ھۆكاری لێنانی ناوی زەڕینە لەم بازارووكە خاکی زێڕاسا و بەنرخێ ئەم ناوچەییە. بژیوی زۆربەیی دانیشتوانی زەڕینە و دەورووبەری لە كشتوكال دابین دەكرێت.

تایبەتمەندییەكانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنەوار: شاروچكە

شارەكان: دیواندەرە

ولآت: رۆژھەڵاتی كوردستان

كویك ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 5129

زەڕینە و ھەرمزیار

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010101311022410057>

یەكێك لە دێكانی دەورووبەری شاری دیواندەرەییە لە رۆژھەڵاتی كوردستان. بە پێی ئاماری سەرژمێری ساڵی 2006، ئەم دێیە پێك ھاتوو لە 114 بنەمالە و ژمارەیی دانیشتوانی 751 كەسە. سەرچاوە: ویکیپیدیا

تایبەتمەندییەكانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند

ولآت: رۆژھەڵاتی كوردستان

كویك ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 1296

زەکیئاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120579>

یەك لە گوندەكانی رۆژھەڵات

تایبەتمەندییەكانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولات:
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1297

زه‌کیوهی خواروو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504357718>

گوند

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

دیواندەرە

شارەکان:

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1298

زه‌کیوهی سه‌روو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504357719>

گوند

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

دیواندەرە

شارەکان:

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1299

زه‌لم

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009261523459649>

رووبار - شاره زور - سلیمانی
سه رچاوهی وینه: فهیسووکى قهیس قهره داخى

تاییه تمه ندییه کانى بابەت
جۆرى شوین / شوینەوار: رووبار
ولآت: باشوورى كوردستان
كویك ریسپۆنس كۆد:

بابەتى ژماره: 1300

ژاراوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120596>

یهك له گونده كانى رۆژه لآت

تاییه تمه ندییه کانى بابەت
جۆرى شوین / شوینەوار: گوند
ولآت: رۆژه لآتى كوردستان
كویك ریسپۆنس كۆد:

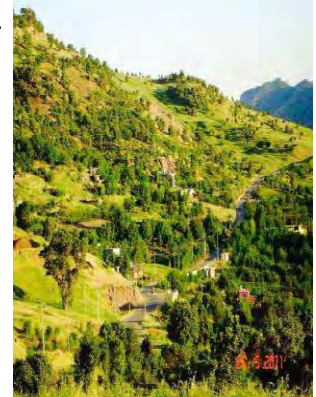

بابەتى ژماره: 1301

ژاژلی

<http://www.kurdipedia.org/?q=20140728012359115340>

تاییه تمه ندییه کانى بابەت
جۆرى شوین / شوینەوار: گوند
زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانى
شاره كان: سلیمانی
ولآت: باشوورى كوردستان
كویك ریسپۆنس كۆد:

بابەتى ژماره: 1302

ژاڤه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013030323302280496>

تایبه تمه ندیه کانی بابته
جۆری شوین / شوینه وار: گوند
زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی
شاره کان: سلیمانی
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 1303

ژاله

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120096>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندیه کانی بابته
جۆری شوین / شوینه وار: گوند
رۆژه لاتى کوردستان
ولآت: کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 1304

ژان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120597>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندیه کانی بابته
جۆری شوین / شوینه وار: گوند
رۆژه لاتى کوردستان
ولآت: کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1305

ژالەى دەربەند

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013052620591683022>

...

تایبەتمەندییەکانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

زمان - شپۆهزار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1306

ژریژە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012060917380165095>

گوند

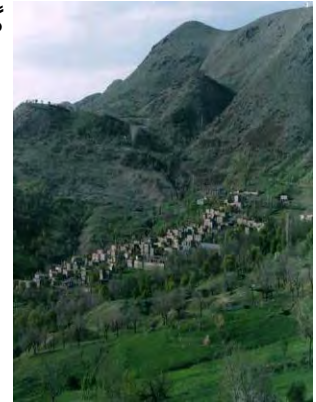
تایبەتمەندییەکانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

زمان - شپۆهزار: کرمانجی هەورامی

ولآت: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1307

ژزین

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120598>

یەک لە گوندەکانى رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

ولآت: رۆژھەلاتی کوردستان

كۆيىك رېسپونسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 1308

ژنېئىزىن

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120599>

يەك لە گۆندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەندىيەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گۆند

رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپونسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 1309

ژيانش

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621658>

گۆندىكە سەر بە شارەدېنى (چەلى)

تايپەتمەندىيەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گۆند

باشوورى كوردستان

كۆيىك رېسپونسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 1310

ژيلوان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011051015360557836>

چيا

تايپەتمەندىيەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: چيا

شارەكان: سلېمانى

باشووری کوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1311

ژیر پردهکه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012112621323873959>

سلیمانی

تایه تمه ندیه کانی بابت

جۆری شوین / شوینه وار: شوین

شاره کان: سلیمانی

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1312

سائینه لا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120600>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایه تمه ندیه کانی بابت

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: رۆژه لات کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1313

سابونکه ران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010112621080310897>

یه کپکه له گهره که ههره کۆنه کانی سلیمانی و هاوکات له گهڵ دروست کردنی شاره که دا ئەم گهره که دروست کراوه. له سه ره تاوه پيشه ی دانیشتونى ئەم گهره که دروست کردنی سابون بوه (به شیوه یه کی سه ره تاپی)،

تایبه تمه ندیه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گەرەک
باشووری کوردستان
ولات:
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1314

ساحب

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120601>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندیه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
رۆژه لاتى کوردستان
ولات:
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1315

سادق ئاباد

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504657784>

گوند

تایبه تمه ندیه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
دیواندەرە
شارەکان:
رۆژه لاتى کوردستان
ولات:
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1316

سارا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014033100400796250>

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: چیا

شارەکان: سلێمانی

ولایت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1317

ساراودول

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120602>

یەک لە گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: رۆژهەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1318

سارتکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120603>

یەک لە گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: رۆژهەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1319

ساردەکووسان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120604>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1320

سارووجە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120606>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1321

سارکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621659>

گوندیکە سەر بە شارەدێی (زاوینە)

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1322

ساریجۆی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120607>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1323

ساریقۆرخان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120608>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1324

سارهوان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120605>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1325

سالوک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120610>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1326

سالیان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120611>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1327

سانجووت

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120612>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1328

ساوان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120613>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1329

ساوچی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465657602>

گوند

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: مەریوان

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1330

ساکا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621660>

گوندیکه سه‌ربه شارەدیی (بیبو)

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1331

ساکان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120609>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1332

سالجی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621661>

گوندیکە سەر بە شارەدێی (فەیدی)

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1333

سالیان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009171532559530>

گوندیکە ناوچەیی کەلاتەرزان، سەر بە شارستانی سنە. خەڵکی سالیان بە شیوەزاری کوردیی ناوەندی قسە دەکەن. ژمارەیی دانیشتوانی لە ئامارەکانی سالی 2006 دا 343 کەس لە 82 بنەمالەدا بوو.

سەرچاوە: ویکیپیدیا

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیوەزار: کرمانجیی باشوور - سۆزانی

شارەکان: سنە

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1334

ساله

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120614>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جوړی شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 1335

سپاڤی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621662>

گوندیکه سهربه شارهدی (زاوینته)

تایبهتمهندییهکانی بابته

جوړی شوین / شوینهوار: گوند

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 1336

سپین

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009171600389531>

گوندیکی ناوچهی كه لاتهرزان، سه ره به شارستانی سنهیه. خهلكی سپین به شیوهزاری کوردی ناوهندی قسه دهكهن. ژمارهی دانیشتوانی له ئامارهکانی سالی 2006دا 165 كهس له 48 بنه ماله دا بووه.

سه رچاوه: ویکیپیدیا

تایبهتمهندییهکانی بابته

جوړی شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 1337

سپیدار

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120615>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆی شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژهەلاتی کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 1338

سپیدەرە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120616>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆی شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژهەلاتی کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 1339

سپیندار خلفو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621663>

گوندیکە سەر بە شارەدێی (دێرەلوکی)

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆی شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1340

سپیندار خه‌لفو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621664>

گوندیکه سه‌ربه شماره‌دیی (دیره‌لوک)

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1341

سپیندارا خه‌لفه‌وی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010120501413912343>

دیره‌لوک

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1342

سپیر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621666>

گوندیکه سه‌ربه شماره‌دیی (بیو)

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1343

سپێران

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009171652279532>

گوندیکی ناوچەى كەلاتەرزەن، سەر بە شارستانی سنەیه. خەلكى سپێران بە شیۆه‌زاری كوردیى ناوه‌ندى قسه ده‌كهن. ژماره‌ی دانیش‌توانی له ئاماره‌كانى سالى 2006دا 376 كەس له 80 بنه‌ماله‌دا بووه.

سەرچاوه: ویکیپیدیا

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1344

ستونرەش

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120617>

یه‌ك له گونده‌كانى رۆژه‌لات

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1345

ستوکورکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621669>

گوندیکه سەر به شاره‌دێی (زاوینە)

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1346

ستکورکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621667>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (زاویته)

تایبه‌تمه‌ندیه‌کانی بابته
جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1347

ستکورکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621668>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (زاویته)

تایبه‌تمه‌ندیه‌کانی بابته
جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1348

سراب میرزا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504657780>

گوند

تایبه‌تمه‌ندیه‌کانی بابته

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
شارهكان: ديواندهره
ولات: رۆژهلاتى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1349

سريشمه

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009272305029710>

گوند - ههولير

تايپه تمه ندييه كانى بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولات: باشوورى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1350

سستهك

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120618>

يهك له گونده كانى رۆژهلات

تايپه تمه ندييه كانى بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولات: رۆژهلاتى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1351

سفره ژير

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621670>

گونديكه سهريه شاره دپي (چه مانكي)

تایبه تمه ندیه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1352

سگێری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621673>

گوندیکه سه ره به شاره دپی (دیره لوکی)

تایبه تمه ندیه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1353

سلواتاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120619>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندیه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: رۆژه لات کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1354

سلوپی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010101084820093>

سلوپی قه زایه که سه ر ب پارێزگه ها شرنه خێ قه ل کوردستانا تورکیا، هژمارا خه لکی وئ دگه هیته 100 هزار که سا، سلوپی ژ که فندا جههک بوو سه ر ب نینوفا (نهینه وا) قه، ئاشوری ل فیری خودان جه

بوون، نژیکتیرین جیه بو ئیراقی (کوردستانا باشور).
سه‌رچاوه: تۆماریکی تایبته بو کوردیییدیا له‌لایهن (روژهات) سه‌بارته به (سلوپی) له: 2010-12-31
23:45:12

تایبته‌مهندییه‌کانی بابته

جۆری شوپن / شوپنه‌وار: شارۆچکه

ولات: باکووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته‌تی ژماره: 1355

سلوانا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120620>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبته‌مهندییه‌کانی بابته

جۆری شوپن / شوپنه‌وار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

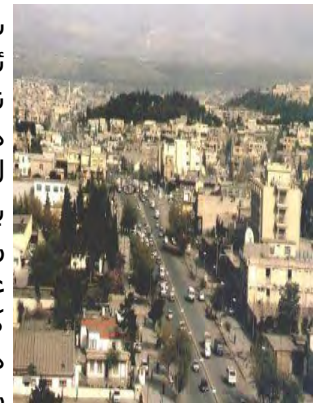

بابته‌تی ژماره: 1356

سلیمانی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2008110716403994>

شاری سلیمانی له سالی 1784 له‌لایهن ئیبراهیم پاشای بابان هوه
ئاوه‌دانکراوه‌ته‌وه. ئیبراهیم پاشا شاره‌که‌ی به‌ناوی باوکییه‌وه (سلیمان) پاشا
ناوناوه. سلیمانی جگه‌له‌وه‌ی ده‌یپته‌ پایته‌ختی میرنشینی بابان له‌هه‌مانکاتدا
ده‌یپته‌ مه‌لبه‌ندیکی بازرگانی و رۆشنییری ناوچه‌که. به‌شه‌ دیالیکتی سۆرانی
له‌ناوچه‌که‌دا په‌ره‌ ده‌ستپینی و ده‌یپته‌ زمانی خویندن و نووسین به‌ جوریک که
به‌شه‌ دیالیکتی گۆرانی له‌ناوچه‌که‌دا به‌ره‌و که‌میون و نه‌مان ده‌چیت. پاش
رووخانی میرنشینی بابان له‌سالی 1851 وه‌ له‌ناوچوونی ده‌وله‌تی
عوسمانی له‌ جه‌نگی یه‌که‌می جیهانی، شاری سلیمانی ده‌خریته‌سه‌ر
کۆماری عیراقی ئەمپرو. له‌ سالی 1922 تا 1924 شاری سلیمانی پایته‌ختی
ده‌وله‌ته‌که‌ی مه‌لیک مه‌حمود بووه. شاری سلیمانی جگه‌له‌وه‌ی لانکه‌ی
رۆشنییر و تیکۆشه‌رانبووه، مه‌لبه‌ندی هه‌لگیرسانی شۆرشو راپه‌رینش بووه
له‌میژووی کوردستاندا. پارێزگای سلیمانی له‌ چه‌ند شارۆچکه‌یه‌ک پیک
هاتووه‌ گرنگترینیان شارۆچکه‌ی پینجینه‌ که‌وه‌ک دهرزازه‌یه‌کی گه‌وره‌وایه‌ له
سه‌ر سنوری ئێران عیراق پاش ئه‌ویش چه‌مه‌مال به‌ پله‌ی دووه‌م دیت که

دەروازەى دووھەمى شارە رووھ ناوچەکانى خوارووی عێراق. سلێمانى بە ھاوینە ھەوارەکانى وەکو ھاوینە ھەوارى ئەحمەد ئاواو سەر چنارو دوکانو سەرتەکى بەمۆو کونەماسى و ئەزمىرو قەرەداغ و بەناوبانگە چەندىن ھاوینە ھەوارى دل رڤى دیکەش. پارێزگای سلێمانى دوو بەنداوی گەورەى تێداپە ھەک بەنداوی دوکان و دەر بەندی خان کە ئەوانیش ھەک ناوچەپەکی گەشتیاری ناوژەند دەکرین و بەھاران خەلکێکی زۆر روویان تێدەکات. لە ناو شارى سلێمانیدا چەند مەزار گایەکی بەناوبانگى تێداپەو ھەک مەزارگە ی کاک ئە حمەدى شىخ و شىخ مەحمودى حەفید کە لە ناو مزگەوتى گەورە ی شارى سلێمانیدان، شارى سلێمانى بە پایتەختى رۆشنییری کوردستان دادەنریت لە ئیستادا بەھۆى ئەو رۆشنییریە فراوان و دیرینەى کە ھەپەتە، بەشارى ھەلمەت و قوربانیش ناوی دەرکردو بەھۆى ئەو قوربانییە گەورانەى کە خەلکى ئەم شارە لە سەردەمى رژێمدا شىشکەشیان کردو، سلێمانى گەورەترین زانکۆی تێداپە لە ھەریمی کوردستاندا کە بە زانکۆی سلێمانى ناسراو، گەلێک شوئەوارى دیرین و میژویش ھەن لەم پارێزگایەدا، وەکو گردى یاسن تەپەو ئەشکەوتى قس قاپان و ئەشکەوتى ھەزار مێردو شانەدەرى. شارى سلێمانى لەپاش راپەڕینە گەورەکەى ئادارى سالى 1991 پەکەوھە فراوان بوون و پشکەوتنیکى لە بەر چاوی بەخۆوھە دیوھە بە نارامترین پارێزگاش دەژمێردریت لە عێراقدا، بەو ھۆیەوھە لە زۆرپەى پارێزگاکانى دیکەى عێراقوھە خەلکێی زۆر روویان تیکردوھوھە بووھە پەناگای ئەو ھاولاتیانەى کە لە خواروی عێراق و ناوچەکانى ناوھراستەوھە روودەکەنە ئەو شارە، ئاستى ئابووری دانیشتوانەکەشى بە شپۆھە کى کشتى مام ناوھ نەھە شارى سلێمانى رۆژ بە رۆژ گەشە دەکات و لە بنارى جیای گۆیژەدا قەشەنگ ترو جوانتر دە یت . سەرچاوە: مالىپەرى رادیۆى نەوا

تایپەتمەندییەکانى بابەت
 جۆرى شوئین / شوئەوار: شار
 زمان - شپۆھەزار: کرمانجی باشوور - سۆرانى
 شارەکان: سلێمانى
 ولات: باشوورى کوردستان
 کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتى ژمارە: 1357

سماقلو

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120621>

پەک لە گوندەکانى رۆژھەلات

تایپەتمەندییەکانى بابەت

جۆرى شوئین / شوئەوار: گوند

ولات: رۆژھەلاتى کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1358

سماقوڵی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011012423191433016>

گوند

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوپن / شوپنه‌وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1359

سمایلکه‌ت

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120622>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوپن / شوپنه‌وار: گوند

ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1360

سمه‌نیان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120623>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوپن / شوپنه‌وار: گوند

ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان

كويك ريسپونس كود:

بابهتی ژماره: 1361

سننه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120624>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شویننهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

كويك ريسپونس كود:

بابهتی ژماره: 1362

سنجاو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120625>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شویننهوار: گوند

شارهکان: کرماشان

رۆژهلاتی کوردستان

كويك ريسپونس كود:

بابهتی ژماره: 1363

سنجوی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120626>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شویننهوار: گوند

رۆژه لاتى كوردستان

ولات:

كويك ريسپونس كود:

بابهتى ژماره: 1364

سندورئ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621676>

گوندیکه سه ره به شاره دئی (زاوینه)

تایه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

باشووری كوردستان

ولات:

كويك ريسپونس كود:

بابهتى ژماره: 1365

سنونئ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621677>

گوندیکه سه ره به شاره دئی (سنونئ)

تایه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

باشووری كوردستان

ولات:

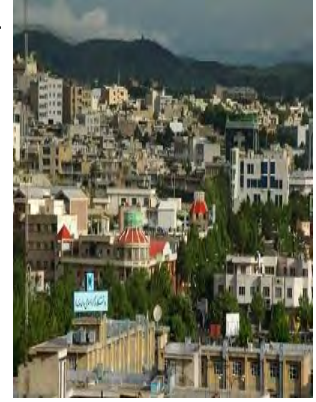
كويك ريسپونس كود:

بابهتى ژماره: 1366

سنه

<http://www.kurdipedia.org/?q=201001131158583254>

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوێن / شوێنەوار: شار
زمان - شیوەزار: کرمانجی باشوور - سۆرانی
ولات: رۆژھەڵاتی کوردستان
کۆیک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1367

سوربان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120651>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەڵات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوێن / شوێنەوار: گوند
ولات: رۆژھەڵاتی کوردستان
کۆیک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1368

سورماناوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120653>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەڵات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوێن / شوێنەوار: گوند
ولات: رۆژھەڵاتی کوردستان
کۆیک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1369

سورموسی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120654>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1370

سورن

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120655>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات - کرماشان

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1371

سورھال

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120659>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1372

سورکا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621699>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (سیمیئل)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1373

سورکانی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120652>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1374

سورکیو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013021013122675690>

...

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: چیا

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1375

سوریا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621700>

گوندیکه سەربە شارەدێی (زاوینە)

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1376

سورەبان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120656>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1377

سورەتوو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120657>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1378

سورەوان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120658>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1379

سولی وەرتی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420333192481>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شپۆەزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: رواندز

رۆژھەلات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1380

سونج

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120660>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1381

سونج

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120661>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1382

سووتوو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120662>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1383

سوورھال

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120664>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1384

سوورکەول

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465957705>

گوند

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

شاره کان: مه ریوان

ولات: رۆژه لاتى كوردستان

كویك ریسپونس كۆد:

بابته تی ژماره: 1385

سووره چۆمه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120663>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتى كوردستان

كویك ریسپونس كۆد:

بابته تی ژماره: 1386

سوونته

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120665>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتى كوردستان

كویك ریسپونس كۆد:

بابته تی ژماره: 1387

سویدی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621701>

گوندیکه سهره به شاره دێی (حه سه که)

تایه تمه ندیه کانی بابه ت

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 1388

سویره

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120666>

یه ک له گونده کانی رۆژه لات

تایه تمه ندیه کانی بابه ت

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه لات کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 1389

سویره

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013011714185674863>

...

تایه تمه ندیه کانی بابه ت

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 1390

سکرینی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621671>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (سه‌رسنکی)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1391

سکیری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621672>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (دیره‌لوک)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1392

سلواتاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120667>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1393

سو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120668>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایهتەندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1394

سۆران

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008051234054675>

ناوی سۆران له دەولهتی میرنشینی سۆرانهوه هاتووه، كه له سالهكانی 1830 میر محهمەد وهك دهولهتی كوردی حوكمی كردوووه و پایتهختهكەشی له رواندز بووه، ناوچهكه له رووی مێژوویهوه ئەهمیهتی تایهتی خۆی ههیه و ئەو نهتوووه پهرستیه ئیستاش به دانیشتوانی ناوچهكهوه دیاره. دروستبوونی قەزای سۆران وهك یهكهی کارگیری دهگهڕێتهوه بۆ سالی 1980 و دواي راگواستنی گوندهکانی دهرووبەر لهلایه ن رژیمی به عس ناوچهكه ئاوهدان کرایهوه، رژیم بهمه بهستی مۆلگه سهربازی دژی كوردی بهکارهێنابوو، كه ئیستاش پاشماوهی سهربازی لێ ده دۆزێتهوه، ماوهی 10 سالی ئەو قەزایه تا دواي راپهڕین تێپهري نه دهکرد له (5000) كەس، بهلام لهو 19 سالهی ئاوهدانی ههڕیم و نازادی راپهڕینی 1991 ئیستا گهیشتهوه 125هزار كەسه، كه دهولهتی كوردی لهسەر ئەو مۆلگه سهربازیه و پاشماوه تهقه مەنیه ژبانی لێ دروست كردو بایهخی به رووهك دا له شوینی تهقینهوهكان .

پێکهاتەتی قەزای سۆران فره كهلتوره و لههه موو ناوچهکانی کوردستان بههۆی شوینی جوگرافی و ئاوههوا و شوینی ستراتژی بازرگانی خەلک رووی تی دهکەن و به مه بهستی حهوانهوه لێی نیشتهجی دهن، هه ر بهم هۆیه شهوه بهردهوام له فراوان بوون دایه. لهو قەزایه دا ههردوو ئاینی ئیسلام و مهسیحیهتی لێیه، وهك برا بهشدارن له پیشوهچوونی قەزای سۆران و ولاتدا، له بهشی ئیسلامهکاندا مزگهوتی زۆر هه ن و له ناو مهسیحهکانیش کلێسایهکی گهورهی لێیه.

شوینی جوگرافی سۆران سهنتهری قەزا له پانتایهکی رووتهختی و بانهکاندا پێهاتوووه، دهکهوتیه باکوری رۆژهلاتی ههولێری پایتهخت و تهنها 120 کلێۆمهتر له پایتهختهوه دووره، ههروهها دهکهوتیه نیوان کپوه بهرزهکانی کۆرهک له رۆژهلات و گۆرهزو حهسهن بهگ له باکورو برادۆست له رۆژئاوا و له باشوریش کپوی هه ندرینه، رێگای گشتی هاملتۆن له ههولێرهوه بۆ حاجی ئۆمه ران که له سالانی 1928 تا 1930 لهلایه ن ئه نذار بار هاملتۆن درێژکرایه ووه قەزای سۆران لهت دهکات، قەزای سۆران ئاوههوايهکی شیدارو زستانان دابارانی باران و هاوینان گهرمی شیداری ههیه، واته هه رچوار وه رزی سال ده بپێت، ئاستی بارینی به فر لهو ناوچهیه له زستانان مام ناوهندیه و وه رزی به هاریش باراناویه و سروشتیش سهوزه. رووبهری قەزای سۆران دوو رووباری گهورهی پێدا رهت ده بێ و ده رژینه زپی بچوک، رووباری شیخی که له ولاتی

تيران و كوستانه كانى باله كايه تى له قهزاي چومان هه لده قولين و به سنورى قهزاي سوراندا تېده پهرى و ده رژېته زېى بچوك، ههروهه رويبارى برادوست كه له كوستانه كانى برادوست و خاكى توركي هه لده قولى، ته وېش به هه مان شيوه له سنورى شارهدې سېده كان و ديانان ده چي ته وه زېى بچوك، ههردوو رويبار له دوا روژ سود به خش ده بن بو به نداوى بيخمه. رويبارى گشتى قهزاي سوران 809616 دونه، كه 737544 دونم به كهلكى داچاندن و كشتوكالى ديت، ته وهى ترېش نيشته چي و شاخاويه. ته و به رويبومه خورسكيانه له ناوچه كه ده روپن و سود به خشن (قهزوان، بهرو، بلالوك، كرؤسك، گبوژ، رنواس، كوارگ) ههروهه دار مازى به ره كهى وهك به رويبومه و چلوه كه شى كه به گه لايه كى ده گوتري بو نازه ل سودى لى ده بينن، به لام ته و روه كهى كه زور به شيوه كشتوكالى به ره هم ديت، بريته له (دانه و پله به تېكرايى و دارگوپزو سپيندارو سبو هه رمى و هه لوچه و هه نارو هه نجيرو تری و چه ندين سه وزه تریش). ته و نازه لانه كى كه كيوپن و له ناوچه شاخاويه كاندا هه ن (گورگ و ورج و كه متيارو كوره به شه و سيخورو سموره و مارو پشيله كيو و سه گاوى ناوى و ماسى و بزنى كيو و به رازى ليه، به لام ته و نازه لانه به خيو ده كرين بريتين له (مانگا و بز و مهرو سهگ و كهرو نه سپ و تېسترو په لور) به گشتى ليه .

گه شت گوزارى قهزاي سوران به ناوبانگه به هه وارگه كانى (جونديان و پخال) و تافگه كى گه لى عه لى به گ كه له سه ر دراوى عيراقى فيدراليشدا كيشراوه به ناوبانگن، ههروهه هه وارگه كانى بنارى (حه سه ن به گ و بيزمه ساردو بېرويان) و چه ندين شوپنى تر سالانه به هه زاران گه شتبار روى تى ده كات، له ناوه راستى عيراق و زور له ولاتانى دراوسيش، ته مه ش زياتر به هوى دلفينى ته و هاوينه هه وارانه .

سنوره كانى قهزاي سوران له باكوره وه به نده به ولاتى توركي او قهزاي ميرگه سور، له روژ هه لاته وه هاوسنوره له گه ل قهزاي چومان، له باشوريشه وه له گه ل قهزاي رواندز پشدر به نده، به لام له خورناواوه له گه ل قهزاي شه قلاوه پيكه وه به ندين .

له روى كارگيريه وه قهزاي سوران هه رسى ناحيه سېده كان و ديانان و خه ليفانى هه يه، تېكراى زياتر له 400 گوند له خوده گريت و 175000 كه سيش دابه ش بوونه به سه ر ته و گوندانه دا، سه نته رى قهزاي سوران 36 گه ره كه و به شيوه يه كى موديرن ناوه دانن، له روى پروژه كانى ريگاوپان و ناوو كاره باو گهياندين و هاتوچو بى گرفتن، له سه نته رى قهزاي سوران 65 دائيره كى حكومى هه يه و كه 45 دائيره نيشو كاره كانى هه رچوار قهزاي (سوران و ميرگه سور و چومان و رواندز) به رى ده بن، ههروهه 14 باره گاي حربه سياسيه كانى ليه و له گه ل 10 باره گا پيگه ياندينه كومه لگه مه ده نيه كان وهك سه نته رو فه ره ننگ خانه و بنكه چالاكيه كان و ريكخراوه ناحكوميه كان چالاكيه كانى خوپان لى ته نجام ده دن.

ئاستى روشنيري له و شارهدا به رزه و ژماره يه كى زورى روژنامه نووس و نووسه رو هونه رمندى ليه، روژانه چالاكي هونه رى و روشنيري لى ته نجام ده درى. هه ربه مه هويه شه وه كيشه كومه لايه تيه كانى كه من و به شيوه ي روشنيري و موديرنانه بير له كيشه كان ده كرېته وه. به هوى ئاستى روشنيري ناوچه كه و جى به جى بوونى ريزبه ندى ئه ركه كانى ده ولت سالانه به ىرى زياتر له 100 مليون دولار پروژه ي خزمه تگوزارى لى ته نجام ده درى، ته مه ش كاربه ريه كى زورى كر دوته سه ر ناوه دانى به رده وام له و قهزايده . له سه نته رى قهزا قوتابخانه ي موديرن و گه وه هه ن كه نزيكه ي (50000) قوتابى له پولى 1ى سه ره تاپى 12 بنه رته تى له خوده گريت، باخچه ي

ساواپانیش هه‌یه و منداله چاو گه‌شه‌کانی لئ پوره‌رده ده‌کریت، هه‌روهه‌ها نه‌خوشخانه‌یه‌کی گه‌وره‌ی لئیه و بو ئه‌مسال و سالی داها‌توو دوو نه‌خوشانه‌ی تریش به‌کو‌تا دین، به‌را‌ده‌یه‌کی زور چاو‌دی‌ری ته‌ندروستی له ئارا‌دایه و تا‌کو ئیستا هیچ له و نه‌خوشیه کوشنده‌ی لئ به‌دی نه‌کراوه، به‌کاره‌ینانی ئاوی خوار‌دنه‌وه‌ی سروشتی و زور پا‌که، هه‌روهه‌ها زی‌تر له 5 بن‌که‌ی ته‌ندروستی‌ش له‌گه‌ره‌که‌کاندا هه‌یه. هه‌ر له سنته‌ری قه‌زا دوو په‌یمان‌گای لئیه و له‌گه‌ل چوار کۆلیژو سه‌رو‌کایه‌تی زانکۆ .

قه‌زای سو‌ران ناوچه‌یه‌کی دل‌رفین و دل‌گره له هه‌موو رو‌نکه‌وه، بازارو کوچه‌و کۆلانه‌کانیش پا‌کن و ها‌ولاتیان هه‌ماهه‌نگن، واته ها‌ولاتیان به‌شیک‌ی گرن‌گن له به‌ره‌وپیش چوونی ولات و ئاستی زانستی و رو‌شنی‌ری ئاوه‌دانی و چاره‌سه‌ری کیشه‌و گه‌رفته‌کان، بو کات به‌سه‌ر بردن چه‌ندین پارکی بچوک هه‌ن له گه‌ره‌که‌کاندا، هه‌روهه‌ها له به‌شی رو‌ژه‌ه‌لاتی ئه‌و قه‌زایه‌شدا پارکی‌کی گه‌وره‌ی لئیه و شه‌و رو‌ژ ها‌ولاتی کاتی خو‌شی لئ به‌سه‌ر ده‌بات . له‌رووی بژویه‌وه وێرای ژماره‌یه‌کی زوری ناوچه‌که فه‌رمانبه‌ری حکومه‌تن، به‌شیک‌ی زوری‌ش به‌بازرگانی سه‌رفالن، چونکه ناوچه‌که ده‌که‌وێته سی‌گۆشه‌یه‌کی گرن‌گی هه‌رسی ولاتی تورکیا و ئیران و کوردستان و عێراقی فیدال، له‌و ناوچه‌یه‌دا بازاری گشتی لئیه و رو‌ژانه ئالو‌گۆری بازرگانی زوری لئ رو‌وده‌دات و به‌هۆی جه‌نجالی و سه‌ردانی خه‌لک‌یک‌ی زور بو بازاره‌کانی سه‌نته‌ری قه‌زای سو‌ران کیرین و فرو‌شتن زور لئ به‌دی ده‌کریت. ئه‌و که‌لوپه‌لانه‌ی له‌وبازاره‌دا مامه‌له‌ی پێده‌کریت بریتین له‌ جل و به‌رگ و پندا‌ویستی مال و که‌لوپه‌لی رو‌ژانه‌و خواردن و ئۆتۆمبیل و زور شتی تر. به‌هۆی بچوکی ناوچه‌که‌و که‌می می‌ژووی ئاوه‌دانی ئه‌و ناوچه‌یه کارگه‌ی گه‌وره‌ی نیه و ئه‌و کارگانه‌ی له‌ناوچه‌که‌دا هه‌ن بچوکن و به‌ره‌می که‌من. سه‌رچاوه: ئیسماعیل گونده‌ژوری - مالپه‌ری قه‌زای سو‌ران

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جو‌ری شوین / شوینه‌وار: شارو‌چکه

زمان - شیوه‌زار: کرمانجی باشوور - سو‌رانی

شاره‌کان: هه‌ولێر

ولات: باشووری کوردستان

کو‌یک ریسپۆنس کۆد:

بابته‌ی ژماره: 1395

سو‌ره‌بان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420164392433>

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند
زمان - شیۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی
شارەکان: چۆمان
وڵات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1396

سۆغانلوو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120669>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند
وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1397

سۆفی سمایل

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012112916522574026>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند
زمان - شیۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی
شارەکان: مەخمور
وڵات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1398

سۆفیان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120670>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایهتیهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1399

سۆفیهله

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757657>

گوند

تایهتیهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

مهريوان

شارهکان:

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1400

سۆلاف

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014031815034754094>

...

تایهتیهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: سهيرانگا

دهۆک

شارهکان:

باشووری کوردستان

ولات:

كۆيىك رېسپۆنسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 1401

سۆيناس

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120671>

يەك لە گۆندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەنديپهكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپۆنسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 1402

سپادەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012052213254164829>

...

تايپەتمەنديپهكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

زمان - شپۆهزار: كرمانجى باشوور - سۆرانى

شارەكان: سەقز

رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپۆنسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 1403

سىارى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621702>

گوندیکە سەربە شارەدپى (چەمانكى)

تايپەتمەنديپهكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنه وار: گوند
ولات: باشوورى كوردستان
كويك ريسپونس كود:

بابهتى ژماره: 1404

سيارى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010120613191310947>

چه مانكى

تايپه تمه ندييه كانى بابته
جۆرى شوپن / شوپنه وار: گوند
ولات: باشوورى كوردستان
كويك ريسپونس كود:

بابهتى ژماره: 1405

سياره

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011040720463914055>

گوند - دهره نديخان

تايپه تمه ندييه كانى بابته
جۆرى شوپن / شوپنه وار: گوند
زمان - شيوه زار: كرمانجى باشوور - سوورانى
ساره كان: سايمانى
ولات: باشوورى كوردستان
كويك ريسپونس كود:

بابهتى ژماره: 1406

سياساران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120672>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1407

سیاقۆل

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120673>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1408

سیاگزار

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120674>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1409

سیامپوه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012012814255564082>

سەر شارەدیی نالپاریزی شارۆچکە ی پینجۆینە، ئەم گوندە دەکەوتتە بناری چیاى سورینو نێوان بەرزاییەکانی قەلای سورخابو قوچی بەردەبەلو سەراش-و، سەراش گردیکی گەورەیه که پیندەچیت دەستکرد بوو بێت وەک خەلکی گوند ناماژەیان پیکرد. هاوکات بەرزایی عەرەب سوار لەلایەکی ترهوه ئەم شاخە بەناوی سواریکی عەرەبەوه که ناوەکەى نەزانراوه ناونراوه ئەو شاخە چەمی کونى-ی پیندا تێپەر دەبێت که بەنێو شاخەکەدا گوزەر دەکات، لەکوندا ئەو شاخەى بۆ کون کراوهو ناوەکەى دەچیت بۆ گوندی وەلە سمت. چەمی کونى جۆگەیه که که لەچەمی چەقانهوه وەرگیراوه.

پینگەو سروشتی گوندەکه سیامپوه دەکەوتتە نێوان گوندەکانی خرنوکو بۆریدەر و وشقوبەو کانى سیفەوه، ناوی ئەم گوندە سیامپوه لەمپوه رەشەوه سەرچاوهی گرتووه، سیا لەزمانی فارسیدا بەمانای رەش دیتو مپو ھەر مپوه که ھەموومان دەیزانین ئەم ناوچەیه بەوه ناسراوه که رەشە بۆ داری مپو بەو مانایەى رەزو مپوی تپدا بەرھەم نایەتو گەر پرویت تپیدا، ئەوا دواى یەک دوو سال وشک دەکات. دانیشتووانی سیامپوه لەھەردوو تیرەى رووخزاییو مام وەیی پیکھاتوون که ھەردووکیان سەر بەھۆزی جافن. ژنو ژنخواز لەنێو ھەردوو تیرەدا ھەیه و ھیچ کیشەو گرفتیکیان نییە، بەجۆریک ئەم دوو ھۆزە لەناو یەکدا قالبوونەتەوه که رەنگە ئەستەم بێت جیاکردنەوہیان. خەلکی گوند بەخۆشیو کامەرانی لەباوہشى زیدی بابو باپیرانی خۆیان دەژیان، ژمارەى خیزانەکانی دانیشتووی ئەم گوندە پینش راگواستن دەگەیشتنە زیاتر لە 50 خیزان. ھەرچەندە رژیمی بەعس لێیان نەگەرا ئەو ئارامیە بەردەوام بێت، لەدواى ئەو ھەموو نەھامەتى تۆپارانو ھەرەشەو توندوتیژیەى لەلایەن رژیمی بەعسەوه بەرامبەر بەدانیشتووانی سیامپوهو دەوروبەرى کرا، دواى ئەوہى بۆ چەند جاریک سەربازانى بەعس دادەبەزینە ناو گوندو ھەرەشەیان لێئەکردن که ئەگەر پینشمەرگە یەک فیشەک بتەقینى، ئەوا ھەموویان رەمی دەکرین. ئەم گوندە لەسالی 1980دا دواھەمین گوندی ئەم ناوچەیه بوو که داگیرکراو بەرەو ئوردوگا زۆرەملیەکان بەرئ کرانو گوندەکه روخینراو پاشانیش سووتینرا. خیزانەکانی ئەم گوندە بەزەحمەت توانیان که ھەر خیزانەو ئەوئەندەى باریکی ھپستر، شتومەکو کہلوپەلى پتووستی خۆیان دەربەکن، وەک خۆیان ناماژەیان پیکرد زەویو زارو بەرەکەتى ئەم گوندە بەقەد کۆرپەیهکیان شیرین بووہ لایان که وەک ئەوہ وابوو کۆرپەکانیان لەوى جپیشتیى. پاش ئەوہى برانە کۆمەلگای شانەدەریی لەبەر تۆپارانى شەرى عیراق - ئێران ھەر رۆژەى لەشوئینیک بوون، لەترسى تۆپارانو پاشان خەلکەکه جاریکی تر بەناچاری چوونە ئوردوگا زۆرەملیەکانى نەسر و باریکە، تا راپەڕینە مەزنەکەى بەھارى 1991و پاش کۆرەوه مەزنەکە، خەلکی ئەم گوندە پیریاری گەرانەوہیاندا بۆ سەر زیدی باو باپیرانیانو جاریکی تر بەگوندەکەیان شاد بوونەوه. ھەولیانداوہ بۆ جاریکی دی دروستی بکەنەوہو باخو رەزەکانیان بژینەوه، ئیستا دانیشتووانی ئەم گوندە دەگاتە 67 خیزانو ئەم ژمارەپەش پیندەچت لەزیادبووندا بێت، ئەگەر خزمەتگوزاری پتووستیان بۆ بچیت. دانیشتووانی سیامپوه بەبەخپوکردنى باخە ھەنارو چنارەوه خەریکنو بەکەمیی تەماتەو بامپو سەوزەواتی تپدا دەکری، لەبەر ئەوہى زەوی بەراویان کەمە، بەلام لەکاتى گرانییەکە کہ ئابلوقةى ئابووری لەسەر عیراق بوو، خەلکی گوند مەرەزەو گەنمیان دەکرد، بەلام ئیستا ناکریتو لەپینش راگواستنیشدا ھەر کراوہ، بەلام ئەوکات زەوی بەگا کپلدراوہ، چونکە ناوچەکە شاخاویە، بەلام ئیستا کپلانى زەوی بەگا کہ مپوتەوہو خەلکەکەش ئەو توانایەى جارانی نەماوہ کہ دانەوتلە بکات. ھەندیکی دیکەش لەو خیزانانە

بەئازەلدارىيەو خەرىكىن، ژمارەى رەشە و لاخ لەگوندەدا دەگاتە 60-70 سەر و ژمارەى مەر و بزنىش دەگاتە نرىكەى 2400 سەر . ئەنجومەنى گوند دەلى: (بۇ بەخىوكردىنى ئازەلەكانمان، كىشەى زۆرمان بەرەو روو دەپنەو، لەبەر نەبوونى زەوى پىوئىست لەم ناوچەىە بۇ كرىنى كاو چاندنى جووى پىوئىست بۇ ئالىك، بۇيە دەپنە بچىنە سەىد سادق بۇ كرىنى ئالىك بۇ ئازەلەكانمان، ھەرۆهە كەمى باران لەم سالانەى دواپىدا واپكردووە كە لەوهرگاكانى ئەم ناوچەىە زۆر زوو كوئابىان پى پىتو تەواو پىت كە ئەمەش بۇ ئازەلدار زۆر زەحمەتە، مەگەر حكومەتى ھەرىمى كوردستان بتوانى ھارىكارىمان بكات بەپىدانى ئالىك بۇ ئازەلەكانمان.)

لەچەند سالى رابردووودا زۆرىنەى پىاوانى ئەم گوندەو گوندەكانى دەوروبەرى، بەكوئەرىيەو خەرىك بوون، بەو پىيەى ئەم گوندانە دەكەونە سەر سنورەو. ئىرانىەكان بەتانىو فەرشو كراسو كەلوپەلى ترىان دەھپناىە ئەم دىوو و ئەمانىش برنجو شەكرو چاو و تاىدو ساپونو جگەرەيان دەناردە ئەو دىوو. ئەم مامەلەپەش لەشاخى بنى بەردى گوملئو لەگوندى كانى سىفەو دەكراو كوئەرىەكان دەھاتنە ناو خاكى عىراق بەھپىستىر. ئەم جوۆرە مامەلەكردنە زىاتر لەسالەكانى 1977-1980 بوو، پاشانىش لەسالى 1993 دەستى پىكردەو تە سەرەتای سالەكانى 2000، پاشان ئىران سنوورى داخستو رىگەى تەدا ئەم مامەلەپە بەردەوام پىت كە ئەمەش زىانىكى گەرە بوو بۇ كاسىكارانى ئەم گوندەو گوندەكانى دەوروبەرى كە بزىوى زىانىان لەسەر ئەم مامەلەكردنە بوو. ئەمە جگە لەوەى مامەلەى كرىنو فرۆشتنى ئازەلىش ھەبوو لەئىوانىادا، ئەگەر دىنار بەرز بوایە لىرە، ئەوا ئەوان دەھاتن كەلو پەلئىكى زۆرىان دەكرى، ئەگەر نزمىش بوایە، ئەوا ئەمان دەجوون كەلوپەلى پىوئىستىان دەكرى، بۇيە زۆرىەى بزىوى گوندەكانى ئەم ناوچەىە، لەسەر ئەم جوۆرە مامەلانە بوو. ناسراوہكانى گوند

لەكەسە ناسراوہكانى ئەم گوندەو دەوروبەرى، حاجى مەحمود شەرىف بوو كە بنەمالەپەكى گەرە بوونو شەش كورى ھەبوو، خىزانىكى ئازەلدارى دەست رۆىشتوو بوونو ھەمىشە مالىان كراوہ بوو بۇ پىشمەرگەو ئەوانەى لەئىرانەو بۇ كاسىبى ھاتوونو ھەر رىوارىك كە پىوئىستىابە لەو ناوچەىە بەوئىتەو و پشووپەك بدات، ئەم خانەوادەىە ھەمىشە سغەرەو خوانىان نامادەبوو. ھەرۆهە حاجى توفىق شەرىف، رىش سپىو موختارو خەمخۆرى گوند بوو و ھەمىشە ھەولى داوہ بەھاوكارى خەلكەكە كىشەو گرتەكانى سىامپوہو گوندەكانى دەوروبەرى بۇ چارەسەر بكاتو داواكارىو خواستەكانى ناو گوند بگەپەئىتە جىگەى خۆى. ھەرۆهە ژنىكى كارامەو لىھاتوو بەناوى دادە لەپلئ كە مامانى گوندو خەكىمى منالان بوو، زۆرىنەى منالانى گوند لەسەر دەستى ئەودا چاوىان بەسروشتى جوانى سىامپوہ ھەلپىناو، ئىستاش لەئىاندا ماوہ، بۇيە زۆرىەى ژنانى گوند خۆيان بەقەرزارى ئەم خاتوونە لىھاتووہ دەزانن.

كارەباو ناو

سىامپوہ دوو كانى ئىدا ھەلدەقولئى، يەكىكىان پىى دەوترىت كانى گلەكەوہ كە پىرۆزەى ناوى گوندى لەسەر دروستكراوہ، ئەم كانىە ناوئىكى سازگارى ھەپە، بەلام بەداخەوہ ئەم پىرۆزەىە لەكار كەوتووہو ھەر مالئىك بۇ خۆى بەسۆندە لەحەوزى پىرۆزەكەوہ ناوى راكىشاوہ كە ئەمەش گرتى بۇ دروست كرىوون، بەتايىەتى لەوهرزى زستاندا، چونكە ناوچەكەيان ساردەو ئاوہكەيان ئەپەستىو سۆندەكان بەرگە ناگرن، كانپەكەى ترىشيان پىى دەوترى (كانى سەرسىامپوہ) كە لەسەرروو ناواىى ھەلدەقولئو بەناو گونددا گوزەر دەكات كە خەلك بەچەمى سىامپوہ ناوى دەبات، خەلكەكە سوود لەم ئاوہ وەرەگرن بۇ

كاروبارى رۇزانه يانو بەتايىت لەزستاندا كاتى كە ئاوى پىرۇژە كەيان دەپپەستى ئەو ئاۋەى بەسپۇندە دەپپۇنن، ئەوا ژنان لەم چەمەو ھەندى جارىش لەچەمى چەقان بەسەتل ئاۋ دەھپنن. بۇ كشتوكال كىردنىش سوود لەو جۇگانە ۋەردەگىر كە لەسەر چەمى چەقان چەمى سىيامپۇە لىدراون بەتايىت 8 جۇگەكەى سەر چەمى چەقان، چونكە ئەو 7 جۇگەكەى تىرى سەر چەمى سىيامپۇە ئاۋەكەى لەھاۋىندا زۇر كەم دەكات بەتايىت لەم سالانەى دواپى كە وشكە سالى بوو. خەلكى ئەم گۇندە زۇر ماندوون بەدەست جۇگە مالىنەۋە، چونكە جۇگەكانيان تا ئىستا بۇ كۇنكرىت نەكراۋە، بۇيە داواكارن لەلايەنى پەيۋەندىدار كە ئاورىك لەم گۇندە بداتەۋە جۇگەكانيان بۇ كۇنكرىت بىكەن.

سەبارەت بەكارەبا، سىيامپۇە خىزمەتگوزارى كارەباى نىشتىمانىي پىنگەپىشتوۋەو خەلكەكە خۇشچالان بەداپىن كىردنى كارەبا بۇ ئاۋ گۇندە دەلپن: (كارەباكەمان لەگەل كارەباى شارەكان، ھىچ جىاۋازىيەكى نىيە ۋەك يەك كارەبامان ھەيە .)

ئاستى خىزمەتگوزارىيەكان

ئەم گۇندە بىناى بىكەيەكى تەندروستى گونجاۋى بۇ دروستكراۋەو لەسالى 2005 ۋە تا ئىستا نەخراۋەتە كار لەبەر نەبوونى ستاف كە چەند جارىك خەلكى سىيامپۇەو گۇندەكانى دەۋرۋبەرى داۋاپانكردوۋە، بەلام ۋەزارەتى تەندروستى ۋەلامى داۋنەتەۋە كە ستافىان نىيە، بەلام ۋەك دەلپن: (بەم دواپىانە كەسىكى بۇ دامەزراۋە كە ئىستا بەشدارى خولپك دەكاتو پىرپارە دواى تەۋاۋبوونى لەو خولە، دەستبەكارپىت). بەمەش كىشەى تەندروستى ناۋچەكە تا رادەيەك چارەسەر دەپىت، گەرنا دەپىت بچن بۇ نەخۇشخانەكەى سەيد سادق. ۋەك گۇندىشىنانى سىيامپۇە ئامازەيان بۇ كرد، جارى ۋاھەبوۋە لەشەۋدا كەسىك دوۋپىشك پىۋەى داۋەو لەبەر ئەۋەى لپرە ھىچ بىكەيەكى لى نەبوۋە، بەو شەۋە 50 ھەزار دىنارمان داۋە بەتەكسى تا بمانگەيەزىتە نىزىكترىن نەخۇشخانە، پار سال ژىپك بەناۋى رۇشنا ەلى دوۋپىشك پىۋەيدا، تاگەياندىانە سەيد ساق بەداخەۋە گىانى لەدەستدا، ھاۋكات ژىپكى تر كە دوۋگىان بوو بەناۋى ەائىشە سابىر لەبەر نەبوونى پىزىشك، گىانى لەدەستدا. رىگەى ئەم گۇندە تا ئىستا خۇلە ۋ كە گىرتى بۇ خەلكەكە دروستكردوۋە، بەتايىتەى لەۋەرزى زستاندا، ھەرۋەھا بۇ مىنالانى گۇندو دەۋرۋبەرى كە دىنە گۇندى سىيامپۇە بۇ خۇپىدن. ئەم گۇندە خاۋەنى چەندىن شەھىدە كە ژمارەيان دەگاتە 20 كەس، ھەر لەشەھىدى پىشمەرگەو قوربانىەكانى دەستى رزىمى بەعسو تۇپاران، دەۋرۋبەرى ئەم گۇندە مىنو تەقەمەنى زۇرى تىداپە كە تا ئىستا چەندىن كەس بونەتە قوربانى، لەۋانە 3 كەسىان شەھىد بوۋەو 6 كەسى تىرشىان كەمئەندام بوون . شاپانى باسە سىيامپۇە، خۇپىدنگاپەكى شەش پۇلى تىداپە، بەلام ئىستا كراۋەتە 9 پۇلى بەپى ئەۋەى ھىچ زىادكردىپكى ژوورى بۇ بىكرىت، بەمەش بارى خۇپىدنى قورستر كىردوۋە لەسەر شانى مامۇستاۋ قوتابى. مىنالانى گۇندەكانى خىرنوكو بۇرىدەرى سەرو خوارو ھەرۋەھا جۇمەرەسى، بەزستانى سەخت بەپى دىن بۇ سىيامپۇە تا درىژە بەخۇپىدن بەدەن، ئەمە جگە لەۋەى كە مىنالەكانيان قۇناغى بىنەرەتپان تەۋاۋ كىردوۋەو بۇ دواناۋەندى دەپى روو بىكەنە سەيد سادق، بۇيە زۇرپەى مىنالانى گۇندە ۋاز لەخۇپىد دەھپنن لەبەر نەبوونى خۇپىدنگەو ھەرۋەھا گرانى كىرنى ھانۋچۇ بۇ سەيد سادق. دانىشتوۋانى ئەم گۇندەش تا رادەيەك تۋانىۋىانە سوود لەپىشىنەى خانوۋبەرە ۋەربىگىر، 8 خىزان ئىستا خەرىكى ئەۋەن خانوۋەكانيان بەشىۋەيەكى مۇدىرن دروست بىكەنەۋە كە لەگەل ژيانى ئەمىرۇدا بگۇنجىت.

سەرچاوه: سۆران كهریم - مالمپهری كوردستانی نوی

تایبه تمه ندیه كانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

پینچوین : شماره كان

باشووری كوردستان : ولات

كویك ریسپونس كۆد:

بابته تی ژماره: 1410

سیانو

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120675>

یهك له گونده كانی رۆژه لات

تایبه تمه ندیه كانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

رۆژه لاتى كوردستان : ولات

كویك ریسپونس كۆد:

بابته تی ژماره: 1411

سیاوان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120676>

یهك له گونده كانی رۆژه لات

تایبه تمه ندیه كانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

رۆژه لاتى كوردستان : ولات

كویك ریسپونس كۆد:

بابته تی ژماره: 1412

سیتكى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621703>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (ئه‌ترووشی)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1413

سینه‌ک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010112820252210929>

شاره‌دییه‌کی ناوچه‌ی شارباژیره له شاری سلێمانی

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینه‌وار: شاره‌دی

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1414

سیدانی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621704>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (بیبو)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1415

سیداوه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420400592514>

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شاره کان: مه خموور

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابەتی ژماره: 1416

سیدزاری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621705>

گوندیکه سه ره شهاره دپی (سیمیلئ)

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابەتی ژماره: 1417

سیده کان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201002251715513725>

شارۆچکه به کی خنجیلانه ی سه ره به قهزای سۆرانه له ئه وپه ری باکووری پارێزگای هه ولێر و که وتۆته روژئاوای شاری شنۆ وه. سیده کان که به ناحیه ی برادۆست ده ناسرێت له رووی رووبه ره وه گه وره ترین ناحیه کانی هه ولێره و زۆربه ی ده فهره که شاخاویه و ده شتانی که مه. باشترین شوینه بو به رووبومی ئازه لدار و کشتوکال هه ره ها له روژگاری دیریندا ریره و پکی گرینگێ بازارگانی بووه روژه لات و روژئاوای پیکه وه به ستۆته وه به رینگه کپله شینه وه.

میژووی سیده کان:

میژووی سیده کان زۆر که ونارایه.. بنکه ی خۆرپه رستی روژگاری ئۆرارتۆ له نزیک ئه م شارۆچکه یه بووه و به مساسر یان مواصیر ده ناسرا که ئه مپرو پاشماوه کانی له گوندی مجیسهر دا ماون. شای ئاشووریه کان سه رگۆنی دووه م له 714 پێش زابین هیرشیککی له ناکاوی بردۆته سه ر پاشای موساسر ئورزانا و به زاندوو په تی و په رستگای پیروزی مساسری خاپوور کردوو وه تالانی

زېرو زېوو و سەر و مالاتی د قەرە کە ی خە لکە کە ی گواستۆتە وە بو نینه وای پایتەختی ئاشووریە کان.. تۆمارەکانی خرسابادی نینه و باس لەم ھېرشە ی شای ئاشوور دە کە ن. نووسراوہ ی کێلەشین (کە ئەمپرو لە مۆزیمی ئورمیە پارێزراوہ) و نووسراوہ ی سەر کێلی تۆپزاوا (کە لە مۆزیمی ھەولێرہ) دوو شاپەتھالی گرینگ ی مېژوو ی کە و نارای سیدەکانن. لە رۆژگاری عەباسیەکان سیدەکان بە شیک بووہ لە ویلايەتی نازەریجان و مووسل و بو ماوہ بە ک یەحیا ی بەرمەکی کە والی مووسل و نازەریجان بوو سەرپەرشتی ئیدارہ ی باج و دەرنامەتی رېرہوی کێلەشین و گەلیی دە کرد. رۆژگارە کوردانی زەرزا (زەرزاری) و رەوہندی ھەدیانی رۆلی گرینگان ھەبوو لەم ناوچە بە دا. لە سەردەمی سەرھەلدانی ئەیبویەکان سیدەکان بە شیک بووہ لە دەولتی ئەیبوی و باج و دەرنامەتی کێلەشین بە ھۆی میرەکانی زەرزاوہ رەوانە ی میسر دە کرا. لە کتییی صبح الاعشی دانراوی سالی 812 کۆچی باس لە سیدەکان و بەرازگر و کێلەشین دە کات و دە لیت : چیا ی جنجینیی ھەنداو شنۆ لە لای راستە وە زیدی ھۆزیکە بە ناوی زەرزا ھەر وەھا باس لە دە قەری ماز کرد (بەرازگرد) و رستاق (رۆست) و مەرت (ھیرت) دە کات و ناوی میر حوسامەدینی زەرزاری دینیت کە ئەوسا میری سیدەکان بووہ و میر جنش کوری ئیسماعیلیش میری بەرازگر بووہ و ھاوچەرخ ی حوکمدار تیی ھۆلاکو بوونە کە پاتەختە کە ی لە مەراغە و تەوریز بووہ. لە رۆژگاری شەری دمدم سیدەکان و رەواندز ھەر بە دەست ھۆزی زەرزاوہ بوو پاشان میری سۆران داگیری کرد.. لە دوا ی شەری دمدم نەوہکانی خانی لە پزیرین میرایەتی سیدەکان و بەرازگریان پێدرا و تا لە رۆژگاری میری رەواندز (پاشای گەورە 1820) دووبارە خرایە وە ژیر کۆنترۆلی میرنشینی سۆرانە وە. لە سالی 1837 کاتیک راولینسنی گەریدە ی ئینگلیز گەیشتۆتە رەواندز ناوچە ی برادۆست لە دۆخکی نالەباردا بوو. پاش چەند سالیک لە شکر ی ئیران لە دیوی شنۆوہ ھېرشیک ی کردە سەر قەلای سیدەکان و بو ماویوہ ک تۆپارانیاں کرد بە لام دواتر کشانە وە بو ئەودیوی سنوور. لە سەرھتای سەدە ی بیستەم پاش ھەرەسی شۆرش ی شیخ عوبیدولای نەھری 1882 ناوچە کە شلەفا و بووہ پەناگە ی چەندین خە لکی ئورمی و شەمدینان، لە 1917 کاتیک لە شکر ی رووسیا ھېرش ی کردە سەر رەواندز بە شیک ی سوپای رووس و ھاوپەیمانە ئاشووریەکان رژانە دیوی برادۆست.. ھیررشە رانی رووس رووبەرووی بەرگری ھۆزەکان پوونە وە و ئەوکاتە لە شکر ی برادۆست پیکھاتوو لە مەحمود خانی بێنارو عەولابەگی بێنار لە دیوی سیدەکانیش محەمەد سلیم بوو. کاتیک سمکو پەنا ی بردە بەر سیدەکان لە گوندی ژووژیلە ی بناری چیا ی بۆلی گیرسایە وە لە شکر ی شکاک بە ناوچە کە دا بلاویوون تا سالی 1930 کاتیک سمکو گەرایە وە ئیران ولە شنۆ شەھید کرا. ھەر لە و ساتە دا لە لۆلان خانەقای شیخ رەشید ناوبانگی دە رکرد و موریدیکی زۆری لە دەوری خۆی کۆ کردە وە. پاشان لە سیەکان لە گەل دراوسێکانی لە بارزان دوو چاری کیشە و ناکوکی بوون... لە سەردەمی ئینگلیزەگان لە و شوینە ی ئیستا پە کە یەکی ئیداری پیک ھات و سیدەکان کرا بە ناحیە. لە سەردەمی کۆماری مەھاباد مەحمود بە گ گەورە ی ناوچە کە بوو. لە پاش سالی 1958 شیخ رەشیدی لۆلان لە حکومەتی عەبدولکەریم قاسم ھەلگەرایە وە پەنا ی بردە بەر ئیران، دواتر ناوچە کە لە لایەن شیوعیەکانی لایەنگری دە ولەتی عیراق و بارزانیەکانە وە کۆنترۆل کرا.. لە سالی 1961 تا 1975 ناوچە کە نا ئارامیەکی زۆری بە خوە بینی و لە سالی 1978 پاش پەیدا بوونی مەفرەزەکانی پێشمەرگە لە ھەکاری و خواکۆرک.. ناوچە سنووریەکانی چۆلکران و خە لکە کە ی راگوازرانە وە ھەولێر و لە کۆمەلگاکانی کە سنەزان و دیگە لە و

تۆپزاوۋە نىشىتە چىكران. لە پاش سالى 1984 سىدە كان بەرەپەكى گرىنگى شەرى نىوان ئىران وعىراق بوو.

جوگرافىاي سىدە كان:

ناوچەكە بە گىشتى ھاوینان فېنك و مەپلەو گەرمە و زىستانىشى ساردو بەفراوۋە. رىژەى بارانبارىنى لە چاۋ ناوچەكانى تر بەرزترەو و بەفر لە كېۋە سەركەژەكانىدا دەمىپىت..

(دەستكارى)رووبارەكان

گادەر و بۆگەن و ھاجىبەگ و نزارى و زەنا ھەر لە سىدەكانەوۋە سەرچاۋە دەگرن. رىزەوى گادەر بەرەو شىنۆ دەشتى سىندووسە تا دەرپاي ورمى و ھاجىبەگ دەرزىتە زىي گەورە لە رىزان و نزارى و زەنا تىكەلى ئاۋى رووبارى قەلەندەر دەبنەوۋە دەرزىتە رووبارى رەواندز و تىكەلى ئاۋى زىي گەورە دەبىتەوۋە

بىرم:

لە كۆپكى زۆزانەكانى برادۆست، چەند گۆمى مەزن ھەن كە جىماۋەى بوركانىن و بە بىرم دەناسرىن. گرىنگىرىنيان بىرمى دىندارانە. لە نىوان گوندى بىركم و كېلەشىن.

چىكان:

بەرزترىن چىاي كوردستانى باشوور ھەساررۆست و كۆپكەكەى (ھەلگورد) كەوتۆتە رۆژھەلاتى سىدەكان. چىكانى تر برىتىن لە : چىاي ھەسەنبەگ (ھەنداۋ دىانا) چىاي رەبەنۆك و سەرى بەردى گۆشىنە (لە ھەنداۋ شارۆچكەى سىدەكان) چىاي بۆلى چىاي بەرىزىن چىاي قەلەندەر چىاي شەكىۋ چىاي ئاۋدەلكىۋ سىاكو شەماشە ھاجەر چىاكانى خواكورك و بەرازگر دەشتەكان:

گرىنترىن دەشتايى ناوچەى سىدەكانى برادۆست : برىتىن لە دەشتى ھىرت و دەشتى بەرازگر.

گوندەكان:

ئارى- ئاكوان- ئالانە- ئالموشى سەروو- ئالمووشى خواروو- ئالۆكان- ئالەدوا- ئالەكا- ئاۋبرا- ئىنەمسىد

باجارا- باسەكانى خواروو- باسەكانى سەروو- بالەكە- برەپىر- بزىكرە-

بلەسەنان- بن ھەوراز- بناۋانۆك- بناۋىلوک- بنپەرىزە- بندەر- بنكەور- بنى-

رەشكىن- بوزىنە- بۆزان- بۆلى- بىرتە- بىركۆل- بىچوانا- بىركمە- بىرۆشمە-

بىزەفەران- بىزان- بىسۆت- ھاۋمار- بىسۆك- بىسىۋ- بىقەپوشك- بىكۆل-

بىمەسوران- بىۋاسى خواروو- بىۋاسى سەروو- بەرچىخە- بەردەسۆر-

بەرگىد- بەرمىزە- بەرۆژە- بەرەبۆز- بەنان- بەنان- بەنى

پارەۋ- پاشىپال- پونگىستا- پىرا- براىم- پىرەبەنىان- پىركان- پىرەكە- پىخە- پەنجار- تالىستا-

تالىن- تالەجار- تاۋكان- تاۋكە- تۆبزاۋە- تىروان- تەلان

جورجا- جوخىن گەلا- جۆنەرە- جەرا- چنارىن- چنارى- چونسە- چۆرت- چەمەلوا-

خاستۆ- خراۋا- خشۆلا- خنىرە- خومارى- خومارىە- خۇراگر- خۇران- خەترە- خەروانە-

خەزە- خەلىفان

داسنى- دالە- داۋىلا- دوستانا- (دوستانا - دەشتى ھىرت)- دوورەملىك- دۆلا-

دۆلھەلو- دۆلھەبىران- دىاناۋا- دىرىشكا- دىرى- دىۋىن- دەراۋ- دەراۋى خواروو- دەراۋى

سەروو- دەرھۆل- (دەرھۆل - دەشتى ھىرت)- دەرىا سۆر- دەرىا لۆك- دەرىان-

دەخلە كوش- دەلاۋا- دەھۆلا- ركاۋا

ركاۋە- رووسۆر- رەسول- ئۆمەرا- زراۋك- زىارەت- زىلۆى- زىركان- زەرۋا- ژووژىلە- ژىليا-

سارداۋ- سالاربا- سىپارا- سىپىگا- سىپىندارى- سمخەيلا- سماقە- سىنن- سۋىكىنە-

سۇرىا- سۇرەزەۋىا- سىدا- سىدەكان (شارۆچكە)- سىران- سىرۋسى- كوچكە-

سەربېش-سەرگەردسەر وو
شایکی-شاناشا-شکیرا-شکەن-شناو-شۆشنە ی خواروو-شۆشنە ی سەر وو-
شیوان-شیوەسان-شیوەسەقەر-شیوەگەرمی خواروو-شیوەگەرمی سەر وو-
شیوەن-شیخ رەش-شیخان-شیلکان-شەمزینە کەلا-شەمەرما
عەرەب کۆلا-قەلیتان-کانی باز-کانی بەناو-کانی چنار-کانی شەعبان-کانی
مەلا-کانیە رەش-کاویلا-کاولۆک-کاولە باس-کوژینە-کوپرەکە-کویکان-
کۆسپەتەنگ-کۆلیت-کۆلیتان-کیلەگا-کەتینە-کەرزاولا-کەژەک-کەلۆپە-کەلەک-
کەلەولا-کەمەک-کەندە ھۆلا-کەونە سیدەکان-کەونە گوند -کەوهرت
گردموسەک-گرکەبەن-گلە رەش-گورا کۆری-گوربە تراش-گورەشا-گولیزگە-
گویزە قولى-گۆرا-گۆرا-گۆرابی-گۆرمەمک-گۆرەدیم-گەرەپیچ-گەلان گەردی
لۆکان-لۆلان-لیتان-لیرەبان-لیلکان-مارە مەلا-مالایەر-مالە مەلا-مالەدەر-ماونا-
ماوەتاوہی خواروو-ماوەتاوہی سەر وو-ماوەرد-مجیسەر-مغار-موسلۆک-
میرزیت-مینای خواروو-مینای سەر وو-میرگەرەش-مەرگەوەرۆکی خواروو-
مەرگەوەرۆکی سەر وو-مەزرە-مەلا بادین-مەمدیا-مەیدان
ناودارۆک-ناورۆین-ناومیرگان-ناوەروان-نزاری-نیکەوہ-نەیا-ھارونە-ھۆرەیس-
ھۆلی-ھیردەن-ھیشم-ھەتکای خواروو-ھەتکای سەر وو-ھەجرى-ھەدنیی
خواروو-ھەدنیی سەر وو-ھەرین-ھەویلان-ھەیات- و سوان.
سەرچاوە: ویکیپیدیا

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: شارەدی
شارەکان: سۆران
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1418

سیر خواروو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504457745>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
شارەکان: دیواندەرە
ولات: رۆژھەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1419

سیر سه روو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504457746>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

شاره کان: دیوانده ره

ولآت: رۆژه لاتى كوردستان

كویك ریسپۆنس كۆد:

بابهتی ژماره: 1420

سیرمه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420400292490>

...

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆزانی

شاره کان: مه خموور

ولآت: باشووری كوردستان

كویك ریسپۆنس كۆد:

بابهتی ژماره: 1421

سیروان

<http://www.kurdipedia.org/?q=200901261700371160>

شاره دێیه که سه ره شارۆچکه ی هه له بجه یه و ده که وپته دوور بی 10 کیلۆمه تری رۆژاوا ی هه له بجه و له ناوه راستی ژماره به کی زۆر گوندی ده شتی شاره زووردا یه. سیروان ناوی رووباری سیروانی شه که که و نۆته نێوان ده ره ندیخان و مه ریوانه وه.

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: شارهدی

ولآت: باشووری كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابەتى ژمارە: 1422

سىرى

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120677>

يەك لە گوندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەندييەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

رۆژھەلاتى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابەتى ژمارە: 1423

سىساوھ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013030113431182405>

تايپەتمەندييەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

زمان - شپۆھزار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شارەكان: ھەولێر

ولات: باشووری كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابەتى ژمارە: 1424

سىسێر

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120678>

يەك لە گوندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەندييەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
رۆژه لاتى كوردستان
ولات:
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1425

سيقيان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621706>

گوندیکه سه ره شهاره دپي (زمار)

تايه تمه ندييه كانى بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
باشوورى كوردستان
ولات:
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1426

سيلوان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012060814452365080>

...

تايه تمه ندييه كانى بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: شارۆچكه
كرمانجى باكوور - باديني
زمان - شپوهزار:
شاره كان:
وامه د
ولات:
باكوورى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1427

سينا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621707>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (سیمیئل)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1428

سیناوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120679>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1429

سینگان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120680>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1430

سینیا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621710>

گوندیکه سەربە شارەدێی (بێبو)

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1431

سیوچ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120681>

یەک لە گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: رۆژهەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1432

سیفەرێک

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009251926339627>

شاوڕچکە

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: شاوڕچکە

ولات: باکووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1433

سێ ئاشان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013010610283874714>

...

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گهره ک

مه هاباد : شماره کان

رۆژه لاتى كوردستان : ولات

كویك ریسپۆنس كۆد:

بابه تی ژماره: 1434

سى پیران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012112622205073966>

...

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

کرمانجی باشوور - سۆرانى : زمان - شپوه زار

هه ولیر : شماره کان

باشووری كوردستان : ولات

كویك ریسپۆنس كۆد:

بابه تی ژماره: 1435

سى نه پان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504457734>

گوند

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

دیوانده ره : شماره کان

رۆژه لاتى كوردستان : ولات

كویك ریسپۆنس كۆد:

بابهتی ژماره: 1436

سڀواران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012112718300873977>

...

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: رووبار

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1437

سڀیه کان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120682>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: رۆژه لات کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1438

سڀتاقان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013052720330078432>

...

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گهرهک

زمان - شپوه زار: کرمانجی باشوور - سۆزانی

شاره کان: ههولیر

ولآت: باشووری کوردستان

كۆيىك رېسپونس كۆد:

بابەتى ژمارە: 1439

سېتەلان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012112509341773892>

...

تايپەتمەندىيەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

زمان - شپوھزار: كرمانجى باشوور - سۆرانى

ولآت: باشوورى كوردستان

كۆيىك رېسپونس كۆد:

بابەتى ژمارە: 1440

سېرۆ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120683>

يەك لە گوندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەندىيەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

ولآت: رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپونس كۆد:

بابەتى ژمارە: 1441

سېف خواروو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465557593>

گوند

تايپەتمەندىيەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

شاره‌كان: مەريوان
ولات: رۆژه‌لاتى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابەتى ژماره: 1442

سەروو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465657594>

گوند

تايپه‌تمه‌نديه‌كانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنه‌وار: گوند

شاره‌كان: مەريوان
ولات: رۆژه‌لاتى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابەتى ژماره: 1443

سېگرديكان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013121920480787162>

تايپه‌تمه‌نديه‌كانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنه‌وار: شارهدى

زمان - شيوه‌زار: كرمانجى باشوور - سۆرانى

شاره‌كان: كۆيه

ولات: باشوورى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابەتى ژماره: 1444

سېگركان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120684>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1445

سپلەکه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120685>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1446

سپمیل

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621711>

گوندیکە سەر بە شارەدێی (سپمیل)

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1447

سپمیلی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621713>

گوندیکه سهره به شاره دێی (سێمیل)

تایه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته تی ژماره: 1448

سێناوه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011082809595960785>

سهره به شاره دێی خه لیفانه

تایه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته تی ژماره: 1449

سێوسێنان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009262313339670>

گوند - سلێمانی

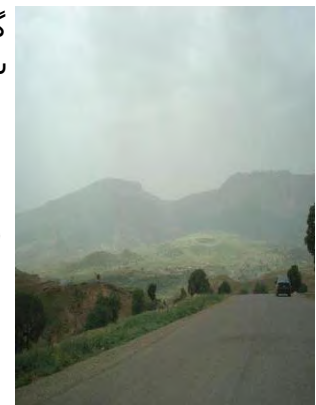
سه رچاوه ی وینه: فهیسیبووکی قه یس قه ره داخی

تایه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته تی ژماره: 1450

سێونی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120686>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1451

سپۆر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757642>

گوند

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: مەریوان

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1452

سپۆه‌دین

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120687>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1453

سپۆهک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420332992460>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوێن / شوێنەوار: گوند

زمان - شۆبەزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: رواندز

ولایت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1454

سێلۆی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120688>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوێن / شوێنەوار: گوند

ولایت: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

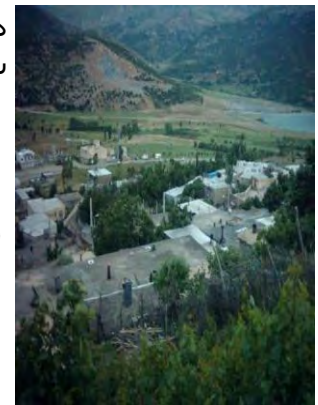

بابەتی ژمارە: 1455

سەباتلو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010101615500910113>

دەکەوتیە باشوری رۆژھەلاتی شاری مەریوان
سەرچاوەی وێنە: فەیسبووکی قەیس قەرەداخی

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوێن / شوێنەوار: گوند

ولایت: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1456

سەدبار

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120627>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1457

سەرگەلی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621678>

گوندیکە سەربە شارەدێی (نامیدی)

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1458

سەرفاکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621680>

گوندیکە سەربە شارەدێی (مانگیشکی)

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیۆهزار: کرمانجیی باکوور - بادینی

باشووری کوردستان

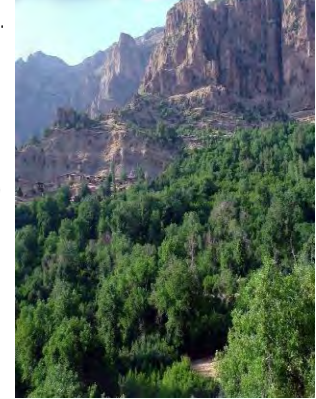
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1459

سەرئەشکەوتان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012091611041973125>

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: سەیرانگا
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1460

سەرا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120628>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولات: رۆژھەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1461

سەران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420332992459>

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
زمان - شیۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی
شارەکان: رواندز
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1462

سهراو

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120629>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایهتیهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1463

سهراو قههخان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010101311022410054>

یهکپک له دیکانی دهووبهیری شاری دیواندهرهیه له رۆژهلاتی کوردستان. به پینی ناماری سههرژمیری سالی 2006، ئەم دێیه پیک هاتوو له 38 بنهماله و ژمارهی دانیهشتوانی 224 کهسه. سههراوه: ویکیبیډیا

تایهتیهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1464

سههراخچه

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120630>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایهتیهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1465

سەر بە شاخ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012112916522574029>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شۆبەزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: مەخمور

ولایت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1466

سەر پێل - سەر پێل زەهاو

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009152312279512>

یەک لە شارەکانی پارێزگای کرماشانى ئێرانە.

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: شارۆچکە

ولایت: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1467

سەرتەنگ

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120631>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولات: رۆژهلاتى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1468

سهرتهنگى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621682>

گوندیکه سهربه شارهدی (سیمیئل)

تایهتمهندیهکانی بابهت
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولات: باشووری كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1469

سهرتهكى بهمو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011061911471358369>

تایهتمهندیهکانی بابهت
جۆرى شوپن / شوپنهوار: شارهدى
زمان - شیوهزار: کرمانجی باشوور - سۆرانى
شارهکان: سلیمانى
ولات: باشووری كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1470

سهرچاوه - بانى میرانى سهروو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012062420460071179>

گوندیکی دووره دهستی سەر به قهزای قهره داغی ناحیهی سیوسینانه، ئەم گونده ناوی بانى میرانى سەر وو بوو، چونکه وهک دهگێرنه وه ئەم گونده تهختاییه کی فراوان بووه، خۆی بو خۆی میرنشینیکی بووه و شوینی میران بووه وانا میرهکانی تیدا نیشتهجی بوون.

هاوکات بهگوندی سەرچاوه ناودهبرئ، چونکه سەرچاوهیه کی ئاوی تیدایه که مالهکان له بهردهمیدا دروستکراوه و ئەو ئاوهش هەر به ئاوی سەرچاوه ناسراوه. ئەم گونده له پێش راگواستندا زیاتر له بیست مال بووه که گوزهرانیان له سەر کشتوکال کردنو ئاژهلداری بووه.

بارودۆخی سەرچاوه

کەلی پهیکولی که پاسگهیه کی کۆنه، دهکهوێته سنووری سەرچاوه یاخود ته نیشته ریگای پهیکولی که وهکو گوندنشینان ئاماژهیان پیکرد که کاتی خۆی خێلهکانی جاف که مەرو مالاتیان به ریگای پهیکولیدا بردوو، عوسمانیهکانیش وهک باجگهیهک به کاریان هیناوه بو باج وهگرتن لهو خێلانه هەرچهنده میژووی پهیکولیو کهلکی پهیکولی یاخود مله ی پهیکولی باجگه و بتخانه که ی دهکهونه سنووری سەرچاوه و بهرکهلو ئەمهش له لایه ن پسیورانی بواری شوینه واره وه چه ندین باهتی شوینه واری زۆر گرنگی له سەر نووسراوه .

سەرچاوه وهک هه موو گوندهکانی تری کوردستان له تۆپارانو کاولکاریو گرتنو راوه دووان بئ بهش نه بووه، ئەوه تا وهک خه لکی گوند دهگێرنه وه هەر له سالی 1963 وه واته له زه مانى زه عیم سدیقه وه، به رده وام ئەم گونده تۆپاران ده کرت هەر له شوێرشى ئەیلولو شوێرشى نوێی گه له که مان تا 1988 دا جگه له سالی 1972-1973 له کاتی مفاوه زاته که دا نه بئ که ئەو سال ژیانان ئارام بوو. قسه یه کی باو هه بوو له ناو گوندا که ده یان گوت هه رکاتی ئامره که بئ تاقت بئ ئەوا ده لئ تۆپارانى سەرچاوه بکه ن ماناک وایه کاتو ساتی بو نه بووه بومبارانکردنی ئەم گونده.

سەرچاوه له نا ئارامیو ناخۆشیدا ژیاوه تا له سالی 1988 دا به ته و او هتی داگیراوه و سوپینراوه و رووخینراوه و هاوکات 10 کهس له گوندنشینانی ئەم گونده بهر شالاوه به دناوه که ی ئەنفال که وتنو خۆشبه ختانه 7 کهسیان پاش بینینی نه هه مه تیه کی زۆرو چه ند سالیک مانه وه یان له نوگره سه لمان ئازاد کرانو گه رانه وه ناو که سو کاریان .

کشتوکالو ئاژهلداری

دواى گوزهر کردنی ژیا نیکى سهخت له ئوردوگا زۆره ملێی سمود(رزگاری) و بهرپا بوونی راپه رینه مه زنه که ی به هاری 1991 و گه رانه وه ی خه لکه که له ئاواره یی، دانیشتوانی ئەم گونده پیریاریندا که گونده که یان ئاوه دان بکه نه وه و له سایه ی حکومه تی هه ریمو خوینی شه هیدان ژیا نیکى ئارام له م گونده دا بگوزره رینن دوور له ده نگی تۆبو ته یاره. ئەم گونده جاریکى دی وهک هه موو گوندهکانی تری کوردستان ئاوه دان کراوه ته وه و ئیستا ژماره ی دانیشتوانی ئەم گونده ده گاته 39 خێزانو سەرله بهر خانووه کانیان دروست کردۆته وه و باخه کانیان بوژاندۆته وه. پێش راگواستن ئەم گونده ئاوی زۆر بووه توتو مه ره زه و به راوی لئ کراوه، به لام به داخه وه که می باران پارینو وشکه سالی ئەم سالانه ی دوا یی بووه هۆی دا به زینی رێژه ی کشتوکالکردن له م ناوچه یه هەر سالیک ئاوو هه بئ، ئەوا کشتوکالی به راو ده کرت با مپو ته ماته و سه وزه وات، ئەمه له لایه کو له لایه کی تریش که می داواکاری له سەر به ربوومه کانی ئەم ناوچه یه له ده ره به ندیخانو که لار به و پێیه ی که سەرچاوه له که لارو ده ره به ندیخانوه نزیکه. زۆریه ئەو به ربوومه ی ئەمان به ره می ده هینن له ده ره وه ده هینرینو ئەمهش وای کردوو که به ره می ئەمان له بازێردا بویان ساغ نه پێته وه، بۆیه گوندنشینان داوا ده که ن هینانی

بەرۋوبومى كىشتوكالى لەدەرەۋەى ھەرئىم كەم بىكرېتەۋە تا ئەمە ھاندەرئىك
 بېت بۇ جوتياران كە زياتر پەرە بە بەرۋوبومى كىشتوكالى بدرېت.)
 بۇئۇي زۇرېنەى دانىشتوانى سەرچاۋە لەسەر بەخۇيۇ كوردنى ئازەلە،
 ھەرچەندە لەوشكە سالىدا ئەم بەرۋوبومەشيان دەكەۋىتە بەر ھەرەشە.
 لەئىستادا زياتر لە 700 سەر رەشە ولاخو 2000 سەر مەرى
 تېدايە، دانىشتوانى ئەم گوندە داۋا دەكەن كە حكومەت ھاۋكارىان بىكات
 بەپېدانى عەلەفو ھەموو ھاۋكارىيەكى پېۋىست بۇ بەرەو پېشېردنى ئەم
 سامانە. شاپانى باسە ئەم گوندە خاۋەنى ژمارەيەكى يەكجار زۇرى ئازەل
 بوون لەپېش راگواستندا كە مەزەندە دەكرې بەسى ھېندى ژمارەى ئېستا،
 بەلام بەداخەۋە ئەۋانىش ۋەك مەرۇقى كورد بەر شالاۋى كوشتنو قېرکردن
 كەۋتن .

پروژە خزمەتگوزارىيەكان

سەرچاۋە پروژە ئاۋى لەلايەن رېكخراۋېكى بىيانى بۇ كراۋەو لەسەر چەمى
 كانى درېژ، بەلام ئەم پروژەيە كۆنەو لەگەل پېداۋىستى ئەمېرۇدا ناگونجى،
 چونكە ئەو ئاۋە بەشى پېداۋىستىيەكانى گوندنشىن ناكات، بۇيە ۋەك خۇيان
 دەلېن نىزىكەى نىۋەى دانىشتوانى گوند بىريان لېداۋە لەمالەكانى خۇيان بۇ
 داين كوردنى پېداۋىستى رۇژانە.
 سەرچاۋەى ئاۋى سەرچاۋەش بۇ مەبەستى كىشتوكالكردن بەكاردەھېنرېت،
 جاران 36 دۇنم بەراۋى لەبەردا دەكرا، بەلام بەداخەۋە ئېستا ئەم ژمارەيە
 كەمى كىرۋوۋە بەھۇى نەگەرەنەۋەى ھەندىك لەم خاۋەن زەۋىانەى كە
 بەراۋىان لەبەر ئەم ئاۋەدا دەكرود نزم بوونەۋەى رېژەى ئەم ئاۋە بەراۋرد
 بەجاران. بۇ مەبەستى ئازەلدارېش ئازەلدارەكان ئاۋى ھەرسى چەمى بانى
 مىرانو چەمى باجگەو چەمى دېۋانە بۇ ئاۋ خواردىنى ئازەلەكانىان بەكاردەھېننو
 سوۋدى لى ۋەردەگرن.

خەلكى ئەم گوندە ھەر لەكۆنەۋە ھاۋكارو ھاۋخەمى يەكتر بوونو ھەمىشە
 ھەۋلىانداۋە ناخۇشيو نەھامەتى سەرشانى يەكتر كەم بىكەنەۋە
 بەھارىكارىكردىنى يەكدى لەبۋارە جىاجىاكاندا، چەندىن كەسى رېش سېى
 ھەبوون كە كېشەكانى ناۋ گوندىان چارەسەر كىرۋوۋە لەۋانە خوالېخۇشبوو
 چەمەرەئوف مېدېن كە رېشچەرموو دى بوۋە پىاۋىكى دانائو ژېر بوۋە
 كېشەكانى گوندەكەى چارەسەر كىرۋوۋە بەھاۋكارى خەلكى خەمخۇرى گوند.
 حاجى مەحموود رەشىد چەكىمېكى لېھاتوو ديار بوۋە كە شكانو لەجېچوونو
 كۆمەلې نەخۇشى ترى لەم بابەتانە چارەسەر كىرۋوۋە، جەرايىكى لېھاتوو
 بوۋە، بەلام بەداخەۋە ئېستا چۆتە سالەۋە ئەو تۋانايەى جارانى نەماۋە .
 بىكەى تەندروستى سەرچاۋە لەناۋ گوند خزمەتى تەندروستى بەخەلكى
 ناۋچەكە دەگەيەنېتو بۇ ئەو نەخۇشيانەى لەناۋ گوند چارەسەر ناكىرېت دەچنە
 دەرەندىخانۇ ئەۋەى شاپانى باسە ئەم گوندە لەپۇلى يەكى سەرەتايى
 تاۋەكو 6ى ۋېژەپى تېدايە، لەبەر نەبوونى بىناى پېۋىستو نەكردەۋەى بەشى
 زانستى، خۇيىدكارانى پېنجو شەشەمى زانستى ناچارن بچنە دەرەندىخان
 بۇ درېژە بەخۇيىدن.

سەرچاۋە خۇشبەختانە خزمەتگوزارى كارەباى نىشتمانى پىگەيشتوۋەو
 خۇشبەختانە سوۋد لەكارەپا ۋەردەگرن ۋەك شارو شاروچكەكانى ترى
 كوردستان. رىگاكى گوند خۇلە تا ئېستا خزمەتگوزارى قىرکردىان
 پىنەگەيشتوۋە ھەرچەندە ۋەك خەلكى گوند خۇشچالى خۇيان دەپرى كە
 پىرپارى چاككردنو قىرتاۋ كوردنى گوندەكەيان دەرچوۋەو خوازىار بوون كە پىرپارەكە
 جېبەجى بىكرېت.

سەرچاوه: سۆزان كهریم - مالمپهری كوردستانی نوی

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

شاره کان: سلیمانی

ولات: باشووری كوردستان

كویك ریسپونس كۆد:

بابهتی ژماره: 1471

سەرچشمه

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120632>

یهك له گونده كانی رۆژه لات

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتى كوردستان

كویك ریسپونس كۆد:

بابهتی ژماره: 1472

سەرچنار

<http://www.kurdipedia.org/?q=200909101456322020>

یهكێكه له گهره كه كانی شارى سلیمانی، ده كه ویتته رۆژئاواى شار. جارێك به هۆی لاوازی كه ره سه ی هاتوچوووه و، كه می دانیشتوانی شار، سه رچنار جیا بوو له به شه كانی تری سلیمانی و ده زانرا له كوێوه بو كوی ده ستپێك و كو تاییه تی، ئەمڕۆكه سه رچنار تێكه ل بووه و له ده وریا چه ندین گهره كی تر دروست بوون وه ك: شه هیدانی سه رچنار، گردی سه رچنار،...هتد. هاوینه هه واری سه رچنار

سه رچنار به په كێك له هاوینه هه واره كانی عیراق ده ژمیردریت به هۆی بوونی ئاوی هه لقلولاوی ژیر گرد و به رزاییه كانی. زۆر له میژه سه رچنار ئوتیل و شوینی حه وان هه وای لیدروست كراوه بو گه شتیاران. شوینیکی فینك و خه م ره وین بووه بو خه لکی سلیمانی و ده وریه ری، كه تاكوو ئەمڕۆش كو تایی هه فتان خه لكانیکی زۆر رووی لیده كه ن بو سه یران. سه رچنار چه ندجاریك نۆژه نكراوه ته وه و سیمای ناو سه یرانگا كانی ده ستکاریی كراون و خو شكراوه ئاوی سه رچنار

سه رچنار ئاویکی سروشتی هه یه كه له بنی به رزاییه كانی ده روپشتییه وه

هه‌لده‌قولیت، ئەم سەرچاوه‌یه گرنگیه‌کی زۆری هه‌بووه له بوژاندنه‌وه و ئاوه‌دانکردنه‌وه‌ی ناوچه‌که‌دا، تا‌کوو ئەم‌پۆ سەرچاوه‌یه‌کی سەر‌ه‌کی ئاوی شاری سلێمانیه. له ه‌ا‌ویندا ئاستی ئاوه‌که زۆر که‌م ده‌بیته‌وه و، له‌م سالانه‌ی دوایدا به‌هۆی وشکه‌سالییه‌وه له‌مانگه‌کانی وه‌زری ه‌ا‌ویندا وشک ده‌کات.

کارگه‌ی چیمه‌نتۆی سەرچنار له‌بەر بوونی شاخی به‌ردین و به‌رده‌لان له سەرچناردا، له ساله‌کانی په‌نجاکانی سه‌ده‌ی پێش‌و‌دا رووسه‌کان کارگه‌ی چیمه‌نتۆی سەرچنار دروست ده‌که‌ن. به‌هۆی ئەم کارگه‌یه‌وه، خانو و شوپنی نیشته‌جی‌وون دا‌بین ده‌کریت بۆ کارمه‌نده‌کانی، له‌و ده‌مه‌وه سەرچنار بوژاندنه‌وه‌ی به‌خۆیه‌وه ب‌ینیوه. ئەم کارگه‌یه له‌سەر پ‌ریاری حکومه‌تی ه‌ه‌رێمی کوردستان له‌سالی 2008 دا داخرا، تا‌کوو ژینگه‌ی ناوچه‌که به‌پاکی ب‌م‌ی‌ن‌ت‌ه‌وه و دیمه‌نی سەرچنار خۆشتر ب‌یت.

گرنگی سەرچنار جگه له‌وه‌ی که سەرچنار سەرچاوه‌ی ئا‌و بووه بۆ سلێمانی، کارگه‌ی چیمه‌نتۆی تیا‌بووه و، ه‌ا‌وینه‌ه‌ه‌وارێکی خۆش‌بووه، سەرچنار شوپنێکی ه‌ه‌ستیار‌بووه بۆ د‌ال‌ده‌دانی پ‌ن‌شم‌ه‌رگه و پ‌شتیوانی له شۆرش‌ی گه‌لی کورد، چونکه ه‌ه‌لکه‌وتی ناوچه‌که و لکانی به‌ دۆل و به‌رزاییه‌کانه‌وه یارمه‌تی پ‌ارتیزانانی داوه له بره‌ودان به‌خه‌بات و تیکۆشان. سەرچاوه: ویکی‌پ‌دیا

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی باب‌ه‌ت

جۆری شوپن / شوپنه‌وار: گه‌ره‌ک

ولات: باشووری کوردستان

کویک ر‌یس‌پۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1473

سەرچنار 2

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010114074021338>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی باب‌ه‌ت

جۆری شوپن / شوپنه‌وار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ر‌یس‌پۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1474

سەرچیمەن

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010112621062810895>

گەرەکی سەرچیمەن (که قاوه‌خانە سەرچیمەنیشی پی ئەوترت) یە کێکە لە گەرە که هەرە کۆنەکانی شار و کەوتۆتە ئیوان دەرگەزین و سابوونکەران و گاوران. شێوازە کەلتوورییە کە خاڤووە دێرینەکانی ئەو گەرە کە هەندیکیان هێشتا ماون کە پێویستە لایەنە بەرپرسەکان کار بۆ پاراستن و نۆژەنکردنەوه‌یان بکەن. ناوی سەرچیمەن لەووه هاتوووە کە چیمەن و میڤرگ و میڤرگوزاری تیا بوو. ناوی قاوه‌خانە کەش ئاماژە بە بەو قاوه‌خانە کۆنە میژوووییە کە کاتی خۆی لە گەرە کەدا هەبوو. خاوه‌نە کە (حسە کەر)ی ناو بوو و یە کێک بوو لە کەسایەتیە کۆمەلایەتیە ناسراوەکانی شار. ئیواران پیاوماقوولانی گەرە ک دەهاتنە ئەم قاوه‌خانە یە و لە بۆنە ئایینی و نیشتمانییەکاندا چالاکای تایبەتی تیا ئەنجام دراو. هەرە دیارترین چالاکییەکان دیارده‌ی هەفایەتخوانی بوو. لە شەوانی رەمەزان دا مەلا سمایل کتییی چیرۆکەکانی رۆستەم و مەم و زین و ئەمیر ئەرسەلانی دەخویندەوه. کەسایەتیە ناودارەکانی گەرە ک:

- مەلا ئەحمەدی دیلان، باوکی خوالێخۆشبوو جەمە سألج دیلان و قادر دیلان
- مەلا حامید جەمدوون، کەسایەتیە کۆمەلایەتی و ئایینی بوو. لە رۆژانی جەزنی نەورۆژدا نەورۆزانی دابەش دەکرد بەسەر مالانی گەرە کدا. نەورۆزانی بریتی بوو لە ئاوێک دوعای بەسەردا خویندراپت.
- شیخ بابا عەلی قەرەداخی باوکی شیخ نوری و باپیری مامۆستا بەهادین نوری کەسایەتی سیاسی ناسراوی کوردستان و عێراق
- حاجی کەریمی عەنەرخان
- حاجی مەحمودی باپیری شەهید ئەنوەری مەجید سولتان
- جەمە ئەمین ئاغا حاجی برایم ئاغا و جەمە سور ئاغا برای
- حاجی شیخ نوری حەلواچی
- حاجی ئەحمەدی موتاپچی
- مەحمود توفیق گورجی ناسراو بە مەحمود توفیق شلک و حاجی عەلی فەوتای برای کە ئەویش تیکۆشەریکی دێرین و کەسایەتیە کۆمەلایەتی ناسراو بوو
- لەو گەرە کەدا هەندیک مال و بنەمالە خاوەن پیشە تاپەت هەبوون وەک موتاپچیتی و دروستکردنی سابوون
- سەرچاوه: مالپەری سلێمانی

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گەرە ک

ولات: باشووری کوردستان

کوکی ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1475

سەردوش

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120634>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولات: رۆژهلاتى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1476

سەردۆش

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465657606>

گوند

تايپه تمه ندييه كانى بابەت
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
شاره كان: مهريوان
ولات: رۆژهلاتى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1477

سەردۆل

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013011714185774866>

...

تايپه تمه ندييه كانى بابەت
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولات: باشوورى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1478

سەردەراقى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621683>

گوندیکه سەربە شارەدێی (سەرسنکێ)

تایبه تمه ندیه کانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1479

سەردەری

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120633>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندیه کانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتنی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1480

سەردەشت

<http://www.kurdipedia.org/?q=2008110716415595>

سەردەشت شارێکی کوردستانی رۆژه لاتە نێوان سنووری ئێران و عێراق
کە ئەوتری شوپنی لە دایک بوونی زەردە شتە. لە ساڵی 1987 زایینی لە لایەن
حکومەتی سەدام حوسین کیمیاباران کراوە.
بە پێی ئاماری کۆماری ئیسلامی ئێران لە ساڵی 2001 دا شاری سەردەشت
50,000 کەس دانیشتی بوو بەلام بە سەرچەم شاروچکە و
گۆندە کانه وە دەگاتە نزیک 130,000 کەس کە هەمویان کوردن.

تایبه تمه ندیه کانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنه وار: شاروچکە

ولات: رۆژه لاتنی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1481

سەرزێری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621684>

گوندیکە سەربە شارەدێی (کانی ماسی)

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1482

سەرزەل

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014032908442866641>

فۆتۆ: ھاوڕێ باخەوان

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: قەرەداغ

ولایت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1483

سەرسیان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013121023024187330>

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: سلێمانی

ولایت: باشووری کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابهتی ژماره: 1484

سەرسیر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012041417410364521>

سەیرانگا

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: سەیرانگا

شاره کان: سلیمانی

ولات: باشووری کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابهتی ژماره: 1485

سەرشو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621685>

گوندیکه سەربه شاره دێی (سیمیئل)

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابهتی ژماره: 1486

سەرشور

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621686>

گوندیکه سەربه شاره دێی (سیمیئل)

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

باشووری کوردستان

ولآت:
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1487

سه‌رشپلانه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011051821345758044>

گوند - کامیاران

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شویننه‌وار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1488

سه‌رشه‌قام

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010111920243610792>

یه‌کێکه له گه‌ره‌که کۆنه‌کانی شاری سلێمانی.

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شویننه‌وار: گه‌ره‌ک

باشووری کوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1489

سه‌رقه‌لا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008221805204835>

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جوۆری شوین / شوینەوار: شارەدێ
زمان - شیۆهزار: کرمانجی باشوور - سۆرانی
شارەکان: کفری
وڵات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1490

سەرڤەلا 2

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010101310213110037>

یەكێك له دێكانی دەورووبەری شاری دیواندەرەپە لە رۆژھەڵاتی کوردستان. بە پێی ئاماری سەرژمێری ساڵی 2006، ئەم دێیە پێک هاتوووە لە 96 بنەمאלە و ژمارەى دانیشتوانى 570 کەسە. سەرچاوە: ویکیپیدیا

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جوۆری شوین / شوینەوار: گوند
وڵات: رۆژھەڵاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1491

سەرگیز

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120636>

یەك له گوندەکانی رۆژھەڵات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جوۆری شوین / شوینەوار: گوند
وڵات: رۆژھەڵاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1492

سه‌رگه‌ت

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012111109431873648>

...

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

زمان - شیوه‌زار: کرمانجیی هه‌ورامی

شاره‌کان: هه‌له‌بچه

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1493

سه‌رگه‌ران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012042221450964600>

...

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: شارهدی

زمان - شیوه‌زار: کرمانجیی باشوور - سۆزانی

شاره‌کان: مه‌خموور

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1494

سه‌رگه‌لی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621687>

گوندیکه سه‌ربه شارهدی (دی‌رالوک)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1495

سەرگەلی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621688>

گوندیکە سەر بە شارەدێی (دێرەلوکی)

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1496

سەرگەلو

<http://www.kurdipedia.org/?q=20150102113657118603>

گوندی سەرگەلو یەکیکە لە گوندەکانی دۆلی جافەییەتی (65) کم لە خۆرەلاتی سلێمانی دوورە و ناوچە یەکی دڵگیرە و باخ و بیستانی زۆر و سەرچاوەی ئاوی زۆری هەیە، ناوچە یەکی رازاوەییە لە وەرزی هاویندا پلەیی گەرماکی مام ناوەندیە،

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: سلێمانی

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1497

سەرمۆخ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014092509095177629>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
زمان - شپوهزار: کرمانجی باکوور - بادینی
شارهکان: قامیشلو
ولآت: رۆژئاوای کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 1498

سهرنژمار

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465857687>

گوند

تایبه تمه ندییهکانی بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
شارهکان: مهريوان
ولآت: رۆژهلاتی کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 1499

سهرنی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621689>

گوندیکه سهربه شارهدتی (بیبو)

تایبه تمه ندییهکانی بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 1500

سهرنی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621691>

گوندیکه سەربە شارەدێی (بێبو)

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1501

سەرنیل

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420182392434>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

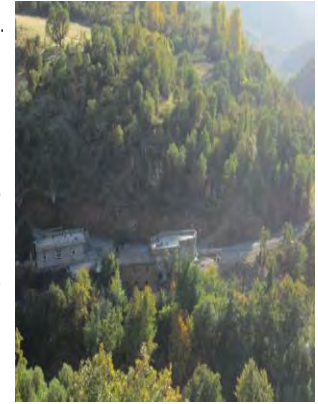
زمان - شیوەزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: چۆمان

ولایت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1502

سەرنەوس

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420333092476>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیوەزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: رواندز

ولایت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 1503

سەرھووێه

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009201131399558>

گوندیکی ناوچهی كه لاتهرزان، سەر به شارستانی سنهیه. خه لکی سەرھووێه به شیوه زاری کوردیی ناوهندی قسه ده کهن. ژماره ی دانیشتوانی له ئاماره کانی سالی 2006 دا 1,066 کهس له 260 بنه ماله دا بووه. سەرچاوه: ویکیپیدیا

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتنی کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 1504

سەرھووێه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120637>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتنی کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 1505

سەر و سبیی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621694>

گوندیکه سهر به شارهدیی (چه لئ)

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

كۆيىك رېسپۆنسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 1506

سەرو سپىي

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621695>

گوندیکە سەربە شارەدیی (چەلى)

تایبەتمەندییەکانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

ولآت: باشوورى كوردستان

كۆيىك رېسپۆنسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 1507

سەرومال

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120639>

يەك لە گوندەکانى رۆژهلات

تایبەتمەندییەکانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

ولآت: رۆژهلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپۆنسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 1508

سەروكانى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120638>

يەك لە گوندەکانى رۆژهلات

تایبەتمەندییەکانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

ولآت: رۆژهلاتى كوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1509

سه‌روکانی 2

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621696>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (باتیل)

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1510

سه‌رکراپاو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120635>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1511

سه‌رکپیری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014063023353276854>

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوینەوار: گوند
زمان - شیۆهزار:
ولآت:
کرمانجیی باکوور - بادینی
باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1512

سەرکەپکان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008301209369268>

شارەدییەکە سەر بە شارۆچکەی رانییە.

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوینەوار: شارەدی
زمان - شیۆهزار:
ولآت:
کرمانجیی باشوور - سۆرانی
رانییە
باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1513

سەرکەل

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465857690>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوینەوار: گوند
شارەکان:
ولآت:
مەریوان
رۆژھەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

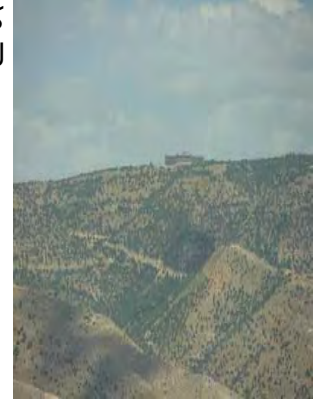

بابهتی ژماره: 1514

سەری رەش

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011042812333957103>

کاتی خۆی شوێنێکی گەشتوگوزاری بوو، کۆشکێکی سەددامیشی لێبوو،
له‌دوای راپەرینهوه بووه باره‌گای مه‌سه‌ود بارزانی

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: سه‌یرانگا

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1515

سەرینچاوی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120640>

یه‌ک له‌گۆنده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1516

سەره‌رو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621692>

گۆندیکه‌ سه‌ربه‌ شاره‌دیی (کانی ماسی)

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1517

سه ره واله

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120097>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

رۆژه لاتى کوردستان

ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 1518

سه عاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465657610>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

مه ریوان

شاره کان:

رۆژه لاتى کوردستان

ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 1519

سه عدوسا ئیمان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757636>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

مه ریوان

شاره کان:

رۆژه لاتى کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1520

سەعدیە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012061809560570124>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت
شارەکان: خانەقین
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1521

سەعدیە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011081511592260681>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت
شارەکان: جۆری شوین / شوینەوار: شارەدی
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1522

سەفاخانە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120641>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند

بابەتی ژماره: 1523

سەفەرە ژێر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010120613235410943>

چەمانکی

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆی شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1524

سەقز

<http://www.kurdipedia.org/?q=20150113103212118768>

سەقز، یەکیک لە شارەکانی رۆژه‌لاتی کوردستانە و لە باکووری رۆژئاوای شاری سنە هەلکەوتووە و 198 کیلۆمەتر لەم شارە دوورە و شارەکانی بۆکان لە باکوورو باوە لە رۆژئاوا و ناوچەی تیلەکو لە باشوور و تیکاب و ناوچەی هەوشاریش لە رۆژه‌لاتی ئەم شارە هەلکەوتوون.

بەشی قەدیمی شاری سەقز، لە سەر دوو تەپۆلکە گەورە، کە چۆمی سەرداپۆشراوی وەلی خان بە نۆوەراستیدا تێدەپەریت دامەزراوە. هەوراز و نشیو و بەرزی و نزمییەکانی زێو شار و دیمەنە سەرنج راکیشەکانی چەمی گەورە سەقز کە لە قەراخ شارەو تێدەپەریت، سیمایکی جوان و پرازەوێ بە شاری سەقز بەخشیوە.

سەرەرای ئەوەی کە میژووناسان و شارەزایان و پسیپۆرانی بواری ئاسەوارە میژووییەکان بە وردی و زانستیانه هیچ چەشنە گەران بە دوا ئاسەوار و لێکۆلینەوێکی میژوویان لەم شارەدا نەکردووە، بەلام لە بواری میژووی دێرینی ئەم شارە، زۆر لە شارەزایان رای خۆیان دەرییووە و زۆریەیان لە سەر ئەم خالە هاودەنگ بوون کە میژووی درووست بوون و ئاوەدانکردنەوێ سەقز، بۆ هەزارە حەوتەمی پێش زایین دەگەریتەوێ. هەندیک لە میژووناسان بە پێی ئاسەوارە بە جێ ماوەکانی قەلای میژوویی زێو، پێیان وایە کە ئەم شارە لە یەکەمین یەکگرتن و یەکیەتی نیوان هۆزی ماد و ئیزیرتا، زێو نراوە و ئەم شارە پێتەختی مادەکان بوو و لە لایەن مادەکانەوێ کۆمەلێک قەلا و شوینی جوکمیرانی لەم ناوچەدا ساز کراوە، کە قەلای زێو و ئارمائی (قەپلانتوو)، بە گرینگترین قەلاکانی دەژمێردرێن.

میژووی سەقز شاری سەقز لە رابردوودا، لە دەشتایێکدا و لە باشووری رۆژئاوای ئیستای سەقز هەلکەوتیوو، کە ئیستا بە کۆنە سەقز، یان سەقزی کۆن بەزێو بانگە. سەقز پاش ئەو، سەرەتا لە دەرووبەری بازاری گەورە ناوهدان کرایەو و لەم پڕووە میژوووتین گەرەکی شار، گەرەکی ناو بازارە و هەرەها دەرووبەری قەلا، کە بە (نۆقەلا) بەزێوانگە.

نۆوی سەقز نۆوی ئەمڕۆی سەقز لە نۆوی هۆزی سەکە، یان سەکا، یان سێکز، بە خەلات بۆ ئێمە ماوەتەو و سەقز هەمان ساکزه. لە دەورانی دەسەلاتداری مادەکاندا، سەکاکان بە بەردەوامی هێرشیان دەکرده هەریمی دەسەلاتدارییان و شەریان پێدەفرۆشتن. سکاکان هەندیک جار لە گەل ئاشووریەکان دەبوون بە هاوپەیمان، و هەندیک جاریش لە گەل مادەکان هاوپەیمانان دەبەست و بە دژی ئاشووریەکان شەریان دەکرد. پاش هێرش کردنی سەر لە نوێی ئاشووریەکان بۆ سەر مادەکان، خشتیریە بۆ کۆتایی هێنان بە هێرشەکانی ئاشووریەکان، پەیمانێکی گەورەیی هاوپەیمانی لە گەل ماناییەکان و سەکاکان بەست و بە کرهه بەرەیکی گەورەیی شەری دژ بە ئاشووریەکان کردەو.

میژووی سەقز لە دەرووبەری سالی 650، دەسەلاتی پاشایەتی مادەکان، دەولەتێکی گەورە و بە هیز و هاوسەنگ لە گەل ماناییەکان و ئورارتوو و عیلامییەکاندا بوو. پاش سەکاکان، کیمیریەکان کە یەکیکی دیکە لە هۆزە سەحرا نشینەکانی باکوری قەوقاز(قەقاز) بوون، هێرشیان کردە سەر ئەم ناوچە بە کە ئیستا بە کوردستان دەناسرێت و لە سەر رێگەیی خۆیان دەسەلاتی دەولەتی ئورارتوویان، لە رۆژئاوای دەریاچەیی ورمی و رۆژھەلاتی ئاناتۆلی، لە نۆو برد.

هههههههه، گەورەترین پاوشای مادەکان لە 10 سالی یەکەمی فەرمانرەواییدا، توانی پەيوەندی خۆی لە گەل پاوشای سەکاکان بە نۆوی (پروۆتۆسیس)، بە هاوپەیمانیکی گەورە پەره پێدات. هههههههه، سپاکەیی بە دوو بەشی پیاوێ چەکدار کراو بە نێزە، و سواری چەکدار کراو بە تیروکەمان، دابەش بکات و دەولەتێکی بە هیز بنیات بنێت. (شیاوای باسە کە ناوبراو ئەم شیوازە لە سەکاکانەو ڤیر بیوو.)

میژووی سەقز لە دەورانی حوکمرانی هههههههه، پاش ناگادار بوون لە بەستنی هاوپەیمانەتی لە نۆوان سکاکان و مادەکاندا، کۆمەڵێکی بەرچاو لە سەکاکانی بۆ رۆژئاوای دەولەتی ماد، بە زۆر کۆچیندران و ئەم ناوچە بە نۆوی ئەوانەو بە ساکز یان سێکز نۆوانگی دەرکرد و ههههههههه بە سەقز نۆوی لێ دەبرێت.

دەگوتریت کە ئەم شارە بە نۆوی (ئیزیرتا)، لە یەکەمین یەگرتنی مادەکاندا، پێتەختی ماد بوو. سەرکردهکانی ماد لە دەرووبەری شاردا کۆمەڵێک قەلا و سەنگەریان، ساز کردبوو کە گرینگترینیان زۆیە و ئادامائیت هەلکەوتوو لە گوندی قەپلانتوو. هەر وەک پێشتریش ئاماژەمان پێدا لەو دەوراندا سارگینیی دووهەم، پاوشای ئاشووریەکان هێرشیی کردە سەر مادەکان و پاش سەرکەوتن بە سەریاندا ئیزیرتا، زۆیە و ئادامائیت بە دەستی سپاکەیی وێران کرا.

سەرچاوه: ناوه‌ندی هه‌والنێری سه‌قز

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنه‌وار: شار

سه‌قز: شماره‌کان:

رۆژه‌لاتی کوردستان: ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1525

سه‌لاس

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120642>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنه‌وار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان: ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1526

سه‌لیمساغول

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120643>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنه‌وار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان: ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

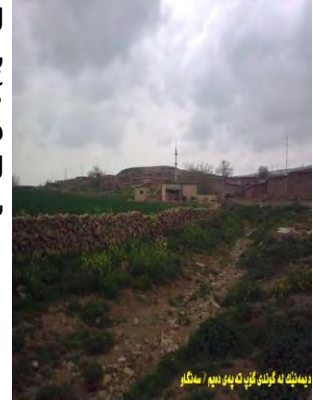

بابه‌تی ژماره: 1527

سه‌نگاو

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009222214269594>

له رووی بهر ئۆه بهر یوه سهر به قهزای چه مچه ماله، 70 گوند سهر بهم ناحیه بوون له سالانی 1987 و 1988 دا له گه له مه لبه ندی سهره کی و ئیران کراون. ژماره ی خه لکی ئەم گوندانه 2648 خیزانی جووتیار بووه و ژماره ی قوتابخانه کانی ئەو گوندانه ییش که رووخیزراون 28 قوتابخانه ی سهره تای بووه له گه له دوو تیمارخانه دا.
سهرچاوه: ویکیپیڈیا

تایبه تمه ندییه کانی بابته
جۆری شوین / شوینه وار: شارهدی
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 1528

سەنگەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120644>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندییه کانی بابته
جۆری شوین / شوینه وار: گوند
ولآت: رۆژه لات ی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

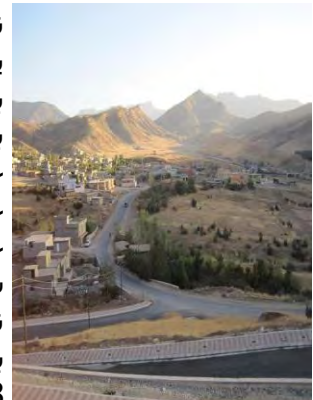

بابه تی ژماره: 1529

سەنگە سەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=201003291636204076>

ناحیه ی ناودهشت یه کیکه له ناحیه هه ره کۆنه کانی قهزای پشدهر سهر به پارێزگای سلێمانی، له رووی هه لکه وته ی جوگرافیه وه که وتۆته به شی باکووری خۆرئاوای پارێزگای سلێمانی وه زنجیره چیا ی قه ندیل له به شی باکووری خۆر هه لات ی وه کو سنوریک ی سروشتی ئیوان (عیراق و ئیران) لیک جیا ده کاته وه، له به شی باشوری زی ی بچوک ده وری داوه وه له به شی خۆرئاواشیه وه زنجیره چیا ی کپوه ره شه که سنوری پشدهر له قهزای رانیه جیا ده کاته وه، ئەم ناحیه یه له کۆندا له (96) گوندی ده ورو به ری پێک هاتوه تا سالی / 2000 که ناحیه ی ژاراوه دروست بوو (33) گوندیشی خرایه سهر ناحیه ی ژاراوه وه لی ی جیا بووه، میژووی ناحیه بوونی ناودهشت ده گه رێته وه بۆ سالی / 1926 که فه رمانی بوون به ناحیه ی بۆ ده رچووه و له سالی / 1928 دا وهک ناحیه ی ناودهشت بۆ یه کهم جار بهر ئۆه به ری ناحیه به فه رمی

دەست بە کاربوووە کە بەرپووەبەری ناحیە کە یەکیک بوو لە بەگزاڤەکان، ئەم ناحیە تا سالی / 1970 سەر بە قەزای رانیە و ئەویش سەر بە لیوای هەولێر بوو ناحیە ناو دەشت کە مەزگەزی ناحیە کە سەنگەسەر و گوندو دێهاتەکانی بناری قەندیل و بناری گەلالە و دەوروبەری دەگرتنەو، ناوەکە دەگرتنەو بوو ئەو گوندانە لە دەشتایەکی بناری چپای قەندیل هەلکەوتوو پێیان وتووە ناو دەشت دەربارەکی ناوی سەنگەسەریش لەو هەواتوو کە لە سەر و بەرزایی سەنگەسەری کۆن کە ئێستا کە شوپنەوارو پاشماوەکی ماوە کۆمەڵێک بەردی خێر و گەورە و بە سەنگی لی بوو، وەک سەر و ابوو و پێیان وتووە سەنگی سەر، دواتر لە ئەنجامی بەکارهێنانی ئەم ناوە گۆراوە بوو سەنگەسەر. وە لە دواي سالی / 1958 لە ئەنجامی دروست کردنی بەر بەستی ناوی دوکان کە بوو تە هۆی ژێر ناو کەوتنی کۆمەڵێک گوندی سنوورە کە و هەرەو هەا گواستەو هە ئێو گوند و تیرە و عەشیرە تانە بوو دەشتایی (دوانزە بانوو) کە سەنگەسەری ئێستایە لەلایەن حکومەتی عەبدولکەریم قاسمی ئەوکاتە عێراق و جێ بە جێ کردنی پرۆژەکی ناو دێری سەنگەسەر بوو بەراو کردنی دەشتایی دوانزە بانوو، گواستەو هە سەنگەسەری کۆن و تیرە و عەشیرە تەکانی (مەنگوور، ئاکو، مەرگەپی، میرزا رۆستمی، شیلانەپی، کۆمەلەپی، سەندۆلەپی، هتد) بوو سەنگەسەری تازە ئەو هەش بوو هۆی فراوان بوونی پەپوهندی یە کۆمەلایە تەکان و تێکەلا بوونی پێکھاتە جیا جیاکانی کۆمەل و دامەزراندنی بنچینە یەکی تازە ی پیکەو زینای کۆمەلایەتی لە سنورە کە دا. سەنگەسەر لە سالی / 1957 دا لەلایەن بەلێندەریکی بەریتانی بە ناوی (میسەر دووم) 212 خانوو بوو سەنگەسەر دەرچوو تەواوی نەکردن و بە نیو چلی بە جێ ی هێشتن، دواتر لەلایەن (3) بەلێندەری کوردەو بە ناوەکانی (مەمەد سەعید، حاجی عەبدوللا ناسراو بە عەبەدی دەلاک، شەفیق أحمد) دواتر (30) خانوو تر بوو کۆمەلە ییەکان دروست کرا و خەلکی سەنگەسەریش لە رێگای (5) حەوزی کۆنکریتی بوو ناو خەزن کردن کە سەرچاوە کە لە شەهیدانەو هاتبوو خەلکە کە ناوە کە بە کار دینا و دە دروست کردنی کۆنکریت بە درێژایی (12) کم و جۆگا لەلایەن ئەنداز یاریکی کوردەو سەر پەرشتی دە کرا بە ناوی (سالح بەگ)

(رووبەر و دانیشتوان)

ناحیە سەنگەسەر پێش ئەو هە ناحیە ژاراو هە لە سالی / 2000 لی جیا ییتەو رووبەرە کە (786) کم بە لام ئیستا بوو (608) کم 2 ژمارە ی دانیشتوانی سالی / 1989 (700) مال بوو ئیستا زیاتر لە (4380) مالە و بە گوێرە ی سەر ژمیری سالی (9031) کەس بوو بە لام ئەو ژمارە ی هەلکشاو بوو (21654) کەس لە سالی / 2005 دا لە حالی حازر دانیشتوانە کە (27000) کەسە،

(پانۆرامای سیاسی ناحیە سەنگەسەر)

بە هۆی پێگە ی جوگرافی و سیاسی شارە کە لە میژوو دا کە هەردەم لانە ی شۆرش و بەرخودان بوو لە هەردوو شۆرش ی کۆن و نوێ دا ئەو کارە سات و نەهامەتی یانە ی لای خوارەو هە ی بە سەر هاتوو :

- بۆ یە کەم جار لە سالی / 1965 بە هۆی رژیمی ئەو کاتە ی عێراقەو بە شیک ی شارە کە سوتا و پێران بوو و خەلکە کەشی ئاوارە بوو .
- لە 25 / 9 / 1968 لە شەریکی بی وینە دا گەورە ترین داستان ی شۆرش ی لی تۆمار کراوە و زیاتر لە (11) سە پارە ی رژیم سوێنراوە .
- حکومەتی ئەوسای عێراق لە تۆلە ی ئەو داستانە ی سالی / 1968 لە 14 / 5 / 1969 سەنگەسەر بە تەواوی لە سەر دەستی ملازم داود کە قیادە ی

سوپای عیراقی کردووه سووتاوه و ویران کراوه .

- له سالى / 1974 به خهستى تۆپاران کراوه خه لکه کهى بۆ چهند جار ئاواره بووه و بهردهوام له و ماوه په دا له ژیر مهترسى بۆمبارانى فرۆکه و تۆپاران دا بووه، ژيانى له ناو نه شکه و تهکانى ده و روبه رى دا به سهر بردووه .
- له سالى / 1983 هاوده نگ و هاوهه لوئست له گهل باقى راپه رينى شاروشاروچکهکانى دیکه ی کوردستان نه ویش راپه ريوه و خه لکانى کى بريندار و شه هيد و راپه رچى زيندانهکانى کراوه .
- له سالى / 1988 دا کاتيک ئوردوگای (بهسته ستين) راگويزران بۆ ئوردوگای زوره ملى ی حاجاوا، نه وهش بووه هۆى نه وهى خه لکی ناو سه نکه سه ر جارتيكى تر ئاواره ی تيران ييت .
- له 9 / 6 / 1989 به يه کجارى راگويزراوه و شاره کهى له گهل زهوى تهخت کراوه و نه وه خه لکه ی که ماپووه راپه رچى ئوردوگا زوره ملى کانى (حاجاوا، بازيان، خه بات، که وورگوسک، داره توو، تۆبزاوا، جديده، هند) کراوه .
- له 4 / 3 / 1991 له يه که م چه خماخه ی راپه رين له خه بات له گهل خه لکی قه لادزى به يه که وه وه ک پشه ر راپه رين و دواتر له 5 / 3 / 1991 له ته قينه وه ی راپه رين دا له رانيه شه هيد (محمه د احمد ئالى) وه ک يه کپک له شه هيد ه کانى راپه رين که خه لکی سه نکه سه ره له ده ست به سه ردا گرتنى مونه زه مه ی رانيه دا له به رده م مونه زه مه دا شه هيد بوو .
- دواى په يماننامه ی سالى / 1975 ی شوم که سياسه تى سوتماک کردن هاته ئاواره حکومه تى عیراق ته و اوى گونده کانى سه ر سنورى ناحيه ی سه نکه سه رى راگواست بۆ چهند ئوردوگا يه کى زوره ملى له ده وروبه رى ناحيه ی سه نکه سه ر به ناوى (کوتمان، په سته ستين، توه سوران، بايه وان) که له سالى / 1977 به دواوه په يره و کرا، به لام له دوايدا جارتيكى تر نه وانه ی ناوبراون و خودى ناحيه کهش له سالى / 1988 و 1989 به يه کجارى راگويزران ويران کردن و چۆل کردنى يه کجارى نه و ناوچه ی گه وره ترين کاره سات و نه هامه تى به سه ر خه لکه که يدا هيئاو پيکه اته ی کومه لايه تى نه و ناحيه يه ی گۆرى .

(سه نکه سه ر له پيگه ی شو رشدا)

سنورى ناحيه ی سه نکه سه ر سه ره راي سى جار روخواوه و سوتاوه و 68 کادىرو فه رمانده ی سياسى و عه سکهرى و پيشمه رگه ی له شاخ شه هيد بووه به سه دان پيشمه رگه شى هه بوه له شاخ و دواى راپه رينيش 70 شه هيدى هه يه هه ميشه لانه ی شو رش بوه و سه روکى هه ريميش به و ته ی خۆى له سه نکه سه ر چه کى کردۆته شان و شو رشى نويش هه ر له و ده قه ره و قه نديل سه رى هه لدا به لام به داخه وه نه م شاره له که لاوه ده چى و زۆر که مى بۆ کراوه و ئوميد ده که م ئاورپک له ئاوه دان کردنه وه ی بدريتته وه و بوارى کشتوکالى ببوژينه وه و ده رويه کى لى بکرتنه وه .

(سه نکه سه ر و لايه نى ئابوورى و کشتوکال)

په ريره ی پشتى داها ت و بژيوى خه لکی ناوچه که کشتوکال و ئاژه لدارى يه کشتوکاله کهش به هۆى نه و پرۆژه ئاودپرى يه ی که دووه م پرۆژه يه له عیراقدا و وه يه که م پرۆژه شه له پاريزگای سلیمانى که (10 000) ده هه زاردۆنم زهوى به راو ده کات له سه رده مى رژيما گه وره ترين سه رچاوه ی داها تى کشتوکالى بووه وه باشترين ناوچه ی به ره هم هيئانى تووتن هه ژمار کراوه له سه رتاسه رى عیراقدا، به لام به داخه وه ئيستا به هۆى که م ته رخه مى و نه بونى پلانى گونجاو له و بواره دا بوته هۆى نه وه ی که زهوى يه کان ئاوريان لى نه درپته وه وه کوو پيوست سوودى لى نه بينريت بۆ کشتوکال .

(لايه نى کومه لايه تى ناحيه که)

به هۆی پشتگۆی خستین و ئاور لی نه دانه وهی وه کوو پئویست له
 ئاوه دانگردنه وه و خزمه تگوزاری له ناحیه که و ده و روبه ری ده بینین، زۆر له
 بنه ماله دیاره کانی ناحیه که نه گه راونه ته وه ناحیه که به لکو له شاره کانی دیکه
 نیشته جی بوون وه ههروه ها بیزاری و ئاومیدی بۆته هۆی کۆچی گه نجانی
 ئهم شارۆچکه یه به ره وه هه نده ران و بی کاری له ناو ئاپۆره ی خه لکدا دروست
 بووه سه رباره ی ئه وه زه وی و خانوه کانیشمان تاپۆ نه کراوه که له سالی /
 1957 هوه ئهم زه وی یانه نیشته جین و به کاریان ده هینین و له گه ل
 خانوه کانیان

(لایه نی هونه ری و رۆشنیبری و وه رزشی)
 له بواری هونه ری و رۆشنیبری و وه رزشی.. هتد هه ر له کۆن و ئیسنادا
 به رده وام کۆمه لێک خه لک دانه پراو بووه لی ی و چه ندین گروپی هونه ری و
 شانۆیی و وه رزشی له م شارهدا به وه ی هه بووه و جی ی ده ستیان دیار بووه .

(ده رباره ی گه شت و گوزار و شوپنه وار)
 ناحیه ی سه نکه سه ر ناوچه یه کی سروشت جوان و رازاوه یه و چه ندین
 شوپنی وا به دی ده کړیت که بۆ بواری گه شت و گوزار ده بیته جیگای تیرامانی
 گه شتیارانی ناوخوا و ده ره وه ی کوردستان وه ده بیته داهانێکی باش بۆ
 حکومه تی هه ریمی کوردستان، بۆیه پئویسته ئاورێکی جددی له و باره یه وه
 لی بدریته وه، بۆ نمونه (سوره دی، گۆر کیسوی، کونه ماسی، دۆلی سیوه یس
 و بناری چپای گه لاله، دۆلی شه هیدان) وه ههروه ها له روانگه ی
 شوپنه واریشه وه چه ندین شوپنه واری زۆر دیرینی لی به دی ده کړیت وه کوو
 (قه لاتی شه هیدان، ماخۆبزان که مالیکی نه زده ری لی ژیاوه، سه نکه سه ری
 کۆن، ده شتیوان) که گه وه ره ترین به لگه گورستانی ده شتیوانه که مێژوه که ی
 ده گه رپته وه زیاتر بۆ (2000) دوو هه زار سال له مه و به ر .
 (سامانه سروشتی و کانه یه کانی ناحیه که)
 سنوری ناحیه ی سه نکه سه ر ده ولمه نده به (نهوت، مس، به ردی خه لوزی،
 به ردی گرانی، ئاسن) له بناری قه ندیل وه کوو که ره سه یه کی خا وه یه،
 پئویستی به ئاورلی دانه وه هه یه له لایه ن حکومه ته وه
 سه نکه سه ر له چیه وه هاتوه)
 دوو بۆچونی جیاواز هه یه یه کیکیان ده لی له کۆندا سه نکه سه ر به ردیکی لی
 بوه وه کو سه نگی سه رواپوه واته به رده که له شیوه ی به ردیکی وه کو سه ر
 وابوه و نه وی تریشیان ده لی له سه رده می کۆندا سه نکه سه ر جیگای
 ململانی و شه ر بوه بیه هه میشه سه نکه ری شه ر کردنی به چوار ده وری
 خۆیدا لی داوه بۆ به رگری کردن
 سه رچاوه: عوسمان سه نکه سه ری - ماله پری قه لادزی

تایبه تمه ندیه کانی بابته
 جۆری شوپن / شوپنه وار: شارهدی
 زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی
 شماره کان: رانیه
 ولات: باشووری کوردستان

كۆيىك رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 1530

سەھلج

<http://www.kurdipedia.org/?q=20141116095051118136>

...

تایبەتمەندییەکانى بابەت

جۆرى شوپىن / شوپنەوار: گوند

زمان - شپۆهزار: کرمانجی باکوور - بادینی

ولآت: باشووری کوردستان

كۆيىك رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 1531

سەھۆلان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120645>

یەك له گوندەکانى رۆژهلات

تایبەتمەندییەکانى بابەت

جۆرى شوپىن / شوپنەوار: گوند

ولآت: رۆژهلاتى کوردستان

كۆيىك رېسپۆنس كۆد:

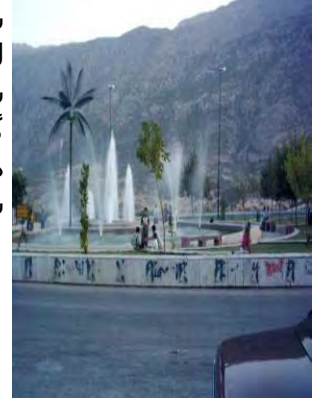

بابەتى ژمارە: 1532

سەولوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=200910021010292065>

شارۆچكەى سەولوا لە ناوچەى هەورامان لەسەر رینگای سنە بۆ مەریوان و لە 95 کیلۆمەتری رۆژھەلاتی سنە لە پارێزگای کوردستان هەلکەوتووہ. سەولوا خاوەنی چەندین تاییەتمەندی سروشتی سەرنجراکێش و دیمەن گەلێکی زۆر جوانە و گوندەکانی سەر بەم شارۆچکەپە لە هەر خۆشتەری و دێرفێنتەری ناوچەکانی پارێزگای کوردستان. سەرچاوە: مەنووجێەر جیھانی - مالبەری پەپامنیەر

تاییەتمەندیەکانی بابەت

جۆری شوێن / شوێنەوار: شارەدی

زمان - شیوەزار: کرمانجی هەورامی

ولایت: رۆژھەلاتی کوردستان

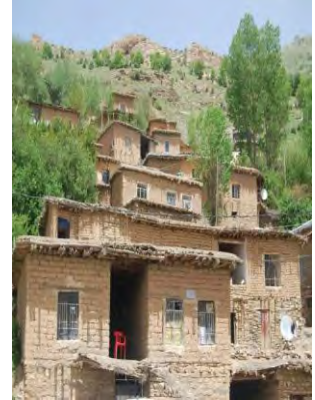
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1533

سەکران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420243192439>

تاییەتمەندیەکانی بابەت

جۆری شوێن / شوێنەوار: گوند

زمان - شیوەزار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شارەکان: چۆمان

ولایت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1534

سەکری سەکران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012071322234767551>

باله كاپه تی

تایپه تمه ندییه کانی بابه ت
جۆری شوین / شوینه وار: گوند
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 1535

سه لاهیه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420400592513>

...

تایپه تمه ندییه کانی بابه ت

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شاره کان: مه خموور

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 1536

سه لته کولتو

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120646>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایپه تمه ندییه کانی بابه ت

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه لات کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 1537

سه له سی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757671>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شاره کان: مه‌ریوان

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1538

سه له سی خواروو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757670>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شاره کان: مه‌ریوان

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1539

سه‌ید سادق

<http://www.kurdipedia.org/?q=20081213180841640>

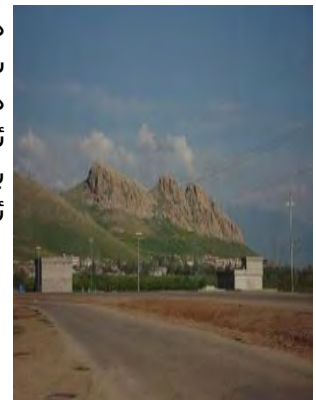
ده‌که‌وێته ناوه‌ندی ناوچه‌ی شاره‌زوروه، له‌ ساڵی 1956 پیرپاری به‌ شاره‌دیوونی دراوه، به‌ شیوه‌یه‌کی به‌رچاو ساڵانه به‌ پپی ئامار % 17 رێژه‌ی دانیشتوان روو له‌ زۆربوون ده‌کات، ئیستا زیاتر له‌ 68 هه‌زار که‌س نیشته‌جینی ئه‌و شارهن.

به‌ هۆی زۆری دانیشتوانه‌که‌ی ئه‌و شاره له 2007/2/21 به‌ پیرپاری نه‌نجومه‌نی وه‌زیران کرایه‌ شارۆچکه‌.

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: شارۆچکه

زمان - شیوه‌زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

سلیمانی
باشووری کوردستان

شاره‌کان:
ولآت:
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1540

سه‌یدان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120647>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند
رۆژه‌لاتی کوردستان
ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1541

سه‌یداوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120648>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند
رۆژه‌لاتی کوردستان
ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1542

سه‌یداڤا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621698>

گوندیکه سه‌ریه‌شاره‌دیی (سه‌رسنکی)

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولات: باشوورى كوردستان
كويك ريسپونس كود:

بابهتى ژماره: 1543

سهيدسارم

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120649>

يهك له گوندهكانى رۆژهلات

تايپهتمهنديهكانى بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولات: رۆژهلاتى كوردستان
كويك ريسپونس كود:

بابهتى ژماره: 1544

سهيرانبهند

<http://www.kurdipedia.org/?q=200909011002351970>

گونديكى مهرزى نيوان رۆژهلات و باشوورى كوردستانه، له رووى جوگرافياوه سه بهشارى بانهى رۆژهلاتى كوردستانه و له ديوى باشوورى كوردستان له رۆژئاواى شارى پينجوينه. خالتيكى مهرزى و بازرگانى يه و رۆژانه ئالوگورتىكى زورى بازرگانى تيدا نهجام دهدرت، ههروهها ژمارهيهكى زوريش هاولاتى باشوورى و رۆژهلاتى بهشيوهى قاچاغ هاتوو چۆى تيدا دهكهن. بههۆى ئهوهى كه مهرزىكى بازرگانیه، ئیستا كۆمارى ئیسلامى ئيران ريگه به خهلكهكهى نادهن كه لهوى نيشتهجى بن.

سهرحاوه: نامهپهكى بهريز ههقال نهژاد سهبارته به گوندى سهيرانبهند له 2009-08-31

تايپهتمهنديهكانى بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
شارهكان: بانه
ولات: رۆژهلاتى كوردستان
كويك ريسپونس كود:

بابهتی ژماره: 1545

سه‌پرانبه‌ند 2

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010114074021340>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1546

سه‌یغناوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120650>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1547

شاتمان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120689>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1548

شاخکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621714>

گوندیکه سه‌ربه شماره‌دیی (دهوک)

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

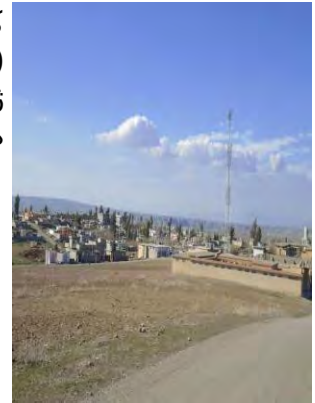

بابەتی ژماره: 1549

شاخۆلان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011070500024058410>

کومه‌لگه‌ی شاخۆلان، یان گوندی شاخۆلان ئەمه وێنه‌ی کۆمه‌لگه‌ی (شاخۆلان) ه ده‌که‌وتته باکووری روژئاوای شاری (هه‌ولێر) له دووری 30 کلم، ژماره‌ی دانیشتووانی 10000 که‌س مه‌زه‌نده ده‌کریت زۆریه‌ی دانیشتووانه‌که‌ی پێشمه‌رگه‌ن و ئەوانی دیکه‌ش فه‌رمانبه‌رن.

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: شماره‌دی

کرمانجی باشوور - سۆرانی

زمان - شیوه‌زار:

هه‌ولێر

شاره‌کان:

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

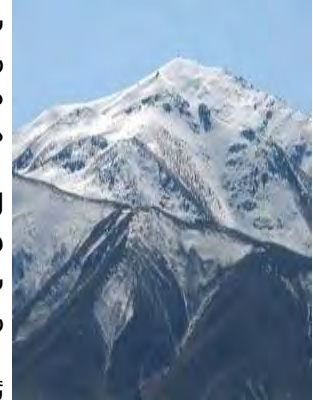

بابەتی ژماره: 1550

شاخی رووش

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012012122273763969>

شاخى رووش له 5 كیلومەترى باشوورى رۇژئاواى شارى سەقز، له رۇژھەلاتى كوردستان هەلكەوتوو. بەرزايى ئەم چيايه له ئاستى دەريا 2317 مېترە و له بواری جوگرافيايى دا له 46 و 14 دەرەجەى باكوور و 36 و 08 دەرەجەى رۇژھەلاتدا هەلكەوتوو.

له گوندەکانى دەوروپەرى دەتوانين ئامازە بە گوندەکانى: خەيیر، قشلاخى قازى، هيجانان و سەلتەكەلتوو بکەين و ريگە سەرەکیهکانى هاتووچۆى ئەم شاخه له گوندەکانى خەيیر و هيجانانەوه تپەر ئەيیت و دوورترین ريگەش ريگای هيجانانە که له بەشیکیدا ئەبى بە دەست بەم شاخەدا سەرکەويت.

ئەم کپوه له بواری سەرچاوهى ئاويدا زۆر دەولەمەندە و له هەر 4 وەرزی سالدا شاخەوانەکان ئەتوانن کەلک له کانیهکانى وەربرگن، هەر بۆيه شاخى رووش له هەندیک له نەخشەکاندا وەک هەماراوا ناوی لى هینراوه .

له شاخى رووشدا کۆمەلێک ئازەل وەک: گورگ، رپوی و کەرۆشک دەبيندري و له بواری گزۆگياشەوه ئەتوانين ئامازە بە دارى گۆيز، گەون، بادامى کپوی و... بکەين و له وەرزی بەهاريشدا بەريژەيکی بەرچاواو رپواس و قارچکى لى ئەروى .

له لووتکەى شاخى رووشدا هەنووکە کۆلەكەپەکی دەستکرد بە مەبەستى ريزگرتن له ياد و بيرەوهرى شاخەوانى کۆچکردوو محەمەد هەوراز، له لايەن کۆمەلێک له وەرزشوانانى شارى سەقز چيکراوه .

هەر وهها له سالى 1388ى هەتاويدا کۆمەلێک له شاخەوانەکانى ئەم شارە له بەرزايى 2100 مېترى شاخى رووش و له گۆشەى باشوورى رۇژئاواى شاخەکەدا شوپنيتکيان بۆ حەسانەوه و پشوووانى شاخەوانان درووست کرد که بە مەبەستى يادەوهرى شاخەوانى کۆچکردوو سەقزى خوالپخوشبوو عەبدوللا راشدى، ناوی ئەويان لپناوه.

شاخى رووش بە يەكێک له سەرنجراکپشترين کپوهەکانى سەقز دپتە ئەژمار و هەموو ساليک کۆمەلێکى بەرچاوا له شاخەوانانى شارەکانى دەورووبەر بە مەبەستى سەرکەوتن بەم شاخەدا روو له سەقز ئەکەن. شايانى باسە که بەرچەوهنى جوانى ئەم کپوه بۆ سەقز و کپوهەکانى بەردەرەش، جەوشەن، وەنەوشە و چل چەمە، بوەتە هۆى خۆشەويستى و سەرنج راکپشى ئەم کپوه.

سەرچاوه: ناوەندی هەوالنیری سەقز

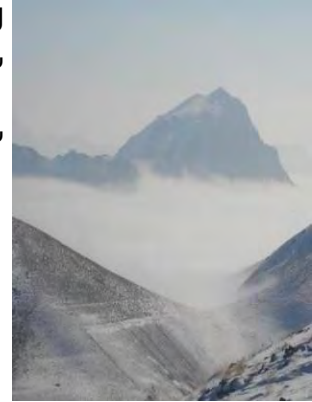

کویک ریسپۆنس کۆد:

شاخه گهوره

<http://www.kurdipedia.org/?q=201001071123123147>

له 10 کیلۆمېتری باشووری رۆژئاوای شارێ سەقز هەلکەوتوو و بەرزایی ئەم شاخه له ئاستی دەریا 2252 مېتره و له بواری جوگرافیايشهوه له E: 36/07447 و 46/1803 N: هەلکەوتوو. سەرچاوه: مالمپەری سەقز

تایبهتمه ندىیهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: چیا

سەقز

شارهکان:

رۆژههلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1552

شارانی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465857691>

گوند

تایبهتمه ندىیهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

مهريوان

شارهکان:

رۆژههلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1553

شارستين

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120691>

یهک له گوندهکانی رۆژههلات

تایبهتمه ندىیهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژههلاتی کوردستان

ولات:

بابەتی ژمارە: 1554

شارۆچکەى چەمچەمال

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012111013011273639>

میزووی

شارۆچکەى چەمچەمال بە یەکیک لە شارۆچکە دێرینهکانى کوردستان و ئێراق دەژمێردرێت و نزیکى ۱۰ کم لە گوندى (چەرموو) وە دوورە که بە یەکەم مەلبەند دادەنرێت که مروڤ کشتوکالى تێدا کردوو، ئەمەش بە ھێزترین بەلگە بە بۆ دێرینی ئەم شارۆچکە بە که لەو کاتەوێ مروڤى تێدا نیشتهجى بوو. ئەرگە جى لە رووی میژووپیەوێ سەرچاوەى ئەوتۆمان نیە لەسەر ئەم شارۆچکە بە بەلام بوونى قەلایەک لە ناوەراستى شارە که راستى و دروستى دێرینی ئەم شارە دەسەلمینى بە تاییەتى پاش دۆزینەوێ چەند پارچە ئاسەوارێک که میژوکەى دەگەرێتەوێ بۆ سەردەمى ساسانیەکان

قائیمقامیەت بە یەکیکە لە کۆنترین دەزگا میریەکان لەسالى ۱۸۵۱ ئیمیراتۆریەتى عوسمانى و دەسەلاتداران شارى چەمچەمالیان کردووە بە قەزا پاشان گوندیک دراوێتەو سەر با ناحیەى بازیان جارێکى ترو لە سالى ۱۹۲۲ سەر لە نوێ کراوێتەو بە قەزا تا ئستاش قەزایە

.....

ناوی شارۆچکە

سەبارەت بە ناوی شارە که چەندەین بیر و بۆچوون، بەلام زۆر بەی لە خالیک یە کدەگرنەوێ ئەوێش وەکو باس دەکرێت که لە کاتى خویدا ئەم ناوچە بە رەز و باخێکى زۆرى تیدا بوو و ھەر ماڵێک لە سەر رەز و باخى خوی بوو پاشان بە ھوى لافاوێکى گەرەوێ که ئەم ناوچە بە دەگەرێتەوێ زۆر بەی رەز و باخەکان لافاو رای دەمالی و خاپوورى دەکات، بەلام جارێکى تر و سەرلەنوێ ئەم شارە دروست دەکرێتەو.

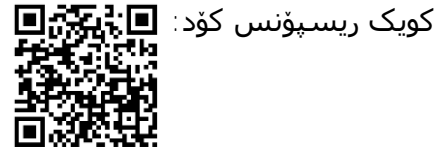
چەمچەمال لە کاتى فەرمانرەوایی بابانەکان بەشێک بوو لە خاکی سلیمانى و ئەوان ھەلیان سوراندوو تا سالى ۱۸۵۱ که دەولەتى عوسمانى سلیمانى داگیر دەکات لە کاتى داگیر کردنى ئێراق لە لایەن بەریتانیاوێ ئەم شارۆچکە بە خراوێتە سەر پارێزگای کەرکووک، لە کۆتاییى سالى ۱۹۷۵ دووبارە ئەم شارۆچکە بە خراوێتەوێ سەر پارێزگای سلیمانى و یەکیکى تر لە بیر و بۆچوونەکان لەسەر شارۆچکەى چەمچەمال ئەوێ که لە کاتى خویدا لەجەند ھوزیک شارى چەمچەمالى لە ئێرانەوێ ھاتوون شارۆچکەکانیان ئاوەدان کردۆتەوێ بەو ناوێ ناویان ناو.

سنوورى جۆگرافیا

شارۆچکەى چەمچەمال لە باکوورەوێ زنجیرە چیاى دەربەندى بازیان و لەرۆژھەلات رووبارى باسەرە و زى خوارویش روژئاواى ئەم شارە بە گردەکانى بانى مەقان باشوورى سنورى جۆگرافیای چەمچەمال دیارى دەکەن.

.....
چەمچەمال لە رووی ئابووریەوه

لە کونەوه خەلکی ئەم شارە خەریکی کاری کشتوکالی بوونەوه بژۆی خویان پی پەیدا کردووه بە تایبەت دانەوێڵە، وەکو گەنم و جو و نیسک و نوک، لە گەل ئەوەشدا ئازەلداریان کردووه و مەرو مالاتیان بە خێو کردووه. پەيوەندی و مامەلە کردنی خەلکی ئەم شاروچکەیه لە گەل شاری کەرکوک دا بەهیز بووه بازەرگانهکان و دانیشتووانی شارەکه بو دابینکردنی پیداوێستی بژۆی روژانه بو شاری کەرکوک چوون. چەمچەمال لە کازادا دەوله‌مه‌نده بە تایبەتی گازی سروشتی

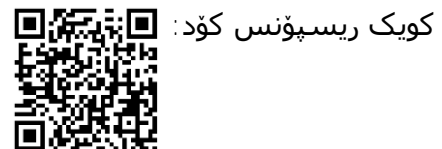
بابەتی ژماره: 1555

شاری روشنیری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012081114164672108>

شاری روشنیری

لایەزێک هەیه که لە ژبانی شاری سلێمانیدا ناتوانرێت هەرگیز فەرامۆش بکەیت ئەویش ژبانی ئەدەبی و روشنیرییه، که باخچهیهکی گەورەیه لهو بوارهدا پێشکەش به میژووی روشنیری کوردستان کردووه، هەموو ئەو بەرفراوانییەش بو دەوری بابان و دامەزراندنی شار و ماوه‌به‌کیش له سالانی ده‌وله‌تی عوسمانی هەموو مه‌لا و زاناکان شاعیر و نووسەر بوون و رۆلی مزگه‌وت و حوجره‌ش کهم نه‌بووه لهو بواره‌دا، سێ کوچکە‌ی بابان نالی و سالم و کوردی قوتابخانه‌ی شیعی بابان دروستده‌کەن و ئەگەر ئەو قوتابخانه‌یه له رووی ناوه‌رۆکه‌وه گەلێک دیمەنی له ئەدەبیاتی ئەمرۆماندا نه‌مايێت ئەوا فۆرمی ئەدەبیاتی ئەمرۆمان ئەوا هەر بەرپێشچوونی فۆرمی ئەو ئەدەبیە، ئەو زاره‌ی پێی دەنووسرێت هەر ئەو زاره‌یه، کهس نییه‌ بتوانی نالی و سالم و کوردی و مه‌ولانا خالید و مه‌لا عەبدوللای بێتوشی و شیخ ماری نۆدی و سه‌ید ئەحمەدی نه‌قیب و شیخ حسینی قازی و حاجی مه‌لا ئەحمەدی دیلێزه‌و محمه‌د فه‌یزی زه‌هاوی و جه‌میل سدقی زه‌هاوی و مه‌لا سالجی حەریق و سالج ئەفەندی ئاهی و تایەر به‌گی جاف و وه‌لی دیوانه‌ و عەلی بەرده‌شانی و زیوه‌ر مه‌لا عەبدوللا و ئەحمەد موختار جاف و مه‌لا عەزیزی موختی و پیره‌مێرد و بێخود و جه‌مال عیرفان و چه‌ندین نووسەر و شاعیری دوا‌ی سالی په‌نجاکان له یاد بکات، هەرچه‌نده هه‌ندێک له‌مانه‌ له‌ نۆیه‌کدا به‌هۆی ته‌سه‌وفه‌وه ناکۆکیان له‌ نۆواندا هه‌بووه که دیارترینیان شیخ ماری نۆدی که بووه‌ دوژمنی سه‌رسه‌ختی مه‌ولانا خالید. ئەم بواره‌ بەرفراوانه‌ ئێستاشی له‌گه‌لدا ریت سلێمانی تێیدا پێش‌ه‌نگه‌ و هه‌میشه‌ ئەو نووسەر و شاعیرانه‌ رۆلی به‌رچاویان له‌ بزوتنه‌وه‌ی کوردایه‌تیشدا هه‌بووه‌ و بونه‌ته‌ دابنه‌مۆی شو‌رشه‌کان، ناشکریت له‌سایه‌ی ئەم بواره‌ فراوانه‌دا ئەوه‌ له‌یاد که‌ین په‌که‌م چاپخانه‌ که له‌ کوردستان که‌وتیته‌کار له‌ سلێمانی بووه‌، په‌که‌م روژنامه‌ی کوردی له‌ کوردستان ده‌رچووێت هەر له‌سلێمانی بووه‌.(3)

بابهتی ژماره: 1556

شاریا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621715>

گوندیکه سه‌ربه شارهدتی (سیمیئل)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1557

شاریکه‌ند

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120692>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1558

شاره‌بان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009262222029663>

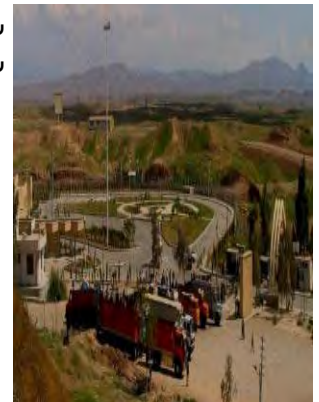
شارهدی - سلیمانی
سه‌رچاوه‌ی وینه: فه‌یسبووکی قه‌یس قه‌ره‌داخی

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: شارهدی

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1559

شاره زوور

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012112616231773957>

...

تایه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: ناوچه

باشووری کوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1560

شاره وانیی سلیمانی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012071300311469261>

...

تایه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: شوین

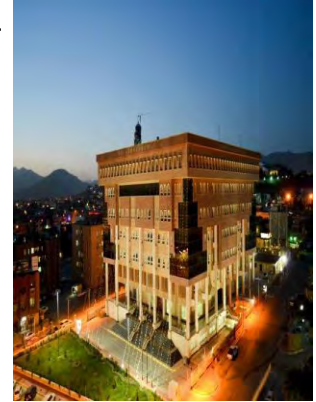
سلیمانی

شاره کان:

باشووری کوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1561

شاسوار

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757632>

گوند

تایه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

مه ریوان

شاره کان:

رۆژه لاتى کوردستان

ولآت:

كويك ريسپونس كود:

بابهتی ژماره: 1562

شاقه‌لا

<http://www.kurdipedia.org/?q=200907161245271836>

یه‌کێک له دێیه‌کانی ده‌وروپه‌ری شاری دیوانده‌ره‌یه له رۆژه‌لاتی کوردستان. به پێی ئاماری سه‌رژمه‌پیری سالی 2006، ئەم دێیه پێک هاتوو له 66 بنه‌ماله و ژماره‌ی دانیش‌توانی‌شی 434 كه‌سه. سه‌رچاوه: ويكیپیدیا

تایه‌تمه‌ندیه‌کانی بابته

جۆری شوین / شویننه‌وار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

كويك ريسپونس كود:

بابهتی ژماره: 1563

شالیشه‌ل

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120693>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایه‌تمه‌ندیه‌کانی بابته

جۆری شوین / شویننه‌وار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

كويك ريسپونس كود:

بابهتی ژماره: 1564

شامات

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120694>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایه‌تمه‌ندیه‌کانی بابته

جۆری شوین / شویننه‌وار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولّات:
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1565

شامان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012120814102274233>

...

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

زمان - شیوه‌زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شاره‌کان: سلیمانی

ولّات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1566

شانشین

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757656>

گوند

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

شاره‌کان: مه‌ریوان

ولّات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

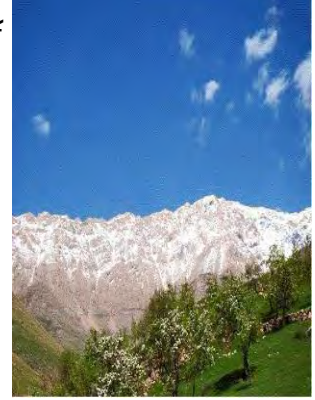
بابه‌تی ژماره: 1567

شاهۆ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012060413521165024>

چیا

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: چیا
وڵات:
کۆیک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1568

شاهیندیز

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120695>

یەک لە گۆندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
وڵات:
کۆیک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1569

شاهینی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120696>

یەک لە گۆندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
وڵات:
کۆیک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1570

شاهیهەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465957711>

گوند

تاییه تمه نندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

شاره کان: مه ریوان

ولات: رۆژه لاتى كوردستان

كویك ریسپونس كۆد:

بابه تی ژماره: 1571

شاونی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120697>

یهك له گونده کانی رۆژه لات

تاییه تمه نندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتى كوردستان

كویك ریسپونس كۆد:

بابه تی ژماره: 1572

شاوریکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621717>

گوندیکه سه ره شاره دپی (مانگیشکی)

تاییه تمه نندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری كوردستان

كویك ریسپونس كۆد:

بابه تی ژماره: 1573

شاوهلی

<http://www.kurdipedia.org/?q=200907161247111837>

یه‌کۆک له دێیه‌کانی ده‌رووبه‌ری شاری دیوانده‌ره‌یه له رۆژه‌لاتی کوردستان. به پێی ئاماری سه‌رژمێریی سالی 2006، ئەم دێیه پێک هاتوو له 56 بنه‌ماله و ژماره‌ی دانیش‌توانیشی 331 كه‌سه. سه‌رچاوه: ویکيپېدیا

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته‌ی ژماره: 1574

شاوه‌له

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120698>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته‌ی ژماره: 1575

شالیشه‌ل

<http://www.kurdipedia.org/?q=200907161249121838>

یه‌کۆک له دێیه‌کانی ده‌رووبه‌ری شاری دیوانده‌ره‌یه له رۆژه‌لاتی کوردستان. به پێی ئاماری سه‌رژمێریی سالی 2006، ئەم دێیه پێک هاتوو له 117 بنه‌ماله و ژماره‌ی دانیش‌توانیشی 660 كه‌سه. سه‌رچاوه: ویکيپېدیا

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 1576

شپیران

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120699>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 1577

شت یونس

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621718>

گوندیکه سهربه شارهدی (بیبو)

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 1578

شلیا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621721>

گوندیکه سهربه شارهدی (ئهتروش)

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 1579

شمشیر

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120700>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

رۆژه لاتى کوردستان ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 1580

شندوخا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621723>

گوندیکه سه ره شاره دپی (دهوک)

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

باشووری کوردستان ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 1581

شنروى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012012123181763973>

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: چیا

شاره کان: هه له بجه

باشووری کوردستان ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 1582

شنگار - شنگال - سنجار

<http://www.kurdipedia.org/?q=201001311506173349>

گه وره ترين شاروچكه ي كوردى ئيزيدى نشينه له باشوورى كوردستان.

تايپه تمه ندييه كانى بابەت
جوړى شوين / شوينه وار: شاروچكه
ولات: باشوورى كوردستان
كويك ريسپونس كوډ:

بابه تى ژماره: 1583

شنگارى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621724>

گونديكه سه ربه شاره ديپى (شنگار)

تايپه تمه ندييه كانى بابەت
جوړى شوين / شوينه وار: گوند
ولات: باشوورى كوردستان
كويك ريسپونس كوډ:

بابه تى ژماره: 1584

شنگالى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621725>

گونديكه سه ربه شاره ديپى (شنگال)

تايپه تمه ندييه كانى بابەت
جوړى شوين / شوينه وار: گوند
ولات: باشوورى كوردستان
كويك ريسپونس كوډ:

بابه تى ژماره: 1585

شنۆ

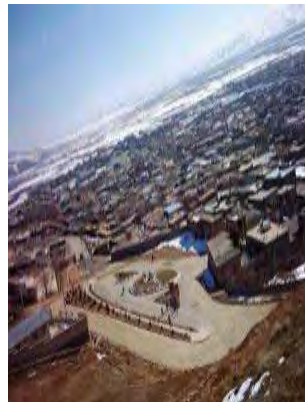
<http://www.kurdipedia.org/?q=200909081142561991>

شنۆ یه كێكه لهشارهكانی رۆژهلاتی كوردستان و دهكهوێته 75 کیلۆمهتری باشوری رۆژهلاتی ورمی (اورمیه)، ئاو و ههوایهکی سازگاری کویستانی ههیه و لهگهڵ باشووری کوردستان و باکووری کوردستان (عیراق و تورکیا) مەرزی هاوبهشی ههیه، پێشهی دانیشتوانی ئەم شاره کشتوکال و ئازهلداری یه و جاجم و بهرمالی نوێژ و فهرش و بهره له بهرهمه دهستی یهکانی ئەم شارهیه.

ئەم شاره خاوهنی سروشتیکی جوانه و لهدهورو بهری چەند دارستانیکی چر ههیه، جگه لهبوونی چەندین ئاسهواری میژوویی.

شاری شنۆ شارێکی تهواو کوردنشینه و ئایینی ئیسلام و مهزههپی سوننه پهیرهو دهکهن، بهلام سهرچاوه میژووی یهکان باس لهوه دهکهن که له رابردوو پهیرهوانی ئایینی مهسیحی و ئایینی دیکهشی لی بوون.

سەرچاوه: نامهیهکی بهرێز ههفال نهژاد سهبارهت به چەند شوێنێکی رۆژهلاتی کوردستان له 2009-0709

تایهتیهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: شارهدی

ولات: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1586

شوانکاره

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120709>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایهتیهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1587

شوشمی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120710>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1588

شوشمی سەرو

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120711>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1589

شووشەوان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012112417234073863>

...

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1590

شوکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013012622110275347>

سەر بەناحیەى سروچكى قەزای سەیدسادقە، شوکى دەكەوتنە نێوان بەرزایى بەرۆژ لەپشتى گوندو قەلای گیلەرەو شوکى لای راستو لەلای چەپیشەو دەلە زان (واتە دۆلى رەزان، بەوپییەى دۆلیکە کەرەزىكى زۆرى لێیە) و بەرامبەرى گوندى بەرزایى کورە کاژاوه، هاوکات دەكەوتنە نێوان گوندەکانى باراو وەندەرینەو کانى دێرکەو گیلەرەو کاژاوو ناحیەى سروچک.

هەلکەوتەى جوگرافى

ناوى گوندى شوکى لەشوینى جوگرافیەى سەرچاوەیگر تووه، ئەم گوندە دەكەوتنە دۆلیکەو بەخود شیویکەو هەربۆیە بەشیو یاخود شیوەکە هاتوو، پاشان دەماودەم گۆراو بوو بەشیوەکەو بەشووکەو پاشان بوو بەشوکی وەک شیوێ زارى خۆیان. وەک دەگێرنەو گوندى شوکى بەکێک بوو لەگوندە هەرە کۆن قەرەبالەکانى ئەو ناوچەى ئەم گوندە لەکۆندا 180 مالى تێدا بوو کە ئەمەش بەبیری بەتەمەنەکانى ئیستا نایەت بەوپییەش وتووینە 100 جووت گای بازووی جووتى تێدا بوو، ديارە بەهۆى گۆرانى شیوازی ژيان ژمارەى دانیشتووانى ئەم گوندەش گۆراو، لەپیش راگواستندا ژمارەى دانیشتووانى دەگەبشتە زیاتر لە 25 مال کەخەلکى گوند بوون، ئەمە جگە لەپیشمەرگەو لەو گەنجانەى کە هەندیکیان بەخێزانەکانیانەو لەسەربازى هەلاتبوونو هاتبوون لەم گوندە نیشتهجێبوون.

سەرچاوەکانى ئاو

دانیشتووانى شوکى، پشتیان بەستوو بەچەندین سەرچاوەى ئاو بۆ کشتوکالکردن لەگوندەکەدا کە ئەوانیش؛ چەمى شوکى کە چەمىكى گەرە بوو ئاویكى ئیجگار زۆرى هەبوو، هەموو مالەکان کشتوکالیان لەبەردا کردوو، ئاوى ئەم چەمە گوندەکانى گورگەپەرۆ بزەنیان سوودیان لێوەرگرتوو و تادەگەپشت بەچەمى قەلاچوان، بەلام ئیستا زۆر کەمیکردوو بەتایبەتى ئەمسال، سەرچاوەى کانى بەراش کە ئیستا وشکیکردوو، کانى قەوال ئاویكى زۆرى هەبوو تۆرى ئاوى گوند لەسەر ئەم کانیه دروستبوو ئاویكى زۆر سازگارى هەبوو کە بەبۆرى هاتبوو ئاو گوند، بەداخووە سێ سالی بەهۆى وشکەسالییەو وشکیکردوو، کانى خواروو کە بەلای خواروو گونددا دەروات ئیستا ئاوى زۆر کەمە، هەرۆهە کانى ئەلیاس کە ئیستا وشکیکردوو، ئەمە جگە لەچەندین کارێز کەهێ تاکە مال بوون بۆ مەبەستى پێداویستى رۆژانەو کشتوکالکردن بەسوودبوون، ئەوانیش؛ کارێزى کانى ئەلیاس، کارێزى جەبار حەمە ئەمینو کارێزى یوسف محەمەد، کارێزى موعتەسەم ئەحمەدو کارێزى ئەحمەد عەبدولپەرەحمان، کە پێدەلێن (دێ کۆن) و کارێزى کانى قەوالو کارێزى شێخ غەریب کە ئەم کارێزانە کە سینو تەنھا خواوەنە کە دەتوانن بۆ کشتوکالکردن سوودی لێ وەرگیرێت، بەپێچەوانەى چەمى شوکى کە گشتى بوو. جگە لەبیرىكى ئیرتیوازی کە شەبە کەى ئاوى گوندى لەسەر ئەمیش ئاوە کەى کەمەو تەنھا بەشى بیست دەقە ئاو دابەشکردن دەکات، نزیکەى 12 بیری تری تێداپە کە بۆ خواردنەو پێداویستى رۆژانەو زۆر کەمیش بۆ کشتوکالکردن بەکاردهێنرێت.

کەمبوونەو هەى بەروبووم

لەبەر ئەو سەرچاوە ئاوانەى کە لەسەرەو ئەمەزەمان پێکرد، توتبو مەرەزەپەکی زۆر دەکرا کە سالانە 100 باتمانیان وەک خۆیان دەلێن لێدەفرۆشتەو، خەلک لەگەرمیانەو دەهاتن بۆ توتن کرین، چونکە توتنى شوکیو گورگەپەر بەناوبانگ بوون، هەرۆهە گەنم جوو نيسكو نوکو تەماتەو بامبو شوتیو لوبیاو خەپارو چەندین سەوزەى تری تێدا دەکرا، ئەمەجگە لەپەرەزو

باخه چواله و قهيسيو قوڭو هه نارو هه نجيرو گوڙو بهروو و داره بهن، بهلام ئيستا زوربه زوري ئه و بهروبوومانه ناکرښ، چونکه ناوچه که پان شاخاويو بهرده لانه و به گاجووت جارن زهوييه که ده کيلرا، بهلام ئيستا به گاجووت ناکرښ هه نديک چيگه به ربوومه که به ده راسه به چووک ده دورينه و هه بهرده ستناکه ويټ، هه روه ها که مپي ئاوو وشکه سالي زوربه زوري ئه و سه رچاوانه و وشکه دووه يان زور که مئاو بوون، هه ربويه کشتو کالکردن که مپوته وه ئه مه له لايه کو له لايه کی تریش به ربوومه کانين وه ک خوځيان ده لښن پارهي که ئه و تو ناکات که بزيويي ژبانين دهریکاتو به قهده هيلاکيان يټ، دانيشتووانی ئه و ناوچه به داواکارن که حکومت کيشه به يټاويان بو چاره سه ربکات، ئه ویش به دروستکردنی به نداويکی ئاوو عه مبارکردن له پشتمی ماله کانو به کارهينانی ئاوی عه مبارکراو له وهرزی هاوینو له کاتی پويستداو بو پيشخستنو ژباننده وهی کشتو کالکردن له ناوچه که دا.

چول بوونی گونده که

شوکی سالی 1986 سووټينراوه و خه لکه که به ئيفای عه سکه ری براونه ته ناحیه به رزنجه و معه سکه ری زهلی، ته نها شه ش پياو له گوند مابوونه وه که خوځيان شاردبووه و ئه و شه وه له ناو گوند کاريان کوژاننده وهی ئه و مالانه بوو که گريان تبه درابوو، ئه وانیش توانين ته نها سی مال بکوژيننه وه و چواری تر به ته واوه تی سووتان، به هه ولی پياوچاکان دواي شه ویک خه لکه که ئازادکرانو گه رانه وه ناو گوند، به لام هه ر له ژير هه ره شه ی رژیمی ئه و سادابوون، ئه وه بوو پاش چند مانگیک جاریکی تر به ر هپرسی توپارانی رژيم که و تنو دوو مالی تر سووتاون، پاشان بو دواچارو له سالی 1987 دا خه لکه که به ته واوه تی داگيراو خانوه کانينانو ره زو باخه کانين به ته واوه تی سووټينرانو خه لکه که شى روپان له شارو شاروچکه کان کرد تادواي راپه رنه مه زنه که سالی 1991 خه لکه که گه رانه وه سه رزندی باو پيرانيان، به لام به داخه وه نه بان تواني وه ک پويست زه ويو باخه کانين بيوژيننه وه، ئيستا و جاریکتر راگواستن ده ستيپيکرده و ته وه که 10 مالیکی تيداماره ئه وانی تر گواستويانه ته وه له به رنه بوونی خزمه تگوزاری پويست که له گه ل پيشکه و تنی ئه مړوی کومه لگه دا بگونجيت.

له گه ل دروستبوونی شوکيدا مزگه وتی تيدا دروستکراوه و په که م مه لای مزگه وت خوالځو شيوو مه لا صالح بووه و ئيستا ش مه لا مو عته سه مه، ئه م گونده له سالی 1979 دا بو په که مجار خوځيندنگه ی تيدا کرايه وه، که مامؤستا سه عدی هه ورامی په که م مامؤستای گونديوو، ئيستا خوځيندنگايه کی گونجاوی تيدا دروستکراوه، به لام تاشه شه می سه ره تاييه، بو په زوربه ی زوری خيزانه کان له به ر خوځيندی منداله کانين ناچارده ين گونده که جيپه پلنو بچنه شارو شاروچکه کان.

حه وت ناشی ئاو

شوکی له کوندا به هوی بوونی چه ميکی گه وره ی وه ک چه می شوکی حه وت ناشی ئاوی تيدابووه، خه لک له ناوچه جيا جيا کانه وه ده هاتن بو شوکیو گورگه به ر بو باراش هارين که له و سه رده مه دا چيگا و بايه خی به رچاوی خوی هه بووه.

له که سه ديارو به ناوبانگه کاننی ئه م گونده؛ خوالځو شيوو حاجی ئه حمه دی حسه ين عه بدولره حمان بووه که ده گيرنه وه به ولاخ چوته زياره تی مه که که و مه دينه و به جيپه يانی فه ريزه ی حه ج، له کو تايی هه شت سه ده کاند که زياتر له سالیکی پچووه بو چوونو هاتنه وه، خوالځو شيوو شيخ مارف که خه لکی گوند بووه له شه ری ده ربه ندی بازيان له شورشى شيخ مه حمود شه هيد

کراوه، خوالېخوښبوو سابیری مام رهزا که ریشسپیو خه مخوری گوند بووه و هه میسه هه ولیداوه کپشه کان چاره سهریکات، هه روه ها خوالېخوښبووان حاجی که ریم هه مه سالحو عه بدولپره حمان ره حیمو عه بدوللا قادر نه حمه دو شیخ مارف که نه مانه ریشسپیو خه مخوری گوند بوونو هه ریه که و له سهرده می خویدا خه مخور بووه و کپشه کان چاره سهرکردووو خوالېخوښبوو مام ره حیم عه بدوللا نه حمه د جهراحی گوند بووه که سیکی شارهزا بووه له گرتنه وهی شکاویو له چیچوونو ئیستاش مام ره سول حه مه نه مین جهرایکی لېهاتوو و ده ستره نگیه که شاره زاییه کی باشی هه یه له جهراییداو له زیناندا ماوه، له ژانیشدا خوالېخوښبوو، پوره پیروزه علی مامانی گوند بووه که سیکی کارامه و لېهاتوو بووه و دواي نه ویش پوره حه لاو ره حیم مامانی گوند بووه، که ئیستا ته مه نی نزیکه ی حافظا ساله و به داخه وه چاوه کان له ده ستره اووه له کاره که ی دور که وتوته وه.

لانکه ی شورشو پېشمه رگه

یه کپک له سهره ریه کان تری نه م گونده له سالی 1982 بو 1984 لانکه ی مه لیه ندی 1 ی.ن.ک بووه، چه ندین چالاکي پېشمه رگه له گونده دا کراوه و مالی چه ندین سهرکرده له نپو نه م گونده دا بووه له وانه؛ شه هیدی سهرکرده جهرمانو حاکم قادرو ناسوی شیخ نوریو حاکم سهردارو چه ندین سهرکرده و پېشمه رگه ی تر، به هوکی زوری ژماره ی دانیشتوانی له وکاته دا وایکردبوو که سی دوکانی وشکه ی تېدا بکریته وه و که بابخانه و قه سابخانه ی تېدا بووه و ته نانه ت سهرویخانه ی تېدا بووه.

له راستیدا زورچار ده وتربت؛ حکومه ت به شیکی گونده کان پشنگویشتوووه خزمه تگوزاری پویستی پشککش ناکات، ده کرا پشینه یه کی بو کپینو مهرومالات هه بوایه بو گوندنشینانو که فالتی لی وهریگرتایه و تاچه ند سالیک بوپان نه بوایه بیفرۆشنه وه، نه وه هاوکاریه کی گوره ده ییت بو نه و که سانه ی که تاره زوی مالات به خپوکردن ده که نو توانای داراییان نیه. له پش راگواستندا مهرو مالاتی زور له م گونده به خپو ده کرا، به لام له بهر نه بوونی هیچ خزمه تگوزاریه ک له ناو گوند، کورو کچانیان که هاوسه رگریی ده که ن یه کسه ر گوند جېده هیلنو که نه کانبشیان زوربه یان بوون به پېشمه رگه و پولیسو ناسایش، به وهش ده ستیکار له گونده که دا نه ماوه له بهر بیهرنامه یی حکومه ت، ته نها به ته مه نه کان له گونده کاند ماون، که نه وانیش توانایان به سهر کاره کاند ناشکی، ناشکراشه مالات به خپوکردن خه لکیکی زوری ده ویت، چونکه کاریکی گرانه. ئیستا گونده که کاره پای نیشتمانی پنگه یشتوووه و هیچی که متر نیه له شاره کان، به لام ریگاکه یان تیکه له ریژنکی خراپه و تا ئیستا جاده ی قیرپان پینه گه یشتوووه، کپشه ی که مئاویان هه یه، بنکه ی ته ندروستی تېدا نیه خه لکه که ی بو چاره سهر ده چنه بنکه ی ته ندروستی گوندی باراو.

3500 نازه ل

له پش راگواستندا نه م گونده زیاتر له 3000 مهرو بزنی تېدا بوو له گه ل زیاتر له 500 ره شه و لاخو هه روه ها ئیسترو ماینو گوپدریژیش بو کاروباری گواستنه وه، به لام ئیستا نزیکه ی 800 سه مهرو بزنو 500 سه ریک ره شه و ولاخی تېدایه، له بهر که میی بارانو نه بوونی له وه رگا و که مده رامه تی خه لکی گوند، به و ریژه یه که میکردوووه.

سه رچاوه: سوزان که ریم - مالپه ری کوردستانی نوی

تاییه ته ندیه کان ی بابته
جوړی شوین / شوینه وار: گوند

زمان - شیوه‌زار:
شاره‌کان:
ولات:
کویک ریسپۆنس کۆد:

کرمانجی باشوور - سۆرانی
سلیمان
باشووری کوردستان

بابه‌تی ژماره: 1591

شویشه

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120712>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند
رۆژه‌لاتی کوردستان
ولات:
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1592

شوی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120713>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند
رۆژه‌لاتی کوردستان
ولات:
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1593

شوینه‌گه‌شتیاریه‌کانی پارێزگای هه‌ولێر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012082708532772387>

پایته‌ختی هه‌ریمی کوردستانی عێراقه , به یه‌کێک له شاره هه‌ره کۆنه‌کانی کوردستان و ناوچه‌که
داده‌نرێت. له رووی جوگرافیه‌وه به دووری ۳۵۰ کم ده‌که‌وێته باکووری به‌غدا. نزیکه‌ی 3 هه‌زار سال پ.ز.
له ده‌قه سۆمه‌رییه‌کان به (ئۆریلۆم - ئۆریلیۆم) و له ده‌قه بابلی به (ئه‌ربائیلۆ) هاتووه. ئه‌م هه‌ریمه

بەلانىكى شارستانىيەتە كۆنەكان دادەنرېت و ژيان بۇ يەكەم جار لېرەو دەستى پېكردووه. ئەشكەوتى شانەدەر كە مېژووەكەى بۇ 60 ھەزار سال پېش زاین دەگەرېتەووه لانكى ژيانى مرؤقى نىادرتال بووه، گوندى زەوى چەمى كە مېژووەكەى بۇ (12) ھەزار سال پ.ز دەگەرېتەووه، ئاماژەى ھەبوونى شارەستانىيەتتىكى زۇر كۆتن و وەرچەرخانىك بووه لە ژيانى مرؤقى ئەو كات كە لە ژيانى ئەشكەوت بۇ ژيانى كشتوكال و ئاژەلداری. شاری ھەوېر زياتر لە 100 مېوانخانە و مۆتېلى گەشتیاری و زياتر لە 100 چېشتخانەى تېدايە، دەیان مزگەوتى كۆن و چەند شوپنەوارىكى گرنكى لېيە، دەیان پارک و 3 پاركى گەشتیاری و چەند شارىكى یاری و دەیان بازاری گەرەى سەر دەم و بازاری میلی لېيە. نزیكەى 10 زانكۆ و چەندان پەیمانگا و دامەزراوہى زانستى لېيە، مۆزەخانەى شارستانى و كولتورى و ئەنتىخانە و كتىپخانەى گشتى لېيە. لە دەرەوہى شارىش چەندان شوپنى جۇراوجۇرى گەشتیاری لى ھەلكەوتووہ. لېرەوہى چەند شوپنىك دەخەینەروو:

فرۆكەخانەى نېودەولەتى ھەولېر

بە دوورى 5 كم دەكەوتتە باكورى رۇژئاواى شاری ھەولېر. لەدواى رووخانى رژیمی پېشوو، حكومەتى ھەرىمی كوردستان پىاری دروستكردنى دا، پېشتر شوپنەكە بنكە سەربازى كۆنى ھەولېر بوو، ئېستا كراوہتە فرۆكەخانەىكى مۆدېرنى شارستانى كە وەكو دەروازەىكى گەرە بەرەو جیھان كارەكات و رۇژانە پېشواری لە ھەزاران مېوان و گەشتیار دەكات . ئەم فرۆكەخانەى كۆمپانىاى (سكۆت وېلسن) بەرىتانى دىزاینى داناوہ و كۆمپانىاى (ماكيۆل جەنگیز) پېش پرۆژەكەى جېبەجى كەرد، ئەم فرۆكەخانەى بە شىوہەىك دروست كراوہ كە سالانە تواناى وەرگرتنى (3) سى ملیۆن گەشتیاری ھەى و لە 16 دەروازەو 6 پردى جېگىرى ئاسمانى لەخۆدەگرت . ھەرەوہا تېرمىنالى كارگۇزارى نوئ بە شىوہەىك دروستكراوہ سالانە تواناى 280 دوسەدو ھەشتا ھەزار نۆنى ھەى، جگە لە تېرمىنالى سەرەكى، تېرمىنال و ھۆلى پېشواری مۆدېرن و خزمەتگوزارى VIP ھەى . ئەم فرۆكەخانەى بەكېكە لە درېژترىن رېرەوہكانى نىشتنەوہى فرۆكە لە جیھاندا كە 4 ھەزار و 80 مەترەو بەكېكە لە درېژترىن پېنج رېرەوى نىشتنەوہى فرۆكە لەسەر ئاستى جیھاندا .

مېژووى ھەولېر

مېژووہكەى دەگەرېتەووه بۇ ھەزارەى شەشەمى پ.ز وەك لە نووسراوہ سۆمەرى و بابلیەكاندا بە (اروبېلم – ارېيلا – اروبل – اربائیلۆ) ناوى براوہ كە لەو سەردەمە مەلبەندى پەرسىنى خواوہندى عشتار بووه، لە تشرىنى يەكەمى سالى (331) پ.ز شەرىكى توندى لە نېوان سوپاى داریوشى فارسى و ئەسكەندەرى مەقدونى روودەدات لە (گەلى كرانىك) كە (30) كم لە ھەولېر دوورە لە نزیك گوندى (گۆكمېلا) لە دەستە راستى زىى گەرە و لە بەر شارەزا نەبوونى داریوش بە تەواوى لە ناوچەكە جەنگاوہرەكانى خۆى لە كەنارى زىيەكە كۆ دەكاتەوہ بە پېچەوانەوہ ئەسكەندەرى مەقدونى ھېرش دەكاتە سەر داریوش و بەسەر سوپاىكەى زال دەپېت بەمەش ئىمپراتۆرىيەتى فارس كۆتایى پېدیت، مېژوونووہ يۆنانى كۆنەكان ناوى ھەولېر لە ناو كۆتېەكاندا وەكو خۆى نۆمار دەكەن ئەمەش واى كەرد سەرنجى ھەموو دونیا بۇ كوردستان رابكېشیت و ناوى ھەولېر لە ئەنجامى جەنگى ئەرىيلا بكەوتتە ناو تابلۆ و بەلگەنامە و ھونەرە مېژووېيەكانى ئەوروپاوه، بناغەىكى پتەوى بۇ ناساندنى رۇژ ھەلات و كوردستان دامەزراند .

قەلاى ھەولېر

ئەم قەلاىە دېرىنترىن قەلاىە لە جیھاندا، دەكەوتتە ناو جەرگەى شاری ھەولېر ئەم قەلاىە (25) م بەرزە لە رووى زەوى، وە بەرزى قەلا لە سەر ئاستى رووى دەريا (431) م رووبەرەكەى (110,000) م مېژووى بىناسازى كردنى دەگەرېتەووه بۇ (6000) سال پ.ز، وە خانووہكانى قەلاى ھەولېر لە (506) خانوو پېك ھاتووہ قەلا لە سى گەرەك پېكھاتووہ (سەراى – توپخانە – تەكیە) خانووى چىنى دەولەمەندەكان لە گەرەكى سەراى قەلاتە بەھۆى بەكارھێنانى بنیات و بناغەى توندو بەھىز، بەرگەى

ھۆكاری رۆزگاری گرتووه بۇ ماوه يەككى درېژ. وه نهخش و نىگارى زۆريان تېدا به كارھېناوه ئەمەش بۆتە ھۆى ئەوھى سەرنجى گەشتياران بۇ خۇيان رابىكېشىت .

مزگەوتى قەلای ھەولېر:-

مزگەوتى قەلای ھەولېر يەكەم مزگەوتە لە قەلای ھەولېر دەكەوتتە ناوھراستى قەلای (ياقوت حەمەوى) لە كۆپىيى (معجم البلدان) باسى ئەم مزگەوتەى كر دوو لە سالى (1220 ز) ، ھەر وہا (ابن مستوفى) لە نووسىنە كانىدا (تاريخ اربل) ناوى نا (مزگەوتى قەلای) ، ئەم مزگەوتە چەندىن جار نۆژەن كراوھتەوھ وەكو سالى (1719 – 1720 ز) كە ئەم مېژووھ لەسەر مېنبەرەكە نووسراوھ .

گەرماوى قەلای:-

گەرماوى قەلای مېژوووى ئەم گەرماوھ دەگەرېتتەوھ بۇ كۆتايى سەدەى ھەژدەھەم پەرەو سەرەوھ نىكەى (200) دوو سەد سال ، پېك دېت لە دوو بەش ھاوېنە و زستانە لەگەل دوو ھۆلای بۇ خۇشوشتن وھ دوو قوبەى گەرە و رووبەرەكەى نىكەى (782 م2) وھ ئەم گەرماوھ بېرېكى گەرەى تېدايە لە بەشى باكوورى كە تىرەكەى (5) پېنج مەترە ، وھ قولايەكەى (45) مەترە تاكو خوارەوھى قەلای .

قەلای خانزاد (بانەمان):-

دەكەوتتە سەر رېگای (ھەولېر _ شە قلاوھ) ، بەرزىەكەى دەگاتە (40) م لە رووى زەوى (22) كم لە شارى ھەولېر دوورە مېژووھكەى دەگەرېتتەوھ بۇ سەردەمى مېرنشىنى سۆران بەتايپەتى لە ماوھى دەسەلاتى مېرسايمان بەگ و شارزادە خانزاد دروستكراوھ ، تاوھكو ئېستا رووھ مېژووھكەى خۆى لە دەست نەداوھ توانراوھ پارىزگارى لى بكرېت ، ئەم قەلایە لە بەرد و قسل دروستكراوھ .

گردى قالينج ئاغا:-

يەكېكە لەو ناوچە شوپنەوارىنەى كە دەكەوتتە ناوچەرگەى شارى ھەولېر ناوى ئەم گەردەش لە (قالەنچە) ھاتووھ واتە قەلای گچكە بە بەراورد لە گەل قەلای ھەولېرى دېرىندا ، شوپنەكەى دەكەوتتە دوورى (1كم) لە قەلای ، وھ بەرزىەكەى نىكەى (7م) دەپېت لە رووى زەوى ، بۇ يەكەم جار لەسالى (1966) ز پشكىنىنى تېدا ئەنجام دراوھ بەھۆى ئەو كەل و پەلانەى كە دۆزاوھتەوھ توانراوھ بزاندېت كە گردى (قالينج ئاغا) لە چەند سەردەمىكى بە دواى يەكدا ھاتووھ ، كە ھەزارەى (پېنجەم و چوارەمى) پ.ز مروّف تېدا نېشتەجى بووھ ئەمەش بۇ سەردەمى (حلف- وركا) دەگەرېتتەوھ .

منارەى چۆلى:-

يەكېكە لە شوپنەوارە دېرىنەكانى شارى ھەولېردەكەوتتە باشوورى خۇرئاواى قەلای ھەولېر بە دوورى (1كم) بە منارەى (مقفرىە) ناوبانگى دەركردووھ لەسالى (1128 - 1238ز) لەسەردەمى سولتان مقفردىن دروست كراوھ لەلایەن خەلكى ناوچەكە بە منارەى چۆلى ناسراوھ ، چونكە كاتى خۆى لە شوپنېكى چۆلدا دروست كراوھ ، بەرزىەكەى (22م) لە رووى زەوى .

مۆزەخانەى شارستانى ھەولېر:-

دەكەوتتە نىك سەنتەرى شار بەرامبەر سەرۆكاپەتى شارەوانى ھەولېر ، مۆزەخانەى ھەولېر بۇ پېشاندانى پارچە شوپنەوارىەكان لە سى ھۆل پېك ھاتووھ كە لە ھەر ھۆلېك چەندىن سەردەمى جياوازی لە خۆگرتووھ ، ھەر وہا جېگای نامازە پى كەردنە كە ھۆلەكان بە پى كۆنترىن سەردەمى شوپنەوارى تا نوپترىن سەردەمى شوپنەوارى رىك خراون ، مېژوووى ھەندېك لەم ئاسەوارانە بۇ زياتر لە (5000) ھەزار سال پېش زاين دەگەرېتتەوھ كە شارستانىەتى كۆنى كوردستان و عىراق دەردەخات . ھەر لەم مۆزەخانەى كىتېخانەىك ھەيەكە بە يەكېكە لە كىتېخانە مېژوووىەكان دادەنرېت ، ئەمەش بەھۆى بوونى چەندىن سەرچاوھى مېژوووى گرنگ .

ئەنتىكەخانەى قەللا :-

دەكەوئىتە ناو قەللات، لەزىو ئەم مۇزەخانەىدە بەشىكى زۆرى كارى دەستى تىداپە كەزىكەى (40) پارچە دەپىت لە ھونەركارى چىنىنى ھۆزە نىشتەجى و رەوہەندەكانى ناوچەى پارىزگای ھەولپەر پارىزراوہ . كە زۆربەى ئەم كەل و پەلانە رابەخ و كالا و پۆشاكن كەرەستە خاوەكەشى لەخوورى و مووى مەرو و مالاتى دروست كراون و بەرەنگى گىاو گول و رووہك رەنگ كراون ، كە ھەندىك لەم پارچانە مېژووى سەدان سالى ھەپە .

بازارى قەيسەرى :-

دەكەوئىتە بەرامبەر قەللا (431م) لەسەر ئاستى رووى دەرياوہ بەرزە ، مېژووى دروست كردنى دەگەرئىتەوہ بۆ سەردەمى عوسمانىەكان لەسەر شىوہى پىتى لاتىنى بنىاد نراوہ برىتە لە ھولپىكى بەرزو فراوان كە ھەردوولای بە رىزە زوورى تىدا دروست كراوہ بۆ فرۆشگا ، لە سەرەوہىدا چەند كوئىك ھەن كە بۆ گۆرىنى ھەوا گۆركى و رووناكى بەكارھاتووہ ، بەدوو دەرگا دەتوانىن بچىنە ژوورەوہ دەرگای باشوورو دەرگای خۆرھەلات .

مەزارى سولتان مزەفەر كوكبرى :

مەزارەكە دەكەوئىتە خۆرھەلاتى قەللا بە دوورى (200م) ، نىكى چوار رىانى پارىزگایە ھەندىك پىيان واپە گۆرى سولتانە ھەندىكىش بە گۆرى پاوكى سولتان دادەئىن . ئەم زاتە ناوى (مغفرالدىن ابن رىف) لە سالى (549 ك) لە داىك بووہو لە سالى (630ك) كۆچى دواپى كردوہ ، ماوہىەك فەرمانرەواپەتى ھەولپىرى كردوہ ، بۆ بەكەم جار ھەلساوہ بەخوئىندەوہى مەولود تاكو ئىستاش وەكو نەرىتەكى ئاينى لەشارەكە دووبارە دەكرىتەوہ .

پاركى سامى عەبدولرەحمان :

بە گەورەترىن پارک لە پارىزگای ھەولپەر دادەنرىت، كە بە دىزانىكى ئەندازەپى لە سەر رووہەرى (800 دۆنم) بە دوو قۇناغ دروست كراوہ ، ئەم پاركە دەكەوئىتە رۆژئاواى شارى ھەولپەر بەرامبەر پەرلەمانى كوردستان ، كە چەندىن چالاكى جۆراوچۆر لەخۆدەگرىت لەرووى گەشتىارپەوہ وەك (خواردنگە ، كۆشك ، يارىگا، شەقام ، رىرەو ، رادىو ، شاشەى ھەلواسراوى سىنەما) رۆژانە سەدان گەشتىار بۆ بە سەربردنى كاتىكى خۆش روو لەم پاركە دەكەن .

پاركى منارە :

بە دوورى 1كم دەكەوئىتە باشوورى قەلای ھەولپەر، بە يەكئىك لە پاركە قەشەنگەكانى شار دادەنرىت دەكەوئىتە بەرامبەر پاركى شانەدەر، منارە بەناوبانگەكەى چۆلى دەكەوئىتە ناو ئەم پاركە، بۆپە ئ ناوہى پاركى منارەى بۆ ھەلبىزىدراوہ، رۆژانە ژمارەپەكى بەرچاو لە گەشتىارانى ناوہخۆ و دەرەكى بۆ كات بەسەر بردن روو لەم پاركە دەكەن، لە بۆنە نەتەوہپى و نىشتمانىەكاندا بۆ سازكردنى فىستىقال و ئاھەنگى جۆراوچۆر سوودى لى بىنراوہ .

پاركى شانەدەر :

دەكەوئىتە باشوورى قەللا پىشت مزگەوتى سەواف، لەسەر شىبۆازى سروشتىكوردستان دروست كراوہ، چەند شوئىپىكى يارى كردن و ئاوپرژە و درختى جوان و گول و گولزارى زۆرى لە خۆگر تووہ، گەلەرەكەكى تىداپە كە لەسەر شىبۆازى ئەشكەوتى شانەدەر دروست كراوہ، كاتىك گەشتىار سەردانى ئەم پاركە دەكەن، سروشت و شوئىنەوارە كۆنەكانى كوردستانى دىتەوہبەرچاو .

قەلای دووین :-

قه‌لای دووین به قه‌لایه‌کی شوپنه‌واری و سه‌ربازی داده‌نریت، به شیوازیکی ئەندازه‌یی له سه‌ر به‌رزاییه‌کی سروشتی پته‌و به‌شیوه‌ی هه‌لکه‌وتنی چیاکه بناغه‌ی بو هه‌لکه‌ندراوه ، له سه‌ر ریگایه‌کی ستراتیژی کۆن دروست کراوه ، به‌رزای دووین ده‌گاته (1475)م له ئاستی رووی ده‌ریا . ئەو به‌شه به‌رچاوه‌ی که‌ماوه به‌تاییه‌تی بورجه‌کان ده‌گه‌رینه‌وه بو میرنشینی سوژان ، وه له خواره‌وه‌ی چه‌م‌یکیمه‌زن هه‌یه، که‌بوته سه‌یرنگه .

شه‌قلاوه:

شارۆچکه‌ی شه‌قلاوه به‌ دووری (45) کم ده‌که‌وێته باکووری رۆژه‌لاتی شاری هه‌ولێر، له نێوان چپای سه‌فین و چپا سووک هه‌لکه‌وتوو، به هۆی سروشتی جوانی به بووکی کوردستان ناسراوه، هاوینه‌هه‌وارێکی سه‌رنج‌راکێش و ئاو و هه‌وا سازگاره، دیمه‌نی شه‌قلاوه به دارودرختی زۆر داپۆشراوه و کانی و ئاوی زۆره، ده‌یان میوانخانه و چیشخانه و گوندی گه‌شتیاری و گازینۆ و شوینی گه‌شتیاری لێیه، چه‌ندان که‌لوپه‌ل و خواردنی ده‌ستکردی کورده‌واری له بازاری شه‌قلاوه هه‌یه، باخه‌کانی شه‌قلاوه چه‌ندان جوړ میوه‌ی هه‌یه، بۆیه گه‌شتیاران له سه‌رانسه‌ری عێراق و ولاتانی ده‌ره‌وه رووی تێده‌که‌ن.

قه‌لای دێری

ئهم قه‌لاکه ده‌که‌وێته به‌شی رۆژئاوای دامینی زنجیره‌ چپای پیرمام و به‌ دووری 38کم له ناوه‌ندی شاری هه‌ولێر [دوویره، به‌ دووری 2کم له لای چه‌پی ریگای هه‌ولێر و داره‌بزماره و گوندی سه‌روکانی هه‌لکه‌وتوو. قه‌لاکه له سه‌ر گردێکی به‌رزه و پێک هاتوو له شوراویه‌کی پته‌وی فایمکاری سه‌ربازی که به‌چوارده‌وری گرده‌که دروستکراوه، له قوله و دیواره‌کانی، کونی مه‌ته‌ریزی به‌رگری هه‌یه. پاشماوه‌ی دیواره‌کانی له (1تا 6م) به‌به‌رزای ماوه، 5ژووور و هۆلیک و حه‌وشه‌یه‌کی گه‌وره به‌ پێوانه‌ی 23×21,70م و بیره ئاویک ده‌بینرێ.

هیران

شارۆچکه‌ی هیران، به‌ دووری 70کم ده‌که‌وێته باکووری رۆژه‌لاتی شاری هه‌ولێر. هه‌روه‌ها به‌ دووری 23کم ده‌که‌وێته رۆژه‌لاتی هاوینه‌هه‌واری شه‌قلاوه. به‌هۆی هه‌بوونی ژماره‌یه‌کی زۆر له دار و درخت و میوه‌جات و ئاوو‌هاوایه‌کی فێنک سروشتیکی گه‌شتیاری وه‌رگرتوو، زیارت‌ر له 5کانیاو و ده‌یان باخی لێیه. دیان که‌پر و شوینی پشودانی گه‌شتیاری لێ دروستکراوه.

قه‌لای خانزاد

قه‌لای خانزاد به‌ دووری 3کم ده‌که‌وێته به‌شی رۆژه‌لاتی شارۆچکه‌ی هه‌ریر. که 1434م له ئاستی ده‌ریاوه به‌رزه، قه‌لاکه له به‌زای زیاتر له 400م له ئاستی ده‌وروبه‌ریدا له سه‌ر لوتکه شاخێک دروست کراوه. له به‌شی باشووردا ریگایه‌ک له دامینی چیاکه بو سه‌رقه‌لا به شیوه‌ی پێچاوپیچ سه‌ر ده‌که‌وێت، هه‌ندی شوینی دیواره‌ی قه‌لا وه‌ک خۆی ماوه‌ته‌وه که به‌رزیه‌کانیانیان له نێوان 4-6م به‌رز ده‌ییت. له هه‌ندی شوین په‌یژه‌ی به‌ردین دروست کراوه. یه‌ک ریگا بو قه‌لاکه ده‌چیت ، قه‌لاکه له دوو نهۆم پێک هاتوو، قه‌لاکه شوینی خانزادی سوژان و میرسلیمانی برای خانزاد بووه. که له سه‌ده‌ی پانزه ده‌سلاتیکی فراوانیان هه‌بووه.

بیرم و میرگه‌کانی سیده‌کان

له کویتسانی سیده‌کان و له باکووری بناری هه‌لگورد، چه‌ند گۆماویکی قه‌باره جیاواز هه‌یه، که ئاوه‌کانیانیان زۆر سارد و سازگاره و بو گه‌شتوگوزار له وه‌رزای هاوین زۆر له‌بارو گونجاون. وه‌ک بیرمه سارد، بیرمی هۆرنی باله‌کیان، بیرمی دیندارا. بیرمه بچووک.

قه‌لای روستی

قه‌لاکه ده‌که‌وێته گوندی روست به‌ دووری 137کم له باکووری شاری هه‌ولێر و ده‌که‌وێته به‌شی رۆژئاوای چپای هه‌لگورد، قه‌لای گوندی روست به‌ به‌رچاوترین و گرنگترین شوپنه‌واری ده‌قه‌ره‌که داده‌نرێ. له به‌شی ژێره‌وه‌ی قه‌لاکه شوپنه‌واری کۆگایه‌کی خه‌زنکردنی ئاو به‌ناوی سارداو (سارنج)

به ئەندازەى (18م×3م×2,5م) ھەپە. قەلاکە لەسەر رووبەرى (29,20م بە45,50م) دروستکراو، زیاتر لە (10) ژوورى ھەبوو، لە ھەندیک بەش دوو نھۆم بوو. چەند بەشیک لە دیواری بناغەى قەلاکە بە بەرزى 5م کە کەوتۆتە سەر لوتکەى شاخەکە پاشماوھى ماو.

مەزارى شیخی ھیران - :

مەزەرەکە لەسەر بەرزایەکی ناوھراستی ھیرانە کە چوار دەورى بە رەز و باخاتى میوھ و دار بەرووی بەرز داپۆشراو. ئەم شوینە گۆرستانى شیخانى تەریقەى قادرییە، تەکیەى ھیران کە باو باپیرانى سافى ھیرانى لە ژێر ئەو گەردە لە ناو ئەشکەوتى دەستکرد شاردراونەتەو، لە جەژن و بۆنە ئایینیەکان و لە کاتى وەفاتی شیخەکانیش دا مەراسیمی زیکرى دەرویشان لەو شوینە بەرپۆتەدەچیت، ھەرۆھە شۆینى شەفاعةت و نزاو پارانەوھى لە خواى گەورە بۆ گەپشتن بە مراز و ئاواتیان. لە ناو باخەکانى ھیران دەیان کەپرى گەشتیاری و شوینى پشودان بۆ گەشتیاران دروستکراو، بۆیە لە وەرزى ھاوین ھەزاران گەشتیار روو لە ناوچەکە دەکەن.

مەزارى رەبەن بۆیا - :

لە قەدپالى چىای سەفین، لە بەرزای دۆلێکە و دەروانپتە سەر شارۆچکەى شەقلاوھ و سەر رینگای گشتى (شەقلاوھ - ھیران)، تاكو نزیك مەزەرەکە رینگایە ئوتومبیل ھەپە، دواتر گەشتیار بە پیاو دەروات، گۆرەپان و رینگاکە لە لایەن حکومەتى ھەریم لە سالى (2005) دروست کراو، ئەم مەزەرە پیرۆزە لە لایان موسلمان بە (وسو رەحمان) لەلایان مەسیحیەکان بە (رەبەن بیا) ناو دەبریت و ھەردولا بە پیرۆزى دەزانن، مەزەرەکە لە ئەشکەوتیدا لە بەرزى (20) م لە شاخ ھەلکەندراو، دوو ژوورى گەورە و چەند ژووریکى بچووکیش ھەپە، خەلکانێکى زۆر لە مەسیحى و موسولمان بۆ نزاو پارانەوھە و گەپشتن بە مرازەکانیان رووی تی دەکەن، ھەرۆھە گەشتیارانى مەسیحى لە دواى جەژنى قیامەت لە زۆرەى شوینەکانى عیراق رووی تێدەکەن.

کۆبە

دەکەوتتە باشوورى رۆژھەلاتى شارى ھەولێر، لە نێوان ھەردوو پارێزگای (ھەولێر و سلێمانى). بەدوورى (70) کم، لە نێوان زنجیرە چىای (باواجى وھیب سلتان)، چەند ناوچەپەکی گەشتیاری لێیە، وەک (کۆسار - چنارۆک - حمامۆک - دەرماناوى جەلى - نازەنین - مزار مارینا قديشا). ھەرۆھە چەند شوینەواریکى لێیە، وەک (بازارى قەیسەرى - قەلات - مزگەوت - خانووى بەنەخش) چەند مامۆستا و شاعیر و ھونەرمانەندى لى پێگەپشتو، وەک (حاجى قادر - عونى - دلدار - باکوورى - گاهر توفیق) و ئیستا زانکۆى کۆبە تەواو کەرى رۆشنیاری ئەم شارەپە.

چنارۆک - :

سەیرانگەى چنارۆک لە بنارى کۆبى (ھەپەت سلگان) بە دوورى 15کم لە باکوورى خۆرھەلاتى شارۆچکەى کۆبە و (95) کم لە ناوھندى شارى ھەولێرەوھە دوورە . کەوتۆتە سەر رینگا کۆنەکەى (کۆبە - دوکان) .

رووبارى جلى - :

بە دوورى (95) کم دەکەوتتە باکوورى خۆرھەلاتى شارى ھەولێر، رووبارى جەلى بە نێو گوندى سماقولى دەروات کە (21) کم لە باکوورى خۆرئاواى شارۆچکەى کۆبەپە دوورە. ئەم شوینە سروسشتیکى جوان ھەپە، پێکھاتووھە لە دۆلێکى نیمچە فراوان، گەشتیار بۆ بۆ سەیران بۆ چارەسەرى روو لە ناوچەکە دەکات، ئاوەکەى رووبار بەکار دیت بۆ چارەسەرى نەخۆشیەکانى پێست .

تەق تەق:-
بە دووری (98) کم دەکەوئیتە باشووری خۆرھەلاتی پارێزگای ھەولێر، ناوچەکە دارو باغاتیکى زۆرى لە دەورووبەرە سروشتیکى جوانى ھەيە خەلک لە ھەرزى بەھار روو لەم ناوچەيە دەکەن .

مەزارگەى مارپینە قەدیشە:-
دەکەوئیتە گوندی ھەرمۆتەيە کە (3) کم لە قەزای کۆيە دوورە و پێی دەوتری (مار بىنا بھنام)، لەلایەن بھنام و خوشکەکەى سارە دروست کراو، ئیستا ئەم ناوچەيە گرنگى زۆرى پندراوہ کراوہتە ناوچەيەکى گەشتیاری و خەلک رووی تی دەکەن بەتایبەتى مەسیحیەکان .

قشلەى کۆيە:
ئەم قشلەيە دەکەوئیتە ناو سەنتەرى شارۆچکەى کۆيە بەلای رۆژئاوای دا، لەسەر بەرزايەک (گردیکى پان) کە رووبەرى لە 2400م2 زیاترە. رووی دەرەوہى لە شێوہى قەلا دروستکراوہ و لە ھەر چوار لادا قولەى شەپ و بەرگری بو دانراوہ. لە ھەندیک شوپن بىنايەکە دوو نھۆمە. لە بەشیکى مۆزەخانەى کۆيە دانراوہ. لە لایەکى تر گەلەرى ھونەرى ھەيە. لەسەردەمى عوسمانیەکان دروست کراوہ .
چوار تاقان:-

شوینەوارى چوار تاقان کەوتۆتە باشووری شارى کۆيە لە سالەکانى سەرەتایى سەدەى بیستەم کاروان سەرای نێوان کۆيە و ھەولێر و کۆيە و کەرکووک بوو، ریبواران و کاروان چيەکانى دەورووبەرى شارى کۆيە کە دواى پشوودانیک بەخۆيان و وولاعەکانيان و کەل و پەلەکانيان دەگەياندە شارى کۆيە، ئەم شوینەوارە لە سالى (2002) لەلایەن قائىمقامى کۆيە نۆژەن کراوہتەوہ .

سەرى کۆسار:-
دەکەوئیتە باکووری خۆرھەلاتى شارى کۆيە بە دووری (5) کم لە چەقى شارى کۆيەوہ دوورە وە (74) کم دوورە لە شارى ھەولێر، وە ئەم ناوچەيە شوپنیکى بەرزە و ئاو و ھەوايەکى خوشى ھەيە و ژمارەيەک مۆتيل و چيشتخانەيەکیگەشتیاری لیدروستکراوہ و بوئە ھەوارگە .

ساتو قەلا :-
شوینەواریکە لە شێوہى قەلادا کەوتۆتە سەر بەرزايەک لە گوندى ساتوقەلا، دەکەوئیتە باشووری رۆژھەلاتى شارى کۆيە بە دووری (24) کم وە بە دووری (91) کم لە پارێزگای ھەولێرەوہ دوورە وە بەرزى لە ئاستى رووی دەریاوہ (600) م .

شارۆچکەى سۆران

دەفەرى سۆران بە دووری (95) کم لە شارى ھەولێرەوہ دوورە ، ژمارەیک شوپنى گەشتیار لێيە و دەکەوئیتە نزیک سنوورى (ئێران – تورکيا – عىراق) ، ھەرۆھە کەوتۆتە نێوان زنجیرە چياکانى (ھندربن-زۆک-حەسەن بەگ – برادۆست – کۆرەک) ، دوو رووبارى پيدا تپەر دەيیت يەکەميان لە خالى سنوورى حاجى ئۆمەران ، وە دووہميان لە خالى سنوورى (مېرگەسۆر) ، وە ھەرۆھە (قەزاکانى رەواندز - چۆمان - مېرگەسۆر - گشت ناحیە و گوندەکان) بە يەکەوہ دەبەستیتەوہ (1981) بوئە قەزا کە بە .

قەلای پاشای گەورە (ئىچ قەلا:-)
قەلای پاشای گەورە (ئىچ قەلا) دەکەوئیتە سەر رینگای سەرەکى سۆران- رەواندز لەسەر گردیکى سروشتى دروست کراوہ لە بەرد و قسل و چوار بورجى شێوہ بازنەيى ھەيە ، کە تەنھا ئیستا

پاشماوهی بناغه و یهک لا دیواری ماوه و دهگه ریتتهوه بو سهردهمی (میر محمهده) سالی (1813) تا کو(1837) ناسراوه به پاشای گهوره ، میری سوړان .

توی وهستا رهجهب :-

نهم تویه له لایه و هستا رهجهب له سهردهمی (میر محمهده) له سالی (1813 – 1837 ز) له رواندز دروستکراوه، زیاتر له 222 دانه توپ دروست کراوه، ئیستا دانه په کی له ناوشاری رواندز پاریراوه، دانه په کیش له مؤزه خانه ی به غدا دانراوه که دریزی تویه که دهگانه 1.5 م).

هاوینه هوار ی گهلی علی بهگ :

95 کم له ناوهندی شاری ههولیرهوه دووره ، له نیوان دوو چیا هه لکه وتووه له خوره لاتیدا چیا کوره که که بهرزیه که ی (2125م) و له باکووری خورئاواشیدا چیا برادوسته که بهرزیه که ی (2076 کم) له سهر ئاستی رووی ده ریاوه بهرزه، دریزیه که ی نریکه ی (12 کم) ده پیت، سی رووباری پیدا دهروات ، له ناوه راستیدا له ناوه راست تیکه ل ده بن (رهواندز _ سیده کان _ خلیفان). سروشتیکی سهرنج راکیشی هه په، ژماره یهک چیشخانه و گازینو و که پری گهشتیاری و شوینی پشودانی بو گهشتیاران لی دروستکراوه.

هاوینه هوار ی بیخال :

105 کم له شاری ههولیر و 5 له شاروچکه ی رواندز دووره، که وتوته نیوان چند لوتکه چیا په کی بهرز، پیکهاتووه له تافگه په کی سروشتی که ده رزیتته خوار ی و دیمه تیکی دلرفینی به سروشتی هاوینه ههواره که به خسیوه، ژماره یهک چیشخانه و که پر و شوینی پشودانی بو گهشتیاران لی دروستکراوه.

هاوینه هوار ی جونیدان :

115 کم له ناوهندی شاری ههولیرهوه دووره و ده که وپته دامینی چیا هه ندرین و به دوری (7 کم) ده که وپته خوره لاتی شاروژکه ی سوړان ، کانیه کی ئه فسونی له بن چیا هه ندرینه وه هه لده قولیت، به یه کیک له هاوینه ههواره سهره کیه کانی نهم ده فوره داده نریت. به دارودرختی بهرز ناوچه که داپوشراوه، کهش و ههوا په کی له بار هه په، ژماره یهک چیشخانه و که پری گهشتیاری و شوینی پشودانی خیزانی تیادا دروست کراوه.

دولی ئالانه :

نهم شوینه نریکه ی 15 کم له باشووری خوره لاتی شاروچکه ی خلیفانه و له سهر ریگای (خلیفان – باليسان) ه ته نگه بهر تیکه رووباری ئالانه ی پیدا دهروات، چندین که پر و شوینی خیزانی بو گهشتیاران له سهر که ناری چه مه که دروست کراون.

ئهشکه وتی بیستون :

له سهر چیا برادوست و باکووری خورئاوای شاری ههولیر به دوری (97 کم) به دوو ریگای قیرتاو کراو دهگه پته نهم ئهشکه وته په کیکیان له بهرزیی چیا سبیلک به ره و دولی خه لان و بناوی له وپشه وه به ره و بهرزیی چیا برادوست. دووه میان له کوتایی گهلی علی بهگ به ریگایه کی که به ره و خورئاوا دهروات له نیوان (هاودیان _ سارداو) دا ریگایه کی لاهه کی به ره و بهرزیی چیا برادوست سهرده که وی تا دهگه پته ئهشکه وتی بیستون. ده که وپته سهر ریگاکه و ده رگاکه ی نزمه و له ژوره وه زور فراوانه کوتایی دیار نیبه ، له سهر ئهشکه وته که شدا کونیک هه په روونکی ده داته به شیکی ئهشکه وت، زیاتر له 100 م دریز و 40 م پان و 10 بهرز ده پیت، سهدان بلوری کریستالی له ناویدا شوربوونه ته وه و

بەسەركەوتتون، كرىستالەكان جۇراو جۇرن و دىمەئىكى سەرنجراكېشىيان دروست كرددووه.

گۇماوهكانى بنارى ھەلگۇرد
بەھۆى بەرزى لوتكەى ھەلگۇرد و پانى و فراوانى قەدپالكانى ھەلگۇرد، لە ھەرچوار دەوریدا كۆمەلېك
گۇماو ھەيە، ئاوى گۇماوهكان سارد و سازگارە، شوئىنى ھەندېك لە گۇماوهكان و دەوروبەريان بۇ
پشوودان و گەشتوگوزار لەبار و گونجاوہ. ھەرۋەھا مېرگى ھەمىشە سەوز و كانىياوى سازگار و جۇگە
وچۇبارى سەرنجراكېش دەبىنرېت. سەرجەم ئەمانە و نزمى پلەى گەرمى بۇ خوار 25 پلە لە ھاوین،
شوئىنەكەيان كرددۆتە شوئىنېكى سىروشت جوان. ھەندېك لە كۆمەلېك: (گۆمى سەرنشېوہ و گۆمى
سولېى، دەكەونە دامېنى رۇژھەلاتى ھەلگۇرد. گۆمى چل دار، دەكەونتە ناوقەدى رۇژھەلات ھەلگۇرد.
گۆمى بېرمە سارد، دەكەونتە بەشى باكوورى رۇژئاواى ھەلگۇرد، كۆمەلېك مېرگ و سەوزاى لە
دەوروبەرىدا ھەيە. چەند گۇماوئىكى بچوكېش لە رۇژھەلات ھەيە، وەك مېوہبان، باسكە پېواز،
زېرىنخان.)

كانى دەرماناوى جەلى
كانى گراوى جەلى بە دوورى 22 كم دەكەونتە باكوورى قەزای كۆپە لە پارېزگای ھەولېر. لە ھەولېرەوہ
بۇ كانى جەلى 3 رېگا ھەيە: (1- ھەولېر بۇ دەربەندى گۆمەسپان بۇدۇلى سماقولى 62 كم. 2- ھەولېر
بۇ كۆپە بۇجەلى 87 كم. 3- ھەولېر بۇ ھىران بۇ نازەنن بۇ جەلى 88 كم، كە سەرجەم رېگاكە فېركراوہ.
زىاتر لە 12 ئىنچ ئاوى لى ھەلدەقوولېت، ئاوى كانىبېكە بە شېوہى بەردەوام 38 پلە گەرمە، كانىكە
بەپېوانەى 6م×6م كراوہتە ھەوزىكى ئا، ھەوزى دووہم بازنەى و تېرەكەى 2 م، ئاوەكە مادەى كېرىتى
زۆرە. بۇ نەخۇشېيەكانى پېست، وەك خورەشت، زېكەى جۇراو جۇر، سووتانەوہى پېست، پېسبونى
پېست (گرووى). بۇ رۇماتېزم و فەقراتېش سوودى لېوہردەگېرىت.

ھەوارگەى پانكى گەشتىارى:-

بە دوورى (108 كم) دەكەونتە باكوورى شارى ھەولېر، بە دوورى 1 كم دەكەونتە خۇرئاواى قەزای
رەواندز، لە سەر بەرزايېك بنىاد نزاوہ كە (1100 م) لە سەر ئاستى رووى دەرياوہ بەرزە، رووبەرى
گشتى ئەم ھەوارگەيە نزيكەى (400) دۆنمە لە چەند بەشېكى گرنىگ پېك ھاتووه، وەك: (74 مۆتېل
بەھەموو پېداوېستىەكانەوہ، لەگەل (6) مۆتېلى رېئاسى (VIP)، كۇگا و ھۆلى كۇنفرانس و كۆبوونەوہ و
پاركى وەسنانى ئۆتۆمبېل و رېستورانئېكى پلە ناياب و كافترىايەك و شارېكى يارى و مەلەوانگە.
ھەرۋەھا لە قۇناغەكانى دووہم و سېيەم چەندىن چالاکى گەشتىارى گرنىگ ترى لى جى بەجى
دەكرىت.

دۆلى ئاكوپان:

بە دوورى (16 كم) دەكەونتە رۇژھەلاتى شارۇچكەى رەواندز، نزيكەى (110 كم) لەشارى ھەولېر دوورە،
بەرزى ئەم ناوچەيە لەئاستى رووى دەريا (980) م، گوندى فەقيان شوئىنېكى گەشتىارى و سىروشت
جوانى ئەم ناوچەيە، ناوچەكە بە دارودرختى خۇرسك، وەكو (دار گۆيز - چنار - سېپدار - بى)
رازاوہتەوہ، كە دىمەئىكى جوانى بە ناوچەكە بە خشىوہ .

چۇمان

بە دوورى (160) كم دەكەونتە باكوورى خۇرھەلاتى شارى ھەولېر و كەوتۆتە نېوان زنجىرە چىپاكانى
(ھەلگۇرد - سەكران) ھاوسنوورە لە گەل ولاتى ئىران، رېگەى ستراتىجى حاجى ئۆمەران بەناوېدا
دەروات، بە ھۆى بوونى چەندىن (ھاوینەھەوار - سەيرانگا - رووبارو مېرگ - تاڭگەى ئاوى) ئەم
دەقەرە بۆتە ناوچەيەكى گەشتىارى، ھەرۋەھا لە رووى كشتوكالى و ئاژەل دارى ناوچەيەكى گرنىگە.
پلەى گەرما لە ھاویندا لە 32 پلە تېنپەرېت.

حاجى عمران:-

ئەم ناوچەيە دەكەۋىتتە سنوورى قەزاي چۆمان و ھاوسنوورە لە گەل ۋەلاتى ئيران، (180) كم لەناۋەندى ھەولپەرە دوورە و نزيكەى (20) كم لە قەزاي چۆمان دوورە، لە زستان باران و بەفرىكى زۆر ئەم ناوچەيە دەبارت، بۆيە لە ۋەرزى ھاوين ئاۋو ھەوايەكى خۆشى ھەيە، شىخى بالەك و كانى دەرماناۋى شىخى بالەك چەند شوئىكى گەشتيارى دەكەۋنە ئەم سنوورە.

كانى و مەزاري شىخى بالەك:-

ئەم شوئىنە دەكەۋىتتە ناو شارۋچكەى حاجى ئۆمەران، (180) كم لە ناۋەندى ھەولپەرە دوورە ۋە نزيكەى (20) كم لە قەزاي چۆمانەۋە دوورە، لە ۋەرزى زستاندا باران و بەفرى زۆر لەم ناوچەيە دەبارت، (2500) م لە ئاستى رووى دەرياۋە بەرزە، شىخى بالەكان لە لايان موسلمانان بە پيرۆز و پياۋچاك ناسراۋە، بۆيە بەردەۋام گەشتيار دەچنە زيارەتى ئەم مەزارگەيە، لە نزيك مەزارگەكە كانى دەرماناۋى شىخى بالەك ھەيە، ئاۋى دەرماناۋى شىخى بالەك لەرووى تەندروستى سوودى بۆ فريدان و نەھيشتنى بەردى گورچيلە لپوۋدەگيرت، بۆيە سالانە گەشتيارىكى زۆر رووى تپدەكەن.

دۆلى سەكران:

لە بنارى باكورى زنجيرە چيائى سەكران ھەلكەۋتوۋە، دۆلىكە بە دارى سروشتى و دەستگرد داپوشراۋە، رووباريچكى بچوك لە ژېردارەكان دەروات و بۆتە جيگاي كات بەسەربردن و پشودانى گەشتياران، لەسەرەۋەى دۆلەكەش گوندى سەكران بە ديمەئىكى جوان و كولتورى دەبينرت، چەند كەپر و خزمەتگوزارى سەرەتاي دروستكراۋن، بەلام فېنكى ئاۋهەۋا و سروشتى جوان و ھاژەى ئاۋ گەشتىكى خۆش بە گەشتيار دەبەخشېت .

سەيرانگەى ريزان :

بە دوورى (144) كم لە شارى ھەولپەرە دوورە، ئەم سەيرانگەيە دەكەۋىتتە قەزاي مېرگەسۆر كە نزيكەى (22) كم لە باشوورى خۆرھەلاتى بارزانەۋە دوورە، دەكەۋىتتە سەر رووبارى ريزان و جامە لە سەر رېگاي مەزارگەى (بارزانى نەم)، . بەرزى لە ئاستى رووى دەريا (1200) مەتر بەرزە ۋە لە ھاوين ئاۋ و ھەوايەكى خۆشى ھەيە ھاۋلتيان بۆ گەشت كردن و مەلەۋانى رووى تى دەكەن .

پردى بەرسيرين

شوئىنەۋارى پردى بەرسيرين بە دوورى (18) كم دەكەۋىتتە باكورى خۆرھەلاتى شارۋچكەى سۆران، لەسەر رېگاي سۆران حاجى ئۆمەران لە ناۋ گوندى بەرسيرين بنياد نراۋە، ئەم پردە بۆ پەرينەۋە زۆر سوودى لى ۋەردەگيراۋە، دانيشتوانى ناۋچەكە ئىستاش بەكارى دەھيئن، لە سەردەمى ميرى سۆران دروستكراۋە، 4پايەى لولەى بە شيوەى ھونەرى و ئەندازەى لە ژېر دروست كراۋە، شوئىنەۋارىكە كە خوراگروۋەۋە بەرگرى سروشت و ئاۋى رووبارى كردوۋە.

ئەشكەۋتى شانەدەر

بە دوورى 122كم دەكەۋىتتە باكورى شارى ھەولپەر، دەكەۋىتتە سنوورى قەزاي مېرگەسۆر، لە بەشى باشوورى دامىنى چيائى برادۆست ھەلكەۋتوۋە، پيش (60.000) سال مروقى نياندرتال لەم ئەشكەۋتە ژياۋە، بۆيە بە لانكەى ژيانى مروقى دادەنرت. شيوەيەكى سيگۆشەيى ھەيە بەرزى (18)م ۋە دريژى ئەشكەۋتەكە (40) م ۋە پانيەكەى (27) م لە ناۋەۋە فراۋان دەيپتەۋە تا دەگاتە (60) م، بۆ يەكەم جار لە سالى (1951- 1961) ز لەلايەن (رالف سوليكي) ھەلكۆليني تپدا كراۋە، لە ئەنجامى لېكۆلېنەۋە چوار چيني شوئىنەۋارى چمارەيەك ئيسكەپەيكەرى مروقى نياندرتال و كۆمەليك كەلوپەلى بەكار ھيئانى لەبەرد دروست كراۋ دۆزرايەۋە كە دەگەريپتەۋە بۆ سەردەمى بەردىنى كۆن.

سەيرانگاي دۆپە
بە دووری (12 كم) دەكەوتتە ل باكووری خۆرھەلاتی شاری ھەولپەر، (420م) لە ئاستی رووی دەریاوە بەرزە، ئەم ناوچەپە ئاو و ھەواپەکی خۆش و سروشتیکی خاوینی ھەپە لە بەھاراندا ھەپە، ھەموو سالیک ژمارەپەکی زۆر لە سەيرانكارانی شاری ھەولپەر سەردانی دەكەن .

سەيرانگاي ھەنارە :
بە دووری (18) كم دەكەوتتە خۆرھەلاتی شاری ھەولپەر، (390م) لە ئاستی رووی دەریاوە بەرزە، لە دوو رینگاوە بۆ دەروین بەكېكان لە شەقلاوہ و ئەوی تریان لە رینگاي كۆپەوہ ، ژمارەپەکی زۆر لە ھاولاتیان و سەيرانكاران رووی تێدەكەن .

سەيرانگەي ماوهران :
ئەم شوپنە لە باكووری خۆرئاوای شارۆچكەي شەقلاوہ بە دووری (20) كم دوورە ئەم سەيرانگەپە دەكەوتتە پشت چيای سۆرك گەشتياران رووی تێدەكەن بۆ گەشت كردن .

سەيرانگاي حاجی بايز- :
دەكەوتتە سنووری شارۆچكەي شەقلاوہ لەسەر رینگاي شەقلاوہ ھەریر وە دووری لە شارۆچكەي شەقلاوہ (5كم) دوورە وە دووری لە شاری ھەولپەر (53 كم) دوورە لەبەر جوانی دیمەنی شوپنەكە خەلك لە بەھاران رووی تێدەكەن بە مەبەستی گەشت كردن بە تايپەتی خەلكی شارۆچكەي شەقلاوہ (1) ئاباری ھەموو سالیک بۆ گەشت كردن رووی تێ دەكەن .

سەيرانگەي تەوسكە :
ئەم سەيرانگەپە لە سەررووی دۆليكە و لە بناری چيای سەفینە دەكەوتتە خۆرھەلاتی ھاوینە ھەواری سەلاحەدين بە دووری (15كم) بە رینگايەکی لاوہکی لە نېوان ھاوینە ھەواری سەلاحەدين و ھاوینە ھەواری شەقلاوہ بۆ دەچیت ئەم سەيرانگەپە دوو دار چناری بەرزى لپپە ئەستووری ئەم دار چنارانە (513سم) ھوہ تەمەنيان بە پینچ سەد ساللا مەزەندە دەكرين .

سەيرانگەي شپرەسوار :
ئەم سەيرانگەپە كەوتتە سەر رینگاي گشتی ھاوینە ھەواری (سەلاحەدين - شەقلاوہ) بە دووری (42كم) لە پاريزگاي ھەولپەر سەرەتا ناوی ئەم سەيرانگەپە لە چيوہ ھاتووہ ؟ شپرەسوار پەكېك بووہ لە دانیشتوانی ئەم ناوچەپە لە سەردەمی (سەلاحەدينی ئەيووبی) زياوہ و بەشداری لە ئازادکردنی شاری (قدس) ی کردووہ لەبەر لپھاتوویی و ئازاپەتی و سوارچاکی نازناوی شپرەسوارى لە لاپەن (سەلاحەدينی ئەيووبی) پي بەخشاوہ . پاش ئازاد کردنی شاری (قدس) گەراوہ تەوہ ناوچەكەي خوی ئەم شوپنەي ھەلبزاردووہ وەك ھاوینە ھەوارپك كە گەشتياران سەردانی دەكەن .

چۆم ھەيدەر :
ئەم شوپنە دەكەوتتە باشووری شاری كۆپە بە دووری (21) كم لە ناوہندی قەزای كۆپەوہ دوورە وە بە دووری (101) كم لە پاريزگاي ھەولپەر، دوورە وە ئەم ناوچەپە شوپنپکی گەشتيارى و شوپنەوارپە .

ھەپەت سولتان- :
دەكەوتتە باكووری رۆژھەلاتی شارۆچكەي كۆپە بە دووری (3كم) وە بە دووری (73) كم لە پاريزگاي ھەولپەر وە دوورە، بەرزى ئەم چياپە (1260) م لە سەر ئاستی رووی دەریاوە بەرزە .
مەيدانۆك- :

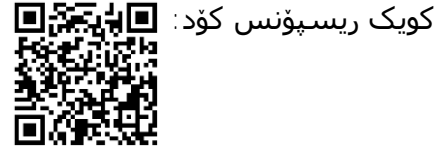
ناوچەپەکی گەشتيارى بەفراوانە لە رووی دار و درەخت و دیمەنی سروشتی جوانە ، لە سەر رینگاي گشتی سۆران مېرگەسوورە بە ناو گوندەکانی (شپتنە ، شپخان ، زینى ، بۆكران) بەدووری (128 كم

(له شارى ههولپره ، سالانه له وهرزى بههار خهلكيكى زورى ناوچهكه و شارهكانى ترى كوردستان رووى تپدهكهن وه له ئاستى رووى دهرياو (979 م) بهرزه .

سهيرانگهى حهماموك :-

به دوورى (2) كم دهكهوتته سهرووى شاروچكهى كوئه، هاوولاتييان بو سهيران له بوئه و روژهكانى پشووى سال رووى تپ دهكهن .

سهرچاوه: توماريكى تايهت بو كوردبيپديا لهلايهن (farmansalih) سهبارهت به (شوئنه گهشتپاريهكانى پاريزگاي ههولپر) له: 23:11:20 2012-8-26

بابهتى ژماره: 1594

شغى

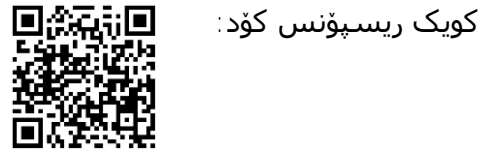
<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621728>

گونديكه سهربه شارهديى (بيبو)

تايهتمهنديهكانى بابته

جورى شوين / شوئنهوار: گوند

ولات: باشوورى كوردستان

كويك ريسپونس كود:

بابهتى ژماره: 1595

شكارته

<http://www.kurdipedia.org/?q=20081213182557644>

يهكيكه لهو ئوردوگا زوره مليانهى كه لهسالى (1988) لهسهردهستى حكومهتى بهعس دروست كرا كه تپيدا، سهرحم گوندهكانى ناوچهى خوشناوهتى تپدا كوكرايهوهو، دواتريش سهرحم گوندهكانيان تهخت كراو ئيتر ئهم ئوردوگايه دروست بوو كه تا ئهمرو ماوه، ئهمه سههرراى ئهوهى ئهم ئوردوگايه به چهندين زهمهه و كاتى ناخوش و، پرنههامهتيدا گوزهرى كرد، تا دواچار لهلايهن حكومهتى ههريم ئيدارهى پيشوو سلپمانى ئاو بو ئهو گونده دابين كراو، دواتريش شارهوانى بو دامهزراوه، ئهو ئوردوگايهى كه مهترسى نهمانى لهسهر بوو ئيتر گورنكاريهكى بهرچاوى به خوئيهوه ديت، تا دهگاته ئهمرو كه خاوهنى زورينهى فهريمانگهكانى خوئيهتى و، نهتوانين بلين بوته نيمچه شاروچكهيهك، ئيست (6654) كهسى تپدا نيشته جئ يه كه دهكاته (1070) خيزان.

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوپنەوار: شارەدی
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1596

شکەفتیان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621719>

گوندیکە سەربە شارەدیی (ئەتروش)

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1597

شلماش

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014072021312777049>

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند
زمان - شیوه‌زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی
شارەکان: سەردەشت
ولات: رۆژھەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1598

شوشمی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120714>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1599

شیان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120715>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1600

شیپانهجو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120716>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1601

شیخان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120718>

یهک له گوندهکانی نهوسود

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوړی شوین / شوینهوار: گوند

کرمانجی هه ورامی زمان - شیوهزار:

رۆژهلاتی کوردستان ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابەتی ژماره: 1602

شیرکوژ

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120719>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوړی شوین / شوینهوار: گوند

بیجار شمارهکان:

رۆژهلاتی کوردستان ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابەتی ژماره: 1603

شیرین سوار

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011051911442958050>

شیرینسوار یان شیرین سوار، ناوی کۆپیکه له نزیک به زهنجیره کۆبهکانی شاهۆ به رووکاری بیله واری کامیاراندا، له سهه جادهی کامیاران مهريوان هه لکه وتوو. له نێوان ناواییهکانی لۆتی گهوره (لۆتی سادات) و "میسوراو" دا هه لکه وتوو. ناوای میسوراو له رووکاری جادهی کامیاران مهريوانه وه پالی بهم کۆبه وه داوه.

سهه چاوه: تۆماریکی تاییهت بۆ کوردیپیدیا له لایهن (حامید درودی) سهه بارهت به (شیرین سوار) له: 11:27:21 2011-5-19

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوړی شوین / شوینهوار: چیا

کامیاران شمارهکان:

رۆژهلاتی کوردستان ولات:

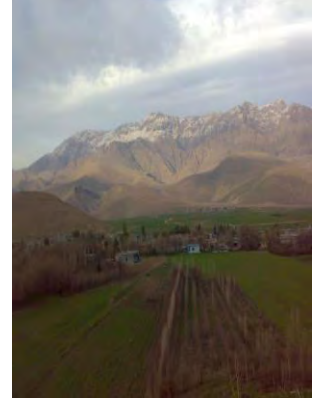

كۆيىك رېسپونىس كۆد:

بابەتى ژمارە: 1604

شېرەمەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014010311275486879>

تايپەتمەندىيەكانى بابەت
جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند
زمان - شېوہزار: كرمانجى باشور - سۆرانى
شارەكان: سلېمانى
ولآت: باشورى كوردستان
كۆيىك رېسپونىس كۆد:

بابەتى ژمارە: 1605

شېرەنى

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120720>

يەك لە گوندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەندىيەكانى بابەت
جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند
رۆژھەلاتى كوردستان
ولآت:
كۆيىك رېسپونىس كۆد:

بابەتى ژمارە: 1606

شېلانائى

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120721>

يەك لە گوندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەندىيەكانى بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند
رۆژه‌لاتی کوردستان
ولات:
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1607

شیلانی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010120317370211756>

باتیفا

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
باشووری کوردستان
ولات:
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1608

شیناوی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120722>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
رۆژه‌لاتی کوردستان
ولات:
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1609

شینکایه‌تی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012112423371673874>

...

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆرى شوپن / شوپنهوار: ناوچه
ولات:
باشوورى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1610

شيواشوك

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008261505224931>

گونديكي سهره شاروچكه ي كويهه و زور دهوله مهنده به نهوت. سالانزكه دهسته لاتي په كيتي نهوت لهم بيره دهردهه پيت. سهرچاوه ي وپنه: مالپهري ناوپنه

كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1611

شيو قارى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013041822012882698>

تايهه تمه ندييه كانى بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
زمان - شيوه زار:
كرمانجى باشوور - سورانى
قهره داغ
شاره كان:
ولات:
باشوورى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1612

شيوه برايم

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120723>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1613

شیوه برسیسه رشاخان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120724>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1614

شیوه جو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120725>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1615

شیوه سهل

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120726>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کۆیک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1616

شیوەلۆک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012070400175971688>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیوەزار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شارەکان: ھەولێر

ولیات: باشووری کوردستان

کۆیک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1617

شیوەرەش

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012071411440672037>

بالەکایەتی

فۆتۆ ئیسماعیل عوسمان

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: چۆمان

ولیات: باشووری کوردستان

کۆیک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 1618

شیقی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621729>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (ئه‌تروش)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 1619

شیقی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621730>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (بیبو)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 1620

شدیخ بزینی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012112515165773903>

...

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 1621

شێخ تەویل

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013111314053687861>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: شارەدێ

زمان - شیۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: کەلار

ولایت: باشووری کوردستان

کوێک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1622

شێخ چۆیان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012052213254164830>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: سەقز

ولایت: رۆژھەڵاتی کوردستان

کوێک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1623

شێخ حەیدەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=200907161250561839>

پەكێك له دێكانی دەورووبەری شاری دیواندەرەپە لە رۆژھەڵاتی کوردستان. بە پێی ئاماری سەرژمێری ساڵی 2006، ئەم دێیە پێک هاتوووە لە 40 بنەمالە و ژمارەى دانیشتوانى 224 کەسە. سەرچاوە: ویکیپیدیا

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: رۆژھەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1624

شێخ عه نار

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757644>

گوند

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

شاره کان: مه ریوان

ولآت: رۆژه لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1625

شێخ له نگه ری بچووکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013091521381192278>

...

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

زمان - شپوه زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شاره کان: که لار

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1626

شێخ له نگه ری گه وره

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013091521381192277>

...

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

کەلار: شارەکان:

باشووری کوردستان: ولات:

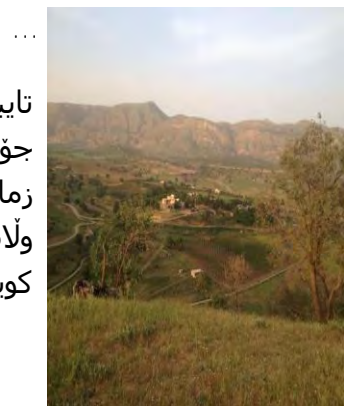
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1627

شەخ مەستەفا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013041822081782699>

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

ولات: باشووری کوردستان:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1628

شەخ مەقسود

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012090709055972944>

گەرەکیکی کوردنشینی شاری حەلەبە.

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گەرەک

ولات: رۆژئاوای کوردستان:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1629

شەخ مەما

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621731>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (بامه‌رنی)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

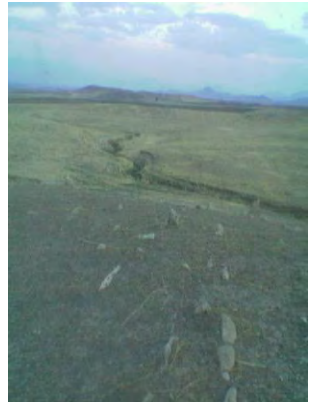

بابەتی ژماره: 1630

شیخ هۆمه‌ر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011060721065560231>

کوندی شیخ هومه ر سه ربه ناوچه ی شاره زووره له ناحیه ی عه ربه ت سه ربه باریزکای سلیمانی نه م کونده هاوسنوره کانێ قره کول.قسرت.شه مه.ده ربه ندفه قه ره.ئاوه که له.نه مه ل.ئه م کونده له سالانی سه ره تای چه فتاکان(70)نزیکه ی(20)مال بوه خه ریکی کشتوکال ونازه لدارێ بوون له وسالانه دوو باخ له م کونده هه بووه که سه کان وه ک برا زیابوون.دوو سه رجاوه ی ئاوی هه بووه له ناودی دا ناوی دانیشتوانی کونده که(حسن.عبدلقاد.کریم)کوری مامه لی (حمه علی.عادل)کوری حمه ی فره ج.(عبدولا.حسن.حسین.محهمه.جزا.ستار.)کوری مامه قازی(صدیق.دارا.ئه شره ف.سردار.سه روه ر. نه جات.محهمه.د.مسته.فا.ئومید)کوری حاجی شریف. (طایر.مه.حمود.سالح.ئه.حمه.د.علی.عمر.عه.تا.طه.ها)کوری حاجی امین.(قادر.علی)کوری لاله ئه حمدی خه لیفه حسن ئه م کونده وه ک هه موو کونده کانێ تری کوردستان له کاره ساتی ئه نفال دا له سالی 1988 خابوو کرا سه‌رچاوه: توۆماریکی تاییه‌ت بو کوردیپدیا له‌لایهن (akam adil) سه‌باره‌ت به (شیخ هۆمه‌ر) له: 24-6-2011 10:43:43

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

کرمانجیی باشوور - سوۆرانی

زمان - شیوه‌زار:

سلیمانی

شاره‌کان:

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1631

شەخ هەسن

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621734>

گوندیکە سەربە شارەدێی (ئەتروش)

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1632

شەخ هەسنی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621735>

گوندیکە سەربە شارەدێی (ئەتروش)

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1633

شەخ وتمان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420243292446>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شێوەزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: چۆمان

ولایت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1634

شێخ کایه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013020611443375616>

...

تایبهتمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجیی باکوور - بادینی

شاره کان: موسل

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 1635

شێخان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420243192438>

...

تایبهتمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شاره کان: چۆمان

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 1636

شێخان 2

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010114074021341>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبهتمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه لات کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 1637

شێخەیدەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120728>

یەك له گۆندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گۆند

ولایت: رۆژھەلاتی کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 1638

شێخدری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621736>

گۆندیكە سەر بە شارەدێی (سێمیل)

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گۆند

ولایت: باشووری کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 1639

شێخشەربەتی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757643>

گۆند

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گۆند

شارەکان: مەریوان

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1640

شێخلەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120729>

یهک له گوندهکانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1641

شێخمه‌زار

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120730>

یهک له گوندهکانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1642

شێخکا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621737>

گوندیکه سه‌ربه‌شاره‌دیی (ئه‌تروش)

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

باشووری کوردستان

ولآت:
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1643

شێخه سنێ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621739>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دێی (ئه‌ترووشی)

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

باشووری کوردستان

ولآت:
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1644

شێخه کویره

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465857697>

گوند

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

مه‌ریوان

رۆژه‌لآتێ کوردستان

ولآت:
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1645

شێرانه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621740>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دێی (دێره‌لوک)

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند
ولّات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1646

شیرانه 2

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621741>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (سه‌رسنکی)

تایه‌تمه‌ندیه‌کانی بابهت

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

زمان - شیوه‌زار: کرمانجیی باکوور - بادینی

شاره‌کان: دهۆک

ولّات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1647

شیرکاو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012071411452672038>

باله‌کاپه‌تی
فۆتۆ فاخیر باله‌ک

تایه‌تمه‌ندیه‌کانی بابهت

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

شاره‌کان: چۆمان

ولّات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1648

شیرکوژ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120731>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1649

شپره‌وان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120732>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1650

شیلمان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120733>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1651

شیلماجاران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120735>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کۆیک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1652

شێپان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120736>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کۆیک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1653

شێپنی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012122416465374451>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت

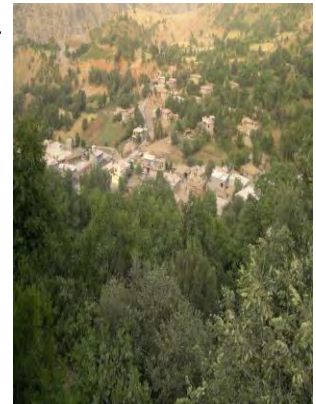
جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شێوەزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: رانیە

ولایت: باشووری کوردستان

کۆیک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1654

شێواوکان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120737>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1655

شپۆه‌سماک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120738>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1656

شە‌تونسی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621726>

گوندیکه سه‌ربه‌شاره‌دیی (بیبو)

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1657

شە‌ختان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120701>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1658

شەروینه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120098>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1659

شەریف ئاباد

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504557762>

گوند

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: دیواندەرە

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1660

شەریف ئاواي چلچەمه

<http://www.kurdipedia.org/?q=200907161242071833>

یه کۆچ له دێیه کانی ده‌وروبه‌ری شاری دیوانده‌ره‌یه له رۆژه‌لاتی کوردستان. به پیتی ئاماری سه‌رژمیری سالی 2006، ئەم دێیه پێک هاتوو له 162 بنه‌ماله و ژماره‌ی دانیش‌توانیشی 918 که‌سه.
سه‌رچاوه: ویکیپیدیا

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند
رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته‌ی ژماره: 1661

شهریف ئاواي گۆمه‌یی

<http://www.kurdipedia.org/?q=200907161242551834>

یه کۆچ له دێکانی ده‌وروبه‌ری شاری دیوانده‌ره‌یه له رۆژه‌لاتی کوردستان. به پیتی ئاماری سه‌رژمیری سالی 2006، ئەم دێیه پێک هاتوو له 21 بنه‌ماله و ژماره‌ی دانیش‌توانی 130 که‌سه.
سه‌رچاوه: ویکیپیدیا

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند
رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته‌ی ژماره: 1662

شهریغئاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120704>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند
رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 1663

شهریفاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=20090222334471387>

یان قهره چیاوا په کۆیک له گهره که مه زنه کانی شاری سه قزه که به شیوازی بیناسازی کۆن و بی یاسا دروست کراوه.

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گهره ک

شاره کان: سه قز

ولات: روژه لاتى کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 1664

شهره کان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120702>

یه ک له گونده کانی روژه لات

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: روژه لاتى کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 1665

شه شو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011051109494657847>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

شاره کان: سلیمانی

ولات: باشووری کوردستان

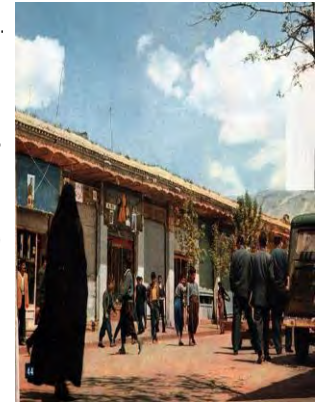
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1666

شەقامی مەولەوی - سلیمانی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014120121234478104>

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوپن / شوپنەوار: شەقام

شارەکان: سلیمانی

ولآت: باشووری کوردستان

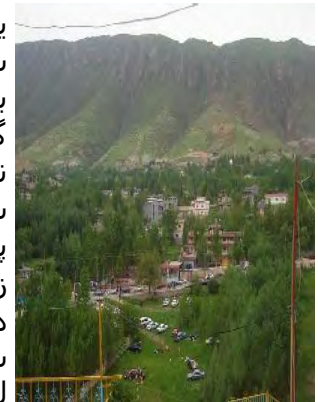
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1667

شەقلەوا - شەقلەوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=20081217103855810>

یەکیکە لە ھاوینە ھەوارە بەناوبانگەکانی کوردستان دەکەوێتە دامینی چیاى سەفین بەلاى باکورپەوێ (966)م بەرزە لە ئاستى دەریا، ئاو ھەواپەکی بەخشیووێ بەم ھاوینە چیاى سەفین لە کۆنەوێ ماپەى سەردانى گەشتەوێرانی بوو و بەجوۆریک گەشت و گوزار بەشیکى زۆرى داھاتی ناوێندەکەى داگیر کردووێ .

شەقلەوا (51) کم لەشارى ھەولێرەوێ دوورە و رینگاکەى رینگاپەکی زۆر چاکە، پلەى گەرماى ئەو ھاوینە ھەوارە بەھاوینان (30 تا 35) پلەى سەدیە و زستانیش (10) پلەى ژێر سفرى سەدیە دارستانی چر و پر لەو دەقەرەدا ھەبە و بەزۆرى (خۆخ، گوێز، تری، ھەنجیر، ھەنار .)

شاپەنى باسە بەرھەمی تووھکی زۆر لە شەقلەوێ ھەبە کە ناوبانگیکی زۆرى لە کوردستان ھەبە، لە بازاری ئەو ھاوینە ھەوارە کەل و پەلى پێویست بو گەشتەوێران بە ئاسانى دەست دەکەوێت لە ئوتیل و چیشتخانەو چەندەھا دووکان لە وناوێندە کەلو پەلى پێویست و کەلوپەلى فۆلکلۆرى کوردەواری و دەستکردى پێشەیی کوردی و خواردن و بەرھەمەکانى نێو خۆى زۆرن بەتایبەتی بەرھەمی میوھجات و پەرۆردەکردن .

لە شەقلەوا دا چەند ئوتیلێک ھەن و لە پلە باشەکانى ئوتیلی گەشتیارین، سەرەرای ئەوانە چەندان خان ھەبە لە مالهکاندا کەوا پێشوازی لە میوانان دەکەن.

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوړی شوین / شوینه وار: شاروچکه
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپونس کوڈ:

بابهتی ژماره: 1668

شه قلاوه

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120705>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه تمه ندیهکانی بابته
جوړی شوین / شوینه وار: گوند
ولات: رۆژهلاتی کوردستان
کویک ریسپونس کوڈ:

بابهتی ژماره: 1669

شه مامک

<http://www.kurdipedia.org/?q=20081216225859799>

شاره دپی شه مامک 56 گوند ده گرتته خو، ژماره ی دانیش توانی 34.743 سه ره. ده که ویتته ناوچه یه کی ده شتاوی زی گه و ره (سه روو) که وتووته رۆژتاوا، که هه ولپر له دهوک موسل جیا ده کاته وه، ریگای ئیوان خه بات و ناوه ندی هه ولپر قیرتاوه، خه بات 35 کلم، 25 خولهک له ناوه ندی هه ولپر دووره، له هاویندا گهرم و وشکه له زستان باراناوی و سارده، به لام له به هار و پاییزدا خویش و مامناوه ندیه، سامانی سه رووشتی سه ره کی زه و بیه کشتوکالییه به پیتته که یه تی، باری ئابووری باش نییه، خه لکی به کشتوکال و ئاژه ل به خینوکردن، خه ریکن، هه روه ها هه ندیکیشیان کارمه ندی میرین، رۆژه ی بیکاری به رزه، ریکخراوه نا حکومیه کان رۆلیان نییه له ناوچه که.

تایه تمه ندیهکانی بابته
جوړی شوین / شوینه وار: شاره دی
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپونس کوڈ:

بابهتی ژماره: 1670

شەملکان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120706>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژهەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1671

شەمۆلە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120707>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژهەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1672

شەمپران

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009262228479665>

گوندیکە سەر بە شارۆچکەی دەر بەندیخانە لە سلێمانی.

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیبۆزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: سلێمانی

وڵات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 1673

شه هیا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621727>

گوندیکه سه ره به شماره دپی (ئه تروش)

تایه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 1674

شه وگپر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013020216262875531>

...

تایه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

کرمانجی باشوور - سۆرانی

زمان - شیوه زار:

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 1675

شه رکه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465557588>

گوند

تایه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

مه ریوان

شاره کان:

رۆژه لاتى کوردستان

ولات:

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 1676

شەكەر بلاخ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010101311031910059>

پەكپەك لە دێكانی دەورووبەری شارێ دیواندەرەپە لە رۆژھەلاتی كوردستان. بە پێی ئاماری سەرژمێری سالی 2006، ئەم دێیە پێك ھاتووہ لە 16 بنەمالە و ژمارەي دانېشتوانی 93 كەسە. سەرچاوە: وېكېپېدیا

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند

رۆژھەلاتی كوردستان: ولات:

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 1677

شەلماش

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120708>

پەك لە گوندەكانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند

رۆژھەلاتی كوردستان: ولات:

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 1678

عادلجەواز

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012060421594665038>

بەدلیس

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆرى شوپن / شوپنهوار: شارۆچكه
زمان - شپوهزار: كرمانجى باكوور - بادىنى
شارهكان: بهدلىس
ولات: باكوورى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1679

عازهبان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009262308449668>

گوند - سلیمانی
سه‌رچاوه‌ی وینه: فه‌یسبووکی قه‌یس قه‌ره‌داخی

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولات: باشوورى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1680

علاى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013010415472174697>

ناوچه‌ی كه‌ندی‌ناوه‌ی ده‌شتی هه‌ولێر

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
شارهكان: هه‌ولێر
ولات: باشوورى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1681

علمئاباد

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120739>

یهک له گوندەکانی رۆژھەڵات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەڵاتی کوردستان

ولایت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1682

علیاوە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420400392503>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

کرمانجیی باشوور - سۆرانی

زمان - شپۆهزار:

مەخموور

شارەکان:

باشووری کوردستان

ولایت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1683

عوربان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120752>

یهک له گوندەکانی رۆژھەڵات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەڵاتی کوردستان

ولایت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1684

عومەر ئاغا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621742>

گوندیکه سەر به شاره دێی (سندی)

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 1685

عوینات

<http://www.kurdipedia.org/?q=20141217154747118333>

...

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجی باکوور - بادینی

شاره کان: زوممار

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 1686

عین ابو هدلان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420400592516>

...

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شاره کان: مه خموور

ولات: باشووری کوردستان

كۆيىك رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 1687

عین مرمیە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420400492512>

...

تایبەتمەندییەکانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

زمان - شپۆهزار: کرمانجی باشوور - سۆرانى

شارەکان: مەخمور

ولآت: باشوورى كوردستان

كۆيىك رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 1688

عین موزان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420400592515>

...

تایبەتمەندییەکانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

زمان - شپۆهزار: کرمانجی باشوور - سۆرانى

شارەکان: مەخمور

ولآت: باشوورى كوردستان

كۆيىك رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 1689

عەبابەیلئ

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009262234019667>

گوندیکه سهریبه شارۆچکەى هه‌له‌بجه .
سه‌رچاوه‌ى وینه: قه‌یس قه‌ره‌داخى

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت
جوۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولآت:
باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1690

عه‌باس ئاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201010051001219794>

یه‌کێک له دێکانی ده‌ورووبه‌ری شارى دیوانده‌ره‌په له رۆژه‌لاتی کوردستان. به پێی ئاماری سه‌رژمێری
سالى 2006، ئەم دێیه پێک هاتوو له 8 بنه‌ماله و ژماره‌ى دانیشتیوانى 56 كه‌سه .
سه‌رچاوه: ویکیپیدیا

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت
جوۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولآت:
رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1691

عه‌جه‌بشپیر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120740>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت
جوۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولآت:
رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1692

عەربان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120741>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1693

عەربەت

<http://www.kurdipedia.org/?q=200912022212242778>

ئەم شارەدێیە سەربە پارێزگای سلێمانییە و دەکەوتتە دەشتی شارەزورەو.

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: شارۆچکە

زمان - شیوەزار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شارەکان: سلێمانی

ولایت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1694

عەربە نووس

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120742>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1695

عەزیز ئاباد

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504557760>

گوند

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شاره‌کان: دیواندەرە

ولات: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1696

عەزیز قادر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102222351388239>

...

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شێپۆزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شاره‌کان: کەرکوک

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1697

عەزیز ئاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=200907161304081840>

یەكێكە لە دێكانی دەوروبەری شارێ دیواندەرەییە لە رۆژھەلاتی کوردستان. بە پێی ئاماری سەرژمێری ساڵی 2006، ئەم دێیە پێک هاتوووە لە 14 بنەمالە و ژمارەى دانیشتوانى 90 کەسە. سەرچاوه: ویکیپیدیا

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شاره‌کان: دیواندەرە

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1698

عەزیزئاوای چلچەمە

<http://www.kurdipedia.org/?q=200907161305161841>

یەكێك له دیکانی دەورووبەری شاری دیواندەرەپە لە رۆژه‌لاتی کوردستان. بە پێی ئاماری سەرژمێری سالی 2006، ئەم دێیە یێك هاتووە لە 1 بنەمالە و ژمارەى دانیشتوانى 4 کەسە. سەرچاوه: ویکیپیدیا

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: دیواندەرە

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1699

عەزیزکەند

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120743>

یەك له گوندەکانی رۆژه‌لات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1700

عەزە قونبان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012021911414764252>

گوند

تایپه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

ههولیر: شماره کان:

باشووری کوردستان: ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1701

عەسکەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012062517071171354>

گوند

تایپه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان: ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1702

عەسکەر ناوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120744>

یهک له گوندەکانی رۆژهەلات

تایپه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهەلاتی کوردستان: ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1703

عەسەنسالاران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120745>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1704

عەلی ئاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201010051000039792>

یەكێك له دێكانی دەورووبەری شارێ دیواندەرەییە لە رۆژهلاتی کوردستان. بە پێی ئاماری سەرژمێری ساڵی 2006، ئەم دێیە پێک هاتوووە لە 77 بنەمالە و ژمارەى دانیشتونانى 489 کەسە. سەرچاوه: ویکیپیدیا

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1705

عەلی ئاواى دۆلەرەش

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504657798>

گوند

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: دیواندەرە

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1706

عهلی ئاواي مهيران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504357727>

گوند

تایبه تمه نندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

شاره کان: دیوانده ره

ولآت: رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 1707

عهلی ئاواي كه ره فتوو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504357726>

گوند

تایبه تمه نندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

شاره کان: دیوانده ره

ولآت: رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 1708

عهلی سهرا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013070411273189704>

13 کیلۆمه تر له قهزای داقوووق دووره

تایبه تمه نندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شاره کان: کهرکوک

ولآت: باشووری کوردستان

كۆيىك رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 1709

عەلپناوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120746>

يەك لە گۆندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەنديپهكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

ولآت: رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 1710

عەلپاوه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012071222464870037>

گوند

تايپەتمەنديپهكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

زمان - شپۆهزار: كرمانجى باشوور - سۆرانى

شارەكان: ھەولېر

ولآت: باشوورى كوردستان

كۆيىك رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 1711

عەمبار

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120747>

يەك لە گۆندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەنديپهكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولات: رۆژه لاتى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1712

عمه ر خاليد

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014090117184377213>

...

تايپه تمه ندييه كانى بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
زمان - شپوه زار: كرمانجى باكوور - باديني
شاره كان: شنگال
ولات: باشوورى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

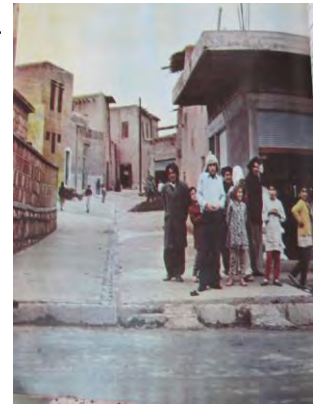
بابهتى ژماره: 1713

عەنكاوه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014120121300778106>

...

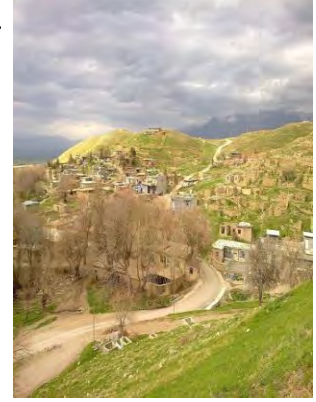
تايپه تمه ندييه كانى بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گهړه ك
شاره كان: هه ولير
ولات: باشوورى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1714

عەزەب

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014010216042786903>

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوینەوار: گوند
شارەکان: هەلەبجە
وڵات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1715

عەولائاباد

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120748>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوینەوار: گوند
وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1716

عەولاتە پەسی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120749>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوینەوار: گوند
وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1717

عەولاتە پەسی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120750>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1718

عه‌ولاکوردە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120751>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1719

عه‌ینکاوه

<http://www.kurdipedia.org/?q=20081216224333797>

ئەم شارەدێیە، ژمارە‌ی دانیش‌توانی 41.000 سەرە، دە‌کە‌وێ‌تە ناوچه‌یه‌کی دە‌شتایی، رێ‌گای ئێ‌وان عە‌نکاوه و ناوه‌ندی هه‌ولێ‌ر زۆ‌ربه‌ی گونده‌کان قیرتاو کراوه، عە‌نکاوه 5 کلم و 5 خوله‌ک له ناوه‌ندی هه‌ولێ‌ر دووره، له هه‌ویندا وشک و گه‌رمه باراناوی و سارده له زستان، به‌لام له به‌هار و پایز خۆش و مامناوه‌ندیه، سامانی سرووشتی سەر‌ه‌کی زه‌ویه کشتوکالیه به‌ پیتە‌که‌یه‌تی، باری ئابووری ناوه‌ندی عە‌نکاوه باشه، به‌وه‌ی ژماره‌یه‌کی زۆ‌ری دانیش‌توانه‌که‌ی کارمه‌ندی میرین، یان له رێ‌خراوه‌ نا‌حکومه‌کان کارده‌که‌ن، جگه له‌وه‌ی ژماره‌یه‌کی زۆ‌ریشیان له ده‌ره‌وه‌ی ولات کارده‌که‌ن یارمه‌تی که‌سوکاریان ده‌ده‌ن له ناوه‌وه‌ی ولات، به‌لام باری ئابووری گونده‌کان باش نییه. به‌وه‌ی خه‌لکی خه‌ریکی کشتوکال و ئازهل به‌خپوکردن و رێ‌ژه‌ی بی‌ کاری به‌رزه باری ئاسایش له ناحیه‌که‌ باشه. هه‌چ کێ‌شه‌ی کۆمه‌لایه‌تی نییه.

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: شارەدی

شاره‌کان: هه‌ولێ‌ر

باشووری کوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1720

غارکرفتو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504357732>

گوند

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

دیوانده ره

شاره کان:

رۆژه لاتى کوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1721

غزالی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120753>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

رۆژه لاتى کوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1722

غلام ئاباد

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120754>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولات: رۆژهلاتى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1723

غليشى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621743>

گونديکه سهربه شارهديي (بامهرني)

تايپه تمه ندييه كانى بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولات: باشوورى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1724

غليشى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621746>

گونديکه سهربه شارهديي (بامهرني)

تايپه تمه ندييه كانى بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولات: باشوورى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1725

غهبيسور

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120755>

يهك له گونده كانى رۆژهلات

تايپه تمه ندييه كانى بابته

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولات: رۆژهلاتى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1726

فتره زهوى

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009201133119559>

گوندیكى ناوچهى كه لاتهرزان، سهر به شارستانى سنهيه. خهلكى فتره زهوى به شيوهزارى كوردیى ناوهندى قسه دهكهن. ژمارهى دانىشتوانى له ئامارهكانى سالى 2006دا 85 كهس له 18 بنهمالهدا بووه.

سهرچاوه: ويكيپىديا

تايپه تمه ندىهكانى بابته

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولات: رۆژهلاتى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1727

فق حسين

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621747>

گوندیكه سهريه شاره دپى (سىمىل)

تايپه تمه ندىهكانى بابته

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولات: باشوورى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1728

فلكان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120756>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1729

فیشخابور

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621749>

گوندیکە سەر بە شارەدێی (باتیل)

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1730

فەتاح ئاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504457735>

گوند

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: دیواندەرە

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1731

فەتاحئاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120757>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایهتیهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

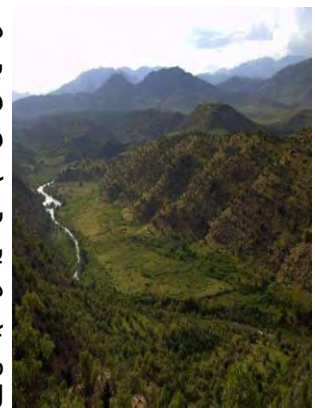

بابتهی ژماره: 1732

فهقیان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011031109235521542>

هاوینگی فهقیان کهوتۆته ئیوان سروشتیکی رازوی پر له دارو درهخت به درووی 120 کم دهکهوتته باکوری رۆژهلاتی شاری ههولیر، هاوینگی فهقیان دهکهوتته نیو رهو باخچهکانی گوندی فهقیان له دۆلی ئاکۆیان سه ره به قهزای رواندز له پارێزگای ههولیر، شوینهکه به دار گوێزو دارچنارو چهن دین جۆری میوه داپۆشراوه، کانیای به خور و سازگاری لێیه، ئهوه بۆماوهی سی ساله گهشتیار رووی تیدا دهکات به لام پێویستی به ناساندو خزمهتگوزاری پێویست ههیه .

هاوینهههوارای بناری هه لگورد

چپای هه لگورد له قهزای چۆمان به دووری 180 کم دهکهوتته باکوری رۆژهلاتی شاری ههولیر، له چوار دهوری چپایه که میرگ و گوماوی سازگاری لێیه، به هاوین پلهی گه رما له 25 پله تیناپهریت. شوینیکی له باره بۆ دروستکردنی ههوارگه و شوینی گهشتیاری. گهشتیار دهتوانیت به هاوین له بهر ههتاو دابنیشیت به بی ئهوهی گه رما بییت چونکه به ردهوام ههواپهکی فینک و سازگار هه لدهکات.

هاوینه ههوارای دۆلی سه کران

هه لکهوتهی ئه م هاوینه ههواره به دووری زیاتر له 160 کم دهکهوتته باکوری ههولیر، کهوتۆته ناوچهی باله کایه تی، له ناو دۆلیکی پر له دارو درهختدایه و رووباریکی سازگار به ناویدا رهت ده بییت. به شیوهیهکی ساده ژماره پهکی زۆر که پری گهشتیاری لێ دروستکراوه، به لام به هۆی دیمه نی جوان و سازگاریی کهش و ههواکهی، سالانه ژماره کی زۆر گهشتیار کاته کانیان له م شوینه دا به سه ر ده بهن.

سه رچاوه: نامه پهکی به ریز (توانا ته ها) سه بارهت به (سه یرانگای فهقیان له دۆلی ئاکۆیان) بۆ کوردیییدیا له 2011-03-10

تایهتیهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: سه یرانگا

شاره کان: ههولیر

ولات: باشووری کوردستان

كۆيىك رېسپۆنسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 1733

فەقەخدریان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120758>

یەك لە گۆندەكانى رۆژھەلات

تایبەتمەندییەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گۆند

رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپۆنسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 1734

فەقەیسولەیمان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120759>

یەك لە گۆندەكانى رۆژھەلات

تایبەتمەندییەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گۆند

رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپۆنسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 1735

فەیدیى

<http://www.kurdipedia.org/?q=201012081544209842>

شارەدییە، سەربە پارێزگای موسڵە، داگیرکەرى بەعس ناوہکەى تەعریب کرد بۆ فایدە.

تایبەتمەندییەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: شارەدى

باشوورى كوردستان

كۆيىك رېسپونسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 1736

فەپروزىيان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120760>

يەك لە گۆندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەنديپپەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گۆند

رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپونسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 1737

قاجر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120761>

يەك لە گۆندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەنديپپەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گۆند

رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپونسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 1738

قاچيان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504457736>

گۆند

تايپەتمەنديپپەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گۆند

شارەكان: ديواندەرە

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1739

قادر کەرەم

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050820441857569>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: شارەدی

شارەکان: کەرکوک

ولات:

باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1740

قادر اوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120762>

یەک لە گوندەکانی رۆژهلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1741

قاراوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120763>

یەک لە گوندەکانی رۆژهلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆرى شوپن / شوپنه وار: گوند
ولات: رۆژه لاتى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابه تى ژماره: 1742

قارقاراقا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621750>

گوندیکه سه ره شه ده یی (زاویته)

تایه تمه ندیه کانی بابته
جۆرى شوپن / شوپنه وار: گوند
ولات: باشووری كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابه تى ژماره: 1743

قارقاره قا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621751>

گوندیکه سه ره شه ده یی (زاویته)

تایه تمه ندیه کانی بابته
جۆرى شوپن / شوپنه وار: گوند
ولات: باشووری كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابه تى ژماره: 1744

قارنجه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120764>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایه تمه ندیه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند
رۆژه لاتی کوردستان
ولات:
کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 1745

قارنه

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009162219359526>

گوندیکه سه ره به شاروچکه ی نهغه دهیه.

تایه تمه ندیه کانی بابته
جوړی شوین / شوینه وار: گوند
رۆژه لاتی کوردستان
ولات:
کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 1746

قازان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120765>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایه تمه ندیه کانی بابته
جوړی شوین / شوینه وار: گوند
رۆژه لاتی کوردستان
ولات:
کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 1747

قازیاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014052609033976490>

...

تایه تمه ندیه کانی بابته

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
زمان - شپوهزار:
كرمانجى باشوور - سۆرانى
سليمانى
ولآت:
باشوورى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1748

قازيجۆ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120766>

يهك له گوندهكانى رۆژهلات

تايپه تمه ندييه كانى بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
رۆژهلاتى كوردستان
ولآت:
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1749

قاسملوو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120767>

يهك له گوندهكانى رۆژهلات

تايپه تمه ندييه كانى بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
رۆژهلاتى كوردستان
ولآت:
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1750

قالووجه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504457748>

گوند

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شاره کان: دیواندەرە

ولات: رۆژهه لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1751

قالوی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120768>

یهک له گوندەکانی رۆژهه لاتی

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: رۆژهه لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1752

قالوی زەندان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120769>

یهک له گوندەکانی رۆژهه لاتی

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: رۆژهه لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1753

قامیشلو

<http://www.kurdipedia.org/?q=200911152319522605>

شارژیکی خۆژئاوای کوردستانه. بێجگه له کورد ژمارهیهکی زۆری نهرمه نیشی
تێدایه. دهیان ساله ئهم شاره له لایهن داگیرکهری سوورییهوه له ژێر پرۆسهی
بهعه ره بکردن دایه.

تایبه تمه ندییه کانی بابته
جۆری شوین / شوینه وار: شارۆچکه
وڵات: رۆژئاوای کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 1754

قامیشه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757633>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابته
جۆری شوین / شوینه وار: گوند
مه ریوان: شاره کان
وڵات: رۆژه لاتى کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 1755

قامیشه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120770>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندییه کانی بابته
جۆری شوین / شوینه وار: گوند
وڵات: رۆژه لاتى کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 1756

قامیشه له

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120771>

یهک له گونده کانی رۆژه لاتی

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

رۆژه لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته تی ژماره: 1757

قارنی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120772>

وینه که له گۆرستانی قوربانیه کانه وه راکیشراوه.
سه رچاوهی وینه: سۆران که رباسیان

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شاره کان: نه غه ده

رۆژه لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته تی ژماره: 1758

قایهرد

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120773>

یهک له گونده کانی رۆژه لاتی

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

رۆژه لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1759

قايتەوهنی بچووک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012062612474871520>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1760

قايتەوهنی گه وره

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012062612474871519>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1761

قاير

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120774>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: رۆژه لات کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1762

قجر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504757800>

گوند

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

شاره‌کان: دیوانده‌ره

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1763

قجیناوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120775>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1764

قرنسیه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120776>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1765

قروچاوی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120777>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1766

قروه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120778>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1767

قزقاپان 2

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010114074021343>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1768

قزگه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010101311022410051>

یه کۆپک له دیکانی دهووبه‌ری شاری دیوانده‌ره‌یه له رۆژه‌لاتی کوردستان. به پێی ناماری سه‌رژمیری سالی 2006، ئەم دێیه پێک هاتوو له 48 بنه‌ماله و ژماره‌ی دانیشتوانی 260 که‌سه. سه‌رچاوه: ویکپیڤدیا

تایبه‌تمه‌ندیه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته‌ی ژماره: 1769

قزلجه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120779>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندیه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته‌ی ژماره: 1770

قزلقۆپی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120781>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندیه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1771

قزلقه‌بر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120780>

یهک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1772

قزلکه‌ند

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120782>

یهک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1773

قسر یزدین

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621752>

گوندیکه سه‌ربه‌شاره‌دیی (سیمیلی)

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1774

قسرتی خواروو

<http://www.kurdipedia.org/?q=200912022210092775>

یه کپکه له گونده کانی ناوچهی شاره زوور و سه ره به شاره دپئی عه ره به ته. دانپشتووانی ئەم گونده سه ره به خپلی مکایه لی جافن.

تایبه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

شاره کان: سلیمانی

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 1775

قسرتی سه روو

<http://www.kurdipedia.org/?q=200912022209532774>

یه کپکه له گونده کانی ناوچهی شاره زوور و سه ره به شاره دپئی عه ره به ته. دانپشتووانی ئەم گونده سه ره به خپلی مکایه لی جافن.

تایبه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 1776

قسقاپان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120783>

یه ک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: رۆژه لات کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1777

قشلاق چه رموو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010101311022410052>

یه کۆک له دێکانی دهووبه‌ری شاری دیوانده‌ره‌یه له رۆژه‌لاتی کوردستان. به پینی ئاماری سه‌رژمبیری سالی 2006، ئەم دێیه پیک هاتوو له 39 بنه‌ماله و ژماره‌ی دانیشتوانی 109 که‌سه. سه‌رچاوه: ویکیپیدیا

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1778

قشلاق

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120784>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1779

قشلاق ئەمین به‌گ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120785>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1780

قشلاق سرخه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504557765>

گوند

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوپن / شوپنه وار: گوند

شاره کان: دیوانده ره

ولات: رۆژه لاتى كوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1781

قشلاخه رووته

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009262310509669>

گوند - سلیمانى

سه رچاوهی وینه: فهیسیووکی قهیس قه ره داخی

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوپن / شوپنه وار: گوند

ولات: باشووری كوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1782

قشلاق

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120786>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوپن / شوپنه وار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولّات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1783

قشه‌فەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621753>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (سیمیئل)

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شویننه‌وار: گوند

باشووری کوردستان

ولّات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1784

قلاته رشکه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504657781>

گوند

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شویننه‌وار: گوند

دیوانده‌ره

شاره‌کان:

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولّات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1785

قلخان‌چه‌ک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120787>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
رۆژهلاتى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1786

قلخانى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120788>

يهك له گوندهكانى رۆژهلات

تايپه تمه ندييه كانى بابته

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
رۆژهلاتى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1787

قلعه جقه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504357725>

گوند

تايپه تمه ندييه كانى بابته

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ديواندهره
رۆژهلاتى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1788

قلعه جقه سفلى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504557767>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوێن / شوێنەوار: گوند

شارەکان: دیواندەرە

وڵات: رۆژھەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1789

قلعە کەنە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504357722>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوێن / شوێنەوار: گوند

شارەکان: دیواندەرە

وڵات: رۆژھەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1790

قمریی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621754>

گوندیکە سەر بە شارەدێی (کانی ماسی)

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوێن / شوێنەوار: گوند

وڵات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1791

قندۆل

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012121620432474367>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
زمان - شیۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی
شارەکان: رانیە
وڵات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1792

قوبادبەگیان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120828>

یەک لە گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
وڵات: رۆژهەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1793

قوبە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120829>

یەک لە گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
وڵات: رۆژهەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1794

قوتور

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120830>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1795

قوتوهند

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757645>

گوند

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارهکان: مهريوان

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1796

قوتی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621758>

گوندیکه سه‌ربه‌شاره‌دیی (سیمیلی)

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1797

قوجاخ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120831>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1798

قوچە بلباس

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012021911414864253>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شپۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: ھەولێر

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1799

قورشیواشی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120832>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1800

قوريقه لا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120833>

جوانرۆ
يهك له گونده كانى رۆژه لات

تايپه تمه ندييه كانى بابته

جۆرى شوين / شوينه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابته تى ژماره: 1801

قورنه په

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120834>

يهك له گونده كانى رۆژه لات

تايپه تمه ندييه كانى بابته

جۆرى شوين / شوينه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابته تى ژماره: 1802

قوشته په

<http://www.kurdipedia.org/?q=20081216231033802>

شاره دى قوشته په سه ربه پاريزگاي هه ولپره و ژماره دانيشتوانه كهى (22.850) سه ره. ناحيه قوشته په 59 گوندى هه په ته نيا دوو گونديان ناوه دان نييه، ناحيه قوشته په تيكه له له دهشت و گرد، ده كه وپته نيوان زنجيره گردى زورگه زراو زورگه كانى دنده وان، زنى بچووك به باشوورى ناحيه كه تبه په ريت، قوشته په 22 كلم له هه ولپره دووره، ريگا له ناوه ندى قوشته په بو هه ولپره قيرتاوه، له هاوينا زور گه رمه له زستاندا سارده، به لام له پاييز و به هار خووش و مامناوه نديه. بارى تابوورى باش نييه، خه لكى خه ريكي كشتوكال و ناژه لدارى و كارمه ندى ميرين. ريژه ي بكارى به رزه.

تايپه تمه ندييه كانى بابته

جۆرى شوين / شوينه وار: شاره دى

زمان - شيوه زار: كرمانجى باشوور - سورانى

ههولپر
باشووری کوردستان

شارهکان:
ولات:
کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 1803

قوشچی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120835>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایهتمهندیهکانی بابته
جۆری شوین / شوینهوار: گوند
رۆژهلاتی کوردستان
ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 1804

قولدهره

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120836>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایهتمهندیهکانی بابته
جۆری شوین / شوینهوار: گوند
رۆژهلاتی کوردستان
ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 1805

قولهر

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120837>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایهتمهندیهکانی بابته

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
رۆژهلاتى كوردستان
ولات:
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1806

قوله سوپروى

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120838>

يهك له گوندهكانى رۆژهلات

تايپه تمه ندييه كانى بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
رۆژهلاتى كوردستان
ولات:
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1807

قوماش

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014010215535986905>

تايپه تمه ندييه كانى بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
زمان - شيوه زار:
كرمانجى باشوور - سۆرانى
شاره كان:
سليمانى
ولات:
باشوورى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1808

قومريى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621759>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (کانی ماسی)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1809

قومقەلا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120839>

یه‌ک له گوندەکانی رۆژه‌لات

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1810

قووچاخ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504457753>

گوند

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شاره‌کان: دیواندەرە

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1811

قولئەستیر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120840>

یهک له گوندەکانی رۆژھەڵات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1812

قولتی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120842>

یهک له گوندەکانی رۆژھەڵات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1813

قولتەپە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120841>

یهک له گوندەکانی رۆژھەڵات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1814

قولدەرە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120843>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1815

قولقوله

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120844>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1816

قولەسەن

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120845>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1817

قروشای

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120846>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1818

قۆجغ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120847>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1819

قۆجه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120848>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1820

قۆرغ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120849>

یهک له گوندەکانی رۆژھەڵات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1821

قۆریقەلا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120850>

یهک له گوندەکانی رۆژھەڵات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1822

قۆریبەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120851>

یهک له گوندەکانی رۆژھەڵات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1823

قۆزلوو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120852>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1824

قۆلخەتەپە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120853>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1825

قۆیتەل

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120854>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1826

قیلەسون

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120855>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1827

قه باغلووچه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120789>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1828

قه باکهندی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120790>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1829

قه به غلوو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120791>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1830

قەپلانتوو

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120792>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

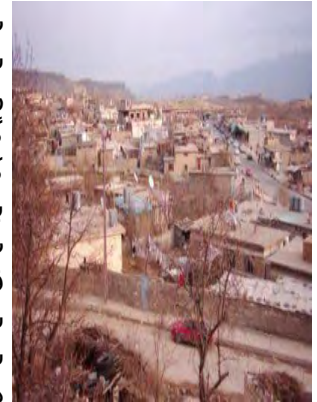
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1831

قەدش

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008031554184638>

ب سروشتی خویی بالکیش و رەنگا ورەنگ د ھەر جوار وەرزان دا ب رەنگی سپی یی بەفری ل زفستانی و کەسکی قەبوی کولیلک و گولپن ھەمە رەنگ یی داروبارو گیای ل بەھاری و کەسکی تیکەل دگەل زەراتیا بەھینا گیایی ل دیمی ل ھافینی و بەلگین زەر بیٹ داروباری و باپی پایزی کومەلگەھا قەدش وەک باژیرکەکی رەنکا و رەنگ و زور جوان دیار دکەتە قە ل بەروژی چیاپی مەتینی بەرامبەر چیاپی گارە، دناقبەرا ھەردوو ھافینگەھین ب ناف و دەنگ ل دەقەرا بەھدینان سیلاف وا ئینشکی دا، کومەلگەھا قەدش تیکە ژ کومەلگەھین سەر ب قەزا نامیدی قە د کەفینە باکورێ روژنافا سەنتەری قەزابی (باژیری نامیدی) و ب دویراتیا (10) کم و ل باکورێ ناحیا سەرسنکی ب دویراتیا (6) کم ل ژیریا کومەلگەھی ئاقارەکی بەرفرە و پری ھەمی جورین داروباری و ب تایبەت سیف ھەپە و بەرسینگی گوندی یی بەردایە و دیمەنەکی دلقەکەرە، کومەلگەھا قەدش وەک چەندین کومەلگەھین دی ژبو مەرەمین سیاسی ژلای رژیما بەعس قە ل ساللا 1977 ھاتیە دروست کرن پشنتی دەسپێکنا کافلەکرنا گوندین سنوری یین دەقەری و ب دویراتیا پتر ژ (20) کم ژ سنورا، ل بەری دناقبەرا (40-50) خانیان ل گوندی قەدش ھەبون بەلی پشنتی ئاڤاکرنا کومەلگەھی ب تەنشتا گوندی

قه و ل لایئ روژهلاتئ و ب تایبته پشتنی سه ره هلدانا پیروز و بهر قه رار بونا
 ناشتیئ و باوه ری و بهر فره هیئ و باش بونا بواری ئابوری یئ خه لکی و
 قه گه ریان خه لکی ده ربه ده ر بویه ئیران و تورکیا ژبه ر زورداریا رژئما گور بگور،
 نه فرو قه دش گه له ک مه زن بویه ل لایئ باکوری گه هشتیه گوندئ نیسفکا و
 نوکه بهر هف بن چپایئ مه تینی دچیت و ژلایئ روژهلاتئ قه نژیکی گوندئ
 دیرینه بویه و دیسان ژ ههردوو لایین باشور و روژئافا ژئ قه بهر فره هی
 دبیت، و نه فرو ژ چه ندین تاخا پئک ده پت وه ک شه هیدان، گوند، نیسفکا،
 کومه لگه، ریکانی، بنی گوندی.... و خه لکه ک ژ ده فرو هوزو گوندین جودا
 جودا لی ئاکنجی بویه وه ک (بهرواری، نیرهوی، ریکانی، بهرگاره بی، صینه،
 نه رده نی،.....) و وه کی یا دیار ده می جه ک بوش دبیت جور و ژنده رین
 ژیانئ ژئ زور دین له وما دی بینین ژیارا خه لکی کومه لگه ها قه دش ل سهر
 چه ندین ژنده رایه وه ک موچه (فه رمانبه ر و پئشمه رگه) بهر هه مین چاندنی و
 گیانداران (جوتیار)، که رتیئ تایبته (دکاندار، پاله، شو فیئر،.....) و هه ر چه نده
 نه فرو بواری ئابوری یئ خه لکی کومه لگه هی بگشتی یئ باشه، به لی ل
 ده می دوور پئچا ئابوری ل سهر عیراقئ ژیار گه له ک ب زه حمته که فت بو و
 دبیت ژ گه له ک جه پین دی خرابتر بو ژ بهر کو قه دش جه کئ سنوری نه بو ژبو
 بازرکانی و قاچاغیی و پروژین مه زن لی نه بون بو کاری وه ک باژیرا، و جه پین
 بهر فره بو چاندنی نه بون وه ک ده شتی و زنده باری کیماسیئ ئافا چاندنی، ل
 دویف ئامارا (2006) ئ هژمارا ئاکنجیئ کومه لگه ها قه دش (5160) که سن ل
 سهر (1032) خیزانان دابه ش دین و (1007) خانی لی هه نه، و ئاریشا
 ئاکنجیونی وه ک هه می پارچین دی یین کوردستانی و عیراقئ یا لی هه ی،
 ژ نه گه ری هاریکاری و پیته دانا حکومه تا هه رئما کوردستانی ب سه روکاتی
 به ریز (نئجیرفان بارزانی) چه ندین پروژین خزمه تگوزاری هاتینه جئ به جئ
 کرن وه ک ئافا کرنا قوتابخانا و کولانا بیرین ئیرتیوازی...و دیسان چه ندین دی د
 قوناغین ب جه ئینانی دانه وه ک نه خوشخانی و پروژئ ئافا قه خواریئ و نوکه
 ل قه دش سی قوتابخانیئ سه ره تایئ هه نه و ئیکا دواناوه دیا و ئیکا نافجی، و
 بنگه هه کی ساخله میئ، شیره تکاریا چاندنی، بنگه هی پولیسان، به یته ره،
 باژیرفانیا کو هه می ژلایئ حکومه تی قه ده پنه ب ریفه رن، ل به ری دا
 ژنده ری ئافا قه خواریئ کانیا گوندی بو به لی پشتنی پشکنین و تاقیکرن ل
 سهر ئافا وی هاتینه کرن دیار بو کو نه وه نه گه ری وان ئیشین به لاف بو ل
 قه دش وه ک (زه رک، ئیفوئید، زک چون....) له وما حکومه تا هه رئمی چه ندین
 بیر کولان و ئافا کانیی بو چاندنی هیلا و نه و ئیشا گه له ک کیم بون و هنده ک
 نه مان، هه ژئ گوتنی یه کو قه دش وه ک هه ر پارچه کا دی یا کوردستانی ژ
 بشکداریکرنئ دیزافا رزگاری خوازا گه لی مه دا یایی بار نه بو و ب هه می شیوا
 ب گه نجان وه ک پئشمه رگه و ب خوینا ده هان که سان و ب پشته قانیا
 شوره شا ب ناهین خواریئ، پیزانین، پاره، چه کی کرپه، و گه له ک نه خوشی
 ب سه ری هاتینه وه ک خانی سوتن و تالان کرن و ده ربه ده ری شکه فتا بویه
 هه ستن کوردابه تی گه له ک یئ لی به لاف و موکومه له وما ل سالین
 (هه شتیان دا) گه نچین قه دش خویشاندانه ک دژئ رژئما به عس کرو هیزین
 له شکه ری به عسیا و ده زگه هین پولیس و ئاسایش (امن) ب گوله بارانکرن و
 قوتانی ژیک جودا کرن.

سه رچاوه: علی ریکانی - ماله پیری نامیدی

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1832

قەدەفەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009262322529674>

گوند - شارەزور - سلێمانی
سەرچاوەی وێنە: فەیسبۆکی قەیس قەرەداخی

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوێن / شوێنەوار: گوند
زمان - شیوەزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی
شارەکان: سلێمانی
ولایت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1833

قەرۆمەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120803>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوێن / شوێنەوار: گوند
ولایت: رۆژھەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1834

قەرە ھەنجیر

<http://www.kurdipedia.org/?q=201001032318083069>

شاره دێیه که سه ره به شاروچکه ی چه مچه مال. سالانی هه شتاکان رژیمی به عس سه دان خیزانی عه ره بی بو ئه م شاره دێیه هینا به مه بهستی به عه ره بکردنی.

تایه تمه ندیه کانی بابته
جۆری شوین / شوینه وار: شارهدی
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابته تی ژماره: 1835

قه ره ئومه ر

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120793>

یه ک له گونده کانی رۆژه لات

تایه تمه ندیه کانی بابته
جۆری شوین / شوینه وار: گوند
ولات: رۆژه لات کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابته تی ژماره: 1836

قه ره بلاغ

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009071337429406>

گوندیکه سه ره به شاره دێی کۆکسه له شاروچکه ی کفری

تایه تمه ندیه کانی بابته
جۆری شوین / شوینه وار: گوند
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابته تی ژماره: 1837

قه ره بلاغ 2

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010114074021344>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1838

قەرەتەرە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010101311022410055>

یەكێك له دێکانی دەورووبەری شارێ دیواندەرەپە لە رۆژهلاتی کوردستان. بە پێی ئاماری سەرژمێری ساڵی 2006، ئەم دێیە پێک هاتوووە لە 54 بنەمالە و ژمارەى دانیشتوانى 273 کەسە. سەرچاوه: ویکیپیدیا

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1839

قەرەچی قران

<http://www.kurdipedia.org/?q=200908111109101939>

یەكێك له دێیەکانی دەورووبەری شارێ دیواندەرەپە لە رۆژهلاتی کوردستان. بە پێی ئاماری سەرژمێری ساڵی 2006، ئەم دێیە پێک هاتوووە لە 50 بنەمالە و ژمارەى دانیشتوانیشى 324 کەسە. سەرچاوه: ویکیپیدیا

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

سەر بەناحیە ی پیرەمەگرون-ی قەزای دوکانەو چەند کیلۆمەتریک لە پیرەمەگرونەو دوورەو دەکەوێتە ئێوان شاخی پیرەمەگرونو گردی ناو رەشکیو دەشتی چالە سەوزو دەشتی قەرەچەتان. ھاوکات دەکەوێتە ئێوان گوندەکانی بیرانو سوسیو کاریزی سەعیو زیویو یالانقۆزو گەردەبۆر قازیاوو ھەرۆھە ناھێی پیرەمەگرون.

ناوی قەرەچەتان لەسەر ناوی قەرەچەتان چەندین راو بۆچوونی جیاواز ھەیە لەوانەش دەلێن قەرەچەتان لەچەتە رەشەکانەو ھاتوو، قەرە بەمانای رەشو چەتان بەمانای چەتەکان کە گواپە ئەو ناوچە یە چەتە ی زۆری ھەبوو و خەلکە قاچاخو چەتەکان کە ھەلەدەھاتن لەو شاخو ئەشکەوتانە ی پیرەمەگرون خۆیان حەشار دەدا.

رایەکی تریش ھەیە دەلێت: لەبەردە رەشەکانەو ھاتوو، چونکە لەو شاخە گەڕکان تەقیو ھو ئەو بەردە رەشانە ی لەگەل خۆی ھێناو، بەلام تازیستا ئەو ساغنەبوو ھو. ھەرۆھە رایەکی تریش ھەیە کە دەلێت، ئەم بەردانە بەفرو باراناو ھێناویەتی، بەردەکان بۆشن کە پێی دەوترێت بەردی دانە سەگو مادە ی ئاسنی کەمەو زۆر بەئاسانی ھەلەدەوێنو دەبنە خۆلەمیش). دوایین راش ئەو ھەو پە گواپە لەقەرەئەشکانیەکانی ئێرانەو ھاتوو، بەو پێیە ی قەرەئەشکانیەکان ماو ھەیک ھاتوو ئەتە ئەم ناوچە یەو لەوکی ژباون وانە قەرەئەشکان بوو قەرەچەتان دەماو دەم. میژووی قەرەچەتان

ئەم گوندە لەھەردوو بنەمالە ی ھەرکیو گۆران پێک ھاتوون. دەگێرنەو ھە کە لەسالی 1800 کاندای شیخ سمایلی عەوالان چەند بنەمالە یەکی ھەرکی دەنێرێت بۆ قەرەچەتان لەوکی نیشتنەجی دەبن. شیخ سمایلی عەوالان کەسێکی دەست رۆبشتوو ناودار بوو ئیستا مەزارەکی لەگوندی عەوالانی نزیک چەمی ریزانە کە تەکیە کەشی لەھەمان شوێن بوو، خەلکیکی زۆر لەتەریقە تەکیە کۆبونەتەو کە ئیستا تەکیە کە ی لەلایەن شیخ سەید گۆل بەریو دەبرێتو ئیستا ئەم دوو ھۆزە بەجۆرێک تیکەل بوون کە رەنگە ھەندیکیان لەبیری ئەو دەدا نەبن کە سەر بەج ھۆزێکن. ئەم گوندە خاوەنی پێگە یەکی میژوویی زۆر تاییەتە، دوو شوینی ئاسەواری تێدایە کە ئەمەش ئەو دەگە یەتێت کە ژبان زۆر لەکۆنەو ھەو شوینە ھە یە کە نزیکە لەگوندە کەو، بەکەم: میرقولی، ئەم شوینە بەم دوا یانە لەسالی 1999 لەلایەن چۆمان ئیسماعیل دانیشتووی گوندی زیویو دۆزرایو ھە کە بۆ دارپین چوو بوو ئەو ناوچە یە کە بەپێی دوو سەعات لەزێویو ھە دوورە کە قۆناغی یەکەم دەشتاییو ھەتا دەگاتە سەر گەردە کەو قۆناغی دوو ھەم بەرزاییەکی سەختە بە ریزەوێکی تەسکی کە وەک دەروازە یە کە بۆ چوونە ناو ئەو میرنشینە کە پێ دەچێ میرو میرنشینیکی تێدا ژیاو ھەو چەندین ئاسەواریش لەو شوینە ھە یە. بەشێکی میرقولی لەقەرەچەتانو بەشە کە ی تری لەزێویو نزیکە. دوو ھەم شوینەواری رەبەنە یە کە ئەویش شوینەواریکی کۆنە ئامازە یە بۆ بوونی ژبانو میرنشین لەو ناوچە یە ئەم شوینە بەرێکەوت لەلایەن ھاوولاتیەکی گوندی زیویو دۆزراو ھەو لەسالی 1993 کە دەکەوێتە رۆژھەلاتی گوندی قەرەچەتانو دەکەوێتە ئێوان ھەردوو چیا ی نسێو چیا ی رەبەنە کە پێ دەچێ ھەر بەو ناو ھەو ناوئرایت. لای خۆرئاواو لەدەر بەندیکی

دەچى بەو پېيەي ئەم دوو چيايە لەيەك زۆر نزيك بۆتەووە ھەلكۆلراوى رەبەنە لەبۆ ئەم دوو شاخەداو لە دەروازەكەي دروست كراوە.
ناسراوەكانى گوند

قەرەچەتان گوندىكى گەرە بوووە لەچلەكانى سەدەي رابردودا بوو بەناحىە، بەرپۆبەري ناحىەش شىخ يوسفى شىخ عەزىز شەدەلەيى بوووە زۆربەي كاروبارە ئىدارىەكان لەناحىەكە بەرپۆبەچوو. لەسالى 1932دا قوتابخانەي بۆ يەكەم جار تياكراوەتەو، لەسالى چلەكاندا لەناوچەكە دوو پاسى تەختە ھەبوو كە يەككيان پاسى قەرەچەتان بوو واتە خاوەنەكەي خوالىخۆشبوو عەبدوللا رەزاق قەرەچەتانى بوو كە بەم دوايانە كۆچى دوايى كردوو كە لەھيلى دوكان - قەلادزى كاري كردوو ھەندىك لەسەرنشېنەكان لەبىرى پارەي كرى، ھىلكە و شتومەكى تر، لەكاتى حوكمى عوسمانىيەكاندا زەويىەكانى قەرەچەتان تەسويە كراووە لەتەسويەي 1957 تاپۆي ھەبوو كە گوندەكانى دەوروبەري وا نەبوو، ئەم گوندە بۆ يەكەمجار لەسالى 1947 نەخۆشخانەي تياكراوەتەووە چىگەي 8 نەخۆشى ھەبوو كە لەنەخۆشخانەكە بەمىننەووە تەنانەت نەشتەرگەري بچوكيشى تيادا كراووە گوندەكانى دەوروبەري روويان دەكردە ئەم نەخۆشخانەيە بۆ چارەسەركردن، بەلام بەداخەو لەگەل گوندەكە ئەويش روخىراووە دروست نەكراوەتەووە ئىستا پىيارە بنكەي تەندروستيان بۆ دروست بكرىت.

لەپىش راگواستندا ئەم گوندە زياتر لە 90 مالى بوو، زۆرى دانىشتوانى ئەم گوندە وايكردوو كە پىويست بكات نانەواخانەي تىدا بكرىتەو، لەسالى پەنجاكاندا كە خاوەنەكەي خالىد حەسەن عەزىز بوو ھەردوو وەستا عەبدولرەحمان كەريم گورونو ئالى ھوسەين -ئارى حەسەن- نانەواخانەكەيان بەرپۆبەري دەبردو كاريان تىدا دەكرد. ھەر لەسالەكانى پەنجاكاندا چاىخانەي تىدا كراوەتەو كە بەچاىخانەكەي خالە مارق ناسراو بوو كە خاوەنەكەي مارق حەسەن بوو، ھاوكات لەسەرەتاي ھەشتاكاندا قەسابخانەي تىدا بوو كە لەلايەن عومەري خاوەرو حەمەخان محەمەدو مەحمود تەيفور حەمەلاو ياخشەمەريى بەرپۆبەراونو خاوەنشى بوون، لەسالى 1972 مزگەوتى تىدا دروستكراووە يەكەم مەلاش مەلا محەمەد حەسەن بوو. لەسالى 1977 كارەباي نىشتمانى بۆ ھاتوووە ھەر لەھەمان سالدا رادىوو تەلەفزيونىش گەيشتۆتە ئەم گوندە.

قوربانىەكانى قەرەچەتان

نەجمەدين ئەحمەد بەم دوايانە پلىتى ژمارىەكى ئۆتۆمبىلى كۆنى دۆبۆتەووە لەكاتى رووخانى خانوو ديوارى كۆندا كە لەحەوت جۆش دروستكراو كە شكاوو بەفافۆن شكابو بەكەي چاككراوەتەو كە نازانرىت رەقەمى چ سەيارەيەك بوو لاي خۆي پاراستويەتى، بەلام نەيتوانيو سەرچاوەكە بدۆزىتەووە دەشلىت بەنيازم پىشكەشى بكەم بەمۆزەخانەي سلېمانى. خەلكى ئەم گوندە دەگىرنەووە كە ھەر لەزەمەنى سەفەر بەلكەو ئەيمە شەھىدمان ھەيەو گوندەكەمان تۆپاران دەكرىتو وەك دەلین فرۆكە رەشو قومبەلە رەشەكان لىي داو.

ئەم گوندە لەسالى 1963دا سوتىراووە چۆل كراووە خەلكەكەي تا ماوہەيەكى زۆر لەشاخو كپوہەكانى دەوروبەري گوزەريان كردوو. پاشان لەسالى 1974 جارىكى تر حكومەت بەفرۆكە لىيداوونو بەتۆپ زۆربەي مالىەكانى رووخاندو، لەسالى 1988 بەتەواوہەتى داگىراونو ھەموو خانووہەكانى رووخىراون، دواپەمىن گوندى ئەم ناوچەيە بوو كە چۆل كرا لەگەل گوندى زىوى. خەلكەكەي نەھامەتو دەربەدەري زۆريان بىنى تا راپەرىنە مەزنەكەي بەھارى

1991. خەلکى گوند محەمد تەيب يەكەم كەس بوو كە ھاتەو ھەنەو ناو گوندو
 یربارى ئاوەدانکردنەو ھى دا پاشانىش چەندىن خیزانى تر روویان لەگوندەكەى
 خویان كردهو ھە بۆ جارێكى تر ئیستا نزیكەى 35 ماژیک لەم گوندەدا دەژینو
 ئاوەدانکردنەو ھەش بەردەوامە بەپشت بەستن بەپیشینیەى خانوو بەرە.
 لەگوندو لەپەنجو شەستەكاندا لەم ناوچەى گەنمو جۆو نۆكو نىسكو توتن
 دەكراو خەلكەكە دەچون لەچەمەكانى قازاوا، چەرمەگا، كرزەو كۆكە، دەیان
 كرددو و لەپایزندا دەگەرانیو، ھەرۆھە پیاو تەماتەو سەوزەواتیش دەكرا.
 بەلام ئیستا بەھۆى كەمى بارانو وشكە سالییەو، بەربوومى بەراو كەم
 بۆتەو ھەو ناكړیت. ھەرچەندە ئیستا گەنمو جۆ بەكەمى دەكړیت لەم ناوچەى،
 بەلام ئیستا ترشو دارەبەنو بەروو قەزوانو گۆیزو چوالەو بادام دەكړیت، ئەمە
 جگە لەبەربوومە سروشتیەكانى ھەك رێواسو كاردو باریزەو قارچكو چەندىن
 بەربوومى تر. ئیستا بەربوومى سەرەكى ئەم گوندە باخە ھەنجیرو ھەنارو
 رەزە

ئاوى گوند

چەند كارێزىكان ھەى كارێزى ژنان، ژنان لەم كارێزە بەشەلتە كە لەپىستى
 بزى دروستكراو ەيان بەسەتل ئاویان ھیناوە، بەلام ئیستا بۆ كشتوكال كەردن
 بەكار دەھینریت. كانى پیاوان، بۆ نۆژكردنو مزگەوتو پاشانىش زیادەكەى بۆ
 مالاو باخە ھەنجیر بەكار دەھینراو ئیستا تەنیا بۆ كشتوكال بەكار دەھینریت.
 كارێزى محەمد قادر - ھەمەى قایەر چاوەش- كارێزى مالى ھەسەنۆكە،
 كارێزى سادق، كارێزى كانى درێژ، كارێزى كانى پلوسك، كارێزى كانى
 نزرگە، كارێزى مەحمود و كارێزى كانى قولەرەش كە ئیستا وشكى كرددو،
 ژمارەىك خیزان لەم گوندەدا بژىو ژبانیاں لەسەر بەخپو كەردنى و لاخو مەرو
 مالاو. كە ژمارەى و لاخ لەم گوندەدا دەگاتە نزیكەى 500 سەروو و زیاتر لە
 2150 سەر مەرو و بزى، ئەم ژمارەى لەپیش راگواستندا پینج ھیندەى ئیستا
 بوو.

بۆ خواردنەو ھەش پڕۆژەى ئاوو تۆرى ئاویان بۆ كراو لەسەر بیری ئیرتوازی،
 بەلام بەداخەو ئەم پڕۆژەى ئیستا بەرەو لەكار كەوتن دەچیت، چونكە زۆرەى
 مالهكان لەسەروو تانكى ئاوەكەو دروست كراو ھەو تەنكیەكەش لەسەر زەوى
 دروست كراو ھەو بەرز نییە، بەو پىیە مالهكانى سەروو تەنكیەكە بەسەتل
 دەبى ئاو بەن. قوتابخانەى قەرەچەتان تا پۆلى شەشى سەرەتایى تپدا
 دەخوینریتو بۆ ناوەندیو دوا ناوەندی قوتابىەكانیاں روو لەناوەندی پیرەمەگروو
 دەكەن. ھاوكات ھەرچەندە رێگەى قەرەچەتان خۆلو ناخۆشە، بەلام
 خەلكەكەى دلخۆش بوون بەو ھى كە یربارى قیرتاوكردنى جادەكەیان بۆ
 دەرچوو ھەو یرباریشە بەم زوانە بچیتە بواری چپەچێكردنەو
 سەرچاوە: سۆزان كەرىم - مالىپەرى كوردستانی نوێ

تایبەتمەندیەكانى بابەت

جۆرى شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیۆەزار: کرمانجی باشوور - سۆرانى

شارەكان: سلیمانى

ولات: باشوورى كوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1841

قەرەخایە

<http://www.kurdipedia.org/?q=201010071146209828>

په کۆچ له دیکانی دەورووبەری شارێ دیواندەرەپه له رۆژهه‌لاتی کوردستان. به پێی ئاماری سەرژمێری سالی 2006، ئەم دێیه پێک هاتوو له 10 بنه‌ماله و ژماره‌ی دانیشتوانی 84 که‌سه. سەرچاوه: ویکیپیدیا

تایه‌تمه‌ندیه‌کانی بابەت

جۆری شوێن / شوێنه‌وار: گوند

رۆژهه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1842

قەرەخدر

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120794>

په‌ک له گونده‌کانی رۆژهه‌لات

تایه‌تمه‌ندیه‌کانی بابەت

جۆری شوێن / شوێنه‌وار: گوند

رۆژهه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1843

قەرەخوی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010101310230310039>

په‌کۆچ له دیکانی دەورووبەری شارێ دیواندەرەپه له رۆژهه‌لاتی کوردستان. به پێی ئاماری سەرژمێری سالی 2006، ئەم دێیه پێک هاتوو له 41 بنه‌ماله و ژماره‌ی دانیشتوانی 291 که‌سه. سەرچاوه: ویکیپیدیا

تایبه تمه ندیه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
وڵات: رۆژهەڵاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1844

قەرەداغ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621755>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (قادر کهره‌م)

تایبه تمه ندیه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
وڵات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1845

قەرەقاج

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120795>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه تمه ندیه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
وڵات: رۆژهەڵاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1846

قەرەقشلاق

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120796>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوپن / شوپنەوار: گوند

وڵات: رۆژھەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1847

قەرەقەساب

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120797>

یەك له گوندەکانی رۆژھەڵات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوپن / شوپنەوار: گوند

وڵات: رۆژھەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1848

قەرەگۆل

<http://www.kurdipedia.org/?q=200912022209242773>

یەكێكە لە گوندەکانی ناوچەی شارەزوور و سەر بە شارەدێی عەرەبەتە. دانیشتووانی ئەم گوندە سەر بە خێلی مکیەلی جافن. سەرچاوەی وێنە: فەیسبووکی قەیس قەرەداخی

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوپن / شوپنەوار: گوند

زمان - شیوەزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: سلیمانی

وڵات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1849

قەرەگۆل 2

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010114074021345>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1850

قەرەلی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120799>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1851

قەرەول

<http://www.kurdipedia.org/?q=20090811104131938>

یهکێک له دێیهکانی دەورووبەری شاری دیواندەرەیه له رۆژهلاتی کوردستان. به پێی ئاماری سەرژمێری سالی 2006، ئەم دێیه پێک هاتوو له 160 بنەماله و ژماره‌ی دانیشتوانیشی 881 کەسه.

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1852

قەرەومەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120800>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1853

قەرەومەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120801>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1854

قەرەوڵ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120802>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1855

قەرەكەند

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120798>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1856

قەرەپەرە

<http://www.kurdipedia.org/?q=200908111110551940>

یهکێک له دێیهکانی دەورووبەری شارێ دیواندەرەیه له رۆژهلاتی کوردستان. به پتی ئاماری سه‌رژمێری سالی 2006، ئەم دێیه پێک هاتوو له 71 بنه‌ماله و ژماره‌ی دانیش‌توانیشی 465 كه‌سه. سه‌رچاوه: ویکیپیدیا

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1857

قەزەهەکان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014033012560467006>

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گەرەک

شاره‌کان: سلیمانی

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1858

قهزەناوی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120804>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1859

قهستەل جندۆ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013101613361888302>

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیوهزار: کرمانجیی باکوور - بادینی

شارهکان: ئەفرین

وڵات: رۆژئاوای کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1860

قهسر یهزدین

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621756>

گوندیکه سه‌ربه‌شاره‌دیی (سیمیلی)

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: باشووری کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 1861

قەسران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420400292496>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند

زمان - شپۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: مەخمور

ولآت: باشووری کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 1862

قەسری شیرین

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009272322239714>

سەرچاوەی وێنە: فەیسبووکی قەیس قەرەداخی

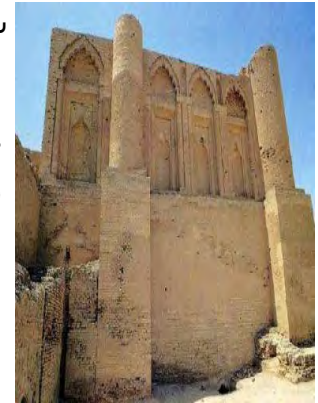
تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنەوار: شارۆچکە

ولآت: رۆژھەلاتی کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 1863

قەسریشیرین

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120805>

یەك لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند
رۆژه‌لاتی کوردستان
ولات:
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1864

قه‌سریک

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120806>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند
رۆژه‌لاتی کوردستان
ولات:
کویک ریسپۆنس کۆد:

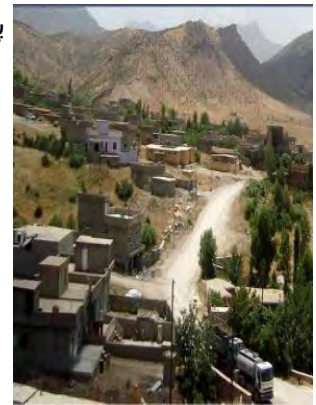
بابه‌تی ژماره: 1865

قه‌سری

<http://www.kurdipedia.org/?q=201003141615393900>

پیشتر گوند بوو و ئیستا شاره‌دییه، سه‌ریه شارۆچکه‌ی چۆمانه.

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جۆری شوین / شوینه‌وار: شارهدی
باشووری کوردستان
ولات:
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1866

قه‌سلیج

<http://www.kurdipedia.org/?q=2015010216031184478>

...

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆرى شوين / شوينهوار: گوند
زمان - شيوهزار: کرمانجی باکوور - بادینی
شارهکان: زوممار
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 1867

قه سه ریجی

<http://www.kurdipedia.org/?q=20141217154748118336>

...

تایبه تمه ندییه کانی بابته
جۆرى شوين / شوينهوار: گوند
زمان - شيوهزار: کرمانجی باکوور - بادینی
شارهکان: زوممار
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 1868

قه شه فری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621757>

گوندیکه سه ره شه دپی (سیمیل)

تایبه تمه ندییه کانی بابته
جۆرى شوين / شوينهوار: گوند
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 1869

قه لاتة بۆر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420243292449>

...

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شاره کان: چۆمان

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته تی ژماره: 1870

قهالان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120808>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

رۆژه لاتیی کوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته تی ژماره: 1871

قهالان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013122812455987030>

...

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شاره کان: مه خموور

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1872

قهلاکۆن

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120807>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوپن / شوپنهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1873

قهلهر

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120809>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوپن / شوپنهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1874

قهلهر شه

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120810>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوپن / شوپنهوار: گوند

زمان - شیوهزار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شارهکان: سهردهشت

ولآت: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1875

قه متهران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014061523371676704>

...

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شاره کان: رانیه

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1876

قه متهری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120811>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

رۆژه لات: رۆژه لات کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1877

قه مچیان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465657625>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
شارهكان: مهريوان
ولات: رۆژهلاتى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1878

قه مەشه

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009161402289519>

گوندیکه له ناوچهی ماهیدهشتی کرماشان

تایبه تمه ندییه کانی بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولات: رۆژهلاتى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1879

قه ویله

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014032910141066718>

...

تایبه تمه ندییه کانی بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانى
شارهكان: سلیمانى
ولات: باشوورى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1880

قه لا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120812>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1881

قەلا رووتەله

<http://www.kurdipedia.org/?q=200908111115431942>

یه‌کێک له دێیه‌کانی ده‌وروپه‌ری شاری دیوانده‌ره‌یه له رۆژه‌لاتی کوردستان. به پتی ئاماری سه‌رژمێری ساڵی 2006، ئەم دێیه پێک هاتوو له 230 بنه‌ماله و ژماره‌ی دانیش‌توانیشتی 1222 کەسه.

سه‌رچاوه: ویکیپیدیا

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1882

قەلا ولیان

<http://www.kurdipedia.org/?q=200908111113171941>

یه‌کێک له دێیه‌کانی ده‌وروپه‌ری شاری دیوانده‌ره‌یه له رۆژه‌لاتی کوردستان. به پتی ئاماری سه‌رژمێری ساڵی 2006، ئەم دێیه پێک هاتوو له 41 بنه‌ماله و ژماره‌ی دانیش‌توانیشتی 280 کەسه.

سه‌رچاوه: ویکیپیدیا

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1883

قه‌لا ولبانه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504657788>

گوند

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

دیوانده‌ره: شماره‌کان:

رۆژه‌لاتی کوردستان: ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1884

قه‌لات

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120813>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان: ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1885

قه‌لاتاسیان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120814>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

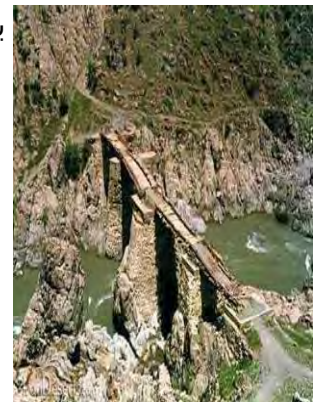
تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

زمان - شیوه‌زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

سهرده‌شت: شماره‌کان:

رۆژه‌لاتی کوردستان: ولات:

كۆيک ريسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 1886

قەلاتان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120815>

يەك لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان

كۆيک ريسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 1887

قەلاتی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120817>

يەك لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان

كۆيک ريسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 1888

قەلاتیدورگە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120818>

يەك لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان

كۆيىك رېسپۇنسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 1889

قەلاتىموناوى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120819>

يەك لە گوندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەندىيەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپۇنسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 1890

قەلاتىنەزىن

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120820>

يەك لە گوندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەندىيەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپۇنسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 1891

قەلاتە سوران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420400292492>

...

تايپەتمەندىيەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

زمان - شپۆهزار: كرمانجى باشوور - سۆرانى

شاره‌کان : مه‌خموور
ولات : باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد :

بابه‌تی ژماره: 1892

قه‌لاته‌ره‌ش

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120816>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جۆری شوین / شویننه‌وار: گوند
ولات : رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد :

بابه‌تی ژماره: 1893

قه‌لاجوانرۆ

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120821>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جۆری شوین / شویننه‌وار: گوند
ولات : رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد :

بابه‌تی ژماره: 1894

قه‌لاجوغه

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120822>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
رۆژهلاتى كوردستان
ولات:
كويك ريسپونس كۆد:

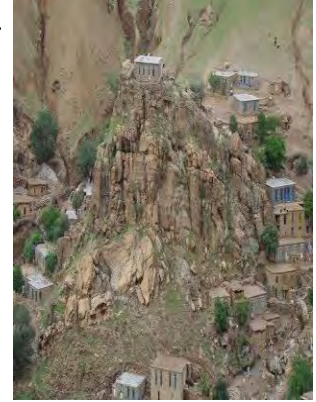
بابهتى ژماره: 1895

قهلاجى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014011918354286594>

...

تايپه تمه ندييه كانى بابته
رۆژهلاتى كوردستان
ولات:
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1896

قهلاجوان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011011600510732774>

...

تايپه تمه ندييه كانى بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: شارهدى
سليمانى
شارهكان:
ولات:
باشوورى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 1897

قهلاچرمهله

<http://www.kurdipedia.org/?q=20140411145903100392>

...

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوێن / شوێنه‌وار: گوند

باشووری کوردستان

وڵات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1898

قەلادزی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201004121113234147>

ناوچهی پشده‌ر به گشتی و قەلادزی بە‌تایه‌تی خاوه‌نی تۆمارێکی میژوویی گه‌وره‌یه، که‌وه‌خه‌ بلێم زنجیره‌ی رووداو و پێشهات و کاره‌ساته‌ مروویی و سیاسیه‌کانی بارته‌قالی چه‌ندین ناوچه‌ی تره، بۆیه له‌زوویکه‌وه‌ پێویست بوو خۆی بۆ ته‌رخان بکری‌ت و به‌نیه‌تێکی دلسۆزانه‌وه‌ کاری تۆمارکردنی بۆ نه‌جامبدری‌ت .

له‌سالانی هه‌شتاکانی سه‌ده‌ی رابردوو، به‌شێک له‌پروژهنیهرانی قەلادزی که‌وتبوونه‌ سه‌ر کۆکردنه‌وه‌ و تۆمارکردن و بلاو کردنه‌وه‌ی بابته‌ فۆلکلۆریه‌کان و له‌رێ ی چاپکردن و سازکردنی کۆر و سیمیناره‌وه‌ قسه‌یان له‌سه‌ر ده‌کرد. به‌لام هه‌یج کاتێک به‌لای ره‌هه‌نده‌ میژوویی و سیاسی و جوگرافیه‌که‌ی ناوچه‌که‌دا نه‌چوون. هه‌ر ئه‌مه‌ش وایکرد که‌تا به‌ئێستا ده‌گات جگه‌ له‌چه‌نده‌ سه‌ره‌ دێریکی که‌م سه‌باره‌ت به‌رووداوه‌ سیاسی و کۆمه‌لایه‌تیه‌کان، شتیکی وه‌ها له‌ئاست قەلادزی و پشده‌ردا نه‌نووسرایت، یاخود بابلیین به‌که‌می باسی لێوه‌ کرایت .

سه‌ره‌تای سالانی هه‌فتاکانی سه‌ده‌ی رابردوو، وه‌ به‌تایه‌تی له‌ سالانی 1970 دا به‌رێز (ره‌فیع ساپیر) بۆ یه‌که‌مجار بابته‌تێکی کورتی سه‌باره‌ت به‌ میژوویی پشده‌ر له‌ میانێ (2) لاپه‌ره‌ی سه‌ربه‌خۆدا له‌ژماره‌ (4) ی گوڤاری (به‌یان) دا بلاو کردۆته‌وه‌، پاشانی‌ش له‌لایه‌ن ره‌وانشاد (عه‌لادین سه‌جادی) یه‌وه‌ له‌میانێ کتیبی (گه‌شتیک له‌ کوردستاندا) له‌پالا باسکردنی هه‌ندی‌ شار و ناوچه‌ی کوردستاندا به‌ (2) لاپه‌ره‌ باسیکی کورتی سه‌باره‌ت به‌ قەلادزی نووسیوه‌، به‌لام سه‌رنجه‌کانی سه‌ر پێیین و به‌شێوه‌یه‌کی ئه‌کادیمی نه‌نووسراوه‌ و، زۆرت (أنگباع) ی که‌سیتین نه‌ک راستی میژوویی له‌سالی 1984 دا (محهمه‌د فیدا) ی شاعیر له‌دیوانی شیعر (ره‌ش و سپی دا) کورته‌یه‌کی (2) لاپه‌ره‌ی سه‌باره‌ت به‌ پشده‌ر تۆمارکردووه‌ و شیعرێکی درێژی‌شی بۆ پیاوه‌لدانی قەلادزی ته‌رخان کردووه‌، له‌سالی 1990 یه‌شدا به‌رێز (عه‌بدوللا ئاغای سنۆه‌له) کتیبیکی به‌ژیوی (یاداشته‌کانم) بلاو کردووه‌ که‌تیایدا زۆرت باس له‌ رۆلا و کاره‌کانی خۆی ده‌کات له‌ رووی سیاسی و حزبايه‌تی و، له‌ ده‌ره‌وه‌ی ئاماژه‌کردن بۆ عه‌شپه‌رتی میراوده‌لی، زانیاریه‌کی میژوویی گشتی نه‌خستۆته‌ روو سه‌باره‌ت به‌ قەلادزی و رووداوه‌ دێرین و نزیکه‌کانی. هه‌ر ئه‌و کتیبه‌ش چه‌ند ساڵیک دواتر له‌ولاتی ئێران له‌ ریگای نامیلکه‌یه‌که‌وه‌ به‌توندی وه‌لامی درایه‌وه‌ که‌ له‌لایه‌ن که‌سیک به‌ژیوی (محهمه‌د سالاری) نووسرایوو .

ئه‌گه‌ر چی له‌هه‌ندی کتیب و نووسراوی تردا له‌نموونه‌ی یاداشته‌کانی (ئه‌حمه‌دی ته‌قی) و (رفیع علی) و (ره‌ مزی قه‌زاز) دا یاخود کتیبه‌کانی

روولەكتېپخانەى گىشتى دەكەن و دەخوئىننەو.

لە كاتى بۇردومان و كارەساتەكانى شەرى(عېراق-ئېران)پىشدا ھەمىشە لەپال ترسىكدادەمويست نوسراوہكانى تايەت بەوكارەساتە كۆپكەمەوہ كە لەرۇژنامەوگۇقارەكاندا بلاودەبوونەو، بۇوئىنە كاتېك فېرۇكەپەكى(ئېرانى)لەئەنجامى تەقەلئىكرىندا لەرۇژئاواى شارەكە(نزيك گردى حوسنى)كەوتە خوارەو، تېكراى وئىنە كانى ئەوو فېرۇكەپەم پاراست كەدواترلەرۇژنامەكانى (عېراق

و جمھورىيە)بەغدادابلاووبوونەو، ھەرچەندەبەداخوہ دواتر لەدەمى راگواستن داوہك زۇر شتى دى فەوتان!

تەنانەت كاتېك لەگەرمەى ئەووشەپرەدا(شەرى شارەكان-حرب المدن)دەستى پئىكرىدوتيا بۇپەكەمجار لەماوہى ئەوشەپرەدا بۇماوہى (3)كاتىمېر بەتۇپى قورس شارەكە بۇردومان كرا، من سەربەخۇ بەكامىراپەك كەوتمە وئىنەگرتنى(ژېرزەمىنە كەماليخۇمان و كۇگاكى تووتن وشەقامى گىشتى قەلادزى و كانى شىخە وقەلات)، ئىستاش نازانم چ جورئەتېكى ھەرزەكارانە بوو واى كرىبوو كەبەو بوپرەوئەوكارە بكم كەلەچاوى بەغسدا نەك تاوان بوو، بەلكوو ماپەى لەت لەت كرىدى جەستە بوو(1)!

لەسالى خوتىندى(1990-1991)كاتېك لە كۇلئىزى پەرورەدى زانكوى موسلەوہ خۇم بۇپەشى مېژوى كۇلئىزى ئەدەبىياتى زانكوى سەلاخەدىن گواستەوہ و، دواترىش راپەرىن بەسەرداھات و بۇپەكچارى بوارى كار كرىن لەسەر مېژوو و بوارەكانى دى نووسىن ئازادبوو، ھەولمىداباشترخۇم بۇئەووبوارە تەرخان بكم، بۇپە بەگۇپرەوہى تاوانا زوربەى ھەرەزۇرى كىتېپخانە گىشتى و تايپەتەكانى مالەوہى روناكېرانى ديارى ھەولئىرگەرام وەك بەرئىزان(مومتازخەيدەرى، مارف خەزەندار، جەمشىد خەيدەرى، حسامەالدىن نە قىشەندى)، جگە لەئەرشىفى رۇژنامەوگۇقارەكانى(براپەتى، كوردستانى نوئ، وولات، پېشكەوتن، خەباتى قووتابيان، ئالائى ئازادى)م بەسەر كرىدەوہ(2).

لەسالى1992دواى ئەوہى لەلاپەن ھەندىك مامۇستاي بەرئىزى بەشى مېژوو(كۇمەلەى مېژوونووسانى كورد)دامەزرا، لەسەر رەزامەندى مامۇستابەرئىزەكان بوومە ئەندام كەئەوكاتە ژمارەى ئەندامەكانى(43)كەس بوو، وەبەرئىزدىكتۇر حسام الدين نەقىشەندى سەرۇكى كۇمەلەوېرئىز(مامۇستانەبەزمەجىد)جىگرى كۇمەلە كە بوو. ئىدى ھەستم كرىد دەبىتتەگۇپرەى تاوانام شتگەلئىك لەسەرئەم شارو ناوچەپە بەتايپەتى بەدەست بخەم و بلاوى بكمەوہ، شانپەشانى ئەوہش لەبوارى مېژوو كوررداھەولئى خۇم بەدەملەماوہى سالانى(1992-1995)تائەوكاتەى زانكۇم تەواو كرىچەند بابەتېكى پوختە كراوم بلاو كرىدەوہ لەسەر قەلادزى وپشدر، شان بەشانى ئەوہش نزيكەى (20)بابەتى ترى مېژووېشم لەسەر مېژوو كورردەگىشتى خستە بەرچاو، ئەمە جگە لەوەرگىرانى چەندبابەتېكى

مېژووېيلەزمانى عەرەبىيەوہكەتائەوكاتە تەرجمەى كوردى نەكرا بوون. بەشىك لەو بابەتە مېژووېيانەش كەلەوماوہيەدا بلاوم كرىدەوہئەمانەبوون!

-قەلادزى لەچاوى مېژوودا-كوردستانى نوئ-1993(3)

-لەنامرئ بۇقەلادزى-براپەتى-1993(4)

-قەلادزى لەناسنامەى مېژوودا-كوردستانى نوئ-1993

-قەلادزى ياسەماى رگەكان-براپەتى-1993

تراژىداى راگواستنى قەلادزى لە راگەياندى ناوخۇپى و جىھانيدا - كوردستانى نوئ - 1993

-قەلادزى و لاپەرە ونەكانى مېژوو - رۇژنامەى يەكگرتن - 1993

-پەيوەندىيە كانى كورد و بولگار - براپەتى (4)ئەلقە 1994 -
 -كورد لەلويىنان - براپەتى - 1993
 -نوويشكىك لەخەباتى گەلى كورد لەسەدەى نۆپەمى زايىنى دا - ھەرئىم -
 1992
 -نوويشكىك لەخەباتى گەلى كورد لەسەدەى نۆپەمى زايىنى دا -
 كوردستانى نوئ - 1993

لەپاش دامەزراندنم لەسەرەتاي سالى 1995 دا، لەپەكەم رۆژى دەستبەكار بوونمدا ويستم بە وەسەيلەپەك سەرنجى خوئندكارەكانى (ناوەندى قەندىلى تېكەلا) بۇلاى خۆم رابكېشم، بۆپە بەتاگادارى و رېپىندانى بەرئىز مامۇستا (محەمەد سۆران) بەرئوبەرى ناوەندى ناويرا، بۆماوەى ھەفتەپەك سەرە قەلەمە گرنگىيەكانى تايەت بەمىژووى پشدر و قەلادزىم بۆ روونكردنەو و پاشانىش بەكورتى (بەچەى ناوى پشدر و قەلادزى و ناسنامە كۆنەكانى و، سنوورى جوگرافى و رووداوە سىياسى يەكان و بۆردومانى 1974 و راپەرىنى 1982 و راگواستنى 1989 و راپەرىنى 1991 ى خەبات و رانيە) مان نووسىيەو. ئىدى خوئندكارەكانى پۆلى يەكەم و دووهم و سى يەمى ناوەندى بەو پەرى تامەرزۆپى يەو گوى يان بۆگرتم و پاشانىشەموو نووسىيوپانەو، وەك (ئاو و دۆ) لەبەريان كوردبوو .

ئەو كارەى من ئەگەرچى لەنيەندا كارىكى پۆزەتيف و پېويست بوو كەدەمويست خوئندكارەكان لەمىژووى شار و ناوچەكە و رووداوە گرنگەكانى ئەو دەقەرە بەتاگا بكەم و خۆشم لەگەلىان رابېئىم، كەچى بەداخووە دواتر وەك چەكئىكى دووسەرە بەزىانى (خۆم) و (حەقىقەتى مىژوو) تەواو بوو ! چونكە لەوكاتەو تا دەگاتە ئەمرو ھەموو ئەو زانىارانەى بەخوئندكارە بەرئىزەكانم بەخشى و ئەوانىش تۆماریان كردن دەستا و دەست گوارا لەركىفى شەرى من دەرچوو، بەو واتايەى كەخەلكانىك لەرى ى ھەمان ئەوزانىارە بىستراوانەو (بى تاماژە كردن بۆ سەرچاوەكانيان) كەوتوونەتە دووپاتكردنەو زانىارەكان لەبۇنە تايەتى و گشتىيەكاندا، چ لەگفتوگو تەلەفزيۇنەكان و چ لەبلاو كراو ناوخۆپەكاندا. لەوھش ناخۆشتر ئەمەپە كەكارتىك لەدەمى يادەوەرەپە گەرە و گرنگەكانى شارەكەدا كەنالە فەزايى يە تەلەفزيۇنەكان دەخوازىچوپىكەوتن ساز بكەن، زۆر لەكاربەدەست و بالادەست و بەرپرس و كەسەكان بەسانايى بەدەم ئەو داخوازىانەو دەچن و، ھەمان ھەمان ھەلە مىژوووى يەكان دووپات دەكەنەو و، تامادەنن خۆيان ببوئرن، ياخود ھولبەدن زانىارى وردتر كۆپكەنەو، ياخود بەدواى راستى يە مىژوووپەكان داچن و سەرچاوە مىژوووپەكان بېشكنن، يا تەنانت پەرسە گورگانەپەك بۆ بكەن بۆ ئەمانەتە مىژوووپى يەكان ! (5)

دەشخووزم لېرەدابەنۆرەى خۆيان سوپاس و دەست خۆشى لەھەر يەكە لە بەرئىزان (تەھا بابان) و (ئەبوبەكر كرىم) و (مۆفەق مىراودەلى) و (داراحسېن) و (محەمەد ئەحمەندەپى) و ئەو چەند برادەرە بكەم كەلېرە و لەوى دەخووزن بە گوپرەى تواناى خۆيان چەند دىرئىك بەخەنە سەر لاپەرە شاراوەكانى مىژوووى ناوچەكە، ئەگەر چى بەشئوہى سەرە قەلەمىش يئت . ئەگەر چى كارى تۆمار كردن و نووسىنەوہى مىژوووى ناوچەپەك ياخود شارئىك كارى تاكە كەسئىك نىە و پېويستى بە ھەرەوہەزىكى دەستە جەمعى ھەپە، بەلام لەئەمرودا مروقەكان لەباكگراوہندى قەيران و بار و دۆخە سەپنراوہكانى

ھەلومەرجى نوپدا زۆر بەدەگمەن نامادە دەپن بەشپۆھەپەكى خۆبەخشانە و نپەتپكى رەھاي درووستەوہ بۇئاكارپكى ئاوا نامادەپى دەربېرن. بۇبە لەلاپەن خۆمەوہ دەخوازم ئەوہەندەى تەمەن وھەلومەرجى تەندروستى و ژيانپى كۆمەلاپەتى و ئابوورى رېم پېدات بە پالپشتى خودا و ئەو زانپارپە كەلەكە بووانەى لەلام كۆبوونەتەوہ ھەولپى كارپكى لەو شپۆھەپە بەدەم و بتوانم لەچوارچپۆھى كىتپپكى سەرپەخۆى پەك جلدپدا چەند لاپەرەپەك لە مپژووى شاراوہى قەلادزى و پشدر بۇ (مپژوو) نامادەبەكەم .

پەراونزەكان

1- بەداخوہ بەشپكى زۆرى بەلگە نامە و وپنە دەگمەنەكان لەپالا چەندپن كىتپ و رۆژنامە و بابەتى دپدا لەگەرمەى ئالو گۆرە سىياسى پەكان ماوہى شەرى ناوخۆ، دا سوتان و لەناوچوون .

2- شانازى دەكەم كە بۇبەكەمپن جار دووسەرورەپم بۇ شارەكەم تۆماركردوہ، پەكەمپان توائم بۇ پەكەمجار ناوہ كۆنەكانى قەلادزى پەى پى بەم و ئاشكراپان بەكەم، دووہمپشپان ناوھپتان و بلاوكردنەوہى پەكەمپن وپنە و ژياننامەى شەھپد (بەختپار) كە لە راپەرپنى(خەبات) دا شەھپد بوو .

3- ئەم بابەتە بەشپۆھەپەكى ناشپرن لەلاپەن كەسپكەوہ لەپاش تپكەلكپش كردنى نووسپنپكى ترمدا بەناوى

(قەلادزى لەچاوپ مپژوودا) سەرلەنوئ بەھەمان ناوئپشانى پەكەمەوہ دووجار دزراوہ و بلاوكراوہتەوہ جارپكىان بلاوكراوہى تاپپەت بە (4/24) ى (بەرپۆھەپەرتى كار و بارى شەھپدان و ئەنفالكراوہكان) لەسالى 2007 داو جارپكى تپش لە ژمارە (2) ى گۆقارى(پشدر) ى مەلپەندى (24) ى پشدردا بلاوبۆتەوہ، ئەمەش جگە لە نابابەتى لە نووسپندا، دەپپتە تاوانپكى ياساپى .

4- ئەم بابەتە دووجارى تپش بلاوكراوہتەوہ، جارپك لەگۆقارى (روداو) دا كەخوئندكارانى (نامادەپى قەلادزى) لەپادى (4 / 24) دا لەسالى 1999 دا بلاوپان كردهوہ و جارپكى تپش لەلاپەن بەرپز (تەھا بابان) ەوہ لەكىتپى (كۆستى شارپك) دا چاپكراوہتەوہ و دەستەواژەى (نووسپنى بەنرخ) ى بۇ بەكارھپناوہ .

5- لەسالى (2002) بەولاوہ، چپتر نامادەى چاوپپكەوتنى كەنالەكانى راگەپاندن نەبووم، چەنكە پئموابوو ھەم مەبەستپكى رپكلامى رووت و ھەم نپازپكى بازرگانى و سىياسى لەپشتەوہپە، ئەمەش واپكرد خەلكازپكى دى لەمپانى نامادە بوونپان بۇ چاوپپكەوتنە بپنراوہكان لەرووپ راستى پە مپژووپپەكانەوہ، دووچارى ھەلەى زەق بپنەوہ و ئەو ھەلە زەقانەش بەنۆرەى خۇپان مپژووى جوانى شارەكە شلۆى بەكەن لەجى ى ئەوہى سەرورەى پپدەن.

سەرچاوہ: تۆمارپكى تاپپەت بۇ كوردپپدپا لەلاپەن (خدر ئپبراھپم خدر) سەبارەت بە (دەربارەى سەرە داوہكانى مپژوى قەلادزى) لە: 2010-10-31 17:18:53

تاپپەتمەندپپەكانى بابەت

جۆرى شوئپن / شوئپنەوار: شارەدى

زمان - شپۆھەزار: كرمانجى باشوور - سۆرانى

شارەكان: رانپە

ولآت: باشوورى كوردستان

كۆيىك رېسپۆئىس كۆد:

بابەتى ژمارە: 1899

قەلارىانە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120824>

يەك لە گۆندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەنديپھەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گۆند

رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپۆئىس كۆد:

بابەتى ژمارە: 1900

قەلامكايلى خوارين

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011091511465961702>

گۆنديكى ئەنفالكراوى سەربە شارەدپى قادىر كەرەمە.

تايپەتمەنديپھەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گۆند

زمان - شپۆھزار: كرمانجى باشوور - سۆرانى

شارەكان: كەركوک

ولآت: باشوورى كوردستان

كۆيىك رېسپۆئىس كۆد:

بابەتى ژمارە: 1901

قەلامكايلى ژوورين

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011091511465961701>

گۆنديكى ئەنفالكراوى سەربە شارەدپى قادىر كەرەمە.

تايپەتمەنديپھەكانى بابەت

جۆرى شوین / شوینەوار: گوند
زمان - شیوه‌زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی
شاره‌کان: کەرکوک
ولّات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1902

قه‌لاریانه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010101311022410041>

یان قه‌لاریانه یه‌کێک له دێکانی ده‌وروبه‌ری شارێ دیوانده‌ره‌یه له رۆژه‌لاتی کوردستان. به‌ پێی
ئاماری سه‌رژمێری ساڵی 2006، ئەم دێیه‌ پێک هاتوو له 41 بنه‌ماله‌ و ژماره‌ی دانیشتوانی 255
کەسه‌.
سه‌رچاوه‌: ویکیپیدیا

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولّات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1903

قه‌لای جوانرۆ

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120825>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولّات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1904

قه‌لای زێوی

قه‌لای میژووپی زێویه له 55 کیلۆمێتری باشووری رۆژه‌لاتی شاری سه‌قز و له باکووری گوندیک هەر به‌م زێویه و له سه‌ر ته‌پۆلکه‌یک هه‌لکه‌وتوه. رۆوبه‌ری ئەم قه‌لا، پتر له 4 هه‌کتاره و به‌رزایه‌که‌ی له ئاستی زه‌وییه‌کانی ده‌رۆبه‌ری 90 تا 110 مېتر ده‌ییت و هەر ئەم ئاستی به‌رز بوونه وایکردوه که جوان به چوار ده‌وری خۆیدا پروانی و به‌رجه‌وه‌تیکي جوان و سه‌رنج راکێشی هه‌به.

زێویه یا (ئیزییه) یا (زیپیا) له سه‌ده‌ی هه‌شته‌می پێش زایینی مه‌سیح، یه‌کێک له ناوه‌نده‌کانی ده‌سه‌لاتداری هۆزی مانا بووه و له کتێبه ئاشوورییه‌کان به نێوی گه‌لێ (مېننی)، نێوی لێراوه و تێیدا هاتوه که ئەم شوینه زۆر جار له لایه‌ن ده‌وله‌ته‌کانی ئاشوور و ئورارتوو، هێرشێ کراره‌ته سه‌ر، به‌لام ئەم گه‌له هه‌چکات نه‌به‌زیوه و قه‌لاکه‌ی به ده‌سته‌وه نه‌داوه. شایانی باسه که یه‌که‌م جار نێوی زێویه له سالنامه‌ی ئاشووری و له کاتی ده‌سه‌لاتداری سارگینی دووه‌مدا تۆمار کراوه.

ناوبراو پاش هێرش کردن بۆ سه‌ر ناوچه‌ی ژێر ده‌سه‌لاتی ماناییه‌کان و پاش ئەوه‌ی پێته‌ختی ماناییه‌کانی داگیر کرد و پاوشاکه‌یانی به نێوی (ئیرانزوو) به‌زاند، دوو قه‌لای گرینگی ناوه‌ندی هه‌رێمی مانای به نێوی زیپیه (ئیزیپیه ئیزیپنا) و (ئارماسیت)، داگیر کرد، که زۆربه‌ی نووسه‌ران و پسیپوران و شاره‌زایانی بواری ئاسه‌واره میژووپییه‌کان، پێیان وایه که ئەو زیپیه، هەر ئەم زێویه‌ی سه‌قزه، و له‌وانه‌شه که شوینی قه‌لای ئارماسیتیش له گوندی قه‌پلانتوو بێ، که له 5 کیلۆمێتری زێویه هه‌لکه‌وتوووه.

له‌وه‌یدا که قه‌لای زێویه، قه‌لایکی ده‌سه‌لاتداریه‌تی گرینگ و چینگه سه‌رنج بووه هه‌چ شک و دوو دلێک له نێوان شاره‌زایان و پسیپوران بواری ئاسه‌واره دێرینه‌کان نیه و تا ئێستا زۆربه‌ی نزیک به ته‌واوی نووسه‌ران و ئاسه‌وارناسان له سه‌ر قه‌لای زێویه لێکۆلینه‌وه‌یان کردوه و له‌م باره‌وه لێدوانیان داوه. یه‌کێک له‌و که‌سایه‌تیانه پروفیسۆر گیرنيس، لێکۆلەر و ئاسه‌وار ناسی به نێوانگی فه‌رانسه‌یی و نووسه‌ری په‌رتووکی (هۆنه‌ری ئێران له ده‌وره‌ی ماد و هه‌خامه‌نشی)، پێوايه که قه‌لای زێویه، قه‌لایکی حوکمه‌رانی بووه و ناوبراو هه‌موو ئەو ئاسه‌واره میژووپی و به‌ نرخ و بێ وێنانه که له‌م قه‌لا په‌یدا بوه به میراتی پاوشایکی سه‌کایی ده‌زانیت که به حورمه‌تی ئەوه‌وه له گه‌لیدا له گۆر نراوه.

گرینگی و نێوانگی جیهانی قه‌لای زێویه بۆ کاتێک ده‌گه‌رێته‌وه که سالی 1325 هه‌تاوی به‌رانیه‌ر له‌گه‌ل 1946ی زایینی، به هۆی باران و لافاوه‌وه به‌شیک له قه‌لاکه دادرووخیت و خۆی ده‌رده‌خات و به‌م هۆیه‌وه سه‌دان پارچه ئاسه‌واری ده‌گمهن و به نرخ له‌م قه‌لادا په‌یدا کرا. پاش ئەو رووداوه که سیک به نێوی ئه‌یووب ربنۆ که ده‌گوتریت جووله‌که بووه، ئیزنی ده‌ره‌پێان و گه‌ران به دواي ئاسه‌واره‌کانی ئەم قه‌لا له ده‌سه‌لاتداری رژیمی گه‌نده‌لی په‌هله‌وی وه‌رده‌گریت و ناوبراو 8 سال به شیوازی به‌رده‌وام 95% قه‌لاکه و زه‌وییه‌کانی ده‌رۆبه‌ری و گۆرستانی میژووپی زێویه ژێر و ژوو ده‌کات و هه‌چ ئاسه‌واریک له‌م قه‌لا و له پارچه ئاسه‌واره به نرخ و بێ وینه‌کانی ئەم شوینه ناهێلێته‌وه و به هاوکاری ده‌ست و پێوه‌نده‌کانی خۆی وله ژێر چاوه‌دێری کاربه‌ده‌ستانی رژیمی گه‌نده‌لی پاشایه‌تیدا، هه‌موو ئاسه‌واره گرینگه‌کان له کوردستان ئاودیوی ده‌ره‌وی ولات ده‌کات و به مۆزه‌خانه‌کانی به نێوانگی جیهانی ده‌فرۆشیت.

هه‌نوکه ئاسه‌واره‌کانی قه‌لای میژووپی زێویه‌ی سه‌قز، رازینه‌ره‌وه‌ی مۆزه‌خانه به‌نێو بانگه‌کانی دنیا وه‌کوو: لوور له فه‌رانسه، له‌نده‌ن له ئینگلیس،

رمیناژ له لئیننگراد و ئورشه‌لیم له ئیسرائیل و نیویۆرک له ئامریکا، فیلاذیلفیا و ده‌یان مۆزه‌خانه‌ی گرینگی دیکه له جیهاندان و ته‌ن‌ها به‌شیک‌ی بچووک و که‌م له ئاسه‌واره زیره‌کان، زیوه‌کان و قورینه‌کان له ده‌ستی ریک‌خراوه‌ی میراتی کولتووری پارێزگای کوردستاندایه .

ئه‌یووب به‌م خه‌پانه‌ته‌ گه‌وره‌ که‌ به‌رئوه‌ی برد، زه‌برئیکی کاریگه‌ری له جه‌سته‌ی میژوو و ره‌سه‌نایه‌تی ناوچه‌ی سه‌قز و کوردستان وه‌شاند و هه‌نووکه‌ش ئاسه‌واری کرده‌وه‌ تیک‌ده‌رانه‌کانی ئه‌یووب جووله‌که‌ و ناقمه‌ خۆفرۆشه‌که‌ی پاش ئه‌و هه‌موو سه‌له‌ هه‌رماوه‌ و به‌ هۆی ئه‌و کاول کارپانه‌ی ناوبراو، له‌ زۆریه‌ی به‌شه‌کاندا به‌ هیچ شیه‌یه‌یک ناتواندریت درێژه‌ به‌ لیکۆلپنه‌وه‌ و گه‌ران بدریت و پرۆسه‌ی ده‌ره‌ینانی هه‌موو قه‌لاکه‌ له‌ گه‌ل ته‌نگ و چه‌له‌مه‌ به‌ره‌و روو ده‌بیت .

به‌ یروای شاره‌زایان و پسپۆرانی ریک‌خراوه‌ی میراتی کولتووری کوردستان، ئاسه‌واره‌ قورینه‌کان و باقی ئاسه‌واره‌کانی زیویه‌ ئه‌وه‌ نیشان ئه‌ده‌ن که‌ له‌ نێوه‌راستی سه‌ده‌ی هه‌شتمه‌می پێش زایین تا سه‌ره‌تاکانی ده‌سه‌لاتداری هه‌خامه‌نیشیه‌کان، ژیان له‌م قه‌لا به‌رده‌وام بوه‌ و پاش به‌ ده‌سه‌لات گه‌یشتنی داریوشی هه‌خامه‌نشی و هه‌یرش کردن بۆ سه‌ر ناوچه‌ی سه‌قز، ژیان له‌م قه‌لادا کۆتایی پێهات .
سه‌رچاوه‌: ماله‌په‌ری سه‌قز

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوۆری شوین / شوینه‌وار: قه‌لا

شاره‌کان: سه‌قز

ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته‌ی ژماره‌: 1905

قه‌لایگر

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120826>

یه‌ک له‌ گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته‌ی ژماره‌: 1906

قهلبهزه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012060622002665063>

1977

تایبه تمه ندیه کانی بابته
جۆری شوین / شوینه وار: گوند
کرمانجی باشوور - سۆرانی
شاره کان: سلیمان
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابته تی ژماره: 1907

قهیله سوون

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120827>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندیه کانی بابته
جۆری شوین / شوینه وار: گوند
رۆژه لات کوردستان
ولآت: کویک ریسپونس کۆد:

بابته تی ژماره: 1908

قهیوان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011051015341957831>

چیا

تایبه تمه ندیه کانی بابته
جۆری شوین / شوینه وار: چیا
شاره کان: سلیمان
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 1909

گابارا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621810>

گوندیکه سه‌ریه شاره‌دپی (شیخان)

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 1910

گاپیلۆن

<http://www.kurdipedia.org/?q=201001040120503079>

سالی 2005 به‌فه‌رمانی ئه‌نجومه‌نی وه‌زیرانی حکومه‌تی هه‌رێم به‌فه‌رمی له‌گونده‌وه‌ کراوه‌ته‌ شاره‌دی و زیاتر له (17) هه‌فته‌ گوند له‌خۆ ده‌گریت، ده‌که‌ویته‌ دۆلی جافه‌تییه‌وه‌.

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: شاره‌دی

زمان - شیوه‌زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شاره‌کان: سلیمانی

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 1911

گاخوری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120985>

یه‌ک له‌ گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1912

گادان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014050214184576042>

...

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

زمان - شپوه زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شاره کان: سلیمانی

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1913

گادمه گتر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504657774>

گوند

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

شاره کان: دیواندهره

ولآت: رۆژه لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1914

گارا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013050322035282765>

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوینەوار: چیا
شارەکان: دھۆک
وڵات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1915

گارە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621811>

گوندیکە سەر بە شارەدێی (دێرەلوکی)

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوینەوار: گوند
وڵات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1916

گاگل

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465557589>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوینەوار: گوند
شارەکان: مەریوان
وڵات: رۆژھەڵاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1917

گاگەش

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120986>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان وڵات:

کوێک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1918

گاماسیاو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014070920144276949>

...

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: رووبار

شارەکان: کرماشان

رۆژهلاتی کوردستان وڵات:

کوێک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1919

گامیش تەپە

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009262333429676>

گوند - شارەزور - سلێمانی

سەرچاوەی وێنە: فەیسبووکی قەیس قەرەداخی

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان وڵات:

کوێک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1920

گامپشان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120987>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1921

گامپشگۆلی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120988>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1922

گاومه‌تر

<http://www.kurdipedia.org/?q=200912022200272769>

یه‌کێک له دیکانی ده‌ورووبه‌ری شاری دیوانده‌ره‌یه له رۆژه‌لاتی کوردستان. به پیتی ئاماری سه‌رژمیری سالی 2006، ئەم دێیه پێک هاتوو له 74 بنه‌ماله و ژماره‌ی دانپشتوانی 449 که‌سه. سه‌رچاوه: ویکیپیدیا

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1923

گاوه‌سن توو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504657794>

گوند

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: دیواندەرە

ولات: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1924

گاوشەلە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010101311022410047>

یەكێك لە دیکانی دەوروبەری شاری دیواندەرە یە لە رۆژھەلاتی کوردستان. بە پێی ئاماری سەرژمێری سالی 2006، ئەم دێیە پێک هاتوووە لە 150 بنەمالە و ژمارە ی دانیشتوانی 888 کەسە. سەرچاوە: ویکیپیدیا

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1925

گاوەکەچ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120989>

یەك لە گوندەکانی رۆژھەلات

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1926

گارانى مەريوان دورتيانى كۆماسى و سەرشيو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014110410283277870>

...

تايپەتمەنديپه كانى بابەت

شارەكان: مەريوان

ولآت: رۆژھەلاتى كوردستان

كويك ريسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 1927

گارانە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120990>

يەك لە گوندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەنديپه كانى بابەت

جۆرى شوين / شوينەوار: گوند

ولآت: رۆژھەلاتى كوردستان

كويك ريسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 1928

گيبه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420400492506>

...

تايپەتمەنديپه كانى بابەت

جۆرى شوين / شوينەوار: گوند

زمان - شيوەزار: كرمانجى باشوور - سۆرانى

شارەكان: مەخمور

ولآت: باشوورى كوردستان

كويك ريسپۆنس كۆد:

بابهتی ژماره: 1929

گرباسک

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120992>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جوړی شوین / شوینهوار: گوند

وڵات: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1930

گرتک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050511525457307>

گوند

تایبهتمهندییهکانی بابته

جوړی شوین / شوینهوار: گوند

شارهکان: ههولیر

وڵات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1931

گردد کاور

<http://www.kurdipedia.org/?q=20141127214850118169>

...

تایبهتمهندییهکانی بابته

جوړی شوین / شوینهوار: گوند

زمان - شیوهزار: کرمانجیی باکوور - بادینی

وڵات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1932

گردناشەوان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120994>

یەك له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆی شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1933

گردشەیتان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120995>

یەك له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆی شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1934

گردمخانە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120998>

یەك له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆی شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1935

گەرمیشک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120999>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1936

گەردنەژین

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121000>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1937

گەردوان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120993>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان

كويك ريسپونس كود:

بابهتی ژماره: 1938

گردكسيان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120996>

يهك له گوندهكانى رۆژهلات

تايپه تمه ندييه كانى بابته

جۆرى شوين / شوينه وار: گوند

رۆژهلاتى كوردستان

كويك ريسپونس كود:

بابهتی ژماره: 1939

گردكشانه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120997>

يهك له گوندهكانى رۆژهلات

تايپه تمه ندييه كانى بابته

جۆرى شوين / شوينه وار: گوند

رۆژهلاتى كوردستان

كويك ريسپونس كود:

بابهتی ژماره: 1940

گردى خدر

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009262340289680>

گوند - شاره زوور - سلیمانی
سه رچاوهی وینه: فهیسبووکی قهیس قهره داخی

تاییه تمه ندیه کانی بابته
جۆری شوین / شوینه وار: گوند
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابتهی ژماره: 1941

گردی سه فا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009262341399681>

گوند - شاره زوور - سلیمانی
سه رچاوهی وینه: فهیسبووکی قهیس قهره داخی

تاییه تمه ندیه کانی بابته
جۆری شوین / شوینه وار: گوند
زمان - شیوه زار:
ولآت: کرمانجیی باشوور - سۆرانی
باشووری کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابتهی ژماره: 1942

گردی سه یوان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012081911245572263>

به ناوبانگترین گۆرستانی سلیمانی

تاییه تمه ندیه کانی بابته
شاره کان:
ولآت: سلیمانی
باشووری کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 1943

گردی عهباس

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121008>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1944

گردی قازی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014010315064986876>

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

کرمانجی باشوور - سۆرانی

زمان - شیوهزار:

سلیمانی

شارهکان:

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1945

گردی قهبران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121009>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1946

گردی گو

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009262343199682>

گوند - شاره زوور - سلیمانی
سه رچاوهی وینه: فهیسبووکی قهیس قه ره داخی

تایبه تمه ندیه کانی بابته
جوړی شوین / شوینه وار: گوند
ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1947

گردیاقوب

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121007>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندیه کانی بابته
جوړی شوین / شوینه وار: گوند
ولآت: رۆژه لات کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1948

گردیگلان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121011>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندیه کانی بابته
جوړی شوین / شوینه وار: گوند
ولآت: رۆژه لات کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1949

گردیکاولان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121010>

یەك له گۆندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1950

گردە نازی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009262339349679>

گوند - شارەزور - سلێمانی
سەرچاوەی وێنە: فەیسبۆکی قەیس قەرەداخی

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1951

گردەبن

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121001>

یەك له گۆندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان

كۆيىك رېسپونس كۆد:

بابەتى ژمارە: 1952

گەردەسپى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013072321434189487>

...

تايپەتمەندىيەكانى بابەت

جۆرى شوپىن / شوپنەوار: شارەدى

زمان - شپۆهزار: كرمانجى باكوور - بادىنى

ولات: رۆژئاواى كوردستان

كۆيىك رېسپونس كۆد:

بابەتى ژمارە: 1953

گەردەسور

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121002>

يەك لە گوندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەندىيەكانى بابەت

جۆرى شوپىن / شوپنەوار: گوند

ولات: رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپونس كۆد:

بابەتى ژمارە: 1954

گەردەسپىن

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012081414495367441>

دەكەويپتە رۆژئاواى شارى ئاكرپو 96 گوند لەخۆ دەگرپت.

تايپەتمەندىيەكانى بابەت

جۆرى شوپىن / شوپنەوار: شارەدى

کرمانجی باکوور - بادینی
باشووری کوردستان

زمان - شپۆهزار:
ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1955

گرده‌شینان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121003>

یهک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندیه‌کانی بابته

جۆری شوین / شویننه‌وار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 1956

گرده‌قیت

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121004>

یهک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندیه‌کانی بابته

جۆری شوین / شویننه‌وار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

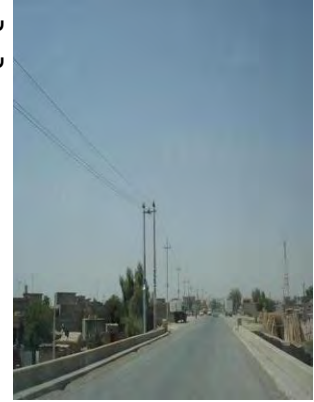

بابهتی ژماره: 1957

گرده‌گۆزینه

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009250927119619>

شاره‌دیه، سه‌ربه شارۆچکه‌ی که‌لاره.
سه‌رچاوه‌ی وینه: فه‌یسبووکی قه‌یس قه‌ره‌داخی

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابه‌ت
جۆری شوین / شوینه‌وار: شاره‌دی
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1958

گرده‌وان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121005>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابه‌ت
جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند
رۆژه‌لاتی کوردستان
ولآت:
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1959

گرده‌ره‌ش

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121006>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابه‌ت
جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند
رۆژه‌لاتی کوردستان
ولآت:
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1960

گرده‌ره‌شه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013030323063482437>

...

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

هەولێر :شارەکان

باشووری کوردستان :ولات

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1961

گرژال

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121012>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان :ولات

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1962

گرفیل

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621812>

گوندیکە سەر بە شارەدێی (سیمیڵ)

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان :ولات

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1963

گرفیلی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621813>

گوندیکه سه‌ربه‌شاره‌دیی (باتیل)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1964

گرگامیش

<http://www.kurdipedia.org/?q=20141217154747118334>

...

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

زمان - شیوه‌زار: کرمانجیی باکوور - بادینی

شاره‌کان: زوممار

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1965

گرگس‌گه‌وره

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121016>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1966

گرگو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621818>

گوندیکه سه‌ربه‌شاره‌دی (دی‌ره‌لوکی)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1967

گرون

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420400292493>

...

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

زمان - شپۆه‌زار: کرمانجیی باشوور - سۆزانی

شاره‌کان: مه‌خموور

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1968

گرگی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121013>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1969

گرکا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621817>

گوندیکه سه‌ربه شارهدی (کانی ماسی)

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1970

گرکاشان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121014>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1971

گرکی له‌گی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013012118124675119>

...

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: شارهدی

زمان - شیوه‌زار: کرمانجی باکوور - بادینی

ولات: رۆژئاوی کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 1972

گرکه گور

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121015>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جوړی شوین / شویننه وار: گوند

رۆژه لاتى كوردستان

كویك ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژماره: 1973

گری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621819>

گوندیکه سه ره به شاره دێی (سه رسنکی)

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جوړی شوین / شویننه وار: گوند

باشووری كوردستان

كویك ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژماره: 1974

گری پانی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621820>

گوندیکه سه ره به شاره دێی (سیمیل)

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جوړی شوین / شویننه وار: گوند

باشووری كوردستان

كویك ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژماره: 1975

گرێ په حنی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621821>

گوندیکه سه ره به شاره دێی (سێمیل)

تایه تمه ندییه کانی بابه ت

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 1976

گرێ گه وری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621822>

گوندیکه سه ره به شاره دێی (سێمیل)

تایه تمه ندییه کانی بابه ت

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 1977

گرێزیرۆ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013012118121375118>

ناوچه یه کی سه ره به شاروچکه ی (گرکی له گئی)یه.

تایه تمه ندییه کانی بابه ت

جوړی شوین / شوینه وار: ناوچه

زمان - شیوه زار: کرمانجی باکوور - بادینی

ولات: رۆژئاوای کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 1978

گرێزه

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009262344389683>

گوند - شاره زوور - سلێمانی
سه‌رچاوه‌ی وێنه: فه‌یسبووکی قه‌یس قه‌ره‌داخی

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته‌ی ژماره: 1979

گره‌جو

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121017>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند
ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته‌ی ژماره: 1980

گره‌ده‌ره

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121018>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند
ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته‌ی ژماره: 1981

گەیتل

<http://www.kurdipedia.org/?q=20140922133525116321>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: هەولێر

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1982

گل تپە سفلی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504557771>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: دیواندەرە

ولآت: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1983

گل تپە عەلیا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504457741>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: دیواندەرە

ولآت: رۆژھەلاتی کوردستان

كويك ريسپونس كود:

بابهتی ژماره: 1984

گل قباغ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504557766>

گوند

تایبه تمه ندييه كانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

شاره كان: دیوانده ره

ولات: رۆژه لاتى كوردستان

كويك ريسپونس كود:

بابهتی ژماره: 1985

گل قلعه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504557756>

گوند

تایبه تمه ندييه كانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

شاره كان: دیوانده ره

ولات: رۆژه لاتى كوردستان

كويك ريسپونس كود:

بابهتی ژماره: 1986

گلین

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121019>

یهك له گونده كانی رۆژه لات

تایبه تمه ندييه كانی بابته

جۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1987

گله

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008271527214943>

گوندیکی شارستانی مەریوانە. خەلکی گله بە شیوەزاری سۆرانی قسە دەکەن. ژمارەى دانىشتوانى له ئاماره‌کانى سالى 2006 دا 316 کەس له 77 بنەماله‌دا بووه. سەرچاوه: ويکيپېديا

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1988

گمارەلەنگ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465657621>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: مەریوان

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

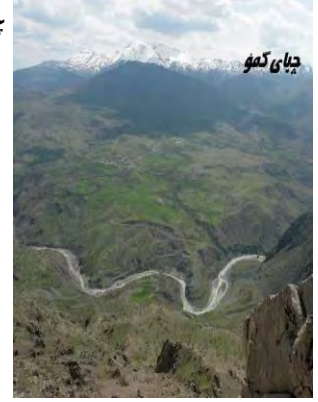

بابەتی ژمارە: 1989

گمۆ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011051015341957832>

چیا

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوینەوار: چیا
شارەکان: سلیمانی
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1990

گنبدکاوس

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121020>

یەك له گوندەکانی رۆژه‌لات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوینەوار: گوند
ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 1991

گواز

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121047>

یەك له گوندەکانی رۆژه‌لات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوینەوار: گوند
ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

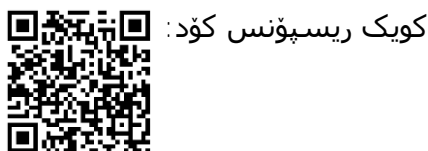
بابەتی ژمارە: 1992

گوان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009091236559460>

یهکیکه له گوندهکانی ناحیهی دیانی سەر به قەزای سۆران، ئەم گونده دەکەوێتە بناری چیاى زۆزک و ریزەى دانیشتووانى دەگاتە زیاتر له 90 مال، ریزەیهکی زۆری دانیشتوانیشی بەرەو شارى سۆران کۆچیان کردوووه. ئەم گونده هەر له زوووه لانهی پيشمه‌رگه‌کانی کوردستان بووه و لهو بیناوه‌شدا قوربانى زۆرى داوه.

سەرچاوه: تۆمارێکی تايبەت بۆ کوردیپێدیا له‌لایەن (bashar aziz) سەبارەت بە (گوندی گوان) له: 12:27:22 2010-9-9

بابەتی ژماره: 1993

گوتبه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621837>

گوندیکه سەر به شارەدێی (سیمیل)

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1994

گودهل

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121048>

یهک له گوندهکانی رۆژه‌لات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 1995

گورنویماک (نورشین)

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012060421594665040>

به دلیس

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: شاروچکه

زمان - شیوه زار: کرمانجی باکوور - بادینی

شاره کان: به دلیس

ولات: باکووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابته تی ژماره: 1996

گورجی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201001312218043353>

یه کۆک له دیکانی دهووبه ری شاری دیوانده ره یه له رۆژه لاتى کوردستان. به پینی ناماری سه رزمیری سالی 2006، ئەم دێیه پیک هاتوو له 15 بنه ماله و ژماره ی دانیشتوانی 99 که سه . سه رچاوه: ویکیپیدیا

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابته تی ژماره: 1997

گورگان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012121020530974287>

...

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شاره کان: کهرکوک

ولات: باشووری کوردستان

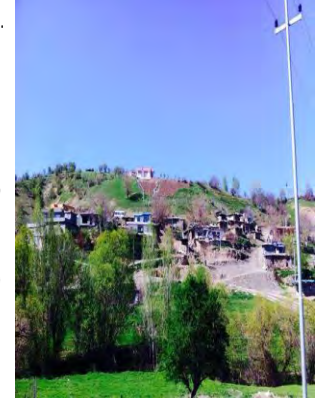

كۆيىك رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 1998

گورگەدەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=20140728120805115347>

تایبەتمەندییەکانى بابەت
جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند
زمان - شپۆهزار: کرمانجی باشوور - سۆرانى
شارەکان: سلیمانى
ولآت: باشوورى کوردستان
كۆيىك رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 1999

گوزگیران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621839>

گوندیکە سەرپە شارەدێی (تلغفر)

تایبەتمەندییەکانى بابەت
جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند
ولآت: باشوورى کوردستان
كۆيىك رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 2000

گوفكى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621840>

گوندیکە سەرپە شارەدێی (باتیفا)

تایبەتمەندییەکانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنه وار: گوند
ولات: باشوورى كوردستان

كويك ريسپونس كود:

بابهتى ژماره: 2001

گوگجه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121050>

يهك له گونده كانى رۆژه لات

تايپه تمه ندييه كانى بابته

جۆرى شوپن / شوپنه وار: گوند

رۆژه لاتى كوردستان

ولات:

كويك ريسپونس كود:

بابهتى ژماره: 2002

گولان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465957702>

گوند

تايپه تمه ندييه كانى بابته

جۆرى شوپن / شوپنه وار: گوند

مه ريوان

شاره كان:

رۆژه لاتى كوردستان

ولات:

كويك ريسپونس كود:

بابهتى ژماره: 2003

گولى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621841>

گونديكه سه ربه شاره دپى (سه رسنكى)

تایبه تمه ندیه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2004

گولی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621842>

گوندیکه سه ره به شاره دپی (سه رسنکی)

تایبه تمه ندیه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2005

گوله کانی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121051>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندیه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: رۆژه لات کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2006

گومه ته

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121052>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندیه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
رۆژه لاتى كوردستان
ولات:
كویك ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژماره: 2007

گونبه د

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121053>

یهك له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندیه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
رۆژه لاتى كوردستان
ولات:
كویك ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژماره: 2008

گوند کوسه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621843>

گوندیکه سه ربه شاره دپی (مانگیشک)

تایبه تمه ندیه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
باشووری كوردستان
ولات:
كویك ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژماره: 2009

گوندک نبی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621845>

گوندیکه سه ربه شاره دپی (سه رسنکی)

تایپه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابته تی ژماره: 2010

گوندک نه بی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621846>

گوندیکه سه ره شهاره دپی (مانگیشکی)

تایپه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابته تی ژماره: 2011

گوندکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621847>

گوندیکه سه ره شهاره دپی (سه رسنکی)

تایپه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابته تی ژماره: 2012

گوندی ئالانگورهن (باسکیل)

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012012818490964110>

گوندی ئالانگورهن (باسکیل) گوندیکه سه ره به قهزای باسکیل له کوردستانی تورکیا، له بنه ره تدا ناوی گوند لوتانه، ئەم گونده له بهر 250 سال له لایهن کورده کانی ئیران ئاوه ندان کردوو، و زور بهی

دانیشتوانی ئەم گوندە کوردەکانی مەزھەب شیعینە، لەم گوندەدا خۆبەدەنگێکی سەرەتایی، توری
ئاوی خواردنەوه، ھەروەھا ھێلی کارەبا و تەلەفون ھەبە، ژمارەکی دانیشتوانی ئەم گوندە بەم
شیۆھەبە: لە ساڵی 1997 / 291 کەس لە ساڵی 2000 / 225 کەس

تایبەتمەندییەکانی بابەت

ولایت: باکووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2013

گوندە ژێر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012112812492674005>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2014

گوندە ژۆر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011081909113660738>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیۆھەزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: ھەولێر

ولایت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2015

گوندەوێلە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121054>

یەك له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوێن / شوێنەوار: گوند

وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2016

گووریچە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757648>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوێن / شوێنەوار: گوند

شارەکان: مەریوان

وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2017

گوکەگەنی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121049>

یەك له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوێن / شوێنەوار: گوند

وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2018

گولانه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504757808>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنه وار: گوند

شاره کان: دیواندەرە

ولات: رۆژه لاتى كوردستان

كویك ریسپۆنس كۆد:

بابه تی ژماره: 2019

گولپ

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009262347579685>

گوند - هه ورامان - سلیمانى
سه رچاوه ی وپنه: فهیسیووکی قهیس قه ره داخى

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنه وار: گوند

ولات: باشووری كوردستان

كویك ریسپۆنس كۆد:

بابه تی ژماره: 2020

گولچیه ر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757659>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنه وار: گوند

شاره کان: مه ریوان

ولات: رۆژه لاتى كوردستان

كویك ریسپۆنس كۆد:

بابهتی ژماره: 2021

گولچه رموو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121055>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوپن / شوپنهوار: گوند

ولآت: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2022

گولماوهران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121056>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوپن / شوپنهوار: گوند

ولآت: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2023

گوله خانه

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009262350309688>

گوند - شاره زوور - سلیمانی
سهراوهی وینه: فهیسبووکی قهیس قهره داخی

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوپن / شوپنهوار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2024

گوپکجه لی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121057>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایپه تمه ندییهکانی بابته

جوړی شوین / شوینهوار: گوند

ولات: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 2025

گوپناغاج

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121058>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایپه تمه ندییهکانی بابته

جوړی شوین / شوینهوار: گوند

ولات: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 2026

گوپچکه دهری

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121059>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایپه تمه ندییهکانی بابته

جوړی شوین / شوینهوار: گوند

ولات: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 2027

گوپزان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011090411475960941>

سه‌ربه‌شاره‌دی‌گه‌ل‌له‌یه

تایبه‌تمه‌ندیه‌کانی‌بابه‌ت

جۆری‌شوین / شوینه‌وار: گوند

زمان - شیوه‌زار: کرمانجی‌باشوور - سۆرانی

شاره‌کان: چۆمان

ولآت: باشووری‌کوردستان

کویک‌ریسه‌پونس‌کۆد:

بابهتی ژماره: 2028

گوپزه‌بلاغ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121060>

یه‌ک‌له‌گوندەکانی‌رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندیه‌کانی‌بابه‌ت

جۆری‌شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: رۆژه‌لاتی‌کوردستان

کویک‌ریسه‌پونس‌کۆد:

بابهتی ژماره: 2029

گوپزه‌گه‌وره

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121061>

یه‌ک‌له‌گوندەکانی‌رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندیه‌کانی‌بابه‌ت

جۆری‌شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: رۆژه‌لاتی‌کوردستان

كۆيىك رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 2030

گۆيزه كۆيزه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465857692>

گوند

تايپه تمه ندييه كانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنه وار: گوند

شاره كان: مه ريوان

ولات: رۆژه لاتى كوردستان

كۆيىك رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 2031

گوپكته په

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121062>

يهك له گونده كانى رۆژه لات

تايپه تمه ندييه كانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتى كوردستان

كۆيىك رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 2032

گراو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013121121444887307>

دەروازەپەك بۇ ناسىنى گوندى گراو
ئەم بابەتە لەم بەشانە پىك دېت :
پىشەكى

شونىنى جوگرافى گوندى گراو
لەرۋى مېژۋىيە يەو
ناۋى رەز و باخچە و زەۋىپەكانى گراو
گراو و بەرھەمە كىشتوكالىيەكان
بەرەبابەكانى گوندى گراو
گراو لە رۋى مەدرەسەى ئابىنەو
حىسابى فەلەكى گوندى گراو
كېخا (موختار)ە كانى گراو
كردنەوھى قوتابخانەى گوندى گراو
گراو لەرۋى خەباتى نەتەوھىيە يەو
ۋىنەكان
پىشەكى :

بەرلەوھى بچىنە ناۋ بابەتەكە بەچاكام زانى رۋى بىكەمەو، ئەم بابەتەى كە
دەخىتە بەردەستان كورتهپەكە دەربارەى گوندى گراو و دەروازەپەكە تا لە
داھاتوو زانىارى زياترى لەسەر كۆبىرئەو، كاتىك بابەتېكىش دەنووسرىت
كۆمەلېك گرتى بابەتى و كەسىپەتى دېتە بەردەم نووسەر، بۇپە لەسەرى
پېۋىستە بابەتپانە بېرىكانتەو و بنووسىت و دوورى بخاتەو لە لاپەنى سۆز و
عاتىفە، شاپانى باس كردنە ھىچ نوسىنېكىش بى ھەلە و كەموكورى ناپىت،
ھەموو بابەتېكىش بە راي جياواز و پىشنىارى جوراوجور فراوانتر و بە ھىزتر
دەپىت.

شونىنى جوگرافى گوندى گراو :

گراو گوندىكە، دەكەۋىتە دۆلېكى بەرى باشوورى زنجىرە چىاي پىرمام،
لەبنارى شاخى سەرى رەش لە ناۋچەى خوشناۋەتى، وە بە دوورى 22
كىلۇمەتر دەكەۋىتە باكورى خۇرھەلاتى شارى ھەولېر، ناۋەكەشى لەوھە
ھاتوو كە كانباۋىكى كانزايى لېپە بۇ نەخۇشپەكانى پىست بەكاردېت، وە
لەرۋى كارگىرپەو سەر بە ناحىەى مەسىف سەلاھەدېنە، لە قەزاي
شەفلاۋەى پارىزگاي ھەولېر، ھاو سنورىشە لەگەل گوندىكانى (قېرژە، بېرژ،
ماۋەلو، دونگزاۋە، ھەنارە).

لەرۋى مېژۋىيەو : گراو گوندىكى كۆنە، تەننەت زورچار گۆزە و شتى
كۆنەى لېدۇزراۋەتەو، بەلام بەشئوھەكى نووسراو شتېكى وا لەبەردەست
نپە، كە سەرەتاي ناۋەدانكردنەوھى دەگەرئەو بۇ كەى و چ سەدەپەك،
بەلام رەنگە لە داھاتوودا بەھۆى ھەول و كۆششى لېكۆلەران زانىارى
دەربارەى مېژۋەكەى بزائىت.

ناۋى ھەندېك لە رەز و باخچە و زەۋىپەكانى گراو :

لە زمانەوانىدا (ناۋ) بە مەبەستى ناسىنەوھى شت و شوپن و كەسەكان
بەكاردەھىنرىت، جا لەم گوندىشدا كانباۋ و باخ و دەشت و دەرەكانى
ھەموۋىان ناۋى تاپبەت بەخۇيان ھەپە و بەكار ھاتوون، ھەرناۋىكىش واتا و
لېكدانەوھى تاپبەت بەخۆى ھەپە، بەلام بە تېپەرىنى ماۋەپەكى زەمەنى درىژ
واتاي ھەندېك لە ناۋەكان بېرچوۋەتەو، لېرەدا ھەندېك لەناۋەكان نامازە
پىدەكەم :

ناۋى ھەندېك لە كانباۋەكان :

• كانى گەرە / ئەم كانى تاپبەت بوو بە پياۋان، كە دەست نوپزان
لېھەلدەگرت و نوپزىشى لېدەكراۋ تپادا دەحەسانەو.

- زەرورپان / لەووشەى (چرورە) ەو ەاتوو، بۇ دەست بەئاوگەياندن (ئاودەست) بەکاردەھيئرا، تايبەتيش بوو بە پياوان.
- ئەستيرە / شوئيئىكى تايبەت بوو بە ئافرەتان، ئاوەکەشى لە کانى گەرەو ەو بۇ دەچوو.
- کانى ەەنجير/ تايبەت بوو بە ئاوى خواردنەو ە و چيشت لپنان، ەموو دانپشتوانى گوندەکە بەکارپان دەھيئا، ئافرەتان ئاويان لەم کانپەدا بۇ مالەکانپان دەبرد.
- کانى گراو / ناوى گوندەکە لەو ەو ەاتوو، بۇ ئاودانى ەەندپک لە باخچەکان بەکاردەھيئرا ە ەرو ەا ئەگەر کەسيک نەخوشي پيستی ەبوایە دەچوونە سەر ئەم کانپە و خويان بەئاوگەى دەشووشت، ە ئاوەکەشى بەکەلکى خواردنەو ە نايەت.
- ەرو ەا چەند کانپەکى تريش ەپە، کە تەنيا ئاماژە بە ناو ەکانپان دەکەم، کە ئەمانە ەەندپکپان.
- کانى سپيلک و کانى سۆرک و بيري ساي و تاراوى و کانى بداغ و کانى سران و بەرکلۆر و کانى سوولى و..... ەتد
- ناوى ەەندپک لە باخچەو ەرەزەکان.
- ناو گوند / مەبەست لە ناوگوند ئەو شوئيئەپە کە مالەکان و مرگەوتى لپنە، چەندپن باخچەى تپداپە، بەزۆرپەى باخچەکان دەوترپت باخچەى گوندى.
- ەئەمانەى خوارەو ەش تەنھا ئاماژە بەناوى شوئيئەکان کراو، ئەمانەن.
- قەرآتگە و چيلى عەزەى و شيوەر و سەرەسار و دارى لۆلکان و گۆرئ مەلا عەباس و گۆرئ زەنگە و سەيدە و ەواشەو ەک و شيوى عومەر لەيل و سۆرکى سەيد و پيس پيزۆک و کانى سۆرک و شيوى قاسم و عەنە و گردى مەلا لەک لەک و سوولى و مارووک و مامۆر و کۆرتى ئاودەل و کانى سران و بن شاخ و بەرکلۆر و بەرنەخشيئە و سەرکۆرتان و علپر و ئەحمەدیل و گۆمەوى و گۆرئ بارانى و کاجان و..... ەتد
- ناوى ەەندپک لە زەويپەکان.
- بانى ەرەسول خاران و دارەبووک و توختەمر و زارگلپخ و کەندى قەيسەرى و قەرا سۆر و ئەسحاب و کۆلە ەرەش و سۆرەبان و عەوديلە و..... ەتد
- گراو و بەرەمە کشتوکالپپەکان.
- لەرووى کشتپارپەو ە(فەلاحەتى): خەلکى ئەم گوندە زەويپە کشتوکالپپەکانپان بە پشت بەستن بە ئاوى باران بەکاردەھيئن بۇ چاندنى گەنم و جو و نيسک و نوک و بيستان و..... ەتد
- لەرووى بەرەمە ميوەپپەکانەو ە : زەوى بەرەمە ميوەپپەکان دابەش دەپپتە دوو بەش: زەويپە بەراو ەکان کە پپيان دەوترپت (باخچە) بەرەمەکانى برپتپە لە ەنار و ەەنجير و ەەندپکجاريش چاندنى تەماتە، ە زەويپە دپمپەکانپش پپيان دەوترپت (رەز) کە بەرەمەکانى برپتپە لە ترئ و ەرمى و باوى و سماق و ەرووچکە.
- لەرووى ئاژەلدارپەو ە : لەم گوندەدا بزى و چپل بەخپو دەکرا بۇ دابپن کردنى پپداويستپەکانى رۆژانە ەکو ماست و کەشک و شيرپز و کەرە، پپستەکەشى بۇ مەشکە و دۆدان و کوندە سوودى لپدەپپنرا، ەرو ەا ئاژەلئى (گا) بەخپودەکرا بۇ جووت کردن ە بەرەمە زپادەکانپشپان دەفرۆشت.
- بەرەبابەکانى گوندى گراو.
- سۆشپلۆپاي مروف بەشپو ەپەکە کە نەتوانپت بە تەنيا لەشوئيئک ژپان بگوزەرپنپت، بۇپە بەردەوام لە ەو لئى ئەو ەداپە کە لەگەل کۆمەلە خەلکانپک بپزپەت و ەموويان بەپەکەو ە ەاريکار بن و پپداويستپە دەروونى و

بەرجه سته ییه کان به هۆی ئەم به یه كه وه بوونه پر بکه نه وه، له بهر ئەوه بهردهوام به دواى مروقى باش و شوینى گونجاو ده گهریت، جا له ئەنجامى ئەم گهرا نه دا شوینیک بو ژيان ده ست نیشان ده كه ن و دواتر خه لکانى تریش به هۆی پنداویستی و کیشه کۆمه لایه تیه کانه وه روو له هه مان شوین ده كه ن، دواچار ئاوه دانیه ک دروست ده ییت له ژیر ناوی گوند، كه یه كه م قوناغى ژیاریه كه کۆمه له خیزانیک له خو ده گهریت، جا ئەگه ر سه یری گراویش بکه ین ئەم حاله تى به سه ر جیه جى ده ییت، هه ربۆیه چه ند به ره با ییکى جیاوازی تیدا یه كه ئاماژه ی بو ده كه ین، ئەمانه ن :

• ماری مه لای / با پیره ی یه كه مى ئەم به ره بابه له م گونده ناوی مه لا عه بدوللایه، كه چه ندین كه س له نه وه ی ئەم مه لایه بوونه ته مه لا، هه ربۆیه به مه لازاده مه شهوورن.

• مه لاومه رى / با پیره ی یه كه مى ئەم به ره بابه ناوی مه لا عومه ر بووه، له كوردیدا بووه ته (مه لا ئۆمه ر) به تپه رینی زه مه ن كورت بوته وه و بووه ت مه لاومه ر، ئەم مه لایه ش چه ند نه وه یه كى بوونه ته مه لا و هه ندیکیان چه ندین سا ل ده ییت هاتوونه ته هه ولیر، له ناو قه لای هه ولیر مه دره سه به کیان هه بووه به ناوی (ئه حمه دیه).

• مه لا موحه مه دى / با پیره ی ئەم به ره بابه ش مه لا بووه، ناوی مه لا موحه مه د بووه، هه ر بۆیه پێیان ده وتریت مه لا موحه مه دى.

• مامارى / یه كێك له با پیره كانی ئەم به ره بابه ناوی (ئارى) بووه، پێی و تراوه مام ئارى، دواتر به گوپره ی زه مه ن كورت كراوه ته وه و بووه ته مامارى.

• وسوه یی / با پیره ی ئەم به ره بابه ناوی (یوسف) بووه.

• سه ره رای ئەم به ره بابانه چه ندان خانه واده ی تر هاتوونه ته گراو وتیادا نیشه جى بوونه، لێره دا ناوی ئەو گوندانه ش ئاماژه پنده كه م كه لیوه ی هاتوون، چونكه ناوی ئەو شوینه ی لیوه ی هاتوون زاناون، كه ئەمانه ن :

• مالى مه لا سما یل / مه لا سما یل كور ی مه لا عه بدوللا له گوندى خه ته هاتووه ته گراو، ئەوانه ده لێن ئیمه به به چه (به به) ین، واته بابانى.

• مالى وه سمانى حه مدى / ئەم خانه واده له گوندى قه لاسنج هاتوونه ته گراو، ناوی عوسمان حه مه د ئه حمه د بووه.

• مالى مام ره سول / ئەم خانه واده یه له گوندى خۆران هاتوونه ته گراو.

• مالى حه مه د خۆرانى / حه مه د مه ولود له گوندى خۆران وه هاتوونه ته گراو.

• مالى شیمه حه مدى تاپه ر / ئەم خانه واده یه ش له گوندى كۆرى هاتوونه ته گوندى گراو.

• مالى مسته فای حه كیم / مسته فاو مه مۆ دوو برا بوون كه له كوردستانى ئیرانه وه له كاتى گرانى گه وه له سا له كانی جهنگى جیهانى یه كه م به

موهاجیرى هاتوونه ته كوردستانى عیراق و له گوندى گراو نیشه جى بوونه، خۆیان ده لێن ئیمه له عه شیره تى (شكاك) ین.

• مالى ئه حمه د خومار / ئە خانه واده یه ش له كوردستانى ئیرانه وه هاتوون، خۆیان ده لێن ئیمه له نه وه ی خان و خان ئاوده لین.

گراو له رووی مه دره سه ی ئایینی یه وه :

ههروهك ده زانریت خه لکی كوردستان، باوه رێكى پته ویا ن به ئیسلام هه یه، هه ر بۆیه با به خیا ن به دروست كردنى مزگه وت و كردنه وه ی مه دره سه كان

داوه، هه ندیک له خانه واده كانی ش مناله كانی خۆیان ده نارده حوجره و مزگه وته كان وهك فه قى تا وه كو بخوین و بینه (مه لا)، فه قێكان سه ره تا پێیان

ده و ترا (سوخته)، كه زیاتر ده یان خویند ده بوونه (موسته عید)، گوندى گراویش یه كێك بووه له و گوندانه ی كه نزیکه ی سیسه د سا ل خاوه ن مه دره سه ی

ئایینی بووه و سه دان كه س بو خویندن روویان له م مه دره سه یه كرده وه

بهمه بهستی فیربوونی زانسته ناینیه کان، که چهن دین مهلا لهم گونده
 هه لکه وتوون و له ناوه وهی گوند مهلا یه تیان کردووه ئەمانه هه ندیکیانن :
 • مهلا عه بدوللا عه بدولکه ریم مهلا ئەحمەد / فه قی هه بووه و موده ریس
 بووه، له سالی 1929 ز کۆچی دوایی کردووه.
 • مهلا ئەبو به کر چه کیم مهلا مسته فا / موده ریس بووه، فه قی هه بووه،
 له سالی 1957 ز کۆچی دوایی کردووه.
 • مهلا عه زیز قادر ئەحمەد / مهلا یه تی کردووه، به لام فه قی نه بووه.
 • مهلا جه بار چه سه ن عوسمان / له گوندی گراو مهلا بووه، ماوه به کیش
 له هه ولیر ئیمامه تی و خه تیا یه تی کردووه، له سالی 2005 ز کۆچی دوایی
 کردووه و له گورستانی شیخ ئەحمەد به خاک سپێردراوه.
 • مهلا زه که ریا / خوتبه ی داوه له گوندی گراو له 2006 ز تا 2009 ز، به لام گراوی
 نه بووه.
 • مهلا ئەیوب حوسین عه زیز / مامۆستای سه ره تاییه، به لام ئیمامه تی و
 خه تیا یه تی ده کات به شیوه ی خۆبه خشانه.
 شایه نی باسکردنه جگه له م مهلا یانه چه ند مهلا ی تری گراوی له ده ره وه ی
 گوندی گراو هه بوون، هه ندیکیان مه دره سه یان هه بووه و هه ندیکی تریشیان
 نه یان بووه ته نیا خوتبه یان داوه و ئیمامه تیان کردووه، که ئەمانه هه ندیکیانن :
 • مهلا ئەحمەد ره سول گراوی / له قه لای هه ولیر له دایک بووه، هه ر
 له هه ولیریش له سالی 1864 ز کۆچی دوایی کردووه، موده ریسکی به توانا و
 به ته قوا بووه، ریساله یه کی داناوه له (عیلمی به یان) (2) زیانه دین چه یه دری
 شه رحی کردووه، هه ندیک له نه وه کانیشی بوونه ته مهلا، له وانه مهلا
 عه بدولره حمان و مهلا سه لیم و... هتد.
 • مهلا موحه مه د کوری ئەمین کوری مهلا مسته فا / له مهلا ئۆمه ر مهلا بووه و
 ماوه به کیش فه قی هه بووه، له سالی 1948 ز له گوندی گراو کۆچی دوایی
 کردووه.
 • مهلا مسته فا ئەحمەد برایم / له گوندی سیوه که مهلا بووه.
 • مهلا مه جید مهلا عه بدوللا مهلا که ریم / زانا و موده ریسکی به توانا بوو،
 که سا یه تیه کی ناسراو بوو، ئیجازه ی مهلا یه تی به خشیوه ته ده یان مهلا،
 له سالی 1994 ز کۆچی دوایی کردووه و له مزگه وته که ی خۆی له مه سیف
 سه لاهه دین به خاک سپێردراوه.
 • مهلا موحه مه د چه مه ده مین مهلا شیمه چه مه د / له شاری هه ولیره و
 ئیجازه ی مهلا یه تی وه رگرتووه و خه تیه.
 حیسابی فه له کی گوندی گراو :
 له کۆندا خه لک به مه به ستی زانینی کاته کانی سال، تیشکی خۆر و ئەستیره
 و نیشانه یان به کارده هینا، به تاییه تی له چله ی زستان و کاته کانی چاندن و
 نه جامدانی نوژه کان، له گوندی گراویشدا له سه رده میکی زوووه
 حیسابیکی تاییه ت به خۆیان هه بووه وه کو سالنامه یه ک به کاریان هیناوه،
 سه ره رای ئەم گونده له چه ند ناوچه به کی تری وه ک هه ولیر و ده شتی
 قه راجیش بۆ نه جامدانی ئەو کارانه یان که په یوه ندیان به کات هه بووه
 سوودیان له م حیسابه وه رگرتووه و ده یان ووت به (حیسابی گراوی) ئاواپه و
 ده کاته ئەوه نده.
 ئەم حیسابه له سه ر چیا ییکی گونده که به ناوی (داری لۆلکان) له به رامبه ر
 ده رگای مزگه وتی گونده که یه چه ند قووچیکه و به هۆی له سه ر یه ک دانانی
 چه ند به ردیکه وه دروستکراوه و گه چ و قسلی تیدا به کارنه ها تووه، وه دووری
 نێوان قووچه کان به شیوه یه کی ووردبینانه دانراوه و هه ره مه کی نه بووه، ناوی
 تاییه تیان هه یه وه کو قووچی سه ره تایی زستان و قووچی ته رازوو و قووچی

سەرەتای هاوین... هتد، سەنتەر و شوپنی سەپرکردنی حیسابەکش مزگەوتی گوندەکه بووه، سەبارەت بە میژوو و دروستکەری ئەم حیسابە، هیچ بەلگەیهکی نووسراو لەبەردەست نیه کهوا ساڵ و ناوی دروستکەری حیسابەکه ناماژە پێبکات، بەلام بەشیۆهیهکی دەماودەم باسی دوو مەلا بە ناوێکانی (مەلا عومەر و مەلا عەبدوڵلا) دەکریت، ئەمەش تەنیا قەرینەیه، بۆ ساغیوونەوهشی پێویستمان بە بەلگەکی نووسراوه.

کێخوا (موختارەکان)ی گوندی گراو.:

گوندی گراو یەکێک بووه لەو گوندانەی کهوا، ئاغای نەبووه و خەلکی گوندەکه خۆیان خاوەنی باخ و ڕەز و زەوییهکانیان بوونه، بەلام کێخوا (موختار) ی هەبووه، که ئەمانەن:

1. قادر مەلا لوتفی مەلا حەمەدەمین
2. مستەفا حەکیم مەلا مستەفا
3. عەبدوڵلا حاجی ڕەسول مەلا مستەفا
4. قادر کارەسول ئەحمەد
5. حاجی سمایل حەمەد عەبای
6. موحسین مەلا ئەبوبەکر حەکیم
7. موحەمەد حاجی مستەفا موحەمەد
8. فەیسەل موحەمەد تاهیر
9. ئەبوبەکر موحسین مەلا ئەبوبەکر

کردنەوهی قوتابخانە.:

قوتابخانە لە ساڵی 1960ز لە گراو کرایهوه و یەکەم مامۆستاو بەرپۆهەری ناوی (مامۆستا ئیبراهیم ئەفەندە) بوو.

گراو لەرووی خەباتی نەتەوهیی یهوه.:

گەلی کورد وەکو گەلێکی ژێردەست، بەردەوام هەولێ بەدەست هێنانی مافە نەتەوهیی و کەلتووڕیەکانی خۆی داوه، بۆ ئەوهی وەکو سەرچەم گەلانی تری جیهان قەوارەیهکی سیاسی هەبیت و لەسەر خاکەکهی حوکمرانی خۆی بکات، بۆ ئەمەش چەندین کتێب و ڕۆژنامە و گوڤاری بەمەبەستی هۆشیارکردنەوهی تاکەکانی کۆمەلگا دەرکردووه، بەلام کاتێک داگیرکەران ڕیگای خەباتی مەدەنیان لێگرتووه و بلاوکراوهکانیان لێداخستوون، لەبەر ناچاری پەنایان بردووهتە بەر خەباتی چەکداری و شۆرش، بۆیه چەندین شۆرشێ وەکو شۆرشێ شیخ مەحمود و قازی و سمکۆی شکاک و ئەیلول و شۆرشێ نوێ و شۆرشێ گولان و هتد... هەلگیرسینراون، ئەم گوندەش وەکو زۆریە ئاواپیهکانی تری کوردستان، بەشداریان لە خەباتی مەدەنی و چەکداریدا کردووه و هاوکاری پێشمەرگە بوون، بۆیه چەند جارێک لەلایەن دەسەلاتدارانی رژیمی عێراق تێکدراوه و خەلکەکهی دەربەدەر بوون، وە چەند شەهیدیان پێشکەش بە خەباتی نەتەوهیی گەلی کورد و خاکی کوردستان کردووه، چەند کەسیان چوونەتە زیندان، ئەمانە ی خوارەوهش ناوی شەهیدەکانیەتی.:

1. حەیدەر ڕەسول عەبدوڵلا
2. عەبدوڵڕەحمان حەسەن
3. یوسف عومەر حەکیم
4. کەمال کەریم عەبدوڵڕەحیم
5. ئەبوبەکر عەبدوڵلا شەهاب
6. فارووق حوسێن عوسمان
7. جاسم عوسمان حەمەد
8. عەبدوڵلا حەمەد عەلی

9. جلال کهریم
10. مامه‌ند مه‌لوده شین
11. یوسف حه‌سه‌ن ئەحمەد خومار
12. وه‌هاب حه‌سه‌ن ئەحمەد خومار
13. کهریم حه‌سه‌ن یونس
ده‌ییت ئاماژه به‌وه‌ش بکریت که‌وا جگه له خه‌باتی چه‌کداری، ئیستا چه‌ندین
که‌سی خه‌لکی ئەم گونده پۆستی ئیداریان له‌ناو حکومه‌تی هه‌ریمی
کوردستاندا هه‌یه، بۆ نموونه : د. مه‌غدید سه‌پان، د. زریان عوسمان و
د. عه‌بدولباری مه‌لا مه‌جید و..... هتد
سه‌رچاوه‌کان :

1. باوکم (مه‌جید) و مامه‌کانم (که‌مال، کهریم، حه‌سه‌ن، حوسین)، فاتم
عه‌بدوللا ره‌سول، له‌علی مه‌لا موحه‌مه‌د، خالید عه‌بدوللا برایم، زاهیر مه‌لا
جه‌بار، سه‌رباز گراوی، مه‌لا ئەیوب حوسین مامۆستای گوند، حاجی
حه‌مه‌ده‌مین.

2. موحه‌مه‌د عه‌لی قه‌ره‌داغی، بوژاند نه‌وه‌ی میژووی زاناپانی کورد له‌ریگه‌ی
ده‌سخه‌ته‌کانیانه‌وه، ب، 6، لا 254، چ 1، سالی 2004
تیبینی : ئەم باب‌ه‌ته‌م له‌سایتی هه‌وری پریس بلاو کردووه‌ته‌وه به
ده‌ستکاریه‌وه بۆ سایتی کوردیپدیا نێردراوه.
ئاماده‌کردن و نووسینی: نه‌وزاد مه‌جید عومه‌ر حه‌کیم گراوی
Nawzad.majid@yahoo.com
facebook/Nawzad.majid

سه‌رچاوه: تۆماریکی تایبه‌ت بۆ کوردیپدیا له‌لایه‌ن (نه‌وزاد مه‌جید عومه‌ر
حه‌کیم گراوی) سه‌باره‌ت به (گراو) له: 21:14:47 2014-6-5

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی باب‌ه‌ت
جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند
زمان - شیوه‌زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی
شاره‌کان: هه‌ولێر
وڵات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

باب‌ه‌تی ژماره: 2033

گرگر

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121063>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی باب‌ه‌ت
جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند
رۆژه‌لاتی کوردستان
وڵات:

كۆيىك رېسپونىس كۆد:

بابەتى ژمارە: 2034

گەرگەرە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121064>

يەك لە گوندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەنديپه كانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپونىس كۆد:

بابەتى ژمارە: 2035

گلانىك

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121065>

يەك لە گوندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەنديپه كانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپونىس كۆد:

بابەتى ژمارە: 2036

گلکەند

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013122417220587083>

یه کیکه له باخچه به ناوبانگه کانی ناوهندی شارى هه ولیر، سالی 1965
دروستکراوه.

تاییه تمه ندییه کانی بابەت
شاره کان: هه ولیر
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابەتی ژماره: 2037

گلکەنگ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121066>

یه ک له گونده کانی رۆژه لات

تاییه تمه ندییه کانی بابەت
جوړی شوین / شوینه وار: گوند
ولآت: رۆژه لاتى کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابەتی ژماره: 2038

گلۆلان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121068>

یه ک له گونده کانی رۆژه لات

تاییه تمه ندییه کانی بابەت
جوړی شوین / شوینه وار: گوند
ولآت: رۆژه لاتى کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابەتی ژماره: 2039

گلیه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465957707>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

شاره کان: مه ریوان

ولات: رۆژه لاتى كوردستان

كویك ریسپونس كۆد:

بابته تی ژماره: 2040

گله زه رده

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011051015341957827>

چیا

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: چیا

شاره کان: سلیمانى

ولات: باشوورى كوردستان

كویك ریسپونس كۆد:

بابته تی ژماره: 2041

گله سوور

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121067>

یهك له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتى كوردستان

كویك ریسپونس كۆد:

بابته تی ژماره: 2042

گۆپاله

<http://www.kurdipedia.org/?q=201010102109369926>

گوندیکی سەربە شارەدیی بازایانی سەربە شارۆچکەى چەمچەمالە.

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2043

گۆتەپە

<http://www.kurdipedia.org/?q=201001131144123252>

ئەم گوندە لەمانگی ئایاری 1988 کیمیابارانکرا، لەو کیمیابارانکردنەدا 150 هاوولاتی ئەو گوندە شەهید بوون لەدوای راپەرین 105 تەرمیان دۆزرایەووە ئیستا مەزاریکی تایبەتیان بۆ کراوە، گوندەکە 305 ئەنفالیان هەبە لە ئیستاشدا 200 خێزان لەم گوندەدا نیشتەجین. سەرچاوە: مالمەری پوک میدیا

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2044

گۆتەپەى دیم

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010112809475610913>

سەنگاو

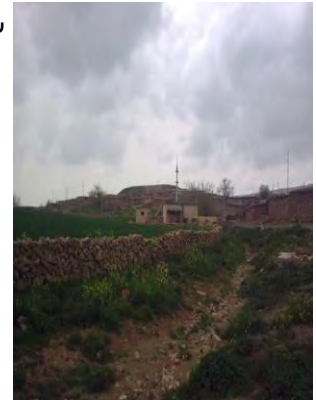
تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2045

گۆچار

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121069>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

ولات: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2046

گۆچار

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011051015341957828>

چیا

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: چیا

شارهکان: سلیمانی

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2047

گۆدهل

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121070>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

ولات: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2048

گۆران

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121071>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

ولآت: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2049

گۆرانئاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121072>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

ولآت: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2050

گۆرۆنی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420243192436>

...

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

زمان - شیوهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارهکان: چۆمان

ولآت: باشووری کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 2051

گۆزیلاغ

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121074>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهەلاتی کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 2052

گۆزەبلاغ

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121073>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهەلاتی کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 2053

گۆشخانە

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121075>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهەلاتی کوردستان

كۆيىك رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 2054

گۆگجە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757629>

گوند

تایبەتمەندییەکانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

شارەکان: مەریوان

ولآت: رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 2055

گۆلىمەرزىنگان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121077>

يەك لە گوندەکانى رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

ولآت: رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 2056

گۆلى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121078>

يەك لە گوندەکانى رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2057

گۆمان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121079>

یهک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2058

گۆماو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121080>

یهک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

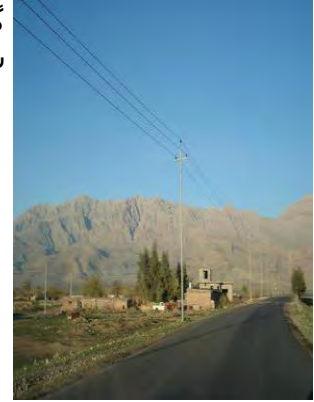
بابەتی ژماره: 2059

گۆمه‌لار

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009272224519698>

گوند - سلیمانی
سەرچاوهی وێنه: فهیسیووکی قهیس قههه داخی

تاییه تمه ندییه کانی بابته
جۆری شوین / شوینه وار: گوند
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 2060

گۆمه لیان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121081>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تاییه تمه ندییه کانی بابته
جۆری شوین / شوینه وار: گوند
ولآت: رۆژه لات کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 2061

گۆمه بی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504457742>

گوند

تاییه تمه ندییه کانی بابته
جۆری شوین / شوینه وار: گوند
شاره کان: دیوانده ره
ولآت: رۆژه لات کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 2062

گۆر قه ره ج

تاییه تمه ندییه کانی بابەت
جوړی شوین / شوینەوار: گوند
کویه
شاره کان:
ولات:
باشووری کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابەتی ژماره: 2063

گۆر باوهلی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201005181359534265>

یه کۆک له دیکانی دهووبهری شاری دیواندهره یه له رۆژه لاتى کوردستان. به پپی ناماری سه رزمیری سالی 2006، ئەم دئییه پیک هاتوو له 79 بنه ماله و ژماره ی دانیشتوانی 473 که سه . سه رچاوه: ویکیپیدیا

تاییه تمه ندییه کانی بابەت
جوړی شوین / شوینەوار: گوند
دیواندهره
شاره کان:
ولات:
رۆژه لاتى کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابەتی ژماره: 2064

گۆکیچه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121076>

یه ک له گونده کانی رۆژه لات

تاییه تمه ندییه کانی بابەت
جوړی شوین / شوینەوار: گوند
رۆژه لاتى کوردستان
ولات:
کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 2065

گۆلی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121082>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوپن / شوپنهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 2066

گۆیزه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010112621072810896>

یهکهم گهرکی سلیمانیه له کۆنی و گهرهیدا بهناوی چیا گۆیزه وه ناوناوه که له گهل دروستکردنی شاره که دا ئهم گهره که دروستکراوه.

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوپن / شوپنهوار: گهرهک

زمان - شیوهزار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شارهکان: سلیمانی

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 2067

گۆیجهلی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121083>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوپن / شوپنهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 2068

گۆیل

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121084>

یەك له گوندەکانی رۆژهەڵات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژهەڵاتی کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 2069

گیادوروان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121085>

یەك له گوندەکانی رۆژهەڵات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژهەڵاتی کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 2070

گیتکە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121086>

یەك له گوندەکانی رۆژهەڵات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژهەڵاتی کوردستان

كۆيىك رېسپونسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 2071

گىچە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121087>

يەك لە گوندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەنديپپەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپونسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 2072

گيزمل

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121088>

يەك لە گوندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەنديپپەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپونسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 2073

گيزمل خوارۆ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504657799>

گوند

تايپەتمەنديپپەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

شارەكان: ديواندەرە

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2074

گیزمل سه‌رۆ

<http://www.kurdipedia.org/?q=201005211309464291>

یه‌کێک له دیکانی ده‌وروبه‌ری شاری دیوانده‌ره‌یه له رۆژه‌لاتی کوردستان. به پێی ئاماری سه‌رژمێری ساڵی 2006، ئەم دێیه پێک هاتوو له 41 بنه‌ماله و ژماره‌ی دانیشتوانی 263 که‌سه. سه‌رچاوه: ویکیپیدیا

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جو‌ری شوین / شوینه‌وار: گوند

زمان - شیوه‌زار: کرمانجیی باشوور - سو‌رانی

شاره‌کان: دیوانده‌ره

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2075

گیزی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010120502181212351>

دێره‌لوک

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جو‌ری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2076

گیسلان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121089>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2077

گیلکا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621848>

گوندیکه سه‌ربه‌شاره‌دێی (کانی ماسی)

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2078

گیچیکه‌لاسی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121091>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2079

گیچینه

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009262349139687>

گوند - سورداش - سلیمانی

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2080

گێچه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120102>

یهک له گوندەکانی رۆژهەلات

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: رۆژهەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2081

گێسیان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121092>

یهک له گوندەکانی رۆژهەلات

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: رۆژهەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2082

گێلدەرە

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009272227339699>

گوند - سلیمانی
سه‌رچاوه‌ی وینه: فه‌یسبووکی قه‌یس قه‌ره‌داخی

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته‌ی ژماره: 2083

گتلیکه‌ران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465657626>

گوند

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند
مه‌ریوان: شماره‌کان
ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته‌ی ژماره: 2084

گه‌پله‌سه‌ن

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121021>

یه‌ک له‌گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند
ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته‌ی ژماره: 2085

گه‌چینه

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009262348339686>

گوند - هه‌ورامان - سلێمانی

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2086

گه‌ربه‌راسکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621823>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (سه‌رسنک)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2087

گه‌ربه‌رساکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621826>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (سه‌رسنکی)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2088

گه‌ردیگلان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011040810265432965>

گوند - سه قز

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

سه قز: شماره کان:

رۆژه لاتى کوردستان: ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابته تی ژماره: 2089

گهردینه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121022>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

رۆژه لاتى کوردستان: ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابته تی ژماره: 2090

گه رگول

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121023>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

رۆژه لاتى کوردستان: ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابته تی ژماره: 2091

گه رماو

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121024>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوپن / شوپنهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان وڵات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2092

گەرماقا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010113008223811106>

گوندیکی سەربە پارێزگای دهۆکه.

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوپن / شوپنهوار: گوند

باشووری کوردستان وڵات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2093

گەرمک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010110210180210548>

په کێکه له دێ هەر دێرۆینهکان و بههۆی سهوزای و ههروهها بونی چه ندىن
کانی و هاوکات روبرای ئاوهسپى به نێو دێکه دا تێپهرده بێت خۆش و
گهشیهکی تایبهتی به سروشتی ئهم ديه داوه و دهکهوێته سنورى نێوان
ناوچهی داوده و بناری گلهوه و ئهم ديه سهر به قهزای دووزخورماتوووه و پيش
ئهنفاله کهى 88 زیاتر له 150 مالى تێدابوه و خاوهنى دهیان شههیدی
سهنگه و ههروهها له ئهنفالی سیدا زیاتر له 300 کهسیان ئهنفالهکراوه
له گهنج و پیر و ژن و مندال.
سهرچاوه: نامهیهکی (عهبدوڵلا گهرمىکی) سهبارهت به (گوندی گهرمىک) بو
کوردیپیدیا له 2010-11-01

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوپن / شوپنهوار: گوند

باشووری کوردستان وڵات:

كۆيىك رېسپۆنسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 2094

گەرڤر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621829>

گوندیکە سەر بە شارەدێی (ژمار)

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: باشووری کوردستان

كۆيىك رېسپۆنسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 2095

گەررۆر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121025>

یەك له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: رۆژھەلاتی کوردستان

كۆيىك رېسپۆنسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 2096

گەرەبەشە صابیر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420400392502>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شێوەزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شاره‌کان: مه‌خموور
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2097

گه‌ره‌شه‌ره‌حمان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420400292489>

...

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند
زمان - شیوه‌زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی
شاره‌کان: مه‌خموور
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2098

گه‌ره‌سور

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420400292494>

...

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند
زمان - شیوه‌زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی
شاره‌کان: مه‌خموور
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2099

گه‌ره‌گو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621827>

گوندیکه سهره به شماره دی (سهرسنکی)

تایه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابته تی ژماره: 2100

گهره گوه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621828>

گوندیکه سهره به شماره دی (سهرسنکی)

تایه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابته تی ژماره: 2101

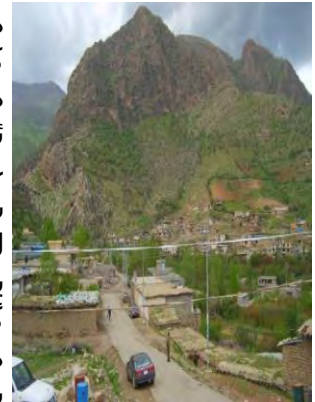
گهره وان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009061439239376>

دۆلاکو (9) گوند له خو ده گرت گه ورتین گوند (گهره وانى خواروو) ه كه نزیكه ی (200) خانه واده ی تیدانیشته جیه به دووری (14) کیلومه تر ده كه ویتته باشوری شارى رواندز.

ئه م گونده وهك زۆریه ی گونده کانی کوردستان هه میشه لانه و شوینی حه وان وهی پیشمه رگه بووه له هه موشور شه کانی کوردستان به تاییه تی شو ره شی نوپی گه له که مان.

له دواى هه ره سی شورشی ئه یلول له گه ل دروست بونی مه فره زه سه رتای په کان، رژیمی به عسی له ناو چوو هیرشیکى گه وریه کردۆته سه رگوندی گهره وان له 1976/10/10 به خه یالی خاوی خو ی که که سوکاری پیشمه رگه ده ستگیر بکات بوئه وى خه لک چاوترسین بکات و بوئه وهی نه بنه پیشمه رگه به لام که سه ربازه کان گه یشتنه گونده که که وته ویزه ی خه لک، پیشمه رگه و خه لکی گوند لیان راپه رین شه رده سستی پیکرد به ماوه ی چه ند کاتژمیریک هیزه زه به لاهه که ی رژیم تیک شکیندراو چه ندین سه ربازو ده ره چه دار کوژران و به دیل گیران ئه وانى تر به هه له داوان ده رباز بوون. گه ورتین داستانی

شۆرشى نوڭ بوو لە كوردستان.

گوندى گەرەوان بە درېژايى مېژوو تووشى چەندىن كارەسات بوو، ئەوەى دەمەوى باسى لېوەبەكەم كارەساتەكەى 1985/5/25 لەرۆژى ھەينى مانگى پېرۆز رەمەزان پۆلىك فرۆكەى مەرگ ھەينەرى رژیىمى بە عەسى لە ناوچوو ھېرشیان كرده سەر گونده كە ولە چاو تروكانىكدا خەلتانى خوينيان كردو تەنھا تاوانى ئەم خەلكە ئەوەبوو كە كوردبوون. خەلكى گوند خەرىكى كارو كاسبى خۇيان بوون تازە بەرەو مال دەگەرەنەو پياوان خۇيان نامادە دەكرد بۆچونە مزگەوت بۆ نوێژى ھەينى ژنانىش خەرىكى مال پاك كردهو و چىشت لېنان بوون منالان لە ناو زەوى و كۆلانەكان ياريان دەكرد لەكات ژمير (11) ى پيش نيوەرۆ (8) فرۆكەى جەنگى رژیىمى بە عەس گوندهكەيان بۆردومانكردو چەند خانوێك سوتان ولەگەل زەوى تەخت بوون خەلكەكەشى كەوتە ژېر دارو پەردوى خانوہ رخواهەكان (سوڤى محەمەد) ئەو پياوہى كە ھەمو بەيانيان خەلك بەدەنگە خۆشەكى لەخەو ھەلدەستان لەگەل خانەوادەكەى ھەمويان كەوتە ژېر دارو پەردوى خانوہكەيان ھەمويان شەھيد بوون كە خۆى و ھاوسەرکەى و كچەكەى و دوومئالى بى دايك و باوك كە پەخۆى دەكردن، ھەردوو رووناك لەرېڭاى ئاو ھينان بوون بەرلەوہى بگنەو ھەم مال شەھيد بوون مام رەسول ئەو پياوہ بەزەوقەو قسەخۆشە لەرېڭاى چوئى بۆ بۆمزرگەوت بۆنوێژى ھەينى شەھيد بوو مام خدر بەریندارى براپە نەخۆشخانەى رواندز بۆتیمار كوردن پياوانى بە عەس وتیان ئەبى بلیى فرۆكەكانى ئېران بون گوندهكەيان بۆردومانكرد بەلام مام خدر وتى من بەرۆژم ھەرگيز درۆناكەم فرۆكەكانى بە عەس بون گوندهكەمانيان و ئېران كردو بۆبەدەرزى شەھيديانكرد پورە (مريەم) خەرىكى مال پاك كردهو ھەو بوو كاكە (دانيال) خەرىكى يارى كردن بوو (دەعیە شەھاب) ئەو گەنجەى لە گوندى مەلەكان ھاتبوو لە ناو گەلى گەرەوان شەھيدبوو. لەم كارەستادەدا 12 شەھيدو بەدەيان بریندار بوون. ھەقە ئەوش لەبیر نەكین كە خەلكى گوندهكانى دۆلاكو وشارى رواندز بەوپەرى لەخۆبردوى بەھانای خەلكى گەرەوان ھاتن بریندارەكانیان گواستەو بەرەو نەخۆشخانەى رواندز خەلك روپان لە نەخۆشخانەى رواندز كرد بۆ بەخشینی خوين بۆ بریندارەكان. ديسان لەرۆژى ھەينى پاشتر واتە 6/1 گوندهكە بۆردوان كراپەو ھەندىن خانووى تر لەگەل زەوى تەخت كران ئەمجارە خەلكەكە گوندهكەيان بەجێپشت و روپان لە ئەشكەوت و بن تاشە بەردەكان كرد بۆپاراستنى ژيانى خۇيان بەلام كەس نامادە نەبوو بگەریتەو ھاوہشى رژیىم. بۆبە ژيانى ناو ئەشكەوت و شاخەكانیان ھەلبزارد.. لەم يادەدا داوالە حكومەتى ھەريىمى كوردستان دەكەين كە ئاورىكى جدى لە گوندهكەمان بداتەو چيتر بەبى نازى نەپوێلپتەو دەستى خزمەت گوزارى بۆ درېژيكات كە تاكوئىستا خەلكى گوندهكە بە تەنەكە و گۆزە بەشان ئاو دینن

ئەمەى خوارەو ھەش ناوى شەھيدەكانە.

ناو ى شەھيد سالى لەيك بون

1. محەمەد عبدالله عزيز 1928

2. عائيشە رسول حاجى مەلا 1929

3. خاتون محەمەد عبداللە 1958

4. فاتيمە عزيز 1974

5. رسول حمەد مەحمود 1931

6. مريەم مستەفا مەحمود 1942

7. خدر لاس مستەفا 1930

8. رووناك عوسمان 1972

9. رووناك مستەفا قادر 1981

10. نارین محمەد رسول 1983
11. دانیال عمر مسلح 1975
12. دەعیە شەهاب

لە بەرزۆری بریندارەکان ناوی بریندارەکانم نەنوسیوە داواى لێبوردن
لەپەكەپەكەیان دەكەم ..
ئ.ا. محمەد عبداللە گەرەوہی
سەرچاوە: تۆمارێكى تايپەت بۆ كوردیپێدیا لەلایەن (زرار) سەبارەت بە
(گەرەوان) لە: 16-3-2012 22:35:30

تایپەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوێن / شوێنەوار: گوند
زمان - شیۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی
شارەکان: رواندز
وڵات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2102

گەرەوانی خواروو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420332892456>

...

تایپەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوێن / شوێنەوار: گوند
زمان - شیۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی
شارەکان: رواندز
وڵات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2103

گەرەوانی سەروو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420332892457>

...

تایپەتمەندییەکانی بابەت

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
زمان - شپوهزار: کرمانجی باشوور - سۆرانی
شارهکان: رواندر
ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 2104

گهزانه وشکه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121026>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
رۆژهلاتی کوردستان
ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 2105

گهزگهزاره

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121027>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
رۆژهلاتی کوردستان
ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 2106

گهزنه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121028>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2107

گەزنە 2

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012071323181572030>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیوەزار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شارەکان: چۆمان

ولیات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2108

گەسگەسک

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121029>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2109

گەلناسکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621830>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (مانگیشک)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2110

گەلی ئەشکەفتی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012092514502625084>

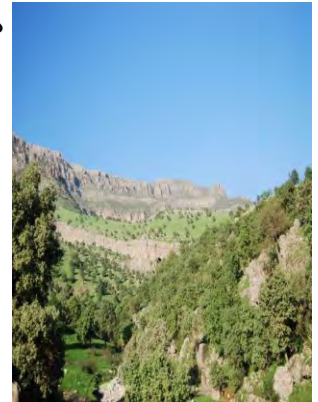
ده‌قەری بارزان

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینه‌وار: شوین

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2111

گەلی ئەشکەفتی، ده‌قەری بارزان

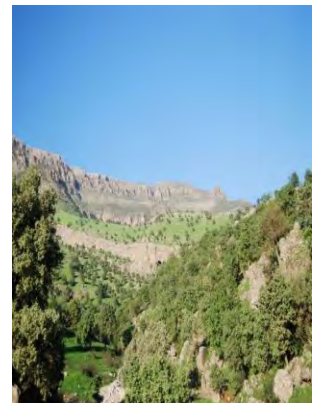
<http://www.kurdipedia.org/?q=2013120512255087424>

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینه‌وار: ناوچه

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

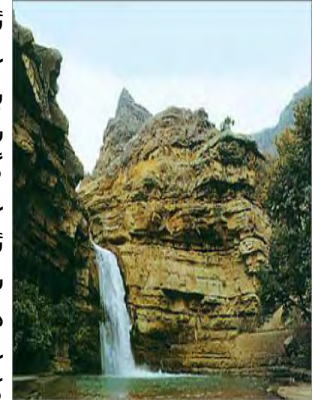

بابەتی ژماره: 2112

گهلی عهلی بهگ

<http://www.kurdipedia.org/?q=20081216233820807>

ئهو هاوینهههواره له گهرووی رینگای هاملتۆندایه له نێوان شارۆچکهی خهلیفان و شاری سۆران به درێژای (12) کم. تافگهی گهلی عهلی بهگ له بهرزایهکی بلند به تهوژمیکهی خیرا ئاوپکی زۆر دیتته خوارهوه له نێوان ههردوو شاخی کۆرهک و برادۆست .
گهلی علی بهگ (130) کم له ههوێرهوه دووره و به یهکێک له هاوینهههواره جوانهکانی ههولێر و کوردستان داده ندریت، بهرزی ئهو هاوینهههواره له ئاستی رووی دهریا (800) مهتریهو هاوینان پلهی گهرمی دهگاته (35) سهدی و (10) پلهی ژێر سفر له زستاناند .
ههر لهوگهروهویدا چهند کانیهکی دیکه ههیه و ههله قوڵی کهمایهی حهسانهوه و رابواردنی گهشتهوه رانه کهوا چیشتهخانه و کافتریان له تهک کراوه.

تایبهتمه ندییهکانی بابته

جوۆری شوپن / شوپنهوار : سهیرانگا

شارهکان : ههولێر

ولآت : باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد :

بابتهی ژماره: 2113

گهلی لۆلان له زنجیره چیاى خواکورک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012070400084271687>

...

تایبهتمه ندییهکانی بابته

جوۆری شوپن / شوپنهوار : رووبار

ولآت : باشووری کوردستان

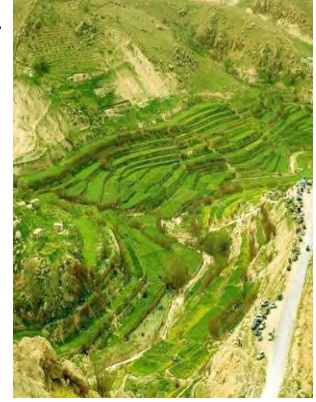
کویک ریسپۆنس کۆد :

بابتهی ژماره: 2114

گهلی کورسی له شنگال

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014042221375475930>

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوینەوار: سەیرانگا
شارەکان: شنگال
وڵات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2115

گەلین

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121030>

یەك له گوندەکانی روژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوینەوار: گوند
زمان - شیۆهزار: کرمانجی هەورامی
وڵات: روژھەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2116

گەلیی رمانی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621833>

گوندیکە سەربە شارەدێی (ئەتروش)

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوینەوار: گوند
وڵات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2117

گەلیی رومان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621834>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دی (ئه‌تروش)

تایه‌تمه‌ندیه‌کانی بابه‌ت

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولّات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2118

گه‌لیی رومانى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621835>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دی (ئه‌تروش)

تایه‌تمه‌ندیه‌کانی بابه‌ت

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولّات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2119

گه‌لین

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121031>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایه‌تمه‌ندیه‌کانی بابه‌ت

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

زمان - شیوه‌زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شاره‌کان: سنه

ولّات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2120

گەلە ژیر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012112812492674006>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2121

گەنجئاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121032>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2122

گەنگەچین

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121033>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2123

گه‌نمان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121034>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینە‌وار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2124

گه‌نه‌جار

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121035>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینە‌وار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2125

گه‌نه‌دار

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121036>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینە‌وار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

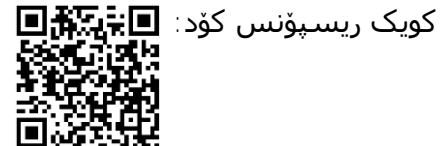

بابەتی ژماره: 2126

گه‌نه‌وه

<http://www.kurdipedia.org/?q=200909171406242034>

یه‌کێک له گونده‌کانی گوندستانی که‌لاتهرزان، له ناوچه‌ی که‌لاتهرزان، سه‌ر به شارستانی سنه‌یه. به پێی سه‌رژماریی جه‌ماوه‌ر و خانووی ئێران له‌ ساڵی 2006 ز (1385 هه‌تاوی)، ژماره‌ی دانیشتوانی گوندی گه‌نه‌وه 561 که‌سه (278 پیاو، 283 ژن) که له 119 خێزانی ئه‌و گونده دا ده‌ژین. له 561 که‌س دانیشتوانی گه‌نه‌وه، 327 که‌سیان توانای خوێندن و نووسینیان هه‌یه که ده‌یته 58.3 له سه‌دی جه‌ماوه‌ری گونده‌که. له‌م 327 که‌سه، 179 ی پیاو و 148 ی ژن. سه‌رچاوه: ویکیپیدیا

بابه‌تی ژماره: 2127

گه‌وجاوا

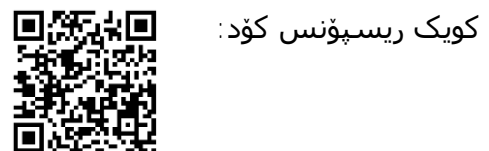
<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121037>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

بابه‌تی ژماره: 2128

گه‌ولان

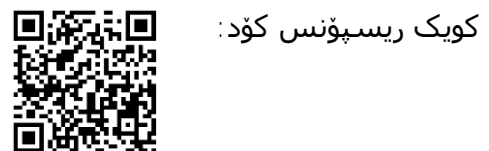
<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121038>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

بابه‌تی ژماره: 2129

گهولهان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121039>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2130

گهونتوو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121040>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2131

گهولتوو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121041>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2132

گه وپله

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757634>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

شاره کان: مه ریوان

ولآت: رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 2133

گه راوی خورمال

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009252246349636>

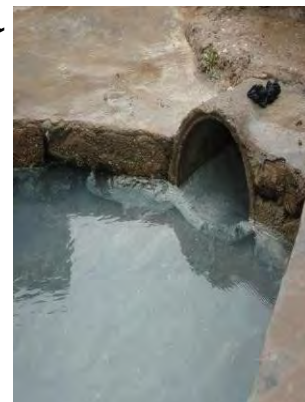
خورمال

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: ناوچه

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 2134

گه ره کی عه ره ب له که رکوک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102120550188257>

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گه ره ک

شاره کان: که رکوک

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2135

گه‌فله‌سنی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621836>

گوندیکه سه‌ربه‌شاره‌دپی (سه‌رسنکی)

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوپن / شوپنه‌وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2136

گه‌لاز

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121042>

یه‌ک له‌گوندەکانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوپن / شوپنه‌وار: گوند

ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2137

گه‌لاله

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011111101502362906>

سه‌ربه‌شاره‌دپی چۆمان - هه‌ولێر

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوپن / شوپنه‌وار: شارۆچکه

زمان - شیوه‌زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شاره‌کان: چۆمان

ولآت: باشووری کوردستان

كۆيىك رېسپۆنسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 2138

گەلە 2

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121043>

يەك لە گۆندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەنديپپەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گۆند

ولآت: رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپۆنسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 2139

گەلە 3

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011111101493862905>

يەك لە گۆندەكانى باشوور ناوچەى شينكاپەتپى سەربە شارۆچكەى ماوەت - سلپمانى

تايپەتمەنديپپەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گۆند

ولآت: باشوورى كوردستان

كۆيىك رېسپۆنسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 2140

گەلوان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121044>

يەك لە گۆندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەنديپپەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گۆند

ولآت: رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 2141

گەلوو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121045>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژهەلاتی کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 2142

گەلیخر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121046>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژهەلاتی کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 2143

لاچین

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121093>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژهەلاتی کوردستان

كۆيك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 2144

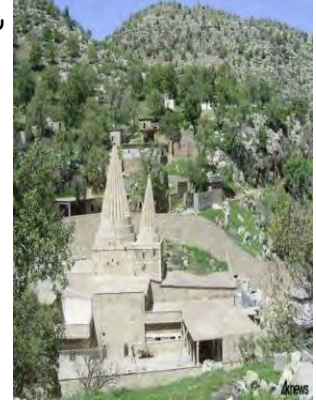
لالش

<http://www.kurdipedia.org/?q=201001040053143078>

شوئنى پيرۆزى يهزىديه كان

كۆيك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 2145

لاهيجان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011052414093358179>

...

تايپه تمه ندييه كانى بابت

جۆرى شوئىن / شوئنه وار: ناوچه

كۆيك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 2146

لاويسان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465957703>

گوند

تايپه تمه ندييه كانى بابت

جۆرى شوئىن / شوئنه وار: گوند

مهريوان

شاره كان:

رۆژه لاتى كوردستان

ولات:

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 2147

لاوین

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121094>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژهەلاتی کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 2148

لگبن

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121095>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژهەلاتی کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 2149

لومانا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621849>

گوندیکە سەر بە شارەدێی (زاوینە)

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: باشووری کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 2150

لونیساتلون

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121099>

یەك له گوندەکانی رۆژهلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: رۆژهلاتی کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 2151

لوو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121100>

یەك له گوندەکانی رۆژهلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: رۆژهلاتی کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 2152

لۆرنی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121101>

یەك له گوندەکانی رۆژهلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: رۆژهلاتی کوردستان

كۆيىك رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 2153

لۆفەكانى كورتەك

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013012821333975406>

تايپەتمەنديپه كانى بابەت
جۆرى شوپن / شوپنەوار: ناوچه
شارەكان: رانيه
ولات: باشوورى كوردستان
كۆيىك رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 2154

لۆنسادات

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121102>

يەك لە گوندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەنديپه كانى بابەت
جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند
رۆژھەلاتى كوردستان
ولات:

كۆيىك رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 2155

لۆنى گەورە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011051821345758042>

گوند - كامياران

تايپەتمەنديپه كانى بابەت
جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2156

لۆنه‌کانۆ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011051821345758041>

گوند - کامیاران

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2157

لیناڤا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621850>

گوندیکه سه‌ربه‌شاره‌دیی (زاویته)

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2158

لیو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121103>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

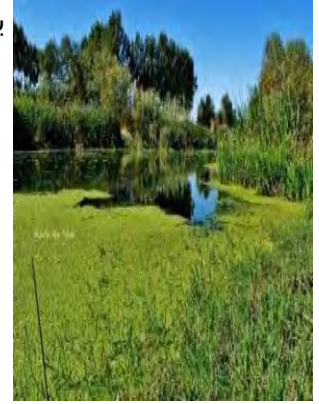

بابەتی ژماره: 2159

له ج

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121096>

یهک له گونده‌کانی ده‌قهری شارویرانی مه‌هاباد، له رۆژه‌لاتی کوردستان

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2160

له شگرگه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121097>

یهک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2161

له نجاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465857680>

گوند

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شاره‌کان: مەریوان
ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2162

لەنگەدی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014050712344376093>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جوۆری شوین / شوینەوار: گوند
زمان - شیۆه‌زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی
شاره‌کان: پینجۆین
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2163

لەنگەرێز

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009211458499579>

گوندیکی ناوچهی كه‌لاته‌رزان، سه‌ر به شارستانی سنه‌یه. خه‌لكی له‌نگه‌رێز به شیۆه‌زاری کوردیی ناوه‌ندی قسه ده‌که‌ن. ژماره‌ی دانیش‌توانی له ئاماره‌کانی سالی 2006 دا 243 كه‌س له 71 بنه‌ماله‌دا بووه
سه‌رچاوه: ویکیپیدیا

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جوۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2164

لەیلان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010322163818549>

شاره‌دی - که‌رکوک

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: شاره‌دی

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2165

له‌یلانه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121098>

یه‌ک له‌گوندەکانی رۆژه‌لات

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2166

مائی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621851>

گوندیکه سه‌ریه‌شاره‌دی (کانی ماسی)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2167

مائی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621853>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دی (کانی ماسی)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2168

مارنج

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121104>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2169

مارونسى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621854>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دی (گه‌ف)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2170

مارونسى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621855>

باکوور

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باکووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابەتی ژماره: 2171

ماره‌غان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121105>

یهک له گونده کانی رۆژه‌لات

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابەتی ژماره: 2172

مازوانبەن

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121106>

یهک له گونده کانی رۆژه‌لات

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابەتی ژماره: 2173

مازبین

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011072203210960478>

گوندیکی شارستانی سه‌ولاوايه. خه‌لکی مازبین به شیوه‌زاری سۆرانی قسه ده‌کهن. له سه‌رژمییری

سالی 2006 دا 408 كەس ژمارەى دانىشتوانى بوو.

سەرچاوه- ويكيپيديا

تايپه تمه ندييه كانى بابەت

زمان - شيوه زار: كرمانجى باشوور - سۆرانى

ولات: رۆژه لاتى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابەتى ژماره: 2174

ماسته كان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121107>

يهك له گونده كانى رۆژه لات

تايپه تمه ندييه كانى بابەت

جۆرى شوين / شوينه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابەتى ژماره: 2175

ماسوى

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121108>

يهك له گونده كانى رۆژه لات

تايپه تمه ندييه كانى بابەت

جۆرى شوين / شوينه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابەتى ژماره: 2176

ماسيدهر

<http://www.kurdipedia.org/?q=20081230162847956>

ئەم گوندە دەکەوتتە سەر ناحییهی گەرمک و سەر بە قەزای پێنجوین، نزیکە 28 کیلۆمەتر لە ناو شاری پێنجوینەو دەورە و رووبەرێکی کەمی دەشتی هەیهو بە شاخی (زەنگی) و (کانی بەرۆژ) دەورە دراوه. ئەم گوندە پێش داگیران نزیکە 12 مایێ تێدا نیشتهجێ بووه و ئیستا نزیکە 25 مایێ تێدایە و ژمارە 172 دانیشتوانی کەسە و زیانیان بە گشتی لەسەر بەخێو کردنی ئازەل و چاندنی دانەوێڵە وەک (گەنم و جۆو نوک) ه و لەبەر وشکی و کەمی ئاو لەو گوندەدا بەروبوومی هاوینە و بەراویان نییه، هەرۆهەها هەندیک خێزان بە هۆی نزیکە گوندەکە لە مەرزێ سەیران بەنەوێ خەریکی کاری مەرزین. ئەم گوندە دەورێکی زۆر گەرمی بێنیهو لە رووی یارمەتی بە هێزی پێشمەرگە کوردستان و هەمیشە لە خزمەتی کوردایەتی دا بوون هەربۆیه لەسالی 1978 لەلایەن رژیمی بەعسی گۆر بە گۆرەوێ روخێراوه، لەسالی 1991 واتە پاش راپەرین ئاوهدان کراوهتەوه. لەرووی خۆیندەنەوێ لەسالی 1998 هوه خۆیندنگە تێدا کراوهتەوه کە کابینهیهو تا شەشی سەرەتایی تێدایە و دوو گوندی دەوروبەریشی سوودی لێدەبینن.

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: پێنجوین

ولایت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2177

ماسیەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465657622>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: مەریوان

ولایت: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2178

ماسیەر شیخ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121109>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوێن / شوێنەوار: گوند
وڵات: رۆژھەڵاتی کوردستان
کۆیک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2179

ماشکان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121110>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەڵات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوێن / شوێنەوار: گوند
وڵات: رۆژھەڵاتی کوردستان
کۆیک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2180

مافەران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121111>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەڵات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوێن / شوێنەوار: گوند
وڵات: رۆژھەڵاتی کوردستان
کۆیک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2181

مامبرايم

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121112>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەڵات

تایبه تمه ندیه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
وڵات: رۆژهلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2182

مامه بیه

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121114>

یهک له گونده کانی رۆژهلات

تایبه تمه ندیه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
وڵات: رۆژهلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2183

مامۆله

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121115>

یهک له گونده کانی رۆژهلات

تایبه تمه ندیه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
وڵات: رۆژهلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2184

مامێزدینی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621856>

گوندیکه سه ره به شاره دپی (ئه تروش)

تایبه تمه ندیه کانی بابته
جۆری شوین / شوینه وار: گوند
ولّات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته تی ژماره: 2185

مامه خه لان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050217070618651>

گوند

تایبه تمه ندیه کانی بابته
جۆری شوین / شوینه وار: گوند
شاره کان: سلیمانی
ولّات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته تی ژماره: 2186

مامه زینه

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121113>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندیه کانی بابته
جۆری شوین / شوینه وار: گوند
ولّات: رۆژه لات کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته تی ژماره: 2187

مانگیشک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010120501484412345>

شاره‌دئ - دهۆك

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینە‌وار: شاره‌دئ

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2188

مانگیشی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621857>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دئی (مانگیشکی)

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینە‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2189

ماوانه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121116>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینە‌وار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2190

ماوانان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011121010175963188>

دۆلى باله بيان - بنارى قه ندیل
فۆتۆ: شوان وه سانى

تايپه تمه ندييه كانى بابەت
جۆرى شوپن / شوپنه وار: گوند
ولآت: باشوورى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابه تى ژماره: 2191

ماويليان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013052120512483013>

...

تايپه تمه ندييه كانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنه وار: گوند

زمان - شيوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانى

شاره كان: رواندز

ولآت: باشوورى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابه تى ژماره: 2192

ماوهت

<http://www.kurdipedia.org/?q=201001131151223253>

شاره دييه، سه ربه پاريزگاي سلیمانیه.

تايپه تمه ندييه كانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنه وار: شارهدى

زمان - شيوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانى

ولآت: باشوورى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

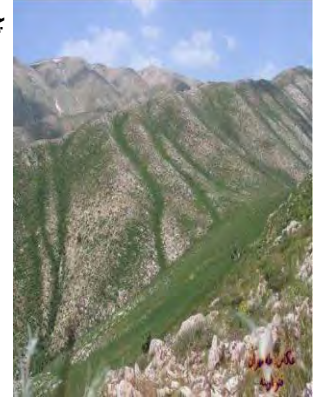

بابهتی ژماره: 2193

ماکوان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012060413513065023>

چیا

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: چیا

رۆژه لاتى كوردستان

ولات:

كویك ریسپۆنس كۆد:

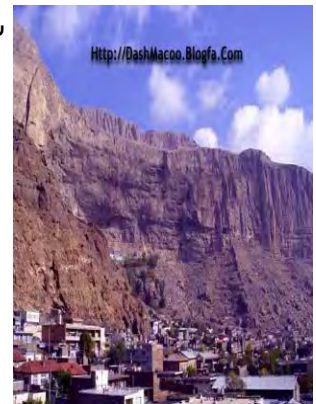

بابهتی ژماره: 2194

ماکو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011042911104232681>

شار

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: شار

رۆژه لاتى كوردستان

ولات:

كویك ریسپۆنس كۆد:

بابهتی ژماره: 2195

مالمال

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121117>

یهك له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

رۆژه لاتى كوردستان

ولات:

كویك ریسپۆنس كۆد:

بابهتی ژماره: 2196

مالی جهلال تالهانی له سلیمانی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011020321200733115>

دهباشان

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: شوین

شاره کان: سلیمانی

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 2197

مالی معمار باشی سنه

<http://www.kurdipedia.org/?q=200909031233441975>

مالی میعمار باشی ده که ویتته باشووری شه قامی شهدای سنه، شیوازی دروست کردنی ئەم کۆشکه ده گه ریتته وه کۆتایی سهرده می قاجاریه کان و سهره تای سهرده می په هله ویه کان، ئەم کۆشکه میژووویه له سی نهۆم به نه خش و جونکاریه کی زۆره وه که تایبه ته به سهرده مانى په هله وى پیکهاتوووه و له لایه ن که سیکه وه به ناوی معمار دروست کراوه و جیگای ژیانى خۆی و خانه واده که ی بووه، ئەم که سه خۆی له دروست کردنی خانوو و کۆشکه کۆنه کانی ئەو سهرده مه ده وری هه بووه. سهرچاوه: نامه په کی کاک هه فال نه ژاد سه باره ت به هه ندیک شوینی رۆژه لاتى کوردستان له 02-2009-09

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: شوین

ولات: رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 2198

ماينبلاغ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121118>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
رۆژهلاتى كوردستان
ولات:
كويك ريسپونس كۆد:

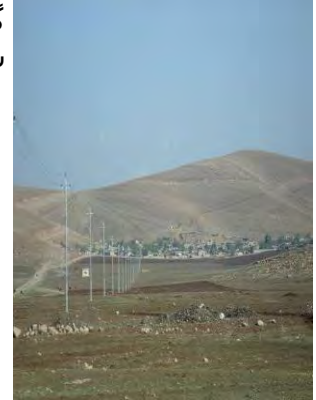
بابهتى ژماره: 2199

مايندۆل

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009272230519700>

گوند - سلیمانی
سه رچاوهی وپنه: فهیسیووکی قهیس قهره داخی

تایپه تمه ندییه کانی بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولات:
باشووری كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 2200

مایى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621858>

گوندیکه سه ره شه ده پى (کانی ماسئ)

تایپه تمه ندییه کانی بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولات:
باشووری كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 2201

مباره کئاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121119>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند
رۆژه‌لاتی کوردستان
ولات:
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2202

مرزیوه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120103>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند
رۆژه‌لاتی کوردستان
ولات:
کویک ریسپۆنس کۆد:

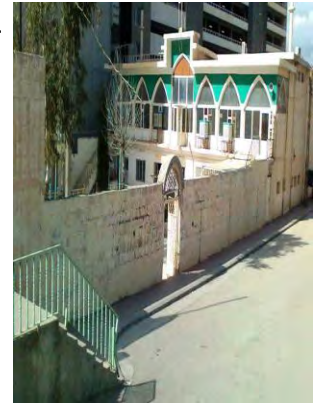

بابه‌تی ژماره: 2203

مزگه‌وتی حاجی حه‌سه‌نی لۆکه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013090622103292158>

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
شاره‌کان: سلیمانی
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2204

مژی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621859>

گوندیکه سه‌ریه شاره‌دی (سه‌رسنگی)

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند
ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2205

مسکینی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121120>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندیه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2206

مسیریک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621860>

گوندیکه سه‌ریه‌شاره‌دیی (سیمی‌لی)

تایبه‌تمه‌ندیه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2207

مشار

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420400292491>

...

تایبه‌تمه‌ندیه‌کانی بابته

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
زمان - شپوهزار: کرمانجی باشوور - سۆرانی
شارهکان: مهخموور
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 2208

مشارا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621861>

گوندیکه سهربه شارهدپی (باتیل)

تایبه تمه ندییهکانی بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 2209

ملهمانی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621862>

گوندیکه سهربه شارهدپی (مانگیشکی)

تایبه تمه ندییهکانی بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 2210

ملکه رهش

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121121>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2211

ملەسوورە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010216221321364>

گوندیکی ناوچەى گەرمیانه

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2212

مندايزان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420243292450>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شێوەزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: چۆمان

باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2213

مهانه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420400492509>

...

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

کرمانجیی باشوور - سۆرانی

مه‌خموور

باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2214

مویره

<http://www.kurdipedia.org/?q=200911052138112488>

گوندی مویره ده‌که‌وێته سنووری ناوچهی شارباژێری پارێزگای سلێمانی، له باشووری کوردستان. له‌سالی 1946 یه‌که‌م قوتابخانه‌ی تێدا‌کراوه‌ته‌وه له لایه‌ن قادر ئا‌غای مویره، یه‌که‌م کچیش له‌و ناوچه‌یه‌ که‌ چوینته قوتابخانه‌ ته‌لا‌ خانی کچی قادرا‌غا بووه، که‌ له‌و ده‌مه‌دا شتیکی ده‌گمه‌ن و ناوازه بووه. گوندی مویره ده‌یان شه‌هیدی هه‌یه له‌سه‌رحه‌م شو‌رشه‌کانی کوردستان. سه‌رچاوه: نامه‌یه‌کی کاک هه‌قال نه‌ژاد سه‌باره‌ت به‌ گوندی مویره له‌ 05-11-2009

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2215

موتکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012060421594665042>

به‌دلیس

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: شارۆچکه

کرمانجیی باکوور - بادینی

به‌دلیس

باکووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2216

مورادقولى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010101311022410053>

په کۆک له دیکانی دهووبهري شارى ديواندهرهيه له رۆژهلاتى کوردستان. به پێى نامارى سه رزمپى سالى 2006، ئەم ديه پیک هاتوو له 44 بنه ماله و ژماره دانپشتوانى 238 كه سه سه رچاوه: ويكيپيديا

تايه تمه نديه كانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنه وار: گوند

رۆژهلاتى کوردستان ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2217

موسالان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121151>

په ک له گونده كانى رۆژهلات

تايه تمه نديه كانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنه وار: گوند

رۆژهلاتى کوردستان ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

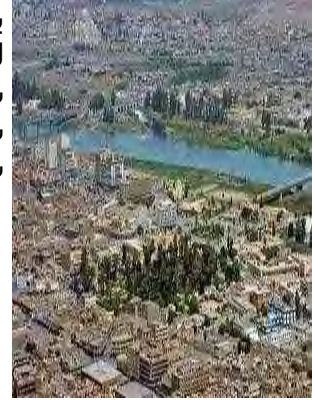
بابەتی ژمارە: 2218

موسل - ميسل - نهينه وا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201001030037103063>

یه کیکه له گه وره ترین باشووری کوردستان، ده که ویتته باکوری ئیراق له سه ر
لئواره کانی روباری دیجله، له موسل له جیگای کورد و تورکمه نه کان، عه ره ب،
سریانى و ئیزدییه کان ده ژین.

سه رچاوه: تۆماریکى تاییه ت بۆ کوردیپیدیا له لایهن (روژها ت سه عید)
سه باره ت به (موسل - میسل - نه پنه وا) له: 12:00:53 2012-1-29

تاییه تمه ندییه کانی بابه ت

جۆرى شوین / شوینه وار: شار

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 2219

موشیرئاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121152>

یه ک له گونده کانی رۆژه لات

تاییه تمه ندییه کانی بابه ت

جۆرى شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 2220

موعیناوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504457749>

گوند

تاییه تمه ندییه کانی بابه ت

جۆرى شوین / شوینه وار: گوند

شاره کان: دیوانده ره

ولآت: رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2221

مووان

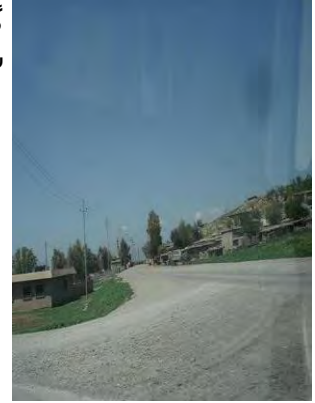
<http://www.kurdipedia.org/?q=201009272234409702>

گوند - سلیمانی
سه‌رچاوه‌ی وینه: فه‌یسبووکی قه‌یس قه‌ره‌داخی

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند
ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2222

مووسک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757673>

گوند

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند
مه‌ریوان: شماره‌کان:
ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2223

مووینه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121153>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند
ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2224

موکری قران

<http://www.kurdipedia.org/?q=20081209104844585>

ئەشکەوتی موکری قران لە نزیک گوندی خۆراسانە ی بۆکان کە لە سەردەمی شا عەباسی سەفەوی لەم ئەشکەوتەدا کارەساتێکی مەرۆفی روویداو و سەدان مەرۆفی کوردی ناوچە ی موکریان لەو ئەشکەوتە خزانوو و بە دوو کەل هەموویان قیراوان. ئەمەش بۆتە هۆی ئەوەی کە بیرەوهری ئەم کارەساتە مەرۆفیە لە بیرى مێژوویى خەلکى ئەم ناوچە یەدا بمانیتەو و وەک ژینوساید لە مێژووی کورددا سەیر دەکریت.

تایبەتمەندیەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: ئەشکەوت

وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2225

میرانە

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121154>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندیەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2226

مەرگ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465857693>

گوند

تایبەتمەندیەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: مەریوان

وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان

كۆيک رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 2227

مۆشاق مېتاف

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013032509400482612>

گوندیكى كوردنشین له باكوری ئیسرائیل

تایبەتمەندییەکانی بابەت

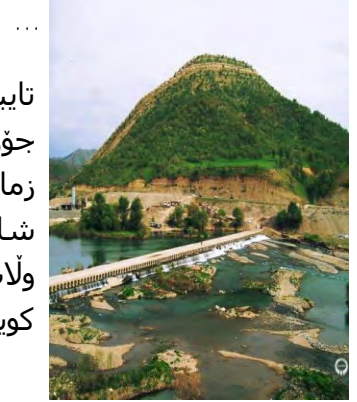
ولآت: ئیسرائیل

بابەتى ژمارە: 2228

مۆكەبە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013032320021780084>

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند

کرمانجیی باشوور - سۆرانی

زمان - شیۆهزار:

سلیمانی

شارەکان:

باشووری کوردستان

ولآت:

كۆيک رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 2229

مۆلپنان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465957712>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند

شاره‌کان: مەریوان
ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2230

میاندواو

<http://www.kurdipedia.org/?q=201002091018073434>

له شاره‌کانی پارێزگای نازەربایجانی رۆژاواپه له ئێراندا. جەماوری شارەکه تۆرکی نازەربایجانی و کوردن که ژماره‌ی تۆرکه‌کان زۆرتەر، به‌لام زۆریه‌ی گۆنده‌کانی ده‌روپشتی کوردنشینن. به‌پێی سه‌رژماریی گشتیی جەماوهر و خانووی ئێران که له‌ سالی 2006دا ئەنجامدرا، ژماره‌ی دانیشتوانی ئەو شارە 112,933 که‌سه. سه‌رچاوه: ویکیپیدیا

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت
جوړی شوین / شوین‌ه‌وار: شارۆچکه
ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2231

میانه

<http://www.kurdipedia.org/?q=200909251233382047>

یه‌کێک له‌ گۆنده‌کانی گۆندستانی نگل، له‌ ناوچه‌ی که‌لاته‌رزان، سه‌ر به‌ شارستانی سنه‌یه. به‌ پێی سه‌رژماریی جەماوهر و خانووی ئێران له‌ سالی 2006 ز (1385 هه‌تاوی)، ژماره‌ی دانیشتوانی گۆندی میانه 1440 که‌سه (697 پیاو، 743 ژن) که له‌ 379 خێزانی ئەو گۆنده‌ دا ده‌ژین. له‌ 1440 که‌س دانیشتوانی میانه، 934 که‌سیان توانای خویندن و نووسینیان هه‌یه که ده‌بێته 64.9 له‌ سه‌دی جەماوهری گۆنده‌که. له‌م 934 که‌سه، 470 پیاو و 464 ژن. گۆند میانه له‌ نزیکي گۆندی زۆنج و گۆندی نگلە. سه‌رچاوه: ویکیپیدیا

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت
جوړی شوین / شوین‌ه‌وار: گۆند
ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

كۆيىك رېسپونسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 2232

مىيانە 2

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010114074021349>

يەك لە گوندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەنديپپەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپونسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 2233

مىاوه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121155>

يەك لە گوندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەنديپپەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپونسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 2234

مىراباد

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121156>

يەك لە گوندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەنديپپەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

رۆژھەلاتى كوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2235

میراجیا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420332992464>

...

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شاره کان: رواندز

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2236

میراسب

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121157>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

رۆژه لات کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2237

میراوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121158>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2238

میراوی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121159>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2239

میراوی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121160>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2240

میرشێخ حەیدەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121161>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2241

میرگەسار

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121162>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2242

میرملاس

<http://www.kurdipedia.org/?q=20141205215958118197>

...

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: ئەشکەوت

شارەکان: ئیلام

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2243

میره‌دی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009272236449703>

گوند - سلیمانی
سەرچاوهی وینه: فهیسیووکى قهیس قهرهداخی

تایه تمه ندیه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینه وار: گوند
زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانى
شاره کان: سلیمانی
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 2244

میره دی 2

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010114074021350>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایه تمه ندیه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینه وار: گوند
رۆژه لاتى کوردستان
ولات: کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 2245

میره وسوو

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121164>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایه تمه ندیه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینه وار: گوند
رۆژه لاتى کوردستان
ولات: کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 2246

میرهکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121163>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2247

میسوراو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121165>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2248

میشیاو

<http://www.kurdipedia.org/?q=201003261331404047>

یهکێک له دیکانی دەورووبەری شارێ دیواندەرەیه له رۆژهلاتی کوردستان. به پیتی ئاماری سەرژمێری سالی 2006، ئەم دێیه پێک هاتوو له 36 بنه‌ماله و ژماره‌ی دانپشتوانی 237 کهسه. سەرچاوه: ویکیپیدیا

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

دیواندەرە

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2249

میشه دپی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012081716564372221>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شاره کان: پیرانشار

ولآت: رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2250

میشه رو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621872>

گوندیکه سه ره به شاره دپی (گرمک)

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

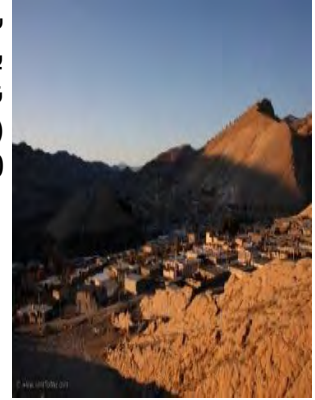

بابهتی ژماره: 2251

میمه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012010721404963699>

شارۆچکەى ميمە، سەر بە ناوچەى زەرىن ئابادى شارى دېھلورانە، دەكەوتتە پارێزگای ئیلامى رۆژھەلاتى كوردستان.
ناوچەپەكى گەشتیاری پارێزگای ئیلامە و تاڤگەپەكى ئاوى لێپە بەناوى (ئابناف). ھەرۆھە ناوچەپەكى مێزوویپە و مێزووھەكەى دەگەرتتەوہ بۆ 4500-4100 سال پێش میلاد.

تایپەتمەندیپەكانى بابەت
جۆرى شوپن / شوپنەوار: شارەدى
زمان - شیۆهزار: کرمانجی لوری
شارەكان: ئیلام
ولات: رۆژھەلاتى كوردستان
كویك ریسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 2252

مێراو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121166>

پەك لە گوندەكانى رۆژھەلات

تایپەتمەندیپەكانى بابەت
جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند
ولات: رۆژھەلاتى كوردستان
كویك ریسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 2253

مێرگاسى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121167>

پەك لە گوندەكانى رۆژھەلات

تایپەتمەندیپەكانى بابەت
جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند
ولات: رۆژھەلاتى كوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2254

مێرگێ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621873>

گوندیکه سه‌ربه‌شاره‌دێی جزیره له باکوور

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوۆری شوپن / شوپنه‌وار: گوند

ولاته: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2255

مێرگه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013032921445479800>

باله‌کایه‌تی

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوۆری شوپن / شوپنه‌وار: گوند

زمان - شیوه‌زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شاره‌کان: چۆمان

ولاته: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2256

مێرگه نه‌خشینه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012052213254164827>

...

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
زمان - شپوهزار: کرمانجی باشوور - سۆرانی
شارهکان: سهقز
ولات: رۆژهلاتی کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 2257

مێرگه پیتکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121168>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولات: رۆژهلاتی کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 2258

مێرگه درێژ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465657598>

گوند

تایبهتمهندییهکانی بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
شارهکان: مهريوان
ولات: رۆژهلاتی کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 2259

مێره دی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121169>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2260

میسواری

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121170>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2261

میسکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621874>

گوندیکه سه‌ربه‌شاره‌دیی (زاوینته)

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2262

میشرو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010120613205810945>

گەرمک

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2263

مێهماندار

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121171>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2264

مێونە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121172>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2265

مەجل مەختی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621863>

گوندیکه سه‌ربه شماره‌دیی (مانگیشکی)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2266

مه‌جلمه‌ختی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621864>

گوندیکه سه‌ربه شماره‌دیی (مانگیشکی)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2267

مه‌چلوبه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012112518025173907>

...

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2268

مه‌حمود په‌ریزاد

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011061109423358769>

سەر بە تەکیە جەباری لە چەمچەمال

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: چەمچەمال

ولایت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2269

مەحمودە

<http://www.kurdipedia.org/?q=201005181402074266>

یەكێك لە دێکانی دەورووبەری شاری دیواندەرەییە لە رۆژھەڵاتی کوردستان. بە پێی ئاماری سەرژمێری ساڵی 2006، ئەم دێیە پێک هاتوووە لە 30 بنەمالە و ژمارەى دانیشتوانی 188 کەسە. سەرچاوە: ویکیپیدیا

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: دیواندەرە

ولایت: رۆژھەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2270

مەحمەشە

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121122>

یەك لە گوندەکانی رۆژھەڵات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: رۆژھەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2271

مه‌حمه‌وه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465557591>

گوند

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

شاره‌کان: مه‌ریوان

ولّات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2272

مه‌خموور

<http://www.kurdipedia.org/?q=201001022334353060>

...

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: شارۆچکه

ولّات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2273

مه‌ران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420243192443>

...

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

زمان - شیوه‌زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شاره‌کان: چۆمان

ولّات: باشووری کوردستان

كۆيىك رېسپونىس كۆد:

بابەتى ژمارە: 2274

مەرجانئاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121123>

يەك لە گوندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەنديپپەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپونىس كۆد:

بابەتى ژمارە: 2275

مەرخوز

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121124>

يەك لە گوندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەنديپپەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپونىس كۆد:

بابەتى ژمارە: 2276

مەرخووز

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121125>

يەك لە گوندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەنديپپەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيك رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 2277

مەرقەدى ئەكاشە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011051912501658055>

لە گۆندى كاشتەر
سەرچاوەى وێنە: حامید دروودى

تايپەتمەندىيەكانى بابەت
شارەكان: كامياران
ولآت: رۆژھەلاى كوردستان

كۆيك رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 2278

مەرقەدى وەيس القرەنى لە ناوچەى روانسەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011051912470858054>

سەرچاوەى وێنە: حامید دروودى

تايپەتمەندىيەكانى بابەت
جۆرى شوپن / شوپنەوار: شوپن
ولآت: رۆژھەلاى كوردستان

كۆيك رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 2279

مەرگەوەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121126>

يەك لە گۆندەكانى رۆژھەلاى

تايپەتمەندىيەكانى بابەت
جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2280

مەزنە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121127>

یه‌ک له گوندەکانی رۆژه‌لات

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2281

مەرونی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621866>

گوندیکه سه‌ربه‌شاره‌دیی (باتیل)

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2282

مەرونی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621867>

گوندیکه سه‌ربه‌شاره‌دیی (سیمیلی)

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

ولّات:
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2283

مهروێ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014072812040777154>

...

تایبهتمهندییهکانی بابته
جۆری شوین / شوینهوار: گوند
زمان - شیوهزار: کرمانجی باشوور - سۆرانی
شارهکان: سلیمانی
ولّات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2284

مه‌رینا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621868>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دێی (سێمبل)

تایبهتمهندییهکانی بابته
جۆری شوین / شوینهوار: گوند
ولّات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

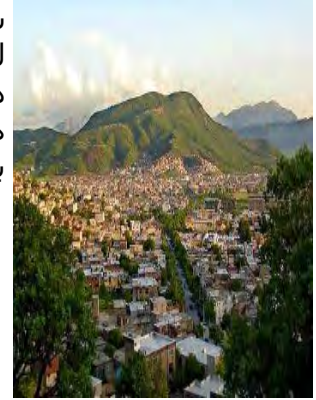

بابهتی ژماره: 2285

مه‌ریوان

<http://www.kurdipedia.org/?q=20081108115729119>

شاریکه له پارێزگای کوردستانی بندهستی ئێران. مەریوان تەنھا 16 کیلۆمەتر
له سنووری ئێران و عێراق دوورە. نزیک بوون بە زریبار و ناوچە ی هەورامان و
هەروەها قاچاخی له سنوورەوه، بوو تە هۆی پەرەگرتنی ئابووری
دانشتووانی ئەم شارە.
بە پێی ئامارەکان سالی 2006 مەریوان 91664 کەس دانیشتی هەبوو.

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: شارۆچکە
وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2286

مەرەخیل

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121128>

یەک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2287

مەرەپەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=200909171403382033>

یەکیک له دێیەکانی دەوروپەری شاری دیواندەرەیه له رۆژھەلاتی کوردستان. بە پێی ئاماری
سەرژمێری سالی 2006، ئەم دێیە پێک هاتوو له 29 بنەمالە و ژمارە ی دانیشتوانیشی 173 کەسە.
سەرچاوه: ویکیپیدیا

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2288

مهزارگای عهلی سالج

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012010721240363697>

مهزارگای (ئیمامزاده) عهلی سالج، دهکهوئته شاروچکهی سالج ئاباد، له شاری میهران، له پاریزگای ئیلامی رۆژهلاتی کوردستان

تایهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: شوین

جۆری کهس: ئایینی

زمان - شیوهزار: کرمانجی لوری

شارهکان: ئیلام

نهتهوه: کورد

ولآت: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2289

مهزرا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121129>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

ولآت: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2290

مهزناوی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121130>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2291

مه‌سعودئاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504357730>

گوند

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

دیوانده‌ره

شاره‌کان:

رۆژهه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2292

مه‌سیح

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013123000461087013>

گه‌ره‌کی (مه‌سیح) یه‌کێکه له‌ کۆنترین گه‌ره‌کانی شاری دهۆک و میژوووه‌که‌شی روونکراوه‌ته‌وه که هی چهند سال پێش ئێستا یه. به‌پێ چهند سه‌رچاوه‌یه‌ک له‌ دانیش‌توانی ئه‌و گه‌ره‌که که ئێستا به‌ ناوی "گه‌ره‌کی مه‌سیح" ی ناویان لی‌ ناوه، ئه‌و گه‌ره‌که کۆنترین گه‌ره‌کی دهۆکه. که هه‌ندی‌ک له‌ شوینه‌وارناسان ده‌لێن ئه‌و گه‌ره‌که دهۆکی کۆنه. میژووی دروستکردنیو ئه‌م گه‌ره‌که ده‌گه‌رنه‌وه‌وه بو سالانی 1700ز و له‌و کاته‌دا جوله‌که‌کان له‌و گه‌ره‌که‌دا نیشته‌جێبوون. ئێستاش سه‌رجه‌م دانیش‌توانی گه‌ره‌که‌که مه‌سیحین و چهند خێزانیکی که‌می موسلمانیش له‌گه‌لیاندا ده‌ژین. خه‌ندان- ره‌فه‌ند گوهرزی

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گه‌ره‌ک

زمان - شیوه‌زار: کرمانجی باکوور - بادینی

شاره‌کان: دهۆک

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2293

مهلا داود

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013111310441987865>

...

تایبه تمه نندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شاره کان: سلیمانی

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2294

مهلا محهمه و

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012012122225563968>

مهلا محهمه و، یه کیکه له چیاکانی شاری سه قزی رۆژه لاتى کوردستان.

تایبه تمه نندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: چیا

شاره کان: سه قز

ولآت: رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

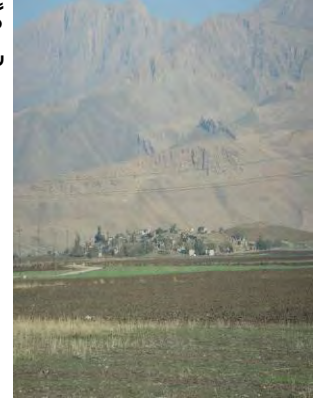

بابهتی ژماره: 2295

مهلا وهیسه

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009272232239701>

گوند - سلیمانى
سه‌رچاوه‌ى وینه: فه‌یسبووکى قه‌یس قه‌ره‌داخى

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانى بابەت
جۆرى شوین / شوینه‌وار: گوند
شاره‌کان: سلیمانى
ولات: باشوورى کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تى ژماره: 2296

مه‌لاباسته‌ک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121132>

یه‌ک له گونده‌کانى رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانى بابەت
جۆرى شوین / شوینه‌وار: گوند
ولات: رۆژه‌لاتى کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تى ژماره: 2297

مه‌لاشیخ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121133>

یه‌ک له گونده‌کانى رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانى بابەت
جۆرى شوین / شوینه‌وار: گوند
ولات: رۆژه‌لاتى کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تى ژماره: 2298

مه‌لاعيسا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121134>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2299

مەلونه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121135>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2300

مەمانی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621869>

گوندیکە سەر بە شارەدێی (مانگیشکی)

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2301

مەمانی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621870>

گوندیکه سەربە شارەدێی (زاوینە)

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2302

مەمکان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121136>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2303

مەمکاو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121137>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2304

مەمی خەلان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420125188207>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: چۆمان

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2305

مەمبند

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121142>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: رۆژهەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2306

مەمەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121138>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: رۆژهەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2307

مەمەلیان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121139>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2308

مەمەلیانی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121140>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2309

مەمەنداوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011090922335761066>

بنگرد

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: سلیمانی

باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2310

مەمەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121141>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2311

مەنسورئاغا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121143>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2312

مەنسورئاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121144>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2313

مەنیجەلان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121145>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2314

مەنیچەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121146>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

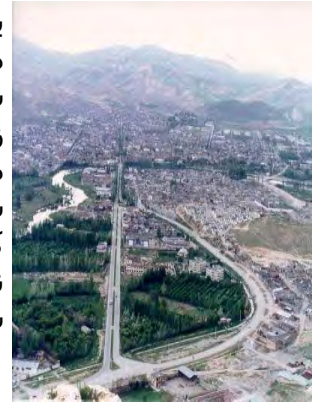
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2315

مەهاباد

<http://www.kurdipedia.org/?q=200911151640232577>

یهکیک له گهورهترین و بهناوبانگترین شارهکانی رۆژهلاتی کوردستانه. مەهاباد له رووی پێکھاتەیی دابەشکاریی ولاتی له ئێراندا وهکوو یهکیک له شارهکانی پارێزگای نازهربایهجانێ رۆژئاوا دێته ئهژمار. خهڵکی ئهم شاره به زمانێ کوردیی سۆرانی و زاراوهی موکریانی قسه دهکهن. زۆربهیان موسلمان و سونی مهزهبن. ژمارهکی دانیشتوانی ئهم شاره به پێی سهژماریی گشتیی جهماوهر و خانووی ئێران له سالێ 2006، 133،154 کهسه. له ناودارانی شاری مەهاباد قازی محهمهد و ههژار و هێمن دهکری ناو بهرین. مەهاباد پایتهختی کۆماری کوردستان (کۆماری مەهاباد) بوو. سهرحاوه: ویکیپیدیا

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: شار

زمان - شیوهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2316

مهوی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504457738>

گوند

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

شاره کان: دیوانده ره

ولات: رۆژه لاتى كوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2317

مه ران خوارۆ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504557755>

گوند

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

شاره کان: دیوانده ره

ولات: رۆژه لاتى كوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2318

مه ران سه رو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504357721>

گوند

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
شارهكان: ديواندهره
ولات: رۆژهلاتى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 2319

مه ره خيل

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121148>

يهك له گوندهكانى رۆژهلات

تايپه تمه ندييه كانى بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولات: رۆژهلاتى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 2320

مه ره ده ره

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121149>

يهك له گوندهكانى رۆژهلات

تايپه تمه ندييه كانى بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولات: رۆژهلاتى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 2321

مه كلاوه

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121131>

يهك له گوندهكانى رۆژهلات

تایبه تمه ندیه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
وڵات: رۆژهەڵاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2322

مه‌لله‌ر

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121150>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌ڵات

تایبه تمه ندیه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
وڵات: رۆژهەڵاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2323

مه‌یدان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012112410335473856>

...

تایبه تمه ندیه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: شارەدی
شارەکان: خانەقین
وڵات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2324

مه‌یدۆل

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757654>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: مەریوان

وڵات: رۆژھەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2325

نارست

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121173>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەڵات

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژھەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2326

ناوبەرگە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420243192437>

...

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیوەزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: چۆمان

وڵات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2327

ناوپردان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011090613373761002>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2328

ناورەنگ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011090922371461068>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

ولآت:

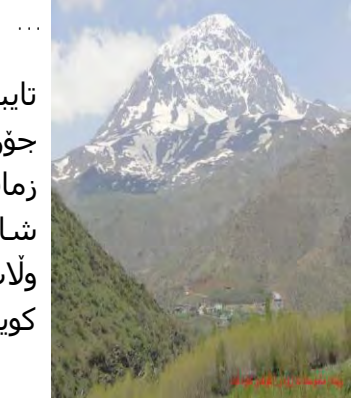
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2329

ناوهندە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012120914490874254>

...

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

کرمانجیی باشوور - سۆرانی

زمان - شیوه زار:

چۆمان

شاره کان:

باشووری کوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 2330

ناری

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121174>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 2331

ناف ئاشان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621875>

گوندیکه سهربه شارهدی (مانگیشکی)

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 2332

ناقدارا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621876>

گوندیکه سهربه شارهدی (مانگیشکی)

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 2333

نافشکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621877>

گوندیکه سهره به شارهدی (مانگیشکی)

تایه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابته تی ژماره: 2334

نافشکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621878>

گوندیکه سهره به شارهدی (مانکشکی)

تایه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابته تی ژماره: 2335

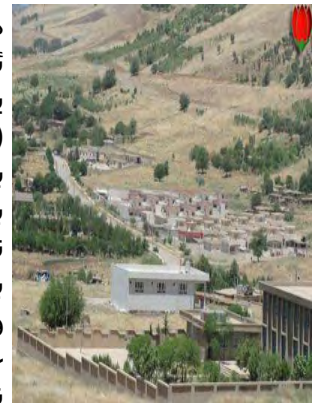
نالپاریز

<http://www.kurdipedia.org/?q=201005201301174286>

دروست بوونی ناحیه ی نالپاریز ئەگەر پێتەوه بۆسالی (1978) ولهو کاته دا رژیم ئەو شوینه ی کرد به ئوردووگا ی زۆره ملی و ئیداره ی ناحیه و شارهوانی بۆدانا . یه کهم مد یری ناحیه که له سالی (1988) دابوو به ناوی (ئهحمه د) ناسراو به (ئهحا لهیلئ) وه یه کهم مد یر به له دیه که کا ری کرد ئه ویش ناوی (ئهحمه د) بوو .

به هۆی شه ری عیراق ئیرانه وه سالی (1983) چۆل کراو روخپنرا و ئاوه دانی تیانه ما. پاش راپه رین له سالی (1991) و کۆره و جارێکی تر نالپاریز ئاوه دانی بۆگه راپه وه 0 ئه و کاته ئیداره نه بو ریکخراوه جیهانیه کان هاتنه ناو کوردستانه وه و له سالی (1991) ریکخراوی مانگی سوری ئیو ده ولتی (icrc) یه کێک له خویند نکه کانی ناو نالپاریزیان نۆزه ن کرده وه .

نه خۆشخانه یه کیش تا سالی (1992) ئه و ریکخراوه به رپوه ی ده برد پاشان له سالی (1993) حکومه تی هه ریمی کوردستان و وه زاره تی ته ندروستی به رپوه ی ده برد تاسالی (1997) کۆی نه شته ر گه ری گه وه و بچوک بریتی بو

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2338

نجنی خواری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121178>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2339

نجی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009201533029563>

گوندیکی ناوچەکی کەلاتەرزەن، سەر بە شارستانی سنەپە. خەلکی نجی بە شیوەزاری کوردیی ناوەندی قسە دەکەن. ژمارەکی دانیشتوانی لە ئامارەکانی سالی 2006دا 310 کەس لە 70 بنەمالەدا بوو.

سەرچاوە: ویکیپیدیا

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2340

نزار

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121179>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
رۆژهلاتى كوردستان
ولات:

كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 2341

نزاركى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621880>

گونديكە سەربە شارەدپى (دهوك)

تايپه تمه ندييه كانى بابته

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند

باشوورى كوردستان

ولات:

كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 2342

نژمار

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465857688>

گوند

تايپه تمه ندييه كانى بابته

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند

مهريوان

شاره كان:

رۆژهلاتى كوردستان

ولات:

كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 2343

نساره

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121180>

يهك له گونده كانى رۆژهلات

تایبه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

رۆژه لاتى كوردستان

ولات:

كویك ریسپونس كۆد:

بابته تى ژماره: 2344

نسا ره ی خوارۆ

<http://www.kurdipedia.org/?q=201010051004019796>

یه کۆک له دیکانی ده وروبهری شارى دیوانده ره یه له رۆژه لاتى كوردستان. به پینی ئاماری سه رزمیری سالی 2006، ئەم دێیه پیک هاتوو له 58 بنه ماله و ژماره ی دانیشتوانی 293 كه سه . سه رچاوه: ویکیپدیا

تایبه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

رۆژه لاتى كوردستان

ولات:

كویك ریسپونس كۆد:

بابته تى ژماره: 2345

نسا ره ی سه رۆ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010101311022410042>

یه کۆک له دیکانی ده وروبهری شارى دیوانده ره یه له رۆژه لاتى كوردستان. به پینی ئاماری سه رزمیری سالی 2006، ئەم دێیه پیک هاتوو له 209 بنه ماله و ژماره ی دانیشتوانی 1033 كه سه . سه رچاوه: ویکیپدیا

تایبه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

رۆژه لاتى كوردستان

ولات:

كویك ریسپونس كۆد:

بابته تى ژماره: 2346

نستان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121181>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2347

نسرا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621882>

گوندیکه سه‌ربه‌شاره‌دی (ئه‌تروش)

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2348

نسل

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008271529124944>

گوندیکی شارستانی سه‌ولواویه، نسل له 1 کیلۆمه‌تریی باکووری گۆشخانیدا په و باخ و زه‌وییه‌کانی ئەم دوو گونده زۆر سه‌رسه‌وز و پرپیتن. جاده‌که‌شیان بۆ سه‌ر جاده‌ی سه‌ره‌کیی مه‌ریوان-سنه ئەسفالت کراوه. خه‌لکی نسل به شیوه‌زاری سۆرانی و له‌هجه‌یه‌کی نزیک به ئه‌رده‌لانی قسه ده‌که‌ن. له سه‌رژم‌پیری سالی 2006 دا 746 که‌س دانیشه‌تووی هه‌بووه. سه‌رچاوه: ویکیپیدیا

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2349

نسیب

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010112920543611099>

شارۆچکه‌یه‌کی مه‌لبندی جزیره و بۆتانه، له‌گه‌ل قامیشلۆدا پیکه‌وه لکاون و ته‌نھا سنووری داگیرکه‌رانی تورک و عه‌ره‌ب لیکیان جووداده‌کاته‌وه. سه‌ریه پارێزگای می‌ردینه.

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: شارۆچکه

ولآت: باکووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2350

نشکاش

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465857678>

گوند

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

شاره‌کان: مه‌ریوان

ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2351

نگل

<http://www.kurdipedia.org/?q=200909251227522044>

یه کۆیک له گوندهکانی گوندستانی نگل، له ناوچهی کهلاتهرزان، سهه به شاریستانی سنهیه. به پێی سههژماریی جهماوهه و خانووی ئێران له ساڵی 2006 ز (1385 ههتاوی)، ژمارهی دانیشتیوانی گوندی نگل 1697 کهسه (825 پیاو، 872 ژن) که له 414 خێزانی ئهه گونده دا دهژین. له 1697 کهسه دانیشتیوانی نگل، 1153 کهسیان توانای خویندن و نووسینیان ههیه که دهپێته 67.9 له سهدی جهماوههه گوندهکه. له 1153 کهسه، 587 پیاو و 566 ژن. سههچاوه: ویکپیډیا

تاییهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

ولآت: رۆژهلاتی کوردستان

کۆیک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2352

نمنجی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121182>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

ولآت: رۆژهلاتی کوردستان

کۆیک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2353

نواوی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121202>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

ولآت: رۆژهلاتی کوردستان

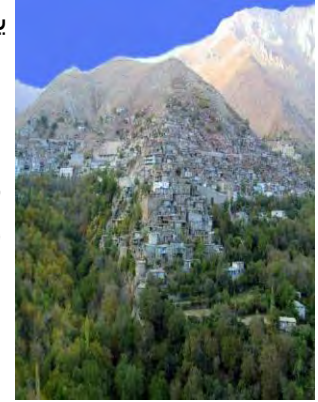
كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابهتی ژماره: 2354

نودشه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121203>

یهك له گوندهكانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوپن / شوپنهوار: گوند

زمان - شیوهزار: کرمانجی ههورامی

ولات: رۆژهلاتی کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابهتی ژماره: 2355

نوریاو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121204>

یهك له گوندهكانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوپن / شوپنهوار: گوند

ولات: رۆژهلاتی کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابهتی ژماره: 2356

نوریاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121205>

یهك له گوندهكانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوپن / شوپنهوار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2357

نوری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121206>

یهک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2358

نوسره‌تاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121207>

یهک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2359

نوشمه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121209>

یهک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2360

نۆبار

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121210>

یهک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2361

نۆتسه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010102516164510240>

گوند - هه‌ورامان
سه‌رچاوه‌ی وینه: فه‌یسبووکی قه‌یس قه‌ره‌داخی

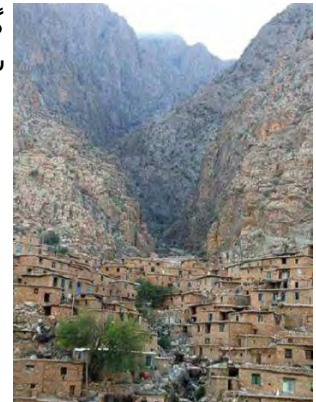
تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2362

نۆدشه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120104>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند

وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2363

نۆدی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014033100400796944>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت

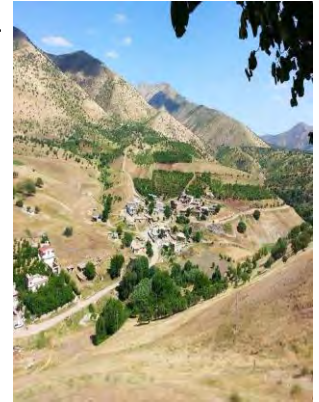
جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند

زمان - شیوەزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: سلێمانی

وڵات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2364

نۆریاو

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121212>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند

وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2365

نۆسمى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121213>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2366

نۆسمه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010122912465818542>

پاوه

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2367

نۆسمه 2

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010114074021351>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2368

نۆرك

<http://www.kurdipedia.org/?q=201001122123573246>

گوندیکه ده‌که‌وێته ناوچه‌ی شارباژێری سه‌ربه پارێزگای سلێمانی.

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2369

نیروان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121214>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2370

نیروه‌سینو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621883>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دێی (بێبو)

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2371

نیسانه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121215>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2372

نیسکاوی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121216>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2373

نیسکهجو

<http://www.kurdipedia.org/?q=200912022209102772>

یهکێکه له گوندهکانی ناوچهی شارەزوو و سەربە شارەدێی عەربەتە. دانیشتووانی ئەم گوندە سەربە خێلی مکاپهلی جافن.

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2374

نیشکۆلان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121217>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2375

نیوہلە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121218>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2376

نییەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121219>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

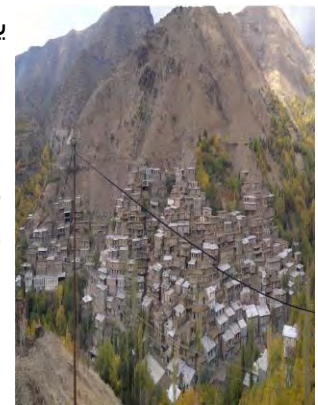
جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

کرمانجیی هەورامی

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2377

نڤ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121220>

يهك له گونده كانى رۆژه لات

تاييه تمه ندييه كانى بابەت

جۆرى شوڤن / شوڤنه وار: گوند

رۆژه لاتى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابەتى ژماره: 2378

زىچە لان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121221>

يهك له گونده كانى رۆژه لات

تاييه تمه ندييه كانى بابەت

جۆرى شوڤن / شوڤنه وار: گوند

رۆژه لاتى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابەتى ژماره: 2379

زىچە لان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121222>

يهك له گونده كانى رۆژه لات

تاييه تمه ندييه كانى بابەت

جۆرى شوڤن / شوڤنه وار: گوند

رۆژه لاتى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابەتى ژماره: 2380

زێرگ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121223>

یهک له گوندەکانی رۆژهەڵات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2381

زێرگی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121224>

یهک له گوندەکانی رۆژهەڵات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2382

زێروا سینوی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621884>

گوندیکە سەر بە شارەدێی (بێبو)

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2383

زێروه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010120613244710656>

بێبو

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2384

زێزل

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465957708>

گوند

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

شاره‌کان: مه‌ریوان

ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2385

زێزی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121226>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2386

نیزه رۆ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121225>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییه تمه ندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2387

نیزاوی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121227>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییه تمه ندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2388

نیزوچوان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121228>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییه تمه ندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2389

زیوه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013011714185774867>

...

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2390

نەبیئاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121183>

یهک له گوندەکانی رۆژهەلات

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: رۆژهەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2391

نەبیکەند

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121184>

یهک له گوندەکانی رۆژهەلات

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: رۆژهەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2392

نهجه فناوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121185>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 2393

نه چى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465657599>

گوند

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

شاره کان: مه ريوان

رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 2394

نه رزیوى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121187>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 2395

نەرزه میز

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121186>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2396

نەرگسه له

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009291047569726>

یهکێک له دیکانی دەورووبەری شاری دیواندەرەپه له رۆژهلاتی کوردستان. به پێی ئاماری سەرژمێری سالی 2006، ئەم دێیه پێک هاتوو له 3 بنه‌ماله و ژماره‌ی دانیشتیوانی 18 کهسه. ئەم دێه هێدی هێدی چۆل بووه و دانیشتیوانی به‌روه‌ شار یان دیکانی دیکه کۆچیان کردوو. سەرچاوه: ویکیپیدیا

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2397

نەروی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121189>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2398

نهروین

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121190>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

ولآت: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2399

نهرهله

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121188>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

ولآت: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2400

نهرناباد

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121191>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

ولآت: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2401

نهستان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014072021342477050>

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند
زمان - شیوه‌زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی
ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2402

نهسل

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121192>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند
ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2403

نه‌غده

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009152314029513>

له‌شاره‌کانی رۆژه‌لاتی کوردستانه. له‌پیکهاته‌ی دابه‌شکاری‌ی ولاتی ئێراندا یه‌کێک له‌شاره‌کانی
پاریزگای نازه‌ربایجانی رۆژئاوایه.
سه‌رچاوه: ویکیپیدیا

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جۆری شوین / شوینه‌وار: شارۆچکه
ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2404

نهفتخانه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011042820140119464>

ناوچهیهکی زۆر دهولمهنده به نهوت.

تایپه تمه ندییه کانی بابته

شاره کان: خانه قین

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2405

نهفسان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011090923595561071>

گوند

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2406

نهمه شیر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121193>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: رۆژه لات کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2407

نهمه‌ل

<http://www.kurdipedia.org/?q=200912022213082781>

یه‌کێکه له گونده‌کانی ناوچه‌ی شاره‌زوور و سه‌ربه‌ شاره‌دێی عه‌ربه‌تی شاری سلێمانیه.

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

شاره‌کان: سلێمانی

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2408

نه‌ناس

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121194>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2409

نه‌نۆر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121196>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2410

نه نه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465857698>

گوند

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

مه‌ریوان

شاره‌کان:

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2411

نه نه له

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121195>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2412

نه و به‌هار

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504457750>

گوند

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
شارهكان: ديواندهره
ولات: رۆژهلاتى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 2413

نهوتى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014062116442576791>

تايپهتمهندييهكانى بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
زمان - شيوهزار: كرمانجى باشوور - سۆرانى
شارهكان: قهره داغ
ولات: باشوورى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 2414

نهوسود

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121208>

يهك له شارهدييهكانى ههورامانى تهخت

تايپهتمهندييهكانى بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: شارهدى
زمان - شيوهزار: كرمانجى ههورامى
شارهكان: كرماشان
ولات: رۆژهلاتى كوردستان
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 2415

نەكەرۆز

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012012122070963963>

نەكەرۆز، چیاپەكە سەرکەشە و لوئەكە نەكەرۆز یەكێكە لە لوئەكە بەناو بانگەكان، دەكەوێتە شارێ سەقز، لە رۆژهەڵاتی كوردستان.

تایبەتمەندییەكانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: چیا

شارەكان: سەقز

وڵات: رۆژهەڵاتی كوردستان

كۆیک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 2416

نەلاس

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121197>

یەك لە گوندەكانی رۆژهەڵات

تایبەتمەندییەكانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژهەڵاتی كوردستان

كۆیک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 2417

نەلۆس

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121198>

یەك لە گوندەكانی رۆژهەڵات

تایبەتمەندییەكانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژهەڵاتی كوردستان

كۆیک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 2418

نەلۆسە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121199>

یەك له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2419

نەلیوان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121200>

یەك له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2420

نەلین

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121201>

یەك له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2421

هاجانی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621885>

گوندیکه سه‌ربه شماره‌دیی (سیمیلی)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شویننه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2422

هاجسنی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621886>

گوندیکه سه‌ربه شماره‌دیی (سیمیل)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شویننه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2423

هارینا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621887>

گوندیکه سه‌ربه شماره‌دیی (مانگیشکی)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شویننه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2424

هاشمناوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121229>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2425

هالهدهره

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121230>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2426

هانیس

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121233>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2427

هانه شریخان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465557590>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

شاره کان: مه ریوان

ولآت: رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابته تی ژماره: 2428

هانه گلان

<http://www.kurdipedia.org/?q=200909251229562046>

یه کۆیک له دنییه کانی ده وره ری شارى دیوانده ره یه له رۆژه لاتى کوردستان. به پیتی ئاماری سه رزمیری سالی 2006، ئەم دنییه پۆک هاتوو له 19 بنه ماله و ژماره ی دانیش توانیشی 101 که سه سه رچاوه: ویکیپدیا

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

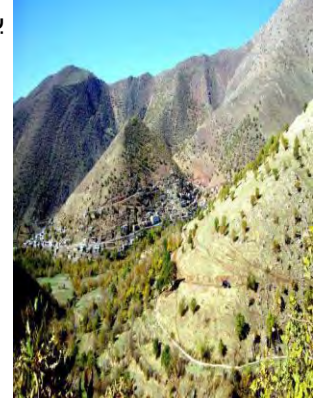

بابته تی ژماره: 2429

هانه گه رمه له

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121232>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوێن / شوێنەوار: گوند
زمان - شیوەزار: کرمانجی ھەورامی
وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2430

ھاوار

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011061910575859042>

گوندیکی کاکەییەکانە کە چەند مەزارێکی پیرۆزی ئایینزای کاکەییی تێدایە.

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوێن / شوێنەوار: گوند
شارەکان: ھەلەبجە
وڵات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2431

ھەدینە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621888>

گوندیکە سەر بە شارەدێی (کانی ماسی)

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوێن / شوێنەوار: گوند
وڵات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2432

ھەروری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621889>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (کانی ماسئ)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2433

هزیرکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010121213051712550>

سێمیل

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2434

هسن به‌کری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621891>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (دیره‌لوکی)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2435

هلورا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011092421122062081>

گوند

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2436

هوارغل

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420400292497>

...

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیوهزار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شاره کان: مهخموور

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2437

هواله

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121263>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: رۆژه لات کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2438

هوشیاری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011080800100460590>

سەر بە شارەدێی نالپارێز

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: پینجوتین

وڵات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2439

هوویە

<http://www.kurdipedia.org/?q=200909251237272048>

یەکیک لە گوندەکانی گوندستانی زاوهرۆی رۆژئاوا، لە ناوچەی کەلاتەرزان، سەر بە شارستانی سنەپە. بە پێی سەرژماریی جەماوەر و خانووی ئێران لە ساڵی 2006 ز (1385 هەتاوی)، ژمارەیی دانیشتوانی گوندی هوویە 1149 کەسە (580 پیاو، 569 ژن) کە لە 290 خێزانی ئەو گوندە دا دەژین. لە 1149 کەس دانیشتوانی هوویە، 683 کەسیان توانای خوێندن و نووسینیان هەیه کە دەپێتە 59.4 لە سەدی جەماوەری گوندەکە. لەم 683 کەسە، 389 پیاو و 294 ی ژن. سەرچاوه: ویکیپیدیا

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2440

هوویە 2

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010114074021352>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەڵات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەڵاتی کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 2441

ھویە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121264>

یەك لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: رۆژھەلاتی کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 2442

ھویە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121265>

یەك لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: رۆژھەلاتی کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 2443

ھۆدەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121266>

یەك لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: رۆژھەلاتی کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 2444

هۆدەرە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121267>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژهەلاتی کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 2445

هۆلستانە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121268>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژهەلاتی کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 2446

هۆیە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121269>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژهەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2447

ههیت ئاباد

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504757809>

گوند

تایهه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

شاره کان: دیوانده ره

ولآت: رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2448

هیزان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012060421594665041>

به دلیس

تایهه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: شارۆچکه

زمان - شپوه زار: کرمانجی باکوور - بادینی

شاره کان: به دلیس

ولآت: باکووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2449

هیزان 2

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621900>

گوندیکه سه ره شاره دپى (میرگه سور)

تایبه تمه ندیه کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابەتی ژماره: 2450

هیتوت

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621901>

گوندیکه سه ره شهاره دپی (زاوینته)

تایبه تمه ندیه کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابەتی ژماره: 2451

هيجان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010101311022410044>

یه کپک له دیکانی دهوروبه ری شاری دیوانده ره یه له رۆژه لاتی کوردستان. به پپی ناماری سه ره ژمیری سالی 2006، ئەم دپیه پیک هاتوو له 34 بنه ماله و ژماره ی دانیشتوانی 231 که سه . سه ره چاوه: ویکیپیدیا

تایبه تمه ندیه کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتی کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابەتی ژماره: 2452

هيجانان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121270>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2453

هێروئ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121271>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2454

هێیه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121272>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2455

هه باسناوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121234>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایپه تمه ندییهکانی بابته

جوړی شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابتهی ژماره: 2456

هه به کی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121235>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایپه تمه ندییهکانی بابته

جوړی شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابتهی ژماره: 2457

هه جمه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011031414251954456>

ئهم گونده یه کیکه له گوندهکانی رۆژهلاتی کوردستان که سه به شاری سهولاوايه. ئهم گونده 35 km له شاری مهربوانهوه دووره و ههروهها نزیک به 1700 کهس لهوێ دهژین. ئیش و کاری خه لکی ئهم گونده کشت و کال و ئازهلداریه.

سه رچاوه: تۆماریککی تایپهت بۆ کوردیپیدیا له لایهن (kurdo) سه بارهت به (هه جمه) له: 14-3-2011 14:19:55

تایپه تمه ندییهکانی بابته

جوړی شوین / شوینهوار: گوند

زمان - شیوهزار: کرمانجی باشوور - سوورانی

شارهکان: مهربوان

ولات: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2458

هه‌جیج

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121237>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوپن / شوپنه‌وار: گوند

زمان - شیوه‌زار: کرمانجی هه‌ورامی

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2459

هه‌دینه‌ی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621892>

گوندیکه سه‌ربه‌شاره‌دیی (کانی ماسئ)

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوپن / شوپنه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2460

هه‌دینه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621893>

گوندیکه سه‌ربه‌شاره‌دیی (کانی ماسئ)

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوپن / شوپنه‌وار: گوند

باشووری کوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2461

هه‌دینه‌ی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621894>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (کانی ماسئ)

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

باشووری کوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2462

هه‌رزنی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121238>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2463

هه‌رمیله‌هه‌رمیل

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121239>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2464

هەرمیلە

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121240>

یەک لە گوندەکانی رۆژهلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆی شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2465

هەریڕ

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008031045164622>

شارەدییە و سەر بە شارۆچکەی شەقلایایە.

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2466

هەزارکانیان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121241>

یەک لە گوندەکانی رۆژهلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆی شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2467

هه‌ساری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011012808530433059>

گوند

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

رۆژئاوای کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2468

هه‌سنه‌کرا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621895>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (بیبو)

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2469

هه‌سنه‌کا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010120515455012366>

ئه‌تروش

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

باشووری کوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2470

ههسه ناوله

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757674>

گوند

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

مه ریوان

شاره کان:

رۆژه لاتى کوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2471

ههشتراک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121242>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

رۆژه لاتى کوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2472

ههشتیان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121243>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2473

هه‌شه‌میز

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121244>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2474

هه‌شه‌میز

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121245>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2475

هه‌لوه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621896>

گونديکه سه‌ربه‌شاره‌دیی (کانی ماسئ)

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2476

هه‌لوه ئیسلام

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621898>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (کانی ماسئ)

تایبه‌تمه‌ندیه‌کانی بابته
جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2477

هه‌له‌قوش

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121246>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندیه‌کانی بابته
جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند
ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپونس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2478

هه‌ماراو

<http://www.kurdipedia.org/?q=200905141531551755>

یه‌کێک له دیکانی ده‌وروپه‌ری شاری دیوانده‌ره‌یه له رۆژه‌لاتی کوردستان. به پینی ئاماری سه‌رژمیری سالی 2006، ئەم دێیه پیک هاتوو له 38 بنه‌ماله و ژماره‌ی دانیشتوانی 252 که‌سه. سه‌رچاوه: ویکیپیدیا

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: دیواندەرە

ولایت: رۆژھەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2479

هەمران

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121247>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەڵات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: رۆژھەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2480

هەمزوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121248>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەڵات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: رۆژھەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2481

هەمزە قاسم

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121249>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2482

هەناره

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012080721145667534>

گوند

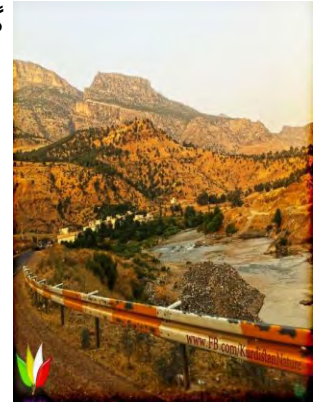
تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2483

هەنجیران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465557587>

گوند

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شاره‌کان: مه‌ریوان

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2484

هەنجیف

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121250>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2485

هه‌نداوی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121251>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2486

هه‌نگزان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121252>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2487

هه‌نگوژان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121254>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2488

هەنگەژاله

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465957704>

گوند

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: مەریوان

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2489

هەنگەوی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121253>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2490

هەنیولاخ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121256>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2491

هەنەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121255>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2492

هەوارخۆل

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121257>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2493

هەوارهکۆن

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420332992466>

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنه وار: گوند

زمان - شپوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شاره کان: رواندز

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابەتی ژماره: 2494

هه ورازه

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121258>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنه وار: گوند

ولات: رۆژه لات کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابەتی ژماره: 2495

هه ورامان

<http://www.kurdipedia.org/?q=20081107171102103>

به شیکه له خاکی کوردستان و کهوتووہ ئیوان سنووری ئیران و عیراق، خه لکه کهی به زمانی کوردی هه ورامی ده ئاخوینن ئەم ناوچه یه ناوچه یه کی زۆر جوان و رهنگینی کوردستانه.

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنه وار: ناوچه

کویک ریسپونس کۆد:

بابەتی ژماره: 2496

هەوریسکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621899>

گوندیکە سەر بە شارەدێی (سێمیل)

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کوێک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2497

هەوشین

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121259>

سەرشاخان

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: رۆژھەلاتی کوردستان

کوێک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2498

هەولێر

<http://www.kurdipedia.org/?q=20081209111646594>

زانایان بۆ ئەو دەچن هەولێر لە سنووری (6000) سال بەر لە زاینەووە نشینگە یەکی ئاوەدان بووی تا ئەمرۆش هەر بەردەوامە.

لە سالەکانی (2316-2371 پ.ز) و بە مەبەستی دەست بەسەرداگرتنی داھات و فرە سامانییەتی دەفەرەکە، پەلاماری ھێرشەکانی سەرگۆنی ئەکەدی گەیشتونەتە هەولێر و دەستی بەسەرداگیراوە .
لەسالانی (2050-2150 پ.ز) بوو بە بنکە یەکی سەرەکی لە دەولەتی گوتییەکان کە لە نەتەوہ دیرینەکانی زاگروسن .
لە سالانی (1950-2050 پ.ز) کەوتۆتە ژێر دەسەلاتی خانەوادە سیپھەمی ئیمپراتۆریەتی ئووری سۆمەرییەوہ .
لەسالانی (1600- پ.ز) و دواتر کەوتۆتە ژێر دەسەلاتی کاشییەکانەوہ، کە مەزەندە وایە لە ھۆزە دیرینەکانی کورد بووبن .

هاوکات دەولهتی ئاشووریش له باکوور دامهزرا و چه‌ند هۆزبکی تری وه‌کومیتانی و خۆرییه‌کان ده‌سه‌لاتیان له‌و ناوه‌دا په‌یدا کرد له‌ ناوچه‌کانی ئاشوور و هه‌ولێر و که‌رکووک له‌ ژێر ده‌سه‌لاتی ده‌وله‌تی میتانییه‌کاندا بوون . له‌ رۆژگاری فه‌رمانیه‌واپی ئاشوورییه‌کانه‌وه له‌ (2500-612 پ.ز) هه‌ولێر له‌ ئه‌وپه‌ری گه‌شه‌سه‌ندن و پێشکه‌وتنی دابوو، ئه‌وکاته پایته‌ختی ئایینی ئاشوورییه‌کان و ته‌ختی خوداوه‌ندی عه‌شتار (عه‌شتار ئه‌ربیلا) په‌رستگای ئاشوورییه‌کان بووه، ناوی هه‌ولێر له‌ نووسراوه‌ میخیه‌کانه‌وه به‌ شیوه‌ی (ئی-کشان-کلاما) هاتوو که‌ ده‌کاته (مالی خانمه‌که‌ی هه‌ریم) که‌ سه‌رچاوه‌ و هه‌م‌ای سه‌رکه‌وتن بووه و (عه‌شتاری نه‌ینه‌وا)ش خوداوه‌ندی ئه‌فین و رابواردن بووه .

سالانی (705-681 پ.ز)، له‌ دوا‌ی سه‌رگونی ئه‌که‌دی سه‌نحاریی کوری بووه به‌ فه‌رمانیه‌وا، ئه‌و پادشایه له‌ دووری (20) کیلومه‌تره‌وه له‌ رووباری به‌ستۆره‌وه ئاوی بۆ شارو قه‌لای هه‌ولێر راکێشاوه، که‌ به‌ جوگه‌ی سه‌نحاریب ناسراوه و بۆ ئه‌و سه‌رده‌م کاربکی ده‌گمهن و مه‌زن بووه .

سالێ (612 پ.ز) ئیمپراتۆریه‌تی میدیا دامه‌زرا و هه‌ولێریش که‌وته ئیو ئه‌و ئیمپراتۆریه‌ته‌وه و بووه به‌ به‌شیک له‌ بنکه‌ و ناوه‌ندی ده‌سه‌لاتی ئه‌و ئیمپراتۆریه .

دوا‌ی ئه‌مه هه‌ولێر بووه به‌ به‌شیک له‌ ده‌وله‌تی هه‌خامه‌نشی (هه‌خامه‌نی .)

له‌ سالێ (331 پ.ز) و به‌ فه‌رمانده‌ی ئه‌سکه‌نده‌ری مه‌کدۆنی و له‌ شه‌ری (ئه‌ربیلا) ئیمپراتۆریه‌تی یۆنانی به‌سه‌ر هه‌خامه‌نییه‌کان زالیوون و هه‌ولێر بووه به‌شیک له‌ مولکه‌کانی ئه‌و ئیمپراتۆریه‌ته .

له‌ پاش مردنی ئه‌سکه‌نده‌ر له‌ سالێ (323-پ.ز) له‌ شاری بابل، هه‌ولێر (بیکرای عێراق و سووریا)ش که‌وته ژێر ده‌سه‌لاتی (سلۆقس) که‌ په‌کێک بووه له‌ فه‌رمانده‌کانی ئه‌سکه‌نده‌ر، ئه‌م فه‌رمانیه‌واپه هه‌ولێری زۆر ئاوه‌دانکردۆته‌وه و خزمه‌تی کردوووه .

له‌ سالانی (148 پ.ز-226ز) فارسه‌کان توانیان به‌سه‌ر سلوقییه‌کاندا زāl بن که‌ به‌ر له‌وکاته حوکمرانی هه‌ولێر بوون، ئه‌م فارسانه ده‌وله‌تیک فیدرالیان دامه‌زراند که‌ له‌ چه‌ند میرنشینی پێکهاتوو وه‌ک میرنشینییه‌کانی (ره‌ها، ته‌دمور، شنگار، چه‌زه‌ر، دواتریش چه‌دیاب)، هه‌ولێر گرنگترینی شاره‌کانی میرنشینی چه‌دیاب بووه. ئه‌م میرنشینه (له‌ ئێوان هه‌ردوو زبێ گه‌وره‌ و گچکه‌ دامه‌زراوه) میره‌که‌ی (ئیزات) بووه، له‌ میره‌ به‌ ناو و مه‌زنه‌کانی فارسان بووه، مافی له‌سه‌رکردنی تاجی به‌رز و خه‌وتنی ئیو چوار پایه‌ی زیڕینی هه‌بووه، ئه‌م پله‌ و پایه‌ی به‌ خه‌لات پێدراوو له‌لایه‌ن پادشا (ئورته‌بانی سیپه‌م)، که‌ هاوکاریی بووه بۆ گه‌یشتن به‌ ته‌ختی پادشایی .

سالێ (83 پ.ز) (و بۆ ماوه‌ی (10) سالیک له‌ رۆژگاری (نیگران شا)ی ئه‌رمه‌نی هه‌ولێر که‌وته ژێر رکیفی سوپای ئه‌رمه‌نه‌وه .

له‌ دوا‌ی چه‌ن په‌لامار و هه‌رشیک رۆمانه‌کان و به‌ناوبانگترینیان هه‌رشی پادشا (که‌راکولا) بوو سالێ (2167ز) هه‌ولێر داگیرکراو، فارسه‌کانی وه‌ده‌رناو له‌ ناوی بردوون، ئه‌و پادشایه سته‌مکاره ئه‌وه‌نده دل‌ره‌ق بوو گوێری میر و پادشاکانی فارسه‌کانیشی هه‌لته‌کاندوون، سالێ (226ز) له‌ رۆژگاری (شا ئه‌رده‌ شیپ)ی ساسانی، له‌ مه‌دائینه‌وه په‌لاماری هه‌لێر دراو، هه‌ولێر که‌وته ژێر ده‌سه‌لاتی ساسانییه‌کان و په‌رستگای ئایینی زه‌رده‌شتیی لێ درووستکرا، هه‌ندئ له‌ پادشاکانی ساسانی جه‌ور و سته‌میان ده‌ره‌ه‌ق به‌ گاور و فه‌له‌کان کردوون، له‌ دوا‌یین ساله‌کانی فه‌رمانیه‌واپی ئه‌م ده‌وله‌ته، هه‌ولێر و زۆریه‌ی ناوچه‌کانی ده‌وروبه‌ر گوێره‌پانی شه‌ر و پێکدادانی توند و

خویناوی بوون، تا هه لکه وتنی بانگی پیرۆزی ئیسلام .
 سالی (612 ز) له ترسی پهلاماری سوپای ئیسلام، ساسانییه کان مه دائین و
 ههولێر و زۆریه ناوچه که یان چیهیشتن .
 سالی (16 کۆچی) و له رۆژگاری (خهلیفه) چینشین (عومه ری کوری
 خهتاب) به فرماندهی (عوقبهی کوری فهرقه د) له شکر ئیسلام گه بشته
 ئه و هه ریمه و ههولێر و نهینهوا و زۆریه هه ره زۆری ناوچه کانی ده ورووبه ر
 کهوتنه ژێر ئالای دهوله تی ئیسلام .
 سالی (132 کۆچی) و له نزیک ههولێر و له شه ری (زاب) ی په کلاکه ره وه،
 عه باسییه کان سه رکه وتن به سه ر ئه مه ویه کاندای ههولێر کهوته ژێر
 فرمانه وایی عه باسییه کانه وه .
 له رۆژگاری ده سه لاتا رتی بوه یه ییه کان له په غدا (333-447 کۆچی) کورده
 هه زبانییه کان توانیان میرنشینیکی به ده سه لات له ههولێر دایمه زرینن، ههولێر
 له م سه رده مه دا پێگه و بایه خی شایسته ی خۆی وه رگرته وه و په یوه ندی
 دۆستایه تی و ئالوویری بازرگانی پتهوی له گه ل میرنشینه کانی حه مدانییه کان
 و عوقلییه کاندای له موسل و شام هه بوون .
 ئه م میرنشینه درێزه ی کیشا تا هه لکه وتنی (عیماده دینی زه نگی) له موسل
 له سالی (521 کۆچی) که توانی کۆتایی به م میرنشینه به ئیت و ته وای
 ناوچه که ی خسته ژێر ده سه لاتای خۆیه وه .
 سالی (539 کۆچی/ 1144 زینه دینی عه لی کوچک کوری به کته کین که
 فرمانداری قه لای موسل بوو له سایه ی عیماده دینی زه نگی، توانی
 میرنشینیکی سه ربه خو له ههولێر ده ورووبه ریدا دایمه زرینیت و به میرنشینی
 به کتیکی ناسرا .
 سالی 1168 زینه دین عه لی کوچک کۆچی دواپی کرد و کوره بچووکه که ی
 (زینه دین یوسف) ده سه لاتای وه رگرت، پاشتر له سالی (568 کۆچی/ 1190
 مزه فه ره دینی گورگه بۆری کوکبری برای بوو به فرمانه وای میرنشینی
 ههولێر، له سایه ی حوکمرانی میر مزه فه ری ئه تابه گ میرنشینی ههولێر بوو
 به به یزترین و ناودارترین میرنشینه کانی ئیسلامی و ئه و په ری پێشکه وتن
 و گه شه ی زانستی و ئاوه دانی و ده سه لاتای هه بوو، ماوه ی حوکمرانیه تی له
 نیوان (586 ک- 630 ک/ 1190 ز- 1233 ز) درێزه ی کیشا، مزه فه ره دین به یعه تی دا
 به پێشه وای کوردیی سه لاهه دینی ئه یوبی و پتر لئی نزیک بووه به
 خواستنی (ره بیعه خاتوون) ی خوشکی سه لاهه دین، له رۆژگاری شا
 موزه فه ره دین فرمانداریتی میرنشینی ههولێر گه یشته ئه و په ری هیز و
 ده سه لات و ته وای ناوچه ی شاره زوور کهوتنه نیو ده سه لاتای ئه و میرنشینه
 که هه ر له زبی گه وره وه تا سلیمان و دافوق ده گرته وه. سولتان موزه فه ر
 پیاویکی خیرخواز و زانست په روه ر و دادپه روه رێکی له خواترس
 و خزمه تکاربووه، له رۆژگاری ئه ودا یاده ئاهه نگه کانی مه ولوودی پێغه مبه ر
 کراوه و شه وانه تا به ره به یان چراخان هه لکراون و ئاهه نگ و خپروشادی
 به رده وام بووه، ههولێر بووه به رووگه ی زانا و دانا و هزره وان و پیاوانی زانست
 و فه لسه فه و میژووناسان و ده یان فیرگه و قوتابخانه و فرمانگه ی
 خزمه تگوزاری و چاودێری کۆمه لایه تی له و شاره دا کراوه ته وه، خزمه تێکی
 زۆری ههولێر کراوه و ئه و په ری ئاوه دانی و پێشکه وتنی به خووه بینیوه، ههولێر
 له و رۆژگاره دا له چه رخی زیرینیدا بووه. دیارترین شوینه واره کانی ئه و
 سه رده م مناره ی چۆلی و قوتابخانه ی موزه فه رییه و بازارگاکانی قه یساریه ی
 ههولێرن .

دوا ی وه فاتی سولتان موزه فه ره دین له سالی 1233 میرنشینی ههولێر
 چوووه ژێر سایه ی خهلیفه موسته نسیر بیلالی عه باسی و له سالی 1235

لەشکرئىكى بە فەرماندەيى (ئەبوفەزىل ئىقبالىشەرابى) ناردە سەر ھەولپىر و داگىرى كرد .

ھەولپىر لە رۇزگارى موزەفەردەين و لە دواى ۋەفاتىشى دوچارى پەلامارى مەغۇلەكان بوو و خۇراگرانە لە بەرامبەر ئەو دوو پەلامارەدا خەلكى ھەولپىر ۋەستاون و داکۆكى جوامپرانەپان لە شارەكە كرددو و نەبەزبون، ھەر بۆبەش ھەولپىر بە شارى ھۆلاكو بەزىن ناسراو .

دواتر لە دواى رووخانى دەولەتى عەباسى بەدەست مەغۇلەكانەو، لە سالى (656ى كۆچى) / 1258 ئىتر ھەولپىر كەوتە ژىر فەرمانپرواى مەغۇلەكانەو .

لە سالى 1337 كەوتە ژىر دەسەلاتى ئىلخانىيەكانەو دواترىش جەلائىرىەكان .

پاشان كەوتە ژىر ركىفى فەرمانپرواى دەولەتى بەرخە رەش وئىنجا لە سالى (1410 كەوتە ژىر دەولەتى بەرخە سىپى .

سالى 1508 كەوتە ژىر دەسەلاتى دەولەتى سەفەويەكان، تا شكانى سوپاى فارس لە بەرامبەر ھىرشى سوپاى سولتان سەلىمى دووھمى عوسمانلى .

سالى 1514 لە دواى شەرى چالدېران و سەركەوتنى لەشكرى سولتان سەلىمى دووھمى عوسمانلى، ھەولپىر و ئىنجا ھەموو عىراق كەوتە ژىر دەسەلاتى دەولەتى عوسمانلىيەو .

ئەم ھەرىمانە تاسالى (1917 لەژىر دەسەلاتى عوسمانلىيەكان مانەو، كەلە سەردەمى ئەواندا دان بە نىمچە سەربەخۆيى مىرنشېنەكانى كورد نرابوو، لەوانە مىرنشېنى سۆران لە ناوچەى ھەولپىر، لە سەرەتاي سەدەى نۆزدەھەم بەھىزترىن و پىشكەوتووترىنى مىرنشېنەكانى كورد بوو .

لە دواى ھەلگىرسانى جەنگى يەكەمى جىھانى و لەپاش پەيمانى سايكس-پىكو و لە بەھارى سالى (1916 بە فەرماندەيى ليوا (پاراشوف) ھىزەكانى روسىاي ھاوپەيمانى لە رىگەى خانەقىن و ورمى بە مەبەستى داگىركردنى بەغدا رەواندزىان داگىر كرد. پاشان بەھۆى ھەلگىرسانى شۆرشى ئۆكتۆبەر لە روسيا لەو ھەرىمە كشانەو .

سالى (1918ى زاينىن) و لەدواى داگىركردنى بەغدا لەلايەن ئىنگلىزەو ھەولپىر كەوتە ژىر دەسەلاتى ئىنگلىز و كابتن ھاي بوو بە حوكمرانى ھەولپىر .

سالى (1921ى زاينىن) لە دواى دروستىوونى حكومەتى عىراق و لكاندنى كوردستانى باشوور بە دەولەتى عىراق، ھەولپىر كرايە موتەسەرفىيەت و

(ئەحمەدە فەندى عوسمان) يەكەم موتەسەرىف (پارزىگار)ى ھەولپىر بوو . سالى (1858 شارەوانى ھەولپىر دامەزراو و يەكەم سەرۆكى شارەوانى

(حاجى ئەحمەد ئاغاي عەبدولوھاب) بوو . سالى 1913 يەكەم شەقام لە نىو شارى ھەولپىر قىرتاوكراو .

سالى 1928 يەكەم يانەى فەرمانبەران لە ھەولپىر كراوئەتەو . سالى 1932 و بۇ يەكەمجار كارەبا گەپشتۆتە شارى ھەولپىر .

سالى 1775 گەرماوى قەلاتى ھەولپىر دروستكراو و خەلكى ھەولپىر لەم گەرماوئەدا خۇيان شتوو و بۇ ئەم مەبەستە بىرىك لە قەلات لىدراو كە قوولپىيەكەى 60مەتر و كەمەرەكەى 5 مەتر بوو .

سەرچاوە: مالىپەرى ھەولپىر

تايپەتمەندىيەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: شار

کرمانجی باشوور - سۆرانى
باشوورى كوردستان

زمان - شیوهزار:
ولآت:
كویك ریسپۆنس كۆد:

بابهتی ژماره: 2499

ههولیر - 1930 - 2

<http://www.kurdipedia.org/?q=200911142311442549>

بەر قهلا..

تایبهتمهندییهکانی بابته
ههولیر
باشوورى كوردستان
شارهكان:
ولآت:
كویك ریسپۆنس كۆد:

بابهتی ژماره: 2500

ههوی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121260>

یهك له گوندهكانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته
جۆری شوین / شویننهوار: گوند
رۆژهلاتی كوردستان
ولآت:
كویك ریسپۆنس كۆد:

بابهتی ژماره: 2501

ههلتوشانی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121261>

یهك له گوندهكانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
رۆژهلاتى كوردستان
ولات:
كويك ريسپونس كۆد:

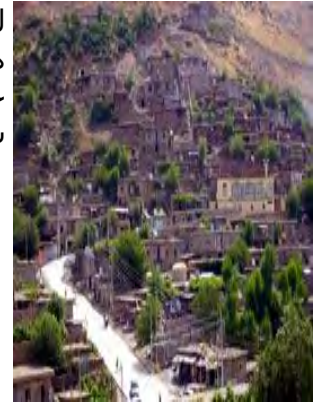

بابهتى ژماره: 2502

هه‌لشو

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008261310244926>

له روى ئيداريه‌وه سه‌ر به قه‌زاي پشده‌ره‌و چواره‌ه كيلۆمه‌تر له قه‌لادزى وه
دوره‌ه و سالى دوو هه‌زار بووه‌ته ناحيه‌و بيست و جهوت گوندى ئاوه‌دان له
خوى ده‌گرىت
سه‌رچاوه: مالىه‌رى په‌يامنيز

تايه‌تمه‌نديه‌كانى بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولات:
كويك ريسپونس كۆد:
باشوورى كوردستان

بابهتى ژماره: 2503

هه‌لگورد

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012071322571066811>

تايه‌تمه‌نديه‌كانى بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: چيا
شاره‌كان:
ولات:
كويك ريسپونس كۆد:
چۆمان
باشوورى كوردستان

بابهتى ژماره: 2504

هه‌لوى

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121262>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2505

هه‌لیزاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465957716>

گوند

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

مه‌ریوان

شاره‌کان:

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

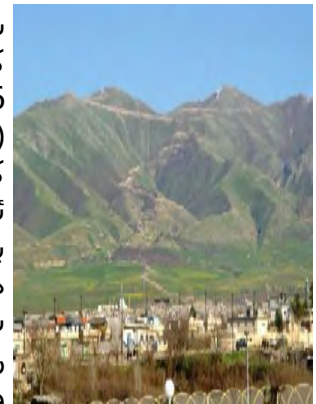
بابەتی ژماره: 2506

هه‌له‌بچه

<http://www.kurdipedia.org/?q=20081107171223104>

شاری هه‌له‌بچه ده‌که‌وێته گۆشه‌ی باکوری خۆره‌لاتی عێراق و (78) کیلۆمه‌تر له باشووری رۆژه‌لاتی شارێ سلیمانیه‌وه‌یه‌و له‌سه‌ر هێلی درێزی 46 پله‌ی خۆره‌لات و نیوان دوو هێلی پانی (35-36) ی باکوورو رووبه‌ره‌که‌ی (1594) کیلۆمه‌تر دو‌جایه (726) مه‌تر له‌ ئاستی رووی ده‌ریاوه به‌رزه (16) کیلۆمه‌تر له سنووره‌کانی ئێرانه‌وه دووره‌و (75) کیلۆمه‌تر هاوسنوره له‌گه‌ل ئێراندای، له رۆژه‌لاته‌وه شاخی شنروا و له باکووره‌وه چپای هه‌وارمان و له باشووره‌وه زنجیره شاخی بالامبو له باکوورو رۆژئاواوه ده‌ریاچه‌ی سیروان ده‌وریان داوه.

سه‌باره‌ت به بنچینه‌ی ناوی هه‌له‌بچه چهن‌دین راو بۆچون و گێرانه‌وه هه‌ن، رایه‌ک ده‌لێت له (عه‌جب با) ی فارسیه‌وه هاتووه، رایه‌کی تر ده‌لێت له وشه‌ی (هه‌لوژه) وه هاتووه، رایه‌کی تر ده‌لێت له وشه‌ی (ئه‌له‌بجا) وه هاتووه که ناماژه‌یه بۆ ناوی (ئه‌له‌ب نهرسه‌لان) رایه‌کی تر ده‌لێت له وشه‌ی (حه‌له‌ب) وه هاتووه که شارێکه له سووریاو خه‌لکی بۆ کارو باری بازرگانێ که روویان کردۆته ئه‌و شاره وتویانه شاره‌که‌مان له (حه‌له‌ب) ئه‌چیت ئیتر ناویان

ناوه (ههلهبچه) واته (ههلهبى بچوك) لهگهه له چهندين راو بوچوونى تر له سهه وشهى ههلهبچه.

سههراوه ميژوويه كان سههه تاي بونيائى شارى ههلهبچه دهگيرنهوه بو سالانى (1850-1860) ك زايينى له سههه ده مى دهسه لائى تورگه كاندا ههه ئه و سههراوانهش عه شيره تى جاف به بونيائنه رى شارى ههلهبچه ده زانن، ههنديك له ريش سپى و پياوه ديڤينه كان ده لئين ههلهبچه له لايهن به گه كانى (شيوه كهه) هوه بونيائ نراوه كه له دواييدا له ناو ههلهبچه پيه كاندا به (13) ماله ناسراون، به گشتى سههراوه ميژوويه كان ده لئين سالى (1889) به فهه رمانى تورك ههلهبچه كراوه به قه زار، سالى (1940) بو به كه م جار كاره با گه په نراوه ته ههلهبچه له سالى 1925 يه كه م قوتابخانه يتيادا كراوه ته وه و سالى 1929 يه كه م نه خووشخانه كراوه ته وه له هه مان ساليشدا توري ناوى خواردنه وه به ناوشاردا دابهش كراوه، سالى 1924 بو به كه م جار ريگاي ئوتومبيل گه يه نراوه ته ههلهبچه و له هه مان ساليشدا دابه رهى ته له فونات كراوه ته وه، به هوك به پيتى ناوچه كه له رووى كشتوكالپه وه سالى 1954 كارگه ي بوخته كردنى توتن كراوه ته وه.

له بوارى رووشنبيرييه وه ههلهبچه مه له بيه نديكى رووشنبيرى گه و ره بووه و ده يان شاعيرو روناكبيرى هونه رمه ندو رووشنبيرى له ناميز گرتوه وه ك (نالى) كه به دامه زرينه رى قوتابخانه ي شيعرى كلاسيكى داده نريت، ماموستا گورانيش كه به دامه زرينه رى شيعرى نوپى كوردى داده نريت له م شارهدا له دايك بووه، نه حمه د موختار جاف كه په كه م كه سه دواى جه ميل صائب چيروكى كوردى نوپى نوسيوه، چهندين كه له شاعيرى ترى وه ك مه وله وى و تا به ر به گى جاف و ناتيق و حيلمى و صالح هه زار و صالح شاره زوورى و ع.ع. شه ونم و كاردوخى و خورشيده بابان، و شاهوو نه زى گوران. يه كه مين قه زابه له سههه تاكانى سههه رى رابردو و خانميكى وه ك عاديله خانم كه دايكى نه حمه د موختار جافه تييدا ده ست روشتوو بريارده ر بووه و رولى قايمقامى له رووى كارگيرييه وه له م شارهدا بينيوه.

ههلهبچه مه له بيه ندى گه و ره ي ته ريقه تى نه قشيه به چه شنديك گه هه ركه سيك تا سيه كانى سههه رى رابردووش ئه لف و بايه كى له بوارى خواناسى و نه ده بيات و ته صه و ف دا زانبييت ده بوايه له و خانه قايا نه وه فير بوايه. له رووى شوڤرشيگيرى و نيشتمان په روه ريه وه هه ميشه مه له بيه ندى به گژاچونه وه ي داگيرگه رانى كوردستان بووه، يه كه مين شاره له كوردستاندا كه خاوه نى سى كاره ساتى گه و ره ي وه ك بوږدومانه كه ي سالى (1974) و جينو سايده كه ي سالى (1987) و كيميابارانه كه ي سالى (1988) ه. له سههه تاي سالانى شه سههه كاندا خه لكى نه م ناوچه يه گه ليك جار دووچارى په لامارو هيرشى درندانه و بى به زه بيانه بوونه ته وه و به سهه دان و هه زاران شه هيد و قوربانيان داوه ديارترينيان ره شبگيرييه كه ي سالى 1974 وه سالى 1987 كه تييدا به سهه دان كه س زينده به چال كراوون و سهه روه ت و ماليان به تالان براوه.

وه دواتر له هيرشيديكى درندانه دا كه به كاره ساتى كيمياباران كردنى شاره كه ناسراوه له 1988/3/16 به چه كى كيمياوى نه م شاره كيمياباران كراوه، زياتر له (5000 زن و مندال و خه لكى بيگوناھى شه هيد كردووه و به ده يان هه زار هاولاتى بريندار بوون دانيشتوانه كه ي ناواره ي تيران بوون و له ئوردوگا كاندا زيانيان به سهه ربردووه، تا ئيستاش شوينه وارى ئه و چه كه په سهه ر خه لكى ناوچه كه و دانيشتوانه كه يه وه ماوه، له دواى راپه رينى سالى 1991 خه لكى ناوچه كه گه راونه ته وه و سهه ر زيدي باوبا پيرانيان.

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: شارۆچکە
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2507

وادی الغراب

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420400392498>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
زمان - شیوەزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی
شارەکان: مەخمور
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2508

وارامچە

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121273>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
رۆژھەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2509

وارماوە

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009231525499607>

شاره دێهه، سه ره به شاروچكه ی ده ره نه دێخانه.

تایه ته نه دێهه كانی بابه ت
جوړی شوین / شوینه وار: شاره دی
ولات: باشووری كوردستان
كویك ریسپونس كوڈ:

بابه تی ژماره: 2510

واوان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121274>

یهك له گونده كانی روژه لات

تایه ته نه دێهه كانی بابه ت
جوړی شوین / شوینه وار: گوند
ولات: روژه لات ی كوردستان
كویك ریسپونس كوڈ:

بابه تی ژماره: 2511

ورمی

<http://www.kurdipedia.org/?q=200905141534211756>

یان ئورومیه یان ره زاییه له شاره كانی پارێزگای نازه ربایجانی روژئاواک ئیرانه.
به پتی ئاماره كان سالی 2006، ورمی 856,914 كهس و 215,341 بنه ماله
دانیشتوی هه بووه. وا به راورد ده كرت 85.7% ده رسه د دانیشتوانی نازه ری و
10.5% ده رسه د كوردی كورمانجی.
سه رچاوه: ویکپیڈیا

تایه ته نه دێهه كانی بابه ت
جوړی شوین / شوینه وار: شار
ولات: روژه لات ی كوردستان
كویك ریسپونس كوڈ:

بابهتی ژماره: 2512

وزمان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504557761>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

شاره کان: دیوانده ره

ولات: رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 2513

وزمان خوارۆ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010121717045712937>

یه کۆک له دیکانی ده ور به ری شاری دیوانده ره یه له رۆژه لاتى کوردستان. به پپی ناماری سه ر ژمیری سالی 2006، ئەم دێیه پیک هاتوو له 21 بنه ماله و ژماره ی دانیش توانی 157 که سه . سه ر چاوه: ویکیپدیا

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 2514

وزمه له

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012052213254164828>

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شاره کان: سه قز

ولات: رۆژه لاتى کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 2515

وزنتاش

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121275>

یەك له گوندەکانی رۆژهەڵات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهەڵاتی کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 2516

وزەمەل

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121276>

یەك له گوندەکانی رۆژهەڵات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهەڵاتی کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 2517

وسوکه‌ند

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121277>

یەك له گوندەکانی رۆژهەڵات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهەڵاتی کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 2518

وسوھەل

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121278>

یەك لە گوندەكانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەكانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژھەلاتی كوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 2519

وشتەرمل

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121279>

یەك لە گوندەكانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەكانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژھەلاتی كوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 2520

وشتیان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621902>

گوندیکە سەر بە شارەدێی (شیخان)

تایبەتمەندییەكانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: باشووری كوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 2521

وشتەپە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121280>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژهەلاتی کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 2522

وشکین

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121281>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژهەلاتی کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 2523

وشکەلان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757635>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: مەریوان

رۆژهه‌لاتی کوردستان

ولات:
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2524

ول

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757652>

گوند

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

مه‌ریوان

شاره‌کان:

رۆژهه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2525

ولیان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011042919221657160>

کوندی ویلیان سه‌ریه‌ناوچه‌ی قه‌ره‌داخه‌سه‌ریه‌باریزکای سلیمانی له ئیستادا نزیکه‌ی 20 مالی تیدایه‌هاوسنوره‌کانی ئه‌م کونده‌باخان. ئه‌لیاوا. تله‌زه‌یت. داری زیاین. زه‌یدعمر. ئه‌م کونده‌جه‌ندین شه‌هیدی داوه‌له‌وانه‌شه‌هید علی وصدیق وعزیز. ئه‌م کونده‌وه‌ک کونده‌کانی تر کوردستان به‌رشالای خابورکردن که‌وتوه‌له‌سالانی 1988 سه‌رچاوه: تۆماریک‌کی تایپه‌ت بۆ کوردیپیدیا له‌لایه‌ن (ناکام عادل) سه‌باره‌ت به‌(کوندی ویلیان) له: 6-4-2011 9:25:48 سه‌رچاوه: تۆماریک‌کی تایپه‌ت بۆ کوردیپیدیا له‌لایه‌ن (akam adil) سه‌باره‌ت به‌(ولیان) له: 13-7-2011 13:23:31

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

سلیمانی

شاره‌کان:

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2526

وله ژیر

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121282>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

ولآت: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2527

وله ژیر

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121283>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

ولآت: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2528

ویزیهر

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121298>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

ولآت: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2529

ویزە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420243292447>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند

زمان - شیۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: چۆمان

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2530

ویسەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121299>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند

ولات: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2531

ویسەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009211001259565>

گوندیکی ناوچەى كەلاتەرزەن، سەر بە شارستانی سنەپە. خەلكى وپسەر بە شیۆهزاری کوردیی ناوەندی قسە دەکەن. ژمارەى دانیشتوانى لە ئامارەکانى سالى 2006دا 470 كەس لە 121 بنەمالەدا بووه.

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند

ولات: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2532

ویلکه

<http://www.kurdipedia.org/?q=200912022211002777>

یه کێکه له گوندهکانی ناوچهی شارهزور و سهربه شارهدی عهربهتی شاری سلیمانییه.

تایبهتمهندییهکانی بابهت

جوۆری شوین / شوینهوار: گوند

شارهکان: سلیمانی

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2533

ویلّه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465657623>

گوند

تایبهتمهندییهکانی بابهت

جوۆری شوین / شوینهوار: گوند

شارهکان: مهريوان

ولآت: رۆژهلاتی کوردستان

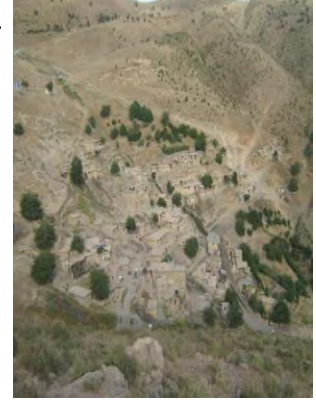

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2534

ویلهدەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012080512010569684>

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند
زمان - شیوەزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی
شارەکان: سلێمانی
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2535

وەرامینتاران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121284>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند

ولآت: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2536

وەرتی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009281509189721>

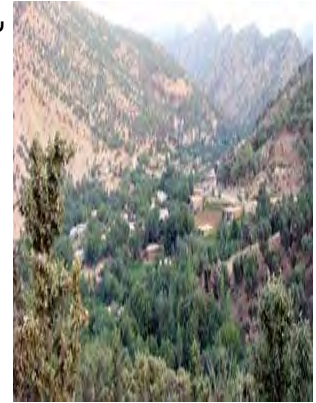
شارەدئ - چۆمان

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنەوار: شارەدئ

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2537

وهردی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121285>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2538

وهرده

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420243192440>

...

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیوهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارهکان: چۆمان

رۆژهلاتی باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2539

وهرگیل

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121286>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2540

وهرمزیار

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121287>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 2541

وهرمیلی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201012081527089844>

کانی ماسی

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 2542

وهرمهزیار

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121288>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 2543

وهرمههنگ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121289>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایپه تمه ندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2544

وهرۆ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465957713>

گوند

تایپه تمه ندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

شارهکان: مهريوان

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2545

وهری

<http://www.kurdipedia.org/?q=201010011051569739>

گوندی وهری له روی ئیداریهوه سهر به ناحیهی سهروچاوهی سنوری قهزای رانیهپه و ئیوارهی (1988/5/18) له لاپهن فرۆکهکانی رژیمی به عسهوه کیمیاباران کرا و له نهجامدا 36 هاولاتی شههیدبوون. سهرچاوه: ههلۆیست ناودهشتی - مالپهیری په یامنیژ

تایپه تمه ندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

كۆيىك رېسپۆنسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 2546

وهره خهل

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621903>

گوندیکه سه ره به شاره دێی (دیره لوکی)

تایبه تمه ندیبه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

كۆيىك رېسپۆنسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 2547

وهزاشكه ندى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121290>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندیبه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتى کوردستان

كۆيىك رېسپۆنسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 2548

وهزنى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121291>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندیبه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2549

وەزلی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121292>

یەک لە گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژهەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2550

وەزیر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010101311022410048>

یەكێك لە دێکانی دەوروبەری شاری دیواندەرەپە لە رۆژهەلاتی کوردستان. بە پێی ئاماری سەرژمێری سالی 2006، ئەم دێیە پێک هاتوووە لە 83 بنەمالە و ژمارەى دانیشتوانى 475 کەسە. سەرچاوە: ویکیپیدیا

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژهەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2551

وەزیر 2

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010114074021353>

یەک لە گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2552

وهسنه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465857694>

گوند

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

مه‌ریوان

شاره‌کان:

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2553

وهسی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121293>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2554

وهله‌دریگ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121294>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
رۆژهلاتى كوردستان
ولات:
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 2555

وهله ژير

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121295>

يهك له گوندهكانى رۆژهلات

تايپه تمه ندييه كانى بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
رۆژهلاتى كوردستان
ولات:
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 2556

وهله نند

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121296>

يهك له گوندهكانى رۆژهلات

تايپه تمه ندييه كانى بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
رۆژهلاتى كوردستان
ولات:
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 2557

وهله ندرينه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012062420510771181>

گوندی وه ندرینه گوندیکی تری کوردستانه و سه ر به ناحیهی بهرزجهیه. سهختی کهش و ههواکی زستانی ئەم گونده هاوشانی مله که وهه گوندهکانی سه ر به قهزای پینجوتنه.

دانیشتووانی ئەم گونده ژماره پان 51 خیزان بووه پینش راگواستنیان له لایهن رژیمی به عسه وه له سالی نه وه ده کاندای ژماره ی دانیشتووانی زور زیادیکردوه گه یشتوته زیاتر له 90 خیزان، له دوای راهینه که ی سالی 1991 وه ته نها 45 خیزانیان گهراوه ته وه، نابئی نه وه شمان له یاد بچیت که ئیستا ئەم ژماره ی خیزانانه زور زیادیکردوه چه ندین نه وه یان خستوته وه که ده کریت بلین دوو نه وه نده و نیوی ئەوکات ده بن.

سی جار راگواستن

وه نده رینه له مژوووی خویدا سی جار کاولکاری و راگواستنی به خو به وه بینه، له سالی 1974 حکومه تی عیراقی به فرۆکه بوردومانی کردوه، جگه له شه هیدو برینداری پینشمه رگه، 2 مه ده نیش کوزراون و 7 هاوولاتی دیکه برینداری بوون 3 خانوو به ته واوه تی روخواوه، پاشانیش له سالی 1985-1986 جاریکی تر ئەم گونده چۆلکراوه له بهر تۆپارانێ شیری عیراق - ئیران خه لکه که ی چوونه گیلده ره، پاشان خه لکه که چوونه ته وه ناو گوندو بو ماوه ی سالیک به کوله مه رگی له ویدا ژانیان به سه ربردوه، دوا جار له سالی 1987 دا، به ته واوه تی پینان چۆل کراوه به شو فل گونده که یان روخینراوه و پاشانیش سووتینراوه و خه لکه که شی رایچی ئوردوگا زوره ملیکانی نه سر و باریکه و عه ربه ت کراوه وه ندریکیشیان به ره و سلیمانی ریگیان گرتوته بهر به هوی بوونی کهس و کاریان. وهک خه لکی گونده که ئامازه پان پیکرد ژماره یه ک خیزانی ئەم گونده وهک هه موو خیزانهکانی تری ناوچه جیا جیاکانی کوردستان ته مه نیکیان له زیندانه تاریکهکانی رژیمی به عس به سه ربردوه، له وانه له به ندریکه یان سه ماوه و نه بو غریب و ئەمنی سلیمانی، له راهه ریندا رزگاریان بووه ته نها تاوانیشیان نه وه بووه که که سوکاری پینشمه رگه بوون.

33 شه هیدیان داوه

شاپانی باسه دانیشتووانی ئەم گونده به جوړیک ههستی نه ته وا به تی له ناخاندان هه لقولاوه که زور به یان به شدارو پینشمه رگه ی ئازاد یخواری کوردستان بوون، شایه تیش بو ئەم راستیه بوونی 33 شه هیده که شه هیدیکیان شه هیدی کو ماری مه بابده و 32 تریش شه هیدی شو رشه یه ک له دوای یه کهکانی کوردستان.

له بهر سهختی شوین و کهش و ههواکی وه ندرینه له لایه ک و له لایه کی تریشه وه که می ئاو بو به کاره پینانی کشتوکال وایکردوه که دانیشتووانی ئەم گونده که متر خو یان به کشتو کالی به راوه وه خه ریک بکه ن، هه بویه پشینیان به ستوو به باخداری وه کو هه لوژه و قه یسی و به ربوو مه دیمیهکانی وهک ره زو چواله و قه زوان و ترش و به روو. له لایه کی تریشه وه هه ندی له دانیشتووانی ئەم گونده بژیوی ژانیان له سه رکردنی بپشته وه هه ندیکی تریشیان له سه ر به خپو کردنی ره شه ولاخ و بز و مه ره که ئەمه ش سامانیکی تری نیشتمانییه و بوژانه وه یه کی تری ژیرخانی ئابووری کوردستانه . ئەم گونده تۆری ئاو و ئاوهرۆی هه یه و له رووی ئاوی خواردنه وه و تا راده یه ک باشه، ئاو هه کیان به شی پینو یستی روژانه یان ده کات. بو ئاژه لیش پشت ده به ستن به ئاوی بیری ئیرتیوازی ناو گونده که گه ر کاره با به رده وام بیت، چونکه یه کیک له کپشهکانی ئەم گونده نه بوونی کاره با ی به رده وامه به تایه ت له وه رزی زستاندا، چونکه هیللی کاره با ی له سه ید سادقه وه بو ها تووه و خه ت و عه موده کان کۆنن به ره شه با و بارانی زورو به فر ته له کان ده پچیرن و چه ند

رۆزىكى پىدەچىت تا چاكىدە كىرتىپتەۋە .

بەروبومى كىشتوكالى

خراپى رىگاۋىبىنى ئەم گونىدە ۋاىكىردوۋە كەچوتىارانى ئەم گونىدە تا رادەپەك
هان نەدات بۇ بەردەۋامى لەسەر كىشتوكالىكىدىن، چۈنكى ناتوان بەئاسانى
بەروبومەكانىيان بىزىنە بازار ھەروھە كەمى داۋاكارىپى لەسەر
بەروبومەكانىيان يان باشتىر بلىين پەيدانە كىردنەۋەكى نىرخى تىچوونى ئەو
بەروبومە كە بەرھەمى دىنن، ئەمەش فاكىتەرىكى تىرە بۇ كەم بوۋنەۋەكى
بەروبومى ئەم ناۋچەپە .

ھەر لەمىزەۋە رىش سىپانى گونىد ھەۋلىپانداۋە كىشەكانى ناۋ گونىد لە نىو
خۇپاندا چارەسەرىكەن و لەۋانەش لەرابردوۋدا رىش سىپى گونىد ەلى
سەئىد شەرىف و ناسراۋ بە ەلى بى تەل و ئىستاش كەرىم خوارەحم كە
خەمخۇرو رىش سىپى گونىدەۋ بەھاۋكارى خەلكى گونىد ھەمىشە لەھەۋلى
بەردەۋامدان بۇ ھىننى خىزمەتگوزارى زىاتىر بۇ ناۋ گونىد خىزمەتكىردنى
خەلكەكە .

روۋدەكەنە بەرزىچە

ۋەندىرئە لەگەل ئەۋەكى بىكەپەكى تەندىرۋستى تىداپە بەلام ناتۋانئىت ھەموو
چارەسەرىكى پىۋىستى خەلكەكە دابىنىكات ھەرىۋىپە گونىدنىشيان ناچار دەبن
بۇ ھەندى نەخۇشى روۋ بىكەنە ناخىپە بەرزىچە، كە ئەمەش كارىكى ھەروا
ئاسان نىپە بە تاپىپەتى لەۋەزى زىستاندا كەۋەك باسما كىرد زىستانى ئەم
ناۋچەپە زۇر سەختە زۇرپەكى چار بەفر رىگەكە دەگرى، ھەرىۋىپە
نەخۇشەكانىيان بە ھىلاك دەچن .

شاپانى باسە ئەم گونىدە خاۋەنى تىپكى ھونەرى شانۋى لىھاتوون بەناۋى -
تىپى ھونەرى ۋەندەرىنە- كە پىكەتۋەۋە لە 16 ھونەرمەندى پىۋا دەرھىنەر و
سىنارىست و چەند ئەكتەرىكى كارامە تا ئىستا 3 بەرھەمىيان ھەپە
ئەۋانىش: (رىگاۋەكى دوور، قالە كوژراۋ، ۋلاتى من). نايت رۇلى ژنان
لەپادىكەپىن ئەم تىپە ھاۋكارى دەكرىن لەلاپەن چوار ژنى گونىدەكەۋە بە
ئامادەكارى بۇ ۋىنە گرتن ھەر لە بىننى رۇلى لاۋەكى پىۋىست و
ئامادەكىردنى خاۋاردن و چىگەكى پىۋىست و ھەروھە ئامادەكىردنى چلو بەرگ .
ئەندامانى ئەم تىپە داۋاكارن لەۋەزارەتى رۇشنىرىپى لاپەكىان لى بىكاتەۋەۋ
ھاۋكارىيان بىكات بۇ پىشكەشكىردنى بەرھەمى نوئ و دەستگرتنىيان ھەروھە
كىرنى ھەندى كەلوپەلى پىۋىست ۋەك كامپراپەكى دىجتال، ئەمەش بۇ
بەرۋىپدانى ھونەر لە نىو گونىدەكانى كوردستاندا .
سەرچاۋە: سۇزان كەرىم - مالىپەرى كوردستانى نوئ

تاپىپەتمەندىپەكانى بابەت

چۆرى شوپىن / شوپىنەۋار: گونىد

زمان - شىۋەزار: كرمانچى باشوور - سۇرانى

شارەكان: سلىمانى

ۋلات: باشوورى كوردستان

كويك رىسپونس كۆد:

بابهتی ژماره: 2558

وهزینه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010120521324012387>

ئەم گوندە پالیداوه بەشاخی کورە کازاوهوه بەدریزی 45 کیلۆمەتری رۆژهلاتی سلێمانییەوه، ئەم گوندە سەر شارەدێی بەرزنجەیه.

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2559

وهزینی خواروو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465957714>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: مەریوان

ولات: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2560

وهزینی ژووروو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465957715>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: مەریوان

ولات: رۆژهلاتی کوردستان

كۆيىك رېسپونىس كۆد:

بابەتى ژمارە: 2561

وھنەوشە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012012122122363965>

وھنەوشە، يەككە لە چياكانى رۆژھەلاتى كوردستان و دەكەوتتە شارى سەقز

تايپەتمەندىيەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: چيا

شارەكان: سەقز

ولآت: رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپونىس كۆد:

بابەتى ژمارە: 2562

وھراز

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011060911285060243>

گوند

تايپەتمەندىيەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

زمان - شپۆھزار: كرمانجى باشوور - سۆرانى

شارەكان: سلیمانى

ولآت: باشوورى كوردستان

كۆيىك رېسپونىس كۆد:

بابەتى ژمارە: 2563

وھليو

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121297>

يەك لە گوندەكانى رۆژھەلات

تایبه تمه ندیه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
وڵات: رۆژه لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2564

وهیسه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757665>

گوند

تایبه تمه ندیه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
مه ریوان: شاره کان
وڵات: رۆژه لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2565

کادر

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120856>

یهک له گونده کانی رۆژه لاتی

تایبه تمه ندیه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
وڵات: رۆژه لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2566

کاروک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621767>

گوندیکه سه‌ربه‌شاره‌دیی (بیبو)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2567

کارۆخ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013120512215687425>

...

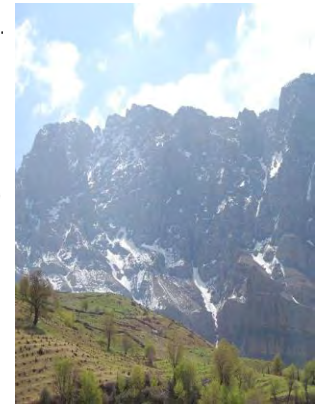
تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینه‌وار: چیا

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2568

کاریتان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012112916522574025>

گوند

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

زمان - شیوه‌زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شاره‌کان: مه‌خموور

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2569

کارێز

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120857>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2570

کارێز

<http://www.kurdipedia.org/?q=20141217154746118332>

...

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

زمان - شیوهزار: کرمانجی باکوور - بادینی

شارهکان: زوممار

رۆژهلات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2571

کارێزیگهوره

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120858>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 2572

کارێزه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010101310221910038>

یه کۆپک له دیکانی دهووبهري شاری دیوانده ریه له رۆژه لاتی کوردستان. به پتی ناماری سه رزمی پری سالی 2006، ئەم دپیه پیک هاتوو له 36 بنه ماله و ژماره ی دانپشتوانی 227 که سه . سه رچاوه: ویکیپیدیا

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 2573

کاره

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621761>

گوندیکه سه ربه شاره دپی (بیبو)

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 2574

کاره بی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621764>

گوندیکه سه ربه شاره دپی (چه مانکی)

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2575

کاره‌ی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621765>

گوندیکه سه‌ریه شاره‌دپی (بیبو)

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2576

کازار

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014041121455070144>

...

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: شارۆچکه

زمان - شیوه‌زار: کرمانجیی باکوور - بادینی

شاره‌کان: ئامه‌د

ولآت: باکووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

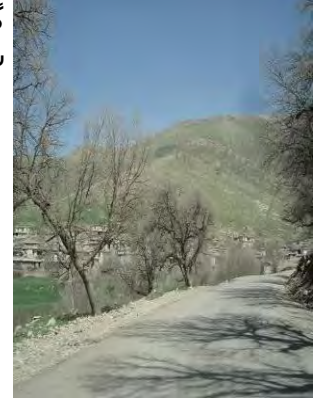
بابهتی ژماره: 2577

کاژاو

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009262324449675>

گوند - سلیمانی
سەرچاوهی وێنه: فهیسیووکی قهیس قهره‌داخی

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت
جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2578

کارێ

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120859>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت
جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند
ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2579

کاسوره‌دی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120861>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت
جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند
ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2580

کاسه‌که‌ران

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120860>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2581

کاشتەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011051912331158053>

ئاوایی کاشتەر یه‌کێک له ئاواپیه‌کانی سه‌ر چاده‌ی کامیاران مه‌رپوانه که له نێوان ئاواپیه‌کانی "بزوه‌ش" و "وێزیه‌ر" دا هه‌لکه‌وتوو. ئاواپیه‌که پالی داوه به کێوی "کوچک چه‌رموو" هوه که له ناوچه‌ی بێله‌واردا به‌ناوبانگه و دیوی پشته‌وه‌ی کوچک چه‌رموو‌ش ده‌بێ به ناوچه‌ی ژاوه‌رۆ. له‌به‌ر ئه‌وه له‌م ئاواپیه‌دا مه‌رقه‌د و شه‌خسی "ئه‌سحابه کاشه" هه‌لکه‌وتوو و زۆریه‌ی بئه‌ماله‌ دانیشه‌توو. ئه‌م ئاواپیه‌ رۆحانین و خاوه‌نی ته‌کیه و خانه‌قا بوون له زۆر کۆنه‌وه خه‌لکی لێیان خویندوو و ده‌یان که‌سی ناودار له‌م ئاواپیه هه‌لکه‌وتوون که ده‌توانین له هه‌ر ناوداره‌کانیان "بابا مرده‌خ رۆحانی"، "عه‌لئه‌دین سجادی" و شاعیری ناودار "حه‌ریق" و... ناوبه‌رین. سه‌رچاوه: تۆماریکی تایبه‌ت بۆ کوردیپێدیا له‌لایه‌ن (حامید درودی) سه‌باره‌ت به (کاشتەر) له: 12:21:05 2011-5-19

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

کامیاران

شاره‌کان:

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2582

کاشی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621768>

گوندیکه سه‌ربه‌شاره‌دیی (باتیل)

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2583

کاقولی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010101310185010035>

یه کۆپک له دیکانی دهووبهری شاری دیواندهرهیه له رۆژهلاتی کوردستان. به پپی ئاماری سه رزمیری سالی 2006، ئەم دپیه پیک هاتوو له 25 بنه ماله و ژمارهی دانپشتوانی 145 که سه. سه رچاوه: ویکیپیدیا

تایبه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2584

کاموس

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120864>

یه ک له گونده کانی رۆژهلات

تایبه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولآت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2585

کامیاران

<http://www.kurdipedia.org/?q=201004192128154169>

شارۆچكەپەکی نیوان سنه و کرماشانه.

تایپه تمه ندییه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: شارۆچکە
وڵات: رۆژهه لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2586

کامه م

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120863>

یهک له گونده کانی رۆژهه لاتی

تایپه تمه ندییه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
وڵات: رۆژهه لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2587

کانی ئاسکان - کانزێسکان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010112621104810899>

ئێستا له ناوچه رگه ی شار ی سلێمانی دایه کاتی خۆی سنوری پاکورو پاکوری خۆرئاوای سلێمانه بووه، نهم گه ره که ناوچه کانی شیخان و بازاره بچکۆله و گه ره کی ژاله بییه کان ده گرتنه وه به ناوه که شیا دیاره که ماتی خۆی ئاسکه کۆی زۆری تیا بووه له نزیک کانیه که ی ئه و ناوچه په دا بینراون.

تایپه تمه ندییه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گه ره ک
زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی
شاره کان: سلێمانی
وڵات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2588

کانی بارام

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014010311042786881>

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شاره کان: سلیمانی

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2589

کانی بوچکه له

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120865>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: رۆژه لات کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2590

کانی بل

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014071021355476962>

یه کێکه له شوینە سەرنجراکێشه کانی روژههلاتی کوردستان. کانییهک که له دلی شاخه کانی شاهوووه دیتهدەر، به کورتترین روباری جیهان ناویانگی دهرکردوووه و 15 مهتر درێژی ههیه. یه کێک له پاکترین ئاوه کانی خواردنهوهی جیهانه .

بهلام ئەمه کانی بلی رابردوووه، ئیستا کانی بل خهریکه وشکده پیت. ئەمهش ناره زایهتی لایه نگرانی ژینگه ی به دواوه بووه. چهند روژ پيش ئیستا ژماره یهک له لایه نگرانی ژینگه سەردانی کانی بلیان کرد تا له نزیکه وه کاره ساتیکه ی ژینگه یی دیکه ی کوردستان ببینن. لایه نگرانی ژینگه ده لاین ناییت دیارده په کی سرووشتی وه ک بل بکرتته قوربانی به نداویک. ده لاین قازانجی کانی بل سه د قات زیاتر له به نداوه که یه .
سه رچاوه: مالپه ری رووداو

تایبه تمه ندیه کانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: رووبار

شاره کان: پاوه

ولات: روژههلاتی کوردستان

کویک ریسپونس کوڈ:

بابهتی ژماره: 2591

کانی بهست

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014052415222476451>

تاڤگه ی (کانی بهست) تاڤگه یه کی سرووشتی هه ریمه و ده که ویتته نیوان هه ردوو چیا ی کوخه و شیخ ناسر، به دووری نزیکه ی (8) کیلومه تر ده که ویتته روژههلاتی ناحیه ی قه سرئ-ی ده قه ری باله کایه تی، داده نریت به به رزترین و جوانترین تاڤگه ی هه ریمی کوردستان.
سه رچاوه: مالپه ری خه ندان

تایبه تمه ندیه کانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: سه يرانگا

شاره کان: چۆمان

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کوڈ:

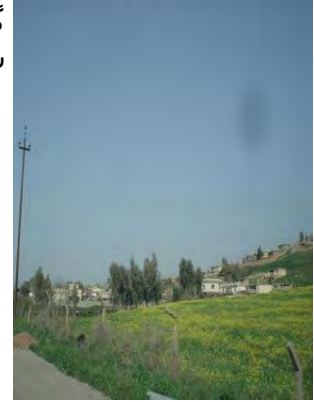
بابهتی ژماره: 2592

کانی پانکه

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009262335269677>

گوند - شاره زور - سلیمانی
سه رچاوهی وینه: فهیسبووکی قهیس قهه داخی

تاییه تمه ندییه کانی بابته
جۆری شوین / شوینه وار: گوند
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 2593

کانی په مو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011071916373318778>

سه ر به ناحیهی قۆره توو

تاییه تمه ندییه کانی بابته
جۆری شوین / شوینه وار: گوند
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 2594

کانی چای

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504457740>

گوند

تاییه تمه ندییه کانی بابته
جۆری شوین / شوینه وار: گوند
شاره کان: دیوانده ره
ولآت: رۆژه لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 2595

کانی چه رموو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504457737>

گوند

تایپه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شاره کانی: دیواندەرە

ولایت: رۆژهەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2596

کانی خان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013080916275689216>

...

تایپه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شاره کانی: پینجۆین

ولایت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2597

کانی رهش

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120866>

یهک له گوندەکانی رۆژهەلات

تایپه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: رۆژهەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2598

کانی سانانی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120867>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2599

کانی سپی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420243292448>

...

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

کرمانجیی باشوور - سۆرانی

زمان - شیوهزار:

چۆمان

شارهکان:

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2600

کانی سپی دهشتهبیل

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120882>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2601

کانی سپیی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621771>

گوندیکە سەر بە شارەدێی (سێمیل)

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2602

کانی سفید

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504557764>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: دیواندەرە

ولایت: رۆژھەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2603

کانی شا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120868>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەڵات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2604

کانی شوان

<http://www.kurdipedia.org/?q=20140728151005115393>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
زمان - شیۆه‌زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی
شارەکان: سلیمانی
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

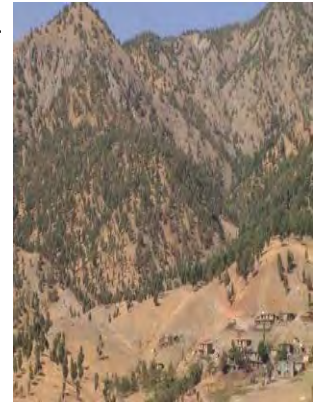
بابەتی ژماره: 2605

کانی شه‌وه‌قه‌ت

<http://www.kurdipedia.org/?q=20140729163043115405>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
زمان - شیۆه‌زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

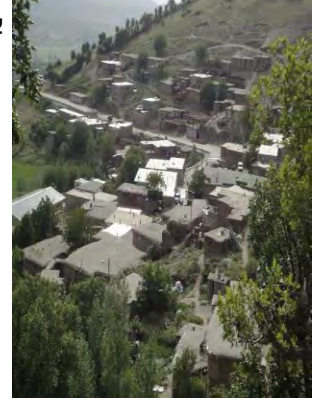

بابەتی ژماره: 2606

کانی گوێز

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120890>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابەت
جۆری شوپن / شوپنهوار: گوند
زمان - شیوهزار: کرمانجی باشوور - سۆرانی
شارهکان: بانه
ولات: رۆژهلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2607

کانی ماران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011031110233721831>

ئەم هاوینە ههواره دهکهوتته سهەر رڭگه‌ی گشتی سۆران-خه‌لیفان، ئەمەش خۆی له‌کانیاویک ده‌بینینه‌وه، که له‌دامینی شاخه‌کانی چیا‌ی برادۆست دیتته ده‌ره‌وه و ده‌کهوتته رۆژ ئاوا‌ی سۆران، ئاویکی سازگاری لڭدیتته ده‌ره‌وه، چەند چڭشتخانه‌یه‌کی له‌به‌رده‌م دروستکراوه، شوپنیک‌ی باشی هه‌سانه‌وه‌ی گه‌شتیاران و ئەو که‌سانه‌یه‌ که به‌م شوپنه‌دا هامۆشو ده‌که‌ن، هاوینە هه‌واره‌که‌ش بۆته خڭرو داها‌ت بۆ خه‌لکی ده‌وره‌به‌ری ئەم هاوینە هه‌واره.

سه‌رچاوه: نامه‌یه‌کی به‌رڭز (توانا ته‌ها) سه‌باره‌ت به‌ (سه‌یرانگای کان‌ی ماران) بۆ کوردیپیدیا له 2011-03-10

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنهوار: سه‌یرانگا
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2608

کانی مازئ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621770>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (چه‌مانکئ)

تایبهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنهوار: گوند
ولات: باشووری کوردستان

كۆيك ريسپۆنس كۆد:

بابهتى ژماره: 2609

كانى مانگا

<http://www.kurdipedia.org/?q=20140729163735115406>

تايپه تمه ندييه كانى بابته
 جۆرى شوپن / شوپنه وار: گوند
 زمان - شيوه زار: كرمانجى باشوور - سۆرانى
 شماره كان: سلیمانى
 ولات: باشوورى كوردستان
 كۆيك ريسپۆنس كۆد:

بابهتى ژماره: 2610

كانى مروارى

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009262337079678>

گوند - شماره زوور - سلیمانى
 سه رچاوهى وپنه: فهيسبووكى قهيس قه ره داخى
 تايپه تمه ندييه كانى بابته
 جۆرى شوپن / شوپنه وار: گوند
 ولات: باشوورى كوردستان
 كۆيك ريسپۆنس كۆد:

بابهتى ژماره: 2611

كانى ميران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120869>

يهك له گونده كانى رۆژه لات

تايپه تمه ندييه كانى بابته

جۆرى شوین / شوینهوار: گوند
رۆژهلاتی کوردستان
ولات:
کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 2612

کانی میل

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011051013052157824>

گوند

تایه تمه ندیه کانی بابته
جۆرى شوین / شوینهوار: گوند
باشووری کوردستان
ولات:
کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 2613

کانی وهتمان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013012615145175330>

سه ربه ناحیهی خهله کانی قهزای دوکانه، ده که ویتنه بناری زنجیره چیاى
کۆسره ته وه، له رۆژئاواشییه وه زنجیره چیاى هه بیته سولتانه، هاوکات
ده که ویتنه ئیوان گونده کانی میوژه وه باسه ره و حاجی قهلاو ئاوده لوکو
سیوه سه نو ناحیهی خهله کانه وه، سنووری ئه م ناوچه یه له گه ل ده شتی کۆیه
پیک دینه وه.

میژووی دروستبوونی وه ک ده بیگینه وه زۆر کۆنه که ره نگه بگه رینه وه بۆ
ساله کانی 1650، ئه وکاته باوکو کوریک له (کفری) به وه هاتوونه ته ئه م
ناوچه یه، جا به هه ره هۆیه ک بیته که نه زانراوه، باوکه که ناوی وه تمان بووه و
کوره که شی ناوی حه سه ن بووه له لای کانیو ئاویک گیرساونه ته وه و پیرباریان
داوه له و شوینه جیگیر بن پاشان به کانی وه تمان ناوی رۆبشتووه، ئیستا
(حه سه ن) گۆره که ی له گوندی کانی وه تمانه باوکیشی که وه تمان بووه کاتی
کوره که ی کۆچی دوایی ده کات، کانی وه تمان جی ده هیلایتو رووده کاته
ناوچه ی باله کایه تیو له شوینیکی تر ده گیرسیتته وه که گوندی شیخ وه تمانی
سه ر به قهزای چۆمانه وه له وئ ژبان به سه ر ده بات تا کۆچی دوایی ده کاتو
گۆره که شی هه ر له ویه.

بنه ماله کانی کانی وه تمان
دانیشتوانی کانی وه تمان له چوار بنه ماله پیک هاتوون که ئه وانیش (که لور)،
(به به- بابان) که نه وه ی فه قی ئه حمه دی داره شمانه بوون، (باجه لانی)،

له گه ل بنه ماله ی (زه ند) که چند سائیکه ئەم بنه مالانه به نارامی ژیان پیکه وه ده گوزهریننو بیکه لاوی ژنو ژنخوازیان هه یه .

دانیشتوانی ئەم گونده له پێش راگواستندا نزیکه ی 60 مایک بووه، له ئیستادا ژماره ی ئەو خیزانانه ده گاته 137 خیزان له گه ل هه ندیکیان تانیستا له حاجیاوا چوارقورنه وهه ولێر نیشته جینو نه گه راونه ته وه له بهر دۆزبنه وه ی سهرچاوه به کی تری بژبوی ژیانو که میی خزمه تگوزاریی له ناوچه که دا وه ک خۆیان ناماژه یان پیکرد .

ئەم گونده چه ندین جار کاولکاریی به خۆیه وه بینیوه له وان هه ش له سالی 1963 له لایه ن رژیمی ئەوسای عیراقه وه به تۆبو ته یاره کاولکراوه، به بیانوی بوونی پێشمه رگه وه بوونی هه سستی کوردایه تی له ناوچه که وه ئەوسا کاکه حمه ی مام ره زا بنکه یان هه بووه له وه سنووره که خه لکیکی شۆرشگێر بوون، له ناکامدا خه لکه که ئاواره ی گونده کانی ده ور به ر بوونو هه ندیکیشیان چونه ته ده شتی کۆیه وه پاش چه ند مانگیک گه رانه ته وه، پاشان جار جار هه شه ره شه ی تۆبو ته یاره ی ناوچه یه رووی داوه تاسالی 1970-1974 که دانوستان بووه خه لکه که توانیوه تی به نارامی بژی، ئەوه بوو دوا ی شکسته ئینانی ئەو دانوستانه وه نسکۆی 1975 جارێکی تر ئەم گونده که وه ته وه ژێر هه ره شه ی تۆبو ته یاره ی رژیمو خه لکه که ئاواره بوون، هه ندیکیان چونه ته چیاکانی ده ور به ری گونده که، ئەو خیزانانه ی پێشمه رگه یان هه بوو روویانکرده ئێران گونده که ش هه ندیککی تۆپی به رکه وتو چه ند مایکیش سویتێرا .

شۆرش له کانی وه تمان

ئەو خیزانانه ی که چونه ته ناو ئێرانه وه یه ک له وان هه کاک ئەحمه د عه بدوللا ناسراو به ئەحمه ده ره ش بوو که کادری پارته ی بووه وه خه لکی کانی وه تمانه وتی: (چووینه ئێران پاش ماوه یه کو دوا ی نسکۆکه 47000 که س بوین که گه راینه وه بو عیراق، ئەوه بوو رژیمیش نه فی کردین، دا به شی کردین به سه ر قه زاو ناحیه کانی خواروودا، منو خیزانه که م ئێرانه ی ناحیه ی مشخاب سه ر به پارێزگای نه جه ف تاسالی 1976 که رژیم جارێکی تر به قافل هه گه راندینیانه وه بو شوینه کانی خۆمان له گه ل کۆمه لئ خه لکی پشده رو سلیمانی من هاتمه وه وه له گوندی خۆمان نیشته جئ بوومه وه تاسه ره له دانی شۆرشه نوی).

پاش دروستبوونه وه ی شۆرشه ی نوێو سه ره له دانی پێشمه رگه له ناوچه که دا جارێکی تر باروودۆخی گونده کان تاده هات خراپتر ده بوو، به بیانوی بوونی هێزی پێشمه رگه له گونده که وه ده ور به ری، رژیم سه ی ره با به ی له ده ور به ری ئەو گوندانه دامه زراند بو سه رکو تکردنی شۆرشو خه لکی گونده که .

پێشمه رگه له ناوچه که جموجۆلی هه بووه جارێکیان له مانگی دووی سالی 1982 شه هید شه مال که ئەوکات سه رتیپی تیپی 93 کۆیه بوو خۆبو 11 پێشمه رگه شه وه له گونده که دا مابوونه وه رژیم پتی زانیوو هاتنه سه ریانو پێشمه رگه به هێزێکی که مه وه به هاوکاریو هیمه تی خه لکی گوند لێیان هاتوونه ته ده ستو پاش شه رێکی قورس 13 ئیقای عه سکه ریان سووتاندوه وه 21 سه ربازیان لیکوشتوونو چه ندینی تر بریندار کراون له پێشمه رگه ش ته نه ا خه له کانی بریندار بووه وه توانیوشپانه ده ستبگرن به سه ر یه ک دووربینی شه و بین که زۆر گرنگبوو، له گه ل 21 کلاشینکۆف. له سالی 1985-1986 گوندی کانی وه تمان تاده گاته گوندی کانی مازوو چۆل کراو سویتێرا، خه لکه که ی ره وان هه ی ئۆردوگا زۆره ملیکانی حاجیاواو پیره مه گرون کران، هه ندیکیشیان روویانکرده پارێزگای سلیمانیو هه ولێر، تا له سالی 1992 ئەو گونده جارێکی تر ئاوه دانکرایه وه .

باری ئابووری گوند

باری ئابووری ئەم گوندە پشستی دەبەست بە: یەکەم کشتوکال کە لەکۆندا توتنو گەنمو جوو نيسكو نوکو گولەبەرۆژەو سەوزەو میوێ هاونە دەچینراو چەندین رەزو باخە هەنارو هەنجیرو سێو قۆخو میوێ تریش کەمکەم دەکرا، بەلام بەداخەو بەهۆی سووتانی زۆریک لەو باخانەو وشکەسالییەو بەم دواییانە نەتوانراوە وەک پوویست ئاوەدانیکرێتەو.

دووهم ئاژەلداریی کە دەکری بوتری زۆریە زۆری مالهکان ئاژەلیان هەبوو، ئەم گوندە لەپیش راگواستندا زیاتر لە 1250 سەر مەرۆ 750 سەریک رەشە و لاخی هەبوو بەلام لەئێستا نزیکە 350 سەریک مالاتو 250 سەر رەشە و لاخی تێدایە.

سەرچاوەی ئاوەکان بریتین لە: (کانی پیاوان) کە ئاوەکە دەچی بۆ مزگەونو کاروباری مزگەوت بەکاردههێنریت کە ئاوێکی زۆری هەبوو کە تا بەرحادە هاتوێ خیزانیکی زۆر کشتوکالیان لەبەردا کردووە، (کانی ژنان) کە دەکەوێتە لای مەرقەدی شەخ رەشە کە باخو باختیکی زۆر کشتوکالی لەبەردا کراوە، (کانی سەرسول) کە لەپاش چەند سەد مەتریک لەگەڵ کانی ژنان تێکەل دەبێتەو ئەمیش توتنو بەراویکی زۆری لەبەردا کراوە. (کانی بێر) کە دەکەوێتە رۆژئاوای گوندە کە شوینیکی سەرنج راکیشی زۆر خۆشە ئاوەکە وەک تاقگە وایە. (کانی زێوکه) کە دەکەوێتە رۆژھەلاتی گوندو ئێستا کراوەتە پڕۆژە و ئاو لەگەڵ ئاوی بیریکی ئیرتوازی بۆ ئاو گوندەکە، سەرچاوەیەکی تری ئاو کە پێی دەلێن (رووبارەکە) تەبەهاریکی درەنگ دەمینی بۆ ئاودانی مەرۆومالات بەسوودە ئەم رووبارە بەچەند گوندیکدا تێپەر دەییت پاشان دەچیتە ناحیە خدران و پاشانیش دەریاچە دوکان.

کەسایەتیەکان

مێژووی دروست بوونی مزگەوت زۆرکۆنە زۆر نزیکە لەدروستبوونی گوندەکەو کۆنترین مەلاش کە بەبیری خەلکەکە ییت مەلا محەمەدی مەلا عەلی لەوی دەرسی دینی و تۆتەو چەندین فەقێ هەبوو، کانی وەتمان لەسالی 1978 بۆ یەکەمجار کارەبای نیشتمانیی پێگەبشتوو، لەسالی 1954 جادەپەکی تێکەلەرێزی بۆ لێدراوە، جار هەبوو لەزستاندا ئۆتومبیل کە چەقیو بەمانگ لەوشوینەدا ماوەتەو، لەسالی 1972 قیرکراوە. یەکەم رادیۆ سالی 1964 مام ئەحمەدە رەشو لەسالی 1968 عەلی بەگ کە ئاگای گوند بوو تەسجیلی قاونی هیناوەتە گوند، لە 1965 حاجی قادر کانی وەتمان لۆری هیناوەتە ئاو گوندو هی خۆی بوو.

لەکەسە دیارو بەناوبانگەمانی ئاو گوند، خوالێخۆشبووان مام حەمەد ئەمینی پور حەنیف، عەبدوللا عەزیزو مام حەسەین عەبدوللا (حەسەین چاوشین)، هەرۆهە خوالێخۆشبوو کوێخا مەمەند کە کوێخای گوند بوو، کوێخا عوسمان کە موختارو ئەنجومەنی گوند بوو، هەموو ئەوانە پیاوچاکو ریش سپی گوندبوون هەمیشە کێشەکانی گوندیان چارەسەر کردووەو راویژیان پیکراوە. خوالێخۆشبوو حاجی رەسول مەمەند کە کەسیکی چالاک بوو خزمەتێکی زۆری گوندی کردووە هەولیشی داوە کەموکوورییەکانیان چارەسەر بکات، ئەحمەد عەبدوللا عەزیز کە کادری پێشمەرگە بوو لێبەرسراوی دارایی بوو لەناوچەکەداو هاوکاری گوند بوووەو خەلک گوێبان لێگرتوو.

لەژنانیشدا خوالێخۆشبوو پورە ئایشی کە مامانی گوند بوو لەهەمان کاتدا حەکیمی مندالان بوو چارەسەری ترسانو بەبۆن کەوتنو نەخۆشییە باوەکانی کردووە، هەرۆهە پورە خونچە کەمامانو حەکیمی مندالانی گوند بوو بەلام بەداخەو چۆتە تەمەنەووەو توانای کارکردنی نەماوە.

ئېستا كانى وە تمان بۆتە شوئىنكى گەشتيارىيو چەندىن چىشتخانەى تىادا
كراووتەو چەندىن دوكانى ماستو ميوەهاتى تىدايه كە جولەيهكى بازگانى
بچووك هەيه لەناوچەكەدا.

كەموكورييه كانى نەم گوندەش برىتىن لەنەبوونى جادەى قىر بۆ ناو گوندو
نەبوونى ئاوېرو نەبوونى خزمەتگوزاپى شارەوانى تائىستاش لەسەر ئەركى
خۆيان سەيارەيان گرتووەو هەفتەى جارېك خۆلو خاشاكە كانيان كۆدەكاتەو
لەگوندەكە دوورى دەخاتەو تائىستاش مىراويان نىيەو خۆيان كەسېكيان
بەكرى گرتووە بۆ كۆنترۆلكردنو بەردانەوەى ئاوى خواردنەو.
سەرچاوە: سۆزان كەرىم - مالپەرى كوردستانى نوئ

تايپەتمەندىيەكانى بابەت

جۆرى شوئىن / شوئىنەوار: گوند

زمان - شيوەزار: كرمانجى باشوور - سۆرانى

شارەكان: سلېمانى

ولآت: باشوورى كوردستان

كويك ريسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 2614

كانى كوردە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010101213271310015>

يەكېك بوو لە گوندەكانى دەوروپەرى شارى سلېمانى، لەم سالانەى دواييدا بەهۆى فراوانبوونى
شارى سلېمانىيەو، بوو تە گەرەكېك لېي.

تايپەتمەندىيەكانى بابەت

جۆرى شوئىن / شوئىنەوار: گەرەك

كويك ريسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 2615

كانى كئيل

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011051912055658052>

کانی کێل یه کێک له کانیه کای بهر ناوایی چرۆسانه ی ناوچه ی یێله واری کامیارانی سه ر به پارێزگای کوردستان له رۆژه لاتی کوردستانه. ئەم کانیا زیاتر له 60 سال ته مه نیه و له پێشیدا قومێکی دارین که دواتر کرا به سمنت دروست کراوه بۆ ئەوه ی مه ر و مالاتی دێ ناوی لی بخۆنه وه. له بهر ئەوه ش پنی ده لێن کانیا کێل که له ته پۆله که که ی نزیکه وه گۆرستانێکی کۆن هه لکه وتوو که زیاتر له نیوسه ده یه که سی لی نه ئیژراوه، خه لکه که گۆرستانی تازه یان له به رامبه ر ناواییه وه کردوو ته وه. سه رچاوه: تۆماریکی تایبه ت بۆ کوردی پندیا له لابه ن (حامید درودی) سه باره ت به (کانی کێل) له: 12:02:45 2011-5-19

تایبه تمه ندییه کانیا بابه ت

شاره کان: کامیاران

ولآت: رۆژه لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 2616

کانی که وان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420332892458>

...

تایبه تمه ندییه کانیا بابه ت

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شاره کان: رواندز

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 2617

کانی که وو (حاجی مووسی)

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504657793>

گوند

تایبه تمه ندییه کانیا بابه ت

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

شاره کان: دیوانده ره

رۆژهه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2618

کانی کهوو (مه‌ران)

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504357728>

گوند

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

دیوانده‌ره

شاره‌کان:

رۆژهه‌لاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2619

کانی کهوه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014010315033686878>

...

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

کرمانجیی باشوور - سۆرانی

زمان - شیوه‌زار:

سلیمان

شاره‌کان:

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2620

کانی مرواری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014052522153076488>

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شاره کان: سلیمانی

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2621

کانیا مه لا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201010091807449919>

گوند - ئامیدی

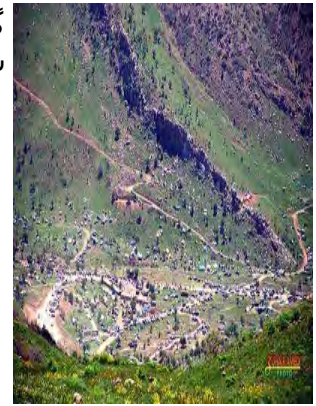
سه رچاوهی وینه: فهیسبووکی قهیس قه ره داخی

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2622

کانیباغ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120870>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: رۆژه لات کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2623

کانیڤداغ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120871>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2624

کانیپی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120873>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2625

کانیبهرد

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120872>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2626

کانیانکه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120874>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2627

کانیتۆمار

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120875>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2628

کانینه مەرخان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465657628>

گوند

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: مەریوان

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2629

کانیخواروو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120876>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2630

کانیدریژ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120877>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2631

کانیدینار

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465857684>

گوند

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: مەریوان

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2632

کانیڊه ستار

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120878>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2633

کانیرەش

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120879>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2634

کانیزەرد

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120880>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2635

کانیسانان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757667>

گوند

تاییه تمه ندییه کانى بابەت

جۆرى شوین / شوینەوار: گوند

شاره کان: مه‌ریوان

ولات: رۆژه‌لاتى كوردستان

كویك ریسپۆنس كۆد:

بابەتى ژماره: 2636

کانیسی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120099>

یهك له گونده‌کانى رۆژه‌لات

تاییه تمه ندییه کانى بابەت

جۆرى شوین / شوینەوار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتى كوردستان

كویك ریسپۆنس كۆد:

بابەتى ژماره: 2637

کانیسیسه‌روو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120883>

یهك له گونده‌کانى رۆژه‌لات

تاییه تمه ندییه کانى بابەت

جۆرى شوین / شوینەوار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتى كوردستان

كویك ریسپۆنس كۆد:

بابەتى ژماره: 2638

کانیسپیکه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465657611>

گوند

تاییه تمه ندییه کانیه بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

شاره کان: مه ریوان

ولات: رۆژه لاتیه کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 2639

کانیسۆرک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120884>

یهک له گونده کانیه رۆژه لات

تاییه تمه ندییه کانیه بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتیه کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 2640

کانیسۆو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120885>

یهک له گونده کانیه رۆژه لات

تاییه تمه ندییه کانیه بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتیه کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 2641

کانیقەلا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120886>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2642

کانیگورگە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120889>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2643

کانیگیوزان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120891>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2644

کانمیران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120893>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2645

کانیمهلا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120892>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2646

کانیناو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120894>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2647

کانیرهش

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120896>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2648

کانیکا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621772>

گوندیکه سه‌ربه‌شاره‌دێی (سه‌رسنکی)

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2649

کانیکلی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120887>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تاییهتمهندییهکانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2650

کانیکوزەلە

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009091312029461>

گوندیکی شارستانی مەریوانە. خەلکی کانیکوزەلە بە شپۆهزاری سۆرانی قسە دەکەن. ژمارەى دانىشتوانى لە ئامارەکانى سالى 2006 دا 100 کەس لە 19 بنەمالەدا بوو. سەرچاوه: ويکيپيڊيا

تایبەتمەندییەکانى بابەت

جۆرى شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژهەلاتى کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتى ژماره: 2651

کانیکهوه

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120888>

یهک لە گوندەکانى رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانى بابەت

جۆرى شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژهەلاتى کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتى ژماره: 2652

کانیه‌شر

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120895>

یهک لە گوندەکانى رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانى بابەت

جۆرى شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژهەلاتى کوردستان

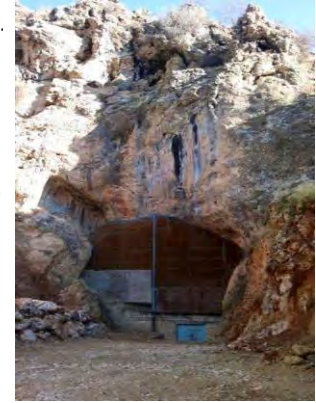
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2653

كاوات

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014011914101086597>

تایبه تمه ندییه کانی بابته
جۆری شوپن / شوپنه وار: ئەشکهوت
ولآت: رۆژهه لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2654

كاوانه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120897>

ئاواییه کی چووکه یه که له ناوچهی بێلهواری سهه به شاری کامیاران له پارێزگای کوردستان (سنه) هه لکه وتوووه. قه دین له بهر ئه وهی به سیک له ئاوی کر دبوویانه ئه و بهری چۆمه که وه که به بهر ماله کاندای ده چوو، پێیان ده وتن کاوانه ی کۆن و کاوانه ی تازه. دواتر که کۆنه که نه ما پێیان ده وتن کاوانه ی خوار و کاوانه ی سهه. له راستیشدا هه ردووکیان پێکه وه ئاوايش نه ده بوون ته نیا چه ند بنه له بوون، هێندیکیان نه بن، پاشماوه که یان له گه ل دانیشتوانی ئاوا ی چروسانه که ته نیا چه ند کیلومیتریک له یه ک دوورن، خزم و پشتناوه کانی شان وه ک ئه وان درۆیی یه. کاوانه ی تازه یان کاوانه ی خوارو ویش بنه ماله یه ک بوون که گه وره که یان ناوی هه ممه خان بوو، هه ممه خانی ش ناوی وابوو نه ک له بهر ئه وه خان گه وره ی ئه و ئاوی بی وای پێ بلین. هه ر بۆیه به و چه ند ماله ی ئه و بهریان ده وت کاوانه ی هه ممه خان. کاوانه له سهه رێگای کامیاران مه ریوان و له 18 کیلومیتری کامیارانه وه هه لکه وتوووه.

سهه رچاوه: تۆماریکی تایبهت بۆ کوردیپدیا له لایهن (حامید درودی) سهه بارهت به (کاوانه) له: 21:49:54 2011-6-17

تایبه تمه ندییه کانی بابته
جۆری شوپن / شوپنه وار: گوند
زمان - شیوه زار: کرمانجیی باشوور - سوورانی
شاره کان: کامیاران
ولآت: رۆژهه لاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2655

کاوله کۆن

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120898>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

وڵات: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2656

کاولان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120899>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

وڵات: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2657

کاکوزه کهربا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757651>

گوند

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

شارهکان: مهريوان

وڵات: رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2658

کال خواروو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757663>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

شاره کان: مه ریوان

ولآت: رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2659

کال سه روو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757664>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

شاره کان: مه ریوان

ولآت: رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2660

کبرتو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621773>

سه رب قهزا (سیمیلى)

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

كويك ريسپونس كود:

بابهتی ژماره: 2661

كبروك

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420400492510>

...

تايپه تمه ندييه كانى بابته

جۆرى شوپن / شوپنه وار: گوند

زمان - شپوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانى

شاره كان: مه خموور

ولات: باشوورى كوردستان

كويك ريسپونس كود:

بابهتی ژماره: 2662

كتنيسواران

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120900>

يهك له گونده كانى رۆژه لات

تايپه تمه ندييه كانى بابته

جۆرى شوپن / شوپنه وار: گوند

رۆژه لاتى كوردستان

كويك ريسپونس كود:

بابهتی ژماره: 2663

كرفتو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504357729>

گوند

تايپه تمه ندييه كانى بابته

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند

ديواندەرە :شارهكان

رۆژههلاتى كوردستان :ولات

كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 2664

كرماشان

<http://www.kurdipedia.org/?q=20081108115525118>

يه كيك له پاريزگاكانى خۆرههلاته و شارىكى كوردنشينه و خهلكه كهى به زمانى كوردى كه لهپۆرى و لهكى دئاخاوين. يه كيك له ئاسهواره ميژووييه كانى ئەم شاره تاقوه سانه كه سه ره تاي ده گه پرته وه بۆ سه رده مى ساسانيه كان. پاريزگاي كرماشان له 12 شار پيك هاتوه كه خودى شارى كرماشان يه كيك له وانه. شاره كان ئەمانه ن: ئيسلام ئاباد غه رب، گيلان، قه سرشيرين، سه رييل زه هاو، جوانپۆ، تازاوا، پاوه، هه رسين، سه حنه، كه نگاوه ر و سونقور.

تايه تمه ندييه كانى بابته

جۆرى شوپن / شوپنهوار: شار

رۆژههلاتى كوردستان :ولات

كويك ريسپونس كۆد:

بابهتى ژماره: 2665

كرندغرب

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120901>

يهك له گوندهكانى رۆژههلات

تايه تمه ندييه كانى بابته

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند

رۆژههلاتى كوردستان :ولات

كويك ريسپونس كۆد:

بابه تی ژماره: 2666

کروینی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621776>

گوندیکه سه ره به شاره دپی (باتیل)

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 2667

کرکو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621774>

گوندیکه سه ره به شاره دپی (نامیدی)

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 2668

کرۆژ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011041719474656726>

گوند

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

شاره کان: کۆیه

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 2669

کزو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621777>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (زاوینه)

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2670

کفری

<http://www.kurdipedia.org/?q=200901291312391235>

شارۆچکە‌ی کفری له ناوه‌راستی سه‌ده‌ی رابردوودا خراوه‌ته سه‌ر پارێزگای دیاله و پێشتر له سه‌ر قه‌زای که‌رکوک بووه، (185 کم) له باشووری خۆراوای شاری سلێمانی و نزیکه‌ی (91 کم) یش له باشووری خۆرهلآتی ناوه‌ندی که‌رکوکه‌وه دووره.

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: شارۆچکە

زمان - شیوه‌زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شاره‌کان: سلێمانی

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2671

کلهر ئاباد

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504657785>

گوند

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

شاره‌کان: دیوانده‌ره

ولآت: رۆژه‌لآتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2672

کواشی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621786>

گوندیکه سه‌ربه‌شاره‌دیی (باتیل)

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2673

کواشی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621787>

سێمیل

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2674

کوبانی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014071217185376979>

كۆبانی يان كۆبانى (به عەرەبى دەولەتى: عين العرب (كانى عەرەبان) باژىرىكى كوردنشىنە لە رۆژئاواى كوردستان لە ديوى چەپى ئاوى فورات، لە سەر تخووبى نېوان سورىا-توركيا، ھاوسىي شارو دەشتى فرەوانى (سرووچ)ى ئورفايە.

لە رووى ئىدارىيەو نەھەكە سەر بە پارىزگاى حەلەبە و سەد وپەنجا كىلۆمەتر لېى دوورە. گوزەرانى زۆرىنەى خەلكى كۆبانى لە سەر چاندن و كشتكارىيە. دانىشتووانى كۆبانى و گوندەكانى سەرچەمىيان كوردن. كەمىنەيەكى عەرەبىش ھەن. پىشتەر چەند مالە نەرمەنى لى بوو كە دواتر بەرەو حەلەب و نەرمەنستان كۆچان. پىكھاتەى كوردان پىكھاتەيەكى عەشايەرى وەرزىرە برىتيە لە دوو ھۆزى گەورە: "بەرازى" و "كپتكان" كە بۆ چەندان ھۆزو تىرەى بچووكتەر دابەش دەبن.

ئاوى كۆبانى پە بۆچوونى خەلكەكەى لە ووشەى كۆمپانى پەو ھاتوو ە چونكە لە سالانى 1910 تا 1920 ئۆفيسى كۆمپانىيەكى ئەلمانىي لىبوو كە پرۆزەى ھىلى ئاسنىنى شەمەندەفەر (بەرلىن- بەغدا) ى جىبەجى دەگرد دەووبەرى ئۆفيسەكە بە كرېكارى كۆمپانىكە و خىزانەكانىيان ئاوەدان بووبەو كە زۆرىنەيان كوردى ھەرىمەكە بوون، دواتر ئاوەكە بە شىوہى كۆبانى مايەو ە.

دەولەتى عەرەبى سورىا ئاوەكەى دواتر گۆرى بۆ (عين العرب) بە واتاى كانىي عەرەبان وەك زۆرىيە ئاوى گوندە كوردنشىنەكان وەك سىياسەتتىكى شۆفىنىيەى پەيرەوكرائو بۆ داپلۆسىنى بوونى كورد و پىدانى پاشخانىتىكى عەرەبى بە جوغرافىاى سورىا.

رووبەرى كۆبانى (23، 3000) كىلۆمەتر دووجايە و دانىشتووانەكەى بە گۆپرەى سەرزەمپرى سالى 2000 نرىكەى 204 ھەزار كەس بوون .

لە رووى خاكەو ە خاكى كۆبانى بەشپىكە سەر بە دەشتى سرووچى رەھا (ئورفا) 30 كىلۆمەتر لە رۆژئاواى ئاوى فوراتە و 100 كىلۆمەتر لە ئورفاو ە و 150 كىلۆمەتر لە ئاوەندى پارىزگاى حەلەبەو ە دوورە. لە باكور: سنوورى توركىيەو لە ياشوور: سنوورى پارىزگاى (الرقە) يە لە رۆھەلات: ھاوسنوورە لەگەل گرپسىي (تەل ئەببەد) لە رۆئاوا: ھاوتخووبە لەگەل جەرالىس (كەنارى فورات) و مەنبەج. زۆرىنەى خاكەكەى دەشتايىيەكى راستە. زوورگى كەمە بەرزايىيەكانى برىتىن لە: چىاي مشتەنوور (600مەتر) و چىاي فەرەبەكر و خان مەحموود و چىاي رەش. خاكەكەى كشتوكالىيەو بە پىتە بەروبوومى زۆرى ھەپەو ھەندىكى رەوانەى دەرەوہى سورىا دەكرپت. كۆبانى لە چوار ناحىيە پىكھاتووہ: ئاوەند (دانىشتووان: 81،424كەس)، شىخلەر (شىوخ تەختانى 43،861 كەس)، سەرىن (69،931كەس) و جەلەبى. (1) گرنگترىن گوندەكانى برىتىن لە: ھەلىنج، تەلەحەب، تەلخەزال، بۆزىك، خانمەمەد، سخور، قلحەدەيد، قنى، قوملىخ، گرک، شەران و شىرانى.

ئابوورى دەفەرەكە زياتر كشتوكالىيەو گوندەكانى كە نرىكەى 320 گوندن ھەر كاي چاندن و جوتيارىي دەكەن. گرنگترىن بەرھەمەكانىيان برىتىن لە: پەمۆ(قوتن)، گەنم، نىسك، نۆك، باىنجان، جۆ، گارس (ھەرزن)، كونجى، كەمون (بەھارات) و شووتى و گندۆر. ھەرۆھەل زۆر شوپن فستق و ميوہى قەيسى و ترى و ھەنجىر و ھەنار بەرھەم دەھپنرپت.

دانىشتووانى كۆبانى و گوندەكانى زۆرىيەيان كوردن، بە كورمانجى دەئاخفن، جلو بەرگى ژنانىيان پىكھاتووہ لە كراس و قەفتان و بەروانك و سوخمەو ەبا. سەرىان بە ھەورى و شارو كۆم و كۆفى دەپۆشن. پىاوہكانىيش جلو بەرگى عەرەبان دەپۆشن بە جوكمى ھاوسىيەتى و دژوارى ئاوجەكە: كە برىتيە لە كراس و كۆفەو ەقال. بەلام شال و شەپكى كوردەوارىيش لەبەر دەكرپت.

شاره‌کان :
ولات :
کویک ریسپۆنس کۆد :
دیواندەرە
رۆژه‌لاتی کوردستان

بابه‌تی ژماره: 2676

کوټک 2

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010114074021348>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند
ولات :
کویک ریسپۆنس کۆد :
رۆژه‌لاتی کوردستان

بابه‌تی ژماره: 2677

کوټکه‌سه‌لاس

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120932>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند
ولات :
کویک ریسپۆنس کۆد :
رۆژه‌لاتی کوردستان

بابه‌تی ژماره: 2678

کودیله

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420400492508>

...

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
زمان - شپوهزار: کرمانجی باشوور - سۆرانی
شارهکان: مهخموور
ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2679

کورا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621792>

گوندیکه سه‌ریه شاره‌دپێ (زاوینته)

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2680

کوران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120933>

یهک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جۆرى شوپن / شوپنهوار: گوند
ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2681

کورتهک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011101009445662267>

چیا

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: چیا

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2682

کورتەکهول

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120934>

یهک له گوندەکانی رۆژهەلات

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهەلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2683

کوردستان

<http://www.kurdipedia.org/?q=200902081649361258>

ناوی کوردستان بۆ یه کهمجار له سه دهی دوا زده مینی زایینه وه له لایه ن سولتان سه نجه ری سه لجوی، که له ماوه ی سالانی (511-557 ک/1118-1157 ز) دا ده سه لاتی به ده ست بووه به کارهاتوو، ههروه ها گه ری ده ی ئی تالی ش (مارکۆ پۆلۆ 1254-1323)، یه که م که س بووه وشه ی (کوردستان) ی له نووسیندا به کارهیناوه، دواتریش له په رتوو که کانی (جامع التواریخ) له نووسینی (ره شید نه لدین فه زلوللا هه مه دانی) له سه اله کانی (1310-1311 ز) و (نزهة القلوب) ی میژوونوسی ناوداری ئیسلامی (حه مه دوللای فه زوینی) دا، که له سه آلی (750 ک/1349 ز) دا نووسیویتی، ناوی کوردستان هاتوو.

بابەتی ژماره: 2684

کوردەمیری ئەحمەد

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013111314064487860>

...

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شاره کانی: کەلار

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2685

کورکو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621793>

گوندیکه سه ره به شاره دپی (دیره لوکی)

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2686

کورکەنای

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120935>

یه ک له گوندەکانی رۆژه لات

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: رۆژه لات کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2687

کوریت گافانا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621796>

گوندیکه سه‌ربه شماره‌دیی (زاوینه)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2688

کوریت گافانا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621797>

گوندیکه سه‌ربه شماره‌دیی (زاوینه)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2689

کوریمی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010120502311812353>

مانگیشک

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2690

کوریمه‌ی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621798>

گوندیکه سه‌ربه‌ی شاره‌دیی (مانگیشکی)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابته‌ی ژماره: 2691

کوره‌مارکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621794>

گوندیکه سه‌ربه‌ی شاره‌دیی (سه‌رسنکی)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابته‌ی ژماره: 2692

کوره‌مارکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621795>

گوندیکه سه‌ربه‌ی شاره‌دیی (سه‌رسنکی)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابته‌ی ژماره: 2693

کورە یخوارو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120936>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2694

کورە یسەروو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120937>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2695

کورە یسەلاس

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120938>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2696

كوزو

<http://www.kurdipedia.org/?q=201012061506479888>

زاويته

تايپه تمه ندييه كانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنه وار: گوند

ولآت: باشوورى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابه تى ژماره: 2697

كوزهرهش

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120939>

يهك له گونده كانى رۆژه لات

تايپه تمه ندييه كانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنه وار: گوند

ولآت: رۆژه لاتى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابه تى ژماره: 2698

كوزه گر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120940>

يهك له گونده كانى رۆژه لات

تايپه تمه ندييه كانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنه وار: گوند

ولآت: رۆژه لاتى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابه تى ژماره: 2699

كوزهرهش

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010122912424618780>

سهلماس

تايپه تمه ندييه كانى بابته

جۆرى شوين / شوينه وار: گوند

رۆژه لاتی كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابه تی ژماره: 2700

كوشافی عه ره بان

<http://www.kurdipedia.org/?q=20141130102711118183>

...

تايپه تمه ندييه كانى بابته

جۆرى شوين / شوينه وار: گوند

شاره كان: مه خموور

باشووری كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابه تی ژماره: 2701

كوشافی كوردان

<http://www.kurdipedia.org/?q=20141130102711118184>

...

تايپه تمه ندييه كانى بابته

جۆرى شوين / شوينه وار: گوند

شاره كان: مه خموور

باشووری كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابەتی ژمارە: 2702

کولکەرەش

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120942>

یەك له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

ولایت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2703

کولێجە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120943>

یەك له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

ولایت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2704

کولێچ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120944>

یەك له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

ولایت:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2705

کومبلی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621799>

گوندیکه سه‌ربه‌شاره‌دیی (باتیل)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2706

کوندری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120945>

یه‌ک له‌گوندەکانی رۆژه‌لات

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2707

کونور

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120100>

یه‌ک له‌گوندەکانی رۆژه‌لات

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2708

کونه ماسی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014072710330777145>

تایبه تمه ندییه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
زمان - شیوهزار: کرمانجی باشوور - سۆرانی
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2709

کونه مشکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120946>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندییه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولآت: رۆژه لات کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2710

کورانه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120947>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندییه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولآت: رۆژه لات کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2711

کورکوره

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014010315482186871>

تایبه تمه ندیه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
زمان - شیوه زار: کرمانجی باشوور - سۆرانی
شاره کان: سلیمانی
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2712

کورکوره 2

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120948>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندیه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولآت: رۆژه لات کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2713

کوفلی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621800>

گوندیکه سه ربه شاره دپی (مانگیشکی)

تایبه تمه ندیه کانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
ولآت: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2714

کوفلی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621801>

گوندیکه سه‌ربه شاره‌دیی (مانگیشکی)

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2715

کوکى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120941>

یهک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2716

کوله‌ه‌رد

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120949>

یهک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولآت: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2717

کویجەلی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120951>

یەك له گوندەکانی رۆژهەڵات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆی شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژهەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2718

کویک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120950>

یەك له گوندەکانی رۆژهەڵات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆی شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژهەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2719

کرچنە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013020521525475600>

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆی شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیوەزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: سلیمانی

وڵات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2720

کێکێه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120952>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایهتیهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2721

کلاشکه ران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012011116535563783>

گوند

تایهتیهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2722

کلاوهل

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120953>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایهتیهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2723

کلاوهی دیوانه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011122910361363579>

بیتواته

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: چیا

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابته تی ژماره: 2724

کوئیک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120954>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: رۆژه لات کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابته تی ژماره: 2725

کوپانکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=20141217154746118331>

...

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجی باکوور - بادینی

شاره کان: زوممار

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 2726

کۆترانس

<http://www.kurdipedia.org/?q=200904271209261730>

گوندەکی جوله‌میرگی یه کو ژنا لئی دهوله‌تا ترک فه هاتیه فالاکرن.
سه‌رچاوه: ویکیپیدیا

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

شاره‌کان: دهۆک

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 2727

کۆچکه‌ته‌میش

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120955>

یه‌ک له گوندەکانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 2728

کۆچۆن

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014091213473077406>

...

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

زمان - شیوه‌زار: کرمانجیی باکوور - بادینی

شاره‌کان: شنغال

ولات: باشووری کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 2729

كۆخان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120956>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژهەلاتی کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 2730

كۆدۆ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012071322213467559>

بالەکایەتی
فۆتۆ کارزان زاھیر

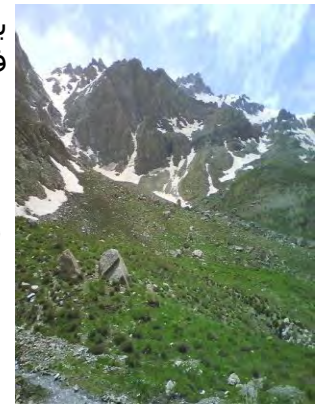
تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: چیا

وڵات: باشووری کوردستان

كۆيک ریسپۆنس كۆد:

بابەتی ژمارە: 2731

كۆریناوسردشت

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120957>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژهەلاتی کوردستان

كويك ريسپونس كود:

بابهتى ژماره: 2732

كۆركۆره

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120958>

يهك له گوندهكانى رۆژهلات

تايپه تمه ندييه كانى بابته

جۆرى شوپن / شوپنه وار: گوند

رۆژهلاتى كوردستان

كويك ريسپونس كود:

بابهتى ژماره: 2733

كۆره

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120959>

يهك له گوندهكانى رۆژهلات

تايپه تمه ندييه كانى بابته

جۆرى شوپن / شوپنه وار: گوند

رۆژهلاتى كوردستان

كويك ريسپونس كود:

بابهتى ژماره: 2734

كۆره ئه ره

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465957701>

گوند

تايپه تمه ندييه كانى بابته

جۆرى شوپن / شوپنه وار: گوند

شاره كان: مه ريوان

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2735

کۆرەدەرە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120960>

یەک لە گوندەکانی رۆژهلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2736

کۆرەدەرە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120961>

یەک لە گوندەکانی رۆژهلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2737

کۆرەرش

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120963>

یەک لە گوندەکانی رۆژهلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولّات:
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2738

کۆزه‌ره‌قه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013021907580082323>

...

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیوه‌زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شاره‌کان: سلیمانی

ولّات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2739

کۆزه‌که‌ریز

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120962>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولّات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2740

کۆس عەنبەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008221703024831>

یه‌کێک له دێکانی دەورووبەری شارێ دیواندەرەیه له رۆژه‌لاتی کوردستان. به پینی ئاماری سه‌رژمیری سالی 2006، ئەم دێیه پێک هاتوو له 48 بنه‌ماله و ژماره‌ی دانیشتوانی 246 که‌سه.

سەرچاوه: ویکپیډیا

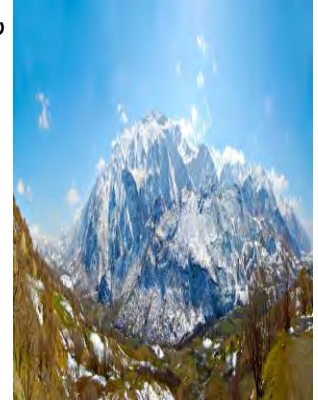
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2741

کۆسالان

<http://www.kurdipedia.org/?q=20141227022026118531>

رێگه‌ی مه‌ریوان – سنه

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوپن / شوپنه‌وار: چیا

شاره‌کان: مه‌ریوان

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2742

کۆسته‌ی بان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011041213331056475>

گوند - سلێمانی

تایپه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جۆری شوپن / شوپنه‌وار: گوند

شاره‌کان: سلێمانی

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2743

کۆسته‌ی چه‌م

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120301>

گوند - سلێمانی

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

شارەکان: سلیمانی

ولایت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2744

کۆسەپیری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120964>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2745

کۆسەکەرێز

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120965>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2746

کۆلیتان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013103012055188128>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند
زمان - شپۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی
شارەکان: پینجۆین
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2747

کۆلەسارە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120966>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند
ولات: رۆژھەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2748

کۆلەھەرد

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120967>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند
ولات: رۆژھەلاتی کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2749

کۆلەکان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012112919500074046>

گوند

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2750

کۆمه دهره

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120968>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: رۆژه لات کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2751

کۆنه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120101>

یهک له گونده کانی رۆژه لات

تاییه تمه ندییه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: رۆژه لات کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2752

کۆنه خانان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420243192442>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: چۆمان

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2753

کۆنەخانی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120969>

یەک لە گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: رۆژهەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2754

کۆنەقەلا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120970>

یەک لە گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: رۆژهەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2755

کۆنەلاجان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120971>

یهک له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆی شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهەلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2756

کۆری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012041711282564554>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت

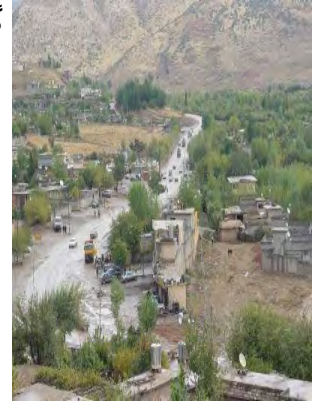
جوۆی شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیۆهزار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شارەکان: هەولێر

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2757

کۆکس

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009071336059405>

شارەدێیە، سەربە شارۆچکەى کفریە.

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2758

کۆل (گوند)

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504657789>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

شاره کان: دیوانده ره

ولآت: رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 2759

کۆلان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757669>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

شاره کان: مه ریوان

ولآت: رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 2760

کۆلیت

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465657616>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

شاره کان: مه ریوان

ولآت: رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 2761

كۆلەسه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120973>

يهك له گونده كانى رۆژه لات

تاييه تمه ندييه كانى بابەت

جۆرى شوين / شوينه وار: گوند

رۆژه لاتى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابەتى ژماره: 2762

كۆله هەرد

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120974>

يهك له گونده كانى رۆژه لات

تاييه تمه ندييه كانى بابەت

جۆرى شوين / شوينه وار: گوند

رۆژه لاتى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابەتى ژماره: 2763

كۆيك

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120975>

يهك له گونده كانى رۆژه لات

تاييه تمه ندييه كانى بابەت

جۆرى شوين / شوينه وار: گوند

رۆژه لاتى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابەتى ژماره: 2764

یه کیکه له شاره دێرینه کانی باشوری کوردستان، ئه م شاره له سالی 1918 بووه به قه زاو شیخ عوسمانی سه رگه لو شه ره فی یه که م قایمقامی کۆبه ی پئی به خشراوه، کۆبه له روی ئیداری له پینچ ناحیه پیک دیت : ناشتی، ته قته ق. شورش، سکتان، سیگرتکان، هه روه ها 134 گوند سه ر به قه زای کۆبه ن. هه ر وه ا کۆبه له روی ئیداره وه سه ر به پارێزگای هه ولیره.

له روی جوغرافیا کۆبه به 79 کیلۆمه ترده که ویته باشوری رۆژه لاتی شاری هه ولیره به 75 کیلۆمه تر له شاری که رکوک دووره و سنوری شاره وانیه که ی ده ک ویتته مابه یینی هه رسئ پاریزگای سوله یمانی هه ولیره، که رکوک.

ئه و شاره که وتوته ئیوان هه رددو چیا ی سه رکه شی باواجی و هه یه سولتان و باشوری شاره که ش ده شتیکی پان و به رین و به پیت و به ره که تی کۆبه یه و سه نته ری شاره که ش ده که ویتته ناوچه یه کی نیمچه شاخاوی و روباریکیش به لای رۆژه لاتی شاره که دا تیده په ری وله رینگا چه ند جوگه له و کانی ده رژینه سه ری و به رووباری کۆبه ده ناسری و به بناری کۆبه تیده په ری و گه وره ده بی.

زۆربه ی سه رچاوه میژویه کان نامازه به وه ده که ن که شاری کۆبه له دیر زه مانه وه ناوچه یه کی پر جمو جۆل و ئاوه دان بووه و به بی دایران مرۆف تپیدا نیشته حی بووه بۆ نمونه گوندی پیبازۆک یه کیکه له گونده دیرینه کانی ناوچه ی کۆبه که 3000 سال زیاتره که ئه م گونده به ئاوه دانی ماوه ته وه، به پئی هه نذی سه رچاوه ی تریش دیرۆکی دروست کردنی ئه م گونده ده که رینه وه بۆ 10000 سال پیش زاین ده گه رینه وه جگ له وه ش لیکۆلینه وه نوته کان ئه وراستیه ده سه لمینن که رۆل و ناوی کۆبه له ده قه دیرینه کان دا هاتوووه و ئه وه ش به مانای ئه وه یه که کۆبه میژویه کی دیرینی هه یه و هه ر له کۆنه وه ناوچه یه کی گرنگی شارستانییه ت بووه سه رچاوه: ویکیپیدیا

بابهتی ژماره: 2765

کیسن

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120976>

یهک له گوندهکانی رۆژه لات

تایبهتمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

رۆژه لات: رۆژه لاتی کوردستان

كۆيك رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 2766

كيسه لان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120977>

يەك لە گۆندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەنديپه كانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيك رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 2767

كيلكا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621802>

گۆنديكە سەربە شارەدپى (سپمپل)

تايپەتمەنديپه كانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

باشوورى كوردستان

كۆيك رېسپۆنس كۆد:

بابەتى ژمارە: 2768

كيله سفيد

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504657786>

گوند

تايپەتمەنديپه كانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

شارەكان: ديواندەرە

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولّات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2769

کیله‌چەرمو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120978>

یه‌ک له گۆنده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گۆند

رۆژه‌لاتی کوردستان

ولّات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2770

کیله‌شین

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420400392499>

...

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گۆند

کرمانجیی باشوور - سۆزانی

زمان - شیوه‌زار:

مه‌خموور

شاره‌کان:

باشووری کوردستان

ولّات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2771

کیکن

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465657597>

گۆند

تایبه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

شاره کان: مه ریوان

ولآت: رۆژه لاتى كوردستان

كویك ریسپونس كۆد:

بابته تی ژماره: 2772

کیلیگه ران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120979>

یهك له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: رۆژه لاتى كوردستان

كویك ریسپونس كۆد:

بابته تی ژماره: 2773

کێچاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120980>

یهك له گونده کانی رۆژه لات

تایبه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: رۆژه لاتى كوردستان

كویك ریسپونس كۆد:

بابته تی ژماره: 2774

کێسته

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621804>

گوندیکه سه‌ربه شماره‌دیی (کانی ماسی)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2775

کێلا سپی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621806>

گوندیکه سه‌ربه شماره‌دیی (باتیل)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2776

کێلک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621807>

گوندیکه سه‌ربه شماره‌دیی (سیمیل)

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2777

کێلکا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621808>

گوندیکه سەربە شارەدێی (سێمێل)

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2778

کێلی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120983>

یەک لە گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولایت: رۆژهەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2779

کێلە سپیان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014030222550033652>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: چیا

ولایت: رۆژهەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2780

کێلە کەوو

<http://www.kurdipedia.org/?q=201010051002049795>

یه کۆچ له دیکانی دهووبه‌ری شاری دیوانده‌ره‌یه له رۆژه‌لاتی کوردستان. به پینی ناماری سه‌رژمیری سالی 2006، ئەم دێیه پیک هاتوو له 73 بنه‌ماله و ژماره‌ی دانیشتوانی 289 کهسه. سه‌رچاوه: ویکیپیدیا

تایه‌تمه‌ندیه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته‌ی ژماره: 2781

کۆله‌سیان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120981>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایه‌تمه‌ندیه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته‌ی ژماره: 2782

کۆله‌شین

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120982>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایه‌تمه‌ندیه‌کانی بابته

جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولات: رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته‌ی ژماره: 2783

کۆی ئیمام

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012012122320463970>

کۆی ئیمام، یه کۆکه له چیاکانی شاری سه قز له رۆژه لاتی کوردستان.

تایه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: چیا

سه قز: شماره کان:

رۆژه لاتی کوردستان: ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابته تی ژماره: 2784

کۆی جافل

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012012122355663971>

کۆی جافل، یه کۆکه له چیاکانی شاری سه قز، له رۆژه لاتی کوردستان.

سه رچاوهی وینه: ناوه ندی هه والێری سه قز

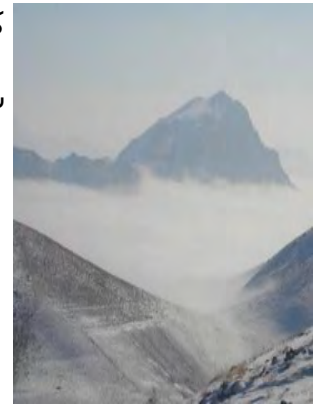
تایه تمه ندیه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: چیا

سه قز: شماره کان:

رۆژه لاتی کوردستان: ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

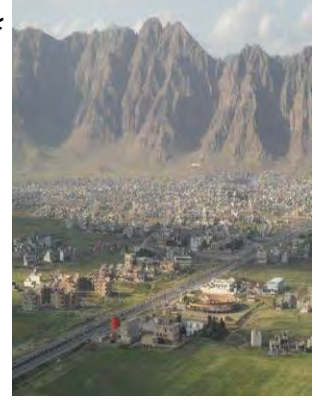

بابته تی ژماره: 2785

کۆه رهش

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011051015341957835>

چیا

تایبەتمەندییەکانی بابەت
جۆری شوپن / شوینەوار: چیا
شارەکان: رانیە
وڵات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2786

کێفلان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621809>

گوندیکە سەر بە شارەدێی (سێمیل)

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوپن / شوینەوار: گوند

وڵات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2787

کێلانی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120984>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوپن / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

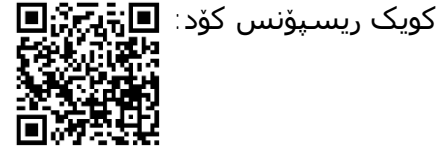

بابەتی ژمارە: 2788

کەپەک

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008291143584957>

یه‌کۆک له دیکانی ده‌وروبه‌ری شاری دیوانده‌ره‌یه له رۆژه‌لاتی کوردستان. به پێی ناماری سه‌رژمبیری
سالی 2006، ئەم دێیه پێک هاتوو له 120 بنه‌ماله و ژماره‌ی دانیش‌توانی 670 که‌سه.
سه‌رچاوه: ویکیپیدیا

بابه‌تی ژماره: 2789

که‌په‌ک 2

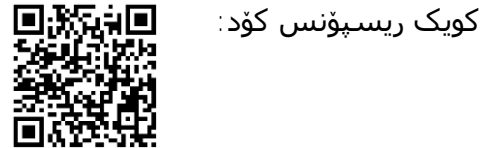
<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010114074021346>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جو‌ری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولاته: رۆژه‌لاتی کوردستان

بابه‌تی ژماره: 2790

که‌په‌که‌ند

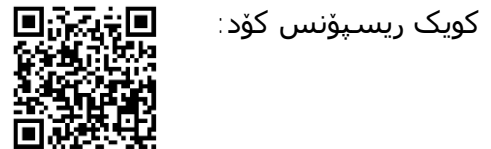
<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120902>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جو‌ری شوین / شوینه‌وار: گوند

ولاته: رۆژه‌لاتی کوردستان

بابه‌تی ژماره: 2791

که‌توو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011051015341957833>

چیا

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: چیا

شارەکان: سلیمانی

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2792

کەچەلئاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120903>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2793

کەراوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120904>

یەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2794

کەرچۆ

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120905>

یهک له گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2795

کەردز

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012021911414864255>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

زمان - شیۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: ھەولێر

ولایت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2796

کەرزەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012021911414864256>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

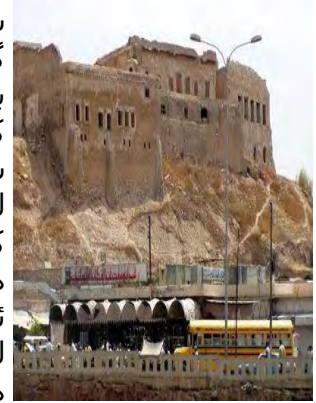
زمان - شیۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: ھەولێر

ولایت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

شارێکی کوردی و ناسنامهی کوردستانی یه لهسالی (1600 پ.ز) لهلایه ن گۆتییه کانهوه که هۆزو تیره ی گهلی کوردن دروست کراوه و فهلای که رکوک بههه مان شیوو لهسه ردهستی گۆتییه کان دروست کراوه لههه مان بهرواردا. که رکوک ناویکی تری ههیه و هه ر لههه مان واتای نهوت و ناگرو بلیسه وه سه رچاوه ده گرت ئه ویش ناوی (باباگورگور) هه ناویکی کوردی یه. هه ندی لهزانیان ده لێن ناوی شاری که رکوک له (کورکوا) هه هاتوو به زمانی میدیای کۆن واتای ناگ ده به خشیته چونکه ئه م شاره سه رچاوه ی گه وره ترین و ده ووله مندترین ئابووری و باری ماکی (مادی) هه یه که نهوته و له بازاری ئۆپک و له جیهانی بازرگانیدا پێی ده لێن ئالتونی رهش. (Black Gold) له سه رچاوه یه کی تری میژووپی یه وه له میژووی سو مه رییه کانه وه هاتوو ده لێت : ناوی که رکوک له (کارکوک) هه هاتوو به وواتای کاری ته وایان ئیشی رێک و پێک که واته ئه مه جێی سه رنج و تیرامانه بۆ ئه وانه ی که که رکوک به کوردستان نازانن و به مالی توورک و عاره بی ده زانن له گه ل ئه وه شدا که هه رسی ناوی (باباگورگور) و (کورکوا) و (کارکوک) هه ر کوردیه و به لگه ی کوردستانی بوونی که رکوک له چه ند هه زار سال له مه و به ره وه. (ده بیته ناوی نه جه ف و که ره لا یان سه ماوه کوردی بیته و بلیین ئه و شاره عاره بی یه پان به پێچه وانه وه.!. یان کورد چی ده کات له واسط و کوت ئه گه ر هیزو ده سه لاتیکی و به رژه وه ندی یه ک نه یبردیته که واته له راستیدا عاره ب له که رکوک چی ده کات ئه گه ر ده سه لات و میری عیراق خۆی نه یهتایان بۆ که رکوک.؟). هه روه ها به وشێوه یه ش تورکومان وه چه ی وه چه کانی عوسمانلییه کانن (1514). عاره به کانی که رکوکیش که هه ندیک پێیان ده لێن عاره بی ره سه ن ئه وانیش خه لکی باشووری عیراقن و به ئاشکرا هێنارون بۆ که رکوک و جیگه ی ئه و خیزانه کوردانه یان پێ پرکردونه ته وه که نزیکه ی سه ده یه که ده ریان کردوون و ئاواره ی شوپنه کانی تری کوردستان و ولاتانی ترن. (بۆئاگاداری و سه رنجی کاربه ده ستانی کوردستان : تورکومان و عاره ب له پلان داناندان له که رکوکدا وه کو چۆن به غدا و ئه نقه ره گه فوو گوویان لێکردوو به هه مان شیوو). ناوو ناوبانگی به ره هه می نه وتی ئه م شاره ده ووله مه نده ئه وه یه که دووه هه م نه وته له جیهاندا بۆ پاککی و باشی و گرانی و هه روه ها گه وره ترین سامانی ئابووری نه ته وه یی (National Economics) گه لی کورده. به لگه یه کی تری به کوردستانی بوونی که رکوک سه رژمیری

دانیشتوانه که به تی لهسالی (1957) دا بۆنمونه : ژماره ی دانیشتوانی شاری که رکوک به کوردو عاره ب و تورکومان و کلدو ئاشوره وه بۆ سالی (1957) ده کاته (279000) که س که (178000) ی کورد بووه به لام سه رژمیری سالی (2003) ده کاته (756000) که س زیاتر له (400000) ی کورد بووه ئه مه پێجگه له و کورده ئاوارانه ی که بیلانه و ده ره ده رن و هه تا ئیستاش (500) خیزان له و ئاوارانه نه گه راونه ته وه سه ر زیدی باوو باپیرانیان له به ر بی ده رامه تی و باری ناهه مواری ماکی لاوازو پشتگوێ خستنی ده سه لاتی کوردی و جه نگی ساردی (cold war) نێوان یه کیتی و پارتیدا زه ره رمه ندبوون.

ژماره ی دانیشتوانی خه لکی شاری که رکوک لهسالی (1957) به م جوړه

بووه :

ا/ کورد (178000) بووه.

ب/ عاره ب (48000) بووه.

ج/ تورکومان (43000) بووه.

د/ تاشووری و کلدان (10000) بووه.

لههه مان سالی (1957) دا ژماره ی کرێکارو کاربه دهستانی کورد له کۆمپانیای نهوتی کهرکوکدا له سه دا هه شتا (80%) بووه به لام سه رزمیری کردنی کرێکاری کورد له سالی (2003) دا له سه دا بیست (20%) بووه نه مه به لگه ی نه و په ری شو فینستی به عس و ده ووله تی عیراق ده رده خات که چون سال له دووای سال کوردیان نان پراوو ده ربه دهر کردوو. کاریکی تری ژبره ژبر هه په له باره ی کهرکوک هه نه ویش په یمان و ریکه وتنی (تورکیا / عیراق) ه که من دلنیام به نه پنی نه م کاره کراوه چونکه له چه ند سالی دووای سه ربه خوپی و ده ووله مه ند بوونی کوردستان ده ترسن.

گه ره که کانی شاری کهرکوک:

1/ گه ره که کوردنشینه کان (ره حیم ناوا، نازادی، مامۆستایان، شو رجه،

نیسکان، بلاخ، قورییه شکاو، حه سیره که، ته په ی مه لا عه بدوللا، ده روازه ی باکووری کهرکوک، تیمام قاسم، شو زاو، نه حمه د ناغا.)

2/ گه ره که تورکومان نشینه کان (مصلی، معلمین، ریکه ی به غدا، قه سابخانه، نه لماس.)

3/ گه ره که عاره ب نشینه کان (طریق به غداد، 1ی حیزران، وحده، حریه، اشتراکیه، ممدوده، 7 نیسان، حی البعث، نه سیروللاوالعروبه، قادسیه، غرناطه.)

4/ گه ره که کلدو تاشوورییه کان (شاطرلو، عرفه، الماس.)

چونکه له پش نه و به روا ره دا (1921 پاشایه تی) و له دووای نه و به روا ره (1957) هه ده سه لاتی عیراق به هه موو جو ره کانی یه وه هه رخره ریکی هینانی عاره ب بوون له باشووره وه بو کهرکوک و ناوچه کانی کوردستان و به تاییه ت ناوچه ی حه ویجه که ئیستا له سه دا هه شتا (80%) ی عاره بی سونه یه و هه ندیک تورکومانی ئیدایه به لام له بنه ره تدا قه زایه کی سه ر به شاری کهرکوک هه و خاکی کوردستانه به داخه وه ئیستا شو پنی به عس و عاره بیستانیکی ته واهه. نامارو سه رزمیری دانیش تووانی قه زای حه ویجه نزیکه ی چوار سه دو په نجاهه زار (450000) که سه و دووری حه ویجه له شاری کهرکوک هه 30 کیلومه تر ده بی ت له باشووری کهرکوک هه زو ره ی زوری خه لکه که ی له عاره بی ها ورده ی سونین و له عه شه ره تی (جبور، شمیر، عبید) ن.

شاری خانه قی (خانقین) عاره بی ها ورده ی زوری بو به لام دووای رزگار کردنی له ده سه لاتی به عسی به غدا دوو جار (1991 / 2003) ریزه ی زوری عاره به کان رویشتن و گه رانه وه بو باشووری عیراق که لیه ی ها توون به لام کهرکوک و شه نگال و مه نده لی و هه ندی ناوچه ی تری به عاره ب کراوی کوردستان عاره به کانی هه رتیدا ماون و خو یان و ده سه لاتی ناوه ند به عیراقی ده زانن. خانه قیش دووه م شاری نهوتی کوردستانه و پالوگه ی نه لوهن (الوند) رو لیکه ی تابووری گه وره ی ناوچه که یه و وزه ی کارو به ره می رو ژانه ی روژی دوانزه هه زار (12000) به رمیل نهوت به ره م ده هی تیت. ناوی نه لوهن که به ناوه راستی خانه قیدا ئیده په رت نه وشاره ده کات به دوو به شی زور جوان و ره نگین و چه نده ها گو رانی و بو نه هه یه له سه ر ناوی نه لوهن و بو ته سو مبوولی جوانی و ناوه دانی شاری خانه قی. خانه قی شاریکی ده ووله مه ندو جوانه بی له به ره می نهوتی خاکیکی به پیتی به رفراوانی میوه جاته و چوار ده وری نه م شاره به باخ و بیستان رازاوه ته وه و به ناوبانگه به (خورما، هه نار، پرته قال، لاله نگی، قه یسی، هه لوژه و.. هتد). خانه قی به زمانی کوردی و شیوه زاری که له وری و گو ران ده په یفن و زور به یشیان

شێووێزارى سلێمانى دهزانن و خهڵكهكهى بهخهڵككى رۆشنبیر ناویان ههیه. هۆزو تیره كوردییهكانى كهلهوئیدا دهژین زۆرن و ئهمهش ناوی ههندیکیانه : (باجهلان، ئهركهوازی، دهلوو، جاف، تالهبانى، كاكهپى، ههمهوهند، سورهمپى).

باس له مێژووی دوینی و ئهمروى كهركوك بکهین سهرتاپای ئهم شاره گۆراوه و به عاره ب كراوه ههتا ئیستاش كهسالى (2008) هو (5) پینج سالیشه كهركوك له دهست زوولمی به عسى یهكان رزگارى بووه كه چى (500) خیزانى كوردی ئاواره ی كهركوك ههتا ئیستاش نهگهراونه تهوه بو كهركوك كه ئهمهش گوئ پینهدان و به تهنگه وه نههاتنى دهسهلاتى كوردی دهسهلمینى و بیجگه له بهرژه وهندی تهسكى پارتایه تی و شهیری ساردو كپیركپی خراپی پارتایه تی و كینشه ی ناوخواوو. هتد كه بوته هۆی له بیركردن و پشتگوئ خستنى ئهم شاره گرنگه كه پیرییه ی پشتی ئابووری و ماكى ولاتى كوردستانه به هه رچوار پارچه كه یه وه.

نهوتى عیراق كه ئیستا به رو بوومه كه ی بو دهسهلاتى ناوهنده و نهوتى كهركوك له سهدا چلى (40%) ئه و به رهه مه یه كه بو عیراقه ته نها له كوئى هه موو به رو بوومى ئابووری عیراق ته نها له سهدا چه قده ی (17%) ی بو كوردستانه كه زوركه مه له چاو رێژه ی به رزی ئابووری عیراق له راستیشدا ئه و به رهه مه ئابووری و ماكى یه ناچیتته به رده م پارله مان و راسته وخوا یارمه تی میلیه تی كوردی پیندریت به لكو له سهدا په نجاودووی (52%) بو پارتى و له سهدا چل و هه شتى (48%) بو په كیتى یه و ئه وانیش یارمه تی هاوپه یمانانى خویان ده دن به و پارهی وه كو پارته بچوو كه كانی كوردستان، راسته له بارى یاسایى یه وه ده بیته پارته بچو كه كان یارمه تی بدرین به لام ئه و پارهی وه كو ده م چه ور كردیتك وایه بو یان بو یه له دووای چه قده (17) سال و ههتا ئیستا به و هه موو خراپه كاری و كه م و كوری و پشتگوئ خستنه ی خه لك و ولات له كوئى بیست (20) پارتى بچوو كى كوردستانى ته نها پارتیک ورته ناكات و ره خنه ناگریت له ده سه لات كه به راستى جیى داخ و نیگه رانى یه وه تا ئیستاش به ره له ستكارى كى (opposition) راسته قینه و یاسایمان نى یه له په رله مانى كوردستاندا. (ره خنه له دل سوژى یه وه دیت كه مروف مشووری كاریك ده خوات بو جوانترو باشتر كردنى ئه و كاره ئه گه ره خنه كه دروستكه ریته نه ك ناوو ناتۆره و وشه ی بازاری ناشرین.. كورد خوى ده لیت : دۆست ئه وه یه ده تگرینى.. هتد).

پارتى به عس و ده سه لاتداری عیراق له هه موو كاتیکدا بیرى وپرانكردنى كهركوكى هه بووه و هه میشه عاره بى هاوردیه باشووری بو هیناوه و كوردی كهركوكى ئاواره و ده ره ده رو بى خاك و مال كردووه بو یه له نزیكترین كاتدا له به روارى (2003/3/17) دا پینش رووخانى ده سه لاتى به عس له لایه ن ئه مریكاوه به (22) رۆژ، ههوت (7) خیزانى كوردی ناو شارى كهركوكى زیدی باوو باپیرانیان وه ده رناوه و ئاواره كردووه ئه وه به لگه ی ئه وه یه كه ده سه لاتداری خویناوى عیراق ههتا دووا هه ناسه ی خوى دژایه تی میلیه تی كوردو شارى كهركوكى كردووه.

له راستیدا باشووری كوردستان له گه ل ولاتى عیراقدا سنورى راسته قینه ی خوى دباره پینش په یمانى لوزان (1923) وپلانى ئینگلیزو فه ره نسا و توركیا بو دابه شكردنى كوردستان سنورى باشووری كوردستان له شاخى چه مرینه وه ده ست پى ده كات كه نزیكه ی (130 كم) (چه مرین / به غداد 130 كم) به ره و باكووری به غدا و ئه ولای كهركوكه به رووی عیراقدا و به غدادا كه پایته ختى عیراقه و سنورى چه مرین (120 كم) (چه مرین / كهركوك 120 كم) ده بیته به ره و كهركوك كه واته دووری شارى كهركوك بو شارى به غداد كه پایته ختى

عیراقه (250 کم) دهییت.

لهکات و سه‌ردهمی ده‌ووله‌تی پاشایه‌تی عیراق و له‌سه‌ردهم و کاتی ده‌سه‌لاتی فهیسل پاشای په‌که‌مه‌وه (الملک فیصل الاول 1921) وه‌ه‌روه‌ها سه‌ردهمی کۆماریی ده‌ووله‌تی عیراق (1958) له‌وسه‌رده‌مه‌وه وه‌تا ئیستا ده‌سه‌لاتی عیراق و عاره‌ب چاویان هه‌رله‌سه‌ر شاری که‌رکوک بووه که‌ته‌کاته هه‌شتاو جه‌وت (87) سال پێش ئیستا ئەمه بیجگه له‌وهی که‌ده‌سه‌لاتی توورک له‌میژه له‌سه‌ردهمی عوسمانلییه‌کانه‌وه وه‌تا ئیستا (1514 / 2008) چاوی داگیرکردنی له‌سه‌ر شاری که‌رکوک. ئەو ده‌سه‌لاته شوؤفینی و ره‌گه‌زه‌په‌رسته په‌ک له‌دووا په‌کانه‌ی عیراق به‌به‌نامه‌و پلان دانان عاره‌بیان له‌باشووری عیراقه‌وه پۆ شاری که‌رکوک هیئاوه به‌مه‌به‌ستی شوؤینه‌وه و سپرینه‌وه‌ی هه‌موو به‌لگه‌نامه‌کانی کوردبوونی که‌رکوک (تعریب Ethnic) (Cleansing) به‌تایه‌ت له‌سه‌ردهمی به‌عسدا (1968 / 2003) وه‌ه‌روه‌ها له‌سه‌ردهمی ده‌سه‌لاتی (ئه‌یاد عه‌لاوی و ئیبراهیم جه‌عفهری و نوری مالکی) دا (2003 / 2008) هه‌مان کاری به‌عاره‌ب کردنی که‌رکوک به‌رده‌وام بووه. واتای ئەوه‌یه ده‌سه‌لاته شوؤفینی و ره‌گه‌زه‌په‌رسته و کۆنه‌په‌رسته‌کانی په‌ک له‌دووا په‌کی ده‌ووله‌تی عیراقی چاوی پیسیان له‌سه‌ر ئەم شاره کوردستانی په‌نه‌تروکاندوه و به‌تاسانیش لپی ناگه‌رین بگه‌رینه‌وه سه‌ر هه‌ریمی کوردستان بۆیه ئیبراهیم جه‌عفهری له‌سایتی (العراقیة) دا له‌به‌رواری 2008/8/13 ی رۆژی چوارشه‌مه وتویه‌تی : که‌رکوک شارێکی عیراقی په‌و گه‌تووگۆی زیاتر هه‌لناگریت. ده‌سته خوشکی که‌رکوک زۆرن که‌به‌عاره‌ب و به‌به‌عسی (تعریب و تبعیت) کراون و دل و چاوی کوردستانن وه‌کو شاری خانه‌قی و مه‌نده‌لی و شه‌نگال و.. هتد. ده‌ووله‌تی عیراق به‌دریژیی (87) سالی رابردوو سوودی له‌هه‌له‌و براکووژی و (fratricide) بیری ته‌سکی به‌رژه‌وه‌ندی تایه‌تی و به‌رژه‌وه‌ندی پارتایه‌تی ناوخۆی گه‌لی کوردی بینوووه بۆیه له‌دووا په‌مان و روخانی به‌عسی عاره‌بی به‌ناو سوؤسیالیستی (2003) که‌ شیعه ده‌سه‌لاتداره تێیدا ئیستا سوودی له شه‌ری ساردی په‌کیتی و پارتی بینوووه بۆ داگیرکردنی ناوچه کوردیه‌کان له‌هه‌ریمی کوردستاندا وه‌کو که‌رکوک و خانه‌قی و شه‌نگال و مه‌نده‌لی و.. هتد. که‌چی ده‌سه‌لاتی کوردی سوودی له‌وه‌ نه‌بینوووه که‌ده‌ووله‌تی عیراقی نوپی دووا په‌دام که‌ سالی (2003 و 2004 و 2005) ه و بی هیزه له‌رووی ئابووری و سه‌ربازییه‌وه ده‌توانریت کاری باشی رامیاری یان سه‌ربازی بکرت بۆ هیئانه‌وه‌ی ناوچه داگیرکراوه کوردیه‌کان بۆسه‌ر هه‌ریمی کوردستان به‌لام نه‌کرا ئه‌ویش له‌به‌ر به‌رژه‌وه‌ندی پارتایه‌تی و کئی یرکی و جه‌نگی به‌رژه‌وه‌ندی خۆبی ئیوان پارتی کوردی په‌کان بووه هۆی له‌ده‌ست دانی گرنگترین ناوچه‌کانی ئابووری و ماکی کورد که‌ که‌رکوک و خانه‌قی و دووا په‌ ئه‌و هه‌موو ره‌خسانی بواری کاته‌ی که‌لوواوه بۆ کورد له‌کیس خۆمان دا ئیستا دین شیووونه‌ی بۆ ده‌گیرین و ده‌سه‌لاتی کۆنه‌په‌رستی عیراقیش وه‌کو یاری به‌هه‌ستی کورد بکات و باه‌تی (58) لاده‌بات و ده‌یگۆریت بۆ (140) و ئه‌ویش به‌پیریاری کۆمه‌لێک شوؤفینیستی ناو ئه‌نجومه‌نی عیراق ده‌یگۆریت بۆ یاسای ژماره (24) و له‌شپۆه کوده‌تایه‌کی رامیاری ده‌چیت و ئەم پلانه‌ش به‌سه‌رۆکایه‌تی (مه‌شه‌هدانی) ده‌ییت که‌سه‌رۆکی ئه‌نجومه‌نی عیراقه ئەم کاره‌ی له‌وه‌ ده‌چیت وه‌کو منداڵ بخه‌له‌تینت ئاوايه. به‌راسنی و دروستی له‌به‌رئه‌وه‌ی کورد له‌یه‌که‌م ساته‌کانی (1991 / 2003) که‌دووچار که‌رکوکێ رزگارکرد به‌خوینی پێشمه‌رگه‌و هه‌زارانی میلیه‌تی کورد که‌چی که‌رکوکێ نه‌خسته سه‌ر هه‌ریمی کوردستان که‌له‌کاتیکدا هیچ ده‌سه‌لاتیک له‌به‌غدا بوونی نه‌بوو که‌ئه‌وه‌شیان نه‌کرد ده‌بوايه هه‌ر هیچ نه‌ییت په‌کیتی و پارتی و

پارته ورده کانی تری کوردستانی به کاری رامیاری و به نامهی جوان له ناو شاری که رکوک و خانه قیدا و جینگه کانی تری داگیر کر اومان ده توانرا تور کومان و عاره ب و ناشووری و کلدان و مه سیحی و ئەوانی تریش بکرانایه به دۆستی کوردو خۆیان ده سه لاتی به غدایان رته بکر دایه ته وه و ده سه لاتی هه ریمی کوردستان و گه لی کوردیان هه لیزاردایه به لام مخابن تاراده به کی باش ئەویش نه کرا. به داخه وه زیاتر له سه ده یه ک خه بات و تیکۆشان فۆری کاری رامیاری و زانستی کاری رامیاری (العلم السیاسه) (Politics Science)) به نامه دهرستن و سه رنجی خه لکی له کاری باش و پیکه وه ژبانی به رزه وه ندی هاوولاتی کوردو نیشتمان نه بووین.

له سه رده می پارتی به عس و هاتته سه رکاریان له ماوه ی (4) چوار سالدا و به ناوی خۆمالی کردنی نه وتی عێراق (التامیم النفط) له ده ست داگیر که ری ئینگلیز (1972) ناوی شاری که رکوکیان گۆری به ناوی (التامیم) و بو ئە وه ی له دوو ارژۆدا بیکه نه به لگه ی ته ووای عه ربی و عێراقی بوونی ئەم شاره و به ته وای داگیری بکه ن. هه ولێکی شوؤفینستی تری دووله تی عێراق نه وه بوو هه لستا به گۆرینی ناوچه و نه ته وه ی کورد (دیموگراف) مه به ست له م زار او هیه ش گۆرینی ناوچه که به ناو نه ته وه وه له کوردی یه وه بو عاره بی به مه به ستی داگیر کردن بو نه وه ی داهاتویان بو نموونه : گۆرینی نه ته وه ی کورد (Barter) به عاره ب و گۆرینی ناوی ناوچه کان و گه ره که کانی که رکوک له کوردی یه وه بو عاره بی و گۆرینی بیروباوهر له کوردایه تیه وه بو به عسیتی و (تعریب، تبعیس، تبعید) هینانی هه زاران عاره ب له باشووری عێراقه وه له په سه ره و ناسری یه و نه جه ف و.. هتد بو که رکوک و به خشین پاره و زه وی و مولک و هه موو شتیکی ماکی بۆیان له پینا و جینگیر بوونیان له که رکوک و به مه به ستی گۆرین و داگیر کردن شاری که رکوک بو دوو ارژۆی خۆیان و نه ته وه ی عاره ب. له به رته وه ی ئەم شاره زۆر ده ووله مه نده له باری ئابووری یه وه بۆیه ده ووله ت و ده سه لاته به ک له دووا به که کانی عێراق (1921 / 2008) چاویان تی پریوووه و به ئاسانی وازیان لینه هیناوه و لپی ناهینن. که رکوک کوردستانه ئیدی دووژمن پیتی خویش بیت یان پیتی ناخویش بیت من دلنیم دووژمن پیتی ناخویش ده بیت به لام ئەم نووسین و به لگه نامانه خۆیان ده دوین و له کو تایدیدا هه موو مالیک ده گه رینه وه بو خاوه نی بنه ره تی و راسته قینه ی خو ی و داگیر کاری و بیری کۆنه په رستی و شوؤفینستیش بۆ که س ناچیته سه ر. داگیر کردن و چه وساندنه وه و زوولم و سته می تورکیا و ئیران و سوریا و عێراق و ده ووله ته موسولمانه کانی که نداوی عاره بیش هه تاسه ر نابیت به رامبه ر به میلیله تی کورد.

با به تیکی تری گرنگ له باسه که ماندا جیده که بنه وه بو ده ووله مه ند کردن و تاره که مان و به پیز کردن میژووی کوردو ره ش کردن و پیشاندانی بیری دووژمنکارانه ی دووژمنانی کورد ئەویش زوولم یکی تری ده سه لاتی عێراق ده سه لمینیت به رامبه ر کوردو مروقی عێراقی له سه رده می ده سه لاتی پاشایه تیدا له سه رده می فه یسه ل پاشای دووهم (الملك فيصل الثانی) که ئەویش ئاگادار کردنه وه ی زۆربه ی جوله که کانی عێراق و به تاییه ت جوله که ی که رکوک و خانه قی و به غدا و ناردنه وه یان بو ئیسرا ئیل له دووای جه نگی جیهانی دووهم (1947) که ژماره یان پتر له شه ش هه زار (6000) که س ده بوو به هۆی کپشه ی فه له ستینه وه که بیانویه کی زۆر نایاسیی و نامرۆیی بوو چونکه جوله که ی عێراق په یوه ندی نه بوو به کاری رامیاری ئیسرا ئیل و فه له ستینه وه. ئەم با به تی ناردنه وه یه زه ره ریکی تریبوو له گه لی کورد که وت چونکه زۆربه ی جوله که کانی عێراق کوردبوون و به وه ش میلیله تی کورد زه ره رمه ندبوون له باری ئابووری و مرویی و سه رژمیری یه وه چونکه زۆربه ی

زۆرى جوله كه كانى عىراق به تاييهت جوله كه كانى سلېمانى و كهركوك و خانه قين و موسل و شهنگال مخابن كوردبوون و دهووله مهنديش بوون. سالى (1973) دهووله تى عىراق عاره بى هاوردى باشوورى عىراقى به ره و كهركوك بهر كوردو زهوى و پاره و دهسه لاتيكي زورى پيدان و چيگه تى و كوردانه پى پرده كرده وه كه دهري ده كردن خهلكى ناوچه كهش ناويكي بو تى و عاره به هاوردانه دروستكردو پيدان دهووتن (دهه زارى) چونكه دهسه لاتي تى و كاته تى به عس بو هر خيزاتيكي هاوردى دهه زار (10000) دينار پاره تى عىراقى پى ده به خشين (دهه زار دينارى عىراقى (چاپى سويسرى) سالى (1973) ده كاته (35000) سى و پينج هزار دؤلارى ئىستا). تى و ده شايانى باسه به دريژايى ههشتاو دوو (82) سال دژايه تى و ركه بهرى و ويران كردن و به عاره ب كردنى كهركوك و ناوچه كانى دهوروبهرى نزيكه تى دووسه دوپه نجا هزار (250000) كورد له كهركوك مال ويران و دهركراوه كه چى تى نهجومه تى عىراق به ده ننگداتيكي ناحه زانه و له بهروارى (2008/7/22) دا به تاماده نه بوونى زورتيك له تى ندامانى نه نجومه تى پريارى بابه تى (140) تى گورى به بابه تى ياساى ژماره (24) كه هيشتا به وه موو زولمه تى له كهركوك كراوه تى و هه موو كورده تى ليدهركراوه رازى نابن به هه ليزاردن و دهنگدانى خهلكى شارى كهركوك بو چاره نووسى خويان تى وه تى و پهرى فاسيستى و تاك رهوى تى له پيرى كونه پهرستى دهسه لاتى عىراقى عىراقى هه تى و بو به له بهروارى (2008/7/28) دا خهلكى به شهرف و نازادى خوازى كهركوك دهستيان كرد به خويشاندانى ئاشتى و نهك تى نهها كهركوك بهلكو سهرتاپاى كوردستان خويشاندانى كرد دژبه بابه تى ژماره (24) بهلام مخابن له كاتى خويشاندانى ئاشتى خهلكى كهركوكى قاره مان خوكووتيك خوى ته قانده وه و بيست و شوش (26) شه هيدو دووسه د (200) بريندارى ليكه وه تى و كه به راستى چى نيگه رانى زوربه تى ولاتانى جيهان بو. دوابه دواى پريارى به غداو خويشاندانى كوردستان نه نجومه تى بالاي كهركوك دهسته وهستان نه بوو بو به زور بويرانه و زور كوردانه نه نجومه تى پاريزگاي كهركوك له كو بوونه وه يهكى ناساييدا له بهروارى 2008/7/31 تى كاتژمير يهكى (1) پاشنيوهروى هه مان بهروار به يرگه تى سى (3) بابه تى (ماده) تى دوو (2) تى ياساى ژماره سيانزه (13) تى چييه چيكردى ياساى هه ريمه كان بو سالى (2008) به زورينه تى دهنگ داواى گه رانه وه تى شارى كهركوكيان كرد بو سه ر هه ريمى كوردستان. وه كو ياسا وه كو ديموكراتيه تى وه كو چييه چيكردى ياساى هه ريمه كان له سيستمى فيدرالييه تى و تى پرياره تى نه نجومه تى پاريزگاي كهركوك زور ياساى و به جى بوو ينجگه له وه تى زور پريارى شورشگيرانه و نيشتمان په روه رانه بوو پريارىكى ميژووى بوو بهلام هه تا ئىستا هه تا كاتى نووسينى تى و تاره كه بهروارى (2008/8/25) ه دهسه لاتي ناوه ند وهلامى داخوازيه ره واكه تى ندامانى نه نجومه تى پاريزگاي كهركوكيان نه داوه تى وه. تى و ده شايانى باسه و گرنگيدان به كهركوك و پيشاندانى بو دووژمان كه تى شاره كوردستانه وه لاميكى ناراسته و خو وه لاميكى تال بو توركيو به غدا تى وه بوو كه كاك مه سعود بارزانى له (2008/8/8) دا سهردانى شارى باپاگورگورى كردو سهردانه كه تى ناولينا (په يامى ئاشتى و برايه تى) بو خهلكى كهركوك بهلام له راستيشدا تى و سه فاره و له وكاته دا زه نكيك و نامازه يهك بوو بو دووژمان و به پيره وه چوونى داواكه تى نه نجومه تى پاريزگاي كهركوك بوو .

وولات و دهسه لاتي توركيو سه رسه ختتيرين و دوواكه وتوتيرين دووژمنى گهلى كورده تى و نهك پى رهوا تى يه مافى كورده كانى باكوور بدات بهلكو چاوى له به شه كانى تريشه و هه ريمى كوردستانى باشووريش بوته دومه لى سه ر

دلى و نزيكەى (2007 / 2008) بە بەردەوامى بۆردومانى خەلكى سڧىلى قەندىل و باشوورى كوردستان دەكات. دووژمىنانى كورد ھەموو چاويان بىرۈۋەتە كوردستان و بەتايىبەت كەركوك بۆيە توركييا خۆى بۆنەگىراو سەردانىكى نەپنى كەركوكيان كرد چوونەكەشيان بەم شىۋەيە بوو. سەردانى توركييا بۆ شارى كەركوك سالى (2006) بەبى رەزامەندى ئەنجومەنى پارىزگاي كەركوك بوو تەنھا لەسەر بانگەيشتى پارتيكى توركومانى بوو ئەمەش بۆخۆى كاريكى ناياسايى و بى ريزى يە بە ھەپپەتى ھەرىمى كوردستان و عىراق. توركييا خۆى وانىشان دەدات كەدلسۆزى توركومانەكانە بەلام ئەوكاتەى گەلى عىراق و كوردو توركومان لەزىر زوولم و رەزالەتى بەعسدا دەچەوسانەوہ توركييا لەكوئ بوو.؟ يان ئەو ھەموو تەنگاوى و پەلەقازىيەى توركييا بۆ توركومانە يان بۆ كەركوكە.؟ يان كارەكە زۆر لەوہ گەورەترەو دەترسبىت كورد بىيات و بخرىتە سەر ھەرىمى كوردستان و ئەوكات ھىچ ريزو بوونىك بۆ توركييا دانەنبت. يان دەسەلاتى توورك شۆڧىنىستى و نەژاد پەرسىتى و رك و كىنەو ناياسايى بەشىرەوہ خواردوۋە.؟ توركييا لەئەمىرۆ ناترسبىت كەكوردستان ھەمووى پارەخواردن و گەندەلى بىنەققاى گرتوۋە بەلكو لەسبەينى دەترسبىت كەسەربەخۆدەببىت و پەل دەھاۋىت بۆ بەشەكانى ترى كوردستان. ئەو رۆژە دىت و خەووخەيال و ئاۋاتى لەمپىزىنەمان دەببىتە ژيانىكى راستەقىنە. سەرنج لەفاشىستى و بى متمانەيى دووژمن بەدەى بەئاسانى دل پاكى و نەزانى كارى راميارى سەركردەى كوردمان بۆ دەردەكەۋىت . ئەوكاتەى عىراق لەگەرمەى تەپوتۆزى شەردا بوو لەگەل شەرى ناوخۆ (civil war) دەسەلات و سەدرىيەكان (2003 / 2004 / 2005) فرسەتتىكى باش بوو بۆ كورد خۆى بەدەستى خۆى كەركوكى بىردايەو لەوكاتەدا دەۋولەت لاۋازبوو لەبارى ئابوورى و سەربازىدا نەيدەتوانى ھىچ بكات بەلام كورد فېرى كارى راميارى و بەرئوہ بردن ناىت تەنھا لەيەك كاردا زرنگ و چالاكىن ئەۋىش بەرامبەر بەيەكترو بەرژەۋەندى تەسكى پارتايەتى. ئىمەى كورد ئەگەر بەھىزى سەربازى ئەۋەمان نەكردوۋ بەھەلەمان دەزانى لەراستىدا ئەو بىركردنەۋەيە خۆى ھەلەبوو دەنا ولات و خاكى خۆت ئەمىرۆ بىبەيت لەسبەينى باشتەر. بەداخەوہ چاۋەرىپى دەسەلاتى ناۋەندبوۋىن خۆى كەركوكمان بداتى ھەرگىز كورد چاۋەرىپى ئەۋە نەكات دووژمن خۆى خاك و ئاۋى كوردستانى بداتەۋە پەپچەوانەۋە ئاۋاتى دووژمىنانى گەلى كورد ئەۋەيە نەتەۋەى كوردبىش نەھبلىت. پىۋىستە كورد لەمەودوۋا بەبىروھۆشكى راميارى و بەرژەۋەندىيە بىربكاتەۋەو خەلكى ھۆشيارو راميارزان لەخۆى كۆبكاتەۋەو پىربارى راميارى چارەنووس سازى گەورە بۆ مىللەتى كورد بدات. (نەنتۆنى داماتۆ) ياساناس و گەورە نووسەرى ئەمىركى دەلىت : كورد پىۋىستە پىربارى سەربەخۆيى خۆى بدات (independence) لەباشوورى كوردستان و ناۋچەيەكى نزيك لەموسل بدات بەئەمىركا بۆ ئەۋەى پارىزگارى لىبكات چونكە بەگەرانەۋەى ھىزى ئەمىركا بۆ ۋىلايەتە يەكگرتوۋەكانى ئەمىركا خۆى كورد لەم بارە ناھەموۋارەيدا بىت دووژمىنانى دەيخۆن.

سەرچاۋە: نامەيەكى بەرپىز ھەمىد عەزىز سەبارەت بە كەركوك لە 09-13-2010

تايبەتمەندىيەكانى بابەت
 جۆرى شوپىن / شوپنەوار: شار
 ۋلات: باشوورى كوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2798

کەرۆس

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120910>

یەک لە گۆندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گۆند

وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2799

کەریەنە

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008271605314945>

گۆندێکی ناوچەیی کەلاتەرزەن، سەر بە شارستانی سنە. خەڵکی کەریەنە بە شیوەزاری کوردیی ناوەندی قسە دەکەن. ژمارەیی دانیشتوانی لە ئامارەکانی سالی 2006 دا 135 کەس لە 38 بنەمالەدا بوو.

سەرچاوە: ویکیپیدیا

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2800

کەریزان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120911>

یەک لە گۆندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گۆند

وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان

كۆيىك رېسپونسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 2801

كەريزه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120912>

يەك لە گوندەكانى رۆژهلات

تايپەتمەنديپهكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

رۆژهلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپونسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 2802

كەرەچۆ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120906>

يەك لە گوندەكانى رۆژهلات

تايپەتمەنديپهكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

رۆژهلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپونسى كۆد:

بابەتى ژمارە: 2803

كەرەچۆ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120907>

يەك لە گوندەكانى رۆژهلات

تايپەتمەنديپهكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

رۆژهلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپونىس كۆد:

بابەتى ژمارە: 2804

كەرەفتوو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120908>

يەك لە گوندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەنديپپەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپونىس كۆد:

بابەتى ژمارە: 2805

كەرەونانقره

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120909>

يەك لە گوندەكانى رۆژھەلات

تايپەتمەنديپپەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

رۆژھەلاتى كوردستان

كۆيىك رېسپونىس كۆد:

بابەتى ژمارە: 2806

كەرەك

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420333292487>

...

تايپەتمەنديپپەكانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنەوار: گوند

زمان - شپۆهزار: كرمانجى باشوور - سۆرانى

شاره‌كان: رواندز
ولات: باشووری كوردستان
كویك ریسپونس كۆد:

بابه‌تی ژماره: 2807

كه‌زان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120913>

یه‌ك له گونده‌كانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندیه‌كانی بابته
جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند
ولات: رۆژه‌لاتی كوردستان
كویك ریسپونس كۆد:

بابه‌تی ژماره: 2808

كه‌زنه‌زان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120914>

یه‌ك له گونده‌كانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندیه‌كانی بابته
جۆری شوین / شوینه‌وار: گوند
ولات: رۆژه‌لاتی كوردستان
كویك ریسپونس كۆد:

بابه‌تی ژماره: 2809

كه‌ژیکه‌ران

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120915>

یه‌ك له گونده‌كانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندیه‌كانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند
رۆژه‌لاتی کوردستان
ولات:
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2810

که‌سنه‌زان

<http://www.kurdipedia.org/?q=20081216230609801>

شاره‌دیی که‌سنه‌زان سه‌ربه پارێزگای هه‌ولێره و ژماره‌ی دانێشتوانه‌که‌ی (61.150) سه‌ره. ئەم ناوچه‌یه ده‌که‌وتنه رۆژه‌لاتی شاری هه‌ولێره به‌ دووری 17 کلم سه‌ر به‌ قه‌زای ده‌شتی هه‌ولێره. ئەم ناوچه‌یه 29 گوند و دوو کۆمه‌لگا (کۆمه‌لگای شاوێس و مه‌لا ئومه‌ر)، ده‌گرێته‌ خۆ، ناحیه‌ که‌سنه‌زان پێش‌سالی 2002 کۆمه‌لگا بوو، به‌لام حکومه‌تی هه‌رێمی کوردستان کردی به‌ ناحیه‌ سه‌ر به‌ قه‌زای ده‌شتی هه‌ولێره، که‌سنه‌زان ناوچه‌یه‌کی ده‌شتاویه‌ له‌ هاویندا زۆر گه‌رمه‌ و له‌ زستان سارد، باری ئابووری باشه‌ و هه‌روه‌ها باری رامیاریش باشه‌، خه‌لکه‌که‌ خه‌ریکی کاری جوتیارین و بازرگانین، رووبه‌ری که‌سنه‌زان 1651 دۆنمه‌، به‌ شیوه‌یه‌کی گشتی خه‌لکی ناوچه‌که‌ باریان باشه‌ و هه‌روه‌ها چهند کارگه‌یه‌کی لێیه‌ و کارگه‌ی قیر و کارگه‌ی کاشی و کارگه‌ی مافوور و مه‌یدانی ئاژه‌لان.

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته

جوړی شوین / شوینه‌وار: شاره‌دی
ولات:
باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2811

که‌سنه‌زان (گوند)

<http://www.kurdipedia.org/?q=20081218161222847>

ئاوایی که‌س نه‌زان په‌کێکی دیکه‌ له‌ گونده‌کانی ناوچه‌ی سه‌رشووی سه‌قزه‌ که‌ له‌ باری جوگرافیایی یه‌وه‌ به‌م شیوه‌ هه‌لکه‌وتوه‌ له‌ رۆژئاوه‌ نه‌روانیه‌ گوندی (سماقلوو) له‌ رۆژه‌لاته‌وه‌ نه‌روانیه‌ (خورمته‌) له‌ شیماله‌وه‌ نه‌روانیه‌ گوندی (هه‌جنان) له‌ جنوو‌بیشه‌وه‌ نه‌روانیه‌ گوندی (ده‌ریاوی)، ئێسته‌ که‌ سالی 1386 هه‌تاوی په‌ پێکهاتوه‌ له‌ 125 مالم و ئیمکاناتی وه‌ک خانه‌بهداشت و ته‌له‌یفوونی مالم به‌ مالم و ئاوی لوله‌که‌شی مالم به‌ مالم و قوتابخانه‌ی سه‌ره‌تایی و ناوه‌ندی شه‌و ورۆزی هه‌یه‌ و 36 کیلومتر جاده‌ی قیره‌تاوی هه‌یه‌ له‌ سالی 1316 دا په‌که‌م قوتابخانه‌ی به‌ شیوه‌ی فه‌رمی تیدا دامه‌زراوه‌ که‌ په‌که‌م مامۆستای (ره‌شیدخان ئیمامی) بوه‌ و 75 قوتابی بوه‌، پاسگای ئینترامی هه‌یه‌ که‌ له‌ سالی 1320 هه‌تاوی یه‌وه‌ دامه‌زراوه‌.

داها‌ت و که‌سه‌ب و کاری خه‌لک به‌ زۆری باغه‌وانی یه‌و کشت و کالی وه‌ک گه‌نم و جو‌وته‌ره‌کالی‌شیا‌ن هه‌یه‌، شوینه‌واری مێژوویی نه‌توانین ئاماژه‌ به‌ (قه‌برستانی کۆنی زیویه‌) قه‌لای قه‌لاگا... له‌ وشکه‌سالی سالی 1378 دا حاجی موحه‌مه‌دی سه‌عیدی له‌ خه‌ویدا ژێره‌دیکی به‌ کانێ بینبوو که‌ ئێسته‌یش نه‌و شوینه‌ هه‌رئاوی هه‌یه‌و به‌ ئاوه‌که‌ی که‌س نه‌زان ناوبانگی ده‌رکردوه‌ و خه‌لک بو‌

تەبەرك و شفا ئەبەنەو. خۆبەندەواری زۆری تێدا پەرەردەبوو تەنەت مامۆستای زانکۆیشی تێدا پێ گەبشتو، سەردارێکی ناوداری لە ریزی یانزە سواری کە سەقردایە بە ناوی (شیخ ئەمین ئەسەدی) ئەفسەری دەوری کۆماری کوردستان لەمەهاباد. شاعیران و نووسەرانی بەتوانای هەبە کە بەشیکیان بریتین لە: مامۆستا شیخ نەجمەدین ئەسەدی (بالی)، مامۆستا مەلا محەمەد عەلایی (سووتاو) عەلی حەیات کەس نەزانی، مامۆستا غەفوور کەس نەزانی (ژاکاو...)

گەلێک دەنگخۆش و گۆرانی بێژی خۆمالی تێدا بوە کە ئەکرێت ئاماژە بە گۆرانی بێژان: سادقی موئزی (سادیق خەبات)، سادقی سوؤفی حەمەرەحیم، ئەنوەر فەتەمی ...

ئاشەکانی کە پێشتر بە ئاوکاریان کردووە بەشیکیان ئەمانەن: ئاشی کوورە، ئاشی کەوڵە، ئاشی حاجی نەجمەدین ئاشی نووری.

کانی یەکانی ئەمانەن: کانی سارد، کانی توان، کانی خولان.

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2812

کەشان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009182034099544>

دیئ کەشان بە بادینی (گوندی کەشانی) گوندیکی هەریمی کوردستانی ئێراقە، سەر بە قەزای زاخوی پارێزگای دھوک، دووری 35 کیلۆمێترە لە زاخو، ئەم گوندە گەشت و گوزاری زور لێ هەبە، رۆژانە بە سەداب گەشتیار سەرەدانی ئەم گوندە دەکەن، لە بەر کەش و هەوای فێنک، دێسان جێگای جوغرافی ئەم گوندە کە لە سەر سنوری کوردستان-ئێراقە، گرنگیکی تردایە ئەم گوندە. سەرچاوە: تۆماریکی تایبەت بۆ کوردیییدیا لەلایەن (رۆژھات سەعید) سەبارەت بە (کەشان) لە: 9-18-16:55:39 2010

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2813

کەشکاوێژ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010122917152119037>

سەلماس

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژهەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2814

کەشکاوێژ 2

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010114074021347>

یەک لە گوندەکانی رۆژهەڵات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژهەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2815

کەشەن

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120916>

یەک لە گوندەکانی رۆژهەڵات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوین / شوینەوار: گوند

وڵات: رۆژهەڵاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2816

کەلا شێخو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621778>

گوندیکه سه‌ره به شاره‌دیی (بامهرنی)

تایه‌تمه‌ندییه‌کانی بابه‌ت

جوړی شوین / شوینه‌وار: گوند

باشووری کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

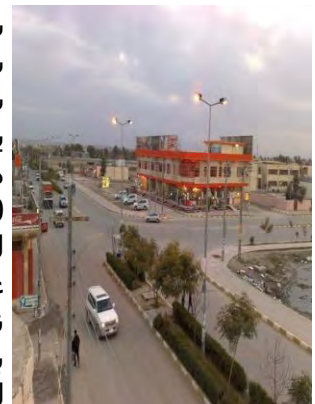

بابه‌تی ژماره: 2817

که‌لار

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009262346289684>

شارێکی کوردستانی باشوور (کوردستانی عێراق) ه، له‌سه‌ر رووباری سیروان هه‌لکه‌وتوو، که‌لار شارێکی نوێیه، تا سه‌ره‌تای هه‌فتاکانی سه‌ده‌ی رابردوو گوزارشت بوو له‌ دێیه‌ک به‌ناوی که‌لاری کۆن که‌ ئیستا په‌کێکه‌ له‌گه‌ره‌کانی شاره‌که‌، هه‌رچه‌نده‌ له‌سه‌ره‌تای سییه‌کانی سه‌ده‌ی مه‌رکه‌زی ناحیه‌ی سه‌رقه‌لا بووه، ئیستا ژماره‌ی دانیشتووانی به‌ زیاتر له‌ 226000 که‌س ده‌خه‌ملێنرێت .

له‌کاتی راگه‌یانندی به‌یاننامه‌ی یانزه‌ی ئازارو رێکنه‌وتنی حکومه‌تی ناوه‌ندی عێراقو شوێرشێ کورد به‌سه‌رکردایه‌تی مه‌لا مسته‌فا بارزانی له‌سه‌ر سنوری ناوچه‌ی ئۆتۆنۆمی، سه‌رۆکایه‌تی کۆماری ئه‌وکاتی عێراق، به‌خێرای چه‌ند پیراێکی ده‌کرد بۆ داگیرینی شارۆچکه‌ کوردنشینه‌کان له‌ پارێزگای که‌رکوک، له‌و پێناوه‌شدا که‌لار به‌ مه‌رسومی کۆماری ژماره‌ی 137 له‌ 1970/2/28 کرا به‌ قه‌زاو سه‌ر به‌ پارێزگای که‌رکوک بوو، به‌شێکی زووری کورده‌ راگوێزراوه‌کانی پارێزگای که‌رکوکو شاری خانه‌قین له‌شاره‌که‌ نیشته‌جێ بوون .

له‌دوای هه‌ره‌سی شوێرشێ کورد له‌سالی 1975 و زیادبوونی ژماره‌ی دانیشتووانی که‌لار، جارێکی تر رژیمی به‌عس به‌ مه‌رسومی کۆماری ژماره‌ 608 له‌ 1975/11/6 له‌رووی ئیدارییه‌وه‌ خسته‌یه‌ سه‌ر پارێزگای سلێمانی، له‌کۆتایی هه‌فتاکاندا ژماره‌ی دانیشتووانی شاره‌که‌ نزیکه‌ی 10000 که‌س بووه، له‌ کۆتایی هه‌شتاکاندا به‌هۆی شالاه‌کانی ئه‌فقالو وپانکردنی گونده‌کانی کوردستان و راگوێزراوی دانیشتوانه‌که‌ی ژماره‌ی دانیشتووانی که‌لار زیادبوو بۆ 20 تا 25 هه‌زار که‌س .

ئیستا ژماره‌ی دانیشتووانی که‌لار به‌زیاتر له‌ 226 هه‌زار که‌س ده‌خه‌ملێنرێت و به‌په‌کێک له‌ قه‌زا گه‌وره‌کانی هه‌ریمی کوردستان و عێراق داده‌نرێت، ناوه‌ندی ئیداره‌ی گه‌رمیانه، واته‌ ئه‌و قه‌زا دايراوانه‌ی له‌ له‌دوای هه‌ره‌سی شوێرش له‌ که‌رکوک دايران، وه‌ک که‌لار، کفریو چه‌مچه‌مال. که‌ پێکه‌وه‌ ژماره‌ی

دانیشتوانیان زیاتره‌ له‌ 600 هه‌زار که‌س .
نزیکه‌ی 98% دانیشتووانی که‌لار کوردن، زۆریه‌ی ئه‌وانه‌ش موسڵمانی سووننی مه‌زه‌ه‌بن، به‌شێکیشیان شیعه‌ مه‌زه‌ه‌ب، به‌شێک له‌دانیشووانه‌که‌ی له‌سه‌ر ئایینی کاکه‌یین .
پارێزگای گه‌رمیان

حکومه‌تی هه‌ریم هه‌ر له‌سه‌ره‌تای نه‌وه‌ده‌کانه‌وه‌ به‌لێنی به‌ پارێزگاگردنی شاره‌که‌ی داوه، به‌لام ئه‌وکات به‌هۆی ئه‌وه‌ی که‌رکوک له‌بنده‌ستی

حکومەتی عێراق بوو پرۆژەیهکی لەو جۆرە نێمکانی جێبەجێکردنی نەبوو، چونکە زۆرکەس پێیانوابوو لەحالیەتی کردنی گەرمیان (قەزا دایراوە رزگا کراوەکانی گەرمیان) بە پارێزگا، واتە کورد دەستی لەکەرکوک شۆردوو، بۆیە ئەوکات پارێزگای کەرکوک پێکەوترا لە قەزاکانی کەلار، کفری، چەمچەمالو دەر بەندیخان کە ئەمە ی دوایان هەرگیز سەر بە کەرکوک نەبوو، بەلام ئەوکات بەهۆی نەبوونی بێنا بۆ فەرمانگەکانی پارێزگا لەکەلار دەر بەندیخان دیاریکرا بۆ ناوەندی پارێزگای کەرکوک.

دوای رووخانی رژیمی پێشووی عێراق لەلایەن ئەمریکا و هاوێبمانەکانیەو لەسالی 2003دا، جارێکی تر ناوچە ی گەرمیان کە کەلار مەرکەزە کە بەتی تووشی بۆشاییەکی ئیداری هات بەهۆی هەلۆهشانیوە ی پارێزگای کەرکوک لە دەر بەندیخان. چارەنووسی ئەو قەزایانە ی لە چوارچۆیە ی پرۆسە ی تەعرییدا لەکەرکوک دایرێنران (کەلار، کفری، چەمچەمالو دووزخووماتوو) بەستراوە بەمادە ی 140 ی دەستووری عێراقەو، کە تایبەت بە ناوچە جێناکۆکەکان لە نێوان حکومەتی عێراق و هەرێمدا، جێبەجێنەکردنی مادە ی 140 ی نەگەرانیوە ی کەرکوک بۆ سەر هەرێمی کوردستان یان قەزا دایراوەکان بۆ سەر هەرێم، ئیدارە ی ناوچە ی گەرمیان ی بەهەلپەسێراوی هێشتەو بەهۆی دووری ناوچە کەش لەسایمانییەو، لە ژێر فشاری رێکخراوەکانی کۆمەلگای مەدەنی لەگەرمیان، لە سالی 2008 دا ئەنجوومەنی وەزیرانی حکومەتی هەرێم ناچار بوو پیراریک دەرکات کە گەرمیان وەکو پارێزگا مامەلە ی لەگەل بکریت، بەشیوەیهکی کاتی بۆ رایبکردنی کاروباری ئیداری خەلکی ناوچە کەو دەسەلاتی پارێزگاریش بێخەشیتە سەرپەرشتیاری ئیدارە کە .

قەلای شێروانە

قەلایەکی کۆنی میژووییە، لەسەر تەپۆلگەیهکی دەستکرد لەسەر رووباری شیروان لەشاری کەلار بنیاتنراوە، لەباری میژووی دروستکردنی قەلاکەو زانیاری وردو ساغکراوە نییە، هەندیک دەلێن لەلایەن ئەنەوشیروانی ساسانییەو بنیاتنراوە، هەندیکیش رایانواپە حەمە پاسای جاف دروستیکردوو، هەرچەند ناوبرا کۆچەر بوو لەقەلادا نەژیاوە، بەلام لایەنگرانی ئەم رایە دەلێن کۆشکی زستانە ی حەمە پاشا بوو، بەلام گومان لەسەر ئەم رایە دروستدەکات بوونی توپیلکی ژێر زەوی بوو لە قەلاکەو بۆ سەر رووباری شیروان، کە هەندیک دەلێن ئەو دەلالەتە لەوێ کە بۆ حالەتی شەروو گەمارۆدان سوودی لێوەرگیراوە و ئاوی لێو هێنراوە بۆ ناو قەلاکە.

رایەکی دیکەش هەیه دەلێت تەپۆلگە خۆلە کە لەلایەن ئەنەوشیروانی ساسانییەو بنیاتنراوە و کۆشکە کە لەلایەن حەمە پاشاوە دروستکراوە .

زانکۆی گەرمیان

بەهۆی ئەو گەشەسەندنە خێرایە ی کە کەلار پێدا تێپەریوو، ئێستا ژمارەیهکی بەرچاوی خۆبندکارانی ئامادە یی تێدا ی، زۆریە ی خۆبندکارانی دەرەوێ شار (بەشە ناو خۆبێهکانی) زانکۆکانی سلیمانی، سەلاحەدینو دھۆک خەلکی کەلار بوون، ئەوێش حکومەتی هەرێمی هاندا بەکردنەوێ کۆلیژی پەرەردە لەکەلارو پاشان زانکۆی گەرمیان .

پیراری کردنەوێ زانکۆی گەرمیان لەکەلار سالی 2010 لەلایەن ئەنجومەنی وەزیرانی حکومەتی هەرێمەو دراوە، پێشتر کۆلیژی پەرەوێردەو پەرەوێردە ی بنیات لەکەلار هەبوون، کە بەکەمیان لەسالی خۆبندنی 2004 2005 کراوەتەوێ دووێمیان لەسالی خۆبندنی 2006 2007 کراوەتەو، هەرەها کۆلیژی ئادابیش لەشاری خانەقین سەر بەم زانکۆیە دەبیت .

لەئێستا تەنھا دوو کۆلیژە کە ی شار ی کەلار نزیکە ی 10 هەزار خۆبندکاری

ھەيە، پىرپارە لەسالىھەكانى ئايندە چەند كۆلۆزىكى تر لەكەلارو كفرى بىكرىنەوھە. ھەروھە چاوەرواندەكرىت ھەيكەلى ئىدارى زانكۆو سەرۇكاپەتو ئەنجومەنى زانكۆ پىش كۆتايھاتنى وھەرزى خويندىنى 2010 2011 ديارىبىكرىن.

يانەى وھەرزىشى شىپروانە
يانەى وھەرزىشى شىپروانە لەسالى 1992 لەلاپەن كۆمەلۆك وھەرزىشەوانى
شارى كەلارەوھە دامەزرىندا، بەھۆى ئەوھى پىش راپەرىن حكومەت مۆلەى
دامەزراندنى يانەكەى نەدابوو بە وھەرزىشەوانانى شارەكە .
يانەى شىپروانە لەسالىنى نەوھەدەكانى سەدەى رابردوو، يەكۆك بوو لەيان
ھەرەبەھىزەكانى ھەرىمى كوردستان و دواترىش لەناوچەكانى ژىر كۆنترۆلى
يەكۆتى نىشتمانى كوردستان، ھەرچەندە ھىچ سالىك يانەكە نەبوو بە
پالەوانى خولى يانە نايابەكان، بەلام ھەمىشە يانەپەكى رىكابەرى بەھىزبووھە
ھەمىشە لەرىزەندى سەرەوھى خولەكاندا بووھە.
دواى ئەنجامدانى خولى سەرتاسەرى يانەكانى ھەرىمى كوردستان، يانەى
شىپروانە بەھۆى كەمى و نەبوونى بودجەوھە دابەزى بۇ خولى پلە يەكەكان،
پىشترىش زۆرىەى يارىزانانەكانى روويان لەيانەكانى شارى سلىمانى كرديوو،
بەلام دواى سالىك بە پلەى يەكەمى خولى يانە پلەپەكەكان سەركەوتەوھە بۇ
خولى ناياب، كەچى دىسانەوھە دابەزىوھە بۇ خولى پلە يەكەكان.
سەرچاوە: تۆمارىكى تايپەت بۇ كوردىپىدىا لەلاپەن (ورىا حەمە تاهىر)
سەبارەت بە (كەلار) لە: 23:15:42 2010-10-7

چەند بۇ چۆنۆك ھەيە لە سەر ناوى شارى (كەلار)ھەندۆك پىيان واپە كەلار
بە ماناى گوندى دوورە دەست، بۆچۆنۆكتر ئەلى لە (كەل يار) ھەوھاتوھە واتە
نىشتىمانى ئاسك چۆنكە لە كۆندا ژمارەپەكى بەرچاوا ئاسكى تيا ھەبووھە
ھەروھە زۆرىك لەخەلك شاھىدى ئەوھە دەدەن كە لە پىش شەرى ناوخۆ
رىزەپەكى بەرچاوا ئاسكى تيابووھە، بۆچوونى تر ھەيە دەلۆت كەلار لە (قەلات)
ھەوھاتوھە واتە ناوھەكەى بەھۆى (قەلاى شىپروانە)وھە بووھە،
چەند زانىارىپەكى تايپەت بە شارى كەلار
بۇ يەكەمجار لە سالى 1933 قوتايخانە لە شارى كەلار دروستكرا لەلاپەن
(حەمە بەگى فەتاح بەگى محەمەد پاشاى جاف)، يەكەم مامۆستنا (تۆفبق
عەلى) ناوىك بووھە كە وانەى بە خويندكارەكان وتوھە، لەو سالىدا 33 خويندكار
وھەرگىراوھە كە 4 صواريان كچ بوون
لە سالى 1944 ژمارەى خىزانەكان 250 خىزان بووھە
لە سالى 1957 ژمارەى دانىشتوانى 603 كەس بووھە
بەرىوبەراپەتى پىنكەى پۆلىس لە سالى 1931 دامەزراد
بدالە تلفون سالى 1952
راكىشانى ھىلى كارەبا سالى 1955
سەرچاوە: تۆمارىكى تايپەت بۇ كوردىپىدىا لەلاپەن (نەوزاد كەلارى) سەبارەت
بە (كەلار) لە: 8:35:36 2011-4-13

تايپەتمەندىپەكانى بابەت
جۆرى شوپىن / شوپىنەوار: شارۆچكە
زمان - شىوھەزار: كرمانجى باشوور - سۆرانى
شارەكان: سلىمانى
ولات: باشوورى كوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2818

کەلکان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011043020413157181>

گوند

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند

زمان - شیۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2819

کەلپتە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420333192482>

...

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوپن / شوپنەوار: گوند

زمان - شیۆهزار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شارەکان: رواندز

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2820

کەلەبەدری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621779>

گوندیکە سەرەبە شارەدێی (سێمێلی)

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

باشووری کوردستان

ولّات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 2821

که مالانی خواروو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014010311065892770>

گوندیکه سه ره به شاره دپیی عه ره به له پارێزگای سلێمانی.

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

کرمانجیی باشوور - سۆرانی

زمان - شیوه زار:

سلێمانی

شاره کان:

باشووری کوردستان

ولّات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 2822

که مالانی سه روو

<http://www.kurdipedia.org/?q=201002042238173399>

گوندیکه سه ره به شاره دپیی عه ره به له پارێزگای سلێمانی.

تایپه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

کرمانجیی باشوور - سۆرانی

زمان - شیوه زار:

سلێمانی

شاره کان:

باشووری کوردستان

ولّات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 2823

که مپی وهلید

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011060713114060225>

که مپێکی تایبه ته به په نابه رانی کوردی رۆژه لاتی له باشووری ئیراق..
په نابه ران له م که مپه دا هه مپشه بارودوخیکی زۆر خراپیان هه بووه.

تایبه تمه ندییه کانی بابه ت

جوړی شوین / شوینه وار: شوین

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 2824

که مپی گه ویلان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014041911482375896>

له رووی کارگێرییه وه سه ر به ناحیه ی که له کی قه زای به رده ره شه و سی هه زار و 500 په نابه ری
رۆژئاوا له و که مپه دا نیشته جین.

تایبه تمه ندییه کانی بابه ت

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 2825

که مه کا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621781>

گوندیکه سه ره به شاره دپی (مانگیشکی)

تایبه تمه ندییه کانی بابه ت

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 2826

کەمەکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=20101209212704697>

مانگیشک

تایپه تمه ندییه کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2827

کەندەسور

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120917>

یهک له گوندەکانی رۆژهەلات

تایپه تمه ندییه کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژهەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2828

کەندەقولان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120918>

یهک له گوندەکانی رۆژهەلات

تایپه تمه ندییه کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژهەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2829

كەندەل

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120919>

يەك لە گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2830

کەنگاوەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120920>

يەك لە گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2831

کەنگاوەر - کەنگەوەر

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009152321219514>

يەك لە شارەکانی پارێزگای کرماشانى ئێرانە.

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوړی شوین / شوینەوار: شارەدئ

رۆژهەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2832

كەنيسى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120921>

يەك لە گوندەکانى رۆژهەلات

تايپه‌تمه‌ندييه‌کانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنه‌وار: گوند

رۆژهەلاتى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابەتى ژماره: 2833

كه‌هریز

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120922>

يەك لە گوندەکانى رۆژهەلات

تايپه‌تمه‌ندييه‌کانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنه‌وار: گوند

رۆژهەلاتى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابەتى ژماره: 2834

كه‌وبى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013121321052487267>

...

تايپه‌تمه‌ندييه‌کانى بابەت

جۆرى شوپن / شوپنه‌وار: گوند

زمان - شپوه‌زار: کرمانجی باشوور - سۆرانى

شاره‌كان: رانيه

رۆژهەلاتى باشوورى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابهتی ژماره: 2835

کهوین

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013090300123088974>

...

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شاره کان: رانیه

ولآت: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2836

کهوپیچ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012120618373374212>

...

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجیی باشوور - سۆرانی

شاره کان: بانه

ولآت: رۆژه لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2837

کهوپهر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120923>

یهک له گونده کانی رۆژه لآت

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولآت: رۆژه لاتی کوردستان

كويك ريسپونس كود:

بابهتی ژماره: 2838

كهوسان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120924>

يهك له گوندهكانى رۆژهلات

تايپهتمهندييهكانى بابته

جۆرى شوين / شوينهوار: گوند

رۆژهلاتى كوردستان

كويك ريسپونس كود:

بابهتی ژماره: 2839

كهوله

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504757805>

گوند

تايپهتمهندييهكانى بابته

جۆرى شوين / شوينهوار: گوند

ديواندهره

رۆژهلاتى كوردستان

كويك ريسپونس كود:

بابهتی ژماره: 2840

كهوهرت

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102420243192435>

...

تايپهتمهندييهكانى بابته

جۆرى شوين / شوينهوار: گوند

زمان - شپۆهزار: کرمانجی باشوور - سۆرانی

شارهکان:

چۆمان

ولآت:

باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2841

کهڕئاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120925>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

ولآت:

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2842

کهڕهپوانتاران

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120926>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

ولآت:

رۆژهلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2843

کهڤنه مژی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621783>

گوندیکه سهربه شاره دێی (سهرسنکی)

تاییه تمه ندیه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2844

کە قەرکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621785>

گوندیکه سه ره به شاره دپی (چه مانکی)

تاییه تمه ندیه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2845

کە کەوسان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009301217039736>

یه کپک له دیکانی دەورو بهری شاری دیواندەر په له رۆژه لاتى کوردستان. به پپی ئاماری سه ر ژمیری سالی 2006، ئەم دپیه پپک هاتوو له 27 بنه ماله و ژماره ی دانیش توانی 191 کە سه . سه رچاوه: ویکیپیدیا

تاییه تمه ندیه کانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

ولات: رۆژه لاتى کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2846

کە لاتى

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009201133469560>

گوندیکى ناوچهى كه لاتهرزان، سهر به شارستانى سنهيه. خه لكى كه لاتى به شيوه زارى كوردپى ناوه ندى قسه ده كه ن. ژمارهى دانىشتوانى له ئاماره كانى سالى 2006 دا 621 كهس له 152 بنه ماله دا بووه. سهرچاوه: ويكيپيڊيا

تاييه تمه ندييه كانى بابته
جورى شوين / شوينه وار: گوند
ولات: رۆژه لاتى كوردستان
كويك ريسپونس كود:

بابتهى ژماره: 2847

كه لاتهرزان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201009211433569578>

كه وتوته رۆژئاواى شارى سنه و رۆژه لاتى شارى مەريوانه وه. ئەم ناوچه يه خاوه نى 48 گونده. ناوه ندى ئەم ناوچه يه، شارى شويشه يه.

تاييه تمه ندييه كانى بابته
جورى شوين / شوينه وار: ناوچه
ولات: رۆژه لاتى كوردستان
كويك ريسپونس كود:

بابتهى ژماره: 2848

كه لاش

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120927>

يه ك له گونده كانى رۆژه لات

تاييه تمه ندييه كانى بابته
جورى شوين / شوينه وار: گوند
ولات: رۆژه لاتى كوردستان
كويك ريسپونس كود:

بابهتی ژماره: 2849

که لکانی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120928>

یهک له گونده کانی رۆژهلات

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 2850

که لکه جان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465757666>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابته

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

مه ریوان

شاره کان:

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 2851

که لکه سماق

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013012622085475346>

گوندی که لکه سماق سه ره به قهزای دوکانه و ده که وپته نێوان بهرزاییه کانی شاخی زهردو شاخی کۆسره تو شاخی ساراو هاوکات ده که وپته نێوان گوندی قهلاتو سارتکه و قامیشه و کانی سوره که و ئیله لاهه، شوینی جوگرافی ئه م گونده وایکردوو که شوهه واکه ی ساردو به فراوی پی پیت به و پییه ی که ده که وپته بناری چیا که وه. سه بارهت به ناوی که لکه سماق ده لپن ئه م گونده سماق یکی زۆری هه بووه و له گه ل ئه وه شدا ئه م شوینه شوینی که له کو بهرزاییه هه ربویه به که له کی سماق ناو نراوه و پاشان ده ماوده م بوته که لکه سماق.

نه بوونی خزمه تگوزاری پیو بیست

دانیشتووانه که ی پیکهاتوو له بنه ماله ی مه لا عه باس که به به گه کانیش ناوده برینو له بنه چه دا له گوندی دا ره شمانه ی پشت قه لادزی-وه هاتوو نو له و گونده دا نیشته جیبوونو دوو بنه ماله ی تر که له گونده کانی شیوکو گه لاله ی

لاى قەزاي ماوۋەت لەبەر كېشەي كۆمەلەيەتى ھاتوونەتە كەلكەسماق لەكۆنداو لېرە نىشتەجېبوون، ھەرۋەھا دانىشتووانى گوندى قەرەقۇشەنو گوندى قۇچ بەگ كەسەر كىردە بوو، گوندى كە بەناوى ئەوۋەو ناونراوۋە بەھەرھۆيەك بوويىت گوندى كانيان جېمېنىشتوۋەو چوونەتە گوندى كەلكەسماقە كۆن، سەر كىردە كەپان قەرەقۇشەن لەوئ بوو، كەتايىنى ئىسلام ھاتوۋە ئەوان جېيانېشىتوۋەو ھەندېكىشىيان لەبەر بەرە كانيدا لەناوچوون، كەبەمدو ايىانەش شوئىنەوارى گۆرە كانيان ديار بوو لەگەل گۆرسنانى كيزان كەگۆرسنانى مەسېچىپەكان بوو كەدەكەوئىنە ئېوان گوندى قەلاتو گوندى كەلكەسماقە كۆن. كەلكەسماق لەسالى 1986 چۆلكراوۋە لەسالى 1988 خاپور كراوۋە، ئەوكاتە ژمارەي دانىشتوۋانەكەي دەگەيشتە زياتر لە150 مال كە بەداخوۋە لەئېستاندا ئەو ژمارە زۆرە نەپانتوانيوۋە بگەرئىنەوۋەناو گوند لەئېستا زياتر لە110 مالى تېدايە، ھەرچەندە دانىشتوۋانى ئەم گوندى پېيانوۋايە نەبوونى خزمەتگوزارىي پېويست وايكردوۋە ئەم رېزە كەمە بگەرئىنەوۋەناو گوند، بەبەر اورد بەزىادبوونى ژمارەي دانىشتوۋانەكەي.

كانيو كارئەكان

سەرچاۋەي ئاوى گوندى كە برىتېيوون لە(كانى كەسكەو كانى وەنەوش) كە بو خوار دىنەوۋەو پېداوېستىي رۇژانە بەكار دەھاتنو كىشتوكالى وەك تەماتەو بامپو سەوزەواتى لەبەردەكرا، (كانى كورگە) كە لەگەل كانى كەسكە تېكەل دەبوو، ئاوى ئەم كانى توتئىكى زۆرى لەبەردا دەكرا، لەگەل باخە ھەنارو ھەنجىرو رەزو ھەرۋەھا تەماتەو بامى، (كانى پاش قەبران) كە بەكار دەھات زياتر بو ئېشىوكارى ژنانو كەمېكىش كىشتوكالى لەبەردا دەكرا، (كانى بەرزى سېي) كەتووتنو چەند باخە ھەنارو ھەنجىرى لەبەردا بوو جگە لەسەوزەوات، (كانى چكە چكە) لەشاخ دەھاتە خوارەوۋە كەم كەم جۆگەلەي بو كراوۋە، ئاۋەكەي سازگار بوو بو خوار دىنەوۋە. ھەرۋەھا چەندىن كارئېزىش ھەبوون كەئەوانىش كارئېزەكانى: (فەقى سالىمان، بەردە سېي، كانى قازى، قەرەقۇشەن، پەينكەي ىرەي، مەلا ھەباس، گورجى، قۇچ بەگ، پەركان، كانى مېۋىلە، تۇپزاۋاۋو كارئېزى ھەنجىرى كەتان، كەئەم كارئېزە كىشتوكالى زۆرى لەبەردا كراوۋە، بەلام بەھۆي وشكەسالىيەوۋە زۆر بەپان وشكيان كىردوۋەو ئەوۋەندە ئاوى پېدانايەت كەسۋېسكەيەك تېر ئاۋ بكات.

لەپئىش راگواستندا رووبەرىكى زۆر توتن كراوۋە بەشېكى زۆرى بژئويى ژيانى ئەم گوندى لەسەر تووتن بوو، ھەرۋەھا رەزو باخە ھەنارو ھەنجىرى زۆر بوو، ئەوكات خەلك ديار نەبووۋە لەبەر باخو باخات، خەلكى ئەم گوندى ھاويىنان چوونەتەسەر باخو رەزە كانيانو لەوئ ماۋنەتەوۋە، تاساردى كىردوۋە ئەوسا گەراۋنەتەوۋە مالەكانى خۇپان كە لەناو گوند بوو، بەلام ئېستا زۆرىك لەو كىشتوكالانە ناكىرئت لەبەر كەمناوى، بەروبوومى سەرەكى ئەم گوندى لەئېستاندا رەزە. چەندىن رەزىشىيان ھەيە كە لەلاي خاۋەنە كانيانەوۋە پىشتگوتخراون لەبەر ئەوۋەي ئەو ىرە پارەيەي لەبەر ھەمى كىشتوكال دەستياندەكەوئ بژئويى خېزان بەرئوۋەنابات.

سالى 1968 قوتابخانە لەگوندى كەلكەسماق كراۋەتەوۋە كەيەكەم مامۇستا ئەيوۋە فەندى بووۋە بەكەم خويندكار كەمال خدر حەمەد بووۋە كەتۇمار كراۋەو ئېستا خويندنگەي بنەرەتى تېدايە واتە تا سېي ناۋەندى خويندكارە كانيان بو خويندنى دواناۋەندىي روودەكەنە قەزاي دوكان.

خوالئخۇشبوۋانى گوند

خوالئخۇشبوۋو شېخ مامە رەزا كەدروستكەرى خانەقاي كەلكەسماقە لەسالى 1919-1920 كەدربزەپېدەرى تەرىقەتەكەي شېخ ئەحمەد سەردار كەئەوېش لەمەولانە خالىدى ۋەرگرتوۋە، پاشان پىشتاۋېشت بۇيان ماۋەتەوۋە،

كەھەر لەسەرەتاوھ ھەولیداوھ كارەبا بۇ گوندەكە رايكيشيت، سەرەتا مامە رەزا كەدیتە ئېرە ھېچ تەكپەو خانەقاھەكى نەبووھ بۆيە دەستكردووھ بەدروستكردنى مزگەوت چەندىن فەقپى لەمزگەوت پېگەياندووھ كەئېستا بوونەتە مەلا دواتر بەھاوكارىي گوندەكە دەستكردووھ بەدروستكردنى خانەقا ھەر لەبېستەكاندا لەوكاتەدا ئەو خانەقاھە كەدروستكرا زياتر لە 100 موريدو سوڤى ئېدا ژياوھ بەژنو پياوھوھ، دواتر مزگەوتو خانەقاكە پەرەدەستېئوتو بەدرېژايى شۆرشەكانى كورد بەشداريانكردووھ، لەوانە مامەرەزا 40 كەسى بەسەر كرادابەتپى شېخ محەمەد ئەمىن مەلحە دەئېرئيت بۇ كۆمارى مەھاباد بۇ بەشداريى شۆرش، سالانى 1961 و 1975 بەشداريى شۆرشى ئەيلوليان كروووھو لەقېكان ھەبووھ بەناوى مامەرەزايىھەكان كەكاك عەبدولجەمىدى مامەرەزا لېپرسراوى لق بووھ لەقەكەش پېكھاتبوو لەبراپانى حەقەو مامە رەزايىھەكان پاش سالى 1986 دەرەدەرى دەستېئەكاتو مامە رەزا تېپك دروستدەكات لەبراپانى حەقەو مامە رەزايىھەكان بەناوى تېپى 29 كەلكەسماق كەشېخ ھاوړپى كاكە حەمەى كورى دەكاتە سەرتېيو بەشداريى شۆرشى نوڤ دەكەن، پاشان بەھۆى بارودۆخى سياسىي كوردستانوھ چەندپن شوپن دەگۆرنو دەچنە ئېرانو دواى راپەرىن دەگەرىنەوھ. كەلكەسماق لەسالى 1997 دا شېخ مامە رەزا بەنەخۆشپى كۆچى دوايى دەكات، ئېستاش مەرقەدەكەى لەتەنېشت خانەقاى كەلكەسماقە پاش ئەوېش شېخ ھاوړپى بەكۆى دەنگ دەكرېتە رابەرى بزوتتەوھى حەقەو درېژەپدەرى ھەم تەرىقەنەكەو ھەم خانەقاكە تەرىقەى نەقشېبەندى، ئەم بەمالەيە ھەمېشە ھاودەمو ھاوكارى گوند بوون، ھەمېشە ھەوليانداوھ كېشەكانيان بۇ چارەسەربەكەن، ئەگەر ھەبووېت ھەردەم لەھەولى ئەوھدابوون كەخزمەتگوزارىو رۆشنېرىي بېئننە گوندەكەو بەرەوېئشى بەرن. كەسە ديارەكانى گوند لەكەسە ديارەكانى ناو گوند: خوالېخۆشېوو مام قادرى حەمانى كەجەراحي گوند بووھ دەستو قاچى لەجېچوو و شكاوى چاككردۆتەوھ لەسالەكانى چلەكانداو ھەرۆھە دەرمانى كوردەوارىي دروستكردووھ بۇ سووتان برينو دەرمانى چاو ئېشەو (دەردە مانگا) ئەوكاتە مندال تووشى سىكچووئېكى زۆرو رشانەو دەبوو مندال وشكدەبووھو ھەندېجار لەھۆشخۆى دەچوو، ئەو نەخۆشپىيە باوانەى ئەو سەردەمە ھەرۆھە بەبۆن كەوتنى چارەسەركردووھ. خوالېخۆشېوو گولەى ئەورەحمان كەمامانى گوند بووھو مندالېكى زۆرى ئەم گوندە لەسەردەستى ئەودا ھاتۆتە دنياوھو دەرمانى بۇ مندالان دروستكردووھو ئېستاش خورشيدى حەمەى حاجى حەمەدئەمىن دەستگرتنەوھ قاچگردنەوھى كروووھ. مام سالىح رەسول مەلا ئەولا رېشسپى گوندىبووھ كېشەى ئېو گوندى چارەسەركردووھ، حەمەى مەحمود خدر رېشسپى گوند بووھ، كاتى خۆى جووتيارو دەستروېشتوو بووھ لەكاتى خۆيدا شېخ مامە رەزا تاراي ئەوى وەرئەگرتېت ھېچ كارېكى نەكروووھ. ھېچ سوودېكى وەرئەگرتووھ لەرووى گەشتوگوزارىوھو لەگەل ھەلكەوتنى گوندەكە وەك شوئېكى گەشتيارو بوونى گوندى گەشتيارى لەناوچەكەو بوونى گەشتيار بۇ ناوچەكە كەلكەسماق ھېچ سوودېكى ئەوتۆى وەرئەگرتووھ لەجوولەى گەشتوگوزار لەناوچەكەدا تاوھك خۆيان دەلېن بۇ دروستكردنى ئەو كابينەو بېنا گەشتيارانەش دەستى كاربان لەدەرەوھى ناوچەكە ھېناوھ، ئەمان ھېچ سوودمەندنەبوون، ئەوكاتەى گوند چۆلكراوھو ئەو خېزانانەى پېشمەرگەيان ھەبووھ چوونەتە دەشتى كۆپە لەوى بەر چەكى كېمىيى كەوتوون، پېنج

خیزانیان که خه لکی ئەم گوندە بەرکەوتوون کە ئەوانیش خیزانی عەبدوللا شەریف پێنج کەسو خیزانی کاکە مەمو مەولود دوو کەسو خیزانی حەمە ئیبراھیم حەوت کەسو خیزانی سەعیدی مام فەتاح دوو کەسو غەریبی مەلا دوو کەس بوون، ئەمە جگە لە دوو شەھیدی سەنگەر و چەندین شەھیدی تر کە بەر تۆپاران کەوتوون، ھەر وەھا ئەم گوندە قوربانی مینیان ھەبە کە پرژیمی فاشی ئەوسا لە و ناوچە یە چاندبووی.

ئەم گوندە پرۆژە ی ئاوی لە سەر بیریکی ئیرتیوازی بۆ کراوە لە لایەن حکومەتی ھەریمی کوردستانە و، بەلام بە داخووە ئەو پرە ئاوە لە گەل ژمارە ی دانیشتووانو پێداویستی ئەم پرۆی خەلکە کە دا ناگونجیت بە تابیەت لە وەرز ی ھاویندا تەنانت ئاوە کە ئەوە ندە نییە کە بۆ ئامیری فینککەرە وەکان بە کار بھێنریت. لە لایەکی ترە وە خەلکی ئەم گوندە داوا کاربوون کە دیواری راگر بۆ ئەو شاخە ی پشتی گوند بکرت، کە سالانە لە وەرز ی زستاندا و بەھوی بارینی بە فرو بارانیکی زۆرە وە دادەرمی، ھەر بۆیە ترسی ئەوە ش ھەبە کە ئەم تە بەردانە بەر پیتە وە بۆ ناو گوندو بییتەھوی دارمان یاخود گە یاندنی زەرەری گیانی یاخود مالی.

خۆش بە ختانه خیزانیکی زۆر سوودیان لە پیشینە ی خانووبەرە وەرگرتووە، تا ئیستا 60 مالیک بە پشتبەستن بەم پیشینە ی خانووەکانیان بە شێوەکی مۆدیرن دروستکردووە، ئەم گوندە خزمەتگوزاری کارەبای پێگە پیتووە، کارەبایان وەک شارەکان ھەبە و بنکە ی تەندروستی تێدا یە و بۆ نەخۆشیی قورس روو لە دوکان دەکەن.

دوکانە کە ی کەلکە سماق شایانی باسە، لەم گوندە دا دوکانێک ھەبە کە خاوەنە کە ی وەستا عوسمانە، شەوو روژ کراوە یە بەرووی خەلکی گوندو ریبواراندا بە یئ ئەوە ی کەس لە دوکانە کە دا پیت، تەنھا بە نووسراویک کە ھەلیواسیو بەرووی دوکانە کە دا یروای تەواوی خۆ ی بۆ ئەو کە سانە دەریو، کە سەردانی دوکانە کە ی دەکەن، ھەر وەھا نرخی شتومە کە کانیشی ھەلواسیو، ھەر کە سیکیش پێداویستیە ک لە دوکانە کە ی دەکرت، خۆ ی پارە کە ی دادە نیتو باقیش ئەگەر ھەر پیت ھەلدە گرتتە وە.

سەرچاوە: سۆزان کە ریم - مالپەری کوردستانی نوێ

تابیەتە ندیەکانی بابەت
جۆری شوین / شوینەوار: گوند
زمان - شینۆزار: کرمانجی باشوور - سۆرانی
شارەکان: سلیمانی
ولات: باشووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2852

کە لە وینجە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465857677>

گوند

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

شاره کان: مه ریوان

ولّات: رۆژه لاتی کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابته تی ژماره: 2853

که له کناوی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193120929>

یه ک له گونده کانی رۆژه لاتی

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولّات: رۆژه لاتی کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابته تی ژماره: 2854

که له کان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008221708514833>

یه کپک له دپکانی ده وروپه ری شاری دیوانده ره یه له رۆژه لاتی کوردستان. یه پپی ناماری سه رزمیری سالی 2006، ئەم دپیه پیک هاتوو له 196 بنه ماله و ژماره ی دانیشتوانی 1252 که سه. سه رچاوه: ویکیپیدیا

تاییه تمه ندییه کانی بابته

جۆری شوین / شوینه وار: گوند

ولّات: رۆژه لاتی کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابته تی ژماره: 2855

کەلەکچی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014040109143968197>

کۆمه‌لگای کەلەکچی کە گەورەترین کۆمه‌لگە یە لە هەریمی کوردستاندا کە لە ساڵی 2014 ژمارەى دانىشتوانى نزیكەى 40 هەزار كەسە، پاش داواكارى زۆرى خەلكەكەى لە لایەن سەرۆكى هەریمی كوردستان دەكرێتە ناحیە و لە موسڵەو دەخریتەو سەر پارێزگای دهۆك.

كۆمه‌لگەى كەلەكچى 25 كیلۆ مەتر لە ناحیەى شىخان دووره و سەر بە ناحیەى قەسرۆكە لە قەزای شىخان، كەلەكچى لە ساڵى 1975 لە لایەن بەعس كراوێتە كۆمه‌لگای زۆرە ملئ و سیاسەتى راگواستنى خەلكى رەسەن و نىشتەجىكردنې عەرەب لە شىوینى خەلكى رەسەن یەكێك بوو لە سیاسەتەكانى بەعس بۆ بە عەرەبكردنې كەلەكچى.

بە پنی فەرمانى سەرۆكى هەریم ناحیەكە 10 گوند پێك دیت و هەمووبان دەخرینە سەر پارێزگای دهۆك.

تایبەتمەندییەکانى بابەت

جۆرى شوین / شوینەوار: شارەدى

زمان - شیوه‌زار: کرمانجی باکوور - بادینی

ولآت: باشووری کوردستان

كویك ریسپۆنس كۆد:

بابەتى ژماره: 2856

کەلەكوکە

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120930>

یەك لە گوندەكانى رۆژه‌لات

تایبەتمەندییەکانى بابەت

جۆرى شوین / شوینەوار: گوند

ولآت: رۆژه‌لاتى کوردستان

كویك ریسپۆنس كۆد:

بابەتى ژماره: 2857

کەلەكى كۆن

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013030323063482438>

...

تایبەتمەندییەکانى بابەت

جۆرى شوین / شوینەوار: گوند

ههولێر
باشووری کوردستان

شاره‌کان:
ولآت:
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2858

که‌له‌کین

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193120931>

یه‌ک له گونده‌کانی رۆژه‌لات

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جۆری شوین / شویننه‌وار: گوند
ولآت:
رۆژه‌لاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2859

که‌له‌کین 2

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011011610525532782>

گوند - رواندز

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی بابته
جۆری شوین / شویننه‌وار: گوند
کرمانجیی باشوور - سۆرانی
زمان - شیوه‌زار:
شاره‌کان:
ولآت:
باشووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2860

که‌له‌که‌جار

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504357720>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

شاره کان: دیواندەرە

ولات: رۆژه لاتی کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابەتی ژماره: 2861

یاپەل

<http://www.kurdipedia.org/?q=201010051000439793>

یە کۆک لە دیکانی دەرووبەری شاری دیواندەرە یە لە رۆژه لاتی کوردستان. بە پپی ئاماری سەرژمیری سالی 2006، ئەم دپیه پیک هاتووە لە 109 بنه ماله و ژماره ی دانپشتوانی 718 که سه . سه رچاوه: ویکپیډیا

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتی کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابەتی ژماره: 2862

یاخیان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010114074021319>

گوند

تایبه تمه ندییه کانی بابەت

جوړی شوین / شوینه وار: گوند

زمان - شیوه زار: کرمانجیی باشوور - سوړانی

شاره کان: سلیمانی

ولات: باشووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 2863

يارمق

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121305>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوپن / شوپنهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2864

يارىگای سلیمانى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010112813223110926>

دهکهوئته گهڤهکى چوارباخهوه.

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوپن / شوپنهوار: شوپن

شارهکان:

سلیمانى

ولات:

باشوورى کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2865

يارىمقهخوى

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121307>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوپن / شوپنهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2866

ياره بوغلوو

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121306>

يهك له گونده كانى رۇژه لات

تاييه تمه ندييه كانى بابته

جورى شوين / شوينه وار: گوند

ولات: رۇژه لاتى كوردستان

كويك ريسپونس كود:

بابهتی ژماره: 2867

يازيبلاغ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121308>

يهك له گونده كانى رۇژه لات

تاييه تمه ندييه كانى بابته

جورى شوين / شوينه وار: گوند

ولات: رۇژه لاتى كوردستان

كويك ريسپونس كود:

بابهتی ژماره: 2868

ياقوبئاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121309>

يهك له گونده كانى رۇژه لات

تاييه تمه ندييه كانى بابته

جورى شوين / شوينه وار: گوند

ولات: رۇژه لاتى كوردستان

كويك ريسپونس كود:

بابەتی ژمارە: 2869

یالاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121310>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهەلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2870

یالاوه

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121311>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهەلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2871

یالتەمر

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121312>

یەك له گوندەکانی رۆژهەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جۆری شوین / شوینەوار: گوند

رۆژهەلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2872

بىنگى كىند

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504657775>

گوند

تايپه تمه ندىييه كانى بابەت

جۆرى شوپىن / شوپنه وار: گوند

شاره كان: ديوانده ره

ولات: رۆژه لاتى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابه تى ژماره: 2873

يونسليان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121315>

يهك له گونده كانى رۆژه لات

تايپه تمه ندىييه كانى بابەت

جۆرى شوپىن / شوپنه وار: گوند

ولات: رۆژه لاتى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابه تى ژماره: 2874

يووز باشكەندى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504357731>

گوند

تايپه تمه ندىييه كانى بابەت

جۆرى شوپىن / شوپنه وار: گوند

شاره كان: ديوانده ره

ولات: رۆژه لاتى كوردستان

كويك ريسپونس كۆد:

بابهتی ژماره: 2875

پهخته خان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010111193121313>

یهک له گوندهکانی رۆژهلات

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2876

پهنگی بهرخ

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915504757810>

گوند

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

دیواندهره

شارهکان:

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2877

پهنگیجی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011050915465657612>

گوند

تایبهتمهندییهکانی بابته

جۆری شوین / شوینهوار: گوند

مهريوان

شارهکان:

رۆژهلاتی کوردستان

ولات:

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2878

پەکشەو

<http://www.kurdipedia.org/?q=201101011193121314>

پەک لە گوندەکانی رۆژھەلات

تایبەتمەندییەکانی بابەت

جوۆری شوپن / شوپنەوار: گوند

وڵات: رۆژھەلاتی کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2879

ئالازغ - خارپووت

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012021809165064250>

دکەڤیتە سەرئ فراتی، هژمارا ئاکنجیین وئ 381.715 کەسن، ب گشتی دگەهیتە 547،562 کەسا، مەنزترین باژێری 22 ئ یە ل تورکیا، ئیکە ژ وان باژێرن پێشکەفتی د بواری ساخلمی و ئابوری و خواندنئ دا، ژ بلی تورکان، کورد و تورکومان لئ دژین لگەل ئەرمەنی و ئازەریا، ئەولیا چەلەبی دیار دکەت کو زمانئ ئاخفتنا خەلکئ ئەلازغئ ئیزیکترین زمانە بو تورکیا ئیستانبولئ، 10 قەزا ب خو ڤە دگرت، ب کوردی دیژنئئ (ئەل عەزیز)

تایبەتمەندییەکانی بابەتی

جە: باژێر

وڵات: باکووری کوردستان

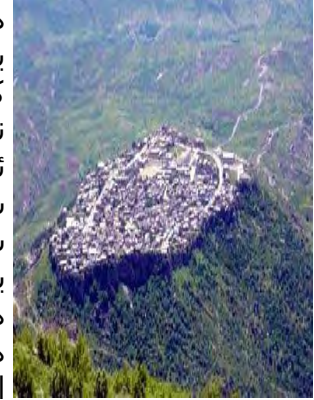

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2880

ئامیدی

<http://www.kurdipedia.org/?q=20081218012224825>

دکه فینه باکورئ روزهلانئ سهنه رئ پارزگه هی ب دوپراتیا (70) کم. باژیر یئ ئافا کره ل سهر کهلههکا سروشتی کو روبه رئ وئ دگه هیته (5، 17) کم 2 و بلنداهیا وئ ژ دهوروبهرا (1000) پینه فی باژیرکی دیروکه کا کهفتار و تژی رویدان ههیه کو دزقریت بو نه مبراتوریا ئاشوری، زانایین شینواران دیژن ئامیدیئ باژیرئ (نامات) ه یئ کو دبهلگه نامین ئاشوریا دا ل سهردهمی شه مس ئاددیئ پینجئ (810-823) بهری بونئ و نقیسینین ئاده دنیزارئ یئ سیئ (804-782) بهری بونئ و بهحسیئ (نامات) دنقیسینین چه رخی بابلی یئ نوئ دا هاتیه و پاشی رهوشا وئ هاتیه گوهرین و کهفتیه ژیر دهستههلانا دهوله تئ ئیسلامی، یاقوت الحموی ده رباره ی ئامیدیئ دیژریت ئه وئ ئافا کرئ دیژنئ (عماد الدین زهنگی) سالا (537) ی مشهختی بهلئ حه مدالله المستوفی القزوینی بوهندئ دچیت کو ئه وئ نامات نوئ کرئ دیژنئ (عمادالدوله الدیلمی) ئه وئ ل سالا (0338) ی مشهختی مری و وی ئامیدیئ بناقئ خو ئاف کره .

دیروک ناس (ابن الاسیر) چه ندین جاران ئافئ ئامیدیئ ئینایه ئه ف باژیره توشی نه ئارامیئ بویه ههتا کومیرین میرگه ها سیفدینا کوردی کره پایتهختی دهستههلانئ خو ل نژیکی سالا (740) مشهختی و لبن دهستههلانا وان ئه ف چهه پیش کهفت و بهردهوام ما پایتهختی میرگه ها بههدینا ههتا سالا (1842) زاینی دهمی ژلایئ (محهمه د انچه بهیرهقدار) فه هاتیه داگیر کرن پاشی سولتانئ ئوسمانی (محمودئ دوویئ) سیسته می ناوهندی یئ راسته و خو ل ویلایه تین ئوسمانی ل سهر سه پاند و ب ئیک جار دهست ب سهر میرگه هین کوردی دا گرت و ب ویلایه تا جوله میرگی پاشی ویلایه تا میسل فه هاته گریدان ل سهر دهمی بریتانیا سالا (1918) زاینی دهستههلانداره کئ بریتانی لسهر هاته سه پاندن و دگه ل پتکهاته یا دهوله تا ئیراقئ ئامیدیئ بو فهزایه ک سهر ب لیوا میسل فه و ئیکه مین فایمقام ل سالا 1924 زاینی لی هالته دامه زاندن، ئامیدیئ ب جونیا خو و چه م و بیستاین و چهئ خویئ گوزاری نافداره نه خاسم سیلاقئ و سنجئ کو بهردهوام کهسکاتی و ئافا کانیا لی ههیه و سروشته کئ جوان و سهرمه ست دیئ، و گه لیئ سیلاگئ ب چه ندین جورین فیقی نافداره وه کو: (هژیر - گویر- حولیک - وسیف) هه رچه نده بیاقئ ئه ردئ چانئ یئ کیمه لی چهه کئ قهله و خودان به رهه مه پتیریا دارو بارین ئامیدیئ ب ئافا کانیا ده پته ئافدان، ئه ف باژیره ب سازکارین مللی نافداره وه کو گوسکین ئاخئ و چه ندین کارین دی یین دهستی نه خاسمه گوندئ درگنی هنده ک تایبه مه ندی ب سازکارین ئاخئ هه نه دیژن ئه ف چهه قوتابخانه کا سهربخو و ئافابو ژبلی فان کاران ژئ خه لکئ فی ده فه رئ یانکو ئامیدیئ کارئ چاندن و خودانکرنا تهرش و کهوالی و کارین بازرگانیی دکه ن باژیر بخو ب بازاره کئ بازرگانئ ده پته نیاسین ل ده فه رئ.

تایبه تمه ندین بابه تی

باژیر: دهوک

چه: شاروچکه

زمان - شیوه زار: ک، باکوور

ولات: باشوورا کوردستانئ

بابه‌تی ژماره: 2881

ئاوکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013032812294982623>

ژبکه ژگوندیت ده فه را ریکان و ژ گوندیت که فه ل ده فه ری
ژلایئ ناڤی فه:

ل ده سپیکئ ناڤی گوندی (ئاڤکیر) بوو ئانکو(ئاڤا کانیا گوندی یا کویر بو) ئه م شپین بیژین ناڤی گوندی
یی ژ سروشتی ئاڤاگوندی هاتیه وه رگرتن، به لی هه روه کی ژیده ر دیژن ل سه رده می میر (محه
مه دئ کۆره) میری ره واندزی ل ده می سه ر ب میراتیا ئامیدی و میراتیا داسنیا و میراتیا با عه درئ
وهه تا میرگه ها بوتان دا گرتی رابو ب گوهرینا پیتا (ف) بو پیتا (و) ژبه رهندئ ئاڤکیر بو ئاوکی پاشی
ب ناڤی ئاوکی هاته نیاسین.

ژلایئ ئایینی فه:

ئاینئ وان ل ده سپیکئ زه ره ده شتی بوون ئانکو خودئ نیاس بون پشتی هینگی بیت بوینه فه له
(مه سیحی) و پشتی په یاما موسلمانه تیئ گه هشتیئ بیت بوینه (موسلمان)

ژلایئ شینواری:

شکه فتیت ب ناڤ و ده نک هه نه ل گوندی ئاوکی هه روه کی شینواریت وان دیده ئاینئ دده ن ژ
وان ژی وه کو شکه فتا بنیامی ل روژهه لا تا گوندی و شکه فتا خزینی ل روژئاڤا گوندی و شکه فه
کیرکئ ل زوریا گوندی و ئه ف شکه فه ئانکو ئه وا دیژنیئ) شکه فه کیرکئ) هاتیه گوتن کوچهی په
رستیا خودایی مه زن بو و دیژن (چل خانه) لی رادکرن ئانکو هه رکه سی ژ خه لکی گوندی شیا با دا
چیته ویری و بوماوی چل روژا دا خودئ په رنسیت و ده می خو هه می ب روژی و نفیژا فه د بوراند.

ژلایئ سروشتی فه:

پتیرا دارین گوندی ئاوکی یین سروشتی وه کو دارین به ری و ما زی و دینداره و که زان و گویشک و
که فوت و کورسک و (هرمیکت دیم) و هه لهه لوک وهه رفسن ئه فه وه ک دارین دیم، وین ئاڤی وه
کو چنار و بیهو به ناڤن، ویت چاندی ب ده ست وه کو زوریا دارین گویرا و دارین توییا و به و هتار و
سپیندار.

و نوکه ژی هه روه کی ئه م دینین ل سه رکافلکنا گوندی و کرنه ده را خه لکی گوندی ل سه رده
می رژیما به عس یا ژنا فچویی ئه ف داره هه ردشین و به رهه میت خو دده ن به لی ب مخابنی فه
خه لکی گوندی مفای ژ به رهه می فان داران وه رنا گریت ژ به رکو یابوو په ده فه ره کا بن بریوی و
جهی مه تر سیئ په ژ ئه گه ری بومبه بارانکرنا فروکیت تورکی ئه فین به رده وام ل سه ر گوندی.

ژبارا خه لکی گوندی ئاوکی:

یافه ره ئه م بزاین ژبارا خه لکی گوندی ل سه ر چ بوو ئه و ژی ب فی شیوه ی بوو :
ژبارا خه لکی گوندی ئاوکی وه کو هه رگونده کی کوردی ل سه ر خودانکرنا په زی و چاڤیا (گاره
ش)بوو هه روه سا ل سه ر چاندنی بو وه کو برنج و ماش و کونجی و گه نم ونوک و گارس و جهه و
نیسک، دیسان خودانکرنا میتیت هینگقینی و کرمی ئار میشی (حه ریر) و جاران دجونه بیچیری، هه

روه سا يا فه ره ته بيژين خه لكئ گوندي ئاوكي گرنكيه زور ب خودانكرنا په زئ مه ره زي ددا.

ژلايي بازرگانيي فه:

خه لكئ گوندي چونه بيچيري و كه قل (جه رم) يئ گپانه وه ري كيشي دفروتن وه كو كويژك و سه ئاؤك و روپشي و سفوره، هه روه سا هه روه كي مه گوتي گرنكيه كا زور دا ب خودانكرنا په زئ مه ره زي وب قئ چه ندي ته وي ل وان زنده دبو دفروتنه بازرگانا و ب بهاييت گران .

په يوه ندبا خه لكئ گوندي ئاوكي يا بازرگاني پتري دگه ل بازرگانيت جويوا بو) به هوډيا) به لي پشتي چوپنه فله ستيني ل سالا (1948) ل شوينا وان دفروتنه بازرگانيت توفيا هنده كا ژ خه لكئ گوندي بوخو دبره ده فه رين ناميدي و ميسل دفروتن.

كورتبه ك ده رباره ي نفس (ذرية) يا گوندي ئاوكي:

هه روه كي دژنده را دا هاتيه زانين ديژن ل سه ري چه رخي هه ژدي زابني ژنه گه ري نه خوشيا(تاعوني) ته وا ل نه وروپا ده سپيكي ژبه ر چه ند ته گه را سه ر ب گوندي دا هاتيه خاري ديژن نيژيكي (500) كه سا ژ خه لكئ گوندي دمرون وژ وان پينچ سه د كه سا (170 تا 180) زه لام بون و يين دي ژن و زاروك بون و هاتنه فه شارتن ل گورستا نا (ملي هجري) ل ئاوكا خراب،

وب ديده قانيا خودي ژي رازي (محه مه د عه لي توفى) ته وي چوپه به ردلوقانيا خودي د ساليين سيهاندا دگوت من ژبابي خو گوهلئ بويه كول نقيژا عه يشا (90 تا 100) ده ستيت شيرو مه تا لان من هژمارتبه ل مز گه فتا ئاوكي ته وبت ناماده دبون بو كرنا نقيژا عه يشا و هه مي وه كي به ري نو كه مه ئاما ژه پيداى مرن و چونه به ر دلوقانيا خودي مه زن.

وژنه گه ري نه خوشيا تاعوني بتني دوو بنه مال ژ گوندي مان ته وژي ده مي نه خوشي ب سه ر گوندي دا هاتي نه د ناماده بون و با پيري قان هه ردوو بنه ما لا ته وژي ته فه بون باپيري بنه مالا(عبدالرحمان)و باپيري بنه مالا (شه كر)

سه باره ت بنه مالا(عبدالرحمان)سي كورهه بوون دگوتني (ته حمه د و قه ره ني و ته مه ر) به لي قان هه رسي كورا چ نفس ليدف خو نه هيلان.

سه باره ت بنه مالا(شه كر) يا پيكهاتيه ژ دوو ئيجاخييت سه ره كي دگوتني باب ئافده ل و باب ذياب وه كي نوكه ديژني (بنه مالا ئافده ل و بنه مالا ذياب) و ته ف هه ردوو بنه ماله دگه ل دوو بنه مالاين (توفيا) يين كو ژ توركي يئ مشه ختويين و پاشان تاكنجيوينه ل گوندي ئاوكي وهژمارا خيژانين گوندي نوكه ئانكو ل سالا(2013) دبنه نيژيكي (40) خيژانا و ژمارا كه سان دبنه نيژيكي (200) كه سان.

ژلايي زانستي و له شكه ري و سياسي:

پتريا بنه مالا ئافده ل و ذياب كور و كچيت وان مامو ستا نه و ده رچو يين كوليزا و په يمانگه هانه و نوژدارن و ته ندازيارن و برين پيچن ژبلي هنده ك ژوان هه لگريت باوه رناميت دكتورايي و ما جستيري نه، وژلايي له شكه ري هنده ك ته فسه رين له شكه ري لپنه ييت ده رچو يين ته كادميي نه، وپتريا وان هه ر ژ كه قندا لايه نگرپت شوره شا ته يلولي و گولاني بوينه و هه روه سا ژ وان هه بوينه سالان ومه هان كه فتى نه دزيندازيت سياسي فه و هه مي چورپت نه خو شى و ته شكه نجه دانئ ديتينه.

ژلايي رووبه ري گوندي:

به يا فا گوندي ئا وكي يا نوي دكه فيتته سه ر رووباري ماركي و عه ردي ئاقي و ديم و كويقه چه ر دگه هيته سه دان دونه ميت عه ردي.

سنوریت گوندی ئاوکی :
-ژلایئ روژئاقفه گوندی(بانسرا و هوص و ریشمه .)
-ژلایئ روژه لاتئ فه گوندی (هیل)ه.
-ژلایئ باشوری فه گوندی (هوره و زیوکی و ئه رتش .)
-ژلایئ باکوری فه گوندی (پیر ئاقده ل و سپئ)

به رهه فکرنه قوتابی (وحید سعید حفظ الله)
ژنده ر مامئ من حه جی (شمس الدین حفظ الله سیدو)
سه رچاوه: تو ماریکی تایهت بو کوردیپدیا له لایهن (وحید سعید حفظ الله) سه بارهت به (گوندی ئاوکی)
له: 11:36:05 2013-3-28

تایه تمه ندیئین بابه تی

جھ: گوند
زمان - شیوه زار: ک. باکوور
ولات: باشوورا کوردستانی
کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 2882

ئایات

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621414>

گوندیکه سه ره به شاره دیی (کانی ماسئ)

تایه تمه ندیئین بابه تی

باژیر: دهوک
جھ: گوند
زمان - شیوه زار: ک. باکوور
ولات: باشوورا کوردستانی
کویک ریسپونس کۆد:

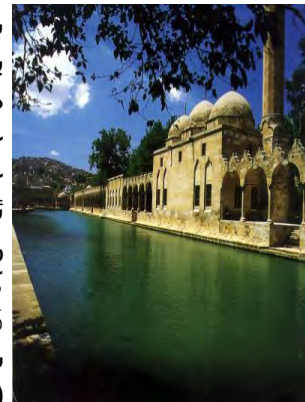

بابه تی ژماره: 2883

ئورفه

<http://www.kurdipedia.org/?q=201003092145053855>

بازیره که ل کوردستانا باکور دکه قیته نه نادولا باشورا روژهلالات ل تورکیا، پشتی ساللا 1984 نافئ (شانلء) سه ربلند پڙقه هاتیه نافکرن نوکه ل تورکیا دیژنئ (شانلی ئورفا)، 11 قهزا، 26 بازیرقانی، 1080 گوند لی هه نه، هه فته مین بازیرئ مه زنه ل تورکیا ژ لایئ جوغرافیئ قه، ب ناف و دهنگترین جهئ گه شت و گوزاری (گولا ب ماسی) به، خه لک باوه رداره ب هندئ کو ئیبراهیم پڙغه مبه ر ل فی جهی هاتیه هاؤیتن د ناف ئاگری دا لی ژئ رزگار بوویه، ملیونه ک و شهش سهد و پینجی و شهش خه لک لی دژیت، ژ کورد و تورک و عه ره با پڙک ده ئن.

3855

سه رچاوه: تۆمارئکی تاییه ت بو کوردیپدیا له لایهن (روژهات) سه باره ت به (ئورفه) له: 22:55:52 2010-12-3

تاییه تمه ندیئن بابه تی

جه: بازیر
ولآت: باکووری کوردستان
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 2884

ئومولره بیعهین

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621413>

گوندیکه سه ره به شماره دپی (زمار)

تاییه تمه ندیئن بابه تی

بازیر: موسل
جه: گوند
زمان - شیوه زار: ک. باکوور
ولآت: باشورا کوردستانئ
کویک ریسپۆنس کۆد:

بابه تی ژماره: 2885

ئینجکا سور - دیره بون

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621415>

گوندیکه سه ره به شماره دپی (رزگاری)

تاییه تمه ندیئن بابه تی

باژیر: دهۆک
جە: گوند
زمان - شیۆهزار: ک. باکوور
وڵات: باشوورا کوردستانی

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2886

ئەرتیس

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008181428254742>

ئەف گوندە دکهفیتە پارێزگەها دهوکی ل ئالیی باکووری روژ ههلات ل سه سهر سنوری کوردستانا باکور ههف توخویبه دگهل ههردوو گوندین (برویئ - وسیقی..)

گوندئ (ئەرتیس) ئیکه ژ گوندین سهرجاوین هوزا (دوسکیا) کوناقبانگهکی گهفناار وخوهدی رهسهناپهتی و دهولهمهنده ب چاندا مللی و تهرش و کهوالهکی ههری زوور وسیما و روخوهش وناندهر وب بهزم وشادی ونازایهتی یه وماندی نهاسن..کهیس ماقویل و پاگو سپههی ودهرفالانه ژ هه مپغان وخانهدانهکی ره.

(ئەرتیس) ب واتایا (ئەردئ ب تویسی) دهئی ناسکر، کوناقئ گیایهکی یه و ناخا گوندی ب فی ئاخئ خهملاندنه.

ههروهها ژی بوجونهکا دن ههیه کو ژ ناقي (ئە رجیش) هاتنه..واته(سهرباز) ههروهها دئالیی (دیروکی وکهفنااربا) خوه ده بی سنوره، و دیروکا وی فهدگهره سه سهر چاخئ (ئاسوریا)ن وهین پینر، روبهركئ فره و بهرین ب خوفه دگره ئالهکی وی چوله وئالیی دن دارستانهکی تار ی یه.

•سنورین گوندی:

دئالیی روژههلاتئ ده ژدهرائئ(رندیلا) بهرف باکور د(ههفشیکئ بوسی) را دبوره بهرف(تلی دودئ)و بهرف (گرویا بهرزه کولا وبهرمیشکئ) ههیانئ(لاتا بهرمیشکئ) دبه ههفسنور دگهل گوندئ (بیرئ)

•ژلاتا (بهرمیشکئ) بهرف باکور دچه وتا دگهه(بهرفئ بسیس) وهها دبه ههفسنور دگهل گوندئ (شپخ مهما)

•ژئالیی باکور ژ (بهرفئ بسیس)بهرف روژئاا دچه دکیریئ(ماکوکهی) را دهرباسی بو سرتا (شکیری) و(گرئ ب دار) و (کیریئ کيفتی) و سهرفئ(سویلکئ ب ریفاس) وهها دچه (هویرکی) وکودبه سهرف چیاپی (حسارئ) بهرف (دارکا بیریا) دچه وهها دبه ههفسنور دگهل گوندئ (برویئ).

•ل ئالیی روژ ئاا ژ سهرفئ (دارکا بیریا) بهرف باشور (دملی دههولئ)را دبوره(کیریئ سیقی) و تا دگهه(قوپئ کادینکا) بهرف باشور تاسهرفئ (درینی) و وهها بهرف باشورئ روژههلات دکیریئ درینی را دهرباس دبه بو سهرفئ (بهرفئ میرا) وسهرفئ (چیل وچهمی)و سهرفئ هرچکا ههیانئ قوپئ (مشایخی هرچکا) بهرف باکور بو سهرفئ کانی زهركئ ههیانئ قوپئ کانی زهركئ ودبوره بو هنداقئ زوما کیریئ (کانئ زهركئ)..وهها دبه ههفسنور دگهل گوندئ (تتم)

•ل ئالیی باشور ژقوپئ کانی زهركئ بهرف روژههلات د زوما کانی زهركئ را دبوره بو باسکئ دناقهرا (رندیلا وئیسف ههرین) وکورت (کولیلکیت زه) ههیانئ دهرائئ رندیلا دبه ههفسنور دگهل گوندئ (چی).

•ئەرتیس وکانی..

1-کانیا گوندی.. ژئدهرفئ ئااوی ژ ههردوو کانین (بیرا شپرا- وکانیا پالا) یه.ههردوو دسولین کری نه ههیانئ سهرفئ گوندی ل ئالیی روژ ئاا..دهاته ب کارئانین ژبوی (فهخوارنا مروقان و سهوالان و وههاژئ ژبوی کارین روزانه ئین دناقمالئ) ب قاسی 2)دونهمین ئەردی ل بهرشین دین و ژبوی چاندنی

دهات بکار نائین و وهها ژى هن گوږز وتوى ل بهر لیفا جوکى شین دبن.

2-کانیا پهزى..دکهفه روژئافا کانیا کوندى دئالیی نزاری ده،هاتیه بهرههفکرن ژ برکهکى کو ب بهرا دروست کرنه و ژمارهکا بوتل بهر دروست کرنه، ئافا وى ژبوی تهر وکهوالان دهات ب کارنائین،ب قاسى(2...-3) سهړین پهزى و(200-300) گارهش و دهوار دهاتن ئافدان ب فى کانىی ئانکو یا تابهت بوو ب ئاژهلان فه.

3-کانیا هیزلی..دکهفه روژ ئافا کانیا بهزى جیوارهکى زوزانىی یه، وگوندیا مفا ژى دیتنه دهما هافینا دجونه زومى وناقبانگى وى ل دهقهړى ههیه ژ بهرکو پر ساره.

4-کانیا دهشتا مالا..دکهفه باکورى کانیا هیزلی ب قاسى (9) دونهمین ئهردى ل بهردهپنه ئافدان کو ههمى جورین فیقىی هافینى لى دهى جاندن مینا باجان وخیارو پیغاز و رتاخ و باجان رهشکو...هتد)ل گور گوتتا وهن ئاسو و شینوارین کهفن وهها دان ئهمرین فى گوندى دپیژن ئهرمنا ئهف ئافه قیر کرنه، وشینوارى ئاشهکى کهفن ل بنى زهفین دهشتا مالا خویانه کو دکهفه پشستا بهرى گر.

5-کانیا هرچکا..دکهفه باشورى گوندى دهات بکارنائین ژبوی ئافدان تهرش وکهوالى،هن جار ئهف کانیه دانهف جى یا ژبوی ئافدان بهزى خو.

6-کانیا کانى زرکى..دکهفه باشورى کانیا هرچکا گوندیا ژ بهر دوریا وى چ مفا ژى نهوهرگرتنه،دپسان دانهف گونى جى ژبوی ئافدان کهوالین خوه.

7-کانیا تاته رهشا..دکهفه باکورى گوندى، ل نافهندا جیایى حسارى،ئافهکى پر خوهش و ب رهوشه و تامهکى پر خوهش ژى دوهشى لى هنهکى کیمه، هن جار ژبوی سهوالا وپالا دهات بکارنائین.

8-کانى کیسهلکى..دکهفه باکورى روژ ئافا گوندى وئافاوى هنهکى کیم بو لى ژبوی بکارنائینا چایى پر خوهش بوو و ل فى داویا سالین ههشتیان سولین کرنه تاخهکى گوندى کو ژیره دگو(ملئ)..لى وارگههى پهرندانه مینا کهو کرکاک قه...هتد.

9-کانیا جیل وجهما..دکهفه روژ ئافا کانیا هرچکا ئافاوى پر کیمه ول پهسارهکى رژد دهردکهفت ودور بو ژمفا دیتنا گوندى،لى وارگههى کهوان تى زانین.

جه وارین ئافدار:-

دپرائهتریس(تربهسیسکى)..دپرهکى کهفنار ول سهرگرهکى هاتیه دروست کرن و ل گور شینوارین وى ب قاسى (500)مهتران هاتیه ئافاکرن و دکهفه ئالیی روژهلاتا گوندى نوى.

گورستانا(ناف رهزکا)

گورستانا(ملئ زیارهتا.)

گورستانا(تربه سیسکى.)

گورستانا(گهویا کهنیشکى.)

گورستانا(بن تنگهدهرى.)

دولا رهزا..نهالهکى پرى رهز بویه و میو وتریهکى ههژى لى ههبویه هن جار ویشى تریى وى گههایه (1.5)کم،ونافدارترین جورین تری (زهرك،رهش میو،سهودالى،سلیمانى...هتد)لى ههنه.

دولا هرچکا..دکهفه باشورى گوندى ودبه جهند دولهکین بجوک وکانیا هرچکا دکهفه نافهنداوى،پرى رهسه وههلسه وکیفارک وکهنگره.

دولا کانى زهرکى..دکهفه باشورى دولا رهزا پره ژ رهسى وکیفارکا.

دولا ئیسف ههرین..دکهفه روژهلاتا کانى زهرکى کو ههردوو دبنه ئیک دولا درېژ روبهرکى زهفین بهرفره لى ههنه و هن جار گوندیان کولک لى چیکرنه وبهز مهزى خوه ل ور خودانکرنه.

دوولا خارکینى..دکهفه روژهلاتا گوندى ل کپلهکا گوندى بیرى، دارستانهکا ب چره و تارى یه، وهن جار زفستانا گوندى خانى وکول لى چیکرنه ژبوی خودانکرنا بهزى خوه ل وهرزى زفستانى.

دولا بیرا سوتى..دکهفه روژئافا خارکینى وژمارهکا زهفان لى ههنه و هن رهز و کافل لى ههنه،ل فر ژى زفستانا بهز لى خوه دى دکرن.

دولا نیکوپر..دکوفه روژ ئافا بیرا سوتى و ژمارهکا زهفیان لى ههنه و سهړى وى پره ژ رهسى و کیفارکا.

سهړى دولا نیکوپر.. دپیژنى تهنگا سیارت ودبهردا دئالیی گوندى دا دپیژنى سهړکیشکا ئهفهزى پرن ژ رهسى.

دولا بهرى زین.. کیفرهکى پر مهزنه ومینا (زینى) خویابه.. ژمارهکا پر ززهفین گوندیان لى ههنه و دکهفه باکورى گوندى،بهرف باکور دجه ههپانى چیایى حسارى،مفا بهخشه..

چيايي حسارت..جياپه کي بلنده و هيسانه مفا داره.. وپره ژ گولو گولزار وگياپين مينا (کياپه ند، جاتر، هنگه دان، رښاس، خهله ندور، تويسي، که رکول، تولکا که لي، لويش، سترک.. هتد) هپلا سهري.. پيک دهيت ژ سويلکي ب رښاس-هوپرکي-دارکابيري يا.. هپلا نافه ندي.. کوپرکي تانه ره شا، کوپرکي سه عید، کوپرکي نه عمان، ملي دهلوي.

هپلا ژبر.. بهري زين، زباري، دولکين ته رازنا، زه فيلکي.
 • دولا هيزلي.. دگه فه روزنا فاگوندي وروزان کويستانا گوندي په، ونهاله کي پر بهرفره هه و ل ملي باکور(کانيا کري) کانپه کي پر رند وسپه هي لي دهر دکه فه وناقه کا سپي په وب قاسي جو وا ناشه کي په لي ژيي وي پر کورته وزوو هسک دبه.. ل ملي باشورکانيا هيزلي په و ژ بوي خارن و فقه خوارني دهات بکارتانين، نافه کي شرين و تهزي ژي دهر دکه فه و جهي چقيانا خورت و قيزين گوندي په.
 • دولا بهري ميرا.. بهره کي مينا سه يوانانه و نهاني په.. دکه فه باشوري هيزلي په شي باکوري في دولي ديژني دريني دوله کي پر بهرفره هه و رندو به دوه ل بهارا وپري ره سه وکيفارکن. وکه فين به فری هه ياني هافيني لي دمينه وديمه نه کي فانتازيک دبه خسه.
 • سروشتي گوندي:-

سروشتي نهر تيس گوندي دابهش دکه ت ل سهر دوو ته وهر ا.. ل ناليي روژه هلات تايزيکي گوندي دبه سروشته کي دارستاني په، دارستانه کا پيکهاتي هه مي جورين داروباري وه کي (داربهري ومازي وديندار وکه فوت وکنيز کهزان وپيمک وکيز وگوهيشک وکرسک وگرک وهه فرست وته فري و سماق و باهيغ و حاج باهيغ و هزيرو ديکانه وگشت ته راشو دار وباره) ل ناليي روزنا فاهه ياني سنوري سروشته کي زوزانيه و هرجي گل وگياپي ل کويستانه کي هه به ل فر هه په مينا(ره سه و که رکول وگه فره با وچه فر وکارياکه لي وسيرک وکه نگر وسترک و خهله ندور وريفاک وکيفارک وهنگه دان وتيسي وگياپه ند وکه ري وهن جورين دن) لي ناژ ته في پتر (تيسي وکه نگر) ان بنا فبانگه، سيمايي گوندي پره ژديمه يين ره ننگين وگول وکوليلک و ته ف جورين ته ير و ته والان وگهش و بياپه کي فينک وکه في وکاني ودول ونهالين هه مه جور هه روسا وارگه ها که وانه وپره ژناوازين به رندا.
 وهر زين سالي:-

زفستان.. زفستانه کا دژوار وب به فرو باکوزيرک وبارانه.. وهن جار(2-3) مه ترين به فری لي دباره.. وريوتي ته ف ناسلي دين و دبه دهر يايه کا سپي ژ به فری گوندي دفي وهر زي ده بي کار دمين و ته ني کارو کريارا وانا شه فييرک وپاري وچيروک وستران و به زم وشادي نه نوه هاژي خودانکرنا ته رش و سه والان، و هن جار زباره و جفات و جفين چيدبن ژبوي خرغه کرنا نالفي ناژه لان وژ سهري دول ونهالان (ره سي جولي وگياي) ب (گارتان) ژ ناژه لان ره ددهينه ناف گوندي.. و زبارين گونديان پر بالکيشن ژ بهر کو ياري وپيشبرکي وپه هله فانه تي تيره خويا دکه، و فيز و خورت زي بيشوازي پالان دکه ب خوارن و فقه خوارين گهرم وژي هاتي. ب ته ف کاران فيز و خورت ب هه فرا کار دکه ن و مينا هه فن دهيز و بزافي ده وهن جار به فر ل سه ريانا ب (به فريکا) ن فالادکه ن وگولومژکاني ل سه ريانان دکه ن.

بهارت.. سروشته ک ره ننگينه.. و دهر يايه ک شينه.. فيز و خورت ته ف به ننگينه.. ب جفات و جفينه.. وپانجارچينه.. ناف وهه وا هنگفينه.. ب گولزار ا پر زه ننگينه.. جياوزنار پر کويقي نه.. ب دارو دار بهرينه.. هه رده ر شينه.. خم ره فينه.. ديروک و وار پر ديرينه.. که زه بادلان دشه وتينه.. ديمه نه کي پر نه فينه.. هه رده ر کاني و نافين سپي نه.. و هه لس و به فرو که في نه.. پري فيقي و تري و ره زفاني نه.. و ب گول وگولزار ونه سرين.. پر ناواز و شقان وپرينه.. خورت وگونج پر سپه هي نه.

هافين.. هافيناوي پر هوبنه و ناف و سه فايه کي ل باره و گوندي به رف زوما(هيزلي) دجن وکه پرين دارو جولي چيدکه ن و دمانه فه هه ياني چريا تيکي دفي وهر زي دا گوندي ب دده واران کارواني دکرن و مژويل دبون بو جه ماندا قويتی زفستاني و ل سهر بارو دوخي نابوري هن چارکاروان دکرن بو(واني)، نورمي، سنورين سوري، مويسلني(ديسان دفي وهر زي دا گونديان (گه نم وجهه ونيسک ونوک وماش د دورين وگيره دکرن ب ده واران.

پايز.. پايزاوت نورماله وگوندي مژويلي کارو بارتي زفستاني دبون مينا(برينا) چولي، وگونيا، وکيفارا، ومزه يين تري، وکه زاندين، گوبز دوه شاندين، دارين سوتني خرغه دکرن، ومال دنانين گوندي.)

پيکهاتا چفاکي ل گوندي:-

ل گور داخويانين دان عه مرين گوندي کو ژباب کالکين خوه بهيستنه وهه ژمه ر گوتنه.. گوندي که فن ل

بنارا چپایی (حساری) بویه ل ئیزیک (کانیا دهشتامالا) کونها ب (ئەرتیسکاخراب) نافداره وژماره کا شینوار وکافله خانیاں خویانه..فی گوندی سی مالباتین مەزن لی هەبون..لی دەمهکی (دوو) مالباتان ژور بارکرنه بو دەر دورین دھوکئ وبنارا چپایی مەتیناکونها ل فان گوندان رودنن (کوفلی، هەمزا، غلبیش، ملههمانئ، زئوکا محەمد مستەفای، ئەردا، ملههمانئ، باب گویا، کەلا شخو، وەرملئ، ئەرزئ، بانکئ، بابیرئ،...هتد) کو ب دوسکی ژیری ب نافبانگن، وەهاژی مالا کو مانه لقر چونه گوندئ نوکه (کو ئەرتیسا نوئ ژیره دین..دگەل بورینادەمی فی مالی پر وەرارکرنه وەردوو مالین دن کو کوجەربون وەها ئیک جار وەراره کی مەزن کرنه وناها ب قاسی هوزەکی نه وپترژ (22) گونان پیک دەینن و بەلافه بونه ل سەرهن هوزین دن مینا بەرواریا ورنکانیا وەهەیانئ تەلەعفر و بنیا چئلو وگەفەرئ بەلافه بونه، ئەرتیسا نھا دبه (8) بنەمال ودان عەمرین مە دکەنه (3) ئوجاخ سەرەرایئ وئ یهکی کو هندک نه گەهانده هەف وەها ددن خویان..

1- مالا محئ (شئخی).. (23) سەرە خیزان و (131) کەسن.

2- مالا قاسئ. (16) سەرە خیزان (85) کەسن.

ئەف هەردوو بنەماله ژیره دیزن (ئویجاخا شئخی).
سەرجه می فی سەرە خیزانئ (39) وژ (216) کەسن پیک دەئ.
دارا بنەمالا (شئخی)

3- مالا قتاس. (22) سەرە خیزان (115) کەسن.

4- مالا کەکی. (16) سەرە خیزان (31) کەسن.

5- مالا شەلال. (17) سەرە خیزان (94) کەسن.

ژفان سی بنە مالان ره دیزن (ئویجاخا مرتوی).

سەرجه می فی مالباتئ (45) وینکەتە ژ (2409) کەسان.

6- مالا عبدالرحمان (بەفریکی). (31) سەرە خیزان (179) کەسن.

7- مالا هەدرەش. (15) سەرە خیزان (97) کەسن.

8- مالا هەسن. (21) سەرە خیزان (97) کەسن.

ئەف سی بنە ماله ژیره دیزن (ئویجاخا عەبی).

سەرجه می خیزانین فی مالباتئ (3739) کەسن.

هەروەها سەرجه می تەفایا سەرە خیزانین گوندی (151) ن وژ (829) کەسان بیکەتینە.

سەرچاوه: پەیهەرئ ئەرتیس - مالپەری ئامیدی

تایه تەمەندیین بابەتی

جە: گوند

ولات: باشوورا کوردستانئ

کویک ریسپونس کۆد:

بابەتی ژماره: 2887

ئەسپیری

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621412>

گوندیکە سەر به شارەدی (بیبو)

تایه تەمەندیین بابەتی

بازئیر: دھۆک

جھ: گوند
زمان - شیوہ زار: ک. باکوور
ولآت: باشوورا کوردستانی
کویک ریسپونس کؤد:

بابہتی ژمارہ: 2888

باتیفا - باتوفہ

<http://www.kurdipedia.org/?q=20081209104745584>

سہنتہری وئ باژیرکی باتیفا یه، دکہفیتہ باکووری سہنتہری قہزایی ئه و دگہل ناحیا دہرکاری ئیک ناحیہ بون لی ل ساللا 1924 ناحیہکا نوی ہاتہ دانان بناقی ناحیا (گولی) وسہنتہری وئ ل گوندی (دیمکا) بو پاش بو گوندی بہہنونه ہاتہ فہگوہاستن پاش ل باژیرکی باتیفا بنہجہ بو، باتیفا دکہفیتہ سہر ریکا سہرہکی یا کو دہفہرا بہرواری بالا ب زاخو فہ گریددہت ورامانا وئ ب زمانی کوردی ئانکو دہفہرا دہشتا کویر یا کو ل زفستانا باروفین بہفرا لی دہین.

ئہردی ناحیی بو دوو دہفہرا دہیتہ پارچہکرن یاتیکئی دہفہرا دہشتی ئہوژی دریزہ پیدانا دہشتا سندی یه ہتا روباری خابور، دہفہرا دووی یا چیایی یه یا ب دول ونہال وگر وچوین بلند و ئاستہنگہ گہلک روبار وشیفکین ئاقی وکانی لی ہنہ ومفا بو چاندنی ژئ دہیتہ وەرگرتن.

ژیانا خہلکی ناحیی ل سہر چاندنا بہرہمئی زفستانی یه وہکو گہنم وجہہ ونیسک ونوک... ہتد ودہشت وچوین پاش یین چاندنی دہیتہ ب کارئینان زیدہباری چاندنا دہرامہتی ہافینی وہکو برنج ویاجان وکہسکاتی، ل قان سالین دوماہیی خہلکی دہفہری دہست ب چاندنا دارین فیقی کریہ مینا سیف و خوخ وهورمیک وہنار ومشمش، ہرہوسا نہالین وئ ب چاندنا دار سپیندارا یا بناق ودہنگہ زیدہباری چاندنا گویز وفستہق، بو ئافدانی مفا ژ روبارین زریزہ وسیرکوتکی وخابوری دہیتہ وەرگرتن، ہرہوسا خہلکی دہفہری تہرش وکہوالی بخوداندکہت ژہر ہہبونا کوز وچہروانین بہر فرہہ ل دہفہریں چیا کو سہقایہکی خوش وناقہکا بوش لی ہہیہ، ژچیارین وئ (نزدور - روپسی - کەشان - سہرکی شوینی - بہہنونه - شابانی).

ژ روبارین وئ روباری زریزہ - سیرکوتک - خابور.

ل ناحیی گہلک شوینوارین میژویی ہنہ و (15) جہ ژلایی ریفہبہریا شوینوارین دہوکی ہاتینہ تومارکرن ژوانا (کہلہا شابانی یا بناق ودہنگ، کہلہا کەشان، کہلہا بیجوانی، پرا نزدوری ل سہر روباری خابوری کو دبیت ل سہر دہمئی میرنشینا بادینان ہاتیتہ دانان، شوینوارین کریت وریگوف).

روبہری ناحیی (208) کم2 و(73) گوندا بخوفہ دگریت وتہف گوند ہاتبونہ خرابکرن پیش وپاشی ئہنغالا بتنی سہنتہری ناحیی وکومہلگہہا ریگوف تئ نہبیت، لی پشتی دامہزراندنا حکومہتا ہریمہ کوردستانی دہستی ئافہدانکرنی گہہشتہ وئ دہفہری وژیان فہگہراندہ پتیرا گوندین ناحیی.

تایبہتمہندیین بابہتی

جھ: شارہدی
ولآت: باشوورا کوردستانی
کویک ریسپونس کؤد:

بابه تی ژماره: 2889

باشقه لا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011052521481760061>

تایبه تمه ندیپن بابه تی

باژیر: وان

جه: شاروچکه

زمان - شیوه زار: ک. باکوور

ولات: باکووری کوردستان

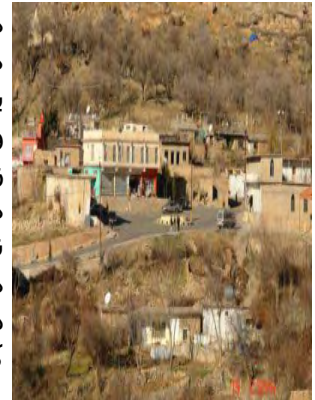
کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 2890

بامهرنی

<http://www.kurdipedia.org/?q=20081218012640829>

دکه فته بناری چیاپی مه تینا و فروکه خانا بامهرنی یا بهرنیاس نژیکی وپه دیسان دکوفته نژیکی گوندی ئه ره دنا یی گوزاری، لقی دیماهیئی پینشکه فتنه کا مه زن یا ئافه دانیی بخوفه دیتی، ناحیا بامهرنی جهی هوزانقان و سوفی شیخا بویه سوفیاتی قوتابخانه کا ئاپنی بو و گه له ک زانایین ئاپنی و زمانی و شاره زایا توره ئه ده بی قه سنا ویدکر ئه ف ناحیه ژ نوی هاتیه دامه زانندن ب فهرمانا کارگیری یا ژماره (1197) ل 2000/02/19 ب داخازیا نژیچیرقان ئه حمه د پارزگاری دهوکی یی وی ده می، وژ پیندقین گرنگ یین ده قهری یه بو بهرره هبونا ئافه دانیی چه ندین فهرمانگه هین حکومه تی لی هاتنه دانان ئه قه ژی هاریکارن بو بشبونا باری ئابوری و پهیدا کرنا ده لیقین کاری.

تایبه تمه ندیپن بابه تی

جه: شماره دی

ولات: باشوورا کوردستانی

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 2891

بانسرا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008031642304642>

وهكى ژبىك ژگوندىن ئافىيه و ژهورا رىكانه و دكه فته باكورى روزئافا هوزار بىكان فه وگوندىن دهر دورىن وى (هپل - هوئ - پيرئافده لايه) و گونده كى بهردايه دوى دهمى دا ژ (20) سهروك خيزانان پىك هاتبوو. زلايى ژبارى فه:

ژياراوان لسهر چاندنا دهرامه تى ئافى و دىمى بوو وهكى چاندنا (برنجى و گهنموكا و ماشا و كونجيا و كهسكاتى) چاندنا دىمى ژى وهكى (رهزاو سمقائ و باهيغا) ئيعتيمادا خو دابو سهر خوو ههروه سا مژولى بخودانكرنا تهرش و كهوالى بوون مينا (پهزى وچيلا و ميشين هنگفينى) وروژانه كارى وان نهوبو كو بشين ژين و ژيارا خو بريغه بيهن.

ژشينواريى گوندى:
كهلهكا مهزن و كهفن لى هه بو ل هندافى گوندى كو بيرا باب و بايپرين وان ژى ههر نهف كهله هبوو لى نه دزاني كا كى لى دزيان.
كانى و روببار:

ئافا خو ژ روببارى مارك كو دهر گوندى را دهات و سهروكانيا وى ژ گوندى شيفه رهزا دهات و ههروه سا كانى ژى ل گوندى هه بوون وژنده رين سهره كى بوون بو چاندنا دهرامه تى خو لهر دكر و چ جاره كى ژ ئافى دىي بههر نه دبون.
جهين گه شتو گوزارى:

ههلهت ههر گونده كى ئافى بيتن هه ره بوسته كا توو لى دداني جهى دلرجه تى و كهيف خوشيا مروفى په و ههر ژبنافا گوندى تا سهركى گوندى ب گيزو دار چنارو سپينداران هاتبوو خه ملاندن.
زلايى زانستى فه:

ل ده فه را رىكان و زلايى رىكانا ئافى فه بتنى قوتابخانه ل گوندى هوره هه بو لهوما زاروكين وان بهره ف هوره دچوون بوماوى چهند ساله كين كيم ژبو خاندنى پاشى قوتابخانه ل گوندى وان هاته فه كرن و خاندن بسانا هيتير لى هات ماموستايين وان ژى (حسن بلبل بهنستانى و برايى وى سليم) وانه ددانه قوتايبيان.

رولى وان دشوره شا كوردى دا:
ههر ژده ستيپىكا شوره شا شىخين بارزان دا دهمى دهنگى وان گه هه شتبه هه مى كوژين كوردستانى دا و تا شوره شا نه يلولا پيشكه فتن خواز ب سهروكاتيا سهركردى مهزن (مهلا مستفا بارزاني) گه نجين فى گوندى ژى ههسته كا نه ته وهى لجهم په دابوو چهند گه نجه كا چه كى شه ره فى هه لگرت و دهست ب خه باتا چه كدارى و سياسى كر.

ل سالا 1978 ل دويف بريارا حكومه تا دكتاتورا عيراقى يا وى دهمى نهف گونده ژى وهكى هه مى گوندين رىكانيا هاته سووتن و چولكرن و ل كومه لگه ها سيريى هاتنه ئاكنجى كرن. پاشى دهرده و اميا شوه رشا گولانى دا ل سالا 1981 چهند ماله كين گوندى په يوه ندى ب شوره شى كرو بو نه پيشمه رگه مينا (عبدالسلام تيتان و مهلا موسا و حجى حسن و چهندين دى) ل گوندى خو شادبونه فه و هاته ئافا كرن ههروه كى بهرى كارين خو كرنه فه هه تا كو نه نفالا 1988 ئ وهكى هه مى خه لكى دى گوندى لى وان هاته چولكرن و بهره ف توركيا چوون و پاشى ل ئيرانى ئاكنجى بوون.
پشتى سه ره لدانى:

دهمى سه ره لدانا بهارا 1991 ئ ده ستيپىكرى وان (پ.م) ژى دگه ل هه مى پيشمه رگين دى به شدارى د نازادكرنا كوردستانى دا كرو پشتى فى چهندى مالين خو ژى فه گه راندنه فه و ل كومه لگه ها سيريى ئاكنجى بوون.

نوكه گوندى بانسرا نيزيكى (60) سهروك خيزانان و ژين و ژيارا وان ژى پتريا وان فه رمانبه رو (پ.م) و ماموستا و برين پيچن و بهيغيا موچين حكومه تى فه نه و مژوبلى خو بخودانكرنى نه.
سه رچاوه: سامى رىكانى - ماله پرى ئاميدى

تاييه تمه ندين بابته تى

باژير: دهوك

جه: گوند

ولات: باشوورا كوردستانى

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2892

بیباقا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621472>

گونديکه سه‌ربه شماره‌دیی (سه‌رسنگ)

تاییه‌تمه‌ندیین بابته

باژیر: دهۆک

چه: گوند

زمان - شیوه‌زار: ک. باکوور

ولات: باشوورا کوردستانی

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2893

بیدوهی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008181400544741>

ئه‌ف گونده د كه‌فیتته ده‌قهره به‌رواری بالا ل سه‌ر توخییی تورکیا فی گوندی ژكه‌فن دا چه‌ند ئیجاخ لی هه‌بوون، هه‌لبه‌ت ئه‌و ژى هه‌ر ئیك دیژیت ئه‌م ژچه‌کی هاتینه چ ل کوردستانا باکور، یان یا بوشور، ئه‌و ئیجاخین کیم هه‌روه‌کی مه‌ نیاسین ئه‌فه‌ن:

(بیه‌کروکی، سالما، ژارکا، بره‌هیمی، هژکوژی، خم دارا) مه‌ ژ پیریت خو گوه‌ لی بویه، د چه‌رخنی شازدی زاینی دا بنه‌ماله‌ک دیژنی مالا ده‌لی ژ کوردستانا تورکیا مشه‌خت بوینه و هاتینه ل گوندی بیدوهی ئاکنجی بوینه. ل وی سه‌رده‌می ئاریشه‌ک د نا‌قهره‌ فی بنه‌مالی و مروفت وان دا ل گوندی ئه‌لکی رویدا بوو ناف عه‌شیرا مام خورا و ببو ئه‌گه‌را مشه‌ختیا مروقه‌کی د گوتنی ده‌ل و برازا به‌ک دگه‌ل خو ئینابوو، و ژيانا خو ل گوندی نا‌قیری بره‌ سه‌ر، ب دریزاهیا وه‌خته‌کی دگه‌هیتته نیزیکی پینچ چه‌رخان، فی گوندی به‌ره‌ف زیده‌هیی کر، ژمارا مروفتان دا، و د هاته‌ هژمارتن گوندی ئیکی ل ده‌قهره به‌رواری بالا.

ریژا سه‌روک خیزانا ئه‌فروکه ژ هزار که‌سا دبوریت، د به‌ربه‌لاقن ل پاریزگه‌ها ده‌وکی، و گوندین ده‌وروبه‌را، و ل قه‌زاین زاخو و ئامیدی. بژلی ئیجاخت که‌فن، نوکه ئه‌و ئیجاخت ب دوپف بنه‌مالا ده‌لی که‌فتین ئه‌فه‌نه:

(مالا ره‌شی، مالا سام، مالا هه‌سن، مالا ئالی، مالا به‌هدین، مالا حویسی، مالا وه‌یسی، مالا پیرا) که‌فخویی گوندی ژ که‌فن دا ژ مالا وه‌یسی رادبوو.

نیچاخهک پشتنی چند سالهکا ژ بنه مالا دهلی هاتنه گوندی مایی و ناکنجی بوون، دیژنی مالیت مهلا، و نوکه خه لکی گوندی هه میا فه دگریت، ته نه مالا ئاش نه بیت، دیژن نه و ژ که فن دا ژناق عه شیرا سلایقانه یا هاتینه مایی، نه ف مشه ختی ل سه رده می ئوسمانیا رویدایه ژ بهر سی ئه گه را:

1- هه ژاریا کوژهک ل وی سه رده می

2- زورداریا دوژمنیت ئوسمانی

3- نه خوینده واری و پاشقه مان و ترسا به رده ام

و نه فه کاودانین ژانا هه می ملله تی کوردن، هه ر جهی لی بن ب درېژاها دیروکی.

ژ بهر نه گه ریت ل سه ری هاتینه دیار کرن، خه لکهک نه چاربون ب ریکیت له شکه ری و ب چه کی به ره قانیی ژ هه بونا خو بکه ن دژی دوژمن و داگیرکه را، هه ر جهی ژئ بھین.

گوندی (بیدوهی) توخیبی یه دگه ل تورکیا دکه فیته بن چیایی شارانیی ئانکو توخیبی نوی، چیایی کروپه دکه فیته باشورئ گوندی، و شیکری دکه فیته باشورئ گوندی، و شیکری دکه فیته روژهلای:

روپارهک د گوندی دا دهیت، ژیده ری وی ژ گوندین (بناقئ، هه دینه، ئوره) دهیت، گه لهک کانیک ل گوندی هه نه.

گوند یی ل جهه کی که قرین و چیایی، چند پارچه زه فیت کیم لی هه نه، گه لهک دکیمن به رامبه ر رېژا خو جهیت گوندی، نه ف چه نده ژ که فن دا بویه نه گه را:

1- مشه ختیونا خه لکه کی ل سالیٹ سیهان و چلان، ژ چه رخی بیستی

به ره ف دهوکی، بو ژبانی.

2- به رفره په ز و ئاژهل ل گوندی دهاته خودان کرن، چونکی چه روان و چیا د به رفره بوون و ژبانی د خازته فی چه ندی.

3- بازرگانیا توخیبی، دگه ل کوردستانا باکور، فی چه ندی کارتیکنه کا باش کره سه ر ژبانا خه لکی (بیدوهی) و رېژه کا باش ژئ دهوله مه ند بون، نه خاسمه ل سالیٹ شېستا ژ چه رخی بیستی.

دوژمنی به عسی گوند و ده فهرین توخیبی ل سالا 1976 وېران کرن و سووتن.

خه لکی گوندی بیدوهی دیروکه کا پر شانازی یا هه ی د باری له شکه ری دا، و ب درېژاها هه بونا گوندی شیاینه به ره قانیی ژ خو بکه ن دژی نه حه زا و دوژمنان.

دیروکفانیت ده فهری، دیژن وهیسیی بیدوهی هه تا پشتا جوله میرگی ستانديه، و باجه ژئ وهرگریه، بو دویر خستنا دوژمننا ژ گوندی و ده فه را بهرواری بالا.

وهختی پاشایین نامیدیی باجه ژئ خاستی، وهیسی گوتی پاشا ناف یی ته په، به لی باجه بومه په، چونکی ره نج و خوها نه نیا مه په، پاشا ل سه ر داخوای رازی بوون.

وهختی میری بهرواری د هاته هه لېژاردن، نه گه ر بیدوهی د ناماده نه بان، میراتیی هه بونه کا یاسایی و شه رعی نه دبو ل ده فهری، نه خاسمه ل سه ر ده می مالا عه بدولقادی و پیرموس.

د چه رخی بیستی دا، هیزین تیاریا هه ول داینه زورداریی ل ده فه را بهرواری بکه ن، ههروه سان تورکا، خه لکی بهرواری و ب تایهت گوندی بیدوهی به ره قانیی ژ ده فهری کره ب سه رکه فتیانه، و هه می هېرش بیک شکاندینه بیک پشتی بیکئ، نه فه راستیه که ناهیته ژبیرکرن، ژ بهر نه گه رین مه به حس ژئ کری، ناف و ده نگین بیدوهیا به ره بلاق بوون ب عه شیره تی و میرانی ل

هه می دهفهرین بههدینان و هه کاریا. د بواری نیشتمان پهروهردی دا، خه لکی گوندی چ جارەکی کیم تهرخه می نه رکیه، وپیشمه رگایه تی و خزمهتا ملله تی کورد کریه، پشتی شوره شا 14 تیرمه هی ساللا 1958 زاینی ل عیراقی رویدای. بیدوهی گوندی ئیکی بوو باره گایی خه بات لی هاتیه فه کرن ل هه می دهفهری، و کورین گوندی بوینه پیشمه رگه د ریکخراوین پارتی دا کار کریه، و ب دریزاهیا شوره شا ملله تی کورد، ههتا نه فرۆکه. بو نمونه، ئەفان پیشمه رگا دهسته کی بالا هه بوویه د شوره شا ئیلونا مهزن دا، هه ل ساللا 1961، و بهرگری ژ وهلاتی کریه دژی دوژمنان، و دوژمنین دهسته لات وهرگرتی، ئیک پشتی ئیکی، ههتا روخانا رژێما به عس و ب دههان شه هید و قوربانان بو کوردستانی داینه. چل کهس ژ خه لکی گوندی وهکو پیشمه رگه پشکداری د شوره شا ئیلونا مهزن دا کریه. رژێما به عس ل ساللا 1976، گوندی بیدوهی وێران کر، ل ساللا 1992 ریکخراوا کاریتاس هنده ک خانین بی سهر و بهر ئافاکرن وهکی هه می دهفهری، لی هیرشین تورکیا و توپخانا وان گوندی نه چاره کرن ل ساللا 1993 گوندی چول بکه ن فه، پشتی زهره ریت گیانی و درافی ب خه لکی گوندی کهفتین، حکومهتا کوردستانی ل ساللا 2002 چه ند گونده ک ئافه دان کرن، ئیک ژوان بیدوهی بوو، کو 200 خانن بو ئافا کرن، و ریکا گوندی و پروژئ ئافی دروست کرن. به لی ژ نه گه را کاودانین ئالوز و توخیبی، و نه بونا ژنده رین ژیانن گوند هیشتا نه ئافابویه فه. هیقی و ئومید نه ون، گوندی بیدوهی و هه می نه و گوندین کوردستانی ئافه دان بینه فه، و دوماهیا ده رده سه ریان و نه خوشیان بیت، بو هه ژاریت ملله تی مه، نه ف گوندی دیرین کو ته مه نی وی پتره ژ هه شت چه رخا بزفرینه فه گونده کی ئافه دان وه ک جارن. سه رچاوه: عاسم مایی - مالپه ری ئامیدی

بابه تی ژماره: 2894

به ر ئاشی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008031645154643>

ټيکه ژگوندين دهفرا بهرواري ژبړي يا و سهر ب ناحيا چه مانکي و قهزا ناميدي قهيه، ب ديراتيا 26 کم ژ سهنترئ ناحيئ ل لايئ روژ ئافا يئ قه ل لايئ روژ ئافاى هافينگهها سپاره تيکا په، ژلايئ روژه لاتي قه سپيار و سپيندارا په، ژلايئ باکوري قه گوندي تاژيکا په، ژلايئ باشوري قه گوندي بهرئ په. ل دويف پېزانينا نافي گوندي ژ بهرئ ناشي هاتيه و هر ژ کهفندا ب في نافي بهرنياس بوويه، ديروکا في گوندي گهلهکا کهفنه و ب سهدان ساله ژيان لئ پيدا بوويه!! چونکي گهلهک مناسب (مغبر) لئ ههنه و نهفه وي چهندي ديار دکهت کو نهف گونده گهلهکي کهفنه.

نهف گونده ژپنچ بنه مالا پټک دهيت :- (1- مالا عهبدي، 2- مالا ميروي، 3- مالا سليمانئ يونس بهرواري، 4- مالا رهمه زانئ مرادي، 5- مالا حسين ئاغاي) و (200) سهروک خېزان ب خوځه دگريت و پتر ژ (1100) کهسان بهلئ نهو (44) سهروک خېزان بتني ل گوندي دا دژين.

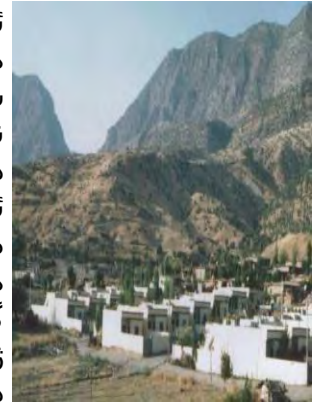
ئافاري گوندي :- روژه لاتا گوندي (سهروکانپئ ههتا کهزانا پېريا)، باشوري گوندي (مرا بان گيفئ ههتا بهرئ)، روژ ئافا گوندي (بهرگر نهعرا ههتا شيخ ههسن)، باکوري گوندي (کهلوکي ههتا گوزکي)، ملکي گوندي بهرئ ناشي ب چاندني گهلهکي بهر فرههه . ههروه سا(32) کانين ئافي لفي گوندي ههنه لهوما ريژهکا باش يا نافي ل ناف ملکي گوندي ههيه ، و هر ژ کهفندا ژيارا گونديا لسهر بيستان و مازيا و کومرئ (چېکرنا رهزي يئ) بوو نهو نهف گونده يئ نافداره ب رهز و کهزان و مازيا و سيښ و خوځ و ههمي جورين دي يين فيقي، جووت و کپل يئ لئ زوره، بهلئ مخابن نوکه خهلکي بهرئ خو يئ دابه موچه و بوويه ژيدهرئ سهرهکي يئ ژيانئ.

شينوارين کهفن.

- 1- نهه (9) مناسب (مغبر) يټ کهفن لفي گوندي ههنه.
 - 2- طه مبهله (جهين کير) نهف طه مبهله گهلهکا کيره دهرئ في طه مبهلي ټيزيکي ميترهکي يئ فرههه.
 - 3- چوار ناعوسک ل في گوندي يين ههين و دوو ژقان ناعوسکا يان (جووته شکفت) ديژني جهئ مهلکي و وهک ژورهکي هاتيه چېکرنا و سي چېن نفستني يين لي ههين .
- گوندي بهر ناشي ژلايئ هزارا نهته و هيهي قه : هر ژده سپيکا شوره شي دههان کهس بوويه پيشمه رگه و چهندين شههيد د شوره شا ئيلوني و گولاني و نهغالي رهنش دا کرينه قورباني في وهلاتي، گهلهک جارا کهفتيه بهر هپرشين دوژمني وچه ندين جارا هاتيه کافل کرن وسوتن بو نمونه ل ساللا (1963) و (1970) ژلايئ رژيما به عسا ژنافچوي قه و ساللا (1988) يئ هاتيه نهغال کرن هر ژ لايئ وي رژيمي قه و خهلکي في گوندي بهرهف بهحرکي برينه و سهرهراي چهندين جارين دي يين نهخوش.
- پشتي سهرهلدانا پيروزا بهارا (1991) خهلکي گوندي قه گهريابه سهر خاكا باب و باپيران ول (1991 - 1992) گوندي بهرئ ناشي هاتيه ئافا کرن ل سهر جادي ژبهر کو زين و ژيارا گوندي ل في جهي ب ساناهي تره ژ جهئ کهفن.
- ل سهر دهمي حکومتا ههريما کوردستانئ چهندين پروژه بو في گوندي هاتينه جي به چېکرنا وهک :- ئافا کرنا (44) خانيا ژلايئ ريکخراوا (شيلتر) و دگهل پاريزگهها دهوکي ، کولانا بيرهکا نرتيواري يا ئافي، نيژه نکرنا قوتابخانا بهرئ ناشي، چېکرنا مزگهفتا بهر ناشي، گه هاندنا هيللا کاره بيئ.
- سهرچاوه: مالپهري ناميدي

ئێک ژ گوندین دەفەرا نەپلئێ گوندی(بەرچی)بە سەر ب قەزا ئامێدی ئه، دکه فیه ناڤه‌ندا دەفەرا نەپلئێ ل پێش و پاشی زنجیرا چیا ئی مه‌تینی، ل سالا (1988)ئ ژ ئە نجامین هه‌وا ره‌شا ئەنڤالا ب دروستی وێران بوویه و نوکه گوندی که‌فن کافله ل جه‌ئ به‌ری نه‌هاتیه ئاڤا کرن، تازه ل پێش چیا ئی هاتیه ئاڤا کرن.

ئاقاری گوندی هه‌می چیا و شکه‌فت و دارو باره و دارا که‌زانئ و به‌ری و مازی و دیندارئ و چنارا ژ هه‌میا مشه‌ تر و به‌رچاڤترن و هه‌رئێک ژ لایه‌کی ئه‌ دبه‌ره‌مدارن و گوندی یا ب درێژاهیا دیروکی ئیت پاراستین!! دیسان دارین گوێزا و باهیڤا و سپیندارا و میوین تری ل هه‌می جه‌ا دبه‌رچاڤن. ژنده‌رین ئاقئ کانی و کانیک و بیرن، ل هاقینی گوند چوول دکر سی هه‌یڤت هاقینی ل زوزانا(گنیئ) دبوراند جه‌ه‌کی گه‌له‌کی خوشه‌ وسی کانیئ ئاڤا ته‌زی ئیت هه‌ین هه‌لبه‌ت دارا تی یا ره‌وشه‌کا تایبه‌ت یادایه‌ که‌پرین گوندی یا، تی ڤیڤه‌کی هندی بیژی شرین و بتامه‌ مروڤ ژئ تیر نابیت، ئاقاری گوندی مروڤ دشیت بکه‌ته‌ چه‌ند پارچه‌ و هه‌رئێکی تایبه‌ت مه‌ندیا خویا هه‌ی(سپنه‌، بیژیئ، گنیئ، هه‌ر دووکیل، ده‌شتانا، هاریا) گوندی سه‌رگه‌لی دکه‌فیه‌ روژ ئاڤا، وژلایی روژه‌لاتئ ئه‌ گوندی گوهره‌رز، به‌لاڤه‌، ره‌شاڤه‌، گوێزیکا خراب، ژلایی ژووری گوندی سیریئ و درگینی یه‌، وژلایی ژیری سپنک، سپیندارا خه‌لفو، گوندی گرگاشئ یه‌. کارو بارئ جفاکی: گوندی یا ده‌هوانیت کوم دکرن چه‌تا چه‌فت بیک و زاڤا ڤیکرا ئیت ئه‌گوهاستین، پتری یا ده‌هوانا ل ده‌می پایزی دکرن، پێگورکانئ کاره‌کی سروشتی بوو، بێزیکئ(100) خزمایینیا دگه‌ل گوندو عه‌شیرین دورین خو ئیت کرین، ژن ره‌ ڤاندن وژن به‌ردان کرپاره‌ کا گه‌له‌ک شه‌رم بوویه ل نک گوندی یا و ریزه‌کا تایبه‌ت بو مه‌ سیحیا هه‌بوویه، توشی هیچ ئارینشین جفاکی نه‌بوینه بتایبه‌ت دگه‌ل خه‌لکی گوندی (درگینیئ). ژینا گوندی ل سه‌ردارین ئامێدی و ئامانیت درگینا و ره‌زو په‌زا بوویه بتایبه‌ت خودانکرنا بزنا چونکه‌ دارین به‌ری و مازی دمشه‌نه‌ دیسان هه‌ڤرست داره‌که‌ ل هه‌می ده‌ مپت سالی یا شینه‌ وزستانئ په‌ز دخوت و ئه‌ڤ گونده‌ جه‌ئ به‌ڤرئ بو شه‌ش هه‌یڤا خه‌لکی پیتڤیئت خو ئاماده‌ دکرن. شه‌ڤیت زستانئ هه‌می ب شه‌ڤه‌روکا دبوراندن و زبارة دکرن ژبو شوولیت خو هه‌می گوندی بێزیکئ (400) سه‌روک خیزانانه‌ ئه‌وین خو ب به‌رچی دزانن هنده‌ک ژوان ده‌ربه‌رده‌ر بوینه، دوو مال به‌ری سه‌د سالا ل گوندی چووینه (مالا ره‌ڤی و مالا مه‌رئ) (300) خیزان ئه‌وین ناسناما گوندی هه‌ی خپرو شه‌رین وان ده‌هڤشکن ژوان (150) مال نوکه‌ ل گوندی ژینا خو دبه‌نه‌ سه‌ری و (150) مال به‌لاڤه‌ بوینه ل ناڤه‌ندا باژیری (ده‌وکیئ)، و گوند و ئوردیگا ئیت ده‌ورو به‌را و (4) خیزان و چه‌ند زگورده‌ک ده‌ربه‌ده‌ری وه‌لاتیت ده‌رڤه‌ بوینه. که‌ڤناریا ئی گوندی پتری ژ گورستانا دیار دبیت و شینه‌وارا لی ژوان(کافلئ) فه‌ره‌نگی

وڪه ڦري ڪونيشڪا و گاڦا جنی و شڪه فنا شديخی) و چه پهری (صالحی صافيايی) ڪو دڪه ڦيته سهری سياری دناڦه را زوماگینی و ره شافه دياره ل بزاڦا (1945) هاتيه چيڪرن. گهلهڪ جارا گوند ويران بوويه ژ بهر نه گهرين (سروشستی ونه ساخلمی و دیسان شهرو پيڪدادانا) بهره ڦانی کرنا گونديا يا خويابه ههر ل سهر دهمی مير و پاشا و ههتا نه فروکه و شه هيد داينه دڪه فندا و ههتا نوکه، ڦان ماموستايين ٿايني خزمهتا گوندي يا ڪري ژوان مهلا (عه دوللا ڪاره پی و نه حمه د زيوه پی) و ييت گوندي ژوان مهلا (حمد امين، محمه د طيار، محمه د علی، جه عفر، لڙگين) ههردهم ل گوندي و مهزن و مختار هه بوينه ژوان (شاهين، ڪريت، فه پلان، سعد، نه حمه د مشختی، نه حمه د محمه د امين، مصطفى رمضان، ڪرم ره شيد، محمه د طاهر نه حمه د، عبدالوهاب، عه دولغه فار) ڦان مختاريا گوندي يا ڪري ژبلی ناڦه رارا ژ بهر ڪاودا نيت سياسي هندهڪ که سا خزمهتا گوندي يا ڪري نه ماموستاييت مه ناڦيت وان ديار ڪرين باری ره وشه نيري ل سهر دهستی وانا دهست پيڪريه و دیسان ٿيکه م جار ل سالا (1959) ڪ خانده گهه ڪا سهره تايي هاتيه گوندي (درگيني) زارو ڪيت گوندي بهرچي به شداريا ٿيدا ڪري ههر چه نده ريڪاده مژميره ڪي يا دويره، پشتی ڪاره ساتا (1975) ڪ بو ٿيکه م جار خانده گهه هاته گوندي بهرچي ل جهي نوکه گوند لي هاتيه ناڦا ڪرن. نوکه دوو ٿاڦا هييت خانده گهه ها ل گوندي هاتينه ٿاڦا ڪرن ههرسي ڦوناغين خواندنن ڦوتابي ٿيدا دهوامي دڪهن ل گونديين گوهرزي و به لافه و سهرگه لي و ٿوريڪاپي وڪوانی قهستا ڦي گوندي دڪهن ژبوخواندنن. سالا (1988) ڪ ژ نه گهرا نه نغالي (95) خيزان دهر به دهری ٿيراني بوون ههتا سالا (1997) ڪ ههمی زڦرينه فه، ب سهدان خانی هاتينه ٿاڦا ڪرن ژلايی حڪومهتا ههر ٿما ڪوردستاني فه، لي ته نهها (30) خانی ب ڪونڪرنتي هاتينه ٿاڦا ڪرن، ههر ژ بهر نه گهرين نه نغالي (20_30) خيزانا ل هه ڦليري نه ل ههر دوو ٿوردوگا ييت (به ڪري و جه ٿنيڪان) ٿاڪنجينه ههتا سهرهلدانا (1991) ڪ، و (10) زهلام هاتينه بي سهر و شوين ڪرن. گهلهڪ گوريت ڪوردا دديارن دناڦ چوول و گورستانييت گوندي پتري يا وان خودانييت وان ناهينه نياسين لي گورين (عيسي سوار و علی و علی) د ديارن دناڦ گورستاني دا. خه لڪي بهرچي يي هاتيه نياسين ب گوتنا سترانا و حهيران و حه نه ڪا، هونه رمه ندي بهرکه فتی (شغان پهروه) دسهره دانا خودا بوڦي گوندي خوياکريه ڪو بهرچيا که لتوري ڪوردي يي پاراستي. پشتی سهرههلدانا پيروژ سهر وڪي ههر ٿما ڪوردستاني سهره گورستانا گوندي دا په ب مهره ما سهره دانا گورين عيسي سوار و هه ڦاليت وي، ٿويجيا خيت نوکه ل گوندي (مالخي و حسن و خهيري و عه بي و مه ما و عه لي و مشڪي و خانزادي و حه مهره ڦا و چافشين) پتريا وان ژ هنده لان و هورک و بيڊا و شيني و بناڦي ييت هاتين نزیکي (9 - 10) بابڪا . سهرچاوه: نه زير بهرچي - مالپهري ٿامپدي

تايه تمه ندينن باهتي

جه: گوند

ولات: باشوورا ڪوردستاني

بابه تی ژماره: 2896

به روشکا سه عدون

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621458>

گونديکه سه ربه شاره دپي (مانگيشكي)

تايه تمه نديين بابه تي

باژير: دهوك

جه: گوند

زمان - شيوه زار: ك. باكوور

ولات: باشوورا كوردستاني

كويك ريسپونس كوود:

بابه تی ژماره: 2897

به روشکا كاتوليا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621461>

گونديکه سه ربه شاري (دهوك)

تايه تمه نديين بابه تي

باژير: دهوك

جه: گوند

زمان - شيوه زار: ك. باكوور

ولات: باشوورا كوردستاني

كويك ريسپونس كوود:

بابه تی ژماره: 2898

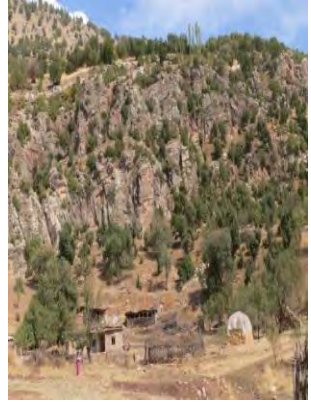
تيله ري - تويله ر

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008051147024669>

گوندی تیلەر د کهڤیته پاریزگه‌ها دهوکی- قهزا نامیدی - ناحیا کانی ماسی - ده‌قهره به‌رواری بالا و ئەف گونده دکه‌قنه دهور و به‌رین گوندی تیلەر :- (هه‌دینه) دکه‌قینه ژووریا وی، (کانی سارکی) ل روژتا‌قا، (ئه‌لکیشکی) ل روژ ناڤایا ژیریا گوندی، (باتیفا سه‌یدا و راقینا و ئورمانی و ئورمه‌دادا) دکه‌قنه روژه‌لاتا ژیریا گوندی، (بناقیی) دکه‌قینه روژه‌لاتا ژووریا گوندی. ژکه‌قندا (قهره‌توبین) باژیره‌کی بچویک یی ده‌قهری بو به‌لی په‌یغه‌کا نوی پشتی ئوسمانیان کوردستان داگیر کری هاته ب کارئینا ئەوژی (تیلەر) و ئەف په‌یغه ژ دوو پارچا پیک دیت په‌یقا (توی) یا کوردی وپاشگری (لەر) یی تورکی ئانکو جهی گه‌له‌ک توی لی. و میژوویه‌کا که‌فن هه‌یه و شینواریت گوندی دزقرن بو به‌ری 2000 سالان، و بارا پتر ژ گوندی که‌قرن له‌و ما هاتیه‌ ناف کرن ب ناڤی تیله‌را سه‌رکه‌قری. تیله‌ری گرنگی یا خو هه‌یه کو دکه‌قینه دناڤه‌را چه‌ندین گوندیت ده‌قهره‌را به‌رواری بالا دا وه‌ک راقینا و باتیفا سه‌یدا و ئه‌لکیشکی وکانی سارکی و سه‌ره‌رو هه‌دینه و بناقیی. یان سنوریت فان گوندان ب خوڤه دگریت دیسان دکه‌قینه لای پشنتی ژحادا ناف به‌رواری یان (لایی به‌روژ به‌رامبه‌ر چیاپی مه‌تینی). و چه‌ندین که‌رسئین جوره و جوره وه‌ک گوتن لی هه‌نه وه‌ک :- خیز، خوئی، شیشه، گیچ.....هتد.

گوندی تیلەر ژ هه‌می لایان قه یی تمامه به‌س ژلایی ئاڤی قه نه‌بیت هه‌ر چه‌نده گه‌له‌ک ژنده‌رین ئاڤی ل گوندی هه‌نه به‌لی دکیم ئافن و ناقدارترین کانیین گوندی ئەقنه (کانیا سپی، کانیا ئاقاری، کانیا مزگه‌فتی، کانیا گه‌لکی، کانیا مالی، کانیا سه‌ر ریزیکئی، ده‌راقئی گه‌ری، کانیا بن موغبه‌ری، کانیا ناف گه‌لی، کانیا شورئ). گوندی تیله‌ر ژسی جه‌پن ئاکنجیونئی یین سه‌ره‌کی پیک ده‌یت ئانکو ئەم دشیین بیژین ژ سی گوندا پیک هاتی به (گوندی ژووری - گوندی نیغه‌کی - گوندی ژیری) و گوندی سه‌ره‌کی تا نوکه ژی گوندی نیغه‌کی به و به‌هرا پترا مال و خیزانا لی دئاکنجینه.. گونده‌کی ساخله‌مه ژه‌می لایان قه بگره ژلایی سروشتی یان ژینگه‌هی یان به‌پن فره‌هی قه یان ئاڤا گوندی، ب تابه‌ت کانیا سپی کو د بیت جوره که‌رسته‌ک کیمیائی بیت ناف قی ئاڤی دا به‌رپرسه ژبلندی و گه‌شه‌کرنا هه‌می تشتی (مروف، گیانه‌وه‌ر، داروبار....)، چونکی خه‌لکی گوندی تیله‌ر هه‌می دبلندن. هه‌روه‌سا بلندی یا گوندی ژی دبیت ئەگه‌ره‌کی ساخله‌می بیت، بایه‌کی گه‌له‌ک خوش وڤینک ل قی گوندی ده‌یت. دیسان ده‌قهره‌کا به‌فرینه.

ژ لایه‌کی دی قه خه‌لکی گوندی مژویلی دوو تشتان بوینه پیخه‌مه‌ت په‌یدا کرنا زیانا روژانه ئیک په‌ز، و دوو ره‌ز، گه‌له‌ک په‌ز ده‌اته ب خودان کرن ژبه‌ر هه‌بوونا چه‌روانه‌کی خوش و به‌رفره به‌لی ل وه‌رزی زفستانئ ئەف په‌زه ده‌اته ده‌رئبخستن ژ گوندی به‌ره‌ف ده‌قهریت مزیری و دوسکی یان قه ژبه‌ر به‌فرا زور، و به‌هرا پترا ده‌رامه‌ت و دار و بار و شینکاتی و جوت و کپلانا گوندی یا دیمه و کیم بیستان و زه‌ڤیین ئاڤی تپدا هه‌نه ره‌ز ژی نه یین تری ب تنی بوون به‌لی گه‌له‌ک جووریت ڤیقی هه‌بوون وه‌ک سیف دیمک و حلیک و به‌هین دیم و هریمیک... هتد، دیسان جوره بازرگانیه‌ک ژی هه‌بوو چونکی نیزیکی سنورئ تورکیایه، بازرگانی یا په‌زی و میوژا و که‌زانا و باهیفا، بارا پتر ل سه‌رده‌می که‌فن ده‌اتنه گوهرین دگه‌ل ده‌خل و دانا و برنجی ل ده‌شتی وه‌ک ده‌شتا سلیقانه‌یا، ومیسل و دوسکی ومزیریا. ئەف گونده هه‌رچار وه‌رزان بخوڤه دبینیت، و ئاخا تیله‌ری ئاخه‌کا زبیرینه و دیره ژ گه‌له‌ک ئانافیت نه‌خوش ییت چاندنی.

ژلایئ جفاکی قه تیله‌ر ژ (5) بنه‌مالیت (ئویجاخیت) سه‌ره‌کی پیک ده‌یت :- (بنه‌مالا مال ئومه‌را، بنه‌مالا سامی، بنه‌مالا ئالی، بنه‌مالا عه‌لی، بنه‌مالا به‌سی) و بنه‌مالا ژ هه‌میان که‌قنتر د گوندیدا مال ئومه‌را یه، ئەف بنه‌ماله ل

دهسپنکا ئافاكرنا گوندى خوچمپت گوندى بوون. و ژ شهرنه خى هاتيون و ب بورينا وهختى هنده كين دى ل دور وان كومبوون. بنه مالا سامى وهكى هر بنه ماله كا دى ژهندهك مرؤفان پيڭكها تيه وژناقى سامى هاتيه (3) برا ژى هه بون ئاليخان، على، حسين. وهه ر تيك ژقان بو بنه ماله كا بوش دوو ژوان بنه مالان ل گوندى تويله رى دژيان ييت دى ژى ل گوندى قه والى ئاكنجى بوون سهر ب ده فورا هه كاريا، و بنه مالا ئالى ئاليخان براى على و حسينى و سامى بو. و ب بورينا سالان ئاليخان بو بنه ماله ك ههروه سا بنه مالا ئالى ب خوژى بوويه دوو بابك ديژننى بابكى عه بى و بابكى ئالى بنه مالا على عه لى ژى براى وان بو نوكه بنه ماله كا جودا ژى دروستبوويه، ئەف بنه ماله (3) بابكا ب خوڤه د گريت بابكى مالا بروى و مالا مه لاي و مالا على و ژلايه كى دى فه براى سامى ئاليخان و على و حسين هينگى دهر به دهر بون و نوكه ل گوندى قه والى ييت بوويه بنه ماليت مه زن. بنه مالا به سى وهكى هه مى بنه ماليت گوندى ييت مشه ختى گوندى بووين وحه تا نوكه تيكه ژپنج بنه ماليت گوندى، و ره سه نيا قى بنه مالى دزفريت بو گوندى ئەله مينى سهر ب هوزا قه شيريا فه.

دبيت تيله رى نيزيكى (600) مالا وزنده تر بن به لى ئەف ماله دهر به لاقن ژبه ر كو تيله ر جهه كى چيائى يه، ژبه رى وتانهو خه لكى گوندى قه ستا ده فوره ن دى دكر، بو نمونه تيله رى ل فان ده فورا هه نه :- بامه رنى، قه دش، مه مانى، كوريت كافانا، دهوك، ميسل، به غدا، زاخو، باتيفا گوليا، دهر كار عه جه م، گرشين، سيميل، مالتا.

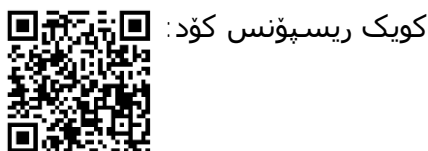
ل سالا (1979) گوندى تويله ر وهكى گه له ك گوندين دى ب ده ستين رژيما به عسا فاسشت هاتيه سوتن و خرابكرن و خه لكى گوندى هاتيه فه گوه استن بو كومه لگه ها باتيفا ل ده فورا گوليا، به لى هنده ك خيزاين گوندى دگه ل چه ند خيزاين گوندين تيا سهيدا و رافينا و ئەلكيشكى ب نه نيقه گوندى تويله ر يى نيقه كى ئافاكره تا ئەنفالا ره شا سالا (1988) و فان خيزانا قه ستا توركيا كره ژبه ر هيزين رژيما به عس تا سالا (1991) پشتى سه ره لدانا پيروز و كوچا مليونى خه لكى گوندى زفريه ئاخا خوه، ئو پيچ پيچه گوندى خو چاره كا دى شينكريه و ئافه دانكريه.

خودى ژى رازى (مه لاتاها يى حه بيبى)، كو تيك ژوان كه سين گه له كين نافداره ل ده فورا به روارى بالا و كوردستانى و عيراقى هه ميبى ب زانين و تيكه هشتن و نوژداريا ميللى دهه مى جورين نه خوشين دهر ونى و ئەندامى كو خه لكى ژهه مى ده فوره ن عيراقى قه ستا قى زاناي كره بو چاره سه ريا هه مى ره نگيت زينش و نه خوشيا.

شينوار و گورستانيت گوندى تويله ر گوندى تيله رى تيكه ژ وان گوندين گه له ك كه قنار و دپرين ل ده فورا به روارى ژووريا و گه له ك شينوار و جهين نافدارلى هه نه و جهين ده ست نيشانكرى وهكى دويرگه ه بو زيره فانيى ل فى باژيركى (قه ره توين) هاتيون دانان، يا تيكى ل بلنداهيا سه رى كيرى به رامبه رى گوندى رافينا ل هندافى روزه لاتا تويله رى، دويرگه ها دووى (دهر يكى گورگا) دكه فيته روز ئافا تويله رى هندافى ئەلكيشكى. و گه له ك شينواريت دى هه نه مينا گورستانيت تويله ر كو پتر ژ (8) گورستانيت مه زن بخوه فه گرتينه كو مه زنترين گورستان ل ده فوره كو گه له ك شه رو پيكدادان ل ده فوره پيدا بوينه ئەفروكه ژى كافل وشينواريت باژيركى قه ره تين د ديارن، ل سه رده مى ئوسمانيا وه كو باژيره كى بچوك بو نيزيكى (800 - 1000) مالا ل قى گوندى ژياينه ژبه ر قى تيكى چهندين گورستانين مه زين بناف وده نك لى هه بوينه و تانوكه ژى د ديارو به رچاقن ژوانا گورستانا دو شاخكى ژكانيا سپى ده ست پى دكه ت تا دگه هيته خيزين

کهفن ب درێژایا (500م) وفرههیا(300م) ، گورستانا ئافاری ژین کانیا مزگهفتا گوندی خواری دهست پی دکهت و ل هنداف گهلی ب دوماهیك دهیت درێژیا وی دگههیته(800م) وفرههیا وی دگههیته(600م) ، گورستانا گهرینی ژهنداف گهلی دهست پی دکهت تا دگههیته بدهرا گهرینی ب درێژیا(500م) وفرههیا (200م) گورستانا ستوکورکی ژ شکهفتا کهرا دهست پی دکهت ول مزیهتوکی ب دوماهیك دهیت ودرێژیا وی دگههیته(600م) وفرههیا وی دگههیته(400م) ، گورستانا جنینی ژئافیکا دهست پی دکهت تا دگههیته جنینی بخوه ب درێژیا(600م) وفرههیا(400م)، گورستانا گهلیی دهرخینکا ژگیجکا دهست پی دکهت ول گهلیی دهرخینکا ب دوماهیك دهیت درێژیا وی دگههیته(300م) وفرههیا وی(150م) گورستانا قوپهکی ژ کانیا دهشتا گهلیکی دهست پی دکهت و ل پیرمرادا ب دوماهیك دهیت درێژیا وی دگههیته(1000م)، گورستانا گوندی ژووری فرههیا وی دگههیته (500م) ژبهرامبهری قوپهکی دهست پی دکهت تا دگههیته جفاتیی درێژیا وی دگههیته(600م) وفرههیا وی(400م) ، گورستانا گهری ژ روژ ههلانا گوندی ژووری دهست پی دکهت تا دگههیته سهه کهفرا ب درێژیا (700م) وفرههیا (350م)، گورستانا سهری ملکئی ژ روژ ئافایی گوندی ژووری دهست پی دکهت ول کورکی ب دوماهیك دهیت ب درێژیا(300م) وفرههیا (150م) .(ژندهر :- روژناما تیلهر ژماره) سفر.)

سههراوه: عهلی ریکانی - مالپهری ئامیدی

بابهتی ژماره: 2899

جزیری - جزیره

<http://www.kurdipedia.org/?q=2010123108561820090>

قهزایهکا سهه ب پارێزگهها شرنهخیی قه ل کورستانا تورکیا، (روژهلانا باشوری ئەنادولی)جزیری ئیکه ژ کهفتترین باژیرین کوردستانا تورکیا، د وی سههدهمی دا نافهندا حوکمرانیا قوماهو بوو، نافی وی ژ پهیا (جزیره) دورگه دهیت ژ زمانی عهههییی، چهندين نافدار ل ویری بووینه وهکی ئیسماعیل ال-جزری و براین وی کو میژوونقیس بوون، دیسان قهبری قهههه مابین داستانا مهه و زین یا ئەحمهدی خانی زی ل ویری نه، هژمارا خهلیکی وی ب گورهی نامارین سالا 2007 ئ 105.651 کهسن، دویمههیک پریار هاتیه دان ئەف قهزایه بیته پارێزگههک.

سههراوه: تۆماریکی تایبته بو کوردیییدیا له لایهن (روژهات سههید) سههراوت به (جزیری) له: 0:11:02 2010-12-31

تایبتهههندیین بابتهی

جه: شاروچکه

ولات: باکووری کوردستان

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2900

چی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011083015325560824>

سه‌ربه ناوچه‌ی دۆسکی

تایبه‌تمه‌ندیین بابه‌تی

باژیر: دهۆک

چه: گوند

زمان - شیوه‌زار: ک. باکوور

ولات: باشوورا کوردستانی

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2901

چیاپی بشیشی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012012023331063929>

ناقئ چیاپه‌کی یه ل زنجیرا چیاپی مه‌تینا، دکه‌قبتیه هنداف هافینگه‌ها سیلاقی ره‌وشا به‌هدینان و جوانیه کا تایه‌ت دده‌ته که‌لها ئامیدی یادیرین ژلایی ژووری هه‌روه‌کی دقئ به‌ندا سترانا (شاهینی) دا هاتیه گوتن

ئه‌زی ب ئامیدی‌کا ره‌نگین بی‌مو

یاب که‌لا ته

لپشت دا بشیشه

ل به‌ردا وه‌لاته

ژیده‌ری ئافا ئامیدی و سیلاقی و رویاری یه، هه‌روه‌کی ئه‌ولیا چه‌له‌بی دپه‌رتوکا خو دا بقی ره‌نگی به‌حس کری (ل ناق که‌لها ئامیدی دا، دووژده‌رین مه‌زن یین ناقئ هه‌نه یا ئیکئ سه‌روکانیا مزویرکا نه، ویا دووئ کانیا خاتونئ یه، ئەف هه‌ردوو ئافه ل بن چیاپی بشیشی ده‌ینه ده‌ر و ل بن پرا قوبه‌هان ئیکه‌ل دبن) ئەف چه‌نده ل سالا (1665) ز هاتیه به‌حس کرن و ناقئ چیاپی بشیشی هاتیه گوتن. روژ هه‌لاتا چیاپی بشیشی گه‌لی یئ کانیا سنجئ دکه‌فیت و چیاپین کیچ وبالولک وقولنگ، باکوورئ چیاپی

بشیشی بهری سیلی یه جهی سهرانیٹ نامیدیا ل بهارا دیسان چیایی
ئهلهوی و کیریئ نامیدیئ ژوانا سهری نامیدیئ و جاربی و خهلافا وهکی
دبهندهکا سترانا همکی داهاتی :

منی چ سهران نه دیت

ژسهیرانیٹ سهری بشیشی

مقابل (بهری سیلی) خوشتر

روژ نافا چیایی بشیشی گهلیئ مزویرکایه دکهفیت، ئهوی مهزنتربن
سهرهلهدانا نامیدیئ لی هه وداي ل هه یقا ته باخی ل سالا (1919) ز وهکی
پارچه سترانهکا کوردی دا هاتی یه :

مزویرکا خوش به حه شته

یارکا من که رامة ته

بشیشی بهر قیبله ته

یی سبه هیه و هه یبه ته

پشتی من گه لهک پسپارکری دیاره ژ (پیشکیش) نافی وی هاتی و کورت
بوویه (بشیش). بلنداهیا چیایی بشیشی ل سهر لیقا ده ریایی (2150) م
یی بلنده بشیش چیا به کی ب خه مل و جوانه، جوانیا بشیشی ب دول و نهال
و که فرو بستنی و زنارو جه لختا و شکه فتا جوانیا خو دئینیه پیش، یی پر د
ارین بهری و مازی و دیندار و که زان و گو هیشک و که لهک ره نگین دی یین دارا،
جهی هه می ره نگین په نجارین بهاری یه ژ گژ و گیا لی شین دین وهکی
ریفاس و گه نگر و لیش و سوریا ز و کفارکا یه، جهی حساردانا و مه خه لا په زین
کیفی یه کو چ جار ژفی چیایی خلاس نابن، ته پرو ته وال لی د مشه نه وهکی
ته یزین بازی و ئهلهوی و قورتا ژکه فن دا جهی راف و بیچیرا میرین نامیدیئ بو
ههر وهکی دبهندهکا سترانا زیمار یا خاجه ئالیخان به گیئ داهاتیه گوتن :

هوبن بیژنی :-

ئهفه که کی ته خاجه ئالیخان به گه یی تیت و

ل راف و بیچیرا

ل چیایی بشیشی

ئهو که سیئ دؤیت بجینه بیچیرئ ل فی چیایی بکهت دؤیت شاره زای یه کا
باش ل چیایی هه بیت ژ بهرکو گه لهک یی ناسی یه ودویر نینه ریک ل بهر
مرؤفی بهرزه بیت، گه لهک شکه فت یی ل فی چیایی هه بن و ریکه کا ب تنی
دجینه کوپیتکا چیایی بشیشی و سهری چیایی گوره ک لی هه یه نه هاتیه
زانین کایی کی یه. چیا بن بالوک و کیج و بشیش و شیخ سهین و چارچه ل

ژچهپن داستازین پشمرگین کوردستانی و شورهش وسهرههلدازین گهلئ
مهبووینه، نهمازه شورهشا ئیلونا مهزن و گولانا پیشکهفتن خواز ههردهم
وهکی کهوین کوردستانی لی قهبینه ودهنگی تفهنگ وچهکین وان لی دهنگ
قهداپه.

ژ مالپهری ئامپیدی

تایهتمهندیین بابهتی

باژیری: ئامپیدی

چه: چیا

ولات: باشوورا کوردستانی

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 2902

چیاپی زاوا

<http://www.kurdipedia.org/?q=20081218013550831>

دکهفیته باشوری هندافی باژیری دهوک، چهکئی گوزاریه و گهلهک گهشتیار قهستا فی دقهری دکهن
بو سهیرانا و بیرهوهریا ژبهر کو یئ بلنده و ههمی باژیری دهوک دهیته دیتن. لبهره هندهک چهپن
گهشتیاری لی بهینه ئافاکرن ب ریکا هندهک کومپانیا فه ل پاشهروژی.

تایهتمهندیین بابهتی

چه: سهیرانگا

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 2903

چیاپی لینکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012012023365863930>

چیاپی لینکی ئیکه ژ چیاپین جوانیت کوردستانی و ناف ودهنگیت خو هه نه ل دهقهری، دکهفیته زنجیرا
چیاپی مهتینی، ل روزهلانا چیاپی لینکی لوتکی کورهژارخویا دبیت، و ل روزئافایی ئهف چیاپی ب ریکا
دهرهجی دکهفیت، کو ئهف ریکه د کهفندا ریکه کا ئیستراتیجی بویه بو هاتن و چوونا کاروانیا وه ژ لایی
باکوریشه دکهفیته هنداف زوما کانیت میرا، و ژلایی باشوری فه دکهفیته هنداف کومهلگهها هیتوتی.
تهنیا ئیک بوچون هه یه بو دیا رکنا نافی فی چیاپی کا ژ کیفه هاتیه. ئهوژی دپیزن د کهفندا ل
سهردهمی نهبونا چهکی(تفهنگ و قهناسا) بازه بهرک هه بویه کو ریکا پهزین کیفی بوویه، و ب وی ریدا
دهرباز دبوون، ئهفجا ژ بوو گرتنا پهزین کیفی نچیرفانان لینکهکی مهزن سهر و بنیت وی کون کرن، و
دارهکی دریز د وان کونارا بر، دانا دریکا پهزین کیفی دا ل سهر وی بازه بهری، دهما پهزی خو دهاقیتنی

بو دهر باز بوونئ ئەف لینکه دا زفریتن و دا پەز د چادا چیتە خاری و دا بیتە نێچیرا نێچیرا ن. ژ بەر فئ چەندئ ئەف لوتکه ب لینکی هاتیه ناف کرن.

تیک ژ دیمه زین سەیرین فئ چیاپی زوما کیریئ لینکی یه. ئەف زومه دکه فیتە کوبیتکا چیا و چ ژێده رین نافی و ههکو (کانیک و جو بار) لئ نینه. لئ دوو ژێده رین سەرەکیئ پەیدا کرنا نافی لئ هههه ئەو ژئ ئەوین خارینه .

1- کهوین به فرئ .: ئەو کهوین دهاتنه ب کار ئینان ژ لای شقانان فه ئەوین خاری نه:

ا- کهفیا کیرکئ شابئ (ناف تەمبووف)

ب- کهفیا حەسەن

ج- کهفیا بهاری

د- کهفیا شینوکی

ر- کهفیا دولکی

ز- کهفیا میخەسکی

و- کهفیا ره به نوکی

ه- کهفیا وارکئ بن بهری

ف- کهفیا بابیه

2- کونچالک: ئەف کونچالکین ل خاری دیار زوزانیئ فئ زومی کو خەلکی گوندئ هیتوتئ بوون، ب کار ئینانیه وهک ژێده رهک بو پەیدا کرنا نافی، لئ خەلک دچوو و به فر دکره هندهک ژ فان کونچالکادا و هندهک ژ فان کونچالکازی ژ جار فالانابن ژ به فرئ. لهو را ژئ ئەف ئاخفتنه ل سەر هاتیه گوتن. گاره گو ئەس مرم هندی به فرئ ل خو دگرم لینک دیژیتئ هەر ئەس ل ته بلند ترم

ا- کونچالکئ (کونچالکا ئاقلد عومهرا)

ب- کون قاقیشکئ

ج- بیرا جئ

د- شکەفتکا رحئ

ئەف کونچالکەژی گەلەک دکیرن، ب وهریسا دچونه تیدا و به فر هەلدکیشا.

ل هه یفا گولانی هیدی هیدی خودانیت ته وشو ته والی و زوزانی یا قەستا کیریئ لینکی دکر. دهما دگه هشتنه بنه جهئ تیک ژ شقانیت ب هیز دهست نیشان دکر، بو برینا به فرئ بو پەزی و مروفان. شقانئ دهست نیشان کری به فر قالب قالب دبری، به فر پەزی د دانا سەر بهرا و حەلانا و دا پەزی بهر دهنه سەر. بو مروفان ژئ کاتک چئ دکرن.

کاتک .: درست کرنا حەلانه کی و دانانا قالبه کی به فرئ ل سەر وی حەلانی وهسا کو ئافرژا وی هه می د ئیک جهدا کوم بیت یان بچیته د ئامانه کیدا. و دانانا قالبئ به فری ل سەر بهری دگوتئ کاتک.

دیسان ئەگەر به حسی مخەلئ زومی بکهین پرانیان وان دکه فنه سیبه ری و وهسا دفرینکن، کو ئەگەر شقان لئ بنفن ناقه تینن. لهو شقان مه جبور دین بخو جهه کی پەیدا بکهن کو هەر چ نه بیت نیفا له شی وان ل بهر تیروشکا روژئ بیت. ژ بوی خو پاراستن ژ سه فایئ فینکی ویری .

گەلەک ریک هه نه بو سەرکه فتننا سەر فئ چیاپی ئو پرانیان وان ژئ دئاسینه ژ وانازی ئەوین خاری نه .:

1- ریکا تریکا گورگی

2- ریکا لاندکی .: ژ بهر هندی دیژنی ریکا لاندکی کو به ره کی مهزن نیزیکی (1000 کگم) گرانیا و بیه ب ته خمینکرنئ. ئەف بهری مهزن دکه فیته دیمهیکا ریکی، ئەگەر مروف دهستی خو لئ بدته وهکی لاندکی دهیته هژاندن هەر چه ند ب هیزه کا کیم ژئ بیت.

3- ریکا دوشکی

4-گافکا که قیا بابیه

5-رٲکا حه شئی گوفا گه وهر .: ئٲکانه رٲکه کو حه یوانٲت بار هه لگر تٲرا تٲن و دچن.

6-رٲکا ده ریٲ داری

لٲ تشتی دن یٲ سهر ل فی چیا یٲ ٲنکھاتا وی به. کو گوٲٲکا چیا کٲم روھک و گز و گیا لٲ هه نه، به لٲ ژ نافه راست و خارتر گه لهک جورٲن گز و گیا و دارو باری لٲ هه نه. و نه گهرٲ کٲم یا دارو باری و گز و گیا ل سهرٲ چیا فه دگهرٲت بو ٲنکھاتا حیولوجی یا وی. وه ٲرانیا نه ردٲ وی یٲ گرتیه ب به رٲن کوندار و تیژ. و دیمه نٲن فان به ران جوانیه کا دی دده نه فی چیا یٲ. نه گهر سرنجٲ بده یٲ هاتی به گوتن کٲریی لینکی نه ف نافه ژ ی بهر تیژ یا به ران کو وه کی ده فٲ کٲرانه (چه قو) له ورا هاتیه گوتن کٲریی لینکی. ژ لایٲ به ره مه ٲن رووه کی ٲن سروشتی فه ژ ی ٲیک ژ چٲن به ره مداره. ههر وه کو گشت چٲن دن ٲن کوردستانی، گه لهک جورٲن گز و گیا دارو باری لٲ هه نه کو ههر ٲیک ژ بو مه به سته کٲ ده ٲته بکار ئٲنان. وه گز و گیا و دارو باری ل کوٲٲکا چیا هه ٲن نه م دشٲن بکه ٲنه سی جور کو نه فٲن خاری نه .:

- 1-گیایٲن دٲنه ئالهک بو چه راندنا حه یوانی ژ وانازی نه فه نه (چه فر، ره سه، باک، شه فه مه، تٲسی)
- 2-گیایٲن مروقان ب کار ئٲنای د خارٲٲت خوٲٲن کورده وارٲدا، ژ وانازی نه فه نه. (چورٲن، بودمک، گه زنک، کفارک، که نگر، سترک، سورٲاز)
- 3-دار و بار لٲ بتنی نه فه لٲ هه نه (شینک، گٲنی، ته فری)

لٲ نه فٲن مه به حس کری ل کوٲٲکا چیا هه نه و نه گهر به ٲنه نافه راستا چیا و خارتر سهره رای هه بونا فان گز و گیایٲن مه ل سهری به حس کری گه لهک جورٲن دن ژ ی لی هه نه مٲنا (لٲش، گولترخٲنک، خه له ندور، رٲفاس و سٲنگ) نه فه وهک گز و گیا. لٲ یٲ یٲ به هر نٲنه ژ لایٲ دارو باری فه ژ ی مٲنا دارٲن (دٲنداری، که زان، گوھیشک، به ری، مازی، کٲٲر، که فوٲ، گرسک، کٲرات و هه ل هه لوک) کان .

دیمه زٲن که فرو بسته و زنارٲن فی چیا یٲ گه لهک سرنج راکٲشن، هه روه ها دول ونهال و شکه فت و لائٲن تژی گولشٲر و نٲرگز جوانیکا تابهت د دهنه چیا یٲ و قه بقه با که وٲن رباد و ئاوازٲن ته ٲر ته وال و بلبا خوشیه کی د دهنه مروقی ده ما مروف قه سٲا فی چیا یٲ دکه تابهت د ده مٲ بهارٲدا. و هه روه ها مروقی بی به هر ناکه ت ژ ٲٲهٲٲت گول و گز و گیا کو د خوش و دلغه که رن. و مروف خو ژ بیر فه دکه ت نه گهر مروقی چه ند خه م هه بن.

گه لهک گیایٲن فی چیا یٲ هاتیبه ب کار ئٲنان وهک دهرمان ژ بو چاره سهر کرنا نه خوشان، ژ وانازی .:

- 1-گیابند .: ئافا وی دهاته بکار ئٲنان بو زک ئٲشانی.
- 2-گلترخٲنک .: دهاته ب کار ئٲنان بو ئٲشا دلی.
- 3-سترک .: دهرمانه بو وان که سٲن قه فس.
- 4-تولک .: دهرمانی مارکا. بو وان که سٲن مارک هه ی.
- 5-به نٲشتی که هیٲ .: دهرمانه بو وان چه ٲن کو ئٲش تٲدا.
- 6-به لگٲت گوھیشکا و گیایٲ لاوا .: ئافا وان دهاته ب کار ئٲنان بو وان که سٲن به رک هه ی.
- 7-ره ٲت زلٲنکی .: دهرمانه بو وان که سا نه وٲت ده ست نقٲزا وان یا زراف نه هٲت.
- 8-رها رٲفاسی .: دهرمانه بو وان که سٲن ئٲشا نا مه عدی ئ هه ی.

نه ف چیا به دکه فٲته چارچو فٲ گوندٲ هٲتوتی.

ژ مالپهرٲ ئامٲدٲی

تابیه تمه ندٲن بابه تی

بابهتی ژماره: 2904

چی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008181438454746>

ئیک ژ مهزنترین گوندین ده قهرا قهزا ئامبیدی یه و مروف دشیئت بیژیت ئیک ژ گوندین مهزن لده قهرا به هدینان و ئەف گونده ئیک ژ گوندین ده قهرا عه شیرهتا دوسکی ژووریا په وئیزیک سنۆری تورکیا، په یفا (چی) یاهاقی ژ په یفا (چیا) واته (جبل) وهک دیار ژ سروشتی کو سروشتی کوردستانی چیاپی و شاخاوی و تاییهت ده قهرا دوسکی ژوریا، بو پتر پیزانینا لسهر جوگرافیا گوندی (چی)ی، دکه قیته باکورئ ده قهرا عه شیرهتا دوسکی ژوریا ونزیک سنۆری دهستکرد دناقهرا تورکیا وعیراقی و دکه قیته روژ ئاقایا رووباری نافدار (ریی شین) و ده قهرا عه شیرهت ههرکی خو جه، ههروهسا ژ باشوور فه ههف سنووری ده قهرا عه شیرهت ریکانه. ههف سنوورین گوندی (چی) دگهل فان گوندا ژ روژ ههلاتی فه گوندی باسیا، بزین، دری، کی یی و ژ باکوریه گوندی بیرئ، ئه رتیس. ژ روژ ئاقا فه گوندی سیفی، تتم، نیروا سیتۆ. ژ باشوریه گوندی مروانس، بهنستان، هنیش، کپریا، دپری و میز. وهک یا دیار لسهر نهخشه ی ئاخا لهر ب گوندی (چی) فه شیوازی لاکیشه یه ژ روژ ههلات بو روژ ئاقا پتر ژ (25 کم) بریکا پتر ژ (4) سه عهتا، ژ باکوور بو باشوور پتر ژ (15 کم) و بریکا پتر ژ (2.30) سه عهت ونیف. ئەف پارچه ئه رده دکه قیته دناقهرا دوو چیاپین کوزوژ ههلات بو روژ ئاقا دکیشایینه.

- 1- چیاپی سپی و چهلی.
 - 2- بلنداها چیاپی همبی و حولیسک و سه ری کاتولا هشارئ و سه ری که لاشکی کو ئەفه د کیشایی و دناقهرا سنا ئه ردی گوندی (چی) دایه.
 - 3- چیاپی نافدار سه ری داری و تادگه هیهته کپریی ئافیف.
- ب دول و نهالا و ئاخه کا نه رم ونه هند یا ئاسی ب به ره. ئەف پارچه ئه رده ژ که فندا ژ چه ند کافله گوندا پیک ده پت وهک گوندین همبی، کاتولا، ناف خرابا، گوندکی، ره ندیلا، که ندال که را، که لاشک... هتد.
- گوندی (چی) ژ لاپی سه قایفه: - گونده کی ناف چیا و بلنده لسهر ئاستی ئافی (دهریا) لهوما دهاقیناندا سه قایه کی هوبن فینک هیه و دزفستاناندا سه قا یه کی تا راده یه کی گهرم لدور وئ به فرا کو پتر ژ دوومه تران دباریت لزفستانان و بو ماوی پتر ژ (4) هه یفا یا به فره. لی ئیک ژ به لگه هین راستیا خوشیا سه قایی هوبن و به فرین هه بونا جوره کی دارا کوئه وژی دار دینداره. ههروهسا هه بونا زور ژ جوره دارین چیاپی ورووهک و گیاپین سروشتی وهک گوینی و کیفار و میخل و هه سپست و ره سه.
- ئاف و کانین گوندی (چی): - ئەف گونده لده قهرئ یی نافداره بگوندی بی ئاف (دیم) ئەفه ژ ی زوریا سهیره گونده کی ب فی مهزناها خوفه چ وهک زوریا مروقان وچ وهک پارچه ئه ردی به رفره کو ئەو ئافا هه ی ژ لهاقینا و هراز بو هه بوو ئاف ب مه نجه لوکی دهاته دابهش کرن لسهر خیزانا و تنی بوخارن و قه خارنی و یان ژ دچوونه رووباری ری شین یان کانین گوندین جیران بریکا پتر ژ سه عه تهک چوون وهاتن.
- به لی ئەف کانیه ژ لی هه بوون وهک: - کانیا (چی)، کانیا طه های، کانیا نپوارا، کانیا سپریجا بهاری، کانیا همبی، کانیا ره ندیلا، کانیا زهرک و نیفا که لاشک و دوو بیر و چه ند کانیا که، لی هه می به پینه سهر ئیک نابنه ئیک ئینج بۆریا ئافی. بو زانین مهزنترین گونده بو مروف و حهتا بخودانکرنا پهزو مالاتی و کیمترین جهه بو بی ئافی (دیمی).
- چاندن و خودانکر: - خه لکی گوندی (چی) بناف و دهنگن ب (رهز و پهز) بو دانان و چاندن و سه خپیر کرنا رهزی تاییهتی دیمی و میوا و تریی زهرکی لده قهرئ باشترین رهزان و تریی (چی) یی بناف و دهنگه بو

رهنگ و تاما خو ژبه سقا و ناخا وئ. چاندنا گهنم هوجهه هی ونوک و نیسک زی ههیه بهلی زور کیم نه ژبه ئه ردی ژبه نه گه هشتنا به ره می ونه شین بوون ژبه بارینا به فری زوی لپایزا و درهنگ چوونا به فری. بهلی سهارهت خودانکرنا په زی لده فهری که سی دهستی خه لکی گوندی (چی) نینه ژبو په روه رده و سه خپریکرنا په زی وهه بوونا ئالف و ئالیکی به رفره وهک ره سه وچولی و بهری و گوینی هه می گیایی زوزانی و مفادار و باش و چه روانه کی باش و سه قایه کی هوبن. هه روه سا خودانکرنا میشین هنگیننی تاراده په کی دشاره زا و خه م خوربوون هه روه سا ئه فی په زی گه میان و کوژ و پاوان و پاییز خیر و بهاران هه بوون و له افینان وار و زومین باش هه بوون وهک بهری سه دان سالان خه لکی گوندی (چی) وار و زومین بناف و دهنگ ل ناف ئاخا تورکیا لده فه را دوسکی ژووریا لچیاپین ساتی و ئوره مار لتورکیا هه بوون وهک:- زوزانین سه رتاتا و ته رگولکی و خارهمیر و که پری و واری سوریا. لده و ربه رین گوندی ئه ف زومه هه نه:- زوما همبی، زوما کانی زهرکی، زوما ناف خرابا و زوما که لاشک، هه روه سا زومین گوندین جیران وهکی زوما ئه ریر یا ئیروا سیتو و زوما سه ری داری یا ریکانیا و.... هتد.

ژین و زیارا خه لکی گوندی (چی):- لسه ر (ره ز و په زی) بپلا ئیکی. لی ژیده رین دیتر زی هه بوون وهک:- بازرگانی و کاروانی ژده فه رین تورکیا بو عیراقی و هه روه سا به ره مین سروشتی وهک که زان و که نگرؤک و مازی و گه لهک تشین دیتر.

پیشه سازی:- خه لکی گوندی (چی) زور دشاره زا و بسپوربوون بو دروستکرنا شه لوشه پک و روتک کو پتر ژده که سان ژخه لکی گوندی کارگه یا بیژین (بیره) کاری (جوولی) دکرن ژده باری دروست کرنا بهر و مافوور و جل و تیر و بهر پشت و هه ر کاره کی ژهری می و دار و ناخ و هه ر پتقیه کا وی سه رده می. دبه هه ر مه ند و کارزان بوون ژگوندین ده و ربه ر و جیرانا نه پتر. خاندن و خوینده واری:- خه لکی گوندی (چی) هه ر ژکه فندا که سائین خویندنا ئایینی لمزگه فنا هه بوون وزانا مه لایین مه زن دناف گوندی (چی) دا هه بوون وهک:- مه لا عیسی و مه لا سه عدی و مه لا حسین و مه لا ئبراهیم (چی) ی کو په یا قازی هه یه و مه لا خالد و مه لا عه بدولقادر و مه لا فه تاح و مه لا عه لی و گه له کین دیتر و هه رده م مزگه فنا گوندی (چی) فه قی هه بوون و خاندنا ئایینی یا به رده و ام بوو. بو زانین مزگه فنا (چی) لسا (1222) زابینی هاتیه ئافاکرن لجهی دیری لیدیف وان پیزانین ژارده فی خه لکی پیر هاتیه گوتن و هه رم گرتیه.

به لی سهارهت قوتابخانه تنی د سی ده ماندا قوتابخانه ل گوندی (چی) هاتیه فه کرن و نه یا به رده و ام بوو وهک:- سالی 1958 و سالی 1977 و هه روه سا سالی 1987 تا نه نغالا 1988 بو ده مپینج سالان تنی. لی که سین خوینده وار زور لی هه بوون ژه گه ری زوریا مه لایان ژفی گوندی هه بوون. کوچ و کوچه ری:- خه لکی گوندی (چی) ژکه ره ما خودایی مه زن و دلوفان گونده کی گه لهک بهر بزیده بوونی بوویه نه و زی ژه گه ری ئاف و ناخ و پاقریا سه قایی وئ ده فهری. له و ما سه رده م خه لکی گوندی (چی) کوچ و کوچه ر بوویه، چ وهک ژبه رزیده بونا مرو فان یان ژبه ربارو دوخی ئابووری یان ژبه رکاره سات و شه رو هه فرکاتی کرنا دگه ل زبانی و دیتنا جهی باشر ژوی ده فهری و به لگه و نیشان بو فی راستی عه شیره تا دوسکی ژیری و نه وین ل گوندین ده و کا داسنیا و ده و ربه رین ناحیا مانگیشکی دژین ده می لی ده ئته پرسین دپژن نه م (چیایی و همی و کاتولی و گوندکی... هتد) فان ناقان و جهان دپژین کو ئه فه کافله گوندن ل ده و رو نیک و ناخا گوندی (چی) یه.

هه روه سا هندهک ژعه شیره تا دوسکی ژیری دپژن نه م (شوکه یی- ئه رتسی- شه تونسی و شیخ مه می و جم توو- ساتی و ئوره ماری- خیارته یی و... هتد) کو ئه فه زی گوندین دوسکی ژووریا دکه فه سه رسنوورین تورکیا و عیراقی نه.

هه روه سا زورکه س و مال هه بوون ل زفستانان دهاتنه دهوکی کاردکرن و هافینان دچونه گوندی (چی) ژکه فندا و تاسالین پینجیان زی یا به رده و ام بوویه و زور ژوانان دمان و نه دقه گه ریان بو گوندی (چی).... رولی خه لکی گوندی (چی) دشوره شین کوریدا....

خه لکی گوندی (چی) هه ر ژکه فندا. خه لکه کی کوردپه روه رو چه ز لیکه رین ئاخا وه لاتی خو بوون وب سه دان قه هه رمان ژبو فی ئاخو وریازا کوردا په تی دشوره شاندا شه هیدو گیانی خوکرینه قوربان. وهک، دشوره شین شیخ عوبه یدللا نه هری و سه ید تاها و سمکوبی شکاک و شه ره شین بارزانی هه ر ژده می شیخ عه بدولسه لام بارزانی و شیخ نه حمه د بارزانی و ملامسته فا بارزانی ب شه ره شین

سالیڻ سيهان و چلان و شوره شانه يلول و گولان و سهره هلدا نا ساللا (1991) ځا تا نه فرؤ به لگه ژي کوپنچ کهس ژخه لکي گوندي (چي) دگه ل بارزاني نه مرچوو بوون بو سو فیهت و پشکدار بوون دلته شکهري بارزان دکومارا مها باد چ وهک پ.م يان پتري (30) مالان دگه ل بارزانيا به ربه ف ئيراني و کومارا مها باد چوو بوون و تانوکه ژي چنه د ژوان خيزانان ټاکنجي نه ل گونديڼ ده فراه ميرگه فراه هره و سا ده سپکا شوره شا نه يلولي پتر ژ (40) که سان پ.م بوون دلته شکهري بارزان به ربه ف ده فراه به رواي بالا و دساليڻ هفتيان دا پتر ژ (200) که سان پيشمه رگه بوون ل باره گايي بارزاني و ب چنه دقولا و جه ماعت بوون ل ده فراه گوندي ديلمان و حاجي عمران .. وهک بومن هاتيه فه گيران و نه ز پي مهنده هوش بووم دشهري گه لپي عه لي به گ.کو ب به رو داران رېک و جاده يا گه لپي عه لي به گ هاتيو داخستن و تانک و زري پوشين دوژمني نه شيان پيشفه بهين بوو نه گهري شکه ستنا دوژمني دوي شهريدا کوژلايي پ.م بين (چي) يان و دوسکي و بارزانيا نه ف سه رکه فتنه بده سفه ئينا زوريا سهيره ... تشتي سهير نه وه خودان بيرو باوه ريوون برتيازا بارزاني و پارتي وحه تانوکه ژي لسهر وي باوه ريڼه و له و ما نوکه ژي پتر ژ (500) که سان پ.م و تايهت ل له شکهري تايهت تاييک و زيړه فاني تايهت سيهروک بارزاني و پيچيرقان بارزاني و مال و ريکين وان لسهر ريش و مه سيف سه لاهه دين ... نو جهين تايهت .. پيکها تان خه لکي گوندي (چي) ... گوندي (چي) پيکها تايهت ژ (پنچ) ئوجاخان ... ب فان ناقان

- ئوجاخا بيبا .

- ئوجاخا مال مه مه دا .

- ئوجاخا مال مه ختي .

- ئوجاخا ئومه را .

- ئوجاخا بيبه کرا .

ههروه سان هه ر ئوجاخه ک ژ چنه د بنه مال وزوريه تو قيتان (3 تا 6) پيک دهين کو نه ف ئوجاخه ژکه فندا ب في شيوه ي و ناقانه دهاتن ناف کرن وهه ر بنه مال هک ژي ژ چنه د خيزان و مالان پيک دهاتن ههروه ک بومن هاتيه گوتن ژزار ده فئ چنه دين که سين پير و ناف سالفه چووي ديژن بهري (60) سالان گوندي (چي) پتر ژ (120) خيزانا پيک دهات و خيزانين وي سه ر ده مي ژ (15 تا 30) که سان پيک دهاتن ژ بهر کو وي سه ر ده مي لگوندان ژ بهر شولي گوندان پيتغي بزوريا مرو فان بوو. نو هه ر پيک يان چنه د که سان کارو باره کي تايهت خي لاف خيزانيدا هه بوويه وهک شفاني و جوتيازي و کارواني وله شکهري و کاروبارين ناف مالي و .. هتد .

پيتغي بو خيزان يا پيک گرتي و (تفاق) بيت وهه ر خيزانه کا خودان مرو ف بارئ تابوري وي خيزاني زور يي باش وزه نگين بوون. لپيشتي ساليڻ هفتيان وهه شتيان گوند به ربه ف کافل بوون و خه لکي گوندي (چي) ئاواره و دهر به دهر بوون (مهاجر) بوون بو ئيراني و تورکيا کو پتريا وان ئاواره ي ئيراني بوون دساليڻ 1974 هه تا 1975 به رده و ام وههروه سا ساللا 1988 ځا لساليڻ (1991، 1992) و پزهه ل به ربه ف کوردستانا نازاد زده ربه ديري و ئاواره يي فه گهريان هه تا ساللا 2003 فه گهريان يا به رده و ام بوو تا نووکه ژي وههروه سا چنه دين خيزان ژي ماینه و نه فه گه رايڼه ژ ئيراني .

خه لکي گوندي (چي) پشتي نازاد بونا کوردستانا عيرافي لسالا (1991) نه ف خه لکه ټاکنجي بوينه لقان جهان (کومه لگه ها شيلادزي، سيربي، ديره لوک، کومه لگه ها نازادي و سه رسنکي، کومه لگه ها کورا و زاويته و باژيري دهوکي و کومه لگه ها نه ناهي ورزگاري و معه سکهري ماقبلي و باژيري ديانا (سوران) و باژيري مه سيف وهه و لپير) و گه له ک جهين دپتر .

نه زماموستا بهرام جبرائيل ياسين (چي) بي کو زور ژميژه ده زرا مندا بوو ئاماره کا خه لکي گوندي (چي) بکه م ل ريکه فتي (2005/7/1) ځا رابووم بناماره کا راست و درست و ل وان جهين من ناف لي ئينا ي کو خه لکي گوندي (چي) لي ټاکنجي بوون دماوک هه يقه کي ب به ربه فکرا پنچ تومارا و بو هه ر ئوجاخه کي توماره ک دگه ل پيزانين به ر فره ه ژ گه له ک لايانه و ل ديف پسولا نازوقه و ناسناما شارستانى دناف وان تومارا هاتن تومار کرن کودوي ئامارا ساللا (2005) کوژمارا خيزانين گوندي (چي) (1087) خيزان بوون کو ژمارا که سان (نفوس) دبيتته (5152) کهس .

لي باوه ريبا من ژ (2005) ځا تا کو نه فرؤ پتر ژي (150) خيزانان لي زیده بوينه کوزوريا وان ژي نه هاتينه تومار کرن لده ف من. نه ز ديبم ژ بهر بارو دوخي ژيان و خوشي و ناراميا هه رپما کوردستان رپزا زور بووني دهه جار پتره ژريژه يا مرنئ. لدوماهيکي ديژم به ربه کت ژ خودي مه زن و دلوفان .

سەرچاوه: بههرام جوهرائیل چینی - مالمپهری نامیدی

تایبهتمه ندینن بابتهی

بازئیر: نامیدی

جه: گوند

زمان - شیوه زار: ک. باکوور

ولات: باشوورا کوردستانی

کویک ریسپونس کۆد:

بابتهی ژماره: 2905

چهم ره به تکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008051024334662>

تیکه ژ گوندین ده قهرا بهرواری ژیریا دکه فیته روژهلاتا ناحیا چه مانکی بدویراتیا (22) کم 0 سهر ب قهزا نامیدی قهیه، ژزار ده قی باب و باپیران نا قی قی گوندی ژ چه مان هاتیه، و تیکه ژ گوندین (مه سیحیان) سه ر ب عه شیره تا بهرواری ژیریا قه، خه لکی قی گوندی وه کوهاتیه زانین نه قه (12) بابکن ل سهر ژیاینه، و پیک هاتیه ژ سئ بنه مالان (بنه مالا بیبادور، بنه مالا نه نوهر، بنه مالا مسته فا). ئا قی گوندی ژ گوندی (میروکی) ده قی و وه کو یادیار کانی ل قی گوندی نینن. پتیرا ژیرا خه لکی قی گوندی ل سهر خودان کرنا ته رشی و ته والی و فیتی و جوت و کیلا و موجه یانه... هتد. نه ق گونده چه ندین جارن هاتی یه ویران کرن و سوتن ژلایی رژما به عسا دکتاتوریا عیرا قی قه، ل سال (1961 و 1962) یی هاتیه کافل کرن سوتن. و سه ره رای چه ندین جارین دی ل سالین شیستان و حه قتی یاندا، ههروه سا سال (1988) وه کی هه می گوندین دی یین کوردستانی نه ق گونده که فیتی بهر هیرشین دوژمنی و هاتینه نه فال کرن. و پشتی سهر هه لدانا پیروژا سال (1991) و (1992) خه لکی قی گوندی قه گه یانه سهر ئا خا پیروژا باب و باپیرا. نه ق گوندین دیارگری هه ق توخیین دگه ل گوندی (چهم ره به تکی): - - باکورئ گوندی گوندی (میروکی) یه، باشورئ چیاپی (خیرئ) یه، روژهلالات گونده کی دیبه دبیژنی (بیلمه ندئ)، روژ ئا ق گوندی (به رکه قری) یه. چیاپین گوندی - 1: - چیاپی (خیرئ) دکه فیته باشورئ گوندی. 2- چیاپی (کیاره به تی) دکه فیته باکورئ گوندی. 3- چیاپی (تیکه سهر) دکه فیته روژهلالاتا گوندی، 4- گه لی (ره به تی) دکه فیته روژ ئا قیا گوندی. شینوارین که فن لقی گوندی (ناعوسکه کا) هه ی سئ جهین نفستنی یین مه زنان و دوو جهین دینن نفستنی یین زاروکان دنا قدا دیارن. ژلایی حکومه تا هه رژما کوردستانی قه گه له ک پیروژین خزمه تگوزاری بو قی گوندی هاتینه ب جهینان - 1- دانانا مولهیدکا کاره بی. 2- ئا ق کرنا قوتابخانه کا سه ره تایی. 3- ئا ق کرنا (23) خانیا بشیوه کی هه ق چه رخ. 4- تیکه لکرنا (25 کم) جادی بو وان گوندین مه سیحیا ل سنورئ ناحیا

چه مانکی.
5- گریڊانا تورا ئاڤا گونڊی.
نوکهژی زیانا خه لکی ئی گونڊی یا بهرده وامه و ل گونڊی خو ئاکنجی نه.
سه رچاوه: شیرزاد نیروهویی - مالپهیری ئامیدی

تایبه تمه نندیین بابه تی

باژیئر: دهۆک

جه: گوند

ولآت: باشوورا کوردستانی

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 2906

چه مانکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=20081218012715830>

ئهڤ ناحیه ب فهرمانا کارگیری یا ژماره (1182) ل 2000/02/19 پشتی وی ده می پارێزگاری ب فهری دینی کوناحیه ک ل وێرئ بهیته دامه زانندن داکو سنورهک بو مشهخت بونا ژ گوندا بهیته دانان و خه لک بهیته هاندان بو قهست کرنا گوندا، پشتی دامه زانندا وی چه ندین ده زگاریین حکومه تا هه ریمی لئ هاتنه دانان، ل چه مانکی کومه لگه هه کا ئاکنجیکرنی یا هه فچه رخ هاتیه ئاڤاکرن و هه می پیدقیین زیانی ژ پروژین خزمه تکاری تیدا هاتیبه بجه ئینان و مروڤ دشیئت بیژیئت چ جوداهی دناڤه را وی باژیئر دا نین.

تایبه تمه نندیین بابه تی

باژیئر: دهۆک

جه: شاره دی

زمان - شیوه زار: ک. باکوور

ولآت: باشوورا کوردستانی

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 2907

خاستو ژووری

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008171607224720>

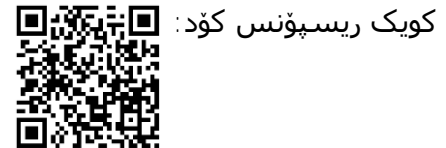
ژیکه ژ گونڊین سه ر ب ناحیا دینارته وقه زاناکری قه و ل ده قه را زیباری به لی ژ بهر دویراتی وئ وه ک چه ندین گونڊین دی ژ قه را ئاکری و بو بسناهی ئیخستنا کاروبارا و پیتقیین ها ولاتیان نهو ناحیا دیره لوک

ياسەر ب قەزا نامېدىي ب ھەمى ئەركېن قەزا ئاكرى رادىيەت ژبەر كو ئەو نېزىكرە. گوندى خاستو ژوورى دكەفیتە بەرامبەر كومهلگهها شىلازدى كو گوندهكه ژكه قندا تا نوكه ھەر بقی نافی دھیتە نیاسین ئو چ بوچونیت دروست نینن كا ئەف نافی ژ چ ھاتی یه، ل رۆژھەلاتا فی گوندى گوندهكى دی ھەیه بنافی (گوندى خاستو ژبى) ئەوژى ژبەر چەندین جھین ھەك ھەف دناف بەراقان ھەردو گوندا دا ھەردوو بقی نافی (خاستو) ھاتینە نافرک. ل رۆژئافایى فی گوندى گوندهكى دی ھەیه بنافی گوندى (لاتكا) و بو ماوھەكەى درىژ خەلكى گوندى ل گوندى خو ئاكنجى بووینە ھەكى یا دیار كو خەلكى فی گوندى ئەفە (10) بابە ل سەر فی گوندى دژین، و ئەف گوندىی پىك ھاتیە ژ ئىك بنەمال ئانكو خرەك ژ ئىك خیزانن كو ئەو خیزان ژى یا نافدارە ب بنەمالا (حەجى حەمیدى خاستوبى) و ئەف گوندى چەندین جارا ھاتی یه وپرانكرن و سۆتاندن ژلايى رژیما دكتاتورى یا عیراقى فە و خەلكى فی گوندى ئاوارەى ھەلاتین ھەفسى بوون بو دەمى چەندین سالاً، و پشنتى سەرھەلدانا پیرۆژ ل بەھارا سالاً 1991 خەلكى گوندى فەگەرپاینە سەر خاكا خویا پیرۆژ ئەوا بابو كالین وان ل سەر ژیان و ل گوندى خویى بەرى ئاكنجى بووینە بەلى پشنتى رىكخراوین خىرخواز سەرھەلدانا كوردستانى كرىن ئىك ژوان رىكخراوا (D.G.K) یا ئەلمانى بو كو چەندین خانى بو گوندىن دەفەرا نامېدىي ئافاكرن ئىك ژ وان گوندا (خاستو ژوورى) بو كو ھاتە ئافاكرن ب دیراتیا ئىك كیلومەتر ژ جھى وى یى كەفن. ل فی گوندى چەندین شینوارىت كەفن ھەنە ھەكى (مژگەفتا بن میتكى، مژگەفتا قەسلى، مژگەفتا دناف گوندى دا و دگەل چوار گورستانا دگەل دوو نەویسكا) كو ئەف شینوارە ھەمى فەدگەرە ل سەر مېژووپەكا زور یا كەفن دىت مېژوويا ئىسلامى بیت. ژيانا فی گوندى یا بەندە ل سەر بەروبومى چاندنى و گىیانەوھەرى و نوکەژى خەلكى گوندى گەلەك ب سەخت و دژواری ژيانا خو دېنە سەرى ژبەر نەبوونا ئافا ژيانى و نەبوونا رىك و پرا و ھاتن و چوونا وان ل سەر داڤەرستى یه بو كومهلگهها شىلازدى!! ھەردىسا ژ لایى حكومەتا ھەرىما كوردستانى فە پروژى ئەلكترىكى ئانكو (كەھرەبى) ھاتی یه دروست كرن دگەل قوتابخانەكا سەرەتاپى یا چوار رىزى. ھژمارا سەرۆك خیزانیت گوندى دگەھنە (21) سەرۆك خیزانا و ژمارا كەسین دڤى گوندى دا دگەھنە 110 كەسان. ھەژى گوتنى یه فی گوندى ھەك ھەر گوندىكى دی یى كوردستانى چەندین كەس گورى خاكا كوردستانى كرىنە . سەرچاوه: شەریف سالیح حەمید - مالپەرى نامېدى

تایبەتمەندىین بابەتى

جەھ: گوند

ولات: باشوورا كوردستانى

بابەتى ژمارە: 2908

داوودىي

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008181440434747>

ئىك ژ گوندىن گەلەك كەقنارە یین كو گرئداى (دەشتا سپەنى) فە یه، دۆیراتیا وى نىزىكى(52كم) یه ژمەلەندى پارىزگەها دھۆكى ژلايى باكورى فە، و دكەفیتە رۆژئاف فروكەخانا (بامەرنى) دناقبەرا چىايى مەتىنا (2080م) سەر روپى دەریايى و (چىايى گارە) 2160م سەر روپى دەریايى، وسنورى وى یى جوگرافى ب فی رەنگى ل ژبى یه:

-ژلايى ژوورى(باكورى)فە: گوندى بارزانكا(شرتى)یە

-ژلايى ژبى(باشورى)فە: گوندى (دۆلا سپەنە)یە

-ژلايى رۆژھەلاتى فە: گوندى(تنى)و(كولى)یە

-ژلايى رۆژئافى فە: گوندى (خلىش)ە.

ئاكنجى يېن گۆندى:

ئاكنجى بوويىن فى گۆندى ژنابىنى (فەلەكاتىيى) نە، ل سەر ھزروبىرېن كاسولىكى (كلدانى)، ل دويڧ سەرژمېرى يا ساللا(1957)ئ ژمارا خەلكى وئ نېزىكى (524) كەسان بوويىنە، و ژمارا خانىان ل ساللا(1961)ئ نېزىكى (120) خانىان بوويىنە وئاكنجى بوويىن وئ ژی پتر ژ(150)ى خېزانان، وھەر ژ فى دېرۆكى ئاوارەبوونى دەست پېركى يە بو باژېران ھەرۋەكى گوندېن دېتر يېن فەلەيان يېن كو دكاودان وسەرۋەرەكى نەسروشىتى دا دبورين، و ل ساللا(1988)ئ گۆند ھاتىيە كافل كرن د كىرارا ئەنغال كرنا دەقەرا بەھدىنان دا، وپىشتى بەرقەرار بوونەكا رېژەپى بەشەك ژخېزانېن گۆندى ژفرينە قەگۆندى و لى جھواربوويىنە پىشتى سەرھەلدانا بەھارا ساللا(1991)ئ، و ھەرۋەسا پىشتى كەفتنا رېژما بەعسا عىراقى ل ساللا (2003) ئ بى قەگەريان و ئاكنجى بوون دزىدە بوونى دابوويە كو ل دويڧ سەرژمېرى يا ئەيلولا ساللا (2005)ئ ژمارا خەلكى وئ (400)خېزان بوويىنە دناقەرا يېن دناڧ وەلاتى و يى ل مشەختىيى كودبەنە (1724) كەس ژوانا (955) ل ناڧ وەلاتى و (769) ژى ل مشەختىيى. ناككرنا گۆندى:

بووچوونا ل دۆر ناككرنا فى گۆندى وەسان دەيتە قەگېران : كو دبىتن ناڧى فى گۆندى ھاتىبەتە وەرگرتن ژ ناڧى تېكەم كەسى لى ئاكنجى بووى ل ساللا(550)ى يى بەرى زابىنى) كو ناڧى وى (داودو) بوويە، كو ئەقە (7) برا و خوېشكەكا بتنى بوويىنە، ل ھەرېمەكا توركىا، كو دەيتە قەگېران ودېرېن:كو ھندېكە كورې مىرئ حوكمدارئ ھەرېما توركى بوويە، بەرتەنگى يا خوېشكا وان كرى يە، ول دەمى براپېن وئ ب فى چەندئ ناگەھدار بووين و زانى، ل بەر كورئ مىرى دانايە وكوشىتى يە و مشەخت بوويىنە ژ فى ھەرېمى و ژېك جودا بوويىنە و ھەر ژېك ل گوندەكى ل باكورئ عىراقى ئاكنجى بوويىنە ژ بەر ترسا تول قەكرنى، ئەو ژى ب فى رەنگى ل ژېرى:

ز نـاڧ دەقەر (گۆند)

1 داودو داودىي

2 كەژو مرکا

3 شابو مرکا

4 بېجو بېجوپى

5 ھىدو تيارئ

6 تاجى كىرامون

7 بكو (بنيامين) ھزار جوت

قوتابخانا گۆندى:

قوتابخانا گۆندى داوودىي يا سەرھەتايى يا تېكەل ل ساللا(1953)ئ يى يا ھاتىيە دامەزراندن و ژ دامەزرېنەرېن وئ يېن پېشەنگ مامۇستا (بنيامين ھەداد) ژ(ئەلقوش) و مامۇستا (يوحەنا يوسف) ژ(ئەرادنا) بوويىنە.

ژىدەر/ پەرتۆكا (قرية الداوودية بين الماضى والحاضر)، إسحق خزقيل إسحق زيا، 2006. سەرچاۋە: ھېرش كەمال رېكانى - مالپەرى ئام:پدى

تايپەتمەندىيىن بابەتى

جھ: گوند

ولات: باشوورا كوردستانى

كويك رېسپونس كۆد:

بابەتى ژمارە: 2909

دھۆك

سهنتهري وى باژيري دهوكي يه ههروهسا سهنتهري پاريزگههي بخويه، دهوك دكهفите نانا نهالهكا فهكري، زنجيرا چيايي سپي دكهفите باكوري وى و زنجيراچيايي رهش (شندوخا) دكهفите باشوري وى، دوو روبارين بچيك دناف باژيري دهوك دا دهرياز دبن يي تيكي روبري دهوك ژگوندي خازيافا ل با كور دزيت و بهرهف باشور دچيت و ل سالا 1980 ل گهليي دهوك سكرهكي ئافداني ل سهر هاتيه چيكرن، روبري دووي بچوكتره ديژني (هشكهرو) ژ باكوري ل بزيك گوندي بهري بوهار دزيت و بهرهف باشوري روزنافا دچيت، ل ژريا روز نانا يا باژيري ههردوو دكههه ههف، بو ئافدانا چه مين دهوروبهر مفا ژ نانا ههردوو روبرا دههته وهرگرتن.

ههردووناحيين زاويته ومانگيشكي سهرب قهزا دهوك فهنه.
- ناحيا زاويته

سهنتهري وى باژيري زاويتهيا ژيري يه (16) كم ژ سهنتهري فهزايي دوره روبهري وى بزيكي (420) كم بين دووجاركي يه (71) گوندا بخوئه دگريت هه مي زي بهري وپاشي نه نفالا هاتينه ويرانكرن ژبلي سهنتهري ناحيي و كومه لگههين كورين گا فانا وباگيرات، سهنتهري ناحيي دكهفите سهر ريكا سهرهكي يا كو سهنتهري ناحيي ب سهنتهري قهزا ئا ميديي فه دههته گرندان.

زاويته ئيكه ژ هافينگههين رند وجوان بين پاريزگههي وبلندترين پلهيا گهرماتيي ل وهري هافينا (36) پلهيه.

زاويته ب دارين كاژا يا بناف ودهنگه وروبهرين بهر فره بين سيبهري لي ههنه، وخهلكي دهوكي ژ خوره كريبه جهي بيهنفهدان وسهيران وگهريانا و ل هه مي وهريين سالي.

پهيفا زاويته دزمانئ كوردي دا ئانكو نهو جهن بين گهلهك بهفر ل وهري زفستانئ لي دباريت ئانكو بزيكي پهيفا قهرسگهه (سلاجه). ناحيا زاويته ب دارستان وكوزين باش بين بخودانكرنا پهزي يا بناف ودهنگه وخهلك بو ب خودانكرنا پهزي وكه والي مفاي ژي دينيت. ژيانا خهلكي وى ل سهر چاندني وهكو گهنم وجهه ونيسك ونوك... هتد نهف چاندنه ب ريكا دهشتا (مهمانئ) وبلندهي (بادئ)، ههروهسا ژيانا وانپال سهر چيكرنا رهزين ويستانن تري وهرميك وخليك سماقي، زيدهباري چاندنا هافيني مينا برنج وياجان سورك وتوتن ولوبيك وكه سكاتي وچاندنارا وهكو خوخ ومشمش وگوز وتريي تهيفي كو چهند گوندين ناحيي ب چاندنا وي ب ناف ودهنگه وهكو (بهري بهار، خازيافا، بينارينك، بيمينكي و... هتد ومفا ژكانيين بهر به لافل دهفهرئ دههته وهرگرتن زيدهباري نانا روبرين بچيك ل دهفهرئ:

زاويته - كورا - رهشانكي - بينارينكي - بيدول - گومل
باگيرات - كورا - رهشانكي - بينارينك - بيدول - گومل
كزو - پيده - بيدول - گومل

خازيافا- لينافا - گهرمافا - سكرئ دهوك - دجله
بهري بهار - بيسري - نزاركي - دهوك - دجله

گرنگترين چيايين وى چيايي (كهمهكا) يه وتوخيني فهبرئ ناحيي يه ژلايي باكوري روز نانا ههروهسا چيايين بيسي وسپيريز ومامسين وچيايين زاويته وچيايي فهنتارا وچيايي زروه وگهلهك بلندهي دي كو هه مي بيقه دبنه روبهري ناحيي. گهلهك خهين شينوارا ل سنوري ناحيا زاويته ههنه وهكو شكهفت و جهين دي ريقه بهريا شينوارين دهوكي (24) جهين كهفئار توماركرينه و ژهه ميا گرنگتر قهسرا بادئ كو ل ههوين نه نفالين رهش هاتيه ويرانكرن، ههروهسا كهلهما مه ميان نهوا ل سهرئ چيايي كهمهكا و شكهفزين

پيسرې و ټيټويت و كوره ډيرې و چيایې پيرومورا و باخرنېف و شكهفتا رهش ل گوندې كزو هندهك جهېن دې ل گوندې پډه، ل سنورې ناحيې گهلهك جه هه نه بكېر جهېن گوزاري دهېن ټه گهر دهستې ټافه دانېې بگه هيتې بو بهېن ټه دانا رنځينگا و سهيرانيا ل ده مېن گهرماتيې وه كو گوندې (برجيني - بابلو - كزو - مېردينكې - ستوكوركي) و گهلهك جهېن دې پشتې سهرهلداني و دامه زراندا حكومه تا هه رېمي دهستې ټافه دانېې گه هه شته ناحيې و باهرا پيتريا گوندېن وې هاتنه ټافا كرن زنده باري چه ندين پروژېن خزمه تگوزاري پيتر گرنك وه كو قوتابخانه و بنگه هېن ساخله مېي و مزگهفتا .
- ناحيا مانگېشكې

سه تنه رې وې باژېركې مانگېشكې په (30) كم ژ سه تنه رې قه زايې دویره و روبه ررې وې (454) كم 2 و ژ (54) گوندا پيک دهيت هه مې ل هه وېن ټه نفالېن رهش هاتېونه وېران كرن ژبلي سه تنه رې ناحيې و گوندې حوجا قه سه تنه رې ناحيې ب سه تنه رې قه زايې ټه ده يته گرېدان ب رېكه كا رېك و پيک كو ل دوريانا كورا ژ رنكا ټامېديې ټه دبېت بولايې باكورې روژ ټافا دنا ف ناگه راستا مانگېشكې را گه رباس دبېت، ده يته گوتن كو ټيک ژ حه واري (په يامېه توما) دټي رېكې را ده رباس بويه ده مې سهر هندستانې داي و ټه ف نومايه ټه و بو يې دهستې (مه سيحې) گرتي دا باوه رېي ب رابونا وې بېنيت ب زمانې سريانې ديژنې (مان كهش) ژ بهر ټي چه ندي ټه ف ټافه دانايه سهر ټي باژېركې، ديسانه بوچونا دوويې ديژنيت ټه ف ټافه ژ په يفا (مكوش) هاتيه يانكو رونشتن به لگه ژي ل سهر ټي چه ندي گهلهك جهېن په رستنې لې هه نه يېن وه ختې زه ره ده شتيا و ټاينې مه سيي گهلهك لې به ربه لافه دنا ف خهلكې ده ټه رې دا و پشتې هينگي ټه ف په رستگه ها زه ره ده شتيا هاته ټه گوه استن بو ډيرې، ل ناحيا مانگېشكې گهلهك دارستان و چه روان لې هه په و ژيان و ژيارا خهلكې ده ټه رې ل وه رزې زفستانې اندنا گه نمې و جه هې و نوک و نيسكا و بو ټي چه ندي مفاي ژ ده شتا به رفره ها ډيرا گژنيک و تلا كورو وه ردگرن زنده باري چاندا به رفره هيا ميون تری يېن ډيم و داروباري به ره هم وه كو گويز - باهيف - هژير - سماق - و بيس تائين خوځ و مژمرا حوليكا - سيڼا ههروه سا ل وه رزې هافيني باجانكا و برنجي و ماشا و لوبيكا و تويتني و پيغازا سيرا دچين و مفاي ژ ټافا كانيا وه ردگرن ټه وېن به ربه لاف ل گوندا زنده باري چه ندين روباړين بچويك وه كو :

- 1- ډيرک - شمرخ - ساديا - ناقدارا - چراني - ناشانکې - خابير
- 2- مانگېشکې - دويليا - کاني سارکې - گهلي گهرمي ناقدارا - چراني - ناشانکې - خابير

زنده باري روباړي خابيري ټه وې سنورې باكورې روژ ټافايې ناحيې و مفايه كي مه زن ټلايې روژه لاتقه بوچاندني ب رهنگه كي به رفره ه ژ ټافا وې ده يته وه رگرتن ههروه سا روبياري سپنه ي يې روژ ټافا كو دكه ټينه سنورې باكورې ناحيې، ديسان خهلكې ده ټه رې ته رش و كه والي و مريشكا ب خودان دكهن، ژ گرنگترين چيايېن ناحيې چيايې زنجيرا چيايې كه مه كايه ټه وې ژ روژه لاتي هه تا روژ ټافا دگه هيته چيايې سپي ل گوندې برجيني زنده باري بلداهيېن گوندېن كوفلي و به روشكې و زيوكا عه بوي. ل سنورې ناحيې گهلهك جهېن شينوارا هه نه كو دگه هنه (36) جها هاتينه تومار كرن ل رنځه به ريا شينواري دهوكي ژوان په يكه رې (ټه ددني راري) ل گوندې ده رگه لا شيڅا و گري پتي و شينواري ډيرا گژنيک و بيسفكي و ډيركي و بابوڅكي و گهلناسنكي و چه ندين جهېن دې زنده باري چه ندين ده ست نفيسين كه فنار و ډيرين ل ډيرا مانگېشكې كو ژبي و ان دزفريت بو سالا (1574) ز .
ل سنورې ناحيې گهلهك جه هه نه بكېر جهېن گوزاري دهېن وه كو

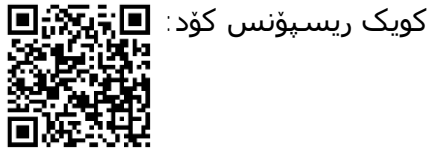
گهلناسکئ و خورکئ و بئشپنکئ و گهلک جھپن دئ پشئئ سهرهلدانئ و دامهزاندنا حکومهتا ههرئمئ ب بزاقئن دهزگائئن ئيداري و رٲکخراوئا خٲرخاز پٲترئا گوندين دهقهرئ هاتنه ئاقاكرن زٲدهبارئ چهئدين پروژئن خزمهتگوزاري يئن گرنگ و پٲدقئ.

سهرچاوه: تومارٲكئ تايهت بو كوردپٲديا لهلابهن (دهوكئ) سهبارهت به
(دهوك) له: 11:02:37 2010-7-22

تايهتমেئنديئن بابهئئ

جھ: باژٲر

ولآت: باشوورا كوردستانئ

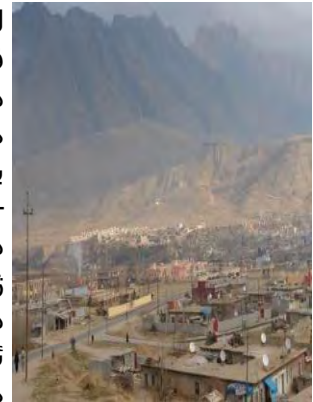

بابهئئ ژماره: 2910

دٲرهلوك

<http://www.kurdipedia.org/?q=20081218012512828>

ل دهمئ دامهزاندنئ سهئتهرئ ناحيئ ل گوندي (بٲبو) بو لئ هاته فهگوهاستن بو كومهلگهها دٲرهلوكئ ئهوا بخورئئ خهلكئ دهقهرئ لئ هاتيه خرقيهكرن پشئئ ههويئن كاقل كرن و وٲچرانكرنا دهقهرئ، ناحيا دٲرهلوك دكهقٲته بكورئ روژههلاتئ پارٲزگههئ، جھئ وئ يئ كوٲره و باهرا پٲترئا گوندين وئ رٲكا ترومبٲلئ نينه ژبلي رٲكا ئامٲديئ -دٲرهلوك -شٲلادزئ -بالندا-چهم جوي، پشئئ سهرهلدانا پٲروز و دامهزاندنا حكومهتا ههرٲماكوردستانئ باهرا پٲترئا گوندين وئ رٲكا ترومبٲلئ بو هاتيه فهكرن، ژيان و ژيارا خهلكئ قئ دهقهرئ ل سهرچندنا ههردو رهنگئن دهرامهئئ هاقيني و زقسئانئ يه وهكو گهنم و جهه و گارس و برنج و كهسكاتئ بو ئاقدانا فان دهرامهتا مفا ژئاقا كانيا و رٲيارئن بچويك دهقٲته وهرگرتن دٲسا ل دهقهرئ ناحيا دٲرهلوك گهلک گوٲز و باهيٲ و مازئ و كهزان و كهنگروك ههنه، ژ روبارئن دهقهرئ :

1- روبياركئ ئاٲا مارك كو ژ فان ژٲدهران دهقٲت: كنيانش - زٲوا سيتوي - گامٲشكا - دوكهرا مازئ - چهج جوي - پٲپهرخا - گهليئ بالندا - روٲيشين -شروك - ئارش- جارمندا - ئوره - دوكهرا مازئ - چهم جوي - پٲپهرخا - گهليئ بالندا - روٲئ شين

2- روباركئ بٲبو كو ژ دو تا پٲك دهقٲت: بٲبو - سٲيئ - سهرنئ - شيفيئ - زهره - زٲئ - زٲوا سهرئ - سهرنئ - باشئ - زهره - زٲئ - 3-دوتازا - نٲروا ژٲرئ - كانئ ساركئ كاره - زٲئ .

ئهقه و زٲدهبارئ روبيارئ زٲيئ مهزن ئهوك دكهقٲته سنورئ روژئاٲا دگهل دهقهرئ بهروارئ بالا دٲسان روبيارئ شهمدينان (روٲئ شين) ئهوك دبٲته سنورئ روژههلاتئ دگهل دهقهرئ بارزان و مزٲرئ ژوريا .

ههتا نوكه ژ روٲئ شينواراٲه چ لٲگهريان نههاتينه كرن ژ بهر هئدي ههتا نوكه چ جھپن شينوارا كو دزورن وهكو كهلهئا نٲروه - پرا كهليا ئهوا دكهقٲته سهر روبيارئ زٲيئ مهزن نٲزٲك گوندي رهشاقا كو دهقهرئ ئامٲديئ ب ناحيا دٲرهلوك فه گرٲددهت زٲدهبارئ پرا بلبل ئهوا دهقهرئ بهروارئ بالا ب دهقهرئ

نێروه و رێكان قه گڕێددهت و ئێك ژ شینوارین ئیمارهتا به هدینا په زنده باری چه ندین که له و جهین دی یین که قنار ل گوندین زیوا شکان و سگری . روبه رێ ناحیئ (1007) کم 2 و هژمارا گوندین وئ (162) گوندن هه می ل هه وین کافل کرن و ویران کرنا که ردهستانی ژ لایئ رژیما به عس یا گوربگور قه هاتیه ویران کرن و خه لکیئ وان گوندا ل کومه لگه هین (سیریئ- شیلادزی - دیره لوکیئ - کوانئ) وهژماره ک ل کومه لگه ها قه دشی هاتنه ئاکنجیکرن، لی پشتی سه ره لدانی حکومه تا هه ریمی ده ستنئ ئا قه دانیئ گه هاندنه هژماره کا گوندین ده قهرئ لی باهرا پیتریا وان هیشتا ژ بهر کاودانین نه ئارام یین ده قهرئ کافلن و نه هاتینه ئافاکرن.

تاییه تمه ندین بابته تی

دهۆک : باژیر:

شاره دئ : جه:

زمان - شیوه زار: ک. باکوور

ولات: باشوورا کوردستانی

کویک ریسپونس کوڈ:

بابته تی ژماره: 2911

دههی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008031633324640>

ئیکه ژ گوندین سه رب ده قه را ئامیدیئ ناحیا بامه رنیئ قه. دکه فیهه روز ئافایی گوندی هه سن پیرکا و باشورئ گوندی ئه رزی و باکورئ وئ گوندی هه مزابه. ل سالا 1958 ئ 48 خانی و پتر ژ 70 خیزانا دفان 48 خانیا قه دزیان. هه ردقیئ سالیئا ئانکو 1958 ئ قوتابخانا سه ره تایی لی هاته قه کرن کو پتر ژ 100 قوتاییان لی دخاند، هه زی په بیژین ژ هه شت گوندین ده قهرئ قوتایی دهاتنه گوندی ده هیئ بو خاندنی مینا گوندین (هه مز، ته حلاقا، پاسئ، بابگوریا، بانکا، ئه رزی، کانی به لاقئ، هه سن پیرکا) تا پولا شه شیئ سه ره تایی هه بوو. ل پاییزا سالا 1961 خه لکیئ گوندی هاتنه ده ره ده رکن زوره یا وان چونه مانگیشکی و باشورئ عیراقئ، دقئ سالیئا گوندی ده هیئ بتنی ناف مابو هه می هاتبو ویران و تالان کرن، ل سالا 1962 سیئ خیزان قه گه ریانه گوندی ل سالا 1963 بونه 8 خیزان هه یام هه یام به ره ف زنده چوونئ دچوو، ل سالا 1967 بونه 24 خیزان. ل گوندی پتر ژ 10 ئاشان لی هه نه. سیئ دیر ل گوندی ده هیئ هه نه دیرا (مارث شمونی) 400 سالا پشتی عیسا پیغه مبه ر (سلاف لی بن) هاتیه ئافاکرن لی ل ئه نفالا سالا (1988) ئه ف دیره هاته تالان کرن. لی ژ لایی ریکخراوا (کرسیان ئه بیت) یا ئه مریکی قه هاته نویژه نکرن قه، و دیرا (مار قه یوما) (تیا دیرئ) ل سه رئ چیا، دیرا (مارگورگیس) ل سالا 2008 ئ ژ لایی ها ولاتیئ گوندی قه هاتیه ئافاکرن. ل سالا 1992 ی ژ لایی ریکخراوا (که ی، ئار، ئو) 13 خانی هاتنه ئافاکرن ب ته قنی (ئاخی). پاشان ژ لایی ریکخراوه کا خیرخواز قه ب ناقئ (کابنی) بانئ ئه وان خانین سالا 1992 هاتینه ئافاکرن هاتنه سه ب کرن. ل سالا 2005 ئ ژ لایی

(لجنة شؤون المسيحيين) ژ لایئ (سهرکیس ناغا جان) فه. ههر لئی
سالئ ئانکو 2005ئ قوتابخانهک هاته ئاڤا کرن ژ لایئ ریکخراوهکا ئەمریکی
فه. نها ل گوندی 36 خانئ و 108 کهس لی دژین. گوندئ دهئی خودانئ خو
4 شههیدانه کو ئیک ژ وان شههیدان ئافرهته.
سهرچاوه: کاوار نهوهر - مالپهري ئامپدی

تایهتهدندیئ بابهتی

جه: گوند

ولات: باشوورا کوردستانی

کویک ریسپونس کۆد:

بابهتی ژماره: 2912

رهشافا

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012012722471364050>

رۆشافا یان رهشافا گوندهکی کو دکهڤهته کوردستانا باشوور فه سهر ب ناهیا دیرهلووکی فه یه، ل
پارێزگهها دوهوکی.

گوندئ رۆشافایی نها کافلی و خهلکی گوندی نوکه ل ناهیا دیرهلووکی ئاکنجی و ژیان دکن.
دیروک

گوندئ رۆشافا گوندهکی ئافهدان بوو و پری مروڤ بوو، ئەم دشییین بیژین بیژیکی رۆژههلات ئا گوندی
ب قاسی 3 کم گوندهک ههبوو ب نافئ قائیدا. نه گوندهکی باش بوو مروڤ ژییانی تیده بهردهوام ب
کیت، لهوما خهلکی گوندئ قائیدی بهرهڤ گوندئ رۆشافا فه دهین و ئاکنجی فی گووندی دبن و
دهین ناسکرن وهک خهلکی گوندئ رۆشافا. و چهندین گووندین دن ژئ وهک گوندین دهور و بهر
گووندین خوه ب جیه هیلانی و بهرهڤ گوندئ رۆشافا فه هاتنی کوو ژییانا خوه ل فی گووندی
بهردهوام ب کن وهک گووندئ "گویری" و گووندئ "زلی".

ژ بلی قان گوندان گهلهک خهلکی دن ژیک بو ئاکنجی بۆنه بهرهڤ گوندئ رۆشافا فه هاتینه.
وهک خهلکی گووندئ (سهریئ)، هندیک موهاجرین دن ژئ بهرهڤ گووندی فه هاتنه و ئاکنجی بۆینه
وهک:

• زاروین (ئهلک ئئ دهورینش) (بهشیری و دهورینش) کوو ئەسلی خوه گووندئ (شینه)، زبیری نه.
• زاروین (ئهدولای ئئ ئیموک ئئ) وهکی مههمه د و ئیبراهیم ژ گووندئ (بهبانئ) نه (بارزانئ) نه.
(خالیدی خزیمئ) ئەو ژئ ملةتی (بارزانئ) موزیری نه.

ئەفان موهاجرین کو هاتینه گووندئ (رۆشافا) و ئاکنجی بۆنه، وهک خهلکی گووندی ریز لی هاتنه
گرتن و بۆینه خهلکی فی گووندی.

ئەگهري سهرهکی کوو ئەڤ خهلکی بهرهڤ گووندئ (رۆشافا) فه هاتینه ئەو بۆن کو خهلکی گووندئ
(رۆشافا) خهلهکی گهلهک ریزدار بۆینه و ریزهکا مهزن ئاراستهی خهلکی موهاجر کرینه و وهک
خهلکی گووندی دانوستاندن د گهل وان کرینه. و کو گووندهک ئئ ئافهدان بوو.
نافئ گوندی

گوندئ (رۆشافه): شروڤه کرنا نافئ گوندی ب (2عدو) شیوهیان د هیت گووتن.
ئەو ژئ ئەڤهئ، ههندیک ژ ئالیه درۆکی فه دبهژن: نافئ گوندئ (رۆشافا) ب رهسئ هاتیه ناف کرن و
ناسکرن ئەو ژ ب وی شهوهی کو دبهژن کهسهک ب نافئ (رهسئ) ئەڤ گوونده یئ ئاڤا کری، و
نهڤئ گوندی وهک (رهسئ-ئاڤا) دهیت گوودن ژ ئالیه ههندهک ژ خهلکی ڤ آگووندا.
بهلی پرائیا کهسین دیروک ناس یین فی گووندی دبهژن نهخیر چ راستی بو فی چهندئ نینه. ئوو ئەگه

ژی ئەوه کو ئەف گوندی یی ل بن چیاپەک، و زوو روژ لی ئافا دبه لهوما دیژن (روژ-ئافا ئان روشافا). بهلی کو مروف پتر دیچوون ژ بو نافی گوندی بکەت مروف د فی نافی پتر ژت باوهره، و بهلی راستیه کو نافی گوندی آیی دروست (روشافا) یی چوونکه گوندی (روژ-ئافا ئان رووش-ئافا) دکهفه بن چیاپه مهتین و زوو روژ لی ئافا دبه لهوما نافی گوندی ب زوو روژ ئافا بوئی فه دهیت ناسکرن. ئیچاخ ئان بنه مال

گوندی روشافا ب شهش ئیچاخ ئان بنه مال ئا پیک دهیت. ناوین بنه مالان ئەفه نه:

1. بنه مال ئا ههسی بههدین.

2. بنه مال ئا مهلا ئان مالین مهلا

3. بنه مال ئا فهفه مه

4. بنه مال ئا مهسیها ئان مالین مهسیها.

5. بنه مال ئا ئیزدینا ئان مالین ئیزدینا

6. بنه مال ئا مالا کوبشا

ئەف هه شهش ئیچاخ ئان بنه مال ئە یین سه ره کینه د ناف گوندی ده.

و هه ندهک موهاجرین دن ژیک هاتینه گوندی دهین ناسکرن ب فان ناوین ژور ده:

• گوندی (گوبزی یی): خانو، هه جیه شیخو.

• گوندی (زلی یی): رهش ئی سه لیمایی و براین خوه و مالا ئەبدولایی ئەهمو.

• گوندی (سیرییه): مالا ئابزکی.

تایه تمه ندین باهه تی

باژیر: ئامیدی

جه: گوند

ولات: باشوورا کوردستانی

کویک ریسپونس کۆد:

باهه تی ژماره: 2913

زاوینه

<http://www.kurdipedia.org/?q=20081218013743832>

ده که ویته 22 کم باکووری دهوک و گه لیک چیا و دارستانی لی ههیه و 885 م له سه ر رووی ده ریاوه به رزه.

تایه تمه ندین باهه تی

باژیر: دهوک

جه: سهیرانگا

زمان - شیوه زار: ک. باکوور

ولات: باشوورا کوردستانی

کویک ریسپونس کۆد:

ئێکە ژ گوندین هوزا بهرواری ژیری یا سه‌ر ب ناحیا چه‌مانکی فه و ب دویراتیا 12 کم. ژ لایی جوگرافی دکه‌فیه روژ ئافایا بهرواری ژیریا، روژ هه‌لاتا گوندی سیاری، ژ لایی روژ ئافای فه گونده‌کی بنافی گوندی بهر ناشی، ژ لایی باکوری فه زنجیرا چیاپی گاره‌یه، ژ لایی باشوری فه گوندی خرابینی یه. گوندی سپینداری هه‌ر ژ که‌فندا تا نه‌و هه‌ر ب فی نا‌فی ده‌پته نیاسین و ژ دارا سپینداری هاتیه ل سه‌ر وه‌ختی باب و باپیران دا، دا فی گوندی ئافا که‌ن چوونه دوله‌کی دا ئه‌و دول خر دارا دیندار بوو کانیه‌ک لی هه‌بوو داره‌کا سپینداری یا مه‌زن دناف وان دارا رابوو وه‌ختی مال دانایی ئینا نا‌فی گوندی کره سپینداری هه‌ر که‌سه‌ی هاته فی گوندی گوت گوندی سپینداری، تا نه‌و بوچوونا فی نا‌فی ئه‌فه‌یه. و بو ماوه‌یه‌کی دویر و درژر خه‌لکی گوندی لی ئاکنجیون وه‌کو یادیار کو نزیکي (12) بابکا لقی گوندی دژین و ئه‌ف گونده پیک هاتیه ژ پینچ بنه‌مالان (مالا سفاقا، مالا ئاقده‌لا، مالا ناف گوندی، مالا هه‌مه‌زیتکی، مالا عه‌دمانا). ئه‌ف گونده چه‌ندین جارن که‌فیه به‌ر هه‌رشین دوژمنی یان هاتیه وێران کرن و سوتن ل سالا 1959 یی هاتیه سوتن ژ لایی رژیما به‌عس فه و ل سالا 1962 جاره‌کا دی یی هاتیه سوتن و کافل کرن و ل سالا 1975 یی هاتیه قالا کرن ژ لایی رژیما به‌عس فه ل سالا 1988 خه‌لکی گوندی توشی هه‌رشی بووینه و هاتیه ئه‌نفال کرن و خه‌لکی فی گوندی ل فی سالی دا به‌ره‌ف که‌مپا به‌حرکی برینه. سه‌ره‌رای قان نه‌خوشین گران خه‌لکی فی گوندی بی ئومید نه‌بوینه تا به‌ه‌را سالا 1991 خه‌لکی گوندی فه‌گه‌ریانه سه‌ر خا‌کا خویا پیروژ ئه‌وا باب و باپیرین وان لسه‌ر ژباين و ل گوندی خویی به‌ری ئاکنجی بووینه و خه‌لکی فی گوندی چه‌ندین خانی بو خو ئافاکرینه د گوندی دا. هه‌روه‌سا چه‌ندین کانی لقی گوندی هه‌نه وه‌کی :

(کانیا سپینداری، کانیا هوجکی، کانیا بنافی، کانیا گری، کانیا سه‌ر ئاشا، کانیا با خراب، کانیا سه‌ودا، کانیا مێرگاداری، کانیا سیرکا، کانیا بوکا سه‌ری، کانیا کوراسیری، کانیا کوبه‌کی). هه‌روه‌سا چیا و عه‌ردی گوندی ئه‌فه‌نه : - (چیاپی گاره‌ی، سه‌رکیری، سه‌ری به‌روژی، گری شفشکی، گری ترکا، گری هرچا، گری ئاسی، شیف زرافکی، گری سه‌ودا، گری گولی، سه‌ری سه‌مرکی، گری ره‌ش، سه‌ری سپیافی، گری زیرین، گری سه‌ری چه‌لوکی، گری نزاری گولی).

ملکی گوندی :- (سه‌ر ئاشا تا به‌ری بیکا، چه‌لوکی تا کافلا، خریکی،

باخراب، مێرگا داری، به‌رگوندی، خارا، مشخینه).

و د گوندی سپینداری داچه‌ندین شوینوارین که‌فن هه‌نه : - (که‌لا چه‌لوکی،

شکه‌فتا بابی، شکه‌فتا محمه‌د، شکه‌فتا کولین، شکه‌فتا محمه‌دی نه‌جی،

شکه‌فتا سه‌ودا، گه‌لی ره‌به‌ت، چه‌ند شکه‌فتین گه‌لی و چه‌ندین ناعوسک).

سی مناسب لقی گوندی یین هه‌ین (مناسبی گونلده سه‌ری، مناسبی

سه‌ودا، مناسبی لی مه‌یدانی).

ژیارا خه‌لکی گوندی ل سه‌ر چاندنی و خودان کرنا ته‌رش و ته‌والی یه و فیقی

و موچه‌ی چ ب (فه‌رمانبه‌ر) یان (پیشمه‌رگه‌). هه‌روه‌سا ژ لایی حکومه‌تا

هه‌رژما کوردستانی فه پروژی کاره‌بی هاتیه دروست کرن و 87 خانی هاتیه

ئافاکرن زیده‌باری پیروژی ئافا فه‌خارنی و چیکرنا قوتابخانه‌کی و چیکرنا

بنگه‌ه‌کی ته‌ندروستی و چیکرنا مزگه‌فته‌کی. هه‌ژمارا سه‌روک خیزانین فی

گوندی دڙینه 1180 ونه و 87 خڙان ل گوندی دا دڙین.
سه رچاوه: شڙزاد نڙوهی - مالپه ری نامڙدی

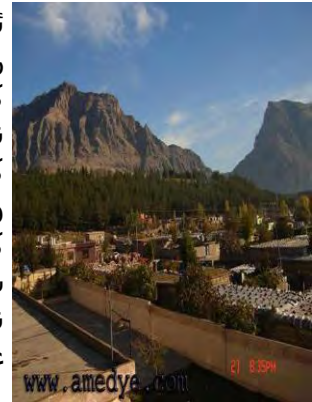
کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 2915

سیری

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008031534174637>

نڙیکه ژ کومه لگه هڙین سه ر ب قهزا نامڙدی ڤه دکه ڤیته نافه را ریباری شین و ریباری زڙی، ل روژ هه لاتئ ڤئ کومه لگه هڙ گوندئ بالندایه ، ل روژ ئافا کومه لگه ها شیلادزی یه و ل باشوری گوندڙین سارکئ و هلورا و خاستو ژوری نه کو دکه ڤنه ده ڤه را زڙیاری و ل باکوری چیاڙی کوره ژاره. ل سالا 1978 نه ڤ کومه لگه هه هاتیه ئافاکرن ده مئ رڙیما به عس خه لکئ گوندڙین ده ڤه را رڙیکان و دوسکی ژوری و نڙوه ڤه گوهاسستین و گوندڙین وان خرابکرن و به ره ڤ کومه لگه ها سیری ئینان و لئ ئاکنجیون. ژبارا پتريا خه لکئ کومه لگه هڙ ل سه ر موجه یه ژ بهر کو پتريا وان پڙشمه رگه و ڤه رمانه رن و چ داهاتیڙ دی نینه . ژمارا گوندڙین ل ڤئ کومه لگه هڙ ئاکنجیون (25) گوندن ژ (4) عه شیره تا (رڙیکانی- دۆسکی - بارزانی - نڙوهی). ژمارا سه روک خڙان (1467) خڙان. ژمارا ئاکنجیا (8370) که سن ل دوڤ ئامارا (2006). پتر ژ (1000) خانیا لئ هه نه. سه ڤایی وئ زڤستان و هافینی یئ دژواره، د زڤستانڙدا گه لیئ بالندا کارتڙیکرنه کا مه زن لڙدکه ت. ژمارا شه هیدان (115) شه هیدن. و (10) قوتابخانه لئ هه نه 7 سه ره تایی و (2) نافنجی و (1) ئاماده ی. بنگه هه کئ ساخله میئ ژئ هه یه و باژرڤانی و 5 مزگه ڤت. هه ژئ گوتئ یه کو ل پشتی سه ره لدانا پیروز و ژ نه گه رئ ڤه گه ریا نا خه لکئ ده ربه ده ر بوی ژ بهر زورداریا رڙیما به عسا روخایی و به رڤه رار بونا ته ناهی و خوش حالیا خه لکی ل بن سیبه را ئالایی کوردستانی و حکومتا هه رڙمی بسه روکاتیا به رڙ نڙجیرقان بارزانی نه ڤ کومه لگه هه مه زنتر لئ هاتیه و رویه کئ شارستانی ب خوڤه گرتی یه و چه ندین پروژڙین خزمه ت گوزاری هاتینه جئ به جئ کرن و رڙڤه به ریه کا باژرڤانی لئ هاتیه ڤه کرن بو خزمه تا هاولاتیان زڙده باری دروست کرنا جادڙن نافخویی و به رڤه ره کرنا بنگه هڙ ساخله میئ و ئافاکرنا خاندنگه هڙ نوی. سه رچاوه: سامی به نستانی - مالپه ری نامڙدی

تایه تمه ندڙین بابه تی

جه: گوند

ولات: باشوورا کوردستانی

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 2916

سه رته نک

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011010312150621681>

گوندیکه سه ره به شاره دپی (سپمبل)

تایه تمه ندپین بابه تی

دهوک : باژیر

گوند : جه

ک. باکوور : زمان - شیوه زار

باشوورا کوردستانی : ولات

کویک ریسپونس کۆد :

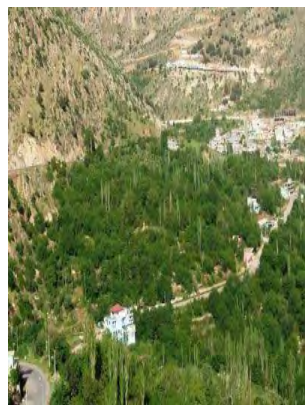

بابه تی ژماره: 2917

سه رسه نگ - سه رسنگ

<http://www.kurdipedia.org/?q=20081218012336826>

دکه فیته سه ریکا سه ره کی ئەوا ژسه نته ری پارێزگه می دچینه قهزا نامیدی و (41) کم ژ باژیری دهوکی دویره وب (1046) م پابلنده ژ ئاستی ده ریایی و بلندترین پلا گه رماتی ل هاقینی دگه هیته (24) پلا و دهاته هژمارتن ژ خوشترین و به رنیاسترین هاقینگه هین هه ریما کوردستانی ژ بهر کهش و هوایی وئ یی ته نا و هین و ئافه کا مشه رامانا په یفا وئ ژ (سینگ چیا) هاتیه ژ بهر کو دکه فیته سینگ چیا گاره دیسان بوچونه کا دی هه به دیبژیت (سه ر) و سنک یانکو سه ری سنکی کو جهی چیبونا کیزا سنکی و ل فان سالی دیمه یی ئاشکرا بو کو کیزا سنکی قه سنا سه ری گاره دی دکه ت بو زیده بون و قه شارتن هیکا خو ل پایزو زفستانا.

دارستانه کا سروشتی یا به رفه ل سنوری ناحی هه به مفا ژ دارو باری وئ دهیته وه رگرتن بو بخودانکرنا ته رش و که والی لی ل فان سالی دیمه یی ژ بهر دور پینچین ئابوری و نه بونا سوتهمه نیی زیانین مه زن گه هه شتینه دارو باری وئ، خه لکی ناحی باهرا پیتریا ژیارا وان لسه ر چاندنا ده رامه تی زفستانی یه وه کو گه نم جهه نوک نیسک و بوچاندنی ژ مفا ژ ده شتا سپنه ی وه ردگرن زیده باری چاندنا ده رامه تی هاقینی وه کو برنج باجانک و که سکا تی و بیغاز و توتن کو ده قه را به ریگاره ی یا به رنیاسه ب چاندنا توبتی ههروه سا گه له ک بیستانین فیقی وه کو سیف و خوخ و هورمیک و حولیک و میوین تری لی هه نه زیده باری گويز و باهیف و هژی و سپیندار و مازی و گو هیشک، ژ گرنگ و به رنیاسترین چیا یین وئ چیا یی گاره ی ئەوئ دکه فیته نافه راستا ئەردئ ناحی دیسان چیا یی مه تینا ئەوئ دبته سنوری ناحی دگه ل ناحیا کانی ماسی و ژ گرنگترین رویارین وئ (روباری سپنه ی) یی روژ ئافا ئەوئ ژگوندی ئه ره دنا دزیت و دچیته به بانکی و داودی هه مزو و دوکه ری هه تا دگه هیته خابیری.

سه‌رچاوه: کاوار نه‌نوهه - مالمپه‌ری نامیدی

تایه‌تمه‌ندی‌ن بابته‌تی

جه: گوند

ولات: باشوورا کوردستانی

کویک ریسپونس کۆد:

بابته‌تی ژماره: 2919

شکه‌فتی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008051256024676>

ناقی گوندی ژ شکه‌فت هاتیه و ژ که‌فتدا تانهو هه‌ر ب فی ناقی هاتیه نیاسین.

گوندی شکه‌فتی ئیکه ژ گوندین هوزا به‌رواری ژیریا و سه‌ر ب ناحیا چه‌مانکی و قه‌زا نامیدی قه‌ یه‌ وب دو‌یراتیا 7 تا 8 کم ژ سه‌نته‌ری ناحیئ یئ دو‌یره و توخیئین گوندی ب فی ره‌نگی نه‌:

ژلایئ باشوری قه‌ گوندی (دیرکی) یه‌.

ژلایئ روژه‌لاتی قه‌ گوندی (بلم باسا) یه‌.

ژلایئ باکوری قه‌ گوندی (سیده‌را) یه‌.

ژلایئ روژ ئاقایی قه‌ گوندی (بیباد ئیسلامه‌).

چیا و گرین گوندی :- (چیاپی هیلینا قه‌لی، چیاپی حساری، گری به‌لیئ) د سالین به‌ری دا ژیارا فی گوندی ل سه‌ر ده‌رامه‌تی بوو وه‌ک (ده‌خل و

گه‌نموک و برنج..... هتد) به‌لی نهو ژین و ژیارا پیرانیا خه‌لکی گوندی ل سه‌ر موچه‌یه‌. ژیده‌ری ئافا گوندی یان ده‌رامه‌تی گوندی ل سه‌ر رویاری یه‌ و چ

کانی لفی گوندی نین.

ئه‌ف گونده‌ گه‌له‌ک یئ که‌فته و خه‌لکی فی گوندی بوده‌مه‌کی درژه‌ کو د گه‌هیته‌ نژیکی (12) بابکا لی دژین، ویئ پیک هاتیه ژ دوو بنه‌مالان (بنه‌مالا عه‌دی، بنه‌مالا سیسوی).

و خه‌لکی فی گوندی پشکداری دشوره‌شین کوردی داکریه و پنگی‌بوینه ب ریازا کوردایه‌تیئ و چه‌ندی‌ن شه‌هید گوری ئاخا کوردستانی کرینه، لسه‌ر ده‌می شوره‌شا ئیلونی بنگه‌هی حزبی یئ شوره‌شغانی کورد (حسو میرخان) بوویه.

گوندی شکه‌فتی ل سالین شیستان چه‌ندی‌ن چاران ژبه‌ر تاوان و زۆرداری رژیمی هاتیه به‌ردان هه‌روه‌سا د سالین حه‌ فتیان دا ژی ب ده‌هان چاران خه‌لکی فی گوندی جه‌ئ خو‌ه‌ئلا یه‌ ژبه‌ر زۆرداری رژیمه‌ به‌عس، ل سالا

1988 ئه‌ف گونده‌ یئ هاتیه ئه‌نفال کرن و خه‌لکی وی به‌ره‌ف که‌مپا به‌حرکی برینه تا به‌هارا سالا 1991 پشتی سه‌ره‌لدانا پیروژ خه‌لکی گوندی زفرینه‌قه‌ ولی ئاکنچی بوویه و ل سالا 1997 خه‌لکی گوندی خو‌ه‌ ئه‌ئلا یه‌ و تانهو ژی گوندی (شکه‌فتی) یئ کافله.

شکه‌فتا گوندی شکه‌فتی

ئه‌ف شکه‌فته دکه‌فینه لایئ روژه‌لاتی باکوری ناحیا چه‌مانکی ل ده‌قه‌را به‌رواری ژیریا و روژ هه‌لاتی شکه‌فتی دبیته‌ چیاپی گاره و روژ ئاقایی وی

دبیته چه مانگی بدیراتیا (7 تا 8 کم)، ئەو ریکین دچنه ناف شکەفتی دا ژلایئ روژهلایە دوو ریکین مەزن و ئیکا بچیک و لایئ باکوری ژێ دەرگەهەکی بچیک دچیتئ و لایئ روژتافای ژێ دیسان دەرگەهەکی بچیک هەیه، و هەمی دەرگەهین دچنه شکەفتی دینه پینچ دەرگە و لایئ بنئ شکەفتی دبیته رویبارئ (بەدرەدین) ئەوئ بەرەف ناحیا چه مانگی فە دەپت و ئەگەر مروف ب ژوور کەفت دئ تشتەکی سەیر و ئنتیکە بینیت چونکی ل ناف شکەفتی دا گەلەک شکەفتوک یان بیژین (عولینک) یان ژوورین جودا جودا هەنە هەندەکا دەرگەهین وانا ژوردا دچن و هەندەکین دی ژێ دەرگەهین وانا بو سەری دچن و هەندەکا ژێ دەرگەهئ وانا بەرامبەر مروفی بە ئانکو راست و راستن و ئەگەر مروف چوو دناف شکەفتی دا دئ بیاقەکی باش بینیت و بلنداهیه کا بلند هەیه، بلنداهیا ژوورا یا جودایه هەندەک دنزمن و هەندەک دبلندن و هەندەک بەروارکی دچن و هەندەک بو خاری دچن، و هەندەک نغیسینا کەفن هاتیه نغیسین و هەتا ئەفرو ژێ ئەف جورە نغیسینه دیارنە بوینه کا ب چ زمانن!! و دیوارین ژ نافدایئ شکەفتی زور د جوانن و ئەگەر روناهئ کەفتی دئ برسقن، دوو کانین ئافی ژێ د ناف شکەفتی دا هەنە و ئافا وانا ناهیتە فەخوارن چونکی ئافەکا کیمایئ (کپیرتی یه) یا بهین گەنیه .
سەرچاوه: شێرزاد نێروهیی - مالپەری ئامیدی

تایبەتمەندیین بابەتی

جە: گوند

ولات: باشوورا کوردستانی

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژماره: 2920

شێخان

<http://www.kurdipedia.org/?q=200901281657121227>

شارۆچکە ی شێخان (50کم) لە باکوری موسڵهوه دووره و یه کێکه لهو ناوچانه ی کێشه ی دوو کارگێرییان له ئیوان پارێزگای نهینهوا و دهۆکدا ههیه و ژماره ی دانیشتوانی دهگاته (125 ههزار) کهس. زۆرینه ی دانیشتوانی کوردی ئیزیدین.

تایبەتمەندیین بابەتی

باژێر: موسڵ

جە: شارۆچکە

زمان - شێوهزار: ک. باکوور

ولات: باشوورا کوردستانی

شیلادزی - شیلادزی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008031529004636>

شیلادزی ئێکه ژ مهزنترين کومهلکههين ده‌فهره ناميدي، د که‌فیته روژه‌لاتا ناحيا د‌یرالوک ب دوبراتيا (13) کم و روژ ئافایا کومهلگه‌ها سيری ب دوبراتيا (3) کم، ل ژیریا کومهلکه‌هي رويباری (زی) یه و ل باکورئ وئ چيایی (کوره‌زاره .)

گوندی شیلادزی تا سالا 1975 پیکهات بو ژ 30 تا 40 مالا، سالا 1976 گوندین لسه‌ر سنورئ تورکيا هاتنه کافلکرن و سوتن ژ لایی رژيما عيراقئ فه وخه‌لکئ فان گوندا : (بيده - پيراقده‌لا - خوارى - قه‌سرکئ - هيش - ستب - مه‌يدانئ - ئيره سينو - ئه‌رتيس - بيرئ) رژيما عيراقئ گوندین وان کافلکرن وخه‌لکئ وان بخورتی لسه‌ر گوندا راکرن و ئه‌وان قه‌ستا ده‌شتا زی کر و ئاکنجیبون ل ده‌ورو به‌رين شیلادزی، چونکه وان نه‌دقيا دويرکه‌فن ژ جهئ باب و باپيرا 0 بی کو رژيما عيراقئ ده‌ستئ هاريکاريی بو دريژ بکه‌ت، وه‌ک ئافاکرنا خانیا، يان قه‌ره‌بوکرن 0

سالا 1978 ئ کومهلگه‌ها شیلادزی هاته ئافاکرن ژ لایی رژيما عيراقئ فه و (650) خانى يين ئاخئ هاتنه دروست کرن دماوه‌ی سئ هه‌يقادا، چ مه‌رجين ئاکنجیبونا مروفا د فان خانیادا نه‌بون، چوونکه ب له‌ز هاتنه ئافاکرن و زورد بی سه‌رو به‌ربون 0 ئه‌و گوندین ئاکنجیبون ل شیلادزی سالا 1978 نه‌فه‌بون : (به‌نستان - مروانس - دیرکئ - ده‌یک روژه‌لات - رزی - شابه‌که‌ما - هوليانی - ده‌ه‌لکی - ميريافا - ره‌زگه - شامکی - سنجی - هوره - کوکه‌رئ - بیبو - سپر) 0

کومهلگه‌ها شیلادزی هه‌ر ژ روژا ئافاکرنا وئ تا سه‌ره‌لدانا پيروز سالا (1991) چ پروژه و خزمه‌ت گوزاری ژلایی رژيما گوربگور فه بو نه‌هاتينه پيشکيش کرن 0 بو نمونه، ئیک جاده يان کولان نه‌هاتبونه سه‌بکرن يان قيرکرن 0 خه‌لکئ وئ هه‌می د هه‌زاربون، چوونکه هاتنه فه‌قه‌تاندن و قه‌ده‌غه‌کرن ل گوندین وانا، چ کار يان پروژه نه‌بون ل ده‌قه‌ری، کو بشين لسه‌ر شول بکه‌ن و نانه‌کی بو خيزانا خو دابين بکه‌ن، ژبلی هندی کو بهينه گریدان ب رژيمي فه، چوونکه مه‌رهما رژيمي نه‌بو، کو هه‌می خه‌لکی ب خوقه‌ گریده‌ت ژ بو جئ به‌جئ کرنا پيلانين خو دژئ ملله‌تی کورد 0

پشتی سه‌ره‌لدانا پيروز سالا 1991 خه‌لکئ مه‌ ئه‌وين ئاواره و ده‌ربه‌ده‌ربوين ل تورکيا و ئيرانئ، فه‌گه‌ريانه کوردستانئ و زوربه‌ی وانا ئاکنجیبون ل شیلادزی، روژ بو روژئ کومهلگه‌ها شیلادزی یا به‌رفره‌ه دبیت و به‌ره‌ف شارستانیه‌تی دچیت و نوکه هژمارا ئاکنجین شیلادزی گه‌هشتی یه (16000 که‌سا وئیزکی (3000) خانى لئ هه‌نه و هژمارا سه‌روک خيزانا ئیزکی (3500) سه‌روک خيزان.

سالا (2001) بو جارا ئیکئ جقاتا باژيرفانیی هاته هه‌لبژارتن و سه‌روکاتيا باژيرفانيا شیلادزی هاته دامه‌زراندن و ل روژا 9 / 6 / 2001 ده‌ست بکاری

خوکر، زور پروژہ و خزمہت گوزاری ہاتھ پٹشکیش کرن ژلایئ سہروکاتیا باژرفانیا شیلادزی ٴہ، ب پشتہفانیا حکومہتا ہریمہ کوردستانی و ہک : (قیرکرن و سہبکرنہ جادین نافخوی، دروستکرنہ باخچین گشتی و باخجی زاروکا، ٹاف ریزین سندوقی، دوو قوتابخانہ، دوو یاریگہہین تہا پی، مجزرہ، ٹافاہیئ بگورا شیلادزی، ویستگہہا ب ہیزکرنہ کارہہی، بانکا شیلادزی، سہنتہرئ رہوشہنبیری) 0

دیسان روژانہ باژرفانی رادیت ب کاری پافزکرنہ باژیری و راکرنہ گلئشی 0 گہلہک جووک و ریکین پھیادا ہاتینہ چیکرن وسہبکرن ژلایئ باژرفانیئ ٴہ لسہر سلغا ہھیانہ . دیسان سنورئ باژرفانیی بہرفہ بوویہ و ژ لایئ روژہلاتئ گہہشتی یہ کومہلگہہا سیریئ و ژ لایئ روژٹافا گہہشتی یہ گوندئ شیف چنارکئ و ژلایئ باکوری ٴہ گہہشتی یہ گوندئ ٹاوکا 0 ہہژی گوتنیئ یہ کو سہروکاتیا باژرفانیا شیلادزی رابویہ ب کاری پھان و (تسویہ) کرنا عہردئ شیلادزی و ہژمارہکا زور یا پارچین عہردی ہاتینہ (فرز) کرن

0ژبہر قہیرانا ٹاکنجیونئ ل دہٴہرئ، سہروکاتیا باژرفانیا شیلادزی رابویہ ب دابہشکرنہ پارچین عہردی لسہر ہاولاتیا، پشتی رہزامہندیآ جوین پھیوہندیار ہاتیہ و ہرگرتن تا نوکہ (528) پارچین عہردئ نشنہجیونئ ہاتینہ دابہشکرن لسہر خیزانین شہہیدا و پھککہفتیا و فہرمانبہرا و خیزانین ہہژار 0 ہژمارہکا دی یا پارچین عہردی ہاتینہ بہرہفکرن و ل فان ییزیکا دئ ہینہ بہلافکرن لسہر خہلکئ دہٴہرئ 0 بازارئ شیلادزی زور یئ پٹشکہفتی یہ و دوکاتین جورا و جور لی ہہنہ و بہایی بازارئ ژ دہور و بہرین شیلادزی ٹہرزانتہرہ، لہورا خہلکئ ٹامیدیئ و دیرالوک و بارزان قہستا شیلادزی دکہن، ژ بو دابینکرنہ پیدفین روژانہ ژ کہرہستین ناف مالی و ٹاہین خوارنی و فیقی و زہوزہواتی 0 خہلکئ شیلادزی حہز ژ رینجہریئ دکہت، ہہمی جورین پشہیا لی ہہنہ و ہک : (بنا و - لباخ - ٹاسنگہر - فیتہر - وایرمن - چیکرنا دہرگہہ و پھنچہرین المنیوم - دانانا کاشی و سیرامیکی - 00000 ہند) و نوکہ پیشانگہہین ترؤمیلا لی ہہنہ . دیسان خہلکئ شیلادزی زوربہی وانا پٹشمہرگین دیرین و شہرہف مہندن و چہکئ شہرہفی ہلگرتی یہ و خہبات و بہرخودان وشورہش و سہرہلدان تومارکربنہ وبہشداری ب دہہان داستانا دا کرپہ دژی دوژمنی و زورداری و ستہمکاری قہبیل نہکریہ و ب سہدان شہہید داینہ . سہرچاوه: مالپہری ٹامیدی

تایہہتمہندیئ بابہتی

جہ: شماره دئ

زمان - شیوہزار: ک. باکوور

ولات: باشوورا کوردستانی

کویک ریسپونس کوڈ:

دكه فینه نیفه كا درێژاهیا زنجیرا مه تینی، باشورێ ده فەرا بهرواریا، دكه فته بن زنجیرا چیاپی مه تینی دا، چیا په كێ بجویك نافهرا گوندی و چیاپی مه تینی دا ههیه دیژنی قوبله دكه فینه باشورێ گوندی ئانكو قیلهیا گوندی دبیت قوبله ژ قیله هاتبیت، گوند یی هاتیه ئافاكرن ب ته نشت گره کی فه ئه ف گونده ده فەرا بهرواری بالا گریدهت ب ده فەرا سپنه و ئامیدی فه ژ لای چیاپی مه تینی ب پیان و دهواران د سه ری شیلارا را دچیت بو قه دش و ئامیدی و بامه رنی و..... هتد.. ئه وژی ب پیرنا چیاپی مه تینی نزار و به روژ، روژه لاتێ گوندی ب دیراتیا 5 كم ئه ف گونده نه (خرابه ی، هبسی، ئیکمالی، میرگا چیا)، ژ لای روژتافی فه، ب دیراتیا 4-6 كم ئه ف گونده نه (قه سرکی، گویلکا، ده رگه لی)، ژ لای باکورێ روژتافی گوندی ب دیراتیا 6-7 كم گوندین (ئاسه ی، خانکی) نه، و ژ لای باشورێ فه، ده بته گریدان دگه ل توخیین گوندین (ئه ره دنا ژووری و یوسفکا و بوتیا) ل سه ری چیاپی مه تینی ئافرێژ فه، ژ لای باکورێ روژه لاتێ فه سی کافله گوند هه نه (مه گلانا، سرجافا، زفنگی).

به ره مه ی چاندنی :-

ئیک ژ ده رگه هین ئابورین ده فەری چاندن بوو، گوندی (شیلارا) زی پوینه ک مه زن دا بوو چاندنی پتر ژ (200) دونه مین عه ردی ئافی هه بوون، هه تا سالین (1960) ئه ف ده رامه ته لی د هاته چاندن (گه نموک، کونجی، برنج، سپیک، گارس، خروبی، پتات..... هتد) لی پشتی دار و باری قیقی ل ده فەری په دابووی، ب تایهت سیفا (ئه مریکان) ی، کو بو جارا ئیکی ژ لای (شیخ مه زهه ر مایی) فه هاته چاندن ل ده فەری، پتیرا ئاقاری گوندی هاته چاندن ب سیف ئه مریکانی و زیده باری (خوخ، مژمژ، هنار، هژی، حولیک، تری، گويز..... هتد) هه ره و سا عه ردی دیمی زی ل فی گوندی پتر ژ (1000) دونه مان هه یه و، پوینه کی باش ددا چاندنا (گه نم، جهه، نيسک، نوک..... هتد).

سامانی گیانه وه ری :-

ژبه رکو خودانکرنا گیانه وه ری زی ل ده فەری ژ ریکین ژیارا خه لکی بوو، چه روانی گوندی یی مشه بوو، پوینه ک باش ددا ب خودان کرنا گیانه وه ران ب تایهت په زی (رهش و سپی). ژبه ر جوت و کیلی زی گا رهش زی ب خودان دکر، دیسان ژبه ر کارین مالی و چوونا کاروانان ده وار زی نه خاسمه (هیبستر) ب خودان دکر.

سامانی کانزایی :-

ل دویف گوتنا به ره فه کهرین په رتوکا (دهوک، بشتی به پانا 11 ئاداری)، ژبه ر کو ئه و خو ددانن ژ خه لکین ده فەری، هنده کان ژ وان دا خویاکر، کو ئه و یین چوینه سه ره دانا ده فەری ناف لی ئیناین د په رتوکا خودا، بو وان هاتیه ئاشکه را کرن چه ند جهه کین کانزا تیدا هه یین، ژوان : (ل ده فەرا بهرواری بالا - و ل ئیزیک کانی ماسی جهه ک هه یه دیژنی "شیلارا" و (کانی تیا) ل ویری ئه لماس و کلی چافان هه نه) هه ر ژ کانزا یین به حس زی نه هاتیه کرن، ل گوندی "شیلارا" ئه وژی به ری ره ژیی (فحم جری)، کو ئه ف کانزایه، ل کیری (سه ری شیلارا) هه یه و یی سه ر ناخه . شوینه وارین گوندی :-

دهمى مروڤ ل رهخ و روپين ڤى گوندى دگهریت، گهلهک شوپنهوار و کافله گوند لى ديار دبن، بو مروڤى خويا دبیت کو گوندهکى کهڤنه، مينا دياربوونا گورين د کولوزاندا و گورستانين کو تشين خه ملا ژنکى مينا (ستفانک و گوهارک و بازن) تيدا ديار دبن، تشتى گهلهک کهڤن دڤى گوندى دا مزگهفتا گوندى بوو، کو ژ دوو قاتان پیک دهات، قاتى دوپى ژى دوو پشک بوو، هه پشکهک ژى 7×10 م بوون کو ههردوو بهش دبوونه 10×12م دیوارهک دناڤهرا ههردوو پشکان دا ههبوو !!!...

کافله گوندى (صارا مهکرى) يا :- ئەف کافله گونده دکهڤيته باشورى روژئاڤايى گوندى، ب ديراتيا (1100م)، ژ کهڤنه وارين وى، گورستانهکا زورا مهزن ههيه.

شينوارين گوندى ميڤرينى :- ئەف گونده دکهڤيته روژهلاتى باکورى گوندى شيلازا ب ديراتيا (2کم)، ژ شينهوارين کهڤنين بهرچاف دڤى گوندى دا قهسرا شهرف بهگى و مزگهفتا وى و ئاڤد...

شکهفتا دهري شيش :- ئەف شکهفته دکهڤيته روژئاڤايى گوندى (شيلازا) ب ديراتيا (3کم)، ئەف شکهفته دههگههئ وى پى بلنده ژ عهردى ب (3م) دههچک دکهڤرى دا کولانه و ههتا دگههه بهر دههگههئ وى، دهمى مروڤ ب ژوو دکهڤيت، شکهفتا مهزن دبیته سى مهزهل هه مهزلهکى تهختهک يان دوو پين بهرى لى ههنه و باليفکين بهرى، هندهک رهڤهتکين وهکو پهنجهرکان.. ديسان جورينهکا عمبار کرنا ئاڤى تيدا ههيه ئەف شکهفته دکهڤيته بهرامبهر کهلا گابنيرکى ب دويراتيا (4 کم). گوندى (شيلازا) نوکه ژ ڤان بنهمالان پیک دهيت : 1 - مال مژدين. 2- پسمير (بهگ). 3- عهجمى. 4 - مالا ناشى. 5 - پيرمهند. 6 - رهمى (رهندى). 7 - قهسرکى. 8 - بيتکارى. 9 - نورمهدادى. 10- مالا شىخى (شىخين مايى) نه. 11- قهريب لههد (قريب العهد). 12- مالا زهکهريا.

سهرچاوه: جميل شيلازى - مالپهري ناميدى

تاييهتمهنديين بابهتى

باژير: دهوک

جه: شمارهدى

زمان - شيوهزار: ک. باکوور

ولات: باشوورا کوردستانى

کويک ريسپونس کوڊ:

بابهتى ژماره: 2923

شهرايشى

<http://www.kurdipedia.org/?q=2011040912405056334>

گوند - زاخۆ

تایبه تمه ندین بابته تی

باژیر: زاخۆ

جه: گوند

زمان - شیوه زار: ک. باکوور

ولآت: باشوورا کوردستانی

کویک ریسپونس کۆد:

بابته تی ژماره: 2924

قلابان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012012023223963924>

قهزایه که سه ر ب باژاری شرنایه ئه ل کوردستانا تورکیا کو نیزیکتترین باژیره لبو کوردستانا ئیراقی، ب تورکی ناقی وئ (نولوده ره)یه، میژوو یا وئ فه دگه ریته بو چه رخین ژ بهری زاینی کو چه ندین ئیمپاراتوریه تا ده سه لات لی کریه وه کی ساسانی، مه غولی، عوسمانی، فارس و رومانا، 95 ژ سه دی هوزا گو بیان لی دژین کو عه شیره ته کا به ربانگه ل ده فه ری.

تایبه تمه ندین بابته تی

جه: شاره دی

ولآت: باکووری کوردستان

کویک ریسپونس کۆد:

بابته تی ژماره: 2925

گوه رزی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008051043364666>

ټيکه ژ گونډين ده قهرا نه پلي دکه فته قوننارا چيايي مه تيني ب ديراتيا (20) کم ب ره خي روژ هه لاتا باژيري ناميدي قه په، ژووريا گوندي زنجيرا چيايي مه تيني په و ژيريا گوندي سپنه په، روژ هه لاتا گوندي زي په و روژ نانا گوندي (به لاقه په) هه ف سنوره دگه ل گوندين گيرگاش، مه هيدت، ره شاقه، بهرچي، به لاقه، برکاهيني، کومه لگه ها دپره لوکي.

ديروکا في گوندي که له گا که فته و ب سهدان ساله ژيان لي پهيدا بوويه ل گوره يي ژنده رين باب و باپيران بومه قه گوهاسني ديژن نافي گوندي ژ وي چهندي هاتيه کو ههردو ره خبن گوندي روژ هه لات و روژ نانا رهز بوينه و د گوتني (گو ره زي) نانکو ههردو گوهين گوندي رهز بوينه و هندک ژندهر ديژن گوهه زي نانکو (رهخ زي) قه هاتيه لهوما کورتيا وي بوويه (گوهه رزي) !!.

سه رچافي نانا گوندي بيرين نافي بوينه، ناناچه مي گوهه رزي زي ل بن گه ليي سه رگه لي دهيت وه کو جوويه کا نافي، دوو کانين بچيک ژ في گوندي هه نه ناپين وانا نه قه نه (کانيا مي رگي و کانيا خدرت).
نه ف گونده نافداره ب رهز و که زانا و جهي جوت و کيلي يي لي زوره و بخير و بهر که ته و هه مي دانني هه شکاتي گهنم، جهه نيسک... لي شين دبیت دگه ل هه مي جورين فيقي.

ل سالين شيسنيان و هفتيان دا خاندنا قه قياتي ل مزگه فتا گوندي دهاته گوتن ژلايي (مه لا نه حمه د گوهه رزي) قه کو ب دهان قه قی ل گوندين دپتر قه سنا خاندني کريه و فيري خاندن و نفيسيني بوينه و مفا زي وهرگرتيه. بو جارا ټيکي ب شپوه په کي فهرمي ل ساللا 1971 کي خاندنگه هاتيه قه کرن و بچيکين گوندي چووينه خاندنگه هي.

و ل نه نفالا ره شا ساللا 1988 کي خه لکي گوندي ب شپوه په کي گشتي دهر به دهری تورکيا و ئيراني بوينه و ل ساللا 1991 کي تاكو 1997 کي قه گه ريانه قه کوردستاني سه ر ژنوي گوند ل سه ر جادي نانا فاکر ژبه ر کو ژين و ژيارا گوندي ل في جهي بسانا هي تره ژ جهي که فن يي ل چيايي. گوهه رزي پتر ژ (1300) که سان لي دژين و دابه شي سه ر (250) سه روک خيزانان و ژ (11) بنه مالا پيک هاتينه و که فنترين بنه مال بنه مالا (دادني) په. شينوارين في گوندي (بهري کولين) کو ب شپوي ژووره کي هاتيه نانا فاکرن سي جهين نفستني و دهرگه هه ک و بهرجه ر هک لي هه نه و دکه فته نافي گوندي بخودا، ديسان ب دهان شکه فت لي هه نه ژوانا شکه فتا (شيخي) دکه فته بيژيکي سه ري چيايي ل راستا گوندي و شيخ نه حمه د بارزاني چهندين روژا ل بهر سهختيا وهختي ژيانا خو ل وپري بورانديه.

گوندي گوهه رزي هيلينا سترانا فلکلور کوردپه دهه مي بيرهاتن و که يف و داوه تان دا ب دهان کهس ستران و چه يرانوکا ديژين، و که سي هه ره خزمه تا زمان و فلکلور کوردی کري و نافدار ل گوندي و ده قهرت خودي زي رازي محمه د طاهر گوهه رزي په کو نفيسه ر و په رتوک دانر بوو، و ژبه ره مین وي په رتوکا رژمانا کوردی.

ديسان گوهه رزي ژلايي هزرا نه ته وه يي قه هه ر ژ حزبا هيوا پشکدار بوينه و دگه ل هه مي قوناغين شوره شي بشکدار و پيشمه رگه بوينه و ب دهان که سان پيشمه رگايه تي کريه و بتر ژ (20) شه هيدان پيشکيشي گه ل و وه لاتي خو کرينه.

حکومه تا هه ريما کوردستاني چهندين پروژه بو في گوندي چيکرينه وه ک- :

گه هاندنا تورا که هره بي.

چيکرن تورا نافي.

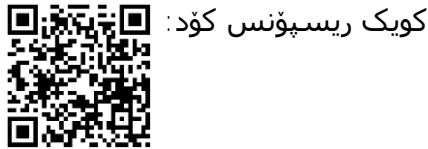
چيکرن جادا کولانين گوندي کو نهو د قوناغين دوماهي دانه.

نافا کرنا مزگه فته کئ .
 فه کرنا خواندنگه هه کئ کو هه ردوو قوناغین سه ره تایی و نافنجی لی دهیته
 خواندن .
 بو زانین نوکه ژی ژین و ژیارا پرانیا خه لکی گوندی ل سه ره فرمانبه ریئ په و
 زنده باری چاندنی و خودان کرنا گیانه وه ران .
 سه رچاوه: نازاد عه بدوللا ئا فده ل - مالپه ری ئامیدی

تایبه تمه ندیئین بابه تی

جھ: گوند

ولآت: باشوورا کوردستانی

بابه تی ژماره: 2926

گه ره گوھی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008171609204721>

نافی گوندی گه ره گوھی ژ وی چه ندی هاتیه کو هه ردو ره خین گوندی
 روژه لات و روژناقا ژ دو گرین هنداف گوندی هاتیه ئانکو هه ردو گوھین گوندی
 له وما کورتیا وی بوویه (گه ره گوھی) گوند تا نهو هه ر ب فی نافی هاتیه
 نیاسین .

گوندی گه ره گوھی ئیکه ژ گوندین هوزا دوسکی یا سه ر ب ناحیا بامه رنی فه
 و ب دویراتیا 28 کم ژ سه نته ری ناحیئ یئ دویره .
 سنورین گوندی ب فی ره نگی نه :-

ژلایی روژه لاتی فه گوندی (بابیری) وکانی بلاقی په و ژلایی باشوری فه
 گوندی (وه رمیلئ) وکله شخو په ژ لایی روژناقای فه دکه فینه دوماهیا زنجیرا
 چیایی مه تینا، هنداف روبری خابوری سنوری به رواروی ژووری و گولیا .
 ژلایی جفاکی فه گه ره گوھی ژ(3) بنه مالیت (ئویجاخیت) سه ره کی پیک
 دهیت :-

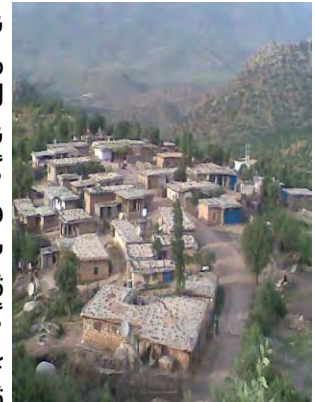
1- بنه مالا عه باسیا

2- مالا گوردی

3- مالا مه لای

و بنه مالا ژه میان که فنتر د گوندیدا بنه مالا عه باسیا نه، ئەف بنه ماله ل
 ده سیپکا ئافا کرنا گوندی خو جھ پیت گوندی بوون .
 ئەف گونده گه له ک یئ که فنه و خه لکی فی گوندی بو ده مه کئ درپژه لی
 دژین و گوندی ب چاندنی ژین و ژیارا خو دبه نه سه ر و بیافه کئ باشی هه ی
 بوچاندنی هه روه سا خودان سه رچاوبن سروشتی په و کو کانین نافی
 هه روه سا ل ژیریا گوندی روبری خابوری په کو سی چه مین مه زن ب خو فه
 دگریت .

بدریژیا شوره شین ئە یلول و گولانی گه له ک فه هه رمان و شه هید داینه و
 گه له ک خه باتکار و شوره شگیرین خوراگرلی په یدا بوینه ل شالاوا ره شا ئە
 نفالئ گوند هه می هاتیه هه رافتن و ویرانکرن و توشی سوتن و کافلکرنی
 بو په و خه لکی گوندی ده ربه ده ری تورکیا و ئیرانی بوینه تا سالا 1991 ئ و

پشتی فه گه ریانئ ژکوجا ملیونی خه لکی گوندی فه گه ریانه سه رگوندئ خو ب هاریکاریا ریکراوین خیرخواز و ب پشته قانیا حکومه تا هه ریمما کوردستانی گوند هاتیبه ئافاکرن نوکه ژێ ژیان ل قی گوندی یا بهردهوامه و ژمارا باش ژ خه لکی گوندی لی ئاکنجی نه.

گوندئ گه ره گوھئی جهئی حشارین پيشمه رگه هین شوره شا گولانا پيشكه فتن خواز بويه وجهی ب هواندن و فه شارتن و هاریکاری و ریکخستنا پيشمه گه هین شوره شی بويه و ژ گوندین نافداره ل ده قهرئ بو ئارمانجین گه ل و نیشتمان هه ر ژ سالا 1976 ک تا ئه فر و جهین هه ره گرنگ بو حشارین پيشمه رگه ها ئه فه بون :- (شکه فته ره شی، شکه فته توریان، شکه فته شلی، چه مکا و به ری بریسی) چه ندین پرۆژه ژلایئ حکومه تا هه ریمما کوردستانی فه لی هاتینه بجهئینان وه ک :-

- 1- ئافاکرنا (12) خانیا بشیوه کی جوان و ریک و پیک و هه ف چه رخ.
- 2- کولانا بیره کا ئرتیوازی یا ئافی.
- 3- گریدانا تورا ئافا گوندی.
- 4- دابینکرنا موه لیدا کاره بی.
- 5- ئافاکرنا مزگه فته کی.
- 6- نیژه نکرنا خواندنگه ها گه ره گوھئی.
- 7- چیکرنا پره کی (جسر) لنافه را گه ره گوھئی و گوندئ کورکا لسه ر روباری خابوری.

شینوار و گورستانیت گوندئ گه ره گوھئی :-

- 1- دویرگه ها چه ما.
 - 2- دویرگه ها به رته حتی.
 - 3- دویرگه ها ملبت فه شا.
 - 4- شکه فته شیرومه تالان.
 - 5- کافلین گوندی سه ری خرابا وکانی زیوکی.
- حه فت (7) مناسب (موغبه ر) ییت که فن لقی گوندی هه نه :-
(مناسیئ سه ری خرابا، خراقی، نزاری، به ری بی، گوندیریکی، داراپلی، پیرئافده ل)
سه رچاوه: نه نوه ر گه ره گوھئی - مالپه ری ئامیدی

تاییه تمه ندیین بابه تی

باژیر: دهوک

جه: گوند

ولات: باشوورا کوردستانی

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 2927

گه فه رکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008171559304719>

ئیکه ژ گوندین ده فه رابه روارئ ژیریا سه ر ب ناحیا چه مانکی و قهزا ئامیدیئ فه. و دکه فیه باشوری

چەمانکێ دناف بەرا دوو گراندان ئانکۆ چەپێ گوندی وەکی گەلی یە، و سروشتی وی یێ جوانە ل هەر چوار وەرزێن سالی.

هەر دبهری دا تا نهو بقی نافی دهیته نیاسین، خەلکی گوندی ئەقە(12) بابە لسەر گوندی خو دژین و ئەق گوندە یێ پێکھاتیە ژ شەش بنەمالان :- (1- مالا محەمەدی ئامینی، 2- مالا مکائیل، 3- مالا ئەحمەدی محەمەد، 4- مالا حسەنی خوخی، 5- مالا مەرغان، 6- مالا محەمەد ئومەر.)

هەژێ یە بیژین گوندی گەقەرکی کو نهو نیزیکی(200) تا (250) مالانە. ل سەر دەمی هەردوو شۆرەشان چەندین چاران کەفتیە بەر هێرشین دۆزمنی ویی هاتیە کافل کرن و سوۆتن. خەلکی گوندی خودان هزرو بیرن نەتەوہیی بوون و هەر ژ دەسپێکا شۆرەشی پشکداربووینە ، وب دەھان کەس بووینە پێشمەرگە و پتر ژ (15) شەھیدان پێشکیشی گەل وەلاتی خو کرینە.

ل سالا(1961) و ل دەسپێکا شۆرەشی ئەق گوندە یێ هاتیە کافل کرن و سوۆتن و چەندین چارین دی د سالی شێستان و حەفتیان دا خەلکی گوندی وارێ خو هێلایە و دناف ئافار و جھین ئاسی یین گوندی خو قەشارتی یە..و ل سالا(1988) خەلکی گوندی وەکی هەمی گوندین دین کوردستانی کەفتیە بەر هێرشین دۆزمنی و ئەق گوندە هاتیە ئەنفال کرن خەلکی وی ل کەمیا بەحرکی هاتیە ئاکنجی کرن. پشستی سەرھەلدانا پیروژا بہارا سالا(1991) خەلکی گوندی قەگەریاینە سەر ئاھا خویا پیروژ و ل گوندی خو ئاکنجی بووینە. ل سالا(1997) جارە کادی خەلکی گوندی خو هێلایە، و نهو گوندی گەقەرکی یێ کافلە.

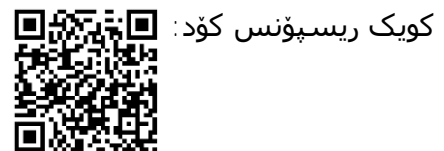
ژلای چوگرافی قە : ئەق گوندە دکەقنە توخیی گوندی (گە قەرکی):- - ژلای رۆژھەلاتی قە گوندین(بیرکیات، بیاد ئیسلام، گارەقا، کانی مازی، شکەفتی، دیوکی، بلم باسا)نە ، ژلای رۆژ ئافای گوندین(سیاروسپیندارا)نە، ژلای باکوری قە گوندین(چەمانکی و بارە میئکی) نە، ژلای باشوری قە هەق توخیە دگەل گوندین هوزا مزویریا.

گەلەک کانین نافدار ل ئافاری گوندی هەنە بارا پتر ئافا گوندی گەقەرکی ژقان کانی یە (کانیا دیفای، کانیا قرو، کانیا گزلوکی، کانیا محوکی، کانیا گیرەینی، سەرکانی، کانیا برین دودا، کانیا کیرکا.)

شینوارین گوندی گەقەرکی: گەلەک شکەفت و شینوارین کەقن ل قی گوندی هەنە و دیمەنەکی سروشتی یێ جوان بخوفە گرتیە مینا(شکەفتا کودک، شکەفتا زمزمی، شکەفتا عیسا دینکی، شکەفتا کیرکا، شکەفتا ئافدەلا، شکەفتا کنا بندکی، مزگەفتا گوندی)، و حەقت(مناسین) کەقن ل قی گوندی هەنە.

چیا و گرین گوندی :- (کەقری بیی، کەقری بەرەکیشکی، کەقری سفورا، کەقری بەرخی، گری شاجی، گری مامالی، کەقری پیرە داوودی)ئ.

سەرچاوە: شیرزاد نیروہیی - مالپەری ئامیدی

بابەتی ژمارە: 2928

ملبرکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008051026534663>

ئیکه ژ گوندین ده‌قەرا بەرواری ژێریا سەر ب ناحیا چەمانکی و قەزا نامیدی
قە، دکەفیتە باشورئ بەرواری ژێریا، گوندەکی گەلەکی کەقنارە و نێزیککی
(12) بابا نە خەلکی گوندی لسەر گوندی خوژیانە.

دە ربارە نافی گوندی وەک ژ باب و باپیرین وان هاتیە قەگوهاستن نافی
(ملبرکی) ژ برکین نافی هاتیە و ژ کەقن وەرە تا نوکە بقی نافی دەپتە

نیاسین.

ئەف گوندە چەندین جارەن کەفتیە بەر هێرشین دوژمنی و هاتیە کافل کرن و
سوۆن :- ل ساللا 1961 ئ دەستپیکا شورەشا ئیلونئ خەلکی فی گوندی
پشکداری دشورەشی دا کره ژبەر فی چەندئ هاتیە کافل کرن و سوۆن ب
دەستین رژیما بەعسا گور بەگورقە و ل ساللا 1974 و (1987) ئ گوند جارەکا
دی هاتیە خراب کرن، و ل ساللا (1988) ئ ئەف گوندە وەکی هەمی گوندین

دی یین کوردستانی هاتیە ئەنفال کرن و خەلکی گوندی بەرەف کەمیا
بەحرکی برینە ، تا بهارا ساللا (1991) ئ خەلکی فی گوندی قەگەریان.

ئەف گوندە (35) کم یئ دویره ژ ناحیا چەمانکی، دەور و بەرین گوندی
ئەقەنە :- ل روژ هەلاتئ، گوندئ شکیران و شلیا یە ، روژ ئاقایی گوندئ

بەتکی یە کو ئەف گوندە سەر ب هوزا مزویریا قەیە، ژلایی باشوری قە
نەتروشی یە ژلایی باکوژی روژئافا گوندین کانیکا و گەقەرکی نە.

ئەف گوندە پێک هاتیە ژ سئ بنەمالان :- (مالاکوکو، مالامیرزا، مالامەرغان).
کانین گوندی :- (کانیا بهاری، کانیا ژێریا گوندی).

چیا و گرین گوندی :- (کەقەرئ قەلا، کەقەرئ کیری، ژلایی روژ هەلاتئ قە گری
جانئ یە توخیئ گوندئ شکیران و شلیا) یە.

ملبرکی ب قان جورین فیقی نافدارە (هژیر، تری زەرک).

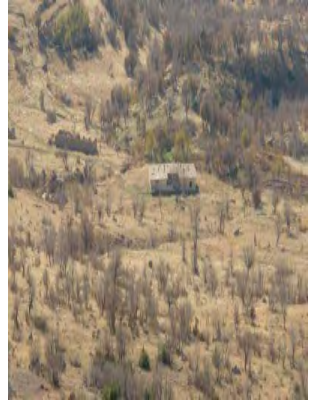
چەندین شینوارین کەقن لقی گوندی هەنە :- (مناسبئ پیر مریەم، مناسبئ
پیر سەوەر، باشورئ گوندی مناسبئ مامانجا، کافلەگوندئ مامانجا، بەری

کوک ئاغا، شکەفتا عەلی ئاغا)، شکەفتا (عەلی ئاغا) ئیکە ژ تشین ئنتیکە
ل بیافی گوندئ ملبرکی کو دکەفیتەچیایی بەرامبەری گوندئ ئەف شکەفتە

گەلەکا جوان و ناسئ یە و بەرەکی مەزن دەرگەهئ فی شکەفتئ دکەنە
دوو دەر، چیروکا فی شکەفتئ دزقیرتەقە بو چیقانوکا عەلی ئاغا و شەرئ

وی و بەرەقانیای وی دقئ شکەفتئ دا ژ بەر وی چەندئ ب شکەفتا علی ئاغا
نافکریە . نوکە ئەف گوندە ژ (420) کەسان پێک دیت و (100) خیزانان.

سەرچاوه: شیرزاد زێروەیی - مالبەری نامیدی

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2929

مێروکی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008051050524668>

گوندی مروانس ئیک ژگوندین هه‌ری که‌فنه و نافداره ب گوندی به‌گ و میران ئانکو پسمیر کو ژکه‌فندا میرا حوکم لی کرپیه و مروانس ئیک ژگوندین سه‌رب به‌لیکا خالکانه و ژعه‌شیره‌تا ریکانیانه و یا نافداره ب شینوارین که‌فن و چه‌کئی بیهن فرهه و ب دارگویزان هاتیه خه‌ملاندن و ل کیم چه‌ین گوندی هه‌تاف لی دده‌تن ژبه‌ر کو هه‌می داروبارین گویزانه. ل سالا 1979 ئ نه‌وژی به‌ر ب بریارا رژنما گوربه‌گور که‌فتن ده‌می گووتی ئەف گونده وه‌کی هه‌می گوندین ریکانیا و دوسکی و بیروه‌بیان به‌ینه فه‌گوه‌ازتن و سوتن و ویرانکرن و لکومه‌لگه‌ها شیلادزی ئاکنجی کرن داکو رو ژ بو روژی پرسا کورد به‌ره‌ف لاوازیی فه بین لی خه‌وینین دوژمانان به‌هاتن و ب تفه‌نگا گوندین مروانس مل ب ملی پیشمه‌رگیین کوردستانی ل ئادارا 1991 ئ کوردستان هاته ئازادکرن. نوکه ژ 198 سه‌روک خیزان و (1432) که‌سان پیکهاتییه و زوریا وان پیشمه‌رگه‌نه

جوگرافیا گوندی : مروانس دکه‌فیه باکوری عه‌شیره‌تا ریکان و یا هه‌فسنوره دگه‌ل عه‌شیره‌تا دوسکیان ژلایی باکوری فه و گوندی بیروا سیتیو ژلایی روژتافا فه‌بو گوندی به‌نستان ژلایی روژه‌لاتی فه. ژکه‌فندا ژمارا خیزانان بیزیکی 40 سه‌روک خیزانان بوون و ژچار ئویجاخان پیکهاتییه و ژنه‌ه به‌مالان.

1- ئویجاخا به‌گا پیکهاتییه ژ چوار به‌بابان نه‌وژی (ئالچ به‌گ و میربه‌گ و سید به‌گ و ابراهیم خان به‌گی)

2- ئویجاخا گو‌فه‌یا پیکهاتییه ژ دوو به‌بابا نه‌وژی (مالا زه‌ینی و مالا شاهین)

3- ئویجاخا بیزیقه نه‌وژی ژ دوو به‌بابان پیکهاتییه (مالا عومه‌رو مالا یه‌مه‌د)

4- ئویجاخا خیمبیا کو ئیک به‌بابه.

بوچی دگوتنه به‌مالا به‌گ و میران: هه‌ر ژکه‌فندا کوچ و کوچبه‌ری دنافا کوردان دا روبدایه و ژپارچین دن یین کوردستانی فه‌ستا باشورکرپیه به‌مالا به‌گان بنافی (شیخ سه‌یفه‌ددین) ل گوندی (بیروخ) ژی لسه‌ر ده‌می عوسمانیان ل تورکیا هاتن و ل گوندی مروانس ئاکنجی بوون ژبه‌ر زیبه‌کی و شاره‌زاییا وان شیان حوکمی ل ده‌فهره‌را بیروه‌ریکان دکر تا کو فه‌زا نامیدی پشته‌ی بویه ده‌سته‌ه‌لاتا ئینگلیزی دچیه‌ته به‌ردلوفانیا خودی پشته‌ی وی (ئالچ به‌گ) تیت و ده‌سته‌ه‌لاتی وه‌ردگریت تا ده‌می ئاغاتیی ده‌یت و ده‌سته‌ه‌لاتا وان بدوماهی ده‌یتن.

ژلایی ئابوری فه: خه‌لکی گوندی وه‌کی هه‌ر گونده‌کی مژویلی خو بخودانکرنی بوون وه‌کو چاندنا ده‌رامه‌تی و ئەف گونده‌ی ئیر تاف بوو نه‌وه‌کی گوندین دیمی بوو وانژی وه‌کی گوندین ئافیان برنج و ماش و گنموک و ده‌رامه‌تی دی یی ئافی دکر و هه‌روه‌سا مژویلی ب خودانکرنا مه‌رو مالاتی بوون و هه‌ر چوار ده‌مین سالی کارو کریارین وان نه‌بوون.

گوند ب چ یی نافداره : مروانس ب زوزانه‌کی یی نافداره کو دبچه‌ژنی زوما سه‌ری دارئ یان کانی یا سه‌ری دارئ ئەف کانییه یا شیخ حسین به‌گی بوو خوشترین چه‌ه ل ده‌فهره‌را بیروه‌ریکان. هه‌روه‌سا ب چیاپی دینکی مروانس کو چیاپه‌کی زورئ بلنده.

شینوارین گوندی : 1- دیرا زه‌فیا یور - 2 دیرا که‌شکی - 3 دیرا ئاقاری - 4 شکه‌فتا به‌راکی - 5 شکه‌فتا سوور.

رولی وان دشوره‌شان دا : مروانس بی به‌هر نه‌بوییه ژبه‌شداربوونا شوره‌شین کوردستانی و ب چه‌کی خوو مال و ملک خه‌بات کرپیه ژبو بده‌ست فه ئینانا ماڤین گه‌لی خوو به‌شداری دشوره‌شا مه‌زنا ئەیلول و گولانی و سه‌ره‌لدانی دا کرپیه ده‌می شوهرشا ئەیلولی سه‌ره‌لداک چه‌مد که‌سه‌کین گوندی ب سه‌روکاتییا (سه‌عیدحسین نه‌سه‌عه‌دیه‌گی) کو ل وی ده‌می پلا سه‌ر په‌ل داییی گه‌ه‌ه‌شته شوره‌شی و چه‌کی شه‌ره‌فی هه‌لگرت نه‌و که‌سین دگه‌لدا ژی ئەڤین ل خارئ بوون.

1- تیلی سعدالله هادی

2- ابراهیم سعدالله هادی

3- محمه‌د تیلی سعدالله

- 4-تهیب سعده شینو
 - 5-صالح سلمان مجید
 - 6-حسن حسین ئەسعەد
 - 7-تتر حسن حسین کو ل گوندی سه‌قره دگه‌للیوا شیخ صباح بارزانی شه‌هید بویه
 - 8-ره‌شید حسین عمر
- پشتی سی سالین ئاکنجی بوونی ل شیلادزی پتری ژ دهه مالان جاره‌کا دی قه‌ستا گوندی خو کرن و چه‌کی شه‌ره‌فی هه‌لگرته‌قه و تا ئەنفالا ره‌شا سال 1988ئ جاره‌کا دی وه‌کی هه‌می گوندین کوردستانی گوندی خو چول کرو به‌ره‌ف تورکیا چوون پاشی ل ئیرانی ئاکنجی بوون تا به‌ه‌ارا سال 1991ئ ده‌می سه‌ره‌لدانی ده‌ستپیکری به‌ره‌ف کوردستانی هاتن و کوردستان ئازادکرو پاشی مالین خو ئینان و جاره‌کا دی ل شیلادزی ئاکنجی بوون. نوکه ژ یانا خو یا ئازادانه دبه‌نه سه‌رو دبه‌رده‌وامن لسه‌ر خه‌باتا خو یا شه‌ره‌شگیری.

شه‌هیدین گوندی:

- 1-تتر حسن حسی
 - 2-مسته فا سلمان مجید
 - 3-یدقی همزو خالد
 - 4-زیدان جبرائیل حسن
 - 5-سه‌عید حسن عمر
- ئه‌ف پێزانینه مه‌ ژ (علمی سه‌عید حسین) وه‌رگرتینه موختاری گوندی مروانس سه‌رچاوه: سامی ریکانی - ماله‌پیری ئامیدی

تایه‌تمه‌ندیین بابه‌تی

جە: گوند

ولات: باشوورا کوردستانی

کویک ریسپونس کۆد:

بابه‌تی ژماره: 2931

هریاش

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008181435464745>

گونده‌کی دیمه و دکه‌فیته دناقه‌را گوندین خالکا ژلایێ روژه‌لاتی قه و وه‌ره‌خه‌ل و سوریاں روژئا‌فای قه‌ رویاری شین ژ باشوری قه. و ئیک ژ گوندین سه‌ر ب هوزا ریکانیا قه‌یه و به‌لیکا (به‌رسیکیانه) کو ئه‌ف به‌لیکه ژ چوار گوندان پیک ده‌یتن و قوربانیه‌کا زور یا دای دریکا کوردینی را و دوی ده‌می دا ئه‌ف گونده 9 مال بوون ونوکه پتری ژ 60 سه‌روک خیزانان پیک ده‌یت، ل کومه‌لگه‌ها سیری ئاکنجی نه‌ ژ سی بنه‌مالان پیکه‌اتبوون ئه‌وژی بنه‌مالا (مامکی و حیدرو شیدا) بوون و دوو ژوان بنه‌مالان داواتبیزین گوندی و عه‌شیره‌تی بوون.

ژلایێ ژباری قه: ژین و ژبارا وان وه‌کی هه‌می گوندان ده‌خل و جهه و نیسک و نوک دکرن و خو پی ب خودان دکر و هه‌روه‌سا کاروان دکرن و گیانه‌وه‌ر بخودان دکرن مینا (په‌زی و چیل و مریشکا و گل و گیایی چیاک و که‌زان و که‌نگروکا).

ژشینوارین گوندی: هه‌رگونده‌ک ل کوردستانی خودان شینواره‌کی که‌قنه‌و ئه‌فه قه‌ده‌گه‌ریته وی چه‌ندی کو کوردستان وه‌لاته‌کی دیرینه شینواری هریاش ژ شکه‌فتا گافی هه‌بوو دکه‌فیته سه‌ر رویاری شین ده‌افین و پایزان دا په‌زی خو لی دحه‌واند هه‌تا دبو زفستان.

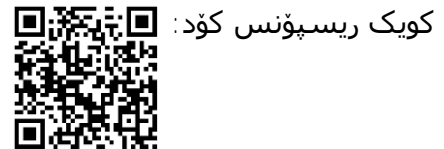
کانی و رویار: گوندی هریاش سی کانی هه‌نه و ئیک ژوان زورا بوشه لی تیرا وان نه‌ دکر ئه‌گه‌ر ژمارا

وان بهر هه زنده بونی فه چبا دا مین بئ ئاف و قهیرانا ئافی دا پهیدا بیتن و رویاری شین ژی دویری وانیه.

ژلایی زانستی فه : دوی ده می دا تا سال 1988 زاروکین وان د بئ بهر بون ژخواندنی ژبلی کو چهند که سه کان ل مرگهفتان فیری خاندن و نفیسینی بیون لی نوکه ب دهان قوتابی ده چوینه و ل قوتابخانین بهرته تی و ناماده ی و پهیمانگه و کولیزان دخوینن. و دناسته کی باشی خاندنی دانه. چهوا داوه تین خو دکرن : دوی ده می و تانوک ههروه کی مه ل دهستیکی ئیشارهت پی دای کو گونده کی داوهت بیژ بوون ده ما دوی ده می دا داوه ته ک کربا نه گه ر خودانی داوه تی پی هه ژار با دا گوندی هاریکاری وی که ن و بویکا وی بو ئین و ههتا نیفا شه فی دا گوندی بو داوه تی که ن لی نه گه ر پی خودان شیان با دا سی شه ف و سی روزان گوندی بو داوه تا بیژن و شه قییریا که ن. رولی وان دشوره شا کوردی دا : هه ر ژدهستیکی هه لکرنا ئاگرئ شوره شین کوردی خه لکی فی گوندی ههسته کا نه ته وه ی ل ده ف پهیدا بویه و به شداری دشوره شاندا کره و مینا نه یلول و گولانی و ژبلی کو روزانه پی شمه رگین قاره مان ل مالین وان فه حه ویابنه و هاریکاری ماددی و مه عنه وی بو هاتیه کرن هه می ده ما چانتکا وان پری خارن دکر و نه ف گونده ل سه ر گوندی خو نه رابوون تا نه نفالا 1988 ئ دگه ل هه می خه لکی گوندین پشتا چیا بهر هه تورکیا برئ که فتن و پاشی ل ئیرانی ئاکنجی بوون بریکی فه چهن دین زاروکین وان گیانی خو ژدهست دا.

پشتی سه ره لدانی : ده می سه ره لدانا کوردستانی دهست پیکری پی شمه رگین گوندی ژی مل بملی پی شمه رگین دی بین کوردستانی قه ستا سنورئ کوردستانی کرن و ژبن زولم وزورداریا دکناتورا رزگار کر پاشی ل سال 1992 ئ ژئیرانی فه گه ریان و ل کومه لگه ها سیری ئاکنجی بوون نوکه مژوبلی کاری خوی روزانه نه و بهیقیا موجه بین فه رمان به ری و پی شمه رگایه تی نه و تانوکه دبی به هرن ژ خزمه تگوزارین حکومتی.

ژندهر / حسین هریاشی موختاری گوندی
سه رچاوه : سامی ریکانی - ماله پری ئامیدی

بابه تی ژماره : 2932

هلورا

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008051048164667>

ئیکه ژ گوندین سه ر ب عه شیره تا زیباریا فه و دکه فینه باشورئ رۆژه لاتا کومه لگه ها سیری و ژلایی ئیداریقه دکه فینه سه ر ب قهزا ئاکرئ فه به لی ژبه ر نیزیکیا گوندی بو ده قه ری چهن د کاروبارین وان بین ئیداری نوکه ژلایی قهزا ئامیدی فه دهینه بریفه برن. گوندی هلورا ژ چار بنه مالا پیک دهیت و ژ (90) سه رۆک خیزانا و (571) که سا پیک هاتییه نه ف گونده چار جارا ژلایی رژیما به عس فه هاتییه سوئن و ویران کرن تا نوکه ژی نه هاتییه ئافاکرن به لی ده ف ساله دا پرۆژی کاره بی و بیره کا ئافی و چیکرنا جادی ژلایی حکومتا هه ریما کوردستانی فه لی هاتییه ئافاکرن پی کو مالین وان لی هاتییه ئافاکرن. نوکه مالین وان ل کومه لگه ها سیری و بالندا و دینارتی و ئاکرئ دبه لافه نه و چاقه ری ئافاکرنا گوندی نه ژین و ژیارا وان لسه ر خودانکرنا ته رشو ته والی و چاندنا ده خل و دان و برنجی بوو کو ژ گونده کی ئافی دهینه نیاسین. جهین دیرین گوندی ژی ب شینوارین (خالانه ی) ب ئاف و دهنگه کو ئاشه ک و پره کا دیرین یا بناف و دهنگه، ههروه سا دهشتا هلورا کو دهشته کا پان و فرههه کو

سالانه ئاڤى دكهه. ئەڤ گونده ب شىخا پى ب ئاڤ و دهنگه كو شىخين وان چارهسەريا نه ساخا دكر. تانوكه ژى شىخ قەهار چارهسەريا نه خوشيىن دەڤ خاريى دكهت. سەرچاوه: سامى رىكانى - مالمپەرى ئامپدى

تايپه تمه نديين بابەتى

جە: گوند

ولآت: باشوورا كوردستانى

كويك ريسپونس كۆد:

بابەتى ژماره: 2933

هۆليان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008181433544744>

ئەڤ گونده (هۆليان) ئيک ژ گوندين دەڤەرا هۆزا (ريكان)ه، ژ بەشى (ئاڤى)، وژ بەليکا(مەرز)په، و سنوورى وى يى جوگرافى ژى ب ڤى رەنگى ل ژبىر يه :-

-ژلايى ژوورى(باكوورى)ڤه : گوندى (پيره سينا) يه

-ژلايى ژبىر(باشورى)ڤه: گوندى (ميرگهڤا) يه

-ژلايى رۆڤهلاتى ڤه: گوندى (شابه كه ما) يه

-ژلايى رۆڤئاڤاى ڤه: گوندى (رەزگه) يه.

سرۆشتى گوندى:

هەروەكى مه ل سلال دياركرى كو ژگوندين دەڤەرا (ريكان) يين (ئاڤى)په، لهوما ژى دەرامەت و چاندنا وان ژى بەهراپتر دئاڤى بووينه وهك(برنج، كونجى، گه نمۆك، ماش)، وههروهسا داروبارين ديتر ژى

يین(ديمى) ژى يين لى هەين وهك(كهزان، گۆيز،...)

ژ كانين گوندى:

-كانيا مەزن

-كانياچه كا

-كانيا گه فرا.

ژشكهفتين گوندى:

-شكهفتانخوينى

-شكهفتا دوى ئاستهنگى

-شكهفتا هۆلى(هۆليانى)

ژچيايىن گوندى:

-چيايى سوپكى: هەروەكى دڤورئانا پيرۆز دا هاتى وئامازە پى هاتيه دان ل دۆر راوهستيانا

گه ميا(نوح)پنغه مبه ر(سلاف لى بن) ل سەر چيايى(جودى) كو چيايه كى كوردستانى يه (ؤڤيل يا ارض ابلعى ماءك ويا سماء و اقلعى و غيص الما و وڤصى الامر و استوت على الجودى وڤيل بعدا للڤومر الطالمين) هود44، ئەڤجا هەروەكى ژكهڤندا دهيتە ڤه گيران ل دۆر ئاڤرنا ڤى چيايى ب ڤى ئاڤى كو

ئەڤ بووچوونه هەيه كو ديژن: كو گه ميا (نوح)پنغه مبه ر ل سەر ڤى چيايى ژى بورى يه و

راوهستيايه، لى (نوح)پنغه مبه ر(سلافين خودى لى بن) گوتى:(سوقى) ئانكو (پاژو و هەرە)، وهەر ژبه ر ڤى چەندى ژى ئەڤ ئاڤه ل سەر ڤى چيايى هاتيه دانان، ئانكو يى ژپه يڤا عەرەبى (سوقى) هاتيه

وهرگرتن و يى كرىه (سوپكى يان سوپكى).

بنه مالىن گوندى:

-مالا برویی (ئیبیراهیم _ عومەری)

-مالا مەلای (مەلا زادە).

موختاری یا گۆندی:

هەر ژکەفندا موختاری یا گۆندی مالا(ئیبیراهیم)ی یا کری، و ژ وانا ژێ (ئیبیراهیم محەمەد هۆلیانی، پالچ ئیبیراهیم محەمەد، محەمەد پالچ ئیبیراهیم.)

مزگەفت و خواندنا گۆندی یان:

هەر ژکەفندا مزگەفت ل گۆندی هاتیە ئافاکرن، ومەلایین گۆندی بخۆ یین کو مەلاتینی لیکری(مەلا مستەفا هۆلیانی) و(مەلا یوسف سەعیدحەسەن هۆلیانی) بووینە، وهەر وهسا هندەک زانایین ئایینی ژ گۆندین(بەنستان و میژ) ژێ هاتیە ل وێرێ مەلاتینی یا لیکری وهک(مەلا یوسف بەنستانی) و (مەلا مەحمود ناسر میژی)، ونۆکە ژێ شوینەوارێ مزگەفتی یی لئ مای، و بو خواندنی ژێ خەلکی گۆندی دچوونە گۆندی(رەزگە _ریکان).

ژگۆرستانین گۆندی:

-گۆرستانا پیر زەینەل و پیر عەینەل: کو ئەف هەر دوو کەسە ژ خودێ ناس و دیندارین بەرنیاس بووینە.
-گۆرستانا کەنیشک(کەنیشکا): هەر وهکی دھیتە فەگیران کو ئەفە ناڤی ژنەکی بووینە و هاتیە شەھیدکرن و ل وێرێ هاتیە فەشارتن، لەوما ژێ بناڤی وێ هاتیە ئافاکرن.

رامانا ناڤی گۆندی:

دھیتە فەگیران کو ل سەردەمین گەلەک کەفن و دبیتن ل بەری هاتنا ئایینی پیرۆز ئیسلامی، کو هندەک گاور(کافر) ل وێرێ ئاکنجی بووینە، کو ب کارێ یاری و دەم بوراندن و هۆلانی(پارییا تەپانی) رابووینە، کو ئەف بووچوونە بو هندی دچیتن کو دبیت ناڤی گۆندی(هۆل _ هۆلیان) ژھندی هاتیەتە وهگرتن.

هێلانا گۆندی:

ئەف گۆندە ژێ ئیک ژوان گۆندین ریکانیان بووینە یین کو ل سالا (1978) ئ پشتی کو رژێما بەعسا عیراقی یا روخیایی پارانیا گۆندین دەفەرا(ریکان) سووتین و کافل و وێرانکرین ژوانا ژێ(بەنستان، دێرکی، دھیکا رۆژھەلات، دەعلکی، رزی، رەزگە، سنجی، شابەکەما، شامکی، کوکەرێ، مروانس، میرگافا، هورە، هۆلیان....)، وخەلکی فی گۆندی هاتیە کومەلگەھین نوی ئافاکری وهک (شیلازێ و سیری) و لئ ئاکنجی بووینە.

ژێدەر/دیدار دگەل هێژا (مەلا یوسف سەعید حەسەن هۆلیانی) ل رۆژا شەمبی 2010/1/30 شیلازێ.

سەرچاوه: هێرش کەمال ریکانی - مآپەری ئامیدی

تایبەتمەندیین بابەتی

باژیر: دھۆک

جەھ: گۆند

زمان - شیۆهزار: ک. باکوور

ولآت: باشوورا کوردستانی

کویک ریسپۆنس کۆد:

بابەتی ژمارە: 2934

هیل

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008181445314749>

ټيک ژگونديڼ ټافى يه و سهر ب به ليکا رويياري يه و سهر کيشيا به ليکى دکه تن ل عه شيره تا ريکا نيا نه و ب کاني و رويارو جهين گهشت و دلغه گهرو چياو شکه فټين جوان هاتيه خه ملاندن و ب سهدان داروبارين هه مه جور لئ هه نه مينا کهزان و گوبز و سماق و دار چنارو بيهوکان. ژلايى جوکرافى ټه : گوندي هيل دکه فټيه روژ ټافا عه شيره تا ريکان و دټافه را گونديڼ سنجي. مازيې، ټاوک و بانسرا، هوره ټاتيرو وه ره خه ل، و سنورين وان ژى ټاف و چيانه. بنه مال : هيل وه کى هه مى گونديان ټه وژى ژ چوار بنه مالان پيکهاتيه ژوانان 1- بنه مالا عه بدولره حمان 2- بنه مالا جه هوره، 3- نه مالا همي 4- بنه مالانه حمه د، لسالين به ري ټه گوهاسنتي ژ (17) سه روک خيزانان پيکهاتيوون کو ژمارا وان دگه هه شته ټيزيکي (60) که سان، تا سالا 1979 ى گوندي هيل وه کى هه مى گونديڼ دى که فتنه بهر بريار راکرنى ټه وا ژلايى رژيما به عسا روخياى ټه هاتيه دان نوکه (50) سه روک خيزان و (پتر ژ (350) که سان.

ژين و ژيارا گوندي : وه کى هه مى گونديڼ دى کارى وان کرنا جووتى بوو ل ټهردي ټافى و هه شکاتى لئ پتريا ټهردي وان ټاف بوو هه مى جورين ده رامه تى لئ دکرن مينا برنجى و ماش و کونجى و تشين دى ههروه سا ده خل و دان و نيسک و نوک ژى ل ټهردي هه شکاتى دچاند وخودان کهزان و گوبز و سماق بوون، ههروه سا ب کريارا پهروه ده کرنا ټهرش و که والى ژى رادبوون هه تا کو ژين و ژياراخو دبره سه. ژلايى زانستى ټه : دوى ده مى دا زارويين وان دچونه گونديڼ هوره و بانسرا ژبهر کو قوتابخانه ل گوندي وان نه بوو لئ نوکه ب سهدان زارويين وان قوناغيڼ بنه ره تى و ټاماده ي و په يمانگه و زانکويين هه ريما کوردستانى دخوين و هند ژى که فتنه دخزمه تا گه لئ خودا ل فه رمانگه هين ميري و حزبى دا وه کو ماموستا و ټه ندازيارو نوژدارو کادرتا دوماهيې.

شينوارين گوندي : ژشينوارين گوندي 1- پرا مه دره سى کو دده مى دا مه دره سا ټاينى هه بوو له وما ټه ف ټافه لئ دانا بوو

2- گورستانا فه قيان بنتي فه قى لئ فه دشارتن.

کاني و رويار : 1- کانيا چه قره پيرى 2- ټاتير 3- هيلى کو بنتي ټاف ژقئ ټه دخوار 4- جوويا 5- گه رمکى 6- مه سينى 7- سويله ژنى 7- سيقي 8 - روييارى مارکى 9- روييارى هوره، 10- هه ودا ژنا 11- هه ودا ميرا

چيا : 1- ملکى خلوکى 2- گليسار 3- کاني گه رمکى 4- رويکى 5- نزارکى 6- سه ري هورى جهين ټافدار : 1- ټافانئ جووت لئ دهاته کرن 2- بيرا دهشت 3- خارکئ برينگا چولى برينئ بوو 4- زومکا 5- بهر جوکا 6- بهر گر 7- ملکى قورقورى 8- چه ما 9- چه مى بهر گه قرى. شکه فت وکه قرين ټافو دهنگ : 1- شکه فتا سفوکى 2- شکه فتا جوخينا 3- شکه فتا رويکى 4- شکه فتا بنيامى 5- شکه فتا مازيې 6- شکه فتا هه رفته ي 7- شکه فتا کون هرچئ 8- گه قرئ که له سوور 9 که قرئ 10- که قرئ رويکى 11- که قرئ سه ر گشتکى 12- که قرئ هرچئ.

رولئ گوندي دشوره شين کوردى دا : هه ر ژ ده ستپکا شوره شا ټه يلولى خه لکى گوندي وه کى هه ر کورده کئ دلوسوز غيره تا کوردينيى خو لسه ري دا و چه ند که سه کان ژ خه لکى گوندي ټه قلى شوره شا ټه يلولى بوون ژوانان (محمود رمزان عبدالعزیز) و (علعلی) چه کئ شه ره فئ هه لگرت و به ره فانى ژ ټاخا خو کر ټانوکه ژى خه لکى گوندي پيشمه رگه نه و پاراستنا سنورين هه ريما کوردستانى دکه ن ژ دوژمنين گه لئ مه. ههروه سا دوى ده مى دا پتر ژ دهه که سان ب سه رکيشيا (حسن عه بدولره حمان) پيشمه رگين بهرگرى مللى بوون دگه ل (شيخ ټوسمان بارزانى) کو وى ټفه نگين برنو دابونئ و به شدارى دچهندين شه رادا ژى کربوو. ههروه سا به شدارى دسه ره لدانا سالا 1991 ى ژى کربوو. ټانه وکه ژى دبه رده وامن لسه ر خه باتا خو.

ديدار دگه ل ماموستا (عثمان حسن هيلى) ټيک ژ رويه سپين گوندي هيل سه رچاوه : سامى ريکانى - مالپه ري ټامپدى

ټايبه ټمه نديڼ بابه تى

باژير : دهوک

جه : گوند

زمان - شيوه زار : ک. باکوور

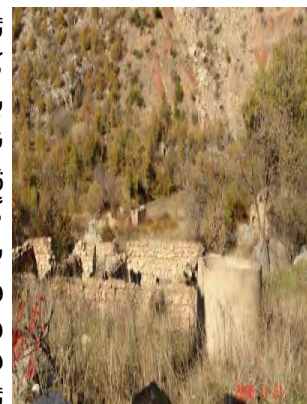
بابهتی ژماره: 2935

کانی مازی

<http://www.kurdipedia.org/?q=201008051039214665>

ئیکه ژگوندین سهر ب ناحیا چهمانکی یا سهر ب قهزا نامیدی قه، گوندی کانی مازی دکهفینه ناف هوزا بهرواری یا، ئەف گونده دکهفندا تانهو ههر ب بقی نافى دهیته نیاسین ئانکو ئەف گونده یی نافداره ب ماسیا ژبهه هندى نافى گوندی دانابه کانی مازی!!

ژلایى چوگرافی قه : ژ روژ ههلایى قه گوندی شکهفتی یه، ل روژنافایى قه گوندی بارهمینکی یه، ژلایى باکوری قه چیاىی گارهیه ژلایى باشوری قه بییادی یه، و بو ماوهیهکی دریز خهلکی گوندی ل گوندی خو ئاکنجی بوینه وهکو یا دیار کو خهلکی قی گوندی ئەفه بیزیکی (10) بابه دقئى گوندی دژین، و ئەف گونده پیک هاتیه ژ شهش بنهمالان کو ئەف شهش بنهماله نافدارن ب قان نافان :- (1- مالا ژیری 2 - مالا ژووری 3 - مالا ئوسمانیا 4 - مالا شیخ ئەمین 5 - مالا شیخ محمهد 6 - مالا سلیمان)ی، وهکی ههمی گوندین کوردستانی چهندین جارا هاتیه ویران کرن وسۆتن ژلایى رژیما گور به گور قه، و خهلکی قی گوندی ل سالا (1988) ئاوارهى کهمیا بهحرکی کرینه و پشتی سهرههلدانا پیروژا بهارا سالا (1991) خهلکی قی گوندی زقرینه سهر خاكا خویا پیروژ و ل گوندی خویى بهری ئاکنجی بوینه تا سالا (1997) جارهکادی خهلکی قی گوندی جهی خو هیلایه و بارا پتر ژ خهلکی گوندی ل کهمیا ئەتروشى دژین.

چهندین شینوارین کهفن ل قی گوندی ههنه وهک: (قهلا پیری ههلان، ئاشی کانی مازی، بهری خوینی، پرا ئاشی) (14) گورستان د ئاقاری گوندی دا ههنه، گورستانا نافدار ل گوندی گورستانا ههلان) کو ئەف شینواره ههمی زور دکهفن.

ئهرد و ئاقاری گوندی : (چهمی بریفا، چهمی بهر گوندی، چهمی پشتا گهلی، سیلی خهرین، مرا ب کاشی، شیفا دارا دیری) ههروهسا ئەف گونده یی نافداره ب قی دهرامهتی (دارا سیفی، خو، رهزا، جووت و کیلا) وهکی یا دیار فقیهکی زور دقئى گوندی دا دهیته بهری.

نافدارترین کانین گوندی کانی مازی ئەفه نه : - (برکا چوماتی، کانی زهرک، کانی ئافتکی) و دهرامهتی قی گوندی ل سهر روباری دهیته ئافدان، هژمارا سهروک خیزانیت گوندی دکههنه 150 مالان و خهلکی قی گوندی نهوژدیری گوندی خودژین .

سهرحاوه: شیرزاد نبروهیی - مالپهری ئامیدی

تایهتیهندیین بابتهی

جه:

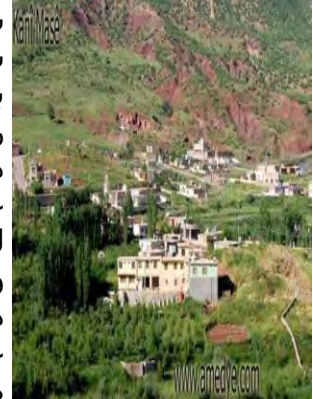
گوند

ولات:

باشوورا کوردستانی

سەنتەرێ وێ ل باژێرکی کانی ماسی یە مروف دشتی ب ریکا زاخو دەشتا سنڊیا و بیگوفا را دچیتە کانی ماسی دیسان ریکا دوپی ژ بامەرنی بو کانی بەلافی و نێزیک گوندی بریفکا دگەهیتە ریکا ژ زاخوڤە دەیت دیسان نوکە ریکە کا دی ژ سەری نامیدی بوسەری نامیدی و هێسی ژ لایێ حکومەتا هەریمی ڤە هاتیە ڤەکرن، رامانا نافی وێ ژ (کانیا ماسیا) هاتیە ژیار وژیا نا خەلکی دەڤەری ل سەر چاندنا سیڤایە کو ژ باشترین جورین سیڤین جیهانی لقی دەڤەری دەیتە چاندن، لی ل هەوین ئەنڤالین رەش هەمی بیستانین وێ دگەل گوندا هاتبونە سوتن و ب کەرەستی کیمیاوی هاتیو رەشاندن و هەمی هەشک بیون، پشتی دامەزراندنا حکومەتا هەریمی جارە کا دی خەلکی دەڤەری بیستانین خو یین سیڤا شین کرن ڤە، هەرۆسا چەندین دەرامەتین دی یین هافینی دەیتە چاندن وەکو برنج - باجانک - ماش - پیڤاز - لوبیک و هەمی جورین کەسکاتی و دەیتە ئاڤدان ب ئاڤا کانی و رویارین بچویک وەکو:

1. روبراکی ئورە - بیدوهی - مایی - کانی ماسی - یاتی - تروانش - بالوکا - زیی مەزن
2. روبراکی سەرەرو - بیقولکی - جدیدکی - سەڤەریا - نهنیکی - خابیر
3. رویارکی گابنێرکی - شیلازا - خانکی - گریسور - میسکا - نهنیکی - خابیر

زیدەباری مفا وەرگرتن ژ روبراکی زیی مەزن و خابیری، کانی ماسی یابەرنیاسە ب داروبراکی گوپزا و باهیڤا و کەزانا و مازیا و هورمیکا و گوھیشکا، ژگرنگترین چیاپن وێ چیاپی مەتینا یە کو سنوری باشوری یە دگەل ناحیا سەرسنکی و بامەرنی هەرۆسا گەلەک چیاپن دی هەنە وەکو چیاپن سەرزیری و هروری و گابنێرکی، گەلەک جەپن شینوارا لی هەنەدسەر هندی را کو ژ رویی شینواراڤە نەهاتیە مەسح کرن هندی ژوان دئاشکرانە وەکو دپەرتوکین (بلدانی) هاتی وەکو کەلها هروری یان کەلها قمریی و کەلها بالوکا و باروخی بیتهیری و کەلها میرسیڤدینا و کەلها شیخو و پرا بلبل ئەوا ل سەردەمی ئیمارەتا بادینا هاتیە چیکرن و دەڤەرا کانی ماسی ب دەڤەرا نێرۆه ریکان ڤە گریدەت، زیدەباری دێرا مارگورگیس و مار قومایا ل گوندی دویری. روبەری ناحیی (608) 2م و هژمارا گوندین وێ (87) گوندن هەمی هاتبونە وێرانکرن ژلایێ رژیما بەعس یا گوربگورڤە و خەلکی وان ل کومەلگەهین بخورتی چیکریین بیگوفا و ڤەدشی و دەرکاری و هیزاڤا و بیرسیڤی هاتبونە ئاکنجیکرن لی پشتی سەرهلدانن و دامەزراندنا حکومەتا هەریمی باهرا پیتریا گوندین دەڤەری هاتنە ئاڤاکرن زیدەباری چەندین پروژین خزمەتگوزاری و ئاڤا کرنا گوندین هەڤچەرڤ وەکو گوندی بریفکا و تروانش و بیدوهی کو ژهەمی پیدڤیین ژیانپیک دەیت.

تایه تمه ندینن بابه تی

جھ: شماره دی

ولآت: باشوورا کوردستانی

کویک ریسپۆنس کۆد:

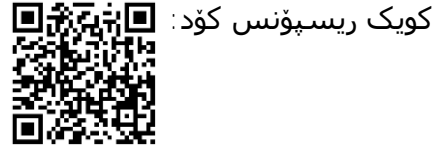
بابه تی ژماره: 2937

Bajarê Kurdîstanê

<http://www.kurdipedia.org/?q=2014090415292577256>

1. Agirî - Bakurê Kurdistanê
2. AMED - Bakurê Kurdistanê (PAYTEXT)
3. Amûde - Rojavayê Kurdistanê
4. Banê - Rojhilatê Kurdistanê
5. Barzan - **Başûrê Kurdistanê**
6. Bazîd - Bakurê Kurdistanê
7. Bedlîs - Bakurê Kurdistanê
8. Bîcar - Rojhilatê Kurdistanê
9. Bicnûrd - Rojhilatê Kurdistanê
10. Boka - Rojhilatê Kurdistanê
11. Çewlîg - Bakurê Kurdistanê
12. Cizîr - Bakurê Kurdistanê
13. Colemêrg - Bakurê Kurdistanê
14. Dêrka Hemko - Rojavayê Kurdistanê
15. Dêrsim - Bakurê Kurdistanê
16. Dirbêsîyê - Rojavayê Kurdistanê
17. Dizfûl - Rojhilatê Kurdistanê
18. Dîlok - Bakurê Kurdistanê
19. Dîwandere - Rojhilatê Kurdistanê
20. Duhok - **Başûrê Kurdistanê**
21. Efrîn - Rojavayê Kurdistanê
22. Êlîh - Bakurê Kurdistanê
23. Êndîwer - Rojavayê Kurdistanê
24. Erzerom - Bakurê Kurdistanê
25. Erzîngan - Bakurê Kurdistanê
26. Gumgum - Bakurê Kurdistanê
27. Hamedan - Rojhilatê Kurdistanê
28. Hesîçe - Rojavayê Kurdistanê
29. Hewlêr / Erbil - **Başûrê Kurdistanê**
30. Îdir - Bakurê Kurdistanê
31. Îlam - Rojhilatê Kurdistanê
32. Kamyaran - Rojhilatê Kurdistanê
33. Kelbajar - Rojhilatê Kurdistanê

34. Kezrûn - Rojhilatê Kurdistanê
35. Kirkûk - **Başûrê Kurdistanê**
- 36. Kirmaşan** - Rojhilatê Kurdistanê
37. Kobanî - Rojavayê Kurdistanê
38. Laçîn - Rojhilatê Kurdistanê
39. Loristan - Rojhilatê Kurdistanê
40. Maxmûr - **Başûrê Kurdistanê**
41. Mehabad - Rojhilatê Kurdistanê
42. Meletî - Bakurê Kurdistanê
43. Mêrdîn - Bakurê Kurdistanê
44. Merîwan - Rojhilatê Kurdistanê
- 45. Mûş** - Bakurê Kurdistanê
46. Musul - **Başûrê Kurdistanê**
47. Pawe - Rojhilatê Kurdistanê
48. Peyas - Rojhilatê Kurdistanê
- 49. Qamişlo** - Rojavayê Kurdistanê
50. Qêrs - Bakurê Kurdistanê
51. Qurwe - Rojhilatê Kurdistanê
52. Riha - Bakurê Kurdistanê
- 53. Şehrê Kurd** - Rojhilatê Kurdistanê
54. Selmas - Rojhilatê Kurdistanê
55. Semsûr - Bakurê Kurdistanê
56. Seqiz - Rojhilatê Kurdistanê
- 57. Serdeşt** - Rojhilatê Kurdistanê
58. Serê Kaniyê - Rojavayê Kurdistanê
59. Sêrt - Bakurê Kurdistanê
60. Sêwaz - Bakurê Kurdistanê
- 61. Silêmanî** - **Başûrê Kurdistanê**
62. Sine - Rojhilatê Kurdistanê
- 63. Şino** - Rojhilatê Kurdistanê
- 64. Şirnex** - Bakurê Kurdistanê
- 65. Şîrwan** - Rojhilatê Kurdistanê
66. Soreg - Bakurê Kurdistanê
- 67. Şûşa** - Rojhilatê Kurdistanê
68. Tirbespî - Rojavayê Kurdistanê
69. Urmiye - Rojhilatê Kurdistanê
70. Wan - Bakurê Kurdistanê
71. Xanê - **Başûrê Kurdistanê**
72. Xaneqîn - **Başûrê Kurdistanê**
73. Xarpêt - Bakurê Kurdistanê
74. Xoy - Rojhilatê Kurdistanê
75. Yasûcê - Rojhilatê Kurdistanê
76. Zaxo - **Başûrê Kurdistanê**

بایهتی ژماره: 2938

Dalamar

<http://www.kurdipedia.org/?q=20140915214747115750>

Dalamar is a village of the near villages around Halabja Governorate, it is located at the south-eastern of Halabja and the lower end of Shinrwe mountain. It is far of Halabja about 5 km. in the past this Village was a small and nice Village. It's citizens main business was farming and farming animals. But unfortunately when the government of Baath relocated and destroyed the village Dalamar was also relocated and destroyed.

The ancient families that was lived in this village:

- 1- The family of The Aliasees.
- 2- The family of the Waysees.
- 3- The family of the Hamay walee khan that was famed by mayjanees.
- 4- The family of the Hama waysees
- 5- The family of the Khiwamradees.
- 6- The family of the Qadir haywakirees.
- 7- The family of the Qadir khiwamrad.

بایهتی ژماره: 2939

Erbil

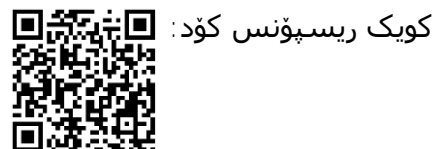
<http://www.kurdipedia.org/?q=2013010101414574562>

...

Items Property

South Kurdistan Country - Province:

Kurdish - Sorani Language - Dialect:

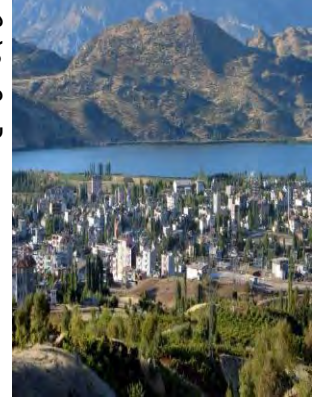

بایه تی ژماره: 2940

ادیامان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201010111444309996>

هي إحدى محافظات تركيا. عاصمتها مدينة أديامان تبلغ مساحتها 14,256 كم2 ويبلغ عدد سكانها 1,849,478 نسمة. غالبيتهم من الكرد. كما يبلغ معدل الكثافة السكانية 82/كم2. سهرچاوه: ويكيپيدياي عه ره بي

خصائص السجل

الأقليم: شمال كردستان

المكان: مدينة

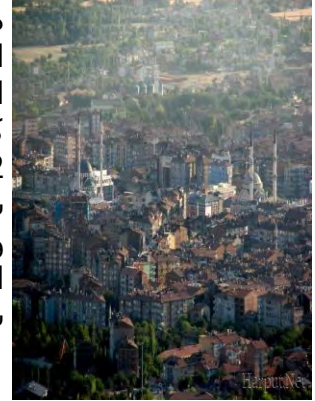
كويك ريسپوئنس كود:

بایه تی ژماره: 2941

الازيغ - خاربوت

<http://www.kurdipedia.org/?q=201010111443349995>

محافظة الازيغ Eleziz أو Xarpêt هي إحدى محافظات تركيا. عاصمتها مدينة الازيغ اشتهرت تاريخيا باسم خربوت التي سميت معمورة العزيز في العهد العثماني ثم تم تتركب الاسم إلى الازيغ بعد 1936 تبلغ مساحتها 9,181 كم2 ويبلغ عدد سكانها 569,616 نسمة كما يبلغ معدل الكثافة السكانية 62/كم2. سكانها من الكرد. هناك المئات من العوائل والاسر التي تقطن سوريا ومصر وبلدان أخرى تنتسب لهذه البلدة الكردية منهم آل الخربوطلي والطاظا حيث كانوا يشكلون فرق عسكرية خاصة ضمن الجيش العثماني أو المصري وبرز منهم من عمل في الشرطة أو التجارة. سهرچاوه: ويكيپيدياي عه ره بي

خصائص السجل

الأقليم: شمال كردستان

المكان: مدينة

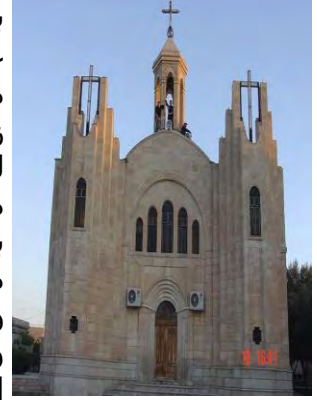
كويك ريسپوئنس كود:

بایه تی ژماره: 2942

به ره له - برطلة

<http://www.kurdipedia.org/?q=201010111434479992>

برطلّة (باللغة السريانية: ܒܪܬܠܬܐ) بلدة عراقية تقع شرق مدينة الموصل ضمن حدود محافظة نينوى الإدارية. يبلغ تعداد سكانها حوالي 30 آلاف نسمة أهلها من المسيحيين السريان الأرثوذكس والكاثوليك بقلم / قداسة مار إغناطيوس زكا الأول عيواص - بطريرك انطاكية وسائر المشرق والرئيس الأعلى للكنيسة السريانية في العالم وتجاور بلدة برطلّة قرى متعددة يسكنها الكرد من طائفة الشبك.

بلدة آشورية كبيرة من اعمال نينوى، شرقي الموصل - العراق - تحتل منزلة مرموقة في تاريخ الكنيسة السريانية، بما انجته من بطاركة ملهمين ومفارنة ومطارنة محنكين، ورهبان وعلماء و متبحرين، وأدبا و وشعرا و موهوبين، وخطاطين جلددين، عززوا مكانتها بين الملأ ورفعوا شأنها عاليا. وهي قديمة العهد ذكرها بعض المؤرخين الثقات ضمن القرى الكائنة بين نينوى وأربيل في عهد الاسكندر ذي القرنين. وكان القرن الثالث عشر للميلاد عصرها الذهبي، قال ياقوت الحموي (المتوفي سنة 1223) " برطلي بفتح الباء و وضم الطاء و وتشيد اللام وفتحها بالعصر والامالة، قرية كالمدينة في شرقي دجلة الموصل من اعمال نينوى. كثيرة الخيرات والاسواق والبيع والشرا و يبلغ دخلها كل سنة عشرين الف دينار حمراء. والغالب على اهله النصرانية ن وبها جامع للمسلمين واقوام من اهل العبادة والتزهد ولهم بقول وخس جيد يضرب به المثل وشربهم من الابار (1). هذا كان شانها في القرن الثالث عشر، ولكنها تقلصت بعدئذ شيئا فشيئا بما دأهمها من المصائب والنوائب حتى أصبحت اليوم ربع ما كانت عليه في العصور الخالية. وقد انتقل إلى برطلي في القرن الثامن عشر على الاغلب: سريان سميل بجملتهم وكذلك اهل باصخرا وباشبيتا. اما لغتها فهي السريانية، لغة نينوى القديمة. وقد احبها مفارنة المشرق فأقام فيها بعضهم ردحا من الزمن: منهم المفريان اغناطيوس لعازر (1164 +) وغريغوريوس يعقوب (1215+) وديونيسيوس صليبا (1271 +) والعلامة يوحنا ابن العبري (1286+) وشقيقه برصوم الصفي الذي توفي فيها سنة 1307 وغريغوريوس متى بن حنو البرطلي (1345+) وفورلس يوسف (1470+)

كنائسها

كانت برطلي من أولى قرى نينوى التي اعتنقت الدين المسيحي المبين في صدره، يشهد بذلك شهادؤها الاربعون في الربع الأخير من القرن الرابع (1). وقد انشئت فيها كنائس عديدة منها كنيسة مار احودامه المعروفة بالكبرى، وكنيسة القديسة شمووني المقابية، وكنيسة مار كوركيس، وكنيسة السيدة العذرا و والدة الاله، وكنيسة العذرا و الجديدة. فكنيسة مار احودامة: اسسها المفريان اغناطيوس الثاني (1164 +) واقام فيها مدة. وفيها انشأ المفريان غريغوريوس يعقوب (1215+) قلاية مغريانية كبرى. وفيها على الارجح كتب المفريان العلامة مار غريغوريوس يوحنا ابن العبري تعليقه على كتاب المعذعان الذي دونه في برطلي في 30 كانون الثاني 1282 وهو انه سمع الشماس في الطقس الشرقي يتلو عند تبريك الماء، الصلاة المعينة لحلول الروح القدس، فامتعض وصبر على القوم ثمانى عشرة سنة حتى لقتلغ الاكليروس بخطاهم وجروا فيها مجرى الطقس الغربي (2). وكانت هذه الكنيسة الجليلية عامرة قائمة في القرن الرابع عشر بدليل الرقم السرياني الحجري الذي اكتشف في خرائبها سنة 1933 وترجمته: " غادر هذه الحياة الشقية إلى عالم الافراح: الشماس ميخائيل في شباط سنة (1386 م). ثم خربت على اثر الاضطرابات القاسية التي اصطلت بنارها تلك البلاد في القرون التالية كما هو معلوم. وفي اواخر تشرين الثاني سنة 1939 بينما كانت اعمال الحفر تجري في هذه الكنيسة، ظهرت ارفته بعض الابا و الاساقفة،

اهتدى إلى مكانها بعمود نور مشرق هبط عليها في بعض الليالي بشهادة عائلة مجاورة لرسوم الكنيسة شهد الجمهور بصدقها، فنقلت الأرقعة بزياح مهيب إلى كنيسة القديسة شموني في برطلي نفسها، ولكن أسمائها بقيت مجهولة (3). وقد ظهرت أعجوبة على اثر ذلك، ما زال يذكرها أهل برطلي وهم شهود عيان لها. وكنيسة القديسة اشموني، كبيرة وجميلة. أنشئت بظاهر القرية، شرقيها. ولا يعرف تاريخ بنائها الأول بالضبط، انما يرجعها بعضهم إلى القرن الخامس عشر، وقد تجدد بناءها اولا سنة 1807 مع بنا و كنيسة مار كوركيس بهمة أهالي برطلي (4) ثم سنة 1869 في عهد البطريرك يعقوب الثاني ومار قولس دنجا اسقف دير مار متى. ومنذ بضع سنوات اهتم بترميمها كاهنها الفاضل المرحوم الخوري الياس شعيا، وفتح لها شبابيك واسعة، وشيد في مدخلها بابا كبيرا وجميلا مع قبة جرس، وحسن اوقافها، وأنشا بجوارها مدرسة ابتدائية في عشرين غرفة كبيرة على الطراز الحديث، وكان يعاونه مؤمنو برطلي في كل ذلك. اما جرسها الكبير فقد تبرع به المثلث الرحمة البطريرك يعقوب الثالث أتنا و مطرنته على ابرشية بيروت ودمشق. ولهذه الكنيسة غالبا خط المطران ر زق الله الشهيد الموصللي كتاب فرض الالام في أتنا و رهبانيتها سنة 1736 وهي في سميل. وكنيسة مار كوركيس قديمة أيضا وقد تجدد بناؤها مع بنا و كنيسة مارت شموني سنة 1807. ولها وكنيسة مارت شموني رسم مار قولس عبد العزيز اسقف المشرق (1782-1816) القس متي والشماس ارشيليدوس سنة (1792م) (5) ولها كتب القس يعقوب بن يوحنا القرقوشي نحو سنة 1751 فرض حسايات في عهد البطريرك جرجس الرابع والمغريان لعازر الرابع وابوانيس كازار مطران دير مار بهنام وایام القسوس: دانو وعهدوللا وإبراهيم (المقدسي) (في كنيسة قرقوش) (6) وفي النصف الثاني من القرن التاسع عشر، اخذها السريان الكاثوليك بعد انفصالهم عن كنيستهم الأم السريانية الأرثوذكسية. وكنيسة السيدة قديمة وقد درست معالمها. اما كنيسة العذرا و الجديدة فقد تم بناؤها في وسط القرية سنة 1892 بهمة الطيب الذكر مار قولس الياس قدسو الموصللي مطران ابرشية مار متى (1921+) وتبرعات وجهود المؤمنين في برطلي وخصوصا ال عتي الكرام. وقد بنيت هذه الكنيسة بانقاض دير مار يوحنا ابن التجارين في برطلي ودير مار دانيال في جبله المعروف (7). وقد اهتم في اواسط القرن العشرين السرياني الغيور المرحوم اسحق المقدسي اللوس الموصللي بترميم بعض اقسامها وازاف إليها قطعة أرض ملاصقة جعلها فنا و لها سهراوه: ويكيبيديا عههبي

خصائص السجل

الأقليم: جنوب كردستان
المدن: موصل
المكان: قضاء

كويك ريسپونس كؤد:

جزء من طريق سنجار الجبلي

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012070221573471638>

يقدر عدد المنعطفات بـ 150 منعطف

خصائص السجل

الأقليم: جنوب كردستان

المدن: شنغال

المكان: منطقة

كويك ريسپونس كود:

بابه تی ژماره: 2944

زرباطية

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012070822333671931>

تميز ناحية زرباطية التابعة لقضاء بدرة ضمن محافظة واسط بمناخها المعتدل وهي تقع على بعد 13 كم من بدرة وهي اخر مدينة عند الحدود الايرانية وتعتبر منفذ للتبادل التجاري بين العراق وايران.

وتحتوي على اراضي زراعية شاسعة وبساتين النخيل وكانت عامرة بانواع التمر واشجار الفاكهة وكانت تصدر منتوجها الى مختلف المدن العراقية، وسكانها عراقييون من القو...مية الكوردية وكان لهم مواقف يشار لها في دعم الحركة التحررية الكوردية.

وشغل البعض منهم مناصب قيادية في الحزب الديمقراطي الكوردستاني بقيادة الملا مصطفى البارزاني، ولكن بعد توقيع اعلان الحكم الذاتي لمناطق كوردستان بدأ نظام البعث المقبور بالتنصل من الاتفاقية ومطاردة كوادر واعضاء الحزب بعد ما عرفوا كاسماء ومقرات، مما جعل الكثيرين منهم يتركون اماكن سكناهم والتوجه الى مدن كوردستان والبعض ترك البلاد هربا من النظام الدكتاتوري وتم تسفير العوائل الكوردية ومصادرة ممتلكاتهم وذلك قبل حملة التسفير الكبرى التي جرت عند اعلان الحرب مع ايران.

وبعد الحرب تحولت مدينة زرباطية بفعل نيران الحرب الى بقايا مدينة جراء القصف، وتحولها الى تكتة عسكرية، ونقلنا عن شهود عيان عن احراق البساتين وهدم المنازل من قبل فلول النظام السابق فتحولت مدينة زرباطية الى مدينة اشباح خالية من السكان، وعند انتهاء الحرب بقيت زرباطية مهجورة من اهلها وحول اسمها الذي يعني (اناء الذهب) الى مدينة الذهب الاسود وشغلت المنطقة عوائل البدو وبعض عوائل القرى المحيطة بها واستولوا على اراضيها، مستغلين عدم تمكن اهلها من العودة في ظل تلك الظروف، ولكن عند سقوط الصنم دأب اهلها المتمسكين بارضهم بالمطالبات المستمرة باعادة احيائها وقد تمكنوا من اعادة اسمها الاصلي وتشكيل اول مجلس بلدي فيها في ظروف صعبة للغاية وتشكيل كافة الفروع الادارية

واعادة الحياة اليها مرة اخرى، ولكن المشكلة التي تواجههم في عدم توجه المستثمرين اليها هو وجود الالاف من الالغام التي خلفها الحرب، كذلك قيام حكومة ايران بقطع المياه القادمة من اراضيها والتي كانت تروي مساحات شاسعة من الاراضي الزراعية والبساتين.

ورغم مرور تسع سنوات من سقوط النظام المقبور الا ان الحكومة المركزية وحتى مجلس المحافظة لم تقم بواجبها اتجاه هذه المدينة لتعيد للمدينة رونقها وجمالها وتعيد خضرتها لترجع بخيرها الذي كانت معظم مدن العراق، لكن ما استوقفني من اهل هذه المدينة الطيبون، انهم في كل عام يحتفلون باعياد نوروز على بقايا مدينتهم ونخيلها المذبوح وارضها قتلها العطش، وقد دعوني في هذا العام لمشاركتهم فرأيت بعض العوائل وقد فرشت في بقايا باحة منازلهم، وكانهم في قصور من قصص الف ليلة وليلة، في منازل طينية قد استوت مع الارض، وهم يتحدثون عن ادق التفاصيل في ازقة مدينتهم وكيف كانوا يلعبون هنا ويركضون هناك، كنت اتمنى ان يكون برفقتنا احد اصحاب القرار من الحكومة ليشعر بشوق اهل هذه المدينة العراقية للعودة واحيائها من جديد، ليبادر بتنفيذ مطالبهم وتطويرها لتكون مدينة زاخرة بخيرها واهلها لتعود بالمنفعة للجميع، بدلا من اطلاق رصاصة الرحمة عليها، فلمصلحة من ترك زرباطية اطلال مدينة وبوسع الدولة فعل الكثير مع ميزانية انفجارية لم يعهدا البلاد، والي متى ستظل هكذا، وليعلم من تحمل مسؤولية البلاد والعباد انه سيأتي يوما ويقال لهم (وقفوههم انهم مسؤولون) ؟

كاتب المقاله: صلاح البدري
على موقع شفق نيوز الإعلامي

خصائص السجل

الأقليم: جنوب كردستان
اللغة - اللهجة: ك. لري
المكان: ناحية

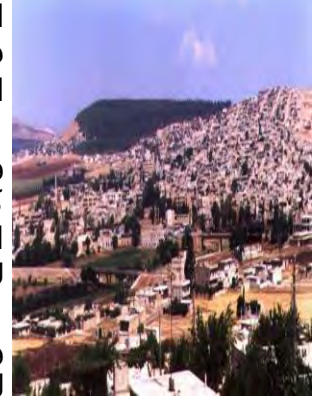
كويك ريسپونس كۆد:

بابهتی ژماره: 2945

عفرین

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012061615071167469>

الاسم والمدينة والتاريخ
في العهد الروماني، كان يمر من موقع مدينة عفرين الحالية، إحدى الطرق
الرومانية المعبدة / السريعة /

ولذلك كان من الضروري أن يكون هناك جسراً. وقد أظهرت الحفريات التي
كانت تجري في الحي الجنوبي من المدينة القديمة، أي على الجهة
الجنوبية من شارع طريق جنديرس، أحجار بناء ضخمة، ربما كانت أساسات
لأبنية قديمة، أو أحجار القاعدة لذلك الطريق الروماني القديم.

وتذكر كتب التاريخ، أنه في القرون الوسطى - حوالي القرن الرابع عشر
للميلاد - كان في موقع المدينة، جسر يسمى جسر قيار، على أسم
المدعو علي قيار صاحب حصن قيار، الذي لاتزال تشاهد في شمال غرب
قرية عرش قيار الحالية.

وفي أواخر العهد العثماني، كان في موقع المدينة خان لإيواء المسافرين
وحيواناتهم بجانب الجسر في مكان مبنى البلدية الحالي تقريباً.

وبعد وضع الحدود السورية التركية بموجب اتفاقيات فرنسية - تركية في عام
1922، قسمت المنطقة بشكل رسمي إلى قسمين، فبقي القسم السوري
دون مركز إداري تحل مكان مدينة كلس التي بقيت كافة الوثائق الإدارية
وما يتعلق بأمور الناس الشخصية وسجلات النفوس وغيرها في كلس .

وحينما سمى الفرنسيون القسم السوري من جبل الأكراد بقضاء كرداغ في
نفس العام، كان لابد من تأسيس مركز إداري للقضاء، فوقع اختيارهم الأخير
على موقع مدينة عفرين الحالية، بجانب الجسر الجديد الذي كان الألمان قد
أقاموه هناك في أواخر القرن التاسع عشر، ولذلك كان الناس يسمون
المدينة إلى أمد قريب بـ كوبريه أي الجسر بالتركية. وباشتر الفرنسيون ببناء
الأبنية الحكومية ابتداء من عام 1923.

ومن أوائل سكانها فكانوا بعض أغوات المنطقة، مثل آل سيدو ميمي، وآل
غباري، وزعيم الإيزيديين حينها درويش آغا شمو، ثم أحمد خليل من معمل
اوشاغي وغيرهم وأيضاً الأرمن الذين هربوا من بطش الأتراك و عملوا في
مهنة الحدادة وغير ذلك من الأعمال الأخرى التي كانت القوات الفرنسية
بحاجة إليها وخاصة في تجهيز الخيول.

ويبلغ عدد سكان مدينة عفرين حالياً حوالي / 80000 / نسمة، حسب
تقديرات بلدية المدينة، وهي مركز لمنطقة تتبعها ست نواح، ويبلغ عدد
سكان منطقة عفرين حسب سجلات الأحوال المدنية في نهاية عام / 2000
/ ما يقارب / 450000 / نسمة، أما المقيمون فعلياً في المنطقة حسب
إحصاء عدد السكان لعام / 1994 / ونسب الزيادة السنوية للسكان في
سوريا فقد بلغ في نهاية عام / 2000 / حوالي / 200000 / نسمة تقريباً.

ويبلغ اجمالي مساحة منطقة عفرين (202775) هكتار كما جاء في احصاء
مديرية الزراعة في المنطقة.

وحول اسم عفرين، فقد تعددت الآراء والأقوال حول أصله، فمنهم من يجعله

كردياً صرفاً من.

Ava riwên
أي الماء الحمراء العكرة

أما أول ذكر لاسم عفرين بشكله الحالي من حيث اللفظ والمعنى، فقد جاء في نصوص آشورية تعود إلى القرن التاسع على شكل.

Apré
وبنفس الشكل تقريباً في نصوص تاريخية للمؤرخ سترابون منذ القرن الخامس قبل الميلاد، ويجمع المؤرخون أن.

Ap
تعني الماء في اللغات الآرية القديمة، وهي الكردية الحالية ربما تعني مجرى أو مسيل ماء .

وهناك من يقول أن تسمية عفرين جاءت من كلمة (عفر) وتعني بالآرامية الأرض الخصبة كما جاء في المعجم الجغرافي السوري / المجلد الرابع صفحة 314.

خصائص السجل

الأقليم: غرب كردستان
اللغة - اللهجة: ك. شمال
المكان: قضاء

كويك ريسپونس كود:

بابه تی ژماره: 2946

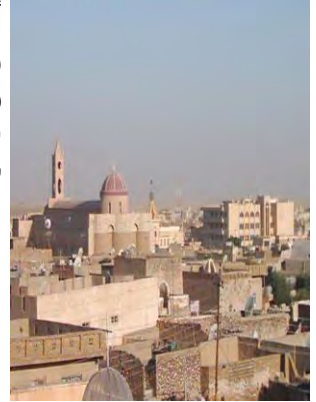
قرة قوش

<http://www.kurdipedia.org/?q=201010111438019993>

أحد اقصية محافظة نينوى شمال العراق يقع جنوب شرق مدينة الموصل وتسكنه غالبية سريانية بالإضافة إلى قرى عديدة يسكنها الكرد الشبك واليزيديين والكاكه يي وكذلك عوائل من العرب. تعتبر مدينة بغداد "كانت تسمى أيضا الحمدانية" مركز هذا القضاء. سهرجاوه: ويكيبيديا عهه بي

خصائص السجل

الأقليم: جنوب كردستان
المدن: موصل
المكان: قضاء

كويك ريسپۆنس كۆد:

بایه تی ژماره: 2947

گلي كرسى من سنجار

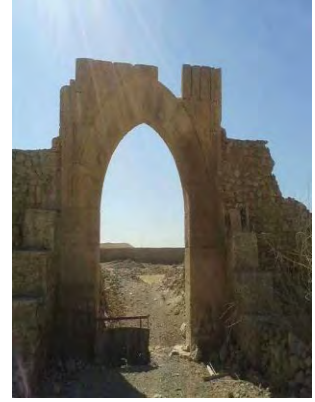
<http://www.kurdipedia.org/?q=20140422214516100453>

...

خصائص السجل

الأقليم:	جنوب كردستان
الأقليم:	جنوب كردستان
المدن:	شنگال
المدن:	شنگال
المكان:	متنزه

كويك ريسپۆنس كۆد:

بایه تی ژماره: 2948

نھاوند

<http://www.kurdipedia.org/?q=201010111431329991>

مدينة إيرانية تقع في منطقة جبلية إلى الجنوب من جبال زاغروس، أسسها داريوس الأول، وكانت المدينة عاصمة لإمبراطورية كسرى الأول. نھاوند مدينة كردية وسكانهم من الكرد الفتح الإسلامي

تم الفتح الإسلامي لنھاوند سنة 29هـ ويقال 20هـ في زمن عمر بن الخطاب وكان أمير الجيش النعمان بن مقرن المزني عن السائب بن الأقرع قال: زحف للمسلمين زحف لم ير مثله قط، رجف له أهل ماه وأصبهان وهمذان والري وقومس ونھاوند وأذربيجان، قال: فبلغ ذلك عمر فشاور المسلمين.

فقال علي: أنت أفضلنا رأياً وأعلمنا بأهلك. فقال: لأستعملن على الناس رجلاً يكون لأول أسنة يلقاها، -أي أول من يتلقى الرماح بصدرة، كناية عن شجاعته- يا سائب اذهب بكتابي هذا إلى النعمان بن مقرن، فليسر بثني أهل الكوفة، وليبعث إلى أهل البصرة، وأنت على ما أصابوا من غنيمة، فإن قُتل النعمان فحذيفة الأمير، فإن قُتل حذيفة فجرير بن عبد الله، فإن قُتل ذلك الجيش فلا أراك.

لما انتصر المسلمون في القادسية على الفرس كاتب يزدجرد أهل الباب والسند وحلوان ليجمعوا فيوجهوا ضربة حاسمة للمسلمين، فتكاتبوا واجتمعوا في نھاوند.

وأرسل سعد بن أبي وقاص إلى عمر: (بلغ الفرس خمسين ومائة ألف مقاتل، فإن جاؤنا قبل أن نبادرهم الشدة ازدادوا جرأة وقوة، وإن نحن عاجلناهم كان لنا ذلك).

وأرسل عمر إلى سعد محمد بن مسلمة ليخبره أن يستعد الناس لملاقاة الفرس، فغادر سعد الكوفة إلى المدينة ليخبر عمر بخطورة الموقف شفاهة، فجمع عمر المسلمين في المدينة، وخطب فيهم وشرح لهم خطورة الوضع، واستشارهم، وأشاروا عليه أن يقيم هو بالمدينة، وأن يكتب إلى أهل الكوفة فليخرج ثلثاهم لمساعدة الجيش الإسلامي وأهل البصرة بمن عندهم. ثم قال عمر: أشيروا عليّ برجل يكون أوليه ذلك الثغر غداً، فقالوا: أنت أفضل رأياً وأحسن مقدرة، فقال: أما والله لأولين أمرهم رجلاً ليكون أول الأُسنة - أي: أول من يقابل الرماح بوجهه - إذا لقيها غداً، فقبل: من يا أمير المؤمنين؟ فقال: النعمان بن مقرن المزني، فقالوا: هو لها.

ودخل عمر المسجد ورأى النعمان يصلي، فلما قضى صلاته بادره عمر: لقد انتدبتك لعمل، فقال: إن يكن جباية للضرائب فلا، وإن يكن جهاداً في سبيل الله فنعم. وانطلق النعمان عام (21) للهجرة يقود الجيش، وبرفقته بعض الصحابة الكرام.

وطرح الفرس حسك الحديد - مثل الشوك يكون من الحديد - حول مدينة نهاوند، فبعث النعمان عيوناً فساروا لا يعلمون بالحسك، فزجر بعضهم فرسه فدخلت في يده حسكة، فلم يبرح الفرس مكانه، فنزل صاحبه ونظر في يده فإذا في حافره حسكة، فعاد وأخبر النعمان بالخبر، فاستشار جيشه فقال: ما ترون؟ فقالوا: انتقل من منزلك هذا حتى يروا أنك هارب منهم، فيخرجوا في طلبك، فانتقل النعمان من منزله ذلك، وكنست الأعاجم الحسك فخرجوا في طلبه، فرجع النعمان ومن معه عليهم، وقد عبأ الكتائب ونظم جيشه وعدده ثلاثون ألفاً، وجعل على مقدمة الجيش نعيم بن مقرن، وعلى المجنبتين: حذيفة بن اليمان وسويد بن مقرن، وعلى المجردة القعقاع بن عمرو، وعلى الساقة مجاشع بن مسعود، ونظم الفرس قواتهم تحت إمرة (الفيروزان)، وعلى مجنبتيه (الزردق) و(بهمن جاذويه) الذي ترك مكانه ل(ذي الحاجب). أنشب النعمان القتال يوم الأربعاء، ودام على شكل مناوشات حادة إلى يوم الخميس، والحرب سجال بين الفريقين، وكان الفرس خلالها في خنادق، خشى المسلمون أن يطول الأمر فاستشار النعمان أصحابه، فتكلم قوم فردت آراؤهم، ثم تكلم طليحة فقال: أرى أن تبعث خيلاً مؤدبة، فيحدقوا بهم، ثم يرموا لينشبوا القتال، ويحمشوهم - أي يغضبوهم -، فإذا أحمشوهم واختلطوا بهم وأرادوا الخروج أرزوا - أي انضموا- إلينا استطراداً - أي خديعة -. وأقر الجميع هذا الرأي فأمر النعمان القعقاع أن ينشب القتال فأنشبه، فخرج الفرس من خنادقهم، فلما خرجوا نكص القعقاع بجنده، ثم نكص ثم نكص، وخرج الفرس جميعاً فلم يبق أحد إلا حرس الأبواب، حتى انضم القعقاع إلى الناس، والنعمان والمسلمون على تعبئتهم في يوم جمعة في صدر النهار، وأقبل الفرس على الناس يرمونهم حتى أفضوا فيه الجراحات، والمسلمون يطلبون من النعمان الإذن بالقتال، وبقي النعمان يطلب منهم الصبر. فلما جا و الزوال وتغيأت الأفيا و وهبت الرياح أمر بالقتال، كل ذلك إحيا و لسنة رسول الله الذي كان يختار هذا الوقت للقتال، وعندئذ ركب فرسه وبدأ يحرض المسلمين على القتال، ثم قال: فإن قتلت فالأمير بعدي حذيفة، وإن قتل فلان.. وعد سبعة.

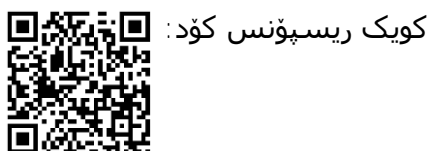
وكبر النعمان التكبير الأولى ثم الثانية، ثم قال: اللهم اعزز دينك وانصر عبادك، واجعل النعمان أول شهيد اليوم على إعزاز دينك ونصر عبادك، اللهم إنني أسألك أن تفر عيني اليوم بفتح يكون فيه عز الإسلام، أمنوا رحمكم

الله. فبكى الناس.
وكبر النعمان التكبيرة الثالثة، وبدأ القتال، وأثنا و تقدم القائد بدأ الفرس يتركون
الساحة وزلق بالقائد فرسه من كثرة الدما و في أرض المعركة، فصرع بين
سنايك الخيل، وجاءه سهم في جنبه، فرآه أخوه نعيم فسجاه بثوب، وأخذ
الراية قبل أن تقع وناولها حذيفة بن اليمان فأخذها، وقال المغيرة: اکتبوا
مصاب أميركم حتى ننتظر ما يصنع الله فينا وفيهم؛ لئلا يهن الناس.
ولما زلق فرس النعمان به لمحّه معقل بن يسار فجاءه بقليل من الماء،
فغسل عن وجهه التراب، فقال النعمان: من أنت ؟ قال: أنا معقل بن يسار،
قال: ما فعل الناس ؟ قال: فتح الله عليهم، قال: الحمد لله، اکتبوا بذلك إلى
عمر، وفاضت روحه.
ولما أظلم الليل انهزم الفرس وهربوا دون قصد فوقعوا في واد، فكان واحدهم
يقع فيقع معه ستة، فمات في هذه المعركة مائة ألف أو يزيد، قتل في
الوادي فقط ثمانون ألفاً، وقتل ذو الحجاب، وهرب الفيروزان، وعلم بهربه
القعقاع فتبعه هو ونعيم بن مقرن فأدركاه في واد ضيق فيه قافلة كبيرة من
بغال وحمير محملة عسلاً ذاهبة إلى كسرى، فلم يجد طريقاً فنزل عن دابته
وصعد في الجبل ليختفي، فتبعه القعقاع راجلاً فقتله.
وحزن المسلمون على موت أميرهم وبايعوا بعد المعركة أميرهم الجديد
حذيفة، ودخلوا نهاوند عام 21هـ بعد أن فتحوها
النشاط الاقتصادي
تشتهر مدينة نهاوند بخصوبة تربتها وتوفر مراعيها لذا يزرع بها الخضروات
المختلفة والحبوب والبقول والفواكة، كما تشتهر بصناعة السجاد الإيراني
الفاخر
سه رچاوه: ويكيپيديا عه ره بي

خصائص السجل

الأقليم: شرق كردستان

المكان: مدينة

بابه تی زماره: 2949

همدان

<http://www.kurdipedia.org/?q=201010111414559986>

همدان أو همدان هي مدينة إيرانية وعاصمة محافظة همدان، كانت تسمى آقباتان أي فرش بيضا و أو مطلبي بالبياض باللغة الأذرية وكانت عاصمة لدولة المدينة في العهد الميدي، فيها قبر العالم الطبيب ابن سينا وأيضا الشاعر باباطاهر الهمداني المشهور بالعريان. يقدر عدد سكانها بمليون و 700 ألف نسمة يتكلمون لهجة إيرانية مزيج من الكردية اللكية واللهجة المحلية الملايرية. سكان همدان القدا و كانوا من الكرد الجورقان والبرزيكان اما اليوم تقطن المدينة مزيج من الكرد (اكثرهم من قبائل اللر واللك والزكنة) والفرس مع الترك الأذر.
سهرجاه: ويكيبيديا عهريبي

خصائص السجل

الأقليم: شرق كردستان

المكان: مدينة

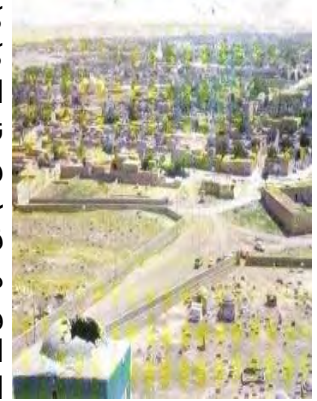
كويك ريسپونس كود:

بابة تي ژماره: 2950

كفری

<http://www.kurdipedia.org/?q=200910251624122118>

كفری من الاقضية الكردستانية التي ابعدھا النظام المقبور من محافظة كركوك شأنها شأن اقضية طوز خورماتو وكلا وجمجمال ضمن سياسة التعريب، مدينة شهدت مراحل التاريخ منذ ان كانت عاصمة لدولة مستقلة تحمل اسم (كيماش) في العهد البابلي واعطت لكل العهود رجال افاض وشخصيات مهمة غير انها ظلت علما منسيا يكاد ان تتعلق بحاشية الزمن، جرفتها الويلات الطبيعية ودمرتها معارك الامبراطوريات المتصارعة على ارضها، قلعت من جذورها عدة مرات وعادت ترمم نفسها بنفسها، آثارها التاريخية مطمورة لم تلمسها يد أثاري قط، غير انها تعرضت الى عبث مهربي الآثار وباتت قطع نادرة منها تهرب الى دول الجوار وتباع بسعر التراب والسلطات المحلية لم تفعل شئ يذكر ازاءهم. قصة هذه المدينة تحمل بين طياتها من الشغف والشوق الشئ الكثير وهذه الكتابة ليست الا مساهمة متواضعة للتعريف بها.

اسم المدينة

راجعت المنجد فوجدت ان كلمة كفر تطلق على نوع من القار يستخدم في طلا و السفن والبواخر، ويلاحظ في المدينة واطرافها اطلال مناجم عملاقة للفحم الحجري انتهى العمل فيها في الستينات بعد ان سقط الكثير من العمال امواتا بعد انهيارها لمرات عديدة خاصة في قرية (ناصرح _ 3 كلم شرقا)، حيث كان الاتراك العثمانيون يستخرجون الفحم منها في الحرب العالمية الاولى لتشغيل المكائن والالات والقاطرات وكذلك لامور التدفئة وادامة السفن، ولكن الاستاذان طه باقر وفؤاد سفر يعتقدان ان كلمة كفر متطورة من كلمة (كار) البابلية وتعني الفحم، اما الدكتور مكرم الطالباري (وزير الري السابق) والمرحوم مصطفى نريمان (اديب راحل) والاستاذ جمال

بابان (مؤلف كتاب اصول اسما و المدن والمواقع العراقية) يؤكدون ان كفر كلمة تطلق على نوع من الاشجار دائمة الخضرة كانت تشكل غابات تغطي المنطقة قديما (لازال بقايا من هذه الاشجار موجودة في قرية (12 امام _ 7 كلم جنوب شرق المدينة) تنمو على ضفة النهر الذي يشق القرية وهي شجيرات طول الواحدة منها مترا واحدا او اكثر بقليل، اما ما يتردها بعض العامة من السكان بصدد اصل التسمية هي رواية اشبه بالاساطير التي تصنعها مخيلات الناس، اذ يقولون ان المدينة كانت قبل دخولها الاسلام تدين بالدين الزرادشتي (وهذه حقيقة حيث هنالك مجموعة مترافعة من آثار المعابد الزرادشتية في سلسلة الجبال الواقعة شرق المدينة) تقول الرواية ان الحملة الاسلامية بقيادة ابي عبيدالله الجراح زحفت نحو كوردستان و اصطدمت بمقاومة عنيفة على اسوار مدينة كفري واستمرت المعارك سجالات عدة ايام فاصبحت الغلبة للزاحفين لكثير عددهم بعد ان تركوا في ساحة المعركة عددا كبيرا من القتلى بينهم اثنتي عشر قائدا ميدانيا دفنوا في الموقع الذي لايزال يحمل اسمهم (قرية 12 امام) المار ذكرها، ومن المدافعين عن المدينة ايضا سقط الكثير من القتلى منهم تسعة اخوة لام لبست السواد وجابهت القائد الاسلامي بالسب والشتم والكفر بالدين الجديد الذي حل محل الديانة الزرادشتية في كفري، فقال لها القائد (كفري.. كفري) بتشديد الفاء، مهددا اياها بالدخول الى جهنم كونها كفرت بالدين، ومن هذا التهديد اخذت المدينة اسمها الجديد بعد ان كانت تحمل اسم (كيماش)، ويسترسل الاستاذ فائق خورشيد قادر مدير البيت الكردي في المانيا الذي روى لي هذه الرواية ولعل المثل العراقي العربي القائل (كفري كفار ما يحبون الخطار) قد بدأت تقال بعد هذه الحادثة التاريخية باعتبار الجيش الاسلامي الزاحف على المدينة (خطار _ ضيوف) وقد جوبهوا بالسيف.

الصلاحية

كان اسم المدينة ابان الحكم العثماني للمنطقة (صلاحية) حيث تؤكد الوثائق السرية العثمانية بان سكان المدينة كانوا يتمذهبون بالمذهب الجعفري الاثني عشري قبل دخول العثمانيون اليها، وبعد سنولت من تمرکز القوات العثمانية فيها بدل السكان مذهبهم واصبحوا سنة (مذهب الدولة العثمانية الرسمي)، ولهذا تم تغيير اسم المدينة من (كفري) الى (صلاحية) باعتبارهم حسب العثمانيين تم اصلاحهم ومعلوم للمطلع كان هنالك صراع مستديم بين الدولة العثمانية السنية والدولة الصفوية الشيعية وكثيرا ما كانت مدينة كفري تقع ضمن الخط الفاصل بين الدولتين المتصارعتين، وهذا الامر يحيلنا الى التشكيك بامر قرية (12 امام) القريبة من المدينة فيسأل من يتشكك اليست هذه مقامات للائمة الاثني عشر حسب معتقد اهل المدينة عندما كانوا شيعة؟! فالامر اذن بحاجة الى المزيد من البحث والتقصي ولا بد ان يأتي باحث متخصص ما و يضع حدا لهذه التساؤلات يوما.

كفري في التاريخ

تخبرنا المصادر التاريخية بان هذه المدينة كانت مركزا لدولة مستقلة تسمى (دولة كيماش) في العهد البابلي حيث كان موقعها آنذاك في (أسكي كفري _ 7 كلم جنوبا) تم تشييدها بعد انهيار السد المقام في موقع (قوشة چاپان) شمال المدينة الذي ادى الى دمار المدينة دمارا كاملا حيث لا تزال آثار السد المتهرئ و المدينة المنكوبة ماثلة للعيان بكل وضوح في موقع المدينة القديم في الضفة الشرقية لنهر كفري التي تحمل اسم (قرة اوغلان) حسب الوثائق

والخرائط العثمانية، و (قوشة چاپان) موقع يقع في نهاية السلسلة الجبلية التي يعتبر باباشاسوار اعلى قمة فيها، وقد تعرضت المدينة الى غزو الرومان فتدمر المدينة ثانية في معركة جرح فيها القائد الروماني المدعو (جوليا) فانتقلت المدينة من أسكي كفري الى موقعها الحالي لاسباب امنية دفاعية صرفة حيث الموقع الحالي مطوق بمرتفعات في جهته الشمالية والشرقية وضرب حوله سور لازال بعض آثاره باق والسور كان باربعة بوابات وكل بوابة تحمل اسم الجهة التي تقصدها وهي (قاڤي (باب) 12 امام) شرقا و (قاڤي بغا _ بهغداد) جنوبا و (قاڤي شارزور) شمالا و (قاڤي كركوك) في الشمال الغربي ولكل بوابة من هذه البوابات الاربعة طريق يؤدي الى تلك المدن والمواقع والاهالي لا زالوا يستخدمون اسما و البوابات تلك للدلالة على الاتجاهات في احاديثهم اليومية، فمن يزور كفري تتماثل امامه عشرات الشواهد التاريخية تتحدث بصمت عن ماضي المدينة العريق ومن تلك الشواهد موقعة (فزور قلعسي) التي تكتنفها الاساطير والقصص المشوقة و موقعة (7 مغارة) حيث المعابد الزرادشتية السبعة المتلاصقة احدها بالآخر و (يك مغارة) وقد تم نسف هذا الموقع بالديناميت من قبل عايت حر بحثا عن الاثار التي اصبحت تجارة رائجة في العراق حيث كان المجرم ارشد ياسين مرافق الصنم المسجون يتاجر بالاثار سوا و بسرقة آثار العراق من المتاحف أو بشرا و القطع الاثرية من مافيا الاثار الصغار، و موقعة (دربندي تالا) وموقع (أسكي كفري) و مغارة (گوبان) التي كانت تعج بالاطفال المصابين بالسعال الديكي حيث يعتقد الناس هنا ان مناخ الكهف يساعد على شفائهم (بادن الله) والجبل المسمى ب (داش اتان) على طريق سرقلعة القديم (طريق شهرزور) وقلعة (شيروانه) الرائعة في بنگرد كلار وفي الكثير من هذه الكهوف تبيت حشائش الكزبرة (به ره زا) التي تستعمل كدوا و لمعالجة امراض الكلى، الى جانب العشرات من المراقد والمزارات والاضرحة التي تتبرك الناس بها وكلها تحمل قصص تاريخية لم يشر اليها معظم من كتبوا تاريخ المنطقة ومن المراقد المهمة مرقد الامام ابراهيم السمين بن موسى الكاظم عليه السلام ومقام ابراهيم الخليل. حكومة اقليم كردستان باعتبارها الجهة المسؤولة اداريا على المدينة معنية بامر المحافظة على آثار المدينة والتنقيب عليها وتصنيف مواقعها التاريخية ضمن المواقع الاثرية.

كفري بعد تشكيل الدولة العراقية

استوزر الكثير من ابنا و كفري في العهد الملكي حتى اطلق عليها بلدة الوزرا و حيث كان المرحوم عمر نظمي وزيرا في عدة وزارات متعاقبة وقد اصبح بعده ابنه جمال عمر نظمي وزيرا وهو من عشيرة الوندابوية القادمة من منطقة وان وباشقلا في شمال كوردستان وقد هجرت العشيرة موطنها الاصلي بسبب مشاكل بينها وبين عشائر اخرى هناك ورئيسة العشيرة كانت امرأة تدعى التون خانم نادرة في الشجاعة والاقدام ونكران الذات الى جانب حسن جمالها وهي التي قامت بتشييد جسر على نهر الزاب في طريق هجرتها الى الجنوب من كوردستان بعد ان عارضها صاحب الجسر القديم ان يتزوجها مقابل السماح للعشيرة مع كامل ملحقاتها بالعبور الى الضفة الاخرى لكنها أبت ان تكون مجرد بضاعة فامرت عشيرتها ببناء و جسر كبير اطلق عليه (التون كوبري) اي جسر التون ومنها جاءت تسمية المدينة التي بنيت على جانبي الجسر (مدينة التون كوبري) الحالية من اعمال محافظة كركوك، وتيمنا على هذه الشجاعة النادرة خلد احد شعرا و كركوك هذه المآثره برباعية من الخوريات التركمانية لازالت الالسن تتردددها في مجالسها ونص الرباعية كالاتي:

صو ساني

سونبول ساني صوساني

گيچمه نمارد كوipersنن

قوي اپارسن صوساني

ومعنى الرباعية التي اصبحت مثلا يضرب (فليجرفك السيل خير من تعبر جسر من لا شرف له) و تعطي نفس مدلول المثل العربي (لا تأخذ الحاجات الا من اهلها)، ابنا و هذه العشيرة امتهنوا السياسة في العهد العثماني ولهذا تشرئبوا بالثقافة التركية واصبحت التركمانية لغة التفاهم فيما بينهم واختلط الامر على البعض منهم فاعتبروا انفسهم تركمانا غير ان رئيسهم القاضي نهاد بيك الوندواوي تفرغ للمسألة بعد احواله على التقاعد فحقق من شجرة العائلة واثبت اصلها الكردي وبدأ يلبس الزي الكردي كي يقطع شك المتشككين في الامر وحتى توزيع عمر نظمي في العهد الملكي تم وفقا لمبدأ المحاصصة القومية في العراق حيث كان يمثل المقعد الكردي في الوزارات التي استوزر فيها، ولكن ما يثير استغرابنا ان حفيده الدكتور وميض جمال عمر نظمي يعرف بمنظر للقوميين العرب ولم يذكر مرة من المرات اصله الكردي ولا مدينته كفري وحتى عندما وضع اطروحاته حول ثورة العشرين لم يذكر كفري بكلمة واحدة في حين تعتبر المدينة من المحطات الرئيسية للثورة في كردستان والعراق.

ومن الشخصيات الاخرى التي تم استيزارها في العهد الملكي محمود بك بابان و نهمهد مختار بابان آخر رئيس وزرا و في العهد الملكي قد تزوج من عفاو خان شقيقة الاول من العائلة البابانية الشهيرة التي استقرت رؤسائها في كفري بعد انهيار الامارة البابانية التي كانت كفري احد توابعها، فقد بنى عبدالمجيد باشا الباباني قصرا فخما في غرب المدينة داخل البستان الذي يحمل اسمه لحد الان، وشقيقه اسماعيل بيك سكن في الضفة الاخرى من المدينة واحد اكبر احيا و المدينة يحمل اسمه، خلف المشهور جميل بيك بابان والده وقد انجب الاخير ست ابنا و اشهرهم نهمهد بيك الذي كان من المساندين لحزب هيووا بقيادة رفيق حلمي وهو اول من احتفل بعيد نوروز وجعله تقليدا دائما في المدينة وكان منزله يضم مكتبة عامرة وان كان هو ضريرا وقد تربى شقيقه نجيب بابان في هذه المكتبة فاصبح علما من اعلام كردستان.

ومن وزرا و العهد الجمهوري في العراق نذكر الدكتور مكرم طالباي وزير الري واحد اعضا و المكتب السياسي للحزب الشيوعي العراقي سابقا، وقد تقلد السيد محمد شاكلي وزارة الاوقاف في حكومة اقليم كردستان بينما تقلد السيد عثمان حاجي محمود وزارة الداخلية في نفس الحكومة، اما اعضا و المجلس النيابي في العراق فكان المرشحون للوا و كركوك غالبا من قضا و كفري (من رؤوسا و الجاف والداودة)، وفي اول برلمان كردستاني مثل ثلاثة هذه المدينة وهم الدكتور حمة نجم الجاف عميد كلية الطب بجامعة صلاح الدين والاستاذان صلاح حميد وعلي عهبدوللا غير ان الحزبين اهملا ابنا و المدينة في ان يمثلوا في المجلس التاسيسي العراقي الحالي وفي الدورة الثانية لبرلمان كردستان لكثرة المحسوبين والمنسوبين، ماكثر اعدادهم وما اقل خدماتهم.

مدينة البساتين بلا شجر

كتب شيخ المؤرخين عبد الرزاق الحسيني في كتابه (العراق قديما و حديثا)، كفري مدينة تشتهر ببساتينها الغناء، فالادارة المحلية اهملت اعادة بنا و السد الصغير في موقع (قوشة چاپان) فانقطع الوريد الرئيسي الذي كان

يغذي عشرات البساتين العامرة في المدينة حتى عام 1963 فاصبحت جميعها مجرد ذكرى في مخيلة الجيل الذي سوف ينقرض بعد اعوام، فبساتين المدينة التي كانت المدينة تشتهر بها يوما ليست اليوم سوى اسما و مجردة في الذاكرة لاشجار كانت ترفد ابنا و المناطق المجاورة حتى 150 كلم شمالا صنوف مختلفة من التمور والحمضيات ومن اشهر بساتين المدينة بستان الباشا المار ذكره وبستان القاضي وبستان مملي وبستان حيارة وبساتين حاجي تورشي وعينة بك وحاجي قره وحاجي عثمان وميللت وفوشقونماز و ابراهيم بيك وميري وملا خليل وملا بنزين وحاجي علي وحاجي حمه امين زركويزي وغيرها.

مدينة الفنادق بلا فندق

كان كفري منذ القدم ملتقى للطرق التجارية الى جانب موقعه الاستراتيجي والصناعي، حيث كان يقع في منتصف الطريق التجاري القادم من بلاد فارس الى بهغداد ولذلك كانت القوافل التجارية القادمة والغادية تتوقف عند خاناتها الكثيرة للاستراحة والتبضع في آن واحد، هذا ما دفع اصحاب رؤوس الاموال الى الذهاب الى المدينة وانشا و مصانع ومعامل ومطاعم وخانات وطواحين في المدينة ومن الخانات التي لازالت اثارها باقية كاطلال ترمز الى ازدهار المدينة حتى وقت قريب هي خانات (باشا و عباس خانجي، حاجي عزيز، جميل بابان (والد الوزير محمود بابان)، خان خويكه (خان الملح)، حاجي رؤوف، بهجت جليبي، مصطفى ريزي (كان مسؤولا لحزب الاتحاد والترقي فرع كفري)، خان ابراهيم عزت، حاجي امين رباتي، علي ميراخور، خان محمود جليبي، خان محمد علي افندي واخرى كثيرة والخانات كانت سائدة آنذاك في مناطق كثيرة وكانت تستخدم كفنادق هذه الايام وفيها ملحق لايبوا و الحيوانات ومخازن لتكديس بضائع المسافرين، وهناك الكثير من المدن والقرى اخذت تسميتها من هذه الخانات مثل خان النص وخان بني سعد وكذلك قرية خان القريبة من كفري، وفي الخمسينات شيد الحاج رؤوف وهو من اعيان المدينة سماها فندق نجيب ولكنه اليوم وبعد اهمال المدينة من قبل كل من حكم العراق منذ تاسيس العراق ولحد الان اصبح خرابا هو الاخر فبدلا من ان تزورها الناس اصبح السكان الاصليون يتركون المدينة ويتوجهون الى المدن الكبيرة بحثا عن لقمة العيش وقد سكن قسم كبير منهم في كلالر المدينة القريبة منها (40) كلم شرقا والتي كانت لغاية عام 1970 قرية صغيرة من توابع المدينة فاهتم بها النظام الدكتاتوري وقام بتوسيعها من خلال بنا و عدة مجمعات فيها لاستيعاب المرحلين الكرد من خانقين والمهجرين من القرى التابعة لقورتو وميدان و ثم القرى المهدامة جرا و عمليات الانفال وبعد الانتفاضة الجماهيرية عام 1991 التي اعقبتها حكومة اقليم كوردستان وبدلا من اصلاح الامر قامت هذه الحكومة بتطويرها من خلال بنا و المعاهد والمؤسسات المختلفة على حساب مدينة كفري التي ازدادت اهمالا وخرابا وحتى المشاريع التي غزت المنطقة بعد قرار النفط مقابل الغذاء و كانت نصيب المدينة شئ لا يذكر فيما اذا قورنت بمدن اخرى مثلها في اقليم كوردستان واذا كانت المقارنة مع مدينة كوية (كوبسنجق) مثلا فيصاب المقارن بصداع ودوار من اثر الفرق بالاهتمام بالمدينتين وسكانهما في آن واحد!!

مدينة الطواحين المائية

حتى نهاية الستينات كان سكان اقصية كلالر وطوز ونواحي بيباز ودرينديخان وسنكاو وقادركرم ونوجول وسرقلعة وقره تبة وجبارة و زنكباد وجمع القرى التابعة لها وحتى اهالي بعض القرى في ناحية قره داغ تقصد هذه المدينة

للتبضع والتجارة ومتابعة المعاملات الرسمية، ولأجل استيعاب هذا الكم الهائل من الناس كان هنالك في المدينة الى جانب الخانات المذكورة العشرات من المطاعم (لوقتته خانات) والطواحين المائية والهوائية في اطراف المدينة وعلى امتداد النهر والتي غدت هي الاخرى اطلالا كرموز المدينة الاخرى ومن اهم تلك الطواحين هي (قره داغيرمان، باش داغيرمان، موسى بك، كوير بسك، قدو، ابراهيم صنع الله، اسطة نوري حسن، خليفة آشوان، نهمه ملا عمر، ابراهيم وسنا محاو، نوري مبارك واخرى وقد كانت كل هذه الطواحين تدور لانتاج المزيد من الدقيق تلبية لحاجة السوق العامر في المدينة التي خلت من كل معالمها الان وتصدع سقفه الذي بناه بنائون مهرة من بلاد فارس، فمن يلاحظ المباني القديمة يتراءى له خليط عجيب من الطرز المحلية والاسلامية والفارسية والتركية والكردية وحتى نماذج من طرازات بابلية وساسانية، فهناك القبة والمنائر والشناشيل والاسواق المسقوفة والطاقت والاقواس، وهنالك مصطلحات قديمة في تفاصيل البناء و أخذة طريقها الى النسيان منها (دنجاغ، سرداب، شوقلت، العتبة، الايوان، بانكويز، سكو، كوشك، ديوه خان) وجميع المباني في المدينة بنيت بمواد اولية محلية وخاصة الجص والحجر من مقالع خاصة من الجبال التي تطوق المدينة من جهتها الشمالية والشرقية وكل هذا الخلط من الطرازات يعني ان المدينة كانت متأثرة بالحضارات المختلفة عن طريق القوافل التجارية التي تقصد المدينة، ويجب ان نذكر ان الكثير من أوئلئك التجار استقروا في المدينة ولا زالت عوائل كثيرة وكبيرة منهم تقطن المدينة بعد ان تزوجوا مع السكان الاصليين واصبحوا مع الزمن من سكان المدينة، فقد اطلعت في خزانة المحامي طالب عهبدوللا اغا وهو من اعيان المدينة مجموعة نادرة من سندات البيع والشرا و لدور وعرضات ومطاحن وخانات واسواق تعود تاريخها الى قرون، وقد قمت بتحقيق واحدة من تلك المستندات وهي وثيقة بيع طاحونة الى احد المماليك في كفري تحمل توقيع داود باشا والي بهغداد المشهور مع تواريخ ثمانية عشر من اعيان وجوه بهغداد ما يؤكد اهمية المدينة في تلك الفترة حيث حتى المماليك كانوا يتوجهون اليها لشرا و عقارات فيها.

سكان المدينة

يبلغ تعداد سكان المدينة حاليا اقل من 30 الف نسمة واغلبهم كورد و ثم التركمان وبعض العرب في القرى الكائنة جنوب المدينة والكل يتقنون اللغة الكردية بطلاقة وهنالك صلة قرابة بين اغلب العشائر الرئيسية ولم يحدث طوال التاريخ مشاكل بين هذه القوميات وان حاول النظام مرارا خلق مناخات مناسبة للصدام بينها الا ان الترابط الموجود بين كل تلك الاسر والعوائل كانت اكبر من الدسائس وقد شارك ابنا و كل القوميات في الثورات الكردية المتلاحقة وحتى عام 1951 كانت تسكن اقلية يهودية من (29) عائلة حسب الاستاذ هاشم سيد نهمه في مخطوطه المعد للطبع (اخبار كفري وحوادثها من 1940 الى 1960) تتمهن الصيرفة والاعمال التجارية ولهم دار عبادة لهم تسمى محليا (تورات) لازالت الدار قائمة في محلة السادة واصبحت اليوم ستوديو تصوير باسم ستوديو السيد ولهم مقبرتهم الخاصة في موقع دربندي تالا تعرضت في سنوات الحصار الى العبث من قبل الناس البسطا و ظنا منهم ان القبور تلك تضم الى جانب رفاة الموتى ذهباً وقد قتل اثنان منهم وهما كل من داوود جيقة وماموخ، وهنالك ايضا شواهد لمزارات ائمة الكاكاوية في مواقع مختلفة في المدينة منها (باوه شاسوار) و (باوه كاشه) و (امام محمد) و (شيخ باوه) تتبرك الناس بهم لكن يد الانفال

الصدامي طالتها وسوتها مع الارض.
اهم العشائر الكردية في المدينة واطرافها هي (دلو) و (زنكنه) و (جاف) و (كيژ) و (داودة) و (زند) و (ونداوي) و (الاسرة البابانية) و(اسرة السادة_ وقد اخذت احد الاحيا و الرئيسة منهم اسما ونقيبهم اليوم طالب اغا المحامي) و (الاسر القره داغية) و (شاكل) و (باجلان) و (البرزنجة) و (زه رداوي) و (پالاني) و (كچاني) و (گاخوري) و (دراحي) و (عمريلي) و (شيخ سمايلي) و (تيلكو) و (قوالي) وغيرها، اما الاسر التركمانية فاهمها اسرة (ده ده) وقد قدمت من اذربيجان الى المدينة ولهم زقاق خاص وسط المدينة يحمل اسم العشيرة والبعض من الوندوايين يعتبرون انفسهم تركمانا وهم يتكونون من ثلاثة اسر كبيرة لم تتحد شجراتها باب واحد وهي من الاسر المعروفة بتقليد ابنائها المناصب الحكومية سوا و في المدينة او مركز المحافظة كركوك او العاصمة بهغداد وكذلك عشيرة البيات المعروفة، واما العشائر العربية القاطنة في الجنوب الغربي للقضا و فهي الدهلگية والعزاويين والجبور وهم قلة.

ثورة ابراهيم خان الدلوي

بعد جلا و العثمانيين ومجئ الانكليز الى المنطقة اندعت ثورة كبيرة في منطقة كفري بقيادة الثائر المعروف ابراهيم خان رئيس احد افخاذ عشيرة الدلو وقد اصطف الى جانبه عشائر اخرى تمكنوا على الهجوم على المدينة وطرده الانكليز منها وتم قتل الحاكم البريطاني فيها فتشكلت فيها حكومة محلية برئاسة الخان وعضوية اعيان المدينة و رؤسا و العشائر في عام 1920 وقد دامت سلطة الحكومة اكثر من ثلاثة اشهر فاعاد الانكليز الهجوم على المدينة تعاونه عشيرة الطالبانية الموالية له فلم تصمد الحكومة كثيرا امام هجوم المهاجمين فانفرط عقد العشائر وهرب ابراهيم خان الى مضارب البيات وبقى مختفيا هناك الى يوم وفاته فدفن هناك ورغم الحاج ذوي القائد بنقل رفاتة الى كفري امتنع الاهالي هناك وقبره يزار الان تبركا.

الثورات الكردية

هذا ولم يتوان سكان المدينة في المشاركة في كافة الثورات والوثيات الوطنية وقدموا كوكبات من خيرة ابنائهم قرابين فيها ومجرد ذكر اسما و الشهدا و ربما يحتاج الى مجلد كامل ففي ثورة ايلول (1961_ 1975) كانت المدينة والمناطق التابعة لها سباقا في تشكيل المفارز الاول للثورة وقدموا في ميادين بطولية نادرة المثل عشرات الاسما و اللامعة شهداء منهم الشهيد القيادي عهبدولپرهمان نفوس الذي اصبح في فترة مسؤولا لفرع بهغداد للحزب الديمقراطي الكردستاني وعضوا في وفد الحزب للتفاوض مع النظام العارفي ولكن بعد فشل المفاوضات القبي القبض عليه واعدم في سجن بهغداد المركزي وقد حدثني رفيق دربه المرحوم اسماعيل قره داغي عن صموده امام جلاديه الذين عذبوه بكل وحشية ليرموا بعدئذ بجثته في نهر دجلة، ومن شهدا و ثورة ايلول الشهيد ئهحمده حاجي سمين وعيه آمه وعريف عبود وكريم ابو شوارب وحسن خليفة مالك وتيمور سعدالله وشيخ سمايل وشهدا و آخرين اما في الثورة التي تلت انهيار ثورة ايلول مباشرة فكانت للمدينة هذه دورا رائدا لمد الثورة بالبيشمركة وقد كان اسم فرقة 51 كرميان بقيادة سامان گرمياني اسما لامعا بين فرق الثورة الاخرى وشهدائهم ايضا كثيرون فهنالک خالد كرمياني وقاسم فقي علي و سيد محمد واسماعيل بي كي سي ود، آتيل سعدالله وناظم رشيد بلکه وحسين حمه سمكه وئهحمده حاجي رشيد ومئات الشهداء و الاخرى الذين صنعوا هذا اليوم يشهد اعادة اعمار كردستان المهذمة الا كفري التي تكاد تكون اسمها

منسية الا في البطولات التي صنعتها بنات وابنا و المدينة، فما دخلت
بيشمركة گرميان وهي منطقة واسعة الارجا و قلبها كفري الا وأدوا الواجب
بكل بسالة ففي معركة واحدة في قرية عمربل حطموا لوا و 17 المدرع
المسمى لوا و الذئب لشراستها في القتال وفي تصد رائع لهجوم قوات صلاح
الدين وهي من قوات الحرس الجمهوري قوامها فرقة مدرعة مع كافة الوحدات
المجفلة معها حطموا 47 دبابة بين كفري وسرقلة فترك العدو اشلائها
على ساحة المعركة بعد ان لاذ بالفرار وقد كان المقبور حسين كامل هو
الذي يقود المعركة بنفسه عندما كان وزيراً للدفاع، وقد واجه السكان
اظهاداً غير مسبوقاً من قبل السلطات الامنية والاستخبارية ففي يوم واحد
زج النظام 88 عائلة من ذوي البيشمركة في سجن بعقوبة وجلهم من النساء
والاطفال مات البعض منهم داخل الزنزانة نتيجة لضيق مساحتها، وقد القي
القبض في الوقت نفسه على الشاعرة والباحثة الكردية المعروفة مهباد قره
داغي لكونها قد كتبت في كشكول صغير لها بعض القصائد البريئة لكردستان
وهي بنت السادسة عشر وتم مقاضاتها في محكمة الثورة الرهيبة بيه غداد
فتمت قابلياتها الثورية داخل السجن فكتبت أقوى قصائدها في زنانتها
وبعنتها بواسطة جسر امين في شرطة بعقوبة الى الجبل لتنتشر في
مطبوعات الثورة باسمها و مستعارة ويذكر ان حيدر توفيق (سامان گرمياني)
وعادل شكر كانا من اوائل قادة التشكيلات في قوة بيشمركة كوردستان اما
عثمان حاجي محمود وعدنان حمه ي مينا والشهيد سيد محمد وقادة اخرون
فيرجع اليهم الفضل في ادامة الثورة بعد عمليات الانفال التي اتسمت بمسح
القاعدة الادارية والمعيشية للثورة بهدم كافة القرى والوحدات السكانية في
المناطق المحررة وذلك من خلال المفارز البارتيان المتحركة المختفية حتى
يوم اندلاع الانتفاضة في 5 / 3 / 1991.

مدينة الشعر والثقافة والادب

قدمت هذه المدينة مجاميع من الوجوه الادبية والثقافية والفكرية في مختلف
العصور، فالشاعر الهجائي الكردي خليل منور وهو من الاخوة الكاكائية قد
نشأ وترعرع وعاش في هذه المدينة وترك للمكتبة الكردية ديوان شعري رائع
قام الاستاذان مصطفى نريمان وهرديول كاكائي بتحقيقه وطبعه، وبرز فيها
ملا محمد قره داغي (محمد شكري) الذي كتب الشعر والف الكتب باربعة
لغات، الكردية والعربية والتركية والفارسية والشاعر ملا حمدون وميرزا شفيق
وشيخ محمد شاكلي (والد الوزير الاديب محمد شاكلي) وسيد ابراهيم سيد
علي وكان لامعا في الهجا و و أحمد قره داغي (والد خبير النفط المشهور
مصطفى قره داغي) و يشكو وجمولي (جميل حاجي ابراهيم) و وقادر
ميراخور (مخلص) و وشيخ ابو بكر محي الدين (سقمي) وسامي علي دلوي
وحاجي برايم شاتري، ومن الادبا و القاص غازي فاتح ويس والقاص صباح آرام
والناقد والمترجم جهلال زنگابادي والكاتب هاشم سيد نه حمده وشقيقه
الاكبر مصطفى نريمان الذي خلف آلاف الصفحات الخالدة للمكتبة الكردية
منها كتاب (ثورة ابراهيم خان الدلوي 1920) وبيبلوغرافيا الكتب الكردية
ومذكراته التي تحوي معلومات مهمة لحقبة من تاريخ المنطقة ومكرم
طالباني وشقيقه الوجه والسياسي المرحوم شيخ عطا طالباني و شيخ
محمد شاكلي وحمه سعيد بگ جاف الذي كان عضو هيئة تحرير جريدة
التأخي عام 1967 مع زميله نجيب بابان وكذلك نجله المهندس المعماري
والقاص والكاتب خوسرو جاف مؤلف دائرة المعارف الكردية (الانسكلوبيديا)
ومجموعة من القصص الرائعة وغيرهم.

مدرسة التجديد الشعري في كفري
بعد الحركة التجديدية للشعر الكردي والثورة على القوالب الشعرية
الكلاسيكية من قبل الشاعر الكبير عهبدوللا كوران ومعاصره الشاعر شيخ
نوري شيخ صالح واستمرار نهجيهما في كتابة الشعر الكردي من قبل الشعراء
والذين خلفوهما حتى نهاية الستينات من القرن الماضي انبثقت مدرستان
للشعر الحدائوي في كوردستان في آن واحد احدهما في السليمانية
وحملت اسم (روانگه _ المرصد) وكان الشاعر الكبير شيركو بيكه س يقودها
وكان القاص نهمه شاكلتي ضمن الاسما و الداخلة في هذه المدرسة وهو
من كتاب كفري والثانية اخذت تسمية مدرسة كفري الحدائوي في تاريخ
الادب الكردي وكان الشاعر الكردي الكبير لطيف هلمت يقود هذه المدرسة
ومن اقطابها الشاعر الدكتور فرهاد (انور شاكلتي) والشاعر كهنعان مدحت
وقد سار على نهجهم مجموعة من الشعراء و الكرد في عموم كوردستان
وخصوصا في كوردستان ايران حيث هنالك اقبال غير عادي على تقريظ
الشعر وفق طريقة هلمت المالوفة لدى متلقي ومتذوقي الشعر في الساحة
الادبية الكردية، وفي السبعينيات والثمانينيات برزت اسما و شعرية كردية
اخرى من ابنا و بنات كفري فاق شهرة بعضهم كبار شعراء و الكرد ونذكر
منهم الشاعرة والكاتبة والناشطة في مجال الدفاع عن حقوق المرأة مهباد
قره داغي ولها 29 كتابا مطبوعا بين مجاميع شعرية وروايات وتحليل
سوسيلوجي وعمها الشاعر والباحث عهبدوللا قره داغي والقاص عهبدوللا
صابر والمرحوم فريق امين الذي ادركه الموت وهو في بداية مشواره الادبي
وطاهر شيووا وصالح هلاج (حلاج) وعمر فارس و فاتح سلام وصلاح حميد
عهبدوللا رمضان (صلاح برلمان) وماموستا علي عهبدوللا والكاتب الصحفي
فائق خورشيد وايضا الخطاط المشهور المرحوم صفوت نديم والذي اجازته
اعظم خطاطي التاريخ الاشهر حامد الامدي والفنان التشكيلي والشاعر
الناقد عبدالحكيم نديم الداودي والصحفي عبدالمطلب سرحد والكاتب
الصحفي سامان كريم والصحفي شاخوان صابر و تابان شيخ عهبدوللا
والصحفي هيووا علي والصحفي دلير طه حمه جان والصحفية كزال مام جهلال
مسويي والكاتب صديق سعيد (ابو علي) والقاضي نوري حاجي سعيد
والصحفية سنور جهلال والكاتب التربوي علي حسين وشكر حمه ي هه يه ر
والكاتب حسين اسماعيل خان والكاتب سيروان أمين والشاعر غالب
الوندائي والشاعرة شكية الوندائي والاستاذ طالب رؤوف الوندائي والصحفي
دلشاد عثمان خياط وعشرات الاسما و اللامعة غيرهم، ويجب أن نقول أن
أصدار صحيفة زه نك وملحقه العربي (الناقوس) قد ساعد على إعادة تنشيط
الحركة الثقافية والادبية في المدينة ورا و زه نك يقف السيد سامان گرمياني
الذي يعمل بكل جد من أجل المدينة وإعادة إعمارها فيستحق منا تحية
خاصة بالمناسبة.

كفري قاعدة المقام العراقي
تشير معظم المصادر الخاصة بدراسة المقام العراقي ومنها كتاب الحاج هاشم
الرجب (المقام العراقي) ان اول مدرسة للمقام انبثقت في كفري على يد
المقرئ المبدع ملا ولي عهبدوليرهحمان الذي كان يعتبر حجة زمانه وقد اخذ
من مجموعة من قرا و المقام في مدن مختلفة لعل اشهرهم على الاطلاق
المقرئ المعروف رحمة الله شلنغ الذي يقول عنه الراجب في كتابه اعلاه انه
من اكراد الشام قدم الى كفري واخذ المقام العراقي من ملا ولي
عهبدوليرهحمان ولكن مصادر اخرى ومنتوري المدينة ايضا يؤكدون ان رحمة الله
بن سلطان اغا الملقب بشلنغ هو من اهالي كفري اصالة وله صلة قرابة مع

معلمه الملا من جهة الام وقد ذهب لفترة قصيرة الى مدينة كركوك واشتهر بين مغنيها فبدؤا يتحينون له الفرص للابحاح به مما أثار حفيظة شلتاغ وقتل احدهم هاربا الى بهغداد وهناك التجئ الى احد امرا و بابان الذي كان على معرفة بذويه فواجه بواسطة هذا الامير والي بهغداد الذي كان من الارجح داود باشا وهو من المماليك فعفى عنه واغدى عليه الهدايا لاجابه برخامة صوته وسعة اطلاعه بالانغام وفي بهغداد اشتهر سريعا واصبح له الرئاسة على مغني بهغداد واصبحت له مدرسته الخاصة فاجتمع حوله المعجبين ومن ابرز تلامذته المغني الكبير نه حمهد الزيدان ورباز ونه حمهد الزيدان المتوفي في عام 1912 اصيحت له طريقته الخاصة به فيما بعد شلتاغ، ومطربي كفري قدموا ابتكارات مهمة الى المقام العراقي واعتقد ان الفضل في ذلك يعود الى الثقافات الغنائية المتداخلة في مركز كفري من كردية و تركمانية وعربية وفارسية واعيان المدينة كانوا يشجعون اهل الطرب ويهتمون بهم، ومن الاسما و التي قدمت الى المقام والغنا و بصورة عامة نذكر الملا عه بدوللا والملا اسماعيل الذي اخذ منهما المطرب العراقي الكبير محمد القبانجي مقامات تعتبر غريبة في بهغداد.

القبانجي وقصة مقام قطر

من تلك المقامات مقام (قتار الله ويسبي) وهو من جنس البيات ولكن القبانجي عندما عاد الى بهغداد بعد زيارته لكفري حورالمقام قليلا وقدمه كابتكار جديد له باسم مقام قطر والمتطلع لكلى الثقافتين يدرك التقارب والتطابق احيانا بين النغمين ومعروف ان مقام (قتار الله ويسبي) من المقامات الكردية القديمة جدا يعود ابتكاره الى شخص اسمه الله ويسبي عاش قبل اكثر من قرنين في منطقة عشيرة زه نكنه وفي الحقيقة ان قنار والله ويسبي مقامان مختلفان يقترن أحدهما بالآخر اما الابتكار المزعوم للقبانجي يعود الى الثلاثينات من القرن الماضي وقد فاتحت الموضوع مع المرحوم القبانجي في زيارة خاصة له مع احد اساتذتي في الاعدادية فايد زيارته المتكررة الى كفري ولكنه لم يقر بامر الاستفاضة من المقام الكردي المذكور، في حين حدثني المطرب التركماني المرحوم شنه بربر نقلا عن عباس ممد فليح المؤذن في الجامع الكبير في كفري وقال ان القبانجي عندما زار المقرئ الكبير ملا اسماعيل الذي كان خطيبا واماما في الجامع الح على الملا ان يقرأ له مقاما غريبا وغير مألوف في بهغداد لكن الملا تجاهل الامر وعندما حان وقت صلاة العصر طلب الزائر ان يؤذن بدلا مني ففوافقت وعندما صعد المأذنة ارشدني ملا اسماعيل ان اتبعه خلسة لانني والكلام للملا اسماعيل سوف اقرأ مقام قنار قبل وقت الاذان بدقة ومن المحتمل ان يرمي نفسه ويصبيه مكروه، وقد فعلت ما امرني الملا وفي الوقت الموعود بدا الملا يتمتم قصيدة دينية بمقام قنار الله ويسبي فما كان من القبانجي الا ويقفز من مكانه فوجدني خلفه واحتضنته فشكرني وقال ابدأ بالاذان وانا ذاهب الى ملا اسماعيل وهكذا حرم السكان من سماع صوته ولكنه اخذ من الملا مقاما جديدا.

ومادما نتحدث عن مطربي المدينة يجب ان لا ننسى اسم حسن قره ميتي وهو من البيات وجد المطرب عدنان جاسم والملا رؤوف الذي اخذ منه المطرب الكردي الكبير علي مردان بعض المقامات ويقال ان المطربة صديقة الملاية ايضا من اصول كفراوية، وحسين ناراس و والمطرب نجدت كفرلي الذي غنى مع المطرب الكبير ابراهيم طااطلي ساس فاستحسن ادائه.

واخيرا

هنالك الكثير ممن يجب ان يكتب عن مدينة كفري ولكننا نكتفي بهذا القدر غير اننا نضع نقاطا امام انظار المعنيين لتطوير المدينة التي ساهمت بكل جدارة في انجاز التحرير الجماهيري الذي انبثقت منه حكومة اقليم كردستان وان تنظر اليها بعدالة عند الاعداد اسوة بمدن كردستان الاخرى وان تلغى حصة الاسد التي منحت لمدن المسؤولين الكبار.

ا_ اعادة تشييد السد التاريخي في كفري لاعادة المجد الاخضر للمدينة التي فقدت بساكنيها الغناء بعد انخفاض مستوى النهر في كفري.

ب _ اعادة تشغيل منجم الفحم الحجري.

ج _ استثمار ابار النفط الموجودة في اطراف المدينة لتطوير المنطقة.

د _ اعادة تبليط الشوارع والطرق وانشاء و المجاري التي تفتقدها المدينة الحديثة بينما موقع المدينة التاريخي فيها شبكة مجاري متكاملة يعود تاريخها الى مئات الاعوام!

ه _ العناية بالمواقع الاثرية واعادة ترميم السوق المسقوف وسور المدينة التاريخي.

و _ انشاء و معمل متطور للجص كي يساهم في تلبية الحاجة المحلية في المدينة والمدن الاخرى.

ز _ اقامة النصب التذكارية لرموز المدينة التاريخية وانشاء و الحدائق العامة والمنتزهات وتشجير المدينة واطرافها.

تۆمارئكي تايهت بۆ كوردبيئديا لهلايهن (تارا قهراخي) له: 2009-10-25
5:25:01

ملف المدن النمسية قيس قره داغي، مطبعة الزمان. دمشق ص 115

خصائص السجل

الأقليم: جنوب كردستان

المدن: سليمانية

المكان: قضاء

كويك ريسپونس كۆد:

بابهتی ژماره: 2951

پایگهان

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012060917431065096>

روستای پایگلان ما بین شهرستان سنندج و مریوان واقع شده است. بعد از روستای بیساران بزرگترین روستای منطقه ژاورود می باشد که در حدود 437 خانوار و 2060 نفر جمعیت دارد. از روستاهای اطراف می توان به روستاهای گواز ژنین، ژان و پژنان و اریان اشاره کرد.

شواهد تاریخی نشان می دهد که پایگلان از لحاظ قدمت تاریخی از اکثریت روستاهای استان، قدمت تاریخی بیشتری دارد و از کهن ترین روستاهای استان کردستان محسوب می شود. اما بنا به خاطر دلایلی چون قرار داشتن در منطقه کوهستانی و دور بودن از جاده های اصلی بین شهری از توسعه و رقابت با شهرهای استان عقب مانده است در حالی که اکثریت رستمهای شهر شدن را دارا می باشد. سابقه ی تاریخی روستا به 1500 سال پیش بر می گردد. ساکنان قبلی این روستا قبل از ظهور دین مبین اسلام پیرو آیین زرتشت و مسیحیت بوده و همگام با فتح کردستان توسط سپاه اسلام و نبوغ دین توحیدی ف مردمان این دیار به دین اسلام گرویدند. آثار باستانی 1- مسجد جامع عبداللهی، که با توجه به متن کتیبه ی سردرب و محراب این مسجد در سال 37 هجری قمری به دست مبارک صحابی بزرگوار پیامبر اسلام (ص) حضرت عبدالله بن عمر تاسیس شده است و به مسجد عبداللهی مشهور است.

2- قلعه ی خاکی روبروی روستا : این قلعه در زمان حکومت سلطان محلی کرد امیر مقرب الدین ساخته شده است.

خواص ایتم

اقلیم: شرق کردستان

لهجه: ک، اورامی

محل: روستا

کویک ریسپونس کۆد:

بابه تی ژماره: 2952

ژنین

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012060917452265097>

روستای ژنین در 40 کیلومتری شهر سروآباد و در فاصله 35 درجه و 8 دقیقه عرض شمالی و 46 درجه و 32 دقیقه عرض جنوبی با ارتفاع تقریباً 1300 متری از سطح دریا، یکی از روستاهای منطقه زاوود دهستان پایگلان از بخش مرکزی شهرستان سروآباد می باشد این روستا در 40 کیلومتری جنوب شرقی شهر سروآباد و روی تپه ای که مشرف به باغهای سرسبز بوده واقع گردیده است .

از شمال به مزارع و باغات روستای پایگلان و از جنوب به روستاهای سرخه توت و دهکانان و از غرب به روستای آریان و از شرق نیز به روستای پایگلان محدود می شود. این روستا در حال حاضر با 350 خانوار و 1550 نفر جمعیت یکی از روستاهای پرجمعیت شهرستان سروآباد می باشد. البته به دلیل مهاجرت ناشی از نبود شغل مناسب و درآمد در روستا، به طور چشمگیری از جمعیت روستا کاسته شده است (جمعیت روستا در سال 1375 بیش از 2200 نفر بوده است) مردم این روستا با لهجه اورامی صحبت میکنند. و حدود 90 درصد باسواد می باشند .

این روستا دارای بیش از 235 هکتار مزارع آبی و 70 هکتار دیم می باشد و با توجه به این مقدار مزارع اکثر مردم به کار باغداری و کشاورزی و عده کمی به دامداری مشغولند. اما اکثر دارای یک راس گاو برای تامین لبنیات مورد نیاز خانوار خود هستند. کشاورزی در این روستا به دلیل کم شدن آبهای سطحی و چشمه ها روز به روز کم رنگتر شده و تنها تامین کنند آب کشاورزی و حتی آشامیدن در مزارع، حفر بی سابقه چاهها می باشد که این امر باعث کم شدن و پایین رفتن آبهای سطحی شده است .

محصولات کشاورزی این روستا بیشتر توت فرنگی، انگور، گندم و... می باشد این روستا در سالهای دهه هفتاد یکی از قطبهای اصلی تولید توت فرنگی در استان و کشور بوده اما به دلیل نبود بازار مناسب برای این محصول و دلال بازی و همچنین عدم توجه جهاد کشاورزی، روز به روز از تولید این محصول کاسته شد. این مسئله و مسئله کمبود آب کشاورزی و خشکسالی باعث مهاجرت اکثر مردم روستا به شهرها و تبدیل قشر تولید کننده به مصرف کننده شده است..

خواص ایتم

اقلیم: شرق کردستان

لهجه: ک. اورامی

محل: روستا

کوئیک ریسیپونس کوڈ:

بایه تی ژماره: 2953

Mardin

<http://www.kurdipedia.org/?q=2012082523182272385>

Mardin (Koerdisch: Mêrdîn) is een stad in de gelijknamige Koerdische provincie Merdin in Noord-Koerdistan, gebouwd op de rotsen van een vulkaan. De stad heeft ongeveer 745.778 (2007) inwoners en is bekend vanwege haar specifieke architectuur. De stad heeft een zeer gemengde bevolking, bestaande uit ongeveer even grote groepen Arabieren en Koerden. Daarnaast is er een kleine minderheid Suryoye en Armeniërs.

Mardin is wel een oude stad, hoewel nog weinig van bekend is uit pre-Romeinse tijden. Het is wel zeker dat het in de Assyrische tijd al bestond. Onder de Romeinen was het Marida genoemd. Er werd een fort gebouwd op de heuvel met uitzicht op de stad. Vanuit de stad kijkt men over de Zuid-Syrische tot de Mesopotamische vlakte. Na het provinciale grondgebied van 12.760 vierkante kilometer, ligt het gebied op de plaats waar het Zuidoost-Taurus gebergte en het Arabische platform naar het zuiden samenkomen. Het gebied genaamd "Mardin-Midyat Passage" vormt een groot deel van het grondgebied van de provincie.

De stad is bekend als "Marde" door de Perzen, "Mardia" door de Byzantijnse, "Maridin" door de Arabieren en "Merde-Merdo-Merdi" door de Syrische. Deze werden omgevormd tot "Mardin".

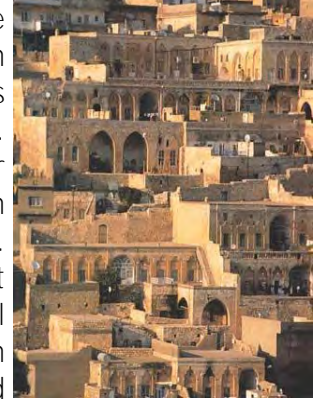
Volgens de geschiedenis van de stad leefde deze onder de heerschappij van de Hurri-Mitani, Hethieten, Surs, Babyloniërs, Perzen, Romeinen, Arabieren en de Seltsjoeken. Later wordt de Mardin onderdeel van het Artuklu Koninkrijk genaamd "Tabaka Ilgaziyye" en de stad kende zijn bloeiperiode in dit koninkrijk.

Centrum van Mardin
Het centrum heeft prachtige steegjes, met mooie huizen. Er is een kleine maar mooie overdekte bazaar en de stad heeft een paar mooie moskeeën en een aantal medreses of koranscholen, opgetrokken uit met fraaie stenen.

Sommige huizen hebben aparte afdelingen voor mannen. Het belangrijkste kenmerk van deze huizen is het vakmanschap genaamd "Midyat Werk". Deuren, ramen en kleine kolommen zijn gekleed met bogen en verschillende motieven. De centrale nederzetting kreeg de status van stedelijk gebied. De deur kloppers hebben een kenmerkende vorm die lijkt op de snavel van een vogel. Vaak zijn er rijstroken die lopen door gewelfde tunnels onder de huizen.

Hulpgravures van dieren en fruit geven de stad een droomachtig karakter, waarin de moderne wereld lijkt te vervagen. De beste voorbeelden van de architectuur van Mardin kan gevonden worden op de Kiziltepe Artutid, 21 km ten zuiden van Mardin, met de 13e eeuwse Grote Moskee met een speciaal altaarreliëf en een prachtig versierde poort.

En niet te vergeten Hasankeyf, op de grens van de provincie Batman, zie je de ruïnes van de de hoofdstad van de Artutids tijdens de twaalfde eeuw. Tussen de ruïnes is de brug die ooit de twee

delen van de stad over de Tigris en het paleis met elkaar verbond, te zien.

Geschreven door: Sipan
Bron: Besnur.com, wiki, wikitravel.

Eigenschappen van de item

Koerdisch - Badini Dialect:
Grote stad Plaats:
Noord Koerdistan Provincie:

کۆیک ریسپۆنس کۆد:

بابهتی ژماره: 2954

Diyarbakır

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013101400180488331>

como derivación del árabe; en kurdo: **دیاربکیر** **Diyarbakır (en otomano: ; en griego: Ἄμιδα; en armenio: Ամիդ) es una ciudad del sudeste de Turquía a orillas del río Tigris y la capital de la provincia de Diyarbakır. Es la segunda ciudad más grande de Anatolia Suroriental, tras Gaziantep. Cuenta con una población de 592.557 habitantes1 (2007).**

Diyarbakır tiene una gran población kurda, lo que hace que algunos kurdos y observadores se refieran a ella como la "capital no oficial" del Kurdistán turco. Esta denominación no tiene base administrativa y está abierta a controversias. Dentro de Turquía, Diyarbakır es conocida por su cultura, su rico folclore y sus afamadas sandías.

Artículos propiedad

Diyarbakır Ciudades:
Kurdo - Badini Dialecto:
Ciudad Lugar:
Norte del Kurdistán Provenza:

کۆیک ریسپۆنس کۆد:

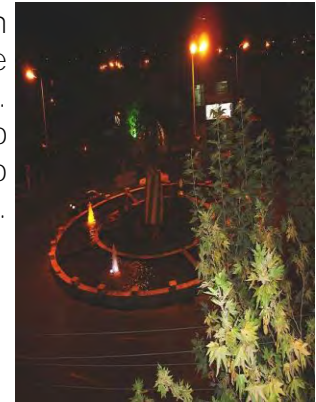
بابهتی ژماره: 2955

Mahabad

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013101400051492406>

Mahabad es una ciudad situada al oeste de Irán. Con una población de 162.434 habitantes, fue capital de la República Independiente de Mahabad en 1946. La mayoría de su población es de origen kurdo.

En el año 2004 se produjeron graves disturbios en la ciudad como protesta por la muerte de Shivan Qaderi. En respuesta, el gobierno iraní envió cerca de 100.000 soldados a la región.

Artículos propiedad

Mahabad Ciudades:

Kurdo - Sorani Dialecto:

Ciudad Lugar:

Este Kurdistán Provenza:

کۆیک ریسپۆنس کۆد:

باهتی ژماره: 2956

埃尔比勒

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102010095488269>

...

项目物业

埃尔比勒 城市:

城市 广场:

库尔德 - Sorani 方言:

南库尔德斯坦 普罗旺斯:

کۆیک ریسپۆنس کۆد:

باهتی ژماره: 2957

迪亚巴克尔

<http://www.kurdipedia.org/?q=2013102010212888268>

...

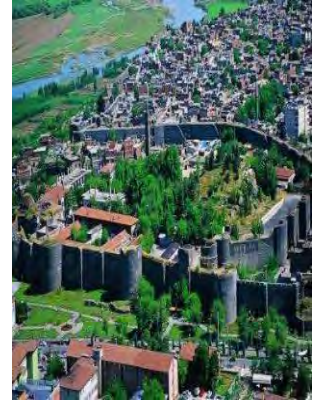
项目物业

城市:

广场:

方言:

普罗旺斯:

Diyarbakir

城市

库尔德 - 巴迪尼

北库尔德斯坦

کویک ریسپۆنس کۆد: